

အာဇာနည်

မဋ္ဌမအုပ်

ရှင်ဉာဏ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

J

ဥဏကထာ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

မာတိကာ

အမှတ် စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	မာတိကာ	၃
	အခန်း(၁) ဥဏကထာနိဒါန်း	၉
၁။	ပညာရှိတို့အား စကား	၁၁
၂။	ဥဏကထာ	၂၀
၃။	ဥဏဘယ်သူလဲ	၂၁
	အခန်း(၂) ငယ်စဉ်ဘဝက ရှင်ဥဏပြောစကားများ	၂၃
၄။	ဥဏငယ်စဉ်ကစကား	၂၅
၅။	ငါးနှစ်ရွယ်,ဆယ်နှစ်ရွယ်ကစကား	၂၆
၆။	ကိုရင်ဥဏရဲ့ အတွေးစကား	၂၈
၇။	ဘုရားကိုပြောသော စကား	၂၉
၈။	စိတ်ကစားစဉ်က စကားများ	၃၃
၉။	စာသင်သားဘဝ စကား	၃၅
၁၀။	ကန်စွန်းခင်းထဲမှာငြိနေတုန်းက စကား	၃၇
၁၁။	ကန်စွန်းခင်းကရုန်းထွက်နေတဲ့ စကား	၄၂
၁၂။	တရားရှာကြောင်း ပြောစကား	၄၇
၁၃။	စာသင်သားဘဝ စာပြန်စဉ်ကစကား	၅၁
၁၄။	ခေတ်အမြင်အကြောင်း ပြောစကား	၅၃
၁၅။	ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကျောင်းမှာ ပြောစကား	၅၅

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

မာတိကာ(အဆက်)

အမှတ် စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက် နှာ
၁၆။	ယောအကြောင်း စကား	၅၇
၁၇။	သုတပည့်လူငယ်အား ပြောစကား	၆၀
၁၈။	ကမ္မဝါစာအကြောင်းပြောသောစကား	၆၄
၁၉။	မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းအကြောင်း ပြောသောစကား	၆၇
၂၀။	ပုတီးစိပ်အကြောင်း ပြောသောစကား	၆၉
၂၁။	တောကျောင်းနေဖို့ ပြောသောစကား	၇၂
၂၂။	ပရိယတ္တိတက္ကသိုလ်အကြောင်း ပြောသောစကား	၇၆
၂၃။	ယနေ့သာသနာအကြောင်း ပြောသောစကား	၈၁
၂၄။	ရွာမှာ မိမိထက်ကြီးတဲ့ ရွာသားများနဲ့ ပြောသောစကား	၈၄
၂၅။	ရွာတကာကြီးများနဲ့ ပြောသောစကား	၉၀
၂၆။	ဆဋ္ဌသံဂါယနာအကြောင်း ပြောသောစကား	၉၇
၂၇။	ကိုယ်ပိုင်စာအကြောင်း ပြောသောစကား	၁၀၁
၂၈။	မန္တလေး မစိုးရိမ်တိုက်၌ သူငယ်ချင်းများနဲ့ ပြောသော သေချာရေရာစကား	၁၀၅
၂၉။	စာသင်တိုက်ပြန် ဦးပဉ္စင်းနှင့် တောနေဖို့ ပြောသောစကား	၁၀၉
၃၀။	ပုဂံဘုရားအကြောင်း ပြောသောစကား	၁၁၄

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

မာတိကာ(အဆက်)

အမှတ် စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက် နှာ
	အခန်း(၃)	
၃၁။	တောကျောင်းနေစဉ်က ရှင်ဥဏပြောစကားများ	၁၂၅
၃၂။	တောကျောင်း၌ သူငယ်ချင်းဦးပဉ္စင်းများနဲ့ ပြောသောစကား	၁၂၇
၃၂။	မိတ်ဆွေဘုန်းကြီးများနှင့် တရားအကြောင်းပြောသော စကား	၁၃၇
	အခန်း(၄)	
၃၃။	ပဋိပတ်ရှင်များနှင့် တရားတိုက်စစ်ဆေးစဉ်က ရှင်ဥဏပြောစကားများ	၁၅၃
	သုံးဆယ်ပေးဆရာတော်ကြီးနှင့် တရားဆွေးနွေးစကား	၁၅၅
	(က) တရားတိုက်ဆိုင်ခြင်း၏ ရည်မှန်းချက်၃ရပ်အကြောင်း စကား	၁၅၇ ၁၆၀
	(ခ) စစ်ကိုင်း ပရက္ကမဆရာတော်များနှင့် တွေ့ဆုံစကား	
	(ဂ) ဥဏစာဂီဆရာတော်နှင့် တရားတိုက်ဆိုင်ဆွေးနွေး ချက်စကား	၁၆၁ ၁၆၃
	(ဃ) မိုးကုတ်ဆရာတော်တရားနှင့် တိုက်ဆိုင်ဆွေးနွေး စကား	၁၆၆
	(င) ကျောက်သင်္ဘောဆရာတော်တရားနှင့် တိုက်ဆိုင် ဆွေးနွေးချက်စကား	၁၇၂
	(စ) ဝေဘူဆရာတော်နှင့် တွေ့ဆုံပြောစကား	

မာတိကာ(အဆက်)

အမှတ် စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက် နှာ
	(ဆ) သဲအင်းဂူဆရာတော်တရားနှင့် တိုက်ဆိုင်ဆွေးနွေး ချက်စကား	၁၇၃
	(ဇ) သံလျင်တောရဆရာတော်တရားနှင့် တိုက်ဆိုင်ဆွေး နွေးချက်စကား	၁၇၃
	(ဈ) ဆရာတော်ရှင်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် တိုက်ဆိုင်ဆွေးနွေးချက် စကား	၁၇၄
	(ည) ကြောင်ပန်းဆရာတော်တရားနှင့် တိုက်ဆိုင်ဆွေးနွေး ချက်စကား	၁၇၅
	(ဋ) ယနေ့ပဋိပတ် ရူပဒဿနများနေကြောင်း စကား	၁၇၈
	(ဌ) ပရမတ္ထချေဖျက်တာ အရူပဒဿနဖြစ်ကြောင်း စကား	၁၈၅
	(ဍ) ရူပါရူပတရားကို နိဗ္ဗာန်လို့ မမြင်ဘူး မူး-မြစ်ထင်ကြ ကြောင်း စကား	၁၈၇ ၁၉၅
	(ဎ) ရူပါရူပသမားတွေ ကံလက်မခံလို့ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ် ကြောင်းစကား	

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

မာတိကာ(အဆုံး)

အမှတ် စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	အခန်း(၅)	
၃၄။	တရားဆွေးနွေး ပြောစကားများ စံတော်မူတောင်ပေါ်၌ ပြောသော သံဝေဂဉာဏ်တရား စကား	၂၀၉ ၂၁၁
၃၅။	စံတော်မူတောင်ပေါ်၌ ဒိဋ္ဌိဖြုတ်ဖို့ တရားစကား	၂၂၀
၃၆။	စံတော်မူတောင်ပေါ်၌ပြောသော ကိုယ့်ဘဝသိဖို့လို တရား စကား	၂၂၇
၃၇။	စံတော်မူတောင်ပေါ်၌ပြောသော ဘုရားတရားစစ်တရား စကား	၂၃၈
၃၈။	မြစ်ငယ်မြို့၊ သင်္ကြန်ကျောင်း၌ ဆွေးနွေးသော တရားစကား	၂၇၉
၃၉။	ရှင်ပင်စက္ကိန်းတဲဂူတွင်း၌ ကိုရင်ကြီးအားပြောသော တရား စကား	၂၉၁
၄၀။	နတ်မှီတောရဆရာတော် ရှင်ဥက္ကဋ္ဌအား ပြောသောစကား	၂၉၄
၄၁။	နတ်မှီတောရဂေါပကဥက္ကဋ္ဌအား ပြောဆိုသောစကား	၃၀၀
၄၂။	နတ်မှီတောရတိုက်အုပ်နှင့်တပည့်များအား ပြောဆိုသော စကား	၃၀၄

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

မာတိကာ(အဆုံး)

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	အခန်း(၆)	
	ဒေသန္တရပြောစကားများ(၁)	၃၁၁
၄၃။	လားရှိုးမြို့ကျောင်း၌ ဧည့်သည်ဘုန်းကြီးအား ပြောဆိုသော စကား	၃၁၃
၄၄။	မိုးညှင်းမြို့၊ သာစည်ရပ် ဒေါ်ခင်နှင်းအား ပြောသောစကား	၃၁၈
၄၅။	စံတော်မူတောင်၌ပြောသော အလံတစ်ရာစေတီအကြောင်း စကား	၃၂၂
၄၆။	မင်းကွန်းတောင်ရိုး၌ ပြောဆိုသော အမွေခွဲဝေပုံစကား	၃၃၀
၄၇။	ရွှေမြင်တင်ကျောင်း၌ ပြောဆိုသော နိဗ္ဗာနဒီပနိဘယ်လဲ စကား	၃၃၄
၄၈။	ရွှေမြင်တင်တောင်၌ပြောဆိုသောပဋ္ဌာန်းအကြောင်းစကား	၃၃၈
၄၉။	မင်းကွန်းတောင်ရိုး၌ ပြောဆိုသော အမေကြီးအသုဘ စကား	၃၄၁
၅၀။	ရွှေမြင်တင်တောင်၌ ပြောဆိုသော နိဗ္ဗာန်အကြောင်းစကား	၃၄၇

အခန်း(၁)

ဥဏကထာနိဒါန်း

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

အခန်း(၁) ဉာဏကထာနိဒါန်း

၁။ ပညာရှိတို့အား စကား

‘ပညာရှိတို့အား စကား’လို့ ရှေးဆိုရိုးစကား ရှိတယ်။ ပညာရှိသူ မှာ မကျေမပျက်နိုင်တဲ့စကားတွေ ရှိတာကို ဖော်ပြတဲ့စကားပဲ။ အဲသည် စကားဟာ အဖိုးလည်းတန်တယ်။ သူ့အသိဉာဏ်က ထွက်လာတဲ့ အ ကောင်အထည်တွေလည်း ဖြစ်တယ်။ အဲသည်စကားနဲ့ အချည်အနှောင် အဖိနှိပ်ခံရပြီဆိုလျင် ဘယ်သူမျှ လွတ်အောင် ရုန်းထွက်နိုင်အား မရှိကြ ဘူး။ ဒါကြောင့် သည်စကားဟာ အားပဲ။ အဲသည်အားဟာ ပညာရှိတို့ ရဲ့အားပေါ့။

စကားကို လူတွေ တစ်သက်လုံး ပြောနေကြတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဆက် သွယ်ရေးပစ္စည်းတစ်ခုထက် ပိုလွန်အောင်ပြောနိုင်တာ မရှိသလောက် ပဲ။ အလွန်နည်းနည်းကလေးပဲ သည်ထက်ပိုတာ တွေ့ရတယ်။ လူ့သ မိုင်း တလျှောက် ပြောခဲ့ကြတဲ့စကားတွေ အသင်္ချေဖြစ်အောင် ရေတွက် မရတဲ့အထိ ရှိတာပေါ့။ အဲသည် စကားတွေ အားလုံးနီးပါး ကျေပျက်သွား ခဲ့ကြတယ်။ အဖတ်တင်ကျန်ခဲ့တဲ့ စကားဆိုလို့ မပြောသာ သလောက်ပဲ ရှိတယ်။ အဲသည်စကားဟာ ကာလ၊ ဌာန၊ ပယောဂတို့ရဲ့ အတိုက်စားကို ခံနိုင်ရည်ရှိတဲ့ စကားပဲ။

အဲသည်စကားကို-

‘အမြဲတေကျတဲ့စကား’

‘အမြဲတေဓာတ်ဝင်တဲ့စကား’ လို့လည်း ပြောလို့ရတယ်။

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

သည်စကားမျိုး တစ်သက်တာလုံး တစ်လုံးပြည့်အောင် ပြော
သွားနိုင်တဲ့သူကို ကိုယ့်သမိုင်းအတွင်းမှာတွေ့ရဖို့ မလွယ်ဘူး။ သည်စကား
မျိုးထက် အောက်နားကျတဲ့ ကိုယ်ပိုင်စကားပြောသူကိုပဲ ကိုယ့်လက်လှမ်း
မှီသမျှ သမိုင်းအတွင်းမှာပဲ အလွန်အခဲအကပ် ရှာယူလျင်ပင် အနည်း
အပါးတွေ့ရဖို့ ရှိတယ်။

ဒါကြောင့် ရှေးလူတွေက စကားကို ဓားနှင့် ဥပမာဆောင်ကြ
တယ်-

‘နေ့စဉ်ခုတ်လျက် မပြတ်တာဓား၊

နေ့စဉ်ပြောလျက် မတတ်တာ စကား’-လို့ပဲ။

ဓားဟာ ခုတ်လျက် မပြတ်တာပဲ။ စကားက ပြောလျက် မတတ်
တာပေါ့။ သုံးလို့ တုံးသွားတာကို ပြောလိုဟန်ရှိတယ်။ ဓားဟာ များများ
သုံးတော့ များများပဲ တုံးတယ်။ စကားလည်း များများသုံးတော့ များများပဲ
တုံးတာပေါ့။ ဒါကြောင့် စကားကို လူတွေ အများကြီးပြောနေကြပေမဲ့
ထင်ကျန်ခဲ့တဲ့စကားဟာ ရှားရှားပါးပါးပဲ ရှိတယ်။

ကျမ်းတွေ၊ဂန်တွေ စာပေတွေဟာ ထင်ကျန်ခဲ့တဲ့စကားလို့ ပြောရ
မှာပဲ။ စာထဲမှာလည်း ကိုယ်ပိုင်စကား မရှိသလောက်ဘဲ ဖြစ်တယ်။
ဟိုစုသည်စု မှတ်စုမှတ်ရာတွေ များတယ်။ အဲဒါတွေထဲမှာ ကိုယ်ပိုင်စကား
ဆိုတာ မရှိနိုင်ပါဘူး။ သူများစကားတွေ မပျောက်မရှုအောင် မှတ်ထား၊
စုထားပြီး နောင်လူတွေ လေ့လာရအောင် လုပ်ထားတဲ့စာတွေ ဖြစ်လို့ပါ။

ကိုယ်ပိုင်စကားဟာ ကိုယ်ပိုင် ဆန်းသစ်တဲ့အမြင်နဲ့ တီထွင်မှုတွေ
ကသာ ပေါက်ဖွားပေးနိုင်တဲ့ အရာပဲ။ ကိုယ့်ဝန်းကျင် ကိုယ့်သမိုင်းထဲမှာ
ဆန်းသစ်သိမြင် တီထွင်တာ ဘာမျှမရှိဘူးဆိုလျှင် ကိုယ်ပိုင်စကားဆိုတာ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

မရှိရဘူးပေါ့။ မြန်မာ့ လူ့ဘောင်သမိုင်းဝန်းကျင်မှာ ဆန်းသစ်သိမြင် တီထွင်တာကလည်း ပြစ်ရာ မရှိအောင်ဘဲ ရှားပါတယ်။ သုတေသန ပညာရှင်တွေ ခဲခဲကပ်ကပ် ရှာဖွေလေ့လာမှ အနည်းအပါးပဲ တွေ့ရမလို လို့ ရှိတယ်။

ရှေးအခါက ဘယ်ဘုရင်ကြီး ပြောခဲ့တဲ့စကားဆိုပြီး ကိုယ်ပိုင် လည်းဖြစ်တဲ့ မကျေပျက်နိုင်လောက်အောင် အမြဲတေဓာတ်ဝင်နေတဲ့ စကားတစ်ခုခု ရာဇဝင်မှာ တွေ့ဖို့မလွယ်ဘူး။ မျိုးကြီးမတ်ကြီး ပညာရှိကြီး ဆိုသူတွေရဲ့ စကားလည်း သည်လိုပဲ၊ တွေ့ဖို့မလွယ်ဘူး။ ဘုန်းတော်ကြီး ဆိုသူတွေရဲ့ စကားတောင် တွေ့ဖို့မလွယ်ဘူး။ သူများပါထားပြီးသား ခွထိုင်ပြီး၊ ကိုယ်ပါတာ လုပ်တာချည်း ဖြစ်နေတာ တွေ့ရတယ်။

အုပ်ချုပ်ရေးပညာရပ်၊ ကျန်းမာရေးပညာရပ်၊ လူမှုရေးပညာရပ်၊ ဘာသာရေးပညာရပ်၊ အနုပညာ ပညာရပ်၊ အရပ်ရပ်မှာပဲ သည်အတိုင်း ဖြစ်တယ်။ သူများဟာ ကူးချကြတာတွေပဲ များတယ်။

ကိုယ့်ဝန်းကျင် ကိုယ့်သမိုင်းမှာ ပုဂံခေတ်လောက်က စကား တွေအထိ ကြားခွင့်ရှိတယ်။ စာပေဟာ အဲသည်ခေတ်မှာ သက်ဝင်နိုးထ လာလို့ပဲ။ မှတ်တမ်းစာနဲ့ ကျမ်းစာတွေ အများအပြား ပေါ်လာတယ်။ အဲဒါတွေဆီမှာ ပြောသူရဲ့ ကိုယ်ပိုင်စကား တွေ့ရဖို့ မရှိဘူး။ အမတ်ဓာတ် ကျတဲ့စကားတော့ မပြောနဲ့ပဲ သီချင်းတွေ၊ ကဗျာတွေလည်း ရှိနေပြီ။ ဒါတွေလည်း သည်လိုပဲ။

အင်းဝခေတ်မှာတော့ စာပေဟာ အတော်ကြီး ကျယ်ပြန့်လာနေ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ပြီ။ ကဗျာမှာ ရတု၊ ရကန်၊ အဲ၊ အန်၊ လင်္ကာ အမျိုးမျိုးနဲ့ ပြဇာတ်သီချင်းတွေအထိ ရှိလာတယ်။ ကျမ်းစာမှာလည်း သာသနာတော်ကျမ်း၊ ဆေးကျမ်း၊ အဂ္ဂိရတ်ကျမ်း၊ ဓမ္မဖြတ်ထုံးကျမ်း၊ ပေးစာ၊ ဆုံးမစာတွေနဲ့ ဖြစ်နေပြီ။

ကုန်းဘောင်ခေတ်ကတော့ သည်နေ့နီးနေပြီဆိုတော့ မြန်မာစာအုပ်စင်မှာ ကုန်းဘောင်ခေတ်ကစာတွေ အများအပြား နေရာယူပြီပေါ့။ လျှောက်ထုံးတွေ၊ ဆုံးမစာတွေ၊ သရော်စာတွေ၊ ဝတ္ထုဆန်းစာတွေ၊ သတင်းစာတွေအထိ ရှိလာပြီပေါ့။ စာချွန်တော်တွေ၊ အမိန့်ပြန်တမ်းတွေ၊ စာချုပ်ပေချုပ်တွေကအစ အသေးစိတ်တွေအထိ သိလို့ရနေပြီ။

သည်စာတွေထဲမှာ ဘုရင်စကား၊ ဝန်စကား၊ အရပ်စကား၊ မင်းသား၊မင်းသမီးစကား၊ ဆေးဆရာစကား၊ ကုန်သည်၊လယ်လုပ်စကား၊ စကားအစုံ အကုန်လောက်ကို လေ့လာခွင့်ရနိုင်တယ်။ ဘုန်းကြီးတွေရဲ့ စကားကတော့ အများဆုံး လေ့လာခွင့်ရတဲ့စကား ဖြစ်လိမ့်မယ်။

သည်နေ့ခေတ်ဖြစ်တဲ့ ကုန်းဘောင်ခေတ်အဆုံးက သည်ကနေ့အထိခေတ်ကတော့ စကားတွေဟာ စာလုံးအမှတ်အသားအဖြစ် မရှိတော့တာ မရှိ ပြောရမယ်။ အရပ်ထဲက သေးသေးသောသော ပြောဆိုချက်အထိ စာထဲပေထဲ ရောက်ပြီဖြစ်တဲ့ ခေတ်ပေါ့။ သည်ခေတ်ဟာ စကားတွေလေ့လာဖို့ အလွယ်ကူဆုံး ခေတ်ပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်ပိုင်စကားရှိ၊မရှိ လေ့လာဖို့ကတော့ သည်ခေတ်ဟာ အခြားခေတ်တွေထက် နည်းနည်းပိုလွယ်တာပဲ ထူးတယ်။ အမြဲတေကျတာ လေ့လာဖို့ကျတော့ ထူးခြားမှု မရှိဘူး။

အမြဲတေကျတဲ့စကားဟာ စာပေမရှိလည်း စကားအစဉ်ထဲ တင်

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ကျန်ခဲ့တာပဲ။ ပုံပြင်ဒဏ္ဍာရီတွေအဖြစ်နဲ့ ဖြစ်ဖြစ်၊ စကားပုံဝတ္ထုအဖြစ်နဲ့ ဖြစ်ဖြစ်၊ စာအဖြစ်နဲ့ ဖြစ်ဖြစ်၊ မန္တာန်အဖြစ်နဲ့ ဖြစ်ဖြစ်၊ ကျမ်းဂန်အဖြစ်နဲ့ ဖြစ်ဖြစ်ပဲ။ စာခေတ်ပေခေတ်ကတော့ စာထဲပေထဲမှာ တင်ကျန်တာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ အမြဲတေကျတဲ့ စကားကတော့ ကမ္ဘာနှင့်အဝှမ်းဖြစ်တဲ့ လူ့သမိုင်း မှာအထိ ရှားပါးတယ်။ မြန်မာ့လူ့သမိုင်းမှာတော့ ကိုယ်ပိုင်စကားကိုပဲ အတော်ရှာယူရမယ်။

ပုဂံခေတ်လောက်မှာ ကိုယ်ပိုင်စကားလို့ ပြောရလောက်တဲ့ စကားတစ်ခု တွေ့ရတယ်။

အဲဒါက ‘ဩကာသ ကန်တော့ချိုး’ စကားပဲ။

သည်စကားဟာ ကိုယ်ပိုင်စကားလို့ ပြောရလောက်တယ်။ ရှေးက သည်စနစ်မျိုး ပြောစကားရှိခဲ့တာ မတွေ့ရဘူး။ ပါဠိမှာလည်း မရှိဘူး။

အဓိပ္ပါယ်က ကိုယ့်အမှားကို ဘုရားစတာတွေကို ရှိခိုးပြီး၊ နောင်မလုပ်တော့ဘို့ ဝန်ခံချက်ပြုတဲ့ စကားပဲ။ စကားတွေကို စပ်ကြည့်လျင် လေးနက်မှုအပြည့်ရှိတာ တွေ့ရမယ်။ အမှားတွေကို စွန့်ခွါမှု အထပ်ထပ် ပြုလိုက်တာဟာ မဂ်၊ဖိုလ်၊နိဗ္ဗာန်ဖြစ်တယ်လို့ အဓိပ္ပါယ်ပေါ်တယ်။

နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ အပါယ်၊ကပ်၊ရန်သူ၊ဝိပတ္တိ၊ဗျသနဆိုတဲ့ ဆိုးဝါးမှုခပ်သိမ်းကလွတ်တာ ဖြစ်တယ်လို့လည်း ပေါ်လွင်တယ်။

သည်စကားဟာ အရိယာအသိကိုယ်တိုင်ရှိသူရဲ့ အရိယာစကား ဖြစ်တယ်လို့ သိသာတယ်။ သူများတွေရဲ့ ဘယ်စကားကိုမှ မှီးတဲ့စကား၊ ဘာသာပြန်ထားတဲ့စကား မဟုတ်ဘူး။ ဒါကို ပုဂံဗမာ ရေးသလား၊ သထုံ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

မွန်ရေးသလားတော့ မသိဘူး။ ရေးသူဟာ ကိုယ်ပိုင်စကားနဲ့ရေးတာ ဆိုတာတော့ သိသာတယ်။ မွန်သမိုင်းမှာ ကျမ်းစာတစုံတရာရေးတာ အမှတ်အသား မရှိဘူး။ သည်တော့ ပုဂံဗမာရေးတဲ့စာလို့ပဲ မှတ်ရလိမ့် မယ်။

နောက်ထပ်လည်း ကိုယ်ပိုင်ပြောသွားတဲ့ စကားလေးခွန်း လောက် တွေ့ရသေးတယ်-
တစ်ခွန်းက ကုန်းဘောင်ခေတ်နောက်နားမှာ ပြောတဲ့စကားပဲ။
နောက်တစ်ခွန်းက အင်္ဂလိပ်ခေတ်မှာပြောတဲ့ စကားတစ်ခွန်းပဲ။
ဖဆပလခေတ်မှာတော့ ကိုယ်ပိုင်စကားနှစ်ခွန်း ပြောတယ်။
အားလုံးက ဘုန်းကြီးတွေဖြစ်နေတယ်။

ကုန်းဘောင်ခေတ်မှာ ပြောတဲ့သူနဲ့ ကိုယ်ပိုင်စကားက ပဌမ ရွှေကျင် သာသနာပိုင်ဆရာတော်ကြီးနဲ့ သူ့ရဲ့-
‘ရုပ်ထူး နာမ်ထူး’-ဆိုတဲ့စကားပဲ။
‘ရုပ်ထူး နာမ်ထူး’-ဟာရှေးက ဘယ်သူပြောတာမှ မရှိဘူး။ သူ ကိုယ်ပိုင်စကားပဲ။ သည်စကားကို လက်လွှတ်စံပယ် ပြောသွားတာ မဟုတ်ဘူး။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေ အလေးအနက်ထားရတဲ့ တရား ဟာ အဲဒါပဲ-လို့ ကျမ်းကြီးတစ်စောင်ကို အထင်ကရရေးပြီး ပြောဆိုသွား တာ ဖြစ်တယ်။ အဲသည် ‘ရုပ်ထူး နာမ်ထူး’-ဟာ တကယ်အရှိ ဖြစ်တယ် လို့လည်း သက်သေ သက္ကာယတွေနဲ့ ပြောဆိုတယ်။ ဒါကြောင့် ‘ရုပ်ထူး နာမ်ထူး’-ဆိုတဲ့စကားဟာ ပဌမရွှေကျင်ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ကိုယ်ပိုင်စကား ပဲ။

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

သည်စကားကို သူ့အမွေဆက်ခံတဲ့ ဒုတိယ ရွှေကျင်သာသနာ ပိုင်ဖြစ်တဲ့ တပည့်တွေက ထောက်ခံတာ မရဘူးလို့လည်း မှတ်သားရဖူးတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ရွှေကျင်ဆရာတော်ကြီးဟာ သည်စကားကို ကိုယ်ပိုင်စကားအဖြစ်နဲ့ ပေါက်ဖွားပေးခဲ့တာ အမှန်ပဲ။

အင်္ဂလိပ်ခေတ် ကိုယ်ပိုင်စကားပြောသူကတော့ ကြောင်ပန်းတောရဆရာတော်ပဲ။ ပဌမဆရာတော်လား၊ နောက်ဆရာတော်ထဲက တစ်ပါးပါးပဲလား၊ အဲသည်ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ စာပေက ဖော်ပြတယ်။ ပြောသူကတော့ ပဌမ ဆရာတော်ပဲ ဖြစ်မယ်။ ပြောစကားက-
‘တုံးနာမ် တိုင်နာမ်’- ဖြစ်တယ်။

‘တုံးနာမ် တိုင်နာမ်’-ဆိုတဲ့စကားဟာ ရှေးအခါက ဘယ်မှာမှမရှိတဲ့ စကားပဲ။ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ အသိဉာဏ်ထဲမှာသာရှိတဲ့ စကားပဲ။ တုံး, တိုင်စတဲ့ အဝိဇ္ဇာမာနပညတ်တွေဟာ ရုပ်တွေမဟုတ်ဘူး၊ နာမ်တွေဖြစ်ကြတယ်။ ရုပ်နှစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးမှာ တုံး,တိုင်အစရှိတာတွေ မပါဘူး၊ ဒါကြောင့် ရုပ်မဟုတ်ဘူး။ နာမ်တေပညာသ ထဲမှာလည်း မပါဘူး၊ နာမ်လည်း မဟုတ်ဘူး။

တုံး,တိုင်ဆိုတာက ရုပ်တွေကို စိတ်က ဆန်းကြယ်ထားတဲ့အရာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် တုံး,တိုင်ဟာ တုံးနာမ်,တိုင်နာမ်ဖြစ်တယ်။ သည်လို သူ့ကိုယ်ပိုင် အသိဉာဏ်ထဲက ထွက်လာတာဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ‘တုံးနာမ်, တိုင်နာမ်’ဆိုတဲ့ စကားဟာ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ကိုယ်ပိုင်စကား ဖြစ်တယ်။ သည်စကားဟာ ဆရာတော်အနေနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင် သီတင်းသုံး

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ဖော် သံဃာတွေကို အပေါင်းအဖော်အဖြစ်က စွန့်လွှတ်ရတဲ့အထိ ပေးဆပ်ပြီး တည်ဆောက်ရတဲ့စကား ဖြစ်တယ်။

ဖဆပလခေတ်မှာ ကိုယ်ပိုင်စကား ပြောတဲ့ ပဌမသူက ကျောက်ဆည်က ကျောက်သင်္ဘောဆရာတော်ပဲ။

သူက ‘စိတ်-စိတ်အတိုင်းတိုင်း’-ဆိုတဲ့ စကားကို ပြောခဲ့တယ်။

သည်စကားကို ဆရာတော် အသက်နှင့်အမျှ တည်ဆောက်သွားခဲ့တယ်။ သူ့ဘဝကို သည်စကားလုံးပေါ် တင်ထားတဲ့အထိပါပဲ။ သည်စကားဟာလည်း ရှေးက အစအနုကလေးတောင် မရှိခဲ့တဲ့ စကားပဲ။ ဆရာတော်ဉာဏ်ထဲကသာ ပေါက်ဖွားလာတဲ့ စကားအစစ်ဖြစ်တယ်။

ဆရာတော်ဟာ သူ့စကားရဲ့ အရကောက်ဖြစ်တဲ့ တရားကိုယ်ကို ‘အရူပတရား’-ဖြစ်တယ်လို့ သိတာမဟုတ်ခဲ့ဘူး။ လောကုတ္တရာတရား၊ မဂ်၊ဖိုလ်တရားလို့ပဲ ရိုးသားစွာ သိခဲ့တာဖြစ်တယ်။ နောက်ဆုံးအထိလည်း သည်လိုပဲ သိသွားခဲ့တာပဲ။

အရူပတရားမှာ ‘သန္တမေတံ ပဏီတမေတံ’-ဆိုတဲ့ တရားအကွက် ရှိတယ်။ ‘ဘာမျှမရှိဘူး’လို့ သိနေတဲ့ အဲသည်စိတ်ဟာ ငြိမ်းတယ်၊ မြတ်တယ်ဆိုတဲ့ နေဝသညာနာသညာယတန အကွက်ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ဒါကို ဆရာတော် မသိဘူး။ သူ့သိတာက လောကုတ္တရာပဲ၊ နိဗ္ဗာန်ပဲ။

သည်တော့ ဆရာတော်ရဲ့ ‘စိတ်-စိတ်အတိုင်းတိုင်း’-ဆိုတဲ့စကားဟာ ‘သန္တမေတံ’-ကို ဘာသာပြန်လိုက်တဲ့စကား မဟုတ်ဘူး။ အသိခံအာရုံတွေရော သိစိတ်တွေကိုပါ ‘ဖြစ်ပြီးလို့ မရှိနေတော့’-ဖြစ်တဲ့ အနိစ္စလက္ခဏာချက်မြင်တော့ ‘ဘာမှမရှိဘူး’-လို့ သိတော့တာပေါ့။

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာမှမရှိတာ-သိတဲ့စိတ်’ ဆိုတော့လည်း ဘာဖြစ်ချင်တယ်၊ မဖြစ်ချင်တယ် မပါတော့ဘူးပေါ့။ အဲသည်တော့ စိတ်ဟာ ကိလေသာ မယှဉ်တဲ့ သက်သက်စင်ကြယ်တဲ့ စိတ်ပဲ။ သည်စိတ်ဟာ ငြိမ်းအေး မြင့် မြတ်တယ်။ သည်တော့ သည်စိတ်ဟာ ‘စိတ်အတိုင်းတိုင်း ရှိတဲ့စိတ်’လို့ ဆရာတော်က သူဉာဏ်ထဲသိတာကို စကားလုံးအဖြစ် ပြောဆိုသွားတာ ပဲ။

ဒါဟာ အရူပဖြစ်စဉ် ဖြစ်တယ်-လို့ ဆရာတော် နည်းနည်းမျှ မဥပါဒ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် သည်စကားဟာ အဲသည်ကိုမှီးထားတဲ့စကား မဟုတ်ဘူး။ ဒါ- လောကုတ္တရာ မဂ်၊ဖိုလ်၊နိဗ္ဗာန်လို့ ဆရာတော်ယုံကြည် တယ်။ ဒါကို သူသိမြင်သလို ထုတ်ပြောလိုက်တယ်။ ဒါကြောင့် သည် စကားဟာ သူ့ကိုယ်ပိုင်စကား ဖြစ်တယ်။ သည်စကားအတွက် ဗုဒ္ဓဘာ သာအများစုက ကန့်ကွက် ဆန့်ကျင်လုပ်တာတွေ ဆရာတော်ခံရတယ်။

နောက် ကိုယ်ပိုင်စကား ပြောသူက တောင်တွင်းကြီးမြို့ နတ်မီ တောရဆရာတော် ရှင်ဥက္ကဋ္ဌပဲ။ ဆရာတော်ပြောတဲ့ ကိုယ်ပိုင်စကားက- ‘လူသေလူဖြစ်’ဆိုတာပဲ။

သည်စကားဟာ ရှေးအယူအပြောအဖြစ် လုံးလုံးမရှိခဲ့ဘူးတဲ့ စကားပဲ။ ဆရာတော်ရဲ့ အသိအဖြစ် ဉာဏ်ထဲက ပေါက်ပွားခံရတဲ့စကား ဖြစ်တယ်။ သည်စကားကို ဆရာတော် တစ်ကျမ်းတစ်ဖွဲ့ တည်ဆောက်ပြ သွားတယ်။ ဟောပြောမှုတွေနဲ့လည်း အပြည့်ပံ့ပိုးသွားတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ သံဃာတွေက ဆရာတော်ကို သည်စကားအတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာသံဃာ မဟုတ်တော့ဘူး-လို့ သတ်မှတ်တာ၊ ကြေငြာတာတွေ ခံရတဲ့အထိ ပေး ဆပ်ပြီး ဒါကို ဆရာတော် တည်ဆောက်သွားခဲ့တယ်။

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ကိုယ်ဝန်းကျင်က သမိုင်းမှာ ကိုယ်ပိုင်စကားတွေ ပြောသူဟာ သည်လောက်ပဲတွေ့ရတယ်။ မတွေ့ဘဲကျန်တာ အနည်းအပါးတော့ ရှိကောင်း ရှိမယ်။ ဒါပေမဲ့ သည်သမိုင်းမှာ ကိုယ်ပိုင် စကားပြောသူဟာ နည်းလွန်းနေတယ်။ သည်အထဲမှာ အမတဓာတ် ဝင်မဝင်က စစ်ရဦးမယ်။ အမြဲတေကျတဲ့စကားက အများဆုံး တစ်ခုပဲ ဖြစ်စရာရှိတယ်။ သည်တော့ အဖိုးတန်တဲ့စကားက ရှားပါးလိုက်တာ-လို့ပဲ သိရလိမ့်မယ်။

အဆိုက ‘ပညာရှိအား စကား’-တဲ့။ စကားတွေက အနှစ်မဲ့တွေ ဖြစ်နေတယ်။ လက်တွေ့ဟာ ပရိဘာသာနဲ့ မညီဘူးပေါ့-လို့ ကိုယ်ကိုယ်ကိုပဲ ပြောခဲ့တဲ့စကားတွေအတွက် ရှက်နိုးရမလို့ ခံစားမိတယ်။

သည်တော့ ကိုယ်ပြောမိတဲ့စကားတွေကိုလည်း ဘယ်လောက် မခိုင်မာ ယိုင်ချာချာရှိသလဲဆိုတာ စစ်ဆေးပြီး သင်္ခန်းစာပြန်ယူဖို့အလုပ် ထွက်လာတယ်။ ခိုင်မာ မခိုင်မာ လေ့လာချင်သူတွေလည်း လေ့လာဖို့ပေါ့။

၂။ ဉာဏကထာ

ဒါကလေးတွေကို-

‘ဉာဏကထာ’-လို့ နာမည်နဲ့ စုကြည့်မယ်။

‘ဉာဏ’-ဆိုတာ စာရေးသူရဲ့ အမည်ပဲ။

ကိုယ်ပြောတဲ့စကားတွေ စုမှာဖြစ်လို့ သည် စကားတွေကို-
‘ဉာဏကထာ’

လို့ နာမည်တပ်လိုက်တာပဲ။ တစ်နည်းတော့လည်း သည်စကားတွေဟာ အသိဉာဏ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့စကားတွေပဲ ဖြစ်တယ်။ ‘ဉာဏ်’-ဟာ ‘ဉာဏ’-ပဲ။ ဒါကြောင့်လည်း သည်စကားတွေကို သည်လို နာမည်တပ်လိုက်တာပဲ။

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဉာဏကထာ’-ဟာ ‘ဉာဏ’-ရဲ့ တန်ဖိုးအနိမ့်အမြင့်ကိုဖော်ပြတဲ့ ပြဒါးတိုင် ဖြစ်လိမ့်မယ်။ သည်လောက်ပဲ နိဒါန်းထားရမယ်။

၃။ ဉာဏဘယ်သူလဲ

‘ဉာဏကထာ’ဟာ ဉာဏရဲ့ဉာဏ်ရည်စကားတွေပဲ။ သည်စာမှာ စကားတွေချည်း ရေးချလိုက်လျင် စာက ပြားချပ်ချပ် ဖြစ်နေမယ်။ ဒါကြောင့် စကားကိုပြတဲ့အခါ ရုပ်လုံးကလေး နည်းနည်းပါးပါး ကြွလာ အောင် ပြောသူ၊ နာသူနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေကလေးတွေ လိုအပ် သလောက် ဖြည့်ရမယ်။ ဒါဖြည့်ဖို့ ပြောသူရဲ့ ငယ်ဘဝ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြောတဲ့ စကားတချို့ သည်စာမှာ ပါနေလိမ့်မယ်။

ဉာဏကထာပြောသူကို မြန်မာနှစ် ၁၃၀၀ပြည့်ရဲ့ သုံးလ၊သုံးရက်၊ သုံးနေ့နဲ့ နေသုံးနာရီမှာ အထက်မြန်မာပြည်ရဲ့ ကျေးရွာတစ်ခုမှာ မွေးဖွား ခဲ့တယ်။ သူမွေးတဲ့အချိန်မှာ သူ့အဖေသေပြီးတာ လေးလလောက် ရှိသွား ပြီ။ သူမွေးပြီးတဲ့အချိန်မှာ သူ့အမေဟာ အဖော်မဲ့ဘဝကို စိတ်ပျက်လို့ လား၊ ရုပ်ပျက်လို့လား မသိ။ ကျန်းမာရေးချို့တဲ့ပြီး နို့ချိုမရှိ ဖြစ်သွားတယ်။ နွားနို့သောက်ပြီး သူ့အသက် ရှင်ရတယ်။

သူ့ကို လူစာရင်းသွင်းတဲ့အနေနဲ့ မှတ်စာထားတော့
သူ့အမည်ဟာ-
‘အသိအမြင်’-လို့ အဓိပ္ပါယ်ရတဲ့ ပါဠိလို ‘ဉာဏ’ပဲ။

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

အခန်း(၂)

ငယ်စဉ်ဘဝက ရှင်ဥဏပြောစကားများ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

အခန်း(၂)
ငယ်စဉ်ဘဝက ရှင်ဉာဏပြောစကားများ

၄။ ဉာဏငယ်စဉ်ကစကား
သူ့အသက် နှစ်နှစ်ခွဲ၊သုံးနှစ်မှာ ရွာအပြင်ဘက် အနီးအပါးကို
သွားတတ်စ ပြုပြီ။ သူ့အမေကို ရွာအပြင်က မြင်ခဲ့ရတာတစ်ခု သူပြော
တယ်-

‘အမေ သချိုင်းကို ကျုပ်မြင်ခဲ့တယ်’
‘မင်းဘယ်သွားလို့လဲ’
‘သူငယ်ချင်းနဲ့အတူ သူ့အမေနဲ့ သွားတယ်။’
‘ဒါဆို တောကနေ မြင်ခဲ့တာပေါ့’
‘ဟုတ်တယ်၊ သချိုင်းက မီးခိုးတွေလိုပဲနော်’
‘ဘာတွေမြင်ခဲ့လို့လဲ’
‘သချိုင်းမီးခိုးတန်းကြီး မြင်တာပေါ့’
‘သချိုင်းက မီးခိုးမှ မဟုတ်တာ’
‘သည်လိုဆို မီးခိုးကြီးက ဘာကြီးလဲ’
‘ဘယ်လောက်ကြီးလဲ’
‘သည်အိမ်ကြီးလောက် ရှိတယ်’
‘အဲဒါသချိုင်းမဟုတ်ဘူး။ သချိုင်းထဲက ဇရပ်ကွ။ မီးခိုးလိုတွေက
ဇရပ်အမိုးက သွတ်တွေပဲ’
သူဟာ သချိုင်းကို ညနေ နေဝင်ရီသရောမှာ မြင်ခဲ့တယ်။ အိမ်
လောက်ရှိတဲ့ အပြာရောင်ပိတ်ကားကျက်ထားတဲ့ အရာနဲ့တူတယ်လို့
သချိုင်းကိုမှတ်ထင်ပြီး စကားပြောခဲ့တယ်။

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

၅။ ငါးနှစ်ရွယ်၊ဆယ်နှစ်အရွယ်က စကား

(က) ငါးနှစ်အရွယ်က စကား

ငါးနှစ်ကျော်လောက် သူ့အသက်ရှိတဲ့အခါ တစ်နေ့မှာ သူ့အမေနဲ့ အတူ ရွာနဲ့အတော်ကြီးဝေးတဲ့ ယာတောကို အမေအဖော်အဖြစ် လိုက်သွားခဲ့တယ်။အဲသည်မှာ သွားရင်း သူ့အမေကို သူ့အမြင် ပြောခဲ့တယ်။

‘အမေ အခု ရွာနဲ့ သိပ်ဝေးပြီနော်’

‘အင်း’

‘မိုးကြီးက အခုအထိ မြေနဲ့ မထိသေးဘူးနော်’

‘မိုးက မြေနဲ့ ထိပါ့မလား’

‘မိုးကြီး မြေပေါ်ထောက်နေတာ မြင်ရသားနဲ့’

‘အဲဒါ မဟုတ်ဘူး’

‘အမေလည်း အဲသည်အထိ မရောက်ဖူးဘူး ထင်တယ်’

‘မရောက်ဘူးလို့ မဟုတ်ဘူး’

(ခ) ဆယ်နှစ်အရွယ်က စကား

ဆယ်နှစ်ကျော်လောက် အသက်ရလာသောအခါ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ကျောင်းနေပြီး ဘုန်းကြီးစာ အတော်တတ်လို့ အတော်ဖတ်နေပြီ။ဇိနတ္ထပကာသနီမှာ ဘုရားဟာ ဘုန်းကြီးဘဝ အရနည်းတာ တွေရပြီး၊

‘ငါတော့ ဘုန်းကြီးဘဝမှ ရဖူးပါ့မလားပဲ။ အခုဘဝဟာ ဘုန်းကြီးဘဝ ရဖူးအောင်တော့ လုပ်ဖို့ကောင်းတယ်’-ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။

‘တို့ဘုရားတောင် တစ်သံသရာလုံးမှာ ဘုန်းကြီးဘဝရဖူးတာ
 တစ်ဆယ် မပြည့်ဘူးတဲ့’
 ‘ဒါ-ဘာဖြစ်လဲ’
 ‘ဘုန်းကြီးဘဝ အရခက်တာ သိသာတာပေါ့’
 ‘ခက်တော့ ဘာလုပ်ရမှာတုန်း’
 ‘လုပ်နိုင်တုန်းကို လုပ်ထားဖို့ လုပ်ရမှာပဲ’
 ‘အခု လုပ်နိုင်တယ်နော်။ လူ-ယောက်ျား၊ သဒ္ဓါတရား၊ သာသနာ-
 ဒါတွေစုံမှ လုပ်လို့ရတာ။ အခု ဒါတွေစုံနေတယ်’
 ‘နောင်ဘဝဆိုလျင်ကော’
 ‘သည်လို စုံချင်မှ စုံမှာ’
 ‘စုံလျင်ကော’
 ‘စုံလျင်တောင်မှ သာသနာက အခုလောက် မသန့်တော့ဘူး၊
 ရောမွှားနေမှာ’
 ‘ကောင်းပြီ။ ငါဘုန်းကြီးလုပ်မယ်၊ ဘုန်းကြီးဘဝပျင်းလို့ ငိုနေရ
 လျင်ပဲ ငိုလျက်နဲ့ ဘုန်းကြီးလုပ်မယ်’

၆။ ကိုရင်ဉာဏရဲ့ အတွေးစကားများ

သူဟာ ဘုန်းကြီးလုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး အသက်ဆယ့်လေးနှစ်ပြည့် ချိန်မှာ ကိုရင်ဝတ်ခဲ့တယ်။ သူဟာ ကိုရင်ဝတ်ပြီးချိန်လောက်အထိ သူ့ ကိုယ်သူ့ စကားတစ်ခွန်းပြောတယ်။

* ‘မင်း သူတော်ကောင်း ဘယ်လောက် ဖြစ်ပြီလဲ’

‘ရှိသမျှ သူတော်ကောင်းအကျင့်ရဲ့ တစ်ဝက်ရှိတဲ့အထိ သူတော် ကောင်းဖြစ်ပြီ’

* ‘ဘာနဲ့ တိုင်းတာလဲ’

‘သူတော်ကောင်းတွေမှာ မလုပ်ရမှာရယ်၊ လုပ်ရမှာရယ် - နှစ်ခုရှိ တယ်။ မလုပ်ရမှာတွေ ငါမလုပ်ဘဲ နေနိုင်တယ်။ လုပ်ရမှာတော့ ငါ မလုပ်နိုင်သေးဘူး’

* ‘တကယ်လား’

‘ဟုတ်တယ်။ ဘာတားတား- ငါလိုက်နာလုပ်ဆောင်နိုင်တယ်’

၇။ ဘုရားကိုပြောသော ကိုရင်ဉာဏစကား

သည် အသိအမြင်စကား မှားကြောင်း ကိုရင်ကလေး ရှင်ဉာဏ ဟာ မကြာလှခင်မှာပဲ သူသိလာတယ်။ သူ့အသက် ဆယ့်ငါးနှစ်လောက် ရှိတဲ့အခါ အရပ်အမောင်းကလေးတွေ၊ အလုံးအထည်ကလေးတွေ ထွက် လာတယ်။ စိတ်အတွေးတွေလည်း လှုပ်ရှား ဆော့ကစားလာတယ်။ အ ရွယ်တူ ကောင်မလေးတွေ မြင်ပြီးလျှင် သူတို့အကြောင်းတွေးတာ ဖြတ် လို့မရချင်အောင် ဖြစ်လာတယ်။

သည်အကြောင်း ဘုရားကို သူပြောတယ်-

‘မလုပ်ရမှာအားလုံး မလုပ်ဘဲ ငါနေနိုင်တယ်-ဆိုတာ ငါအခု နည်းနည်းပြင်ရတော့မယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘မိန်းမအကြောင်း မတွေးရဘူး’- ဆိုတာ ငါလုပ်တယ်။ နေလို့ မရတော့ဘူး’

‘ဘယ်လို ပြင်မလဲ’

‘မိန်းမအကြောင်းတွေးတာ မလုပ်ရဘူး-ဆိုတာကလွဲပြီး ကျန်တဲ့ မလုပ်ရဘူးဆိုတာတွေပဲ မလုပ်ဘဲ၊ ငါနေနိုင်တော့တယ်’-လို့ပဲ’

ကိုရင်ဉာဏကလေးဟာ သူစိမ်းတစ်ရံဆံ ဝန်းကျင်သစ်ဖြစ်တဲ့ မြို့ပြစာသင်တိုက်မှာ စာတွေနဲ့ နပန်းလုံးနေရပြီ။ အစားအသောက်၊ အနေအထိုင်၊ အလုပ်အကိုင်၊ အပေါင်းအသင်း-အားလုံး မလွယ်ကူတဲ့ အသစ်တွေချည်း။ သည်အတွက် သူသိပ်ပင်ပန်း နွမ်းနယ်နေတယ်။

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

သည် အပန်းတွေဖြေစရာအဖြစ် သူတွေ့ရကြားရမြင်ရကြင်ရ
တဲ့ ကောင်မလေးတွေအကြောင်း တွေးကြည့်တာကလေးပဲ။ ဒါလုပ်ဖန်
များတော့ ဒါထဲမှာ သူနစ်လာတယ်။ နစ်တော့ သူစိုးရိမ်တယ်။

‘ဘုန်းကြီးမှ လုပ်နိုင်ပါတော့မလား။ ဒါ-ဖျောက်မှ။ ဘုရားတိုင်
တည်ပြီး ဖျောက်မယ်’-ဆိုပြီး သူဟာ ဘုရားကို စကားပြောတယ်။

‘အရှင်ဘုရား- တပည့်တော် ကောင်မလေးတွေအကြောင်း စိတ်
ကူး-ကူးနေပါတယ်။ တပည့်တော် ဘုန်းကြီးလုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ချက် ချထား
ပါတယ် ဘုရား။ သည်တော့ သည်ဆုံးဖြတ်ချက် မပျက်ရအောင် ကောင်
မလေးတွေစိတ်ကူးကို နောင် မကူးတော့ပါဘူး’-လို့ ဆုံးဖြတ်ပါတယ်
ဘုရား။ သည်အတိုင်းမဖြစ်လျင် တပည့်တော်ကို ငရဲအိုးမှာ အောက်ဆုံး
ကချိုး ဖြစ်ပါစေဘုရား’

သူ သည်လို ဘုရားရှိခိုးထားပေမဲ့ ဒါကို သူ မြဲအောင် မတတ်နိုင်
ဘူး။ သူ့တိုက်ပွဲမှာ သူ အလူးအလဲ ခံနေရတယ်။ သူ့ရည်မှန်းချက် မရရုံ
မဟုတ်ဘူး။ ရန်သူရဲ့ ရှေ့တိုးနယ်ချဲ့လာတာ သူခံရတယ်။

အဲဒါက တွေးတဲ့အဆင့်ကိုကျော်ပြီး မိန်းကလေးတွေကို ကြည့်
ချင်မြင်ချင်တာတွေ ဖြစ်လာတာပဲ။ အဲဒါတွေအထိ သူလုပ်လို့ မတော်ဘူး။
တွေးတာလောက်ပဲ လက်ခံပြီး အဲဒါကို ဆန့်ကျင်ရမယ်-ဆိုပြီး ဘုရားထံ
ဝန်ခံကတိစကား သွားပြောတယ်။

‘အရှင်ဘုရား-တပည့်တော်ရဲ့ အလျင်ကတိစကားကို ခွင့်ပြုပါ။
ဘွာခတ်ပါရစေ’

(-----)

‘အဲဒါကို တပည့်တော်မနိုင်တော့ပါဘူး။ သည့်ထက် ဆိုးလာမည့်
သူတို့ကိုမြင်ဖို့ ကြိုးစားတာကိုပဲ တပည့်တော် ထိန်းပါရစေ’

(-----)

‘အဲဒါကို တပည့်တော်လုပ်မိလျင် ငရဲအိုး ချိုးကပ်ပါရစေဘုရား’

(-----)

ဒါကိုလည်း သူ-ရှုံးပါတယ်။ တွေ့ခွင့်မြင်ခွင့်ကြုံလျင် တွေ့မြင်ခွင့်
ကို သူမလွှဲဖယ်နိုင်ဘူး။ သူ့ကြိုးစားချက်ဟာ ကြာကြာမခံဘဲ ရှိခဲ့တယ်။
သည့်ထက်ပဲ စိတ်အဆင့်က တိုးလာတယ်။ သူတို့ကလေးတွေကို တွေ့ရ
တာဟာ မဝဘူး။ စကားတွေ ပြောချင်လာတာအထိ ငတ်မွတ်လာတယ်။
ဒါကိုထိန်းနိုင်အောင် ထိန်းဖို့ ဘုရားဆီမှာ ဝန်ခံစကားနဲ့ ရှိခဲ့တယ်-

‘အရှင်ဘုရား- တပည့်တော် မိန်းမလေးတွေကို မကြည့်ဘို့ ဝန်ခံ
ချက်ကို ပယ်ဖျက်ပါရစေ’

(-----)

ဒါကို တပည့်တော် မတတ်နိုင်တော့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သည့်ထက်
ဆိုးတဲ့ သူတို့လေးတွေကို တပည့်တော် စကားပြောချင်တာ စတာကို
တပည့်တော် ရှောင်ပါ့မယ်’

(-----)

‘တကယ်လို့ ကတိပျက်လျင် ငရဲအိုးမှာ တပည့်တော် ချိုးဖြစ်ပါ
ရစေ’

သူ့မှာ ဒါတွေကိုနိုင်ဖို့ အသိဉာဏ် မရှိဘူး။ နိုင်လိုတဲ့ဆန္ဒ ပြင်း
ပြင်းပြပြ ရှိနေတယ်။ အသိဉာဏ်ရဲ့အကူ မရတဲ့ ဆန္ဒဟာ ပြည့်ဝလို့မရ
ဘူးဘဲ။ သူ သိပ်ကြိုးစားနေတယ်။ စာသင်သားသူငယ်ချင်းတွေ အားတဲ့

အခါ လူငယ်တို့ဘဝ မိန်းမအကြောင်း သာယာဖွယ်စကားတွေ ပြော
ကြလျှင် သူပြန်ပြောတယ်။

‘ဈေးထဲက ဘယ်ကောင်မလေးက ဘယ်လိုပဲ’

‘သည်အကြောင်း တို့မပြောသင့်ဘူး’

‘ပြောလို့ ဘာအပြစ်ရှိတာမှတ်လို့’

‘အပြစ်မရှိပေမဲ့ မပြောသင့်ဘူး’

‘အပြစ်မရှိဘဲ ဘာကြောင့်မသင့်တာလဲ’

‘တို့နဲ့ မဆိုင်လို့ဘဲ’

‘တို့လဲ လူ၊ သူလည်း လူ၊ ဆိုင်တာပေါ့’

‘တို့ကကိုရင်၊ သူကလူ၊ မဆိုင်ဘူး’

၈။ စိတ်ကစားစဉ်က ကိုရင်ဉာဏစကား

စာသင်တိုက်ကြီးတွေထဲ မိန်းမမြင်ရတာ နည်းတယ်။ သူ့ အကြောင်း၊ ကိုယ့်အကြောင်းနဲ့ မြင်ရသူ အနည်းအပါးတော့ ရှိတယ်။ မိန်းမလှလှကလေးတွေ ကျောင်းနားရောက်လာလျင် ဦးဇင်းတွေက ပြုတင်းပေါက်တွေမှာ ပြည့်သွားအောင် တိုးဝှေ့ကြည့်ကြတယ်။ သူလည်း အဲသည်ထဲ ဝင်ကြည့်ချင်တယ်။ သူငယ်ချင်းတွေကလည်း ခေါ်ကြတယ်။ သူ့ကို ကြည့်ဖို့ပြောတယ်။

‘ဟေ့-လာလေကွာ၊ သိပ်လှတယ်’

‘ရတယ်၊ ကြည့်ပါ’

‘မင်းက မကြည့်ချင်လို့လား’

‘ငါ သစ်သားရုပ် မဟုတ်ပါဘူး’

‘သည်လိုဆို ဘာကြောင့် မကြည့်တာလဲ’

‘မဝလို့’

‘ဝတယ် ရှိမလား’

‘ကိုယ့်ရှေ့ရောက်တာကြည့်ရလျင် ဝတာပေါ့’

‘အင်း-မင်းကတော့’

‘အဲသည်အထိ ငါ့ဦးမယ်’

‘သည်ကောင်က ကုန်ရသလိုလိုနဲ့၊ တို့ထက်ဆိုးတယ်’

‘မတတ်နိုင်ဘူး’

တကာ၊ ဆရာဖြစ်တဲ့ အမျိုးသမီးနဲ့ ဘုန်းကြီးတွေဟာ ကင်းနိုင်ကြသူတွေ မဟုတ်ကြဘူး။ နှစ်ဘက်စလုံးမှာ ပေးစရာနဲ့ ယူစရာ၊ နှစ်မျိုးစလုံး ရှိကြတယ်။ ဘာနဲ့ စည်းတားပြီး ဆက်ဆံရမယ်ဆိုတာလည်း မသိဘူး။

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

သည်ပြဿနာ၊ သူ့သူငယ်ချင်းတွေကို ပြောတယ်။
 ‘မိန်းမတွေနဲ့ ဆက်ဆံတဲ့အခါ သူတို့ မကြိုက်မိအောင် ဘယ်လို
 လုပ်ရမလဲ’
 ‘နှစ်နည်းရှိတယ်’
 ‘ရှင်းပါဦး’
 ‘အပုပ်ကောင်အဖြစ် ကြည့်တာနဲ့၊ နှမ၊အစ်မအဖြစ် ကြည့်တာ
 လုပ်တာတွေပဲ’
 ‘သည်လိုကြည့်လို့ရမလား’
 ‘ကြည့်လျင် ရတာပေါ့’
 ‘လိမ်တာ မမှန်ဘူးဆိုလျင်၊ ကြည့်တာ မမှန်ဘူး’
 ‘ဒါ လိမ်တာမှ မဟုတ်ဘဲ’
 ‘မိန်းမက ပုပ်လို့လား’
 ‘ချေး၊သေး၊ တံတွေး၊နှပ်တွေ ထွက်နေတာ မတွေ့ဘူးလား’
 ‘အဲဒါ အပုပ်တွေမဟုတ်ဘူး’
 ‘သေတော့ ပုပ်မှာမဟုတ်လား’
 ‘မသေသူက မပုပ်ဘူး’
 ‘သည်လိုဆို နှမ၊အစ်မလိုကြည့်ပေါ့’
 ‘အဲဒါ လိမ်ကြည့်တာပဲ။ လိမ်တာ ကောင်းသလား’
 ‘တင်စားရတာပေါ့’
 ‘တင်တာ ပြန်ကျမှ ဒုက္ခပဲ’

၉။ စာသင်သားဘဝ ကိုရင်ဉာဏစကား

သူသင်ကြားရတဲ့စာပေတွေဟာ သဒ္ဒါနဲ့သဒ္ဒါအဖွင့်ကျမ်း၊ သင်္ဂြိုဟ်
နဲ့ သင်္ဂြိုဟ်အဖွင့်ကျမ်း၊ ဝိနည်းနဲ့ဝိနည်းအဖွင့်ကျမ်း၊ အဘိဓမ္မာမာတိကာ
(ဓမ္မသင်္ဂဏီ)ကျမ်း၊ ဓာတုကထာကျမ်း၊ ယမိုက် ၁၀ကျမ်း၊ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းနဲ့
ဇာတ်အဋ္ဌကထာကျမ်း၊ အဘိဓာန်ကျမ်း၊ အလင်္ကာကျမ်း၊ ဆန်းကျမ်းဖြစ်
တဲ့ ပဌမပြန်စာမေးပွဲ ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းတွေ ဖြစ်တယ်။ ဒါတွေနဲ့စပ်ပြီး သူငယ်
ချင်းတစ်ယောက်နဲ့ ပြောတယ်။

‘မင်း-စာတော်တာပဲ’

‘စာတွေကို ငါ စိတ်မဝင်စားဘူး’

‘သည် မစိုးရိမ်တိုက်မှာ နာယကစာချ၊ မင်းဖြစ်နိုင်တယ်။ သကျ
သီဟ ဖြေပေါ့’

‘မဖြစ်ချင်ဘူး၊ ဖြေလည်း မဖြေချင်ဘူး’

‘ရွာကျောင်းထိုင် လုပ်မှာလား’

‘ဟင့်အင်း’

‘မင်းက ဘာလုပ်မှာလဲ’

‘သစ်ငုတ်တစ်ခု၊ ကျောက်တုံးတစ်တုံးလို လူတွေအသိအမှတ်ပြု
ခံချင်တယ်’

‘ဟာ-ကွာ’

‘ငါက တစ်သက်ပန်ဘုန်းကြီး လုပ်ချင်တယ်။ သည်တော့ ဝိသ
ဘာဂအာရုံတွေနဲ့ ကင်းမှ ဖြစ်မှာ’

‘ကင်းလို့ ဖြစ်မလား’

‘မကင်းပေမဲ့ အနည်းဆုံးပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တောထွက်မှာပေါ့’

‘အင်း’

‘ဆုံးဖြတ်ပြီးပြီလား’

‘အင်း’

သူဟာ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကို ကူညီလိုက်၊ စာသင်လိုက် လုပ်နေတယ်။ ပါရာဇိကဏ်ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာကျမ်း၊ သီလက္ခန္ဓပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာကျမ်း၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာကျမ်း၊ ပါစိတျာဒိပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာကျမ်းနဲ့ အခြား သဒ္ဒါကျမ်း၊ ဓာတ်ကျမ်းများကို သင်ကြားရတယ်။ စာမေးပွဲအောင်ဖို့ ရည်ရွယ်ချက်လည်း မရှိတော့ဘူး။ လေ့လာမှုလည်း လျော့လှဲလာတယ်။ ဒါကို သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ပြောရတယ်။

‘ဉာဏ်ထက်-မင်းပျက်သွားပြီ’

‘ငါ့စိတ်မှာတော့ ပျက်တာက ထွက်တာလို့ထင်နေတယ်’

‘မင်း အင်္ဂလိပ်စာသင်တာကြောင့် သည်လို ဖြစ်တာပဲ’

‘အဲဒါကြောင့် ငါ့ရပ်တည်ချက်ဟာ ပိုမြဲတာပေါ့’

‘ဘုန်းကြီးစာပြီးမှလုပ်ဖို့ ပြောတာ မင်း-ငြင်းတာကိုး’

‘စာမေးပွဲကျလျင် ဒါပဲ ထပ်သင်ရမှာဆိုပြီး၊ အချိန်ပိုနေလို့ သင်တာပါ’

‘အခု မင်းရည်ရွယ်ချက်၊ ထွေပြားနေပြီ မဟုတ်လား’

‘ဘုန်းကြီးစာထဲ နှစ်ထားပြီး၊ ဘုန်းကြီးဘဝကလေးပဲ ကြည့်တာတော့ မရှိတော့ဘူး’

‘ဝမ်းနည်းပါတယ်’

‘ပိုကောင်းမှာပါ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

၁၀။ ကန်စွန်းခင်းထဲမှာငြိနေတုန်းက ရှင်ဉာဏစကား

သူ ကန်စွန်းခင်းထဲ ရောက်နေတယ်။ ကန်စွန်းခင်း ရှုပ်ရှက်ခတ်
မှာ မစွန်းရင်းလည်းရှိသူ ဖြစ်တဲ့အတိုင်း တစ်နေ့မှာ ကန်စွန်းနွယ်တစ်ခုနဲ့
စကားတွေပြောတယ်-

‘ပိုက်ဆံလုံးလုံး မရှိတော့လို့ တောင်းလိုက်ရတာ၊ ဘယ်လောက်ရှိ
သလဲ’

‘ပြောမနေပါနဲ့’

‘အားနာတာ၊ မပြောဘဲ မနေနိုင်လို့ပါ’

‘လိုတာပြောဖို့ ပြောထားတဲ့ဟာပဲ’

‘စားစရာတွေကလည်း အများကြီး၊ ဘာလို့ ယူလာတာလဲ’

‘စားရအောင်’

‘ဟင်း-ဒုက္ခပဲ’

‘မပြောနဲ့’

‘ယူတယ်ဆိုတာ၊ ပေးတာနဲ့ ချိန်ခွင်လျှာမျှမှ ကောင်းတာ။

သည်မှာ လက်ပဲရှိတယ်။ သည်တော့ ဝန်လေးတာပေါ့’

‘ဒါဆိုရတယ်။ ရုပ်ရှင်တစ်ကား ပြပေး’

‘ပြလို့ ကောင်းမလား’

‘ဒါဆို-နေ’

‘သည်လို မပြောပါနဲ့’

‘နေပါ၊ နေပါ’

‘အချိန် ဘယ်မီမလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပြောခဲ့ပြီးသား’

‘ဘာကားကြည့်မှလဲ’

‘ပြတဲကား’

သူဟာ သူ့ကန်စွန်းနွယ်နဲ့အတူ မန်းသီတာ ရောက်နေတယ်။
ပန်းခြံမှာ ဘာ စကားမျှမပြောဘဲ သွားလာ၊ထိုင်၊နား လုပ်နေတယ်။ အာ
သန်းတာ ခဏ၊ခဏမြင်လို့ ‘ပျင်းသလား၊ ဘာအခက်အခဲ ရှိသလဲ’-လို့
မေးတယ်။ ‘မရှိဘူး’-ပဲ ပြောတယ်။ ပန်းခြံက အိမ်ပြန် ကားပို့တော့ မပြန်
သေးဘူး ပြောတယ်။ ဘာလုပ်ရမှန်းမသိ ဖြစ်လာတယ်။ တစ်နေရာမှာ
စကားပြောကြတယ်။

‘ငါပင်ပန်းလိုက်တာ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘မင်းကြောင့်ပေါ့’

‘သည်ကလည်း သည်လိုပဲ’

‘မင်းက ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘အဲသည်ကကြောင့်ပဲ’

‘ဟင်-မင်းစိတ်တွေ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ’

‘သည်အတိုင်းပဲ’

‘မင်း-ဘာဖြစ်ချင်တာလဲ၊ ငါ-နားလည်အောင် ပြောပါ’

‘ညကကြည့်တဲ့ ရုပ်ရှင်ကားထဲက ကရင်မလေးလို ဖြစ်ချင်တာ’

‘ဟာ-ဖြစ်မလားကွ’

‘သိပြီးသားပါ’

‘ဘာသိတာလဲ’

‘အငြင်းခံရမှာကို’

‘ဘယ်လိုသိတာလဲ’
 ‘သည်မှာစိတ်မရှိဘူး၊ တခြားမှာလို့ - သိတာ’
 ‘မဟုတ်က-ဟုတ်ကကွာ’
 ‘သိတယ်’
 ‘ငါ-ဘာမှစိတ်မကူးဖူးဘူး။ အဲဒါစိတ်ကူးဖို့ အဖိုးတန်တာလည်း
 ငါ့မှာ ဘာမှမရှိဘူး’
 ‘မလိုဘူး’
 ‘မင်းမှားနေတယ်။ ငါ့ကိုအဖော်လုပ်သူ ဒုက္ခရောက်မှာပဲ’
 ‘မှား - မှား’
 ‘မင်းကို ငါသနားတယ်’
 ‘ကိုယ့်ဘက် ကိုယ်ပြော’
 ‘သည်လိုဆိုလျှင် မင်းကို ကတိပေးမယ်။ မင်းဆီကကတိတစ်ခု
 အလျင်တောင်းချင်တယ်’
 ‘တောင်း’
 ‘ကိုယ့်အဖော်ကို ကိုယ့်ဝန်းကျင်၊ အချိန်တစ်ခုခုအတွင်း ရှာပါ့မယ်
 ဆိုတဲ့ ကတိပဲ’
 ‘ဒါပေးလျှင် ဘာပြန်ပေးမှာလဲ’
 ‘ငါ မင်းဆန္ဒပြည့်စေပါမယ်-လို့ ပေးမယ်’
 ‘သေချာတယ်နော်-’
 ‘အေးပါ’
 ‘အဲသည် ကတိကိုပေးတယ်၊ စိတ်ချ’
 ‘ငါလည်း ငါ့ကတိကိုပေးပါတယ်၊ မင်း စိတ်ချ’
 ‘ဒါဆို- ပြန်မယ်၊ ကား-ပို့ပေး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

သူ ဝမ်းသာနေတယ်။ သူ့ဝမ်းသာမှုဟာ ကြာကြာမခံဘူး။ စိုးရိမ်မှု
ဝင်လာတယ်။ အဲဒါက သူ့ကိုယ်တိုင် စိတ်ဝင်လာလို့ပဲ။ မကြာမကြာ
သူ့ကိုလာတွေ့ပြီး ပိုင်ပိုင်စိုးစိုး ဆက်ဆံတာကို သူမကျော်နိုင်ဘူး’

‘ငါ့ဆီလာလျင် ပစ္စည်းတွေ ယူမလာပါနဲ့။ ငါ့မှာ မင်းပစ္စည်းနဲ့
လွတ်တာ မရှိဘူး’

‘မပြောနဲ့’

‘ငါ ဘာလိုလို့လဲ’

‘ညစ်တီးညစ်ပတ်နေလို့၊ မလိုတာ’

‘ငါ နေနေကျပဲ’

‘မနေရဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘သူ့ချစ်သူ ရှိလို့’

‘အတူနေတာမှ မဟုတ်ဘဲ။ ဘာဆိုလဲ’

‘စိတ်က အတူနေပြီ။ အဲသည်ကကိုယ်ဟာ သည်က ကိုယ်ပဲ။

အဲသည်က ခံစားရတာ သည်ကခံစားရတာပဲ’

‘မင်းက ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ စကားတွေ ပြောတတ်တယ်။ မင်း
စကားတွေက ငါ့ရင်ထဲ ထိခိုက်တယ်။ သည်လောက်မပြောပါနဲ့’

‘အဲဒါ စကားမဟုတ်ဘူး’

‘မပြောနဲ့’

‘မပြောရလျင် လက်တွေ့ ပူးကပ်နေမယ်’

‘မလုပ်နဲ့’

‘မရဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါ ခက်တာပဲ’
 ‘ပြောမနေနဲ့၊ ကတိရပြီးသား’
 ‘ငါ့ကို မရှက်၊မကြောက်တော့ဘူးလား’
 ‘ကိုယ့်ကို ချစ်နေသူအပေါ် ဒါတွေ မဖြစ်ဘူး’
 ‘အင်း မင်းကတိလည်း၊ သတိရ သရုပ်ဖော်ဦးနော်’
 ‘သည်က စိတ်ချမ်းသာတာလေးကို မှောက်မပစ်ပါနဲ့’
 ‘ငါ့ကို လူဆိုးကြီးလို့ မင်းထင်သလား’
 ‘မဟုတ်တာ သက်သေပြပေါ့’
 ‘မဟုတ်တာအတွက် သက်သေရှိမလား’
 ‘ရှိ၊ သိပ်ရှိ’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘မွေးမွေးပေးလျင် မဆိုးတာထင်ရှားပြီ’
 ‘ဟာ-အားနာတယ်ကွာ’
 ‘ဘယ်သူ့ကိုလဲ’
 ‘ငါ့ဘဝကိုရော၊ မင်းကိုရောပဲ’
 ‘ဒါဆို သည်က အလျင်မွေးမယ်’
 ‘ဟေ-ကွာ၊ ငါမွေးလျင် မင်းခက်သွားမယ်’
 ‘ခက်ခက်’

၁၁။ ကန်စွန်းခင်းက ရုန်းထွက်နေတဲ့ ရှင်ဉာဏစကား

သူ့ဇာတ်ကွက် သူလည်အောင် မကနိုင် ဖြစ်နေတဲ့အထဲက ကြိုးစား ရုန်းထွက်နေတယ်။ သည်စကားတွေ ပြောနေတယ်။

‘မင်စကားတွေ ရပ်တော့’

‘ဘာပြုလို့လဲ’

‘နားမထောင်ချင်လို့’

‘မယုံလို့လား’

‘မဟုတ်ဘူး၊ သိလို့’

‘ဘာသိတာလဲ’

‘မင်း-ငါ့ကိုမချစ်ဘူး’

‘အလကားဟာ’

‘ငါရှင်းပြမယ်’

‘နားမထောင်ချင်ဘူး’

‘မရဘူး’

‘သည်က ဘာအပြစ်မှမလုပ်ဘူး’

‘ဟုတ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ မှားနေတယ်’

‘မှားလည်း မမှားဘူး၊ အထင်မလွဲပါနဲ့’

‘လွဲတာမဟုတ်ဘူး၊ တကယ်-မင်းတွေ့ကြည့်’

‘ဘာတွေ့ရမှာလဲ’

‘မင်းရှေ့ရောက်နေတာ ငါမဟုတ်ဘဲ အခြားလူဖြစ်လျင်လည်း

အဲသည်သူကို ငါ့ ပြောတာတွေအတိုင်း မင်းပြောမှာပဲ’

‘မတွေ့ပါနဲ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်လိုပဲ ငါမြင်တယ်။ ငါလည်း သည်လိုပဲ၊ မင့်ချစ်တာ မဟုတ်ဘူး။ ငါ့ရှေ့မှာ အခြားသူဖြစ်လျင်လည်း သည်သူကိုပဲ မင့်ပြောတဲ့စကားတွေ ပြောမှာ’

‘ဘာမှ မပြောချင်တော့ဘူး’

‘ငါ- ချစ်တယ် ပြောတာလည်း မမှန်ဘူး’

‘ဘာမှ ဘာမှ မကောင်းဘူး’

‘ဒါ အမှန်ပဲ’

သူဟာ နောက်ဆုံးမှာ လမ်းခွဲစကားတွေကို ပြောနိုင်ခဲ့တယ်။ စကားတွေက-

‘မင်းကို စကား လေးလေး နက်နက် ပြောစရာရှိတယ်’

‘နားမထောင်ချင်ဘူး’

‘ပြောပါရစေကွာ’

‘မချစ်ဘူးပဲပြောမှာ မဟုတ်လား’

‘မဟုတ်တာ’

‘ဒါဆို ပြော’

‘ငါ့စိတ်တွေအားလုံး မင်းရနေတာကို သိတယ်နော်’

‘သည်ကလည်း အကုန်ပေးထားတာပဲဟာ’

‘သိတယ်’

‘ဘာပြောစရာလိုသလဲ’

‘အားနာလိုက်တာ’

‘ကြောက်တယ်’

‘မငြင်းဆန်ပါနဲ့လား’

‘ပြော’

‘တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်လေး နားထောင်ပေးနော်’
 ‘အင်းပါ’
 ‘ငါ့ဘဝရဲ့ပန်းတိုင်ကို မင်းသိပါတယ်’
 ‘ဆက်ပြောပါ’
 ‘အဲဒါ-မင်းကုမ္ပဏီ ငါ-အရောက်သွားနိုင်တော့မှာလို့ ဖြစ်နေပြီ’
 ‘ဆုံးအောင်ပြောပါ’
 ‘ငါ့စိတ်ရတာနဲ့ပဲ မင်းကျေနပ်ပေးပါ။ ငါ့ကိုယ်ကို ဘုရားပေးထား
 တဲ့အတိုင်း ပေးပါရစေ’
 ‘ဟင့်အင်း’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘မျှော်လင့်ပြီးသားပါ’
 ‘ဘာကိုလဲ’
 ‘ဘယ်တော့ ရုန်းသွားခံရမလဲလို့ပါ’
 ‘နစ်နာစကား မပြောပါနဲ့’
 ‘ကိုယ့်ချစ်သူအတွက် ကြည်သာနိုင်အောင် အားထုတ်မှာပါ။
 စိတ်ချပါ’
 ‘မင်း ငါ့ကိုနိုင်ပါတယ်’
 ‘နိုင်တာက အရှုံးကြီးရတာပဲ’
 ‘မင်း- ငါ့ထက်သာပါတယ်’
 ‘အဲသည်လက်ဆောင် မလိုချင်ဘူး’
 ‘အိမ်ထောင်ပြုနော်၊ ငါ့ထက် အများကြီးသာသူ ရမှာပါ’
 ‘အနှောင့်အယှက်ဖြစ်မှာ မစိုးရိမ်ပါနဲ့’
 ‘ချစ်သူကို မငေါ့ရဘူး’
 ‘ဒါဆို သွားပါ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လိမ္မာတဲ့မင်းဟာ ငါ့စိတ်မှာ တစ်သက်လုံး တည်နေမှာပါ’
 ‘ကျေနပ်ပေးရမှာပေါ့’

တစ်နေ့မှာ သူက ကန်စွန်းနွယ်နဲ့ သွားတွေ့ပြီး စကားပြောတယ်။
 အချိန်က သူ့ကန်စွန်းနွယ်နဲ့ဝေးရာ သူ့အစ်ကိုထံ သွားနေချိန်ကပဲ။

‘အခု သူ့ဘယ်ကလာတာလဲ’

‘နောင်တော်ကြီးဆီက’

‘ကြာလှပြီ၊ နေနိုင်လိုက်တာ’

‘မရဲပေမဲ့ ပြေးခဲ့စေပေါ့’

‘တွေ့မှ တွေ့ရတော့မလားလို့’

‘သည်လောက် မမှန်ဘူး’

‘ဘာလုပ်နေတာလဲ’

‘စိတ် အခြောက်လှမ်း’

‘ပျော်လား’

‘ဒါတွေပြောဖို့လာတာ မဟုတ်ဘူး’

‘ဘာလို့လာတာလဲ’

‘တွေ့ချင်လို့’

‘အင်း-ပေါ့’

‘သိပ် ဆင်းရဲနေမှာစိုးလို့’

‘မျက်စိမှာ အမြဲထွက်ဖို့မျက်ရည် မရှိဘူး’

‘ဒါ - ချစ်တဲ့အကျိုးပဲ’

‘ခံပါ့မယ်’

‘ပျော်အောင် နေနော်’

‘နားထောင်ရမှာပေါ့’
 ‘မင်းကိုချစ်သူတွေ မတွေ့သေးဘူးလား’
 ‘တွေ့’
 ‘ဘယ်နှစ်ယောက်ရှိလဲ’
 ‘လိုချင်ကြပါတယ်’
 ‘ကိုယ့်လမ်းမှန် လျှောက်တဲ့အနေနဲ့ အဲဒါ လုပ်နော်’
 ‘တစ်သက်တာ မတွေ့ရမှာကို မတွေးဝံ့ဘူး’
 ‘ငါ့စိတ်ကို မင်းရနေမှာပါ’
 ‘ယုံချင်ပါတယ်’
 ‘စိတ်ချပါ’
 ‘သည်ကတိရဲ့သက်သေအဖြစ် မွေးပေးပါ’
 ‘ရပြီးသား ထားလိုက်ပါ’
 ‘သည်ကမွေးလျှင် တားမှာလား၊ နောက်ဆုံးအဖြစ် တစ်ဝ ဖက်
 ချင်တယ်၊ တားမှာလား’
 ‘မင်း သဘောပါ’
 ‘မဖက်တော့ဘူးလား’
 ‘ငါ့စိတ်ကိုပဲ မင်းယူပါကွာ’
 ‘အားလုံးကိုပဲ ကျေနပ်ပေးပါမယ်’
 ‘အဝေးကြီးကို အကြာကြီး သွားမယ်နော်’
 ‘သည်အဖို့ နှုတ်မဆက်ပါနဲ့။ သွားပါ’
 ‘သွားပါ့မယ်’
 ‘စိတ်ချမ်းသာပါစေ၊ အောင်မြင်ပါစေ’
 ‘ကျေးဇူးပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

၁၂။ တရားရှာကြောင်း ရှင်ဉာဏစကား

ရှင်ဉာဏဟာ သူ့သူငယ်ချင်း စာသင်ဖက်တွေနဲ့ စကားပြောနေ
တယ်။ နေရာက တောင်ကြီးမြို့မှာ ဖြစ်တယ်။

‘တွေ့ခဲ့လား’

‘သိပ်မချော့ရပါဘူး’

‘ဘယ်မှာ နေတာလဲ’

‘မြို့လွန်တော့ တွေ့တဲ့ရွာကလေးရဲ့ သင်္ချိုင်းထဲမှာ’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘တရားဟောခိုင်းလို့ မရဘူး။ လက်တွေ့လုပ်ရမှာပဲ ပြောပြီး ငြင်း
ဆန်တယ်’

‘လုပ်ခဲ့လား’

‘မထူးဘူးဆိုပြီး လုပ်ရတာပေါ့’

‘ဘယ်လိုလုပ်ရလဲ’

‘ဆန်းဆန်းပြားပြားပဲ’

‘လုပ်ပါဦး’

‘တို့နှစ်ယောက် ယှဉ်ပြီးအထိုင်ခိုင်းထားတယ်။ သူက အခန်းထဲ
ဝင်သွားပြီး သေတ္တာပုံးကလေးကို ကိုးပေ၊ဆယ်ပေလောက်မှာ လာချ
တယ်’

‘ဘာလုပ်တာလဲ’

‘ပြီးတော့ ဆယ်လက်မလောက်ရှိတဲ့ ကျောက်ဆင်းတုကလေး
လာတင်တယ်’

‘ဘာလုပ်ဖို့လဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သူက ကုလားထိုင်မှာထိုင်ပြီး ငါတို့ကို အမိန့်ပေးတာပဲ’
 ‘ဘာတွေလဲ’
 ‘ကိုယ်တော်တို့ ရှေ့ကဘုရားကို ကြည့်နေပါ’-တဲ့။ သုံးမိနစ်
 လောက်ကြာတော့ ‘မျက်စိမှိတ်လိုက်ပါတဲ့’၊ ပြီးတော့-‘ဘုရားကို မြင်ပါရဲ့
 လား’-တဲ့’
 ‘ဘယ်လိုဖြေလဲ’
 ‘မျက်စိမှိတ်ထားမှ ဘယ်မြင်မလဲ။ မမြင်ဘူးပေါ့’
 ‘သည်တော့ ဘာပြောလဲ’
 ‘ဖွင့်ပါ။ ဘုရားထပ်ဖူးပါ’-ပေါ့။ ခဏကြာတော့ ထပ်အမှိတ်ခိုင်းပြီး
 ‘ဘုရားမြင်ပြီလား’-မေးတယ်’
 ‘မမြင်ဘူးဘဲ ပြောသလား’
 ‘ဟင့်အင်း။ မှိတ်ထားပြီး- မြင်တာဟာ မှန်းတာပဲဖြစ်ရမယ်။
 သည်တော့ မြင်တယ်ပြောလိုက်တယ်’
 ‘နောက် ဘာဆက်လုပ်ရသလဲ’
 ‘မျက်စေ့မှိတ်ပြီး၊ မြင်တဲ့ဘုရားကို ကိုယ့်ခေါင်းပေါ်ပင့်ထားပါလို့
 အမိန့်ပေးတယ်’
 ‘အင်း’
 ‘ပင့်ပြီးပြီလို့ ပြောလိုက်တယ်’
 ‘အင်း’
 ‘ဘုရားကို ကိုယ့်မျက်နှာလှည့်တဲ့ဘက် လှည့်လိုက်ပါလို့ အမိန့်
 ပေးတယ်’
 ‘ဘုရားက ဘယ်လိုနေလို့လဲ’
 ‘တို့ဘက်လှည့်လျက်နဲ့ ခေါင်းပေါ်ကိုလာလျင်၊ ခေါင်းပေါ်မှာ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

နောက်ဘက်ကိုလှည့်လျက်ရောက်နေမယ်ပေါ့’

‘အင်း-ဟုတ်သား’

‘တို့က သည်လိုမဟုတ်ဘူး၊ တခါတည်း ရှေ့လှည့်ပြီးသား’

‘သည်တော့-’

‘သူကအမိန့်ပေးလိုက်မှ တို့ဘုရားက ချာကနဲ နောက်လှည့်သွားတော့ တို့မရယ်ဘဲ မနေနိုင်ဘူး။ သူပြောတဲ့အတိုင်း ပြန်လှည့်ရတာပေါ့’

‘အင်း- ရယ်စရာကြီးပဲ’

‘သူက တို့ကို ပက်လက်အိပ်ဖို့ အမိန့်ပေးတယ်’

‘အင်း’

‘တို့လည်း အိပ်ရတာပေါ့’

‘ဘာလုပ်ဘို့လဲ’

‘နဖူးပေါ် ဘုရားပင့်ပါလို့ အမိန့်ပေးတယ်။ ညာဘက်စောင်းအိပ်ပါ။ နားထင်ပေါ် ဘုရားပင့်ပါ။ ဘယ်ဘက်စောင်း အိပ်ပါ။ ဘုရားပင့်ပါ-ပေါ့’

‘အင်း’

‘တို့လည်း နေ့ခင်းကြောင်တောင် အိပ်လိုက်၊ စောင်းလိုက်နဲ့ ရှက်ကိုးရှက်ကန်းဖြစ်ပေမဲ့ လုပ်ရတာပဲ’

‘မင်းတို့ဟာ ဒုက္ခပဲ’

‘ဒါတွေပြီးတော့ တို့ကို သကြားကျွေးတယ်’

‘ပြီးပြီလား’

‘မပြီးသေးဘူး။ သကြားစားနေတုန်းမှာ ဘုရားကိုခေါင်းပေါ်တင်ထားဖို့ အမိန့်ပေးတယ်’

‘အင်း’
 ‘တို့လည်း တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက်ကြည့်ပြီး မပြုံးမိအောင်
 မတတ်နိုင်ကြဘူး။’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘အဲဒါပြီးတော့ ‘သည်နေ့ဒါပဲ’-ဆိုပြီး ပြန်လွှတ်တယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲကွာ’
 ‘ဘုရားကို ထိုင်ရင်း၊စားရင်း၊အိပ်ရင်း အာရုံပြုဘို့ပေါ့’
 ‘ဗုဒ္ဓါနုဿတိပေါ့’
 ‘အေးပေါ့၊ ဒါကို ပါးစပ်မဟနိုင်ဘူး၊ လက်တွေ့ပြမှဖြစ်မယ် ဆို
 တော့ မလွန်ဘူးလား’
 ‘ပြောလို့ နားမလည်နိုင်တာ ဘာပါလို့လဲ’
 ‘ဒါနဲ့၊ငါလည်း ကျောင်းကထွက်တယ်ဆိုလျင်ပဲ ပြောထားခဲ့တယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘တန်ဟ၊ ဘိတ်တုံးတွေ-လို့ပဲ’
 ‘မင်းတို့က ဘာလုပ်ဖို့ သွားတာလဲ’
 ‘မနေ့က သူ့ကိုတွေ့တော့ သူတရားက နောက်ဘဝ ဘယ်နှစ်ခု
 ကို ဘယ်နှစ်ရက်ကျင့်လျင် မြင်တယ်လို့ ပြောလို့၊ ဒါနဲ့ ကိုယ့်ကို အဖော်က
 သွားဖို့ပူဆာလို့ သွားကြတာပဲ’
 ‘သူ့ဟာ တကယ်သိမှာလား’
 ‘အထင်ပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

၁၃။ စာသင်သားဘဝ စာပြန်တဲ့ ရှင်ဉာဏစကား

ရှင်ဉာဏ ကိုရင်ဘဝမှာ အဖော်ဘုန်းကြီးများနဲ့အတူ ညဝါရွတ်
နေတယ်။ ညဝါဆိုတာ ယမိုက်၊ပဋ္ဌာန်း အစရှိတဲ့ အဘိဓမ္မာကျမ်းတွေပဲ။
သည်စာတွေက ညမှာသင်ယူရတဲ့စာတွေဖြစ်လို့ ‘ညဝါ’-လို့ခေါ်ရတယ်။

သင်ယူပြီးသမျှတွေကို နိုင်သလောက် ပြန်ရွတ်ရတယ်။ အဖော်
တွေနဲ့ တွဲပြီး ပြန်ရွတ်ရတယ်။ ရွတ်ချိန်က ညနေ ငါးနာရီက ခြောက်နာရီ
အထိပဲ။ ကျောင်းအပေါ်ထပ် လူရှင်းရာမှာ တက်ရွတ်ကြတယ်။

စာရွက် သုံးဆယ်စာမက ရွတ်တယ်။ ရွတ်မယ့်စာကို လွန်ခဲ့တဲ့
တစ်နာရီက ကြည့်လာကြတာ။ အများက အခေါက်ခေါက် ကြည့်လာကြ
ပေမဲ့ ရှင်ဉာဏဟာ တစ်ခေါက်ပဲ ကြည့်လေ့ရှိတယ်။ ရွတ်တဲ့အခါမှာ ဘယ်
တော့မှ သူခေါင်းဆောင် မရွတ်နိုင်ဘူး။ နောက်ဆွဲကပဲ မှားတယ်ထင်လျင်
ရွတ်တာရပ်ဖို့ ဝိုင်းထဲမှာ လက်မှောက်ရတယ်။ အခု ရွတ်ဝိုင်းထဲကို သူက
လက်မှောက်လိုက်တယ်။

‘ဘာလဲကွာ’

‘မဟုတ်ဘူး’

‘မင်းလက်ပြန်သိမ်း’

‘မှားနေတယ်’

‘ဒူးခေါက်တမ်း လုပ်မလား’

‘တင်းပုတ်နဲ့ခေါက်တမ်းမှ လုပ်မယ်’

‘မင်းဒူး ပုပ်လိမ့်မယ်’

‘ရတယ်’

‘စာအုပ်သွားယူမယ်နော်’

‘မလိုဘူး။ အဘိဓမ္မာရဲ့စည်းတွေနဲ့ပဲ ကြည့်လိုက်ပါ’
 ‘နားမလည်ဘူးကွာ’
 ‘ဒါဆိုယူ’
 ‘ဉာဏ်ထက် ဒူးလှန်ပေး၊ သည်မှာကြည့်’
 ‘စာအုပ် မှားနေတယ်’
 ‘ဖြစ်မလားကွ’
 ‘တကယ်မှားနေတယ်’
 ‘ဉာဏ်ထက် အငြင်းသန်တယ်’
 ‘ငြင်းတာဆို စာချတွေမေး’
 ‘မင်းရှုံးလျင် တစ်ဆခံရမယ်’
 ‘နှစ်ဆခံမယ်’
 ‘တကယ်နော်၊ ငါသွားမယ်’
 ‘သွားပါ’
 ‘ဉာဏ်ထက်ပြန်လာလျင် မင်းဒူးပုပ်တော့မယ်’
 ‘ဘာပြောလိုက်တယ်’
 ‘တို့စာအုပ်တွေရိုက်တာ လွဲနေတယ်တဲ့ကွယ်’
 ‘ကဲ-ဘယ်လိုလဲ’
 ‘စာအုပ်ကမှားတာ၊ တို့အပြစ်မရှိဘူး’
 ‘ထားပါတော့’

၁၄။ ခေတ်အမြင်စုံတဲ့ ရှင်ဉာဏစကား

သူဟာ သူ့အသက် တစ်ဆယ့်လေးနှစ်ကျော်မှာ မန္တလေးစာသင်တိုက်ရောက်ပြီး စာချတာတွေကို လိုက်တတ်အောင် အတော်လုံးပမ်းရတယ်။ ဒါကို ကျော်လွန်တော့လည်း ခေတ်အမြင်ထဲမှာ ကိုယ့်အသိမဝင်တာတွေ တောင်လိုပုံနေတာတွေ သိလာပြီး၊ ခေတ်စာတွေကိုလည်း အတော်လေ့လာရတယ်။ ခေတ်စာတွေအတွက် ညဘက်မှာ ခြောက်နာရီလောက် နေ့စဉ် အချိန်ယူရတယ်။

ပြပွဲတွေကို မလွတ်တမ်းလေ့လာပြီး ရုပ်ရှင်၊ ပြဇာတ်၊ ဆပ်ကပ်၊ မျက်လှည့်၊ အငြိမ်း၊ ဘောလုံးပွဲ၊ လက်ဝှေ့ တတ်အားသမျှ ပြေးရတယ်။ သူ့အသိက သူ့ည။ ပြည့်ဝဖို့ လေ့လာရတယ်။ သုံးနှစ်လောက်ရှိတဲ့အခါ သူ့သူငယ်ချင်းတွေကို ကျော်လာတယ်။

‘ဟေ့-ဉာဏ်ထက် ကမ္ဘာက တကယ်အလုံးကြီးလား’

‘အင်း’

‘ရှင်းပြပါဦး’

‘မလွယ်ဘူး’

‘မင်း-တကယ် သိသွားတာလား’

‘အင်း’

‘တကယ်သိတဲ့အကြောင်း ဘယ်လို ပြောမလဲ’

‘ပြားတဲ့အချက်အလက်တွေ ကျေပျက်သွားတာနဲ့ လုံးတဲ့ အချက်အလက်တွေ ခိုင်မာလာတာ ငါသိတာပေါ့’

‘ကမ္ဘာအပြားက ဘုရားဟော မဟုတ်လား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါ မသိဘူး။ မဟုတ်တာ ဘုရားမဟောလောက်ဘူးလို့ ထင်တာပဲ’

‘မဟုတ်တာက သေချာသလား’

‘အင်း’

‘ဒါဆို၊ ငရဲနဲ့ နတ်တွေ ဘယ်သွားထားမလဲ’

‘မသိဘူး’

‘မရှိဘူးလား’

‘မရှိဘူးလည်း မထင်ဘူး’

‘ကမ္ဘာလုံးကို ဘယ်လိုသိလာတာလဲ’

‘သိပ္ပံပြပွဲမှာ ကမ္ဘာလုံးပြသနဲ့ ဘုန်းကြီးတွေ ငြင်းနေတာတွေ၊ တယ်၊ ဝင်ငြင်းချင်ပေမဲ့ မငြင်းခဲ့ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ငါက အပြားပဲသိတာ၊ အလုံးမသိဘူး’

‘အေးပေါ့။ ကိုယ်က ဘာသာရေးသမားပဲ’

‘အလုံးမဟုတ်ဘူး ပြောချင်လျင် အလုံးအကြောင်း လေ့လာဖို့လိုတယ်။ ပြီးမှ ငြင်းမယ်လို့ပဲ’

‘ဘာတွေ လေ့လာလဲ’

‘ကမ္ဘာအကြောင်းနဲ့စပ်တဲ့ သိပ္ပံစာတွေ၊ မြန်မာတွေသိထားတဲ့ နေ၊လ၊နက္ခတ် ဖြစ်စဉ်တွေ၊ စပ်ဟပ်ကြည့်တာပဲ’

‘စပ်မိတော့ အလုံးပေါ်လာရောလား’

‘အင်း’

‘အဲဒါ ရှင်းပြပါဦး’

‘အဲသည်အချက်တွေကို ကိုယ်တိုင်သိမှ ရမယ်’

၁၆။ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကျောင်းရောက် ရှင်ဉာဏစကား

ရှင်ဉာဏ အသက် နှစ်ဆယ့်ငါးနှစ်မှာ စာသင်တိုက်ကဆင်းပြီး
ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာရှိရာ ကျောင်းပြန်ရောက်လာတယ်။ သူ့ကျောင်းနေဖက်
တွေနဲ့ စကားပြောရတယ်။

‘ဘယ်တော့ မန္တလေးပြန်မလဲ’

‘မပြန်တော့ဘူး’

‘စာဆက်မသင်တော့ဘူးလား’

‘သင်ပြီးသွားပြီ’

‘အချို့သူတွေ သည့်ထက်ကြာကြာ သင်တယ်နော်’

‘အင်း’

‘စာသင်ပြီးတာကို ဘာနဲ့ သတ်မှတ်ရတာလဲ’

‘စာတတ်တာနဲ့ပေါ့’

‘စာတတ်ခဲ့ပြီပေါ့’

‘ဘုန်းကြီးစာအားလုံး ငါ-ဖတ်တတ်ပြီ ပြောရမှာပဲ’

‘စာတတ်တော့ တရားတွေသိမှာပေါ့’

‘မသိဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘စာက တရားစာပဲဖြစ်တယ်၊ တရားမဟုတ်ဘူး’

‘တရားစာဟာ တရားမဟုတ်ဘူးလား’

‘အင်း’

‘စာတတ်လျင် ကိလေသာမနည်းဘူးလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အင်း’
 ‘ဘာအတွက် စာသင်တာလဲ’
 ‘ကိလေသာနည်းအောင် လုပ်ရမည့်တရားဟာ ဘာဖြစ်တယ်ဆို
 တာ သိဖို့ပဲ’
 ‘အဲဒါ သိခဲ့ပြီလား’
 ‘ဟင့်အင်း’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘စာဖတ်တတ်ရုံပါပဲ’
 ‘စာသင်တာ သည်လိုပဲလား’
 ‘အင်း’
 ‘တရားသိအောင် ဘာလုပ်ရမှာလဲ’
 ‘စာတွေဖတ်ပြီး စာထဲမှာ ဘုရားဘာပြောလိုတယ်သိအောင် ရှာ
 ဖွေရမယ်။ ပြီးတော့ အဲသည်ပြောလိုတာတွေဟာ လူတွေရဲ့ ဘယ်အဖြစ်
 တွေဆိုတာသိအောင် ဝေဖန်ကြည့်တာတွေ လုပ်ရတယ်’
 ‘စာသင်ရင်း အဲဒါတွေ မလုပ်ဘူးလား’
 ‘ဖတ်တတ်အောင်ပဲ မနည်းလုပ်ရတာ’
 ‘စာတတ်သူနဲ့ မတတ်သူဟာ ဘာမှဆက်မလုပ်ရင် အတူပဲလား’
 ‘အင်း’
 ‘စာတတ်တာဟာ ဘယ်အကျိုးများလို့လဲ’
 ‘စာမတတ်လျင် ဘုရားဘာပြောတယ်လို့ ဘယ်လိုသိမလဲ’
 ‘ဒါတော့ ဒါပေါ့’
 ‘ဒါဟာ အတိုင်းမသိကြီးတဲ့အကျိုး မဟုတ်ဘူးလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

၁၆။ ယောအကြောင်း ရှင်ဉာဏစကား
 ရှင်ဉာဏ သူ့သူငယ်ချင်းဦးပဉ္စင်းတွေနဲ့ စကားပြောနေတယ်။
 အချိန်က သူ ယောအရပ်က ပြန်လာစ ဖြစ်တယ်။
 ‘မင်းပြန်ရောက်တာ ကြာပြီလား’
 ‘ဟင့်အင်း’
 ‘အတွေ့အကြုံလေးတွေ လုပ်ပါဦး’
 ‘သိချင်တာ မေးကြလေ’
 ‘အဲသည်မှာ ပျော်စရာကောင်းလား’
 ‘ကောင်းမှာပါပဲ’
 ‘ဘယ်လိုလဲကွာ’
 ‘လူတွေနဲ့ မိတ်ဆွေမဖြစ်ခဲ့ဘူး’
 ‘ဘာရည်ရွယ်ပြီး သွားတာလဲ’
 ‘ဘာရယ်မဟုတ်ဘူး၊ အဖော်ကောင်းလို့ပဲ’
 ‘ဘယ်တွေရောက်လဲ’
 ‘ရွာတွေ အတော်များများပဲ။ ထီးလင်း၊ ဂန့်ဂေါ ပေါ့’
 ‘ဘယ်လောက်ကြာလဲ’
 ‘တစ်လ ပိုပိုလေး’
 ‘လူတွေက ဖော်ရွေကြသလား’
 ‘ဖော်ရွေကြတဲ့ပုံပဲ’
 ‘စုန်းတွေပေါတယ်ဆိုတာ ဟုတ်လား’
 ‘မဟုတ်လောက်ပါဘူး’
 ‘ဘယ်လိုသိခဲ့လို့လဲ’
 ‘စုန်းလို့သတ်မှတ်ခံရတဲ့ ရုပ်ရည်ရှိသူ မတွေ့ခဲ့လို့ဘဲ’
 ‘ဒါ့ကြောင့် မရှိဘူးထင်တာလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မကဘူး’
 ‘ပြောပါဦး’
 ‘သည်ရွာကပြောတော့ ဟိုရွာက စုန်းပေါတယ်၊ ဟိုရွာရောက်
 တော့ တခြားရွာကပေါတယ်၊ အဆင့်ဆင့် ပြောကြတယ်’
 ‘ဒါပဲလား’
 ‘တွေ့ကြုံစရာကလည်း သိပ်ငယ်တယ်’
 ‘ဘာဆိုလို့လဲ’
 ‘တွေ့ရတာလေးအပေါ် စိတ်စိုက်လွန်းတာပေါ့’
 ‘ဒါ ဘာပြုလဲ’
 ‘အဲဒါ သိပ်ခံစားရတယ်’
 ‘မင့်ဟာက ဘယ်ရောက်သွားတာလဲ’
 ‘ခံစားရအောင်လုပ်တာဟာ ပြုစားတာပဲ။ အဲသည်သူက စုန်းပဲ’
 ‘မဟုတ်တာဘဲ’
 ‘ငါ သည်လိုပဲထင်တယ်’
 ‘ကိုယ်တွေ့ခံခဲ့ရသလား’
 ‘အင်း’
 ‘ပြောပါဦး’
 ‘ယောက်လူတွေနဲ့ အလောင်းတော်ကဿပ တောထဲမှာ တစ်
 ပတ်ကျော်လောက် အတူသွား၊ အတူစား၊ အတူနေခဲ့တယ်’
 ‘သူတို့က ယောက်ျားတွေလား’
 ‘မိန်းမတွေရောပဲ’
 ‘စကားတွေအများကြီး ပြောခွင့်ရမှာပေါ့’
 ‘အင်း-အဲသည်မှာပဲ သူတို့အမြင် ငယ်တာ သိရတယ်’
 ‘ဘယ်လိုတွေလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အလောင်းတော်ကဿပလည်း တကယ့်ကဿပပဲ ထင်တယ်။
ထင်းခုန်ဆွဲလျင်၊ ထမင်းအိုးမှောက် ဆောင့်လျင်၊ ရေအိုင်ထဲ အိုးစောင်းနှစ်
ခပ်လျင်၊ မိန်းမယောက်ျားတွဲလျင် အစစတွေဟာ ကျားနဲ့နတ်က တိုက်
မယ်ဆိုတာမျိုး ပြောတယ်’

‘မင်းက ဒါတွေကို ဘယ်လိုပြန်ပြောလဲ’

‘ဒါတွေကို မလုပ်သင့်ကြောင်း ပြောတာပေါ့’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ခုန်ဆွဲလျင် ခြေမျက်မယ်၊ နှစ်ခပ်လျင် ရေညစ်မယ်၊ တွဲလျင်မှား
ယွင်းမယ်။ ဒါတွေ မဖြစ်အောင်ပေါ့’

‘သူတို့ဘဝတွေ မြင်ခွင့်ရသလား’

‘သူတို့နဲ့ သူတို့ဝန်းကျင်ရဲ့ ဘဝတွေအထိ မြင်ခွင့်ရတယ်’

‘သူတို့နဲ့ မိတ်ဆွေတွေ ဖြစ်မှာပေါ့’

‘အင်း၊ ငါ-သူတို့ အဲသည်တောထဲချန်ပြီး ပြန်လာတော့ သူတို့
အတော်ဝမ်းနည်းကြတယ်’

‘မင်းကကော’

‘ငါလည်း သည်နေ့အထိ ငါ့အတွေးကို လွှမ်းမိုးခံရတယ်’

‘ပျောက်သွားမှာပေါ့’

‘ငါက မပျောက်ချင်ဘူး’

‘မင်း ခံစားရပြီပေါ့’

‘အေး။ သူတို့ပြုစားကြတာပဲ’

‘မင်း ကြိုက်သွားတာလား’

‘ဟာ-မဟုတ်တာဘဲ’

၁၇။ သူ့တပည့်လူငယ်ကိုပြောတဲ့ ရှင်ဉာဏစကား

ရှင်ဉာဏဟာ သူ့တပည့်ဖြစ်ခဲ့ဖူးသူ လူငယ်တစ်ဦးနဲ့ စကားပြော

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

နေတယ်။ နေရာက ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ ကျောင်းပဲ။
 ‘ဦးဇင်းကိုတွေ့ရဖို့ တောင့်တနေတာ ကြာပြီ’
 ‘တွေ့လို့ပြောတာလား’
 ‘မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ဘာအတွက် တောင့်တတာလဲ’
 ‘သိချင်တာကို ပြောပေးဖို့ပဲ’
 ‘ငါ-ပညာရှိ မဟုတ်ဘူး’
 ‘မဟုတ်ဘူးဆိုပေမဲ့ တခြားအားကိုးစရာ မရှိဘူး’
 ‘မေးချင်တာကို ဆိုပါဦး’
 ‘ထူးဆန်းလွန်းလို့ပါ’
 ‘အဲဒါကိုပဲ ပြောပါဦး’
 ‘တပည့်တော် ရေစက်မှာ စက်မောင်းသမား လုပ်နေတယ်’
 ‘အင်း’
 ‘စက်ရုံထဲမှာ စက်ကို အမြဲထိန်းနေရတယ်’
 ‘ဘာထိန်းစရာလိုလဲ’
 ‘စက်ရဲ့လည်နှုန်းနဲ့ ရေတွင်းမောင်းဆွဲတဲ့ဘီးရဲ့ လည်နှုန်းမကိုက်
 လို့ စက်မြန်လာလျင် လျော့ပေးတာ လုပ်ရတယ်။ လျော့သွားလျင်လည်း
 ပြန်တင်ဖို့ လီဘာကို ကိုင်နေတယ်’
 ‘ဟင်-ကွာ’
 ‘ပြောချင်တာ ဒါမဟုတ်ဘူး’
 ‘ပြောစမ်းပါဦး’
 ‘စက်ရုံထဲဖြစ်တဲ့ ထူးဆန်းတာပြောချင်တာ’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘စက်ရုံထဲမှာ မီးစက်နဲ့ မီးပစ္စည်းတွေ လဲထားတယ်’

‘အင်း’

‘အဲသည်မီးစက်ရဲ့ ဟန်ဒယ်ဟာ စက်ရုံထဲကတစ်နေရာမှာ လက်ထဲကိုင်လျက်နဲ့ မီးတွေလင်းလာတယ်’

‘ဟာ-’

‘ဒါနဲ့ မီးလင်းတယ်ဆိုပြီး မီးသီးချိတ်ဖို့ မီးသီးယူလာတယ်။ မီးသီးကလည်း လက်ထဲမှာပဲ ဘယ်နဲ့မှမဆက်ပဲ လင်းနေတယ်။ ကြိုးယူလာတော့ ကြိုးကပါ လက်ထဲမှာလင်းနေတယ်’

‘အေး-ဆန်းတာပေါ့’

‘အဲသည်အချိန်မှာ ဘုန်းကြီးဝင်လာလို့ အဲဒါတွေသိမ်းပြီး၊ စက်မောင်းခုံမှာပဲ ထိုင်နေရတယ်’

‘ဘုန်းကြီးက ဘာလာလုပ်တာလဲ’

‘မောင်းဆွဲဘီးတိုင် နဲ့နေတယ်ဆိုပြီး လာကြည့်တယ်’

‘သူ့ဘာလုပ်သလဲ’

‘တိုင်ခြေကို ရေလောင်းတယ်၊ ပြီးတော့ ပြန်သွားတယ်’

‘သူပြန်တော့ မီးတွေ ပြန်မလုပ်ဘူးလား’

‘လုပ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ မရတော့ဘူး’

‘ဟေ-’

‘အဲဒါ မေးချင်တာ ကြာလှပြီ’

‘ဘယ်လိုမေးမှာလဲ’

‘လက်ထဲမှာ ဘာနဲ့မှမဆက်ဘဲ မီးသီးဘာ့ကြောင့်လင်းရသလဲ၊ နောက်မှာ ဘာ့ကြောင့် မလင်းရသလဲပေါ့’

‘အေး-မေးချင်စရာပဲ’

‘ဘယ်လို ဖြေမလဲ’
 ‘ငါ တပ်အပ်မသိဘူး။ ဖြေလျင် အထင်ပဲဖြေရမယ်’
 ‘ထင်ပြတာပဲ နားထောင်ပါရစေ’
 ‘ထင်ပြတာ မလုပ်ခင်မှာ ထင်ပြလို့ ဖြစ်,မဖြစ် သိရအောင်၊
 မင်းကိုငါမေးမယ်။ အဲဒါ မင်းကဖြေ’
 ‘မေးပါ’
 ‘မင်းစက်ရယ်၊ မောင်းဆွဲဘီးရယ်၊ နှစ်ခုစလုံးဟာ မြေကြီးနဲ့ မစပ်
 ဘူး။ အပ်(Earth)မဖြစ်ဘူး ဖြစ်ရမယ် ဟုတ်သလား’
 ‘မောင်းဆွဲဘီးက သစ်သားတိုင်မို့ အပ်မဖြစ်ဘူး၊ စက်ကတော့
 ကွန်ကရစ်ခုံပေါ်ထိုင်ထားတာမို့ စက်က အပ်-ဖြစ်တယ်’
 ‘ဒါဆို ငါထင်မပြတ်တော့ဘူး’
 ‘ဘာကြောင့်ဆိုတာ မပြောတတ်တော့ဘူးပေါ့’
 ‘အင်း၊အပ်-ဖြစ်လျင် ငါတွက်လို့မရဘူး။ မင်းဖြေတာကိုပဲ မင်းပြန်
 စစ်ချင် စစ်ဦး’
 ‘ဟုတ်တယ်။ စက်က အပ်-ဖြစ်ကောင်းမှ ဖြစ်မယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘စက်ထိုင်ဖို့ ကွန်ကရစ်လောင်းတုံးက စိုက်ထားတဲ့တိုင်တွေဟာ
 စက်ခွါရဲ့အပေါက်နဲ့ မတည့်လို့ သစ်သားပေါင် ထပ်တင်ပြီး အဲသည်ပေါင်
 နဲ့မှ စက်ကိုနပ်စွဲထားရတာပဲ’
 ‘ဒါဆို၊ အဲသည်နပ်တွေ ကျောက်ခုံနဲ့ထိ,မထိ မင်းသွားကြည့်’
 ‘သွားကြည့်ပေးမယ်၊ ခဏငဲ့ပေးပါ’
 ‘ရတယ်၊ သွားကြည့်’
 (-----)

‘ဟုတ်တယ်၊ မထိဘူး’
 ‘ဒါဆိုလျင်၊ ငါထင်ပြမယ်’
 ‘သိချင်ပါတယ်’
 ‘ဘီးနဲ့ ပန်ကာကြိုးနဲ့ ပွတ်တိုက်လို့ပဲ’
 ‘အလျင်က ပွတ်နေတာပဲ၊ အခုမှဖြစ်တာ ဘာကြောင့်လဲ’
 ‘အလျင်က မပွတ်ဘူး’
 ‘ဘာကြောင့်လဲဘုရား’
 ‘တိုင် မယိုင်မနဲ့လို့။ ယိုင်နဲ့ပေမဲ့ စပီ(speed) မှန်လျင် ဖြစ်မှာ
 မဟုတ်ဘူး။ တိုင်က-နဲ့၊ စက်က နှေးလိုက်၊ မြန်လိုက်ဖြစ်တော့ ဘီးနဲ့ ပတ်
 တာကြိုးနဲ့ ပွတ်ဆွဲတာပေါ့’
 ‘ပွတ်တာနဲ့ ဖြစ်ရသလား’
 ‘ပွတ်လျင် လျှပ်စစ်ငြိမ် ထွက်တယ်’
 ‘ဘာတွေပွတ်ပွတ်လား’
 ‘သည်လိုတော့ မဟုတ်လောက်ဘူး။ ဆံပင်နဲ့ ပလပ်စတစ်ဘီးလို
 မတူတာလား၊ တူတာလား၊ အဲသည်နှစ်မျိုးပွတ်မှ ထွက်တာ’
 ‘လျှပ်စစ်ငြိမ်ဆိုတာ ဘာလဲ’
 ‘ဒါ-ငါမရှင်းတတ်ဘူး’
 ‘စာထဲတွေ့ဖူးတာလား’
 ‘မဟုတ်ဘူး။ ပြပွဲမှာ စက်ကလေးတစ်လုံးနဲ့ လျှပ်စစ်ငြိမ် ထုတ်ပြ
 တာ တွေ့ဖူးတာ။ အဲသည်တုန်းက နားမလည်ခဲ့ဘူး။ ဒါပေမယ့် ထုတ်ပုံက
 ပတ္တာကြိုးနဲ့ပွတ်ပြီး လုပ်တာပဲ။ ဘာမှမပါဘူး’
 ‘တော်သေးတာပေါ့’
 ‘အေး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

၁၈။ မန္တလေးမိုးကောင်းတိုက်မှာ ကမ္မဝါစာအကြောင်း သူ-
သူငယ်ချင်း
တစ်ဦးနဲ့ ရှင်ဉာဏပြောသောစကား

‘ဆရာတော်နဲ့ မြို့ထဲ ဘာသွားလုပ်တာလဲ’
‘ကားအန္တရာယ်ကင်း ကမ္မဝါစာဖတ် လုပ်တာ’
‘ကားကို ဘယ်လိုအန္တရာယ်ရှိလို့လဲ’
‘လူသေတင်ခဲ့ရလို့’
‘မင်္ဂလာပြန်ယူတဲ့သဘောပေါ့’
‘ဟုတ်တယ်’
‘ကားကို ဘေးမှာထား လုပ်တာလား’
‘မဟုတ်ဘူး။ ခုံတွေဖြုတ်ပြီး ကားပေါ်မှာပဲ’
‘ဘာကမ္မဝါဖတ်လဲ’
‘ဥပသမ္ပဒကမ္မဝါ ပေါ့’
‘ဟင်- စာတတ်ပေတတ် ဆရာတော်တွေကလည်း ဒါပဲဖတ်သ
လား’
‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
‘စာမတတ်ပေမတတ် တောဘုန်းကြီးတွေသာ သည်လိုလုပ်တာ
ထင်လို့’
‘သည်လို ဘာကြောင့် ထင်တာလဲ’
‘အေး-ပြောစရာပဲ’
‘လုပ်စမ်းပါဦး’
‘ရွာရောက်တုန်းက အိမ်သစ်တက် ကမ္မဝါဖတ်ဖို့ ငါ့ဘုန်းကြီးက

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ငါ့ကိုထည့်လိုက်တယ်’

‘အင်း’

‘သည်ပွဲမျိုးဟာ ကလေးကတည်းက ရင်းနှီးပြီးသားပဲ’

‘ရွာတွေရဲ့ ဓလေ့ပဲ’

‘သီလပေး၊ ရေစက်ချပြီး ကမ္မဝါစာ ဖတ်ကြတော့ ငါ့ခေါင်းထဲမှာ

အတွေးတွေ အစီအရီ ဖြစ်လာတယ်’

‘ဘယ်လိုတွေလဲ’

‘ပဌမဆုံးက ငါ-ဘာလုပ်နေတာလဲ- လို့ပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘သည်ကိစ္စနဲ့ ကမ္မဝါစာ၊ ဘာမှမဆိုင်တာ တွေးမိလို့ပဲ’

‘လုပ်ပါဦး’

‘သည်ကိစ္စက အန္တရာယ်ကင်းဖို့၊ ကမ္မဝါစာက ရဟန်းအဖြစ်ပေး

ဖို့၊ မပေးဖို့ ပြောတာတွေ ဖြစ်နေတယ်’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘ပြီးတော့လည်း အများကြီးရှိသေးတယ်’

‘လုပ်ပါဦး’

‘သည်ပွဲမျိုးမှာ ကမ္မဝါစာ မှန်ဦးတောင်မှ၊ ဖတ်လို့မရဘူးဆိုတာ

လည်း ပါတယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘အခု ကမ္မဝါစာဖတ်ကြမှာက ရွာကျောင်းသုံးကျောင်းထဲက ဘုန်း

ကြီးသုံးပါးပဲ’

‘အင်း’

‘သုံးပါးက သံဃာမဖြစ်ဘူး မဟုတ်လား’

‘အင်း’

‘သုံးပါးထက်ပိုလည်း သည်ပွဲမှာ သံဃာမဖြစ်နိုင်ဘူး’

‘လေးပါး၊ လေးပါးနဲ့အထက်ဟာ သံဃာဖြစ်ပြီ မဟုတ်လား’

‘သိမ်ထဲလည်းမဟုတ်၊ နယ်သံဃာလည်း မသိမ်းတော့ ဘုန်းကြီးတွေများလည်း ဝင်ဖြစ်မှာ။ သံဃာမဖြစ်ဘူးပေါ့’

‘အေး- ဟုတ်သား’

‘ပြီးတော့ ဥပဇ္ဈာယ်လည်း မရှိဘူး၊ ရဟန်းလောင်းလည်း မရှိဘူး။ သည်ကမ္မဝါဖတ်ဖို့ ချို့ယွင်းတဲ့အချက်တွေက ကြည့်ပါဦး’

‘အေးပေါ့’

‘ငါ-ကျောင်းပြန်ရောက်တော့၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဘုန်းကြီးကို ဘယ်လိုလဲ-လျှောက်တော့၊ ဒါကို သူက သည်လို ပြောတယ်။ ‘သူကလည်း သူတို့ဆရာဘုန်းကြီးကိုမေးဖူးတယ်’-ပြောတာပဲ’

‘သူ့ဆရာက ဘယ်လိုဖြေသတဲ့လဲ’

‘ဒါ အစဉ်အဆက် ဖတ်လာတာ’လို့ဖြေတယ်- ပြောတယ်’

‘ဟင်-’

‘သည်လိုဖြေတာအတွက် ငါ့ဆရာကို တောက စာမတတ်တဲ့ ဘုန်းကြီးမို့ပဲလို့ ငါ ထင်လိုက်တယ်’

‘အခုတော့’

‘စာတတ်ဆရာတော်တွေလည်း သည်လိုပဲတွေ့ရတာ အံ့ဩရတာပေါ့’

၁၉။ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းအကြောင်း တစ်ချိန်က
စာသမားတစ်ယောက်ကို ရှင်ဉာဏပြောဆိုသောစကား

‘သည်ခေတ်မှာ စာပေဗိမာန်နဲ့ သူ့ရဲ့ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းတွေဟာ
လေးနက်တဲ့ စာအုပ်တွေပဲ’

‘အခု လေးငါးတွဲတောင် ထွက်ပြီထင်တယ်’

‘အဲသည်စာတွေထဲမှာ အမှားပါတယ်ဆို၊ အံ့ဩရမှာပဲ’

‘မပါလောက်ပါဘူး’

‘သေသေချာချာဖတ်လျင် အမှားကြီးတွေမလား ထင်မိတယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘သည်က ပညာရှင်လည်း မဟုတ်ဘူး၊ အပျင်းပြေဖတ်တာတောင်
အမှားသုံးခု တွေ့တယ်’

‘ကိုယ်ကလည်း မှားနေပါဦးမယ်’

‘ပြောကြည့်မယ်’

‘လုပ်ပါဦး’

‘ကန်စွန်း ပြထားတာမှာ၊ ရေကန်စွန်း၊ တောင်ကန်စွန်း၊ ဥကန်
စွန်းလို့ပြပြီး ဓာတ်ပုံမှာ ဥကန်စွန်းမဟုတ်တာနဲ့ ကန်စွန်းဥ တွဲရိုက်ပြတယ်’

‘ဟုတ်မလား’

‘ဒါတွေက မှားပြကြတာတွေပဲ’

‘နောက်တစ်ခု လုပ်ပါဦး’

‘ကြက်ဆူပင်မှာ အမျိုးမျိုးရှိတယ်ပြောပြီး၊ ကြက်ဆူသားကို
ပုရပိုက်ချေဖို့ မင်မီးသွေးဖုတ်ရတယ် ပြောတယ်’

‘မဟုတ်လို့လား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မီးသွေးဖုတ်ရတဲ့ ကြက်ဆူက သူပြတဲ့ ကြက်ဆူပင်တွေထဲမှာ
 မပါဘူး ဖြစ်နေတယ်’
 ‘ဟုတ်လား’
 ‘နောက်တစ်ခုက ဆူးရစ်ပဲ၊ ဆူးရစ်မှာ ရုက္ခပေဒ မျိုးရင်း၊ မျိုးစိတ်
 တွေ ပြောတယ်’
 ‘ဒါတွေကို သူတို့မမှားလောက်ပါဘူး’
 ‘အေး- ဒါပေမဲ့ ဆူးရစ်ပင်ကို ဆူးပုတ်ကြီးပင်လို့ ခေါ်ကြသေး
 တယ်တဲ့ကွာ၊ ဘယ်လိုလဲ’

၂၀။ စာသင်တိုက်မှာနေစဉ်က ရှင်ဉာဏနှင့်

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

သုမိတ်ဆွေရဟန်းတစ်ပါး ပုတီးစိပ်အကြောင်း ပြောသောစကား

‘တပည့်တော် သိက္ခာသုံးဝါပဲ ရပါသေးတယ်’
 ‘အဟုတ်လား’
 ‘ဘယ်လောက်ထင်လို့လဲ’
 ‘ဆယ်ဝါ’
 ‘မဖြစ်နိုင်တာ’
 ‘တကယ်ထင်တာ’
 ‘သည်လောက် အိုသွားပြီလား’
 ‘ရင့်နေတာတော့ အမှန်ပဲ’
 ‘ဘယ်လိုတွေ့ရလို့လဲ’
 ‘တစ်ကျောင်းလုံးလောက် ဆော့တယ်၊ ကိုယ်တော်က လုံးဝ မ
 ဆော့ဘူး’
 ‘ငါက စာဖတ်ဝါသနာပဲ ပါတာကိုး’
 ‘တစ်ကျောင်းလုံး ပွဲသွားတယ်၊ ကိုယ်တော်က မသွားဘူး’
 ‘တပည့်တော်က မန္တလေး အနေကြာလာတော့ ပွဲကို ဝသွားလို့
 ပါ’
 ‘ပွဲပဲ၊ ဝ-မလား’
 ‘ကြာတော့ အတူလိုတွေ့ချည်းပဲ’
 ‘လုံးဝ မကြည့်ချင်ဘူးလား’
 ‘သည်လို ဘယ်ဟုတ်မလဲ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့ မသွားသလဲ’
 ‘ကိုယ့်ကျောင်းထဲ ကတာကြုံမှကြည့်မယ် အောက်မေ့လို့ပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကိုယ်တော်က အပျင်းပြေစကားတွေလည်း မပြောဘူး’
 ‘အဲဒါ- မပြောတတ်လို့ပဲ’
 ‘စာတွေဖတ်နေမှတော့ ပြောတတ်တာပေါ့’
 ‘အင်း-ပျင်းလည်းမပျင်းဘူး’
 ‘အပျော်စားတာလည်း ကိုယ်တော် လုံးလုံးမလုပ်ဘူး’
 ‘ဒါက ကိုယ့်ဘဝရည်မှန်းချက်နဲ့ မကိုက်လို့ပါ’
 ‘အပြင် လမ်းလျှောက်လည်း မထွက်ဘူး’
 ‘တပည့်တော် မညောင်းတတ်ဘူး’
 ‘လူမညောင်းလည်း စိတ်အညောင်းပြေပေါ့’
 ‘စိတ်လည်း မညောင်းဘူး’
 ‘ဟုတ်ပုံပေါ်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့-’
 ‘ဘာလဲ၊ ပြောပါဦး’
 ‘ကိုယ်တော်က ပုတီးတော့မစိပ်ဘူး’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ ပုတီးတောင် မရှိဘူး’
 ‘ပုတီးမစိပ်လျင် အပြစ်မဖြစ်ဘူးလား’
 ‘ဘယ်ကလာ-’
 ‘ဆွမ်းစားတာ ပုတီးမစိပ်လျင် မကျေဘူးဆို’
 ‘အဲဒါ နှစ်ပိုင်းရှိတယ်’
 ‘လုပ်စမ်းပါဦး’
 ‘တစ်ပိုင်းက ပုတီးစိပ်ဖို့ပြောတာ မဟုတ်ဘူး၊ ပုတီးကဘုရားလက်
 ထက်က ရှိတာမဟုတ်ဘူး’
 ‘နောက်တစ်ပိုင်းကရော’
 ‘ဆင်ခြင်ဖို့ ပြောတာပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပုတီးစိပ်တာ ဆင်ခြင်တာပဲ မဟုတ်လား’
 ‘ပုတီးစိပ်တာ ရွတ်တာပဲ’
 ‘ရွတ်တာလည်း ဆင်ခြင်တာ မဟုတ်လား’
 ‘တခြားစီပဲ’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ရွတ်တာဟာ ဆင်ခြင်ရမည့်အကြောင်းတွေ ပြောထားချက်တွေ
 ပြန်ရွတ်တာပဲ’
 ‘ဆင်ခြင်တာက ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ဆွမ်းစားလျင် ငါစားတာ ပျော်ဖို့ဖြစ်နေသလား၊ သည်လို ငါစား
 လို့ မဖြစ်ဘူး။ သည်ကိုယ် မျှတတည်နေဖို့ စားမှ။ သည်လိုလုပ်တာ ဆင်
 ခြင်တာပဲ’
 ‘ကိုယ်တော်၊ သည်လိုကောဆင်ခြင်သလား’
 ‘ဟင့်အင်း’
 ‘ဘာပြုလို့လဲ’
 ‘မလိုလို့ဘဲ’
 ‘ဘယ်လို မလိုတာလဲ’
 ‘တို့စားရတာကြည့်ပေါ့။ ပျော်ဖို့ကောင်းဖို့ ဖြစ်နိုင်သလား၊ အာ
 ဟာရမျှတဖို့ မနည်းစားနေရတာပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အိပ်ရာကလည်း ကြမ်းပေါ်မှာ၊ ဖျာတစ်ချပ်စာ ရတာ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်။’
 ‘ငါဝတ်တာလည်း ကြည့်ဦး၊ မျှတရုံထက် ဘာပိုသလဲ၊ ဘယ်လို
 ဇိမ်ခံမလဲ၊ ဒါကိုက ဆင်ခြင်လို့သိတာပါပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

၂၁။ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကျောင်းမှာ စာသင်နေဆဲ ဦးပဉ္စင်းတစ်ပါးနဲ့
တောကျောင်းနေဖို့ ရှင်ဉာဏ ပြောသောစကား

‘စာသင်ကြားမှုတွေ အဆုံးသတ်ခဲ့ပြီဆိုတော့ လောကကြီးမှာ
ဘာတွေလုပ်ရမယ်လို့ အရှင်ဘုရားအနေနဲ့ မြင်သလဲ’

‘ဘာမှ မမြင်ဘူး’

‘ဘာမှ မလုပ်တော့ဘူးလား’

‘တောကျောင်းပဲ နေမယ်’

‘ဘယ်လို ဘာမှမမြင်တာလဲ’

‘ငါ-သင်ကြားလေ့လာခဲ့ရသမျှမှာ တကယ်ဟုတ်တယ် ဆိုတာ
တွေဟာ မှန်ဝါးဝါးတွေချည်း ဖြစ်နေတာပဲ’

‘ဘာတွေ ပြောတာလဲ’

‘ဗေဒင်၊ လက္ခဏာ၊ ဓာတ်၊ နတ်၊ ဆေးဝါး အစစအတတ်ပညာတွေ
ပဲ’

‘ဘာသာရေးကော ပါသေးလား’

‘အဲဒါကလေးတော့ အစစ်ပဲထားလိုက်တယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘မှန်ဝါးသွားမှာ စိုးရိမ်လို့ပဲ’

‘မှန်ဝါးသွားတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုလဲ’

‘အခြေအမြစ် မခိုင်မာတာပေါ့’

‘ဘာနဲ့စစ်တာလဲ’

‘အဲသည်ပညာရပ်တွေရဲ့ အကြောင်းရင်းတရား တည်ရှိမှုနဲ့၊ အဲ
သည်ပညာရပ်တွေက ဖြစ်စေတဲ့ အကျိုးရပ်တွေရဲ့ ဖြစ်ထွန်းမှု နှစ်ခုနဲ့ပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာသာရေးကိုလည်း သည်နှစ်ခုနဲ့ စစ်ဖို့ကောင်းတာပဲ’

‘ကိုယ်ရပ်နေတာလေး ဆိုတော့၊ ပျက်သွားလျှင် အခက်ဖြစ်မယ် ထင်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်နေ့ကျလျှင် စစ်မိရမလားလည်း အောက်မေ့တယ်’

‘စစ်လျှင် ဘာသာရေးမှာ ဘာတွေ မှန်ဝါးကုန်မယ် ထင်သလဲ’

‘နတ်တွေ၊ ငရဲတွေ၊ နိဗ္ဗာန်တွေ၊ တန်ခိုးတွေနဲ့ အဘိဓမ္မာတွေ’-ပဲ’

‘ဒါက ဘယ်လိုမှေးမှိန်မှာလဲ’

‘မသေချာမရေရာမှာနဲ့ ဘာမှအကျိုးမဖြစ်မှာ’-တွေပေါ့’

‘မစစ်ဘဲထားတယ်ဆို၊ စစ်ပြီးပြီလား’

‘မစစ်ရသေးပါဘူး၊ စစ်လျှင် ပျက်မယ်ထင်တာတွေ ပြောတာပါ’

‘သည်တော့ အရှင်ဘုရား ငရဲမကြောက်ဘူးလား’

‘အင်း’

‘နတ်ပြည်ကော မရောက်ချင်ဘူးလား’

‘အင်း’

‘နိဗ္ဗာန်ကော မတောင့်တဘူးလား’

‘အင်း’

‘သည်လိုဆို ကောင်းမှုတွေကို ဘာရည်ရွယ်ပြီး လုပ်နေတာလဲ’

‘အဲဒါတွေအတွက် မဟုတ်တာတော့ သေချာတယ်။ တခြား ဘာရည်ရွယ်တယ်တော့ တိကျအောင် မပြောတတ်ဘူး’

‘နောင်ဘဝ မယုံဘူးလား’

‘ယုံတယ်လို့ ထင်တယ်’

‘ဒါဆိုလျှင် နောင်ဘဝကို မကြောက်ဘူးလား’

‘ဟင့်အင်း’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာပြုလို့လဲ’
 ‘အခုဘဝလိုပဲလို့ အောက်မေ့လို့’
 ‘အခုဘဝဟာ ကောင်းလို့လား’
 ‘အင်း’
 ‘ဘယ်လိုကောင်းတာလဲ’
 ‘အခုလိုဖြစ်နေရတာ ကောင်းတာပေါ့’
 ‘နောင်ဘဝမှာ အခုလိုမဖြစ်ဘဲ၊ ငရဲကျလျင်ကော’
 ‘ငရဲနဲ့ဆိုင်တယ်လို့ မတွေးဖူးဘူး’
 ‘နတ်ဖြစ်ပြီး ချမ်းသာလျင်ကော’
 ‘အဲဒါဖြစ်ပြီး ချမ်းသာချင်တာလည်း တစ်ခါမှ မတွေးဖူးဘူး’
 ‘အခုဘဝ အမေ့ဝမ်းထဲ နေရတာတွေ၊ အိုမှာ၊ နာမှာ၊ သေမှာတွေ
 ဟာ ပြီးငွေ့စရာဆင်းရဲတွေ မဟုတ်လား’
 ‘အမေ့ဝမ်းနေရတာ ဆင်းရဲတယ်လည်း မသိဘူး။ နာတာလည်း
 ဆေးသောက်ရမယ်။ အိုတာလည်း ဆင်းရဲတယ်လို့ မထင်ဘူး။ သေရမှာ
 လည်း ကြောက်စရာလို့ မအောက်မေ့ဘူး’
 ‘အခုဘဝကို ဆင်းရဲတယ် မထင်ဘူးပေါ့’
 ‘အင်း’
 ‘ဆင်းရဲတယ်ဆိုတာ ရှိတယ် မထင်ဘူးလား’
 ‘ဟင့်အင်း။ ဘယ်လိုဟာတွေလဲ’
 ‘ကိုယ်မလုပ်နိုင်၊ မဖြစ်နိုင်တာတွေ လုပ်ရ၊ ဖြစ်ရတာတွေဟာ ဆင်း
 ရဲပေါ့။ ဒါတွေကို မကြောက်ဘူးလား’
 ‘ဟင့်အင်း’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လွဲအောင် ဖျောက်လို့ရတာတွေမို့ပဲ’
 ‘သည်ကျောင်းမှာ သည်လိုပဲ ခန်းနေအဖြစ် ဆက်နေတော့မှာ
 လား’

‘ဟင့်အင်း’
 ‘ဘာလုပ်မှာလဲ’
 ‘တောကျောင်းနေမှာ’
 ‘ဘာအတွက်လဲ’
 ‘ကောင်းတယ်ထင်လို့ပဲ’
 ‘ဘာကောင်းတာလဲ’
 ‘လွတ်လပ်တာပေါ့’
 ‘ဘာက လွတ်လပ်တာလဲ’
 ‘အစစကပဲ’
 ‘အစစက ဘာတွေလဲ’
 ‘ကြိုက်စရာ၊ မုန်းစရာ၊ ကြောက်စရာ၊ လုပ်စရာ၊ ငဲ့စရာ၊ အားနာ
 စရာ၊ ပစ္စည်းပစ္စယ၊ တာဝန်အထွေထွေ။ သည်လိုဟာတွေပေါ့’
 ‘နားမလည်စရာဘဲ’
 ‘ငါလည်း မပြောတတ်ဘူး’
 ‘တစ်မျိုး ပြောစမ်းပါဦး’
 ‘ဘာမှ မလုပ်ချင်ဘူး၊ ဘာမှလည်း မဖြစ်ချင်ဘူး။ သည်အတိုင်းပဲ
 ရှိချင်တယ်။ သည်အတိုင်းမှာလည်း ဘယ်သူ့အောက်မှ မနေချင်ဘူး။
 ဘယ်သူ့ကိုလည်း ကိုယ့်အောက်မှာ မထားချင်ဘူး။’ သည်လိုပဲ ငါပြောရ
 မယ်’

‘အဲဒါတွေကို ကောင်းတယ်ထင်သလား’

‘အေး’
 ‘နောင်ဘဝရှိလျှင်ကော’
 ‘သည်လိုပဲ ကောင်းမှာပဲ’
 ‘အဆုံးက ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ကောင်းဖန်များတော့ ဆုံးမှာပဲ’
 ‘ဘယ်လိုဆုံးမှာလဲ’
 ‘အဲဒါ မသိဘူး။ ဘုရားသိတယ်ထင်တယ်’

၂၂။ အင်္ဂလိပ်စာသင်တန်းတက်နေစဉ်က
 သင်တန်းဖော်ဦးဇင်းတစ်ပါး
 နှင့် ပရိယတ္တိတက္ကသိုလ်အကြောင်း ရှင်ဉာဏပြောသောစကား

‘တစ်နေ့ကရတဲ့ ဘာသာသွေးစာအုပ် ဖတ်ပြီးပြီလား’
 ‘ပြီးပြီ’
 ‘ကောင်းလား’
 ‘ကောင်းတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ဆရာတော်ရဲ့ ပရိယတ္တိအစီအမံက ကြီးမားတာပဲ’
 ‘အခုအတိုင်းသင်တာက ဘာလိုလို့လဲ’
 ‘တက္ကသိုလ်တွေ များနေလို့များလား’
 ‘များနေလျင် အဲဒါတွေပေါင်းပေါ့’
 ‘အဲဒါတွေပေါင်းဖို့ နေမှာပဲ’
 ‘ပေါင်းဖို့အတွက် ငွေကြေးမနတွေ အများကြီးကုန်ရမှာ’
 ‘မကုန်ထိုက်ဘူးလား’
 ‘သည်အတိုင်းမဖြစ်လျင် ကုန်ထိုက်တယ်’
 ‘ဘယ်လိုမဖြစ်လျင်လဲ’
 ‘နေရာထိုင်ခင်း မလုံလောက်လျင် မဖြစ်တာပေါ့’
 ‘နေရာထိုင်ခင်းက လုံလောက်ပေမယ့် ပြန့်ကျဲနေတယ် မဟုတ်
 လား’
 ‘ပြန့်တော့ ဘာဖြစ်လဲ၊ ကားလိုင်းတွေဆွဲနေတာပဲ’
 ‘ပို့ချတဲ့စနစ် တစ်ခုတည်းဖြစ်ဖို့ ရည်ရွယ်သလား မသိဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါကလည်း ဥပဒေပြုပြီး ပြဋ္ဌာန်းလိုက်လို့ မရဘူးလား’
 ‘ဘာသာရပ်တွေ အသစ်ထည့်ချင်လို့များလား’
 ‘အဲဒါတွေလည်း ပြဋ္ဌာန်းလို့ရတာပဲ’
 ‘စုစည်းမိချင်လို့များလား’
 ‘အခုရှိတဲ့ပါဠိတက္ကသိုလ်တွေကစုပြီး အချုပ်ရွေးလျင် ရတာပဲ’
 ‘ပါဠိပညာသင်ဌာနကြီး အကြီးကြီး ဖြစ်စေချင်လို့များလား’
 ‘ဒါဆို၊ အခုတက္ကသိုလ်တွေက ဘာလုပ်ရတော့မှာလဲ၊ တက္ကသိုလ်
 ကြီးက မသင်တဲ့ဘာသာရပ်ပဲ သင်ပေးရတော့မှာလား’
 ‘ဒါဆို ကြီးမလာဘဲ၊ ပါဠိပညာသင်ဌာနဟာ ငယ်ပဲသွားမှာပေါ့’
 ‘အေး’
 ‘ရှိပြီးသားကိုဖျက်ပြီး အသစ်လုပ်ချင်တာ ငါနားမလည်ဘူး။
 ရှိပြီးသားကိုမွမ်းမံပြီး အသစ်လုပ်သင့်တယ် မဟုတ်လား’
 ‘မရစရာကို ပြောစမ်းပါဦး’
 ‘သည်လိုလည်း မရှိလောက်ဘူး’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့။ သည်လူတွေနဲ့ပဲ အသစ်ကို လုပ်ရမှာပဲဟာ’
 ‘ဒါဆို၊ သူ့စိတ်ကူး-တက္ကသိုလ်အသစ်ကြီး မလိုဘူးပေါ့’
 ‘နားမလည်စရာကြီးပါ’
 ‘ဘာရည်ရွယ်ပြီး သည်စိတ်ကူးပေါ်လာပါလိမ့်’
 ‘အကျိုးတရားအတွက် ဘာမှမထူးပေမဲ့ သူ့အတွက် ထူးတာမြင်
 လို့ပဲနေမှာ-လို့ တွက်ရမလိုဖြစ်နေတယ်’
 ‘ဟာ-’
 ‘မအံ့သြနဲ့’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သူဟာ သာသနာရဲ့ဘဝမှန်ကို မြင်ပုံမရဘူး’
 ‘သည်တော့ ဘာဖြစ်လဲ’
 ‘သာသနာဟာ ကိုယ့်ဟာအဖြစ်ပဲ မြင်ပြီး၊ ကိုယ့်ဟာ ကြီးပွား
 အောင် ကြံတာပေါ့’
 ‘သာသနာရဲ့ဘဝအမှန်ကို သူမမြင်တာ ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ’
 ‘တိုင်းပြည်ရဲ့ပညာရေးကို ရှေးကလို ဘုန်းကြီးတွေလက်ထဲမှာပဲ
 ရှိစေချင်နေတာတွေ ရေးထားတယ် မဟုတ်လား’
 ‘အေး-ဟုတ်တယ်’
 ‘ခရစ်ယာန်နိုင်ငံတွေမှာ ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီးတွေက ပညာရေး
 တာဝန်ကို မရ၊ အရယူထားကြတာလိုပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ပညာရေးလုပ်ငန်းဟာ သာသနာရေး လုပ်ငန်းလား’
 ‘တခြားစီပေါ့’
 ‘ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီးတွေ ပညာရေးလုပ်သားတာဝန်တွေ ယူကြ
 တာ သာသနာအတွက် ထင်သလား’
 ‘မဟုတ်ပါဘူး၊ လူတွေနဲ့ ကင်းကွာမှာ စိုးလို့ပဲ’
 ‘လူတွေနဲ့ မကင်းကွာချင်တာနဲ့ သူတို့တရားနဲ့ မစည်းရုံးဘဲ၊ လူ
 တွေရဲ့ ပညာရေးတာဝန်ထမ်း အလုပ်အကျွေးပြု စည်းရုံးတာဟာ ရိုးသား
 ရဲ့လား၊ တရားရဲ့လား-ပေါ့’
 ‘သာသနာပြုတာဟာ သာသနာပဲပြပြီး ပြုဖို့ ကောင်းတာပေါ့။
 ပညာရေးဘုန်းပြုပြီး သာသနာဆည်းကပ်သူဖြစ်အောင် လုပ်တာဟာ
 မတော်သလိုပဲ’
 ‘လူတွေကို လှည့်စားပြီး၊ ငိုက်လာမှဖမ်းယူတာမျိုးဟာ ငါးကို

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ငါးမျှားချိတ်မှာ တီကောင်တပ်ဖမ်းသလို ဖြစ်နေတာ ထင်ရှားတယ်’
 ‘သည်နည်းကတော့ နှလုံးနာစရာ မသမာမှုပဲ’
 ‘သူကလည်း သည်နည်းနောက် လိုက်ရဖို့ စိတ်စောနေတာ သိ
 သာတယ်နော်။ ဒါဟာ သာသနာဘဝကို သူမမြင်တာ ထင်ရှားချက်
 တစ်ခုပဲ’
 ‘အေး-’
 ‘နောက်တစ်ချက်လည်း ရှိသေးတယ်’
 ‘ဘာလဲ’
 ‘သူက ‘သာသနာ-တကာကယ်မှတဲ့’
 ‘ဒါက ဘယ်လိုလဲ’
 ‘သာသနာကို အုပ်ချုပ်သူက ကူရမယ်ပေါ့’
 ‘သည်အချက်က သာသနာရဲ့ဘဝကို သူမသိကြောင်း ဘယ်လို
 ဖော်ပြတာလဲ’
 ‘သာသနာဆိုတာ ဓမ္မစက်ပဲ၊ဓမ္မစက်ဆိုတာ အာဏာစက်ရဲ့ အ
 ထက်မှာရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ဓမ္မစက်ကို အာဏာစက်နဲ့ကူလို့မရဘူး’
 ‘အမှန်တရားကို ဒဏ်ထားပြီး တည်ဆောက်လို့ မရဘူး ပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်။ သူက အမှန်တရားအတွက် ဒဏ်ထားပေးမည့်သူ
 ကို အကူ-တနေတယ်’
 ‘ဗမာ့သမိုင်းတလျှောက် သည်လိုပဲလုပ်ခဲ့တာ မဟုတ်လား’
 ‘အစဉ်အလာရှိတာနဲ့ အမှန်လုပ်မလား’
 ‘သည်လိုတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့’
 ‘သာသနာ့ဘဝကို မြင်လျင် အုပ်ချုပ်သူကယ်ပါ-ဘယ်လုပ်မလဲ’
 ‘ဘယ်လိုလုပ်မလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သာသနာထဲမှာပဲ ဘာချို့ယွင်းသလဲကြည့်ပြီး ပြင်ရမှာပေါ့’
 ‘မရဘူးမြင်လို့ နေမှာပေါ့’
 ‘မရလျင် ပစ်လိုက်တော့ဖို့ပဲ’
 ‘မပစ်နိုင်လို့ နေမလား’
 ‘မပစ်နိုင်ဘူးထင်တာ၊ ကိုယ့်ဟာထင်နေလို့ပဲ’
 ‘သည်တော့ ဘာဖြစ်လဲ’
 ‘ကိုယ့်ဟာထင်တော့၊ ကိုယ့်ဟာကျတာ ကိုယ်ကျတာလို နာတာ
 ပေါ့’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘ကိုယ်နာမှာစိုးတော့ ရရာနဲ့ ကျားကန်တာပဲ’
 ‘ကျားကန်တော့၊ မလဲကျတာ မကောင်းဘူးလား’
 ‘အသေက မလဲတော့၊ အသက်တော့ မဝင်ဘူး။ တစ္ဆေပဲဖြစ်မယ်’
 ‘အင်း-’
 ‘တစ္ဆေဖြစ်တော့ အုပ်ချုပ်သူနဲ့ အမြီးစားဖက်၊ခေါင်းစားဖက်
 ရာထူး ရတယ်’
 ‘ဘာကို စားတာလဲ’
 ‘ပြည်သူကိုပေါ့’
 ‘ရှေးကလည်း သည်လိုပဲနော်’
 ‘အဲဒါ လွမ်းတာပေါ့’
 ‘သွေးဆာတဲ့စာပဲ’
 ‘အေး-’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

၂၃။ စာသင်တိုက်မှာနေစဉ်က အဖော်စာသင်သားတစ်ဦးနှင့်
ယနေ့သာသနာအကြောင်း ရှင်ဉာဏပြောသောစကား

‘သည်နေ့ဗုဒ္ဓဘာသာကို ဘယ်လိုမြင်သလဲ’

‘တိုးတက်နေတယ်ပေါ့’

‘ဘာတွေတွေ့ရလို့လဲ’

‘ဘုန်းကြီးဦးရေတွေလည်း ဘယ်တုန်းကဖြစ်ဖြစ်ထက် များမှာပဲ’

‘အင်း-’

‘စာသင်စာချနိုင်သူတွေလည်း သည်လိုပဲ များမယ်’

‘အင်း-’

‘ပိဋကတ်သုံးပုံလုံး ပြန်နိုင်သူတောင် အခုရှိနေပြီ’

‘အင်း-’

‘သံဂါယနာလည်း တင်နိုင်တယ်၊ တကာနဲ့တကာမဘက်ကလည်း
အလှူဒါန်းနိုင်ဆုံးလောက် ဖြစ်မယ်ထင်တယ်’

‘ဟုတ်လောက်ပါတယ်’

‘ဝိပဿနာစခန်းတွေလည်း အခုလောက် ပေါ်ဖူးမယ်မထင်ဘူး’

‘အေး-’

‘ဒါတွေဟာ တိုးတက်မှုအတွက် ပြကွက်ပေါ့’

‘တိုးတက်တာကို ဒါတွေနဲ့တိုင်းလို့ ဖြစ်ပါ့မလား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ဒါတွေက ခေတ်အလျောက်ဖြစ်တာပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘လူများတော့ ဘုန်းကြီးအစစ များတာပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါဆို တိုးတက်မှုကို ဘာနဲ့တိုင်းမလဲ’

‘သာသနာက လူတွေရဲ့ ကြီးပွားချမ်းသာမှုတွေကို ဖြစ်ထွန်းအောင် ဘယ်လောက် စောင့်ရှောက်နိုင်သလဲ’- ဆိုတာနဲ့ တိုင်းရမှာပေါ့’
‘ဟင်-’

‘သာသနာဟာ လူတွေ ကြီးပွားချမ်းသာအတွက် မဖြစ်ဘူး၊ သာသနာကြီးပွားချမ်းသာအတွက်ပဲ ဖြစ်တယ်ဆိုလျှင် တိုးတက်တယ် ဘယ်လိုပြောမလဲ၊ သာသနာဟာ လူ့လောကအတွက် အသုံးခံပစ္စည်း ဖြစ်တယ်။ တံစဉ်ဟာ လူက မြက်ပင်၊ ကောက်ပင် ရိတ်တဲ့အခါ အသုံးပြုခံရတဲ့ အသုံးခံပစ္စည်း ဖြစ်သလိုပဲ’

‘အင်း-’

‘လူ ရိတ်ဖြတ်စရာတွေ များများပြီးမှ၊ တံစဉ်ကို တိုးတက်တယ်လို့ ပြောရမယ်။ တံစဉ်အတွက် တံစဉ်ဖြစ်နေလို့ အလကားဘဲ’

‘အခု လူတွေ တိုးတက်ရဲ့ မဟုတ်လား’

‘သာသနာကြောင့် လူတွေမှာဘာတွေ တိုးတက်သလဲ’

‘လူတော်ကောင်းတွေ ဖြစ်လာတာပေါ့’

‘ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာလုပ်ကြလို့လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲသည် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာလုပ်တာတွေဟာ လူ့လောကအတွက် လုပ်ကြတာလား၊ သာသနာအတွက် လုပ်ကြတာလား-စစ်ကြည့်ပါဦး’

‘ရှင်းစမ်းပါဦး’

‘လူတွေကို စောင့်ရှောက်ဖို့လုပ်တာ မဟုတ်ဘူး။ နောင်ဘဝကိုယ့်အတွက် လုပ်ကြတာ’

‘ဟုတ်သား’

‘ဒါကြောင့် သာသနာအောက်မှာရှိတဲ့လူတွေဟာ လူ့တာဝန်ကို ထမ်းရွက် စောင့်ရှောက်ရကောင်းမှန်း မသိဘူး’

‘အင်း-’

‘ဒါကြောင့် လူတွေ အချင်းချင်း မစည်းလုံး မညီညွတ်ဘူး။ ဘယ် အစုတွေကြည့်ကြည့် ကွဲနေတာပဲ။ သည်လိုဖြစ်လျင် လွတ်လပ်၊ငြိမ်းတာ နဲ့ ဒါကိုသိတဲ့အသိတရား၊ ဘယ်လိုဖြစ်မလဲ၊ ဘယ်လို ကြီးပွားချမ်းသာ မလဲ’

‘အင်း-’

‘သည်တော့ သာသနာဟာ သာသနာအတွက်ပဲ ဖြစ်နေတာ ထင်ရှားတယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘တိုးတက်တာ ဟုတ်သေးလား’

‘စာတွေတော့ တတ်ကြပုံပဲ’

‘စာတတ်တာဟာ စာတတ်ဖို့အတွက်ပဲ။ စာဟာ စာအတွက်ပဲ လုပ်နေကြတာ’

‘တခြားရည်ရွယ်ချက် မရှိကြဘူးလား’

‘တစ်နိုင်ငံလုံး ဘုန်းကြီးတွေလိုက်မေး။ ကျမ်းတွေအများဆုံး ရေးသူထဲမှာ နောက်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးဟာ ပဒပရမဖြစ်အောင် အားထုတ်ကြလို့ သြဝါဒ ပေးသွားတယ်’

၂၄။ ရွာမှာ မိမိထက်ကြီးတဲ့ ရွာသားများနဲ့
ရှင်ဉာဏပြောသောစကား

စာသင်တိုက်ကဆင်းပြီး ရွာပြန်ရောက်ပြီးအချိန်က၊ ရွာက အစ်
ကိုအရွယ်၊ ဦးလေးအရွယ် ကျောင်းသားများကို ရှင်ဉာဏ စကားပြောခဲ့
တယ်။

‘ဘယ်လိုလဲ၊ နေလို့ထိုင်လို့ အဆင်ပြေကြရဲ့လား’

‘တပည့်တော်တို့တစ်သက်မှာ အဆင်အပြေဆုံး အခါပဲတောင်
ပြောရမလိုပါပဲ’

‘အံ့ဩစရာပဲ’

‘သူပုန်တွေလည်း မရှိတော့ဘူး၊ သူခိုး၊ဓားပြလည်း အထနည်း
သွားတယ်၊ ဆန်ဈေးကလည်း တစ်ကျပ်၊နှစ်ကျပ်ရယ်’

‘ခင်ဗျားတို့ လက်တွေ့သိရတာတွေအရဆိုတော့ ဟုတ်တာပဲ’

‘နိုင်ငံရေးက ကောင်းတော့မှာ မဟုတ်လား’

‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဦးဇင်းက ဗဟုသုတရှိတယ်၊ တပည့်တော်တို့ကို နိုင်ငံရေးလေး
ဘာလေး ပြောပါဦး’

‘နိုင်ငံရေးသမား မဟုတ်တော့ အသေးစိတ် မပြောတတ်ပါဘူး’

‘ပြောတတ်တာလေးပဲ တပည့်တော်တို့ သိချင်ပါတယ်’

‘လူတွေ သာယာဝပြောဖို့ဆိုလျှင် လူတွေ လွတ်လပ်ရတယ်။
မလွတ်လပ်ဘဲ သာယာဝပြောလို့ မရဘူး။ ရတယ်ဆိုလည်း ကြာကြာမခံ
ဘူး၊ မတော်တဆပဲ’

‘တပည့်တော်တို့တိုင်းပြည်က လွတ်လပ်ရေးရပြီးပြီ မဟုတ်လား’

‘ဟင့်အင်း’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တပည့်တော်တို့ငယ်ငယ်က လွတ်လပ်ရေးအောင်ပွဲတွေတောင်
ရွာမှာဇာတ်ငှားပြီး ကျင်းပသေးတယ် မဟုတ်လား’

‘အင်း-’

‘ဒါဆို တပည့်တော်တို့ လွတ်လပ်တယ် မဟုတ်လား’

‘အဲဒါက အင်္ဂလိပ်ကိုလိုနီအုပ်ချုပ်ရေးက လွတ်လပ်တာပဲ ဖြစ်
တယ်။ ခင်ဗျားတို့လွတ်လပ်တာ မဟုတ်ဘူး’

‘အင်္ဂလိပ်အုပ်ချုပ်ရေးက လွတ်လပ်တာဟာ တပည့်တော်တို့ဖြစ်
တော့၊ တပည့်တော်တို့ လွတ်လပ်တာ မဟုတ်ဘူးလား’

‘အင်္ဂလိပ်အုပ်ချုပ်ရေးက လွတ်လပ်တာကို လွတ်လပ်တာထင်
လျင်၊ အင်္ဂလိပ်က မြန်မာပြည်သိမ်းပြီး အုပ်ချုပ်တာလည်း ခင်ဗျားတို့လွတ်
လပ်တာလို့ မှတ်ရလိမ့်မယ်’

‘အဲဒါက မလွတ်လပ်တာဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူးလား’

‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဘာကြောင့်လဲ’

‘အင်္ဂလိပ်က အရင်းရှင်စနစ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ခင်ဗျားတို့ကို အလျင်က အုပ်ချုပ်သူဟာ ပဒေသရာဇ်စနစ်ရဲ့
ဘုရင်ပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ပဒေသရာဇ်ဟာ အရင်းရှင်စနစ်ထက် ပြည်သူလူထုဖြစ်တဲ့ ခင်
ဗျားတို့ကို ချွတ်ချယ်ဖိနှိပ်တယ်’

‘ဟုတ်ပါ့မလား’

‘ပဒေသရာဇ်တွေဟာ သူတို့အုပ်ချုပ်မှုကိုတောင် ပြည်သူတွေကို

ထုတ်ပြန်ထားတဲ့ပုံ မဟုတ်ဘူး။ သူ့စိတ်ထင်အတိုင်း လုပ်ချင်တာလုပ်တယ်။ အင်္ဂလိပ်က ဥပဒေနဲ့အုပ်ချုပ်တာပဲ။ အရင်းရှင်စနစ်မှာ အဖိနှိပ်ခံရတာက အဖိနှိပ်ခံသူ လျော်လို့ပဲ။ ပဒေသရာဇ်ထက် အများကြီး လွတ်လပ်မှုပိုတယ်’

‘အင်္ဂလိပ်ကလွတ်တာ လွတ်လပ်တာမဟုတ်ဘူးဆိုတော့ လွတ်လပ်တာက ဘယ်လိုလဲ’

‘ကိုယ့်ဟာကိုယ် အုပ်ချုပ်တာဟာ လွတ်လပ်တာပဲ’

‘အဲဒါ နားမလည်ဘူး’

‘ကိုယ့်အုပ်ချုပ်မည့်စည်းမျဉ်းကို ကိုယ့်ကိုယ်စားလှယ်ကတဆင့် ညှိဆွဲခိုင်းပြီး၊ အဲသည်စည်းမျဉ်းအတိုင်း အုပ်ချုပ်မည့်သူကို ကိုယ်ကငှားတာ။ ဒါဟာ အုပ်ချုပ်သူမရှိဘဲ ကိုယ့်ဟာကိုယ် အုပ်ချုပ်တာပဲ’

‘တပည့်တော်တို့ ဒါတောင် မသိကြဘူး။ ကိုယ့်ဟာကိုယ်အုပ်ချုပ်ဖို့ ဝေးတာပေါ့’

‘ဟုတ်တာပေါ့။ ဒါကို သည်လိုမဖြစ်ဘဲ လူတွေလွတ်လပ်အောင် နိုင်ငံရေးသမားတွေက ပါတီတွေဖွဲ့ပြီး လူတွေကိုနှိုးဆော်ပေးကြရမှာ’

‘နိုင်ငံရေးသမားတွေကလည်း မလုပ်ကြဘူး’

‘ဟုတ်တယ်၊ မလုပ်နိုင်ကြဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့ မလုပ်နိုင်ကြတာလဲ’

‘အင်္ဂလိပ်ပြန်သွားတော့ တိုင်းပြည်မှာ အုပ်ချုပ်သူမရှိတာ မဖြစ်ရအောင်၊ အုပ်ချုပ်မည့်သူကို လူတွေဆီက ဆန္ဒတောင်းတယ်’

‘ဟုတ်တယ်၊ တပည့်တော်တို့ ဖဆပလကို မဲပေးလိုက်တယ်’

‘အေး ဖဆပလဟာ လူတွေခန့်တဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးကိုယ်စားလှယ်တွေပေါ့’

‘အဲသည်အချိန်က တပည့်တော်တို့ လွတ်လပ်တာပေါ့’
 ‘မပြောလောက်ဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ကွန်မြူနစ်တွေက လူတွေခန့်ထားတဲ့အစိုးရကို ကဖျက်ယဖျက်
 လုပ်ကြတယ်’
 ‘သူတို့က ဘာဖြစ်လို့ လုပ်ကြတာလဲ’
 ‘လူတွေကိုလွတ်လပ်ခွင့် မပေးဘဲ၊ သူတို့က လူတွေကို စီမံခြယ်
 လှယ်ချင်လို့ပေါ့’
 ‘သူတို့ ဘာလို့ခြယ်လှယ်ချင်တာလဲ’
 ‘အဲဒါမှ လူတွေကောင်းမယ်ထင်လို့ပေါ့’
 ‘လူတွေ လွတ်လပ်တာနဲ့သူတို့ခြယ်လှယ်တာ ဘယ်ဟာက တ
 ကယ်ကောင်းမလဲ’
 ‘လွတ်လပ်တာကောင်းတာပေါ့’
 ‘သူတို့ ဒါကိုမသိဘူးလား’
 ‘ကိုယ့်ဟာကိုယ် မှန်တယ်ထင်နေတော့ ဘယ်သိမလဲပေါ့’
 ‘ကွန်မြူနစ်တွေဟာ လူတွေကို မလေးစားဘဲ သူတို့စနစ်ကို လေး
 စားတယ်နော်’
 ‘ဒါကြောင့် လူတွေရဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တွေကို ကဖျက်ယဖျက်လုပ်
 တာပေါ့’
 ‘သည်တော့ ဘာဖြစ်သလဲ’
 ‘လူတွေတင်ထားတဲ့အစိုးရက သူတို့ကိုဖမ်းဆီးဖို့ လုပ်တာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘သူတို့က အဖမ်းမခံဘဲ လူတွေတင်ထားတဲ့ အစိုးရဆီက အာ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ဏာကိုယူဖို့ လက်နက်ကိုင်ပြီး သူပုန်ထတယ်။ လူတွေတင်ထားတဲ့ အစိုးရ
ကလည်း မကျွမ်းကျင်တာရယ်၊ ဘာမှမပြည့်စုံတာရယ်နဲ့ဆိုတော့ လက်
နက်အားကိုးပြီး အာဏာလုသူကို မနှိမ်နိုင်ဘူး’

‘ဟုတ်တယ်။ တပည့်တော်တို့ဆီမှာတောင် လူတွေသတ်ဖြတ်ပြီး
မင်းမူနေတာ အကြာကြီးပဲ။

‘လူတွေတင်ထားတဲ့ အစိုးရကလည်း သူတို့အရှုံးမခံရအောင်
သူပုန်နဲ့စပ်တဲ့ရွာတွေ မီးရှို့၊ ဖမ်းဆီး၊ လူဆိုးမွေး၊ လက်နက်ပေး လုပ်တော့
တာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်၊ ပြုစောထီးတွေ ဓားပြတိုက်တာ ကိုယ်တွေ့ခံရတယ်’

‘သည်လိုနဲ့ လူတွေတင်တဲ့ အစိုးရကလည်း လူတွေလိုအင်ဆန္ဒ
ကို အလေးမမူနိုင်တော့ဘူး။ သူတို့တိုက်သူကို အနိုင်တိုက်နိုင်အောင်
စစ်တပ်ကို အင်အားဖြည့်နေရတယ်’

‘လူတွေလွတ်လပ်မှု အမှတ်မရနိုင်ဘူး ဖြစ်ရမှာပေါ့’

‘လွတ်လပ်မှုဆိုတာ ဘာဖြစ်တယ်၊ လွတ်လပ်မှု အရသာဟာ
ဘာဖြစ်တယ်- ဒါတွေလည်း လူတွေကို ထူထောင်ပေးခွင့် မရတော့ဘူး’

‘ဒါ့ကြောင့် တပည့်တော်တို့ မသိတာပေါ့’

‘လွတ်လပ်မှုကို မမြတ်နိုးတတ်ရုံမကဘူး၊ နာမည်တောင် မှန်
အောင် လူတွေ မခေါ်တတ်တော့ဘူးဖြစ်တာ တွေ့ရတယ်’

‘ဘယ်လိုမခေါ်တတ်တာပါလဲ’

‘လွတ်လပ်မှု’-ကို လွတ်လပ်ရေးလို့ ပဲ ခေါ်နေကြတယ်’

‘အတူပဲ မဟုတ်လား’

‘လွတ်လပ်မှု’-ဟာ ‘လွတ်လပ်တဲ့အဖြစ်’၊ ‘လွတ်လပ်ရေး’-က
လွတ်လပ်အောင် လုပ်ဆောင်ခဲ့တဲ့အဖြစ်ရဲ့အမည် ဖြစ်တယ်’

‘သည်လောက်တောင်ပဲလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တကယ်ပေါ့’

‘တော်လှန်ရေးကောင်စီဆိုပြီး စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းတော့၊ တပည့်တော်တို့ကို သူတို့ပဲ အုပ်ချုပ်တာကြောင့် တပည့်တော်တို့ မလွတ်လပ်ဘူးပေါ့’

‘အေး-ဗျာ’

‘ဒါကြောင့် တပည့်တော်တို့ အခုသာယာဝပြောတယ်ဆိုတာဟာ မခိုင်မာဘူး ပြောရတာပေါ့နော်’

‘ဟုတ်တယ်ဗျာ။ သတိထားပြီးတော့သာ စောင့်ကြည့်ကြပေတော့’

‘သည်လို ဆက်ဆက်စပ်စပ်ကြားရတာ တပည့်တော်တို့ ဗဟုသုတ အသိပညာတွေ အများကြီးတိုးပါတယ်’

‘အဲသည်အသိပညာက ခင်ဗျားတို့ ထာဝရ သာယာဝပြောဖို့ အတွက် လွတ်လပ်မှုကို မမေ့အောင် ကူညီပါစေ-လို့ တောင်းဆိုရမှာပဲ’

‘ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ဘုရား’

၂၅။ ရွာတကာကြီးများနဲ့ ရှင်ဉာဏ ပြောသောစကား

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

စာသင်တိုက်ကဆင်းလာပြီး ရွာကျောင်းရောက်စက ရွာရှိတကာ
ကြီးများကို ရှင်ဉာဏ စကားပြောခဲ့တယ်။

‘ငွေတစ်ရာတန် သိမ်းတဲ့အထဲမှာ တကာကြီးတို့ အတော် ပါကြ
သလား’

‘နည်းများမဆိုတော့ ပါကြပါတယ်’

‘အတော်ကလေး စိတ်မော လူမော ဖြစ်မှာပဲ’

‘အတော်ကလေး ဟုတ်ပါ့မလားဘုရား’

‘အစိုးရဟာ လူတွေကို လူမမှတ်တဲ့အကြောင်း ပြလိုက်တာပဲ’

‘အစိုးရဆိုတော့ လုပ်ချင်တာလုပ်ခွင့်ရှိတာပေါ့ ဘုရား’

‘သူတို့ သည်လိုလုပ်ခွင့်မရှိဘူး’

‘သူတို့က အစိုးရပဲ’

‘ဘယ်သူက သူတို့ကို အာဏာပေးလို့လဲ’

‘သူတို့အားနဲ့သူတို့ အစိုးရလုပ်တာပေါ့’

‘ဘယ်သူကမှ အုပ်ချုပ်ခွင့်မပေးဘဲနဲ့ သူများတွေအပေါ် မင်းလုပ်
အုပ်ချုပ်တာဟာ သူများရဲ့လွတ်လပ်မှုကို လုယက်တာပေါ့’

‘ရှေးက ဘုရင်တွေလည်း သည်လိုပဲ မဟုတ်လား၊ ဒါ-လူထုံးစံ
ထင်ပါရဲ့’

‘မဟုတ်ဘူး။ ရှေးဘုရင်က ဓားမဦးချလုပ်လာတဲ့ သူတို့ဘိုးဘွား
အမွေရထားတာ။ သူတို့ပိုင်တဲ့မြေပေါ်လာနေတဲ့ သူကို သူတို့ကအုပ်ချုပ်
ကြတာ’

‘ဘုရင်တွေက လူတွေရဲ့ လွတ်လပ်မှုကို လုယက်တာ မဟုတ်ဘူး
ပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ သူတို့အုပ်ချုပ်တာ မကောင်းချင်နေ၊ တရားတော့ ဝင်တယ်’

‘အခုအစိုးရကတော့ တပည့်တော်တို့နေတဲ့ မြေကြီးကို ဘယ်သူ ဆီကမှ အမွေရတာတော့မဟုတ်ဘူး’

‘ဟုတ်တယ်။ သည်မြေကြီးဟာ တချိန်က ဗမာဘုရင်ပိုင်တယ်။ အင်္ဂလိပ်က ဗမာဘုရင်ဆီက လုယူတယ်။ အင်္ဂလိပ်က ပိုင်ပြန်တာပေါ့။ အင်္ဂလိပ်က လွတ်သွားတော့ ဗမာဘုရင် မရှိတော့ဘူး။ အမွေအဖြစ် ဘယ်သူမှလည်း မလွှဲနိုင်တော့ဘူး။ သည်တော့ လူတွေဟာ ကိုယ့်လက် ထဲရှိတဲ့မြေ ကိုယ်ပိုင်တာပေါ့။ ကိုယ်ရှာထားတဲ့ ရွှေ၊ငွေ၊ဥစ္စာတွေလည်း ကိုယ်ပိုင်တာပေါ့’

‘အဲဒါဆို တကယ်ကောင်းတာပေါ့ ဘုရား’

‘ကောင်းဆို၊ အဲဒါ လွတ်လပ်တာပဲ’

‘သည်မြေကြီးနဲ့ သယံဇာတတွေကို နိုင်ငံတော်ကပိုင်တယ် ပြော ကြတယ် မဟုတ်လား’

‘နိုင်ငံတော်ဆိုတာ သည်မြေမှာနေကြတဲ့ လူတွေကို စုပေါင်းခေါ် ထားတဲ့ နာမည်ပဲ။ သည်လူတွေရဲ့နာမည်ကို သည်လူတွေရဲ့ တည်ရာ မြေကြီးမှာ တင်စားပြီး၊ သည်မြေကြီးကိုလည်း နိုင်ငံတော် ခေါ်ရတာပေါ့။ လူမရှိလျှင် သည်မြေကြီးဟာ ဘယ်နိုင်ငံတော် ဟုတ်မလဲပေါ့။ ဒါကြောင့် နိုင်ငံတော်

ဆိုတာ သည်လူတွေရဲ့ နာမည်ပဲ’

‘နိုင်ငံတော်ကပိုင်တယ်ဆိုတာ သည်လူတွေက ပိုင်တာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ နိုင်ငံတော်အာဏာဆိုတာ ရှိသေးတယ်။ သည်လူ တွေက အားလုံးသဘောတူထားတဲ့ ဘာရှောင်ရဆောင်ရမယ်-ဆိုတဲ့

သတ်မှတ်ချက်တွေပဲ’

‘သည်လူတွေရဲ့ ရှောင်ရန်၊ဆောင်ရန် ထုတ်ပြန်ချက်တွေပေါ့’

‘နိုင်ငံတော်အာဏာရအဖွဲ့ဆိုတာ ရှိသေးတယ်။ နိုင်ငံတော်အာဏာကို ကိုင်တွယ်ခွင့်၊ အပ်နှင်းခံရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေပေါ့။ အစိုးရအဖွဲ့ ဆိုတာပဲ’

‘အာဏာပိုင်အဖွဲ့ပေါ့’

‘သည်လူတွေဟာ လူတွေက ငှားရမ်းအပ်နှံခံထားရတဲ့ သူတွေပဲ ဖြစ်တယ်’

‘လုပ်ချင်တာ လုပ်လို့မရဘူးပေါ့’

‘ပေးထားတဲ့တာဝန်ပဲ လုပ်ရမှာပဲ’

‘လူတွေရဲ့အာဏာ အပ်ခံရလို့ အာဏာရသူတွေလည်း မဟုတ်ဘဲ လူတွေရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုတွေကို ထိထိပါးပါး ရမ်းကားနေတယ်ဆိုလျှင် သူဟာ လူတွေရဲ့ ရန်သူပဲ။ အခုတော့ တပည့်တော်တို့လုပ်အားနဲ့ အမောရှာထားရတဲ့ ငွေကိုလည်း တပည့်တော်တို့ မပိုင်ဘူး။ အဲသည်ငွေနဲ့ ဝယ်ထားရတဲ့ မြေကလည်း နိုင်ငံတော်က ပိုင်သတဲ့။ လုပ်ခွင့်ပဲ ရှိမတဲ့။ မြို့ကကုန်ဆိုင်တွေလည်း၊ စက်ရုံတွေလည်း သည်လိုပဲ ပြည်သူပိုင် အလုပ်ခံနေရတယ်’

‘ဟုတ်တယ်။ ဒါတွေ မကြားချင်၊ မမြင်ချင်အဆုံး ကြားနေမြင်နေရတာပဲ’

‘တကယ်ပဲ သူတို့လုပ်တာ မမှားဘူးလား’

‘ဘာဖြစ်လို့ သည်လိုမေးတာလဲ တကာကြီးတို့’

‘သည်လိုလုပ်တာ မတော်မတရားဖြစ်လျှင် ဒါ-မတော်မတရားဘူး-လို့ ပြောမည့်သူ မရှိတော့ဘူးလားလို့ပါ’

‘ခေတ်က အဲဒါကို မှန်တယ်လို့ မြင်နေကြတယ်။ သူတို့လည်း ဒါကြောင့် လုပ်ဝံ့တာပေါ့’

‘သည်လိုမြင်တဲ့ ခေတ်ဆိုတာက ဘာလဲဘုရား’

‘လူတွေအများအပြားပေါ့’

‘သူတို့က ဘယ်လိုမြင်တာလဲ ဘုရား’

‘သည်နိုင်ငံမှာ ရှိရှိသမျှ သယံဇာတတွေဟာ ဘယ်သူမှမပိုင်ဘူး။ နိုင်ငံတော်က ပိုင်တယ်။ နိုင်ငံတော်ဆိုတာ လူတစ်ဦးချင်း မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ဒါတွေကို လူတစ်ဦးချင်းက မပိုင်ရဘူး’

‘တစ်ဦးချင်းက ဒါတွေကို ပိုင်မနေပေမဲ့ ဆိုင်နေတာပဲ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘ဟုတ်လျင် သည်သယံဇာတတွေကို ဘယ်လို ခွဲဝေသုံးစွဲကြမယ်လို့ သဘောတူပြီး နိုင်ငံတော်အာဏာ ပြုထားတာကိုမှ အာဏာရသူက လုပ်ရမှာ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အာဏာလည်း အပ်နှင်းမခံရဘဲ သူတို့လုပ်တာ မှန်ပါ့မလား ဘုရား’

‘မမှန်တာတွေက အများကြီး’

‘လူတွေပိုင်တဲ့ ဥစ္စာဓနဖြစ်တဲ့ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ ဈေးဆိုင်တွေ သိမ်းတာလည်း ဘယ်လောက်ဆိုးသလဲ’

‘သည်လောက်ဆိုးတာကို သူတို့က ဘာဖြစ်လို့ လုပ်ဝံ့ရတာလဲ’

‘ဒါလည်း ခေတ်ပဲ’

‘အဲသည်ခေတ်လူတွေက ဘယ်လိုမြင်လို့လဲ’

‘လူ့လုပ်အားဟာ လုပ်အားရှင် ရပ်တည်လို့ရရုံပဲ ရှိတယ်၊ အပို မဖြစ်ဘူးလို့ ပညာရှင်ကြီးတစ်ယောက်က တွေးခေါ်ပြသွားတာကို မြင် ကြတာပဲ’

‘အလုပ်ကရတာဟာ လုပ်လို့ကုန်သွားတဲ့အားကို ပြန်ဖြည့်ဖို့ပဲရ မယ်တဲ့လား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်တဲ့ဗျား။ သည်တော့ လူမှာ ဥစ္စာဓနအပိုဆိုတာ မရှိ နိုင်ရဘူး-တဲ့။ ရှိလျင် ခိုးထားလို့ပဲတဲ့။ ခိုးထားတဲ့ဥစ္စာဓနဟာ သူ့ဟာမဟုတ် ဘူးပေါ့’

‘အမွေရလျင်ကော ဘုရား’

‘သူ့မိဘဘိုးဘွားမှာ ရှိတာလည်းပဲ အဲသည် မိဘဘိုးဘွားမှာ လည်း ခိုးထားလို့ပဲ ရှိတာဖြစ်လို့ သူတို့ မပိုင်ဘူးပေါ့’

‘မြေထဲကရတာ၊ ကောက်ရတာတို့ကော’

‘အဲဒါတွေလည်း နိုင်ငံတော်ပိုင်ပေါ့’

‘သည်တော့ လူမှန်လျင် ဥစ္စာဓန အပိုမရှိရဘူး၊ ရှိလျင် အပြစ် ပေါ့ဘုရား’

‘အေး-တဲ့ဗျား။ ဒါကြောင့်လည်း အဲဒါတွေသိမ်းယူတာ တရား သတဲ့ဗျား’

‘ဒါ- တရားမဟုတ်တာ မပြောကြဘူးလား’

‘ပြောတဲ့နိုင်ငံရေးသမားတွေ ဖမ်းထောင်ချထားတာ၊ လူတွေမှာ ခေါင်းဆောင်ပြောမည့်သူ မရှိအောင် လုပ်ထားခံရတယ်’

‘ဘုန်းကြီးတွေရှိသားနဲ့ ဘုရား-၊ သူတို့က ဒါဟာ သူတို့သိတဲ့ တရားက လွဲနေတာ သူတို့မသိကြဘူးလားဘုရား’

‘သိတာပေါ့’

‘သူတို့က တိုင်းပြည်ကို တရားပြနေတာပဲ၊ တရားလွဲတာ ပြောရ
မှာ မဟုတ်ဘူးလားဘုရား’

‘သူတို့လည်း မပြောဝံ့ဘူးနဲ့တူတယ်’

‘စစ်တပ်က အင်အားဘယ်လောက်ရှိလို့လဲ’

‘တစ်သိန်းအောက် အတော်နည်းပါတယ်’

‘ဘုန်းကြီးကော ဘယ်လောက်ရှိလဲဘုရား’

‘ကိုရင်ပါဆိုလျှင် ငါးသိန်းလောက်ရှိမှာပဲ’

‘စစ်တပ်ထက် အများကြီးသာတာပဲ’

‘သူတို့က သေနတ်နဲ့ဗျ’

‘ဘုန်းကြီးမှာက ပညာတွေနဲ့ပဲဘုရား’

‘သူတို့က အစိုးရအာဏာ ယူထားတာ’

‘ဘုန်းကြီးကလည်း လူတွေကိုရထားပြီးသားပါ ဘုရား’

‘နိုင်ငံရေးမို့ မလုပ်ချင်ကြဘူး ထင်ပါရဲ့’

‘နိုင်ငံရေးဟာ ဘာသာတရားနယ်ပယ်ကို မထိပါးလျှင်တော့
ပြောစရာမရှိဘူးပေါ့။ ထိလာလျှင်တော့ မပြောလျှင် တာဝန်ကျန်မှာပေါ့’

‘သည်လောက် ဖြစ်သွားပြီလား’

‘ဖြစ်-မဖြစ်ကတော့ သူတို့ဆုပ်ကိုင်ထားတဲ့ တရားဟာ၊ ဘုန်းကြီး
တွေ ဆုပ်ကိုင်ထားတဲ့ တရားကို ချေဖျက်သလား၊မချေဖျက်ဘူးလား-နဲ့
ကြည့်ရမှာပဲ’

‘ချေဖျက်တာတော့ အသေအချာပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲဘုရား’

‘ဘုန်းကြီးတွေရဲ့တရားဟာ ကောင်းရောင်းကောင်းဝယ်လုပ်လို့
ရထားတဲ့ ဥစ္စာနေတွေ ပိုင်ဆိုင်တာဟာ တရားတယ်၊ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိတယ်-

ဟောထားတာပဲ’

‘သူဌေး၊သူကြွယ်တွေအဖြစ် တည်ရှိနေတာဟာ တရားတယ်
ဟောရဲ့လား’

‘ဟောတာပေါ့။အဲသည်လိုဖြစ်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမယ်တောင်
ဟောသေးတယ်’

‘လူ့လုပ်အားဟာ ကုန်သွားတဲ့အားကို ပြန်ဖြည့်နိုင်ရုံပဲဖြစ်မယ်
ဆိုတာကို ဗုဒ္ဓဘာသာက အမှား၊အမှန် မဆုံးဖြတ်နိုင်ဘူးလား’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာက ဒါကိုလက်မခံပါဘူး၊ပြည့်စုံချက်လေးခုရှိလျင် တိုး
တက်တယ်-ဟောထားချက် ရှိနေတာပဲ’

‘ဘုန်းကြီးတွေက သူတို့ပြောတာကို ယုံမှားသွားကြလို့လား
ဘုရား’

‘မဟုတ်ပါဘူးဗျာ။ လက်တွေ့မှာ သည်လိုမှ မဟုတ်တာဘဲ’

‘သူတို့ကလည်း သိပ္ပံနည်းကျပြောတယ်-လို့ ပြောမလားပဲဘုရား’

‘လူဆိုတာ အားနဲ့ချည်း လုပ်နေတာမှ မဟုတ်ဘဲ။ ကုန်လုပ်ကြိ
ယာ ထက်မြက်တာထက် ထက်မြက်တာတွေနဲ့ လုပ်နေကြတာပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါဆိုလျင် အားနဲ့လုပ်သူနဲ့၊ ထက်မြက်တဲ့ကြိယာနဲ့လုပ်သူဟာ
အားကုန်တာချင်းတူလျင် ပြီးမြောက်မှု မတူဘူး။ ပြီးမြောက်မှုတူလျင်
အားကုန်တာချင်း မတူဘူးပဲ’

‘ဟုတ်ပါ-ဘုရား’

‘သည်သူနှစ်ယောက်ရဲ့ လုပ်အားခတွေဟာ ခြားရမှာပဲ။ ကြိယာ
နဲ့လုပ်သူ ရရှိချက်ဟာ ကိုယ်အားထက် ပိုမှာပေါ့’

‘ကြိယာခလို့ ပြောမလားပဲ’

‘ဒါဆိုလျှင် ကြိယာနေရာမှာ ဉာဏ်ထည့်လျှင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ၊
ဉာဏ်ရှိနဲ့ ဉာဏ်မဲ့ရဲ့ လုပ်အားတူလျှင် ဉာဏ်ရှိသူက ပိုမှာမဟုတ်လား’
‘ဟုတ်ပါရဲ့။ ဘုန်းကြီးတွေက သည်တရားမှားကြီးကို ဘာဖြစ်လို့
မပြောကြတာလဲ’

‘သူတို့မှာ ပြောဖို့တာဝန် မရှိဘူး-ထင်ကြလို့ နေမှာပဲ’
‘လူတွေက သူတို့ကို ကျွေးမွေးပြုစုထားတာဟာ သူတို့ တရားနဲ့
မလွဲအောင် လူတွေကို သွန်သင်နိုင်ဖို့ပဲဘုရား’
‘ဘုန်းကြီးတွေ ဒါကို မသိကြပါဘူး’
‘တရားမသိလျှင် ဘုန်းကြီးတွေက ဘာကိုသိနေကြတာလဲဘုရား’
‘သည်လို အမေးခံရတော့မှာပဲဗျာ’

၂၆။ စာသင်တိုက်မှာနေစဉ်က မိတ်ဆွေစာသင်သားတစ်ဦးနဲ့
ဆဋ္ဌသံဂါယနာအကြောင်း ပြောသောစကား

‘ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်ပွဲဟာ ရှေးသံဂါယနာငါးတန်ထက် လုပ်တာ
-သာတယ် ပြောရမယ်’
‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
‘အချိန်တွေကလည်း သည်သံဂါယနာဟာ အကြာဆုံးဖြစ်တယ်’
‘ဘယ်လိုမို့လဲ’
‘သုံးနှစ်လေ၊ သံဃာအရေအတွက်လည်း အများဆုံးပဲ’
‘နှစ်ထောင်ငါးရာ၊ ဟုတ်လား-’
‘အေး’
‘ငွေကြေးကုန်ကျမှုလည်း သာမှာပဲ’
‘ဟုတ်တယ်’
‘ဘယ်လောက် ကုန်ကျသတဲ့လဲ’
‘ငွေနဲ့ပြောလျင် မကောင်းဘူး၊ ငွေက တန်ဖိုးအပြောင်းအလဲရှိ
တယ်’
‘ဘာနဲ့ ပြောမလဲ’
‘ရွှေတို့၊ ဆန်၊စပါးတို့နဲ့ ပြောမှ’
‘ရွှေဘယ်လောက် ကုန်သလဲ’
‘ရွှေကျပ်သားတစ်သိန်းလောက် ကုန်တယ်၊ ပိဿာတစ်ထောင်
ပေါ့’
‘အများကြီးပါလား။ စပါးဆိုလျင် တင်းပေါင်းတစ်ကုဋေလောက်
ပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါကြောင့် သည်သံဂါယနာဟာ အသာလွန်ဆုံး ဖြစ်လောက်
 တယ် ပြောတာ’
 ‘လုပ်ဆောင်ချက်ကတော့ ဟုတ်တာပဲ။ ရလဒ်ကော သာရဲ့လား’
 ‘အကျိုးရလဒ်ကတော့ သိပ်ပြီးပြစရာ မရဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ရှေးကသာသနာမှာ ရှိပြီးသားထက် ဘာမှ ပိုမိုမထူးခြားလို့ပဲ’
 ‘ဘယ်လို မထူးခြားတာလဲ’
 ‘ရှေးကသာသနာမှာ မရှိသေးတာကိုလည်း ရှိအောင်နဲ့၊ ရှိပြီးသား
 ကိုလည်း မရှိအောင် မလုပ်ဘူး။ ရှိပြီးသားကို ရှိပြီးသားအတိုင်းဖြစ်အောင်
 လုပ်တာပဲ’
 ‘နိုင်ငံခြားကသာသနာတွေ ကောင်းအောင်များ လုပ်တာလား’
 ‘သူတို့ဆီက သာသနာက ဟာတွေကိုလည်း ရှိပြီးသားကို ရှိပြီး
 သားအတိုင်းက ဘာမှ ပြင်မပေးရပါဘူး’
 ‘သည်လိုဆိုလျင် အချိန်တွေ၊ ငွေတွေ၊ လုပ်အားတွေ အများကြီး
 က ဘာလုပ်တာလဲ’
 ‘တင့်တယ်စံပယ် ပြတာလောက်ပေါ့’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘တို့သာသနာကြီး သည်လောက် ထည်ဝါခမ်းနားကြီးမား လေး
 နက်တယ်ပေါ့’
 ‘ကြွေးကြတာပေါ့’
 ‘သည်လိုတော့ ဖြစ်တာပေါ့’
 ‘သံဂါယနာဆိုတာ ဒါမျိုးပဲလား’
 ‘သည်လိုတော့မဟုတ်ဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပဌမသံဂါယနာက ဘာအကျိုးကိုလုပ်သွားတာလဲ’
 ‘ဘုရားရဲ့ဟောပြောချက် အပြန်ပြန်အကျဲကျဲ ဖြစ်နေတာကို စုနိုင်
 ခဲ့တယ်’

‘ဒုတိယသံဂါယနာကော’
 ‘ဝိနည်းအငြင်းပွားမှုကို ညှိနိုင်ခဲ့တယ်’
 ‘တတိယသံဂါယနာ ပြောပါဦး’
 ‘ဓမ္မက္ခဲပြားမှုကို ညှိနိုင်ခဲ့တယ်’
 ‘စတုတ္ထသံဂါယနာ လုပ်ပါဦး’
 ‘နွှတ်ဆောင် ဓမ္မဝိနယတွေကို စာပေါ်တင်နိုင်ခဲ့တယ်’
 ‘ပဉ္စမသံဂါယနာကော’
 ‘စာတွေအမျိုးမျိုး ပြားနေတာတွေ အလွယ်ညှိနိုင်အောင်၊ အမှန်
 ဆုံးစာမူဖြစ်အောင်လုပ်ပြီး ကျောက်တိုင်တွေအဖြစ် စိုက်ထားနိုင်ခဲ့တယ်’
 ‘ဆဋ္ဌသံဂါယနာက ဘယ်အကျိုးဖော်တယ် လုပ်ပါဦး’
 ‘အဲဒါ မပြောတတ်အောင်ဘဲ’
 ‘စာအုပ်တွေရိုက်တာ ပြောလျင် ရမလား’
 ‘စာအုပ်တွေကလည်း အလျင်ကတည်းက ရိုက်ပြီးသား’
 ‘စာမူ ပိုသန့်မလား’
 ‘အလျင်ကလည်း သန့်ပြီးသားပဲ’
 ‘ဘုန်းကြီးတွေများ စာပိုတတ်သွားမလား’
 ‘ဒါလည်း မဟုတ်ဘူး။ နကိုယ်က တတ်ပြီးသားအတိုင်းပဲ’
 ‘ဂိုဏ်းတွေ ပေါင်းသွားတာလား’
 ‘နကိုယ်အတိုင်းပဲ’
 ‘ဘာသာရေးနိုးကြားမှုတွေ ထွက်လာမလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘နကိုယ်ကလည်း နိုးကြပြီးသားပါ’

‘နိုင်ငံများ အမြတ်ရမလား’

‘နိုင်ငံကတော့ မရဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘လွတ်လပ်စဖြစ်လို့ ဘာအရင်းအနှီးမှ ကောင်းကောင်းမရှိသေး
သူက ဘာအကျိုးမှ မပေါ်တဲ့အလုပ်မှာ ရွှေပိဿာ အချိန်တစ်ထောင်
လောက် သုံးခဲ့ရလို့ပါပဲ’

‘သည်လောက်အလုပ်ကြီးလုပ်တာ ဘာမှ အကျိုးမရတော့ဘူး
လား’

‘ဦးနုနဲ့ ဖဆပလအဖွဲ့တို့၊ ဦးဝိစိတ္တနဲ့ မဟာစည်တို့၊ ညောင်ရမ်းတို့
ဂုဏ်သိက္ခာတွေ ရတာကလွဲလို့ တခြားကတော့ အနည်းအပါးပဲမို့ မပြော
ပလောက် ဖြစ်တယ်’

‘မင်းပဲ သည်သံဂါယနာ အသာဆုံးဆို’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘာသာတာလဲ’

‘လုပ်ရတာလေ’

‘ရတာဘာမှမရှိဘဲ လုပ်ရတာများတာဟာ သာတယ်လို့ပြောလို့
ကောင်းမလား’

‘သည်လောက် လုပ်ထားရတဲ့ သံဂါယနာကြီး၊ မကောင်းဘူး
ပြောလို့ကောင်းမလား၊ သည်တော့ လုပ်တာသာတယ်-လို့ ပြောရတာပေါ့’

၂၇။ စာသင်တိုက်နေစဉ်က စာသင်သားတစ်ဦးနဲ့ ရှင်ဉာဏ
ကိုယ်ပိုင်စာအကြောင်း ပြောသောစကား

‘ငါ မြန်မာစာကို မြန်မာမို့သာ ဖတ်တတ်ရေးတတ်ရတယ်၊ မဖတ်
ဖူးဘူး။ တို့-သင်ဖူးတယ်ဆိုတာလည်း မနက်နဲပါဘူး’
‘ဘုန်းကြီးစာသင်သားတွေအတွက် မြန်မာစာတို့၊ သင်္ချာတို့ ပါဖို့
ကောင်းတယ်နော်’
‘ကောင်းတာပေါ့’
‘ပထဝီ၊သမိုင်း၊သိပ္ပံ- ဒါတွေလည်း ပါဖို့ကောင်းတာပဲ’
‘သည်ဘာသာတွေက ပင်မတော့ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါတွေနဲ့ ကင်းကွာ
မနေဖို့လောက်ပေါ့’
‘မြန်မာစာတတ်ဖို့ ဘာတွေလေ့လာရမလဲ’
‘သဒ္ဒါတွေ၊ ရေးထုံးတွေ၊ ဝေါဟာရတွေ သိရမှာပေါ့’
‘ပါဠိသဒ္ဒါ မတတ်ဘူးလား’
‘မတူတာဆိုတော့ အနည်းအပါးပဲ ရမယ်’
‘ဖွဲ့ထုံးကတော့ မလေ့လာလျင် မရဘူး၊ ဝေါဟာရကလည်း အဘိ
ဓာန်မရှိဘူး မဟုတ်လား’
‘ချုပ်လိုက်လျင်၊ မြန်မာစာတတ်ဖို့ မြန်မာစာတွေပဲ များများဖတ်ရ
မယ်လို့ ပြောရမှာပဲ’
‘ဖတ်ရမှာက ဘာတွေလဲ’
‘ကျောက်စာတွေ၊ ကဗျာတွေနဲ့ စကားပြေအရေးအသားတွေပေါ့’
‘အများကြီးပါလား-’
‘အနည်းအပါးရှိတာပါ၊ မြန်မာစာပေါ်တာမှ မကြာသေးတာပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါဆိုလျှင် အဲဒါလေး ဖတ်ပေါ့’
 ‘ပျင်းစရာကြီး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ကဗျာတွေက ပိုများတယ်’
 ‘ပိုမကောင်းဘူးလား’
 ‘ကဗျာဆိုပေမဲ့ ကာရန်နဲ့ရေးထားတဲ့စာတွေပဲ ဖြစ်နေတယ်’
 ‘ကဗျာဆိုတာ သည်လိုမဟုတ်ဘူးလား’
 ‘ကာရန်ဟာ ကဗျာမဟုတ်ဘူး။ ကဗျာဖွဲ့တဲ့အခါ အဖွဲ့ရဲ့ အရည်
 အချင်း တွေ အများကြီးထဲက တစ်ခုသာဖြစ်တယ်’
 ‘ကဗျာအစစ်အမှန်က ဘယ်လိုဟာလဲ’
 ‘အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ဖြစ်ရပ်ပေါ်စေတဲ့၊ အသံလည်း စီး
 ဆင်းမှုသာတဲ့ အရေးအဖွဲ့ဟာ ကဗျာပဲ’
 ‘ကဗျာကောင်းရဲ့လက္ခဏာက ဘာတွေလဲ’
 ‘အကြောင်းအရာ ကောင်းရမယ်၊ ဖြစ်ရပ်လည်း ပေါ်ရမယ်၊
 အသံစီး ဆင်းမှုလည်း သာရမယ်၊ သည်သုံးချက်ပဲ’
 ‘အဲသည်လိုဆိုလျှင် ကဗျာက ကောင်းတာပဲ၊ ကဗျာဖတ်ဖို့ ဘာ
 ကြောင့် ပျင်းရတာလဲ’
 ‘ကဗျာတွေက ရှေးကရော၊ ခုခေတ်ရောပဲ- အသံစီးဆင်းမှုနဲ့ ဖြစ်
 ရပ်ဖော်ဖို့ နှစ်ချက်လောက်နဲ့ပဲ ဖွဲ့ထားကြတယ်’
 ‘အကြောင်းအရာတွေက မကောင်းဘူးလား’
 ‘မကောင်းဘူး ပြောလို့တော့ မဖြစ်ဘူးပေါ့။ ဒါပေမဲ့-’
 ‘ဘာလဲ- ဒါပေမဲ့က’
 ‘သိပြီးသားထက် မဆန်းသစ်ဘူးပေါ့။ သာမန်သူတွေ သိကျေပြီး

သားအကြောင်းကိုပဲ ဖြစ်ရပ်ပေါ်အောင်၊ အသံသာသာနဲ့ ဖွဲ့ထားတာတွေ
ဖြစ်နေတယ်’

‘ဗမာတွေမှာ အကြီးဆုံး ကဗျာစာအုပ်ဟာ ဘယ်ဟာလဲ’

‘မဃဒေဝ ဖြစ်မယ်ထင်တယ်။ ကိုးခန်းပျို့ကြီးလည်း ပါတယ်’

‘အဲသည်ထဲက အကြောင်းအရာတွေကရော’

‘မဆွဲဆောင်နိုင်ကြပါဘူး။ သူတို့ကိုယ်တိုင်မြင်တဲ့ လောကအမြင်၊
တစ်ခုမှ ပါမယ် မဟုတ်မပါဘူး’

‘ကဗျာဟာ ဒဿနမှ မဟုတ်ဘဲ’

‘ကဗျာဟာ ပုံပြောတာလည်း မဟုတ်မှပေါ့’

‘ခုခေတ် ကဗျာတွေကော’

‘ကဗျာအကြောင်း ပြောရတာက မြန်မာစာလေ့လာရတာ ပျင်းရ
ခြင်းအကြောင်း ပေါ်ဖို့ပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ အခုမေးတာက ကဗျာနဲ့စပ်လို့ မေးတာပါ’

‘ဒါဆို ပြောရမှာပဲ။ ငွေတာရီသေပြီးစက သူ့ကဗျာတစ်ရာကို
ထုတ်တယ်၊ဖတ်ကြည့်တယ်။ ဘာမှ အဲသည်ထဲက ရှာမရဘူး’

‘သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းကြီးဟာ ကဗျာဖခင်ကြီးလိုပါပဲ။ သူ့ကဗျာ
တွေကကော’

‘သူဦးဆောင်တာ ဘာရှိလဲ၊ သူများဖြစ်ပြီးသား သူပြောတာပဲ’

‘ဒဂုံတာရာတို့၊ ဇော်ဂျီတို့၊ မင်းသုဝဏ်တို့လည်း ပြောပါဦး’

‘ပုံစံစကား ပြောတာ၊ အကြောင်းအရာ ပြောစရာမရှိလို့ပါ။
ဗေဒါပင် အကြောင်းကကော ထွက်ပေါက်ဘယ်မှာလဲ၊ လယ်စောင့်တဲ
ကလေးကော ဓာတ်ပုံလှလှ ရိုက်ပြတာပဲ’

‘နောက်ကဗျာတွေ ပြောပါဦး’

‘ခံစားမှုဝေဒနာ ဖွဲ့ပေးတာတွေပဲ၊ တွေ့ရခက်လောက်ပါပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဝေဒနာပေးတာ၊ အဖိုးမတန်ဘူးလား’

‘ဝေဒနာဟာ အချို့မုန့်လိုတာပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘အားဖြစ်မည့်အစာကို စားချင်ဖွယ်ဖြစ်အောင် အချို့မုန့် ကူရကာ မျှပဲ၊ အချို့မုန့်အရသာခံဖို့ အချို့မုန့်ရည်ချည်းသောက်တာ မဟုတ်ဘူး’

‘ခံစားမှုဟာ အကူပစ္စည်းပဲ ဖြစ်တယ်။ ခံစားမှုသက်သက်ဆိုလျှင် အဖိုးမတန်ဘူး- ဆိုလိုတာလား’

‘ဆားဟာ လူအတွက် မရှိမဖြစ် လိုအပ်တဲ့ပစ္စည်း ဖြစ်ပေမဲ့၊ သူ ချည်းသက်သက်ဆိုလျှင် တန်ဖိုးသိပ်မရှိဘူး မဟုတ်လား’

‘အနုပညာသည်ရဲ့ စွမ်းရည်ဟာ ခံစားမှုဖော်ပေးရတာပဲ မဟုတ်လား’

‘ဒါ- သူတို့အားဟာ အမှန်ပါပဲ’

‘သူတို့အားကို သူတို့ပြတာ မမှန်ဘူးလား’

‘သူတို့အား သူတို့ပြတာ မမှားပေမဲ့၊ သူတို့အားနဲ့ ဘာကိုမှ မဆောင်တာဟာ ဘာကောင်းမလဲ၊ ဘာအကျိုးရှိမလဲ’

‘အေး-မင်းက သည်လိုမြင်တာကိုး’

‘ထားပါ။ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် မမြင်ပါနဲ့။ ငါလည်း ထင်ချင်ရာ ထင်မြင်တာပါ။ ငါပျင်းတာဟာ ပျင်းတာပဲပေါ့- လို့’

၂၈။ မန္တလေး မစိုးရိမ်တိုက်မှာ သူငယ်ချင်းများနဲ့

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ရှင်ဉာဏပြောသော သေချာရေရာစကား

မန္တလေး မစိုးရိမ်တိုက်မှာနေစဉ်က သူငယ်ချင်းများနဲ့ ရှင်ဉာဏ
စကားပြောပါတယ်။

‘ငါ့အသိထဲမှာ၊ ငါ့ကိုယ်ငါ ဘာမှအဓိပ္ပါယ်မရှိသလို ခံစားရတယ်’
‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ငါ -မုန်းတာလည်း မရှိဘူး။ ချစ်တာလည်း မရှိဘူး။ ချစ်ချင်၊
မုန်းချင်တာလည်း မရှိဘူး။ ဘာတွေဖြစ်ချင်တာ၊ မဖြစ်ချင်လည်း မရှိဘူး
ဘဲ’

‘မင်း- စာတွေသင်နေတာပဲ’

‘အဲဒါတွေလည်း သင်ချင်လှလို့ မဟုတ်ဘူး’

‘မင်း- စာတွေလိုက်နိုင်တာပဲ’

‘ပြောတာတွေတော့ သိတာပေါ့။ ကျက်ရမှာတွေမှာ ငါ- စိတ်မပါ
ဘူး’

‘မင်း- ပျင်းနေသလား’

‘ပျင်းနေတာ မဟုတ်ပေမဲ့၊ ပျော်နေတာ မဟုတ်ဘူး’

‘ဟုတ်တယ်။ မင်းကြည့်ရတာ တစ်မျိုးပဲ’

‘ငါ့ကို ဘယ်လိုသိကြမလဲ’

‘အစားလည်း မက်တဲ့ပုံ မပေါ်ဘူး။ အဝတ်လည်း တော်အောင်
လျော်အောင် ဝတ်တယ်။ အိပ်ရာလည်း သန့်အောင် မလုပ်ဘူး။ လူလည်း
သန့်အောင်မနေဘူး။ လက်သည်းခြေသည်းတွေနဲ့ ဆံပင်၊ မုတ်ဆိတ်တွေ
လည်း များတယ်။ ရေချိုးလျင် ချေးလည်းမတွန်းဘူး။ သွားလည်း မှန်မှန်
မတိုက်ဘူး။ နေပုံထိုင်ပုံကလည်း အသက်မဝင်ဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါတွေဟာ ငါ-လုပ်ဖို့ လိုအပ်တယ်လို့ကို ငါမထင်ဘူး’
 ‘ဟုတ်မှာပါ။ မင်း-စိတ်လို၊လက်လိုနေတာ သိရပါတယ်’
 ‘ငါ့ခံယူချက်ထဲမှာ မလုပ်ဘဲဖြစ်တာကို မလုပ်ချင်ဘူး။ မဖြစ်တာမှ
 ဘဲ လုပ်ချင်တယ်’
 ‘ဒါပေမဲ့၊ မင်းက စာတွေမှာတော့ တော်တယ်။ စာကြည့်အား
 လည်း မင်းသန်တယ်’
 ‘ဒါတွေ၊ မလုပ်မဖြစ်လို့ လုပ်ရတာတွေပဲ။ လုပ်ချင်လို့ လုပ်နေတာ
 တွေ မဟုတ်ဘူး’
 ‘မင်း-ဘာလုပ်ချင်သလဲ’
 ‘ဘာမှ မလုပ်ချင်ဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်ချင်သလဲ’
 ‘ဘာမှလည်း ဖြစ်ချင်တာ မရှိဘူး’
 ‘ကြီးလျင် ဘာလုပ်မှာလဲ’
 ‘တောထွက်မယ်’
 ‘တောထဲ ဘာလုပ်မှာလဲ’
 ‘မသိဘူး။ ဘာမှတွေးလို့ မရဘူး။ အဲသည်လောက်ကျလျင်
 သေမလားမသိဘူး’
 ‘မင်းဟာကလည်း နိမိတ်မရှိ၊ နမာမရှိနဲ့’
 ‘ငါ့အနာဂတ်ကို ငါမမြင်ဘူး။ ဘာမှကို ငါမမြင်ဘူး’
 ‘ငယ်ငယ်က ပျော်ခဲ့ရဲ့လား’
 ‘ပျော်ရတာကို သိပ်အမှတ်မရဘူး’
 ‘ပျင်းနေခဲ့သလား’
 ‘သည်လိုတော့လည်း မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့- ငါ့မှာ ကိုယ်ပိုင်စိတ်

မဖြစ်ခဲ့ရဘူး- ထင်တယ်’

‘မင်းကတော့၊ တကယ့် တစ်မျိုးပဲ။ ဘယ်သူနဲ့မှ ရန်မဖြစ်ဘူး။ ဘယ်သူ့ကိုမှလည်း မခင်မင်ဘူး။ ဆွမ်းလည်းရအောင် မခံတတ်ဘူး။ ဘယ်သူနဲ့မှလည်း ပေါင်းမစားဘူး။ မှန်မှန်လုပ်ရမည့် ဝတ္တရားဆို မင်းမလုပ်ရဖို့ ကြိုးစားတယ်။ မဟုတ်ထင်တာကို မလျှော့တမ်း ငြင်းတယ်။ လက်တွေ့ဖြစ်မယ် မထင်တာကို ဖြစ်တယ်တွေ့လျင် စမ်းသပ်တယ်’

‘ငါ့စိတ်ထဲမှာ ဘာကိုမှ ဆောင်မထားချင်ဘူး။ဒါကြောင့် ပြတ်အောင်လုပ်တာပဲ’

‘သူများတွေရေးထားတဲ့ ကဗျာ၊ဝတ္ထုစာတစ်ခုခု မင်းပြုလုပ်၊ မင်းဝေဖန်လို့ သူတို့စာ ပျက်တယ်’

‘ငါ့ပြတော့ ငါထင်တာ ပြောရတာပေါ့’

‘တစ်ခုခုလုပ်ဖို့ စိတ်ကူးထားတာကို၊ မင်းနဲ့တိုင်ပင်လျင် ဘာမှလုပ်လို့ မရတော့ဘူး’

‘ငါ့စိတ်ထဲမှာ လုပ်လို့မရဘူးထင်တာ ပြောရတာပဲ’

‘အခု၊ သူငယ်ချင်းတွေက မင်းကိုကြောက်နေပြီ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘မင်းသိလျင် ပျက်တယ်ဆိုပြီးတော့ပဲ’

‘ငါက အဖျက်သမားပေါ့။ သည်လိုဖြစ်ရတာ ဝမ်းနည်းပါတယ်။

ငါ - ပျက်စီးစေချင်စိတ် မရှိပါဘူး’

‘ဒါကို တို့ယုံပါတယ်။ ဒါပေမဲ့-’

‘ဒါပေမဲ့ကို ဆက်ပါဦး’

‘မင်းကတော့ ပြင်မှာမဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မင်းက ‘ဉာဏ်ထက်’-လို့ ငါတို့ခေါ်တဲ့အတိုင်း မင်း- ဉာဏ်ထက်
 တယ်’
 ‘ငါလားကွာ-’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဂါထာလေး ဆယ်ပုဒ်လောက် တစ်နေ့ရအောင်၊ ငါ-အတော်
 ပင်ပင်ပန်းပန်း ကျက်ယူရတယ်’
 ‘မင်းစာကျက်သံကို တစ်နာရီထက် ငါတို့ပို့မကြားရဖူးဘူး’
 ‘တစ်နာရီအတွင်း ရလျင်ရ၊ မရလျင် သည့်ထက်ပိုကျက်လည်း
 မရတော့လို့ပဲ’
 ‘ညမှာလည်း၊ မင်း-စာကောင်းကောင်းမပြန်ပါဘူး’
 ‘ပျင်းလို့ မပြန်တာပဲ။ မပြန်ဘဲ ရနေမယ် ထင်သလား၊ မေ့ကုန်
 တာပဲ’
 ‘မင်းမေ့တာ ငါတို့ပြန်နေသလောက် ဖြစ်နေတယ်’
 ‘မဖြစ်နိုင်တာပဲ’
 ‘မင်းကိုနားလည်ရတာ မလွယ်ဘူး’
 ‘ငါလည်း သည်လိုပဲ။ ငါ့ကိုယ် ငါ နားမလည်ဘူး’
 ‘မင်းကိုယ် မင်း၊ ကျေနပ်ရဲ့လား’
 ‘မကျေနပ်ဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ငါ-သေချာရေရာသိတာ နည်းလွန်းလို့’
 ‘နည်းလွန်းမှန်းကို ငါတို့က မသိကြဘူး။ သည်လိုသိတာလည်း
 နည်းသလားကွာ’
 ‘အေးပေါ့။ မဆန်းသူအတွက် အဆန်းဘူးပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

၂၉။ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကျောင်း၌ စာသင်တိုက်ပြန် ဦးပဉ္စင်းနှင့်
ရှင်ဉာဏတောနေဖို့ ပြောသောစကား

ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကျောင်း ပြန်ရောက်ပြီးနောက်၊ စာသင်တိုက်မှ
ခဏပြန်လာသော ဦးပဉ္စင်းကလေး တစ်ပါးနှင့် ရှင်ဉာဏ စကားပြောခဲ့
သည်။

‘မင်းသည်မှာ ဘယ်လောက်ကြာအောင် နေဦးမှာလဲ’

‘ဖြေးဖြေးပါပဲ။ ဦးဇင်းတော့ သည်ဝါ သည်မှာပဲဝါဆိုတော့မှာ
ထင်တယ်’

‘မဆုံးဖြတ်နိုင်အောင်ဘဲ’

‘ဘယ်သွားဖို့ စိတ်ကူးလို့လဲ’

‘သွားဖို့စိတ်ကူးလည်း မရှိပါဘူး။ နေဖို့လည်းစိတ်ကူး မရှိဘူး
ဖြစ်နေတယ်’

‘ဟင်-’

‘မအံ့ဩနဲ့’

‘ဦးဇင်းက ဆန္ဒတွေမပြည့် ဖြစ်နေတယ်နဲ့ တူတယ်’

‘အေးကွာ။ ငါ့ဆန္ဒကို ငါ-မဖျောက်နိုင်ဘူး ။ ဒါပေမဲ့ သရုပ်လည်း
မဖော်နိုင်ဘူး ဖြစ်နေတယ်’

‘ဦးဇင်းဆန္ဒပြောပါဦး’

‘ငါ့ဆန္ဒက စာသင်ပြီး၊ တောထွက်ဖို့ပဲ။ စာလည်း ဆက်မသင်
ချင်ဘူး။ သည်ကျောင်းမှာလည်း အလဟဿ မနေချင်ဘူး။ တောလည်း
မထွက်နိုင်ဘူး၊ ဒါ့အပြင် တခြားလုပ်ချင်တာလည်း မရှိဘူး’

‘သည်မှာပဲ ကလေးတွေကိုကူပြီး စာသင်ပေးနေလိုက်ပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကလေးလည်း ကောင်းကောင်းမရှိတော့ဘဲ၊ ရှိတာလည်း ဘုန်း
ကြီးသင်မပေးဘဲ၊ သူ့လက်ထောက် သင်နေပြီဘဲ’

‘ဘုန်းကြီးစာကို သူတို့ သင်ပေးပေါ့’

‘သင်လောက်သူလည်း မရှိဘူး’

‘အခု ပျင်းနေမှာပေါ့’

‘ပျင်းနေတယ်တော့ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ပျော်နေတာလည်း မ
ဟုတ်ဘူး’

‘အခု ဧကသနီက လုပ်နေတယ်ဆို’

‘အေး’

‘ဘာရည်ရွယ်ချက်လဲ’

‘အချက်နှစ်ချက်ပဲ။ တစ်ခုက အလုပ်နည်းအောင်လို့၊ တစ်ခုက
ခံနိုင်ရည် ရှိအောင်လို့’

‘တောထွက်နိုင်ဖို့ အားစုတာလား’

‘အတိအကျတော့ မဟုတ်ဘူး၊ ပါတော့ ပါမှာပါ’

‘ဘာဖြစ်လို့ တောကို မထွက်နိုင်တာလဲ’

‘ခြုံပြောလျင်တော့ မလုပ်ဖူးတာဆိုတော့ မလုပ်ဝံ့တာလည်း ဖြစ်
မှာပါပဲ’

‘မလုပ်ဝံ့တာတွေ အသေးစိတ်ပြောလျင် ရမလား’

‘ရတော့ ရ-ရမှာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ဒါတွေကို စစ်မကြည့်ဖူးဘူး’

‘အခု အားနေတာပဲ။ စစ်ကြည့်စမ်းပါ’

‘အေး’

‘နံပတ်တစ်က ဘာလဲ’

‘နံပတ်တစ်ရယ်၊ နှစ်ရယ်တော့ ရှိမှာ မဟုတ်ဘူး။ ပေါ်တာက

စ-ပြောရလိမ့်မယ်။ ဘယ်နေရာ နေရလိမ့်မယ် မသိဘူး’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘ဘယ်လို အစားအသောက် ရှာရမယ်လည်း မသိဘူး’
 ‘ဆွမ်းခံရမှာပေါ့’
 ‘ဆွမ်းခံရမှာကို ကြောက်သလို၊ ရှက်သလိုပဲ၊ ဘယ်လိုမှန်း မသိ
 ဘူး’
 ‘မန္တလေးမှာ ဆွမ်းခံစားလာတာပဲ’
 ‘အဲဒါလည်း တူမယ်လို့ စိတ်ထဲမှာ မထင်ဘူး’
 ‘ဘာထူးမယ် ထင်တာလဲ’
 ‘မန္တလေးကတော့ ဘုန်းကြီးဆွမ်းခံတာတွေဟာ ခိုးနေတာပဲ။ ရွာ
 တွေမှာ မရှိသလောက် မဟုတ်လား၊ ဒါအတွက်လည်း ရှက်ကိုးရှက်ကန်း
 စိတ်မှာဖြစ်တယ်’
 ‘တပည့်တော်တို့ရွာလည်း တစ်ခါတစ်ခါ တောကျောင်းဘုန်းကြီး
 တွေ ဆွမ်းခံနေတာပဲ’
 ‘အဲဒါလည်း ငါ့စိတ်ထဲ ခံစားရတယ်’
 ‘ဘယ်လိုခံစားရတာလဲ’
 ‘ထူးထူးခြားခြား၊ ရှက်ကိုးရှက်ကန်းပဲ’
 ‘ဟင်-ဦးဇင်းကလဲ’
 ‘သူ့ဟာသူဖြစ်တာ ငါလည်း မတတ်နိုင်ဘူး’
 ‘ဒါ-ထားတော့။ နောက် ဘာတွေရှိသေးလဲ’
 ‘တစ်ယောက်တည်း အထီးကျန် နေရမှာကြီးလည်း မတွေး
 တတ်အောင်ပဲ’
 ‘ဘယ်လို မတွေးတတ်တာလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဆင်က ဘယ်လိုပြောပါ့မလဲ-ပေါ့’
 ‘အဆင်မပြောစရာတွေ ပြောပါဦး’
 ‘ဒါလည်း မသိတာဆိုတော့၊ သိပ်မပြောတတ်ဘူး’
 ‘နည်းနည်း စဉ်းစားပြောပေါ့’
 ‘တစ်ယောက်တည်း နေတတ်ပါ့မလား-တွေ’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘မကျန်းမာလျင် ခက်မလား-တွေ’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘လူမှုဆက်ဆံရေးတွေ၊ ပစ္စည်းပစ္စယလိုလာလျင်-တွေ၊ အစစ
 တွေပေါ့ကွာ။ အဲဒါတွေ စိတ်မကူးတတ်သလို ဖြစ်တာတွေပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘နောက်တစ်ချက်ကလည်း ရှိသေးတယ်’
 ‘ဘာလဲ’
 ‘ဒါလည်း တော်တော်အရေးကြီးတဲ့ အချက်ပဲ’
 ‘လုပ်ပါဦး’
 ‘တစ္ဆေ၊ သရဲ ပြဿနာပဲ’
 ‘ကြောက်တတ်သလား’
 ‘ခြောက်တာခံရလျင်တော့ သေမှာပဲ’
 ‘ရှိတယ်လို့ ထင်သလား’
 ‘အဲဒါ သေသေချာချာ မစဉ်းစားဖူးဘူး။ ဒါပေမဲ့-’
 ‘လုပ်ပါဦး’
 ‘မှောင်လာလျင်ဖြစ်ဖြစ်ပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပြီ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ချောက်ချားစရာဖြစ်နေလျှင် ဖြစ်ဖြစ်’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘ခြောက်မယ် ထင်တာပဲ’
 ‘ဘယ်လိုခြောက်မယ် ထင်သလဲ’
 ‘ပုံပန်းဆိုးဆိုးဟာကြီးတွေ မြင်ရမလား အောက်မေ့တာပဲ’
 ‘ဒါဆိုလျှင် ကြောက်ပြီပေါ့’
 ‘အေး’
 ‘သည်တော့ သည်လိုလုပ်ဘုရား’
 ‘ပြောစမ်းပါဦး’
 ‘တပည့်တော်က ဦးဇင်းကို ပါရမီဖြည့်မယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ဦးဇင်းတောထွက်နိုင်ဖို့ အဖော်မွန်တစ်ယောက် လိုတာပဲ။
 ဒါဆိုလျှင် အားလုံးကို ကျော်နိုင်တာပဲ’
 ‘အေး’
 ‘တပည့်တော် သည်ဝါမှာ ဦးဇင်းနဲ့အတူ တောကျောင်းလိုက်ပြီး
 ဝါဆိုမယ်။ ဦးဇင်းကို ဆွမ်းခံကျွေးမယ်’
 ‘တကယ်လားကွ’
 ‘တကယ်ပါ’
 ‘ဒါဆို နက်ဖြန်ကစပြီး သီလပြင်ဆင်မယ်။ ဦးဇင်း တောကျောင်း
 သွားမယ်’

၃၀။ စာသင်သားသူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်နှင့် ရှင်ဉာဏ ပုဂံဘုရား
အကြောင်းပြောသော စကား

စာသင်သားဘဝက သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်နဲ့အတူ ရှင်ဉာဏ
ပုဂံဘုရားများအကြောင်း ပြောခဲ့တယ်။

‘ပခုက္ကူကစုန်လာတော့ မော်တော်ပေါ်ကနေပြီး ပုပ္ဖိုးတောင်နဲ့
ပုပ္ဖိုးကုန်းမြေ ပြင်ကျယ်ကြီးကို မြင်နေရတာ ရှုခင်းသစ်ပဲ’

‘ဟုတ်တယ်။ ကိုယ်မမြင်ဘူးတဲ့ ကုန်းမြေမြင့်ပဲ’

‘တကယ်တော့ ညောင်ဦးက ရွှေစည်းခုံစေတီက သည်ကုန်းမြေ
မြင့်ရဲ့အစွန်းပေါ်မှာ တည်တာပဲ’

‘ဟုတ်မလား’

‘ထင်တာပဲ’

‘ရွှေစည်းခုံကြီးက လှတယ်နော်’

‘ဟုတ်တယ်၊ အတော် ထည်ဝါတယ်’

‘သူနဲ့စပ်ပြီး ဘာသိလဲ’

‘သမိုင်းတော့မမေးနဲ့။ တစ်လုံး တစ်ပါဒ်မှ မဖတ်ဖူးဘူး။ ပါးစပ်
ပြော ကြားဖူးတာတော့ အနော်ရထာတည်တာလို့ပဲ’

‘သမိုင်းမသိဘဲ ပုဂံလာတော့ ဘာအဓိပ္ပါယ်ကို တို့ယူကြမလဲ’

‘ရှေးဘိုးဘွားတွေလက်ရာတွေ ဘယ်လိုရှိတယ်၊ အားအစွမ်းတွေ
သိရတာပေါ့’

‘အေး- ဟုတ်တယ်’

‘အဲသည်ခေတ်က သည်လောက်မြင့်မား ခမ်းနားတဲ့ အဆောက်
အဦမျိုး သည်အာရှတိုက်မှာ ရှိကောင်းမှ ရှိလိမ့်မယ်။ ကမ္ဘာမှာ ပီရမစ်

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ကြီးတွေလောက်ပဲ ရှိမလား- ထင်တယ်’

‘ဒါဟာ ဗမာတွေအတိုင်းအတာရဲ့ အမှတ်အသားပေါ့’

‘သည်ဘုရားစောင်းတန်းကြီးက ရှည်လိုက်တာ၊ တရုပ်တံတိုင်း ကြီးကလွဲလျင် အရှည်ဆုံး လူလုပ်အဆောက်အဦ ဖြစ်မှာပဲ’

‘ဟုတ်မလား’

‘ကိုယ်သိတာထဲက ပြောရတာပဲ။ မသိတာရှိသေးလျင်တော့ မသိဘူး’

‘ကျန်စစ်မင်းရဲ့ အာနန္ဒာဆိုတဲ့ အနန္တပညာကကော’

‘အဲသည် အဆောက်အအုံကလည်း အဲသည်ခေတ်က အလှဆုံး အဆောက်အအုံထဲမှာ ရှေ့တန်းက ပါမယ်ထင်တယ်။ အဲသည်ခေတ်က တရုပ်၊ အိန္ဒိယနဲ့ ဥရောပနန်းတော်တွေတော့ မသိဘူး’

‘ဒါဆိုလျင်၊ အဲသည်ခေတ်က ငါတို့ဘိုးဘွားတွေဟာ ကမ္ဘာ့ရှေ့ တန်းက လူတွေထဲမှာ ပါနေတာပေါ့’

‘ဒါတွေက သက်သေခံနေတာပဲ’

‘မမ္မရုံကြီးဘုရား အုတ်စီထားတာတွေက မလွန်ဘူးလား’

‘သည်ဘက်ခေတ် သံရည်ကျိုဖို့ မီးခံအုတ်စီတာတောင် အဲသည် လောက် အုတ်နှစ်ချပ်အကြားဟာ မစေ့ဘူး’

‘အဲသည်ခေတ်ကဆို အဲသည်အုတ်စီပညာဟာ ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်း ဖြစ်နေချင် ဖြစ်နေမလား’

‘ဒါတွေဟာ တို့အတိတ်ရဲ့ စွမ်းရည်မှတ်တိုင်တွေပဲ’

‘သဗ္ဗညု၊ ဂေါတမပုလ္လင်၊ မနုဟာ၊ သည်စေတီတွေကလည်း မျှော်စင်တွေလိုပဲ အဖျားနားအထိ တက်လို့ရတယ်’

‘ဟုတ်တယ်။ အုတ်တွေကိုပုံပြီး တည်သွားတာ မဟုတ်ဘူး။ မနု

ဟာဆိုလျှင် ရုပ်ထုသားကို စေတီရဲ့ထုထည် ယူထားတဲ့အထိပဲ။ သည်
တော့ ဂန္ဓ ကုဋီထဲမှာ ရုပ်ထုတွေက ကျပ်နေသလို ဖြစ်တယ်။ ဒါလည်း
အလင်းရယူထားနိုင်တာ တွေ့တယ်’

‘အဲသည်ခေတ်က ပန်းရန်ပညာဟာ ကမ္ဘာ့ရှေ့တန်းမှာ ရှိမှာပဲ’

‘ပန်းပု၊ ပန်းချီနဲ့ လက်သမားပညာတွေလည်း ရှေ့တန်းမှာ ရှိမှာပဲ၊
ဥပါလိသိမ်ထဲက ပန်းချီတွေ၊ အာနန္ဒာထဲက ဗုဒ္ဓရုပ်ထု ပန်းပုတွေ၊ အာ
နန္ဒာလိုဏ်ရဲ့ တံခါးတွေ။ ဒါတွေက ထင်ရှားတဲ့အရာတွေပဲ။ ပုဂံဘုရား
တွေဟာ ရှေးဘေးဘိုးတွေရဲ့ အစွမ်းသတ္တိ၊ ခြေရာလက်ရာတွေပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ ဒါတွေဟာ သိပ်များတယ်နော်’

‘သိပ်ကြွယ်ဝတာရဲ့ သက်သေပေါ့’

‘တချို့က အပြစ်တင်ကြတယ်-လို့ ပြောကြတယ်’

‘ဘယ်လိုတဲ့လဲ’

‘သည်ဘုရားတွေကြောင့် သည်ဒေသက ရာသီဥတု ပျက်သွားရ
တယ်-လို့ ပဲ’

‘အ-မနာပတွေပါ။ မန္တလေး၊ ရန်ကုန်မြို့ကြီးတွေက တိုက်တွေက
သည်ထက်များတာပဲ။ အဲဒါကြောင့် ဘာဥတုများ ပျက်သလဲ’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘မလိုတာနဲ့ အပြစ်တင်တာ ရှက်စရာပဲ’

‘သည်ဘုရား၊ ပုထိုးတွေအပေါ် ဘယ်လိုသဘောထားသလဲ’

‘ဝမ်းနည်းသလို၊ ဝမ်းသာသလို၊ လွမ်းဆွတ်သလိုကြီးတွေပဲ။ ဒါ
တွေအားလုံးဖြစ်တာ’

‘ပြောပါဦး’

‘ရှေးက ဘိုးဘေးတွေ အမြတ်တနိုး လုပ်ထားကြတာ။ အခုတော့

ဆူးတော၊ ချုံတောမှာ ကြည့်စရာအဖြစ် အသုံးတော်ခံနေရတာတွေ
အတွက် သူတို့ကိုယ်စား မဖြေတတ်အောင်ပဲ’

‘ဝမ်းသာတာကကော’

‘ဒါတွေဟာ တို့လူတွေရဲ့ စွမ်းပကားတွေဆိုတာ တွေ့ရလို့ပေါ့’

‘လွမ်းဆွတ်တာကကော’

‘ကိုယ့်နေရာဟောင်းကြီး ပြန်တွေ့ရပြီး၊ အတိတ်တွေကို ပြန်
အောက်မေ့နေသလို ဖြစ်လို့ပဲ’

‘ဘာသာရေးလို့ကော မခံစားရဘူးလား’

‘အဲသည်လိုတော့ မခံစားတတ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘စေတီ၊ ပုထိုးနဲ့ ရုပ်ထု၊ ဆင်းတုတွေကတော့ အနေရာရာမှာ
လည်း တွေ့နေကျဖြစ်နေလို့လား မသိဘူး၊ စိတ်ထဲခံစားမှု ဘာမှ အထူး
မထွက်ဘူး’

‘ရွှေတိဂုံ၊ မဟာမြတ်မုနိ အစစတို့ရဲ့ နာမည်ကြီးဘုရားတွေမှာ
လည်း သည်လိုပဲလား’

‘တန်ဖိုးအများကြီးရှိတာတွေ စုဝေးနေတာတို့၊ သပ်ရပ်သန့်ရှင်းပြီး
ကြည်နူးဖွယ်ဖြစ်တာတို့၊ လူတွေအများကြီးက နှိမ့်ချကျိုးနွံနဲ့ လှုပ်ရှားနေ
တာတို့၊ ဒါတွေပဲ ခံစားရတာပါပဲ’

‘ဘုရားသက်ရှိဆီ မရောက်ဘူးလား’

‘အင်း’

‘ရှိခိုးတာတွေ မလုပ်ဘူးလား’

‘လုပ်ပြီလား’

‘ဘယ်လိုရှိခိုးလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကိုယ် ကျောင်းမှာလုပ်သလိုပေါ့’
 ‘ကျောင်းမှာ ဘယ်လိုလုပ်သလဲ’
 ‘ဘုရားရှေ့မှာထိုင်ပြီး၊ ငယ်ငယ်တည်းက သင်ကြားရရှိထားတဲ့
 ရှိခိုးစာတွေ ရွတ်တာပေါ့’
 ‘ဘုရားရှိခိုးစာတွေ ရွတ်တဲ့အခါ၊ ဘုရားသက်ရှိဆီ မရောက်ဘူး
 လား’
 ‘ဘယ်ကလာ-ရောက်မလဲ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘အဲဒါတော့ မသိဘူး’
 ‘ဂုဏ်တော်တွေ ရွတ်တဲ့အခါ စိတ်က ဘာကိုရည်မှန်း ရွတ်သလဲ’
 ‘အဲသည်စာတွေမှာ တည်နေဖို့လောက် နေမှာပါ။ ဒါမှမဟုတ်-
 ကိုယ့်အသံအတိုးအကျယ် အနိမ့်အမြင့် မှန်နေဖို့ပေါ့’
 ‘စာတွေအများကြီး သင်ပြီးနေမှ သည်လိုပဲ ဖြစ်သလား’
 ‘အဲသည်ဂုဏ်တွေကို သိနိုင်လောက်အောင် ကိုယ့်မှာ ဘာအသိ
 ဉာဏ်မှ ရှိတာမှ မဟုတ်တာ’
 ‘သည်လိုဆိုတော့ ဘုရားကိုမသိဘူးလား’
 ‘မသိဘူးတော့ မဟုတ်ဘူး’
 ‘သည်လိုဆိုလျင် ဘယ်လိုလဲ’
 ‘စိတ်ထဲ ပုံပေါ်လာအောင် ပုံမဖော်တတ်တဲ့ အရာပဲ’
 ‘ပုံဖော်မရဘဲ ဘယ်လိုသိသလဲ’
 ‘အလွန်ကောင်းမွန်တဲ့၊ နက်နဲတဲ့အရာတွေကို ဖော်ထုတ်ခဲ့တယ်၊
 လူတွေကို ဖြန့်ဝေ ဟောပြောခဲ့တယ်- ဆိုတာမျိုး သိတာပဲ’
 ‘အလွန်နက်နဲကောင်းမွန်တာတွေက ဘာတွေလဲ’

‘အဲဒါ ဘယ်သိမလဲ-’
 ‘မသိဘဲနဲ့ ဘယ်လိုနက်နဲကောင်းမွန်မလဲ’
 ‘စိတ်ထဲက ယုံကြည်ထားတာပေါ့’
 ‘ဒါပဲလား-’
 ‘သည့်ထက် ဘယ်လိုပိုနိုင်မှလဲ’
 ‘သည်လိုဆိုလျင်တော့ ဘုရားမြင်ရတာကလည်း မှန်ဝါးဝါးကြီး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ဘာရယ်လို့မသိတာကြီး ဖော်ထုတ်ဖြန့်ဝေနေသူဆိုတော့ ဘယ်
 လိုလုပ်ပြီး သူ့ပုံကို ပီပြင်ကြည်လင်အောင် မြင်နိုင်ပါ့မလဲပေါ့’
 ‘စိန်ရောင်ခြည်ဘုရားပင့်တွေ ဘာတွေ မရဘူးလား’
 ‘ရတော့ မရဘူး၊ ဒါပေမဲ့ သိတယ်’
 ‘အဲဒါဆို ဘုရားပုံ မြင်မလာဘူးလား’
 ‘ဘုရားကိုလည်း အဲသည်ပုံလို့ မထင်ဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘အဲသည်ဘုရားက ပုံပြင်တွေထဲက ရုပ်ပုံကြီးတွေလို ဖြစ်နေတယ်
 ထင်တယ်။ အဲသည်လို ဟုတ်မယ် မထင်ဘူး’
 ‘အဲဒါဆို မကောင်းဘူးလား၊ သည်လိုမထင်ချင်လျင် ဘုရားကို
 ဘယ်လိုထင်လို့လဲ’
 ‘အလေးနက်ဆုံး လူကြီးလူကောင်းတစ်ယောက်ပုံလို့ မြင်ချင်
 တယ်’
 ‘အဲသည်လိုပဲ ထင်တယ်။ ပုံပြင်ထဲက ပုံကြီးလို့ထင်ရလျင် ဘယ်
 ကောင်းမလဲ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘုရားက ပုံပြင်ထဲက မဟုတ်ဘူး။ လူ့လောကရဲ့ ခေါင်းဆောင်
 အဖြစ် တကယ်တည်ရှိခဲ့တဲ့သူပဲ’
 ‘အဲသည်ပုံ ဖော်ကြည့်ပေါ့’
 ‘မဖော်တတ်ဘူး’
 ‘အခုပုံတွေဟာ အဲသည်ပုံတွေ မဟုတ်ဘူးလား’
 ‘ဟုတ်၊မဟုတ် မသိဘူး’
 ‘မသိလျင် ဟုတ်လိုက်ပေါ့’
 ‘ကိုယ်ထင်တဲ့ပုံမှ ကိုယ်မသိတာဆိုတော့ ကိုယ်မသိတဲ့ပုံနဲ့ အခု
 တွေ့နေရတဲ့ပုံတွေဟာ အတူပဲဟုတ်တယ်လို့ ဘယ်လိုလုပ်တတ်မလဲ’
 ‘ဘုရားရှိခိုးစာတွေ ရွတ်ဖတ်ရှိခိုးတဲ့အခါ အလေးနက်ဆုံး လူကြီး
 လူကောင်းတစ်ယောက်ရဲ့ပုံမျိုး မြင်သလား’
 ‘မမြင်ပါဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘အဲသည် ဘုရားရှိခိုးစာတွေက လေးနက်လွန်းနေတယ်။အဲသည်
 တော့ ဘာမှမသိအောင် ဖြစ်နေတယ်။ သည်တော့ ရွတ်ရုံ ရွတ်ရတာပဲ။
 အဲသည်ရွတ်တဲ့စာက ဘာပုံမှ ပေါ်မလာပါဘူး’
 ‘ဂုဏ်တော်အဖွင့်ကောင်းကောင်း မလေ့လာရလို့လား’
 ‘လေ့လာဖူးတယ် ထင်တယ်’
 ‘လေ့လာဖူးတာ နည်းနည်းလုပ်ပါဦး’
 ‘အရဟံ’-ဆိုပါတော့။ ‘အရဟ၊ အရ-ဟ၊ အ-ရဟ’-လို့ သုံးပုဒ်
 လုပ်ပြီး ‘ပူဇော်ခံထိုက်သူ၊ ကိလေသာဝေးသူ၊သံသရာစက်အကန့်ကို
 ချိုးဖျက်သူ’- သည်သူဟာ ဘုရားပဲလို့ ပြောတာပေါ့’
 ‘ဒါဆို ဘာလိုသေးလဲ’
 ‘ပူဇော်အထူးတွေကို ဘယ်လိုခံထိုက်သလဲ၊ ကိလေသာကို ဘယ်

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

လိုဝေးတာလဲ၊ သံသရာစက်အကန့်က ဘယ်လောက်အဓိပ္ပါယ်ရှိတာလဲ၊ ဒါတွေသိတာမှတ်လို့’

‘ဟာ-ခက်လှချေလား’

‘အေး- အဲသည်စာတွေက သိပ်မြင့်တယ်။ တို့လိုလူတွေနဲ့ မတန်ဘူး။ မတန်မရာတွေကို တို့က ရွတ်ဆိုနေမိကြတာပဲ’

‘ကလေးလက်ထဲ အဘိုးတန်ပစ္စည်း ထည့်ပေးသလိုလို့ ဆိုလိုသလား’

‘ဟုတ်တယ်။ အကျိုးထက် အပြစ်ကများဖို့ ရှိတယ်ပဲ’

‘အကျိုးမများရုံမဟုတ်ဘဲ အပြစ်တောင် ဖြစ်ရဦးမှာလား’

‘စားစရာဟာ မကောင်းချင်နေ။ ကျေဖို့တော့ လိုတယ်။ သိပ်ကောင်းပေမဲ့ မကျေလျင် အကျိုးမများရုံတင် မကဘူး။ ရောဂါဘယဖြစ်မယ် မဟုတ်လား’

‘သည်စာတွေဟာ ဘာအပြစ်ဖြစ်မယ် ထင်သလဲ’

‘စိတ္တဇပေါ့’

‘ဟာ-’

‘ဘုရားမို့- လူကို စိတ္တဇမပေးနိုင်ဘူး မအောက်မေ့နဲ့’

‘မဟုတ်က-ဟုတ်က မလုပ်ပါနဲ့’

‘ကုသလောဓမ္မော အကုသလဿဓမ္မဿ ဥပနိဿယ ပစ္စယေန ပစ္စယော’-လို့ မရှိဘူးလား’

‘စိတ္တဇက ဘယ်လိုဖြစ်မှာလဲ’

‘ဖန်ဆင်းရှင်ဘုရား ကိုးကွယ်သူတွေက ဖန်ဆင်းရှင်ဘုရားကို စိတ်ထဲမှာ ထင်သလိုမျိုး ဖြစ်သွားတာပေါ့’

‘အဲဒါက တကယ်ရှိတာမှတ်လို့ပဲ’

‘တကယ်ရှိသူဖြစ်ဖြစ်၊ မရှိသူဖြစ်ဖြစ်-ထင်တဲ့အတိုင်းမဟုတ်လျင်
အတူပါပဲ’

‘စိတ္တဖြစ်တော့ ဘယ်လို အကျိုးပျက်သလဲ’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်တာပေါ့’

‘သည်လောက်ပဲလား’

‘သိပ်ကြီးကျယ်သွားလိမ့်မယ်။ သည်အကြောင်း သည်လောက်ပဲ
ပြောကြရအောင်’

‘အေး-ပါ။သည်ပုံကံဘုရားတွေအပေါ် ဘာသာရေးအမြင်နဲ့ ဘယ်
လိုမြင်တယ်ဆိုတာ ပြောခဲ့တဲ့စကားတွေအရ ပေါ်လွင်ပါတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ ဘာသာရေးအမြင်နဲ့တော့ ဘာမှ သိပ်မမြင်တတ်
ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့-’

‘ဘာလဲ-’

‘မှားမှားမှန်မှန် ဒါတွေလုပ်ခဲ့ကြသူတွေစိတ်ဟာ အတော်ကြီး
အလေးထားခဲ့တယ်ဆိုတာတော့ ထင်ရှားတယ်’

‘အဲသည်ခေတ်က သည်လောက်လုပ်ခဲ့တာဟာ ပေါ်လွင်တာပဲ’

‘အဲသည်သူတွေ အဲသည်လို လေးနက်သလောက်၊ သည်ကနေ
တော့ ပိုးလိုးပက်လက် ဖြစ်နေတယ်။ ဆူးချုံတွေ ယာခင်းတွေအကြားမှာ
ပူဇော်သူတွေမရှိဘဲ။ဒါတွေမြင်ရတာ ရင်ထဲမှာခံစားရတယ်။တည်ဆောက်
သူတွေမြင်လျင် ရင်ကျိုးမတတ် နေမှာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်။ သူတို့ ရေးထိုးထားတဲ့ ကျောက်စာတွေမှာ ကျိန်စာ
တွေထည့်တဲ့အထိ ရှိတယ်။ အဖျက်မခံရအောင်ပေါ့’

‘သည်လောက် ဘယ်ကမလဲ၊ဘုရားကျွန်လှူတာတွေလည်း ပါ
တယ်’

‘အဲဒါ မလွန်ဘူးလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ကောင်းမှုကုသိုလ် လုပ်တဲ့အခါ ကောင်းနေတဲ့လူကို မကောင်း
 တဲ့ကျွန်အဖြစ် ရောက်သွားအောင် လှူတာကိုလုပ်လို့ပေါ့’
 ‘သည်လို မဟုတ်ဘူး’
 ‘လုပ်စမ်းပါဦး’
 ‘အဲသည်ခေတ်က လူတွေအားလုံးက ကျွန်တွေဖြစ်တယ်’
 ‘ဘယ်သူ့ကျွန်လဲ၊ ဘယ်သူက သတ်မှတ်တာလဲ’
 ‘ဘုရင့်ကျွန်ပဲ။ ဘုရင်က သတ်မှတ်တာ’
 ‘ဘုန်းကြီးတွေရောလား’
 ‘သူတော်စင်တွေတော့ မပါဘူး။ ဘုရားကျွန်တွေဟာ သူတော်
 စင်စာရင်းထဲ ဝင်သွားတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဘုရင့်ကျွန်စာရင်းထဲမှာ သူတို့
 မပါတော့ဘူး’
 ‘ဘုရားကျွန်ဖြစ်တာ၊ ဘုရင့်ကျွန်အဖြစ်က လွတ်တာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဒါဆို သူတို့က လူတွေထက် မြတ်တာပေါ့’
 ‘သူတို့ကလည်း သည်လိုပဲခံယူတယ်’
 ‘သည်နေ့တော့ ဘယ်လိုဖြစ်သွားတာလဲ’
 ‘သူတို့က သူတို့အမျိုးကို စွဲသွားပြီ။ ဒါ့ကြောင့် သူတို့ကမြတ်တယ်
 လို့ သည်ကနေအထိ ယူကြတယ်။ သူတို့အမျိုးထဲက တခြားအမျိုးရောက်
 မှာစိုးတယ်။ တခြားအမျိုးထဲကလူကိုပဲ သူတို့ထဲရောက်အောင် သွင်းတယ်’
 ‘လူတွေက သူတို့ကို အမြတ်မထင်တော့ဘဲ အယုတ်ထင်နေပြီပဲ’
 ‘သူတို့ရဲ့ ဘုရားဝေယျာဝစ္စ အလုပ်ကို သူတို့ကလည်း စတိ
 လောက်ပဲ လုပ်ကြတော့တာက တစ်ကြောင်း။ သူတို့ မလွတ်လပ်သူ၊

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

လူတွေက လွတ်လပ်သူလို ဖြစ်လာတာက တစ်ကြောင်း။ ဒါတွေကြောင့်
လူတွေက သူတို့ကို လူယုတ်တွေလို့ ထင်သွားကြတာပေါ့’

‘ဘယ်လိုလဲ၊ ရှင်းစမ်းပါဦး’

‘လူတွေက ဒီမိုကရေစီစနစ် ဖြစ်လာပြီဆိုတော့ လွတ်လပ်လာပြီ
မဟုတ်လား၊ ကျွန်မဟုတ်တော့ဘူး’

‘အေး’

‘သူတို့က ဘုရားကျွန်ပဲ ဖြစ်နေသေးတယ်ဆိုတော့ နိမ့်ကျတာ
ပေါ့’

‘သူတို့က တောင်းစားလို့ နိမ့်တာမဟုတ်လား’

‘မဟုတ်ဘူး။ သူတို့တောင်းတာက လူတွေဆီက ဘုရားကိစ္စလုပ်
နေသူဖြစ်လို့ ရသင့်ရထိုက်တာ လာတောင်းတာ။ လူတွေမှာ ပေးဖို့တာဝန်
ကြွေး ရှိတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သူတောင်းသမကလေးတွေ ခေါင်းပေါင်းတာကြည့်။ နိမ့်ချမှု
အပြည့်နဲ့ ဘာကိုမှ မကြည့်ဘူး’

‘လူတွေက တကယ်မြတ်တာကို သူတို့ မသိကြသေးဘူး ထင်
တယ်’

‘ဒါသိဖို့ ရှည်ရှည်ဝေးဝေး တွေးရမှာ။ သူတို့ မတွေးမိလောက်ဘူး’

‘သည် ပုဂံကျောက်စာတွေလည်း သည်လောက် ထားကြစို့’

‘ပုဂံအကြောင်းပြောရတာ ခေတ်ထဲချည်း ရောက်-ရောက်လာ
တယ်’

‘သမိုင်းက သမိုင်းလိုပဲ အသုံးကျလျင် ဘာလုပ်မှာလဲ။ သမိုင်းက
ခေတ်ကို အသုံးဝင်ရမှာ’

အခန်း(၃)

တောကျောင်းနေစဉ်က ရှင်ဉာဏပြောစကားများ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

အခန်း(၃)

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

တောကျောင်းနေစဉ်က ရှင်ဉာဏပြောစကားများ

၃၁။ တောကျောင်း အလယ်လာသော သူငယ်ချင်းဦးပဉ္စင်းများနဲ့
ရှင်ဉာဏပြောသောစကား

မွေးရွာနဲ့ တစ်မိုင်ခွဲလောက်ဝေးတဲ့ တောကျောင်းအရပ်၌ နေရ
စဉ် ကျောင်းအလယ်လာသော သူငယ်ချင်းဦးပဉ္စင်းများနဲ့ ရှင်ဉာဏ
စကားများ။

‘တပည့်တော်ကျောင်းကို တွေ့ဖို့ ကြိုးစားလာရသေးလား’

‘နည်းနည်း ရှာရပါတယ်။ မင်းဟာက မြောင်ကြုံမြောင်ကြားကြီး။
သစ်ပင်မရှိ ဘာမရှိနဲ့’

‘သည်နေရာမှ လွတ်လပ်မှာပေါ့’

‘မင်းဆီလာမယ်လို့ စိတ်ကူးနေတာ၊ သည်နေ့မှပဲ မြောက်လို့’

‘တပည့်တော် သည်မှာနေတာ ဘယ်လိုသိလဲ’

‘မင်းမယ်တော်သေပြီး မင်းသည်နားမှာနေမယ်ဆိုတာ တို့သိတာ
ပဲ’

‘ဪ-’

‘အဆင်ပြေရဲ့လား၊ သည်ကျောင်း ဘယ်သူဆောက်ပေးလဲ’

‘ပြေပါတယ်။ သူငယ်ချင်းတွေ ဆောက်ကြတာ’

‘ကျောင်းနာမည် ဘာတဲ့လဲ’

‘အရွက်မကြွေတောကျောင်း’

‘မင်းဟာ တစောင်းကြီးပင်တွေအကြားနေပြီး သည်နာမည် ဖြစ်
မလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မကြွေလို့ မကြွေတဲ့တောကျောင်း မှည့်တာပဲ’
 ‘မင်းကတော့လုပ်ပြီ။ သည်နားမှာ နာနာဘာဝတွေ မရှိဘူးလား’
 ‘မတွေ့ပါဘူး’
 ‘လူဆိုး၊ လူလေတွေကော’
 ‘မတွေ့ပါဘူး’
 ‘မင်းမကြောက်ဘူးလား’
 ‘ကိုယ်က သူတို့ရန်သူလည်း မဟုတ်၊ မက်စရာလဲမှ မဟုတ်တာ၊
 ဘာကြောက်ရမှာလဲ’
 ‘တစ္ဆေသရဲကော’
 ‘ဒါလည်း မကြောက်တော့ဘူး-လို့ ပြောရမှာပဲ’
 ‘အလျင်က ကြောက်သလား’
 ‘ကြောက်ပြီလား’
 ‘အခု တရားရသွားလို့ မကြောက်တော့တာလား’
 ‘မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ဘယ်လိုကြောင့်လဲ’
 ‘အတွေ့အကြုံအရလို့ ပြောရမှာပဲ’
 ‘မရှိဘူး ထင်လား’
 ‘ရဲရဲ မထင်ရဲသေးဘူး၊ ရှိလည်း ကိုယ့်ရန်သူမဟုတ်လို့ ရန်မူခံရ
 မယ် မထင်တော့ဘဲ တွေ့ချင်နေတယ်’
 ‘ဘယ်လို အတွေ့အကြုံလဲ’
 ‘ရှင်မတောင် အနောက်ဘက်က တောင်ကလေးတစ်တောင်
 ပေါ် နေတုန်းက တစ်ခါနဲ့၊ တောင်ဦးဇာလီတောင် တောကျောင်းမှာနေ
 တုန်းက တစ်ခါ၊ အခြောက်ခံရသလို ဖြစ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါ- နည်းနည်း ပြောစမ်းပါဦး’

‘ရှင်မတောင်တောကျောင်းက အစဆုံးနေတဲ့ တောကျောင်းပဲ’
‘အေး’

‘ဝါဦးမှာ အဲသည်ကျောင်း ရောက်သွားတယ်။ တောင်ပေါ်မှာ ထန်းရွက်တဲကျောင်းကလေးနှစ်လုံး ရှိပေမယ့် နေ့မှာပဲ တစ်ကျောင်းစီ နေတယ်။ ညမှာ အတူပါလာတဲ့ အဖော်ဦးဇင်းနဲ့ တစ်ကျောင်းတည်း အိပ်ရတယ်၊ ကြောက်လို့ပဲ’

‘အင်း’

‘သီတင်းကျွတ် ပဝါရဏာပြုပြီး နောက်ရက်မှာပဲ အဖော်ကပြန် တယ်’

‘အဲသည်တော့ အိပ်ရဲလား’

‘ရဲတယ်တော့ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့-’

‘ဘယ်လို ဒါပေမဲ့လဲ’

‘တောကျောင်းနေရတာ ပျော်သွားပြီ။ မရဲလို့ဖြစ်လျှင် နောက်နေ ဝံ့တော့မှာ မဟုတ်ဘူး။ သည်တော့ မရဲပေမဲ့ နေကြည့်မယ်။ မရမှပဲ ပြန်မယ်-ဆိုပြီး တစ်ယောက်တည်းပဲ နေခဲ့တယ်’

‘ကြောက်လျှင် ရောဂါရနိုင်တယ်နော်’

‘ပြန်သွားသူကလည်း စိတ်မချဘူး။ ပြန်လိုက်ခဲ့ဖို့ သည်လိုပဲပြော တယ်။ ကြိုးစားကြည့်ဦးမယ်ဆိုပြီး နေခဲ့တာပဲ။ နေ့မှာတော့ တစ်ယောက် တည်းလည်း ချမ်းသာပါတယ်။ နေဝင်ခါနီးတော့ နေကိုပဲ ဆွဲထားချင်သ လို့ ခံစားလာရတယ်’

‘ဟုတ်မှာပဲ’

‘နေလုံးကွယ်တယ် ဆိုလျှင်ပဲ တဲကျောင်းကလေးပေါ် တက်နေ

လိုက်တယ်။ တဲကျောင်းကလေးက တစ်တောင့်ထွာလောက်ပဲ မြင့်တယ်’

‘လုံလုံခြုံခြုံ ရှိလား’

‘အပေါက်ပိတ်က ထန်းလက်နှစ်ချပ် ဝါးခြမ်းနဲ့ညှပ်ပြီး၊ ထောင်ထားတာပဲ။ ကြမ်းက ခြင်္သေ့လက်ခတ်သားချောင်းကလေးတွေ ခင်းထားတာပဲ’

‘အိပ်ရောလား’

‘မအိပ်ဘူး’

‘တရားမှတ်နေရောလား’

‘မမှတ်ဘူး။ သည်အတိုင်း ထိုင်နေတာပဲ။ ညဉ့်ကိုးနာရီလောက် ရှိလာမှ အိပ်မယ်၊ အောက်ဆင်း ကျင်ငယ်စွန့်မယ်-လို့ စိတ်ဖြစ်တယ်’

‘အင်း- ဟုတ်တာပေါ့’

‘အောက်ဆင်းဖို့ စိတ်ကူးတော့၊ အောက်မဆင်းချင် ဖြစ်နေတယ်’

‘ဘာတွေမိလို့လဲ’

‘အောက်မှာ ကြောက်စရာနဲ့ ရင်ဆိုင်ရမလား-လို့ စိုးရိမ်လို့ပဲ’

‘အေးကွ’

‘မဆင်းလို့တော့ မဖြစ်ဘူး။ ဆင်းကို ဆင်းရမှာပဲ-လို့ စိတ်ကို တအားတိုက်တွန်းပြီး ဆင်းလိုက်တယ်’

‘ဘာတွေ့လဲ’

‘အောက်ရောက်တော့ လကလေးကလည်း တိမ်ပါးပါးအုပ်ထားလို့ မှုန်ရီရီဖြစ်နေတယ်။ ကျောင်းဝင်းကလည်း နဘဲပင်၊ ဒဟတ်ပင်ကလေး အနည်းအပါးရှိနေတာ၊ ရှင်းလင်းလို့။ ဘာမှ ကြောက်စရာမတွေ့ဘူး။ ကောင်းလိုက်တာဆိုပြီး လမ်းတောင် လျှောက်နေသေးတယ်’

‘ကောင်းသားပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သိပ်တော့မကောင်းဘူး’
 ‘ဘယ်လိုဖြစ်လို့လဲ’
 ‘လမ်းလျှောက်ပြီးလို့ ကျောင်းကလေးပေါ် ပြန်တက်မယ် စိတ်
 ကူးတော့၊ ကျောင်းပေါ် ပြန်မတက်ဝံ့ဘူး ဖြစ်နေတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလုပ်မလဲ’
 ‘သည်တစ်ခေါက် လမ်းလျှောက်ပြီးလျှင် တက်မယ်ဆိုပြီး၊ မတက်
 ဝံ့ပြန်ဘူး။ ထပ်လျှောက်တယ်။ ဒါပြီးလျှင် တက်မယ်နဲ့ ပေါ့။ အခေါက်တွေ
 များလာတယ်။ တက်ကိုတက်မှလို့ အရဲစွန့်ပြီး၊ တက်ရတယ်’
 ‘ကျောင်းပေါ်မှာ ဘာဖြစ်မယ် ထင်လို့လဲ’
 ‘မဲမဲအေးအေး အရာကြီးတစ်ခု တွေ့ရလိမ့်မယ် ထင်လို့ပဲ’
 ‘တက်တော့ ဘာတွေ့သလဲ’
 ‘ဘာမှ မတွေ့ပါဘူး။ အလကား ကြောက်နေတာ-လို့ စိတ်ပေါ့
 ပါးသွားတယ်။ လဲအိပ်လိုက်တယ်’
 ‘ပျော်ရဲ့လား’
 ‘ပျော်တယ်။ တစ်ရေးနိုးတော့ လင်းစေ့ချင်လိုက်တာ-လို့ တောင့်
 တစိတ်တွေ ဖြစ်တယ်။ ရောင်နီပျို့လာတော့ သိပ်ဝမ်းသာတယ်။ နေ့မှာ
 နေရတာ ကြောင့်ကြမဲ့ပဲ’
 ‘နောက်ညမှာတော့ အစညကလိုပဲလား’
 ‘နည်းနည်းသက်သာသွားပြီ’
 ‘ကောင်းသားပဲ’
 ‘တစ်ပတ်ကျော်လောက်မှာ ပြဿနာက ဖြစ်လာပြီ’
 ‘ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ’
 ‘ည ရှစ်နာရီလောက်မှာ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အင်း’

‘ကျောင်းထဲမှာထိုင်နေတုန်း ကျောင်းရှေ့ ဒဟတ်ပင်ခြေ သောက်
ရေအိုးက အဖုံးနဲ့ အိုးရွဲ့လို့ ဟနေတာ အချင်းချင်းတိုက်ခတ်သံက တ
တောက်တောက် မြည်နေတယ်။ အသံကြားတော့ ဘာလဲ-ဆိုတာတွေ
စိတ်က ဖြစ်နေတယ် ခဏနေတော့ ရပ်သွားတယ်။ တော်သေးတာပဲ-
လို့ စိတ်ဖြစ်တယ်။ ခဏနေတော့ ထပ်မြည်တယ်။ ဘာလဲ၊ဘာလဲ-ဆိုတဲ့
မေးခွန်းတွေပဲ မေးနေမိတယ်။ ခဏကြာတော့ ရပ်သွားတယ်။ တော်သေး
တာပေါ့-လို့ စိတ်ဖြစ်တယ်။ သည်လို သုံးခါလောက်ဖြစ်တော့ ကြောက်လို့
လားမသိဘူး၊ စိတ်အား ထွက်လာတယ်’

‘ဘယ်လိုထွက်လဲ’

‘ထွက်ကိုကြည့်မယ်၊ ဖြစ်ချင်တာဖြစ်-လို့ပဲ’

‘အေး-ဘာတွေလဲ’

‘ထိုင်နေတဲ့ရှေ့မှာ လက်နဲ့စမ်းလျင်တွေ့မယ့် မီးခြစ်ကို ယူလိုက်
တယ်။ မီးခြစ် ခြစ်ပြီး၊ အသင့်ထားတဲ့ ဖယောင်းတိုင်ကို ထွန်းလိုက်တယ်။
ပြီးတော့ ထန်းရွက်ကာထားတဲ့ တံခါးကို ဖယ်ရှားဖွင့်လိုက်တယ်’

‘ဒဟတ်ပင်နဲ့ ကျောင်းက ဘယ်လောက်ဝေးသလဲ’

‘ကျောင်းတံစက်မြိတ်ကို ဒဟတ်ပင်အကိုင်းတွေ ထိနေတာပဲ’

‘ဖွင့်တယ်ဆို မြင်ရမှာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ မြင်ကွင်းမှာ ဘာမှထူးခြားတာ မရှိဘူး။ အိုးနား
သွားပြီး၊ အိုးအဖုံး ရွဲ့နေလို့ ဟနေတဲ့ဘက်ကို လက်နဲ့နှိပ်ကြည့်တယ်။
ခုနကမြည်တဲ့ အသံဟာ သည်အသံဟုတ်တယ်-လို့ အတည်ပြုလိုက်
တယ်’

‘အိုးနဲ့ အိုးဖုံးက ဘာတွေမို့လဲ’

‘အိုးက မျက်နှာဝအကျယ်တွေပဲ။ အိုးဖုံးက အဲသည်လောက်ကြီး
တဲ့ မြေပန်းကန်ပြားကြီးတွေပဲ။ အိုးနှုတ်ခမ်းကလား၊ မြေပန်းကန်ပြား
ကလား၊ ရွဲ့နေတော့ မစေ့ဘဲ -ဟနေတယ်။ ဒါကို ဖိကြည့်တော့ အသံ
ထွက်တယ်’

‘အင်း’

‘ဟနေတဲ့နေရာကို ကျောက်ခဲတစ်လုံး ခုပေးလိုက်တယ်။ ပါးစပ်
ကလည်း နောက်မမြည်ရ-လို့ အမိန့်ထုတ်လိုက်တယ်’

‘ဘယ်သူ့ကို ထုတ်တာလဲ’

‘မြည်တာကိုပဲပေါ့။ အဲသည်နေရာက ထလိုက်တော့ မျက်စေ့ထဲ
မှာ ယုန်ကလေးတစ်ကောင် ထွက်ပြေးသွားတာ မြင်လိုက်တယ်လို့ ထင်
သွားတယ်’

‘တကယ်လား’

‘အဲဒါ စိတ်ထဲ ဝိုးတဝါးဖြစ်တယ်။ ဒါနဲ့ ပြန်ထိုင်၊ ထကြည့်တယ်။
ထရှိန်နဲ့ ဖယောင်းတိုင်မီးက အောက်ဝပ်သွားပြီး အရိပ်ပေါ်တာကို ထင်
သလားပဲ အောက်မေ့တယ်’

‘ဘာဆက်လုပ်လဲ’

‘တစ္ဆေ ဟုတ်ချင်ဟုတ်မယ်။ မဟုတ်ဘဲ နေချင်နေမယ်။ ဟုတ်
လည်း သူကပြေးသူပဲ။ ငါက ကြောက်ဖို့မဟုတ်ဘူး-လို့ စိတ်ဖြစ်ပြီး စိတ်ချ
လက်ချ ပြန်အိပ်လိုက်တယ်’

‘နောက်ရက်တွေကော’

‘ဘာမှလည်း မဖြစ်တော့ဘူး။ ကြောက်စိတ်လည်း အထူးမဖြစ်
တော့ဘူး’

‘ဇာလီတောင်ဆိုတာ ပြောပါဦး’

‘အဲသည်မှာ စရောက်ချိန်က ဆောင်းတွင်းမှာပဲ။ အဲသည်မှာ ကျောင်းခံရဟန်းတစ်ပါး ရှိတယ်။ ရောက်စ ရဟန်းတစ်ပါးလည်း ရှိတယ်။ ကျောင်းငယ်ကလေးတွေနဲ့ သီးခြားစီ နေကြတယ်’

‘အခေါ်အပြော ရှိရဲ့လား’

‘ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲသည်ရက်က တင်းတောက်လို့ဆိုတဲ့ သစ် ဥတွေတူးလာသူနဲ့တွေ့လို့ မေးရင်းက၊ ဒါတွေပေါ်လျင် သစ်ဥပြုတ်ကို တစ်ပတ်လောက်စားနေချင်တယ် ပြောကြည့်တယ်’

‘တကာက တာဝန်ယူသလား’

‘ဟုတ်တယ်။ သည်လို စားနေချိန်မှာ ဝစီပိတ်နေကြဖို့ ကတိက ဝတ် ထားနေကြတယ်’

‘ဒါဆို စကားမပြောကြဘူးပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ အဲသည်ရက်မှာ ဆောင်းစွေမိုး ရွာလာတယ်။ တောင်က သဲကျောက်တောင်။ တောင်ကွေ့ထဲဆိုတော့ လေကလည်း တိုက်နဲ့ တအားချမ်းတယ်။ လှဲနေလို့ မရဘူး။ ထိုင်ပြီး သင်္ကန်းကြီးနဲ့ ထွေးပတ်နေရတယ်’

‘ညောင်းမှာပေါ့’

‘သုံးရက်လောက်ရှိတော့ သိပ်ညောင်းလာပြီး၊ ခပ်လှမ်းလှမ်းက လျှိုဘေးမှာရှိတဲ့ ကျောက်ဂူတစ်ခုကို သွားတွေ့တယ်’

‘အအေးခိုဖို့လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဂူက သဘာဝဂူလား’

‘လူထွင်းဂူပဲ’

‘သန့်ရှင်းရဲ့လား’

‘သန့်ရှင်းတယ်။ တံခါးပိတ်ကတော့ သွတ်ပြားကြီးပဲ’
 ‘အဲသည်ထဲ ရွှေ့နေလိုက်ရောလား’
 ‘သန့်ရှင်းအောင် လှဲကျင်း၊ ရေကလေးဘာကလေး ထည့်ပြီး၊
 နေလိုက်တယ်’
 ‘နွေးရဲ့လား’
 ‘သိပ်နွေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ ညဘက် ရှစ်နာရီလောက်ကျတော့ ပြ
 သနာဖြစ်တယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ပိတ်ထားတဲ့ သွတ်ပြားတံခါးကြီးကို ‘ဒုန်းဒုန်း ဒုန်းဒုန်း’-ဆိုပြီး
 လူထုတဲ့အသံ ဖြစ်လာတယ်’
 ‘ကြောက်သွားသလား’
 ‘ဟုတ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အသံကရပ်သွားတော့ ဘာမှမဖြစ်ပါဘူး-
 လို့ ဖြေနေလိုက်တယ်။ စိတ်ပြေသွားတော့ ဘာကမြည်တာလဲ-လို့ လေ့
 လာချင်စိတ် ပေါက်လာတယ်။ ဖယောင်းတိုင်ကလေး မီးထွန်းပြီး တံခါး
 အတွင်းဘက်က တောက်တဲ့တို့၊ မြွေတို့၊ ဖွတ်တို့ အစအန ရှာကြည့်တယ်’
 ‘တွေ့လား’
 ‘မတွေ့ဘူး။ အပြင်ဘက်က ကြည့်ချင်စိတ် ဖြစ်တယ်။ တံခါးကို
 လည်း မဖွင့်ချင်ဘူး’
 ‘မရှာဘူးလား’
 ‘ဖွင့်ရှာတယ်။ ဘာမှ မရှိဘူး။ ကျောက်နံရံဆိုတော့ ရှင်းနေတာ
 ကြောင့် ရှိလျင် အလွယ်တွေ့နိုင်တာပဲ’
 ‘အပြင်ဘက်ဖွင့်တော့ မကြောက်ဘူးလား’

‘ဖွင့်တော့၊ ဘာမှမတွေ့တာကြောင့် မကြောက်တော့ဘူး။ အပြင်ကိုတောင် နည်းနည်းလျှောက်ပြီး မိုးမှုန်တွေကြားက လမေးမေး အရောင်နဲ့ တောင်မြောက်၊ဝဲယာ ကြည့်တယ်။ ဘာမှ မတွေ့ဘူး’

‘သည်လိုဆိုတော့ အကြောက်ပြေစရာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ တစ္ဆေခြောက်တာဆိုလည်း ငါထွက်လာတာ သူ့ဘာမှမလုပ်နိုင် နေတာပဲ။ ဘာကြောက်စရာလိုလဲ-လို့ စိတ်ဖြစ်ပြီး ဂူထဲ ပြန်အိပ်တာပဲ’

‘နောက် ဘာမှ မဖြစ်တော့ဘူးလား’

‘နောက်ည သည်အချိန်မှာလည်း အလျင်ညကလိုပဲ ထပ်ဖြစ်တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘မကြောက်တော့ဘူး။ အတွေးတစ်ခုက လင်းကနဲ့ ဝင်လာတယ်။ လင်းနို့တိုးတာ ဖြစ်ရမယ်-ဆိုတာပဲ။ ဂူထဲရှင်းချိန်က လင်းနို့ချေး နည်းနည်းတွေ့တာ ပေါ်လာတယ်’

‘အဲသည်ဂူမှာ ဘယ်လောက်ကြာ နေသလဲ’

‘မိုးလေ ပြတ်စဲသွားတဲ့အထိပေါ့’

‘ကြောက်စရာတွေက မရေရာတာ သိလာတာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ ကြောက်စရာဟာ ရင်ဆိုင်ကြည့်တော့ မသေချာဘူး။ သည်တော့လည်း ကြောက်စရာနဲ့စပ်ပြီး ယဉ်ပါးလာသလို ဖြစ်ပုံရတယ်။ အကြောက်နည်းလာတယ်’

‘တကယ်တစ္ဆေကိုတွေ့လျင် ဘယ်လိုလဲ’-တွေးကြည့်ဝံ့လာတယ်။ တွေ့စရာရှိလျင် တွေ့ချင်တယ်-လို့ပဲ’

‘တွေ့လို့ ရန်မူလျင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ’

‘ရန်လုပ်စရာ ဘာအကြောင်းမှ မရှိဘူး-လို့လည်း တွေးမိတယ်။
လုပ်လျင်လည်း ဖြေရှင်းနိုင်မယ်-လို့ ထင်တာပဲ။ သည်တော့ ‘ကြောက်ဖို့
လား’-လို့၊ တွေ့ချင်တာတောင် ဖြစ်လာတယ် ပြောရမယ်’
‘အေး-အဆန်းပဲ’
‘သဘာဝဟာ သည်လိုပဲလား မသိဘူး’

၃၂။ အရွက်မကြွေတောကျောင်း ဂေါစရဂါမ်ထဲမှ မိတ်ဆွေဘုန်းကြီး
များနှင့် တရားအကြောင်း ရှင်ဉာဏပြောသောစကား

အရွက်မကြွေတောကျောင်းမှာ ဂေါစရဂါမ်ထဲက မိတ်ဆွေဘုန်း
ကြီးများနဲ့ ရှင်ဉာဏ စကားပြောခဲ့တယ်’
‘အရှင်ဘုရားတို့ဆီ တပည့်တော် လာမလို့ပဲ’
‘ကြားလို့ လာကြတာ’
‘ဘယ်လို ကြားလို့လဲ’
‘မင်းနောင်တော်ကြီး ဒွိပိဋကဓရ က သူ့ဆီမှာ ဝါဆိုဖို့ ခေါ်သွား
တာပေါ့’
‘ဟုတ်တယ်။ အဲဒါပြောဖို့ လာမလို့ပဲ’
‘ဘယ်တော့ သွားမှာလဲ’
‘ဖြေးဖြေးမှပါ’
‘သူက ဘာကိစ္စ ခေါ်တာလဲ’
‘သူ မန္တလေးမှာနေရမှာမို့လို့ ပြောတာပဲ။ ဒါက အရေးမကြီးပါ
ဘူး’
‘ဘာက အရေးကြီးတာလဲ’
‘တပည့်တော်ကလည်း တရားအားထုတ်နေကြတဲ့ အသိုင်းအ
ဝိုင်းတွေနဲ့ တွေ့ချင်လို့ သွားဖို့ပါ’
‘အဲသည်တွေမှာ အားထုတ်မလို့လား’
‘မဟုတ်ပါဘူး’
‘ဘာကိစ္စ သွားမှာလဲ’
‘တိုတိုပြောလျင်တော့ သူတို့ရနေတဲ့တရားနဲ့ တပည့်တော်ရနေ

တယ် ထင်ရတဲ့တရား တူမလား၊ထူးမလား၊ သိချင်လို့ပဲ’
 ‘မင်းက တရားရနေလို့လား’
 ‘ရနေတယ် ထင်လို့ပဲ’
 ‘ဘယ်လိုပြောလိုက်တာလဲ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ရလျင် ရတယ်ပေါ့။ ထင်တယ်ဆိုတာလည်း ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ရတယ်’-ပြောရအောင်ကလည်း ဘာမှအားထုတ်တာ မဟုတ်
 တော့၊ ပြောရခက်တယ်။ ‘မရဘူး’- ပြောရအောင်ကလည်း အလျင်လို
 မဟုတ်တော့ဘဲ ဖြစ်နေတာတွေက ရှိနေတယ်။ သည်တော့ ထင်တယ်ပဲ
 ပြောရတာ’
 ‘ဘယ်လို အလျင်လိုမဟုတ်တာတွေ ဖြစ်နေလို့လဲ’
 ‘လောကအပေါ်မြင်ပုံနဲ့ တုံ့ပြန်ပုံတွေ ပြောင်းသွားတာပဲ’
 ‘ပြောင်းပုံ လုပ်စမ်းပါဦး’
 ‘လောကကြီးဟာ ဘာမှ အဓိပ္ပါယ်မရှိသလို မြင်လာတယ်။
 သည်တော့ ကြောက်တာ၊မက်တာနဲ့၊ ပျင်း၊မုန်းတာတွေလည်း ဘာမှမဖြစ်
 ပေါ်ဘူး။ မြက်ဖုတ်ရိပ်မှာပဲ နေရ၊နေရ၊ သဲပြင်ပေါ်မှာပဲ နေရ၊နေရ၊
 ကောင်းနေတယ်။ စားချင်၊ အိပ်ချင်စိတ်တွေလည်း မရှိသလို ဖြစ်နေတယ်’
 ‘ဘာတရားတွေလုပ်လို့ ဖြစ်တာလဲ’
 ‘ဘာမှ မလုပ်ဘူးပဲ’
 ‘တောထဲနေစက ဘာတွေလုပ်လို့လဲ’
 ‘တောထဲရောက်စကတော့ အစုံပဲ’
 ‘ဘယ်လိုအစုံလဲ၊ လုပ်ပါဦး’
 ‘တောထွက်တာ တရားအားထုတ်မလို့ မဟုတ်ဘူး’

‘ဘာလုပ်ဖို့လဲ’
 ‘ဝိသဘာဝအာရုံတွေနဲ့ ဝေးပြီး၊ အေးအေးနေနိုင်အောင်လို့ပဲ’
 ‘ဝေးလျင် အေးမယ်’-ဆိုတာမျိုးပေါ့
 ‘ဟုတ်တယ်။ အေးလျင် ဘုန်းကြီးဘဝမြဲမယ်ပေါ့။ သည်ဘဝမှာ
 ဘုန်းကြီးအဖြစ် မြဲချင်တယ်။ သည်လိုမနေလျင် မြဲဖို့မလွယ်ဘူး-လို့လည်း
 ထင်တယ်’
 ‘ဝေးတော့ အေးရောလား’
 ‘ဝေးတော့ ပိုမအေးသလို ဖြစ်လာတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘စိတ်က အဲသည်နေရာမျိုးနဲ့ စိမ်းနေတယ်။ မြို့၊ ရွာတွေမှာပဲ
 စိတ်က ပြန်သွားနေတယ်’
 ‘ဟင်-’
 ‘ကိုယ်က တောထဲမှာ၊ စိတ်က မြို့၊ ရွာသွားဆိုလျင် စိတ်နဲ့ကိုယ်နဲ့
 ကွဲပြီပေါ့’
 ‘သည်တော့ ဘာဖြစ်သလဲ’
 ‘မအေးဘူး-ဆိုတာ စိတ်နဲ့ကိုယ် ကွဲတာရဲ့ နာမည်ပဲ’
 ‘ဪ-’
 ‘သည်တော့ ဒါကိုဖျောက်ရမယ်။ စိတ်ကို ကိုယ်ရှိရာခေါ်ထား။
 မရလျင် ကိုယ်ကို စိတ်သွားရာ ထည့်လိုက်။ သည်နှစ်ခု တစ်ခုခု လုပ်ရ
 ‘မယ်’
 ‘အင်း’
 ‘စိတ်သွားရာ ကိုယ်လိုက်တာ လွယ်တယ်။ ကိုယ်ရှိရာ စိတ်ခေါ်ဖို့
 က ခက်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တယ်’

‘လွယ်တာက အချိန်မရွေး လုပ်လို့ရတယ်။ ခက်တာက အခုလို အခွင့်သင့်တုန်းပဲ လုပ်နိုင်တယ်’

‘အင်း’

‘သည်တော့ စိတ်ကို ကိုယ်ရှိရာယူထားတဲ့လုပ်ငန်း လုပ်ရမယ်- လို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး လုပ်ငန်းအစုံ လုပ်တာပဲ’

‘အဲဒါတွေဟာ တရားတွေပေါ့’

‘ဟုတ်တယ် ပြောရမယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကညွှန်တဲ့ တရားတွေပဲ’

‘အဲဒါတွေကို နိဗ္ဗာန်၊ မဂ်ဖိုလ်ရဖို့ ရည်ရွယ်ကျင့်တာ မဟုတ်ဘူး လား’

‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့ နိဗ္ဗာန်၊မဂ်ဖိုလ် မရည်ရွယ်တာလဲ’

‘အဲဒါတွေက ကိုယ်နဲ့မတန်သေးဘူး ထင်ထားလို့ပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ကိုယ်က အခုမှ ပါရမီစပြည့်မလို့ ရှိသေးသူ ဖြစ်လို့ပဲ’

‘သည်တော့ ဘာတရားအလုပ်တွေ လုပ်သလဲ’

‘အဓိကကတော့ စိတ်ကိုထိန်းတဲ့ လုပ်ငန်းတွေပဲ။ စိတ်ကို ငယ်ထိပ်မှာထားလျင် ငယ်ထိပ်မှာ နေစေချင်တယ်။ ပုခုံးမှာထားလျင် ပုခုံးပေါ် နေစေချင်တယ်။ အဲဒါတွေ ဖြစ်မယ်ထင်တာတွေ လုပ်တာပဲ’

‘ဖြစ်လား’

‘မဖြစ်ဘူး ပြောရမယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘စိတ်ကို အာရုံတစ်ခုမှာ ကပ်ထားပေမဲ့ စိတ်က အာရုံတစ်ခုက လွတ်သွားတာပဲ။ ကပ်ထားနေရတာနဲ့ စိတ်က လွတ်သွားတာကိုး။ သည်တော့ ကပ်ထားတာကလည်း အထိန်းမရှိတော့ လွတ်သွားတာပေါ့’

‘လုပ်လို့မဖြစ်မဲ့ သဘောတရားလို့ ဆိုလိုတာလား’

‘လုပ်လို့ဖြစ်တယ်ဆိုသူတွေက အများအပြားပဲ’

‘ဖြစ်ကြတာပဲ’

‘ကိုယ့်ကျမှ ဘာကြောင့်မဖြစ်ရသလဲ၊ မကျေနပ်ဘူး။ ပိုကြိုးစားရမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး မအိပ်မနေ လေ့ကျင့်တယ်’

‘ဖြစ်လား’

‘ကျေနပ်လောက်အောင် မဖြစ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုဖြစ်လျင် ကျေနပ်မလဲ’

‘စိတ်က ဘယ်မှမရွေ့လျားလျင်ပေါ့’

‘ဘယ်လောက်ဖြစ်သလဲ’

‘အာရုံပေါ်မှာ တင်ထားလိုက်၊ အာရုံပေါ် ရောက်လျင်တော့ တင်တဲ့သတိ လွတ်သွားတယ်။ သည်တော့ အာရုံပေါ်ကစိတ်လည်း လွတ်တယ်။ လွတ်ချိန်မှာ သတိပြန်ဝင်တယ်။ အဲသည်အခါ ထပ်တင်တယ်’

‘သတိနဲ့ အာရုံအပေါ် တင်ပေမဲ့ အာရုံပေါ် စိတ်ရောက်လျင် သတိလွတ်ပြီး အာရုံပေါ်ရောက်တဲ့စိတ်လည်း တင်သူမရှိဖြစ်ပြီး၊ သည်အာရုံက လွတ်တယ်ပေါ့’

‘လွတ်တော့ ထပ်တင်မှာပေါ့’

‘ရောက်တော့ ထပ်သတိလွတ်၊ ဒါ အထပ်ထပ် ဖြစ်နေမှာပေါ့’

‘သည်လို ဖြစ်တာများတော့ အာရုံပေါ်ရောက်နေတာ များလာ

တဲ့အထိတော့ ဖြစ်လာတာပေါ့’

‘ရှေ့ဆက်ကြိုးစားသေးလား’

‘ကြိုးစားရတာပေါ့’

‘ရှေ့ ဘာဖြစ်သလဲ’

‘သတိထားရတာ မပါတော့ဘဲ အာရုံတစ်ခုပေါ်တာကို စိတ်က စောင့်နေရသလိုမျိုး ဖြစ်လာတယ်။ နောက်တော့ အာရုံလည်းမရှိ၊ သတိ ထားမှုလည်း မရှိတဲ့အထိ ဖြစ်လာတယ်’

‘အိပ်ပျော်သလိုမျိုး ဖြစ်သွားတာလား’

‘ဟုတ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အိပ်ပျော်သွားတာတော့ မဟုတ်ဘူး’

‘အဲသည်လိုဖြစ်တော့ ကောင်းသလား’

‘ကောင်း၊မကောင်း ဘာလိုတော့မလဲ’

‘ဒါဆို ဘယ်လိုပြောမလဲ’

‘ကောင်းနဲ့ မကောင်း- ငြိမ်းစေတယ်’- ပြောရမှာပေါ့’

‘အေး’

‘ငြိမ်းနေတုန်းက ငြိမ်းမှန်းသိတာ မဟုတ်ဘူး။ ပြီးမှပဲ ငြိမ်းနေတာ ကို ပြန်တွေးပြီး သိရတာပဲ’

‘ဟုတ်တာပေါ့။ အိပ်မပျော်ပေမဲ့ ဘာမှမသိတဲ့အဖြစ် ရောက်နေ တာ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲသည်အဖြစ်က ဘယ်လောက်ကြာလဲ’

‘ခဏပဲလို့ ထင်ရတာပဲ’

‘အဲဒါ မကြိုက်ဘူးလား’

‘မကြိုက်ဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ဘာမှမသိရတာချည်း ဖြစ်လို့ပဲ’
 ‘အိပ်ပျော်လို့ မသိတာကို ကြိုက်တယ်မဟုတ်လား’
 ‘ကြိုက်ပါတယ်’
 ‘သည်မသိတာကိုတော့ ဘာလို့ မကြိုက်တာလဲ’
 ‘သည်မသိတာက အိပ်ပျော်တာနဲ့တော့ မတူဘူး’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘အိပ်ပျော်တာက ဘာမှမသိပေမဲ့ မပျော်ခင်မှာ အပန်းအနွမ်း
 တွေဖြစ်နေရတာက ဖိမ်ခံရတယ်။ အဲသည်ဖိမ်မျိုးအတိုင်း မသိသွားတာ
 ဆိုတော့ ကောင်းသလိုဖြစ်တယ်မဟုတ်လား၊ ဒါက သည်လိုမဟုတ်ဘူး’
 ‘ဪ-’
 ‘ပြီးတော့လည်း ရှိသေးတယ်’
 ‘ပြောပါဦး’
 ‘အိပ်ပျော်လျင် အိပ်မက်-မက်တတ်တယ်။ သည်လိုပဲ ဘာမှမသိ
 နေလျင် ပြောစရာ မြင်စရာတွေ တွေ့လာတတ်တယ်’
 ‘အဟုတ်တွေ တွေ့တာလား’
 ‘အိပ်မက်လိုပဲ၊ ဟုတ်တာရော၊ မဟုတ်တာရော ပါတယ်’
 ‘တွေ့တာ မကောင်းဘူးလား’
 ‘အိပ်မက်ကို အိပ်မက်လို့ သဘောထားနိုင်ပေမဲ့ အိပ်မက်မဟုတ်
 ဘဲ တွေ့တာကို မဟုတ်ဘူး-လို့ သဘောထားရတာ မလွယ်ဘူး’
 ‘မဟုတ်တာမမြင်ဘဲ ဟုတ်တာမြင်လျင် မကြိုက်ဘူးလား’
 ‘ဒါဆိုလျင်တော့ ကြိုက်မိမှာပေါ့’
 ‘အဲဒါ ရအောင်လုပ်ပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မလုပ်တတ်ဘူး။ လုပ်လျင် ရကောင်းတယ်တောင် မအောက်မေ့ဘူး’

‘ဒါဆို အခုလုပ်ကြည့်ပါလား’

‘ဘာမှမသိတာကြီးနဲ့ မနေချင်ဘူး’

‘ဘယ်လိုနေချင်တာလဲ’

‘ကိုယ့်စိတ်ကို ကိုယ်နဲ့အတူ ရှိနေစေချင်တာပဲ’

‘ကိုယ်ရည်ရွယ်ရင်းနဲ့ မကိုက်တော့ မကြိုက်ဘူးပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ရှိတာ မသိရတာကို မလိုချင်ဘူး။ ဒါကို အဟုတ်လို့လည်း မမှတ်ချင်ဘူး။ တန်ဖိုးရှိတယ်လည်း မထင်ဘူး’

‘သည်တော့ ဘာလုပ်လဲ’

‘စိတ်ကို ကိုယ်ထားတဲ့နေရာ နေအောင်ပဲ လေ့ကျင့်နေတယ်’

‘ရသလား’

‘မရပါဘူး’

‘တခြားနည်း မပြောင်းဘူးလား’

‘တခြားနည်း ရှိတယ်လို့တောင် မသိဘူး’

‘ခက်တာပေါ့’

‘ဝီရိယကို ဆက်မြှင့်နေရတယ်’

‘ဘယ်လို မြှင့်သလဲ’

‘လျောင်းတဲ့ကုရိယာပုထ်ကို ပယ်လိုက်တယ်။ အချိန်ပြည့် စိတ်ကို ဖမ်းနေတယ်။ မအိပ်ရတာ များလာတော့ စိတ်ဓာတ်ကျလာတယ်။ နေမကောင်းချင်သလိုလည်း ဖြစ်လာတယ်’

‘ဘယ်လိုစိတ်တွေ ဖြစ်လာလဲ’

‘ငါဟာ ငါ့ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ အလည်မှာ လူတော်မဟုတ်သလို

လူညံ့ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ငါ- အခုသိပ်ညံ့သွားပြီလား၊ နေလို့လည်း
မကောင်းတော့ဘူး၊ စားလို့လည်း မကောင်းတော့ဘူး၊ ဘယ်လို လုပ်ရမယ်
လည်း မသိတော့ဘူး’-လို့ပဲ’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘သည်လို ခံစားချက်တွေ များလာတဲ့အခါမှာ လက်လျှော့ဖို့ စိတ်
ဖြစ်လာတယ်’

‘ဘယ်လို ဖြစ်တာလဲ’

‘ငါ့စိတ်ကို အာရုံထဲနှစ်ရတာလည်း ဆင်းရဲတယ်။ အာရုံထဲက
နှုတ်ရတာလည်း ဆင်းရဲတယ်။ နှစ်တာလည်း မလုပ်ဘူး၊ နုတ်တာလည်း
မလုပ်ဘူး၊ အဲသည်တုန်းက ငါ-ဆင်းရဲတာ မရှိဘူး’

‘အင်း’

‘သည်တော့ ငါမဆင်းရဲအောင် ငါ့စိတ်ကို လွတ်လပ်စွာနေခွင့်
ပေးထားမယ်’

‘အေး’

‘သည်အချိန်ကစပြီး ငါ့စိတ်ကို ငါ- မထိန်းတော့ဘူး’-လို့ ဆုံးဖြတ်
လိုက်တယ်’

‘အဲဒါ ဘယ်အချိန်မှာလဲ’

‘ညဘက် ရှစ်နာရီလောက်မှာပဲ’

‘ဘာမှ မလုပ်တော့ဘူးပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ သူနေချင်သလိုပဲ ထားလိုက်တယ်’

‘အိပ်သွားရောလား’

‘မအိပ်ဘူး၊ ထိုင်နေတာပဲ’

‘ဘာမှမလုပ်တော့ ဘာဖြစ်လာသလဲ’

‘စိတ်က သူ-ကူးချင်ရာ ကူးတယ်နဲ့ တူပါတယ်။ ဘယ်လောက်
ကူးပြီးပြီ၊ မပြီးသေးဘူးဆိုတာလည်း မသိဘူး။ သိလိုက်တာကတော့
စိတ်ကူးတစ်ခုပဲ’

‘ဘာစိတ်ကူးလဲ’

‘ရန်ကုန်က ရွှေတိဂုံပေါ် ရောက်နေတယ် ဆိုတာပဲ’

‘သည်စိတ်ကူးကို ဘာလုပ်သလဲ’

‘ဘာမှမလုပ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့-’

‘ပြောပါဦး’

‘သူ့ဖာသာဖြစ်သွားတာ တစ်ခုရှိတယ်’

‘ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ’

‘သည်စိတ်ကူးဟာ သေသွားတယ်။ ပြီးတော့လည်း အဲသည်
စိတ်ကူးနေရာမှာ ဘာမှမရှိဘဲ ဖြစ်နေတယ်’-လို့ မြင်နေတာပဲ’

‘စိတ်ကူးတိုင်းဟာ စိတ်ကူးပြီးလျင် မရှိတာ- ထုံးစံပဲ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါဆို ဘာထူးလို့လဲ’

‘မရှိနေတာကို ‘မရှိနေဘူး’-လို့ မမြင်ကြဘူး မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်။ မြင်တယ်-လို့ မဖြစ်ကြဘူး။ သည်လိုဖြစ်တော့

ဘယ်အကျိုး ဖြစ်မလဲ’

‘ဘယ်လိုမှတော့ မဖြစ်ပါဘူး။ မရှိတာက ဘာဖြစ်စေမှလဲ ပေါ့’

ဒါပေမဲ့-’

‘လုပ်ပါဦး’

‘မရှိတဲ့အာရုံဟာ မပျက်ဘူး မဟုတ်လား’

‘အေး-ပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မပျက်တာကို သိနေတဲ့စိတ်က မပျက်တော့ဘဲ ဘယ်အာရုံမှ
မရွေ့မလျား တည်တံ့သွားတာပေါ့’

‘စိတ်မကူးအောင် နေလို့ရသွားတာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘယ်လောက်ကြာကြာ နေလို့ရမလဲ’

‘မိနစ် အနည်းငယ်ပေါ့’

‘မတော်တဆ ဖြစ်တာများလား’

‘ထပ်လုပ်ကြည့်တယ်။ မတော်တဆ မဟုတ်ဘူး။ လုပ်တိုင်း ရ
တယ်’

‘ကြာကြာနေချင်လျင် ရမလား’

‘ရစရာရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ နေမကြည့်ဖူးဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့ နေမကြည့်တာလဲ’

‘အကြောင်းမပေါ်လို့ပါပဲ’

‘ဘယ်လို အကြောင်းမပေါ်တာလဲ’

‘စိတ်ကို မထိန်းတော့ဘူး-လို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးနေပြီမဟုတ်လား’

‘သည်လိုဆိုတော့ ဒါက ဘယ်လိုအသုံးကျဦးမလဲ’

‘စိတ်ညစ်စရာ၊ စိတ်ဆိုး၊စိတ်ဆာစရာ တစ်ခုခုဝင်လျင် အဲသည်
စိတ် ပျက်သွားလို့ မရှိတဲ့နေရာကို ဖော်ကြည့်လိုက်လျင် စိတ်ညစ်တာ
မဖြစ်တော့ဘူးပေါ့’

‘သိပ်အသုံးကျပါလား-’

‘ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် တောထဲမှာနေဖို့ထိုင်ဖို့ အခက်အခဲကိုတော့ ကျော်
လွှားသွားတာ သေချာတယ်’

‘ဒါကို အမြဲလုပ်နေသလား’

‘မလုပ်ပါဘူး’
 ‘တောထဲမှာ ဒါမလုပ်လျင် ဘာလုပ်နေသလဲ’
 ‘ဘာမှ မလုပ်ဘူး။’
 ‘မပျင်းဘူးလား၊ စိတ်မညစ်ဘူးလား’
 ‘လုံးဝလောက်ပဲ ဒါတွေမဖြစ်ဘူး။ နည်းနည်း ဖြစ်မလို့ရှိလျင်
 ဒါကလေး ပြန်ကြည့်လိုက်။ ဒါလည်း ရှားပါတယ်’
 ‘ဝေယျာဝစ္စတွေလုပ်ပြီး အချိန်တွေကို ကုန်လွန်စေသလား’
 ‘ဘာ-ဝေယျာဝစ္စမှ မလုပ်ဘူး။ တံမြက်စည်းတစ်ချက်တောင်
 မလွဲဘူး’
 ‘လူတွေနဲ့ စကားတွေ ပြောနေသလား’
 ‘ဘယ်သူမှ မလာသလောက်ဘဲ’
 ‘လျှောက်လည်နေသလား’
 ‘ဘယ်မှ လည်စရာမရှိဘူး’
 ‘စာဖတ်စာရွတ်၊ ဘုရားရှိခိုး၊ မေတ္တာပို့တွေ လုပ်နေသလား’
 ‘အဲဒါတွေ ဘာမှမလုပ်ဘူး’
 ‘နေ့ဘက် အိပ်သေးလား’
 ‘လွဲချင်လွဲနေမယ်၊ ပျော်အောင်အိပ်တာ မရှိဘူး။ ထိုင်ချင် ထိုင်နေ
 မယ်။ မှောင်ရီပျိုးလောက်မှာ လမ်းစင်္ကြံနံလျှောက်တယ်။ ညောင်းတော့
 အေးအေးလူလူ ထိုင်တယ်။ တရားထိုင်သလိုထိုင်တာ မဟုတ်ဘူး။ တွေး
 ချင်ရာတွေတယ်။ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်းဆေးတွေသုံးရတာရဲ့ အ
 ကြောင်းမှန်နဲ့ မလွဲချော်အောင် သုံးမိဖို့ သတိထားတယ်’
 ‘ဓုတင်တွေ ကျင့်သေးလား’
 ‘တောထဲရောက်စက ကျင့်တယ်။ အဲသည်အသိ သိပြီးချိန်က

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

စပြီး မကျင့်တော့ဘူး။ မဆောက်တည်တော့ဘူး ပြောရမှာပေါ့’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ငါ-တောကျောင်းနေတာပဲ။တောကျောင်းနေမယ်-လို့ မဆောက်
တည်လည်း နေလို့ရမည့်အကျိုး ရပြီးသားပဲ’- အောက်မေ့လို့ပဲ။ တစ်ခြား
ခုတင်တွေလည်း သည်လိုပဲ။ လုပ်တာရမှာပဲ-လို့ အောက်မေ့ပြီး မ
ဆောက်တည်တော့ဘူး’

‘သည်လိုသိပြီးမှ မြို့တွေ၊ရွာတွေလည်း ရောက်တယ်နော်’

‘ရောက်ပြီပေါ့။ မွေးတကာမကြီး မန္တလေးဆေးရုံမှာ နေ့ဘက်
စောင့်ပေးရ၊ သေသွားတာကို မသာချရ။ လူတွေရဲ့အိမ်တွေမှာ တည်းခို
အိပ်စက်ရ၊ အစစ လုပ်ခဲ့ရပြီပဲ’

‘ငယ်ကကျွမ်းတဲ့ ငယ်ကျွမ်းဆွေတွေဘာတွေနဲ့ကော တွေ့သေး
လား’

‘မတွေ့လို့ ဖြစ်မလား-’

‘တွေ့တော့ ဘာတွေပြောလဲ’

‘ကိုယ့်ဖြစ်စဉ်ကလေးတွေ ပြောပြ၊ ‘သည်လိုဖြစ်လာတာလေးကို
ဝမ်းသာပေးပါ’-လို့ ပြောရတာပေါ့’

‘ဘာပြန်ပြောသလဲ

‘သည်လိုဖြစ်တော့ ‘သူ့ကိုချစ်သေးရဲ့လား’-လို့ ပြန်မေးတယ်’

‘မင်းက ဘယ်လိုဖြေလဲ’

‘မချစ်လျင် ဘယ်မှာ လာတွေ့မလဲ-လို့ ပဲပေါ့’

‘သည်လိုပဲ ဖြေရသလား’

‘သည်လိုပဲ ဖြစ်တာကိုး’

‘သူက ဘာပြန်ပြောလဲ’

‘ဦးဇင်းဝမ်းသာရအောင် သူ့မှာလည်း ပြောစရာတွေ ရှိပါတယ်
 တဲ့။ အဲဒါက သူ့မှာ ယူရမည့်သူ ရှိနေပြီ-လို့ သူ့အကြောင်း ပြောတာပေါ့’
 ‘မင်းက ဘာပြန်ပြောလဲ’
 ‘ဝမ်းသာမှာပါ’-လို့ ပြောတာပေါ့’
 ‘တကယ် ဝမ်းသာလို့လား’
 ‘တကယ်ပဲ သာတယ်။ ကိုယ်ချစ်တဲ့သူ အဖော်မဲ့ဖြစ်လို့ ကိုယ့်
 လွမ်းပြီးကျန်နေမှာကို တကယ် မလိုလားဘူး’
 ‘မင်း- ဝမ်းသာစကားပြောတော့ သူက ဘာပြန်ပြောလဲ’
 ‘ဘာမှတော့မပြောဘူး။ ဒါပေမဲ့-’
 ‘ဒါပေမဲ့ကို လုပ်ပါဦး’
 ‘သူ့မျက်ရည်ကျပြီး ငါ့ကိုဝင်ဖက်တယ်။ ပြီးတော့ ခြေဖျားထောက်
 ပြီး ငါ့နဖူးကို မွှေးတယ်’
 ‘မင်း- အာပတ်သင့်မှာပေါ့’
 ‘သင့်မယ် မထင်ပါဘူး’
 ‘သည်လိုကြီး လုပ်ပြီးတော့ကွာ’
 ‘တပည့်တော် ဘာမှ မလုပ်ပါဘူး’
 ‘ဖြစ်မလားကွ’
 ‘သည်အတိုင်းပါပဲ’
 ‘ဖက်တော့ မင်းမခံစားရဘူးလား’
 ‘ကိုယ့်ချစ်သူက ဖက်တာပဲ၊ မခံစားရဘူးပြောလို့ ဖြစ်မလား’
 ‘ဒါဆိုလျင် မတုံ့ပြန်ပဲနေလို့ကော ဖြစ်ပါ့မလား’
 ‘အဲဒါကတော့ စွမ်းရည်ပဲ’
 ‘ခွဲလာတော့ မလွမ်းဘူးလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လွမ်းတယ်ပြောလို့တော့ မဖြစ်ဘူး။ အကြောင်းအားလျော်စွာ သတိရတာတော့ ဖြစ်ပါတယ်’

‘လွမ်းတာနဲ့ သတိရတာ အတူပဲမဟုတ်လား’

‘ဟင့်အင်း’

‘ဘာထူးမလဲ’

‘လွမ်းတာက တွေ့ချင်နေတယ်။ သတိရတာက တွေ့ချင်တဲ့ ဆာလောင်မှု မဖြစ်ဘူးပဲ’

‘မင်းက တွေ့ချင်တဲ့ဆာလောင်မှု မဖြစ်ဘူးပေါ့’

‘နေတာပဲကြည့်ပေါ့’

‘အခုလိုတွေဖြစ်တော့ ထူးခြားပြီလို့ ထင်တယ်ပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ ဒါတွေဟာ သာမန်အဖြစ်တွေမဟုတ်တာ သေချာတယ်။ ဒါတွေဟာ ဘာတွေလဲ။ တရားရတယ်ဆိုတာ သည်လိုတွေများလား၊ ဒါတွေ စစ်ကြည့်မိတယ်’

‘အင်း- စစ်စရာပဲ’

‘စစ်တော့လည်း အဖြေ တိတိကျကျ မထွက်ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘တရားရတာဆိုရအောင် ငါ- ဘာတရားအားထုတ်လို့လဲ’-မေးကြည့်တယ်။ ‘ဘာမှလဲ အားမထုတ်ဘူး’-လို့ အဖြေက ထွက်တယ်’

‘အေး’

‘ဒါ တရားရတာ မဟုတ်ဘူးဆိုလည်း ဒါတွေဟာ ဘာဖြစ်တာတွေလဲ၊ တရားရသူရဲ့အဖြစ်တွေဟာ သည်လိုပဲဖြစ်ရမှာပဲ မဟုတ်ဘူးလား’- သည်လို အမေးထွက်တယ်’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘သည်အမေးအတွက် အဖြေလွှဲစရာ တစုံတရာမရှိတာ ကြာ
တော့၊ ‘ဒါဟာ တရားရတာပဲဖြစ်ရမယ်’-လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်’

‘မပြောတတ်အောင်ပဲ’

‘သည်တော့၊ ‘ဒါဟာ တရားရတာဆိုလျင် ဗမာပြည်မှာ သည်လို
တရားရတာတွေ ဒုနဲ့ဒေး ရှိတန်ရာတယ်။ ကြိတ်ကြိတ်နယ်နယ် အား
ထုတ်နေကြသူတွေဟာ မရဘဲမရှိနိုင်ဘူး။ ဘာမှအားမထုတ်ဘဲ ရသေး
တာပဲ’-လို့ တွေးမိတယ်’

‘အင်း’

‘သည်တော့၊ ‘သည်သူတွေကို သွားတွေ့သင့်တယ်။ ကိုယ်ရ
တယ်ထင်တဲ့တရားနဲ့ သူတို့ရကြတဲ့တရား တူသလား၊ ကွဲသလား-ဆိုတာ
လေ့လာတိုက်ဆိုင်ကြည့်သင့်တယ်’-လို့ တွေးမိတယ်’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘ဒါအတွက် ပိုလွယ်ကူစေမှာ ဖြစ်လို့လည်း နောင်တော်ကြီးခေါ်
တဲ့နောက် လိုက်သွားဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်’

‘နောင်အခါမှာ သည်ပြန်လာဦးမလား’

‘အဲဒါ မပြောတတ်ဘူး’

‘ပြန်လာဖို့ မပြန်လာဖို့ ဘယ်လိုရည်ရွယ်ချက် ရှိလို့လဲ’

‘ဘာမှ မရည်ရွယ်မိဘူး။ ပြန်ရောက်လျင် ပြန်ရောက်ဖို့ အ
ကြောင်းသင့်လို့ပဲ။ မရောက်ပြန်လျင် ပြန်ရောက်ဖို့ အကြောင်းမသင့်လို့ပဲ-
လို့ ပြောရမှာပဲ ဘုရား’

‘အေး- ဒါလည်း ဟုတ်ပါတယ်’

‘နောက်ထပ်လာပြီး နှုတ်မဆက်တော့ဘူး-ဘုရား-နော်’

‘အေးပါ၊ အေးပါ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

အခန်း(၄)

ပဋိပတ်ရှင်များနှင့်တရားတို့က်စစ်ဆေးစဉ်က
ရှင်ဉာဏပြောစကားများ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

အခန်း(၄)
ပဋိပတ်ရှင်များနှင့် တရားတိုက်စစ်ဆေးစဉ်က
ရှင်ဉာဏပြောစကားများ

၃၃။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး သုံးဆယ်ပေးဆရာတော်ကြီးအား ရှင်ဉာဏ
တရားဆွေးနွေးစကား
မင်းကွန်းတောင်ရိုးမှာ သုံးဆယ်ပေးဆရာတော်ကြီးနဲ့ ရှင်ဉာဏ
စကားပြောခဲ့ပါတယ်။
‘ဦးဉာဏ စာသင်ခဲ့ရတာ မဝသေးဘူး ထင်တယ်’
‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘စာတွေဖတ်နေတယ် ကြားလို့’
‘မဝလို့ မဟုတ်ပါဘူး’
‘ဘာလုပ်ဖို့လဲ’
‘ဘုရားကိုယ်တိုင်ဟောတဲ့ တရားကို နာကြားချင်လို့ ဖတ်တာပါ’
‘သင်ပြီးပြီ မဟုတ်လား’
‘သင်တုန်းကတော့ ဖတ်တတ်အောင်ပဲ ဖတ်တာပါ။ တရားအနေ
နဲ့ မဖတ်ခဲ့ပါဘူး’
‘စာမှာတရားနာတာထက် ဘုန်းကြီးတွေ ဟောပြောနေတာတွေ
က အဖွင့်လည်းပါပြီးသားဆိုတော့ ပိုမိုလွယ်ကူမယ် မဟုတ်ဘူးလား၊ အဲဒါ
တွေနာတာ ပိုမကောင်းဘူးလား’
‘အဲဒါတွေ နာပြီးပြီ ပြောရမှာပါဘုရား’
‘ဘယ်မှာ နာသလဲ’
‘ဗမာပြည်မှာ ထိပ်တန်းကျတဲ့ ဘုန်းကြီးအားလုံးဆီမှာ နာပြီးပြီ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ပြောရမှာပါဘုရား’

‘အဲဒါတွေက ဘယ်သူတွေပါလိမ့်’

‘ပဋိပတ်ပညာရှင်တွေဟာ ပရိယတ္တိပညာရှင်တွေရဲ့ သိရှိချက်ကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်နေသူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲသည်သူတွေ ဟာ ထိပ်တန်းဘုန်းကြီးတွေပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘အဲသည်သူတွေရဲ့တွေ့ရှိချက်တွေကို တပည့်တော်လေ့လာပြီး ပါပြီ’

‘ကိုယ်တိုင်ရော တရားတွေကို လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်မကြည့်ဘူးလား’

‘ဖော်ကြည့်ပြီးပါပြီ’

‘စာတွေဖတ်တာက တရားဟောဖို့လား’

‘တရားရှာဖို့ပါ ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘အားလုံးကို လေ့လာလိုက်တဲ့အခါမှာ မှတ်ချက်တစ်ခု တိတိကျကျ ထွက်လာပါတယ်ဘုရား’

‘လုပ်ပါဦး’

‘မှတ်ချက်က ‘တရားအမှန် တွေ့ချင်လျင် ဘုရားဆီပဲ သွားရ တော့မယ်’- လို့ပါပဲ ဘုရား’

‘အင်း’

‘ဘုရားက လွန်တော်မူပြီးပြီဆိုတော့ ဘုရားကို မတွေ့နိုင်တော့ ဘူး။ သည်တော့ ဘုရားဟောခဲ့တယ်ဆိုတာထဲက ဘုရားအသံကို အရ ရှာပြီး၊ ဘုရားဟောပြောချက်ကို နာကြားရလိမ့်မယ်-လို့ တပည့်တော်

စိတ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် စာတွေဖတ်တာပါဘုရား’

‘ဘုရားဆီကလွဲပြီး ဘယ်သူ့ဆီမှာမှ တရားမရှိတော့ဘူး’- ထင်တယ်ပေါ့’

‘တပည့်တော် အဲသည်လိုပဲ သိပါတယ်’

‘ဟင်-’

(က) တရားတိုက်ဆိုင်ခြင်း၏ ရည်မှန်းချက်ဥရပ်အကြောင်း စကား

‘အမှန်လို့ မပြောပါဘူးဘုရား၊ တပည့်တော်သိတာသာ ဖြစ်ပါတယ်’

‘ဘယ်လိုသိသွားတာဆိုတာ လုပ်ပါဦး’

‘တပည့်တော်ကိုယ်တိုင် တရားတစ်ခုရခဲ့တယ်။ ‘ငါရတဲ့တရားဟာ တကယ်- တရားဟုတ်,မဟုတ်’- အများနဲ့ တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေး ကြည့်ချင်ခဲ့ပါတယ်’

‘ဟုတ်မှာပေါ့’

‘ဒါကြောင့် ပဋိပတ်ဂိုဏ်းအမျိုးမျိုးတွေရဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးကြည့်ပါတယ်’

‘ဘယ်သူတွေဆီ ရောက်သလဲ’

‘အထက်အောက် ဗမာပြည်မှာ ရှိသမျှ ကျော်ကြားသူတွေနဲ့ မကျော်ကြားပေမဲ့ ကိုယ်တိုင် ရှာဖွေလေ့လာနေသူတွေထဲက ကြုံသမျှတွေ၊ သူတို့ဆီ ရောက်ပါတယ်’

‘သူတို့ကိုတွေ့တဲ့အခါ ဘယ်လိုချဉ်းကပ်လဲ’

‘သူတို့တရားကို နာရဖို့နဲ့ နာရတဲ့တရားကို မေးမြန်းခွင့်ရဖို့ တောင်းဆိုချဉ်းကပ်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟောကြရဲ့လား’
 ‘တချို့ကတော့ သူတို့ဟာသူတို့ပဲ ဟောကြပါတယ်။ တချို့က
 မဟောချင်ကြဘူး။ အလုပ်ပဲ ပေးချင်ကြတယ်’
 ‘အလုပ်ပေးတော့ လုပ်လိုက်ရောလား’
 ‘မလုပ်ပါဘူး။ ‘မလုပ်ခင် အလျင်နာပါရစေ’-လို့ တောင်းဆိုရတာ
 ပေါ့’

‘သူတို့က ဟောကြရဲ့လား’
 ‘ဟောကြပါတယ်’
 ‘ဟောတာကို ဆွေးနွေးတယ်လား’
 ‘ပြန်မေးခွင့်ပြုဖို့ တောင်းဆိုရတာပေါ့’
 ‘မေးခွင့်ပေးကြရဲ့လား’
 ‘တချို့ကပေးတယ်၊ တချို့က မပေးချင်ကြဘူး။ လုပ်စရာကိုပဲ
 လုပ်လို့-ပြောတယ်။ ပါးစပ်နဲ့ အလျင်လုပ်ပါရစေဦး-လို့ တောင်းဆိုရပါ
 တယ်’

‘ဦးဉာဏက ဘာတွေပြန်မေးဖို့ ရည်ရွယ်ထားသလဲ’
 ‘အချက်သုံးချက်နဲ့မေးဖို့ ရည်ရွယ်ထားပါတယ်’
 ‘ဘာတွေလဲ’
 ‘ပဌမအချက်က ‘လုပ်ငန်းရဲ့ပန်းတိုင် ဘာဖြစ်တယ်’-ဆိုတာ သိရ
 တဲ့အထိ ပေါ်ဖို့မေးမယ်’
 ‘ဒုတိယက-’
 ‘အဲဒါကတော့ ‘ပြောချက်တွေဟာ ဘုရားဟောပြောချက် ဒေသ
 နာအစဉ်နဲ့ ကွာဟနေလျှင် ဘာကြောင့်ကွာဟသလဲ’- မေးမယ်’
 ‘တတိယမေးမှာ လုပ်ပါဦး’
 ‘အဲသည်အချက်ကတော့ ‘ရလဒ်ဟာ လောကလူတွေအနေနဲ့

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ဘာအသုံးကျသလဲ'- ဆိုတာ ပေါ်အောင် မေးရမယ်လို့ ပါပဲ'
 'ဒါတွေရဲ့အဖြေကို ဘယ်လိုအသုံးချမယ်'
 'သည်သုံးချက်မှာ တစ်ချက်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ချက်ဖြစ်စေ ချွတ်ယွင်း
 လျင် အဲသည်တရားကို ဆက်မလုပ်ဘူး-ဆိုတာ လုပ်ဖို့ပါပဲ'
 'ဘာဖြစ်လို့လဲ'
 'လုပ်ငန်းရဲ့ပန်းတိုင် မဖော်နိုင်လျင်ဖြစ်ဖြစ်၊ အဲသည်ပန်းတိုင်က
 ဒေသနာနဲ့ ဆန့်ကျင်နေလျင်ဖြစ်ဖြစ် လက်တွေ့မှာ ဘာမှ အသုံးချမရဘူး
 ဆိုလျင်ဖြစ်ဖြစ် တပည့်တော် မလိုလားလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား'
 'လိုလားတဲ့တရား တွေ့ခဲ့ရဲ့လား'
 'မတွေ့ပါဘူး'
 'သည်လိုဆိုတော့ သွားရတာတွေဟာ အချဉ်းနှိုးတွေ ဖြစ်တာ
 ပေါ့'
 'သည်လိုတော့ မဟုတ်ပါဘူးဘုရား'
 'ဦးဉာဏလိုချင်တာတွေ ဘာမှမရဘူး မဟုတ်လား'
 'လိုချင်တာ မရပေမဲ့ ရတာတွေဟာ တပည့်တော်မှာ အသုံးတွေ
 ကျပါတယ်'
 'ဘာတွေ ရလာခဲ့လို့လဲ'
 'သူတို့တတွေ တကယ်ရရှိနေကြတဲ့ တရားတွေအမျိုးမျိုးကို သိခဲ့
 ရတာတွေ ရခဲ့ပါတယ်'
 'သူတို့တကယ်ရနေတဲ့ တရားအမျိုးမျိုးကို သိခဲ့ရတယ်၊ ဟုတ်
 လား'
 'ဟုတ်ပါတယ်'
 'သူတို့ တကယ်ရတယ်လို့ ဦးဉာဏက ယုံကြည်သလား'
 'ယုံပါတယ်။ သူတို့ရတယ် ပြောတာတွေဟာ တကယ်ရနေကြ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

တာတွေကို ပြောကြတာတွေပါ’

‘သူတို့ရတာတွေက အမျိုးမျိုးဖြစ်နေသလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ရနေကြတာတွေဟာ မတူကြပါဘူး’

‘တရားဟာ အမျိုးမျိုး ဖြစ်နိုင်လို့လား’

‘မဖြစ်ရပါဘူး’

‘သည်လိုဆိုလျင် တရားမဟုတ်ဘူးပေါ့’

‘တရားတော့ ဟုတ်မှာပါပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ဘုရားတရားဆိုလျင်တော့ အတူပဲ ဖြစ်ရမှာပါပဲ’

‘အခြားတရားတွေ ဖြစ်နေလို့လား’

‘တပည့်တော် သည်လိုပဲ သိတာပေါ့’

‘အဲဒါ အရေးကြီးတာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သေသေချာချာ ဆုံးဖြတ်နိုင်ပြီလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အထောက်အထား အလုံအလောက်ရှိရဲ့လား’

‘လုံလောက်ပါတယ်’

‘အဲဒါတွေ လုပ်စမ်းပါဦး’

‘နည်းနည်းတော့ ရှည်ဝေးတယ်ဘုရား’

‘ရပါတယ်’

‘တပည့်တော်ဆင်ခြင်မိအောင် ဖြစ်ရတာက စပြောရမှာပဲ’

‘ပြောပါ’

(ခ) စစ်ကိုင်း ပရက္ကမဆရာတော်များနှင့် တွေ့ဆုံချက်စကား
‘တပည့်တော် စစ်ကိုင်းက ပရက္ကမဆရာတော်များကိုတွေ့ဖို့ သွား
ကြိုးစားတယ်’
‘သူတို့က ရဟန္တာဆိုပြီး သိပ် နာမည်ကြီးနေတယ်။ ဂူအောင်းနေ
ကြတယ်။တစ်ပါးက ဂူထဲကမထွက်ဘူး။ ပဲ-ပဲစားနေတယ် ဟုတ်လား၊
သူတို့ဆီ သွားခဲ့တယ်လား-’
‘သူတို့ကိုယ်တိုင် ပြောဆိုတဲ့စကားတွေမှာ သူတို့ဟာ ပုထုဇဉ်ပဲရှိ
သေးတယ်-လို့ ထုတ်ဖော်ပြောတာ ကြားရတယ်’
‘ဪ-’
‘ဒါနဲ့ သူတို့ဆီက တရားမနာတော့ဘဲ ညနည်းနည်းအိပ်ပြီး ပြန်
လာခဲ့တယ်’

(ဂ) ဉာဏစာဂီဆရာတော်နှင့် တရားတိုက်ဆိုင်ဆွေးနွေးချက်စကား
‘စစ်ကိုင်းက ပြန်ခဲ့ပြီပေါ့’
‘စစ်ကိုင်း မိတ်ဆွေကျောင်းမှာ ခဏနေပါတယ်။ အဲသည်ကနေ
ပြီး ဉာဏစာဂီဆရာတော်(ရန်ကုန်)က သူ့ရိပ်သာခွဲမှာ တရားရက်ဆက်
ဟောနေခိုက် ကြုံလို့ သုံးလေးရက်လောက်ပဲ အဲသည်တရား နာနေပါ
တယ်’
‘ဆရာတော်က အဟောအပြော အလွန်ကောင်းတယ်နော်’
‘ဟုတ်ပါတယ်။ ပရိသတ်တစ်ခုလုံးနဲ့ အမေးအဖြေလုပ်နိုင်အောင်
ပရိသတ်ကို နှိုးထားနိုင်တဲ့အထိ ပါပဲ’
‘သူ့ဆီက ဘာရခဲ့လဲ’
‘သုံးရက်လောက်နာမိတော့ သူ့ဘာပြောလိုတယ် သိသွားရပြီ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ပေါ့’

‘အေး-’

‘လေးရက်မြောက်ည တရားနာဖို့တော့ အချိန်တွေအစောကြီးက သူ့ဆီသွားခဲ့တယ်’

‘အတွေ့ခံရဲ့လား’

‘သူက သူတကာ၊တကာမသုံးဦးလောက်ကို ရင်းနှီးစွာပဲ တရားပြ နေတာကို နည်းနည်းစောင့်ပြီး သူတို့ပြန်တော့ တွေ့ရပါတယ်’

‘ဦးဉာဏက ဆရာတော်ကို ဘာမေးလဲ’

‘ဆရာတော်ဟောပြောတဲ့ တရားတွေထဲမှာပါတဲ့ ‘ရုပ်တွေပျက် နေတယ်-ဆိုတာ တပည့်တော် နားမလည်ဘူး။ ရုပ်ပျက်ပုံကို တပည့်တော် ကို နည်းနည်းရှင်းပေးပါ’-လို့ ပြောရတာပေါ့’

‘ရှင်းပေးရဲ့လား’

‘ရှင်းပေးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ‘အဲဒါတွေဟာ မထင်ရှားသလို ဖြစ်ပါ တယ်။ ဒါကြောင့် အဆင်းရုပ်ရဲ့ပျက်ပုံကို ရှင်းပေးပါ။ ဆရာတော်နဲ့ တ ပည့်တော်ရဲ့ အကြားမှာရှိတဲ့ သည်ထွေးခံမှာရှိနေတဲ့ အဆင်း အစိမ်း ရောင်ဟာ ရှိနေခဲ့တာ ကြာပြီ၊ နောင်လည်း ရှိနေဦးမှာ အကြာကြီးဖြစ်စရာ ရှိတယ်။ အဲဒါ ဘယ်လိုပျက်တာလဲဘုရား’-လို့ မေးရတယ်’

‘ဘယ်လိုရှင်းလဲ’

‘အဲသည်အရောင်အဆင်းဟာ ပျက်တော့နေပါတယ်။ သူပျက် တာကို မိုက်ကရိုစကုပ် စတာတွေနဲ့ ကြည့်လျင် သိသာပါတယ်။ အဲဒါသိဖို့ မိုက်ကရိုစကုပ်မျက်လုံးရအောင် လုပ်ရပါတယ်။ ဆရာတော်တို့လည်း ဒါပဲလုပ်နေတာပါပဲ’- လို့ ဖြေပါတယ်’

‘သည်ဖြေရှင်းချက်ကို ဦးဉာဏ ဘယ်လိုသဘောထားသလဲ’

‘သည်သဘောထား မပြောခင် သူနဲ့ပြောရတဲ့ စကားတချို့ ပြော
ချင်ပါသေးတယ်’

‘ပြောပါဦး’

‘ဘွဲ့နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ’-တဲ့။ ‘တပည့်တော်ဘွဲ့ ဉာဏပါ
ဘုရား’-ပြောတော့ ‘လယ်တီဆရာတော်ကြီးနာမည်နဲ့ တူတယ်။ တူလျင်
ဉာဏ်ထက်မှာပဲ။ ဉာဏ်ထက်ပေမဲ့ အမှီရှိမှ ကြီးပွားတာ။ ဦးပဉ္စင်း၊ တို့ဆီ
လာမနေချင်ဘူးလား၊ ကျောင်းတွေ တို့ဆီမှာ အများကြီးရှိတယ်။ တို့စာ
အုပ်တွေဖြန့်ခဲ့တာ သန်းကျော်လာပြီ၊ သည်လိုတွေ ပြောရတယ်’

‘သူက တော်တော်ဘုန်းကြီးတာပဲ’

‘ကိုယ်တိုင်တရားမရဘဲနဲ့ တရားတွေပြ။ တရားစာတွေဖြန့် လုပ်
နေတယ်။ မရသေးပဲ အမှား၊အမှန် ဘယ်လိုသိမှာလဲ၊ မှန်တယ်ထင်လျင်
ကိုယ်တိုင်ရအောင်လုပ်ပြီးမှ ဖြန့်ဖို့ကောင်းတယ်။ ကိုယ်တိုင်မသိဘဲ မှား
မှန်းမသိ၊ မှန်မှန်းမသိ ဖြန့်တာကတော့ အန္တရာယ်ပဲ။ မှားနေလျင် နောက်
ကလူတွေ ဒုက္ခ’- လို့ စိတ်ပျက်လာမိတာပါပဲ ဘုရား’

‘တရားပြကြတယ်ဆိုတာ သည်လိုတွေပဲ မဟုတ်လား’

‘အဲသည်လိုတော့ မဖြစ်ကောင်းဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘ဘုရားဟောထားတာတွေနဲ့အညီ ပြကြတာမဟုတ်လား’

‘သည်လောက်ဆိုလျင် ပြဖို့ မကောင်းဘူးပေါ့။ ရှေးကလို ပြန်
ဟောတာလောက်ပဲ လုပ်သင့်တာပေါ့’

‘ပြတာနဲ့ ဟောတာ၊ ဘာထူးလို့လဲ’

‘ပြတာက ပဋိဝေဓပုဂ္ဂိုလ်တွေ လုပ်သင့်တယ်။ ဟောတာက
ပရိယတ္တိပုဂ္ဂိုလ်တွေ လုပ်သင့်တာပဲ’

‘ကိုယ်တိုင်သိမှ-ပြ၊ တဆင့်ကြားဆို-ဟော’-လို့ ဆိုလိုတာလား’

‘ဒါမှ သင့်မှာပေါ့ဘုရား’

(ဃ) မိုးကုတ်ဆရာတော်တရားနှင့် တိုက်ဆိုင်ဆွေးနွေးချက်စကား
 ‘နောက် ဘယ်ရောက်သေးလဲ- ဆက်ပါဦး’
 ‘မိုးကုတ်ဆရာတော်တို့ရိပ်သာကို ဆယ်ရက်ကျော်လောက် သွား
 နေခဲ့တယ်’

‘ဆရာတော် ပြန်(ပျံ)တော်မူပြီနော်’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ အုပ်ချုပ်သူက မတည်ငြိမ်သေးပါဘူး။ တရားက
 တော့ ဆရာတော်ရဲ့ တိပ်ရကော်ဒါကြိုးထဲက ဟာတွေပဲ တစ်နေ့နှစ်ကြိမ်
 နာရတယ်’

‘ဆရာတော်ရဲ့ ဟောချက်တွေကို ဘယ်လိုမြင်ခဲ့သလဲ’

‘ဆရာတော်ကိုလည်း ပဋိဝေဓမဖြစ်ဘဲ ဟောနေတာ-လို့ ထင်ခဲ့
 တာပဲ’

‘ဘာတွေ့လို့လဲ’

‘ရှေ့စိတ်ဖြစ်ပျက်၊ နောက်စိတ် မဂ်’-လို့ ဟောပြောနေတာ တွေ့
 ရပါတယ်’

‘ဒါ မမှန်လို့လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ဖြစ်ပျက်ကို မဂ်နဲ့မမြင်ရပါဘူး။ ဖြစ်ပျက်ဟာ မဂ်ရဲ့အာရုံ မ
 ဟုတ်ရပါဘူး။ မဂ်ရဲ့အာရုံဟာ မဖြစ်မပျက်ရာ နိဗ္ဗာန်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်’

‘ဒါက ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်ပြောတာ ဖြစ်လို့များလား’

‘မဂ်က အစားစား မရှိနိုင်ပါဘူး။ ရှိတယ်ဆိုလျှင်လည်း အဲသည်
 မဂ်တွေဟာ လောကုတ္တရာမဂ် မဟုတ်တာတွေပါ’

‘ဘယ်လိုတွေလဲ၊ ရှင်းမှ ပိုရှုပ်လာတယ်’

‘သတ်တာ၊ခိုးတာတွေလည်း မဂ်တွေပါပဲ။ ဒါတွေကို တရားအရာ
မှာ ဘယ်သူမှ မဂ်-လို့ မသုံးကြပါဘူး။ တခြားတွေလည်း လောကုတ္တရာ
မဂ်လို့ မသုံးသင့်ပါဘူး။ ‘ပုဗ္ဗဘာဂ တွေ၊ အပရဘာဂတွေ’-ဟာ ယောင်
စေပါတယ်’

‘မဂ်မဟုတ်တာကို မဂ်မလုပ်သင့်ဘူး’

‘မဂ်တိုင်းဟာ အစုံအညီ မပေါ်သေးသ၍၊ မဂ်မဟုတ်ပါဘူး။
အဲဒါကျင့်လျင် မဂ်ရဲ့ရှေ့အဖို့မှာရှိလို့ ဒါကို ‘ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်’ ပြောတာပါ။
ဒါဟာ မဂ်-တကယ် မဟုတ်ပါဘူး’

‘ပရိယတ်နဲ့ပြောတဲ့ အထောက်အထားပြုစရာ တခြားရှိသေး
လား’

‘ရှိပါတယ်’

‘လုပ်ပါဦး’

‘ဖြစ်ပျက်မြင်လျင် ဖြစ်ပျက်မုန်းမယ်။ ဖြစ်ပျက်မုန်းလျင် ဖြစ်ပျက်
ဆုံးမယ်၊ ဖြစ်ပျက်ဆုံးရာ နိဗ္ဗာန်’-လို့ ဟောပြောထားချက် ရှိတယ်’

‘စာနဲ့ မကိုက်ဘူးလား’

‘ကိုက်ပါတယ်’

‘ဘာလိုသေးလဲ’

‘ဖြစ်ပျက် မြင်တာနဲ့ ဖြစ်ပျက် ဘယ်လိုမုန်းမယ်၊ ဆုံးမယ်-ဆိုတာ
သဘာဝကျတဲ့ ရှင်းချက် မရှိဘူး။ ဆုံးတာရဲ့ရသလည်း ပေါ်အောင်
မဖော်နိုင်ဘူး’

‘စာထဲရှိတာအတိုင်း ဟောတာ-လို့ ဆိုလိုတာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့- ဆရာတော်ဟာ အဟောအပြောမှာ

သိပ်ကိုကောင်းတယ်။ နာလို့ မဝနိုင်စရာဖြစ်အောင် ဟောတတ်တယ်။
ဒါကြောင့် တရားရေအေး ဆာလောင်မွတ်သိပ်သူတွေဟာ အားထားမှေး
မှိတ်ရာ ဖြစ်တာပဲ-လို့ မှတ်ယူခဲ့တယ်’

‘အဲသည်မှာ ဘာတွေဆွေးနွေးခဲ့သေးလဲ’

‘တာဝန်ခံ-လို့ မရေရာနေတာဆိုတော့ မမေးမြန်းခဲ့ပါဘူး’

‘ဆရာတော်ကြီးက ဓာတ်တော်ကျတယ်-ဆိုတာနဲ့ စပ်လို့ ဘယ်
လိုသဘောထားခဲ့သလဲ’

‘ဆွမ်းခံတဲ့တိုက်တစ်ခုက မိုးကုတ်ဆရာတော်ရဲ့ဓာတ်တော်-လို့
ပြတာ မြင်ခဲ့ရပါတယ်’

‘တကယ်ဟုတ်တယ်-လို့ မြင်ခဲ့သလား’

‘ပြတဲ့ဓာတ်တော်က အပ်ချောင်းကြီးကြီးလောက်။ လုံးပတ်နဲ့
အရှည်က ခြောက်မူးလောက် ရှိမယ်။ အဲသည်ထိပ်ဘေးမှာမှ မုံညင်းစေ့
လောက်ရှိတဲ့ အလုံးကလေး ကပ်နေတာ တွေ့ရတယ်’

‘အင်း-’

‘ဓာတ်တော်ကျတယ်ဆိုလျှင် အားလုံး အလုံးကလေးတွေ မဖြစ်
ဘူးလား၊ သည်အချောင်းက ဘယ်လိုလဲ-လို့ပဲ စိတ်ထဲ မေးခွန်းဖြစ်တယ်။
သိပ်ကြီးတော့ ဘာမှ မခံစားခဲ့ပါဘူး’

(c) ကျောက်သင်္ဘောဆရာတော်တရားနှင့် တိုက်ဆိုင်ဆွေးနွေးချက်
စကား

‘မိုးကုတ်ပြီးတော့ ဘယ်တရားဌာန ရောက်သလဲ’

‘ကျောက်သင်္ဘော ရောက်ပါတယ်’

‘ကျောက်သင်္ဘောက ကျောက်ဆည် ရွှေသာလျောင်းတောင်ရဲ့

ခုလတ်မှာ ရှိတာနော်’

‘အဲသည်ကို ညနေနေဝင်ရီတရောမှာ ရောက်သွားပါတယ်။ အကြီးအကဲလုပ်သူက ရေကန်တစ်ခုရဲ့ အစပ်မှာ စကြိုလုပ်နေတယ်။ သူ့ဆီ သွားတွေ ရှိခိုးပြီး၊ သည်မှာ နည်းနည်းနေထိုင်လေ့လာခွင့် တောင်းပါတယ်’

‘အကြီးအကဲဘုန်းကြီးကလည်း ခွင့်ပြုတဲ့အကြောင်း ပြောရင်း၊ တရားဓမ္မတစ်ခုကို လမ်းလျှောက်ရာက ရပ်ပြီး ဟောပြောပါတယ်’

‘သူတို့က တရားဟောပြောမှုကို အတော် လုံ့လဝီရိယ ရှိကြတယ်နော်’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘အဲသည် ဟောပြောချက် ကျေလည်ရဲ့လား’

‘မကျေလည်ဘူး’

‘ဘာပြောလို့လဲ’

‘အဲဒါ ကောင်းကောင်း မမှတ်မိတော့ဘူး။ ချေပတာကတော့ ‘သည်အတိုင်းဆိုလျှင် ပဉ္စဝိညာဏ် ဘယ်ရောက်သွားမယ်’- ဆိုတာမျိုးပဲ’

‘သူက ဘာလုပ်သလဲ’

‘သူ လိုက်ရှင်းတယ်။ ရှင်းလို့မရအောင် အချက်အလက်နဲ့ တပည့်တော်ကပြောတော့ ‘ကိုယ်တော့်နောက် လိုက်ရှင်းနေရတာနဲ့ ရှုပ်ကုန်ပြီ’လို့-ပြောပြီး ‘ကဲ-ကဲ ရပ်ကြဦးစို့၊ နေရာယူပါဦး’-လို့ ပြောတယ်’

‘နေရာ ညွှန်ပြပေးရောလား’

‘ဟုတ်တယ်။ ဦးဇင်းကြီးတစ်ပါးကိုခေါ်ပြီး နေရာပေးဖို့ ညွှန်တယ်။ ဦးဇင်းကြီးက နေရာချပေးတယ်’

‘ဘယ်ကျောင်း နေရလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကုဋိဘက် အနိမ့်လေးက တောင်နံရံကိုမှီ တည်ထားတဲ့ တစ်ခန်း
 တိုက်ကျောင်းကလေးမှာ နေခွင့်ပေးတယ်’
 ‘တစ်ယောက်ထဲလား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘အခင်း၊အခြံတွေ ပေးသေးလား’
 ‘ပေးတယ်။ အဲဒါတွေ မယူပါရစေနဲ့-လို့ တပည့်တော်က ငြင်း
 တယ်။ ဒါကို ဦးဇင်းကြီးက မကျေနပ်ဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဂုဏ်တင်နေတယ်-လို့ ထင်သလိုရှိပါတယ်။ သူ
 တို့က သည်လိုကျင့်တာ မကြိုက်ဘူးနဲ့လည်း တူပါတယ်’
 ‘ဘာပြောလို့လဲ’
 ‘ငါက မင်းကို သနားလို့ပေးတာ’-လို့ ပြောပါတယ်။ အထပ်ထပ်
 ငြင်းတာကို အထပ်ထပ်ပဲစိတ်ဆိုးပြီး ပေးနေတယ်’
 ‘ဦးဉာဏ ဘာဖြစ်လို့ ယူမထားတာလဲ’
 ‘တပည့်တော် သည်သင်္ကန်းသုံးထည်နဲ့ပဲ နေနေကျဆိုတော့ မလို
 ဘူး။ မလိုဘဲ ယူထားလျင် စောင့်ရှောက်ရတဲ့ဝန်ပဲ တက်နေမယ် မဟုတ်
 လား၊ ဒါ့ကြောင့် ငြင်းတာ’
 ‘နောက်ဆုံး ဘယ်လိုဖြစ်သလဲ’
 ‘တပည့်တော်ကလည်း စိတ်ဆိုးပြလိုက်တယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘မလိုချင်လို့ မလိုချင်ဘူး ပြောတာပဲ၊ အဲသည်လောက်တောင်
 ရှိလျှင် အဲဒါတွေကို ဟိုချောက်ကြားထဲ သွားပစ်လိုက်ပေါ့’-လို့ ပြောလိုက်
 တယ်’

‘အင်း-’

‘သည်တော့မှ ပြန်သွားတယ်’

‘မိုးချုပ်နေရောပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အိပ်ရောလား’

‘ကွပ်ပျစ်ကလေးပေါ် လှဲနေပါတယ်။ ရှစ်နာရီလောက်မှာ တံခါး
လာခေါက်ပါတယ်’

‘ဘယ်လိုတုံ့ပြန်လိုက်သလဲ’

‘တွန်းဖွင့်ပြီး ဝင်လာပါ’-လို့ ဖိတ်ခေါ်လိုက်ပါတယ်။ ဦးပဉ္စင်းတစ်
ပါး ဝင်လာပါတယ်’

‘သူက ဘယ်သူတဲ့လဲ’

‘သူက ‘ဦးဩဘာသ’-လို့ ခေါ်သူပဲ။ သည်ကျောင်းနဲ့ အနီးဆုံး
ကျောင်းကလေးမှာ နေသူပဲ။ သူ့သိက္ခာ မေးကြည့်တော့ တပည့်တော်
ထက် ငယ်တာတွေ့ရလို့ အောက်နားက ကွပ်ပျစ်မှာ သူ့ကို နေရာချပေး
လိုက်ပါတယ်။ သူက သူ့အကြောင်းပြော၊ အရွယ်အကြောင်းမေး လုပ်
ပါတယ်။ အလွှာပ သလွှာပပြောရင်း ဆေးပြင်းလိပ်ကို မီးညှိနေတယ်။
ပြီးတော့ တပည့်တော်ရှေ့ကို သူ့လက်ဝါးဖြန့်ထားပြီး ခါးကြားညှပ်ထားတဲ့
သော့တွဲကိုလက်ဝါးမှာ ထည့်တယ်။ ပြီးတော့ ‘ဘာရှိသလဲ’-လို့ မေးတယ်’

‘ဦးဉာဏက ဘာဖြေသလဲ’

‘သော့တွဲရှိတယ်-လို့ ဖြေလိုက်တယ်’

‘သူက ဘာလုပ်သလဲ’

‘သော့တွဲကို ပြန်ယူပြီး ခါးကြားမှာ ပြန်ညှပ်တယ်။ လက်ဝါးဖြန့်
ထားတာကို ပြန်မရုပ်သိမ်းဘူး။ ပြီးတော့ ‘ဘာရှိသလဲ’-လို့ တပည့်တော်ကို

မေးတယ်’

‘ဘာဖြေလိုက်သလဲ’

‘ဘာမှမရှိဘူး-လို့ ဖြေလိုက်တယ်’

‘သူက ဘာပြောလဲ’

‘ခုနက သော့တွဲနေသွားတဲ့နေရာ မရှိဘူးလား’-လို့ ပြောတယ်’

‘ဦးဉာဏ ဘာပြောလဲ’

‘သူ့ကို လက်ကာပြပြီး ‘တော်တော့ ကိုယ်တော်ရာ၊ ဒါကို နက်ဖြန် ကျမှ ပြောရအောင်။ သည်နေ့တော့ တခြားစကားကိုပဲ အေးအေးဆေးဆေး ပြောရအောင်’-လို့ ပြောလိုက်တယ်’

‘နောက်နေ့နံနက်မှာ တွေ့သလား’

‘ဆွမ်းခံပြန်လာတယ်ဆိုလျှင်ပဲ ကျောင်းရှေ့က နေသာအောက် က ကွပ်ပျစ်ကလေးကနေ ခေါ်တယ်။ သွားတွေ့တော့ မနေ့ကအဆက်ကို ပြောပြလိုက်တယ်’

‘ဘာတွေပြောတာလဲ’

‘နေရာကိုကြည့်တာက တပည့်တော်ရဲ့ အကွက်ပဲ။ ‘တပည့်တော် သိတဲ့အသိဟာ နေရာပဲ’-ဆိုတာ မနေ့က သူပြလိုက်တော့ သဘော ပေါက်သွားခဲ့တယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဒါကို ညကကောင်းကောင်း ပြန်သွားပြီး၊ သူနဲ့တွေ့တဲ့အခါ၊ ဒါကို သူကျေနပ်လောက်အောင် ပိုပိုမိုမို ပြောနိုင်ခဲ့ တယ်’

‘သူက ဘာပြောလဲ’

‘ကိုယ်တော် သောတာပန်ဖြစ်နေပြီပဲ’-လို့ ပြောတယ်’

‘သည်တော့ ဘာပြောသလဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့ သောတာပန်ဖြစ်ပြီ’-လို့ ပြောရတာလဲ-လို့ ပြန်မေးပါ

တယ်’

‘သူ ဘာဖြေလဲ’

‘နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနေပြီပဲ’-လို့ ဖြေတယ်’

‘ဘာပြန်ပြောလဲ’

‘ဘယ်ဟာ နိဗ္ဗာန်လဲ’-လို့ပဲ’

‘ဘာဖြေလဲ’

‘ရုပ်,နာမ်တို့ရဲ့ ငြိမ်းတဲ့နေရာ’-ပေါ့ လို့ပဲ’

‘ဘာပြန်ပြောလဲ’

‘တပည့်တော် သောတာပန် မဖြစ်ပါရစေနဲ့ဦး၊ အရှင်ဘုရားတို့ပဲ သောတာပန်ဖြစ်နှင့်ကြပါ’-လို့ ပြောလိုက်တယ်’

‘သူ ဘာပြောလဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’-လို့ပဲ’

‘သည်က ဘာပြန်ပြောလဲ’

‘တပည့်တော် သိုက်စာနဲ့ မကိုက်သေးလို့ပါ’- လို့ပဲ’

‘သည်တော့ သူက ဘာပြောလဲ’

‘သိုက်စာက ဘယ်လိုဆိုလို့လို့လဲ’- လို့ပဲ’

‘ဦးဉာဏ ဘယ်လိုဖြေလဲ’

‘သစ္စာလေးချက်ဟာ တပြိုင်နက်ဖြစ်ရမယ်လို့ ဆိုတယ်’ အခု တပည့်တော်က ရုပ်,နာမ်တို့ငြိမ်းရာကို သိတယ်ပဲ-ဆိုပေမဲ့ ‘ငြိမ်းရာကိုသိ ချိန်မှာ ရုပ်,နာမ်ဖြစ်ပျက်တာကို အသိမမြင်ဘူး၊ သည်တော့ ဒုက္ခကို မသိ ဘူး’- ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ် ရောက်နေတယ်။ ဒါကြောင့် သစ္စာလေးချက်ဟာ တပည့်တော်မှာ တပြိုင်နက်မဖြစ်ဘူး’-လို့ပဲ’

‘သည်တော့ သူက ဘာပြန်ပြောလဲ’

‘ဒုက္ခကို မသိဘူးလား၊ ခွေးကိုက်တာ၊ တုတ်ရိုက်တာတွေဟာ
ဒုက္ခတွေပဲ၊ ဒါတွေမသိဘူးလား’-လို့ မေးတယ်’

‘ဘာ ပြန်ဖြေလဲ’

‘ဒါတွေကို သိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ‘ငြိမ်းတဲ့နေရာကို သိချိန်မှာ- ဒါ
တွေကို မသိပါဘူး’-လို့ ဖြေခဲ့ရတယ်’

‘သူ-ဘာပြောသေးလဲ’

‘စကားက ကုန်သွားပြီဖြစ်လို့ တခြားအကြောင်းတွေဘက်ပြောင်း
ပြီး ပြောကြပါတယ်။ သူ့ဘဝအကြောင်းတွေက အများအပြား နာရပါ
တယ်။ စိတ်ဝင်စားဖွယ်တွေလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ဘဝဟာ ကျောက်
သင်္ဘောရဲ့ဘဝ-လို့ ပြောရလောက်ပါတယ်’

‘ဘယ်လောက်ကြာခဲ့လဲ’

‘သုံးလေးရက်ပါပဲ’

(စ) ဝေဘူဆရာတော်နှင့် တွေ့ဆုံခြင်းစကား

‘အဲသည်နားကပ်နေတဲ့ ဝေဘူဆီ မသွားဘူးလား’

‘သွားပြီပေါ့ ဘုရား’

‘ဝေဘူနဲ့ စကားပြောတာလေး လုပ်ပါဦး’

‘နှုတ်ဆက်ရုံလောက်ပဲ’

‘စကားမပြောဘူးလား’

‘ဝေဘူက တရားဟော၊ တရားပြနေတဲ့ဘုန်းကြီး မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘာဘုန်းကြီးလဲ’

‘သဘောကောင်း မနောကောင်း၊ သီလခံကောင်း၊ ကြံ့ဆို့ကောင်း၊
အနေကောင်းနဲ့ ဘုရားတွေတည်ဆောက်နေတဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးပါပဲ’

‘တရားမဟောဘူးလား’
 ‘ဟောပါတယ်’
 ‘ဘာကိုဟောတာလဲ’
 ‘ကြိုးစားကြပါဗျာ’-လို့ ဟောတာပဲ’
 ‘ဘာကို ကြိုးစားခိုင်းတာလဲ’
 ‘ရှေးဘုရားတွေ ကျင့်ခဲ့ကြတာတွေ သိကြပြီးသားတွေ-တဲ့။ အဲဒါ
 တွေကြိုးစားကြလို့- ဟောတာပါ’
 ‘ဘာမှ မမေးခဲ့ဘူးလား’
 ‘မေးစရာ ဘာမှ မရှိပါဘူး။’
 ‘ကျောက်ဆည်က ပြန်လာရောလား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်။ ဓာတ်တော်တောင်၊ ဘီးလင်းတောင်တို့မှာ အ
 နည်းငယ်စီ လေ့လာဆွေးနွေးပြီး ပြန်ခဲ့ပါတယ်’
 ‘နောက် ဆက်လေ့လာတာလေးတွေ ပြောပါဦး’
 ‘အောက်ပြည်ရောက်သွားပါတယ်’
 ‘မဟာစည် ရောက်သလား’
 ‘မဟာစည်ကတော့ ငယ်ငယ်က သီတင်းသုံးဖော်တွေ လုပ်နေ
 တာကို ဆွေးနွေးတာနဲ့ သိပြီးဖြစ်နေလို့ မသွားတော့ဘူး။ အညာက စွန်း
 လွန်းလည်း သည်လိုပဲ’

(ဆ) သဲအင်းဂူဆရာတော်တရားနှင့် တိုက်ဆိုင်ဆွေးနွေးချက်စကား
 ‘နောက်-ဘယ်သူနဲ့တွေ့လဲ’
 ‘သဲအင်းဂူ၊ မိုးညိုနဲ့ သံလျင်တောရတို့ကို တွေ့ပါတယ်’
 ‘သဲအင်းဂူက ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ဆရာတော်က ရိပ်သာမှာ ရှိမနေဘူး။ အဲသည်မှာတရားကောင်း

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

တယ်-လို့ လေးစားခံရတဲ့ သီလရှင် မခေမာကိုပဲ တွေ့ဆုံမေးမြန်းရတယ်’
 ‘ဘာတွေ တွေ့ရသလဲ’
 ‘ကိုယ်စိတ်ပျောက်သွားတဲ့အခါ တွေ့ရတဲ့အဖြစ်အမျိုးမျိုး ပြော
 တာကို နာကြားခဲ့ရတယ်-လို့ မှတ်ယူမိပါတယ်။ သဘောကောင်းပါတယ်။
 သူလည်း ‘အာရုံ၊ အာရမ္မဏိက နှစ်ဝလုံး ပျောက်တာမှာ နိဂုံးချုပ်တာကိုပဲ
 တွေ့ရပါတယ်’

(ဇ) သံလျင်တောရဆရာတော်တရားနှင့် တိုက်ဆိုင်ဆွေးနွေးခက်စကား
 ‘သံလျင်တောရကဇရာ’
 ‘သံလျင်ကတော့ မေးမြန်းခွင့်ပြုဖို့ တောင်းတဲ့အခါ တပည့် ဦး
 ပဉ္စင်းတစ်ပါးနဲ့ လွှဲပေးပါတယ်’
 ‘သူက ဘာပြောလဲ’
 ‘မီးတိုင်ကြည့်ရင်း မီးတိုင်ပျောက်သွားတာ’-ကို ပြောတယ်။ ‘ရုပ်
 ပျက် မြင်ပုံ’-ပေါ့’
 ‘ဘယ်လိုဆွေးနွေးသေးလဲ’
 ‘ရုပ်ပျက်လို့ သည်လိုဖြစ်တာလား၊ မျက်စိကြောင့် သည်လိုဖြစ်
 တာလား-လို့ ပြန်မေးခဲ့တယ်’
 ‘သူ ဘယ်လိုဖြေလဲ’
 ‘မျက်စိကြောင့် သည်လိုဖြစ်တတ်လား’-လို့ ပြန်မေးတယ်’
 ‘ဦးဉာဏ ဘယ်လိုဖြေလဲ’
 ‘မျက်စိဟာ တစ်ခုခုကို စိုက်ကြည့်ဖန်များလျင် မမြင်ဘဲ ဖြစ်ပါ
 တယ်၊ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ဘူးပါတယ်’-လို့ပဲ။ ‘ဒါတော့ သူမသိဘူး’-လို့ ရိုးသား
 စွာပဲ ပြောပါတယ်။

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

(ဈ) ဆရာတော်ရှင်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် တိုက်ဆိုင်ဆွေးနွေးချက်စကား
 ‘နောက် ရောက်တာတွေ ပြောပါဦး’
 ‘ဆရာတော်ရှင်ဥက္ကဋ္ဌ(တောင်တွင်းကြီး)နဲ့ ကြောင်ပန်းတို့ပဲ ပြော
 ရမှာပါပဲ’
 ‘ရှင်ဥက္ကဋ္ဌဆီက ဘာတွေ နာခဲ့ရလဲ’
 ‘လူသေ လူဖြစ်-ပဲ’
 ‘အဲဒါက တရားဟုတ်လို့လား’
 ‘တရားပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဘာတရားလဲ’
 ‘ရုပ်ဟာ မြဲတယ်ပေါ့။ ရုပ်နဲ့ ဘဝကူးမယ်။ ရုပ်သဘာဝအရ လူ
 ဟာသေပြီးလျှင် လူပဲဖြစ်မယ်။ ဒါဟာ သူ့ရဲ့ လောကဒဿနပုံ- မဟုတ်
 ပါလား’
 ‘ဘာတွေ ပြန်မေးခဲ့သေးလဲ’
 ‘လူသေပြီး မဖြစ်တာ ရှိသေးလား’-လို့ပဲ’
 ‘ဘာဖြေလဲ’
 ‘ရှိတယ်’-တဲ့’
 ‘သည်တော့ ဦးဉာဏက ဘာပြောလဲ’
 ‘မဖြစ်အောင် ဘာလုပ်ရမှာလဲ’-လို့ပဲ’
 ‘ဘာဖြေလဲ’
 ‘ဖြစ်-ပျက်ရှု’-တဲ့’
 ‘ဘယ်လိုရှုရမှာလဲ’-လို့ ပြန်မေးတော့ ‘သမုတိသစ္စာရဲ့ ဖြစ်ပျက်
 ကို ရှုခိုင်းတာ’ သိရတယ်။ ‘သည်ဖြစ်ပျက်ကို လူတိုင်းသိပြီးဖြစ်ပြီး လူတိုင်း
 လူမဖြစ်ဘဲ နေကြမလား’-မေးတော့ ‘မဟုတ်ဘူးကွ’-လို့ပြောပြီး ငြိမ်သွား

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

တာပဲ’

(ည) ကြောင်ပန်းဆရာတော်တရားနှင့် တိုက်ဆိုင်ဆွေးနွေးချက်စကား
‘ကြောင်ပန်းနဲ့တွေ့တဲ့အကြောင်း လုပ်ပါဦး’

‘ကြောင်ပန်းရောက်ချိန်မှာ ကြောင်ပန်းအကြီးအကဲများ ဖြစ်ကြ
တဲ့ ဆရာတော်တို့၊ တိုက်အုပ်များ မရှိကြဘူး ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့်
စာချပေးနေတဲ့ ဆရာတော်ကို မေးခွန်းတချို့မေးပြီး ဆွေးနွေးရပါတယ်။
မပြေလည်လှပါဘူး။ သည်အကြောင်း တိုက်အုပ်ပြန်လာတော့ ပြောပုံရပါ
တယ်။ တိုက်အုပ်က တပည့်တော်နဲ့ သူ့တပည့်တချို့ကို သင်တန်း သ
ဘော ပြပါတယ်’

‘ဘာတွေပြသလဲ’

‘အဒဿနတော အာယန္တိ၊ ဘင်္ဂါဂစ္ဆန္တိ ဒဿနံ၊ ဝိဇ္ဇေပုပ္ပါဒါဝ အာ
ကာသေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝယန္တိ စ--’ဆိုတဲ့ ဂါထာကို ဖွင့်ပြရှင်းလင်းတာပါပဲ’

‘အဲဒါဆိုလိုချက် လုပ်စမ်းပါဦး’

‘ကောင်းကင်မှာ လျှပ်စီးလက်တာ မမြင်ရရာကလာပြီး၊ မမြင်ရ
ရာဆီ ပျက်ပြီးသွားသလို ဖြစ်ကြပျက်ကြတယ်’-လို့ပါပဲ ဘုရား’

‘ပြန်မေးခွင့် ရသေးလား’

‘အဲသည်နေ့ကတော့ ပြပြီးသိမ်းသွားတယ်။ နောက်နေ့မှာ သူ
ကျောင်းကလေးပေါ်ကို နှစ်ယောက်ချင်းပဲ ခေါ်တွေ့ပါတယ်။ တကာ
ဧည့်သည် တစ်ယောက်လည်း ရှိတယ်’

‘သူက ဘာပြောလဲ’

‘မနေ့က ဟောပြောပို့ချချက်ဟာ တနေ့က တိုက်ကြပ်ကိုမေးထား
တဲ့ မေးခွန်းတွေ ပြေရဲ့လား’-လို့ပဲ။ ‘မပြေသေးတဲ့အကြောင်း’ အချက်
အလက်တချို့ပြပြီး တပည့်တော်က ပြောပါတယ်။ ‘ကောင်းပြီ၊ ဒါကိုဖြေပြီး

စာတိုက်ကနေ တပည့်တော်ထံ ပို့ပေးမယ်’-လို့ တာဝန်ယူလိုက်ပါတယ်။
(နောက်တော့ မရပါဘူး)။ သည်လိုပြောတာကို ဦးပဉ္စင်းတွေ၊ ကိုရင်တွေ
က အောက်ဘေးနားက စိတ်ဝင်တစား နားထောင်နေကြတယ်။ တပည့်
တော်ဆင်းလာတော့ သူတို့က တပည့်တော်တည်းတဲ့ကျောင်းကို တပည့်
တော်နဲ့အတူ လိုက်လာကြတယ်။ သူတို့က မေးခွန်းတွေ တစ်ယောက်
တစ်မျိုးပဲ တပည့်တော်ကို မေးကြတယ်’

‘သူတို့က ဦးဉာဏကို မကျေနပ်ကြဘူး ထင်တယ်။

‘အဲသည်ပုံပါပဲ။ တပည့်တော်က သူတို့ကို ပြောရတယ်။ ‘သည်လို
ဝိုင်းမမေးကြပါနဲ့။ တပည့်တော်က ကြောက်တတ်ပါတယ်။ ငါ့ရှင်တို့အထဲ
က တစ်ယောက်ကပဲ အားလုံးပြောချင်တဲ့စကားကို တာဝန်ယူပြီးပြောတာ
ကို လုပ်ပါ။ တစ်ယောက်နဲ့ပဲ ပြောပါရစေ။ တစ်ယောက်ထွက်ပေးပါ’-
လို့ တပည့်တော်က တောင်းဆိုလိုက်တယ်’

‘သူတို့ထဲက ပေးကြလား’

‘တာဝန်ယူပြောဖို့ တစ်ယောက်တိုင်းက ဝန်လေးနေကြတယ်။
နည်းနည်းလောက်ညှိပြီး တပည့်တော်ကို သူတို့ပြန်ပြောကြတယ်။ ‘ပဌမ
ဆရာတော်ကြီးလက်ထက်က ရှိခဲ့တဲ့ ကပ္ပိယကြီးဟာ၊ သည်နေ့ တတိယ
ဆရာတော်လက်ထက်တိုင်အောင် ရှိနေသေးတယ်။ သူက သူ့တဲကလေး
နဲ့ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ စံရာ တဲကျောင်းကြီးနားမှာ နေတယ်။ သူ့ဆီ ခေါ်
သွားချင်တယ်-လို့ ပြောကြတယ်’

‘ဦးဉာဏ လက်ခံလိုက်သလား’

‘လက်ခံပြီး လိုက်သွားပါတယ်’

‘ကပ္ပိယကြီးက ဘာပြောသလဲ’

‘ဦးဇင်းလေးတွေက တပည့်တော်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးတာ လုပ်ပါ

တယ်။ တပည့်တော်က ကပ္ပိယကြီးကို သူသိတဲ့တရားကို တပည့်တော်သိ
တယ်လို့ သိသွားစေနိုင်တဲ့ ပညာစကားလုံးကလေးနဲ့ တုံ့ပြန်ပြီး မိတ်ဆွေ
အဖြစ်ကို လက်ခံပြလိုက်ပါတယ်’

‘ပညာစကားလုံးဆိုတာ ဘယ်လိုဟာလဲ’

‘အဖြစ်အမျိုးမျိုးတွေဟာ ကြည့်သူ့ကြောင့်သာ ဖြစ်ရတာ’- ဆိုတဲ့
သဘောရှိတဲ့ စကားလုံးပေါ့ ဘုရား’

‘သည်တော့ သူက ဘာပြောလဲ’

‘သူ ဘာမှမပြောရဘူး။ ဦးဇင်းလေးတွေက ပြောကြတယ်။
သည်ဘုန်းကြီးကို ကပ္ပိယကြီးက တရားဆွေးနွေးပေးစေချင်တယ်။ အဲဒါ
ကို သူတို့လည်း ကြားချင်လို့ပါ-လို့ တောင်းဆိုကြတယ်။ ‘သည်လိုဘုန်းကြီး
ဆီကသာ တရားနာရမှာ ဖြစ်တယ်။ သူက ဘာမှဆွေးနွေးပြနေစရာ
မဟုတ်ဘူး’-လို့ ပြောတယ်’

‘သည်လိုနဲ့ သူတို့ဆင်တဲ့ပွဲ ပျက်ရောလား’

‘ပျက်ရပြီပေါ့ ဘုရား’

‘နောက်ထပ် အဲသည်မှာ ဘာဆက်လုပ်သေးလဲ’

‘နေတာလည်း သုံးလေးရက်ကြာသွားပြီမို့ တပည့်တော် ပြန်ခဲ့ပါ
တယ်’

(၄) ယနေ့ပဋိပတ် ရူပဒဿနများနေကြောင်း စကား

‘ဦးဉာဏက သူတို့,သူတို့တွေဆီက ဘာကိုရှာနေတာလဲ’

‘တပည့်တော်ရနေတာ ဘုရားရဲ့တရား ဟုတ်သလား’-ဆိုတာ
ရယ်၊ ‘ဘုရားတရားဟာ ဘယ်ဟာလဲ’-ဆိုတာရယ်ပေါ့ ဘုရား’

‘တွေ့ရလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တပည့်တော် ရနေတာဟာ ဘုရားရဲ့တရား မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ကို ကျောက်သင်္ဘောရောက်ပြီးတော့ တပည့်တော် သိရတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဘုရားရဲ့တရားကတော့ မတွေ့ရသေးဘူး’

‘ဒါတွေဟာ ဘုရားရဲ့တရားတွေ မဟုတ်ဘူးလား’

‘မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘာကြောင့် ပြောနိုင်တာလဲ’

‘ဒါတွေဟာ တပည့်တော်ရတဲ့တရားတွေနဲ့ အတူတူတွေချည်း ဖြစ်တာ သိရလို့ပါပဲ’

‘ဘယ်လိုတူတာလဲ- လုပ်ပါဦး’

‘အာရုံတစ်ခုမှာ စိတ်တည်အောင်လုပ်တာရယ်၊ အာရုံတွေမရှိတဲ့ နေရာကို မြင်အောင်လုပ်တာရယ်၊ သည်နှစ်ခုဟာ တပည့်တော်သိခဲ့ဖူးတဲ့ အရာနှစ်ခုပဲ။ အားလုံးဟာလည်း သည်နှစ်ခုအပြင်ဘက် မထွက်ကြပဲ’- တူတာပါပဲ’

‘သည်လိုဆိုလျင် ဒါတွေကို ဘာတွေလို့ ဦးဉာဏ မှတ်ယူပြီးပြီ လား’

‘ပြီးပါပြီ ဘုရား’

‘အဲဒါလုပ်ပါဦး။ အရေးကြီးပါတယ်’

‘သည်အကြောင်းက ရှည်လျားမယ်ဘုရား’

‘ရှည်ချင် ရှည်ပါစေ၊ ပြောပါ’

‘အာရုံတစ်ခုမှာ စိတ်တည်အောင်လုပ်တဲ့ တရားဟာ ရူပတရား၊ အာရုံတွေကို အရှိမဲ့အဖြစ်ရောက်အောင် လုပ်တာက အရူပတရား’-တွေ ပါ ဘုရား’

‘ဒါကို ဦးဉာဏ ဘယ်လိုလုပ်သိသလဲ’
 ‘တပည့်တော် သုံးသပ်ဆင်ခြင်ပါတယ်’
 ‘သုံးသပ်ဆင်ခြင်တယ်’-ဆိုတာ တွေးတောတာကို ပြောတာ
 လား’

‘တွေးတော’-ဆိုတာထဲမှာ ပါမှာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့-

‘ဒါပေမဲ့က ဘာလဲ’

‘တွေးတောတယ်’-ဆိုတာက အကြောင်းရင်းခံအချက်တွေ ကြို
 တွက်ချက် ဆက်စပ်ကြည့်တာလည်း ပါမယ်။ တောင်စဉ်ရေမရ ပြောချင်
 ရာပြော အတောမသတ် စိတ်လွင့်နေတာလည်း ပါမယ်ပေါ့ ဘုရား’

‘သုံးသပ်ဆင်ခြင်တယ်’-ဆိုတာက ‘တွေးတောရဲ့ နောက်တစ်ပိုင်း
 မပါနိုင်ဘူးပေါ့၊ ဟုတ်လား- နားလည်ပါပြီ’

‘အဲသည်လိုပါ ဘုရား’

‘သုံးသပ်ဆင်ခြင်ပုံ လုပ်ပါဦး’

‘အာရုံတစ်ခုမှာ စိတ်ကိုတည်နေအောင် လုပ်တာဟာ စိတ်
 မကူးအောင်’- လုပ်တာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်’

‘စိတ်ဟာ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံတစ်ခုကိုသိလျှင် အတိတ်နိမိတ်ကောက်
 တဲ့စိတ်တွေ ပေါ်အောင် ကူးရတယ်’

‘ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံတစ်ခုသိပြီး အတိတ်နိမိတ်မကောက်
 လျှင် အဲသည်ပစ္စုပ္ပန်အာရုံကို ဘာအဓိပ္ပါယ်မှ မဖော်တတ်ဖြစ်ပြီး၊
 ကောင်းဆိုးနှစ်ပါးလည်း မခွဲခြားတတ်ဘူး’

‘ပစ္စုပ္ပန်အာရုံကို စိတ်ကသိရုံနဲ့ ကောင်းဆိုး မခွဲခြားတတ်ဘူး’-

ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် စိတ်ဟာ အာရုံတစ်ခုတွေးလျင် အဓိပ္ပါယ်ဖော်နိုင်ဖို့အတွက် ‘ကူးရ’-ပါတယ်’

‘အာရုံအဓိပ္ပါယ်ဟာ သူ့အလိုလို မပေါ်ဘူး။ စိတ်ကူးမှ ပေါ်တယ် ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ ‘တရားလေ့လာသူဟာ အဲသည်အာရုံကပေါ်တဲ့ အဓိပ္ပါယ်တွေကို ကြောက်ရွံ့စက်ဆုတ်နေသူတွေ’- ဖြစ်ပါတယ်’

‘သံဝေဂရနေသူ ဆိုတာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်သူတွေက သည်အဓိပ္ပါယ်တွေကို ဘာကြောင့် ကြောက်ရွံ့စက်ဆုတ်ရသလဲ’

‘သည်အဓိပ္ပါယ်တွေက သူတို့ကို ညှို့မြှူတာ၊ ခြောက်လှန့်တာတွေ လုပ်တယ်’-ထင်လို့ပေါ့ ဆရာတော်’

‘အေး- ဟုတ်တယ်။ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေ ဖြစ်လို့ပဲ’

‘အဲသည်တော့ သူတို့က အဲသည်အာရုံတွေကို မလိုလားဘူး။ ဒါတွေမရှိမှ အေးမှာ-လို့ မှတ်ယူကြတယ်’

‘သည်အာရုံတွေက ရုန်းကန်ဖို့ မလွယ်ဘူး မဟုတ်လား’

‘သည်တော့ သည်အာရုံတွေက လွတ်မြောက်ဖို့ဆိုလျင် စိတ်ကို ပစ္စုပ္ပန်မှာပဲ ထားမှ အတိတ်နိမိတ်ကောက်တဲ့ စိတ်ကူးတွေမလုပ်မှလို့ သိကြတယ်။ ဒါကြောင့် စိတ်ကို အာရုံတစ်ခုတည်းမှာတည်အောင် ထားကြတာပေါ့။ စိတ်ကို သည်လိုထားလျင် စိတ်ဟာ ပရမတ္ထတရားပေါ်မှာပဲ နေပါတယ်။ ပညတ် မပေါ်ပါဘူး’

‘ဒါကြောင့် ပရမတ်မြင်လျင် နိဗ္ဗာန်ဝင်၊ ပညတ်ကင်းစင် နိဗ္ဗာန်

ဝင်’-ပြောကြတာတွေလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ ‘စိတ်ကို ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့်ထားလျှင် ပရမတ်ပဲ
တွေ့ရပါတယ်။ ပညတ်မဝင်တော့ပါဘူး။ ပညတ်မြင်မှ ကာမဂုဏ်ဖြစ်တာ
ပဲ။ ကာမဂုဏ်က လွန်မြောက်တော့ နိဗ္ဗာန်ဝင်တယ်ပဲ ထင်ရတော့တာပေါ့’

‘တကယ်လည်း နိဗ္ဗာန်ဝင်တာ မဟုတ်ဘူးလား’

‘မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘာဖြစ်တာလဲ’

‘ရူပဈာန် ဝင်တာပါ’

‘ဘယ်လိုကြောင့် ရူပဈာန်-လို့ ပြောနိုင်တာလဲ’

‘အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အတွေ့အာရုံတွေဟာ ရုပ်အာရုံ
တွေပါ။ အဲသည်အာရုံတွေမှာ စိတ်ကို တည်အောင်ထားတာပဲ။ တည်
အောင်ထားတဲ့စိတ်ကို ‘ဈာန်’-လို့ခေါ်ပါတယ်။ ရုပ်အာရုံပေါ်မှာ တည်
အောင်ထားတဲ့စိတ်ကိုတော့ ‘ရုပ်ဈာန်စိတ်’-ပေါ့’

‘ရူပေ အဝစရတီတိ ရူပါဝစရံ’-ဆိုတဲ့စကားနဲ့တော့ အညီသား’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ ကာမစိတ်ဆိုတာလည်း ကာမအာရုံမှာ ကျက်
စားတဲ့စိတ်ကို ခေါ်တာပဲ။ အရူပအာရုံ၊ လောကုတ္တရာအာရုံမှာ ကျက်စား
တဲ့စိတ်တွေလည်း အရူပစိတ်၊ လောကုတ္တရာစိတ် ခေါ်တာပါပဲ’

‘ဒါတွေ စာသင်တုန်းက သိတာလား’

‘စာသင်တုန်းက ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပအာရုံတွေလို့သာ သုံးခဲ့ရတာ
ဘယ်လိုဟာတွေလို့ အနက်မထင်ပါဘူး’

‘အခုမှ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး သိတာလဲ’

‘ကိုယ်တိုင်က ရူပ၊ အရူပစိတ်တွေဖြစ်တော့ ဒါတွေက ဘာတွေ
တုန်း၊ ဒါတွေဟာ ရိုးရိုးဖြစ်နေကျစိတ်လည်း မဟုတ်ဘူး-ဆိုလျှင် ဘာစိတ်

တွေလဲ- စစ်လို့ သိတာပဲ’

‘အာရုံတစ်ခုမှာ တည်နေတဲ့စိတ်ကို ရူပစိတ်-လို့ ပြောနိုင်တဲ့ တခြားအချက် ရှိသေးလား’

‘ရှိပါတယ် ဆရာတော်’

‘လုပ်စမ်းပါဦး’

‘ရုပ်ရှုသူဟာ ဘာကိုမုန်းသလဲ-ဆိုလျှင် ‘သညာ’-ကို မုန်းတယ် ဖြေရမှာပါ။ ရူပစိတ်ဟာ ‘သညာဝိရာဂ’ ဖြစ်ပါတယ်။

‘အေး-ကြားဖူးတယ်’

‘စိတ်ဟာ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံမှာ မနေဘဲ၊ စိတ်ကူးမယ်ဆိုလျှင် အတိတ် အာရုံကို ပဌမ ယူရတာပဲ။ အတိတ်အာရုံဟာ အမှတ်သညာပဲ။ ပစ္စုပ္ပန်ရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဟာ အတိတ်၊အနာဂတ်ပဲ။ ပရမတ်ရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဟာ ‘အတိတ်သညာ’-ပါ။ ရုပ်ရှုသူဟာ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံမှာနေမှ ရုပ်တွေ့မယ်။ အတိတ်သညာဖော်လျှင် ‘ပညတ်’-တွေ့မယ်။ ဒါကြောင့် ရုပ်ရှုသူ ရွံ့မုန်းတဲ့ အရာဟာ ‘ကူး’-လို့ ခေါ်တဲ့ ‘အတိတ်သညာဖော်မှု’-ပဲ’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘သည်အချက်ဟာလည်း အာရုံတစ်ခုမှာ စိတ်တည်အောင်လုပ် တဲ့လုပ်ငန်းဟာ ‘ရူပစိတ်’-ဖြစ်ကြောင်း နောက်ထပ် သိသာတဲ့အချက် ဖြစ်ပါတယ်’

‘သည်စိတ်ဟာ ရူပစိတ်ဖြစ်ကြောင်း သိသာတဲ့အချက်များ ရှိ သေးလား’

‘ရှိပါတယ် ဆရာတော်’

‘လုပ်စမ်းပါဦး’

‘စိတ်ကို အာရုံတစ်ခုမှာတည်နေအောင် ထားဖန်များလျှင် အာရုံ

တွေဟာ ပုံသဏ္ဌာန်မပေါ်ဘဲ အာရုံအတိုင်းနေပြီး၊ ဘာအဓိပ္ပါယ်မှ မထွက်
တဲ့ အခါ၊ သည်အာရုံကို ရှုသူတွေကလည်း ဘာအဓိပ္ပါယ်မှ မပေါ်တဲ့
အဖြစ် ရောက်လာတယ်။ အဲသည်အခါမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း ဘာမှ
မသိတဲ့အဖြစ် ရောက်လာတယ်။ အဲဒါကတော့ စိတ်ကို အာရုံတစ်ခုမှာ
တည်နေအောင်လုပ်လို့ရတာရဲ့ အထွဋ်အထိပ်ပဲ’

‘ဝန်းကျင်ကို အဓိပ္ပါယ်မဖော်တတ်တာတင် မဟုတ်ဘဲ၊ ကိုယ့်
ကိုယ်ကိုလည်း အဓိပ္ပါယ်မဖော်တတ်တာ ဖြစ်လာတယ်ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ အဲသည်လိုဖြစ်လာတာဟာ ‘အမှတ်သညာအား
လုံး မဲ့သွားတာပါ။ အဲသည်သူကို ‘အသညသတ္တ’-လို့ ပြောရပါတယ်။
‘သညာအမှတ်မဲ့တဲ့(သတ္တဝါ)ပုဂ္ဂိုလ်’-ပါပဲ’

‘ဒါ မလွဲမသွေ ဖြစ်မှာလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါတွေဟာ စိတ်ကို အာရုံတစ်ခုမှာ တည်နေ
အောင်လုပ်တာရဲ့ ရှုပစိတ်ဖြစ်တဲ့အကြောင်း အထောက်အထား တစ်
ချက်ပါပဲ’

‘သည်စိတ်ဟာ ရှုပစိတ်ဖြစ်တဲ့ အကြောင်း၊ နောက်ထပ်များ ဘာ
အထောက်အထားတွေ ရှိသေးသလဲ’

‘အများကြီးရှိပါသေးတယ် ဆရာတော်’

‘ဟာ-ဟုတ်လား၊ နည်းနည်းစီ ပြောပါဦး’

‘သည်စိတ်ဖြစ်နေတဲ့အချိန်မှာ လိင်စိတ်မရှိဘူး’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘လိင်စိတ်မရှိသူမှာ ဣတ္ထိဘာဝ၊ ပုမ္မာဝဆိုတဲ့ ဘာဝရုပ်တွေလည်း
မဖြစ်ဘူး။ အဲသည်သူဟာ ယောက်ျားအဖြစ်၊ မိန်းမအဖြစ်ဆိုတဲ့ ယော
ကျား၊ မိန်းမ အမူအရာ၊ အသွင်၊ လက္ခဏာ၊ နိမိတ်၊ သဏ္ဌာန်တွေ မရှိ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ပါဘူး’

‘အဲသည်စိတ် ရှိနေသူဟာ ယောက်ျား၊ မိန်းမ ဘာမှမဟုတ်ဘူး ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ အဲသည်စိတ်ဖြစ်နေသူဟာ အနံ့၊ အရသာ၊ အတွေ့တွေကိုခံယူတဲ့ အာရုံခံအင်္ဂါတွေလည်း ချို့တဲ့နေတယ်။ ဒါကြောင့် သည်စိတ်ဖြစ်နေသူဟာ အနံ့၊ အရသာ၊ အတွေ့တွေကို မသိဘူး’

‘ဟုတ်ပါ့မလား’

‘သေသေချာချာ ဆင်ခြင်ကြည့်လျှင် သိသာပါတယ်။ အနည်းဆုံး လေ့လာရမှာက ကိုယ့်ခြေလက်တွေ ဘယ်လိုထားလို့ ဘယ်လိုနေတယ်ဆိုတာ မသိတာ တွေ့ရဖို့ရှိတယ်’

‘အဲဒါတော့ သတိထားမိတယ်’

‘သည်အချက်တွေဟာ ရူပစိတ်တွေ ဖြစ်ပေါ်သူတွေမှာရှိတဲ့ အချက်တွေ ဖြစ်ပါတယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘ဒါကြောင့် စိတ်ကို အာရုံတစ်ခုမှာ တည်နေအောင်ထားလို့ ဖြစ်ပွားတဲ့စိတ်ဟာ ရူပစိတ် ဖြစ်ပါတယ်’

‘ဒါ သိရတာ၊ ကျေးဇူးများပါတယ်။ အရူပစိတ်အကြောင်း ဆက်ပြီး သိပါရစေဦး’

‘သမုတိသစ္စာကို ချေဖျက်တာ ရူပဖြစ်ပါတယ်။ အဲသည်လို ချေဖျက်တော့ ရူပဟာ ပရမတ္ထတွေကို မြင်ပါတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

- (၄) ပရမတ္ထချေဖျက်တာ အရူပဒဿနဖြစ်ကြောင်း စကား
 ‘ပရမတ္ထတွေကို ချေဖျက်တာကတော့ အရူပ ဖြစ်ပါတယ်’
 ‘ပရမတ္ထကို ဘယ်လိုချေဖျက်သလဲ’
 ‘အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အတွေ့ အာရုံတွေဟာ ‘ရုပ်’-
 တွေပါပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အဲသည်အာရုံတွေကို စစ်ဆေးတယ်။ သည်ရုပ်တွေဟာ တစ်ခု
 ကိုတစ်ခု အမှီသဟဲပြု၊ ပေါင်းစပ် စုစည်းရမှ တည်ရှိနိုင်တာ ဖြစ်တယ်။
 ပထဝီစတဲ့ ဓာတ်ကြီးတွေ မရှိဘဲ၊ အဆင်း အစရှိတာတွေဟာ မတည်
 ရှိနိုင်ဘူး။ သည်လို စစ်ဆေးတဲ့အခါ ပရမတ်ရုပ်တွေလည်း အထည်ခြပ်
 မရပ်တည်နိုင်ဖြစ်ပြီး၊ အာကာသ ပေါက်သွားရတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ၊ သည့်ထက်ရှင်းအောင် လုပ်စမ်းပါဦး’
 ‘အဆင်းရုပ် ဆိုပါတော့ဘုရား’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘အဆင်းဟာ အလင်းမရှိလျင် မဖြစ်နိုင်ဘူး’
 ‘အေး-’
 ‘အလင်းဟာ အပူရုပ်(တေဇော)ပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘တေဇောဟာ လှုပ်တာရှိမှ ဖြစ်မယ်’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘လှုပ်တာဟာ တွန်းတာ၊ဆွဲတာ ရှိမှပဲ’
 ‘အေး-ပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တွန်းတာ၊ဆွဲတာဟာလည်း၊ ကြမ်းတာ၊နုတာရှိမှ ဖြစ်မယ်’

‘ဟုတ်သားပဲ’

‘အဆင်းဟာ ဒါတွေနဲ့ စုပေါင်းစပ်ဖွဲ့ရမှ ရှိတာဟာ ထင်လာတာ ပေါ့။ ဒါတွေ တခြားစီခွဲလျင် အဆင်းဆိုတာ ဘယ်လိုရနိုင်မလဲ’

‘ဟုတ်တယ်။ ကိုယ်-နားလည်ပြီ’

‘သည်တော့ သည်အဆင်းဟာ တခြားသူကို အထောက်အပံ့ ပေးနေတဲ့ ရုပ်တွေ၊ အကြောင်းစုံလို့ ပေါင်းဆုံကြတုန်းပဲ ဖြစ်ယောင်၊ဖြစ်ရိပ် ပေါ်တာမျှပဲ။ အကြောင်းနည်းလို့ အပေါင်းကွဲတာနဲ့ မရှိတော့ဘူး။ ဖြစ်ရိပ် ဖြစ်ယောင်တွေ ပျောက်သွားရတယ်ပေါ့’

‘ဟုတ်ပြီ။ သည်တော့ သည်‘ရုပ်’တွေဟာ အရှိတရားတွေ မဟုတ် ဘူး။ မမြင်ရရာကလာပြီး၊ မမြင်ရရာသွားတဲ့ လျှပ်စီးလိုဖြစ်တဲ့ အဖြစ်၊ အပျက်တွေပဲ’

‘သည်‘ရုပ်’-တွေဟာ အရှိမဟုတ်ဘူး။ သမုတိတရားတွေဖြစ်တဲ့ ငါတွေ၊ သူ-တွေသာ အရှိတရားမဟုတ်တာ မဟုတ်ဘူး။ ပရမတ်တရား ဖြစ်တဲ့ ‘ရုပ်’-တွေလည်း ‘အရှိတရားမဟုတ်’တာ တွေပဲ။ ဒါကြောင့် ‘ရုပ်’-တွေဟာ ‘အနိစ္စ၊ဒုက္ခ၊အနတ္တ’တွေ ဖြစ်တယ်-လို့ မြင်ကြတယ်’

‘ရုပ်’-တွေကို ‘အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ’ရှုတာဆိုတော့ ‘ဝိပဿနာ’ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဝိပဿနာ ဖြစ်-မဖြစ်တော့ မသိဘူး။ ‘ရုပ်တွေမရှိတာ သိတဲ့ အဖြစ်’-ရောက်တာတော့ အထင်အရှားပဲ ဆရာတော်’

‘ရုပ်တွေမရှိတာ နိဗ္ဗာန်မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဘယ်ကလာ နိဗ္ဗာန်ရမှာလဲ ဆရာတော်။ အဲဒါ ‘အာကာသ’-ပဲ’

‘အာကာသဆိုတာ ဘာလဲ’
 ‘လဟာပြင်’-ပေါ့။ ဘာမှမရှိဘူးပေါ့ ဆရာတော်’
 ‘ဘာမှမရှိတာဟာ လဟာပြင်အာကာသတဲ့လား’
 ‘မဖြစ်၊မပျက်တဲ့အရာ’-ပေါ့ ဆရာတော်’
 ‘အာကာသဟာ မဖြစ်၊မပျက်တဲ့အရာ’-လား’
 ‘အာကာသဟာ-ဘယ်အကြောင်းကြောင့်မှ ဖြစ်တာမဟုတ်ဘူး၊
 ဘယ်အကြောင်းကြောင့်မှလည်း မပျက်ဘူး’
 ‘အေး- ဟုတ်သားပဲ’
 ‘ဒါကြောင့် အာကာသဟာ အနန္တတရား ဖြစ်တယ်။ အဆုံးအ
 ပိုင်းအခြားမရှိတဲ့တရား ဖြစ်တယ်-လို့ ပြောရတဲ့တရားပဲ’
 ‘အာကာသဟာ ‘အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိတာ’ ဟုတ်တာပဲ။ ဦး
 ဉာဏတွက်ပြတဲ့ သဘောတွေက ရိုးရိုးပေမဲ့ ပေါ့ပေါ့ဆဆ မရှိဘူး’
 ‘သည်လိုမြင်တာဟာ ‘ရုပ်မဲ့အမြင်’- ဖြစ်ပါတယ်။ သည်လို ‘ရုပ်မဲ့
 မြင်တဲ့စိတ်ဟာ အရူပစိတ်’- ဖြစ်ပါတယ် ဆရာတော်’
 ‘ဒါကြောင့် ‘အာကာသအနန္တအဖြစ်ရူတဲ့ တရားဟာ အရူပ
 တရား’ ဖြစ်တော့တာပေါ့၊ ဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဆရာတော်’
 ‘ဒါတွေကို ဦးဉာဏ ဘယ်လိုသိတာလဲ’
 ‘ကိုယ့်လက်တွေ့ဖြစ်တာတွေကို သင်ကြားခဲ့ရတဲ့ သဘောတရား
 တွေနဲ့ညှိပြီး အနက်ဖော်လို့ သိတာပါပဲ’

(ချ) ရူပါရူပတရားကို နိဗ္ဗာန်လို့ ‘မမြင်ဘူး မူး-မြစ်ထင်ကြောင်း’ စကား
 ‘သူများတွေလည်း ရနေကြတာပဲ။ သင်ကြားချက်တွေလည်း
 အတူတူပဲ။ သူတို့ကတော့ ဒါတွေဟာ ‘အရူပ’-တွေလို့ ဘာကြောင့်မသိ
 တာလဲ’

‘အချက်နှစ်ချက်ကြောင့် ဖြစ်ရပါတယ် ဆရာတော်’

‘ပဌမအချက်က ဘယ်လိုလဲ’

‘ကိုယ်-ရထားတာနဲ့ ကိုယ်-စွဲလန်းပြီး အထင်ကြီးသွား-လို့ပါပဲ’

‘ဒုတိယအချက်ကကော’

‘ဒုတိယတစ်ချက်က သင်ကြားခဲ့ရတဲ့စာပေတွေကို အနက်ဖော်
 ကြည့်ဖို့ လိုအပ်တယ် မထင်ဖြစ်ပြီး၊ ဖော်မကြည့်တာကြောင့် အနက်မပေါ်
 လို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ- လုပ်ပါဦး’

‘ရူပါရူပ ဈာန်စိတ်တွေကို စာပေက ဖွင့်ပြထားတဲ့အတိုင်း မသိ
 ဘဲ လက်ခံလိုက်ပြီး၊ အမှန်အကန်အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ကိုယ်တိုင် ရှာဖွေ
 မကြည့်လို့ပါပဲ’

‘ဦးဉာဏက သူတို့ဖြစ်တဲ့ အချက်နှစ်ချက် ဘာကြောင့်မဖြစ်တာ
 လဲ’

‘ရှင်းပါတယ် ဆရာတော်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘တပည့်တော်က သူများတွေနဲ့ အတော်ကြီး ခြားနားပါတယ်’

‘ကံ၊ ဉာဏ်၊ ဝီရိယတွေ ပိုကောင်းလို့လား’

‘မဟုတ်ပါဘူး ဆရာတော်။ ဒါတွေဟာ သူတို့ခြေဖျားတောင်
 မှီကောင်းမှီမှီမယ် ထင်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာတွေ ခြားနားတာလဲ’

‘တပည့်တော်က သည်တရားတွေ ရခဲ့တာဟာ နိဗ္ဗာန်၊မဂ်၊ဖိုလ်
တရားတွေကိုရှာရင်း ရခဲ့တာ မဟုတ်ပါဘူး’

‘အင်း-’

‘သူများတွေက နိဗ္ဗာန်၊မဂ်၊ဖိုလ်ရှာရင်း သည်ရူပါရူပတရားတွေကို
ရခဲ့ကြတာတွေပဲ’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်တော့ ရူပါရူပတွေကို တွေ့ပြီဆိုလျင်ပဲ ကိုယ်ရှာတဲ့တရား
တွေတာ-လို့ ထင်မိမှာပဲ’

‘အင်း-’

‘တရားရှာသူတွေသိတာက ကာမတရား တစ်ခုတည်းပဲ ဖြစ်
တယ်။ ရူပါရူပတွေကို သိပြီးသားမရှိကြဘူး ဆရာတော်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ကိုယ်ရှာတဲ့တရားရဲ့အကျိုးကလည်း ကာမဂုဏ်အာရုံတွေရဲ့ ဆွဲ
မြှူညှို့ငင်ခံရမှုက လွတ်ဖို့ ဖြစ်နေတယ်’

‘အေး-’

‘ရူပါရူပတရားတွေ ရလျင်လည်း ကာမဂုဏ်အာရုံတွေရဲ့ ဆွဲမြှူ
ညှို့ငင်ခံရမှုက လွတ်တာပဲ’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘သည်တော့ ‘မမြင်ဘူး မူး မြစ်ထင်’ဆိုတာလို ကိုယ်ရတဲ့ ရူပါရူပ
ကိုပဲ တရားထူးကိုတော့ ငါရခဲ့ပြီ-လို့ အဓိမာနတွေ ဝင်ပြီး၊ ငါ-ရတာဟာ
မဂ်၊ဖိုလ်၊နိဗ္ဗာန်အစစ်ပဲ။ ဘယ်သူမှ မေးဖို့မလိုဘူး၊ ငါ့ကိုယ်တွေ့ဆိုပြီး
အထင်ကြီးပြီး ‘အစွဲ’-ဝင်သွားပါတယ်’

‘သူတို့က တရားကို၊ ကိုယ့်ဟာ-လို့ အစွဲဝင်သွားတာကိုး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါတယ် ဆရာတော်’

‘ဦးဉာဏက သည်အစွဲ ဘာကြောင့် မဝင်တာလဲ’

‘တပည့်တော်က တရားမရှာပါဘူး။ တရားလည်း လိုချင်ကောင်း မှန်း မသိပါဘူး။ မဂ်၊ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဟာ ကိုယ်နဲ့တန်တဲ့အရာလို့တောင် မထင် ခဲ့ပါဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ကိုယ်က မှန်မှားမှားကလေး ရှိသေးတယ်- ထင်လို့ပါပဲ’

‘မလိုချင်ဘဲ ‘ရှုတရား’-တွေကို ဘာကြောင့် အားထုတ်တာလဲ’

‘တရား’-လို့ထင်ပြီး အားထုတ်တာ မဟုတ်ဘဲ၊ စိတ်နဲ့ကိုယ် ကွဲနေ တာ တွဲလာမလား-လို့ အားထုတ်တာပါပဲ’

‘ဦးဉာဏက မဂ်၊ဖိုလ်၊နိဗ္ဗာန် ရကောင်းစေဆိုပြီး အားထုတ်တာ မဟုတ်ဘူးပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ရူပတရားရတော့ ဘာကြောင့် ဆန္ဒမပြည့်တာလဲ’

‘အဲသည်တရားက အားထုတ်ရတာလည်း ပင်ပန်းတယ်။ ရတာ ကြီးက ကိုယ်လိုချင်တာ မဟုတ်ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘သူတွေ၊ ကိုယ်တွေ မရှိတာကြီးဘဲ’

‘ဒါကို ဘာဖြစ်လို့ မလိုချင်တာလဲ’

‘မရှိတာ’ ဘာအသုံးကျမှာမှတ်လို့ပဲ- ဆရာတော်။ ဘယ်လိုချင်ပါ့ မလဲ’

‘ဦးဉာဏလိုချင်တာ စိတ်နဲ့ကိုယ် မကွဲဘဲ အေးချမ်းစွာ နေချင် တာ၊ ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သည်တော့ ဒါကို မလုပ်တော့ဘူးပေါ့’
 ‘ဒါကိုလျှော့လိုက်တော့ ဉာဏ်တွေ့ရွှင်နေတယ်။ ‘စိတ်ရဲ့ ဖြစ်ပြီး
 မရှိတဲ့နေရာ’-ကို တွေ့တာပါပဲ။ သည်မှာ ‘စိတ်လည်း ငြိမ်သွားပါတယ်’
 ‘ဒါက သူ့ဖာသာသူဖြစ်တာ ပြောရမလား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်။ ဘာမှ အထူးအားထုတ်တာ မဟုတ်ဘဲ၊ အသိမှာ
 သူ့ဖာသာသူ ထင်လာတာပါ’
 ‘ဒါကို သဘောကျသလား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဆရာတော်’
 ‘ဘာကြောင့်သဘောကျတာလဲ’
 ‘အချက်နှစ်ချက်ကြောင့်ပါပဲ’
 ‘ပဌမအချက်က ဘာလဲ’
 ‘အားစိုက်ထုတ်ရတာ မရှိတာပါပဲ’
 ‘ဒုတိယကကော’
 ‘စိတ် ငြိမ်ဝပ်သွားလို့ပါပဲ’
 ‘ဒါကို တရားရတယ်-လို့ မမှတ်ဘူးပေါ့’
 ‘အစမှာ မမှတ်ပါဘူး’
 ‘ဘာလို့ မှတ်သလဲ’
 ‘တပည့်တော်ကိုပေးမည့် ဘေးရန်တွေက ခိုအောင်းရာ လိုက်
 ခေါင်းကြီးလို့ အောက်မေ့ပါတယ်’
 ‘လိုက်ခေါင်းနဲ့ တူလို့လား၊ တင်စားတာလား’
 ‘တူပါတယ်၊ လိုက်ခေါင်းကြီးဟာ မပျက်ဘဲ ထာဝရရှိနေသလို၊
 အဲဒါကလည်း မပျက်ဘဲ ထာဝရရှိနေတဲ့အရာဖြစ်တယ်-လို့ သိရတာဟာ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

တူတာပါပဲ’

‘နောက်တော့ ဒါကြီးကို ‘တရားရတာ’လို့ ဘာကြောင့် ထင်သွားသလဲ’

‘သူ့အကျိုးဆက်တွေက လူကို အတော်ကြီး ပြောင်းလဲသွားခဲ့လို့ပါပဲ’

‘ဘယ်လောက် ပြောင်းလဲလို့လဲ’

‘ကိုယ်သိထားတဲ့ တရားရသူရဲ့ လက္ခဏာတွေ ဖြစ်ပြီ-လို့ သိရတဲ့အထိ ပြောင်းလဲပါတယ်’

‘သည်လိုဆို ‘သည်တရားကို ဘာကြောင့် မစွဲလန်းတာလဲ’

‘ကိုယ်ကရှုတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ အားထုတ်တာလည်း မဟုတ်ဘူး။ သည်လိုနဲ့ တရားက ရနိုင်တယ်ဆိုတာလည်း မထင်ရဲလို့ပါပဲ’

‘တရားရတာ ဟုတ်တယ်၊မဟုတ်ဘူး- မခွဲနိုင်ဖြစ်နေတော့ စွဲအားပျက်သွားတာပေါ့၊ ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဆရာတော်။ သည်အချက်ဟာ တရားရသူဆိုသူတွေ တရားကို စွဲလန်းကြသလို၊ တပည့်တော် မစွဲလန်းတဲ့အချက်ပါပဲ’

‘ဒါ ဟုတ်ပါပြီ။ သူများတွေဖြစ်သလို ကိုယ့်တရား ကိုယ်မစိစစ်ဘဲ နေတာမျိုး မဖြစ်တာက ဘာကြောင့်လဲ’

‘တပည့်တော်က ကိုယ့်တရားကိုယ် အထင်မကြီး၊ မစွဲလန်းတော့ ငါ-ရတာ တရားဟုတ်ရဲ့လား၊ ဟုတ်လျင် သူများရတဲ့တရားနဲ့ တူလိမ့်မယ်။ သူများတွေရတဲ့တရားတွေကို လိုက်ကြည့်မယ်-လို့ လုပ်ခဲ့ပါတယ်’

‘သည်တော့-’

‘တရားရကြတယ်-ဆိုတာတွေဟာ ပုံအမျိုးမျိုးဖြစ်တာကို တွေ့ရပြီး၊ တရားဆိုလျင် တစ်ခုတည်း တူရမယ်။ ဘာကြောင့် မတူသလဲ၊ ငါ-

ရတာကလည်း တရား-လို့ ပြောရအောင် အင်္ဂါနဲ့မညီတာကို တွေ့ရတယ်။ အားလုံး ရနေကြတာတွေဟာ တရားတော့ မဟုတ်နိုင်ဘူး။ ဘာတွေ ရနေကြတာလဲ- သည်မေးခွန်းတွေကို အဖြေရှာတော့ သင်ကြားချက်တွေကို အသုံးပြုပြီး၊ လက်တွေ့နဲ့ ပေါင်းစပ်မိတာပါ ဆရာတော်’

‘ဦးဉာဏက ကိုယ်ရတယ်ထင်တဲ့ တရားကို ‘တရားမဟုတ်ဘူး’-လို့ အသိပေါက်သွားလို့ တရားကို စိစစ်မိတာပေါ့၊ ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဆရာတော်။ အကောင်ကြီးတွေ့ပြီးမှ ခြေရာခံရတာဆိုတော့ ခြေရာခံရတာဟာ မခက်တော့ဘူးပေါ့’

‘လွဲမှားပြီး ပြထားတာတွေကို အကောင်မြင်ပြီးသူက မလွဲအောင် ကောက်နိုင်တယ်ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဆရာတော်။ ရူပါရူပ အရကောက်ချက်တွေဟာ မသိဘဲ ကြားဖူးနားဝနဲ့ ပြချက်တွေ အများအပြားပါပဲ’

‘ဒါတွေက ဘုရားဟော မဟုတ်ဘူးလား’

‘မဟုတ်ပါဘူး။ ‘ဘုရားက ရူပါရူပကို မဟောပါဘူး’၊ သည်တရားတွေကို ပြကြတာဟာ နောက်လူတွေက ကြားဖူးနားဝ ပြကြတာတွေ ဖြစ်ပါတယ်’

‘ဘယ်လို လွဲပြတာလဲ’

‘ဈာန်ဆိုတာ မိုးပျံတာလိုမျိုး ပြချက်တွေပေါ့ ဆရာတော်’

‘တခြား ဘာရှိသေးလဲ’

‘တန်ခိုးဆိုတာက တကယ်ဖြစ်တာဆိုတာမျိုးလည်း ပါတာပေါ့’

‘တန်ခိုးက တကယ်ဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူးလား’

‘တကယ်ဖြစ်တယ်ထင်အောင် ညှို့နှိုင်းတဲ့စိတ်အစွမ်းပေါ့ ဆရာတော်’

‘သည်လိုတွေလား’

‘သည်လိုတွေကြောင့် သင်ကြားချက်ရကြပေမဲ့လည်း ရူပါရူပကို
မသိကြဘူး’

‘သင်ကြားချက်ကိုက သိသူက သင်ကြားပေးခဲ့တာ မဟုတ်လို့ပေါ့
နော်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါကြောင့် သူတို့ရတဲ့တရားတွေကို ရူပါရူပလက္ခဏာတွေ ဝင်ပြီး
ရူပါရူပဈာန်တွေ ဖြစ်နေပေမဲ့ မသိကြတာပေါ့ ၊ ဟုတ်လား-’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဆရာတော်။’

‘ဦးဉာဏပြောတာတွေဟာ နားမလည်စရာ မပါပေမဲ့၊ လေးနက်
မှု အပြည့်ရှိပါတယ်’

‘ရူပါရူပဟာ နားမလည်စရာ မပါပေမဲ့၊ နားလည်သူ မရှိကြပါဘူး
ဆရာတော်’

‘ဟုတ်မှာပဲ။ အရူပတွေကို အရူပဖြစ်တဲ့အကြောင်း အထောက်
အထားကလေးများ ခိုင်မာရဲ့လား’

‘အခိုင်အမာရှိပါတယ် ဆရာတော်’

‘နည်းနည်းသိရအောင် လုပ်ပါဦး’

‘အာကာသကို အနန္တအဖြစ်မြင်တဲ့စိတ်ရှိသူ အရူပပုဂ္ဂိုလ်ဟာ
‘ရုပ်’-ကိုစက်ဆုပ်ရွံရှာ နှလုံးနာပါတယ်။ ‘ရူပဝိရာဂ’-ဖြစ်တယ်ပေါ့ ဘုရား’

‘ကြားဖူးတယ်’

‘အရူပပုဂ္ဂိုလ်မှာ နာမ်သက်သက်ရှိတယ်-လို့ ကြားဖူးမှာပါပဲ။
အရူပရဲ့ အမြင့်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ‘ဘာမှမရှိဘူး’-လို့ သိနေတဲ့စိတ်ကို
အမြတ်ဆုံး၊ အငြိမ်ဆုံး-လို့ပဲ ခံယူသူဖြစ်တော့ သူ့မှာ သည်သညာပဲရှိပြီး၊

တခြားသညာ ဘာမှမရှိတော့လို့ ‘နေဝသညာ နာသညာပုဂ္ဂိုလ်’လို့ ခေါ်တယ်။ ဒါကြောင့် သူ့အာရုံမှာ နာမ်ပဲရှိလို့ နာမ်သက်သက်ပုဂ္ဂိုလ် ပြောရတာပဲ။ သူ့မှာ နာမ်သက်သက်ချည်းပဲရှိတာ မဟုတ်ဘူး’

‘အသညသတ်လည်း သည်လိုပဲပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ သူ့မှာ သညာမရှိလို့ ‘အသညသတ်’ခေါ်ရတာ။ ရုပ်သက်သက်ပဲ သူ့မှာရှိလို့ နာမ်မဲ့တယ်ဆိုတာ မဟုတ်ဘူး။ သူ့မှာ နာမ်လည်းရှိတာပဲ’

‘အရူပပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ကာမကလည်း လွန်မြောက်တာပေါ့။ ‘ရုပ်’-ကတောင် လွန်မြောက်တာပဲဟာ’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ အာကာသ ရှုနေမှတော့ ဘာကို ချစ်၊မုန်း ထိခိုက် နေမလဲ ဆရာတော်’

‘အရူပစိတ်ရှိသူတွေဟာ ပြင်ပ အာရုံခံအင်္ဂါချို့တဲ့တယ်-ဆိုတာ ကော ဘယ်လိုလဲ’

‘ချို့ပြီပေါ့ ဘုရား။ အာရုံတွေကို အာရုံအဖြစ်မှ မခံယူ မသိမြင် တော့တာပဲ’

‘သူတို့လည်း ဘာဝချို့နေပြီ- ဆိုတာကော’

‘သေချာတာပေါ့ ဘုရား။ သူတို့ဆီမှာ ကျား၊မ အသွင်အပြင် အခြင်းအရာ၊ အာရုံ၊ နိမိတ်၊ သုဉ်းဆိတ်နေတာ တွေ့ရမှာပါပဲ’

‘သူတို့ဟာ ‘ရုပ်ပြစ်ရှစ်ပါး’-ဝင်တာမှာကော’

‘ဝင်ပြီပေါ့ ဆရာတော်’

‘လုပ်စမ်းပါဦး’

(ဗ) ရှုပါရှုပသမားတွေ ကံလက်မခံလို့ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်ကြောင်း
 စကား
 ‘ရှုပါရှုပ နှစ်ဝသောပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ပုဂ္ဂိုလ်၊သတ္တဝါ၊သူ၊ငါ-ဆိုတဲ့
 သမုတိတွေကို လက်မခံတော့ဘူးပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အကောင်တွေ ငြင်းဆန်သူတွေဟာ အကောင်တွေရဲ့ အပြုအမူ
 အမှုကိစ္စတွေကို လက်မခံတော့ဘူးပဲ’
 ‘အင်း-’
 ‘ကံ’-ဆိုတာ သည်သူတွေရဲ့ ‘စေတနာပါတဲ့ ကာယ၊ဝစီ၊မနော
 အမှုတွေရဲ့ နာမည်’-ပဲ’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘သည်တော့ ‘ကံ’-ကိုလည်း လက်ခံလို့ မရတော့ဘူးပေါ့’
 ‘အင်း-’
 ‘ကံရဲ့ အကြောင်းတရားဖြစ်တဲ့ ‘ကိလေသာ’-ကိုတော့ လက်ခံလို့
 ပိုပြီး မဖြစ်တော့ဘူးပေါ့’
 ‘ကံ’-လက်မခံလျင် ‘ကံအကြောင်း’-ကျမှ ‘ရှိတယ်’-ပြောလို့ မရ
 ဘူးပေါ့’
 ‘ကံ’-လက်မခံတော့ ကံရဲ့အကျိုး‘ဝိပါက်’ကိုလည်း လက်မခံတော့
 ဘူး’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သည်လို ‘ကံရယ်၊ ကံရဲ့အကြောင်းရယ်၊ ကံရဲ့အကျိုးရယ်’-ကို
 လက်မခံတာ ‘ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ငြင်းဆိုတာ’- ဖြစ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဪ-’
 ‘သည်ဝါဒတွေဟာ ‘အကြိယဝါဒ၊ အဟေတုကဝါဒ၊ နတ္ထိကဝါဒ’
 တွေလို့ ခေါ်တာပဲ’
 ‘အေး-’
 ‘သည်ဝါဒတွေဟာ ‘နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’-ဖြစ်တဲ့ ဝါဒတွေပဲ’
 ‘နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆိုတာ ကြားဖူးတယ်၊ အဓိပ္ပါယ်က ဘာတဲ့လဲ’
 ‘မြဲမြဲတဲ့အမြင်မှား’-လို့ အဓိပ္ပါယ် ရပါတယ်’
 ‘ဒါဟာ တော်တော်ဆိုးတဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပဲ’
 ‘သည်အမြင်မှား ရှိနေသူတွေက တရားရဖို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး ဆရာ
 တော်’
 ‘ရူပါရူပတရားတွေဟာ ကောင်းတာတွေလိုလိုနဲ့ တော်တော်ဆိုး
 ပါလား’
 ‘ဆိုးတာကတော့ ကမ်းကုန်ပဲ။ ဘုရားပွင့်တာဟာ သူတို့အတွက်
 ဘာမှအကျိုးမရှိတဲ့ အနေအထားထဲကပဲ’
 ‘ဒါကြောင့် သည်အမြင်ရှိသူတွေဟာ ရပ်ပြစ်ထဲ ဝင်ကုန်ကြတာ
 ကိုး’
 ‘သူတို့က ‘ကံလက်မခံတဲ့သူ’-တွေပဲ။ ‘ကံ’-ဟာ ပုဂ္ဂိုလ်၊သတ္တဝါ
 တွေရဲ့ အမူအရာ ကြိယာတွေပဲ။ သည် အမူအရာကြိယာတွေဟာ ဒါ
 တွေကိုပြုသူကတ္တားမရှိဘဲ ဖြစ်လို့ရတာမှ မဟုတ်တာပဲ’
 ‘ကြိယာဟာ ကတ္တားနဲ့ ကာလတူရှိရတာဟာ ထုံးစံပဲ’
 ‘ကတ္တားကို ငြင်းပစ်တော့ ကြိယာကို ဘယ်လိုလက်ခံမလဲပေါ့’
 ‘သည်လိုဆိုတော့ သူတို့ဟာ ကုသိုလ်၊အကုသိုလ်ဆိုတာရှိမှာ မ
 ဟုတ်တော့ဘူးပေါ့’

‘သူတို့ကပြောတယ်၊ သူတို့ဟာ ကုသိုလ်၊အကုသိုလ်ဆိုတာ မရှိ
တော့ဘူး-တဲ့။ သူတို့က ကြိယာနဲ့ပဲ နေတယ်ပေါ့’

‘ဒါန၊ သီလစတဲ့ ပုညကြိယဝတ္ထုတွေကို သူတို့ လုပ်ကြသေးလား’

‘မလုပ်ဘူးလို့ ပြောရမှာပဲ။ လုပ်လည်း လောကကြောင်းအရပဲ
ဖြစ်တော့တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘စေတနာမပါတော့ဘဲ လုပ်တယ်ပေါ့- ဆရာတော်’

‘တကယ်ဟုတ်ရဲ့လား’

‘သူတို့နဲ့ ဆက်ဆံတဲ့သူတွေကိုကြည့် ဆရာတော်’

‘ဘယ်လိုတွေ့ရမှာလဲ’

‘ကျောက်ခဲတွေ ထိစပ်နေသလိုဖြစ်တာ တွေ့ရလို့ပဲ’

‘ကျောက်ခဲချင်းတွေ့တာ ဘယ်လိုနေလို့လဲ’

‘အစေးမကပ်ဘူးပေါ့။ သူတို့ လင်သား၊ မယား၊ သားသမီး၊ မိဘ
ဆွေညာ အားလုံးအပေါ်မှာ သူတို့ အစေးမကပ်ဘူး။ သူတို့က မကပ်
တော့ တစ်ဘက်သူတွေကလည်း သူတို့လိုပဲ မကပ်ဘူး။ ပျက်ချော်ချော်
ဆက်ဆံနေတာ တွေ့ရတယ်’

‘သည်လိုတွေ ဘာကြောင့်ဖြစ်ရတာလဲ’

‘လူတစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ဆက်ဆံတဲ့အခါ မိဘနဲ့ သားသမီးဖြစ်ဖြစ်။

‘ကံ’-ကိုကြည့်ပြီး ဆက်ဆံရတာပါ။ ‘ကံ’ဟာ ကာယ၊ဝစီ၊မနောဆိုပြီး ဖြစ်
ရာသုံးခု ရှိပါတယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘သည်သုံးခု ကောင်းမွန်လျှင် ဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်တာပါပဲ။
မကောင်းလျှင် မကောင်းတာပါပဲ’

‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘သည်သုံးခု ကောင်းမွန်မှုကို မှန်ကန်တဲ့ဆက်ဆံရေးရဲ့ ရပ်တည်
 ချက်ဖြစ်တယ်-လို့၊ ‘သီလ’-လို့ ပြောရပါတယ်’
 ‘ဪ-’
 ‘သည်သီလဟာ ‘ဝိရတီသုံးပါး’-ပဲ ဖြစ်ပါတယ်’
 ‘ဘာတွေလဲ’
 ‘သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝတို့ပေါ့’
 ‘ဒါ-သီလကွန္ဓမဂ္ဂင်သုံးပါးပဲ’
 ‘သူတို့မှာ သည်တရားတွေ မရှိပါဘူး- ဆရာတော်’
 ‘ဘုရားတရားကို ကျင့်တဲ့အခါမှာ သည်သီလကွန္ဓမဂ္ဂင်တွေဟာ
 လက်ဦးကျင့်ရမည့် တရားတွေပဲ’
 ‘အဲဒါတွေကို သူတို့ မကျင့်ကြပါဘူး’
 ‘သူတို့တော့ ကျင့်တယ်-ပြောမလားပါပဲ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆရာတော်’
 ‘သူတို့ဟာ မလိမ်ဘူး၊ မခိုးဘူး၊ အလိုမကြီးဘူး။ ဒါကြောင့် သည်
 သီလတွေ သူတို့ကျင့်တယ် ပြောကြမလားပဲ’
 ‘သူတို့ထင်တာ မမှန်ပါဘူး ဆရာတော်’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘သူတို့မှာရှိတဲ့ စိတ်ဟာ၊ စေတသိက်အများဆုံး ယှဉ်နိုင်တာက
 သုံးဆယ့်ငါးပါးပဲ ဖြစ်တယ်’
 ‘ဘာတွေလဲ’
 ‘ဝိရတီမပါတဲ့ အညသမာန်းနဲ့သောဘဏရာသီက စေတသိက်
 တွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သူတို့ သီလမရှိတာနဲ့ လူ့ယဉ်ကျေးမှုမဲ့တာ စာနဲ့ပေနဲ့ တွက်ပြ
လို့တောင် ရတာပဲကိုး’

‘အရူပစိတ်ရှိသူတွေဟာ ကရုဏာ၊မုဒိတာခေါ်တဲ့ လူချင်းဆက်
ဆံတဲ့အခါ မလွဲမသွေ ရှိအပ်တဲ့အရာတွေလည်း မရှိကြတာ တွေ့ရပါ
တယ်’

‘ဒါကြောင့် သူတို့နဲ့ သူတို့ပတ်ဝန်းကျင်လူတွေ ဆက်ဆံတဲ့
အခါ ကျောက်ခဲချင်းထိနေသလိုဖြစ်တယ် ဆိုတာလို ဖြစ်ကြတာကိုး’

‘သည်တရားတွေဟာ ‘ဘုရားတရား မဟုတ်’-ရုံသာမက၊ ဘုရား
က ‘မကောင်းဘူး’-လို့ ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း လူ့လောကအတွက် တကယ်
မကောင်းတဲ့ တရားတွေလည်း ဖြစ်ပါတယ်’

‘ဒါပေမဲ့ သူတို့ကတော့ အမြတ်ဆုံးတရားကို သူတို့တွေ့တာ၊
ဘုရားရဲ့တရားကို သူတို့ရတာ-လို့ထင်ပြီး ကျေနပ်နေကြတယ်နော်’

‘ဒါတွေဟာ ‘ဝိဘဝတဏှာ’ရဲ့ ပြုစားချက်ခံရသူတွေရဲ့ တဏှာပူး
ပြီး ပြောတဲ့အသံတွေပါ ဆရာတော်’

‘ဘယ်လိုပြောလိုက်တာလဲ’

‘သူတို့ဟာ သူတို့ကိုယ် ဘာဖြစ်ပြီ-လို့ ထင်နေပါတယ်။ ဘာမှမလို
ချင်တော့ဘူး ဖြစ်နေတော့လည်း ထင်တာပေါ့ ဆရာတော်’

‘ဘဝမလိုချင်တော့ဘူး ဆိုလျှင် ဘဝကလည်း မရတော့ဘူး မ
ဟုတ်ဘူးလား’

‘အဲသည်လို မလိုချင်တာကိုက ဆန်းကျယ်တဲ့ တဏှာတစ်မျိုးပေါ့
ဆရာတော်’

‘အဲဒါ ‘ဝိဘဝတဏှာ’-လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ အဲသည်တဏှာက ‘ဝိဘဝတဏှာ’-ပါ။ အဲသည်

တဏှာက သူတို့ကိုပူးပြီး စကားတွေပြောပါတယ်
 ‘ဘယ်လို မာနရှိတာ တွေ့ရသလဲ’
 ‘သူတို့ဟာ အားလုံးကိုသိသူတွေ ဖြစ်နေကြပြီ။ သဗ္ဗညုတွေပေါ့။
 ဘုရားလည်း သူတို့ထက် ပိုမသိဘူး။ သည်လိုများပဲ ထင်ပါတယ်’
 ‘သည်လိုသူတွေမှာ ထင်စရာ ရှိလို့လား’
 ‘ရှိပြီလား ဆရာတော်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘သူတို့က ‘ဘာမှမရှိတာ’-သိတာဆိုတော့ မရှိတာ အမျိုးမျိုး အ
 ပြားပြား များတာမှ မဟုတ်တာပဲ။ သည်တော့ အားလုံးကိုသိတယ်-လို့
 ပြောနိုင်တော့တာပဲ။ ဘုရားလည်း သူတို့ထက်မသိဘူး ဖြစ်တော့တာပေါ့’
 ‘သူတို့အရှိုက ဒါဘဲဖြစ်နေတော့တာကိုး’
 ‘သူတို့က ‘ရုပ်ရော၊နာမ်ရော၊ပညတ်ရော အားလုံးတွေဟာ အရှိ
 တွေ မဟုတ်ဘူး၊ သုညတွေသာ အရှိဖြစ်တယ်။ သုညဟာ အဘိုးအတန်
 ဆုံးဖြစ်တယ်’၊ အဲဒါ သူတို့သိတာပေါ့’
 ‘သုညဟာ ဘယ်လို အဘိုးတန်တာလဲ’
 ‘သုညဟာ စစ်မှန်တဲ့ အရှိအမှန်ဖြစ်တယ်’၊ ဒါကြောင့် အဖိုးတန်
 တယ်ပေါ့။ ‘သုညဟာ အစစရဲ့ညီမျှခြင်းဖြစ်တယ်’၊ ဒြပ်ဇီးရိုး(Matter
 zero)၊ တိုင်းမိဇီးရိုး(Time zero) အမျိုးမျိုး တွက်ပြတာပေါ့’
 ‘သည်လိုထင်တာတွေဟာ အမှန်တွေလား’
 ‘စိတ္တဇ’-တွေပါ’
 ‘ကဲ- ဟုတ်ပြီ။ အရူပတွေရဲ့ အရူပဖြစ်ပုံတွေကို ဦးဉာဏက ခရေ
 စေ့တွင်းချ တကယ်ရအောင် စိစစ်ပြီးတာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဆရာတော်။ ဒါနဲ့စပ်တဲ့ သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှုဟာ
 တပည့်တော်အနေနဲ့ မကျန်လှဘူး ထင်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်လိုသိတော့ အခက်အခဲ ရှိသေးလား’
 ‘သိပ်ကိုရှိတာပေါ့ ဆရာတော်’
 ‘လုပ်စမ်းပါဦး’
 ‘ဒါလည်း ရှည်လျားမယ် ဆရာတော်’
 ‘ရှည်ချင်ရှည်ပါစေ၊ ဒါတွေ နားထောင်မှဖြစ်မယ်’
 ‘ရူပါရူပတွေကို ရူပါရူပပဲလို့သိပြီး နောက်မှာ ပြဿနာတစ်ခု ပေါ်ပါတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘သည်စိတ်တွေဟာ လုပ်တုန်းမှာဖြစ်တာ ဟုတ်ပြီ။လုပ်ပြီးနောက်
 လည်း လုပ်တုန်းကလိုပဲ ဆက်လက်ဖြစ်တည်နေတာက ဘာလဲ-လို့ပဲ’
 ‘နောက်- ဘယ်လိုအဖြေရလဲ’
 ‘ဒါတွေဟာ ‘ဝိပါက်’-တွေပဲလို့ ဖြစ်ပါတယ်’
 ‘ဝိပါက်ကို အလျင်က သင်ကြားချက်မှာ မသိဘူးလား’
 ‘သင်ကြားချက်မှာ ဝိပါက်ဆိုလို့ ဝိပါက်လိုက်ရတာပဲ။ ဝိပါက်
 ဘယ်သဘောရှိတယ်ပြောလည်း ဝမ်းတွင်းပါမျက်မမြင်ကို အရောင်အ
 ကြောင်း ပြောတာလိုပဲ ဖြစ်ပါတယ်’
 ‘စာသင်ရတာ ဒါတွေကို မသိဘူးလား’
 ‘မသိပါဘူး ဆရာတော်’
 ‘ကောင်းကောင်း မသင်လို့လား’
 ‘မဟုတ်ပါဘူး။ သက်သေအဖြစ် ပြောရလျှင် တပည့်တော်ထက်
 သင်ယူမှုမှာသာသူဟာ အနည်းအပါးပဲ ရှိပါတယ်။ တပည့်တော်ကို မမီတဲ့
 သင်ယူသူတွေ အများအပြားပါပဲ။ သင်ယူမှုမှာ တပည့်တော်ဟာ လူညံ့
 မဟုတ်ပါဘူး- ဆိုလိုတာပါ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သင်ကြားချက်မှာ ချွတ်ယွင်းလို့လား’
 ‘သဘောတရားမှာ ချွတ်ယွင်းလို့ပါ - ဆရာတော်။
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ဝိပါက်ဆိုတာ ဘဝခြားပြီးမှ ပေါ်ရတဲ့တရား’-လို့ သဘောတရား
 က ပြောပါတယ်။ အခု ရနေတာဟာ ‘ဝိပါက်’ဖြစ်ပေမယ့် သည်‘ဝိပါက်’နဲ့
 ‘ဝိပါက်ရဲ့ ကံ’- ဘယ်လိုဆက်စပ်တာကို မသိပါဘူး။ ‘ကံနဲ့ ဝိပါက်’ရဲ့ဆက်
 စပ်မှုကို အကြားကျယ်ကျယ်ကြီးနဲ့ ထားပြီးမှ သဘောတရားက ပြထားပါ
 တယ်။ သည်တော့ ‘ဝိပါက်’ကို မသိတော့တာပါပဲ’
 ‘သည်လိုဆိုတော့ ‘ဝိပါက်’ဟာ ပြောနေကြပေမဲ့ မသိကြဘူးပေါ့’
 ‘အဲသည်အတိုင်းပါပဲ ဆရာတော်’
 ‘အခု ဦးဉာဏက မဟဂ္ဂတတွေရဲ့ ဝိပါက်တွေကို သိလာတာပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဆရာတော်’
 ‘ဒါသိတော့ ပြဿနာတက်တာက ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ရူပါရူပဝိပါက်တွေဟာ လူ့ပြည်မှာမဖြစ်ကောင်းဘူး’-လို့ စာပေ
 မှာ သင်ကြားထားရပါတယ်’
 ‘အဲသည်လို စာကဆိုသလား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဘယ်လိုဆိုတာလဲ’
 ‘ရူပါရူပဝိပါက်တွေဟာ ကိစ္စသုံးခုပဲ တပ်ကြပါတယ်’
 ‘ဘာကိစ္စတွေလဲ’
 ‘ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိ’ ကိစ္စတွေပါ’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘သည်ဝိပါက်တွေဖြစ်တယ်ဆိုလျှင် ‘ဘဝင်ကိစ္စ’တပ်ပြီးတော့ပဲ

ဖြစ်ခွင့်ရှိပါတယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ပဋိသန္ဓေနဲ့ စုတိက၊ မွေးနဲ့သေမှာမှ ဖြစ်လို့ရတယ်-လို့လည်း သင်ကြားထားပါတယ်’

‘လုပ်ပါဦး’

‘ဘဝင်စိတ်ကလည်း ပဋိသန္ဓေတုန်းက ဖြစ်ခဲ့မှ ဖြစ်လို့ရတယ်-လို့လည်း သင်ကြားထားပါတယ်’

‘ဘယ်လိုပတ်သက်တာလဲ’

‘လူတွေဟာ ရူပါရူပဝိပါက်နဲ့ ပဋိသန္ဓေ မနေခဲ့ရဘူး။ ဒါကြောင့် လူတွေမှာ ရူပါရူပဘဝင်လည်း မကျဘူး။ သည်စိတ်ဟာ တခြားကိစ္စနဲ့ လည်း တပ်ပြီးဖြစ်ခွင့် မရှိဘူး။ သည်တော့ လူတွေမှာ သည်စိတ်ဖြစ်လို့ မရဘူးပေါ့ ဆရာတော်’

‘ဟုတ်တာပဲ။ သည်လိုဆိုတော့ ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ’

‘ရူပါရူပဝိပါက်တွေ တို့ဆီမှာဖြစ်တာ ဧကန္တပဲ။ တို့သင်ထားတဲ့စာ က မဖြစ်ရဘူး-ဆိုတာကလည်း ပြောင်းလဲစရာ မရှိဘူး။ ဒါ- ဘယ်လိုလုပ် မလဲ’-ဆိုတဲ့ ပြဿနာ တက်လာပါတယ်’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘တပည့်တော်က စဉ်းစားပါတယ်’

‘လုပ်ပါဦး’

‘ငါသိနဲ့ စာသိ၊ နှစ်ခုယှဉ်လာလျင် ဘယ်ဟာမှန်မလဲ-’ပေါ့’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘ငါက စာအတွက်မဟုတ်ဘူး။ စာက ငါအတွက်ပဲ။ ငါကိုယ်တိုင် က သိတာကိုပစ်ပြီး စာကသိတာနောက် လိုက်လို့မဖြစ်ဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အေး-’

‘လက်ကောက်နဲ့လက် မတော်ဘူးဆိုလျင် လက်ကောက်အတွက် လက်လုပ်ထားတာ မဟုတ်ဘူး။ လက်အတွက် လက်ကောက်လုပ်ထားတာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်တော့ မတော်လျင် လက်ကိုပြင်ဖို့အကြောင်း တစ်စုံတရာ မရှိဘူး။ လက်ကောက်ကိုပဲ ပြင်ရမှာ ဖြစ်တယ်’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘သည်လိုဆုံးဖြတ်ပြီး၊ ငါ့မှာ ရှုပါရူပဝိပါက်တွေဖြစ်တာ အမှန်တကယ်ပဲ’-လို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး၊ ‘လူမှာမဖြစ်ဘူး’ဆိုတဲ့ စာကို ကျော်လိုက်တယ်’

‘စာကိုကျော်ရတာ စိတ်ထဲ စနိုးစနောင့် ဖြစ်မှာပေါ့’

‘ဖြစ်ပြီလား ဆရာတော်’

‘စာက ကိုယ့်အတွက် ဘဝလမ်းညွှန် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်။ တပည့်တော်လည်း စာပေကို သံယောဇဉ် ရှိပါတယ်။ ကျော်ရပေမဲ့ စိတ်က သိပ်မကောင်းပါဘူး’

‘ဟုတ်မှာပဲ’

‘သည်တော့ တပည့်တော်က စာကို ငါသိနဲ့ ညှိဖို့ ကြိုးစားပါတယ်’

‘ဘယ်လို ညှိမှာလဲ’

‘သည်ဝိပါက်တွေဟာ ငါ့အသိမှာ လူထဲမှာဖြစ်တယ်။ စာထဲမှာတော့ ဗြဟ္မာမှာမှ ဖြစ်မယ်- ပြောတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်နှစ်ခုကို ထပ်ယူလျင်၊ လူမှာလည်းဖြစ်တာ မဖျက်ရအောင်၊ ဗြဟ္မာမှာလည်းဖြစ်တာ မဖျက်ရလေအောင်၊ ဗြဟ္မာဟာ လူပဲဖြစ်တယ်-

ဆိုတာ လုပ်ရမယ်’

‘အင်း-’

‘စာထဲမှာ ဗြဟ္မာဟာ ဘယ်သူ-လို့ အတိအကျပြောတာ မဟုတ်ဘူး’

‘မပြောဘူးလား’

‘ဘုရားရဲ့ တရားတွေထဲမှာ ဗြဟ္မာဟာ ရဟန္တာတွေ-လို့ ပြောတာတွေလည်း ရှိတယ်။ မိဘတွေဟာ ဗြဟ္မာတွေ-လို့ ပြောတာတွေလည်း ရှိတယ်’

‘ရူပါရူပစိတ် ရှိတဲ့သူတွေဟာ ရူပါရူပဗြဟ္မာတွေပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ ဗြဟ္မာတွေဟာ လူတွေရဲ့ ရူပါရူပကံတွေ ပြုမူသူတွေရဲ့ အမည်တွေပါပဲ’

‘ဒါတွေသိသွားတာကတော့ ရိုးရာဘာသာရေးကို အတော် ခုန်ကျော်သွားတာပဲ’

‘မလွဲမရှောင်သာဘဲ ဆရာတော်။ သည်တွင်တောင် ရပ်လို့ မရဘူး။ ဒေဝတာတွေ၊ အပါယ်တွေပါ လူတွေဖြစ်တာအထိ ဆင်ခြင်သွားရပါတယ်’

‘သုံးဆယ့်တစ်ဘုံက သတ္တဝါတွေဟာ လူတွေ ဖြစ်သွားသလား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဆရာတော်။ လူတွေဟာ ပြုကြတဲ့ကံအလျောက် ‘သူတို့ဘဝ’ အပြောင်းအလွဲတွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။ အဲသည် အပြောင်းအလွဲ အဖြစ်တွေဟာ အနိမ့်အမြင့်အလိုက် သတ္တဝါတွေ ဖြစ်ကြတာပါပဲ’

‘သည်လိုဖြစ်တော့ ရိုးရာဘာသာတွေအပေါ် ဘယ်လို သဘောထားမလဲ’

‘အဲသည်လိုတော့ မသုံးသပ်မိပါဘူး ဆရာတော်။ ဖြစ်လာတာ

တစ်ခုတော့ ရှိတယ်’

‘ဘာများလဲ’

‘တို့ဟာ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံကလွတ်တဲ့ တရားကို ဘုရားဟောခဲ့တာ’-လို့ ယုံပြီး၊ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံကလွတ်တဲ့ တရားဆိုပြီး ကျင့်ကြတာ။ အခု သုံးဆယ့်တစ်ဘုံထဲက တရားကိုပဲ တို့-ကျင့်မိလျက် ဖြစ်နေကြပါလား၊ ဘုရားဟောတဲ့တရားဆိုတာ ဘယ်လိုဟာများလဲ၊ ဘုရားရဲ့တရားကို ငါ-ရချင်လိုက်တာ။ သည်လိုတော့ ဆာလောင် မွတ်သိပ်မှုတစ်ခု ဖြစ်လာပါတယ်’

‘ဪ-’

‘တပည့်တော်က တရား ရချင်၊ရကောင်းမှန်း မသိခဲ့သူပါ။ အခုတော့ တရားရချင်တဲ့ဆန္ဒတွေ နိုးထပြီး ကြွလာပါတယ်’

‘ကိုယ့်ကိုယ်ကို ရှုပါရှုပမှန်းသိတော့၊ အဲဒါဟာလည်း ကိုယ့်ပန်းတိုင် မဟုတ်မှန်း သိထားတာနဲ့ ပေါင်းတော့၊ တရား-ရချင်တာ ဖြစ်မှာပေါ့’

‘ဟုတ်မှာပါ ဆရာတော်။ ဘုရားရဲ့တရားကို ရချင်၊ ရကောင်းမှန်း သိလာပါတယ်’

‘သည်တော့ ဘာလုပ်သလဲ’

‘စဉ်းစား ဆင်ခြင်ပါတယ်’

‘ဘယ်လို ဆင်ခြင်တာလဲ’

‘ငါ့ရှေ့က ဘယ်သူ့ဆီမှာမှ ဘုရားရဲ့တရားသိသူ မရှိဘူး။ ငါလည်း မသိဘူး။ ခက်ပြီ’-လို့ ပါပဲ ဆရာတော်’

‘ဝမ်းနည်းစရာပဲပေါ့’

‘ဝမ်းလည်းနည်းပါတယ်။ အားငယ်တယ်ပေါ့၊ ဆရာတော်။ဝမ်းလည်းသာပါတယ်၊ အားလည်း ရှိလာတာပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်လို ဝမ်းနည်း အားငယ်တာလဲ’

‘ဘုရားတရားမဟုတ်တာ သိပေမဲ့၊ ဘုရားတရားဟုတ်တာ ဘယ်
မှာရှာရမယ် မသိတဲ့အတွက် အားငယ်၊ ဝမ်းနည်းရတာပါပဲ။’

‘ဝမ်းသာ၊အားရှိတာက ဘာကြောင့်လဲ’

‘ဘုရားရဲ့တရားကို ငါမသိပေမဲ့ ငါဟာ ဘုရားရဲ့တရား မသိဘူး-
လို့ သိသူဖြစ်နေပြီ။ ဒါဟာ ဘုရားတရားကိုသိဖို့ အစပြုတာဖြစ်တယ်’-
ဆိုပြီး အားတက်၊ ဝမ်းသာတာပါပဲ’

‘နောက်ဆုံး ဘာဖြစ်သွားလဲ’

‘နောက်ဆုံးမှာ ဘုရားတရားကို သိချင်သူ ရနိုင်တဲ့နေရာတစ်ခုကို
တွေ့လာပါတယ်’

‘အဲဒါက ဘယ်နေလာလဲ’

‘ဘုရားတရားသိဖို့အတွက် ဘုရားဆီသွားဖို့အပြင် တခြားမရှိ
တော့ဘူး’-လို့ သိလာမှုပဲ’

‘ဘုရားက လွန်ပြီပဲ’

‘သည်လိုလည်းစဉ်းစားမိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘုရားဟောထားတဲ့
တရားတွေဟာ ရှိနေတာပဲ။ အဲသည်မှာပဲ ‘ဘုရား ဘာကိုပြောတယ်’-
ဆိုတာ ရှာပြီး၊ ဘုရားရဲ့တရားကို တွေ့အောင်လုပ်ရမယ်-လို့ ဆုံးဖြတ်ချက်
ချတာပါပဲ ဆရာတော်’

‘ဒါကြောင့် ဦးဉာဏက စာတွေဖတ်တာကိုး’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဆရာတော်။ စာသင်ရတာ မဝလို့ စာပြန်ဖတ်တာ
မဟုတ်ပါဘူး။ ‘ဘုရားက သူတရားအဖြစ် ဘာတွေပြောသလဲ’-ရှာဖို့ စာ
တွေဖတ်တာပါပဲ’

‘ဦးဉာဏဟာ ဧကန္တ ဘုရားကိုတွေ့မယ့်သူဖြစ်မယ်ဆိုတာ မျှော်

လင့်ပါတယ်။ ဒါအတွက် ဆရာတော်တို့က ဝိုင်းဝန်းခွင့်ပေးမယ်ဆိုလျှင်
 ဝမ်းသာမယ်-လို့ အသိပေးပါရစေ။ ဝိုင်းဝန်းဆိုလည်း ပစ္စည်းလေးပါး
 လောက်နဲ့ပဲ ဝိုင်းဝန်းနိုင်မှာပါ။ ဆရာတော်တို့အသက်ဟာ ကြီးခဲ့ပြီ။ ဉာဏ်
 တွေလည်း မထက်တော့ဘူး။ ဒါအတွက် ခွင့်လွှတ်ပါ-လို့ ပြောရပါမယ်’
 ‘ကျေးဇူးအထူးတင်ပြီး၊ အားအင်အဖြစ် တပည့်တော်က သတိရ
 နေမှာပါ ဆရာတော်’
 ‘သာဓု-ဦးဉာဏ၊ သာဓု-သာဓု။ သည်လောက်ကောင်းတဲ့ စကား
 မျိုး သည်တစ်သက်မှာ သည်တစ်ခါ ပြောဖူးတာပါပဲ’

အခန်း(၅)

တရားဆွေးနွေး ပြောစကားများ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

အခန်း(၅)

တရားဆွေးနွေး ပြောစကားများ

၃၄။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ စံတော်မူတောင်ပေါ်၌ တကာတစ်ဦးအား
ရှင်ဉာဏပြောသော သံဝေဂဉာဏ် တရားစကား

‘မိုးချုပ်လှသည်လား၊ ဘာကိစ္စရှိလို့လဲ’
‘သည်ည တောင်ပေါ်မှာအိပ်ပြီး ဘုန်းကြီးနဲ့ စကားပြောချင်လို့၊
ရတယ်မဟုတ်လားဘုရား’
‘ဘာပြောစရာရှိလဲ’
‘တရားအကြောင်းပေါ့၊ ဘုရား’
‘ရပါတယ်’
‘ဘုန်းကြီး အမှတ်ရသေးလား’
‘ပြောပါဦး’
‘ဝါဆိုဦးက ဘုန်းကြီးပြောခဲ့တဲ့ စကားတစ်ခု ရှိပါတယ်’
‘မင်းကွန်းမှာ တရားအားထုတ်ဖို့ ရောက်စနေ့က စကားလား’
‘ဟုတ်ပါတယ်။ အစ်မတို့ဇရပ်မှာ ဘုန်းကြီးကို စတွေ့တော့ ပြော
တဲ့စကားပါ’
‘ဘာတွေပါလိမ့်’
‘ဘာအသုံးချဖို့ တရားကိုရှာတာလဲ’-လို့ ဘုန်းကြီးက မေးတော့
‘လူမှုဒုက္ခတွေက ဝေးဖို့’-လို့ ဖြေတဲ့အခါ၊ ‘အဲဒါ မှတ်ထား။ အဲဒါကနေ
ချော်မသွားစေနဲ့’-ဆိုတဲ့ စကားပါပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါလိမ့်မယ်’
 ‘အခု သီတင်းကျွတ်ပြီ။ တပည့်တော် ပြန်ရတော့မယ်’
 ‘ဟုတ်လား’
 ‘အဲသည်စကားဟာ ဘာကိုပြောတာလဲ-သိချင်ပါတယ်’
 ‘အဲသည်မေးခွန်းကို အခုမှ မေးရတာလား’
 ‘ဝါတွင်းကတော့ တရားအားထုတ်လိုက်၊ တရားသွားနာလိုက်နဲ့
 စကားပြောဖို့က မအားဘူး မဟုတ်လား။ ဒါကြောင့် မမေးဖြစ်တာပဲ’
 ‘သူများရဲ့ ကောင်းကျင့်ကောင်းကြံကိုလည်း မတားမြစ်ရက်ဘူး။
 ကျင့်ကြံလိုက်လျင် ရောက်မည့်နေရာက ‘စိတ္တဇ’ဖြစ်နေတာလည်း သိနေ
 တယ်။ သည်တော့ ဒါကလေးကို စကားတစ်လုံးနဲ့ တန့်ပေးခဲ့ရမှာပဲ-ဆိုပြီး
 ပြောခဲ့တာပါ’
 ‘ဘုန်းကြီးက အစက ဘာဖြစ်လို့ သည်လိုမပြောရတာလဲ’
 ‘ခင်ဗျားက ဦးဇင်းတို့ အဆုံးအမယူဖို့ လာတာမှ မဟုတ်တာပဲ။
 ကြုံလို့ ဆုံတာပဲ’
 ‘ဘာ-ဘုရား’
 ‘ဒါက ခင်ဗျားအပေါ် အလွန်စေတနာဖြစ်လို့၊ ပညာသုံးပြီး မဖြစ်-
 ဖြစ်အောင် ပြောခဲ့တဲ့ စကားပဲ’
 ‘အဲသည်တုန်းက ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောလိုက်လျင် ကောင်းမှာ’
 ‘ဒါက သည်လို ပြောကောင်းတာမှ မဟုတ်တာ’
 ‘တပည့်တော် တစ်ဝါတွင်းလုံး ဒုက္ခရောက်နေရတယ်’
 ‘ခင်ဗျားဆီက သည်လိုစကားကို မျှော်နေတာ ကြာလှပြီ။ ဘာ
 ကြောင့် အခုမှ ပြောရသလဲ’
 ‘သေပါပြီ ဘုရား’

‘မတတ်နိုင်ဘူး။
 ‘သည်လိုတော့ မလုပ်ပါနဲ့ ဘုရား’
 ‘ဒါဆိုလျင် ခင်ဗျားက ဦးဇင်းနဲ့ စကားပြောဖို့ အချိန်နည်းနည်း
 ပေးရလိမ့်မယ်’
 ‘ပြောဆိုဖို့လိုသလောက် တပည့်တော်ကို ဘုန်းကြီးဆီ အပ်ပါ
 တယ်ဘုရား’
 ‘ကောင်းပြီ’
 ‘တပည့်တော်ကို ကြီးသူတစ်ယောက်ဆိုပြီးလည်း မငဲ့ပါနဲ့။ ပြော
 လိုတာ ပြောပါ’
 ‘ဦးဇင်းပြောတာတွေကို သည်အတိုင်းပဲ နားထောင်မနေပါနဲ့။
 မေးချင်တာကို တစ်လုံးတိုင်းမှာ ပြန်မေးပါ’
 ‘ကောင်းပြီဘုရား’
 ‘တရားအားထုတ်တဲ့သူဟာ မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာအဆင့်နဲ့ တ
 ရားအားထုတ်တာ မလုပ်သင့်ဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘တရားအားထုတ်တယ်ဆိုတာ တရားသိပြီးမှ လုပ်ရတဲ့ အရာပဲ’
 ‘သိပြီးမှပဲ လုပ်ဖို့ လိုသေးလို့လား’
 ‘လုပ်တယ်’ဆိုတာ သိပြီးသားကို များလာအောင် ပွားပေးတာကို
 ခေါ်တဲ့ နာမည်ပဲ’
 ‘သိတဲ့ဟာကို များအောင်လုပ်တာ’ကိုမှ ‘တရားအားထုတ်တယ်’
 လို့ ဆိုလိုတာလား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘များအောင်လုပ်ဖို့ လုပ်စရာကို သိဖို့ လိုတယ်ပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဒါကြောင့် တရားသိပြီးမှ တရားအားထုတ်ရမယ် ဆိုလိုတာ
 လား’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘တပည့်တော်တို့က ‘တရားသိအောင် တရားအားထုတ်ရတာ’
 ထင်နေတာ’
 ‘သိအောင် တရားအားထုတ်ရတာ’ မဟုတ်ဘူး၊ နာကြားလေ့
 လာရတာ’
 ‘မိရိုးဖလာ နာကြားသင်ယူမှုဟာ တရားသိတဲ့အဆင့် မရောက်
 ဘူးလား’
 ‘မိရိုးဖလာသိတာ၊ နာမည်ကိုက ‘မိဘရိုးရာ အသိ’ဆိုတာ ဖော်ပြ
 နေတာပဲ။ ကိုယ်ပိုင်အသိ မဟုတ်ဘူးပေါ့’
 ‘မိရိုးဖလာသိနဲ့ ကိုယ်ပိုင်သိကို ဘာနဲ့ခွဲရမှာလဲ’
 ‘အကြောင်းအချက် လက်ခံစစ်ဆေးမှုမပါဘဲသိတာ မိရိုးဖလာသိ
 ပဲ။ ကိုယ်ပိုင်သိတာက အချက်အလက်တွေ ဆက်စပ်ဆင်ခြင်လို့ရတဲ့
 အသိပေါ့’
 ‘ဘုရားရဲ့တရားကို မိဘတွေ ပြောတာ၊လုပ်တာတွေအတိုင်း သိ
 တာဟာ ‘မိရိုးဖလာသိ’ ဖြစ်ပြီး၊ ဘုရားရဲ့တရားတွေကို ကိုယ်တိုင် ကြောင်း၊
 ကျိုးဆင်ခြင်ပြီးသိတာဟာ ‘ကိုယ်ပိုင်သိ’လို့ ဆိုလိုတာလား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘တပည့်တော်ရဲ့ ‘တရားအသိဟာ’ မိရိုးဖလာသိလား၊ ကိုယ်ပိုင်
 သိလား- ဘုန်းကြီး ပြောနိုင်မလား’
 ‘ပြောနိုင်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာနဲ့သိတာလဲ’
 ‘မိရိုးဖလာနဲ့ပေါ့’
 ‘ဘာကြောင့်ပြောနိုင်တာလဲ’
 ‘ကိုယ်ပိုင် ဆင်ခြင်ထားတာတွေ မတွေ့ရလို့’
 ‘တပည့်တော်ဆင်ခြင်လျင် ဘုန်းကြီး ဘယ်လိုသိမယ်’
 ‘ခင်ဗျားရဲ့အမြင်နဲ့ သိတာပေါ့’
 ‘တပည့်တော်အမြင်က ဘယ်လိုနေလို့လဲ’
 ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်နေလို့’
 ‘ပုထုဇဉ်ပဲ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတော့ ဖြစ်မှာပေါ့’
 ‘အဲသည် ပုထုဇဉ်ဖြစ်နေတာတာ ကိုယ်ပိုင်အမြင် မရှိလို့ပဲ’
 ‘ကိုယ်ပိုင်အမြင်ရှိလျင် ပုထုဇဉ် မဟုတ်တော့ဘူးပေါ့’
 ‘ဘုရားတရားကို ကိုယ်ပိုင်မြင်လျင် သောတာပန်’ ပဲ’
 ‘တပည့်တော်က သောတာပန်ဖြစ်အောင် တရားအားထုတ်မလို့
 လာတာ’
 ‘အဲဒါ ‘မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာအသိ’ ပဲ’
 ‘သည်အသိဟာ ဆင်ဆင်ခြင်ခြင်အသိ မဟုတ်ဘူးပေါ့’
 ‘ဒါပဲပေါ့’
 ‘ဘာဖြစ်လို့ သည်လိုပြောနိုင်တာလဲ’
 ‘သောတာပန်ဟာ ဘာဝနာမဂ်၊ဖိုလ် မဟုတ်ဘူး၊ ဒဿနမဂ်၊ဖိုလ်’
 ပဲ’
 ‘အဲဒါ ဘာပြောတာလဲ’
 ‘အားထုတ်ရမည့် မဂ်၊ဖိုလ်မဟုတ်ဘူး။ သောတာပန်ဟာ သိမြင်
 ရတဲ့ မဂ်၊ဖိုလ်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ပြောတာ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သောတာပန်က အားထုတ်ရမည့်ဟာ မဟုတ်ဘူးပေါ့’
 ‘သောတာပန်ဖြစ်ပြီးမှ အားထုတ်ရမှာပဲ’
 ‘သောတာပန်ဖြစ်အောင်က ဘယ်လိုလုပ်ရမှာလဲ’
 ‘မိဘ၊ဆရာ၊ဆွေညာအားလုံး ဘယ်သူ့ဆီကဖြစ်ဖြစ် တရားသိပြီး
 ဖြစ်တဲ့သူဆီက ကြားရတာကို ‘ဟုတ်တာကို ဟုတ်တဲ့အတိုင်း ကိုယ်တိုင်
 သက်ဝင် ဆင်ခြင်တာ’ လုပ်ရမှာပဲ’
 ‘အဲသည်လိုလုပ်မှ မိရိုးဖလာကို လွန်မှာပေါ့’
 ‘ဒါပဲပေါ့’
 ‘မိရိုးဖလာလွန်တာကိုပဲ ‘သောတာပန်ဖြစ်တယ်’ ပြောမှာလား’
 ‘သောတာပန်ဖြစ်မှ မိရိုးဖလာလွန်တာပဲ’
 ‘သောတာပန်ဖြစ်မှ တရားအားထုတ်နိုင်မှာလား’
 ‘ဟုတ်တယ်။ သောတာပန်ဖြစ်မှ တရားကိုသိတာ။ တရားသိမှ
 တရားကို ပွားများလာအောင် ပွားလို့ရမှာပေါ့။ မသိတာကို များအောင်
 ဘယ်လိုလုပ်ပွားမလဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ခင်ဗျား တစ်ဝါတွင်းလုံး ပွားနေခဲ့တာပဲ။ ဘာတွေ ပွားနေခဲ့တာ
 လဲ’
 ‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’
 ‘ဘာသိတာတွေကို များလာအောင် လုပ်တာလဲ’
 ‘ဘာသိတာကိုမှ ရှာတာမဟုတ်ဘူး။ အလုပ်ခိုင်းတာ လုပ်ရတာ
 ပဲ’
 ‘အလုပ်ခိုင်းတာက ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘အဲဒါလည်း မသိဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဖြစ်လျင်၊ ဖြစ်တာ ဘာဆိုတာ’တော့ သိမလား’

‘အဲဒါ ဘယ်သိနိုင်မလဲ’

‘မသိတာချည်း လုပ်နေရတာဟာ ရွံ့ညွှန်ထဲငုပ်ပြီး တိုးနေတာလို အင်မတန် မွန်းကြပ်စရာကောင်းတဲ့ အလုပ်ပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ ကောင်းတဲ့အလုပ်ပဲ-ဆိုပြီး ဖြစ်ညစ်လုပ်နေရတာ ပါ။ မကောင်းတာကတော့ တော်တော်ကြီးပါပဲ’

‘သည်အကြောင်း သည်လောက်ပြောရပြီဆိုတော့ လုံလောက်ပြီ ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါဆိုလျင် ခင်ဗျားဘဝကို ခင်ဗျား ခွဲခြားဝေဖန်တာတော့ လုပ် တော့ပေါ့’

‘ဘယ်လို လုပ်ရမှလဲ ဘုရား’

‘ခင်ဗျားဘဝဟာ အခုအတိုင်းနေသွားလျင် မပြည့်စုံမှု-ဘာတွေ ရှိနေသလဲ ဆိုတာပေါ့’

‘ထပ်ပြောပါဦး’

‘တရားတွေဘာတွေ မပါလျင်၊ ငါ့ဘဝ မပြည့်စုံဘူးလား- ဆိုတာ ပေါ့’

‘သည်လို မဆင်ခြင်ဖူးဘူး’

‘ဒါ မဆင်ခြင်မိဘဲ တရားအားထုတ် လာရသလား’

‘လာတာတော့ လာတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ တပည့်တော်ဘဝမှာ တရား မပါလျင် မပြည့်စုံဘူး၊ ပြည့်စုံတယ် ဆင်ခြင်မိလို့တော့ မဟုတ်ဘူး။ သည် လို ဆင်ခြင်ရကောင်းမွန်းတောင် မသိဘူး’

‘တရားကျင့်မည့်သူဟာ ပဌမအချက်- ဒါကို ကောင်းကောင်း

ဆင်ခြင်မိသူ ဖြစ်ရလိမ့်မယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား’

‘ဆေးဝါးမှီဝဲတယ်ဆိုတာ ကိုယ့်မှာဖြစ်တဲ့ ရောဂါကို ဆင်ခြင်မိဖို့ လိုတယ်။ အနာမသိဘဲ ဆေးဝါးမှီဝဲလျင် ဆေးဒဏ်သင့်တာပဲ အဖတ်တင် မှာ မဟုတ်လား’

‘ကိုယ့်အနာ ကိုယ်သိဖို့ ဆင်ခြင်ရတာပေါ့’

‘ဟုတ်တာပေါ့။ ကိုယ့်ဘဝမှာ မလိုလားစရာဖြစ်ရပ်တွေ ဖြစ်နေ တာကိုသိမှ ဒါတွေပျောက်အောင် နည်းလမ်းကို သုံးစွဲမှီဝဲရမှာပေါ့’

‘သူများယောင်လို့- ယောင်၊ အမောင် တောင်-မှန်း မြောက်- မှန်း မသိ မဖြစ်ရအောင်ပေါ့’

‘ဒါပေါ့။ ဒါကို ‘သံဝေဂဉာဏ်’ ခေါ်တယ်။ ကိုယ့်ဘဝကိုယ် ခွဲခြမ်း သိတာ ခေါ်တယ်’

‘သံဝေဂဉာဏ်’ဆိုတာ ကြားဖူးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ နောင်ဘဝ ခံရမှာတွေကိုသိပြီး ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်တာတွေလို့ မှတ်နေတာ။ အဲ သည် နောင်ဘဝလည်း တပည့်တော်တို့က မမီတော့ မဆင်ခြင်မိဘူး’

‘ဒါလည်း ဟုတ်တယ်’

‘တပည့်တော် တရားအားထုတ်မယ်ဆိုလျင် ဒါကို ဆင်ခြင်မိ အောင် လုပ်ရမှာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါ ဆင်ခြင်မိရုံနဲ့တောင် တရားအားထုတ်လို့ မရသေးပါဘူး’

‘ဘာလိုသေးလို့လဲ’

‘ဒါ ဆင်ခြင်မိလျင် တရားဆိုတာ ဘာလဲ-လို့ သိအောင် လုပ်ရဦး မှာ ဖြစ်ပါတယ်’

‘ဟုတ်ပြီ ဘုရား။ သိပြီးမှ သိပြီးတာကို များလာအောင် ပွားတဲ့

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

လုပ်ငန်းအဖြစ် တရားအားထုတ်ရမယ်ပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘုန်းကြီးပြောတာတွေ တပည့်တော် နားဝင်ပါတယ်။ လေးနက်မှုလည်း အပြည့်ရှိတာ သိပါတယ်။ တပည့်တော်ဘဝမှာ တပည့်တော်ကိုယ်တိုင် မကောင်းဘူး-လို့ သိပြီး၊ မကျော်လွှားနိုင်တာတွေ အများကြီးရှိတာကို သိပါတယ်။ ဒါတွေကို ပယ်ထုတ်ချင်ပါတယ်။ ဒါတွေကြောင့် တပည့်တော် တရားသိချင်ပါတယ်။ တပည့်တော်ကို တရားသိအောင် ပြောဆိုပဲပြင်ပေးစေချင်ပါတယ်’

‘ခင်ဗျားတောင်းဆိုတာကို လက်ခံပါတယ်။ ဦးဇင်းတို့မှာ တရားလုပ်ငန်းပဲ လုပ်ငန်းရှိတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားတို့မှာ တခြားလုပ်ငန်းအထွေထွေ ရှိနိုင်တယ်။ အချိန်တွေ လောက်ပါ့မလား၊ စဉ်းစားပါ။ သည်အကြောင်းတွေကို အတိုနဲ့ ပြီးစီးအောင် မပြောတတ်လောက်ဘူး။ စကားတွေ မျောလိမ့်မယ်’

‘ရရမှာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါဆို သည်နေ့တော့ နားကြဦးစို့’

‘ကောင်းပါပြီ ဘုရား၊ အနားယူပါ ဘုရား’

၃၅။ စံတော်မူတောင်၌ ယမန်နေ့ညက စကားပြောခဲ့သော တကာ
အားဒုတိယအကြိမ် ရှင်ဉာဏပြောသော ဒိဋ္ဌိဖြုတ်ဖို့ တရားစကား

‘မနေ့ညက ပြောခဲ့တဲ့စကားတွေနဲ့စပ်ပြီး မရှင်းတာတွေပါလျင်
မေးနော်’

‘မရှိသလောက်ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ သိပ်ရှင်းလှတယ်တော့ ပြောလို့ မ
ဖြစ်ဘူးပေါ့’

‘ဟုတ်မှာပဲ။ စကားစိမ်းတွေ ကြားရတာဆိုတော့ အလုပ်တော့
လုပ်သွားမှာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ ဘုန်းကြီး ဘယ်လိုများ ဒါတွေသိလာသလဲ၊ ဘုန်း
ကြီးလည်း အစကတော့ တို့လိုနေမှာပဲ၊ တွေးမိလို့ပါ’

‘ဟုတ်တာပေါ့။ ဦးဇင်းတို့လည်း အစကတော့ မိရိုးဖလာပဲပေါ့။
ဘာထူးမှာလဲ’

‘သည်လိုဆိုလျင် ဘုန်းကြီးဆီ တောင်းဆိုချင်ပါတယ်’

‘ဘာတောင်းမလဲ’

‘ဘုန်းကြီးဟာ မိရိုးဖလာက ဘယ်လိုလွန်မြောက်လာသလဲ၊
တရားကို ကိုယ်ပိုင် ဘယ်လိုသိလာသလဲ- ဆိုတာရယ် သည်လိုသိအောင်
ဘယ်လိုသံဝေဂတွေ ဝင်သလဲ-ဆိုတာရယ် စတာတွေပေါ့။ ဒါတွေ ပြော
ပေးဖို့ပါ’

‘ဒါတွေဟာ သိချင်ထိုက်တာတွေပါပဲ’

‘မနေ့က ဘုန်းကြီးက တပည့်တော်ကို ပြောတာတွေမှာ တပည့်
တော်အသိဟာ မိရိုးဖလာ ဖြစ်ပုံ၊ အဲသည်အသိလောက်နဲ့ တရားအား
ထုတ် မရပုံ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တယ်’

‘ပြီးတော့လည်း မိရိုးဖလာအသိက လွန်ဖို့အတွက် သံဝေဂလုပ်ရမယ်၊ သံဝေဂရပြီးနောက် တရားတွေကို သိအောင်လုပ်ရမယ်-လို့လည်း ပြောခဲ့တယ်’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘သည်တော့ ဒါတွေကို ဘုန်းကြီး ဘယ်လိုကျော်ဖြတ်ခဲ့သလဲလို့ စံနမူနာအဖြစ် သိရလျင် ကောင်းမယ်-လို့ တပည့်တော် စိတ်ဖြစ်ပါတယ်’

‘ကောင်းပြီ။ ဒါနဲ့စပ်ပြီး ခင်ဗျားသိချင်တာ မေးပါ’

‘မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာအသိတွေဟာ မမှန်ကြဘူးလား’

‘မှန်တာတွေလည်းရှိ၊ မမှန်တာတွေလည်း ရှိတာပေါ့။ အားလုံး အမှန်ချည်းလည်း မဟုတ်ဘူး။ အားလုံး အမှားချည်းလည်း မဟုတ်ကြပါဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့ သည်လိုဖြစ်ရတာလဲ’

‘အရှိနဲ့ အသိ’ကို တိုက်ကြည့်သူမရှိဘဲ ရွေ့လျားလာတော့ အသိဟာ အရှိနဲ့လွဲတာတွေ ဝင်လာမြဲထုံးစံအတိုင်း ဝင်လာခံရလို့ပဲ’

‘အသိဟာ အရှိနဲ့ လွဲနေလျင် အဲဒါ ဒိဋ္ဌိဖြစ်မလား’

‘ဖြစ်ပြီပေါ့’

‘အသိနဲ့အရှိကိုက်တဲ့’ မိရိုးဖလာဘာသာအဖြစ် ဆိုလျင်တော့ ကောင်းမှာပေါ့’

‘အဲဒါလည်း အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိပဲ ကောင်းတာပါ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘မိရိုးဖလာအသိပဲ ဖြစ်ပြီး၊ အဲသည်အသိတွေကို အရှိနဲ့ တိုက်ဆိုင် မကြည့်နိုင်လို့ ကိုယ်ပိုင်အသိ မဖြစ်လျင် အစွဲစိတ္တဇ ဝင်တာပဲ။ အထင်ကြီး

တာ-လို့ ပြောရမှာပေါ့’

‘ကောင်းတဲ့အတိုင်းအတာက ဘာလဲ’

‘မိရိုးဖလာသိဟာ ကိုယ်ပိုင်သိဖြစ်အောင် လမ်းစပေးတာပဲ’

‘ဘုန်းကြီးကော မိရိုးဖလာသိက အစပြုပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ရတာ
မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘မမှန်တဲ့ မိရိုးဖလာတွေလည်း ပါမှာပဲ’

‘ပါတာပေါ့’

‘ဘုန်းကြီးလည်း ဒိဋ္ဌိဖြစ်ခဲ့တာပေါ့’

‘ဖြစ်ခဲ့ရတာပေါ့’

‘မှန်တဲ့မိရိုးဖလာတွေကို ကိုယ်တိုင် အရှိနဲ့ တိုက်မကြည့်နိုင်တာ
တွေလည်း ဖြစ်ခဲ့ရမှာပေါ့’

‘ဖြစ်ခဲ့ရတာပေါ့’

‘ဘုန်းကြီးလည်း စိတ္တဇ ဝင်ခဲ့ရဖူးတာပေါ့’

‘ဝင်ခဲ့ရဖူးတာပေါ့’

‘ဘုန်းကြီး စိတ္တဇဖြစ်ခဲ့ရတုန်းက ဒိဋ္ဌိဖြစ်ပုံကလေး နည်းနည်းပြော
ပြပေးပါ’

‘ငါဟာ လူ့အဖြစ်မရခင်ကတည်းက ရှိနေခဲ့တယ်။ အဲသည်သူ
က လုပ်လိုက်တဲ့ အနေအထားအတိုင်း အခု- ငါဖြစ်နေရတယ်။ ငါသေပြီး
နောက်လည်း ငါက ဆက်ရှိနေဦးမယ်။ ဖြစ်မယ့်ငါဟာ အခု ငါလုပ်တာ
တွေအတိုင်းပဲ ရလိမ့်မယ်။ သည်လိုပဲ ဒိဋ္ဌိဖြစ်တယ်’

‘အဲဒါ ဒိဋ္ဌိဖြစ်တာလား’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘တခြား ရှိသေးလား’
 ‘အများကြီး ရှိတာပေါ့’
 ‘နည်းနည်းလောက် လုပ်ပါဦး’
 ‘ငါဟာ မသေမီ တရားရသွားလျင် သေပြီးနောက် ဘာမျှ မဖြစ်
 တော့ဘူး’လို့လည်း ဒိဋ္ဌိဖြစ်တယ်’
 ‘အဲဒါလည်း ဒိဋ္ဌိဖြစ်တာပဲလား’
 ‘ဖြစ်တာပေါ့’
 ‘အဲဒါက ဘာဒိဋ္ဌိလဲ’
 ‘ဥစ္ဆေဒမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ပဲ’
 ‘သေပြီးနောက် ဖြစ်အယူက ဘာဒိဋ္ဌိလဲ’
 ‘သဿတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ပဲ’
 ‘စာတွေပေတွေ သင်လိုက်တော့ ဒိဋ္ဌိပြုတ်မသွားဘူးလား’
 ‘မပြုတ်တော့ မပြုတ်ဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်သွားလဲ’
 ‘ဒိဋ္ဌိတွေ ပြောင်းသွားတယ်’
 ‘ဘယ်လိုတွေလဲ’
 ‘မမွေးခင်က ငါ-နဲ့အခု ငါ-ဟာ တစ်ယောက်တည်း မဟုတ်ဘူး။
 တခြားစီလည်းမဟုတ်ဘူး-ဆိုတာမျိုးတွေ ဖြစ်အောင် တွက်ပြတာတွေ
 သိရတယ်။ သည်တော့ အလျင်ကဒိဋ္ဌိတွေ မရှိတော့ဘူး။ နောက်ဒိဋ္ဌိ
 တစ်မျိုး ပြောင်းသွားတယ်’
 ‘ဘယ်လို ပြောင်းသွားတာလဲ’
 ‘ငါ သေပြီးနောက်၊ ဖြစ်တာလည်း မဟုတ်ဘူး။ မဖြစ်တာလည်း
 မဟုတ်ဘူး’-လို့ပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါက ဘာဒိဋ္ဌိလဲ’
 ‘အမရာဝိက္ခေပ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပဲ’
 ‘အဲသည်လို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေ ဖြစ်နေတဲ့အတိုင်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို ငါ-
 ဒိဋ္ဌိဖြစ်နေပါလား-လို့ ဘုန်းကြီးသိသလား’
 ‘ဘယ်သိမလဲ’
 ‘သည်လိုမသိလျင် ဘယ်လိုသိနေသလဲ’
 ‘ငါသိနေတာတွေ မှန်တယ်’လို့ သိနေတာပေါ့’
 ‘မိရိုးဖလာအမှားကြောင့် ဘုန်းကြီး ဒိဋ္ဌိဖြစ်တာတွေဟာ အထင်
 အရှားပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာအမှန်တွေပေါ်မှာ ဘုန်းကြီး စိတ္တဇဝင်ပုံ
 နည်းနည်းလောက် ပြောပြပါဦး’
 ‘ကုသိုလ်တွေ ပြုချင်တယ်၊ တရားတွေ အားထုတ်ချင်တယ်၊
 ကောင်းကျင့်ကောင်းကြံတွေ ကျင့်ကြံချင်တယ်။ ဒါတွေအတွက် ဘယ်လို
 နှစ်နာဆုံးရှုံးမှုတွေဖြစ်ဖြစ် အဖြစ်လည်းခံနိုင်နေတယ်။ သည်လို စိတ္တဇ
 ဝင်တာပါပဲ’
 ‘ဒါတွေဟာ မကောင်းဘူးလား’
 ‘ဆေးက ကောင်းပေမဲ့ အနာမရှိဘဲ သောက်နေလျင် ကောင်းပါ
 မလား’
 ‘မကောင်းပါဘူး’
 ‘သည်လိုပဲ။ ကိုယ်က ဘာဖြစ်နေသလဲ မသိဘဲနဲ့ ဘာသာတရား
 တွေလုပ်တော့ အဲသည်ဘာသာတရားရဲ့ စွမ်းရည်တွေက တောင်ရောက်၊
 မြောက်ရောက် ဖြစ်ကုန်တာပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘုန်းကြီးကိုယ်တိုင်လည်း အဲသည်စိတ္တဇတွေ အများအပြား
 ဖြစ်ဖူးသလား’
 ‘ဖြစ်တယ်။ သိပ်တော့ မများဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ရိုးရိုးတွေးတဲ့အကျင့် ရှိနေလို့ပဲ’
 ‘အဲဒါ ဘယ်ကရတာလဲ’
 ‘အကြောင်းအားလျော်စွာ ပါပဲ’
 ‘ဘယ်လို ရိုးရိုးတွေးတာလဲ’
 ‘ကောင်းမှု၊မကောင်းမှုတွေဟာ ကောင်းကျိုး၊ မကောင်းကျိုးတွေ
 ဖြစ်စေတယ်ဆိုတာ သိတယ်’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘ဒါပေမဲ့ ကောင်းကျိုးလည်း သိပ်မမျှော်တတ်ဘူး။ မကောင်း
 ကျိုးလည်း သိပ်မကြောက်တတ်ဘူး’
 ‘ဘုန်းကြီးလုပ်တာ၊ တောထွက်တာ၊ တရားကျင့်တာတို့ဟာ အဲဒါ
 တွေကြောင့် ဖြစ်မလား’
 ‘မဟုတ်ဘူး-လို့ပဲ’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ဘုန်းကြီးလုပ်တာ ဘုန်းကြီးလုပ်လို့ရမည့်အကျိုး မမျှော်ဘူး။
 သိပ်ဖြစ်နိုင်ခဲ့တယ်၊ လုပ်နိုင်တုန်း လုပ်ထားမှဆိုပြီး လုပ်တဲ့သဘောပဲ’
 ‘တောထွက်တာကကော’
 ‘ဘုန်းကြီးဘဝ မြဲနေနိုင်ဖို့လောက်ပဲ’
 ‘တရားအားထုတ်တာကကော’
 ‘တောထဲ မြဲနေနိုင်ဖို့လောက်ပဲ။ တခြားအကျိုး မမျှော်တတ်ဘူး’
 ‘အခုလို တရားရဖို့ ရှာတာကကောဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါက ကိုယ့်ဘဝ ကိုယ်မြင်သွားတော့ ‘ငါတို့လိုချင်ရမှာ မ
 ဟုတ်တာ ရနေတာပဲ’လို့ သိပြီး၊ ဘုရားတရား ပြန်ရှာလို့ ရခဲ့တာပဲ’
 ‘ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ဒိဋ္ဌိပြုတ်အောင် ဘာလုပ်ရမလဲ’
 ‘အချက်နှစ်ချက် လိုတယ်’
 ‘ပဌမအချက်က ဘာလဲ’
 ‘တရားမှန်တွေ လေ့လာရဖို့ လိုတယ်’
 ‘ဒုတိယအချက်ကကော’
 ‘ကိုယ့်ကိုယ်ကို ခွဲခြမ်း သိဖို့ပဲ’
 ‘ဒါတွေ ဘုန်းကြီး ဘယ်လိုဖြစ်သလဲ’
 ‘နောက်နေ့မှ သည်အကြောင်း ဆက်ပြောကြဦးစို့လား’
 ‘ကောင်းပါပြီ’

၃၆။ စံတော်မူတောင်၌ ယမန်နေ့က ပြောခဲ့သော တကာတစ်ဦးအား
တတိယအကြိမ် ရှင်ဉာဏပြောသော ကိုယ့်ဘဝကိုယ်သိဖို့လို စကား

‘မနေ့ကစကား ဆက်ပြောကြရအောင်’

‘လူဟာ တရားသိဖို့ တစ်ချက်အဖြစ် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ခွဲခြမ်းစိတ်
ဖြာ သိရမယ်’-လို့ ဆိုခဲ့ပါတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘုန်းကြီး ဘယ်လိုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ သိခဲ့တယ်ဆိုတာ နည်းနည်း
ပြောပေးပါ’

‘လူတွေဟာ အားလုံးလိုလိုပဲ ‘ဘဝ’ကိုယ်စီ ရနေကြပေမဲ့ ကိုယ့်
ဘဝကို ကိုယ်မသိကြဘဲ၊ ‘ကိုယ်ရတဲ့ဘဝ’ထဲမှာပဲ နှစ်သိမ့်နှစ်မြုပ်နေကြ
တာပဲ’

‘ဘဝ’ဆိုတာက ဘာလဲ’

‘ဘဝ’ဆိုတာ ကိုယ် ပြုမူပြောဆို၊ကြံစည်မှုတွေနဲ့ အဲဒါတွေ အ
တိုင်း ဖြစ်တည်နေမှုပေါ့’

‘အဲဒါ သိပ်နားမလည်ဘူး’

‘လူတွေထဲမှာ သူ့ခိုးတွေ၊ လူလိမ်တွေနဲ့ ပုတီးသမား၊တရားသမား
တွေ ရှိတယ်။ အဲသည်သူတွေဟာ အဲသည်လုပ်ငန်းတွေ လုပ်ပြီး၊ လုပ်တဲ့
အတိုင်း သူ့ခိုး၊လူလိမ်စတာတွေ ဖြစ်နေတာတွေ ရှိတယ်မဟုတ်လား’

‘ရှိတယ်ဘုရား’

‘အဲဒါ ‘ဘဝ’တွေပဲ’

‘ဪ-’

‘အဲသည် ‘ဘဝ’အသီးသီး ရနေကြသူတွေဟာ ကိုယ် ဘယ်ဘဝ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ရနေတယ်-ဆိုတာ မဆင်ခြင်ကြဘူး။ အဲသည်‘ဘဝ’ရဲ့ ‘သာယာဖွယ်’နဲ့
‘အပြစ်အနာအဆာ’တွေလည်း မစိစစ်မိကြဘူး’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲသည်သူတွေထဲမှာ ဦးဇင်းလည်း အသက်သုံးဆယ်နီးပါး ပါ
ဝင်ခဲ့တယ်’

‘အဲသည်အချိန်မှာ ‘ဘဝ’တွေ အတော်စုံနေပြီလား’

‘အတော် စုံနေပြီပေါ့’

‘ဘုန်းကြီးက ကိုယ့်ဘဝကို ဘာဖြစ်လို့ သိသွားတာလဲ’

‘အကြောင်းရင်းကတော့ ကိုယ်ရတဲ့‘ဘဝ’ထဲမှာ မနစ်မြုပ်လို့ပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့ မနစ်တာလဲ’

‘သာယာမှုကို မလိုက်စားဘူး’-ဆိုတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ထားသူ
ဖြစ်လို့ပဲ’

‘သာယာမှု မဖြစ်ဘူးလား’

‘ဖြစ်တာပေါ့’

‘ဖြစ်လျင် လိုက်စားတာနဲ့ ဘာထူးသေးလဲ’

‘ဖြစ်ပေမယ့် လိုက်စားသူလို ‘သာယာမှုကို မဖော်ဘူး’ပေါ့’

‘ပေါ်တာကို သာယာပေမဲ့၊ ဖော်ပြီး သာယာအောင် မလုပ်ဘူး’

ဆိုလိုတာလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်တော့ သာယာမှုက ပါးရှားလာမှာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဒါ့ကြောင့် ကိုယ်ရတဲ့‘ဘဝ’မှာ မနစ်တာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ ‘ဘဝ’မှာ မနစ်တော့ ‘ဘဝ’ကို လေ့လာတယ်’

‘ဘယ်လိုလေ့လာတာလဲ’
 ‘ကိုယ်ရနေတဲ့‘ဘဝ’ဟာ ဘာလဲ-လို့ တခြား ကိုယ်လိုလူတွေနဲ့
 တွေ့ဆုံတိုက်ဆိုင် စပ်ဟပ်ကြည့်တယ်’
 ‘နောက်ဆုံး ဘာဖြစ်လာသလဲ’
 ‘ကိုယ့်ဘဝဟာ ဘာလဲ’- သိလာတာပဲ’
 ‘ကိုယ် ဘာကောင်လဲ’- သိဖို့ဟာ သိပ်မလွယ်ဘူး’
 ‘ဘယ်သူမှ မဆင်ခြင်မိကြသလိုပဲ’
 ‘ဆင်ခြင်လျင်တော့ သိမလား’
 ‘သိပြီပေါ့’
 ‘ဘာကောင်’-လို့သိလည်း ကိုယ့်ဘဝရဲ့ အကျိုးနဲ့အပြစ်ကို သိဖို့
 လည်း မလွယ်ပါဘူး။ ဒါကို ဘုန်းကြီး ဘယ်လိုလုပ်ပြီး သိခဲ့သလဲ’
 ‘ကိုယ်ရနေတာက ‘ရူပါရူပဘဝ’ ဖြစ်နေတယ်။ ကိုယ်က ‘ရူပါရူပ
 ဘဝ’လိုချင်လို့ လုပ်ခဲ့တာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ‘ရူပါရူပဘဝ’ဟာ တခြား
 ‘ဘဝ’တစ်ခုဖြစ်တဲ့ ‘ကာမဘဝ’လို့ပဲ ‘ဘဝ’တစ်ခုသာ ဖြစ်တယ်။ ‘ဘဝ’ဟာ
 ရွံရှာစက်ဆုတ်ဖွယ် ဖြစ်တယ်။ သည်လို တရားတွေလည်း သိထားတယ်။
 ‘ရူပါရူပဘဝ’တွေဟာ ဘယ်လို ရွံရှာစက်ဆုတ်စရာ ဖြစ်တာလဲ-လို့ ဆင်
 ခြင်သုံးသပ်တယ်။ သည်တော့ ရူပါရူပဘဝတွေရဲ့ အဖြစ်တွေဟာ မြင်သာ
 သလောက် မြင်လာရတယ်။ သည်လိုနဲ့ ‘ရူပါရူပဘဝ’တွေရဲ့ အကျိုးနဲ့
 အပြစ်တွေကို သိလာခဲ့တာပဲ’
 ‘ရူပါရူပဘဝ’ရဲ့ အပြစ်ကို ဘယ်လောက်မြင်တာလဲ’
 ‘လူကို ဖျက်ကြည့်တာ’တွေပဲ။ လူကို ဖျက်ကြည့်လို့ကတော့ အ
 လုပ်မဖြစ်ဘူး-ဆိုတာလောက်ပါပဲ’
 ‘အကျိုးကျတော့ ဘာမှမပြည့်စုံဘဲနဲ့ ချမ်းသာခံစားရမှု ဖြစ်တာ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

တွေလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အကောင်းနဲ့ မကောင်း’ကို ဘယ်လိုဆုံးဖြတ်သလဲ’

‘လူမရှိပဲ ချမ်းသာတာ’ဟာ အလုပ်မဟုတ်ဘူး။ မူးယစ်ဆေးဝါးလို ဖြစ်မယ်-လို့ ဆုံးဖြတ်တယ်’

‘သည်တော့ ‘ရူပါရူပဘဝ’မှာ မပျော်ဘူးပေါ့’

‘မပျော်ရုံသာမကဘူး ထိတ်လန့်တာပါတယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ရူပါရူပဘဝ’ကို ‘ဘုရားတရား’-လို့ လုပ်နေကြတာ အားလုံးလို ဖြစ်နေတာ တွေ့ရလို့ပဲ’

‘ရူပါရူပတရား’တွေ ဘုရားတရား-လို့ အသိအမှတ်ပြု ခံနေရသ လား’

‘အကြီးအကျယ် ဖြန့်ချိနေတာအထိ ခံနေရတယ်’

‘အနည်းအပါးလား’

‘လုံးလုံးလျားလျား’ပဲ’

‘ဒါဆိုတော့ ထိတ်လန့်မိမှာပဲ’

‘ခြေမကိုင်မိ လက်မကိုင်မိလောက်အထိပဲ’

‘သည်တော့ ဘုန်းကြီး ဘာလုပ်သလဲ’

‘ဘုရားဆီကလွဲပြီး ဘုရားတရားပြောသူ မရှိတော့ဘူး။ ဘုရား တရားကို ဖော်ထုတ်ဖို့အတွက် ဘုရားတရားသိအောင်ဆိုလျှင် ‘ဘုရားဆီပဲ သွားရမယ်’-လို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး၊ ဘုရားဟောခဲ့တဲ့တရားတွေကို ဖတ်ခဲ့တယ်’

‘ဒါတွေဖတ်လို့ ထူးပါ့မလား ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘုန်းကြီးတို့ ဒါတွေသင်ပြီးသားပဲ။ ပြီးတော့ တခြားသူတွေလည်း
ဒါတွေတတ်တာပဲ’

‘ဒါတော့ ဒါပေါ့’

‘ဒါတွေ ဖတ်မှတ်လေ့လာလို့ အမှန်ရမှာ ဆိုလျှင် ဘုန်းကြီးတို့
လည်း အလျင်ကတည်းက ရနေစရာပေါ့။ တခြားသူတွေလည်း ရနေကြ
မှာပေါ့’

‘သည်လိုလည်း ဟုတ်တာပဲ’

‘ဒါဆို ဘုန်းကြီးက ဘုရားစာပြန်ဖတ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်တာ မှန်ပါ့မလား’

‘မှန်ပါတယ်’

‘ဘယ်လိုမှန်တာလဲ ဘုရား’

‘စာသင်တုန်းကဦးဇင်းနဲ့ အခုဦးဇင်း တူလို့လား’

‘မတူပါဘူး’

‘တခြား စာတတ်ကြသူတွေနဲ့ အခုဦးဇင်းနဲ့လည်း တူလို့လား’

‘မတူပါဘူး’

‘ဘာမတူတာလဲ-သိတယ်နော်’

‘အဲဒါ ဘုန်းကြီးပဲပြောပါ ဘုရား’

‘ဦးဇင်းက ‘ရူပါရူပဘဝ’တွေကို ရခဲ့ပြီးပြီ။ အဲသည် ‘ဘဝ’တွေရဲ့
အပြစ်ကိုအထိ သိနေသူ။ စာသင်တုန်းကဦးဇင်းနဲ့ တခြားစာတတ်သူတွေ
က သည်လိုဟုတ်ရဲ့လား’

‘မဟုတ်တာ သေချာပါတယ်’

‘သည်တော့ အခုဦးဇင်း ဖတ်လို့ သိတာနဲ့၊ စာသင်တုန်းကဦးဇင်း
ဖတ်လို့ သိတာနဲ့ တူမလား’

‘မတူနိုင်လောက်ပါဘူး’

‘တခြား စာတတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုသူတွေ ဖတ်လို့သိတာနဲ့လည်း တူနိုင် ပါ့မလား’

‘မတူနိုင်ပါဘူး’

‘ကဗျာတစ်ပုဒ်၊ စာတစ်ပုဒ်’ကို ကလေးတုန်းက ဖတ်လို့သိတာနဲ့ လူကြီးဖြစ်မှ ဖတ်လို့သိတာ မတူသလိုပေါ့’

‘သဘောပေါက်ပါပြီ ဘုရား’

‘ငယ်တုန်းက သည်စာတွေဖတ်ရတာ ဘာမှ အခက်အခဲမရှိဘူး။ အခု သည်စာတွေဖတ်တော့ အခက်အခဲတွေ့ရတယ်’

‘မေ့ကုန်လို့လား’

‘ဘယ်ကလာ မေ့ကုန်ရမှာလဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့တုန်း ဘုရား’

‘စာကို မြန်မာပြန်တတ်ရုံဖတ်တာ မဟုတ်လို့ပဲ’

‘သည်လိုမဟုတ်လျင် ဘယ်လိုဖတ်တာလဲ’

‘စာတစ်ခုခု ဖတ်လျင် သည်စာဟာ သည်ဟောကွက်ရဲ့နိဒါန်းက စာလား၊ နိဂုံးကစာလား၊ ကိုယ်ထည်စာလား၊ ကွဲပြားအောင် ဖတ်ရတယ်’

‘ဪ-’

‘ပြီးတော့လည်း သည်စာဟာ တခြား ဘယ်ဟောကွက်နဲ့ ကွဲလွဲ ချက်ရှိသလဲ၊ တူညီချက်ရှိသလဲ။ နိဒါန်း၊ နိဂုံးတွေဟာ ကိုယ်ထည်နဲ့ လိုက် ဖက်ရဲ့လား၊ နိဒါန်းနဲ့ နိဂုံးက ညီညွတ်ရဲ့လား-သည်လိုတွေလည်းဖတ်ရ တယ်’

‘မလွယ်ပါလား’

‘နောက်ဆုံးခက်တာက အဲသည်စာရဲ့ အရကို၊ အပြင်လောက မှာ တကယ်ရှိနေတာအထိ သိအောင် ဖတ်ရတာပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါက ဘာဖြစ်လို့ ခက်တာလဲ’
 ‘အယူအဆ ဒဿနကြောင့်ပေါ့’
 ‘စကားလုံးတွေရဲ့အရကို ကောက်နိုင်လျင် ဆိုလိုချက်အရဟာ
 ခက်စရာမရှိဘူး မဟုတ်လား’
 ‘မဟုတ်ဘူး’
 ‘ခက်ပုံ နည်းနည်းပြောပါဦး’
 ‘သတ္တဝါ’သေပြီးနောက် ‘ဖြစ်တယ်’ဆိုတာကို ‘ဘုရားက သူမယူ
 ဘူး’လို့ ပြောတယ်။ ‘သေပြီးနောက် မဖြစ်ဘူး’ဆိုတာကို ‘သူမယူဘူး’လို့
 ဘုရားက ပြောတယ်။ သည်တော့ ဘုရားကဘာယူသလဲ-ဆိုတာ ဘယ်
 လိုအရကောက်မလဲ’
 ‘ဟုတ်တာပဲ။ သေပြီးနောက်ဖြစ်လျင်-ဖြစ်၊ ဖြစ်တာမဟုတ်လျင်-
 မဖြစ်တာဖြစ်။ ဒါပဲ သိနေကြရတာ။ နှစ်ခုလုံး မယူလျင် ‘သေပြီးနောက်
 ဘာကိုယူတယ်’-ဆိုတာ ကောက်ဖို့မလွယ်တော့ဘူးပေါ့’
 ‘စာမှာ စာတတ်သူတွေမတတ်တဲ့ အဲသည်လို နားမလည်စရာ၊
 အရကောက်လို့ မရတာတွေ ရှိတယ်’
 ‘သည်လိုဆို ဒါတွေကို သူတို့ ဘယ်လိုကောက်ကြသလဲ’
 ‘အဖွင့်ဆရာက ပြီးလွယ်အောင် ကောက်ပြသွားတဲ့အတိုင်း
 ကောက်ကြတာပဲ’
 ‘သူတို့ ကျေနပ်ကြရဲ့လား’
 ‘အဲဒါကို သူတို့ မစဉ်းစားကြဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ကိုယ့်ဘဝကိုလည်း မသိကြဘူး။ ဒါကြောင့် ထွက်ပေါက်လည်း
 မရှာဘူး။ ဒါကြောင့် စာတွေကို ဝတ်ကျေအောင်ပဲ လုပ်နေကြလို့ပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဝတ်က ကျေပါ့မလား’
 ‘ပရိယတ္တိတာဝန် ထမ်းနေတာပဲ၊ ပရိယတ္တိဝတ်ကျေတယ် မှတ်
 ရတာပေါ့’
 ‘ဘုန်းကြီး စာပြန်ဖတ်တော့ စာထဲက ဘာလိုချင်လို့လဲ’
 ‘ဘုရားဟောပြောညွှန်ပြခဲ့တဲ့ တရားဟာ အစစ်အမှန်အားဖြင့်
 ဘာဖြစ်တယ်ဆိုတာ တွေ့ချင်လို့ပဲ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့ သည်စိတ်က ပေါ်ရတာလဲ’
 ‘ဦးဇင်းနဲ့အတူ ဦးဇင်းတို့အသိုင်းအဝိုင်းကြီးတစ်ခုလုံးဟာ ဘုရား
 ဘာတွေဟောခဲ့တယ်-ဆိုတာ သိမနေကြဘူး’
 ‘မသိနေဘူး-လို့ ဘယ်လိုသိလဲ’
 ‘တလွဲတွေလုပ်ပြီး၊ တလွဲတွေ ဖြစ်နေကြလို့ပေါ့’
 ‘ဘယ်လို တလွဲတွေ လုပ်နေ၊ဖြစ်နေကြတာတွေ့ရလို့လဲ’
 ‘ရူပစိတ်’ကို ‘မဂ်စိတ်’လို့ လုပ်နေသူတွေက လုပ်နေကြတယ်။
 ပုဂ္ဂိုလ်၊သတ္တဝါ၊သူ၊ငါစတာတွေ ကျေပျက်အောင် မြင်တတ်တာကို ‘နိဗ္ဗာန်
 မြင်တယ်’ ဖြစ်နေသူက ဖြစ်နေကြတာတွေကိုလည်း တွေ့ရတယ်’
 ‘ဪ- ဘုရား’
 ‘အရူပစိတ်’ကို ‘မဂ်စိတ်’လုပ်နေသူတွေ လုပ်နေကြတယ်။ ‘ဘာမှ
 မရှိတဲ့ နတ္ထိဘာဝ’ မြင်တာကို ‘နိဗ္ဗာန်မြင်တယ်’လို့ဖြစ်သူတွေက ဖြစ်နေ
 ကြတာတွေလည်း မမြင်ချင်အဆုံး မြင်တွေ့နေရတယ်’
 ‘မဂ်၊ဖိုလ်၊နိဗ္ဗာန်ကို လွဲပြီးလုပ်ကြ၊ဖြစ်ကြ ရှိနေပြီဆိုတော့ မှန်တာ
 က ဘာများကျန်သေးလို့လည်း ဘုရား’
 ‘အေးပေါ့။ ‘ဘုရားရဲ့တရားကိုဆောင်တဲ့ တာဝန်ခံဖြစ်သူ ဦးဇင်း
 တို့ အသိုင်းအဝိုင်းကြီး တစ်ခုလုံးထဲမှာ ဘာမှမကျန်အောင် လွဲနေပြီ-

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ဆိုတော့ သည်လိုဖြစ်တာကို ဖြစ်မှန်းမသိသူမှာ အေးနိုင်ပေမဲ့ သိသူက
ဘယ်လို အေးနိုင်ပါ့မလဲ’

‘မအေးစရာကြီးပဲ ဘုရား’

‘ဒါ့ကြောင့် ဘုရားဟောတွေထဲမှာ တို့ကို ဘုရားဟာ ဘာတွေ
ပြောခဲ့တာလဲ-ဆိုတာ ရှာကိုရှာရမယ်ဆိုပြီး ဘုရားဟောစာတွေကို
ပြန်ဖတ်တာပဲ’

‘ဖတ်တော့ ထူးခြားမှု ရှိရဲ့လား’

‘ရှိပြီပေါ့’

‘ဘယ်လိုတွေ ထူးခြားလဲ’

‘ဘုရားဟောတဲ့ အရိယသစ္စာဟာ ပရမတ္ထသစ္စာ မဟုတ်ဘူး’-
လို့ပဲ’

‘ဘယ်လို-ဘုရား၊ နားလည်အောင် နည်းနည်း ပြန်ပြောပါဦး’

‘ဘုရားဟာ ‘အရိယသစ္စာ’ကို တရားတွေအားလုံးရဲ့ ‘အထွဋ်
အထိပ်’အဖြစ် ဟောခဲ့တယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲသည် ‘အရိယသစ္စာ’ဟာ အလျင်က ဦးဇင်းတို့သိနေတာက
‘ပရမတ္ထသစ္စာ’တွေ ဖြစ်နေတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါ မဟုတ်ဘူး။ ‘အရိယသစ္စာ’ဟာ ပရမတ္ထသစ္စာနဲ့ ဘာမှ
မဆိုင်တဲ့ ‘သစ္စာအသစ်တစ်ခု’သာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ သိရတာဟာ
ဘုရားစာတွေကို ကိုယ်တိုင်ဖတ်တဲ့အခါ သိရတဲ့ ထူးခြားချက်ပဲ’

‘ဒါဆိုတော့၊ တကယ်ထူးခြားတာကိုသိရတာ ဖြစ်ပြီပေါ့’

‘ဘုရားပြောတဲ့စကားကို ကိုယ်တိုင်သွားရောက် နားထောင်လို့

ကြားရတဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ်ဟာ အလျင်က တဆင့်ကြားနဲ့သိရတဲ့ အနက် အဓိပ္ပါယ်နဲ့ လုံးဝမတူ ကွဲပြားခြားနားပါတယ်’

‘အလျင်က ဘုရားပြောတဲ့စကားအဖြစ် သိနေတာဟာ ‘ပရမတ္ထ သစ္စာ’တွေ ဖြစ်နေတာပဲပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်။ ‘ပရမတ္ထသစ္စာတွေကို အရိယသစ္စာရဲ့ အရအဖြစ် သိနေရတယ်’

‘အလျင်က ဘုရားပြောစကားတွေကို တဆင့်စကားနဲ့ ကြားရ တယ်ဆိုတာ ဘယ်သူ့ဆီကဆင့်ပြီး ကြားရလို့ တဆင့်စကားလို့ ပြောရ တာလဲ’

‘ဘုရားဟောပြောချက်နဲ့စပ်ပြီး ဘုရားမရှိတဲ့နောက်မှာ ပြောကြ၊ ရေးကြ၊မှတ်ကြ၊ ချဲ့ကြ၊ ချုံ့ကြ လုပ်သူတွေ အများအပြားပဲရှိတယ်။ သူတို့ ဆီကပေါ့’

‘သူတို့က ဘုရားပြောဆိုချက်တွေကို ပေါ်လွင်အောင် ပြောဆို ရေးမှတ်၊ ချဲ့ကြ၊ ချုံ့ကြတာတွေပဲ မဟုတ်လား၊ မြင်းစီးပြီး အထီး၊အမ မသိတာလို ဖြစ်ပြီလား’

‘မသိတာ အပြစ်မရှိပါဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘သူတို့ရှေ့က သူတွေကို သူတို့ယုံကြတယ်။ သူတို့ရှေ့က သူတွေ ကလည်း၊သူတို့သိတဲ့ တရားဟာ ဘုရားတရားပဲ-လို့ ယုံကြတယ်။ ယုံကြည် ချက်အပြည့်နဲ့ ‘သူတို့သိတဲ့တရားကို ဘုရားဟောတရား’-လို့ တံဆိပ်ခပ် နှိပ်ခဲ့တယ်’

‘ဟုတ်လား’

‘သည်လို လုပ်ရုံမကဘူး၊ သူတို့သိရှိချက်နဲ့ ဘုရားဟောပြောချက်

ထဲက ကွာဟနေတဲ့အချက်တွေရှိလျှင် အဲဒါတွေကိုလည်း ညှိနှိုင်းဖြေရှင်း
ထားတာတွေ အပြည့်လုပ်ခဲ့တယ်။ သည်လိုတွေဆိုတော့ မသိတာဟာ
ဘယ်-အပြစ်ပြောစရာ ရှိတော့မလဲ’

‘သည်လိုဆိုတော့ အပြစ်မရှိဘူး-လို့တော့ ပြောရမှာပေါ့။ ဒါပေမဲ့’

‘ဘာပြောချင်သေးလို့လဲ’

‘ကိုယ့်ဘဝလောက်မှ ကိုယ် မစစ်မိတာအတွက် ခွင့်လွှတ်ဖို့ ခက်
သလိုပဲ’

‘ဒါတော့ ဒါပေါ့’

‘ဘုန်းကြီးကတော့ အာဇာနည်ပဲ’

‘အနှစ်မဲ့တောက ကြက်ဆူပင်ပါ’

‘တကယ်ပါ’

‘မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘာဖြစ်တယ် ပြောရမလဲဘုရား’

‘ဆတ်ဆော့တယ် ပြောရမယ်’

‘အဲသည်လို တကယ်ထင်သလား’

‘တကယ်ပေါ့’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား’

‘သူများနဲ့တူအောင် မနေတတ်လို့ပဲ’

‘ဟုတ်တယ်။ ဘုန်းကြီးက သူများနဲ့ မတူချင်ဘူး’

‘ဘာတွေ တွေ့ရလို့လဲ’

‘ကိုယ့်ဟာကိုယ်လုပ်တာတွေ တွေ့ရမယ်’

‘သိတာကို မသိသလို၊ မသိတာကို သိသလို။ ဒါကလေး မလုပ်

နိုင်တာလောက်နဲ့ပဲဗျာ’

‘အဲဒါ ခေါင်းမာတာပဲ’

‘ဒါ မတတ်နိုင်ဘူး’

‘အဲဒါ ဘယ်က ရတာလဲ’

‘ဘာသာရေး သင်ကြားချက်ရယ်၊ ခေတ်က သင်ကြားချက်ရယ်၊
လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ချက်ရယ်။ အဲဒါတွေက ရတယ်-ပဲ ပြောရမယ်။
အဲဒါတွေဟာ ‘ဦးဇင်းဘဝ’ပဲ’

‘ဘုန်းကြီး သည်နေ့ နားချင် နားပါဦး’

‘ကောင်းပြီ။ နားကြဦးစို့’

၃၇။ စံတော်မူတောင်၌ စတုတ္ထနေ့ တကာတစ်ဦးအား ရှင်ဉာဏ
ပြောသော ဘုရားတရားစစ်စကား

‘ဘုရားစာကို ဖတ်တဲ့အခါ ‘ဘုရားဘာကိုပြောလိုတယ်’ဆိုတာ
ယူဖို့ အခက်အခဲရှိတယ်’

‘ဘယ်လို ဖြစ်လို့လဲ’

‘အယူအဆတွေက ဖွာလံကျဲ ဖြစ်နေတာ တွေ့ရတယ်’

‘ဘာကြောင့် ဖြစ်ရတာလဲ’

‘ဘုရားတရား မသိသူတွေက ဘုရားတရားကို ကိုင်တွယ်မွေ
နှောက်သွားတာ ခံထားရတယ်ဆိုတာ တွေ့နေရတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ပုံပြင်တစ်ခုကို ပုံပြင်ရဲ့ဆိုလိုချက် မသိသူက ဆောင်လျင်၊ သည်
ပုံပြင်ဟာ ဖရိုဖရဲ အဖြစ်ခံရသလိုမျိုးပေါ့’

‘သတင်းရဲ့ အတိမ်အနက် မသိသူက သတင်းဆောင်လျင် သ
တင်းပုံပျက်တာမျိုး ဖြစ်တာလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘုရားတရားဆောင်ကြတာက သတင်းတို့၊ ပုံပြင်တို့ ဆောင်သ
လို ဆောင်တာလား’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘ကဗျာတို့၊ သီချင်းတို့ဆောင်သလို ဆောင်တာ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဘယ်ကလာ’

‘လူအများ သည်လိုပဲ သိနေကြတာ’

‘အဆင်အခြင်မဲ့တွေပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်လိုမဲ့တာလဲ’

‘သံတွေတမန်တွေဟာ သူတို့ဆောင်တဲ့ စကားတွေကို နှုတ်
တက်ဆောင်မလား၊ နှုတ်တက်ဆောင်တဲ့ စကားကလည်း အသက်ဝင်
မလား၊ အသက်မဝင်လျင် အလုပ်ပြီးပါ့မလား’

‘ဓမ္မဆောင်သူတွေကလည်း တမန်တွေ၊ သံတွေလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘုရားရဲ့ သံတမန်တွေပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သူတို့က ဘုရားပြောတဲ့အဓိပ္ပါယ်တွေကို သူတို့စကားနဲ့ ဆောင်
ကြမယ်ပေါ့’

‘ဒါပေါ့’

‘သူတို့က အတွေးအမြင်ချွတ်ယွင်းလျင် သူတို့ဆောင်တဲ့ ဘုရား
စကားတွေလည်း ပြောင်းလဲကုန်စရာ ရှိတာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါတွေအတွက် ဘုရားတရားတွေ ဖရိုဖရဲ ဖြစ်နေတာပေါ့’

‘သူတို့ အသိအမြင်တွေ ဝင်နေတာပေါ့’

‘ဒါတွေဟာ စာပေါ်မတင်နိုင်ခင်ကပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ စာပေါ်ကိုရောက်တော့ မပြောင်းနိုင်တော့ဘူး’

‘စာပေါ်ရောက်တာက ဘုရားမရှိတဲ့နောက် ဘယ်လောက်ကြာ
မှလဲ’

‘နှစ်ပေါင်း လေးရာဝန်းကျင်’

‘ဒါဆို အကြီးအကျယ်ပြောင်းနိုင်အောင် အချိန်လုံလောက်တာပဲ’

‘သည့်ထက်ဆိုးတာ ရှိသေးတယ်’

‘အဲဒါ ဘာလဲ’
 ‘ဘုရားမရှိပြီး နှစ်-နှစ်ရာဝန်းကျင်မှာ ဓမ္မဆောင်တွေဟာ ဆယ်
 ရှစ်စုလောက် ကွဲပြားနေတာပဲ’
 ‘လူသာကွဲတာ၊ မူ ကွဲချင်မှ ကွဲမှာပေါ့’
 ‘ကွဲပြီလား’
 ‘ဘာအထောက်အထား တွေ့လဲ’
 ‘ဓမ္မဆောင်တွေ အစည်းအဝေးခေါ်ပြီး၊ ဓမ္မညီတဲမှတ်တမ်းတွေ
 တွေ့တယ်’
 ‘ညီတယ်ဆိုတော့ မမှားနိုင်တော့ဘူးပေါ့’
 ‘မပြောနိုင်ဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘အဲသည်ခေတ်ဟာ တကာကြီးစိုးတဲ့ခေတ် ဖြစ်နေတယ်’
 ‘ဘယ်လိုဆိုသလဲ’
 ‘သည်လိုခေတ်မှာ မှန်တဲ့လူ မနိုင်တတ်ဘူး’
 ‘ဘယ်သူ နိုင်တတ်သလဲ’
 ‘အားရှိသူ’
 ‘ဘယ်သူ အားရှိသလဲ’
 ‘မင်းအကိုးကွယ်ခံ-ပေါ့’
 ‘သူ့ဝါဒက ဘာလဲ’
 ‘ပရမတ္ထသစ္စာ’
 ‘အဲဒါ အဘိဓမ္မာတွေပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ရူပါရူပဒဿန’လို့ ဘုန်းကြီးပြောဖူးတာပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါ’
 ‘ဒါကို အာဏာရှင်က ကြိုက်ရသလား’
 ‘သိပ်ကြိုက်ပေါ့’
 ‘ဘာကြောင့်လဲ’
 ‘လူညွန့်လူစွယ်တွေ တုံးစေလို့’
 ‘ဒါ- ကြိုက်စရာလား’
 ‘အကောင်းဆုံး ကြိုက်စရာပေါ့’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘အာဏာရှင်အတွက် ရန်သူဟာ၊ သူ့အဖိနှိပ်ခံလူတွေရဲ့ အား
 တွေမာန်တွေပဲ မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်သား’
 ‘အဲသည်အားမာန်တွေဟာ လူတွေရဲ့အစွမ်းအစတွေပဲ’
 ‘သည်လိုလား’
 ‘ဒါတွေ ချိုးပစ်ဖို့ အကောင်းဆုံးလက်နက် တွေ့တော့ လက်မ
 လွှတ်တော့ဘူးပေါ့’
 ‘ဒါကြောင့် စာတွေ ဖရိုဖရဲ ဖြစ်ကြတာကိုး။ စိတ်မကောင်းစရာ’
 ‘သမိုင်းဆိုတာ အပြစ်မတင်ရဘူး’
 ‘မတင်လို့ဖြစ်မလား ဘုရား’
 ‘တင်လို့ ဘာအကျိုးရှိမှာလဲ’
 ‘ဒါဆို သမိုင်းကို ဘာအသုံးချမှာလဲ’
 ‘သိတာမှာပေါ့’
 ‘ဒါပဲလား-’
 ‘သိတော့ ရှောင်စရာဆိုလျှင် ရှောင်။ ဆောင်စရာဆိုလျှင် ဆောင်
 ပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်လို စာတွေ ဖရိုဖရဲကျဲ ဖြစ်နေတော့ နောက်လူတွေ
ဒုက္ခမရောက်ဘူးလား’

‘သမိုင်းက ပေးသမျှပေါ့’

‘ဘာလုပ်ရမှာလဲ’

‘မလိုချင်လျင် လှန်ပေါ့’

‘လှန်ရတာ ခက်တာပေါ့’

‘ခက်တာဟာ သူရဲကောင်းအတွက် အောင်ပွဲရဖို့ တိုက်ပွဲပဲ’

‘ဘုန်းကြီးက ပြောပြီ’

‘သည့်အပြင် ဘာတတ်နိုင်မှာလဲ’

‘သည်အခက်အခဲတွေကို ဘုန်းကြီးကျော်ဖြတ်ပုံ ပြောပါဦး’

‘ဦးဇင်းကျော်ဖြတ်ရတဲ့ အခက်ဆုံးတစ်ခု ပြောရမှာပဲ’

‘ဘာလဲဘုရား’

‘ဘုရားရဲ့ အဗျာကထန’ဆိုတဲ့ ‘မပြောတဲ့စကားများ’ပဲ’

‘ဘုရားမပြောတဲ့စကား၊ ဟုတ်လား-’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’

‘ဆယ်ခွန်းတောင် ရှိတယ်’

‘လုပ်ပါဦး’

‘ပဌမတစ်ခွန်းက ‘သတ္တဝါသေပြီးနောက် ဖြစ်တယ်’ဆိုတဲ့ စကား

ပဲ။ အဲဒါကို သူမပြောဘူး’

‘မပြောဘူးဆိုတာ ‘ယူပေမဲ့ မပြောတာလား’

‘မယူလို့ပေါ့’

‘မယူတာက ထင်ရှားလို့လား’

‘ထင်ရှားပါတယ်။ ဒါတွေဟာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်တယ်-လို့ အနေနေရာ
 ဘုရားဟောပြောချက်တွေ ရှိတာပဲ’
 ‘ဘုရားမပြောတဲ့ ဒုတိယစကားက ဘာလဲ’
 ‘သတ္တဝါသေပြီး မဖြစ်ဘူး’ဆိုတဲ့ စကားပဲ’
 ‘တတိယစကားကကော’
 ‘သတ္တဝါသေပြီး တချို့ဖြစ် တချို့မဖြစ်’ဆိုတဲ့ စကားပဲ’
 ‘စတုတ္ထစကား’ကကော’
 ‘သတ္တဝါသေပြီးနောက် ဖြစ်တာလည်းမဟုတ်၊ မဖြစ်တာလည်း
 မဟုတ်’-ဆိုတဲ့ စကားပဲ’
 ‘ပဉ္စမစကား’က-’
 ‘အသက်ဟာ ကိုယ်နဲ့အတူဖြစ်တယ်’
 ‘ဆဋ္ဌ’က-’
 ‘အသက်ဟာ ကိုယ်နဲ့တခြားဖြစ်တယ်’
 ‘သတ္တမ’က-’
 ‘လူလောကဟာ မြဲတယ်’ ရှိတယ်’
 ‘အဋ္ဌမ’က-’
 ‘လူဟာ မရှိဘူး’
 ‘နဝမ’က-’
 ‘လူဟာ အဆုံးရှိတယ်’
 ‘ဒသမ’က-’
 ‘လူဟာ အဆုံးမဲ့တယ်’ ဆိုတဲ့စကားပဲ’
 ‘ဘုရားက သေပြီးနောက်နဲ့စပ်တဲ့ စကားတွေကို မပြောဘူး’လား’
 ‘ဟုတ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အသက်နဲ့စပ်တဲ့ စကားတွေ မပြောဘူး’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘လူနဲ့စပ်တဲ့ စကားတွေလဲ မပြောဘူး’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဒါတွေဟာ တကယ်ကြီးတဲ့ ပြဿနာတွေပဲ’
 ‘ဘာသာရေးမှာ ဒါတွေဟာ တကယ်ကြီးတဲ့ ပြဿနာတွေပေါ့’
 ‘သည်ပြဿနာတွေဟာ ဘာသာရေးမှာ ဘယ်လိုအရေးကြီးတာ
 လဲ’

‘ကမ္ဘာမှာ ရှိသမျှဘာသာရေးတွေဟာ သည်စကားတွေက
 ထွက်လာတဲ့ပြဿနာ ဖြေရှင်းဖို့ချည်းပဲ။ တခြား မရှိဘူး’

‘သည်စကားတွေကထွက်လာတဲ့ ပြဿနာကို ဘာသာရေးတွေ
 က ဘယ်လို ဖြေရှင်းတာလဲ’

‘လူဟာ နောက်ဆက်ရှိနေတယ်၊ မနေဘူး။ လူ့အသက်၊လူ့ကိုယ်
 ဟုတ်၊မဟုတ်။ လူ့ကိုယ်တိုင်က အရှိဟုတ်၊မဟုတ်နဲ့ အဆုံးရှိ၊မရှိ။ ဒါတွေ
 အတွက် အဖြေထုတ်ပြီး လုပ်စရာရှိတာလုပ်ဖို့ လမ်းညွှန်တာတွေဟာ
 ဘာသာရေးတရားတွေပဲ’

‘အခုလက်ရှိတွေက သည်လိုဟုတ်ရဲ့လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ရှေးကဘာသာတွေလည်း သည်လိုပဲလား’

‘သည်လိုပဲ’

‘သည်လိုဆိုလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာက သည်ပြဿနာတွေကို ဘာဖြစ်
 လို့ မကိုင်တွယ်တာလဲ’

‘သူ့နယ်ပယ်က သည်ပြဿနာတွေ မဟုတ်လို့ပေါ့’

‘ဒါ- တကယ်ပဲလား’
 ‘သည့်အပြင် ဘာရှိမလဲ’
 ‘အဲဒါဟာ အသိခက်တဲ့အရာပဲ’
 ‘ဘုန်းကြီး သည်အခက်ကို ကျော်လွန်နိုင်ပြီလား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘တပည့်တော်တို့ အသိထဲမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဟာလည်း အဲသည်
 နယ်ပယ်ထဲမှာပဲ ရှိတယ်-လို့ ထင်နေတာ’
 ‘ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း သည်လိုချည်း’ပါပဲ’
 ‘ထင်တာက သာမန်မဟုတ်ဘူး။ စိတ်ချလက်ချ ထင်တာ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်။ အားလုံးလည်း သည်လိုပါပဲ’
 ‘အဲသည်အားလုံးထဲ ဘုန်းကြီးလည်း ပါခဲ့တာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အခုတော့ မပါတော့ဘူးပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဘယ်လို ကျော်လွန်အောင် လုပ်ခဲ့တာလဲ’
 ‘ရိုးရိုးပါပဲ’
 ‘လုပ်ပါဦး’
 ‘ဘုရားဟာ ငါတို့ဆရာ ဖြစ်တယ်’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘ငါတို့ဆရာဟာ ငါတို့ရဲ့အမြင်တွေမှန်အောင် လမ်းညွှန်ပြသပေး
 တဲ့ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်တယ်’
 ‘ဟုတ်တာပဲ’
 ‘သူက လူတွေရဲ့ နောင်ဘဝကို မစဉ်းစားဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တယ်’
 ‘လူတွေရဲ့ အသက်ကို မစဉ်းစားဘူး’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘လူတွေရဲ့ အရှိကို မစဉ်းစားဘူး’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘လူတွေရဲ့ အဆုံးကို မစဉ်းစားဘူး’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘တို့က ဒါတွေကို စဉ်းစားတယ်’
 ‘ဘယ်လိုစဉ်းစားလို့လဲ’
 ‘တို့သေပြီး နောင်ဘဝဖြစ်ဦးမှာ။ တရားရအောင်လုပ်မှ မဖြစ်မှာ’
 သည်လို စဉ်းစားတယ်’
 ‘ဟုတ်သား’
 ‘တို့သေပေမဲ့ တို့ရဲ့ ဝိညာဉ်လိပ်ပြာ၊ ကံသတ္တိ ခေါ်ချင်ရာခေါ်
 တစ်ခုခုကလေးက တို့ကိုယ်က ထွက်ခွါမယ်။ သည်လိုလည်း စဉ်းစား
 တယ်’
 ‘ဟုတ်သား ဘုရား’
 ‘ပြီးတော့လည်း ‘တို့ဟာ အရှိဖြစ်တယ်။ အဆုံးလည်း မရှိဘူး’-
 လို့လည်း စဉ်းစားတယ်’
 ‘ဟုတ်တာပဲ’
 ‘ဒါက စဉ်းစားပုံတစ်မျိုးပဲ ဖြစ်တယ်’
 ‘တခြား ဘယ်လို စဉ်းစားသေးလဲ’
 ‘တို့ဟာ နောင်ဘဝ မဖြစ်ဘူး။ တို့ဟာ အသက်က ကိုယ်ရဲ့သီး
 ခြား မဟုတ်ဘူး။ တို့ဟာ အရှိလည်း မဟုတ်ဘူး။ သည်လိုတွေ စဉ်းစား
 တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တစ်ယောက်တည်းနဲ့ သည်လို အမျိုးမျိုးစဉ်းစား ခံယူရသလား’
 ‘တစ်ယောက်ဖြစ်ပေမဲ့ အပြုအမူ ‘ဘဝဒဿန’က အမျိုးမျိုး ရှိ
 တာပဲ။အဲသည်ဘဝတွေ၊‘ဒဿနတွေ’အလိုက် အမျိုးမျိုး ဖြစ်တာပဲ’
 ‘အဲဒါကို နားလည်အောင် ရှင်းပါဦး’
 ‘လိုရင်းပြောရမယ့်အရာ မရောက်ဘဲနေမယ်’
 ‘အခြေခံမသိဘဲ လိုရင်းပြောသွားလည်း နားလည်မှာမှ မဟုတ်
 တာပဲ။ သည်လိုနဲ့ စကားတွေက ရှည်လာခဲ့ပြီ’
 ‘ချုံ့ပြောပေါ့ ဘုရား’
 ‘လောကမှာ ‘ကာမ၊ရူပ၊အရူပ’လို့ ဘဝသုံးမျိုး ရှိတယ်’
 ‘ကြားဖူးပါတယ်’
 ‘ကာမသားတွေရဲ့ အမြင်ဒဿနဟာ သမုတိသစ္စာတွေပဲ’
 ‘သမုတိသစ္စာဆိုတာ ငါကောင်၊သူကောင်၊ တော၊တောင်၊ရေ၊မြေ
 စတဲ့ အစိတ်ပရမတ်တွေရဲ့ အစုတွေ ပြောတာလား’
 ‘ဟုတ်တယ်။ အဲဒါလို မြင်သူဟာ ကာမသမားတွေပဲ’
 ‘ရူပသားက ဘယ်လိုမြင်လဲ’
 ‘သူတို့က အစိတ်တွေဖြစ်တဲ့ ပရမတ်တွေပဲ မြင်တယ်’
 ‘ပရမတ္ထသစ္စာဟာ သူတို့အမြင်ပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်။ အရူပသမားက အဲသည် ပရမတ်ကို သုည ဖြစ်
 အောင်လုပ်တဲ့ အမြင်ဒဿန ရှိသူပဲ’
 ‘ဟုတ်ပြီဘုရား’
 ‘သမုတိသစ္စာမြင်သူ ကာမသမားက ‘လူအရှိ လက်ခံတယ်’။
 လူဟာ ‘အဆုံးမရှိဘူး’လို့လည်း မြင်တယ်။ ‘လူ့အသက်ဟာ လူ့ကိုယ်နဲ့
 အတူ’လို့လည်း မြင်တယ်။ သည်စကားတွေ ပြောတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါက ကာမသမားတွေ ပြောတဲ့စကားတွေပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ရူပသမားတွေက ဘယ်စကားတွေပြောလဲ’
 ‘လူဟာသေပြီး တချို့ဖြစ်၊တချို့မဖြစ်ဘူး။ လူ့အသက်ဟာ ကိုယ်နဲ့
 တခြားစီပဲ။ လူဟာ အရှိဖြစ်တယ်။ လူဟာ အဆုံးရှိတယ်’ ဆိုတဲ့စကား
 တွေ ပြောတယ်’
 ‘အရူပဒဿနရှိသူတွေက ဘာပြောလဲ’
 ‘လူသေပြီး မဖြစ်ဘူး။ အသက်ဟာ ကိုယ်နဲ့အတူပဲ။ လူဟာ
 အရှိမဟုတ်ဘူး။ အဆုံးလည်း မရှိဘူး’ ဆိုတာမျိုးတွေ ပြောတယ်’
 ‘သည်စကားဆယ်ခွန်းဟာ ဘုံသုံးပါးကသူတွေ ပြောတဲ့စကား
 တွေပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်။ အဲဒါကြောင့် ဘုရားက သည်စကားတွေ မပြော
 တာ’
 ‘သည်လိုဆိုတော့ ဘုရားက ဘာပြောပါလိမ့်’
 ‘အဲဒါ အခက်အခဲပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါ့ဘုရား’
 ‘သည့်ထက်ခက်ခဲတာက ရှိသေးတယ်’
 ‘ဘာပါလိမ့် ဘုရား’
 ‘ဦးဇင်းတို့က ဘုရားသျှင်ရဲ့ တပည့်အရင်းတွေပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဦးဇင်းတို့က ဘုရားတပည့် အရင်းတွေ-လို့ ပြောပြီး ဘုရား
 မပြောတဲ့စကားတွေကိုပဲ ပြောနေကြတယ်’
 ‘ဟုတ်တယ်ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်တော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြန်မေးရတာပေါ့’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ငါ- ဘာကောင်လဲ’-ပေါ့’
 ‘ဘာဖြစ်လို့-’
 ‘ဘုရားတပည့်ဆိုလျှင် ဘုရားမပြောတဲ့စကား မပြောရဘူးပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါ’
 ‘သည်လိုပြောနေတယ်ဆိုတော့ ‘ငါတို့ဟာ ဘုရားတပည့်နေရာ
 မှာမှ ရှိသေးတော့ရဲ့လား။ သည်မေးခွန်း ဝင်လာခဲ့တယ်’
 ‘ဆရာနဲ့တပည့်ဟာ အသိဉာဏ် အကျဉ်းအကျယ်သာ ကွာရ
 မယ်။ အသိခံအရာကတော့ တူရမည့်ထုံး ရှိတာပဲ’
 ‘သည်လိုဖြစ်တော့ အတော်ကြီး တုန်လှုပ်မိတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ငါတို့ဟာ ဆရာရဲ့ အငွေ့အသက်မှ ရှိသေးတော့ရဲ့လား’ လို့ပဲ’
 ‘သည်တော့ ဘာလုပ်သလဲ’
 ‘ငါ ဘာကြောင့် ‘သေပြီးဖြစ်မယ် ဆိုတဲ့အယူကို ယူမိတာလဲ’-
 လို့ ဆန်းစစ်တယ်’
 ‘ဘာမြင်ပြီး ယူခဲ့မိတာတဲ့လဲ’
 ‘ဘာမြင်ပြီး ယူမိတာမှ မဟုတ်ဘူးပဲ’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ဘုရားက သည်လိုယူတယ်ထင်ပြီး၊ ယူမိခဲ့တာသာ ဖြစ်တယ်။
 ငါနဲ့ ငါ့ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးလည်း သည်လိုထင်ပြီး ယူခဲ့ကြတာသာ ဖြစ်ရ
 မယ်။ အချင်းချင်း အပြန်အလှန်ဖြစ်ပြီး သည်အယူ လွှမ်းမိုးနေတာသာ
 ဖြစ်ရမယ်-လို့ ဆင်ခြင်မိလာတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်တော့ သည်အယူကို ခွါချရောလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ကွာသွားရောလား’

‘ဆုံးဖြတ်ရတာပေါ့’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘သည်လိုဆုံးဖြတ်ထားတော့ အလျင်က နောင်ဘဝနဲ့စပ်ပြီး ယူထားတဲ့အချက်တွေ ပြန်ဝင်လာလျင် သည်ဆုံးဖြတ်ချက်နဲ့ သုတ်သင်ရမှာပေါ့’

‘သည်လိုလား’

‘ဒါလည်း အခက်အခဲ ရှိတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘သေပြီးဖြစ်တယ် မယူရလျင်၊ မဖြစ်ဘူး ယူချင်တယ်’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘ကိုယ်သိထားတာက ‘ဖြစ်’ မဟုတ်လျင်၊ ‘မဖြစ်’ ဖြစ်ရမယ်။

‘မဖြစ်’ မဟုတ်လျင် ‘ဖြစ်’ ဖြစ်ရမယ်လို့ပဲ သိထားတာပဲ’

‘အလင်း’မဟုတ်လျင် ‘အမှောင်’၊ ‘အမှောင်’မဟုတ်လျင် ‘အလင်း’

-လို့သိရမှာပဲ’

‘ဒါပေမဲ့ ‘ဘုရားက သည်နှစ်မျိုးလုံး ငြင်းတယ်’ဆိုတော့ ခက်ပြီ

ပေါ့’

‘ခြေတစ်ဖက်မြှောက်ဆိုလျင် မြှောက်နိုင်ပေမဲ့၊ ခြေနှစ်ဖက်မြှောက်

ဆိုလျင် ခက်ပြီပေါ့’

‘အဲသည်အတိုင်း ဖြစ်သွားတာပဲ’

‘အဲဒါ ဘယ်လိုလုပ်သလဲ’

‘ငါတော့ မယူတတ်တော့ဘူး။ ဘုရားက ဘယ်လိုယူသလဲ’-
လို့ ဘုရားကိုပဲ ပြန်ကြည့်ရတာပေါ့’

‘ဘုရားက ဘယ်လိုယူတာလဲ’

‘အဲဒါလည်း သိလို့မရဘူး’

‘အဲဒါမှ ခက်တာပဲ’

‘တကယ်ပေါ့။ ‘ဘုရားက ဘယ်လိုယူလိုက်တာလဲ- သည်အတိုင်း
ဆိုလျှင် ဘုရားကို ငါတို့မသိတဲ့အဖြစ် ရောက်နေကြပြီ’ပဲ-လို့အထိ
အဝင်ခံရတယ်’

‘ဘုရားကို မသိဘူး ဖြစ်ရတယ်လား’

‘အေးပေါ့။ ‘ဘုရားကို မြင်ဖူးတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ခင်ဖူးတာ
လည်း မဟုတ်ဘူး။ သူ့ဝါဒ သဘောကျတယ်ဆိုပြီး သူ့နောက်က လိုက်
နေရတာ။ အခု သူ့ဝါဒဖြစ်တဲ့ သူ့အယူကို ဘာလို့ မသိတော့ဘူးဆိုတော့
သူ့ကိုပါသိတယ်-လို့ ဘာနဲ့ပြောရမှာလဲ’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘ဒါအတွက် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အတိုင်းမသိဝမ်းနည်းတာ ဖြစ်ရတယ်’

‘သည်လောက်တောင်ပဲလား’

‘ဦးဇင်းက ဘုန်းကြီးလုပ်နေတာ အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့လုပ်နေတာ မ
ဟုတ်ဘူး’

‘ဘယ်လို ရည်ရွယ်ခဲ့လို့လဲ’

‘ကိုယ့်ကိုယ်ကို သည်ဘဝမှာ ဘုရားကိုပေးထားတာ။ တခြားဘာ
မှ ရည်ရွယ်ချက် မရှိဘူး’

‘ငဲ့ရဲကြောက်တာတွေ မရှိဘူးလား’

‘မရှိဘူး’

‘နတ်ပြည်ရောက်ချင်တာတွေ မရှိဘူးလား’
 ‘မရှိဘူး’
 ‘နိဗ္ဗာန်ကော မတောင့်တဘူးလား’
 ‘နိဗ္ဗာန်ကို ဘယ်လိုနေတယ်တောင် မသိဘူး’
 ‘ဘုရားကိုယုံတာ တစ်ခုတည်းပဲပေါ့’
 ‘သူ့ယုံလို့ ပုံတာပဲ။ အခု သူ့ကိုလည်း မသိ- ဖြစ်သွားပြီ။ ဘယ်လို
 လုပ်မလဲပေါ့’
 ‘အစတုန်းက သူ့ကို ဘယ်လိုသိခဲ့တာလဲ’
 ‘သူဟာ နောက်နောင်ဘဝတွေ ရှိတယ်၊ တရားရလျင် ပြတ်တယ်။
 အသက်ဟာ ကိုယ်နဲ့သီးခြား ဖြစ်တယ်။ လူဟာ အရှိဖြစ်တယ်။ အဆုံး
 လည်း ရှိတယ်။ သည်လိုတွေကို ဟောတယ်’-လို့ သိနေခဲ့တာပဲ’
 ‘အခု ‘ဘုရားက ဒါတွေ သူမပြောဘူး’ဆိုတော့-’
 ‘ဦးဇင်းစိတ်ထဲမှာ ဘုရားကို နားမလည်အောင် ဖြစ်သွားတာပဲ’
 ‘နားလည်အောင် ကြိုးစားမကြည့်ဘူးလား’
 ‘ကြိုးစားရပြီပေါ့။ ‘ဘုရားပျောက်တာဟာ ကိုယ့်ဘဝပျောက်တာ
 ဖြစ်နေတယ်’ မဟုတ်လား’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘တောထဲကို လမ်းညွှန်နဲ့သွားတဲ့သူဟာ လမ်းညွှန်ပျောက်လျင်
 သူ့ဘဝလည်း ပျောက်မှာပဲ မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့။ သူ့ဘယ်သွားမှန်းမသိ ဖြစ်ပြီပေါ့’
 ‘သည်ထဲမှာ ဝမ်းသာတာလည်း ဖြစ်သေးတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ဘုရားကို မသိတာဟာ ခုမှမဟုတ်ဘူး၊ အစကတည်းကပဲ၊ ခုမှ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

မသိတာကို ငါသိတာ-လို့ပဲ’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘုရားကို ငါ-မသိဘူး’-လို့ သိတာဟာ ‘ငါ့အတွက် အဆင့်တစ်ဆင့်တက်လာတာ ဖြစ်တယ်။ အားလုံးလည်း ဘုရားကို မသိကြတာပဲ။ သူတို့ဟာ မသိတာကို မသိဘူး-လို့ သိကြတဲ့အဖြစ် မရောက်ကြသေးဘူး’ လို့ပဲ’

‘အားတော့ တက်စရာပဲ’

‘မသိတာကို မသိတာမှန်း သိတာဟာ သိတော့မလို့-ဆိုတာ ယုံကြည်တယ်’

‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘သည်တော့ ‘ဘုရား ဘာပြောသလဲ-ဆိုတဲ့ မေးခွန်းဟာ ဘုရားပျောက် ရှာပုံဖွင့်ရာမှာ မေ့ပျောက်မရတဲ့ မေးခွန်း’ပဲ’

‘ဘယ်လိုတွေနဲ့ တွက်သလဲ’

‘ကိုယ့်ဘဝနဲ့ကိုယ်ပဲ တွက်ရတာပေါ့။ ဉာဏ်ဆိုလို့ရှိတာက ဒါပဲဟာ’

‘ကိုယ့်ဘဝနဲ့တွက်ပုံ လုပ်ပါဦး။

‘အလျော်ရော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ရော၊ နှစ်ခုလုံးကို ငြင်းတာဟာ မတော်ဘူး။ သည်လိုငြင်းတဲ့ပုံစံ ရှိသလား- သည်လိုစဉ်းစားတယ်’

‘ပုံစံကို တွေ့သလား’

‘တွေ့တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘နွားအမြုံမရဲ့သားဖြစ်တဲ့ နွားဟာ အထီးလား၊အမလား-ဆိုတဲ့ မေးခွန်းရဲ့ အဖြေစကားပဲ’

‘ဘယ်လိုဖြေမှာမို့လဲ’
 ‘မဟုတ်ချည်း ဖြေရမှာပဲ’
 ‘ငြင်းတာပေါ့’
 ‘ငြင်းရမှာပဲ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘နွားမြုံ့မဟာ သားမဖွားလို့ပဲ’
 ‘ဟုတ်သားပဲ’
 ‘အဲသည်ပုံစံနဲ့ ဆက်သုံးသပ်တယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘အငြင်းခံရတဲ့ စကားနှစ်လုံးဟာ ‘အရှိဖြစ်တယ်’ဆိုတဲ့ ပြောရမည့်
 စကားပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သည်စကားနှစ်လုံးဟာ သဒ္ဒါနည်းနဲ့ပြောလျှင် ‘ကြိယာစကား
 လုံး’-တွေပဲ’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘ကြိယာ’တွေဟာ ‘ကတ္တားဖြစ်တဲ့ စကားလုံး မဟုတ်ဘူး’
 ‘ကတ္တားမရှိတဲ့ ကြိယာဟာ အလုပ်မဖြစ်ဘူး’ ပေါ့။ အလုပ်မဖြစ်
 တဲ့စကားဆိုလျှင် မပြောရဘူး၊ ငြင်းရမယ်ပဲ’
 ‘နွားမြုံ့မသား’ဟာ ‘အရှိဖြစ်တယ်’ဆိုတဲ့ ကြိယာရဲ့ ကတ္တားစကား
 လုံးပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘နွားမြုံ့မသား’ဆိုတဲ့ ‘ကတ္တား’ဟာ အမှန်တကယ်ရှိတာ မဟုတ်
 ဘူး။ ဒါကြောင့် ‘အရှိဖြစ်တယ်’ဆိုတဲ့ ‘ကြိယာ’ဟာ ပြောရမည့်စကား

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

မဟုတ်ဘဲ ငြင်းရမည့်စကား ဖြစ်တယ်’
 ‘သည်ပုံစံနဲ့ ဘယ်လိုတူတာလဲ’
 ‘သတ္တဝါသေပြီး ဖြစ်တယ်၊ မဖြစ်ဘူး၊ သည်စကားမှာ ကြိယာ
 စကားလုံး နှစ်လုံးပါတယ်’
 ‘ဘာတွေလဲ’
 ‘သေပြီး’ရယ်၊ ‘ဖြစ်၊ မဖြစ်’ရယ်ပဲ’
 ‘ရှေ့ကြိယာနဲ့ နောက်ကြိယာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သည်ဝါကျမှာ ‘ကတ္တား’က ‘သတ္တဝါ’လား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အဲဒါ ဘယ်လိုတွက်မလဲ’
 ‘ဖြစ်တယ်၊ မဖြစ်ဘူး’ သည်‘ကြိယာ’တွေဟာ ‘သတ္တဝါသေ၊မသေ’
 နဲ့ ပတ်သက်နေတယ်။ သေပါမှ ‘ဖြစ်၊ မဖြစ်’ပြောလို့ရမယ်။ ‘မသေဘူး’
 ဆိုလျှင် ပြောလို့မရဘူး’
 ‘ဖြစ်၊မဖြစ်’ ပြောချင်လျှင် ‘သေ၊မသေ’ကို အလျင်ပြောရမယ်ပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သည်တော့ ‘သတ္တဝါသေတယ်၊ မသေဘူး’ ဘယ်လိုပြောမလဲ’
 ‘သေ၊မသေ-ဟာ ကြိယာတွေပဲ၊ သည်ကြိယာတွေရဲ့ ကတ္တားဟာ
 ‘သတ္တဝါ’-ပဲ’
 ‘သတ္တဝါရှိမှ သေ၊မသေ ပြောလို့ရမယ်။ သတ္တဝါဆိုတဲ့ ကတ္တားက
 အရှိမဟုတ်လျှင် သေတယ်၊ မသေဘူး ကြိယာတွေဟာ အလုပ်မဖြစ်ဘူး။
 ပြောလို့မရဘူး’-ပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’

‘သတ္တဝါဟာ အရှိလား-ဆိုတာ ရောက်လာတာပေါ့။ ဘုရားက သည် ‘ကြိယာစကား’တွေငြင်းတာဟာ ‘သတ္တဝါ’ဆိုတဲ့‘ကတ္တား’ မရှိလို့သာ ဖြစ်ရမယ်-လို့ အဖြေထွက်တာပေါ့’

‘သတ္တဝါ’မရှိလျင် ‘သေ၊ မသေ’ မရှိ။ ဒါမရှိလျင် ‘ဖြစ်၊ မဖြစ်’ ပြောမရပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်လိုတွက်တော့လည်း ဟုတ်သားပဲ’

‘ဟုတ်မှာလိုလို ဖြစ်တာပဲ။ ဟုတ်တော့ မဟုတ်ဘူး။ မဟုတ်တာ နောင်မှ သိရတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘သည်လိုတွက်တာ ‘ရူပါရူပ’လှိုင်းရဲ့ အတွက်အချက် ဖြစ်နေလို့ ပေါ့’

‘ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ’

‘အဲသည်တုန်းက တွက်ပုံကို ပြောပြမယ်’

‘ပြောပါ’

‘သတ္တဝါ’ အရှိမဟုတ်လျင် ‘ဘာလဲ’-လို့ အမေးထွက်တယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘သတ္တဝါမှာ ခန္ဓာငါးပါးလို့ ခွဲလျင် ခန္ဓာတစ်ပါးတိုင်းဟာ သတ္တဝါ တာဝန်ကို ယူနိုင်ကြမယ် မဟုတ်ဘူး။ သည်တော့ ခန္ဓာတွေရဲ့အစုဟာ အစုပဲဖြစ်ရမယ်။ သတ္တဝါ-ဆိုတာ ဘယ်မှာလဲပေါ့’

‘ဒါ ဟုတ်သားပေါ့’

‘တကယ်က ဒါ-ရူပတွက်နဲ့ တွက်လို့ရတဲ့ အဖြေပဲ။ အဖြေမှန် မဟုတ်ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘သမုတိသစ္စာကို ပရမတ္ထသစ္စာနဲ့ ကျေအောင်ချေတဲ့လုပ်ငန်း ဖြစ်
 လို့ပေါ့’
 ‘အဲဒါကို အဲသည်တုန်းက သိသလား’
 ‘ဘယ်သိမလဲ’
 ‘ဆက်တွက်ပုံ ပြောပါဦး’
 ‘သတ္တဝါ’ဟာ ‘ခန္ဓာ’ခေါ်တာဆိုတော့ ‘ခန္ဓာဆိုတာ ဘာလဲ’၊
 ‘ခန္ဓာ’ဆိုတာ ‘အစုအပုံ’ဆိုတာရဲ့အမည်ပဲ’
 ‘ဟုတ်သား’
 ‘ဘယ်လိုစုပုံတာလဲ၊ ဘာတွေစုပုံတာလဲ’။ ရုပ်တွေစုပုံတာပြော
 လျင် ရတယ်။ ရုပ်ဟာ ဖြစ်လျင်၊ တစ်ခုတည်းဖြစ်တယ်ဆိုတာ မရှိဘူး။
 အတွဲလိုက် တွေပဲ ဖြစ်တာ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဝေဒနာက္ခန္ဓာအတွက် ဝေဒနာတွေ ဘယ်လိုစုပုံမလဲ- ပြဿနာ
 က ပေါ်လာတယ်’
 ‘ဟုတ်သား။ ဝေဒနာက တစ်ပါးတည်း ဖြစ်တာပဲ’
 ‘သညာလည်း သည်လိုပဲ။ဝိညာဏ်ကလည်း သည်လိုပဲ။ သင်္ခါရ
 ကတော့ ရူပလို ရှိပါရဲ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သည် ဝေဒနာ၊ သညာ၊ ဝိညာဏ်တွေဟာ သူတို့ဖြစ်ချိန်မှာ သူတို့
 ဟာ နှစ်ခုဖြစ်တာရယ်လို့ ရှိတာမဟုတ်ဘူး’
 ‘ဟုတ်ပါ’
 ‘သည်တော့ သူတို့က ဘယ်လိုစုပုံကြလို့ ‘ခန္ဓာ’အမည် ရကြတာ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

လဲ၊ သည်ပြဿနာ တက်လာတယ်’

‘ဘယ်လို အဖြေတွေလဲ’

‘ခန္ဓာ’ဟာ သည်လိုစုတာတွေပြောတာ မဟုတ်ဘူး-လို့ သိလာ
တယ်’

‘ဘာစုတာလဲ’

‘တစ်ဆယ့်တစ်ထွေရှိတဲ့ အခြင်းအရာတွေ စုကြတာကို စုပုံတယ်၊
ခန္ဓာဖြစ်တယ် ပြောရတာပဲ’

‘တစ်ဆယ့်တစ်ထွေတွေက ဘာတွေလဲ’

‘အခုရယ်၊ နောက်ရယ်၊ နောင်ရယ်၊ အတွင်းရယ်-အပြင်ရယ်၊
အနီးရယ်-အဝေးရယ်၊ အယုတ်ရယ်-အမြတ်ရယ်၊ အကြမ်းရယ်-အနု
ရယ်’- ဒါတွေပဲ’

‘ဒါတွေက ဘယ်မှာစုတာလဲ’

‘ရုပ်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လျှင် အဲသည်ရုပ်ဟာ ဖြစ်ပြီးဖြစ်လတ္တံ့ရုပ်
တွေနဲ့ ထောက်လိုက်လျှင် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်နေတယ်။ ဖြစ်ပြီးရုပ်နေရာက ကြည့်
တော့ အနာဂတ်ဖြစ်လတ္တံ့ရုပ် ဖြစ်နေမယ်။ အနာဂတ်ဖြစ်လတ္တံ့ရုပ်က
ကြည့်တော့ အတိတ်ဖြစ်ပြီးရုပ် ဖြစ်နေလိမ့်မယ်’

‘သည် ‘ရုပ်တစ်ခုတည်း’မှာ ‘ခု၊နောက်၊နောင်’ သုံးခုက စုနေတာ
တွေ့တယ်နော်’

‘ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ရုပ်ဟာ အဲသည်ရုပ်ရဲ့ အပြင်ကအရာတွေနဲ့
ထောက်လျှင်အတွင်း ဖြစ်နေပေမဲ့၊ အတွင်းကအရာတွေဘက်က ပြန်
ထောက်တဲ့အခါမှာတော့ အဲသည်ရုပ်ဟာ အပြင်ဖြစ်နေတယ်’

‘သည်ရုပ်တစ်ခုတည်းမှာပဲ အတွင်းလည်းဖြစ်၊ အပြင်လည်းဖြစ်
နေတယ်ပေါ့’

‘အနီး၊အဝေး၊ အကြမ်း၊အနု၊ အယုတ်၊အမြတ်တွေလည်း သည်
လိုပဲ’

‘သူ့ထက် နီးတာ၊ ကြမ်းတာ၊ယုတ်တာတွေ ထောက်တော့ အ
ဝေး၊ အနု၊အမြတ်ဖြစ်ပြီး၊ ဝေးတာ ,နုတာ, မြတ်တာတွေထောက်တော့
အနီး၊အကြမ်း၊အယုတ်တွေ ဖြစ်တာပဲ။ သည်လိုလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ကျန်တဲ့ ခန္ဓာတွေလည်း သည်လိုစုတာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ခန္ဓာခေါ်ရတာ’

‘ခန္ဓာ’ကို ‘ကိုယ်ပိုင် သိသွားပြီ’ ပေါ့

‘ရုပ်အစရှိတာတွေ တစ်ခုတိုင်းမှာ တစ်ဆယ့်တစ်ထွေသော အ
ခြင်းအရာတွေစုတာကို အတိအကျ သိသွားပြီ’

‘သည်တော့-’

‘ဒါပေါ်မှာ အသိဉာဏ်အသစ်တွေ ထပ်ပေါ်တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘သည်တစ်ဆယ့်တစ်ထွေ အခြင်းအရာဟာ တကယ်တော့ ‘သုံး
ပါး’ပဲ ဖြစ်တယ်’

‘ဆယ့်တစ်ပါးက သုံးပါး ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ’

‘အချိန်အခြင်းအရာ သုံးပါး၊ နေရာအခြင်းအရာ လေးပါး၊ အ
ဖြစ်အခြင်းအရာ လေးပါးပဲ’

‘အချိန်၊ နေရာ၊ အဖြစ်’ သည်သုံးပါးကတစ်ဆယ့်တစ်ပါး ဖြစ်
တယ်ပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ ‘ခုနောက်၊နောင်’ သုံးပါးက ‘အချိန်ကာလ’၊ ‘နီး၊
ဝေး၊တွင်း၊ပြင်’ လေးပါးက ‘နေရာဌာန’၊ ‘ယုတ်၊မြတ်၊ကြမ်း၊နု’က ‘အဖြစ်

ပယောဂ၊ သည်လိုဖြစ်တာ’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘သည် အခြင်းအရာ ဆယ်တစ်ခုဖြစ်တဲ့ ‘ကာလာဌာန၊ပယောဂ’
တွေဟာ ရုပ်မှာဖြစ်ဖြစ်၊ ဝေဒနာမှာဖြစ်ဖြစ်၊ ကျန်တဲ့ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိ
ညာဏ်တွေမှာဖြစ်ဖြစ်။ စုမိလို့ ‘ခန္ဓာ’ဆိုတာ ဖြစ်လာလျင် ရုပ်ဟာ ရုပ်
အတိုင်း မနေတော့ဘူး။ ရုပ်ကြွလာတယ်။ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိ
ညာဏ်တွေလည်း သည်အတိုင်း မနေတော့ဘဲ အလုံးတွေ ကြွလာတယ်။
သည်လို ကြွလာတာတွေဟာ ဘာတွေလဲ။ ‘သတ္တဝါ’ဟာ ဒါတွေပဲ ဖြစ်ရဖို့
ရှိတယ်။ ဒါ-အရှိတွေလား’

‘တွေ့စရာကြီးပါပဲ’

‘ရုပ်တွေ၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်တွေဟာ သူ့သဘာဝနဲ့
သူဆိုလျင် ဘာမှ ပြောစရာမရှိပေမဲ့ ‘ခန္ဓာ’ဆိုတဲ့ ‘ကာလာဌာန၊ပယောဂ’
တွေနဲ့ ဖြစ်လာလျင် အဓိပ္ပါယ်အသစ်တွေ ထွက်လာတယ်’

‘ဘာတွေ ထွက်လာတာလဲ’

‘ငါတွေ၊ သူတွေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါတွေ၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမတွေ၊ လူ
ဆိုး၊ လူကောင်းတွေ၊ ငါ့ဟာ၊ သူ့ဟာတွေ’- အစစတွေပဲ’

‘ဘယ်လို ထွက်လာတာလဲ’

‘ပုံပေါ်အောင် အတော်ပြောယူရမယ်’

‘နည်းနည်းပေါ့’

‘ရုပ်တစ်ခုဖြစ်လျင် လူမှာ ရုပ်လေးဆယ်ရှစ်ခု ထင်လိမ့်မယ်’

‘ဘယ်လိုထင်မှာလဲ’

‘ကာလသုံးမျိုး၊ ဌာနလေးမျိုး၊ ပယောဂလေးမျိုး’နဲ့ မြှောက်ပွားပြီး
တော့ပေါ့’

‘သုံးအမြောက်၊ လေးအမြောက်၊ လေးအမြောက် ဖြစ်လို့လား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဝေဒနာတစ်ချက်ဖြစ်လျင်လည်း သည်လိုပဲလား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်တွေလည်း သည်လိုပဲပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သည်ခန္ဓာငါးခုက တပြိုင်နက်လောက် ဖြစ်နေတာဆိုတော့-
 လေးဆယ့်ရှစ် အမြောက် ငါး ဖြစ်သွားပြီပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်။ ဒါတွေဟာ စက္ကန့်တစ်ခုအတွင်း သန်းတွေ-သန်းချီ
 အောင် အများအပြားကလည်း ဖြစ်နေတာဆိုတော့ အစက်(ပွိုင့်) က
 လေးတွေ အမျိုးမျိုးစပ်တော့၊ ပုံအမျိုးမျိုးပေါ်တာမျိုးပေါ့’
 ‘ဒါတွေဟာ ဘာတွေပါလိမ့် ဘုရား’
 ‘ဒါတွေဟာ ‘ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ’ စတာတွေပါပဲ’
 ‘အဲဒါတွေဟာ အရှိလား’
 ‘အဲဒါ ပြောဖို့ခက်တာပဲ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘အရှိမဟုတ်ဘူး-လို့ မြင်ခဲ့တယ်’
 ‘အရှိမဟုတ်ဖြစ်ပုံကို ပြောပါဦး’
 ‘ဒါလည်း ရှည်ရှည်ပဲ’
 ‘မတတ်နိုင်ဘူး ဘုရား’
 ‘သည်ခန္ဓာ’တွေကို ဘုရားက ‘လက္ခဏာသုံးချက်’နဲ့ တင်ခဲ့တယ်-
 လို့ ထင်ခဲ့တယ်’
 ‘ထင်တာလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ထင်တာမှန်း မသိဘူးလား’
 ‘မသိဘူး၊ နောက်မှ သိတာပဲ’
 ‘ထင်ပုံ’ လုပ်ပါဦး’
 ‘လက္ခဏာသုံးချက်ဟာ ‘အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ’ပဲ’
 ‘ဟုတ်သားပဲ’
 ‘အဲသည်လက္ခဏာတွေဟာ ‘ခန္ဓာ’ကို ငြင်းဆိုတဲ့အချက်တွေ-
 လို့ မြင်ခဲ့တယ်’
 ‘ဘယ်လိုငြင်းတာလဲ ဘုရား’
 ‘အနိစ္စ’ဆိုတဲ့စကားဟာ ‘နိစ္စ’ရဲ့ ပြောင်းပြန်ဖြစ်တယ်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘နိစ္စ’ဟာ မြဲခြင်းဟောပြီး၊ ‘အနိစ္စ’ဟာ မမြဲခြင်း- ဟောတာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘မြဲ’ဆိုတဲ့ စကားဟာ ‘အချိန်အတိုင်းအရှည်ပြ စကား’-ပဲ’
 ‘ဟုတ်တာပဲ’
 ‘သည်တော့ ‘မမြဲ’ဆိုတဲ့စကားလည်း ‘အချိန်ပြစကား’ပဲဖြစ်တယ်’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘နိစ္စနဲ့ အနိစ္စ၊ မြဲနဲ့ မမြဲ’ဟာ အချိန်ဘယ်လောက်နဲ့ သတ်မှတ်
 မလဲ၊ စဉ်းစားတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘မြဲတယ်’ဆိုတာ အချိန်ဘယ်လောက်ရှိတာရဲ့ နာမည်လဲ။ ‘မမြဲ’
 က အချိန်ဘယ်လောက်ဆိုတာရဲ့ နာမည်လဲ-ဆိုတာပေါ့’
 ‘မမြဲဘူး’ဆိုတာ အချိန်ဘယ်လောက် တိုတောင်းတာကို ခေါ်တာ
 လဲပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါ ဘယ်လောက်လို့ ရသလဲ’

‘အချိန်မရှိမှ မမြဲ’ဆိုတာ ရတယ်-လို့ တွက်တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘တစ်နေ့ဟာ တစ်လနဲ့စာလျင် အချိန်တိုတဲ့အတွက် မမြဲဘူးဆိုရ ပေမဲ့ တစ်နာရီနဲ့စာလျင် အချိန်ကရှည်နေလို့ ‘မြဲတယ်’ ပြောရဦးမှာပဲ’

‘အဟုတ်ပဲ’

‘တစ်နာရီကလည်း သူ့ထက်ရှည်တဲ့အချိန်ဆိုတဲ့ အချိန်တွေ ရှိ တာပဲ။ နောက်ဆုံးပိတ် တစ်မိနစ်ဟာ တစ်စက္ကန့်နဲ့စာလျင် ရှည်နေပြန် တာပဲ’

‘သည်လိုဆိုတော့ အချိန်တွေရှိသေးလျင် အဲသည်အချိန်ရဲ့တစ် ဝက်နဲ့ နှိုင်းစာပြီး၊ တစ်ဝက်ကြာတဲ့အတွက် ‘မြဲ’နေရာ ရနေဦးမှာပေါ့နော်’

‘အေးပေါ့။ ဒါကြောင့် ‘အနိစ္စ’ဆိုတဲ့စကားဟာ ‘အချိန်ရှိမှုကို ငြင်း ဆိုတဲ့စကား’ပဲဖြစ်မှ ရမယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဘုရားက ‘ခန္ဓာဟာ အနိစ္စဖြစ်တယ်’ ပြောတော့၊ ‘ခန္ဓာ’ဟာ ‘အချိန်မဲ့ဖြစ်တယ်’-လို့ ရုပ်စတဲ့ ခန္ဓာတွေ ‘အချိန်ရှိမဟုတ်ပုံ ပြတယ်’- လို့ နားလည်ရတယ်’

‘ဒုက္ခ၊ အနတ္တ’တွေကော ဘယ်လိုလဲ’

‘ဒုက္ခ’က ‘ပယောဂလေးပါး’ကို၊ ‘အနတ္တ’က ‘ဌာနလေးပါး’ကို ငြင်း ဆိုတဲ့စကားတွေလို့ သိရတယ်’

‘လုပ်ပါဦး’

‘ဒုက္ခ’ဟာ ‘ဒုကရ်ပဲ၊ ‘လုပ်လို့ မရဘူး’ပေါ့။ ဒါ သဒ္ဓါနက်ပဲ။ ဆင်းရဲ တယ်ထား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဖြစ်တစ်ခုခု ရှိတယ်ဆိုလျှင် လုပ်လို့မရဘူး-ဆိုတာ မရှိဘူး။
ကြမ်းလျှင် နုအောင်၊ နုလျှင် ကြမ်းအောင်။ ယုတ်လျှင် မြတ်အောင်၊
မြတ်လျှင် ယုတ်အောင် လှုပ်ရှားမှုပယောဂ ဖြစ်လို့ရတာချည်းပဲ’

‘ဆင်းရဲတယ်’-လို့ အနက်အရကော’

‘ဆင်းရဲတယ်’ဆိုတာ ‘ဘယ်အတိုင်းအတာအောက်’ကို ပြောတာ
လဲ။ ချမ်းသာနဲ့ကြားမှာ ဘာ ခြားမှတ်ထားတာ ရှိသလဲ။ ဒါ မရှိဘူး’

‘သည်တော့-’

‘ဆင်းရဲတယ်’ဆိုတာ ‘လှုပ်လို့၊ရှားလို့၊ပြုပြင်လို့ မရတာ’ပဲ ဖြစ်မယ်’

‘ဘာကြောင့်လဲ’

‘ပြုပြင်လှုပ်ရှားလို့ ရသေးတယ်-ဆိုလျှင် ချမ်းသာနေဦးမှာပဲ။
သည်တော့ ပြုလို့ကို လုံးဝမရတော့တာမှ ‘ဆင်းရဲတယ်’၊ ‘လုပ်လို့မရတော့
ဘူး’ ဖြစ်ရလိမ့်မယ်’

‘ဆင်းရဲနဲ့ ချမ်းသာက ဘယ်လို အနက်ဖွင့်လို့လဲ’

‘ပြုလုပ်လို့ရတာ ချမ်းသာ၊ မရတာ ဆင်းရဲ-ပေါ့။ သုကရ-ဒုကရပဲ’

‘အဲသည်တော့-’

‘အဖြစ်တစ်ခုခုရှိလျှင် ‘ဒုကရ’ပဲ။ မရှိမှ ဘာမှ လုပ်မရတာပေါ့’

‘သည်တော့ ‘ဒုက္ခ’ဆိုတာ ‘ခန္ဓာဘဝအဖြစ်က မရှိပုံကိုငြင်းပြတာ’

ပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အနတ္တ’ကကော’

‘အနတ္တ’ဆိုတာ ‘န+အတ္တ’ပဲ။ ‘အတ္တ’ဆိုတာ ‘အထည်၊ အဖတ်၊
ဒြပ်’ ရှိတယ်ပေါ့။ ‘န’က ငြင်းတာပဲ။ အထည်မရှိဘူးပေါ့’

‘အတ္တ’က အထည်၊ ဖြပ်လား’
 ‘ထင်ရှားရှိတဲ့ အရာကလေးကိုတော့ အထည်ဖြပ်ကလေးလို့
 ပြောရမှာပေါ့’
 ‘အနတ္တ’ဆိုတာ အဲဒါ မရှိဘူးပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဒါက ‘ခန္ဓာ’ကို ဘယ်လိုငြင်းတာလဲ’
 ‘အထည်’ဟာ ‘နေရာယူ’တဲ့ အကောင်ပဲ’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘အထည်တစ်ခုခု ရှိပြီဆိုလျှင် အဲသည်အထည်မှာ ‘အတွင်း’ဆို
 တာ ရှိတယ်။ ‘အပြင်’လည်း ရှိမယ်။ ‘အနီးနဲ့ အဝေး’ဆိုတာတွေလည်း
 ရှိမယ်။ အဲသည် အထည်မရှိလျှင် အတွင်းတွေ၊ အပြင်တွေ၊ အနီးတွေ၊
 အဝေးတွေ ရှိလို့မရဘူး’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘သည်တော့ ‘အနတ္တ’ဆိုတာ ‘ခန္ဓာရဲ့ နေရာတွေကို ငြင်းတာ’-
 ပဲ’
 ‘သည်လိုဆိုတော့ ရုပ်၊ဝေဒနာ၊သညာ၊သင်္ခါရ၊ဝိညာဏ်တွေဟာ
 အရှိတွေမဟုတ်ဘူး ပေါ့’
 ‘အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ’ လက္ခဏာသုံးချက်ကလည်း အဲဒါတွေရဲ့
 အရှိ
 အဖြစ်ကို မဟုတ်မမှန်ဘူး-လို့ ပြောနေတာပဲ-လို့ နားလည်လာတာပေါ့’
 ‘ဘုန်းကြီး သည်လို နားလည်သွားတာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဘုန်းကြီးအနေနဲ့ ‘ရုပ်၊နာမ်ခန္ဓာတွေဟာ အရှိမဟုတ်တော့ဘူး-

မြင်တော့ အဲဒါတွေ ဘယ်လိုဖြစ်ပျက်တာတွေ’-လို့ သဘောထားသလဲ ဘုရား’

‘အေး၊ ဒါမေးစရာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်၊ မေးရမှာပဲ ဘုရား’

‘ရုပ်၊နာမ်ခန္ဓာတွေဟာ ‘ပရမတ္ထသစ္စာတရား’တွေ ဖြစ်တယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည် ပရမတ္ထသစ္စာတရားတွေဟာလည်း ‘သယံဝသီ’-လို့ခေါ် တဲ့ သူ့အလိုလိုဖြစ်တဲ့တရား မဟုတ်ဘူး။ အကြောင်းအစိတ်အပိုင်း က လေးတွေ ပေါင်းဆုံကြမှ ဖြစ်ပွားရတဲ့အရာတွေသာ ဖြစ်တယ်’

‘အဲဒါကဘယ်လိုလဲ’

‘ပုံစံအားဖြင့် ‘မြင်စိတ် ပရမတ်တရားကလေး’ ဆိုပါတော့။ သည် ပရမတ်ကလေးဟာ မျက်စေ့ဆိုတဲ့ အစိတ်အပိုင်း၊ အဆင်းဆိုတဲ့ အစိတ် အပိုင်း၊ အလင်းဆိုတဲ့ အစိတ်အပိုင်း၊ နှလုံးသွင်းဆိုတဲ့ အစိတ်အပိုင်း။ သည်လေးခုလောက် ဆုံကြမှ ဖြစ်ပေါ်လို့ရတဲ့အရာ ဖြစ်တယ်’

‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါကြောင့် သည်ပရမတ်တွေလည်း ‘အစိတ်အပိုင်းတွေရဲ့ အ ပေါင်း’ပဲ။ အလိုလိုတည်ရှိနိုင်တဲ့တရား မဟုတ်ဘူးပဲ-လို့ မြင်လာတယ်’

‘အလျင်က သည်လို မမြင်ဘူးလား’

‘အလျင်က ပရမတ်တွေကိုပဲ ‘သင်္ခတတရားဖြစ်ကြောင်း’တော့ ရွတ်ဖတ်လာခဲ့တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ အမှုမဲ့၊ အမှတ်မဲ့ပဲ’

‘အဲသည်တုန်းက ဘာတွေပေါင်းတယ်-လို့ သိသလဲ’

‘ကံ၊စိတ်၊ဥတု၊အာဟာရ’ အကြောင်းတရားတွေ ပေါင်းဆုံပြုပြင် ကြတယ်လို့ပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်ကံ၊ ဘယ်စိတ်၊ ဘယ်ဥတု၊ ဘယ်အာဟာရ

တွေက ဘယ်လို ပေါင်းဆုံပြုပြင်တယ်-ဆိုတာ အတွေးမပေါ်ဘူး။ တွေးရ
ကောင်းမှန်း မသိခဲ့ဘူး။ တွေးပြသူ မရခဲ့ဘူး ပြောရမှာပဲ’

‘သည်လိုမြင်တော့ ပရမတ်ကိုအသုံးတွေ အပြောင်းအလဲ ရှိသေး
တယ်လား’

‘ရှိပြီလား-’

‘ဘယ်လို ပြောင်းလဲတာလဲ ဘုရား’

‘ပညတ်’ဟာ အစိတ်အပိုင်းတွေရဲ့ စုဝေးမှုဖြစ်လို့ အရှိအဖြစ်က
အဖယ်ရှားခံရတယ်။ ‘ပရမတ်’ကလည်း ဘာထူးသလဲ၊ အစိတ်အပိုင်းတွေ
ရဲ့ အစုအဝေးပဲ မဟုတ်လား၊ သည်တော့ ပညတ်နဲ့ ပရမတ်ဟာ ဘဝတူ
ချင်းတွေပဲ’

‘ဟုတ်သား-’

‘သည်တော့ ပညတ်ဟာ အစိတ်အပိုင်းတွေရဲ့ အစုဖြစ်လို့ အရှိ
မဟုတ်ဘူး-ဆိုလျှင် ပရမတ်လည်း အစိတ်အပိုင်းတွေရဲ့ အစုအဝေးပဲဖြစ်
လို့ အရှိမဟုတ်ဘူးပဲ ဖြစ်ရမယ်ပေါ့’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘ပရမတ်ဟာ အစိတ်အပိုင်းတွေရဲ့ အစုအဝေးဖြစ်ပေမဲ့ ‘အရှိ’ပဲ
ဖြစ်တယ်ဆိုလျှင် ‘ပညတ်’ဟာ ‘ပရမတ်’ထက် ထင်ရှားကြီးမားတဲ့အရာ
ဖြစ်တဲ့အတိုင်း ‘အရှိပဲ ဖြစ်ရမယ်’-လို့ပဲ’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်တော့ ‘ပညတ်’ကို အရှိမထားနိုင်လျှင်၊ ပရမတ်ဟာ ပညတ်
ထက် သေးငယ်မှုန့်မွှားတဲ့အရာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ပိုပြီး အရှိအဖြစ်က
ဖယ်ရှားရမယ်’- သည်လို ဆုံးဖြတ်လာနိုင်တယ်’

‘ဆုံးဖြတ်ရမှာပဲ ဘုရား’

‘သည်တော့လည်း-’
 ‘ဆက်ပါဦး’
 ‘သတ္တဝါ’ဆိုတာ ဘယ်မှာရှာရမယ် မသိတဲ့အရာ ဖြစ်သွားပြီပေါ့’
 ‘ပုဂ္ဂိုလ် မရှိ၊ သတ္တဝါ မရှိ၊ ငါ၊သူတပါး၊ယောက်ျား၊မိန်းမ မရှိ’
 ရောက်သွားပြီလား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘လောက’ဟာ အရှိမဟုတ်ဘူးပေါ့’
 ‘အင်း။ ပရမတ်တွေတောင် အရှိမဟုတ်တော့ဘူးပဲ’
 ‘အဲသည်တော့ ဘာရှိသေးလဲ’
 ‘ဘာမှမရှိတာ’က ‘အရှိ’ ဖြစ်ရပြီပေါ့’
 ‘ရုပ်တွေလည်း မရှိ။ နာမ်တွေလည်း မရှိ။ ငါ၊သူတပါး၊ယောက်ျား၊
 မိန်းမပညတ်တွေလည်း မရှိ။ အားလုံး မရှိ။ ဘာမှမရှိ’ ဖြစ်တော့ ‘လဟာ
 ပြင်ကြီး’ ဖြစ်နေမှာပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ ဘာမှမရှိပဲ ဟာလာဟင်းလင်းကြီးပဲ ရှိနေတော့တာ
 ပဲ’
 ‘အဲဒါ အမှန်လား’
 ‘အဲဒါပဲရှိတယ်ဆိုတော့ အဲဒါပဲ အမှန်ဖြစ်ရပြီပေါ့။ မရှိတာ မှန်လို့
 လည်း၊ ဖြစ်တာမှတ်လို့ပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့-’
 ‘ဘာပြောချင်လို့လဲ’
 ‘အဲဒါက ကောင်းလို့လား’
 ‘အဲဒါသိနေရတာကို ကောင်းတယ်’-လို့ အထိတော့ မဆင်ခြင်မိခဲ့
 ဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘ဆင်ခြင်မိလျှင်တော့ ကောင်းတယ်-လို့ပဲ မြင်ရစရာရှိလို့ပါပဲ’
 ‘ကောင်းပုံ-နည်းနည်းလုပ်ပါဦး။’
 ‘မရှိတော့လည်း ဘာမှမပူရဘဲ အေးတာပေါ့’
 ‘နားလည်အောင် လုပ်ပါဦး’
 ‘ပူတယ်ဆိုတာ ပူမည့်သူနဲ့ ပူစရာတွေရှိနေမှ ဖြစ်တာ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ပူမယ့်သူရော၊ ပူစရာရော၊ အခြားတွေရော။ အားလုံး ဘာမှမရှိ
 ဘူးဆိုတော့ ဘယ်သူက ပူမှာလဲ၊ ဘာ ပူစရာအတွက် ပူရမှာလဲ၊ မပူတော့
 အေးတာပေါ့’
 ‘အပူငြိမ်းတယ်ဆိုတာလား’
 ‘ဒါလို့ ထင်စရာပဲ’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့’
 ‘ဘာဖြစ်လို့ မဟုတ်တာလဲ’
 ‘အပူငြိမ်းတယ်ဆိုတာ ငြိမ်းသူ ‘ကတ္တား’ရှိမှ ‘ငြိမ်းတယ်’ ပြောရ
 တာ။ အပူငြိမ်းတာဟာ ‘ကတ္တားမဲ့’ဖြစ်လို့ အဓိပ္ပါယ်မရှိတာချည်း ဖြစ်တာ
 ပေါ့’
 ‘အဲသည်တုန်းက ဒါသိလို့လား ဘုရား’
 ‘ဒါလည်း မသိဘူး။ ငြိမ်းတယ်၊ ကောင်းတယ်လည်း မသိဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘အဲသည်အထိ မဆင်ခြင်မိတာပဲ’
 ‘ဘာကြောင့် မဆင်ခြင်မိတာလဲ’

‘ဦးဇင်းဦးတည်ချက်က ငြိမ်းဖို့၊ မငြိမ်းဖို့ မဟုတ်ဘဲ၊ ဘုရား ဘာ
ပြောသလဲ-သိဖို့ ဖြစ်နေလို့ နေမှာပါပဲ’

‘သည်လိုဆိုတော့ အဲသည်တုန်းက ဘာဆင်ခြင်မိသလဲ’

‘ဆင်ခြင်မိတာက ခပ်ဆန်းဆန်းပဲ’

‘ဘာမို့လဲ ဘုရား’

‘ပရမတ်တွေလည်း အရှိမဟုတ်တော့ဘူး-ဆိုလျင် တို့-နောင်ဘဝ
ကို ဘယ်လိုကူးမလဲ-ဆိုတာ ဖြစ်လို့ပဲ’

‘မဆီမဆိုင်လို့ပဲနော်’

‘ဟုတ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့-’

‘ဆက်ပါဦး’

‘သွယ်ဝိုက်ပြီးတော့ ဆိုင်နေတာ ရှိတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ကိန်းနေတဲ့စိတ်ထဲမှာ တရားရှာတဲ့အနေနဲ့ ဘုရားတရားတွေ
လေ့လာတာ။ လေ့လာရင်း ဘုရားပျောက်နေလို့ ဘုရားရှာပုံတော်
ဖွင့်ရတာ။ ဘုရားတွေ့လျင် တရားတွေ့မယ်။ တရားတွေ့လျင် နောင်ဘဝ
ပြဿနာ မရှိဘူး။ တရားမတွေ့သေးတဲ့အတွက် နောင်ဘဝပြဿနာ ရှိ
နေတယ်။ သည်လို ဖြစ်နေတာပဲ’

‘တရားဟာ နောင်ဘဝအတွက် လိုတာပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တာပေါ့။ နောင်ဘဝအတွက် တရားရှာရတာ-ဆိုတာပေါ်
မှာ အသိစိတ်က ရပ်တည်နေတာပဲ’

‘သည်တော့ သက်ဆိုင်တာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘နောင်ဘဝပြဿနာကြောင့် တရားရှာရတာဆိုတော့ နောင်ဘဝ

တည်ရှိမှု ယိမ်းယိုင်သလို ဖြစ်တယ်ဆိုတာ သိရတော့၊ အဲသည်ဘက် စိတ်ကူးကရောက်သွားမှာပေါ့ နော်’

‘ဟုတ်တယ်။ သည်အတိုင်းပဲ’

‘ပရမတ်အရှိအဖြစ်က လျှောက်ကျတာနဲ့ နောင်ဘဝကူးဖို့ ခက်တာက ဘယ်လိုပတ်သက်တာလဲ ဘုရား’

‘နောင်ဘဝဖြစ်စေတာဟာ ‘ကံ’၊ ဒါမှမဟုတ် ‘ကံသတ္တိ’ပဲ။ ဒါတွေဟာ ပရမတ္ထတွေပဲ။ ဒါတွေ အရှိအဖြစ်ကလျှောက်လျှင် နောင်ဘဝကို ဘယ်သူ ပို့မလဲ။ နောင်ဘဝရောက်အောင် ဘယ်သူ သယ်ဆောင်မလဲ။ သည်လိုခက်သွားတာပေါ့’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘သည်တော့-ဆက်စိတ်ကူးတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘နောင်ဘဝ ကူးလို့မရတော့ဘူးဆိုလျှင် သည်တရားတွေက ဘာလုပ်ရမှာလဲ-လို့ပဲ’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘သည်လိုဆို၊ ‘တရား’ဆိုတာ မရှိတော့ဘူးလား၊ သည်လိုလည်း စိတ်ကူးတယ်’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘တရားမရှိလျှင် သည်တရားကိုဟောတဲ့ ဘုရားဆိုတာလည်း ရှိလို့ဖြစ်ပါ့မလား၊ သည်လိုလည်း စိတ်ကူးက ရောက်သွားတယ်’

‘သည်တော့-’

‘အဖြေအဖြစ်ထွက်လာတာက ‘ဘုရားကတော့ တကယ်ရှိခဲ့တာပဲ။ သက်သေပြစရာတွေ အများအပြားပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်သား’

‘သံဃာတွေဟာ ဘုရားရဲ့တပည့်တွေပဲ။ သည်သံဃာတွေ လက်
တွေ့မျက်မှောက်မှာ ရှိနေလို့ ငါ-ကိုယ်တိုင်တောင် ဖြစ်နေတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘုရားမရှိဘဲ သည်သံဃာတွေ မရှိဘူး။ သည်သံဃာတွေ ဆောင်
နေတဲ့တရားတွေဟာ ဘုရားဟောခဲ့တာတွေပဲ’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘ဟောတဲ့နေရာနဲ့ ဟောတာကို နာတဲ့သူတွေတောင် အထင်အ
ရှားပါတယ်’

‘သည်တော့-’

‘ဘုရားရှိတာကတော့ အမှန်ပဲ’

‘ဟုတ်သား ဘုရား’

‘ဘုရားရှိလျှင် ‘တရား’လည်း ရှိရမှာအမှန်ပဲ’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘အဲသည်တရားက ဘာလဲ၊ နောင်ဘဝ ကူးစရာမရှိတော့ဘူးဆို
လျှင် အဲသည်တရားဟာ ရှိဖို့ လိုသေးလို့လား’

‘တွေ့စရာပေါ့’

‘သည်ဘဝမှာကော တရားက လိုအပ်ပါသလား’

‘မေးရမှာပဲ ဘုရား’

‘သည်ဘဝကလူတွေ တရားရနေကြပြီလား’

‘စစ်ရမှာပဲ’

‘မတရားနေကြတာတွေ တင်းကြမ်းရှိတာပဲ’

‘ဟုတ်ပါ’

‘လူ့ဘဝဟာ မတရားတွေ ရှိနေတာပဲ’
 ‘ဒါ အမှန်ပဲ ဘုရား’
 ‘မတရားဆိုလျှင် အဲသည် ‘မတရားရဲ့ပြောင်းပြန်လည်း ရှိမှာ
 ဖြစ်တယ်။ အဲဒါဟာ ‘တရား’ပေါ့’
 ‘ဟုတ်သားပဲ’
 ‘သည်လိုဆိုလျှင် ‘တရားမသိပေမဲ့၊ မတရားကို သိနေတာ’-ပဲ’
 ‘မှန်တာပဲ’
 ‘မတရား-ဟာ ဘာတွေလဲ’
 ‘မေးတော့-’
 ‘ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံး လွန်ကျူးမှုတွေဟာ မတရားတွေ’-ပဲ’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား၊ ဟုတ်တာပါ’
 ‘ဒါတွေဟာ ‘ကံ’တွေပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါရဲ့ ဘုရား’
 ‘ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ’တွေလို့ခေါ်တဲ့ ‘ကံ’တွေပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါ’
 ‘ကံ’ကို ဘုရားက တကယ်ဟောတာပဲ’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာ၊ ကံသာလျှင် အမွေခံ၊ ကံသာလျှင် ဆွေမျိုး၊
 ကံသာလျှင် လဲလျောင်းပုန်းအောင်း မှီခိုရာ’- အစရှိတာတွေကို ဘုရား
 ဟောတာပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဘုရားဟာ ကမ္မဝါဒီ’လို့ ပြောလို့ရတဲ့အထိလည်း ရှိခဲ့တာပဲ’
 ‘ရှိတာပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကံဟာ အချက်လေးချက်ထွက်တယ်’
 ‘ပဌမက ဘာလဲ’
 ‘ကံကောင်း’-ပဲ’
 ‘ဒုတိယကကော’
 ‘ကံဆိုး’-ပေါ့’
 ‘တတိယက-’
 ‘ကံကောင်းရဲ့ အကျိုး’ပေါ့’
 ‘စတုတ္ထက-’
 ‘ကံဆိုးရဲ့ အပြစ်’-ပဲ’
 ‘ချုံ့ပြောတော့ ‘အကောင်း၊အဆိုး၊ အကျိုး၊အပြစ်’-ပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ကံတစ်ခုတည်းက ထွက်လာတဲ့ အချက်လေးပါးပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်။ ဒါကို ‘ဘုရားက အင်စိုက်အားစိုက် ဟောတာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’
 ‘စစ်ကြည့်တော့ ‘ကံကောင်းတွေဟာ တရားဖြစ်ပြီး၊ ကံဆိုးတွေ
 ဟာမတရားတွေ’-ပဲ။’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’
 ‘ပြီးတော့လည်း ‘ကံကောင်းရဲ့အကျိုးဆိုတာတွေဟာ ဒုက္ခငြိမ်းမှု
 တွေဖြစ်ပြီး၊ ကံဆိုးရဲ့ အပြစ်ဆိုတာတွေဟာ ဒုက္ခရောက်မှုတွေ’ ဖြစ်
 တာပဲ’
 ‘အမှန်တွေပဲ ဘုရား’
 ‘မြတ်စွာဘုရားဟာ ‘သည်မှန်ကန်ချက်တွေ’ကို ဟောတာလည်း
 သည်မှန်ကန်ချက်က လေးပါးပဲ။ ‘ဒုက္ခ’-ရယ်၊ ‘ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း’-ရယ်၊

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းမှု’ရယ်၊ ‘ဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းကြောင်း’-ရယ် ပါပဲ’

‘အဆိုးတွေဟာ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း၊ အဆိုးရဲ့အပြစ်တွေက ဒုက္ခ၊ အကောင်းတွေက ဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းကြောင်း၊ အကျိုးတွေက ဒုက္ခငြိမ်းမှုတွေ’-ပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ ဘုရားဟာ ဒါဟောတာပဲ။ ဒါဟာ ‘သစ္စာလေးပါး’ပဲ’

‘ဒါက ဘာသစ္စာလဲ ဘုရား’

‘လူကို ဖြူစင်ရိုးသားစေဖို့ဆိုင်ရာ အမှန်တရားဖြစ်လို့ ‘အရိယသစ္စာ’လို့ ဘုရားဟောတာပဲ’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား၊ တကယ်ပဲ ရိုးသားဖို့ပဲ’

‘ကံရဲ့သစ္စာ’ ဖြစ်လို့ ‘ကမ္မသစ္စာ’လို့ခေါ်လည်း ရပါတယ်။ပြီးတော့ ‘ကံ’ကို ဘုရားက ‘ဘဝ’လို့ ခေါ်တာဆိုတော့၊ သည်သစ္စာကို ‘ဘဝသစ္စာ’လို့ ခေါ်လျင်လည်း ရပါတယ်’

‘ဘုန်းကြီးက နာမည်တွေ ရှောက်ပေးကုန်ပြီ’

‘သိသူကပြောတာ မလွဲပါဘူး’

‘ဟုတ်မှာပါပဲ’

‘ကဲ-သည်စကားတွေ ရှည်လာလိုက်တာ သည်မှာပဲရပ်ထားလို့ မပြီးဘူး’

‘ဆက်ပါဦး ဘုရား’

‘ရှေ့ဆက်လို့ မဖြစ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုလည်း ဘုရား’

‘နောက် ပြန်ဆက်ရမှာ’

‘ဘယ်လိုလည်း ဘုရား’

‘နောက်ကစကားနဲ့ စပ်မိအောင်ပေါ့။ နောက် ပြန်စပ်ရမှာပါ’

‘ဪ-‘ဘုရား ဘာပြောတယ်’ဆိုတာနဲ့လား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ သည်စကားတွေ ထွက်လာတာဟာ ‘ဘုရားဘာ
 ပြောတယ်’-ဆိုတာ ဆင်ခြင်တာက စတာပဲ’
 ‘ဟုတ်သားပဲ’
 ‘အခု ဟိုဆင်ခြင်၊ သည်စဉ်းစားနဲ့ ဘုရားဘာပြောတယ်-ဆိုတာ
 ရောက်လာပြီနော်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်။ ‘ဘုရားက ကံနဲ့ ကံသစ္စာတွေကို အရိယသစ္စာ-
 ဆိုပြီးဟောတာ’ပဲ’
 ‘ဒါသိတော့ ‘သေပြီးနောက် ဖြစ်၊မဖြစ်’ဆိုတဲ့စကားတွေ မပြော
 ဘဲနေနိုင်တာလည်း သိသွားတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘ဘုရားပြောတဲ့စကားက ‘ကံ’တွေဆိုတော့ ‘ကံ’တွေက လူကို
 မလွန်ကြဘူး။ သေပြီးဖြစ်၊မဖြစ်စကားတွေက လူကို လွန်ကြတယ်။ ဒါ
 ကြောင့် ဖြစ်၊မဖြစ်စကားတွေ မပြောတာ’-ပဲ’
 ‘ကံ’က လူကို ဘယ်လိုမလွန်တာလဲ’
 ‘ကံကောင်း၊ ကံဆိုးဟာ လူမှာပဲဖြစ်တယ်။ ကံကောင်း၊ကံဆိုးရဲ့
 အကျိုးနဲ့အပြစ်ကလည်း လူမှာပဲဖြစ်တယ်။ သည်တော့ ကံက လူကို
 မလွန်တာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တာပဲ’
 ‘အဲသည်တုန်းက ဥပမာတစ်ခု ပေါ်ခဲ့တယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ဘုရားဟာ ဆေးဆရာ-လို့ပဲ’
 ‘တူပုံ လုပ်ပါဦး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဆေးဆရာဟာ လူနာရဲ့ ကိုယ်ပေါ်မှာဖြစ်တဲ့ အနာရောဂါကို၊
အဲသည်လူပေါ်မှာပဲ ရောဂါဖြစ်ကြောင်း အမှုကိုရှာပြီး၊ အဲသည်လူပေါ်မှာ
ပဲ ရောဂါပျောက်အောင်၊ အဲသည်လူကို ဆေးတိုက်တယ်။ ဆေးဆရာဟာ
အဲသည်လူ မမွေးခင်ကနဲ့ သေပြီးတွေ မပါဘူး’

‘ဟုတ်တယ်။ မပါဘူး ဘုရား’

‘ဘုရားကလည်း လူမှာဖြစ်တဲ့ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း ရှာပြီး၊ လူမှာ
ဒုက္ခပျောက်အောင် လူမှာဒုက္ခပျောက်ကြောင်းတွေ အကျင့်ခိုင်းတာပဲ။
သည် ‘လူသေပြီးဖြစ်၊မဖြစ်နဲ့ ဘာမှ မသက်ဆိုင်ဘူး’-လို့ပဲ’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘သည်တော့ ဘုရားက ‘သေပြီး ဖြစ်တယ်၊မဖြစ်ဘူး၊ ဖြစ်တာ
လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်တာလည်းမဟုတ်ဘူး’ ဆိုတာတွေ ဘယ်ပြောမလဲ-
လို့ သိလာတယ်’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘ဘုရားကို သည်လို သိသွားတော့ တရားကိုလည်း သိသွားတာ
ဖြစ်သွားတာပေါ့’

‘ဟုတ်မှာပဲ’

‘အလျင်ကသိထားတဲ့ ဘုရားရယ်၊ တရားရယ်နဲ့ အခုသိတဲ့ ဘု
ရားရယ်၊ တရားရယ်ကတော့ မတူတော့ဘူး ဖြစ်သွားတယ်’

‘ဘယ်လို ကွာသွားတာလဲ’

‘အလျင်ကသိတဲ့ဘုရားက ‘ဘဝအသင်္ချေအသင်္ချာ ကျင်လည်ရ
တာတွေနဲ့ သေပြီး တရားရလျင်မဖြစ်မှာ ဟောတဲ့ဘုရား’ ဖြစ်နေတယ်’

‘အခုသိတဲ့ဘုရားက ဘယ်လိုလဲ’

‘အခုသိတဲ့ဘုရားက ‘လူမှာ ဒုက္ခ၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းနဲ့ ဒုက္ခငြိမ်းရာ
နဲ့ ဒုက္ခငြိမ်းကြောင်းတွေကို’ ဟောတဲ့ဘုရား’ ဖြစ်လာတယ်’

‘အလျင်ကသိတဲ့တရား ဘယ်လိုလဲ’

‘လူမှာ အကောင်း၊ မကောင်း ဘာဖြစ်ဖြစ်၊ မခံစားပဲ နေနိုင်တော့
တဲ့ အလွန်မွန်မြတ်တဲ့ မသိတဲ့တရား’-ပဲ’

‘အခုသိတာကကော’

‘အခုသိတဲ့တရားက ‘လူတွေအပေါ်မှာ ကျူးလွန်မှုမရှိတဲ့အရာ’
တွေပဲ’

‘တရားသိတဲ့ အချိန်မှာ ဘုရားသိပြီး၊ ဘုရားဟောင်းက ပြောင်း
သွားတာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘုန်းကြီးဘဝမှာ ဘုရားနှစ်ဆူ ရှိခဲ့ဖူးတာ ဖြစ်သွားတာပေါ့
ဘုရား’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ တပြိုင်နက်တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘုရား
မှန် သိတော့ အလျင်ဘုရားဟာ ကွယ်သွားပါတယ်။ အခုဘုရား မရှိခင်က
ပဲ အလျင်ဘုရားက ရှိနေတာပါ’

‘ဟုတ်မှာပါ’

‘တရားအားထုတ်ဖို့အတွက် ဘာကို အားထုတ်ရမယ်-ဆိုတာ
သည်လို ‘တရားသိလျင် ဖြစ်နိုင်တာ’ သိလောက်ပါတယ်နော်’

‘သိသာပါတယ် ဘုရား’

‘သည်လို ‘တရားမသိဘဲ’ အားထုတ်လို့ မဖြစ်နိုင်ပုံလည်း သ
ဘောပေါက်လောက်ပါတယ်နော်’

‘သဘောပေါက်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တရားသိဖို့အတွက် တရားတွေကို သည်လို စိစစ်ရတယ်- ဆို
တာလည်း မြင်သာလောက်ပါတယ်နော်’

‘မြင်သာပါတယ်’

‘တရားတွေစိစစ်နိုင်ဖို့ ကိုယ့်ဘဝတွေကို သိနေဖို့လိုတာလည်း
သိသာပါတယ်နော်’

‘သိပ် သိသာပါတယ် ဘုရား’

‘ခင်ဗျားကိုပြောခဲ့တဲ့စကားတွေ သိပ်ရှည်လျားသွားခဲ့ပြီ’

‘ကျေးဇူးတွေလည်း အနန္တဖြစ်မှာပါ။ ဘုရားတပည့်တော် ကိုယ့်
ကိုယ်ကိုရော၊ ကိုယ်လျှောက်ရမည့်လမ်းကိုရော သိမြင်နိုင်တဲ့အဖြစ် ရှိခဲ့
ပါပြီ’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘တပည့်တော်အနေနဲ့ အရှင်ဘုရားကိုရော၊ တရားကိုပါ တွေ့ရ
တာ-လို့ မှတ်ယူပါတယ်ဘုရား’

‘ဝမ်းသာပါတယ်’

‘တပည့်တော်ကို အရှင်ဘုရား ဆုံးမနိုင်သူလို့ မှတ်ယူပေးပါ’

၃၈။ မြစ်ငယ်မြို့ သင်္ကြန်ကျောင်း တရားဆွေးနွေးလေ့လာသူ
တကာငါးဦးနှင့်ရှင်ဉာဏ တွေ့ဆုံပြောဆိုသော စကား

‘တကာကြီးတို့ဘုန်းကြီးက သူ့တကာကြီးတွေဖြစ်တဲ့ တကာကြီး
တို့နဲ့ တရားဆွေးနွေးစေချင်လွန်းလို့ ထင်ပါတယ်။ မင်းကွန်းက သည်ကို
အရောက် ဦးဇင်းကို ခေါ်လာပါတယ်’

‘တပည့်တော်တို့ကလည်း တရားဓမ္မကို ဆောက်တည်ပွားများ
နေတဲ့ ဦးဇင်းကို တွေ့ချင်ဆုံချင် တရားတွေ ပြောချင်ပါတယ်ဘုရား’

‘တရားဓမ္မကို လေ့လာပွားများကြတဲ့ တကာကြီးတို့ကို တွေ့ရ
တာ ဝမ်းသာပါတယ်’

‘တပည့်တော်တို့ကလည်း အထူးဝမ်းသာပါတယ်’

‘သစ်သီးဝလံနဲ့ စားသောက်ဖွယ်ကလေးတွေ စားလိုက်ကြပါဦး။
စားရင်းသောက်ရင်းပဲ စကားပြောကြတာပေါ့’

‘ဦးဇင်း အသက်ဘယ်လောက် ရှိသွားပြီလဲ’

‘သုံးဆယ်ပိုပိုလေးပေါ့’

‘သိပ်-ငယ်သေးတာပဲ’

‘ဦးဇင်း ဘယ်သူနဲ့မှ တရားမပြောဆိုဘူးသလောက်ပဲ။ တကာ
ကြီးတို့ကတော့ အသက်တွေလည်း ခြောက်ဆယ်ကျော်တွေလောက်
ရှိကြရော့မယ်။ တရားတွေ အရည်ဝနေကြလောက်ပြီ’

‘ဆွေးနွေးဝိုင်းတွေမှာတော့ အမြဲပဲ ပြောဆိုနေတာပါပဲ’

‘ဆွေးနွေးတာဟာ အမြင့်ဆုံး ပညာရှာနည်းတစ်မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။
ဒါဟာမင်္ဂလာပါပဲ’

‘ဦးဇင်းက ငယ်ပေမဲ့ ဘုန်းကြီးဖြစ်တော့ တပည့်တော်တို့ကို တရားဓမ္မအခွင့်တစ်ခု တင်ပြပေးပါ။ အဲဒါကို တပည့်တော်တို့က မေးမြန်း ဆွေးနွေးချင်ပါတယ်’

‘အေးဗျာ၊ အဲဒါအတွက်တော့ အခွင့်လွှတ်ပါ။ ဦးဇင်းအနေနဲ့ အလေ့အထမရှိတော့ ဘာတင်ပြလျှင် တော်မယ်ဆိုတာ စိတ်ထဲမှာ မပေါ် ပါဘူး။ တကာကြီးတို့ ဆွေးနွေးလေ့ရှိတဲ့ ခွင့်တစ်ခုကို တင်ပြကြပါလား။ အဲဒါကို သင့်တယ်ထင်မထင် ဦးဇင်းဟာ ဆွေးနွေးပေးပါရစေလား’

‘ကောင်းပါပြီ ဘုရား။ တပည့်တော်တို့ ကြောင်ပန်းဆရာတော် ကြီးနိဿနဲ့ တင်ပြပါမယ်’

‘တင်ပြပါ’

‘ဓာတ်ကြီးလေးပါး ရှိပါတယ်။ ကက္ခဠလက္ခဏာရှိတဲ့ ပထဝီနဲ့ အာဗန္ဓနလက္ခဏာရှိတဲ့ အာပေါ၊ အစရှိတာတွေပါပဲ။ သည်ဓာတ်တွေဟာ တစ်လုံးကိုနိုင်လျှင် အကုန်ပိုင်တာပါပဲ’

‘အေးဗျာ၊ စကားပြောစမှာပဲ မေတ္တာရပ်ပါရစေ’

‘ဘာလဲဘုရား’

‘တရားဓမ္မဆွေးနွေးတဲ့အခါ ပရမတ်တွေအကြောင်း မပြောစေ ချင်ပါဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ပရမတ္ထတွေဟာ တရားမဟုတ်လို့ပါ။ ပရမတ္ထတွေကို အမျိုးမျိုးခွဲ ခြမ်းရှာဖွေလို့ တရားမရနိုင်ပါဘူး။ အကျိုးနည်းတာတွေ ဖြစ်စေပါလိမ့် မယ်’

‘ပရမတ်တရား ပွားများလျှင် အကျိုးနည်းတာတွေ ဖြစ်စေမှာ လား-ဘုရား’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ အကျိုးနည်းစေပါလိမ့်မယ်’
 ‘ဦးဇင်းကလည်း ပြောင်းပြန် ပြောလိုက်တာလား ဘုရား’
 ‘ဘာဖြစ်လို့ ပြောင်းပြန်ပြောတယ် ထင်တာလဲ’
 ‘ပရမတ်ဟာ အလွန်မြင့်မြတ်တဲ့ဟာပဲ’
 ‘တကာကြီးတို့ အထင်မှားနေကြပြီ’
 ‘အကျိုးနည်းတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း ဦးဇင်းက ပေါ်လွင်အောင်
 ပြနိုင်လို့လား’
 ‘ဒါ ပေါ်လွင်တဲ့ဟာပဲ’
 ‘ဒါကို တပည့်တော်တို့ နားထောင်ပါရစေ’
 ‘တကာကြီးတို့ အခု စားသောက်နေကြတာတွေဟာ သရက်
 သီး၊သဘောသီး အစရှိတာတွေ ဖြစ်တယ်နော်၊ ဟုတ်လား-’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘အဲဒါတွေထဲမှာ ပထဝီ၊ အာပေါ အစရှိတဲ့ ဓာတ်တွေလည်း ပါ
 တယ်။ အဲသည် စားစရာတွေဟာ ပထဝီစတဲ့ ဓာတ်တွေရဲ့ အစုအဝေး
 တွေပဲပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သည်ကျောင်းအောက်က မြေပေါ်မှာ ရှိနေတဲ့ အမှိုက်သရိုက်
 တွေဟာလည်း ပထဝီစတဲ့ ဓာတ်အစုအဝေးတွေပဲ ဖြစ်နေတယ်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သည်တော့ အစာကလည်း ဓာတ်လေးပါး ဖြစ်နေတယ်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဓာတ်ရှုလျင် အမှိုက်နဲ့အစာ ရောသွားစရာ ရှိတယ်။ ဓာတ်မျက်
 စေ့နဲ့ကြည့်တော့ အမှိုက်ရယ်၊ အစာရယ် မရှိတော့ဘဲ ဖြစ်သွားမယ်ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လိုရာသွားလျင် ဘယ်ဟာ ဆောင်မယ်၊ ဘယ်ဟာရှောင်
မယ် ဘာနဲ့ခွဲမလဲ’

‘မခွဲနိုင်ပါဘူး’

‘ဆောင်စရာနဲ့ ရှောင်စရာ ခွဲသိမှ၊ စားစရာဟာ စားလို့ရလိမ့်မယ်။
ဓာတ်ရှုလျင် ရှောင်ရန်နဲ့ ဆောင်ရန် မခွဲနိုင်ဖြစ်ပြီး၊ ဘယ်လိုစားမလဲ၊
အကျိုးနည်းပြီပေါ့’

‘ဦးဇင်းပြောတာလည်း မမှားပါဘူး’

‘ပြောစရာရှိလျင်လည်း ပြောပါဦး’

‘အရေးတကြီးပဲ၊ ပြောစရာရှိတာ’

‘ပြောပါ။ နားထောင်ပါ့မယ်’

‘ပရမတ် မရှုလျင် ယောက်ျား၊ မိန်းမဆိုတဲ့ သမုတိသစ္စာတွေ
ပေါ်လောပေါ်နေမှာပေါ့’

‘ဟုတ်ကဲ့၊ ပေါ်နေမှာပါ’

‘ဒါဆိုလျင် ကိလေသာကို ဘယ်လို ငြိမ်းသတ်ကြမလဲ’

‘ကိလေသာက ဘာ့ကြောင့်ဖြစ်တာ ထင်လို့ပါလဲ’

‘မိန်းမကို မိန်းမလို့မြင်တော့ မိန်းမအာရုံနိမိတ်ကြောင့် ကိလေ
သာဖြစ်တယ် မဟုတ်ပါလား ဘုရား’

‘အဲသည်လို ပြောချင်စရာ ဖြစ်ပါတယ်’

‘မဟုတ်လို့လား ဘုရား’

‘အဲသည်လို အမှန်မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘မဟုတ်ပုံပေါ်လွင်အောင် တကာကြီးတို့ကို မေးခွန်းနည်းနည်း’

မေးကြည့်မယ်နော်’

‘မေးပါ ဘုရား’

‘တကာကြီးတို့ အမေ၊ အစ်မ၊ နှမ၊ တူမ၊ ညီမ အစစတွေ တစ်မျိုး
မဟုတ်တစ်မျိုး ရှိနေကြမှာပဲ၊ ဟုတ်ရဲ့လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲဒါတွေဟာ မိန်းမတွေဟုတ်တယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲသည်မိန်းမတွေကို မိန်းမတွေလို့ သိနေကြမှာပဲနော်။ ဘယ်လို
လဲ’

‘သိနေကြပါတယ် ဘုရား’

‘အဲဒါတွေအပေါ်မှာ ကိလေသာတဏှာနဲ့ ပြစ်မှားဖူးတယ်ဆိုတာ
ရှိဘူးကြသလား၊ မရှိဘူးကြလောက်ပါဘူး။ ဘယ်လိုလဲဗျာ’

‘ဘယ်-ရှိဘူးမလဲဘုရား’

‘အေးဗျာ၊ ပြီးတော့လည်း အဲသည်သူတွေက ကိလေသာတဏှာ
စိတ် မပေါ်နိုင်လောက်အောင် ရုပ်ရည်ရူပကာ ချို့တဲ့နေကြသူတွေလည်း
မဖြစ်လောက်ပါဘူး။ သူများတွေအနေနဲ့ တဏှာတွေ ဖြစ်ချင်လည်း
ဖြစ်ကြမှာပဲ၊ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လိုဆို တကာကြီးတို့ကလည်း ကိလေသာတဏှာ ကုန်နေ
ကြလို့လား-မေးလျင် မကုန်ကြောင်း ဖြေကြမှာပဲ ထင်ပါတယ်။ ဘယ်လို
လဲ’

‘မကုန်ပါဘူး ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲဗျာ-’

‘ဒါတွေက ဆွေမျိုးတွေကိုး’
 ‘ဆွေမျိုးဆိုတာ တော်စပ်တာက ဆွေမျိုးလား၊ သိတာက ဆွေမျိုး
 လား’
 ‘တော်စပ်တာက ဆွေမျိုးပေါ့ဘုရား’
 ‘တော်စပ်ပေမဲ့ လူမှန်းမသိခင်ကပဲ ကွဲသွားပြီး၊ ကြီးမှတွေ့တယ်
 ဆိုလျှင် အဲသည်သူ ဆွေမျိုးဖြစ်ပါ့မလား’
 ‘မသိပေမဲ့ ဆွေမျိုးပေါ့ဘုရား’
 ‘အဲသည်သူကို ကိလေသာတဏှာစိတ် မပေါ်နိုင်ဘူးလား’
 ‘ပေါ်နိုင်ပါတယ်’
 ‘ဟုတ်ပြီဗျာ။ နောက်တစ်ခု မေးမယ်’
 ‘မေးပါဘုရား’
 ‘ဆွေမျိုး တကယ်မတော်ပေမဲ့ မသိတဲ့အရွယ်က ရခဲ့တဲ့ အမေ၊
 အစ်မ၊ နှမတွေကို ဆွေမျိုးရင်းတွေလို့ သိနေတယ်။ ဒါမျိုးလည်း ရှိနိုင်တယ်
 မဟုတ်ပါလား’
 ‘ရှိနိုင်ပါတယ်။ ရှိလည်း ရှိနေကြပါတယ်’
 ‘အဲသည်သူတွေ အပေါ်မှာ ကိလေသာတဏှာစိတ် ဖြစ်နိုင်ပါ
 မလား’
 ‘မဖြစ်နိုင်ပါဘူး ဘုရား’
 ‘တကာကြီးတို့ ပြောခဲ့တဲ့စကား၊ နှစ်ခွန်းရှိသွားပြီ’
 ‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’
 ‘ဆွေမျိုးဟာ တကယ်ဖြစ်ပေမဲ့၊ မသိလျှင် ကိလေသာတဏှာ
 ပေါ်နိုင်တယ်။ ဆွေမျိုး တကယ်မတော်ပေမဲ့ တော်တယ်-လို့ သိနေလျှင်
 ကိလေသာတဏှာ မပေါ်နိုင်ဘူး-ဆိုတာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်။ သည်လိုပဲ ပြောခဲ့ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တကာကြီးတို့က မိန်းမကို မိန်းမလို့သိလျင် ကိလေသာတဏှာ ပေါ်မှာ ပြောခဲ့တယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အမေ၊ အစ်မတွေကို မိန်းမ-လို့ သိပေမဲ့ ကိလေသာတဏှာ မပေါ်ပါလား-ပြောတော့ ဆွေမျိုးမို့ပါ။ ပြောခဲ့တယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဆွေမျိုးမှန်းမသိတဲ့ ဆွေမျိုးဆိုလျင် ကိလေသာတဏှာ ပေါ် နိုင်တယ်။ ဆွေမျိုးမဟုတ်ပေမဲ့ ဆွေမျိုးလို့ သိနေလျင် ကိလေသာတဏှာ မပေါ်နိုင်ဘူး။ သည်လိုပဲ ပြောခဲ့တယ်’

‘ပြောခဲ့ပါတယ် ဘုရား’

‘သည်တော့ ကိလေသာကို တားတာဟာ၊ တကယ့်ဆွေမျိုး ဖြစ် တာကလား၊ ဆွေမျိုးလို့ သိတာကလား-လို့ ကြည့်လျင်၊ ‘သိတာက’သာ တားနိုင်တာလည်း တွေ့ခဲ့ရပြီ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်တော့ ‘သိတာ’နဲ့စပ်ပြီး၊ တကာကြီးတို့ကို နည်းနည်းမေးဦး မယ်’

‘မေးပါ ဘုရား’

‘ဆွေမျိုးကို ဆွေမျိုး-လို့သိတာ ‘ပညာ’လား’

‘မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား’

‘ဝိညာဏ်သိ-လား’

‘ဝိညာဏ်သိလည်း မဟုတ်ပါဘူး’

‘သညာသိလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ လူ့ဓလေ့ကို မှတ်သားထားတဲ့အသိ ဆိုတော့

‘သညာသိ’-ဖြစ်မှာပါ’

‘ဒါတွေကို ပေါင်းကြည့်လိုက်လျင် ဆွေမျိုး၊ အမေ၊ အစ်မ၊ နှမ တွေအပေါ်မှာ ကိလေသာတဏှာ မပေါ်တာဟာ ‘ဆွေမျိုးဖြစ်လို့’ မဟုတ်ဘူး၊ ‘ဆွေမျိုး’-လို့ သိနေတဲ့သညာ’ကြောင့် မပေါ်တာလို့ အဓိပ္ပါယ် ရောက်မသွားဘူးလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်တော့ ‘မိန်းမကို မိန်းမ’လို့ သိပေမဲ့ ကိလေသာတဏှာ မပေါ်အောင် ‘သညာက တားနိုင်တယ်’ဆိုတာ အဖြေမထွက်ဘူးလား’

‘ထွက်ပါတယ်’

‘သညာ’ကလေးနဲ့ ကိလေသာတဏှာကို တားနိုင်တာဆိုတော့ ကိလေသာတဏှာပွားဖို့အတွက် ‘မိန်းမကို မိန်းမလို့ မသိအောင်’လုပ်ဖို့ ဘာလိုတော့သလဲ’

‘ဒါက လောကီနည်းနဲ့ တားတာလောက်ပဲ ဖြစ်မှာပေါ့ဘုရား’

‘ကိလေသာတားဖို့အတွက် မလုံလောက်ဘူး ထင်လို့လား’

‘သည်ကိလေသာငြိမ်းတာ တဒဂ်ဖြစ်မှာပေါ့’

‘တဒဂ်’ဆိုတာ ‘တစ်ခဏ’ပြောတာလား၊ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း’ ပြောတာလား’

‘ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ့ ဘုရား၊ ကိလေသာ အပြတ်ငြိမ်းတာတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲဗျာ’

‘ဒါ-‘ပညာ’မှ မဟုတ်တာ ဘုရား၊ ‘သညာ’ကလေးပဲဟာ’

‘ကိလေသာတဏှာဖြစ်တာက ဘယ်သူ့ကြောင့်ဖြစ်တာ ထင်သလဲ’

‘ဘုန်းကြီးပဲ ပြောပါဦး’
 ‘သညာ’ကြောင့် ဖြစ်တာ’
 ‘မိန်းမကို မိန်းမလို့သိတဲ့ သညာကြောင့်၊ ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဒါမဟုတ်တာကို အရှည်ကြီး ပြောခဲ့ပြီးပြီပဲ။ ထိုင်ရာက မထရ
 သေးဘူး။ ဒါကို ပြန်ကောက်တော့မလို့လား၊ အစားခံရတဲ့ကျားကို ကစား
 ပွဲ မပြီးခင်၊ ကစားတဲ့အကွက်ထဲ ပြန်မထည့်ရဘူးလေဗျာ’
 ‘ဘယ်သညာကြောင့် ကိလေသာဖြစ်တာလဲ ဘုရား’
 ‘ဖောက်ပြန်တဲ့ သညာ’ကြောင့် ကိလေသာတဏှာဖြစ်တာပါ’
 ‘ငါ၊ သူတပါး၊ ယောက်ျား-မိန်းမ၊ အစရှိတာတွေဟာ တကယ်
 အရှိတွေမှ မဟုတ်ဘဲဘုရား။ သမုတိသစ္စာတွေပဲ၊ နှုတ်ခမ်းနှစ်လွှာကြား
 မှာ ဖြစ်ပွားပျောက်ပျက်တာတွေပဲ’
 ‘ပြောပြီ’
 ‘မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
 ‘ဘယ်ကလာ နှုတ်ခမ်းနှစ်လွှာကြားမှာ ဖြစ်ရမှာလဲ’
 ‘ပြောရကာမျှပဲ ဖြစ်တယ် မဟုတ်ပါလား’
 ‘တကယ်လောကထဲမှာ မိန်းမဆိုတာမရှိဘူးလား၊ စကားလုံးပဲ
 ရှိတာလား’
 ‘ဘယ်ဟာ မိန်းမလဲ ဘုရား’
 ‘မိန်းမဆိုတာရှာလျင် ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယောပဲ ရ
 မယ်- ဆိုလိုတာလား’
 ‘အဲဒါတွေအပြင် ရှိသေးလို့လား’
 ‘တကာကြီးတို့ဟာ သစ်ပင်ပဲ မြင်တတ်ပြီး တောမမြင်တတ်သူ
 တွေလိုဖြစ်နေပြီ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘မိဘနဲ့အတူ တောထဲလိုက်လာတဲ့ ကလေးတစ်ယောက်က ရောက်တဲ့အခါ ‘အဖေ- တောကဘယ်ဟာလဲ’လို့ မေးတယ်။ အဖေလုပ်သူက ‘ဒါ တောပဲ’လို့ပြောတော့ ‘တောလို့သာပြောရတယ် မြင်လည်းမမြင်ရဘူး၊ သစ်ပင်တွေချည်း မြင်နေရတာပဲ’လို့ ပြောတယ်။ ‘ဒါ တောခေါ်တာပဲကွာ’လို့ ဖအေက ပြန်ပြောတယ်။ ‘တော’ဆိုတာ စကားပဲရှိတယ်၊ တကယ်မရှိဘူး၊ သစ်ပင်ပဲရှိတယ်-လို့ သားကထင်သွားသလို ဖြစ်နေတာပဲ’

‘ကလေးထင်တာ တကယ်မမှန်ဘူးလား’

‘ကလေးပဲ ဘယ်-မှန်တာသိမလဲ’

‘ကလေးပြောတာ မှားတယ်-လို့ ဘယ်လိုပြောမလဲ ဘုရား’

‘ကလေးအသိက ငယ်တော့ ‘တော’လို့အာရုံကို မြင်နိုင်လောက်အောင် အသိဉာဏ်က မရှိသေးလို့ ‘တော’ဆိုတာ စကားပဲရှိတာ-လို့ ပြောရမှာပဲ’

‘တပည့်တော်တို့လည်း ကလေးပဲလား’

‘ပထဝီ၊ အာပေါ-စတာတွေပဲရှိတယ်၊ ယောက်ျား-မိန်းမတွေဟာ ပါးစပ်ဖျားကဟာတွေလို့ သိနေသေးတယ်ဆိုလျှင်တော့ ‘ကလေးအသိ’ပဲရှိနေသေးတာဖြစ်လို့ ‘ကလေး’ပဲ ပြောရမည့်အဖြစ်က ပြေးမလွတ်ဘူး’

‘သမုတိသစ္စာတွေဟာ တကယ်အရှိလား’

‘သစ္စာ’ဆိုမှတော့ အရှိတွေပေါ့’

‘နှုတ်ခမ်းနှစ်လွှာကြားမှာသာ ရှိတာ မဟုတ်ဘူးလား’

‘လောကမှာ တကယ်မရှိတာပြောရလျှင် ‘သစ္စာမဟုတ်ဘူး’။ တကယ်ရှိတာပြောတာဟာ ‘သစ္စာ’ပဲ၊ ‘သမုတိသစ္စာ’ဟာ ‘သမုတိ’အဖြစ် တကယ်ရှိတာပေါ့’

‘သမုတိအဖြစ်ရှိတာဟာ တကယ်ရှိတာမဟုတ်ဘူး မဟုတ်လား’

‘သမုတိက အပြင်အာရုံခံအင်္ဂါဖြစ်တဲ့ မျက်စေ့၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်
တွေရဲ့ အသိခံအာရုံ မဟုတ်ဘူး။ ‘စိတ်အာရုံခံအင်္ဂါ’နဲ့သာ သိရမည့်အာရုံ
ဖြစ်လို့ အဲသည်အာရုံခံအင်္ဂါ အဖွံ့ဖြိုးနည်းတဲ့သူတွေ မသိကြတာ။ တကယ်
မရှိတာ မဟုတ်ဘူး’

‘ဒါကြောင့် ပထဝီ၊ အာပေါ-တွေပြောတာကို မပြောနဲ့-လို့ တား
တာလား’

‘ပန်းတိုင်နဲ့ လွဲနေလို့’

‘တပည့်တော်တို့ ပန်းတိုင်က ဘာလဲ’

‘ကိလေသာတဏှာ’ ငြိမ်းဖို့လေ’

‘အဲဒါ ဘာနဲ့ငြိမ်းရမှာလဲ’

‘သညာ’နဲ့ပေါ့’

‘ရမလား ဘုရား’

‘ပွားထားတဲ့သညာ မဟုတ်တာနဲ့တောင် ရနေတာပဲ’

‘အဲဒါ ရတာလားဘုရား’

‘ရနေတာမဟုတ်လို့ ‘ဘာဖြစ်နေတာ’ ပြောရမလဲ၊ ‘ထ’နေလို့
လား’

‘မထ’ပေမဲ့ ဘုရား-’

‘မထ’တာ ‘ရ’နေတာပဲပေါ့’

‘အားလုံးအပေါ် ‘မထ’အောင်မှ မတတ်နိုင်တာ’

‘အားလုံးအပေါ် ‘သညာမှန်မှ မပွား’တာ’

‘ပွားလျင် ရမှာလား’

‘ရမယ်’

‘သညာမှန်’က ဘယ်လိုသညာလဲ’
 ‘မဖောက်ပြန်တဲ့ သညာ’ ပေါ့’
 ‘ဖောက်ပြန်တယ်ဆိုတာက ဘယ်လိုလဲ’
 ‘မလှဘဲ လှတယ်ထင်တာ’ ဖောက်ပြန်တာပေါ့’
 ‘လှလို့ လှတယ်ထင်တာကျတော့ကော’
 ‘လှတာက ဘယ်လိုမို့လဲ’
 ‘ကိုယ့်စိတ်က ထင်တာပေါ့’
 ‘လှတာမသိဘဲ လှတယ်ထင်တာဟာ သညာဖောက်ပြန်တာ’
 တွေပဲ’
 ‘ကိုယ့်မှာ တကယ်အသုံးကျတာဟာ လှတာလား’
 ‘ဒါဆိုလျှင် အဲသည်သူ့ဆီမှာ တကယ်အသုံးမကျတာတွေက အ
 သုံးကျတာတွေထက် အဆများစွာ မများဘူးလား’
 ‘များနိုင်တာပဲ’
 ‘အဲသည် မလှတာတွေ ကြည့်လျှင် လှတာမြင်ချက်တွေ ခေါင်း
 မထောင်နိုင်ဖြစ်ပြီး တဏှာငြိမ်းပြီပေါ့’
 ‘ကျေးဇူးပါပဲ ဘုရား’

၃၉။ မင်းဘူးမြို့ ရှင်ပင်စက္ကိန်းတဲဘုရား နောက်ကျောဖက်မှ
ကျောင်းရှိ လိုဏ်ဂူတွင်း၌ ကိုရင်ကြီးတစ်ပါးအား ရှင်ဉာဏ
တွေ့ဆုံပြောသော တရားစကား

‘တစ်ဦးတည်း ဘာတွေကြိတ်လုပ်နေတာလဲ ဘုရား’
‘တပည့်တော် ဦးရင်ကြီးပါ’
‘ဪ-ဦးရင်ကြီးကိုး။ အသက် ဘယ်လောက်ရှိသွားပြီလဲ’
‘ငါးဆယ်ကျော်ပါ ဘုရား’
‘ဦးရင်ကြီး သည်မှာ စကားနည်းနည်းပြောမယ်နော်၊ ရမလား’
‘ပြောပါဘုရား’
‘ဦးရင်ကြီးဂူကြီးက ကျယ်လည်းကျယ် နက်လည်းနက်ပါရဲ့။ သဲ
တွေက တဖွားဖွားနဲ့ ဘာမှ လိမ်းကျံမထားဘူးနော်၊ ကျောက်ခေတ်လိုဏ်
ကြီးတွေ သည်လိုပဲ နေမလားပဲ’
‘မပြောတတ်ပါဘူး’
‘ဦးရင် ကြီးကလည်း သည်ဂူကြီးထဲ နေနေလိုက်တာ
ရှေးဟောင်းလူ
ကြီး ကျနေတာပဲ’
‘သည်လိုဖြစ်အောင်နေတာ မဟုတ်ပါဘူး’
‘ဦးရင်ကြီးက သည်ဂူကြီးထဲ ဘာတွေကို ကြိတ်လုပ်နေတာလဲ’
‘ဘာမှ မလုပ်ပါဘူး’
‘သည်နေရာမျိုးဟာ ကြိတ်လုပ်နေတဲ့လူတွေ နေတတ်တဲ့ နေရာ
မျိုးပဲ’
‘ဟုတ်မှာပါပဲ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဦးရင်ကြီးကော ဘာတွေကြိတ်လုပ်သလဲ၊ အဲဒါမပြောလျင်တော့
ဦးဇင်း သည်ဂူထဲကမထွက်ဘဲ နေရမှာပဲ’

‘ဘာမှ အထူးအထွေ မလုပ်ပါဘူး။ တရားအားထုတ်တာပဲ လုပ်
တာပါ’

‘အဲဒါ ကြိတ်လုပ်တာပဲ ဖြစ်ရမယ်’

‘ဒါ- လုပ်တာဆိုလျင်တော့ လုပ်တာပေါ့’

‘ဦးရင်ကြီး ဘာတရားတွေ ရပြီးပြီလဲ’

‘ဘာတရားမှ မရသေးပါဘူး’

‘ဘာမှ မရသေးလို့တော့ ဖြစ်ပါ့မလား’

‘သည်လိုပဲ လုပ်ရတာပဲ မဟုတ်လား’

‘အားထုတ်တယ်ဆိုတာ ပွားများတာပဲ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ပွားများတယ်-ဆိုတာ ရှိပြီးသားကို များလာအောင်ပွားတာကိုပဲ
ခေါ်တာပဲ။ သည်တော့ ဦးရင်ကြီးလည်း ရပြီးသားကို ပွားနေတာ ဖြစ်ရမှာ
ပေါ့’

‘မဟုတ်ပါဘူး’

‘သည်လိုဆိုလျင်တော့ ဦးရင်ကြီးဟာ မကောင်းပါဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ပုံစံတစ်ခု ပြောမယ်’

‘ပြောပါ ဘုရား’

‘မီးဖိုတစ်ခုမှာ မီးမွှေးလောင်စာတွေ အပြည့်ထည့်ပါ။ မီးမထည့်
ဘဲ မီးလောင်ပါ့မလား’

‘မလောင်နိုင်လောက်ပါဘူး’

‘မီးလောင်စေချင်လို့ မှုတ်ပေးနေမယ်၊ မီးလောင်ပါ့မလား’
 ‘မလောင်ပါဘူး’
 ‘မလောင်မချင်း မှုတ်နေ၊ ယပ်ခတ်နေလျင်များ မီးလောင်မလား’
 ‘ဘယ်နည်းနဲ့မျှ မလောင်နိုင်ပါဘူး။’
 ‘မီးကလေး နည်းနည်းကလေးဖြစ်ဖြစ် မီးလောင်စာထဲထည့်ပြီး
 မှုတ်လျင်တော့ လောင်မှာနော်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်၊ လောင်မှာပါ’
 ‘များများမှုတ်လျင် မီးတောက်အကြီးကြီးဖြစ်အောင် လောင်မှာ
 နော်’
 ‘လောင်မှာပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်။ မီးလောင်စေချင်လျင် မီးဖိုမှာ လောင်စာထည့်ပြီး
 မှုတ်နေရုံနဲ့ မရဘူး။ မီးနည်းနည်းဖြစ်ဖြစ် ရှိမှ။ မရှိလျင်လည်း ရှိအောင်
 ထည့်ပေးမှ ဖြစ်မှာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဦးရင်ကြီးဟာ မီးမရှိဘဲ မီးမှုတ်ပေးနေသလို ဖြစ်နေတယ်နဲ့ တူ
 တယ်’
 ‘မပြောတတ်ပါဘူး’
 ‘သည်လိုဆိုတော့ ဦးရင်ကြီးထက် ဦးဇင်းက အရတော်သလို
 ဖြစ်သေးတယ်’
 ‘ဘယ်လိုကြောင့်လဲ ဘုရား’
 ‘ဦးရင်ကြီးက အားထုတ်တယ်၊ မရဘူး။ ဦးဇင်းက အားမထုတ်
 ဘူး။ အတူတူပဲ မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါပေမဲ့ ဦးရင်ကြီး ရှေးဟောင်းသဲဂူကြီးထဲမှာ မှန်ဝါးဝါးနဲ့
 နေရတယ်။ ဦးဇင်းက မြေပြင်ကျယ်ကြီးပေါ်မှာ လတ်ဆတ်တဲ့လေတွေ
 တအားရှိက်ရှူပြီး ရှုခင်းအလှတွေကြည့်ပြီး၊ နေရတာပေါ့’
 ‘ဟုတ်မှာပါ’

၄၀။ တောင်တွင်းကြီးမြို့နတ်မိတောရကျောင်း၌ ဆရာတော်
ရှင်ဥက္ကဋ္ဌအား ရှင်ဉာဏပြောသော စကား

‘တပည့်တော်၊ မနက်ဖြန်မှာ ပြန်ခွင့်ပြုပါ ဆရာတော်။ မပြန်ခင်
သည်ညမှာ မေးခွန်းစကားကလေး နည်းနည်းလောက် မေးခွင့်ပြုပါ’

‘မင်းက ဘာမေးမှာလဲ’

‘သုံးခွန်းလောက်ပဲ မေးမှာပါ ဆရာတော်’

‘မေးကွာ’

‘ဆရာတော်ကျောင်းကို တပည့်တော် လွန်ခဲ့တဲ့သုံးရက်လောက်
က ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ဆရာတော်ထံက နေ့စဉ်ဟောပြောတဲ့ ‘လူသေ
လူဖြစ်တရား’-ကို နာကြားရပါတယ်။ အဲသည် ‘လူသေလူဖြစ်’-
အဘိဓမ္မာဟာ ဆရာတော်ရဲ့ အဘိဓမ္မာလား၊ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာလား-ဆိုတာ
တပည့်တော် သိပါရစေ ဆရာတော်’

‘ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာက လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းနှစ်ထောင်ငါးရာကျော်က
ပေါ်ခဲ့တဲ့ အဘိဓမ္မာပဲ။ ‘လူသေလူဖြစ် အဘိဓမ္မာ’-က တို့ အခုမှရေးတဲ့
အဘိဓမ္မာပဲ’

‘တင်ပါ့ဘုရား’

‘မင်း-ဒီဃနိကာယ်ကို လေ့လာဘူးသလား’

‘တင်ပါ့ဘုရား’

‘ဒီဃနိကာယ်ထဲက သီလက္ခန္ဓဝဂ်ကို ဖတ်ပေါ့’

‘တင်ပါ့ ဘုရား’

‘အဲသည်မှာ ‘ကေဝဠသုတ်’-တွေ့ရမယ်’

‘အဲသည်စာဟာ တပည့်တော် သင်ရိုးအဖြစ်နဲ့ သင်ယူခဲ့ဖူးတဲ့

စာပါပဲ။ အဲသည် ‘ကေဝဋ္ဌသုတ်’ထဲက ဆိုလိုတဲ့ဘယ်စကားကို တပည့်တော်ကို သိစေချင်တာပါလိမ့် ဆရာတော်’

‘အဲသည်ထဲမှာ ဂါထာတစ်ပုဒ်ပါတယ်။ ‘ဝိညာဏံ အနိဒဿနံ အနန္တံ သဗ္ဗတော ပဘံ ယတ္ထ အာပေါစ ပထဝီ တေဇော ဝါယော ’- ဆိုပြီးတော့ပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲသည်မှာ ဘုရားက နိဗ္ဗာန်ပဲ ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော မထောက်တည်နိုင်တာ’-လို့ ဟောထားတာကို တွေ့ရလိမ့်မယ်’

‘တင်ပါဘုရား’

‘အဲသည်ကျမ်းထဲက ‘ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ အဖွင့်တွေ ကြည့်လျင်လည်း လူဟာ အလျင်ကလည်း ‘လူ’ပဲ ဖြစ်ခဲ့တာ တွေ့ရမှာပါ’

‘ဘယ်လိုဖွင့်ထားတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ သိရမှာလဲ ဘုရား’

‘အဲသည်မှာ အဖွင့်ငါးချက် ပါတယ်ကွာ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဧဝံ ဇာတိ ဧဝံ နာမော ဧဝံ ဂေါတ္တော ဧဝံ မာဟာဇော ဧဝံ သုခဒုက္ခ ပဋိသံဝေဒီ’- ဆိုပြီးတော့ပဲ။

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဇာတ်၊အမည်၊အနွယ်တွေ ရှိတာက လူတွေကွာ။ ဘယ်လိုအစာစားပြီး၊ ဘယ်လို ဆင်းရဲချမ်းသာ ခံစားတာက ‘လူ’-ပဲ’

‘တင်ပါဘုရား’

‘လူ’-ဟာ ‘လူ’-ပဲ ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း ဘုရားဟောထားတာ သည်လို တွေ့နိုင်တယ် ပေါ့ကွာ’

‘သည်လိုဆိုတော့ သည်အဘိဓမ္မာဟာ ဆရာတော် အခုမှရေးတဲ့ အဘိဓမ္မာဖြစ်လို့ ‘ဆရာတော်ရဲ့ အဘိဓမ္မာ’ ဖြစ်ပေမဲ့ သည်အဘိဓမ္မာဟာ ဘုရားရဲ့ ဟောပြောချက်နဲ့ညီတဲ့ အဘိဓမ္မာဖြစ်တယ်-လို့ မှတ်ရမယ်ပေါ့ ဘုရား။’

နောက်တစ်ချက် တပည့်တော် ထပ်လျှောက်ပါရစေဘုရား။ ‘လူ သေလူဖြစ် အဘိဓမ္မာ’-ဟာ ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယောတွေ မပျက်စီးဘူး-ဆိုတဲ့အချက် အုတ်မြစ်လို အရာချပြီးမှပဲ အဲသည်အုတ်မြစ် ပေါ်မှာ ဆောက်ထားတဲ့ အဘိဓမ္မာ ဖြစ်နေတာ သိရပါတယ်။ သည်တော့ သည်အုတ်မြစ်ဖြစ်တဲ့ ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယောဟာ မပျက်ဘူး ဆိုတာကို ဆရာတော် ဘာနဲ့သက်သေထူပြမလဲ’ ဆရာတော်။

‘အေး- မင်းကို ငါမေးရဦးမယ်’

‘မေးပါဘုရား’

‘မင်း- ငါထိုင်နေတဲ့ သည်ကုလားထိုင်ကြီးကို ဖျက်ပစ်နိုင်သလား’

‘ဖျက်နိုင်ပါတယ် ဘုရား’

‘မင်းဖျက်လည်း ကုလားထိုင်ပဲ ပျက်မှာ။ သစ်သားတွေ၊ ကြိမ်တွေ ကတော့ မပျက်ဘူး’

‘တင်ပါဘုရား’

‘မင်းက မီးရှို့ဖျက်မလား၊ ဒါလည်း သစ်သားတွေ၊ ကြိမ်တွေပဲ ပျက်မယ်။ ‘ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော’တွေက အခိုးတို့၊ ပြာတို့ အဖြစ် ပြောင်းသွားမှာပဲ၊ မပျက်ဘူးကွ’

‘တင်ပါဘုရား’

‘ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော’ဟာ ဘယ်သူဖျက်ဖျက် မပျက် ဘူး။ ဘယ်သူမှလည်း အသစ်တည်ဆောက်လို့ မရဘူးကွ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တင်ပါဘုရား’
 ‘ဟုတ်ပြီလား’
 ‘တပည့်တော် တစ်ခုလောက် လျှောက်ချင်ပါတယ်ဘုရား’
 ‘ဘာလဲကွ’
 ‘ဆရာတော် ကွမ်တန်သီဝရီကို ဖတ်ပြီးနေရော့မယ် ထင်ပါတယ်
 ဘုရား’
 ‘မင်း-ဖတ်ပြီးပြီလား’
 ‘တပည့်တော်က ဗမာစာပဲ ဖတ်တတ်သူဆိုတော့ ဗမာလိုရေးတဲ့
 အနည်းအပါးပဲ ဖတ်ရတာပါဘုရား’
 ‘အေးပေါ့’
 ‘တင်ပါဘုရား’
 ‘မင်း- ငါပြောရမယ်’
 ‘အမိန့်ရှိပါဘုရား’
 ‘လူသေလူဖြစ်’ကို မင်းမဖျက်ချင်ပါနဲ့ကွာ။ နောက်လူတွေက ‘လူ
 သေလူဖြစ်’ကို အသုံးကျလျင် အသုံးချကြပါစေ။ သူတို့က-အသုံးမကျဘူး
 ဆိုလည်း သူတို့ပဲ ဖျက်ကြလိမ့်မှာပေါ့’
 ‘တင်ပါ။ သင့်မြတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘ငါတို့ ‘လူသေလူဖြစ်’ ရေးလိုက်တာက လိုနေတဲ့အကွက် တစ်
 ကွက်ကို ဖြည့်တဲ့အနေနဲ့ပဲ။ ဒါဝင်က ကမ္ဘာပေါ်မှာ ပြောသွားတယ်ကွာ။
 လူဟာ ဘယ်က စ-ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း ပေါ့။ အမီးဗားလို သတ္တဝါ
 လား၊ သစ်ပင်လား- မကွဲပြားသေးတဲ့အရာကလေးကနေ လူအထိပေါ့။
 ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ပြောင်းလဲဖြစ်ထွန်းလာပုံတွေ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သူကလည်း ‘လူအထိ’ပဲ ပြောတယ်ကွ။ ‘လူသေပြီး ဘာဖြစ်မယ်’
 ဆိုတာ မပါဘူး၊
 ‘ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား’
 ‘ခရစ်ယာန်၊ အစ္စလာမ်ဘာသာတွေကလည်း လူသေတာကို
 ‘သေတယ်’မပြောဘူး။ ‘ပြန်လည်ရှင်သန်ပြီး တရားအစီရင်ခံဦးမှာ’- ဆိုပဲ။
 အဲသည်မှာလည်း ငရဲကျတဲ့လူဆိုလျင် ငရဲမီးအလောင်ခံရလို့ ဘာမှမရှိ
 ဘူး-လို့ ဆိုတယ်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘သူတို့က အဲသည် ‘ဘာမှမရှိ ဖြစ်ရမှာ’ အကြောက်ဆုံးတဲ့။ ဗုဒ္ဓ
 ဘာသာကတော့ အဲဒါ ‘နိဗ္ဗာန်’တဲ့ကွာ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား’
 ‘တို့နိဗ္ဗာန်က သူတို့‘ငရဲ’ဖြစ်နေတော့ ခက်တာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’
 ‘သည်တော့ ‘လူသေပြီးနောက် ဘာဖြစ်တယ်’ဆိုတာ ပြောသူက
 မရှိသေးဘူးကွ။ ဒါနဲ့ တို့က ပြောလိုက်တာ’
 ‘တတိယ လျှောက်ထားစရာကို လျှောက်ထားပါ့မယ် ဘုရား’
 ‘အေး-’
 ‘လူသေပြီးနောက် လူမဖြစ်အောင် လုပ်လို့များ ရနိုင်တယ်လို့
 ဆရာတော် ယူဆပါသလား’ ဘုရား’
 ‘အေး’
 ‘လူမဖြစ်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမှာလဲ ဘုရား’
 ‘ဖြစ်ပျက်ရှုရမှာ’-ကွ’
 ‘ဖြစ်ပျက်က ဘယ်လိုရှုရမှာလဲ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သစ်ပင်မှာ သစ်ရွက်ကလေးတွေဟာ အစကတော့ ပုရစ်ဖူးက
လေးတွေပဲ။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ရွက်နုဖြစ်။ နောက်တော့ ရွက်ရင့်။ အရင့်
ကအရော်ဖြစ်။ သည်လို ဖြစ်ပျက်နေတာတွေပဲ၊ ဒါတွေကို ရှုရမှာပဲ’

‘သည်လိုဆိုတော့ လူတွေအားလုံးပဲ သေပြီး မဖြစ်ကြပဲ နေကြ
မလား ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲကွ’

‘အဲသည်အဖြစ်မျိုးတွေကို လူတွေ သိနေကြမလား-လို့ပါပဲ။
လယ်သမားတွေဟာ လယ်စိုက်မယ်ဆိုလျှင် လယ်မှာ ဘာပင်မှမရှိအောင်
ရှင်းပစ်တယ်။ ပြီးမှ ကောက်ပင်စိုက်ပါတယ်။ သည်ကောက်ပင်တွေက
အနှံ့တွေထွက်လို့ ရင့်တဲ့အခါမှ သူတို့ ရိတ်ကြပါတယ်။ လယ်ထဲမှာ
ကောက်ပင်တွေဖြစ်တာလည်း သူတို့က ဖြစ်အောင်လုပ်တာဖြစ်လို့ သိ
ကြမှာပဲ။ ပျက်တာလည်း သူတို့က ပျက်အောင်ဖျက်လို့ အပျက်ဖြစ်တာ
ကြောင့်သူတို့ သိကြမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ တခြား လက်သမား၊ အလုပ်သမား
တွေလည်း သည်လိုပါပဲ။ အိမ်တစ်လုံးဆောက်မယ်ဆိုလျှင် သူတို့ပဲ အစစ
ရှင်းလင်းပြင်ဖျက် လုပ်နေတာတွေ ဖြစ်တဲ့အတွက် သူတို့ဟာ ဖြစ်ပျက်
တွေ သိကြမှာပါပဲ။ ဒါကြောင့် ဖြစ်ပျက်တွေကို တစ်နည်းမဟုတ်တစ်နည်း
နဲ့ လူတိုင်းပဲ ကိုယ်နည်းနဲ့ကိုယ် သိနေကြမယ် ထင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်
လူတိုင်းပဲ ‘သေပြီးနောက် မဖြစ်ဘဲ
ချည်း’ နေမလား- ထင်ပါတယ် ဘုရား’

‘သည်လိုတော့ မဟုတ်ဘူးကွ’

‘တင်ပါ့ ဘုရား’

၄၁။ တောင်တွင်းကြီး နတ်မှီတောရကျောင်း ဓမ္မာရုံနောက်ခန်းတွင်း
၌ နတ်မှီဂေါပကဥက္ကဋ္ဌ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးတစ်ဦးအား
ရှင်ဉာဏပြောသောစကား

‘အရှင်ဘုရား သည်မှာ လာရောက်လေ့လာရတာ အဆင်ပြေ
ပါရဲ့လား’

‘အဆင်ပြေပါတယ် တကာကြီး’

‘အရှင်ဘုရားကိုတွေ့တုန်း မေးပါရစေ’

‘မေးပါ’

‘သည်ဆက်တီမှာ အရှင်ဘုရားရဲ့ ဟိုဖက်အစွန်က စာထိုင်ဖတ်
နေတဲ့ ကျောင်းသားကို ဘယ်လိုသဘောထားသလဲ ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့တုန်း’

‘အရှင်ဘုရားကို မန္တလေးမင်းကွန်းအရပ်ကဆိုတာ သိရလို့ မေး
တာပါ’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘အဲသည်မှာဆိုတော့ ဘုန်းကြီးထိုင်နေတဲ့ ဆက်တီထိုင်ခုံတွေမှာ
ကျောင်းသားထိုင်လို့ မသင့်ဘူး- မှတ်ယူကြမလား-လို့ပါပဲ’

‘ဦးဇင်းအနေနဲ့တော့ သည်လို မမှတ်ယူပါဘူး။ ဦးဇင်းစိတ်ထဲမှာ
ဦးဇင်းဟာ သည်ကလေးထက် မြင့်မြတ်တယ်၊ သည်လို မထိုင်သင့်အောင်
ရှိတယ် မမြင်ပါဘူး။ ဦးဇင်းဟာ ဘာသာရေးမှာ ကေဒါတစ်ယောက်
ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်ပါမယ်။ ကလေးဟာလည်း ဘာသာဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်
ကောင်း ဖြစ်ပါမယ်။ သည်လို တာဝန်တွေ ကွဲပြားကြတာနဲ့ သည်လိုအတူ
ယှဉ်တွဲပြီး မထိုင်ရလောက်အောင် ခြားနားတယ် မထင်မှတ်ပါဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဪ-သင့်မြတ်လှပါတယ် ဘုရား’

‘အရိုအသေပေးတယ်ဆိုတာ ပုညကြိယဝတ္ထု တရားတွေထဲက ပါ။ ကောင်းမှုတွေရဲ့ အမှုအရာပစ္စည်းတွေပေါ့။ သည်လို နေတာဟာ ကောင်းသူတွေရဲ့ အမှုအရာ မကျိုးပျက်စေပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဒါကို မရိုမသေနေတာလို့ မမှတ်ပါဘူး’

‘ကောင်းပါ့ဘုရား၊ ပုညကြိယဝတ္ထုဆိုလို့ စကားအမှတ်တစ်ခု ရပါတယ်။ အဲဒါလေး မေးပါရစေ’

‘မေးပါ’

‘ဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လိုယူရမလဲ ဘုရား’

‘ဒါကို ဘယ်လို အနက်ဖွင့်သလဲ၊ မမေးရသေးဘူး။ သူများပေးတာလည်း အနုမောဒနာတရား မဟောဖူးသေးဘူး။ ဒါကြောင့် ဒါကို ဝေဖန်ပြောဆိုစရာ ဘာမှမရှိဘူး။ တကာကြီးတို့က ပေးဖူးသူတွေ ဖြစ်မယ်။ ဘယ်လိုများ အနက်အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ပြီး လှူဒါန်းပေးကမ်းတယ်လို့ ပြောနိုင်လျှင် ပြောပေးပါလား’

‘တပည့်တော်တို့ကတော့ အချက်နှစ်ချက်နဲ့ ပေးကမ်းလှူဒါန်းတာကို လုပ်ပါတယ်’

‘နှစ်ချက်အနက်က ပဌမအချက်က ဘာလဲ’

‘သူ့မှာ လိုနေရမယ်ပေါ့’ ဘုရား

‘ဒုတိယအချက်ကကော’

‘ကိုယ့်မှာ ပိုနေမယ်ပေါ့’ ဘုရား

‘ဟုတ်ကဲ့၊ ဒါနဲ့စပ်တဲ့ သည်သဘောထားကို နတ်မှီကျောင်းက တကာကြီးပြောတာအဖြစ် မှတ်သားထားရမှာပဲ’

‘တပည့်တော်လာရင်းကိစ္စကို အရှင်ဘုရားကို လျှောက်ထားရဦး
မယ် ဘုရား’

‘ဪ-ဘာကိစ္စပါလို့လဲ’

‘သည်နေ့ည သည်ခမ္မာရုံပေါ်မှာပဲ သည်ရောက်နေကြတဲ့ သ
ကြံနိပရိသတ်ကို တရားချီးမြှင့်ပေးဖို့ပါပဲ ဘုရား’

‘ဟာဗျာ-မလုပ်ပါနဲ့ တကာကြီးရယ်’

‘အရှင်ဘုရားက သည်ကို လေ့လာသလို၊ အရှင်ဘုရားကို လေ့
လာရအောင်ပေါ့ ဘုရား။ မငြင်းပယ်ပါနဲ့’

‘မလုပ်ပါနဲ့ တကာကြီး၊ မဖြစ်ပါဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ဦးဇင်းတို့ ဘုန်းကြီးတွေမှာ စောင့်စည်းရမည့်စည်းကမ်း ရှိပါ
တယ်’

‘ဘာတုန်း ဘုရား’

‘အကြီးအကဲရဟန်းရှိတဲ့ အရပ်တစ်ခုမှာ အကြီးအကဲရဲ့ အခွင့်
မရဘဲ တရားဟောပြောလို့ မဖြစ်ပါဘူး’

‘ခွင့်တောင်းတာပေါ့ ဘုရား’

‘ခွင့်လည်း မတောင်းပါရစေနဲ့’

‘သည်လိုဆိုလည်း ရပါတယ်ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘သည်ခမ္မာရုံမှာ တရားဟောဖို့ မဟောဖို့ကို ဆုံးဖြတ်နိုင်တာက
ဆရာတော်မဟုတ်ဘူး ဘုရား’

‘ဘယ်သူလဲ’

‘တပည့်တော်ပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တကာကြီးက ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘တပည့်တော်က သည်နတ်မှီတောရကျောင်း ဂေါပကရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ
ပါ။ ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် တရားဟောချင်လျင်တောင်မှ တပည့်တော်
ခွင့်ပြုမှ ဟောရမှာ ဖြစ်ပါတယ်’

‘မဖြစ်ပါဘူး တကာကြီးရာ’

‘အရှင်ဘုရား ပြောခဲ့တဲ့ စကားထဲမှာ အရှင်ဘုရားဟာ ဘာသာ
ရေးကေဒါဆို။ တပည့်တော်တို့လို ဘာသာဝင်တွေက တောင်းဆိုလျင်
ကေဒါက ငြင်းလို့ဖြစ်မလား ဘုရား’

‘တကာကြီးက အကြပ်ကိုင်တာပဲ’

‘သဘာဝကျကျ တောင်းဆိုတာပါ’

‘ဦးဇင်းဟာ ဆရာတော်နဲ့ အတွေးအခေါ်အမြော်အမြင် မတူပါ
ဘူး၊ မတူပဲ စကားပြောလျင် အားနာစရာကြီးပါ’

‘တရားမှာ အားနာစရာ မရှိပါဘူး’

‘ဦးဇင်းအမြင်က ဆရာတော်အမြင်ကို ထိပါးနေလျင် ကောင်းပါ
မလား’

‘ကိစ္စမရှိပါဘူး၊ သည်လို ဖြစ်နေကျပဲ’

‘ဒါဆို ပြီးရောဗျာ။ ရတယ်ပဲ မှတ်လိုက်တော့ပေါ့’

၄၂။ တောင်တွင်းကြီးမြို့ နတ်မိတောရကျောင်း၌တိုက်အုပ်ဘုန်းကြီး
ဦးတေဇိန္ဒနှင့် ရန်ကုန်မှကျောင်းသားတစ်ဦး၊ သူ့သူငယ်ချင်း
စာရေးဆရာပေါက်စတစ်ဦးနှင့် ကျောင်းရှိ ဦးဇင်းများအား
ရှင်ဉာဏပြောသောစကား

‘ဦးဉာဏ မနက်ဖြန်ပြန်မယ်ဆိုလို့ မပြန်ခင် နှုတ်ဆက်စကား
ပြောရအောင်လို့ပါ’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ မနက်ဖြန်နံနက်အစောပဲ သည်ကျောင်းက ပြန်ပါ
တော့မယ်’

‘တွေ့ကြုံတုန်း တပည့်တော်တူနဲ့သူ့သူငယ်ချင်းတို့ မေးချင်တာ
လေးတွေရှိလျှင် မေးခွင့်ပြုပါ’

‘ရပါတယ်ဘုရား ပြောကြတာပေါ့’

‘ညနေက ဦးဉာဏပြောသွားတာလေးတွေနဲ့စပ်ပြီး တချို့က မ
ကျေနပ်ချင်ကြလို့ တပည့်တော်က ပြောရတယ်။ ‘ဒါ သူ့အမြင်ပဲ။ ဘာ
ပြောစရာလိုသလဲ’-လို့ပေါ့’

‘မပြောပါရစေနဲ့ပြောတာ၊ မရဘူးဘုရား။ တပည့်တော်က ဓမ္မ
ကထိက မဟုတ်တော့ စကားကို လျော်အောင် ထိန်းမပြောတတ်ဘူး။
သိတာကို သိတဲ့အတိုင်း ပြောမိတာပဲ’

‘အလျင်က တရားမဟောဖူးဘူးလား’

‘မဟောဘူးသလောက်ပဲ အရှင်ဘုရား။ ဓမ္မာရုံကပလ္လင်ပေါ်
ဘယ်လိုတက်ရမယ်သိတာ မဟုတ်ဘူး’

‘ဦးဉာဏက အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ဖွင့်သွားတယ် ထင်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ ဉာဏနဲ့သိလှလို့ မဟုတ်ပါဘူး၊ သဒ္ဓါရေးအရ ရသင့်တဲ့အတိုင်း ဖွင့်တာပါ။ အဲသည်လို ဖွင့်တဲ့အခါ ဆရာတော်ရဲ့ ရုပ် အယူအဆဟာတော့ဖြင့် အနိစ္စ၊ဒုက္ခ၊အနတ္တလက္ခဏာတွေ မထင်ပဲ နိစ္စ၊ သုခ၊အတ္တလက္ခဏာတွေ ထင်နေတာကို စပ်ဟပ်ပြရတာပေါ့။ သည်တော့ ဆရာတော်ဟာ ‘အနတ္တရောင်ခြည်’-တို့လို စာတွေရေးပြီး ရုပ်ကို ‘အတ္တ’ အဖြစ် လက်ခံနေရာရောက်တော့ ‘အတ္တဝါဒီ’-ဖြစ်နေတယ်ပဲ ပြောလိုက် တာပေါ့။ ဆရာတော်ပြန်ရှင်းတာလည်း နာချင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆရာတော် က မရှင်းဘဲ သူ့အလှည့်မှာ သင်္ကြန်အကြောင်းပဲ ဟောသွားတာပဲ’

‘ဘယ်သူ့မှ မရှင်းဘူး။ မနေ့ညက ဦးဉာဏကို မေးခွင့်ပြုတာ တောင် သပိတ်တစ်လုံး၊သင်္ကန်းသုံးထည်နဲ့ ခြေလျင်လျှောက်ဘုန်းကြီးက မေးလို့ နေမှာပါ’

‘တော်သေးတာပေါ့ ဘုရား’

‘သူတို့ မေးချင်တာမေးတာလည်း လက်ခံလိုက်ပါဦး။ မင်းတို့ မေးချင်တာ မေးကြ’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ ပြောကြပါ’

‘တပည့်တော်တို့ ဆရာတော်ကြီးကို ဦးဇင်းအနေနဲ့ ဘယ်လိုမြင် သလဲ-လို့ သိချင်ပါတယ်’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာကို တစ်မျိုးမြင်ပြတဲ့ ဘာသာရေးဘုန်းကြီးကြီး-လို့ပဲ မြင်တာပါပဲ’

‘ဘယ်လို တစ်မျိုးလဲ’

‘ရုပ်နဲ့ ဘဝကူးမှုကိုပြတာတစ်မျိုးပဲ-လို့’

‘တပည့်တော်တို့က ‘ဖီလိုဆော်ဖာကြီး’လို့ မြင်တယ်။ ဘယ်လိုလဲ’

‘မမြင်မိဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ကြောင်းကြောင်းကျိုးကျိုး သူတွေပြတဲ့ အတွေးအခေါ်ကို မသတ်မှတ် မလေ့လာဘူးလို့ပါပဲ’

‘ရှေးကတည်းက ဆရာတော်ကြီးရဲ့ အယူအဆပေါ်ခဲ့လျင် မကောင်းဘူးလား’

‘ဟုတ်တယ်။ သည်ပြဿနာကို တိုက်အုပ်ကြီးလည်း ပြောတယ်’

‘အဲဒါ ဘယ်လိုထင်သလဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ - ပြန်မေးလိုက်တယ်။ လူတွေဆီမှာရှိတဲ့ နောင်ဘဝကြောက်ရောဂါတွေ ရှင်းပြီး၊ ရဲရဲတင်းတင်း လုပ်ဝံ့ကိုင်ဝံ့ကြလို့ သည်နေ့လောက်ဆိုလျင် တိုးတက်နေလောက်ပြီ-လို့ ပြောတယ်’

‘အဲဒါ ဟုတ်သလား’

‘မဟုတ်ဘူး ထင်ပါတယ်။ အဲသည် အတွေးအခေါ်မျိုး ရှေးကပေါ်ခဲ့လျင် အခုအခါ လူတွေ သည့်ထက် ပျက်စီးနေတာမျိုးများ ဖြစ်ကြမလား-မြင်မိလို့ပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘မျှော်မှန်းကြောက်ရွံ့ခြင်းဆိုတာ မရှိတာ ကောင်းပေမဲ့၊ အမှန်အကန် သိမြင်ခြင်း မရှိဘဲ၊ မျှော်မှန်းကြောက်ရွံ့ခြင်း မရှိလို့တော့ ဘာမှမထူးပါဘူး။ ပိုဆိုးလျင်တောင် ဆိုးဖို့ရှိပါတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ကြောက်ရွံ့ခြင်းဟာ မကောင်းပေမဲ့၊ ဘာမှမသိသူအတွက် အန္တရာယ်ကို တားနိုင်တယ်။ ရဲရင့်ခြင်းဟာ ကောင်းပေမဲ့၊ အမှန်မသိဘဲ ရဲရင့်ခြင်းဟာ မှားယွင်းရက်စက်ဖို့ ဖြစ်စေတတ်တယ်။ ဒါကြောင့်ပဲ’

‘နောက်တစ်ခု သိချင်ပါသေးတယ်’

‘ပြောပါ’

‘ဘုန်းကြီးလုပ်ရတာ ဘာကောင်းသလဲ’

‘အေး-အဲဒါကို တိုက်အုပ်ဘုန်းကြီး ပြောတာကို တစ်နေ့က ငါ ကြားလိုက်ရတယ်။ ‘ဘာမှ အဓိပ္ပါယ်မရှိဘူး’-လို့ပဲ။ ‘သည်လိုဆိုလျင် ဘာ ကြောင့်လုပ်နေသလဲ’- ငါက မေးတော့၊ ‘ရောက်နေပြီးသားမို့လို့’- ဖြေတာ သိခဲ့ရတယ်။ ပြီးတော့ ‘အလကားမဖြစ်အောင် ကျောင်းသားတွေကို ခေတ်ပညာတွေသင်ပေးတာကို သူလုပ်နေရတယ်’လည်း ပါတယ်’

‘သူပြောတာ ဘယ်လိုလဲ’

‘ဘုန်းကြီးပညာ မရကြတော့ ဘုန်းကြီးပညာနဲ့ ပြည်သူကို အကျိုး မပြုနိုင်တော့ သည်လိုထင်ပြီး၊ သည်လိုလုပ်တာ-လို့ပဲ ပြောရမှာပဲ’

‘ပြည်သူအကျိုးပြုမည့် ဘုန်းကြီးပညာ’က ဘာလဲ’

‘တရား’ ပေါ့’

‘တရား’ဆိုတာ လူကြီးတွေ စကားပြောစရာမရှိလို့ ပြောနေကြတဲ့ ဟာတွေ မဟုတ်ဘူးလား’

‘အဲသည်လိုပဲ တိုက်အုပ်ဘုန်းကြီးပြောတာကို တစ်နေ့က ကြား လိုက်ရတယ်’

‘အဲဒါ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဘယ်-ဟုတ်မလဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘တရား’ဆိုတာ လူတွေ အာရုံငါးပါးကာမဂုဏ်တရား ဆာလောင် နေရတာတွေက ငြိမ်းစေတဲ့အရာပဲ’

‘ဒါတွေက ငြိမ်းလို့ရမလား’

‘ရပြီပေါ့’

‘နားလည်အောင် ပြောစမ်းပါဦး’
 ‘မင်းတို့ ဝက်သားဟင်းကို ကြိုက်ကြသလား’
 ‘ကြိုက်ကြပါတယ်’
 ‘ဒါဆို ဝက်သားဟင်းကို နေ့တိုင်းစားကြသလား’
 ‘မစားကြပါဘူး’
 ‘နေ့တိုင်း စားရမယ်ဆိုလျှင်ကော နေ့တိုင်း စားချင်ကြမှာပဲ၊ မ
 ဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သည်လိုဖြစ်ပေမဲ့ မစားတာဟာ ဘာ့ကြောင့်လဲ’
 ‘ဝက်သားဖိုးပေးရတာ မတတ်နိုင်လို့ပဲ’
 ‘ဝက်သားစားရတာမှာ ဝက်သားဖိုးပေးရတာရယ်၊ ကောင်းတာ
 ရယ်၊ နှစ်ခုလုံးရှိတယ် မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ပေးရတာ ‘ဆင်းရဲ’၊ ကောင်းတာ ‘ချမ်းသာ’၊ သည်လိုပြောလျှင်
 ရလိမ့်မယ်’
 ‘ရပါတယ်’
 ‘အဲသည် ‘ဆင်းရဲ’နဲ့ ‘ချမ်းသာ’မှာ ဆင်းရဲကနည်းပြီး၊ ချမ်းသာများ
 နေတယ်ထင်လျှင် စားမှာပဲ။ ဆင်းရဲက များပြီး၊ ချမ်းသာက နည်းတယ်
 ထင်လျှင် မစားဘဲနေမှာပဲ၊ ဟုတ်သလား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘မင်းတို့စားတာဟာ ချမ်းသာများတယ်၊ ဆင်းရဲနည်းတယ် ထင်
 လို့ပဲ။မစားဘဲနေတာဟာ ဆင်းရဲများတယ်၊ ချမ်းသာနည်းတယ် ထင်လို့ပဲ။
 မဟုတ်ဘူးလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဝက်သားဟင်းမပါဘဲ စားရတဲ့နေ့မှာ၊ ဝက်သားဟင်းမပါ-လို့
 ဆိုပြီး၊ အထူးဆင်းရဲနေသေးလား’
 ‘သည်လိုတော့ မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ဝက်သားမကြိုက်လို့လား’
 ‘မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ကြိုက်ပေမဲ့ မစားရလို့ မဆင်းရဲတာဟာ၊ ဆင်ခြင်မှုနဲ့ သိလို့ပဲ။
 သဘာဝကျရဲ့လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘အာရုံငါးပါးကငြိမ်းတာလည်း သည်အတိုင်းပဲပေါ့’

အခန်း(၆)

ဒေသန္တရ ပြောစကားများ(၁)

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

အခန်း(၆)
ဒေသန္တရ ပြောစကားများ(၁)

၄၃။ လားရှိုးမြို့ ထင်ရှားသောကျောင်းတစ်ကျောင်း၌ ဧည့်သည်
ဘုန်းကြီးလေးတစ်ပါးအား ရှင်ဉာဏပြောသောစကား

‘ဦးဇင်းဘွဲ့ ဘယ်လိုခေါ်သလဲ’
‘တပည့်တော်ဘွဲ့က ‘ဉာဏ’ပါဘုရား’
‘တပည့်တော်က ဧည့်သည်ဆိုပေမဲ့ သည်ကျောင်း နေသွားခဲ့ဖူး
သူပါ။ ကျောင်းခံလိုသဘောထားပြီး အစစအကူအညီလိုလျင် ပြောပါ’
‘ကျေးဇူးပါပဲ ဘုရား’
‘ဦးဉာဏ ဘာတွေလုပ်နေသလဲ’
‘ဘာမှ မလုပ်သလောက်ပါပဲ’
‘ဦးဉာဏ ဘာပညာတွေ တတ်သလဲ’
‘ပြောရလျင်တော့ တပည့်တော်ပညာက ‘တန်ဖိုးဖြတ်ပညာ’လို့
ပြောရမှာပါဘုရား’
‘ဪ-ဘာတွေ တန်ဖိုးဖြတ်တာလဲ’
‘ဘာတွေဖြစ်နေတာဟာ ဘာတွေလုပ်လို့လဲ’-ဆိုတာမျိုးပါပဲ’
‘ဟာ-ဟုတ်လား’
‘ဟုတ်ပါတယ်’
‘သည်လိုဆို နည်းနည်းမေးချင်ပါတယ်’
‘မေးကြည့်နိုင်ပါတယ်’
‘တပည့်တော်အကြောင်းကလေးပါ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ရပါတယ်’

‘တပည့်တော် သည်ကျောင်းမှာပဲနေစဉ်က တပ်ကလူတွေနဲ့ ရင်းနှီးပြီး၊ သူတို့ရှေ့တန်းမှာလိုက်ပြီး ကျောင်းထိုင်ဖို့ပင့်လို့ လိုက်သွားတယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘ဟိုမှာ လက်နက်ကြီးတွေနဲ့ တိုက်ပွဲတွေ ဖြစ်နေတယ်။ သည်တော့ ကြောက်တာပေါ့။ ဒါကိုဖြေဖို့ ထွက်လေ၊ဝင်လေမှတ်ပြီး စိတ်ကို ဖြေနေရတယ်’

‘အကြောက်ပြေအောင်ပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အကြောက်ပြေရဲ့လား’

‘သက်သာပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ထူးဆန်းတာကလေးတွေ ဖြစ်လာတယ်’

‘ဘာတွေလဲ’

‘ဖြစ်မှာလေးတွေ တချို့ကို မဖြစ်ခင်က ကြိုတင်ပြီး ဖြစ်မည့်အတိုင်းပဲ ထင်နေမြင်နေတတ်တာတွေပဲ’

‘ကောင်းသားပဲ’

‘အဲဒါ မေးချင်တာ။ ဘာဖြစ်လို့ ဖြစ်တာလဲ- ဆိုတာလည်း သိချင်တယ်၊ ပြီးတော့-’

‘ပြောပါဦး’

‘နောက်တော့လည်း မထင်မမြင်တော့ပဲလည်း ဖြစ်သွားတယ်’

‘အို-’

‘ဒါလည်း ဘာဖြစ်လို့ မထင်မမြင်တာလဲ-ဆိုတာလည်း သိချင်တယ်’

‘ဒါ သိချင်စရာပဲ’

‘အဲဒါ ပြောစမ်းပါဦး’

‘ဒါအတွက် တပည့်တော် ပုံကလေးတစ်ခု ပြောပါမယ်။ သည်ပုံ
ကလေးဟာ အဲဒါရဲ့အဖြေ ဖြစ်မှာပါ’

‘ပြောပါ’

‘လူတစ်ယောက်ဟာ နိုင်ငံရေးမှုတစ်ခုနဲ့ ထောင်ကျနေတယ်။
သူက ‘ဘီ’ကလပ်မှာ ဖြစ်တယ်။ အဲသည်မှာ အားလပ်လွန်းနေတာရယ်၊
မိသားစုနဲ့ ဝေးနေတာရယ်ကြောင့် စိတ်တွေလွင့်ပြီး ဆင်းရဲနေတယ်’

‘ဟုတ်မှာပဲ’

‘သည်သူဟာ လက်ဝဲစိတ်ရှိသူပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါပေဲ့ စိတ်ဆင်းရဲ
ဖြေဖို့ ရည်ရွယ်ပြီး၊ ပုတီးစိပ်တယ်။ သမ္မုဒ္ဓေါဂါထာကို စိပ်တာပဲ။ သူက
စိတ်ထက်မြက်သူဆိုတော့ ပုတီးစိပ်တာထဲမှာ စိတ်ပျော်သွားတယ်။ တ
ခြားဘာမှ မလုပ်တော့ဘူး။ ပုတီးပဲ စိပ်နေတယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘အကြောင်းအားလျော်စွာ သူ-ထောင်က လွတ်ပြီးတဲ့အခါမှာ
သူ့မျက်စိထဲမှာ ကလေးတစ်ယောက် ကားတိုက်ခံရတာကို ရုပ်ရှင်မှာမြင်
ရသလို ရှင်းလင်းစွာပဲ သူမြင်တယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘နောက်မကြာမီရက်မှာ တကယ်ပဲ ကလေးကိုကားတိုက်တယ်။
အာရုံထဲမြင်ခဲ့ရစဉ်နဲ့ ထက်ချပ်မကွာဖြစ်နေတာ သူတွေ့ရတယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘ဒါ-ဘာဖြစ်တာလဲ’-သူတွေ့တယ်။ ဘာကြောင့်ဆိုတာ သူမသိ
ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဒါမျိုးအလားတူတွေ အကြောင်းသင့်တိုင်း ဖြစ်ပေါ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်မှာပဲ’

‘တစ်နေ့မှာတော့ သည်သူ့ရဲ့မိတ်ဆွေတွေက ရှေးကအတိုင်း တောပစ်ထွက်ဖို့ လာညှိတယ်။ သူငြင်းပေမဲ့ မရဘူး။ လိုက်သွားရတယ်။ တောမှာ ဘာသားကောင်မှတော့ မရခဲ့ဘူး။ ဒါပေမဲ့ အဲသည်က ပြန်က တည်းက သည်လို အာရုံမြင်မျိုး မပေါ်တော့ဘဲ ဖြစ်သွားခဲ့ရတယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘ပုံက ဒါပါပဲ’

‘ကောင်းပါတယ်’

‘ပုံကို နည်းနည်းဝေဖန်ပြမယ်နော်’

‘နားထောင်ချင်ပါတယ်’

‘ပုတီးစိပ်တာဟာ ရူပဈာန်ဝင်သွား’-ခဲ့ပါတယ်။ သည်ဈာန်ဟာ ‘စတုတ္ထအဆင့်’ရောက်လျင် အရှုခံအာရုံ ကုန်ပါတယ်။ အဲသည်အခါ စိတ်ဟာ အတွင်းမှာ အလုပ်လုပ်ပါတယ်။ အဲဒါကို ‘အဘိညာဏ်’ လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ‘အထူးသိမှု’ ပေါ့။ အဲဒါကြောင့် မြင်တာပါ။ အထူးလေ့လာ ထားတာ မဟုတ်လို့ အကြောင်းသင့်လွန်းတာတွေ ပေါ်တာပါ’

‘ဒါက ပေါ်ပုံပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘မပေါ်တော့ပုံ လုပ်ပါဦး’

‘အဲသည်ဈာန်ရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်အလုပ်ဟာ အဲသည် ‘ဈာန်ရဲ့ ဝိပါက်’ကို ကျိုးပျက်စေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲသည်ဈာန် မရှိတော့အောင် တောပစ်ထွက်တဲ့အမှု ပြုလိုက်တာပါပဲ။ ဒါကြောင့် ရနေတဲ့ အသိထူးက လေးလည်း ကွယ်သွားတာ ဖြစ်ပါတယ်’

‘တပည့်တော် နားရှင်းသွားပါပြီ’

‘ရှင်းပုံ လုပ်ပါဦး’
 ‘သည်မြို့မှာပဲ သည်လိုပေါက်နေသူတစ်ယောက် ရှိတယ်’
 ‘ဂျက်လား’
 ‘တခြားသူတစ်ယောက်ပါ’
 ‘ဆက်ပြောပါဦး’
 ‘သူဟာ တစ်နေ့မှာ သူ့ကိုချဉ်းကပ်သူတစ်ဦးနဲ့ ကာမဂုဏ်မှားဖို့
 ကြိုးစားလိုက်ရဖူးတယ်။ မလွတ်လပ်တဲ့ အခြေအနေအရ အောင်မြင်တဲ့
 အဖြစ်တော့ မရောက်လိုက်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူ့အသိတွေ ကွယ်သွားခံရတယ်
 -လို့ သူပြောတာ မှတ်ရဖူးပါတယ်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘အရှင်ဘုရား အတော်လေ့လာထားတာပဲ’
 ‘အကြောင်းအားလျော်စွာပါ’

၄၄။ ကချင်ပြည်နယ် မိုးညှင်းမြို့၊ သာစည်ရပ် ဒေါ်ခင်နှင်း
လက်နှိပ်စက်သင်ကျောင်း၌ ဒေါ်ခင်နှင်းအား

ရှင်ဉာဏပြောသောစကား

‘သည်တစ်ခါကပ်တဲ့ဆွမ်းက အမဲသားဟင်းတွေနဲ့ပါလား’

‘အလျင်တစ်ခေါက် ကြွလာတုန်းကကပ်တဲ့ ဆွမ်းတုန်းက ဦးဇင်း
က ‘အမဲသားဟင်းမပါတဲ့ သက်သတ်လွတ်ဟင်းမို့ စားမကောင်းဘူး’-
ပြောတာနဲ့ပဲ ဘုရား’

‘အဲသည်တုန်းကလည်း စားကောင်းပါတယ်။ အမဲသားမစားဘဲ
သက်သတ်လွတ်စားတာကို စကားပြောချင်လို့ ပြောခဲ့တာပါ’

‘တပည့်တော်ကလည်း အမဲသားစားတာနဲ့စပ်ပြီး စကားပြောချင်
လို့ အမဲသားဟင်းနဲ့ ကပ်တာပါပဲ’

‘ပြောစရာရှိလျင် ပြောပါ’

‘အလှူခံမလို့ပါ’

‘တကာမက ဘုန်းကြီးဆီ အလှူခံရသလား၊ ဘုန်းကြီးက
တကာမဆီ အလှူခံတယ်ပဲ ကြားဖူးတယ်’

‘ပစ္စည်းပစ္စယ မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘာကိုလဲ’

‘ဦးဇင်းဆီက အမဲသားစားတာကလေးကိုပါ’

‘ဟာ-နောက်ကျသွားပြီပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား’

‘အမဲသားစားတာကို ဦးဇင်းငါးနှစ်အရွယ်ကတည်းက ရှောင်ခဲ့
တာ’

‘အခုစားနေတာပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါ ဆယ့်ငါးနှစ်သား ကိုရင်ဘဝမှာ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးကို မစိုး
ရိမ်တိုက်က တိုက်အုပ်ဆရာတော်နဲ့အတူ သွားနေရတယ်။ အဲသည်မှာ
အသားမစားတာ သိသွားပြီး ဆရာတော်က ဆူတယ်’

‘အမဲသားမစားလို့ ဆူတာလား’

‘ဟုတ်တယ်။ အဲသည်တုန်းက တခြားအသားလား မမှတ်မိဘူး’

‘တခြားအသားလည်း မစားဘူးလား’

‘ဆယ်နှစ်သားလောက်ကစပြီး ကုန်းသတ္တဝါသားတွေ ရှောင်နေ
ခဲ့တာ။ အမဲသားက ငါးနှစ်သားလောက်ကပဲ’

‘ဘယ်လို ဆူသလဲ’

‘နင်-ဒေဝဒတ်နဲ့ ဘုရား၊ ဂိုဏ်းကွဲခါနီးမှာ ဒေဝဒတ်က ဘုရားဆီ
က ဘာအချက်တွေတောင်းတယ် သိသလဲ’-လို့ မေးတယ်’

‘သည်တော့-’

‘မသိဘူး’-ပေါ့၊ သိမှ မသိတာပဲ’

‘ဆရာတော်က ဘာပြောလဲ’

‘ဒေဝဒတ်ဟာ ဘုရားဆီတောင်းတဲ့ အချက်တွေထဲမှာ ‘ရဟန်း
တွေ အသားစား ရှောင်ကြဉ်ကြဖို့ ပညတ်ပေးပါ’ ဆိုတာလည်း ပါတယ်။
အဲဒါ နင်မှတ်ထား-လို့ ဆရာတော်က ပြောတယ်’

‘ဆရာတော်ဆက်ပြောတာ ပြောပါဦး’

‘သည်တော့ နင်က ဒေဝဒတ်ဂိုဏ်းသားလား၊ ဘုရားဂိုဏ်းသား
လား’တဲ့ မေးတယ်’

‘ဦးဇင်းက ဘယ်လိုဖြေလဲ’

‘ဘုရားဂိုဏ်းသားပါ’ ပေါ့။ ‘ဘုရားဂိုဏ်းသားဆိုလျှင် အသား
မစားတာကို ပညတ်ပေးဖို့တောင်းဆိုချက်ကို ဘုရားကငြင်းတယ်။ ပညတ်

မပေးဘူး။ နင်က မစားလျင် ဒေဝဒတ်ဂိုဏ်းသား ဖြစ်နေမှာပေါ့’-လို့ ဆုံးမတယ်။ တခြားတွေလည်း ဆုံးမတယ်’

‘အသားမစားလို့ ဆုံးမတာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါနဲ့ အသားပြန်စားတာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ ပြန်စားတော့လည်း အမဲသားက ငယ်ကတည်းက မစားခဲ့တာဆိုတော့ မစားနိုင်ဘူး။ မစားဘူးဆိုတာကိုသာ စွန့်ထားတာ၊ မစားနိုင်ဘူး။ အသက်အစိတ်နားရောက်မှ ပြန်စားနိုင်တာ။ သည်တော့ မစားဘို့ အလှူခံတာဟာ နောက်ကျသွားခဲ့ပြီပေါ့’

‘အခု ပြန်စားနေမှပဲ၊ ပြန်လှူလိုက်ပေါ့’

‘အခုစားတာက ဆုံးမဩဝါဒနဲ့ စားတာဖြစ်လို့ မလွယ်ဘူး’

‘ဆရာတော်ကလည်း ပြန်စားအောင်များ ဆုံးမဩဝါဒပေးရသလား’

‘စားတာက မှန်ပြီး၊ မစားတာက မှားလို့ပေါ့’

‘မစားတာက မှန်ပါတယ်ဘုရား’

‘မှန်ပုံ အကြောင်းပြစကား ပြောပါဦး’

‘တပည့်တော်ပြောပါမယ်။ ဦးဇင်းက ဖြေကြည့်ပါ’

‘ပြောပါ’

‘သူ့အသက်သတ်တာ ကောင်းသလား၊ မှန်သလား’

‘မကောင်း၊ မမှန်ပါဘူး’

‘အသက်သတ်သူတွေဟာ သူတို့သတ်တဲ့အသား စားသူတွေမရှိဘဲ သတ်မလား’

‘မသတ်လောက်ပါဘူး’

‘သည်လိုဆိုလျင် စားသူဟာ၊ သတ်သူကို အားပေးဖြစ်လို့ အပြစ်
မရှိဘူးလား’

‘မရှိပါဘူး’

‘အားပေး မဖြစ်ဘူးလား’

‘မဖြစ်ပါဘူး’

‘မဖြစ်ပုံ ပြောစမ်းပါဦး’

‘ဒေါ်ခင်နှင်းလက်ကနာရီကို ကျုပ်လုလျင် အပြစ်ရှိသလား’

‘ရှိတာပေါ့’

‘သည်နာရီဟာ ‘ဘယ်သူ့အပိုင်မရှိလျင်’ ကျုပ်ယူတာ အပြစ်ရှိ
မလား’

‘မရှိပါဘူး’

‘သည်လိုဆိုလျင် ဒေါ်ခင်နှင်းဟာ၊ ဒေါ်ခင်နှင်းနာရီ လုယူလို့ရတဲ့
ဦးဇင်းအပြစ်ရဲ့တစ်ဝက် အပြစ်ရှိမလား’

‘ဘာဆိုလဲ ဘုရား’

‘ဒေါ်ခင်နှင်းပိုင်ထားလို့သာ ဦးဇင်းမှာ အပြစ်ဖြစ်တာပဲ၊ မဟုတ်
ဘူးလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါဆို ဒေါ်ခင်နှင်းဟာ အပြစ်အားပေး မဖြစ်ဘူးလား’

‘မဆိုင်တာပဲ’

‘ဒေါ်ခင်နှင်းမပိုင်လျင် ဦးဇင်း အပြစ်ရှိမလား’

‘မရှိဘူးပေါ့’

‘ဒေါ်ခင်နှင်းဆိုတာ အပြစ်ဖြစ်ဖို့နဲ့ ပတ်သက်နေတာ ထင်ရှား
လား’

၄၅။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ စံတော်မူတောင်၌ သူငယ်ချင်းဦးဇင်း
တစ်ပါးအား ရှင်ဉာဏပြောသော အလံတစ်ရာစေတီအကြောင်း

စကား

‘သည်တစ်ခေါက် အောက်ပြည်ခရီးမှာ ‘အလံတစ်ရာ’ ရောက်ခဲ့
တယ်’

‘အဲဒါက ဘယ်မှာလဲ’

‘သထုံနဲ့တောင်စွန်းကားလမ်း မြောက်ဘက်လို့ ထင်ရတဲ့၊ အရှေ့
မြောက်ဘက်လားမသိတဲ့ တောင်ခြေနားမှာပဲ’

‘အလံတစ်ရာ’ဆိုတာ ဘာလဲ’

‘ဘုရားရဲ့နာမည်ပဲ။ ဘုရားဖိနပ်ထောင့်ဖြတ်က အလံတစ်ရာရှိလို့
ခေါ်တာ။ အဲသည်ဘုရားတည်နေတဲ့ ဘုန်းကြီးကလည်း ‘အလံတစ်ရာ
ဆရာတော်’ ပေါ့’

‘ဘုရားက အမြင့်ကြီးလား’

‘မပြီးသေးဘူး။ ခေါင်းလောင်း ရောက်သေးတယ်။ ပြီလို့ ပြန်ဖျက်
နေတာ တွေ့ခဲ့ရတယ်’

‘အဲသည်မှာ ဘာထူးသလဲ’

‘သိပ်ထူးတာပဲ’

‘ရင်ထဲ ဆို့ဆို့နစ်နစ် ခံစားရတဲ့ အဖြစ်ထိ ဖြစ်ရအောင်ပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘အဲဒါလည်း မပြောတတ်ဘူး’

‘နည်းနည်းချင်း ပြောပါ’

‘အလံတစ်ရာကနေ ကားလမ်းအထိ ကန့်ကော်တန်းကြီး စိုက်

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ထားတယ်။ အပင်တွေက ပေနှစ်ဆယ်၊ အစိတ် ရှိနေပြီ။ တစ်ပင်နဲ့တစ်ပင်
ကလည်း သည်လောက်ပဲဝေးမယ် ထင်ပါတယ်’

‘ဘယ်လောက်ဝေးလဲ’

‘နှစ်မိုင်ဝန်းကျင်လောက်ရှိမယ် ထင်တယ်။ ကန့်ကော်တန်းကြီး
ဟာ အလံတစ်ရာဘုန်းကြီးရဲ့ စိတ်အင်အားကို ပြနေသလိုပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘မှန်နဲ့ချိန်ပြီး စိုက်ထားသလိုပဲ ဖြောင့်တန်းနေတယ်။ ဆွဲဆောင်
မှုအပြည့်လည်း ရှိတယ်’

‘အဲဒါလည်း အလံတစ်ရာရဲ့အစ-ပေါ့’

‘အလံတစ်ရာမြေနေရာက တောင်ခြေအနီးက မြေပြင်ခုံးနေတဲ့
မြေပဲ။နေရာကလည်း အမှန်ပဲ’

‘ဆရာတော်က ကြီးပြီလား’

‘ငါးဆယ်ကျော်လောက်’

‘အလုပ်သမားတွေ အများကြီးလား’

‘တစ်ယောက်မှ ငှားထားတာ မရှိဘူး’

‘ဟင်-’

‘အံ့ဩစရာပဲ’

‘လုပ်ပါဦး’

‘အဲသည်မှာ လူတွေဟာ ပျားပန်းခပ်ပဲ။ အေးဆေးစွာ လှုပ်ရှား
နေကြတယ်။ ယောဂီဝတ် ဆင်တူတွေနဲ့’

‘သူတို့က ဘယ်သူတွေလဲ’

‘အနယ်နယ် အရပ်ရပ်ကပဲ’

‘ဘယ်လိုစုတာလဲ’

‘မိသားစုလိုက် ဖြစ်ဖြစ်၊ တစ်ဦးချင်း ဖြစ်ဖြစ်။ အိမ်ရာကို စိတ်ကုန်
သူတွေဟာ အိမ်ရာကိုစွန့်ပြီး ထွက်လာကြတာ။ သူတို့ဘဝကို သည်ဘုန်း
ကြီးပေးပြီး၊ လိုရာသုံးဖို့ အပ်နှံကြတာတွေပဲ’

‘အဲသည်မှာ သူတို့ ဘယ်လိုနေကြသလဲ’

‘အိမ်ကလေးတွေ ဆောက်ပေးထားတယ်’

‘ဘာစားကြသလဲ’

‘ဘုန်းကြီးကကျွေးတဲ့ ဆန်ပြုတ်ကို တစ်နေ့သုံးကြိမ် စားတယ်’

‘ဒါပဲလား’

‘ဒါပဲ။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ချက်စားချင်လည်း စားလို့ရတယ်။ အသား
တော့ မစားရဘူး’

‘ဘာလုပ်နေကြသလဲ’

‘ဘုရားလုပ်ငန်းပဲ’

‘ဘာတွေလဲ’

‘ပန်းရန်၊ ပန်းချီ၊ ပန်းပဲ၊ အတီးအမှုတ်၊ ကြိုးကျစ်၊ အုန်းဆံထု၊
သယ်၊ ဆန်ရွေး၊ ဆန်ပြုတ်--အစုံပဲ’

‘လူဦးရေ ဘယ်လောက်ရှိသလဲ’

‘အိမ်တစ်ထောင်သုံးရာလောက် ရှိတယ်။ လူတစ်သောင်းထက်
မနည်းလောက်ဘူး’

‘အဲသည်လူတွေ စားဖို့၊ ဝတ်ဖို့ ဘယ်ကရသလဲ’

‘အလှူခံထွက်နေတဲ့ အဖွဲ့တွေ အများအပြားရှိတယ်-သိရတယ်’

‘ဘာလူမျိုးတွေလဲ’

‘ပအိုဝ်၊ ကရင်၊ မွန်တွေပဲ။ တရုတ်၊ ကုလား၊ ဗမာလည်း နည်းနည်း
ရှိပုံပဲ’

‘ကလေးတွေရောလား’

‘ပါလာတဲ့ ကလေးတွေကို ယောက်ျားလေးဆိုလျှင် ဘုန်းကြီး
ကျောင်းမှာ ကိုရင်ဝတ်ပေး၊မိန်းကလေးဆိုလျှင် သီလရှင်ကျောင်းမှာ
သီလရှင်ဝတ်ပေးတယ်’

‘အမြဲလား’

‘မပျော်ချိန် ထွက်ပေါ့’

‘ထွက်သူက နည်းသလား၊ များသလား’

‘များပုံပါပဲ’

‘အပျို၊ လူပျိုတွေလည်း ရှိမှာပေါ့’

‘ရှိတယ်။ လှလှပပလေးတွေပါပဲ’

‘သူတို့ အိမ်ထောင်မပြုကြဘူးလား’

‘ပြုတယ်။ အချင်းချင်းပဲ’

‘သူတို့ အပြင် မပြန်ကြဘူးလား’

‘ပြန်ရကောင်းမှန်း သိပုံမရတော့ဘူး’

‘သူတို့က လူအစားတစ်စား ဖြစ်သွားမလားနော်’

‘ဖြစ်သွားစရာပဲ’

‘ဘယ်လိုတွေ တွေ့ရသေးလဲ’

‘သူတို့ဟာ အပြင်ကလူတွေကို သူတို့နဲ့ မပတ်သက်တဲ့လူတွေ-
လို့ပဲ သဘောထားကြပုံမျိုး ရှိတယ်’

‘ဘယ်လို နေကြလို့လဲ’

‘သူတို့က အပြင်ကလူတွေကို မိတ်ဆွေဖြစ်ချင်တာတို့၊ စကား
ပြောချင်တာတို့၊ အကူလိုချင်တာတို့။ ဘာမှရှိတဲ့ပုံ မပေါ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့
အပြင်ကလူတွေကို မခေါ်မပြောချင်တာတို့-ဆိုတဲ့ အစစတွေလည်း ရှိပုံ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ဘာမှမပေါ်ဘူး။ ယုတ်စွာအဆုံး မျက်စေ့နဲ့တောင် အပိုမကြည့်ဘူး။ သူတို့
လုပ်စရာရှိတာပဲ လုပ်နေကြတယ်’

‘သူတို့ချင်း ဆက်ဆံရေးကော’

‘နားလည်သူချင်း ဆက်ဆံနေတဲ့ပုံပါပဲ။ အဲသည်မှာလည်း ပိုလို့
နေတဲ့ ဆက်ဆံရေးတော့ မတွေ့ဘူး’

‘လူလှုပ်ရှားမှုက တစ်မျိုးနေမှာပဲနော်’

‘တကယ်ပဲ တစ်မျိုးဖြစ်တယ်’

‘သူတို့ခံစားချက် ဘယ်လိုနေမယ် ထင်သလဲ’

‘အားလုံးပြည့်စုံပြီး၊ အားလုံးကို စိတ်ချနေတဲ့ပုံပဲ’

‘သူတို့ကို ဆက်ဆံကြည့်သေးလား’

‘သီလရှင်ကလေးတစ်ယောက် သူ့ကိစ္စနဲ့သူ လျှောက်သွားနေ
တာတွေ့လို့ လှမ်းခေါ်လိုက်တယ်’

‘လာရဲ့လား’

‘လာတယ်။ မအားသေးဘူး-လို့ မရှိဘူး။ ငါတို့နဲ့တော်မည့်နေရာ
မှာ လာထိုင်နေတာပဲ။ ဘာမှလဲ မပြောဘူး’

‘အသက်ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ’

‘နှစ်ဆယ်လောက်ပဲ’

‘ဘာလူမျိုးလဲ’

‘ပအိုဝ်’

‘ဘာတွေမေးကြလဲ’

‘သူ့နေရပ်၊ မိဘနဲ့ သည်-ဘယ်လိုရောက်လာတယ် ဆိုတာပဲ’

‘သူ့ဖြေတာတွေ ပြောပါဦး’

‘သူ့နေရပ် အရပ်လောက်ပဲ ညွှန်းနိုင်တယ်၊ သူ့မိဘနှစ်ပါးဟာ

သည်ရောက်ပြီး ဆယ်နှစ်လောက်ကပဲ သေကြတယ်။ သူငယ်ငယ်ကပဲ
သည်ရောက်တယ် ဆိုတာတွေပဲ’

‘နောက်-ဘာတွေပြောသေးလဲ’

‘သူသင်ကြားနေတဲ့စာပေအကြောင်း အနည်းအပါးမေးပြီး ပြန်
လွှတ်လိုက်ရတယ်။ သူပြောတာတွေက ရုံးမှာ တရားလို၊ တရားခံတို့က
ပြောစရာရှိသလောက်ပဲ ပြောနေတဲ့ပုံပဲ။ မျက်နှာနဲ့ ကိုယ်နေက သည်လိုပဲ’

‘နေရာက အကျယ်ကြီးလား’

‘ကျယ်ပုံပဲ။ မော်တော်ကားတွေ ဆန်စက်တွေလည်း ရှိတယ်’

‘ဘုန်းကြီးနဲ့ စကားပြောရလား’

‘ပြောရတယ်။ စကား နည်းနည်းပဲ။ ဆကေသဓာတုသုတ်ဆိုတာ
သူပြောတယ်။ သူ့ကိုယ်တိုင် ပန်းရံလုပ်တာပဲ’

‘အဆောက်အဦးတွေကရော’

‘အဲဒါကတော့ သက်ကယ်နဲ့ဝါးနဲ့ ယာယီတဲတွေပဲ။ အဲသည်မှာပဲ
ညအိပ်ခဲ့ရတယ်။ ဆွမ်းလည်း တစ်ထပ်စားခဲ့တယ်။ ဖြစ်ကတတ်ဆန်းပဲ’

‘အတီးအမှုတ်တွေက ဘာသုံးသလဲ’

‘အလှူခံမှာသုံးတဲ့ပုံပဲ။ နံနက်အစောဆိုလျှင် ဘုရားဆွမ်းကပ်
တယ်။ အတီးအမှုတ်တွေနဲ့ တငြိမ့်ငြိမ့်ပဲ’

‘အဝတ်က ဘယ်ကရသလဲ’

‘တစ်နေ့အလုပ်ဆင်းလျှင် ဆယ်ပြားပေးတယ် ပြောတယ်။ အဲဒါ
စုပြီး ဝယ်ပေါ့’

‘တခြား ဘာရှိသေးလဲ’

‘ပါရမီဝင်လက်မှတ် ရောင်းတယ်’

‘ဘာပါရမီဝင်လဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်ဘုန်းကြီးက အရိမေတ္တေယျ ဘုရားအလောင်း ဖြစ်တယ်၊
သူဘုရားဖြစ်တဲ့အခါ အတူကျွတ်နိုင်အောင် ပါရမီ ဝင်ယူထားရမယ်ပေါ့’
‘ဘယ်လိုရောင်းလဲ’

‘တစ်စောင် သုံးကျပ်တည်းပါ။ ဒါပေမဲ့ တစ်ယောက်ဟာ တစ်
စောင်ပဲဝယ်နိုင်ခွင့် ရှိတယ်၊ စောင်ရေနံပတ် တစ်သန်းနား ရောက်နေတာ
တွေ့ခဲ့ရတယ်’

‘သည်ဘုရားကြီး တည်လောက်အောင် ငွေက ဘယ်ကရမလဲ’
‘ဘုရားကြီးပြီလို့ ပြန်တည်ဖို့ ပါရမီဝင်အစည်းအဝေး ခေါ်တယ်၊
လူတွေ သိန်းချီတက်တယ် ကြားရတယ်၊ အဲသည်လူတွေဆီက အလှူခံ
တယ်၊ ပေးရမှာက တစ်လဆယ်ပြားတည်းရယ်’

‘ဒါလည်း တစ်နှစ်မှာ ငွေသိန်းပေါင်းများစွာ ရမှာပဲ’
‘ဟုတ်တယ်၊ သူ့လူတွေဟာ သူသေဆိုလျင် အလျင်သေဖို့ လူ
နေလောက်မယ် ထင်တယ်။ အဲသည်လောက် သူ့ကိုယုံပြီး ပုံအပ်ထားကြ
တယ်’

‘သူက သည်လူတွေ၊ ဘယ်လိုစုထားတာလဲ’
‘အစကတော့ တစ်ဦးတစ်လေ နေမှာပါပဲ။ အခုတော့ အောက်
ပြည်တလွှား မသိသူ မရှိအောင်ပေါ့’

‘သူကလည်း ဘယ်သူ့ကိုဖြစ်ဖြစ် လက်ခံမယ် ကြေငြာထားတယ်၊
အကျိုးအကန်း၊ အရူးမကျန်ပဲ၊ ဒါပေမဲ့ တစ်ယောက်တော့ ခြွင်းချက်ထား
တယ်’

‘ခြွင်းချက်ထားခံရသူက ဘယ်သူလဲ’
‘လူပျင်းပဲ’

‘အဲသည် ဘုန်းကြီးကြီး မရှိလျင်၊ အဲသည်လူတွေဘဝ ဘယ်ဆီ
များသွားကြလိမ့်လဲ’

‘မသေခင်မှာ ခိုင်မာအောင် တည်ဆောက်ပေးသွားစရာပါပဲ’

‘ဘယ်လို ခိုင်မာအောင်လဲ’

‘ဘုရားအလုပ်အကျွေးအဖြစ်ပေါ့’

‘ဘုရားအလုပ်အကျွေးနဲ့ ဘုရားကျွန်၊ ဘာများ ခြားနားဦးမှာလဲ’

‘ခေတ်ပေါ့’

‘ဘယ်လိုလဲ၊ ဟိုခေတ်က ကျွန်ခေတ်ဆိုတော့ ကျွန်ပေါ့၊ အခု
ခေတ်ကတော့ အဲဒါမဟုတ်တော့၊ အဲသည်လို မခေါ်ရဘူးပေါ့’

‘ဒါဆို ဘာခေါ်ရမလဲ’

‘လူမက ဘုန်းကြီးမကျတဲ့ လူတန်းစားတစ်ခု’-ခေါ်ရမှာပေါ့’

‘ဘုရားကျွန်တွေလည်း သည်လိုထင်တာပဲ’

‘ဘာသာရေးလွန်သွားလျင် သည်လိုထင်မှာချည်းပဲ။ ဒါ မတတ်

နိုင်ဘူး’

၄၆။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၌ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးအား ရှင်ဉာဏပြောသော
အမွေခွဲဝေပုံစကား

‘ဦးဉာဏတို့ အမွေခွဲလာတယ် ကြားတယ်။ ဘာတွေရခဲ့သလဲ’
‘ဘာမှ မရခဲ့ပါဘူး ဘုရား’
‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
‘တပည့်တော် ရစရာမရှိလို့ ပါပဲ’
‘ရစရာမရှိဘဲ ဘာအမွေ ခွဲနေသလဲ’
‘ကျန်တာ ခွဲတာပေါ့’
‘ဘာကျန် ရှိလို့လဲ’
‘မြေ၊ ရွှေနဲ့ ငွေ’
‘ဘယ်လောက်ကျန်လဲ’
‘အဲဒါ ကောင်းကောင်းမသိဘူး’
‘အမေက မပြောဘူးလား’
‘ပြောတယ်၊ ဒါပေမဲ့-’
‘လုပ်ပါဦး’
‘အချက်နှစ်ချက် ရှိတယ်’
‘ဆိုပါဦး’
‘တစ်အချက်က အမေသေတာ ကြာသွားပြီဆိုတော့ ကောင်း
ကောင်းမသိတာပဲ’
‘သေပြီး ခွဲတာ မဟုတ်ဘူးလား’
‘မဟုတ်ဘူး။ အမေ့အမေဖြစ်တဲ့ အမေကြီးကျန်တယ်။ မြေက
လည်း သေသွားတဲ့ အစ်မလတ်ရဲ့ယောက်ျားက လုပ်နေတာပဲ။ အခု

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

သူသေသွားလို့ မြေလုပ်သူလွတ်သွားလို့ ခွဲရတာပဲ’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘နှစ်အချက်ကတော့ အဲသည်ပစ္စည်းကို စိတ်မဝင်စားတာက လည်း တစ်ကြောင်း၊ ကိုယ်နဲ့မရင်းနှီးတာလည်း တစ်ကြောင်းပဲ၊ အဲဒါတွေ ကြောင့် မသိတာပဲ’

‘အမေကဘယ်အချိန်မှာ ပြောတာလဲ’

‘မန္တလေးဆေးရုံပေါ်မှာ ပြောတာပဲ’

‘မန္တလေးဆေးရုံပေါ်မှာ သူ့ကိုစောင့်ပေးနေချိန်မှာပဲ’

‘မပြောဘို့ တားသေးလား’

‘မတားပါဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့ မတားတာလဲ’

‘စိတ်ချမ်းသာအောင်လို့ပါပဲ’

‘အမွေခွဲတာအကြောင်းပြောပါဦး’

‘ရွာကလူကြီးတချို့နဲ့ အမနဲ့သူ့အိမ်ထောင်၊ သေသွားတဲ့ အစ်မ လတ်ရဲ့သမီးဖြစ်တဲ့ တူမနဲ့ သူ့ယောက္ခမများ အစုံ မျက်နှာချင်းဆိုင်တဲ့ အချိန်မှာ တပည့်တော်က စပြီး ပြောပါတယ်’

‘ဘာတွေပြောတာလဲ’

‘အမွေပစ္စည်းစုတာ အမေကြီးရှိသေးပေမဲ့ ထိန်းနိုင်တာမဟုတ် တော့လို့ အမွေခံထိုက်သူတွေက ခွဲဝေယူထားကြတော့မလို့ဘဲ၊ အဲဒါ လူကြီးတွေလည်း သိရအောင် ခေါ်ထားတာလို့ စပြောတယ်’

‘ဆက်ပြောတာလုပ်ပါဦး’

‘မြေနဲ့ရွှေကို ခွဲပါ၊ အိမ်နဲ့ငွေကို ထားပါဦး၊ အဲဒါက မလိုအပ်သေး လို့ပါပဲ’

‘သည်လိုပြောတော့ ငွေကဘာပြုလို့ မခွဲတာလဲလို့ လူကြီးတစ်ဦး
ကမေးပါတယ်။ အမေကြီး လိုအပ်လျင် မတောင်းရဘဲ သုံးဖို့ပါ။ ဒါပေမဲ့
သေလျင်ချဖို့လို့ပဲ လွယ်လွယ်ဖြေလိုက်ပါတယ်’

‘နောက်ဆက်ခွဲရောလား’

‘ဆက်ပြောပါသေးတယ်’

‘ဘာတွေလဲ လုပ်ပါဦး’

‘ခွဲတဲ့အခါ နှစ်ပုံပုံပြီး ခွဲပါ။ ဦးဇင်းပါ သုံးယောက်ရှိတယ် ဆိုပေမဲ့
ဦးဇင်းအတွက် ထည့်မခွဲပါနဲ့လို့ ပြောခဲ့တယ်’

‘ယောက်ဖလုပ်သူက ဝင်ပြောပါတယ်။ ဦးဇင်း သည်လိုမလုပ်
သင့်ဘူး၊ ဦးဇင်းဟာ ငယ်သေးတယ်။ ဘုန်းကြီးဘဝဆိုတာ ဆရာတော်
ကြီးတွေ ထွက်တာတောင် တပုံကြီးရှိတယ်လို့ ပြောပါတယ်’

‘မင်းကဘာပြန်ပြောလဲ’

‘ဦးဇင်းက ဘုန်းကြီးမို့ အမွေမယူတာ မဟုတ်ပါဘူး။ သည်ထဲမှာ
ဦးဇင်းရထိုက်တာမရှိဘူး မြင်လို့ မယူတာပါလို့ပြောပြီး ခွဲစေလိုက်ပါတယ်’

‘မင်းဟာကမရှင်းပါဘူး’

‘ဘာလဲဘုရား’

‘မင်းက ရထိုက်တယ်မမြင်လို့ဆိုတာ ဘာလဲ’

‘အမေတို့ လုပ်ကိုင်လို့ရတဲ့ပစ္စည်းထဲက သုံးမကုန်လို့
ကျန်ခဲ့တာထဲမှာ တပည့်တော် ရထိုက်တာ မရှိလို့ပါပဲ’

‘ကိုယ့်အမေကျန်တာ၊ ရထိုက်တာ မရှိဘဲနေမလား’

‘အဲဒါက ထုံးစံပဲ’

‘တပည့်တော်က ထုံးသမားမှမဟုတ်တော့တာပဲဘုရား’

‘ကြီးကျယ်တယ်ကွာ’

‘မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘လုပ်ပါဦး’
 ‘ထုံးဆိုတာ ဘာအသိအမြင်မှ မရှိတဲ့သူတွေနောက်က လိုက်လုပ်
 ဖို့ရာပဲ’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘တပည့်တော်က ဘာအသိအမြင်မှ မရှိတဲ့သူမှမဟုတ်တာပဲ’
 ‘ဘာတွေ မင်းကသိတာလဲ’
 ‘မိဘပစ္စည်းဟာ သားသမီးတွေလည်း ဆိုင်တယ်’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် အမွေခံရတာပေါ့’
 ‘ဆိုပုံကြည့်ရအောင်’
 ‘ဘယ်လိုကြည့်မှာလဲ’
 ‘မိဘပစ္စည်းရှာတဲ့အခါ သားသမီးတွေကလည်း အကူအပံ့ လို
 အပ်သလို လုပ်ကြရတယ်’
 ‘ဒါပေါ့’
 ‘အဓိကရှာသူကတော့ မိဘပေါ့၊ ဒါကြောင့် ရတဲ့ပစ္စည်း မိဘပိုင်
 တယ်’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘ကျန်ခဲ့လျင်တော့ သားသမီးတွေပဲ ပိုင်ရတာပဲ’
 ‘ဒါအမှန်ပဲ’
 ‘တပည့်တော်က မိဘစီးပွားရှာတာမှာ ဘာမှမကူဘူးဘူး’
 ‘ငါးနှစ်သားက ကျောင်းနေ၊ ကိုရင်ဝတ်၊ ရဟန်းလုပ်၊ တောထွက်
 နဲ့ နေခဲ့တာ ကျန်တာနဲ့ဘာဆိုင်မလဲ’
 ‘ဟာကွာ’

၄၇။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး ရွှေမြင်တင်ကျောင်းတော်၌ ဧည့်သည်
ဘုန်းကြီးတစ်ဦးအား ရှင်ဉာဏပြောသော နိဗ္ဗာနဒီပနီဘယ်လဲ
အကြောင်းစကား

‘ဦးဉာဏရေးတဲ့ နိဗ္ဗာနဒီပနီဘယ်လဲ ကျမ်းအကြောင်း နည်း
နည်းပြောစမ်းပါဦး’

‘ဘာသိချင်တာလဲ’

‘အစုံပဲ’

‘မေးလေ’

‘ဘာလိုကြောင့် ရေးဖြစ်တာလဲ’

‘တစ်နေ့မှာ သုံးဆယ်ပေးဆရာတော်နဲ့ တရားအကြောင်း ပြော
ကြရင်းနဲ့ နိဗ္ဗာန်အကြောင်း ဆရာတော်ရဲ့ ပြောချက်ကို ပြန်ဆွေးနွေးခဲ့
တယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘ဆရာတော်က အဲဒါ ပြန်မချေနိုင်ပေမဲ့ ဘဝင်မကျဘူး။ သည်
တော့ စာအုပ်တစ်အုပ် ပေးလိုက်တယ်။ အဲဒါကိုဖတ်ပါဦးလို့လည်း ပြော
တယ်’

‘စာအုပ်က နိဗ္ဗာနဒီပနီလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဖတ်ရောလား’

‘မြီးကြည့်ရုံပဲ၊ မဖတ်ပါဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘အားလုံးမှားနေတာတွေ့လို့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘ဆရာတော်နဲ့ နောက်တစ်ကြိမ်တွေ့တော့ စာအုပ်ဖတ်ပြီးပြီလား
 မေးတယ်’
 ‘မဖတ်ဘူး ဖြေရောလား’
 ‘အားနာစရာကြီး၊ ဘယ်ဖြေမလဲ’
 ‘ဘယ်လိုဖြေလဲ’
 ‘မပြီးသေးဘူးပေါ့’
 ‘ဟင်’
 ‘နောက်တစ်ခါမေးလည်းသည်လိုပဲဖြေလာတာ သုံးခါအထိပဲ’
 ‘လွန်တာပေါ့’
 ‘ဒါနဲ့ပဲ မဖတ်ချင်တာကို ဖတ်ချင်အောင် ချော့မော့ပြီး အတင်း
 ဖတ်ရတယ်’
 ‘ပြီးရောလား’
 ‘ပြီးတယ်။ ပြီးတော့ သိပ်ခံစားရတယ်။ သည်မှားတာကြီးတော့
 ဆရာတော်ကို ပြောကိုပြောမှ ဆိုပြီး စာရွက်နည်းနည်းပေါ်မှာချပြီး ပြော
 ချင်တာတွေ ရေးလိုက်တယ်။ အဲဒါက မဆုံးနိုင်ဖြစ်သွားတယ်။ စာမျက်နှာ
 (၃၀၀)လောက်ပဲ။ အဲဒါ ရှစ်ရက်ကြာတယ်’
 ‘ပြီးတော့ စာအုပ်ကလေးချုပ်ပြီး သူ့စာအုပ်နဲ့အတူတွဲထုပ်ပြီး
 ဆရာတော်ဆီအပို့ခိုင်းလိုက် ရတယ်’
 ‘ဒါ-နိဗ္ဗာနဒီပနီဘယ်လဲ ရေးရခြင်းအကြောင်းပဲပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဘာတွေဝေဖန်ထားလဲ’
 ‘နည်းနည်းပါးပါးပါပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပဓာနကျတာ နည်းနည်းပြောပါလား’
 ‘သဉ္ဇပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်၊ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန် အယူအဆ။
 သုညတ၊ အနိမိတ္တ၊ အပ္ပဏိဟိတနိဗ္ဗာန် အယူအဆ’
 ‘နိဗ္ဗာန်ကို ဥပစာရဇောနဲ့ မဂ်ဇောတို့က မြင်ပြတဲ့အယူအဆ
 ဒါကလေးတွေလောက်ပါပဲ’
 ‘ဒါတွေက ဘယ်လိုတွေဖြစ်နေကြလို့လဲ’
 ‘အဲဒါတော့ ဖတ်ကြည့်မှပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်။ ထွက်ချိန်စောင့်ပါ’
 ‘နည်းနည်းပြောလို့ရလျင် နည်းနည်းပြောပါဦး။ ဗဟုသုတပေါ့’
 ‘ဗမာပြည်မှာ နိဗ္ဗာန်ဟာ ရာဂကုန်ရာကုန်ကြောင်းလို့ ဘာသာ
 ပြန်လာခဲ့ရာက လယ်တီဆရာတော်တို့ခေတ်ရောက်တော့ ရာဂကုန်ခြင်း
 လို့ပဲ ဘာသာပြန်တော့တယ်’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ရှေးက ပြန်သူက ဦးဗုဒ္ဓပေါ့။ ပြန်တာက အဋ္ဌကထာမူအရပဲ’
 ‘အဋ္ဌကထာက ဘာပြောလို့လဲ’
 ‘ကုန်ခြင်းနဲ့ကုန်ကြောင်းကို ဒေသနာအချက်တွေ အများအပြားနဲ့
 ဆွေးနွေးပြီး ကုန်ကြောင်း လုပ်သင့်တယ်လို့ အဖြေပေးသွားတယ်’
 ‘ဘယ်အဋ္ဌကထာလဲ’
 ‘သမ္မောဟဝိနောဒနီပေါ့’
 ‘အဲဒါကို လယ်တီတို့က ကျော်တက်တာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘တော်လှချေလား’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင့်ငါးရာကျော်က အဋ္ဌကထာကို ကျော်လွန်
 အောင် တွေးခေါ်ပြနိုင်လို့ပေါ့’
 ‘ဒါဆိုလျင်တော့ မှားပြီ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘သူတွေတာ မနက်နဲဘူး’
 ‘လုပ်ပါဦး’
 ‘ပရမတ်ဟာ ဘာဝသာဓန သာမုက္ခတ္တဖြစ်တယ်။ ကတ္တုသာဓန
 နဲ့ အဓိကရဏသာဓန တွေမဖြစ်ဘူးဆိုတာနဲ့ပဲ ပြောတာဖြစ်လို့ပဲ’
 ‘သည်လိုလား’
 ‘ဒါတင်မကဘူး’
 ‘ဘာရှိသေးလဲ’
 ‘သူဆိုတဲ့ အဲသည်အဆိုကို သူ့ဟာသူမြဲအောင် မလုပ်နိုင်ဘူး’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘နိဗ္ဗာနဒီပနီကျမ်းထဲမှာ နိဗ္ဗာန်ဟာ ဘုရင်နဲ့တူတယ်။ တောသူ
 ကြီးနဲ့တူတဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်ဟာ နိဗ္ဗာန်တွေ့လို့ မြို့ဝန်နဲ့တူတဲ့မဂ်ဉာဏ်
 ဖြစ်ရတယ်ဆိုပြီး နိဗ္ဗာန်ဟာ ကိလေသာငြိမ်းကြောင်း အဓိပ္ပါယ်ရှိတဲ့ပုံကို
 ထုတ်သွားတယ်’
 ‘သည်လိုဆိုတော့ စကားကိုရှေ့နောက်ညီအောင် မပြောနိုင် ဖြစ်
 တာပေါ့’
 ‘အဲဒါပဲ’

၄၈။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး ရွှေမြင်တင်တောင်ပေါ်၌ ဘုန်းတော်ကြီး
တစ်ပါးအား ရှင်ဉာဏပြောသော ပဋ္ဌာန်းအကြောင်းစကား

‘ဘုန်းတော်ကြီး ကြွလာတာနေပူလိုက်တာ’
‘ဟုတ်တယ် ဟိုဘက်ရွာ ကြိုဆင်းမှာဆိုတော့ အချိန်ရအောင်
လို့ပဲ’

‘အစောကြီးရှိပါသေးတယ်၊ ညနေလေးနာရီလောက်မှ ဆင်းပါ။
ပူလှပါတယ်။ သည်မှာအနားယူပါဦး’

‘ကောင်းတယ်ဗျာ’

‘အရှင်ဘုရား ဘယ်ကတုန်း’

‘တောင်တွင်းကြီးမြို့နယ်ထဲက ရွာတစ်ရွာကပါ’

‘အနောက်ဘက်ရွာနဲ့ ဘယ်လိုအဆက်ရှိလို့လဲ’

‘ငယ်ငယ်က တောင်မြို့မှာစာချနေစဉ်က တောင်ပေါ်မှာ တစ်
ပတ်လောက်လာနေရင်း အဲသည်ရွာကို ဆွမ်းခံစားဖူးတာပဲ’

‘အခုမှ အမှတ်ရလို့လာတာလား’

‘အဲသည်ရွာ ကျောင်းထိုင်တဲ့ဘုန်းကြီးကလေးက ကိစ္စပြီးပြီ-ပြော
လို့လာတာ’

‘သူက ဘုန်းကြီးတို့တပည့်နေမှာပဲ’

‘ဟုတ်တယ် သူတို့အကြီးတန်းမှာ ပဋ္ဌာန်းချပေးခဲ့ရတယ်’

‘ဘုန်းကြီးက တောင်မြို့မှာ ပဋ္ဌာန်းစာချပေးသူလား’

‘ဟုတ်တယ် တစ်လျှောက်လုံး ပဋ္ဌာန်းချပေးခဲ့တာပဲ’

‘ဘုန်းကြီးအသက် ငါးဆယ်ဝန်းကျင်ရှိရော့မယ်နော်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တောင်မြို့ကို ကျောခိုင်းတာကြာပြီလားဘုရား’
 ‘သိပ်မကြာသေးပါဘူး’
 ‘တောင်တွင်းမှာတော့ ပဋ္ဌာန်းကို သင်မပေးရတော့ဘူး ဖြစ်မှာပဲ
 ပေါ့နော်’
 ‘ဟုတ်တယ် ပဋ္ဌာန်းသင်ယူနိုင်သူ မရှိကြဘူး’
 ‘ပဋ္ဌာန်းက သင်သူမရှိလျင် သိပ်ကြီးသုံးနိုင်မှာမဟုတ်ဘူးပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ပဋ္ဌာန်းက တကယ်အသုံးပြုကြည့်တော့လည်း မရှင်းမလင်းကြီး
 ဘုရားနော်’
 ‘ရှင်းပါတယ်’
 ‘တကယ် ရှင်းတာလားဘုရား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ရှင်းတယ်ထင်တာလဲ ဖြစ်နေပါဦးမယ်ဘုရား’
 ‘မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ဒါဆိုလျင် တကယ်လား၊ အထင်လား ကွဲပြားအောင် တပည့်
 တော် မေးကြည့်ချင်ပါတယ်’
 ‘မေးနိုင်ပါတယ်’
 ‘တပည့်တော် မေးခွင့်ပြုပါဘုရားနော်’
 ‘မေးပါ’
 ‘လူတွေဟာ ကံတွေကို အကောင်းဖြစ်ဖြစ်၊ အဆိုးဖြစ်ဖြစ် တစ်ခုခု
 ကို ပြုကြတယ်၊ အဲသည်ကံတွေရဲ့ အကျိုးတွေလည်းဖြစ်ကြတယ်၊ ဒါတွေ
 သည်ဘဝမှာ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲဆိုတာ ပဋ္ဌာန်းနဲ့ ရှင်းနိုင်သလား’
 ‘အင်း’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အမိန့်ရှိပါဘုရား’

‘အင်း’

‘မိန့်ပါ’

‘အင်း-ဟုတ်တယ်၊ မရှင်းနိုင်ဘူး’

‘တကယ်တော့ ရှင်းသလိုလိုပဲ၊ မရှင်းဘူးဘုရားနော်’

‘ပြောရမှာပဲ’

၄၉။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး သီလရှင်ဆရာကြီးတစ်ဦးအား ရှင်ဉာဏ
ပြောသော အမေကြီးအသုဘအကြောင်းစကား

‘ဦးဇင်း ပြန်လာတာမြန်သားပဲ’
‘ဦးဇင်းရောက်ပြီး နောက်နေ့မှာပဲ အသုဘချတယ်၊ ပြီးတော့
လည်း ဘာမှလုပ်စရာမရှိတာနဲ့ ပြန်လာခဲ့တယ်’
‘ဆွမ်းစဉ်ပြီးအောင် မစောင့်ခဲ့ဘူးလား’
‘ဦးဇင်းက စောင့်လို့မဖြစ်ဘူး’
‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
‘ဆွမ်းစဉ်တယ်ဆိုတာ သေသူကို အမျှဝေတဲ့လုပ်ငန်းပဲ’
‘ဟုတ်သားပဲ’
‘ဦးဇင်းက မသာမှာ သရဏဂုံတင်၊ ရေစက်ချမလုပ်ဘဲ ချထားခဲ့
တာ’
‘ဟင်-ဘာဖြစ်လို့လဲ’
‘အမေကြီးမသာမှာ သက်ဆိုင်သူ အစ်မနဲ့ ဦးဇင်း ရှိတာ၊ အစ်မ
က ဦးဇင်းကို ဘုန်းကြီးဆိုတော့ ‘ဦးဇင်းချပါ’-လို့ တာဝန်ပေးတယ်’
‘သည်တော့’
‘ဦးဇင်းလုပ်ရတာဆိုတော့ ဦးဇင်းသိတဲ့အတိုင်း လုပ်မှဆိုပြီး လုပ်
တာပဲ’
‘ဦးဇင်းကတော့ လုပ်ပြီ’
‘လုပ်ရမှာပဲ’
‘ဘယ်လိုလုပ်ခဲ့တယ်ဆိုတာ နည်းနည်းပြောစမ်းပါဦး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်ကသွားတဲ့ညနေမှာပဲ ရွာကိုရောက်သွားတယ်’
 ‘ရွာမှာ ဘာတွေလုပ်နေကြပြီလဲ’
 ‘မသာမဏ္ဍပ်ထိုးပြီး အငြိမ့်ဆိုင်းငှားပြီးနေပြီ။ ချဖို့ပြဿဒ်၊ ဘုရား
 တင်ပြဿဒ်လည်း ငှားပြီးနေပြီ၊ ဧည့်ခံကျွေးမွေးဖို့လည်း စီစဉ်ထားပြီ’
 ‘စုံနေပြီပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ် ဘုန်းကြီးပင့်ဖို့ပဲချန်ထားတယ်။ အဲဒါ ဦးဇင်းလုပ်ဖို့ပဲ။
 ဦးဇင်းလည်း ကိုယ့်ဂေါ်စရဂါမ်ရှိ ဘုန်းကြီးအားလုံး အသုဘရှု ကြွလာလို့
 သူ ကြွရောက်လာကြဖို့ အချိန်နဲ့စုရပ်နေရာကို အကြောင်းကြားလိုက်
 တယ်’
 ‘ဘယ်သူက ကြိုစီစဉ်တာလဲ’
 ‘အစ်မကလည်းရှိနေတော့ အစ်ကိုတစ်ယောက်က စီစဉ်ပုံရပါ
 တယ်။ အမွေခွဲတုန်းက မသာချဖို့ ထားတဲ့ငွေရှိတယ်ဆိုပြီး စီစဉ်တယ်လို့
 သိရတယ်’
 ‘အဲသည်တုန်းက အဲသည်လိုငွေထားခဲ့သလား’
 ‘အလွယ်ပြောခဲ့တာပါ။ အဲသည်လို ဘယ်ရည်ရွယ်မလဲ’
 ‘သူတို့စီစဉ်တာ သဘောတူရဲ့လား မေးသေးလား’
 ‘မမေးဘူး၊ မတူမှာ စိုးနေကြပုံပဲ’
 ‘ဦးဇင်းက မငြင်းဘူးလား’
 ‘ပြီးနေတာ ဘယ်ရမလဲ၊ ဦးဇင်းပြောနိုင်တာတစ်ခု ရှိတယ်။ ဘယ်
 အချိန်မှာ မသာချနိုင်မလဲ လို့ပဲ’
 ‘ဘယ်လိုဖြေကြလဲ’
 ‘မနက်ဖြန်ညနေ သုံးနာရီတဲ့’
 ‘အဲသည်အချိန်ကစပြီး ဦးဇင်းမသာချမယ်၊ သည်အတွင်း လုပ်

စရာရှိတာ လုပ်ကြပါလို့ ပြောရတယ်’

‘နက်ဖြန်သုံးနာရီထိုးတော့’

‘ဦးဇင်း အချိန်ကိုစောင့်နေတယ်။ သုံးနာရီထိုးတော့ စုရပ်လုပ်ထားတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေ အပင့်ခေါ်ခိုင်း လိုက်တယ်။ အငြိမ့်က ဧယဉ်ကျားတာလည်း အဆုံးသတ်ခိုင်းလိုက်တယ်’

‘ဘုန်းကြီးတွေကို ဘယ်ပင့်တာလဲ’

‘မသာမဏ္ဍပ်ထဲ ပင့်တယ်။ ပွဲကြည့်ပရိသတ်က ဘုန်းကြီးတွေဘက် လှည့်ကြရတာပေါ့။ အဲသည်မှာ ဦးဇင်းက မသာချအခမ်းအနားစမယ်လို့ မိုက်ကရိုဖုန်းကိုင်ပြီး ဘုန်းကြီးတွေရှေ့ကရပ်ပြီး ပြောလိုက်တယ်’

‘ပရိတ်သတ်ငြိမ်သွားမှာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ် အဲသည်မှာ အစီအစဉ်ပြောပြီး လုပ်စရာတွေ ဆက်လုပ်တယ်’

‘အစီအစဉ်မှာ ဘာတွေလုပ်သလဲ’

‘ဘုန်းကြီးတွေလှူတဲ့ အစီအစဉ်ကို စပြီးလုပ်တယ်။ စကားပြောပြီး လှူစေလိုက်တယ်’

‘ဘာပြောတာလဲ’

‘အမေကြီးဟာ သေတဲ့အထိ ယဉ်ကျေးလိမ်မာ ဖြစ်ခဲ့တာဟာ ဘုန်းကြီးတွေရဲ့ အဆုံးအမ၊ အထောက်အပံ့ကြောင့် ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် သူ့အသက်ရှင်စဉ်ကလည်း တတ်အားသလို လှူခဲ့တယ်။ အခုသေပြီဖြစ်ပေမဲ့ သူ့ကိုယ်စား သူ့ကျန်တာထဲက နောက်ဆုံးသူ့အလှူအဖြစ် အစ်မက ထလှူပါလို့ ပြောပေးလိုက်တယ်’

‘လှူပြီးတော့ ဘာလုပ်သလဲ’

‘မသာမချခင် သည်မသာနဲ့စပ်ပြီး အမြတ်ယူနိုင်ဖို့ စကားပြော

မယ်လို့ ပဏာမ ပျိုးလိုက်တယ်’
 ‘ဘုန်းကြီးက ဘယ်လိုအမြတ်ယူမလို့လဲ’
 ‘အဲဒါဆက်ပြောတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘သည်မသာမှာ သရဏဂုံမတင်ဘူး၊ ရေစက်ချ၊အမျှပေးတာ မ
 လုပ်ဘူးလို့ ပြောလိုက်တယ်’
 ‘လူတွေ ခေါင်းနုပန်းကြီးကြမှာပဲ’
 ‘မသိဘူး ဆက်ပြောတယ်’
 ‘လုပ်ပါဦး’
 ‘မသာ သရဏဂုံတင်တယ်ဆိုတာ မသာလောင်းကြီးကို တင်တာ
 လို့ သိနေကြတယ်။ အဲဒါမှားပါတယ်။ သရဏဂုံဆိုတာကို ကြည့်ကြပါ။
 အဓိပ္ပါယ်က ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ဆည်းကပ်တာပဲ။ အလောင်းကောင်
 က လုပ်လို့ရမလား။ ဒါ ဘယ်လိုလဲ မေးစရာရှိတာပေါ့၊ အဖြေက မသာ
 ပို့လာသူတွေ တင်တာပါပဲ’
 ‘ဦးဇင်းဟာ ဟုတ်ပါ့မလား’
 ‘မဟုတ်ဘဲ လုပ်မလား’
 ‘ဘယ်လိုလုပ်တာလဲ’
 ‘ဆက်လုပ်တာကြည့်ပါ’
 ‘ကဲဆက်ပြောပါဦး’
 ‘ဘုရားလက်ထက်က သီရိမာဆိုတာ ရှိတယ်။ သူက ပြည့်တန်
 ဆာပဲ။ သူနဲ့တစ်နေ့ပျော်ဖို့ တစ်ထောင်ပေးရတယ်။ တစ်နေ့မှာ သူသေ
 တယ်။ တစ်မြို့လုံးနဲ့အတူ ဘုရားလည်းမသာပို့တယ်။ သုသာန်မှာ ဘုရား
 က စကားပြောတယ်။ ‘သီရိမာကို လိုချင်ကြတယ်၊ အခုဘယ်သူ ယူမလဲ’-

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ဆိုတာမျိုးပဲ’ ‘အလောင်းကြီး ဘယ်သူယူချင်မလဲ။ ဒါက ဆက်ပြီး လူတွေ အတွက် သစ္စာမြင်တဲ့အထိ ဟောပြောသွားတယ်။ အဲသည်အခါမှာ လူတွေက ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကို ဆည်းကပ်ကြတာတွေ လုပ်ကြတာပဲ’

‘မသာကို အကြောင်းပြုပြီး သရဏဂုံတည်ကြလို့ မသာသရဏဂုံ တင်တာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ ဒါကို ပရိတ်သတ်ကိုပြောပြပြီး သည်ပရိတ်သတ်မှာ သရဏဂုံ မတည်ရသေးသူ မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် သည်မသာမှာ သရဏဂုံ တင် ကိစ္စမလုပ်ဘူးလို့ ပြောလိုက်တယ်’

‘ရေစက်ချအမျှပေးတာ ဘယ်လိုငြင်းပြသလဲ’

‘ရေစက်ချ အမျှပေးတဲ့လုပ်ငန်းကိုလည်း သည်မသာမှာ မလုပ်ဘူးလို့ ကြော်ငြာပေးလိုက်တယ်’

‘ရေစက်ချအမျှပေးတယ်ဆိုတာ ဘာလုပ်တာလဲ- ကြည့်ရမယ်။ သေသူက စားရမဲ့၊ ဝတ်ရမဲ့၊ နေရမဲ့ဖြစ်အောင် ဆင်းရဲနေလျှင် အဲဒါက လွတ်ဖို့ ပေးရတာဖြစ်တယ်။ အမေကြီးဟာ တကယ်ပဲ တစ်နေရာရာမှာ ဆင်းရဲနေတာ ရှိသလား။ ဒါသိဖို့ လိုပါတယ်။ ဒါကို တရားဓမ္မအရ ရှာဖွေ လေ့လာရပါမယ်။

အမေကြီးသေစဉ်က အမေကြီးရဲ့ ဟောသည်အလောင်းကောင် ကြီးထဲက ဘာထွက်သွားသလဲ။ ထွက်မှ တစ်နေရာရာမှာ ရောက်နေလို့ရ မယ်။ ဘာထွက်သလဲ ဘယ်သူမှ မသိဘူး။ မသိလို့မထွက်ဘူး ပြောတာ လည်း မသင့်ဘူး။ ဒါကိုသိသာအောင် လုပ်ရမယ်။ လူသေဆီက ထွက်၊ မထွက်သိရအောင် လူအရှင်တွေဆီမှာ သေလျှင် ထွက်နိုင်လောက်စရာ ဘာရှိသလဲ စစ်ရမယ်။

လူတွေမှာ သေတဲ့အထိ မပျက်စီး ခိုင်မာတဲ့အရာရှိတာ မတွေ့ရဘူး။ လူတွေမှာ ရုပ်,ဝေဒနာ, သညာ,သင်္ခါရ,ဝိညာဉ်တွေပဲ ရှိတယ်။ ဒါတွေဟာ ဖြစ်တဲ့နေရာက ရွေ့တယ်တောင် မရှိဘူး။ လူရှင်တွေဆိုတာ ထွက်စရာမရှိလျင် လူသေဆီက ဘာမှမထွက်ဘူး-ဆိုတာ ထင်ရှားတယ်။

သည်လိုဆိုတော့ လူသေ,လူရှင် မကွဲပြားသလို ဖြစ်မယ်။ လူသေဟာ သစ်ပင်အသေလိုပေါ့။ အပွင့်,အခက်,အရွက် မထွက်တာလို အသိအမြင် အလှုပ်ရှား မရှိတော့တာပဲ။ လူရှင်ဟာ စားနိုင်,သွားနိုင်, ကြားနိုင်, မြင်နိုင်တာတွေရှိတယ်။ သစ်ပင်အရှင်ကလည်း အပွင့်,အခက်,အရွက်တွေ ထွက်တယ်။ သည်တော့ လူရှင်ဟာ ရေရှင်လိုပဲ ပြောရမယ်။ လူသေဟာ ရေသေလိုပဲ ဖြစ်တယ်။ ရေဟာ အရည်တွေဖြစ်လို့ မြင့်ရာကနိမ့်ရာကို စီးတယ်။ ဒါကြောင့် မြစ်ထဲ,ချောင်းထဲကရေတွေဟာ တလှုပ်လှုပ် တသွင်သွင် စီးလှုပ်နေတယ်။ အဲဒါဟာ ရေရှင်ပဲ။ လူရှင်လည်း သည်လိုပဲ။ ဓာတ်သဘာဝတွေအလျောက် သိမြင် လှုပ်ရှား စားသောက်နိုင်နေတာသာ ဖြစ်တယ်။ အင်းထဲအိုင်ထဲက ရေတွေဟာ မစီး,မသွား,မလှုပ်ရှားလို့ ရေသေပြောရတယ်။ သဘာဝအရ စီးရမည့်အရာ မဟုတ်လို့ ငြိမ်နေတာပဲ။ လူသေလည်း သည်လိုပဲ။ ဓာတ်သဘာဝအလျောက် မြင်နိုင်, ကြားနိုင်, လှုပ်ရှားနိုင်တဲ့ အနေအထား မရှိတော့တာပဲ ဖြစ်တယ်။ အဲဒါတွေကြောင့် လူသေဆီက တစုံတရာထွက်တာမရှိဘူး။ ရေရှင်ကို ရေသေလုပ်တဲ့ အခါ ရေရှင်ဆီက ဘာမှမထွက်ဘဲ လှုပ်နေတာရပ်သွားတာမျှ ဖြစ်သလိုပဲ။ ဒါကြောင့် အမေကြီးကိုယ်ထဲက ဘာမှ မထွက်ဘူး။ ဒါကြောင့် သူ့ဘယ်မှ မရောက်ဘူး။ ဆင်းရဲနေတာလည်း မရှိဘူး။ အမျှပေးဖို့လည်း ဘာအကြောင်းမှမရှိဘူး။ ဒါကြောင့် အမျှပေးတဲ့လုပ်ငန်း မလုပ်ဘူးလို့ ပြောလိုက်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘုန်းကြီးတွေက ဘာမှမပြောဘူးလား’
‘မျက်လွှာတွေပဲချနေကြတယ်’
‘လူတွေမျက်နှာတွေကော’
‘အံ့ဩစိတ်ဝင်နေကြပုံတွေပဲ’
‘ပြီးတော့ မသာချရောလား’
‘ဟုတ်တယ် နောက်ဆုံးအလောင်းထုတ်ဖို့ စီစဉ်ပြီး သုသာန်သွား
မြှုပ်လိုက်တယ်’

၅၀။ မင်းကွန်းရွှေမြင်တင်တောင်၌ ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါးအား
ရှင်ဉာဏပြောသော နိဗ္ဗာန်အကြောင်းစကား

‘ရွှေမြင်တင်တောင်ပေါ်မှာ ဘုန်းကြီးကလေး အသစ်တစ်ပါး
ရောက်နေတယ်ကြားလို့ လာတွေ့တာပါ။ အရှင်ဘုရားလား’

‘ဟုတ်ပါတယ် လွန်ခဲ့တဲ့ငါးရက်လောက်က ရောက်ပါတယ်’

‘တပည့်တော်က တောင်ပေါ်ကြီးကျောင်း နံဘေးမှာနေတယ်။
အသက်ငါးဆယ် ရှိပါပြီ။ ရဟန်းဖြစ်တာနှစ်ဝါပဲ ရှိပါသေးတယ်’

‘သိရတာဝမ်းသာပါတယ်’

‘ဘာတရားတွေ အားထုတ်နေလဲ’

‘အားအားနားနား နေတာပါပဲ’

‘အရှင်ဘုရားတို့ ကံကောင်းပါတယ်။ သည်တောင်ကြီးဟာ မြင့်
မြတ်ပါတယ်။ သည်မြင့်မြတ်မှုကို အရှင်ဘုရားတို့ အသုံးချခွင့်ရကြလို့ပါပဲ။
တပည့်တော်တို့က အသက်လည်းကြီး၊ ကျန်းမာရေးလည်း မကောင်း
တော့ သည်အခွင့်အရေးမျိုး မရနိုင်ပါဘူး။ သည်တော့ သည်အခွင့်
အရေးကို မဆုံးရှုံးရလေအောင် မမေ့မလျော့တော့ သီတင်းသုံးပါဘုရား’

‘သည်လို သတိပေးတာ ကျေးဇူးအထူးတင်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဒါပေမဲ့ ဘာကို မမေ့မလျော့နေရမှာပါလဲ’

‘နိဗ္ဗာန်ကိုပေါ့’

‘ဒါလဲ ဒုတိယမ္ပိ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ဘုရား’

‘ဒါပေမဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို တပည့်တော် မသိပါလား’

‘ဪ’

‘အရှင်ဘုရားကော နိဗ္ဗာန်ကို သိပါသလားဘုရား’

‘ဪ-’

‘တပည့်တော်တို့ နိဗ္ဗာန်ကို- မသိဘူး ပြောကြရအောင်လား ဘုရား။ တပည့်တော်တို့ဟာ သည်သာသနာမှာ ငယ်ကြသေးလို့ပါပဲ’

‘ဘိုးလောက်၊ဘေးလောက် ရှိသွားကြတဲ့ ဆရာတော်ကြီးတွေ တောင် နိဗ္ဗာန်ကို သိသွားကြတဲ့ပုံ မပေါ်ပါဘူး’

‘မင်းတုန်းမင်းလက်ထက်က ရွှေကျင်ဂိုဏ်းတည်ထောင်သွားတဲ့ ဆရာတော်ကြီးဟာ လက်သုံးလုံးလောက်ထူတဲ့ စာအုပ်ကြီးတစ်အုပ် ရေးသွားခဲ့ပါတယ်။ နာမည်က ‘ဂမ္ဘီရာဂမ္ဘီရနိဗ္ဗာန်တဒိပနီ’ လို့ ဖြစ်ပါတယ်။ နိဗ္ဗာန်အကြောင်းတွေ ပြောတာပါပဲ။ ဒါကို ရဟန်းရှင်လူတွေ အများအပြားက မှားနေတယ်လို့ အယူအဆဖြစ်ကြပြီး မြို့ပြင်ကြီး ဆရာတော်ထံ တောင်းပန်ကြတယ်။ အဲသည်ဆရာတော်က နိဗ္ဗာန်အကြောင်း စာတစ်အုပ်ရေးပြန်တယ်။ ‘နိဗ္ဗာနသရူပဒိပနီ’ ဆိုပြီးတော့ပါပဲ။ လက်သုံးလုံးလောက်ထူတဲ့ စာအုပ်ပါပဲ။

သည်နောက် အင်္ဂလိပ်ခေတ်ရောက်တဲ့အခါမှာတော့ လယ်တီ ဆရာတော်က နိဗ္ဗာန် အကြောင်း ထပ်ရေးပြန်ပါတယ်။ သည်ဆရာတော်ကြီးသုံးပါးဟာ အကျော်အမော်ကြီးတွေပါ။ သည်သုံးပါးဟာ နိဗ္ဗာန် အကြောင်းကို တစ်မျိုးစီပြောကြပါတယ်။ သည်တော့ သည်သုံးမျိုးဟာ တစ်မျိုးပဲ မှန်လို့ရပါမယ်။ နှစ်မျိုးကတော့ မှားမှာပါ။ သုံးမျိုးလုံးလည်း မမှားဘူး မပြောနိုင်ပါ။ သည်တော့ နိဗ္ဗာန်ဟာ ဆရာတော်ကြီးတွေတောင် မသိဘူး ဆိုရာ အဓိပ္ပါယ်ရောက်ပါတယ်။

ဘယ်လိုလဲဘုရား၊ တပည့်တော် ပြောတာတွေက အရှင်ဘုရားကို စကားတွေတိတ်သွားအောင် ပြောသလိုတွေ ဖြစ်နေပြီလား။ အရှင်ဘုရားက နိဗ္ဗာန်ကို ဘယ်လိုသိနေတာလဲ။ သေပြီးနောက် ဘာအကောင်

ပလောင်မှ မဖြစ်တာဟာ နိဗ္ဗာန်ပဲလို့များ ယူဆနေတာလား၊
 ‘အဲသည်လိုပဲ မဟုတ်ဘူးလား’
 ‘အဲဒါသာ နိဗ္ဗာန်လို့ ယူဆလျင်တော့ အရှင်ဘုရားကို
 တပည့်တော် တရားစွဲချင်တယ်’
 ‘ဘယ်လိုစွဲမှာလဲ’
 ‘ပုဒ်မတစ်ခုလောက်နဲ့ အားမရဘူး။ ပုဒ်မလေးခုလောက်နဲ့ စွဲချင်
 တယ်’
 ‘လုပ်ပါဦး’
 ‘သေပြီးနောက် ဘာမှမဖြစ်တာဟာ နိဗ္ဗာန်ဆိုလျှင် ‘သေပြီး
 နောက် ဘာမှမဖြစ်တာဟာ ဥစ္ဆေဒမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါနဲ့ ရောနေ
 ပါတယ်’
 ‘သည်တော့ နိဗ္ဗာန်နဲ့ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ကွဲပြားအောင် ခွဲရပါလိမ့်မယ်။
 အရှင်ဘုရား ဒါကို ဘယ်လိုဖြေရှင်းမလဲ’
 ‘သည်လိုတော့ မရှင်းတတ်ပါဘူး’
 ‘ပြီးတော့ ‘ဘဝမဖြစ်တာ လိုချင်တာဟာ ဝိဘဝတဏှာ’-ဖြစ်ပါ
 တယ်’
 ‘ဘဝမဖြစ်တာဟာ နိဗ္ဗာန်ဆိုလျှင် အဲဒါဟာ ဝိဘဝတဏှာရဲ့အာ
 ရုံလို ဖြစ်နေတယ်။ နိဗ္ဗာန်နဲ့ ဝိဘဝတဏှာရဲ့အာရုံ ကွဲပြားအောင် ခွဲခြား
 ရပါမယ်။ အဲဒါကို အရှင်ဘုရား ခွဲနိုင်ပါသလား’
 ‘ဒါလည်း မခွဲတတ်ပါဘူး’
 ‘သေပြီးနောက် ဘာမှမဖြစ်တာကို အရှင်ဘုရားက ဘာလုပ်ဖို့
 လိုချင်တာလဲ’
 ‘ဖြစ်လျှင် ဒုက္ခရောက်မယ်မဟုတ်လား၊ အဲဒါကြောင့်ပေါ့’

‘ဟုတ်ပြီ၊ ဖြစ်မှာက ဧကန္တလို့ သိလို့လား’

‘သိပါတယ်’

‘သိတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း သက်သေပြနိုင်သလား’

‘ပြနိုင်ပါတယ်’

‘ပိဋကတ်ထဲကဟာတွေကို မပြန့်နော်၊ အရှင်ဘုရားက အသက် ကြီးပေမဲ့ သာသနာ့ဘောင်မှာ မကြာသေးဘူး၊ ပြီးတော့ ပဋိပတ်ပဲ လုပ်နေတာ၊ ပရိယတ် သင်ရတာ မဟုတ်ဘူး၊ သည်တော့ အရှင်ဘုရားပြောတာ တပည့်တော် သိပြီးသားချည်း ဖြစ်မှာမို့ပဲ’

‘ပဋိပတ်ထဲက ပြောမှာပါ’

‘အဲဒါ သိပ်ကြားချင်တယ်၊ ပြောစမ်းပါ မြန်မြန်ကလေးပဲ’

‘ပြောပါ့မယ်၊ မပြောခင် အရှင်ဘုရားကို ပြောထားရဦးမယ်’

‘ပြောပါ’

‘အရှင်ဘုရားကို အတိတ်ရှိတယ်လို့ ပြနိုင်လျှင်အနာဂတ်ရှိတာကို အရှင်ဘုရားက လက်ခံပေးရလိမ့်မယ်’

‘ဟုတ်တာပေါ့၊ အတိတ်ဆိုတာ ပစ္စုပ္ပန်က ရွှေ့လျားသွားတာပဲ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟာ အနာဂတ်က ရွှေ့လာတာတွေပဲ၊ လက်ခံရမှာပေါ့’

‘ဒါဆိုလျှင် ပြောမယ်’

‘လုပ်ပါ’

‘တပည့်တော် အတိတ်ဘဝသုံးခုကို ဖြစ်ဘူးတယ်’

‘တကယ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဘာဘဝတွေတုံး’

‘မင်းသားဘဝ၊ ဆင်ဘဝနဲ့ အောက်ချင်းငှက်ဘဝတွေပဲ’

‘အဲဒါတွေ မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောရအောင်။ အဲဒါတွေကို တပည့်တော် မသိဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ဟုတ်တယ်ပြောရအောင်ကလည်း မသိဘူးဖြစ်နေတယ်။ ဒါကို မပြောနိုင်လျင်လည်း အတိတ်ဘဝရှိတာကို လက်ခံပေးရမလိုဖြစ်တယ်။ သည်လိုလည်း လွယ်လွယ်တော့ လက်ခံမပေးချင်ဘူး၊ သည်တော့ သည်စကားကို နည်းနည်းလောက် ဆစ်ကြည့်ချင်တယ်၊ ဆစ်ခွင့်ပေးမလား’

‘ဆစ်ပါ’

‘ကောင်းပြီ-တပည့်တော်ဆစ်မယ်၊ တပည့်တော်က တစ်ခွန်းပဲ ဆစ်နိုင်မှာဖြစ်လို့ တပည့်တော်ဆစ်တာကို အရှင်ဘုရားက အပြေးအလွှား မဖြေနဲ့၊ အလေးအနက်စဉ်းစားပြီး ဖြေပေးရမယ်’

‘ကောင်းပါပြီ-ဖြေပါ့မယ်’

‘ကဲ-ဒါဖြင့် မေးပြီ၊ အရှင်ဘုရားဟာ ဈာန်ရသလား’

‘အင်-’

‘ဟော-တပည့်တော်ရဲ့မေးခွန်းကို အရှင်ဘုရားဖြေပြီးချိန် လွန်ပြီ’
အရှင်ဘုရား မဖြေဘူး’

‘တပည့်တော်က တစ်ခွန်းတည်း ဆစ်စရာရှိတာဆိုတော့ ဒါနဲ့ပဲ ထပ်ဆစ်ရမှာ၊ ဒုတိယမို့ ဆစ်မယ်ဘုရား’

‘အရှင်ဘုရားဟာ ဈာန်ရသလား’

‘ဟင်း’

‘နှစ်ကြိမ်မြောက် တပည့်တော်အမေးကို အရှင်ဘုရားမဖြေဘူး’

‘သူတော်ကောင်းတွေ စကားပြောတာဟာ သုံးကြိမ်ဆိုလျင်တော့ မဖြေလျင် မဖြေဘူး မှတ်တော့မယ်။ အဲဒါ အရှင်ဘုရားက ဖြေပါ’

‘နောက်ဆုံးမေးပြီ ဘုရား’

‘အရှင်ဘုရား ဈာန်ရသလား’
 ‘အင်း-တပည့်တော်၊ အင်း-ဈာန်မရပါဘူး’
 ‘ဘယ်လိုဖြေလိုက်တာလဲ ဘုရား။ ‘ဈာန်မရဘူးလို့’- ဖြေလိုက်
 တယ်လို့ တပည့်တော်ကြားတာ ဟုတ်ပါရဲ့လား’
 ‘အင်း-၊ ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သည်လိုဆိုလျင်တော့ အရှင်ဘုရားကို ပြောရမယ်’
 ‘ပြောပါဘုရား’
 ‘အရှင်ဘုရားဟာ သည်တစ်ထိုင်ထဲမှာ စကားနှစ်ခွန်းပြောခဲ့ပြီ’
 ‘ဘာတွေပါလိမ့်’
 ‘ပထမတစ်ခွန်းက ငါ-နောက်ဘဝသုံးခု သိတယ်-ဆိုတာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဒုတိယတစ်ခွန်းက ငါဈာန်မရသေးဘူး-ဆိုတာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ပြောရမှာက သည်စကားနှစ်ခွန်းဟာ တစ်ခွန်းက တစ်ခွန်းကို
 ချေဖျက်နေတယ်၊ နှစ်ခွန်းလုံး ပြိုင်တူမှန်လို့ မရဘူး ဖြစ်နေတယ်’
 ‘ဒါကြောင့် သည်နှစ်ခွန်းထဲက တစ်ခွန်းခွန်းကို ပြန်နှုတ်ပေးပါ။
 နောက်ဘဝရှိတယ် ဆိုတာကို မသိဘူးလို့ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဈာန်မရဘူးဆိုတာကို
 ရတယ်လို့ ဖြစ်ဖြစ်ပေါ့’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘နောက်ဘဝတွေကို သိတယ်ဆိုတာ ဉာဏ်ပဲ။ ဘာဉာဏ်လဲ ဆို
 လျင်တော့ ‘ပုဗ္ဗနိဝါသာနုဿတိအဘိညာဉ်ဥဉာဏ်’-ပေါ့’
 ‘သည်ဉာဏ်ဟာ ဈာန်မရဘဲ ဉာဏ်ရတယ်ဆိုတာ ဖြစ်နေပါ
 တယ်။ ဉာဏ်ရလျင် ဈာန်ရ ရပါမယ်။ ဈာန်မရလျင် ဉာဏ်မရ ရပါဘူး။

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ဒါကြောင့် တစ်ခွန်းပဲ မှန်လို့ရပါမယ်။ တစ်ခွန်းကတော့ ပြင်ပေးရမှာပါ’
 ‘အရှင်ဘုရားက ဘယ်စကားကို ပြင်မယ်ဆိုတာ ရွေးပြီး ပြင်ပါ
 လို့ပဲ ပြောရမှာပေါ့’

‘အင်း-နောက်ဘဝသုံးခု သိတယ်ဆိုတာပဲ ပြင်ရမှာပါပဲ’

‘ကောင်းပြီ-ဒါဆိုလျှင် အတိတ်ဘဝရှိတာကို ထင်ရှားမပြနိုင်လို့
 အနာဂတ်ဘဝ ရှိတယ် ဆိုတာလဲ မသိဘူးပြောရာ ရောက်ပြီနော်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘နောက်ပုဒ်မတစ်ခု ပြောရဦးမယ်’

‘ပြောပါဘုရား’

‘အရှင်ဘုရားက တရားရပြီးလို့ သေလျှင် နိဗ္ဗာန်ရပြီ ထားလိုက်ပါ
 တော့’

‘ဟုတ်ပြီဘုရား’

‘နိဗ္ဗာန်ရတဲ့အချိန် အရှင်ဘုရားက ရှိနေဦးမှာလား’

‘မရှိတော့ပါဘူး’

‘အရှင်ဘုရား ရှိနေတုန်းလည်း နိဗ္ဗာန်က မရသေးဘူး မဟုတ်
 လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လိုဆိုလျှင် အရှင်ဘုရားနဲ့ အရှင်ဘုရားလိုချင်တဲ့နိဗ္ဗာန်နဲ့
 ဘာဆိုင်သလဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘အရှင်ဘုရား ရှိနေတုန်းမှာ နိဗ္ဗာန်မရှိဘူး၊ နိဗ္ဗာန်ရှိနေချိန်မှာ
 အရှင်ဘုရားက မရှိဘူး ဖြစ်နေတော့ အရှင်ဘုရားနဲ့ နိဗ္ဗာန်က တခြားစီ
 ဖြစ်နေပါလား၊ ဟုတ်ရဲ့လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဒါ-ဘယ်လိုဖြေရှင်းမလဲ’
 ‘မဖြေတတ်ပါဘူး’
 ‘နောက်ဆုံးတစ်ခု ပြောမယ်။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ငြိမ်းအေးခြင်းလက္ခဏာရှိတယ်ဆိုတာ ကြားဖူးသလား’
 ‘ကြားဖူးပါတယ်’
 ‘ကောင်းပြီ-နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ငြိမ်းအေးတယ်။ ဟုတ်တယ်နော်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ငြိမ်းအေးတယ်ဆိုတာ စကားဝါကျမှာ ဘာစကားလုံးလဲ၊ ဝါစွ
 ဝါစကလားပေါ့၊ ကြိယာလား၊ ကာရကလား-ပေါ့’
 ‘ရှင်းပါဦး’
 ‘ငြိမ်းအေးတယ်ဆိုတာ အင်္ဂလိပ်လိုဆိုလျှင် ဝါစင်္ဂတွေထဲမှာ ဗာ
 ဘ်(Verb) စကားလုံးဖြစ်တယ်။ ဆာဘ်ဂျက်(Subject)၊ အောဘ်ဂျက်
 (Object) ဆိုတာတွေမဟုတ်ဘူးလို့ ဆိုလိုတာပါ။ ဒါတွေဟုတ်ရဲ့လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဗာဘ်ဟာ မြန်မာလိုကြိယာစကားလုံးတွေဟာ တစ်ချိန်တည်း
 မှာ ကတ္တားဖြစ်တဲ့ ပြုလုပ်သူ သို့မဟုတ် ဖြစ်ပွားသူရှိမှ ဖြစ်ပါတယ်’
 ‘ကြိယာဟာ ကတ္တားမပါလျှင် စကားမဖြစ်ပါဘူး၊ သွားတယ်ဆို
 တာချည်းရှိပြီး သွားသူမပါဘူး ဆိုလျှင် စကားမမြောက်ပါဘူး၊ ဟုတ်တယ်
 နော်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘အခု အရှင်ဘုရားရဲ့ နိဗ္ဗာန်ဟာ ငြိမ်းအေးခြင်းဆိုတော့ ကြိယာ
 စကားပဲ၊ ဟုတ်တယ်နော်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ကြိယာဆိုလျှင် တစ်ချိန်တည်းမှာ ကတ္တားရှိရမှာဖြစ်ပေမဲ့ ငြိမ်းအေးသူ ပုဂ္ဂိုလ်ကတ္တားဟာ ငြိမ်းအေးခြင်းဖြစ်နေချိန်မှာ ဖြစ်လို့ရရဲ့လား’
‘မရပါဘူး’

‘သည်လိုဆိုလျှင် နိဗ္ဗာန်ဟာ စကားလိုတောင် ပီအောင်ပြောလို့ မရတဲ့အရာ ဖြစ်မနေဘူးလား’

‘ဖြစ်နေပါတယ်’

‘နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့စကား နောင်ဘဝ ဘာမှမဖြစ်တာဆိုလျှင် ကတ္တားမဲ့ ကြိယာဆိုတော့ စကားအင်္ဂါ စုံရဲ့လား’

‘မစုံပါဘူး’

‘ဒါဆို စကားကျိုး စကားပဲ့ကြီးပေါ့’

‘ပြောရမှာပါ’

‘သည်တော့ ဒါကြီးကိုလိုချင်နေတယ်ဆိုတာ စကားတောင် ပီအောင် မပြောတတ်သူဖြစ်တယ်လို့ ပြောစရာမဖြစ်ဘူးလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါကို ဘယ်လိုချေမလဲ’

‘မချေတတ်ပါဘူး’

ဒုတိယအုပ်

ရှင်ဥဏ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

မာတိကာ

အမှတ် စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက် နှာ
	မာတိကာ	၃၅၉
	အခန်း(၇)	၃၆၃
	ဒေသန္တရစကားများ	
၅၁။	မင်းကွန်းရွှေမြင်တင်တောင်၌ ပြောသော တိဘက်သွား စကား	၃၆၅
၅၂။	မန္တလေးဆိုင်းတန်းရပ်၌ပြောသော ခန္ဓပရိတ်မှော်စကား	၃၇၆
၅၃။	ရွှေမြင်တင်တောင်၌ ပြောသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဘယ်လဲစကား	၃၈၆
၅၄။	ရွှေမြင်တင်တောင်၌ ဒုတိယနေ့ပြောသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဘယ် လဲ စကား	၃၉၃
၅၅။	ရွှေမြင်တင်တောင်၌ စတုတ္ထနေ့ပြောသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဘယ် လဲစကား	၄၀၇
၅၆။	ရွှေမြင်တင်တောင်၌ ပြောသော မိလိန္ဒပဉ္စာဝတ္ထုဘယ်လဲ စကား	၄၁၇
၅၇။	ဂန္ဓာရီသမားများအား ပြောသော သူ့စည်းကိုယ်စည်း စကား	၄၂၅
၅၈။	တပည့်ကျောင်းဆရာအား ပြောသောပုတီးစကား	၄၃၂
၅၉။	ဗန်းမောက်၊ ပင်ပုံချောင်း၌ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးအား ပြော သောစကား	၄၄၀
၆၀။	ဗန်းမောက်၊ ဝေဇုတ်ချိုဆရာတော်အား ပြောသောစကား	၄၄၆

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

မာတိကာ(အဆက်)

အမှတ် စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက် နှာ
၆၁။	ဒေါ်တင်တင်လင်းအား ပြောသောသဒ္ဓါကိုပညာဖြင့်ထိန်း စကား	၄၅၀
၆၂။	ဒေါ်တင်တင်လင်းအား ပြောသော ရူပဘဝဆိုက်စကား	၄၅၈
၆၃။	ဒေါ်လှကျင်အား ပြောသော ပူစရာကိုရင်ဆိုင်စကား	၄၆၅
၆၄။	ဒေါ်လှကျင်နှင့်ဒေါ်တင်တင်လင်းအား ပြောသောစကား	၄၆၉
၆၅။	ခရစ်ယာန်ဦးကောင်းစံအားပြောသော ပေးတိုင်းမကောင်း စကား	၄၇၆
၆၆။	မိုးကောင်းမှ တရုပ်လူငယ်အား ပြောသော ရတနာသုံးပါး ကျေးဇူး စကား	၄၈၃
၆၇။	ဆရာကြီးဒေါ်ခင်လှအား ပြောသော သည်ဘဝအတွက် စကား	၄၈၉
၆၈။	ဆရာကြီးဒေါ်ခင်လှအား ပြောသော ဆွမ်းခံမကြွစကား	၄၉၅
၆၉။	ဆရာကြီးဒေါ်ခင်လှအား ပြောသော ကိုယ့်ကိုယ်ကိုကျေးဇူး တင် စကား	၄၉၉
၇၀။	ဆရာကြီးဒေါ်ခင်လှအား ပြောသော ပုတီးဟာသီလပျက် စကား	၅၀၃
၇၁။	ဓမ္မကထိကဆရာ ဦးဝင်းစိန်အား ပြောသော ဘုရားရုပ်ပုံ စကား	၅၂၆
၇၂။	မြောက်ဆရာကြီးအားပြောသော အာကာသပညတ် စကား	၅၄၆

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

မာတိကာ(အဆက်)

အမှတ် စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက် နှာ
၇၃။	မြောက်ဆရာကြီးအားပြောသော တမလွန်ဝါဒ စကား	၅၅၆
၇၄။	ရွှေမြင်တင်တောင်၌ ဦးဂုဏဝန္တအားပြောသော မေတ္တာ အကျိုး စကား	၅၇၇
၇၅။	သင်္ကြန်ကျောင်း၌ မလှမြိုင်အားပြောသော လူမဖျောက်နဲ့ စကား	၅၈၄
၇၆။	ဝိဇ္ဇာဝိလာသသိဒ္ဓိအားပြောသော လက်တွေ့ဖြစ်နိုင်မှု ပြော စကား	၅၈၉
၇၇။	ဝိဇ္ဇာဘုန်းကြီးအားပြောသော ဘုန်းကြီးလျှောက်ရမည့် လမ်း စကား	၅၉၆
၇၈။	ကောဏ္ဍညဗုဒ္ဓရဟန်းအားပြောသော တရားသိပုံစကား	၆၀၁
၇၉။	ကောဏ္ဍညဗုဒ္ဓရဟန်းအားပြောသော ရဟန်းကိစ္စစကား	၆၁၀
၈၀။	ဆေးဆရာကြီး ဦးဘသော်အားပြောသော တရားဂုဏ်ရည် စကား	၆၂၁
၈၁။	လှတောဦးဆင်အားပြောသော မြစ်ငယ်ဆွေးနွေးပွဲစကား	၆၃၁
၈၂။	လှတောဦးဆင်အားပြောသော ပျက်တဲ့နေရာကြည့် စကား	၆၃၇
၈၃။	ဓမ္မိကဦးဘသန်းတို့နှင့်ဆွေးနွေးသော ကိလေသာစကား	၆၄၁
၈၄။	ဆရာတော်အရှင်ဩဓမ္မအားပြောသော ဇင်အယူဝါဒ စကား	၆၅၂
၈၅။	ဦးထွန်းရှိန်အား ပြောသော ပရမတ်ဂ္ဂလျင် တရားမရဘူး စကား	၆၅၈

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

မာတိကာ(အဆုံး)

အမှတ် စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက် နှာ
၈၆။	ဦးပဉ္စင်းကြီး ဦးအဂ္ဂအားပြောသော နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိစကား	၆၆၃
၈၇။	စကုတိုက်၌ ဦးသာဂရတို့အားပြောသော အဖွဲ့ပေါ်အဖွဲ့ထပ် စကား	၆၇၃
၈၈။	ဦးချစ်တင်အားပြောသော ဗုဒ္ဓဝါဒသင်္ခပအညွှန်းကျမ်း စကား	၆၈၀
၈၉။	တကာတစ်ဦးအားပြောသော ဓမ္မပူဇာဘုရားရှိခိုး စကား	၆၈၃
	အခန်း(၈)	၆၈၇
	တရားစွဲဆိုခံရစဉ်က ပြောသောစကားများ	
၉၀။	တကာတစ်ဦးအားပြောသော နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိစကား	၆၈၉
၉၁။	တောဝိုင်းဆရာတော်အားပြောသော ဆုကြီးပန်စကား	၆၉၆
၉၂။	မင်းကွန်းရွာမှ ကလေးမလေးခင်ဆွေဝင်းအား ပြောသော စကား	၇၀၂
၉၃။	ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌအားပြောသော အကြံပေး စကား	၇၀၇
၉၄။	ရွှေဘိုမှတကာများအားပြောသော ကျောက်သင်္ဘောဝိနိစ္ဆ ယ စကား	၇၁၃
၉၅။	ဦးဝင်းမောင်နှင့် မိတ်ဆွေများအားပြောသော ဗုဒ္ဓပြဇာတ် စကား	၇၃၆

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

အခန်း(၇)

ဒေသန္တရစကားများ(၂)

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

အခန်း(၇)
ဒေသန္တရစကားများ(၂)

၅၁။ မင်းကွန်း ရွှေမြင်တင်တောင်၌ တပည့်တကာမတစ်ဦးအား
ရှင်ဉာဏပြောသော တိဘက်သွားစကား

‘ဘုန်းကြီး တိဘက်ဒေသမှာ ဘယ်လောက်ကြာအောင် နေခဲ့
သလဲ ဘုရား’

‘လေးလလောက် ကြာမှာပဲ။ ခရစ်နှစ်ပထမလမှာ ရောက်ပြီး
ငါးလပိုင်းမှာ ပြန်ခဲ့တာပဲ’

‘အဲသည်ကို ဘယ်လိုရောက်သွားတာလဲဘုရား’

‘ပူတာအို အလယ်သွားတာပဲ၊ အဲသည်ရောက်တော့ တိဘက်
တွေလာတယ် ကြားတယ်၊ ယုဝတီဂျင်းဖောမယ်ရဲ့ တိဘက်သွားဆောင်း
ပါးတွေလည်း ငယ်ငယ်က ဖတ်ထားတော့ သွားချင်စိတ်ပေါက်လို့ သွားခဲ့
တာပဲ’

‘ဘယ်သူနဲ့သွားလဲ’

‘အဖော်လမ်းပြနဲ့ အငှားအထမ်းသမားတွေနဲ့ သွားရတယ်’

‘ဘယ်လောက်ကြာ သွားရသလဲ’

‘ဆယ်ရက်လောက်နဲ့ သွားခဲ့တယ်။ မချမ်းဘောကထွက်လျင်ပေါ့’

‘လမ်းရွာတွေက ဘာလူမျိုးဘာသာကိုးကွယ်သူတွေလဲ’

‘ရဝမ်လူမျိုး၊ ခရစ်ယာန်တွေပဲ’

‘တိဘက်တွေက ဘယ်မှာနေတာလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မေလိခမြစ်ဖျားအထက်မှာ ရှမ်းခူလောင်မြစ်၊ အဒွန်လောင်မြစ်
နှစ်ခုရှိတယ်၊ အဲသည်ရဲ့ အဖျားတွေမှာပဲ’

‘အဲသည်မှာ ချမ်းမှာနော်’

‘ရေခဲတောင်တွေကြားထဲပဲ၊ ဆောင်းတွင်းမှာ ရေခဲဖတ်တွေ
လည်းကျတဲ့ နေရာတွေပဲ’

‘ဘာတွေစားကြသလဲ’

‘ထမင်းတွေ့မရှိတော့ဘူး။ ဂျုံကြမ်းမှုန့်၊ ပြောင်းဖူး၊ လျန်ဒရီနှင့်
ယမ်းဘတ် အစရှိတာတွေပဲ’

‘ခလေ့တွေက ဘယ်လိုနေလဲ’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာအဆုံးအမအောက်မှာ ရှိတာချင်းတူတော့ သူတို့စိတ်
နေစိတ်ထားဟာ နားမလည်စရာ ဘာမှမရှိသလောက်ပါပဲ’

‘ဘာသာရေးကို ဘယ်လောက်သိသလဲ’

‘ဘာမှ မသိသလောက်ဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ လေးစားမှုပမာဏကတော့
အသက်လောက်ပဲ’

‘မသိဘဲ ဘယ်လိုတန်ဖိုးထားတာလဲ’

‘ယုံကြည်မှုဟာ ဘာသာတရားရဲ့ အနှစ်သာရဆိုတာ ဒါမျိုးပဲ
ထင်ပါရဲ့’

‘ဘုန်းကြီးအပေါ် ဘယ်လိုသဘောထားကြသလဲ’

‘ဗမာပြည်က ဘုရားအပေါ် သဘောထားသလောက်ပဲလို့ ပြော
လျင် မှားမှာမဟုတ်ဘူး’

‘တာဝန် ဝတ္တရားလည်း လိုတာမရှိဖြစ်မှာပေါ့နော်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲသည်မှာနေဖို့ မပြောဘူးလား’
 ‘တခြားသူဆိုလျင် ရအောင်ပြန်နိုင်မယ် မထင်ဘူး’
 ‘အဲသည်မှာ ပျော်ရဲ့လား’
 ‘ပျော်လို့တော့ ဘယ်ရမလဲ’
 ‘အနေအစား ဆင်းရဲလို့လား’
 ‘မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ကိုယ်လုပ်ရမည့်အလုပ်တွေ လုပ်လို့ရတဲ့နေရာ မဟုတ်လို့ပါပဲ’
 ‘အဲသည်ကလူတွေက ခင်စရာကောင်းရဲ့လား’
 ‘မေ့လို့မရနိုင်စရာ လူတွေချည်းပဲ’
 ‘ဒါဆိုလျင် သူတို့အတွက် ရင်ထဲမှာခံစားရမှာပေါ့’
 ‘ပြန်မတွေးမိအောင်နေရတယ်’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘တွေးမိလျင် ကိုယ့်တာဝန် မကျေသလိုမျိုး အတွေးကျပ်ကျပ်
 သွားလို့ပဲ’
 ‘ဒါဆိုလျင်လည်း ပြန်လာဖို့မကောင်းဘူး’
 ‘ကိုယ်လုပ်ရမည့်အလုပ်က ဘယ်လိုမှ ခွင့်မပြုလို့ဘဲ’
 ‘အဲဒါ ခက်တာပဲ’
 ‘သူတို့ဘဝက ကိုယ်ပဲသိတာ။ ကိုယ်က ဘာမှ သူတို့အတွက်
 မလုပ်နိုင်တော့ ဘယ်လိုပြောပြရမလဲထဲကပဲ’
 ‘အဲသည်က အဖြစ်အပျက်ကလေး တစ်ကွက်လောက် ပြောပြပါ
 လား ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘နားထောင်လေ’

‘ကောင်းပြီဘုရား’

‘ပထမဆုံးစရောက်တဲ့ တိဘက်ရွာကလေးဟာ ထဝန်ဒမ်းလို့ခေါ်တယ်။ အဲသည်ရွာက လေးအိမ်ရှိတဲ့အနက် နှစ်အိမ်ပဲတွေ့ရတယ်’

‘ကျန်တဲ့နှစ်အိမ်က ဘယ်ရောက်လို့လဲ’

‘အဲသည်ထဲက တစ်အိမ်က ချောင်းတစ်ဘက်က တောင်ကုန်းပေါ်မှာ၊ တစ်အိမ်က ချောင်းအထက်က အကွေ့အပြန့်ကလေးရဲ့ တစ်နေရာမှာပဲ’

‘အကွဲကွဲပဲ’

‘မြေနေရာမရှိလို့ ရှိရာမှာ ဆောက်ကြရတဲ့ သဘောပဲ’

‘နေရာက မရှိဘူးလား’

‘တောင်ကြားကျဉ်းကျဉ်းကလေးတွေပဲ၊ မရှိဘူး’

‘အဲသည်ရွာမှာ ကြာသလား’

‘အကြာဆုံးလောက်ပဲ။ အဲသည်ရွာ ရောက်ပြီး ဆယ့်ငါးရက်လောက်အရမှာပဲ တောင်ကုန်းပေါ်ကလာခေါ်လို့ လိုက်သွားတယ်’

‘အလျင်က ခေါ်နေကျ မရှိဘူးလား’

‘ခေါ်ပါတယ်။ အခုခေါ်တာက ကိစ္စရှိလို့ပဲ’

‘ဘာကိစ္စလဲ’

‘ဦးဇင်းကို သူတို့မိသားစုရဲ့ အကြီးအကဲအဖြစ် ဂုဏ်ပြုအပ်နှင်း

ဖို့ပဲ’

‘အဲဒါပြောပြီး ခေါ်တာလား’

‘မဟုတ်ဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟိုကျမှ သိတာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သူတို့ဘာပြောလဲ’
 ‘ကျွေးမွေးစရာရှိတာ ကျွေးမွေးပြီးတော့ သည်အကြောင်း စပြော
 တယ်’
 ‘သူတို့က ဘာနဲ့ပြောလဲ’
 ‘ရဝမ်စကားနဲ့ပြောပြီး ရဝမ်ကလေးတစ်ယောက်က ဗမာလို ပြန်
 ပေးတယ်၊ ကြိုးစား နားထောင်ရတာပေါ့’
 ‘ပြောပုံလုပ်ပါဦး’
 ‘သူတို့မိသားစုက သူတို့ရဲ့အကြီးအကဲအဖြစ် ဘုန်းကြီးကို အပ်နှံ
 ပါတယ်-လို့ပဲ’
 ‘သူတို့မိသားစုက ဘယ်နှစ်ယောက်ရှိတာလဲ’
 ‘လင်မယားနှစ်ယောက်နဲ့ (၁၇)နှစ်အရွယ် သမီးတစ်ယောက်၊
 (၁၄)နှစ်၊ (၁၂)နှစ်လောက် သားနှစ်ယောက်၊ ခလေးမငယ်လေး တစ်
 ယောက်ပဲ’
 ‘ဘုန်းကြီးက ဘာပြန်ပြောလဲ’
 ‘ခင်ဗျားတို့မိသားစုရဲ့ အကြီးအကဲအဖြစ် အပ်နှံတာကို သိပ်ဝမ်း
 သာပါတယ်။ သည်လို အပ်နှံခံရဖို့လည်း မမျှော်လင့်ဖူးဘူးလို့ ပြောရတယ်’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့ဘုရား’
 ‘ဒါပေမဲ့လို့ ဆိုပြီး ဆက်ပြောရတယ်။ အခုလို အပ်တာကို လက်ခံ
 လိုက်လျှင် သည်မိသားစုရဲ့ ဆင်းရဲချမ်းသာအတွက် တာဝန်ရှိတယ်လို့
 ထင်မြင်ပါတယ်။ သည်တော့ ဆင်းရဲမဖြစ်ကြရအောင် လမ်းညွှန်ရပါမယ်။

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

အဲဒါလက်ခံနိုင်မှ အပ်နှံတာကို လက်ခံချင်ပါတယ်လို့ပဲ’
 ‘သူတို့ဘာပြန်ပြောလဲ’
 ‘လမ်းညွှန်ပါ သူတို့ လက်ခံပါ့မယ်ပေါ့ သည်လိုပြန်ပြောကြတယ်’
 ‘ဘုန်းကြီးက ဘာတွေလမ်းညွှန်သလဲ’
 ‘ငါးပါးသီလကို အသေးစိတ်ညွှန်ရတယ်’
 ‘ဘယ်လို အသေးစိတ်ညွှန်တာလဲ’
 ‘လူအချင်းချင်း နှိပ်စက်သတ်ဖြတ်တာကို မလုပ်ဘို့ ပဌမဆုံး
 ညွှန်ရမယ်-လို့ပြောတဲ့အခါ သူတို့ကလည်း အလျင်ကလည်း လူချင်း နှိပ်
 စက်သတ်ဖြတ်တာကို မလုပ်ဘူး။ အခုလည်း ဒါကို လိုက်နာမယ်လို့ပဲ
 ဝမ်းသာအားရ ပြန်ပြောကြတယ်’
 ‘ဟုတ်မှာပဲ သူတို့လည်း ဒါတွေလုပ်ကြမှာမှ မဟုတ်တာဘဲ’
 ‘သည်လိုလဲ မချောပါဘူး’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘အလယ်သိက္ခာသုံးပုဒ် ညွှန်းတာမှာ ချောပါသေးရဲ့၊ နောက်
 ဆုံးသိက္ခာ ညွှန်းတဲ့အခါ ထစ်သွားတယ်’
 ‘လုပ်ပါဦး’
 ‘သေရည်သေရက် သောက်သုံးမှုဟာလည်း လူချင်းမငြိမ်းချမ်းမှု
 တွေ ဖြစ်စေနိုင်တယ်။ ဒါကိုလည်း ရှောင်ရှားပေးရမယ်လို့ ညွှန်တဲ့အခါမှာ
 လင်မယားနှစ်ဦးလုံးဟာ အာမရွှင်နိုင် ဖြစ်သွားကြတယ်’
 ‘ဘာမှ ပြန်မပြောဘူးလား’
 ‘မိန်းမလုပ်သူက စပြီးပြောတယ်။ မသောက်ရလျင် ဗိုက်နာပါ
 မယ်ပေါ့။ ဒါကြောင့် ဒါကိုတော့ နည်းနည်း ခွင့်ပြုပေးပါပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘုန်းကြီးက ဘာပြန်ပြောလဲ’

‘ဗိုက်နာတာကတော့ အလေ့အထကြောင့်ပဲ ဖြစ်တယ်။ သည်
မှာ လူတွေ ရေအေး မသောက်ကြဘူး၊ သောက်လျင် မနာဘူးဆိုပြီး
ကိုယ်တွေ့ကိုယ်ကြုံတွေ့နဲ့ အများအပြားပဲ ပြောလိုက်တယ်။ ပြီးတော့
လည်း အရက်မသောက်ဘဲနေမှုရဲ့ လေးနက်ပုံလည်း ပြောရတယ်။ ကျန်
တဲ့ အမှုတွေအားလုံးနဲ့ အရက်သောက်မှုတစ်ခုဟာ အညီအမျှလောက်
ဖြစ်တယ်လို့လည်း ပြောပြရတယ်’

‘သည်တော့ ဘာပြန်ပြောလဲ’

‘ယောက်ျားလုပ်သူက ထောက်ခံစကားပြောပြီး သူ-မသောက်
တော့ဘူး-လို့ ပြောတယ်’

‘ဘယ်လိုထောက်ခံသလဲ’

‘သူတို့ တိဘက်အစဉ်အလာမှာလည်း ပုံပြင်တစ်ခု ရှိခဲ့ကြောင်း၊
အဲသည် ပုံထဲမှာ အရက်ဆိုးတာ ပေါ်လွင်ကြောင်းပဲ’

‘ပုံက ဘယ်လိုလဲ’

‘ရွာတစ်ရွာမှာ မုဆိုးမတစ်ဦး ရှိတယ်။ သူက ငွေကြေးနေလည်း
ပြည့်စုံတယ်။ တစ်နေ့မှာ သူက ရွာသူကြီးထံ ပန်ကြားထားတယ်။ သည်
ရွာကို သာသနာရေးကိစ္စ ဆောင်ရွက်ဖို့၊ သည်တစ်ခါ ဘုန်းကြီးကြွလာ
လျင် အစစ ဧည့်ပြုဖို့တာဝန် သူယူပါရစေလို့ပဲ’

‘လူကြီးကလည်း ပေးလိုက်တယ်’

‘သာသနာရေးကိစ္စဆောင်ရွက်ဖို့ နယ်လှည့်လာတဲ့ဘုန်းကြီး
ရောက်တဲ့အခါ သူ့အိမ်ကို ပို့လိုက်တာပေါ့’

‘အဲသည်မှာ ဘုန်းကြီးကျောင်း မရှိဘူးလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘုန်းကြီးဆိုပေမဲ့ သူတို့က အိမ်ထောင်ရှိလို့ရတယ်။ သည်တော့
ကျောင်းမရှိဘူးပေါ့’

‘သည်တော့ မုဆိုးမက ဘုန်းကြီးကို နေ့ဝတ်ပြုတာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ ဘုန်းကြီးကို သူက အရာသုံးခုနဲ့ နေ့ပြုမယ်လို့
ပြောတယ်’

‘သုံးခုက ဘာတွေလဲ’

‘ပဌမတစ်ခုက သူ့ကို ကာမဂုဏ်မှုပြုလိုလျင် ပြုဖို့ ခွင့်ပြုမယ်’

‘ဟင်’

‘မဟင်နဲ့လေ’

‘ဒါ-သူ့အလေ့အထပဲ’

‘ဒုတိယက ဘာတဲ့လဲ’

‘သူမွေးထားတဲ့သိုးကို သတ်စားခွင့်ပြုမယ်ပဲ’

‘တတိယကကော’

‘အဲဒါက အရက်တွေအများအပြားပဲ သူချက်ထားတယ်။ အဲဒါ
တွေ ကြိုက်သလောက် တိုက်မယ်ပဲ’

‘ဘုန်းကြီးက အရက်လည်း သောက်သလား’

‘အဲသည်မှာ ဘုန်းကြီးက အရက်အသောက်ရဆုံးဖြစ်မယ် ထင်
တယ်။ ကျား၊မကြီးငယ်အားလုံး သောက်တယ်’

‘ဘုန်းကြီးက အဲသည်နေ့ဝတ်တွေ လက်ခံလိုက်ရောလား’

‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ဘုန်းကြီးကစဉ်းစားတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာစဉ်းစားတာလဲ’

‘အဲသည် ပြုချက်သုံးခုလုံးဟာ အပြစ်ရှိတယ်။ သည်တော့ ဒါ
တွေအားလုံး လက်ခံလို့ မတော်ဘူး။ အားလုံးကို ငြင်းလို့လည်း မတော်
ဘူး။ သည်တော့ အပြစ်အနည်းဆုံး တစ်ခုကိုပဲ လက်ခံမယ်။ ဘယ်ဟာ
အပြစ်အနည်းဆုံးလဲ။ အရက်ဟာတော့ နည်းနည်းသောက်လျင် ဘာမှ
မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဒါပဲ လက်ခံမယ်ဆိုပြီး ဒါပဲလက်ခံလိုက်တယ်။’

‘ဘုန်းကြီးက အဟုတ်သားပဲ’

‘ဒါပေမဲ့ မဟုတ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ဘုန်းကြီးဟာ အရက်နည်းနည်း သောက်လိုက်တယ်ပေါ့’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘အရက်ဆိုတာ နည်းနည်းသောက်လျင် နည်းနည်း ပုံပြောင်း
တာကလား’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘သည်တော့ အရက်နည်းနည်းက နောက်ထပ် အရက်နည်းနည်း
ထပ်တောင်းတယ်၊ သည်လိုနဲ့ နည်းနည်း၊နည်းနည်းနဲ့ သိပ်မူးသွားတယ်’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘အဲသည်အခါမှာ ဘုန်းကြီးဟာ သိုးကိုလည်း သတ်စားတယ်၊
မုဆိုးမနဲ့လည်း ကာမမှု ပြုလိုက်တယ်’

‘အရက်ဟာ မကောင်းမှုအားလုံး ကျူးလွန်စေတယ်ပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ ပုံက ဒါကိုပဲ ပြောတာပဲ။ အိမ်ရှင်ယောက်ျားလုပ်
သူက သူ သဘောပေါက်ပြီ။ ဒါကြောင့် သူအရက်မသောက်တော့ဘူးလို့

ကတိပြုတယ်’

‘သူမိန်းမက ဘာပြောလဲ’

‘သူကတော့ သူလည်းကြိုးစားပါ့မယ် ပြောရတာပေါ့’

‘သူဟာ ရိုးသားတာပဲနော်’

‘ဘယ်လိုရိုးသားတာလဲ’

‘သူ မဖြတ်နိုင်တာရယ်။ သူဖြတ်သင့်တယ် သိတာရယ်။ သည်နှစ်
ခုအကြားမှာသူရှိတာ ပေါ်လွင်အောင် စကားပြောတာဟာ ရိုးသားတာ
ပဲပေါ့’

‘သူတို့ကလည်း သည်လမ်းညွှန်ချက်တွေကို လိုက်နာကြမယ်
ပေါ့။ ဦးဇင်းကလည်း သူတို့မိသားစုရဲ့ အကြီးအကဲအဖြစ် ပြုလုပ်တာကို
လက်ခံခဲ့တာပေါ့’

‘ဒါ-ဘယ်လိုအကျိုးဖြစ်သလဲ’

‘အတိုင်းအဆမရှိပေါ့’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘စကားတွေဟာ ကလေးတွေ ရောင်းတန်းဝယ်တန်း ကစားတဲ့
အခါ ပြောတာ မဟုတ်လျင် အဓိပ္ပါယ်ရှိတယ်’

‘ဘယ်လိုဆိုတာရှင်းပါဦး’

‘ပုံနဲ့ပဲ ပြောရမယ်’

‘ပြောပါ’

‘မင်္ဂလာဆောင်တာဟာ စကားပဲမဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်ပြောရမှာပဲ’

‘အဲဒါ တကယ်လင်မယား ဖြစ်သွားတယ်နော်’

‘သည်လိုဆိုတော့ ဘုန်းကြီးမှာ မိသားတစ်စု ပိုသွားတာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘အဲသည်မိသားစုအပေါ် ဘုန်းကြီး ဘယ်လိုခံစားရလို့လဲ’
 ‘ကိုယ့်မိသားစုအပေါ်မှာ ကိုယ်ခံစားရတာနဲ့ပဲ ကြည့်လျင် သိနိုင်
 လောက်ပါတယ်’
 ‘အဲသည်လို ဖြစ်မလား’
 ‘ဘာကြောင့် မဖြစ်ရမှလဲ’
 ‘အခုလို ကွဲနေတော့’
 ‘ကိုယ့်မိသားစုအပေါ် ကိုယ်ပြုရမည့်တာဝန်တွေ ပြုခွင့်မရလို့
 ခံစားရတာလို မချင့်မရဲ ခံစားရတာပေါ့’
 ‘တာဝန်မကျေသလိုလား’
 ‘ဟုတ်တယ် သူတို့သားကလေးတစ်ယောက်ကို ဦးဇင်းကို အပိုင်
 ပေးတယ်။ အခုထိ မယူနိုင်ခဲ့ဘူး’
 ‘အဲသည်တော့လည်း တာဝန်မကျေသလို ဖြစ်မှာပေါ့’
 ‘သည်အတိုင်းပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

၅၂။ မန္တလေးမြို့၊ ဆိုင်းတန်းရပ် ကျောင်းအစ်မဒေါ်ငွေတို့က၌
ခန္ဓပရိတ်မှော်သွင်းလိုသော တကာတစ်ဦးအား
ရှင်ဉာဏပြောသောစကား

‘တကာက ဘယ်ကလဲ’
‘သည်အရပ်ထဲကပဲ ဘုရား’
‘ဦးဇင်းနဲ့စကားပြောဖို့ အထူးကိစ္စများ ရှိသေးသလား’
‘မရှိပါဘူး ဘုရား။ ကျောင်းအစ်မကြီးက ဘုန်းကြီးကို လာရောက်
စကားပြောပေးဖို့ ခေါ်ထားလို့ပါ’
‘ကောင်းပါပြီ’
‘ဦးဇင်းက ဗဟုသုတရှိတဲ့သူဆိုတာ တပည့်တော်သိရပါတယ်။
သည်တော့ တွေ့တုန်းကြုံတုန်း တစ်ခုလောက်မေးပါရစေ’
‘ဗဟုသုတရှိလှတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အရပ်ဒေသ ကလေးတွေ
အရောက်အပေါက်နဲ့ စာပေအဖတ်အမှတ်၊ လက်တွေ့အလေ့အလာ
ဒါလေးတွေလုပ်တဲ့ အနေအထားပဲ ရှိတာပါ’
‘ဒါဆိုလျှင် စုံလှပါပြီ’
‘ဘာသာရေးကလွဲလို့ ဘယ်ပညာရပ်မှ ထိထိမိမိ မလေ့လာဖူးပါ
ဘူး’
‘ဘာသာရေးနဲ့လည်း ပတ်သက်ပါတယ်ဘုရား’
‘လုပ်လေ-မေးပေါ့’
‘တပည့်တော်ကို ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက မြွေကုတဲ့မှော်ပညာတစ်ခု
သွင်းပေးမယ် ပြောနေလို့။ အဲဒါ အသွင်းခံသင့်၊မသင့် ဝေဖန်ပေးစေချင်

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

တာပါပဲ’

‘ဘာမှော်လဲ’

‘ခန္ဓပရိတ်မှော်’

‘အဲဒါကြောင့် ဘာသာရေးနဲ့ဆိုင်တာကိုး’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သွင်းပေးမည့်သူအကြောင်း ပြောပါဦး၊ သူ့ လုပ်ရပ်ကလေးတွေ ရောပေါ့’

‘သူကစိန်ပန်းရပ်ထဲမှာ နေပါတယ်။ အလျင်က သူ ဘုန်းကြီးဘဝ မှာပါ။ ဆန်ရှားတဲ့နှစ်(၁၉၆၇)မှာမှ သူ့မိဘ စားရေးသောက်ရေး ချို့တဲ့ တယ်ဆိုပြီး လူထွက်ပြီး မြွေကုပေးတဲ့လုပ်ငန်း လုပ်နေတယ်’

‘တော်တော် လက်တွေ့ရှိသလား’

‘သူ-ဦးဇင်းဘဝက အဖြစ်အပျက်ကလေး ရှိပါတယ်’

‘ပြောပါဦး’

‘တစ်ညနေမှာ ဆေးရုံကြီးကို လူနာမေးသွားနေခိုက် ဆေးရုံမှာ မြွေကိုက်လူနာအမျိုးသမီးတစ်ယောက် နယ်ကရောက်လာတယ်၊ လူနာ က မေ့နေတယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘ဆရာဝန်တွေပြုစုတာ မရကြဘူး’

‘ဒါကို ဦးဇင်းက စိတ်ဝင်တစား အကဲခတ်နေတယ်’

‘ဟုတ်လား’

‘ဆရာဝန်တွေဆီက လူနာကို လက်လျှော့ကြတာတွေတော့ ဦး ဇင်းက ဆရာဝန်တွေဆီသွားပြီး ပန်ကြားတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်လိုတဲ့လဲ’
 ‘သည်လူနာ သူကုစမ်းပါရစေပေါ့’
 ‘ပေးကြသလား’
 ‘မခွဲမစိတ်၊ မလှီးမဖြတ်ဘဲ ကုနိုင်လျှင် ကုပါလို့-ခွင့်ပြုကြတယ်’
 ‘ကုရောလား’
 ‘ကုတယ်’
 ‘ဘယ်လိုကုသလဲ’
 ‘မေ့နေတဲ့လူနာကို ခေါင်းကနေ ခြေအထိ လက်နဲ့သပ်ချတာပဲ’
 ‘ဒါပဲလား’
 ‘ဒါပဲ’
 ‘ဘာဖြစ်သလဲ’
 ‘လူနာဟာ မေ့နေရာက ထပြီးထိုင်လာတာပဲ၊ သတိရလာတယ်
 ပေါ့’
 ‘ကောင်းသားပဲ’
 ‘ဆရာတွေရော လူနာရောကပဲ ကျေးဇူးတင်ကြတယ်။ သူ့လိပ်
 စာယူထားပြီး မြွေကိုက်လူနာ ဆိုးဆိုးရွားရွားတွေလာလျှင် ဆရာတွေက
 သူ့ဆီညွှန်ပေးကြတယ်’
 ‘အဲသည်သူက သင်ပေးမှာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဦးဇင်းဆီက အကြံဉာဏ်တောင်းတယ်ဆိုတော့ ဦးဇင်းက ဆင်
 ဆင်ခြင်ခြင်ပြောမှ တော်မယ်နော်’
 ‘သည်လိုလည်း ပြောနိုင်သူထင်လို့ မေးတာပါဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပညာတစ်ရပ်ဟာ အကျိုးမပြုလည်း ဘာမှမဖြစ်ဘူး ဆိုလျင်
တော့ ကောင်းပါတယ်လို့ အလွယ်ပြောဖို့ကောင်းတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အခုဟာက အကျိုးမပြုလျင် လူနာသေမှာဖြစ်လို့ အပြစ်သိပ်ကြီး
တယ်၊ လေးနက်တယ်ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်တော့ သည်ပညာက လူနာကို အကယ်အကျိုးပြုတာ
ဟုတ်၊မဟုတ်နဲ့၊ အကျိုးပြုတာ မဟုတ်ဘဲ အကျိုးပြုယောင်မျိုး ပေါက်နေ
တာလား-ဆိုတာ ဆင်ခြင်ပြရမှာနော်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဦးဇင်းရဲ့ ဗဟုသုတကိုယုံစားလို့ သည်လိုမေးတာဆိုတော့ ဗဟု
သုတနဲ့ပဲ ဆင်ခြင်ပေးမယ်’

‘ဆင်ခြင်ပါဘုရား’

‘ဦးဇင်းတို့မွေးရပ်မှာ လူတစ်ယောက် ရှိတယ်။ သူကဆေးပညာ၊
မှော်ပညာ၊ ဓာတ်ပညာတွေ လိုက်စားတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘာပညာနဲ့မှ အ
သက်မွေးတာ မဟုတ်ဘူး။ ရွာထဲ အရေးပေါ်ဆိုလျင်တော့ သူမပါမပြီး
ထဲကပေါ့’

‘တင်ပါ ဘုရား’

‘တစ်နေ့တော့ မြေပဲနုတ်သိမ်းချိန်၊ အခြားကနည်းသည် အလုပ်
သမကလေးတစ်ယောက် အလုပ်ခွင်မှာ မြွေကိုက်လို့ အိမ်ပြန်ယူလာပြီး
ပြုစုနေကြတယ်’

‘တင်ပါ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါမျိုးဆိုလျှင် ခုနကပြောတဲ့လူက ဦးဆောင်ပဲ။ အခုလည်း လူနာ
ဟာ သူ့လက်ထဲမှာပေါ့’

‘သူကဘယ်လိုကုတာလဲ’

‘ခွဲပြီး၊ သွန်စုပ်တာပဲ’

‘လူတွေအများကြီး ရှိမှာပေါ့’

‘ဝိုင်းပြုစုနေကြတာပေါ့။ အဲသည်မှာ အဖြစ်အပျက်က သည်နေ
ရာမှာ အရေးကြီးတယ်။ ဒါကြောင့် ဒါကလေးကို သေသေချာချာ ပြော
မယ်နော်’

‘ပြောပါဘုရား’

‘လူနာက အပျိုမလေးဖြစ်တယ်။ သူ့အတွက် ငွေစောင်းစရာ မရှိ
ဘူးပေါ့’

‘ဟုတ်မှာပါ’

‘ပြီးတော့လည်း ခွဲစိတ်တယ်ဆိုတာ နာတယ်မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဒါကို ဖြေသိမ့်ပေးတဲ့အနေနဲ့ သူ့ကို ဖမ်းရမ်းလှုပ်ရှား ပေးကြ
တယ်။ ကြာတော့ လူနာရဲ့ တစ်ကိုယ်လုံးဟာ အမျိုးသားတစ်ဦးရဲ့ ရင်ခွင်
ထဲမှာ ခလေးတစ်ယောက်လို ရောက်နေတယ်။ လူနာကလည်း သူ့လူနာ
အဖြစ်ကို မေ့နေသလို အသိဖြစ်နေပြီ။ အဆိပ်သင့်မှုလည်း ပြေသ
လောက် သွေးတွေကောင်းနေပြီ’

‘ပျောက်သွားပြီပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ သည်လိုပဲ ပြောရတော့မှာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဆရာလုပ်တဲ့
အစောက ပြောခဲ့တဲ့လူက သတိရှိသူဆိုတော့ အိမ်ရှင်ကိုသွားပြောတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာပြောတာလဲ’

‘လူနာပျောက်ပြီ။ ဒါပေမဲ့ အဝေးကဧည့်သည် မြွေကိုက်တာ ရွာကလူနဲ့ကုတယ် ဖြစ်နေမယ်။ မသေချင်လို့ ရှင်ရတာ တာဝန်မကျေဘူး ပြောစရာမရှိအောင် ဆရာရန်ကိုပင့်ပြီး အပ်ကြဦးစို့-လို့ပဲ’

‘ဆရာရန်က ဆေးဆရာကြီးပေါ့’

‘ဟုတ်တယ် နယ်အတွင်းကျော်ကြားတဲ့ ဆရာကြီး။ သူကနှစ်မိုင်လောက် အဝေးရွာမှာ ရှိတယ်’

‘သွားပင့်ရောလား’

‘ဟုတ်တယ် ဆရာရန်ရောက်လာတော့ ရွာကဆရာက ဆရာရန်ကို လူနာလွှဲအပ်တာပေါ့။ အဲသည်အချိန်မှာ လူနာအပ်ဖို့အတွက် ရွာက ပြုစုသူတွေက ဘေးဖယ်နေကြပြီ။ လူနာကလည်း အိပ်ရာမှာ အထီးကျန်ပက်လက်ကလေး ဖြစ်နေပြီ’

‘လူနာက အားငယ်မှာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ ဆရာကြီး မအပ်ပါနဲ့လို့ လူနာကငိုပြောတယ်။ ရွာကဆရာက ဒါက ငါ့ထက်တတ်တဲ့ဆရာကြီး ပျောက်အောင်ကုပေးမှာလို့ ချော့မော့ပြီး ဆရာကြီးထံ လူနာကိုအပ်ခဲ့တယ်။

‘သူ့တာဝန်ပြီးပြီပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ အဲသည်လူက ပင်ပန်းလည်းနေတာဆိုတော့ ဆရာကြီးအပ်ပြီး အိမ်ပြန်လာ အိပ်စက် အနားယူနေလိုက်တယ်။ ညနေဘက် အိပ်ရာကထတော့ ငိုသံကြားတယ်။ မေးကြည့်တော့ မြွေကိုက်လူနာ ကောင်မလေး သေပြီသိရတယ်’

‘ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါ ဆင်ခြင်စရာပဲပေါ့’

‘ဘုန်းကြီးဘယ်လိုဆင်ခြင်သလဲ’

‘မြွေကိုက်လူနာတွေဟာ မြွေဆိပ်သင့်ပြီး သေတာတွေရှိသလို ကြောက်ပြီးသေတာလည်း ရှိနိုင်တယ်လို့ပဲ။ လန့်ပြီး သေတာပေါ့’

‘ပြီးတော့ မြွေကိုက်လူနာတွေမှာ မြွေဆိပ်သင့်ပြီး မေ့နေတာတွေ ရှိသလို လန့်ပြီးမေ့မျောနေတာတွေလည်း ရှိနိုင်တယ်။ သည်လို ဆင်ခြင် မိတယ်’

‘ဆက်ပြောပါဦးဘုရား’

‘စတီတေ၊ မန္တာန်တွေ၊ တကယ်ပျောက်တဲ့ဆေးဝါး မဟုတ်တာ တွေနဲ့ ပျောက်တဲ့ မြွေကိုက်လူနာတွေဟာ မြွေဆိပ်သင့်တာ မဟုတ်ဘဲ စိတ်ကျလို့ ဖြစ်တာတွေသာ ပျောက်တာပဲလို့ မှတ်ချက်ချချင်တယ်’

‘သည်လိုဆိုလျှင် အဲသည်ဆရာတွေကြောင့် တကယ် မြွေဆိပ် သင့်သူတွေ သေကြရဖို့ ရှိတယ်၊ သေလည်း သေနေကြတယ်လို့ ဆင်ခြင် မိတယ်’

‘မန္တာန်ဟာ အဆိပ်ကို မပြယ်စေနိုင်ဘူးလား’

‘မပြယ်စေနိုင်လောက်ပါဘူး’

‘အဲဒါကို ဘယ်လိုဆင်ခြင်ကြည့်တာလဲ’

‘မန္တာန်ဆိုတာ အသိပေးချက်မျှပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဆိပ်ဟာ သိ တတ်တဲ့အရာ မဟုတ်ပါဘူး’

‘ခန္ဓသုတ်ပရိတ်က ဘုရားဟောတာပဲမဟုတ်လား ဘုရား’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ အဲသည်သုတ်က အဆိပ်ဖယ်တာဆိုတာထက် အဆိပ်ရှိသတ္တဝါတွေက မကိုက်ဘို့ မေတ္တာပြုတာပဲလို့ ပြောရမှာပါ။ သစ္စာ

နဲ့ မေတ္တာပြုတာပေါ့’

‘အဆိပ်ကို အဆိပ်မဟုတ်အောင် လုပ်နိုင်ဖို့ မရှိဘူးပေါ့’

‘အဲဒါ လက်တွေ့စမ်းကြည့်လို့ရတာပဲ’

‘ဘယ်လိုစမ်းရမှာလဲ ဘုရား’

‘အဆိပ်ကို ခွက်ငယ်တစ်ခုထဲထည့်ပြီး မန်းမှုတ်ရမှာဆို မန်းမှုတ်ပေါ့။ ပြီးလျင် အဲသည်အဆိပ်ဟာ အဆိပ်မဟုတ်တော့ဘဲ ဖြစ်ရဲ့လား၊ စမ်းကြည့်ဖို့ပေါ့’

‘မြွေဆိပ်ကိုတော့ ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ’

‘မြွေဆိပ်ကိုလည်း မြွေကထုတ်ယူလို့ရတာပဲ။ ထုတ်ပြီး၊ လုပ်စရာရှိတာ လုပ်ပေါ့။ ပြီးတော့ အဆိပ်အဖြစ်ကပြယ်ပြီလား စမ်းကြည့်ပေါ့’

‘စတီတို့ မန္တာန်တို့နဲ့တော့ ဘယ်နည်းနဲ့မှဖြစ်နိုင်ခြေ မရှိဘူးလား’

‘မရှိနိုင်ရဘူးပဲ။ ရှိတယ်ထင်လျင် ပြောခဲ့အတိုင်း လက်တွေ့စမ်းကြည့်ပေါ့။ ရလျင်တော့ ရှိလို့ပေါ့။ မရဘဲနဲ့ ရှိတယ်ထင်နေတာတော့ မလုပ်မိဘို့ ကြိုးစားသင့်တာပေါ့’

‘အဲသည်လိုလုပ်လျင် လောကကြီး နစ်နာမယ်။ နစ်နာသူတွေလည်း အများအပြားရှိတယ် ဘုရားနော်’

‘ဟုတ်တယ်၊ အဲဒါ အရိုင်းပဲ’

‘ဘယ်လိုကြောင့် ရိုင်းတာလဲ’

‘မြင်လျင်မြင်တဲ့အတိုင်း ယုံတာပဲ’

‘မြင်တာမယုံ ဘာယုံရမှာလဲ’

‘ဆင်ခြင်ရတယ်။ မြင်တာအတိုင်း မယုံရဘူး၊ မြင်တာကို ကြောင်းကျိုးရှိရဲ့လား ဆင်ခြင်နိုင်မှ မရိုင်းတာ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘စတီဆိုတာက ဘာပြောတာလဲဘုရား’

‘စတီဆိုတာ စတေးနဲ့အတူပဲ။ ကုလားစကား ‘ဆတေ’က လာတာပဲ။ ဆတေဆိုတဲ့ ကုလားစကားဟာ ပါဠိလို သတီ-ဆိုတာက ပြောင်းသွားတဲ့စကားပဲ’

‘သတီက ဘာလဲ’

‘လင်ရဲ့အလိုသာလျှင် အလိုရှိတဲ့ မိန်းမကို ခေါ်တာပဲ။ လင်ထားသလိုနေ။ လင်ကျွေးတာစား။ လင်ပေးတာဝတ်။ လင်သေလျှင် လိုက်သေတာမျိုးလုပ်တဲ့ မိန်းမပေါ့’

‘စတီလုပ်တယ်ဆိုတာလဲ ဒါနဲ့မကွာတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ယူတာ ဖြစ်မှာပဲလား’

‘ဟုတ်တာပေါ့။ ပူတဲ့ရာသီမှာ အပူစာစား။ အေးတဲ့ရာသီမှာ အအေးစာစား အလုပ်ခိုင်းတာဟာ စတီတွေပေါ့’

‘သည်တော့ စတီဆိုတာ ဘာမှန်းမသိ မှတ်ထားတာကလေး လုပ်လိုက်တာမျိုး မဟုတ်ရဘူးပေါ့နော်’

‘ဒါပေါ့’

‘စတေးလဲ သည်လိုပဲလား’

‘အဲသည်အလုပ်ကို အသက်ပေးသွားတာမျိုးရဲ့ အမည်ပါ။ သတ်ပြီးထည့်လိုက်တာမျိုး ခေါ်တာမဟုတ်ဘူး’

‘မြွေကိုက်တာ ပျောက်အောင်လုပ်တဲ့ စတီတွေလည်း မသိနိုးနားတွေ မလုပ်သင့်ဘူး’

‘မြွေဆိပ်ကို ခံနိုင်ရည်ရှိသွားတဲ့အထိ လူ့ခံနိုင်ရည်အားတွေ တိုးပွားလာအောင် အရာဝတ္ထု တစ်ခုခုပေါ့။ လိမ်းဆေး၊စားဆေး၊ထိုးဆေး

အမှုတွေနဲ့ စတေးပြီး လူကိုတည်ဆောက်တာမျိုး ဆိုလျင် စတီလုပ်တာ
ဟာ မှန်မှာပေါ့။ အကျိုးလည်း များမှာပေါ့။ သည်လိုမဟုတ်ဘဲ ဆိုလျင်
တော့ စတီကြောင့် အကျိုးနည်းနိုင်တယ်’

‘ဘုရား၊တရားတွေဟာ စွမ်းတယ်ဆိုတာ မဟုတ်ဘူး’

‘ဘုရားရော၊သံဃာရောပဲ၊ ရောဂါဘယတွေ ဖြစ်နေတာပဲ။ အ
စွမ်းဆုံး ရှင်မောဂ္ဂလာန် လူရိုက်ခံ သေရတယ်။ ဘုရားဆိုလျင် ကျောက်
မောင်းကျပြီး ခြေမကွဲခံရတယ်။ မြွေကိုက်သေတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေလည်း
အများအပြားပဲ။ ဒါမျိုးစွမ်းတာဆိုလျင် ဘယ်-သည်လိုဖြစ်ပါ့မလဲပေါ့’

‘ဘယ်မှာ စွမ်းတာလဲ’

‘လူ့အသိဉာဏ်တွေ တက်လာပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုထိန်းနိုင်တာမှာ
စွမ်းတာ’

၅၃။ ရွှေမြင်တင်တောင်၌ အလည်အပတ်လာသူ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး
အား ရှင်ဉာဏပြောသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဘယ်လဲစကား

‘ဦးဉာဏ တပည့်တော်မပြန်ခင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဘယ်လဲအကြောင်း
ပြောစမ်းပါဦး’

‘ပြောတာပေါ့။ အရှင်ဘုရားက အဲသည်ကျမ်းနဲ့စပ်ပြီး ဘာသိချင်
လို့လဲ’

‘သည်ကျမ်းကို တပည့်တော်တို့က ဖတ်ဖူးတာမဟုတ်ဘူး။ သည်
တော့ ဘာသိချင်တယ် ပြောဖို့လည်း မလွယ်ဘူး’

‘သည်ကျမ်းနဲ့စပ်ပြီး မေးလိုက်လျှင် သည်လိုပဲပြောကြတယ်’

‘ဘယ်သူတွေက ဘယ်လိုတွေပြောဘူးလို့လဲ’

‘သည်ကျမ်းရေးပြီးစ ကျော်ကျော်ကပဲ။ မန္တလေး ဒေးဝန်းဆရာ
တော်ဆီပို့တယ်’

‘မိုးကောင်းတိုက်၊ ညောင်ရမ်းဒေးဝန်းလား၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
လေ’

‘ဟုတ်တယ်။ အဲသည်ဆရာတော်က တပည့်တော်ရဲ့ စာသင်
နောက်ဆုံးမှာ ဆရာပဲ (နောင်အခါ အဘိဓမ္မမဟာရဋ္ဌဂုရုဘွဲ့ရတယ်)’

‘ဘယ်လို သူ့ဆီ ပို့ဖြစ်တာလဲ’

‘အဲသည်မှာ တပည့်တော်ရဲ့ တပည့်ကိုရင်တစ်ပါး အပ်ထားတာ
ရှိတယ်။ အညာသားကလေးပဲ’

‘ဪ-ဟုတ်လား’

‘သူက တပည့်တော်ဆီက မိလိန္ဒပဉ္စာဝတ္ထုဘယ်လဲ မူကြမ်းရေး

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ထားတဲ့စာအုပ်ကို ဖတ်ဖို့ယူသွားပြီး ကျောင်းမှာဖတ်တယ်။ မပြီးသေးတော့ စာအုပ်ကို အိပ်ရာဘေးမှာထားခဲ့မှာပေါ့’

‘သူ ဆွမ်းခံသွားတုန်း ဆရာတော်က ကျောင်းခန်းတွေ လည်စစ်ဆေးကြည့်တယ်။ ကိုရင်အိပ်ရာဘေးက စာအုပ်ကိုတွေ့တော့ ယူသွားတယ်’

‘ကိုရင်ကလည်း ဆရာတော်ဆီမှာ ရှိမှန်းသိတယ်’

‘နောက်ရက်အနည်းငယ်ကြာတော့ ဆွမ်းခံသွားတုန်းမှာ စာအုပ်ကို အိပ်ရာဘေးမှာပဲ လာထားတယ်’

‘ဆရာတော်က ဘာမှမပြောဘူးတဲ့လား’

‘ဟုတ်တယ်-မပြောဘူးလို့ ကိုရင်လာတော့ သည်အကြောင်းကို တပည့်တော်ကို ပြန်ပြောတယ်’

‘ဆရာတော်က မသိနိုးနား နေလိုက်တာလား’

‘ဒါ-သိရအောင် ကိုရင်အပြန်မှာ ဆရာတော်ကိုဆက်ကပ်ဖို့ အထုပ်တစ်ထုပ်နဲ့ စာတစ်စောင် ပေးလိုက်တယ်’

‘ဘာတွေလဲ’

‘အထုပ်က ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဘယ်လဲ စာအုပ်ပဲ၊ စာကတော့ ဆက်ကပ်ရခြင်းအကြောင်းပါ’

‘ဘာတွေရေးလိုက်လဲ’

‘သည်စာအုပ်ဟာ တပည့်တော်တို့ ရေးလိုက်တဲ့စာဖြစ်ကြောင်း၊ တပည့်တော်တို့ အမှန်အမှားကို ပြင်ပေးရမည့်သူကို ကြည့်တဲ့အခါ ဆရာတော်တို့ပဲ ဖြစ်တာကိုသိရလို့ အမှားအမှန် ပဲ့ပြင်ပေးနိုင်ဖို့ ဆက်ကပ်ပါတယ်ဘုရား-လို့ပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဆရာတော်က ဘာပြန်လဲ’

‘ဖတ်ပြီးတော့ နေမှာပါ။ နောက်ရက်တစ်ပတ်လောက်ရှိတော့ စာအုပ်ပြန်ပေးတယ်။ နောက်ဥပုသ်ရက်ရဲ့ သြဝါဒပေးတဲ့အချိန်မှာ သည် အကြောင်း ထည့်ပြောတယ်လို့ ကိုရင်က ပြန်ပြောတယ်’

‘ဘာတွေပြောသလဲ’

‘ပြောတာက တိုတိုတုတ်တုတ်ပဲ’

‘ဘာတဲ့လဲ’

‘ဉာဏတို့က ရဲတယ်၊ ရဲတယ်၊ သိပ်ရဲတယ်၊ အင်း-ဦးပခွင်းသိပ် ရဲတယ်-တဲ့၊ ဒါပဲ’

‘အဓိပ္ပါယ်က ဘာလဲ’

‘သည်အတိုင်း ကြားတာပဲ’

‘ကောက်လျင် ဘယ်လိုကောက်မလဲ’

‘ကောင်း၊မကောင်း မပြောတတ်ဘူးပေါ့။ တစ်ခုခုပြောလျင် တာ ဝန်မကင်း ဖြစ်တော့မယ်၊ မပြောဘဲနေလို့လည်း မဖြစ်တော့ နှစ်ခုလုံး အဓိပ္ပါယ်ရတဲ့ ‘ရဲတယ်၊ ရဲတယ်’-ဆိုတဲ့စကား ပြောတာလို့ ကောက်ရမယ်’

‘ပညာရှင်တွေက ဒါမျိုးပဲ’

‘အရှင်ဘုရားမှတ်ချက်ကို ဖြည့်ပြီး ထောက်ခံရမှာပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ-သည်ကျမ်းပဲ ဒေးဝန်းဆရာတော်က ပြန်ပေးတော့ ဒေးဝန်းကျောင်းက စာသင်သားတွေလက်ထဲ ရောက်မှာပေါ့။ အဲသည်မှာ လည်း ဝေဖန်ချက်က ခက်နေကြပုံပဲ။ အဲသည်ထဲက တစ်ယောက်က တောင်မြို့ကိုပညာနဲ့ စပ်တဲ့သူပေါ့’

‘ကိုးလုံးတကာထဲက စာရေးတဲ့ ကိုပညာလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တယ်၊ သည်စာအုပ်ကို ကိုပညာဆီ သယ်သွားကြတယ်။
ကိုပညာကတော့ စာသမားပေသမားပေါ့။ ဒါကို ဝေဖန်နိုင်မှာပဲ-ဆိုပြီး
တော့ပေါ့’

‘ကိုပညာက ဒါကို ဘယ်လိုဝေဖန်သတဲ့လဲ’

‘သည်စာအုပ်ရဲ့မူရင်းကိုတောင် သူဖတ်ဖူးတာ မဟုတ်ဘူးလို့-
ပြောတယ် သိရတယ်’

‘ဟုတ်တာပဲ၊ သည်စာအုပ်ကလည်း သင်ရိုးအဋ္ဌကထာထဲ ပါတာ
မှ မဟုတ်ဘဲ’

‘ဟုတ်တယ်၊ သည်ဇာတ်လမ်းက သည်မှာတင်ပြီးမသွားဘူး’

‘ဘာဖြစ်သေးလဲ’

‘ကိုးလုံးတကာနဲ့ ဂန္ဓာရုံကလည်း နှစ်ကျောင်းတစ်ကျောင်း နေ
ကြတာ မဟုတ်လား၊ လူတွေက ဆက်နေတာ’

‘ဂန္ဓာရုံ ရောက်သွားရောလား’

‘စာသင်သားတွေဆီ ရောက်သွားပုံပဲ’

‘သူတို့ ဘာပြောနိုင်ကြမှာလဲ’

‘မပြောနိုင်ပေမဲ့ အဲသည်ကျမ်းဆရာက သူတို့ရဲ့ ဒုတိယဘုရား
မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်တော့ ပြောလည်း သိပ်ပြောချင်ကြမှာပဲ’

‘သည်တော့’

‘ကိုယ်မပြောတတ်လျင် ပြောတတ်သူ ရှာရမှာပဲ’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘စာချတွေဆီ မေးကြမြန်းကြ ဖတ်မှတ်စေကြပုံပဲ’
 ‘ဘာတွေ့ရလို့လဲ’
 ‘နောက်ဆုံး ဦးကုဏ္ဍလာဘိဝံသဆီရောက်တယ် ကြားတယ်’
 ‘သူကဘာလဲ’
 ‘အဲသည်မှာရှိတဲ့ အကြီးအကဲ ဆရာတော်ငါးပါးထဲက အထက်
 မြက်ဆုံးလို့ အသိခံရသူပဲ၊ သူက တရားလည်းဟောတယ်’
 ‘သူက ဘာဝေဖန်သတဲ့လဲ’
 ‘အဲဒါ မကြားရဘူး’
 ‘သိရအောင်လုပ်ဖို့ ကောင်းတယ်’
 ‘လုပ်ပြီးပါပြီ’
 ‘ဘယ်လိုလုပ်သလဲ’
 ‘ဦးဂုဏက အဲသည်ကျောင်းထွက်၊အဲသည်ဘုန်းကြီးတွေနဲ့လည်း
 ရင်းနှီးသူပဲ’
 ‘သည်တွေ့ သူ့လွှတ်ရောလား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သူက အားနာမနေဘူးလား’
 ‘သူက အားနာတယ်ဆိုတာ ဘာမှန်းမသိဘူးဆိုတဲ့အထဲကပဲ’
 ‘တော်သေးတာပေါ့’
 ‘ဦးဂုဏက ဘုန်းကြီး သည်စာအုပ်ကိုဖတ်ရတယ် ကြားပါတယ်။
 အဲဒါ ဘယ်လိုလဲ၊ မှားသလား၊မှန်သလားပေါ့။ သည်လိုမေးတယ်’
 ‘ဘယ်လိုဖြေလဲ’
 ‘ဖြေပုံက ပညာရှိတွေ ပြောနေကျအတိုင်းပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လုပ်ပါဦး’

‘တကယ် လေ့လာသူနဲ့ မလေ့လာသူဟာ မှန်ခြင်းမှန်လျှင် တကယ်လေ့လာသူကပဲ မှန်မှာပေါ့-လို့ပြောတယ် သိရတယ်’

‘အဲဒါက ဘယ်လိုလဲ’

‘အဲသည်အတိုင်းပဲ’

‘မှန်လျှင်မှန်၊ မမှန်လျှင်မှား-ပြောဖို့ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဒါက ပညာရှိစကားမှ မဟုတ်တာ’

‘ပညာရှိစကားက တစ်မျိုးလား’

‘ပြောချင်တာ အကုန်ရောက်အောင် စေ့စေ့စပ်စပ်ပြောတာပဲ’

‘အဲသည်မှာ ပြောချင်တာက ဘာလဲ’

‘အချက်နှစ်ချက် ရှိတယ်’

‘ပထမအချက်က ဘာလဲ’

‘သည်ကျမ်းက တင်ပြချက်ဟာ သူတို့သိနေတာနဲ့ မတူဘူးပေါ့’

‘ဒုတိယအချက်ကကော’

‘သူကမှန်တယ်၊ ကိုယ်ကမှန်တယ် နှစ်ဘက်လုံးက ယူလို့ရအောင် လည်း ပြောချင်တယ်’

‘ဒုတိယအချက်ကို ဘာကပြောတာလဲ’

‘လေ့လာသူဟာ မလေ့လာသူထက် မှန်မယ်လို့-ပြောထားတယ်။ တကယ်လေ့လာသူဟာ သူလား၊ ကိုယ်လား ပြမထားဘူး မဟုတ်လား’

‘တကယ်လေ့လာသူဟာ ဘယ်လဲကျမ်းရေးသူကို ပြောတာဖြစ်မှာပါ’

‘ဒါက ကိုယ့်ဘက်က တွေးတာပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သူ့ဘက်က ဘယ်လိုတွေ့မလဲ’
 ‘စာပေကျမ်းဝင်နှံစပ်မှုမှာ သူကသာ အပေါ်မှာရှိမှာ မဟုတ်လား’
 ‘သည်တော့ သူတပည့်တွေအမြင်မှာ သူသိတာကသာမှန်တယ်
 ထင်ယောင်စရာ ဖြစ်လို့ရတာပေါ့’
 ‘စကားအရ ယူရတာတွေကလည်း မလွယ်ပါလား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဦးဉာဏက သည်လိုဘာဖြစ်လို့ ယူပြနိုင်ရတာလဲ’
 ‘သူတို့ရဲ့ နကိုယ်အယူကို ဘာမှမတုန်မလှုပ် အရှိရပ်တည်နေ
 တာဟာ သက်သေပါပဲ’
 ‘သည်လို တည်နေတယ်လို့ ဘာနဲ့သိလဲ’
 ‘မတည်လျှင်၊ အသစ်ပြောသူဆီ ရောက်မလာပဲ မနေနိုင်ရဘူးပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါ - ဟုတ်ပါ။ ကဲ- နားကြဦးစို့။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဘယ်လဲအကြောင်း
 မရောက်လိုက်ဘူး၊ နောက်မှ ပြောရအောင်’

၅၄။ ရွှေမြင်တင်တောင်၌ မနေ့ကပြောခဲ့သော ဧည့်သည်ဘုန်းကြီး
အား ရှင်ဉာဏပြောသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဘယ်လဲစကား

‘ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဘယ်လဲကျမ်းနဲ့ စပ်ပြီး မေးချင်တာမေးပါ’
‘သည်ကျမ်းကို ဘာကြောင့်ရေးဖြစ်တာလဲ’
‘နိဗ္ဗာနဒီပနီကျမ်းမှာ ဘာကြောင့် သည်လိုဖြစ်နေရတာလဲဆိုတာ
လက်သည်ကြည့်တဲ့အခါ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကိုတွေ့တယ်။သည်ကျမ်းကြောင့်
‘နိဗ္ဗာနဒီပနီ’ သည်လိုဖြစ်ရတယ်လို့ သုံးသပ်မိလို့ပေါ့’
‘ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းက ဘယ်တုန်းက ရေးတာလဲ’
‘သည်ကျမ်းဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း တစ်ထောင်ခြောက်ရာ
လောက်က ရေးခဲ့တာပဲ’
‘ရေးသူကတော့ အဋ္ဌကထာကျော်ကြီး ရှင်ဗုဒ္ဓဃောသပေါ့’
‘ဟုတ်ပါတယ်’
‘ဘယ်လိုရည်ရွယ်ချက်နဲ့ သည်-ဘယ်လဲကျမ်းကို ရေးတာလဲ’
‘တကယ်တော့ ဘယ်လဲကျမ်း-လို့ရေးတာ မဟုတ်ပါဘူး’
‘ဘယ်လိုရေးတာလဲ’
‘သုံးသပ်ချက်အဖြစ် ရေးတာပါ’
‘ဘယ်ကြောင့် ‘ဘယ်လဲ’-ဖြစ်သွားရတာလဲ’
‘ရေးပြီးတော့ အမှားတွေ တင်းကြမ်းဖြစ်နေတာတွေ့ရပြီး ‘ဘယ်
လဲ’-နာမည်တပ်လိုက်လို့ပဲ’
‘ရေးတုန်းက သုံးသပ်ချက်အဖြစ် ရေးတယ်ဆိုတော့ သုံးသပ်
ကြည့်တဲ့အနေနဲ့ ရေးတယ် ဆိုလိုတာပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါတယ် အမှားအမှန် မသိပါဘူး။မှားလျင် မထောက်မညှာ
မှားတယ်-ပြောမယ်။ မှန်တာလည်း မထောက်မညှာဘဲ မှန်တယ်-ပြော
မယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ကူးနဲ့ သုံးသပ်တဲ့အနေနဲ့ ရေးတာပါပဲ’

‘မှန်တာတွေပါမယ် ထင်သလား’

‘ထင်တာပေါ့’

‘ငယ်ငယ်က သည်ကျမ်းကို မသင်ယူဘူးဘူးလား’

‘မသင်ယူဖူးဘူး။ ဒါပေမဲ့ တောထွက်စကတော့ ဒါထဲက ကျင့်စဉ်
တွေ ဖတ်ရတယ်’

‘အဲသည်မှာတုန်းက မှန်တယ်-ထင်သလား’

‘ထင်ပါတယ်’

‘အခု ဘာတွေမှားတာ တွေ့ရသလဲ’

‘အားလုံးလို့ပဲ ပြောရမယ်’

‘ဘယ်လိုကြောင့်လဲ’

‘သည်ကျမ်းက အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာကျမ်းပဲ’

‘ဘာကိုဖွင့်တာလဲ’

‘ဘုရားဟောတဲ့ စကားကလေး သုံးလုံးတည်းကို ဖွင့်တာ’

‘ဘာတွေလဲ’

‘သီလရယ်၊ သမာဓိရယ်၊ ပညာရယ်-သည်သုံးလုံးပါ’

‘သုံးလုံးစလုံးမှာပဲ ဖွင့်ပုံမှားနေသလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဟုတ်ပါ့မလား’

‘မထင်ချင်စရာပဲ’

‘သီလမှာ မှားပုံ အတိုချုပ်လောက် နားလည်အောင် ပြောလို့
ရမလား’

‘ရမှာပါ’

‘ရလျင်လုပ်ပါဦး’

‘သီလအားလုံးဟာ သည်သီလ အရတွေပဲလို့ ဖွင့်တယ်’

‘သီလမို့ သီလအရကောက်တာ ဘာမှားသလဲ’

‘ဘုရားက သီလအားလုံးကို သီလလို့ဟောခဲ့တာမှ မဟုတ်တာပဲ’

‘သည်လိုမဟုတ်ဘူးလို့ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ပြောနိုင်တာလဲ’

‘ဘုရားဟောနဲ့ပဲ ပြောနိုင်တာပဲ’

‘ဘယ်လိုဟောလို့လဲ’

‘သည်သီလဟာ လောကအရှုပ်ခုတ်ထွင်ဖို့ ရပ်တည်ရမည့်သီလ
လို့ပဲ’

‘ဟုတ်တယ်’

‘လောကအရှုပ်ခုတ်ထွင်ဖို့ လမ်းစဉ်အကျင့်က မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးပဲ’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘သည်တော့ သည်အရှုပ်ခုတ်ထွင်တဲ့အခါ ရပ်တည်ရမည့် သီလ
ကလည်း ‘မဂ္ဂင်သီလ’-ပဲပေါ့’

‘သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ- သည်သုံးခုလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ပါတိမောက်သီလတွေ မရနိုင်ဘူးလား’

‘ဘယ်ကလာ ဘုရား၊ မဆီမဆိုင်’

‘ဘာဖြစ်လို့မဆိုင်တာလဲ’

‘ပါတိမောက်သီလက သံဃသုဋ္ဌ။ သံဃဖာသု-စတာတွေဖြစ်ဖို့ပဲ၊
လောကအရှုပ်ခတ်ထွင်ဖို့ မဟုတ်ဘူးပဲ’

‘သည်ထက်ထင်ရှားအောင် ပြောပါဦး’

‘ပါတိမောက်သီလက သံဃစုစည်းမှု မြဲအောင် ရပ်တည်ရမည့်
သီလပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘သံဃာဟာများလာတော့ တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ဆိုလျှင် သံ
ဃာ ပြိုကွဲလာမှာပေါ့။ အစုဖြစ်နေတော့ အစုရဲ့စည်းရုံးမှု ကျစ်လျစ်ခိုင်မာ
တဲ့အစု ဖြစ်မယ် မဟုတ်လား။ သည်လိုဖြစ်ဖို့ အစုဝင်ဖြစ်သူရဟန်းတွေ
တစ်ပါးချင်း လိုက်နာရမည့် ရပ်တည်ချက်စည်းကမ်းတွေဟာ ပါတိမောက်
တွေပေါ့’

‘ပါတိမောက်ဟာ မဂ်ဖိုလ်နဲ့ မပတ်သက်ဘူးပေါ့’

‘တိုက်ရိုက် မပတ်သက်ပါဘူး’

‘ဟုတ်ပါ့မလား’

‘ဘာကြောင့်မေးတာလဲ’

‘ပါတိမောက် သီလသေးသေးကလေး ပျက်ကွက်တာဟာ ဈာန်
မဂ်ဖိုလ်ကို တားနိုင်တယ်-လို့ သိနေမိလို့’

‘အဲဒါ ဘယ်ကသိတာလဲ’

‘ပါတိမောက်နိဒါန်းထဲက ‘အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ’-ဆိုတာက
သိတာပဲ’

‘အာပတ် မပြောတာဟာ အန္တရာယ်ရှိတယ်လို့ ဘုရားဟော
တယ်ပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲသည်မှာ အန္တရာယ်ဟာ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ရဲ့ အန္တရာယ်လို့ အဖွင့်
သိနေတယ်ပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲသည်အဖွင့် မှားပါတယ်’

‘ဦးဉာဏက ပြောနိုင်လိုက်တာ’

‘အမှားကြာလို့ အမှန်ဖြစ်တာ မကောင်းပါဘူး။ အများညီလို့
‘ဤ’-ကို ‘ကျွဲ’-လို့ ဖတ်တာလည်း မကောင်းပါဘူး’

‘အဲသည်အန္တရာယ်ဟာ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ရဲ့ အန္တရာယ်မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘာရဲ့အန္တရာယ်လဲ’

‘ပါတိမောက် ပြမှုရဲ့ အန္တရာယ်ပါ’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘သံဃာကို ပါတိမောက်ပြတဲ့အခါ သံဃာဝင်ရဟန်းတစ်ပါးက
အာပတ်စစ်တဲ့အခါ ရှိလျက်နဲ့ မဖော်လျင် ပါတိမောက်ဆက်ပြတာကို
ဌပနလုပ်တယ်ဆိုပြီး ရပ်ထားပါတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်လိုဖြစ်လျင် သံဃာမှာ အန္တရာယ်ရှိပြီ မဟုတ်လား’

‘ပါတိမောက်ပြတာ ပြီးလို့ မရတော့တဲ့အတွက် သံဃာဟာ ကိစ္စ
တန်းလန်းနဲ့ နေရတော့မှာပေါ့’

‘ဒါ-အန္တရာယ်ပေါ့။ သည်အန္တရာယ်ဟာ ပါတိမောက်ကို အာ
ပတ်ဖုံးထားလို့ ကျရောက်တဲ့အန္တရာယ်ကို ထင်ရှားတယ်မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်သားပဲ။ ဒါ-ရှင်းစရာပဲပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါနဲ့စပ်ပြီး သည်ထက်ရှင်းအောင် ပြောစရာရှိသေးလျင် ပြော
စမ်းပါဦး’

‘အာပတ်ရှိလျက် မင်ဖိုလ်ကိုမတားပုံ ပြောရမှာပဲ’

‘ဟုတ်ရဲ့လား ဦးဉာဏရယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒေဝဒတ်က ဘုရားကို ဂိုဏ်းခွဲသွားတော့ နောက်လိုက်ရဟန်း
တချို့ ဒေဝဒတ်နဲ့ ပါသွားကြတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲသည်ရဟန်းတွေ ရှင်သာရိပုတ္တရာတို့ သွားပြီး တရားဟော
ကြတာ တရားရပြီး ပြန်လိုက်လာကြတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်အကြောင်း ဘုရားလျှောက်တော့ ဘုရားက သည်ရဟန်း
တွေကို ‘ဘေဒါနုဝတ္တက’-လုပ်လို့သင့်တဲ့ အာပတ်ကို ဒေသနာကြားစေ
ရမယ်လို့ မိန့်ကြားတယ်’

‘ဂိုဏ်းခွဲနောက်လိုက်လုပ်လျင် အာပတ်သင့်ဖို့ ပညတ်ထားတာ
မရှိဖြစ်ပြီး အာပတ်မသင့်လို့ တရားရကြတာများလား’

‘အာပတ်မသင့်လျင် ဒေသနာကြားခိုင်းစရာ ရှိပါ့မလား’

‘အခုမှ ပညတ်လို့များလား’

‘ဒါဆိုလည်း အာဒိကမ္မိက ပုဂ္ဂိုလ်တွေမို့ ဒေသနာကြား မခိုင်းရ
ဘူး’

‘ဟုတ်တယ် အဲဒါဆိုလည်း အာပတ်မသင့်သေးသူတွေပဲ’

‘ထင်ရှားပါတယ်၊ ဘယ်လိုလဲ’

‘သည်ရဟန်းတွေ တရားရတယ်ဆိုတာရယ်၊ အာပတ်ရှိသူ ဆို
တာရယ်တွေပါပဲ’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘ဒါကြောင့် ပါတိမောက်သီလပျက်လျင် ဈာန်မဂ်ဖိုလ်အန္တရာယ်
မရှိပါဘူး ဆိုတာပေါ့’

‘အန္တရာယ်ဟာ ပါတိမောက်ပြုမှုဆိုင်ရာ အနှောင့်အရှက် ပြော
တာပဲ’

‘ပါတိမောက် သီလဟာ သည်မှာသံဝဏ္ဏနာအဖွင့်လုပ်တဲ့ အဖွင့်
ခံ သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်အရ မဟုတ်ကြောင်း သည်ထက်ထင်ရှားတာလည်း
ရှိပါသေးတယ်’

‘လုပ်စမ်းပါဦး’

‘ဘုရားလက်ထက်က တကာ၊တကာမတွေ မဂ်ဖိုလ်တွေ မရကြ
ဘူးလား’

‘ရကြတာပေါ့။ ဝိသာခါ၊ အနာထပိဏ်၊ ဗိမ္ဗိသာရ၊ စိတ္တ၊ ဥပါလိ
အများအပြားပဲ’

‘သူတို့တတွေ တရားရကြတယ်ဆိုတော့ လောကီအရှုပ် ရှင်းနိုင်
ကြတာပဲမဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တာပေါ့၊ အကုန်မရှင်းသေးတောင် ရှင်းသလောက် ရှင်း
တာပေါ့’

‘သည်သူတွေဟာ သီလပေါ်ရပ်တည်မှ ရှင်းမယ်’ ပြောထားတဲ့
အတိုင်း သီလပေါ် ရပ်တည်မိသူများ ဖြစ်ကြမယ်မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်၊ ရပ်တည်မှ ရှင်းနိုင်မှာဆိုတော့ ရှင်းနိုင်တယ်ဆိုလျင်

ရပ်တည်မိလို့ဆိုတာ ထင်ရှားပါတယ်’

‘သူတို့ရပ်တည်တဲ့ သီလဟာ ပါတိမောက်သီလတွေ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား’

‘အိမ်ထောင်သားမွေးနဲ့ သူတွေပဲ ပါတိမောက်သီလတွေ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး’

‘ပါတိမောက်သီလဟာ အရှုပ်တွေရှင်းသူ ရပ်တည်ရမည့် သီလစာရင်းမှာ ပါဝင်လျင် သည်သူတွေဟာ ပါတိမောက်သီလမှာ မရပြီ။ သည်တော့ အရှုပ်မရှင်းနိုင်သူဘဲ ဖြစ်ရမှာမဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်တော့ သည်သူတွေရှင်းနိုင်တာ ကြည့်ပြီး ပါတိမောက် သီလဟာ သည်-အဖွင့်ခံသီလအရမှာ မပါတာသေချာတယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါ’

‘ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဟာ မဂ္ဂသီလအဖွင့်ခံပုဒ်ကို သမဏသီလတွေနဲ့ ဖွင့်နေတယ်။ ဒါ-သီလအဖွင့်မှားနေပုံ အကျဉ်းသိစရာပဲ’

‘ဟုတ်ပါရဲ့’

‘သည်လောက်အရင်းကျတာ မှားပြီးလျင်တော့ မမြင်ဘဲသွားသူတို့ကိမ်မှာတွေဟာ ပြောစရာမရှိ ဖြစ်မယ်ပေါ့’

‘သမာဓိအဖွင့်မှားပုံ နည်းနည်းပြောပါဦး’

‘အာရုံတစ်ခုမှာ စိတ်စေတသိက်တွေကို ထားတယ်ဆိုတဲ့အနက်ဟာ သမာဓိပဲ-လို့ သမာဓိကိုအနက်ဖော်တယ်’

‘အဲဒါ မမှန်ဘူးလား’

‘မမှန်ဘူး ပြောရမှာပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘အာရုံတစ်ခုဟာ အမှတ်မရှိတဲ့အာရုံ ဖြစ်နေလို့ပဲ’
 ‘ဘယ်လိုအမှတ်ရှိတဲ့အာရုံ ဖြစ်ရမှာလဲ’
 ‘ဝိရမိတဗ္ဗအာရုံ-ဖြစ်ရမှာ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်ဖြစ်တဲ့ အဖွင့်ခံသမာဓိပုဒ်ဟာ လောကုတ္တရာ
 သမာဓိပုဒ် ဖြစ်လို့ပဲ’
 ‘လောကုတ္တရာဖြစ်ကြောင်း ဘယ်လိုသိနိုင်တာလဲ’
 ‘အရှုပ်အထွေးတွေကို သုတ်သင်နိုင်အောင် ပွားရမည့် စိတ္တဘာ
 ဝနာ-ဖြစ်လို့ပဲ’
 ‘သမာဓိက ဘယ်နှစ်မျိုးရှိတာလဲ’
 ‘အမျိုးမျိုးပဲ’
 ‘အကြမ်းအားဖြင့်ပေါ့’
 ‘နှစ်မျိုး’
 ‘ဘာတွေလဲ’
 ‘လောကီနဲ့ လောကုတ္တရာပေါ့’
 ‘လောကီသမာဓိက ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကဖွင့်တဲ့ သမာဓိဟာ လောကီသမာဓိပဲ’
 ‘သူဖွင့်တာ ပြောပါဦး’
 ‘အာရုံတစ်ခုမှာ စိတ်ကိုထားတာပေါ့။ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဈာန်
 သမာဓိပဲ’
 ‘လောကုတ္တရာ သမာဓိက ဘယ်လိုသမာဓိဖြစ်ရမှာလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လက္ခဏပနိဇ္ဈာန ဈာန်သမာဓိ ဖြစ်ရမှာ’
 ‘အဲဒါက ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ဝိရမိတဗ္ဗအာရုံတွေရဲ့ လက္ခဏာတွေမှာ စိတ်,စေတသိက်တွေ
 ထားတာပေါ့’
 ‘ဝိရမိတဗ္ဗအာရုံက ဘာလဲ’
 ‘မိစ္ဆာဝါစာ၊ မိစ္ဆာကမ္မန္တ၊ မိစ္ဆာအာဇီဝ’
 ‘လက္ခဏာတွေက ဘာတွေလဲ’
 ‘အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တတွေပေါ့’
 ‘အဲဒါက ဘယ်သူ့ရဲ့လက္ခဏာတွေလဲ’
 ‘အဲသည် ဝိရမိတဗ္ဗအာရုံတွေရဲ့ လက္ခဏာတွေပေါ့’
 ‘အပြော,အလုပ်,အနေ လွန်ကျူးမှုတွေရဲ့ ပျက်စီးမှု၊ ဆင်းရဲမှု၊
 အနှစ်မဲ့မှုဖြစ်တဲ့ အာရုံတွေမှာ စိတ်တွေကိုထားတာ လောကုတ္တရာသမာဓိ
 လို့ ပြောလိုတာနော်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘လောကုတ္တရာသမာဓိကို သည်လို ဘယ်မှာဖွင့်တာ တွေ့သလဲ’
 ‘တပည့်တော်စိတ်ထဲမှာပဲ တွေ့တယ်’
 ‘ဒါဆို တော်ပါ့မလား’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘လူက ငယ်လို့’
 ‘အကောင်သေးလို့ပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သေးတာ,ကြီးတာ မြင်ရလို့လား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မြင်တာနဲ့ပြောရတာပဲ’
 ‘မယုံလျင် ဘုရားဆီသွားမယ်’
 ‘ဘယ်လိုသွားမလဲ’
 ‘ခေါ်ပါ့မယ်’
 ‘ခေါ်လျင် လိုက်ရမှာပေါ့’
 ‘အရှုပ်ကို ခုတ်ထွင်သူဟာ လောကီသားလား၊ လောကုတ္တရာ
 သားလား ဘုရားဘယ်လို ဟောသလဲ’
 ‘လောကုတ္တရာပေါ့’
 ‘သည်လိုဆိုလျင် ခုတ်ထွင်နိုင်ဖို့အကျင့်ဟာ လောကီ-လား၊
 လောကုတ္တရာ-လား’
 ‘လောကုတ္တရာအကျင့်ပေါ့’
 ‘လောကုတ္တရာအကျင့်ဟာ မဇ္ဈိမပဋိပဒါလား၊ အဲသည်ရဲ့ အစွန်း
 တွေလား’
 ‘မဇ္ဈိမပဋိပဒါပေါ့’
 ‘မဇ္ဈိမပဋိပဒါဟာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးဖြစ်တယ်ဆိုလျင် အဲသည်ထဲမှာ
 သမာဓိမဂ္ဂင်တွေဟာ ဘာတွေလဲ’
 ‘သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိပေါ့’
 ‘သမ္မာဝါယာမဆို သမ္မာတွေကို အားထုတ်တာလား၊ မိစ္ဆာတွေကို
 အားထုတ်တာလား’
 ‘သမ္မာတွေပေါ့’
 ‘သမ္မာတွေက ဘာတွေလဲ’
 ‘အဲဒါ ပြောပါဦး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လေးမျိုးရှိတယ်’

‘ပထမကဘာလဲ’

‘ဖြစ်ပြီးတဲ့မကောင်းမှု-ပယ်တာ’

‘ဒုတိယက’

‘မဖြစ်သေးတဲ့မကောင်းမှု-မဖြစ်စေတာ’

‘တတိယက’

‘မဖြစ်သေးတဲ့ကောင်းမှု-ဖြစ်စေတာ’

‘စတုတ္ထက’

‘ဖြစ်ပြီးကောင်းမှု များအောင်-ပွားစေတာပဲ’

‘ဒါတွေဟာ သမ္မာတွေလား၊ မသမ္မာဘူးလား’

‘သမ္မာပါတယ်’

‘ကောင်းမှုဆိုတာ ဘာလဲ’

‘အဲဒါ ပြောပါဦး’

‘သမ္မာတဲ့ အပြော၊ အလုပ်၊ အနေ’-တွေပေါ့’

‘ဒါတွေပျက်နေလျှင် ပျက်တာတွေပယ်၊ မပျက်လျှင် မပျက်အောင်နေ၊ ဒါတွေမကောင်းလျှင် ကောင်းအောင်လုပ်၊ ကောင်းလျှင် ဆထက်ကောင်းအောင် လုပ်တာတွေ၊ အားထုတ်တာ သမ္မာဝါယာမပေါ့’

‘ဟုတ်တယ် အဲသည်ကောင်းတာတွေ အားထုတ်တဲ့သူဟာ မကောင်းတာတွေရဲ့ အဖြစ်တွေမှာ စိတ်တွေ မထားရဘူးလား’

‘အဲဒါတွေဟာ ရှောင်ကြဉ်ရမှာတွေရဲ့ လက္ခဏာ၊ ဝိရမိတဗ္ဗအာရုံရဲ့ လက္ခဏာတွေပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ သမ္မာသတိဆိုလည်း သည်လိုပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ကာယ,ဝေဒနာ,စိတ္တ,ဓမ္မ၊ သည်လေးဝမှာပေါ်လာတဲ့ အဘိဇ္ဈာ,
ဒေါမနဿတွေပယ်ဖို့ သတိထား ရှုပွားနေထိုက်တာဟာ သမ္မာသတိ
မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သူ့သတိထားတာ ကာယ,ဝေဒနာ,စိတ္တ,ဓမ္မ၊ သည်လေးဝ ဟုတ်
ရဲ့လား’

‘မဟုတ်ဘူးပဲ’

‘အဘိဇ္ဈာနဲ့ ဒေါမနဿကို သတိထားတာ မဟုတ်လား’

‘ကာယ-စတာတွေက ဘာပြောတာလဲ’

‘အဘိဇ္ဈာ,ဒေါမနဿတို့ ပေါ်တာကို စောင့်ကြည့်ရမည့် နေရာ
တွေ ပြောတာပေါ့’

‘အဘိဇ္ဈာ,ဒေါမနဿကို သတိထားတာပေါ့’

‘အဘိဇ္ဈာ,ဒေါမနဿတွေဟာ ရှောင်ကြဉ်ရမည့် ဝိရမိတဗ္ဗဓမ္မ
တွေ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘အဲဒါတွေဟာ ဘယ်လက္ခဏာတွေရှိမလဲ’

‘အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ-တွေရှိတာပေါ့’

‘အဲသည်လက္ခဏာတွေထားတဲ့ သတိဟာ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန
ဈာန်ဖြစ်တဲ့ လောကုတ္တရာသမာဓိဝင် သတိပဲ’

‘သမာဓိလည်း သည်လိုပဲပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘နည်းနည်းလုပ်ပါဦး’

‘မိစ္ဆာဝါစာ၊ မိစ္ဆာကမ္မန္တ၊ မိစ္ဆာအာဇီဝတွေရဲ့ အနိစ္စအစရှိတဲ့ လက္ခဏာတွေဖြစ်တဲ့ အာရုံမှာ စိတ်တွေ ထားတာပဲ’

‘သည်တော့ မဂ္ဂင်သမာဓိဟာ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဈာန်သမာဓိ မဟုတ်ဘူး၊ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနဈာန်သမာဓိပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်က သမာဓိအရကို ဘယ်အာရုံမဆို အာရုံတစ်ခုမှာ စိတ်တည်နေတာဟာ သမာဓိပဲဆိုပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်ကို ဖွင့်ပြနေတယ်’

‘အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဈာန်သမာဓိ ဖွင့်ပြတော့ သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဒ်ကို သံဝဏ္ဏနာလုပ်တာ လွဲနေတာပေါ့’

‘အဲဒါပဲ၊ ကျန်တာတော့ မပြောကြစို့နဲ့’

‘ဒါဆိုတော့ ဟုတ်တာပဲ’

‘ဒါတောင်မှ တချို့က ပြောသေးတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ကောင်းတာနည်းနည်းမှ မပါတော့ဘူးလို့ပေါ့’

‘မကောင်းတာထား၊ ကောင်းတာပွားဖို့ပေါ့’

‘ကောင်းတာဘယ်လိုပြောပါ့မယ်’

‘ဟုတ်ပါ။ ပညာအမှား နောက်နေ့မှဆက်ပါဦး၊ နားပါဦး’

၅၅။ ရွှေမြင်တောင်၌ နေည့်သည်ဘုန်းတော်ကြီးအား စတုတ္ထနေ့၌
ရှင်ဉာဏပြောသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဘယ်လဲ စကား

‘ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို သီလနဲ့သမာဓိအဖွင့်တွေ မမှန်ပေမဲ့ ပညာ
အဖွင့်ကတော့ မမှားလောက်ဘူးလို့ အတော်ကြီး မျှော်လင့်ခဲ့တယ်’
‘မျှော်တဲ့အတိုင်း မဖြစ်ဘူးလား’
‘ဟုတ်တယ်’
‘ပညာမှာ နက်နက်နဲနဲ ပြောမှာနော်’
‘ပြောတာပေါ့’
‘သူပြောတာတွေကို ထောက်မီရဲ့လား’
‘မီပြီလား ဘုရား’
‘သူက ဘာတွေပြောလို့လဲ’
‘မဟဂ္ဂတတွေ ပြောတယ်’
‘မဟဂ္ဂတက ပညာလား’
‘ဘယ်ဟုတ်မလဲ’
‘ဘာလဲ’
‘ယောဂပေါ့’
‘ယောဂဆိုတာ ဘာလဲ’
‘စိတ္တဇပေါ့၊ ဒုက္ခလို့လည်း ပြောနိုင်တယ်’
‘ဟုတ်ပျံ့မလား’
‘အမှန်ပဲ’
‘ဉာဏ်စဉ်တွေနဲ့ ပြထားတာပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဉာဏ်စဉ်ပါတိုင်း လောကုတ္တရာဉာဏ် မဟုတ်ဘူး၊ လောကီမှာ
 လည်း ဉာဏ်စဉ်တွေရှိတယ်’
 ‘ဉာဏ်စဉ်ဆိုတာ ဘာလဲ’
 ‘ဖြစ်တဲ့အစဉ်ကို သိတာပေါ့’
 ‘ဘာရဲ့ဖြစ်တဲ့အစဉ်ကို သိမှာလဲ’
 ‘ဘာရဲ့အဖြစ်-ဖြစ်ဖြစ် သိတဲ့အစဉ်ဟာ ဉာဏ်စဉ်ပြောနိုင်ပါတယ်’
 ‘တစ်ခုလောက် ပုံစံထုတ်ပြပါဦး’
 ‘စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ဓားနဲ့ တစ်ချက်တည်း ပြတ်အောင်ခုတ်ပါ။
 တစ်ချက်တည်းနဲ့ပြတ်လျင် စာရွက်တွေ တပြိုင်နက်ပြတ်တယ် ထင်ရမယ်’
 ‘တကယ်လည်း မပြတ်ဘူးလား’
 ‘မပြတ်ဘူး’
 ‘ဘယ်လိုသိမလဲ’
 ‘ဉာဏ်နဲ့ စဉ်ကြည့်ရမှာပေါ့’
 ‘ဘယ်လို စဉ်မလဲ’
 ‘ဓားသွားဟာမြန်ပေမဲ့ စာရွက်တစ်ရွက် ပြတ်နေဆဲမှာ နောက်
 တစ်ရွက် မပြတ်ရသေးဘူး။ ဒုတိယစာရွက် ပြတ်ဆဲမှာ ပထမအရွက်က
 ပြတ်ဆဲ မဟုတ်တော့ဘူး၊ ပြတ်ပြီး ဖြစ်သွားပြီ။ တတိယစာရွက်ကတော့
 ပြတ်ပြီးလည်း မဟုတ်ဘူး၊ ပြတ်ဆဲလည်း မဟုတ်ဘူး၊ ပြတ်ဖို့စောင့်နေရတဲ့
 ပြတ်လတံပဲ ဖြစ်တယ်။ သည်လိုနဲ့ စာရွက်သုံးရာရှိလျင် သုံးရာလုံး တစ်
 ချိန်စီ ပြတ်ကြတာ ဖြစ်တယ်။ သည်လို ဉာဏ်အသိကို စဉ်မယ်’
 ‘ဟုတ်တာပဲ’
 ‘ဒါကြောင့် ဉာဏ်ကိုစဉ်ပြီး ပြနိုင်ကာမျှနဲ့ ပညာဖြစ်ပြီ၊ လောကုတ္တ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ရာဖြစ်ပြီ ပြောလို့မရဘူး’

‘လောကုတ္တရာဆိုတာ ဘာလဲ’

‘စိတ္တဇ-မရှိတာ၊ ဒုက္ခ-မရှိတာပေါ့’

‘ပေါ်လွင်အောင် လုပ်စမ်းပါဦး’

‘လူမှာ ဒုက္ခတွေရှိတယ်၊ အဲသည်ဒုက္ခကို ဖယ်ရှားတာတွေလည်း လုပ်ကြတယ်၊ သည်လို ဖယ်ရှားတာဟာ နောက်ထပ်ဒုက္ခတစ်ခုနဲ့ အလဲ အလှယ်လုပ်တာဆိုလျင် အဲဒါ-လောကီပဲ’

‘လက်ရှိဒုက္ခပျောက်အောင် နောက်ဒုက္ခတစ်ခုနဲ့ လဲလှယ်လိုက် တာလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ပုံစံထုတ်စမ်းပါဦး’

‘မူးယစ်ဆေးသုံးသူက မူးယစ်ဆေး ဆာလောင်တဲ့ဒုက္ခကို ဖြေ ရှင်းတဲ့အနေနဲ့ မူးယစ်ဆေးကို သုံးလိုက်တယ်။ အဲဒါ မူးယစ်ဆေး ဆာ လောင်တဲ့ဒုက္ခ နှိမ်နင်းနည်းပဲ။ ငြိမ်းလည်းငြိမ်းတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ နောက်ထပ် ပြန်ပြီးဆာလောင်စရာကို သူယူလိုက်ရတယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါဟာ ဒုက္ခငြိမ်းပေမဲ့ ဒုက္ခက မငြိမ်းဘဲ တိုးပွားလာအောင် လုပ်မိလျက်ဖြစ်နေလို့ အဲသည်ဒုက္ခငြိမ်းနည်းကို လောကီလို့ခေါ်တယ်’

‘လောကီဆိုတာ သည်ဘဝအတွက်၊ လောကုတ္တရာဆိုတာ နောင်ဘဝအဆက်ဆက်ဆိုင်ရာ ဆိုတာတွေ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ’

‘အဲဒါကိုက စိတ္တဇဆိုတော့၊ လောကီပေါ့။ သည်ကဒုက္ခကို ဟိုကလို့ထင်ရတဲ့ ဒုက္ခနဲ့ လဲလိုက်လို့ပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လောကုတ္တရာ ပြောပါဦး’

‘ပြဿနာတစ်ရပ်၊ ဒုက္ခတစ်ရပ်ကို ဖြေရှင်းရာမှာ နောက်ပြဿနာ သို့မဟုတ် ဒုက္ခပေါ့။ အဲဒါနဲ့ အလဲအလှယ်မလုပ်ဘဲ ပြဿနာဒုက္ခကို အပြီး ငြိမ်းအောင် ငြိမ်းတာဟာ ပြဿနာကလွတ်တဲ့အတွက် လောကုတ္တရာပဲ’

‘ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကပြောတဲ့ပညာက လောကီပညာတွေ ဖြစ်နေတယ် ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘယ်လိုလုပ်ပြီးသိသလဲ’

‘ရုပ်၊နာမ် ရှုပွားလို့ရတဲ့ဉာဏ်က ငယ်မွေးခြံပေါက် ဖြစ်နေလို့ပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ပြောတဲ့ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်၊ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်၊ သမ္မသနဉာဏ်၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အစရှိတာတွေဟာ ရုပ်၊နာမ်ကို လဟာ ပြင်သုည ဖြစ်အောင် ရှုကြည့်သိမြင်မှုအပိုင်း ဆိုင်ရာရဲ့ အသိဉာဏ်တွေပဲ’

‘ရုပ်၊နာမ်ကဖြစ်ပျက်နေတော့ ဒုက္ခ- လောကီ။ သုညတ အဖြစ် အပျက်ကင်းလို့ နိရောဓ- လောကုတ္တရာ မဟုတ်ဘူးလား’

‘မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘယ်လို မဟုတ်တာလဲ’

‘မဟုတ်ပုံပေါ်အောင် နည်းနည်းမေးမယ်’

‘မေးပါ’

‘ရုပ်၊နာမ်ဖြစ်ပျက်တာ ဒုက္ခဆိုတယ်၊ ရုပ်၊နာမ်ဖြစ်ပျက်လို့ ဒုက္ခ- ဘယ်လိုရောက်သလဲ’

‘နှိပ်စက်တယ်ဆိုတာပဲ’

‘ဘယ်လိုနှိပ်စက်တာလဲ’

‘ဖြစ်ဖြစ်၊ပျက်ပျက် နေတာချည်း ဟင်းလင်းစပ်နေတာ နှိပ်စက် ပြောရမလားပဲ’

‘ဒါဆိုလျင် လူဖြစ်ပြီး ငါလူဖြစ်နေပါလား သိနေရတာဟာ ဆင်း ရဲတာလား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ဖြစ်ဖြစ်၊ပျက်ပျက်နေတာတွေ ဟင်းလင်းစပ်ဖြစ်နေတာဟာ လူပဲ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဖြစ်ပျက်မှု ဟင်းလင်းစပ်ဖြစ်နေတာဟာ နှိပ်စက်တယ်၊ ဒါဟာ ဆင်းရဲပဲဆိုလျင် အဲဒါဟာပဲ လူဆိုတော့ လူဖြစ်ရခြင်းဆင်းရဲတယ် ပြော သလိုပေါ့’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘ဒါဆိုလျင် လူမဖြစ်ရတာဟာ ချမ်းသာလား’

‘သည်လို ဖြစ်သွားတာပေါ့’

‘လူမဖြစ်လျင် အဲသည်ချမ်းသာဟာ ဘယ်သူချမ်းသာတာလဲ’

‘ပြောစရာ မရှိပါဘူး’

‘ဘယ်သူဆိုတာ ပြောစရာမရှိလျင် တကယ်လည်း မရှိလို့မရဘူး ပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်လိုဆိုတော့ ချမ်းသာတာ၊ ချမ်းသာသူမရှိတဲ့ ချမ်းသာပေါ့’

‘သည်လိုဖြစ်နေတာပေါ့’

‘ကတ္တာမဲ့ကြိယာဆိုတာ လောကမှာ တကယ်မရှိဘူး။ စိတ္တဇ
စကားလုံးပဲ ရှိမှာပါ’

‘ဒါကြောင့် စိတ္တဇလို့ ပြောရတာကိုး’

‘တကယ်တော့ ရုပ်,နာမ်တွေ ဖြစ်ဖြစ်ပျက်ပျက် နေတာတွေ၊ တရ
စပ် ဖြစ်နေတာဟာ နှိပ်စက်နေတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒုက္ခဖြစ်နေတာလည်း
မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘယ်လိုဖြစ်နေတာ ပြောရမလဲ’

‘သုခဖြစ်နေတာ၊ ဖွံ့ဖြိုး ဖြစ်ထွန်းနေတာတွေ-လို့သာ ပြောရမှာပါ’

‘ဘယ်လိုကြောင့်လဲ’

‘အဟောင်း အဟောင်းတွေ မချုပ်ငြိမ်းလျင် အသစ်အသစ်တွေ
ဖြစ်တဲ့ ရုပ်,နာမ်တွေဖြစ်တဲ့အခါမှာ ထပ်နေကြမှာပေါ့’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘မြင်စိတ်အဟောင်း မချုပ်ဘဲ မြင်စိတ်အသစ်ပေါ်လျင် မြင်စိတ်
နှစ်ခု ထပ်သွားမှာပေါ့။ ထပ်လျင်ကောင်းပျံ့မလား’

‘ဓာတ်ပုံ ပုံထပ်သလို ဝါးသွားမလားပဲ’

‘ဟုတ်တယ် အသစ်တွေမဖြစ်ဘဲနေလျင်ကော အဟောင်းတွေ
က ချုပ်သွားနဲ့ဆိုတော့ ဘာမှမရှိဘဲ ဖြစ်သွားမှာပေါ့’

‘ပရုပ်လုံး ဟာသွားသလိုလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဒါဆိုလျင် ရုပ်,နာမ်တွေ တရစပ် ဖြစ်ပျက်နေတာက နှိပ်စက်တာ
မဟုတ်ဘဲ ချမ်းသာကောင်းမွန်နေတယ် ပြောရမှာလား’

‘ဟုတ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်တော့ ရုပ်,နာမ်ဖြစ်ပျက်ဟာ လောကီဆိုတာနဲ့ ရုပ်,နာမ်ဖြစ်
ပျက်ငြိမ်းတာ ဒုက္ခငြိမ်းတဲ့ လောကုတ္တရာဆိုတာ မဟုတ်ဘူးပေါ့’

‘အဲသည်နှစ်ခုလုံး မဟုတ်ဘူးပဲ’

‘ရုပ်,နာမ်ဖြစ်ပျက်တာ ဒုက္ခမဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် လောကီ
မဟုတ်ဘူးနော်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်လိုဆိုတော့ အဲသည်ရုပ်,နာမ်ကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ
လက္ခဏာတွေ မတင်ရဘူးလား’

‘မတင်ရဘူး’

‘ဒါဆိုလျှင် ရုပ်,နာမ်ကို အနိစ္စ-စတာတွေနဲ့ သုံးသပ်တာ မမှန်ဘူး
ပေါ့’

‘ဟုတ်တယ် မမှန်ဘူး’

‘ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှားတာ ဒါကြောင့်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဒါဆိုလျှင် ဥဒယဗ္ဗယ၊ ဘင်္ဂ၊ ဘယ၊ အာဒီနဝ၊ နိဗ္ဗိဒါ၊ ပဋိသင်္ခါ၊
သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ အနုလောမ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ။ သည်ဉာဏ်တွေ
လည်း မမှန်ဘူးပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ မမှန်ဘူး။ အစက မှားတာဆိုတော့ အကုန်မှားတာ
ပေါ့’

‘အဲဒါတွေ ဘာတွေလဲ’

‘အရူပတွေပဲ’

‘သည်လိုဆိုလျှင် အနိစ္စ၊ဒုက္ခ၊အနတ္တ ဖြစ်တာတွေက ဘာတွေလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပုညာ၊ပုည၊အာနေဉ္စ အဘိသင်္ခါရတွေပဲ’
 ‘အဲဒါတွေကမှ လောကီတွေလား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အဲဒါတွေကမှ ဒုက္ခတွေလား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ပုညာ၊ပုည၊အာနေဉ္စ အဘိသင်္ခါရတွေက ဘယ်လိုဒုက္ခဖြစ်တာလဲ’
 ‘ပုညဖြစ်ဖြစ်၊ အပုညဖြစ်ဖြစ်၊ အာနေဉ္စဖြစ်ဖြစ် အဲဒါတွေဟာ ‘လွန်ကျူးမှုကမ္မ’-တွေပဲ’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘သည်လွန်ကျူးမှုကမ္မတွေဟာ လွန်ကျူးပြီးလျှင် လွန်ကျူးတုန်းက အတိုင်း ဖြစ်တည်မှုကြီး ဖြစ်သွားတယ်’
 ‘အဲဒါ ဝိပါက်ပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အဲသည်ဝိပါက်က အခုလိုလေးအထိ ပေါ်လွင်အောင် မသိကြဘူးနော်၊’
 ‘ဝိပါက်သာ မသိတာမဟုတ်ဘူး၊ အဲသည် ဝိပါက်ကပေါက်တဲ့ ကိလေသာလည်း အသိမပေါက်ကြဘူး’
 ‘ဝိပါက်ကြောင့် ဘယ်လိုကိလေသာပေါက်သလဲ’
 ‘ကံပြုပြီး ကံအတိုင်းဖြစ်တည်နေတော့ သည်ကံမျိုး ထပ်ပြုချင်တဲ့ လောဘ ပြန်ပေါ်တာ ကိလေသာပေါ့’
 ‘ကိလေသာကြောင့် နောက်ထပ် ကံတွေ၊ဝိပါက်တွေ ထပ်ဖြစ်

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

လား’

‘ဟုတ်တယ် သည်လိုအထပ်ထပ်ဖြစ်ပြီး ဝဋ်လည်နေတာဟာ
ဒုက္ခဖြစ်တာပဲပေါ့’

‘သင်္ခါရတွေ ဒုက္ခဖြစ်တယ်ဆိုတာ သည်လိုလား’

‘ဒါပဲပေါ့’

‘အနိစ္စ အနတ္တတွေကကော’

‘သည်လိုသံသရာဖြစ်နေမှတော့ ပျက်စီးမှု၊အနှစ်မဲ့မှုတွေ ဖြစ်ပြီ
ပေါ့၊ ဒါကိုပဲ အနိစ္စ၊အနတ္တဖြစ်တယ် ပြောရတာ’

‘သည်လိုဆိုလျင် အနိစ္စ၊ဒုက္ခ၊အနတ္တနဲ့ သုံးသပ်မှု သမ္မသနဉာဏ်
လုပ်ငန်း လုပ်ရမည့်အရာဟာ လွန်ကျူးမှုကမ္မတွေပဲပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲသည်ကံတွေ ငြိမ်းတာ လောကုတ္တရာလား’

‘ဟုတ်တယ် ကိလေသာတွေရော၊ ဝိပါက်တွေရောပေါ့’

‘ကံငြိမ်းလျင် ဝိပါက်ရော၊ ကိလေသာရော ငြိမ်းတယ်ပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါ နိဗ္ဗာန်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါ ဝဋ်ကျွတ်တာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် မလည်တော့ဘူးပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်လိုဆိုလျင် လူက ဘယ်လိုဖြစ်နေမလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဝိဇ္ဇာတွေဖြစ်၊ သင်္ခါရမဟုတ်တာတွေ ဖြစ်ပြီး၊ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရတွေ
ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဝိညာဉ်၊ နာမ်၊ ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာတွေမဖြစ်ဘဲ
ဝိဇ္ဇာနဲ့ သင်္ခါရ မဟုတ်တာတွေကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဝိညာဉ်၊ နာမ်၊ ရုပ်၊ သဠာယ
တန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာတွေ ဖြစ်နေမှာပေါ့’

‘လူက သည်အတိုင်း ရှိနေတာပဲနော်’

‘ရှိတာပေါ့’

‘ဘာတွေ မရှိတာလဲ’

‘သံသရာပဲ မရှိတာ’

‘ဝိသုဒ္ဓိမဂ်က လူမရှိအောင် ရုပ်၊ နာမ်မရှိအောင် ရှုရတာပဲ’

‘အဲဒါ ဘယ်တော့မှ မရမည့်ဟာပဲ၊ ကဲ-နားကြဦးစို့လား’

‘နားပါ’

၅၆။ ရွှေမြင်တင်တောင်၌ ဧည့်သည်ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါးအား ပဉ္စမ
နေ့၌ ရှင်ဉာဏပြောသော မိလိန္ဒပဉ္စာဘယ်လဲစကား

‘မိလိန္ဒပဉ္စာဝတ္ထုဘယ်လဲကျမ်းအကြောင်း နည်းနည်းပါးပါး ပြော
စမ်းပါဦး’

‘သိချင်တာမေးပါ’

‘မိလိန္ဒပဉ္စာဝတ္ထုကျမ်းက ရှေးဘယ်လောက်အကြာက ပေါ်ခဲ့တဲ့
ကျမ်းလဲ’

‘လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းနှစ်ထောင်ကျော်လောက်က ပေါ်ခဲ့တဲ့ကျမ်းပဲ’

‘အဲသည်ကျမ်းက ဘယ်သူရေးတာလဲ’

‘တစ်ပါးမကဘူးလို့ သုတေသီတွေ ပြောကြတာမှတ်ရဘူးတယ်’

‘အဲသည်ကျမ်းထဲက မိလိန္ဒနဲ့ ရှင်နာဂသေနတို့က တကယ်ရှိတာ
တွေလား’

‘မရှိဘူးလို့ သုတေသီတွေပဲ ပြောကြပါတယ်’

‘သူတို့ပြောတာ ခိုင်မာရဲ့လား’

‘အခိုင်အမာတွေပါပဲ’

‘သည်ဇာတ်ကောင်တွေ ရှိမရှိနဲ့၊ သုံးသပ်ချက်နဲ့က ပတ်သက်
သေးသလား’

‘မပတ်သက်ပါဘူး’

‘ဘာကို သုံးသပ်တာမို့လဲ’

‘အဲသည်ထဲက ဒဿနတွေရဲ့အမှား၊အမှန်ကို သုံးသပ်တာပါ’

‘အဲသည်မှာ မမှန်တာ ဘာတွေတွေ့သလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အယူအဆဒဿနရေးရာနဲ့ စပ်တာတွေအားလုံး မမှန်ပါဘူး’
 ‘အဲသည် ဆွေးနွေးတင်ပြချက် ဘယ်လောက်ရှိသလဲ’
 ‘ခုနှစ်ဆယ်ကျော်လောက်ပဲ’
 ‘စုစုပေါင်းဆွေးနွေးချက်ကကော’
 ‘တစ်ရာခုနှစ်ဆယ်ကျော်’
 ‘တစ်ရာလောက်က ဒဿနပြဿနာ မဟုတ်ဘူးပေါ့’
 ‘ဒဿနပြဿနာ မဟုတ်တာတွေပါ’
 ‘ခြုံကြည့်တော့ အဲသည်ကျမ်းကို ဘယ်လိုမြင်သလဲ’
 ‘သည်အဖြေက နည်းနည်းရှည်မယ်’
 ‘ပြောပါ၊ ဖြေးဖြေးပဲပြောပါ’
 ‘ဘုရားဟောထားတဲ့ ဓမ္မတွေဆိုတာ ရှိတယ်မဟုတ်လား’
 ‘ရှိတယ်၊ သုတ္တန်တွေ အများအပြားပဲ’
 ‘အဲဒါတွေဟာ သစ္စာထိုက်တရားတွေချည်း ဖြစ်တယ်ဆိုတာ
 မှတ်ရဖူးမှာပဲ’
 ‘မှတ်ရဖူးပါတယ်’
 ‘အဲသည်သစ္စာဟာ ဘာသစ္စာဖြစ်မလဲ’
 ‘အရိယသစ္စာပေါ့’
 ‘အရိယသစ္စာဟာ ပရမတ္ထသစ္စာနဲ့ အတူတူလား၊ တခြားလား’
 ‘အတူလို့ သင်ကြားခဲ့ရဘူးတာပဲ’
 ‘ဘယ်လိုတူတာလဲ’
 ‘ဒုက္ခသစ္စာဆိုတာ လောဘမပါတဲ့ လောကီပရမတ္ထတရားတွေပဲ’
 ‘အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လောကီစိတ်အားလုံး လောဘမပါတဲ့စေတသိက်အားလုံး၊ ရုပ်
အားလုံးပေါ့’

‘ဆက်ပါဦး’

‘သမုဒယသစ္စာက လောဘစေတသိက်ပရမတ္ထ’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘နိရောဓသစ္စာက နိဗ္ဗာန်ပရမတ္ထ’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘မဂ္ဂသစ္စာက မဂ်စိတ်နဲ့ယှဉ်တဲ့ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးစေတသိက် ပရမတ္ထ
များ ပဲပေါ့’

‘ဒါက အရိယသစ္စာ အရကောက်တဲ့အခါ အကောက်ခံရတာထဲ
မှာ ပရမတ္ထတွေ ဘယ်လောက်ပါဝင်တယ်လို့ ရေတွက်ပြတာသာ ဖြစ်နေ
တယ် မဟုတ်လား’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ဥပမာတစ်ခု ထုတ်ကြည့်မယ်’

‘ထုတ်ပါ’

‘စေတီပုထိုးတစ်ဆူ ဆိုပါစို့’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘အဲသည်စေတီပုထိုးဟာ အုတ်ချပ်တွေ ထပ်ပုံထားတာ မဟုတ်
လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲသည်စေတီပုထိုးကို ရေတွက်တဲ့အခါ စေတီပုထိုးလို့ပဲ ရေ
တွက်မလား၊ အုတ်ချပ်တွေ ထပ်ပုံထားတာလို့ပဲ ရေတွက်မလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘စေတီပုထိုးလို့ပဲ တွက်ရမှာပေါ့’
 ‘အုတ်ချပ်တွေ ထပ်ပုံထားတာ မဟုတ်ဘူးလား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဘာဖြစ်လို့ အဲသည်လို မရေတွက်သလဲ’
 ‘မတူလို့ပဲ’
 ‘ဘယ်လိုမတူတာလဲ’
 ‘အုတ်ချပ်တွေထပ်တာရဲ့ ထူးခြားတဲ့ အနေအထားနဲ့၊ အဲသည်
 အနေအထားဖြစ်အောင် ရည်ရွယ်ပြုလုပ်မှုတွေဟာ အုတ်ချပ်တွေ သူ့ဟာ
 သူ ထပ်နေမှုတွေနဲ့ သီးခြားဖြစ်တာဟာ မတူတာပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပြီ၊ ဒါကြောင့် စေတီပုထိုးကို အုတ်ပုံလို့-မခေါ်ရတာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘စေတီပုထိုးကို အုတ်ပုံလို့ခေါ်လျှင် မမှန်ဘူးနော်၊ ဟုတ်လား’
 ‘မမှန်ဘူး’
 ‘ဒါဆိုလျှင် အရိယသစ္စာကို မေးမယ်’
 ‘မေးပါ’
 ‘လူတစ်ယောက် ဒုက္ခဝဲဩဃမှာ အစုပ်အမြုပ် ခံနေရတယ်ဆိုပါ
 တော့’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘အဲသည်လို အနစ်မြုပ်ခံနေရတာတွေဟာ စိတ်တွေ၊ စေတသိက်
 တွေ ရုပ်တွေ ဖြစ်မယ်နော်’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘အဲဒါကို ဘယ်လို ရေတွက်မလဲ၊ ‘ဒုက္ခဖြစ်နေတယ်ပဲ ရေတွက်

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

မလား၊ ဘယ်-စိတ်၊စေတသိက်၊ရုပ်တွေ ဖြစ်နေတယ်ပဲ ရေတွက်မလား’
 ‘ဒုက္ခရောက်နေတယ်ပဲ ရေတွက်ရမယ်’
 ‘စိတ်၊စေတသိက်၊ရုပ်တွေ မပါလို့လား’
 ‘ပါတယ်’
 ‘ပါလျင် အဲဒါတွေနဲ့ ဘာကြောင့် မရေတွက်သလဲ’
 ‘မတူလို့ပဲ’
 ‘ဘယ်လိုမတူတာလဲ’
 ‘အဲသည် စိတ်၊စေတသိက်၊ရုပ်တွေ စုပုံဖြစ်ပွားမှုရဲ့ ခြားတဲ့အနေ
 အထားနဲ့၊ အဲသည် အနေအထားရဲ့ စိတ်၊စေတသိက်၊ရုပ် တစ်ခုချင်းနဲ့
 ကွဲပြားတဲ့အသွင်တွေဟာ မတူတာပဲ’
 ‘သည်လိုဆိုလျင် ဒုက္ခအရိယသစ္စာကို ပရမတ္ထဖြစ်တဲ့ စိတ်၊စေတ
 သိက်၊ရုပ်တွေနဲ့ ရေတွက်တာ တော်မလား’
 ‘မတော်ဘူးပေါ့’
 ‘မတော်ပေမဲ့ သည်လိုတွေ ရေတွက်နေတာတွေ မလုပ်ကြဘူး
 လား’
 ‘လုပ်တယ်’
 ‘သည်လိုလုပ်သူတွေဟာ အရိယသစ္စာသမားလား၊ပရမတ္ထသစ္စာ
 သမားလား’
 ‘ပရမတ္ထသစ္စာသမားပေါ့’
 ‘ဘုရားက အရိယသစ္စာဟောတာလား၊ ပရမတ္ထသစ္စာ ဟောတာ
 လား’
 ‘အရိယသစ္စာဟောတာပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်တော့ ဘုရားဟော ဓမ္မတွေနဲ့ သည်ဓမ္မကို ဆောင်သူတွေ
 ဟာ သစ္စာပြားမနေဘူးလား’
 ‘ပြားနေတာပေါ့’
 ‘ဒါဆိုလျင် ပြဿနာတွေ မတက်ပေဘူးလား’
 ‘တက်ရမှာပေါ့’
 ‘အဲသည်ပြဿနာတွေကို မဖြေဘဲထားလို့ ရမလား’
 ‘မရဘူး’
 ‘အဲဒါဖြေသူဟာ ဘယ်သူလဲ’
 ‘မသိဘူး’
 ‘အဲဒါဟာ မိလိန္ဒပဉ္စာဝတ္ထုပဲ’
 ‘ဪ’
 ‘ဒါ-မိလိန္ဒပဉ္စာဝတ္ထုကို ခြုံသုံးသပ်ပြတာပဲ’
 ‘ကောင်းလိုက်တာ’
 ‘ရှည်တော့ ရှည်သွားတယ်’
 ‘ဗဟုသုတတွေပါပဲ’
 ‘စကားမသိပ်သည်းတာတော့ ခွင့်လွှတ်ပါ’
 ‘ရပါတယ်’
 ‘မိလိန္ဒပဉ္စာဝတ္ထုက မှားတယ်ဆိုတဲ့ ပြဿနာရဲ့ အဖြေကလေး
 အမြည်းအဖြစ် ပြောစမ်းပါဦး’
 ‘အဲဒါသိအောင်ကတော့ ဖတ်ကြည့်ပါ’
 ‘နည်းနည်းပေါ့’
 ‘ပဌမဆုံးပြဿနာက လူဆိုတာမရှိဘူး၊ ငါ၊သူတပါး၊ယောက်ျား၊

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

မိန်းမ မရှိဘူးဆိုတာပါပဲ’
 ‘ဒါကို ဘာနဲ့ပြသလဲ’
 ‘ဝဇီရာထေရီရဲ့ ဂါထာနဲ့ပြတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘လှည်းဟာ ဘီး၊ဝင်ရိုး၊ထမ်းပိုး၊လှည်းသန် အစစတွေရဲ့အပေါင်း
 သာ ဖြစ်တယ်။ လှည်းမရှိဘူးလို့ပဲ’
 ‘ပရမတ္ထသစ္စာနဲ့ လူဖျက်ပြတာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘နောက်-ဘာတွေပြသေးလဲ’
 ‘ရဟန္တာဟာ သေရတာကိုပဲ လိုချင်တယ်ပဲ ပြောတယ်’
 ‘ဖြစ်ရပေလေ’
 ‘ရဟန္တာသေလျှင် ဘာမှမဖြစ်တော့ဘူးလည်း ပြောတယ်’
 ‘နောက်ဘာတွေပြောလဲ’
 ‘ဒုက္ကရစရိယာဟာ မမှားဘူးလည်း ပြောတယ်’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘ဟိုဘက်ကကံနဲ့ သည်ဘက်သတ္တဝါ အဆက်မရှိတာ မဟုတ်ပုံ
 လည်း ပြတယ်’
 ‘အင်း’
 ‘အမေ့ဝမ်းထဲကသတ္တဝါ ဝမ်းမီးကြောင့် မကျေတာ ကံကြောင့်ဆို
 တာတွေလည်း ပြောတယ်’
 ‘အင်း’
 ‘လူဝတ်နဲ့ရဟန္တာဖြစ်လျှင် သေမယ်လည်း ပြောတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အင်း’

‘နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဘာမှမဖြစ်တာလို့လည်း ပြောတယ်’

‘အားလုံးဟာ ပရမတ္ထသစ္စာစကားတွေချည်းပဲပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘုရားရဲ့တရားကို ဘုရားရဲ့တရား မဟုတ်တာနဲ့ နားလည်
အောင် ရှင်းချက်တွေပေါ့’

၅၇။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ ရွှေမြင်တင်တောင်၌ အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိပ်
လာကြသော ဂန္ဓာရီသမားများအား ရှင်ဉာဏပြောသောစကား

‘တပည့်တော်တို့ ဆရာတော်ကို ဦးတင်ပါတယ်ဘုရား’
‘ကောင်းပါပြီ၊ ကိုယ်လုပ်စရာရှိတာ လုပ်ကြပါ’
‘တပည့်တော်တို့ အချိန်တွေ လိုပါသေးတယ်ဘုရား၊ အေးအေး
ဆေးဆေးပါ’
‘ကောင်းပြီ၊ သည်လိုဆိုလျှင် တကာတို့ကို မိတ်ဖြစ်ဆွေဖြစ်
စကားနည်းနည်း ပြောမယ်’
‘ပြောပါဘုရား’
‘ဂန္ဓာရီသမားတွေဟာ သတိထားသင့်တာတွေ ရှိတယ်’
‘အမိန့်ရှိပါဘုရား’
‘တွေ့နေရတဲ့ အတွေ့အကြုံတွေအရ ပြောရတာပဲ’
‘ဘယ်လိုအတွေ့အကြုံလဲ ဘုရား’
‘ဘုန်းကြီးတို့ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်ရယ်၊ တွေ့သိရတဲ့ ဂန္ဓာရီတွေရဲ့
ဘဝတွေရယ်တွေပဲ’
‘ဆရာတော်ရော ဂန္ဓာရီလုပ်ဖူးသလား ဘုရား’
‘လုပ်ဖူးတယ် ပြောရမလို့ပဲ’
‘အဖြေကဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ဂန္ဓာရီချင်း နည်းနည်းမတူလို့ သည်လိုပြောလိုက်တာပါ’
‘ဘုန်းကြီးဂန္ဓာရီကဘာလဲ ဘုရား’
‘တေဝိဇူပါ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မကြားဖူးပါဘူး ဘုရား’
 ‘ထားပါတော့’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား’
 ‘ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်ပြောသလို ဖြစ်နေမှာစိုးလို့ပဲ’
 ‘ဪ-ဘုရား’
 ‘ဒါ-ထားကြရအောင်’
 ‘အမိန့်ရှိစရာကို ဆက်ပါဦးဘုရား’
 ‘အဲဒါပြောရအောင်’
 ‘မိန့်ပါဘုရား’
 ‘ဂန္ဓာရီဆိုတာ အနက်ဖွင့်မယ်’
 ‘ဖွင့်ပါဘုရား’
 ‘တကာတို့အဖွင့်နဲ့ မတူလျင် ခွင့်လွှတ်နားထောင်နော်’
 ‘တပည့်တော်တို့က နားထောင်ရမည့်သူတွေပါ ဘုရား’
 ‘ဂန္ဓာရီဆိုတာ ခရီးသွားပြီး ပညာရှာဖွေသူဖြစ်တယ်’
 ‘အဲဒါ ကိုယ်ပိုင်အဖွင့်လားဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အဲသည်အတွေ့အကြုံကို မိန့်ပါဦးဘုရား’
 ‘ရှာဖွေနေတဲ့ပညာရပ်ရဲ့ အသီးသီးဆောင်ရွက်နေကြသူတွေဆီ
 ချဉ်းကပ်ရတယ်’
 ‘သူတို့ရဲ့ မိန့်ကြားချက်အသီးသီးကိုလည်း နားလည်သွားအောင်
 နားထောင်မေးမြန်း ရတယ်။ အဲဒါတွေဟာ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ကွဲပြားမှု၊ တူညီ
 မှုတွေလည်း တွေ့ရတယ်။ ဒါတွေကိုထပ်လိုက်လျင် ပုံအသစ်တွေ ထွက်

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

လာတယ်၊ ဒါလောက်ပဲ’

‘ဂန္ဓာရီတွေရဲ့ဘဝ တွေ့ခဲ့ရတာတွေ မိန့်ကြားပါဦးဘုရား’

‘ဂန္ဓာရီသမားတွေဟာ ‘လူအ’ တွေများတယ်’

‘ဘယ်လိုတွေ့ရလို့လဲဘုရား’

‘သိုက်စာက ဘယ်တော့ကိုသွား၊ ဘယ်နှစ်ရက်နေ၊ ဘာစား၊ ဘာလုပ် သည်လို ဖြစ်နေနိုင်တယ်’

‘ဟုတ်ပါ့ဘုရား’

‘ဘယ်တော့သွားဆို သွားတာပဲ’

‘သွားရမှာပဲ မဟုတ်လားဘုရား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ရက်ဘယ်လောက်နေဆို နေတာပဲ’

‘နေရမှာပဲမဟုတ်လား ဘုရား’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ နေသင့်နေရမှာပေါ့’

‘ဘာစားဆို စားနေတာပဲ’

‘စားရမှာပဲမဟုတ်လား ဘုရား’

‘စားသင့်လျင် စားရမှာပေါ့’

‘ဘာလုပ်ဆို လုပ်တာပဲ’

‘လုပ်ရမှာပဲ မဟုတ်လား’

‘လုပ်သင့်လျင် လုပ်ရမှာပေါ့’

‘သင့်လျင်ဆိုတဲ့စကားတွေက ဘယ်လိုအဓိပ္ပါယ်ကောက်ရမလဲ၊ အညွှန်းကို ငြင်းရာ ရောက်မနေဘူးလား’

‘ရောက်တာပေါ့’

‘ဒါဆိုလျှင် ဂန္ဓာရီသမားကောင်း ဖြစ်ပါ့မလား’
 ‘ဖြစ်ပါတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ဂန္ဓာရီရဲ့အညွှန်းတွေဟာ ကာလရှည်လျားနေမှာ မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်၊ ရှေးပညာရှင်တွေရဲ့ အညွှန်းပဲ’
 ‘ဒါဆိုလျှင် အခြေအနေတွေ ပြောင်းနေတာတွေ မရှိနိုင်ဘူးလား’
 ‘ဘယ်လိုပြောင်းမလဲ’
 ‘ဘာစားရမယ် ညွှန်တာဟာ ဘာကြောင့်ညွှန်တာလဲ ဝေဖန်
 ကြည့်ရမယ်’
 ‘ဝေဖန်လျှင် ဘာတွေ့ရမလဲ’
 ‘သည်နေရာမှာဒါစား ညွှန်းတာဟာ သည်နေရာမှာ အာဟာရ
 ဖြည့်ဖို့ လွယ်ကူတဲ့စားစရာ ဖြစ်လို့ပဲ’
 ‘ငှက်ပျောသီးပေါ်တဲ့နေရာမှာ ငှက်ပျောသီးပဲစားဖို့ ညွှန်းမှာလား
 ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ ဥသျှစ်သီး၊ ဩဇာသီး၊ သရက်သီး နေရာနဲ့အချိန်
 ကြည့်ပြီး ညွှန်တာတွေပဲ၊ အဲဒါ တိုက်ဆိုင်ကြည့်ပေါ့’
 ‘ဟုတ်လောက်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘ကာလပြောင်းလို့ ဒါတွေပြောင်းသွားလည်း သည်အတိုင်းပဲ
 လိုက်လုပ်နေတယ်၊ ဒါတွေဟာ သူတို့အသိဉာဏ်ကို ဖော်ပြနေတာတွေပဲ’
 ‘ဟုတ်မှာပါ’
 ‘အဲဒါထက်ဆိုးတာ ရှိသေးတယ်’
 ‘ဘာလဲဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပင်မရည်ရွယ်ချက် ပျောက်တာပဲ’
 ‘အဲဒါ လုပ်ပါဦးဘုရား’
 ‘ဘယ်နေရာမှာ ဘာစားပြီး၊ ဘယ်လောက်ကြာအောင် ဘာလုပ်
 နေလို့ ခိုင်းတာရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ပဲ’
 ‘ဘယ်လိုပျောက်တာလဲဘုရား’
 ‘ဘာဖြစ်လို့ သည်လိုအလုပ်ခိုင်းတယ်ဆိုတာ မသိတာပဲ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့ အလုပ်ခိုင်းတာလဲ’
 ‘အဲသည်မှာ ပညာရှင်ရှိနိုင်တယ်၊ အဲသည်ပညာရှင်နဲ့ တွေ့နိုင်ဖို့ပဲ’
 ‘ပညာရှင်က တောထဲမှာမှ ရှိရသလား’
 ‘အဲသည်ပညာရပ်က သည်လိုပဲ။ အဲဒါ အထက်လမ်းပညာရဲ့
 သဘောပဲ’
 ‘အဲသည်ပညာရှင်နဲ့တွေ့တာ ပင်မရည်ရွယ်ချက်ပဲပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘တခြားညွှန်းချက်တွေက သည်ရည်ရွယ်ချက်ရဲ့ အပံ့အပိုးတွေ
 ပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ အလုပ်အထိ အပံ့အပိုးတွေထဲကပဲ’
 ‘ပုတီးစိပ်တာရောလား’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ သူတို့ပုတီးဟာ တကယ်တော့ မဗေဒါရဲ့ရေဘူးပဲ’
 ‘ဘယ်လိုလဲဘုရား’
 ‘မဗေဒါကို သူ့ဖခင်ရသေ့ကြီးက ရေခပ်ခိုင်းတာဟာ ရေလိုချင်လို့
 က ပဓာနမဟုတ်ဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သမီးက အရွယ်ရောက်လာတော့ လင်ပေးစားဖို့ လိုလာတယ်၊
ကျောင်းမှာနေလျင် တောထဲဆိုတော့ လင်တော်ရမည့်အဖော် မတွေ့နိုင်
ဘူး’

‘သည်လိုရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ခိုင်းတာလားဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဒါ-ရာဇဝင်မှာပါလို့လား ဘုရား’

‘မပါ ပါဘူး’

‘ဘယ်လိုသိတာလဲ’

‘သူပုံထဲပါတာနဲ့ သိတာပဲ’

‘ဘယ်လိုပါလို့လဲ’

‘ရေဘူးအပေါက်က ကျဉ်းကျဉ်းကလေးလို့ ပါတယ်မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့ကျဉ်းရတာလဲလို့ ရည်ရွယ်ချက်ကို ဖော်ကြည်၊ သိတာ
ပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်က ပုတီးဟာလည်း မဗေဒါရဲ့ရေဘူးလိုဖြစ်တာ သိပြီလား’

‘အဲဒါလည်း အဖော်စောင့်ဖို့ပေါ့’

‘ဒါကို မသိကြဘူး၊ ဘယ်သူမှ စကားမပြောနိုင်အောင် ပုတီးလုံး
တွေချနေကြတယ်’

‘ရည်ရွယ်ချက်မသိလို့ပေါ့ ဘုရား’

‘မဗေဒါဟာ သူ့ရေဘူး အချဲ့မခံနိုင်ဘူးဆိုလျှင် ရသေ့ကြီး ရည်
ရွယ်ချက် ပြည့်ပုံမလား’

‘မပြည့်ဘူးပေါ့ ဘုရား’
‘ကဲ-တကာတို့ လုပ်စရာလုပ်ဖို့ အချိန်ယူကြတော့’
‘တပည့်တော်တို့ လုပ်စရာပြီးသွားပါပြီ ဘုရား’
‘ဒါဆိုလည်း ပြီးတာပဲ’

၅၈။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ ရွှေမြင်တင်တောင်၌ တပည့်ကျောင်းဆရာ
ကလေး တစ်ဦးအား ရှင်ဉာဏပြောသော ပုတီးစကား

‘ကိုအောင်စိုး ရောက်လာတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဘယ်သူလိုက်ပို့သလဲ’

‘မေးလာလိုက်တာပေါ့ ဘုရား’

‘နောင်မွန်းလိုတောင်ပေါ် နေလာသူပဲ၊ သည်တောင်လောက်
တော့ ပြောဖို့မလိုဘူးပေါ့ ဟုတ်လား’

‘သည်တောင်က ရေထဲကလှမ်းမြင်နေရတာပဲ’

‘ကဲ-ထားပါတော့၊ ဘာကိစ္စနဲ့ ရောက်လာတာလဲ၊ ကျောင်းပိတ်
ရက်လည်း မဟုတ်ဘူး’

‘ပုတီးစိပ်မလို့ လာခဲ့တာ၊ ကျောင်းမှာ သည်နေ့ပဲ ထွက်စာတင်
ခဲ့ပြီ။ ဆရာကြီးက လက်မခံဘဲ ငြင်းနေတယ်။ လက်ခံတာ၊ လက်မခံတာ
သူ့အလုပ်ပဲ။ တင်ထားခဲ့ပြီ’

‘ဟာ-ဘယ်လို လုပ်လိုက်တာလဲ၊ ဆရာဖြစ်သင်တန်းတက်ပြီး
ဆရာလုပ်ကောင်းခြင်း လုပ်ပြီးမှ သည်လိုလွယ်လွယ်လုပ်လို့ ဖြစ်မလား’

‘အလုပ်ဟာ လုပ်သူကို တာဝန်ခံရမှာပေါ့။ အခု ကိုယ်လုပ်တာ
ကိုယ်တစ်ယောက် မလောက်ဘူး၊ မိဘအိက အကူယူနေရတယ်။ ဒါ
ကြောင့် မလုပ်သင့်ဘူးဆိုပြီး ထွက်ခဲ့တာပဲ’

‘အခု ဘာလုပ်မလဲ’

‘ပုတီးစိပ်မယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါဟုတ်ပါပြီ၊ အဲဒါပြီးတော့ ဘာလုပ်မလဲ’
‘ခရီးသွားမယ်’
‘ဖြစ်မလား’
‘ဖြစ်ပါတယ်’
‘ငါ-တွေ့လို့ မပေါက်လိုက်တာ’
‘စိတ်ချပါ’
‘အခု-ဘယ်လောက် ပုတီးစိပ်မှာလဲ’
‘ဆယ်ရက်’
‘ငါးရက်လုပ်ပါ၊ နောက်ငါးရက်ကကျော်လျင် ခရီးသွားဖို့စီစဉ်ပြီး
သား ဖြစ်နေလို့ပါ’
‘သွားစရာသွားပါ၊ တစ်ယောက်တည်းစိပ်ပြီး ကျန်ခဲ့မယ်’
‘ဖြစ်နိုင်မလား’
‘မပူပါနဲ့’
‘လုပ်-လုပ်၊ မင်းဘာဖြစ်နေသလဲ ငါမသိတော့ဘူး’
‘ရတယ်၊ ရတယ်’
xx
နောက်သုံးရက်အကြာ-
‘မင့်ဟာ ဂူထဲကမထွက်ပါလား’
‘ရပါတယ်’
‘ရေလည်းမချိုးဘူး ထင်တယ်’
‘ရပါတယ်’
‘မင်း-ငါ့စကားလည်း နားထောင်ဦး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ရပါတယ်’
 ‘ရပါတယ်မလုပ်နဲ့၊ ငါ စိုးရိမ်လာပြီ။ မင်းဂူထဲမသွားနဲ့ဦး။ ငါမင့်ကို
 စကားပြောဦးမယ်’
 ‘ပြောပါ-နားထောင်မှာပေါ့’
 ‘လာထိုင် ငါပြောမယ်’
 ‘ပြောပါ’
 ‘မင်းက ဘာတွေပူတီးစိပ်တာလဲ’
 ‘အရဟံ’
 ‘အရဟံကို ဘယ်လိုစိပ်တာလဲ’
 ‘အရဟံ၊အရ-ဟံ၊အ-ရဟံ၊ သည်လိုစိပ်တာပဲ’
 ‘အရဟံက ဘာလဲ၊ အရ-ဟံက ဘာလဲ၊ အ-ရဟံက ဘာလဲ’
 ‘မသိဘူး’
 ‘မင်းက မသိတာတွေ ပွားနေတာလား’
 ‘အဲဒါတွေက ဘုရားဂုဏ်တော်တွေပဲ၊ ဘုရားဂုဏ် ပွားတာပေါ့’
 ‘ဘုရားဂုဏ်ကို မင်းမှမသိတာပဲ’
 ‘အဲဒါ ဘုရားဂုဏ် မဟုတ်လို့လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘အဲဒါ ဘုရားဂုဏ်ပွားတာပေါ့’
 ‘ခက်တာပဲကွာ’
 ‘ဘာခက်တာလဲ’
 ‘ဒါတွေက ဘုရားဂုဏ်ကိုပြတဲ့ စကားလုံးတွေပဲ။ အဲသည် စကား
 လုံးတွေရဲ့အဓိပ္ပါယ်တွေ၊ ဖြစ်ရပ်ပြချက်တောင် မသိဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လူတိုင်း သည်လို့ပဲ မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်မှာပါပဲ’
 ‘လူတိုင်းပဲ ခက်ကြမလား’
 ‘အေး’
 ‘ဘယ်လိုခက်တာလဲ’
 ‘စိတ္တဇ ဝင်တာပေါ့’
 ‘ဘယ်လိုစိတ္တဇလဲ’
 ‘အရူးပေါ့’
 ‘တပည့်တော်မရူးပါဘူး’
 ‘အရူးဆိုတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အရူးလို့သိမလား’
 ‘ထားပါတော့’
 ‘သည်တော့ မင်းကို ငါတောင်းပန်ပါတယ်ကွာ။ ပုတီးစိပ်ချင်
 လည်း စိပ်ပါ။ မင်းသိတာပဲ စိပ်ပါလို့ပဲ’
 ‘တပည့်တော်သိတာက ဘာလဲ’
 ‘ဘုရားကို မင်းဘယ်လိုသိသလဲ။ အဲဒါ မင်းမှသိမှာပဲ’
 ‘ဘုရားကို ဘုရားလို့ပဲ သိတာ’
 ‘ဘာမှမသိဘူးဆိုလည်း ဘုရားဟာ ကိုယ်လေးစားရသူတွေရဲ့
 ဆရာ ဖြစ်တာတော့ မင်းသိတာပဲ’
 ‘ဒါတော့ သိတာပေါ့’
 ‘အဲဒါနဲ့ ပုတီးစိပ်ကွာ’
 ‘ဘယ်လို စိပ်ရမှာလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘုရားဟာ ငါလေးစားရသူတွေရဲ့ အလေးစားခံ လမ်းညွှန်ဆရာ
ဖြစ်တယ်၊ ဖြစ်တယ်ပေါ့’

‘သည်လိုလုပ်လို့ ဖြစ်မလားဘုရား’

‘ဘာကြောင့် မဖြစ်ရမှာလဲ’

‘ပုတီးစိပ်ဌာန်ကရိုဏ်း ကျပျံ့မလားပေါ့’

‘ပုတီးမှာ ဘာဌာန်ကရိုဏ်းမှ မရှိဘူး’

‘ဟုတ်ပျံ့မလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဘုန်းကြီးက တော်အောင်လျော်အောင် မပြောနဲ့နော်’

‘ဒါဆိုလျှင် မင်းကိုငါမေးမယ်။ ဖြေစမ်း’

‘ဘာမေးမှာလဲ။ မေးပါ’

‘ဘုရားပုတီးစိပ်တယ် ကြားဖူးသလား’

‘ဟင့်အင်း’

‘ဘုရားမှာ ပုတီးရှိတယ်လည်း ကြားဖူးသလား’

‘ဟင့်အင်း’

‘ပုတီးကိုင်ထားတဲ့ ဘုရားဆင်းတုရုပ်ကိုတောင် မင်းမြင်ဖူးမယ်
မဟုတ်ဘူး’

‘မမြင်ဖူးဘူး’

‘ဘုရားလက်ထက်က ဘုန်းကြီးတွေဖြစ်တဲ့ ရှင်အာနန္ဒာ၊ ရှင်
မဟာကဿပ၊ ရှင်သာရိပုတြာ၊ ရှင်မောဂ္ဂလာန်ဆိုတာတွေ ကြားဖူးမှာပဲ’

‘ကြားဖူးပါတယ်’

‘သူတို့ ပုတီးစိပ်တယ်ကြားဖူးသလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မကြားဖူးဘူး’

‘အိန္ဒိယက သီဟိုဠ်ကို သာသနာရောက်သွားတယ်၊ ဘိက္ခုမဟိန္ဒ၊ ဘိက္ခုနီသယ်မိတ္တာတို့ ဆိုတာတွေပဲ၊ သူတို့ ပုတီးစိပ်တယ်ဆိုတာလည်း ကြားဖူးမှာမဟုတ်ဘူး’

‘သီဟိုဠ်ဘုန်းကြီးတွေဆီမှာလည်း ပုတီးမရှိဘူးလား’

‘မရှိဘူး၊ ပုဂံဘုန်းကြီးတွေဆီမှာလည်း ပုတီးမရှိဘူး၊ ပုဂံခေတ်က ဗုဒ္ဓဘာသာတွေဆီမှာလည်း ပုတီး မရှိဘူး’

‘ရှင်အရဟံပုတီးစိပ်နည်းဆိုတာ ရှိနေပြီမဟုတ်လား’

‘ရှင်အရဟံဆိုတဲ့ဘုန်းကြီးကို မရှိဘူး၊ ပုတီးစိပ်နည်းတော့ မပြော နဲ့တော့’

‘ပုဂံမင်း အနော်ရထာက ရှင်အရဟံကို သထုံကပင့်တယ်ဆို မဟုတ်လား’

‘အရဟံဆိုတာ ဘုန်းကြီးအားလုံးကို ပုဂံစကားနဲ့ခေါ်ဝေါ်တဲ့ ဝေါဟာရပဲ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ရဲ့ နာမည်မဟုတ်ဘူး’

‘ပုဂံမှာ ပုတီးမရှိဘူးပေါ့’

‘သမိုင်းဆရာတွေက မရှိဘူး၊ ပုတီးဟာ ပုဂံခေတ်က အလှဆင် ပစ္စည်းအဖြစ်ပဲရှိတယ် ပြောတယ်’

‘အင်းဝခေတ်မှာကော’

‘အင်းဝခေတ်မှာလည်း အစပိုင်းနဲ့ အလယ်ပိုင်းမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ တွေရဲ့လက်ထဲမှာ ပုတီးမရှိသေးဘူးလို့ သမိုင်းဆရာတွေကပြောတယ်’

‘ဘယ်ခေတ်မှာမှ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေရဲ့လက်ထဲ ပုတီးရောက်တာ လဲ’

‘အင်းဝခေတ် နောက်ပိုင်းရောက်မှ တိဘက်ဘုန်းကြီးတွေ တိ
ဘက်က သီဟိုဠ်သွားရင်း ဗမာပြည်ဝင်ရာက သူတို့ပုတီးစိပ်နည်းရော
ပုတီးပါကျန်ခဲ့တာဆိုတာ သိရတယ်’

‘သူတို့က ပုတီးဘယ်ကရတာလဲ’

‘သူတို့က မဟာယာနတွေဖြစ်တယ်၊ မဟာယာနတွေဟာ ဟိန္ဒူ
တွေဆီက ရတာပဲ’

‘ပုတီးရဲ့ မူလပိုင်ရှင် ဟိန္ဒူလား’

‘ဟိန္ဒူပဲ၊ ပုတီးဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ တကယ်မဆိုင်တဲ့ ပစ္စည်းပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ဟိန္ဒူတွေက ဝေဒတွေကို သရဇ္ဈယ်ရတယ်။ အဲသည်လိုလုပ်တဲ့
အခါ ဂါထာဘယ်လောက် ရောက်ပြီဆိုတာ မှတ်တဲ့နေရာမှာ ပုတီးကို
အသုံးပြုတာဖြစ်တယ်’

‘သည်လိုလား’

‘ပုတီးဟာ ပွဲရုံတွေ၊ ဆိပ်ကမ်းတွေမှာ ကုန်အဝင်အထွက်၊ အ
တက်အဆင်းတွေ ဘယ်လောက်ရှိပြီဆိုတာသိဖို့ တုတ်တံကလေးတွေနဲ့
မှတ်သလိုပါ’

‘ပုတီးဟာ ဂရိတုတ်တံသဘောပဲလား’

‘ဟုတ်တယ်၊ မင်းတိဘက်ပုတီးတွေကို သတိထားမိဘူးမလားပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘သူတို့ပုတီးမှာ ခေါင်းသုံးခေါင်းပါတယ်။ ခေါင်းတစ်ခုမှာလည်း
ပုတီးစေ့ငါးလုံးစီပါတယ်။ အဲသည်ပုတီးစေ့တွေဟာ ကြိုးအကြပ်တွေနဲ့ပဲ’

‘အဲဒါ ဘာသဘောလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ရေတွက်တဲ့ပစ္စည်းဆိုတာ ထင်ရှားစေတဲ့အချက်ပေါ့’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘တစ်ပတ်ပြီးသွားလျင် ပဌမခေါင်းက ပဌမအလုံးကို အထက် နည်းနည်းဆွဲတင်ရတယ်။ ဒုတိယတစ်ပတ်ရတော့ ပဌမခေါင်း ဒုတိယ အလုံးကို ဆွဲတင်ရတယ်။ ငါးပတ်ဆိုတော့ ပဌမခေါင်းက ငါးလုံးကိုပြန် ချပြီး ဒုတိယခေါင်းက ပဌမအလုံးကို ဆွဲတင်တယ်’

‘ပေသီးတွက်နည်းပဲ’

‘အေး-ဟုတ်တယ်’

‘ဒါဆိုတော့ ပုတီးဟာ ဘာဆိုတာ သိသာတာပေါ့’

‘မင်းသိဖို့ လိုတယ်’

‘သိသွားပါပြီ ဘုရား’

‘ကဲ-သွားတော့ မင်းလုပ်စရာရှိတာလုပ်ဦး၊ ရေကလေးဘာလေး ချိုးပေါ့’

‘ကောင်းပြီဘုရား၊ နက်ဖြန်မှာ တပည့်တော်ပြန်တော့မယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ပုတီးစိပ်တာ ပြီးသွားပြီပဲ’

‘ငါလည်း နောက်နှစ်ရက်ရှိလျင် မန္တလေးသွားစရာရှိတာပဲ၊ ငါနဲ့ အတူ ဆင်းကြတာပေါ့’

‘အဲသည်လောက် မနေနိုင်ဘူး’

‘မင့်ဟာ ပြောမရ ဆိုမရပါလား’

‘အဲသည်လို မအောက်မေ့ပါနဲ့၊ ခွင့်လွှတ်ပါ’

၅၉။ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ဗန်းမောက်မြို့နယ်၊ ပင်ပုံချောင်းဘေးမှလမ်းပေါ်
၌ ဘုန်းကြီးကလေးတစ်ပါးအား ရှင်ဉာဏပြောသောစကား

‘အရှင်ဘုရားက သည်နယ်ကမဟုတ်ပါဘူး၊ ဘယ်ကိုကြွမလို့လဲ’
‘မန္တလေးမင်းကွန်းအရပ်ကပါ။ သည်ဘက်ကို အလယ်လာတာပါ
ပဲ။ ငါ့ရှင်က သည်အရပ်ကလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ အရှင်ဘုရား သည်အရပ်ကို ဘာကိစ္စကြွလာတာ
လဲ’

‘အလည်အပတ်ပါပဲ။ သည်လိုမေးတဲ့သူတွေ တွေ့ရတယ်၊ ဘာ
ဖြစ်လို့ သည်လိုမေးတာလဲ’

‘သည်အရပ်ဟာ လူသူအရောက်အပေါက် နည်းတယ်။ အထူး
ကိစ္စရှိသူတွေပဲ ရောက်တယ်။ အရှင်ဘုရားဟာ နယ်လွန်လာလို့ပဲ’

‘ဒါဆိုလျင်တော့ ဖြေရမှာပဲ’

‘ဘာလုပ်လာတာလဲ’

‘ထူးဆန်းတာ အရှာလာတာ’

‘ဘာဖြစ်လို့’

‘မိုးအောက်ကမြေပေါ်မှာ ထူးဆန်းတာဆိုတာ မရှိဘူးလို့ တပည့်
တော်က ခံယူထားတာ ‘နက်တဲ့နေရာတွေ မရောက်ဘူးလို့ပါ’- ပြောကြလို့
သည်မှာ ဘာများထူးဆန်းတာရှိသလဲ ရှာဖွေ လာခဲ့တာပဲ’

‘ဟာ-ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်၊ သူများတွေက မေးတာခံရဖန်များလို့ ‘ငါက ဘာ
လုပ်လာတာလဲ’-လို့ ပြန်မေးပြီး သည်အဖြေကို မနည်းထုတ်ထားရတာ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်လိုတွေ မေးကြလို့လဲ’
 ‘သည်အထဲလာတာ နယ်လွန်ပြီ။ အင်းရှာလာတာလား၊ ဆေးရှာ
 လာတာလား၊ ဓာတ်ရှာ လာတာလား မေးကြတယ်’
 ‘ကိုယ်တော်က ဘယ်လိုဖြေသလဲ’
 ‘အင်းဆိုတာ သင်္ချာပညာပဲ၊ အဲသည်ပညာအပေါ်မှာ ဘယ်လို
 သဘောထားပါတယ်ပေါ့’
 ‘ဘယ်လိုသဘောထားလို့လဲ’
 ‘သည်ထက်ကောင်းတဲ့ သင်္ချာသင်ကြားလေ့လာနည်းတွေ ပေါ်
 နေပြီလို့ပေါ့’
 ‘ဓာတ်ကျတော့ကော’
 ‘အဂ္ဂိရတ်ဟာ ဓာတုပညာမပေါ်ခင် အရိုင်းခေတ်ကပညာပဲ’
 ‘ဆေးဝါးပညာကကော’
 ‘ဗမာပြည်ရဲ့ဆေးဝါးပညာက အာယုဗ္ဗေဒဆေးဂိုဏ်းကပဲ၊ သည်
 ပညာက ခေတ်သစ် ဆေးပညာနဲ့စာလျင် မတိုးတက်ပညာရပ်ပဲ’
 ‘သည်လိုတွေဖြေတော့ ကျေနပ်ကြရဲ့လား’
 ‘ဘယ်ကျေနပ်မလဲ’
 ‘ဘယ်လိုမေးလို့လဲ’
 ‘အလှူခံလာတာလားတဲ့’
 ‘ဘာပြန်ဖြေသလဲ’
 ‘သည်မှာ အလှူခံစရာ ဘာရှိလို့လဲပေါ့’
 ‘သည်အရပ်က ရွှေထွက်တယ်လို့ပြောကြတယ်’
 ‘ရွှေထွက်တော့ ရွှေက အဖိုးမတန်ဘဲ အလကားနီးပါးရလို့လား

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

လို့ ပြန်မေးရတယ်’

‘သူတို့က ဘယ်လိုဖြေကြသလဲ’

‘ဘယ်ရမလဲ၊ သူ့ဈေးနဲ့သူပေါ့လို့ ဖြေကြတာပေါ့’

‘ကိုယ်တော်က ဘာပြောလဲ’

‘သည်လိုဆိုလျှင် ရွှေအလှူခံဖို့ သည်-ဘယ်လာမလဲ။သည်ထက်
ရွှေပေါ်တဲ့နေရာကို သွားပြီး အလှူခံမှာပေါ့လို့ ပြောရတယ်’

‘သူတို့က ဘာပြောလဲ’

‘သည်ထက်ရွှေပေါ်တဲ့နေရာ ဘယ်မှာရှိသလဲ မေးကြတယ်’

‘ကိုယ်တော်က ဘာဖြေသလဲ’

‘မန္တလေးဈေးချိုက ရွှေဆိုင်တန်းမှာပဲလို့ ဖြေရတယ်။ ဒါနဲ့ပဲ
သည်အထဲလာရခြင်းရဲ့အကြောင်းကို စဉ်းစားထားတာ အခု ငါ့ရှင်ကို
ဖြေလိုက်တဲ့အတိုင်းပဲ ထူးဆန်းတာ အရှာလာတာပဲ။ ထူးဆန်းတာရှိလျှင်
ငါ့ရှင်တို့က ညွှန်ကြဖို့ပဲ’

‘အရှင်ဘုရားက ထူးဆန်းတာမယ့်ဘူးလား’

‘အဲသည်လို ပြောရမှာပါပဲ’

‘စုန်းတွေ၊ တစ္ဆေတွေ မယ့်ဘူးလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘စုန်းတွေရှိတယ်’

‘တွေ့ဖူးလား’

‘ကြားဖူးတာပဲ’

‘တပည့်တော်လည်း ကြားဖူးပါတယ်’

‘အဲဒါ ဘယ်လိုလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကျဉ်းမြောင်းတဲ့ဒေသတွေဆိုတော့ စိတ်ခံစားမှုတွေက နင့်သီး
တာပေါ့’

‘အဲဒါနဲ့ ဘာပတ်သက်သလဲ’

‘အဲဒါတွေပဲ စုန်းပြောရတာ’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ခံစရာလည်း လှည့်ဖဲ့မခံတတ်ဘူး၊ သည်လူတွေမှာ စိတ်ရောဂါ
ဝင်တာပေါ့။ ဒါပဲ အပြုစားခံရတယ်ပြောရတာပါ’

‘သရဲမီးတွေကတော့ တကယ်မြင်ရတယ်’

‘ဟုတ်မှာပါ’

‘အဲဒါ သရဲတစ္ဆေပေါ့’

‘မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘာလဲ’

‘လျှပ်စစ်ငြိမ်တွေလို့ ပြောရမှာပါ’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ပင်လယ်ထဲဆီမှာ ရှေးအခါက သည်လိုမီးလုံးကြီးတွေ တွေ့လျင်
သည်လိုပဲထင်ပြီး ခုခံကြည့်ကြတယ်သိရတယ်’

‘တကယ်မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဓာတ်သဘာဝဆိုတာ သည်ခေတ်မှာ သိနေကြပါပြီ’

‘စုန်းတောက်တာတွေကော’

‘သည်လိုတွေပါပဲ’

‘ထုံဆေးတွေက ဘယ်လိုလဲ’

‘အခုလုပ်ကြသေးလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ရှေ့နားကအထိ လုပ်တယ်’
 ‘အဲဒါ ဘယ်လိုလုပ်တာလဲ’
 ‘သင်္ကန်းကြီးစုတ်၊ မီးနေထဘီစုတ် အစရှိတဲ့ မတော်မတဲ့တွေမီးရှို့
 အစရှိတာတွေ လုပ်ပြီး ထုံအိုးတည်ရတယ် သိရတယ်’
 ‘ဘာနဲ့တည်သလဲ’
 ‘စဉ်အိုး၊ ကျောက်အိုးနဲ့ပေါ့’
 ‘ဘယ်လောက်ကြာကြာလဲ’
 ‘နှစ်တွေ အများအပြားပဲ’
 ‘ခြောက်မကုန်ဘူးလား’
 ‘အမြဲစောင့်ရှောက်ရတာပေါ့၊ အကောင်ပလောင် အသေတွေ
 လည်း ထည့်တယ် သိရတယ်’
 ‘နောက် ဘာလုပ်သလဲ’
 ‘အဲဒါစီရင်ပြီး ဆေးကောင်းလုပ်ပြီး သုံးကြတာပဲ’
 ‘ဘာသုံးလဲ’
 ‘ပယောဂတွေပေါ့’
 ‘စွမ်းမှာပါပဲ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘အချက်နှစ်ချက်ပေါ့’
 ‘တစ်ချက်က အက်ဆစ်တွေ ဖြစ်နေလောက်ပြီ’
 ‘နောက်တစ်ချက်ကကော’
 ‘စိတ်ဓာတ်ထည့်ထားမှု သိပ်များတယ်’
 ‘ဒါကြောင့်လား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါအပြင် ဘာရှိမလဲ’
‘မထူးဘူးပေါ့နော်’
‘ဘာထူးမှာလဲ’

၆၀။ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ဗန်းမောက်မြို့နယ်၊ ဝေစုတ်ချီရွာ၌ ဝေစုတ်ချီ
ဆရာတော်အား ရှင်ဉာဏပြောသောစကား

‘တပည့်တော် မန္တလေးမင်းကွန်းကပါ။ သည်ဘက်ကို အလည်
အပတ် လာတာပါ။ ဆရာတော် သတင်းတွေကြားရလို့ ဝင်လာခဲ့တာပါ။
တပည့်တော်ကို သည်မှာတည်းခိုခွင့်ပြုပါ’

‘နေပါဘုရား။ ဟိုဘက်နားမှာ အိပ်ပေါ့’

‘ဆရာတော်တစ်ပါးတည်းလား ဘုရား’

‘အေး-တစ်ပါးတည်းပဲ’

‘ကျောင်းကြီးက ကြာပြီထင်တယ်၊ အိုနေပါပြီလား’

‘အေး-ရှေးကကျောင်းပဲ၊ ငါလည်း မနေဘဲထားခဲ့လို့ ဖြစ်သလို
ဖြစ်နေတာပဲ’

‘ကျောင်းအပြင်ဘက်မှာ ဧည့်သည်တွေ ရှိနေပါလား’

‘အေး-နေ့စဉ်လာကြတာတွေပဲ’

‘ဆရာတော်ကျောင်းက တောစပ်ကလေးပဲနော်’

‘ရွာကလည်း တောထဲပဲမဟုတ်လား’

‘သည်အထုပ်တွေပုံနေတာနဲ့ ဆန်တွေပုံနေတာက ဘယ်လိုလဲ
ဘုရား’

‘သူတို့လှူကြတာပဲ’

‘ဆွမ်းဘုဉ်းပေးလို့ ကောင်းပါရဲ့လား’

‘မကောင်းဘူး၊ လူတွေကစုပ်ယူတာ ခံနေရသလိုပဲ’

‘အိပ်လို့ကောဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မအိပ်ပါဘူး’
 ‘ဘာပြုလို့လဲဘုရား’
 ‘မအိပ်ချင်တော့လို့ပဲ’
 ‘ကျန်းမာတော့ ကျန်းမာရဲ့လားဘုရား’
 ‘မာပါတယ်’
 ‘နေကောင်းလျင် ဆရာတော်ကို တပည့်တော် တောင်းပန်ချင်
 တာ ဘုရား’
 ‘ဘာလဲ’
 ‘တပည့်တော်ကို တပည့်တော်နဲ့ တော်မယ်ထင်တဲ့ တရားတစ်ပုဒ်
 ချီးမြှင့်ပေးဖို့ပါ’
 ‘တော်မည့်တရား မဟောတတ်ပါဘူး’
 ‘သည်လိုဆိုလည်း ဆရာတော်ဟောချင်တဲ့ တရားတစ်ပုဒ်ကို
 တပည့်တော်ကို ဟောပေးပါ ဘုရား’
 ‘ဟောချင်တာလည်း မရှိပါဘူး’
 ‘သည်လိုဆိုလည်း ဆရာတော်ကျင့်ခဲ့တဲ့ ကျင့်စဉ်တရား ဟော
 ပါဘုရား’
 ‘ကျင့်ထားတာ ဘာမှမရှိပါဘူး’
 ‘ဆရာတော် တောထဲမှာ နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ်ကျော်လောက် နေခဲ့
 တယ်လို့ သိရပါတယ်။ အဲဒါ ဟုတ်သလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘အဲသည်မှာ ဘာလုပ်နေတာလဲ ဘုရား’
 ‘ဘာမှ မလုပ်ပါဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာမှမလုပ်ဘဲ ဘာကြောင့် သွားနေတာလဲဘုရား’
 ‘ရွာမှာမနေရလို့ တောထဲသွားနေတာပဲ’
 ‘ဘယ်သူက မနေရတာလဲ’
 ‘ဂျပန်တွေက သည်ဘက်မှာ စစ်လမ်းလုပ်တော့ ရွာသားတွေက
 ရွာမှာမနေကြဘဲ တောထဲသွားနေကြရတာ’
 ‘ဒါကြောင့် ဆရာတော်လည်း လိုက်နေရတာလား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘စစ်ပြီးတော့ သူတို့ပြန်လာမှာပေါ့’
 ‘ပြန်ကြတယ်’
 ‘ဆရာတော်က ဘာကြောင့် ပြန်မလိုက်လာတာလဲ’
 ‘အဲသည်မှာလည်း အနေကျနေတာနဲ့ပဲ’
 ‘အခုတော့ ဘယ်ကြောင့် သည်ကျောင်းပြန်လာတာလဲ’
 ‘အဲဒါလည်း တောထဲမနေရလို့ပဲ’
 ‘ဘယ်သူက မနေရတာလဲ’
 ‘ကွန်မြူနစ်တွေက တောထဲရောက်လာကြတယ်။ တိုက်ကြ၊ ခိုက်
 ကြနဲ့ ဆိုတော့ ရွာပြန်လာရတာ’
 ‘ဪ-သည်လိုလားဘုရား’
 ‘လူတွေက ဘာဖြစ်လို့ လာကြတယ်မသိပါဘူး’
 ‘အရှင်ဘုရားရဲ့ ကျော်စောသတင်းကြောင့်ပေါ့ဘုရား’
 ‘အခုခေတ်မှာတော့ ရဟန္တာဆိုတာတော့ ရှိတော့မထင်ပါဘူး’
 ‘တင်ပါ့ ဘုရား’

‘ကျုပ်တို့တော့ ရင်းစားကလေးရအောင် မနည်း ကြိုးစားနေရပါတယ်’

‘ဆရာတော်ဟာ အဝေးမှာ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ အဖြစ်အပျက်ကလေးတွေ သိနေသလို ပြောကြပါတယ်။ အဲဒါ ဘယ်လိုလဲဘုရား’

‘တစ်ခါတစ်ရံ သူ့ဖာသာသူ စိတ်ထဲ ထင်လာတာကလေးတွေပဲ’

‘ဆရာတော်က တကာ,တကာမတွေကို ကျောင်းပေါ်တက်ပြီးဖူးတဲ့အခါ တရားချီးမြှင့်တာဟာ အသံကမပီဘူး။ အဲဒါသူတို့ကို နားလည်ရဲ့လား မေးကြည့်တဲ့အခါ သူတို့လည်း နားမလည်ကြဘူးလို့ပဲ ပြောကြပါတယ်။ သူတို့ရှေ့ကနေတဲ့ တပည့်တော်တောင် နားမလည်ဘူး၊ အဲဒါ ဘယ်လိုလုပ်မလဲဘုရား’

‘မတတ်နိုင်ဘူး။ တရားကသည်လိုပဲ ဟောတတ်တာပဲ’

‘ဆရာတော် သိပ်ပူသလား။ တစ်ညလုံးထိုင်ပြီး ယပ်ခတ်နေတာပဲ တွေ့ရတယ်။ ဘုရားစင်မှာ မီးငြိမ်းခါနီးလျင် ထွန်းလိုက်နဲ့ပဲ’

‘သိပ်မပူပါဘူး။ မအိပ်ချင်လို့ မအိပ်တာပါ’

‘သည်အစားအသောက်, အသုံးအဆောင်တွေ ပုံနေတာကြောင့် ထင်တယ်။ ညမှာ ကြွက်တွေ တရုန်းရုန်းပဲ’

‘မတတ်နိုင်ဘူး’

‘အဲဒါတွေနဲ့ စိတ်မညစ်ဘူးလား’

‘မညစ်ပါဘူး’

၆၁။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ ရွှေမြင်တင်တောင်၌ ဆရာမ ဒေါ်တင်တင်
လင်း အား ရှင်ဉာဏပြောသော သဒ္ဓါကိုပညာဖြင့်ထိန်း စကား

‘တပည့်တော်က တင်တင်လင်း ပါဘုရား’
 ‘ဟုတ်ကဲ့-ကြားဖူးနေတယ်’
 ‘ကျန်တာတွေက တပည့်တော်အမေနဲ့ အဖော်တွေပါဘုရား’
 ‘ကောင်းပြီ’
 ‘သည်နေ့ တပည့်တော်တို့ သည်မှာတရားနာ၊ ပုတီးစိပ်နေကြ
 မလို့ပါ ဘုရား။ ခွင့်ပြုပါ’
 ‘လုပ်ကြပါ’
 ‘တပည့်တော် မေးစရာ ရှိတာကလေးတွေ ရှိလျင်လည်း မေးပါရ
 စေဘုရား’
 ‘ရပါတယ်’
 ‘ဘုန်းကြီး သက်တော်ဘယ်လောက် ရှိသွားပြီလဲဘုရား’
 ‘တကာမအသက် အလျင်ပြောပါဦး’
 ‘သုံးဆယ့်နှစ်ပါ ဘုရား’
 ‘ငယ်သေးတာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘ဆရာမကိုမေးရဦးမယ်’
 ‘မေးပါဘုရား’
 ‘ဘာတွေရည်ရွယ်ပြီး အခုလုပ်တဲ့လုပ်ငန်းတွေကို လုပ်နေတာလဲ’
 ‘ရဟန္တာဖြစ်ဖို့ပါ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဗျာ’

‘ဘာဖြစ်လို့တုန်း ဘုရား’

‘အံ့ဩလို့ပါ’

‘ဘာဖြစ်လို့ အံ့ဩတာလဲ ဘုရား’

‘ဦးဇင်းတို့ကဘုန်းကြီးပဲ။ ဒါပေမဲ့ ရဟန္တာဖြစ်ဖို့ မမျှော်မှန်းမိဘူး။ ပြီးတော့လည်း ဦးဇင်းတို့က ဘုန်းကြီးထဲမှာတောင် စာမသင်၊ပေမသင် ဘုန်းကြီး မဟုတ်ဘူး။ ဒါလည်း ရဟန္တာဖြစ်ဖို့ မရည်မှန်းမိဘူး။ စာပေသင် တဲ့ ဘုန်းကြီးထဲမှာတောင် တောမထွက်၊တောင်မထွက်ဘုန်းကြီး မဟုတ် ဘူး။ တောထွက်တရားကျင့်နေတဲ့ ဘုန်းကြီး။ အဲဒါတောင် ရဟန္တာဖြစ်ချင် စိတ် မပေါက်ခဲ့ဘူး။ ဆရာမက ယောက်ျားလည်းမဟုတ်ဘူး။ သည်က ရဟန္တာဖြစ် ရည်ရွယ်ပြီး သည်အလုပ်လုပ်နေတယ် ဆိုတော့ မအံ့ဩလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲပေါ့’

‘တပည့်တော်ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ဒါပါပဲ ဘုရား’

‘တကာမရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ဟာ တကာမရဲ့ယုံကြည်ချက် ဖြစ်မှာ ပါပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ သည်လိုဖြစ်ရလိမ့်မယ်ဆိုတာ တပည့်တော် ယုံ ကြည်လည်း ယုံကြည်ပါတယ်’

‘ယုံကြည်ချက်ဟာ ဘာသာရေးစကားနဲ့ဆိုလျှင် သဒ္ဓါတရားပဲ’

‘တင်ပါဘုရား’

‘ဆရာမ သဒ္ဓါတရားက ကြီးလှချေလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လောက်ကြီးတဲ့ သဒ္ဓါတရားကို ဆရာမ ဘာနဲ့ထိန်းထားသလဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘သဒ္ဓါတရားဟာ ဣန္ဒြေငါးပါးထဲက တစ်ပါးအပါအဝင်တရား ဖြစ်ပါတယ်’

‘တင်ပါ ဘုရား’

‘ဣန္ဒြေငါးပါးမှာ သတိဣန္ဒြေကလွဲလျင် ကျန်တဲ့ဣန္ဒြေတွေဟာ လွန်တတ်ကြတယ်’

‘တင်ပါဘုရား’

‘သဒ္ဓါလွန်တော့-ကွန့်၊ ပညာလွန်တော့-တွန့်၊ ဝီရိယလွန်တော့ ပြန့်၊ သမာဓိလွန်တော့-ဆွံ့ ဆိုလား သည်လိုတွေပြောတာတွေ ရှိတယ်’

‘ကြားဖူးသလိုတော့ ရှိပါတယ် ဘုရား’

‘သဒ္ဓါလွန်တာမဖြစ်အောင် ပညာနဲ့ထိန်းရတယ်။ ပညာကိုလည်း သဒ္ဓါနဲ့ထိန်းရတယ်။ ဝီရိယနဲ့ သမာဓိလည်း အချင်းချင်းညီနေအောင် ညှိထိန်းရတယ်ဆိုတာ’

‘တင်ပါ ဘုရား’

‘ဆရာမရဲ့ သည်လောက်ကြီးတဲ့သဒ္ဓါကို ဘာပညာနဲ့ထိန်းသလဲ၊ ဒါ မေးရမယ်’

‘သည်လိုလည်း မထိန်းတတ်ပါဘူး ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုလျင်တော့ သဒ္ဓါလွန်တာကြီးဖြစ်မှာ စိုးရတာပေါ့’

‘သဒ္ဓါလွန်တော့ ကွန့်တယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲဘုရား’

‘သဒ္ဓါလွန်လျင် တဏှာကျွံတယ်ဆိုတဲ့ ပြောစကားအတိုင်း တ
 ဏှာကျွံတာဘက် ရောက်တာ ဖြစ်ရလိမ့်မယ်’
 ‘သည်လိုတော့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး ဘုရား’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘တပည့်တော်တို့ လုပ်ငန်းက တဏှာပါးရှားအောင် လုပ်နေတဲ့
 လုပ်ငန်း ဖြစ်လို့ပါပဲ’
 ‘တကာမမှာ ဘာပညာရှိလို့လဲ-လို့၊ ဒါကြောင့်မေးတာ’
 ‘ဘာပညာရယ်တော့ မရှိဘူးပေါ့ ဘုရား’
 ‘ပညာမရှိဘဲနဲ့ လုပ်လိုတော့ တဏှာ မကျွံအောင် တတ်နိုင်မှာ
 မဟုတ်ဘူး’
 ‘တဏှာပါးရှားအောင် လုပ်နေရင်းလည်း တဏှာထဲကျွံမှာပဲလား
 ဘုရား’
 ‘ကျွံမှာပဲ’
 ‘ဘယ်လိုကျွံမှာလဲ ဘုရား’
 ‘တကာမမှာ တဏှာကို ဘယ်နှစ်မျိုးရှိတယ် သိသလဲ’
 ‘အမျိုးမျိုးရှိတယ် မသိပါဘူးဘုရား’
 ‘ဘာသိသလဲ’
 ‘ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကို ကြည်ညိုသဒ္ဓါရင်းက အဲသည်ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ ရင်းနှီး
 ပြီး ချစ်ကြိုက်သွားတာမျိုးကိုပဲ သဒ္ဓါလွန်ရင် တဏှာကျွံတယ်ဆိုတဲ့စကား
 က ပြောထားတာလို့ပဲ သိပါတယ်ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တာပဲ’
 ‘သည်တော့ ဘယ်လိုကျွံမလဲပေါ့ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တကာမက သည်လိုသိနေလို့ သည်လိုပြောတာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား။ တပည့်တော်သိတာမှားလျင် အမိန့်ရှိပါ
 ဘုရား’
 ‘မမှားလောက်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ မပြည့်စုံသေးဘူး’
 ‘အဲဒါ အမိန့်ရှိပေးပါ ဘုရား’
 ‘ကောင်းပြီ၊ မှတ်သားပေးပါ’
 ‘အဆင်သင့်ပါ ဘုရား’
 ‘တဏှာဟာ တကာမ သိသလို တစ်မျိုးတည်း မကဘူး’
 ‘တင်ပါဘုရား’
 ‘တကာမ သိတာက အဲသည်ထဲက တစ်မျိုးပဲဖြစ်တယ်’
 ‘တင်ပါ ဘုရား’
 ‘အဲသည် တကာမသိတဲ့ တဏှာက ကာမတဏှာပဲ’
 ‘တင်ပါဘုရား’
 ‘အဲသည်တဏှာထဲ တကာမ မကျွံလောက်တာ ဦးဇင်း သိပါ
 တယ်’
 ‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’
 ‘အဲသည်တဏှာမှာ မကျွံပေမဲ့ သဒ္ဓါလွန်လျင်တော့ တဏှာက
 ကျွံမှာပဲ’
 ‘ဘယ်တဏှာမှာ ကျွံမှာလဲဘုရား’
 ‘ကျန်တဲ့တဏှာ နှစ်ပါး၊ တစ်ပါးပါးထဲပေါ့’
 ‘အဲသည်တဏှာတွေ အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား’
 ‘ဘဝတဏှာနဲ့ ဝိဘဝတဏှာဆိုတာတွေပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘဝတဏှာဆိုတာက ဘယ်လိုဟာလဲဘုရား’

‘ကာမတဏှာက စပြောရအောင်’

‘တင်ပါဘုရား’

‘ကာမတဏှာဆိုတာ ဝန်းကျင်အာရုံ ကာမဂုဏ်တရားတွေ အပေါ်မှာ ငြိကပ်တပ်စွန်းမှုတွေပဲ’

‘တင်ပါ ဘုရား’

‘ဘဝတဏှာဆိုတာက ‘အဲသည် အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားကြောင့် ငါ့မှာ ဆင်းရဲဒုက္ခများရတယ်၊ ငါ့ချမ်းသာအောင် ဝန်းကျင်အာရုံတွေ အပေါ်မှာ လိုလားတပ်မက်စိတ် မပေါ်စေတဲ့ စိတ်ထိန်းမှုတွေနဲ့ ထိန်းပြီး ငါ့ကိုယ်ငါ ချမ်းသာအောင်နေမယ်’-ဆိုတဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ချစ်မြတ်နိုးမှုလွန်ကဲတဲ့ တဏှာပဲ’

‘တင်ပါ ဘုရား’

‘ဝိဘဝတဏှာကတော့ ငါမရှိ၊ သူများလည်း မရှိဘူး၊ လောကကြီးမှာ ဘာမှမရှိဘူး။ အဲသည် မရှိတာတွေ သိနေရတာကလေးဟာ ငြိမ်းအေးတယ်လို့ တပ်စွန်းနေတဲ့စိတ် တဏှာပဲ’

‘ဘုန်းကြီးပြောတဲ့တဏှာတွေက နက်နဲလိုက်တာ ဘုရား’

‘သိပ်နားမလည်ချင်ဘူးလား’

‘တပည့်တော်နားနဲ့တော်အောင် အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား’

‘ဒါဆိုလျင် လွယ်လွယ်မှတ်သားပေါ့’

‘တင်ပါဘုရား’

‘အာရုံငါးပါးလိုလားတာ ကာမတဏှာ’

‘တင်ပါဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘဝလိုလားတာ ဘဝတဏှာ’
 ‘တင်ပါဘုရား’
 ‘ဘဝပျက်တာလိုလားတာ ဝိဘဝတဏှာပဲ’
 ‘မှတ်မိပါပြီဘုရား’
 ‘သည်တော့ တကာမဟာ ကာမတဏှာကိုကွဲမှာ မဟုတ်ဘူး’
 ‘တင်ပါဘုရား’
 ‘သည်လိုမကွဲတာနဲ့ ငါတဏှာမကွဲနိုင်ဘူးလို့ မအောက်မေ့နဲ့’
 ‘တင်ပါဘုရား’
 ‘သဒ္ဓါသိပ်ကြီးလွန်းလျင် သဒ္ဓါလွန်မှာပဲ’
 ‘တင်ပါဘုရား’
 ‘သဒ္ဓါလွန်လျင် ပညာနဲ့ ထိန်းနိုင်လျင်သာ။ မထိန်းနိုင်လျင် ကွဲ
 စရာရှိတာ ကွဲမှာပဲ’
 ‘ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာတွေဟာ ဆိုးသလားဘုရား’
 ‘တဏှာဟာ ဘာဖြစ်ဖြစ် အတူတူပဲလို့ ဘုရားဟောထားတယ်။
 တဏှာဟာ ကျင်ကြီးနဲ့ တူတယ်။ ကျင်ကြီးဟာ သူဌေးသူကြွယ်တို့ ကျင်
 ကြီးဖြစ်တယ်-ဆိုပြီး ရွံရှာစရာမဟုတ်ဘူး မပြောရသလိုပဲလို့ ဟောပြော
 ချက်ရှိတယ်’
 ‘အဲသည် တဏှာတွေဘက် မကွဲအောင် သဒ္ဓါတရားကို ဘယ်
 ပညာနဲ့ထိန်းရမှာလဲဘုရား’
 ‘မဂ်ဖိုလ်ပညာတွေနဲ့ပေါ့’
 ‘အဲသည်ပညာရအောင် တပည့်တော်ကျင့်နေပါတယ် ဘုရား’
 ‘ဒါကိုကျင့်နိုင်အောင် ဘာပညာတွေ ရှိလို့လဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲသည်ပညာက ဘယ်ကရမှာလဲ ဘုရား’
‘သိသူဆီကပဲ ရနိုင်မယ်’
‘ကောင်းပါပြီဘုရား၊ တပည့်တော် သည်လာရကျိုးနပ်ပါတယ်။
အရှင်ဘုရားဟောပြောချက်ကို သာဓုခေါ်ပါတယ်’
‘တကာမတို့ လုပ်စရာရှိတာ သွားလုပ်ကြ’

၆၂။ မင်းကွန်းရွှေမြင်တင်တောင်ပေါ်၌ ဒေါ်တင်တင်လင်းအား

ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ရှင်ဉာဏပြောသောစကား

‘အခု တကာမနဲ့တကာမအမေကို စကားပြောဖို့တွေ့တာဟာ မနက်က တကာမ ထသွားတဲ့အခါမှာ တကာမအမေရဲ့ပြောဆိုချက်အရ တွေ့တာပဲ။ အဲဒါ တကာမအမေက တကာမကို ပြောရဲ့လား’

‘ပြောပါတယ်’

‘တကာမက မနက်ကရောက်စမှာ ပြောတယ်၊ တပည့်တော်လာ တာ အခေါက် သုံးလေးခေါက် ရှိပါပြီ။ သည်တစ်ခါတော့ တပည့်တော်ကို ဆုတစ်ခုချီးမြှင့်ပါ-လို့ပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲဒါကို ဦးဇင်းငြင်းခဲ့တယ်။ တကာမ သည်ကနေ့ စားဝတ်နေ၊ သုံးစွဲနေရတဲ့ အရာတွေဟာ သည်နေ့ ကမ္ဘာပေါ် လူတစ်ယောက်ရသင့်တဲ့ ရစရာထက် မနည်းဘူး။ ကမ္ဘာ့စားစရာ၊ ဝတ်စရာတွေ ပံ့ထားပြီး ကမ္ဘာ့ စားမဲ့ဝတ်မဲ့လူတွေ မျှပေးလျင် သည်နေ့ တကာမရတာထက် ပိုမှာမဟုတ် ဘူး။ ဒါကြောင့် တကာမက ဘာဆုမှမတောင်းနဲ့လို့ ဦးဇင်းပိတ်လိုက် တယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား’

‘သည်စကားကြားရတော့ တကာမ ဆွမ်းသွားချက်ပါရစေဆိုပြီး ထသွားတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘တကာမအမေက တကာမနောက်ကို လိုက်မသွားဘဲ ဦးဇင်း အနီးမှာ ကျန်ခဲ့တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သူက ဦးဇင်းကိုတောင်းပန်တယ်။ တပည့်တော်သမီး လိုချင်တဲ့ ဆုက စားစရာ၊ ဝတ်စရာတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့မှာ အလုပ်တစ်ခု လုပ်နေတာ ရှေ့တိုးမရဖြစ်နေတယ်လို့ သူပြောပါတယ်။ ပြီးတော့ သူဟာ သူများတွေရဲ့ ရှေ့နောက်အကြောင်းတွေလည်း ဟောပြောနေပါတယ်။ မှန်လှတယ်ဆိုပြီး မေးမြန်းသူတွေလည်း တန်းစီနေပါတယ်။ သူ-သည်လို ဖြစ်တာဟာ ဘာဖြစ်တာဆိုတာ မသိဘူး။ သည်လုပ်ငန်းဟာ တပည့်တော်စလုပ်တဲ့ လုပ်ငန်းပဲ။ တပည့်တော်ကို ထိန်းဖို့လိုက်ရင်း သူက သည်လို ဖြစ်သွားတာပါပဲ။ သည်တော့ ဒါဟာ ဘာဖြစ်သွားနိုင်သလဲ ဆိုတာလည်း မသိဘူး။ အရှင်ဘုရားတို့လို တကယ်ကျင့်ကြံနေသူတွေပဲ ဒါကိုသိနိုင်မယ်ဆိုတာ ယုံကြည်ပါတယ်။ တပည့်တော်သမီးရဲ့ အာရုံမှာလည်း အရှင်ဘုရားနဲ့ အရှင်ဘုရားရဲ့တောင်ကို ပေါ်တယ်လို့ သိရပါတယ်။ သည်တော့ တပည့်တော်သမီးကို ပစ်ထားဘဲ သူတောင်းဆိုချက်ကလေးတွေကို လမ်းညွှန်ပြုပေးပါ ဘုရား၊ တပည့်တော် တောင်းပန်ပါတယ်။ သည်လို တကာမအမေက ပြောခဲ့တယ်’

‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’

‘အဲသည်တုန်းက ဦးဇင်းက ပြောလိုက်တယ်။ ကောင်းပြီ တွေ့တာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ သည်လို တွေ့တဲ့အခါတော့ တကာမကြီးသမီး တစ်ယောက်တည်းနဲ့တွေ့မှ ဖြစ်မယ်လို့လည်း ပြောခဲ့တယ်’

‘အမေက ပြောပါတယ်’

‘တကာမအမေက တပည့်တော်လည်း မပါရဘူးလားလို့ ဈေးဆစ်လို့ တကာမအမေကိုပါ ဦးဇင်းက တွေ့ခွင့်ပေးခဲ့တာပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပြောပါတယ် ဘုရား’

‘သည်လိုပြောရတာက တကာမရဲ့ဘဝကို မလွဲမသွေ ဝေဖန်ပေး
ရမှာဆိုတော့ တကာမရဲ့ တပည့်တွေရှေ့မှာ မကောင်းလှလို့ပဲ’

‘နားလည်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲသည်လိုဆိုလျင် သည်စကားတွေ ဖြတ်ကြတော့စို့။ တကာမ
ကို ဦးငင်းပြောမယ်’

‘ကောင်းပါပြီဘုရား’

‘တကာမရဲ့ဘဝကို အစကနေ အခုအနေအထိ အံ့ပြစမ်းပါ။
အဲဒါကို ဦးငင်း နားထောင်ပေးပါမယ်’

‘တပည့်တော်က ပဌမမှာ အမေပုတီးစိပ်ထွက်တာ လိုက်ထိန်း
ပေးရင်းနဲ့ တပည့်တော်လည်း ပုတီးစိပ်တာပါပဲ’

‘လိုက်ထိန်းတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုလဲ’

‘အမေက မိန်းမသားဆိုတော့ အဖော်လိုတာပေါ့ ဘုရား။ အဲ
သည်တော့ တပည့်တော်လည်း ပုတီးစိပ်လိုက်ရတာပေါ့’

‘ဘယ်သွားစိပ်ကြတာလဲ’

‘ဘုရားပုထိုးနဲ့ မန္တလေးတောင်၊ ရန်ကင်းတောင် အစစတွေပါပဲ’

‘တကာမအမေက ဘာလုပ်တာလဲ’

‘သူက စီးပွားလည်းမလုပ်နိုင်။ အဖေက လေဖြတ်ပြီးလဲနေတယ်။
စိတ်ညစ်လို့ပဲပေါ့ဘုရား’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘တပည့်တော်လည်း ပုတီးစိပ်ရင်းနဲ့ ပုတီးစိပ်ရတာဟာ အရသာ
ရှိလာပါတယ်’

‘ဘယ်လိုအရသာ ရှိတာလဲ’
 ‘ပုတီးစိပ်ရလို့ ညောင်းညာတာတွေလည်း မရှိတော့ဘဲ စိတ်က
 လည်း ဘယ်မှ မလွင့်မပါးဘဲ သည်ပုတီးထဲမှာ တည်နေတာပေါ့ဘုရား’
 ‘အချိန်ဘယ်လောက်ကြာကြာလဲ’
 ‘အချိန်ဟာ မရှိတော့သလိုပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ကြာပေမဲ့ ခဏလိုပေါ့’
 ‘အိပ်ပျော်နေသလိုလား’
 ‘မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ဖြစ်ပုံလုပ်ပါဦး’
 ‘ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်စိတ်အပြည့်နဲ့ ချမ်းမြေ့နေပါတယ်’
 ‘ဒါကောင်းတာပေါ့နော်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘အဲည်မှာ အာရုံမြင် စပြီလား’
 ‘အကြောင်းသင့်တိုင်း အာရုံမှာ ထင်နေပါပြီ’
 ‘အဲဒါတွေက အမှန်တွေလား’
 ‘အမှန်တွေက များပါတယ်’
 ‘အခုဘာဖြစ်နေသလဲ’
 ‘အခုဖြစ်နေတာက နာရီတစ်ဝက်လောက်ကြာတဲ့အထိ အချိန်
 မရှိဘဲနေလို့ ရနေပါတယ်’
 ‘အဲဒါပြီးတော့ကော’

‘တပည့်တော်စိတ်ထဲမှာ သည်လိုအချိန်မဲ့နေရတာကို အတိုင်း
မသိ ဝမ်းသာပါတယ်။ အဲဒါကို နှစ်ဆယ့်လေးနာရီလုံး နေနိုင်လျှင် အရ
ဟတ္ထဖိုလ်ပေါက် ရဟန္တာ ဖြစ်မယ်ဆိုတာ ယုံကြည်နေပါတယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘အဲသည်တော့ အဲသည်လို ဖြစ်ချင်ပါတယ်။ သည်ထက် တိုးလုပ်
လို့လည်း မရအောင်ဖြစ်နေပါပြီ’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘အဲသည်တော့ အဲဒါ ဘာလုပ်ရမလဲလို့ တပည့်တော် ဆရာ
လိုချင်ပါတယ်။ ဘုန်းကြီးညွှန်နိုင်မယ်လို့လည်း တပည့်တော်အာရုံမှာ
ပေါ်ပါတယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘အဲဒါကို တပည့်တော်ကို ညွှန်ကြားပေးဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား’

‘ကဲ-ဒါ တကာမဘဝပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုလျှင် ဦးဇင်းပြောဖို့ ရှိတော့တာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုတော့ တကာမနားထောင်ပါ’

‘အမိန့်ရှိပါဘုရား’

‘တကာမဘဝကို စပြီးပြောမယ်’

‘ပြောပါဘုရား’

‘တကာမဟာ ရူပဘဝကို တည်ဆောက်မိနေတာ ဖြစ်တယ်’

‘အဲဒါ နားမလည်ဘူး ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တယ်။ နားမလည်ချင်နေ ကိစ္စမရှိဘူး။ ပြောစကား နား
ထောင်ဖို့ပဲ’

‘အမိန့်ရှိပါဘုရား’

‘တကာမဆက်လုပ်နေတဲ့ အလုပ်ကို ရပ်လိုက်တော့’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘တကာမထင်တဲ့ဆီ သွားတဲ့လမ်း မဟုတ်ဘူး၊ တကာမကို သည်
လမ်းက ဒုက္ခပေးတော့ မလို့ပဲ’

‘ဟုတ်ပါ့မလား ဘုရား’

‘အလွန်ငြိမ်းအေးယောင် ပေါက်နေလို့ အာလယမပြတ် မဖြစ်နဲ့။
အဲသည်လမ်းဟာ တကာမကို သညာပျက်စေတော့မှာ ဖြစ်တယ်’

‘အဲဒါက ဘယ်လိုလဲဘုရား’

‘သညာပျက်တယ်ဆိုတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုတောင် ကိုယ်မသိတဲ့
အထိ အမှတ်တွေ မဲ့ကုန်တာပဲ’

‘အဲသည်လမ်းဟာ ရဟန္တာအဖြစ် မပို့နိုင်တာ အမှန်ပဲလား ဘု
ရား’

‘အဲသည်လမ်းဟာ လုံးဝ-ရဟန္တာအဖြစ် မရောက်စေနိုင်တဲ့ လမ်း
ပဲ၊ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး ရောက်နေတဲ့သူထဲက တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ အသညသတ္တဗြဟ္မ
ဖြစ်စေတဲ့ လမ်းပဲ’

‘အဲဒါဆို တပည့်တော်ဘာလုပ်ရမှာလဲဘုရား’

‘တတ်နိုင်လျှင် သည်လမ်းကြောင်းကြီးတစ်ခုလုံးကို စွန့်ဖို့ပဲ။ ဒါ
ဟာ ကိုယ့်ဘဝဖြစ်နေလို့ မစွန့်နိုင်ဘူးဆိုလျှင် သည့်ထက် လွန်မသွား
အောင် သည်လုပ်ငန်းကို ဆက်မလုပ်တော့ဘို့ပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အခု တပည့်တော် သိမြင်ဟောပြောနေတာတွေကကော
ဘုရား’

‘အဲဒါဟာ ရူပစတုတ္ထဈာန် ရပြီးတဲ့နောက် ဖြစ်တတ်တဲ့ စိတ်စွမ်း
ရည်ပေါက်မှုလို့ခေါ်တဲ့ အဘိညာဉ်တစ်မျိုး ရတာပဲ ဖြစ်တယ်’

‘ဒါကို တပည့်တော်အပျောက်မခံနိုင်ဘူး ဘုရား’

‘ဟုတ်မှာပဲ။ လွန်လဲမသွားချင်ဘူး၊ ရှိပြီးသားကို ပျောက်သွားတာ
လည်း မဖြစ်ချင်ဘူးဆိုလျင် ကိုယ့်ဈာန်ကို နွေးယုံလောက်ပဲဖြစ်အောင်
ပုတီးစိပ်တဲ့လုပ်ငန်း အနည်းအပါးပဲ လုပ်ဖို့လိုမယ်။ အများအပြား လုပ်
လျင်တော့ လွန်တဲ့ဘက်ရောက်သွားမယ်’

‘သည်အဖြစ်ကို ကိုယ်တိုင်ဖြစ်ဖူးသလား ဘုရား’

‘မဖြစ်ဖူးဘူး’

‘အဲဒါ ဘယ်လိုလုပ်သိသလဲ ဘုရား’

‘ရူပဈာန်ကို ရဖူးရုံလောက် ရှိတယ်၊ စိတ်စွမ်းရည် မထွက်ဖူးဘူး။
ဒါပေမဲ့ သည်က စိတ်စွမ်းရည်ထွက်နိုင်တာ သိတဲ့အထိတော့ ရှိတယ်’

‘တပည့်တော် ဘာဆက်လုပ်ရမလဲ’

‘သည်ဈာန်ကို ကျိုးပျက်စေနိုင်တာတွေရှောင်ပြီး ဒါကို တည်မြဲစေ
နိုင်တာကို ဆောင်ရမှာပဲ’

‘သိပါပြီဘုရား’

၆၃။ မင်းကွန်းရွှေမြင်တင်တောင်၌ မန္တလေးမှ ပွဲကတော်ဒေါ်လှကျင်
 အား ရှင်ဉာဏပြောသော ပူစရာကိုရင်ဆိုင်စကား
 ‘တကာမ လေတွေက တိုက်ပါဘိသနဲ့။ ဘုရားတန်ဆောင်းထဲမှာ
 ပုတီးစိပ်နေတာ ကြာလှချေလား’
 ‘ရောက်နိုင်ခဲ့တာကြောင့် ရောက်ခိုက်မှာ လုပ်နေတာပါဘုရား၊’
 ‘နေမကောင်းဖြစ်သွားမယ်။ သတိလည်းထားဦး’
 ‘ရပါတယ်ဘုရား’
 ‘တကာမ ဦးဇင်းတောင်ပေါ်ရောက်တာ ဒါနဲ့ဆိုလျှင် သုံးခေါက်
 လောက် ရှိသွားပြီနော်’
 ‘ဟုတ်မှာပါဘုရား’
 ‘တကာမက သည်တိုင်းပဲ မလှုပ်မရွက် ပုတီးအကြာကြီးစိပ်တာ
 တွေ့ရတယ်’
 ‘ရောက်တုန်းမို့ပါ ဘုရား’
 ‘သည်လောက်ဆိုတော့ တကာမလည်း ဦးဇင်းရင်းနှီးနေပြီဖြစ်လို့
 စကားတစ်ခုပြောမလို့ သည်ရင်ပြင်မှာ စကြံနီလျှောက်ပြီး စောင့်နေတာ’
 ‘ဘာပြောမလို့လဲ ဘုရား’
 ‘တစ်ခုလောက် အလှူခံချင်လို့ပါ’
 ‘ဘာအလှူခံမှာလဲ ဘုရား’
 ‘ပုတီးလိုချင်လို့ပဲ’
 ‘ဘုန်းကြီး ပုတီးစိပ်စရာမရှိလို့လား ဘုရား၊ လှူမှာပေါ့။ တပည့်
 တော်ဝယ်ပြီး လှူလိုက်ပါမယ်’
 ‘ဈေးကပုတီးလိုချင်တာ မဟုတ်ဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်ကဟာ လိုချင်တာလဲ ဘုရား’
 ‘တကာမစိပ်နေတဲ့ပုတီး လိုချင်တာ’
 ‘ဒါတော့ မလုပ်နဲ့ဘုရား။ ဒါက တပည့်တော် ဂုဏ်တော်တွေ
 အများကြီးစိပ်ပြီးသား ဖြစ်လို့ပါ’
 ‘အဲဒါပဲ လိုချင်တာ’
 ‘ဘာလုပ်ဖို့တုန်း ဘုရား’
 ‘ဟိုအရှေ့ဘက်က ချောက်နက်နက်ထဲကို မျက်စေ့မှိတ်ပြီး ပစ်ချ
 ချင်လို့’
 ‘အမလေး-မလုပ်ပါနဲ့ ဘုရား၊ ဘာဖြစ်လို့ ပစ်ချချင်တာလဲ
 ဘုရား’
 ‘တကာမတို့ကို ဒုက္ခပေးလွန်းလို့’
 ‘ဘုန်းကြီး ပြောင်းပြန်ဖြစ်နေပြီ’
 ‘ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ’
 ‘သည်ပုတီးက တပည့်တော်တို့ အေးရိပ်ဆာယာကလေး ဘုရား။
 တပည့်တော်တို့ကို ဒုက္ခပေးတာမဟုတ်ဘူး’
 ‘တကာမ အတွေးမှားနေတယ်’
 ‘ဘုန်းကြီး မှားနေတာပါ’
 ‘ပုတီးက တကာမတို့ကို ဘယ်လိုအေးရိပ်ပေးလို့လဲ’
 ‘တပည့်တော်တို့မှာ ပွဲစားကြီး လုပ်နေတယ်ဆိုပြီး အေးမြချမ်း
 သာနေတယ်လို့ မမှတ်ပါနဲ့’
 ‘ပြောပါဦး’
 ‘လကူန်ခါနီးလို့ ရစရာတွေမရသေးလျှင် ဒါတွေ ရမှရပါ့မလား-

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ဆိုတာလည်း ရင်နဲ့အပြည့် ပူရပါတယ်’

‘ဟုတ်ကဲ့’

‘ပေးစရာတွေကို ပေးမှပေးနိုင်ပါ့မလားဆိုတာလည်း ရင်နဲ့ အပြည့် ပူနေရတာပါပဲ’

‘ဟုတ်မှာပါပဲ’

‘တပည့်တော်တို့မှာက သည်လိုပူစရာတွေနဲ့ မအေးရဘူး။ အေးချင်လျင် ဘုရားရှေ့မှာ ပူတီးစိပ်နေရတယ်’

‘အဲဒါ မှားတာပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ပူစရာတွေ ပူလိုက်စမ်းပါ’

‘ခိုင်းမနေပါနဲ့ ဘုရား၊ သူ့ဟာသူ ပူပြီးသားပါ’

‘ပူတာဟာ စွမ်းအားတွေကို ထုတ်ပေးတယ်’

‘ဘယ်လိုထုတ်မှာလဲ ဘုရား’

‘ပူတော့ ရစရာ-ရအောင် ကြောင့်ကြစိုက် လှုပ်ရှားတယ်၊ ပေးစရာလည်း ပေးနိုင်အောင်ပေါ့။ သည်လိုပဲ ကြောင့်ကြစိုက် လှုပ်ရှားမယ်’

‘ဒါတော့ လုပ်ရတာပေါ့ဘုရား’

‘မပူလျင် ဘယ်လုပ်မလဲ’

‘မလုပ်လို့မှ မဖြစ်ဘဲဘုရား’

‘မဖြစ်ဘူးလို့ သိတာဟာ ပူတာပဲ။ သည်ပူတာကို ဖျောက်ဖျက် မပစ်ရဘူး။ ဒါကို ပျောက်ပျက်သွားအောင်လုပ်လျင် အေးတော့သွားလိမ့်မယ်’

‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပေးစရာ မပေးနိုင်တာနဲ့၊ ရစရာ မရတာတွေပေါ့။ အဲဒါတွေကမှ
တကယ့်မအေးစရာတွေ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဒါတွေမဖြစ်အောင် ပူတာတွေကို ငြိမ်းမပစ်သင့်ဘူး။ ငြိမ်းပစ်လို့
မပူတော့လျင် ဘဝဟာ ကျဆုံးသွားခံရလိမ့်မယ်’

‘ဒါတင်လည်းမကပါဘူး ဘုရား’

‘ဘာတွေ ရှိသေးလို့လဲ’

‘သားတွေကလည်း လည်ပတ်နေကြပြုကြနဲ့ ပူစရာတွေက အ
များအပြားပဲ’

‘ပူလိုက်ပါ။ ဒါတွေ အအေးမယူပါနဲ့။ ဒါတွေဟာ ကိုယ်လုပ်သင့်
တာကို မမေ့လျော့အောင် လုပ်ပေးနေတာတွေပဲ’

‘ဘုန်းကြီးတို့က ပူတာမသိလို့ အပူခိုင်းနေတာပဲ’

‘မဟုတ်ဘူး။ အဲသည်ပူတာကို ဖျောက်ပစ်လျင် ရောက်လာမည့်
အပူတွေကို ကြိုတင်သိမြင်လို့ သည်အပူတွေကို ဖျောက်မပစ်ဘို့ ပြော
တာပဲဖြစ်တယ်’

‘သည်တော့ သည်လိုပူပင်တာကို သည်အတိုင်း ခံနေရမှာလား
ဘုရား’

‘လက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှုနဲ့ ချေဖျက်ပစ်ရမှာပေါ့’

‘ဘယ်လိုလုပ်ရမှာလဲ ဘုရား’

‘သားပူလျင် သားကိုစောင့်ရှောက်ရမှာပေါ့။ အကြောင်းနဲ့အကျိုး
နဲ့ နားလည်အောင် ပြောဆိုနိုင်ဖို့ ကြိုးစားရမှာပေါ့’

‘တင်ပါ့ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

၆၄။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး ရွှေမြင်တောင်၌ ကထိန်ခင်းလာကြသော
ဒေါ်လှကျင် နှင့် ဒေါ်တင်တင်လင်း တို့အား ရှင်ဉာဏပြောသော
စကား

‘ဘုန်းကြီးကို တစ်ခုလောက် တောင်းပန်ချင်တယ်’
‘ဘာကို တောင်းပန်မှာလဲ ဒေါ်တင်တင်လင်း’
‘သည်လိုအလှူပွဲမှာ သည်လိုတရားမျိုး မဟောဘို့ပါပဲဘုရား’
‘ဘာပြုလို့လဲ’
‘လှူရပြီး ကုသိုလ်မရဘဲနေမှာစိုးလို့ပါ ဘုရား’
‘အခု အဲသည်လိုဖြစ်သွားပြီလား’
‘တပည့်တော်ကတော့ ဘုန်းကြီးကိုလည်း သိနေ၊ ကြည်ညိုနေပြီး
သားဆိုတော့ ဘာမှမဖြစ်ပါဘူး’
‘တခြားသူဆိုလျင် ဘယ်လိုဖြစ်မှာမို့လဲ’
‘လှူရတာကုသိုလ်မရဘဲ ဖြစ်သွားမှာပဲ’
‘ဘယ်လိုဟောတာကြောင့်လဲ’
‘ဘုန်းကြီးက တရားမဟောခင်မှာ ဖွင့်တဲ့အနေနဲ့ ပရိတ်သတ်ကို
သရဏဂုံ ဆောက်တည်စေတယ် မဟုတ်လား’
‘ဟုတ်သားပဲ’
‘အဲသည်မှာ ဘုန်းကြီးက ဘုရား၊တရား၊သံဃာ ကို ကိုယ့်ဘဝရဲ့
လမ်းညွှန်အဖြစ်ထားပြီး သရဏဂုံ ဆောက်တည်ကြဖို့ အလေးအနက်
ပြောတယ်’
‘အဲဒါ ဘာပြုလို့လဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါ ကောင်းပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဘုရား’
 ‘ဆက်ပြောပါဦး’
 ‘ဘုန်းကြီး သည်လောက်မကဘူး၊ ဒုတိယအကြိမ် သရဏဂုံပေး
 ပြီးတော့ ဆက်ပြောတယ်’
 ‘အဲသည်မှာ ဘာပါလို့လဲ’
 ‘ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကလွဲပြီး ကိုးကွယ်လျှင် သရဏဂုံပျက်
 တယ်။ ဘိုးတော်တွေ၊ မယ်တော်တွေ ကိုးကွယ်မိတာတွေ မဖြစ်ကြရဘူး၊
 သည်စိတ်ဓာတ်နဲ့ တတိယသရဏဂုံကို ယူကြလို့ ပါတယ်’
 ‘ဟုတ်တယ်လေဗျာ’
 ‘သည်လို မပြောပါနဲ့ ဘုန်းကြီးဘုရား’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ပြောလျှင် အရှည်ကြီးပဲ’
 ‘ပြောပါဦး’
 ‘တပည့်တော်တို့က ကထိန်တရားနာပြီးတဲ့ အခုအချိန်ဟာ ဘယ်
 အချိန်ရောက်နေပြီလဲ ဘုရား’
 ‘ဘာဆိုင်သလဲ’
 ‘အခု တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ည ကိုးနာရီကျော်နေပြီမဟုတ်လား
 ဘုရား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သည်လိုဖြစ်တာ တပည့်တော်တို့က ညနေမှရောက်လို့ပဲ’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်လို နောက်ကျမှရောက်တာဟာ မနက်ကျမှ သည်ကို
 သည်လိုလာဖို့ ပြင်ရလို့ပါ’
 ‘ဟုတ်မှာပါ’
 ‘သည်လို မနက်မှာမှ နေမြင့်မှ အစီအစဉ်မဲ့ပြင်ရလို့ အခုလောက်
 နေကြတာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘သည်အကြောင်း တပည့်တော်ပြောမယ်ဘုရား’
 ‘ပြောပါ’
 ‘တပည့်တော် ညကအိပ်မက်မက်တယ်’
 ‘ဘယ်လိုမက်တာလဲ’
 ‘ဘိုးဘိုးအောင်ပေါ်လာတယ်’
 ‘ဘာပြောလဲ’
 ‘မင်းကွန်းရွှေမြင်တင်ဘုန်းကြီး ကထိန်မရသေးဘူး။ အဲဒါ သွား
 ခင်းပါလားလို့ပဲ’
 ‘ဟာဗျာ’
 ‘အဲဒါ တကယ်ပဲ’
 ‘ဟုတ်မှာပါ’
 ‘တပည့်တော်က ပြန်ပြောလိုက်တယ်’
 ‘ဘယ်လိုပြောတာလဲ’
 ‘ဘိုးဘိုး ကောင်းပါပြီလို့ပါ။ နောက်တော့ နိုးလာတယ်’
 ‘ဟုတ်ပြီ’

‘နိုးလာတော့ တပည့်တော်ရဲ့ စိတ်ထဲမှာ တကယ်လား၊ ထင်
ယောင်ဝိုးတဝါးလားလို့ စိတ်မှာဖြစ်တယ်’

‘ဟုတ်မှာပဲ’

‘ဒါနဲ့ အဓိဋ္ဌာန်တစ်ခုလုပ်ပြီး ဘိုးဘိုးဆီ တောင်းဆိုလိုက်တယ်’

‘ဘာတောင်းတာလဲ’

‘ဘိုးဘိုးခိုင်းတာ တကယ်ဟုတ်လျင် သည့်ထက်ထင်ရှားအောင်
ပြောပေးပါလို့ပဲ’

‘သည်တော့ ဘာဖြစ်လဲ’

‘မနက်ကျတော့ မလှကျင်လာတယ်’

‘ဘာပြောလဲ’

‘ရွှေမြင်တင်တောင် ကထိန်မရသေးဘူးသိရတယ်လို့ ပြောတယ်’

‘ဒါဟာ အကြောင်းမဲ့လာပြောတာမှ မဟုတ်ဘဲ သူကြားလို့ သွား
ခင်းချင်လို့ လာတိုင်ပင်တာ နေမှာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့-’

‘ဘာလဲဗျာ’

‘သူသွားချင် သွားရုံပဲ၊ တပည့်တော်ကို ဘာကြောင့် လာပြော
နေရသလဲ’

‘တိုက်ဆိုင်မှုပေါ့’

‘ဒါ-သည်လိုပြောလို့ မရဘူး’

‘ဘယ်က ဘိုးဘိုးအောင်က လာရမှာလဲ’

‘ဘုန်းကြီးက မသိဘူးပဲ’

‘ဘာကိုလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘိုးဘိုးအောင် တကယ်ရှိတာကို’
 ‘လူတစ်ယောက် သည်လောက်အကြာကြီးတည်ရှိလို့ ဖြစ်မလား
 ဟဲ့’

‘သူတို့က သာမန်လူမဟုတ်ဘူး ဘုရား’

‘ဘာလဲဗျာ’

‘ဝိဇ္ဇာပေါ့’

‘ဝိဇ္ဇာဆိုတာ အသိပညာရှင်လို့ အဓိပ္ပါယ်ရတယ်၊ အသိပညာရှင်
 ဟာ တစ်ယောက်ဆို တစ်ယောက် ပေါ်ပေါက်လျင် လူတွေအကျိုးများ
 ကြတယ်’

‘ဟုတ်တာပေါ့ဘုရား’

‘အဲသည်ဘိုးဘိုးအောင်ကြောင့် လူတွေမှာရတဲ့အကျိုး ပြောစမ်း
 ပါဦး၊ လူတွေမှာရှိနေတဲ့ သည်ကနေထိ လုပ်ကိုင်နေသမျှတွေထဲမှာ ဘိုး
 ဘိုးအောင်ရဲ့ ပညာဆိုတာ တစ်မှုန်တစ်မွှားကလေးတောင် ပြစရာ မရှိ
 ဘူး။ ပညာရှိဆိုတာ သည်လိုမဖြစ်ရဘူး။ သူဟာ လူထဲမှာ ထူးမြတ်တဲ့လူ
 ဖြစ်တယ်ဆိုလျင် သူ့ရဲ့ ခြေရာတွေလက်ရာတွေဟာ လူတွေတိုင်းဆီမှာ
 မကင်းနိုင်အောင် ဖြစ်နေဖို့ လိုတယ်။ ဘိုးဘိုးအောင် သာသနာတော်ကို
 ကြည်ညိုလိုက်တာတဲ့။ ဗမာပြည်ကို အင်္ဂလိပ်အစိုးရ အာဏာသိမ်းတယ်။
 သူတို့ဟာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေလို့ လူတိုင်းသိကြတယ်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေကို ဘိုးဘိုး
 အောင်ဟာ ဘာဖြစ်လို့ အဝင်ခံရသလဲ။ အစစတွေ စဉ်းစားကြည့်လျင်
 သိနိုင်တယ်’

‘တပည့်တော်က မျက်စေ့နဲ့ တပ်အပ်မြင်ဖူးတာ’

‘အဲဒါဆိုလျင် ဘိုးဘိုးအောင် မလာနဲ့လို့ပြော’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား’

‘အဲဒါဟာ တကာမရဲ့ အာရုံမြင်ပဲဖြစ်တယ်။ အာရုံမြင်ဟာ ဓာတ်
စွမ်းအားနည်းသေးလို့ လုပ်နေရတာပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ကချင်၊ ကရင်တွေရဲ့ ရိုးရာပညာတွေဆိုတာ ရှိတယ်။ ဝါးမီးဖုတ်
တာတို့၊ ကြက်ရိုးထိုးတာ တို့ပေါ့’

‘အဲဒါက ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘နတ်ဆရာက သူစိတ်စွမ်းရည်နဲ့ သူသိတာပဲ။ အဲဒါကို ဝါးမီးဖုတ်
လိုက်လို့ ထွက်လာတဲ့ အခိုးက သူ့ကသိုဏ်းအာရုံမှုပဲ။ ဒါကို ဘယ်သူကမှ
ဘာမှပြတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ အဲဒါတွေမပါလျင် မပြီးဘူး ဖြစ်နေ
တယ်။ စိတ်ဟာ အားမရှိသေးလျင် အာရုံရုပ်တစ်ခုခုကို ယူတတ်တယ်။
တကာမရဲ့ ဘိုးဘိုးအောင်ဟာ တကာမစိတ်ကယူထားတဲ့ အာရုံရုပ်တစ်ခု
ပဲ ဖြစ်တယ်။ တကယ့်ဘိုးဘိုးအောင်ဟာ လောကထဲမှာ ရှိနေတာ မဟုတ်
ဘူး။ ဒါကြောင့် ဘိုးဘိုးအောင်မလာနဲ့ ပြောလွှတ်ဖို့ ကြိုးစားသင့်တယ်’

‘မလုပ်ပါနဲ့ ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘တပည့်တော် ထမင်းအိုးကလေး ကွဲနေပါဦးမယ်’

‘တကာမ စကားပုံတစ်ခု ကြားဖူးလား’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ကြောက်လျင်လွဲ၊ ရဲလျင်မင်းဖြစ်တယ်-ဆိုတာပဲ’

‘လွဲခါမှလွဲရော ကြောက်ပါတယ်ဘုရား’

‘ဒါဖြင့်လည်း လွဲနေပေါ့’

‘မတတ်နိုင်ဘူး ဘုရား’

‘ဒါကိုမကျော်နိုင်လျှင် ဦးဇင်းတို့ကို ပေးလှူနေရပေမဲ့ ဦးဇင်းတို့
အနား ရောက်လာနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးပဲ’

‘ပြီးတော့ သည်ထက် ချမ်းသာလွတ်လပ်အောင်လည်း မတတ်
နိုင်ဘူး ဖြစ်လိမ့်မယ်’

‘နောင်မှပဲ ကြိုးစားနိုင်ကောင်းပါရဲ့ဘုရား။ အခုတော့ ကြောက်
ပါတယ်’

၆၅။ မန္တလေး-မြစ်ကြီးနား အဆန်ရထားအိပ်ခန်းထဲ၌ မြစ်ကြီးနားမှ
 ခရစ်ယာန်ဦးကောင်းစံအား ရှင်ဉာဏပြောသော
 ပေးတိုင်းမကောင်းစကား
 ‘ရထားဘီး စလိုမ့်ပြီနော်’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ စထွက်ပြီ’
 ‘တကာကြီးက ဘယ်သွားမလို့လဲ’
 ‘မြစ်ကြီးနားကိုပါ။ တပည့်တော်က ခရစ်ယာန်ပါ’
 ‘ဪ-ခရစ်တော်ဟာ လေးစားစရာကောင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။ ခရစ်
 တော်အကြောင်း ဖတ်ရဖူးပါတယ်’
 ‘အိပ်နေတဲ့ ဆရာတော်တွေနဲ့ အတူလာတာလား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားခုံမှာ ဆရာတော်ကြီးက သုံးဆယ်ပေး
 ဆရာတော်ကြီးလို့ ခေါ်ပါတယ်။ သည်ဘက်က ဆရာတော်က ဒွိပိဋက
 ဓရဆရာတော် အရှင်ပညာသာမိ ဆိုတာပါ’
 ‘ဘယ်ကြွကြမလို့လဲ’
 ‘မိုးညှင်းအထိ တင်ပါပဲ။ မြစ်ကြီးနားလည်း ရောက်ဦးမှာပါ’
 ‘တပည့်တော်အိမ်က မြစ်ကြီးနားမှာပါ။ မြစ်ကြီးနားရောက်လျှင်
 လည်း တပည့်တော်အိမ်ကို ဝင်ပါ’
 ‘ကျေးဇူးပဲဗျာ’
 ‘ဘာကိစ္စ ကြွလာကြတာလဲ’
 ‘ဒေသန္တရခရီးသက်သက်ပါပဲ။ သုံးဆယ်ပေးဆရာတော်ကြီးက
 ကချင်ပြည်နယ်ဘက် မရောက်ဘူးလို့ပါပဲ’
 ‘ကောင်းတယ် ဘုရား၊ လာခဲ့ကြပါ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မြစ်ကြီးနားဇာတိပဲလား’
 ‘တပည့်တော်က မန္တလေးဇာတိပါ’
 ‘ဒါကြောင့် စကားပြောကောင်းတာကိုး’
 ‘အရှင်ဘုရားတို့ ဗုဒ္ဓဘုန်းကြီးတွေ အတော်လွတ်လပ်တာပဲ’
 ‘များတဲ့နေရာဆိုတော့ သည်လိုမြင်ရတာလည်း ဖြစ်မှာပါ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်။ ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီးကတော့ ဗမာပြည်မှာ အ
 နည်းအပါးပဲရှိတာမဟုတ်လား’
 ‘သည်ဘက်မှာတော့ နည်းနည်းပိုများမယ်နော်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်။ တပည့်တော်က အထက်ဗမာပြည် ခရစ်ယာန်
 အသင်း ဥက္ကဋ္ဌပါ’
 ‘ဒါဆိုတော့ အတော်ပဲ။ ခရစ်ယာန်တွေအကြောင်း ဦးဇင်းတို့
 သိသင့်တယ် ထင်တာကလေးတွေ ပြောစမ်းပါ’
 ‘အထူးတော့ မပြောတတ်ပါဘူး’
 ‘ခရစ်ယာန်ပဉ္စင်းခံတာတွေ ရုပ်ရှင်ထဲမှာကြည့်ဖူးတယ်။ အလေး
 အနက်ပဲနော်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီး ဗဟိုအစည်းအဝေးတွေ ဘာတွေလည်း
 လုပ်မှာပဲ ထင်တယ်’
 ‘လုပ်ပါတယ်’
 ‘အဲသည်မှာ ဘယ်လိုတွေပြောကြမလဲ’
 ‘အနည်းအပါးသိရတာတော့ အဆောက်အအုံနဲ့ အဝတ်အဆင်
 တွေမှာ ဒေသက ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံနဲ့ အဝတ်အဆင်

လို့ သတ်မှတ်နိုင်တာရှိမယ်ဆိုလျှင် အဲသည်အတိုင်းလိုက်ပြီး ဆောက်လုပ်
ဝတ်ဆင်နိုင်ကြဖို့ဆိုတာမျိုးတွေ ဆုံးဖြတ်တယ်သိရတယ်’

‘ဒေသခံတွေက သူတော်စင်ဟာ အဝါရောင်ဝတ်သင့်တယ် ဆို
လျှင် ဝတ်ခွင့်ရှိတယ် ဆိုတာမျိုးပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ကောင်းသားပဲ။ ဘာမှတော့ မပြောင်းလဲကြဘူး ထင်ပါတယ်’

‘ဟုတ်တယ်။ အပြောင်းအလဲ မရှိကြပါဘူး’

‘အဆောက်အအုံလည်း သည်လိုပဲနော်’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ သိပ်လည်းမများဘူး မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီးတွေဟာ မများပေမဲ့ အလုပ်
တော့ အတော်လုပ်ကြတဲ့ပုံ ရှိတယ်’

‘ဟုတ်တယ်၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ အစစဘက်စုံပဲ ဆောင်
ရွက်ကြတယ်၊ အရှင်ဘုရားတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းကြီးတွေလည်း သည်လိုပဲ
လုပ်ကြလျှင် ပိုမိုတိုးတက်စရာရှိမှာပဲ’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာက အဲသည်လိုလုပ်တာကို အကောင်းလို့မမြင်ဘူး’

‘ကောင်းတယ်မဟုတ်လား ဘုရား’

‘ဘာသာတစ်ခုနဲ့တစ်ခုဟာ အကောင်းသတ်မှတ်တာချင်း မတူ
ကြဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ပုံစံအားဖြင့် သင်္ချာဘာသာနဲ့ အနုပညာဘာသာဆိုကြပါစို့၊
သင်္ချာက တိကျသေချာတာကို အကောင်းလို့သတ်မှတ်မှာနော်။ အနုပညာ
က ခံစားမှုပေးနိုင်တာကို အကောင်းလို့သတ်မှတ်လိမ့်မယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လူတွေကို ကူညီတာကတော့ ခရစ်ယန်ရော ဗုဒ္ဓဘာသာကပါ
 အကောင်းလို့ သတ်မှတ်မှာချည်း မဟုတ်ပါလားဘုရား’
 ‘အင်း အဲဒါလည်း နည်းနည်း ခြားနားချက်ရှိတာပဲ’
 ‘ဘယ်လိုလည်း ဘုရား’
 ‘ပုံစံထုတ်ကြည့်ရအောင်’
 ‘ထုတ်ပါဘုရား’
 ‘ကိုယ့်လာပြီး ထမင်းတောင်းနေတဲ့လူ တစ်ယောက်ကို ပေးလိုက်
 တာကို ခရစ်ယာန်က ဘယ်လိုပြောမလဲ’
 ‘ကောင်းတယ်ပြောမှာပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဗုဒ္ဓဘုန်းကြီးက မကောင်းဘူးပြောရစရာ ရှိတယ်’
 ‘သည်လိုပြောလျင် မှန်ပါ့မလား’
 ‘တွက်ကြည့်ရအောင်’
 ‘တွက်ပါ ဘုရား’
 ‘ထမင်းလာတောင်းသူကို ထမင်းပေးလိုက်တာဟာ ထမင်းစားရ
 သွားအောင် ကူညီလိုက်သလိုဖြစ်လို့ ကောင်းသလိုထင်ရပေမဲ့ ထမင်းစား
 ချင်လျင် သွားတောင်းရုံပဲလို့ တစ်ဘက်သူကို မှတ်ချက်ကျတာမျိုးကော
 မဖြစ်စေနိုင်ဘူးလား’
 ‘ဖြစ်ချင် ဖြစ်နိုင်တာပါပဲ’
 ‘သည်လိုဖြစ်လျင် တောင်းလာသူကို ပေးတာဟာကူညီလို့
 ကောင်းပေမဲ့ တစ်ဘက်သူကို သူတောင်းစားစိတ် သွင်းပေးသလိုဖြစ်လို့
 ကောင်းတယ်ပြောလို့ ရပါ့မလား’
 ‘သည်လိုတွေ့တော့လည်း တစ်မျိုးပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မပေးတာလည်း မကောင်းဘူး။ ပေးတာလည်း မကောင်းဘူး
 လို့ ဖြစ်သွားတယ်’
 ‘သည်တော့ ဘုန်းကြီးတို့က တောင်းလာသူကို ဘယ်လိုလုပ်မလဲ’
 ‘ပေးဖို့ သင့်၊မသင့် ကြည့်ရမှာပဲ’
 ‘သင့်၊မသင့်ကို ဘာနဲ့ဆုံးဖြတ်မှာလဲ’
 ‘ပေးဖို့တာဝန်ရှိ၊မရှိနဲ့ ဆုံးဖြတ်ရမှာပေါ့’
 ‘တာဝန်ရှိတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ကိုယ်နဲ့တကွ အားလုံးအတွက် အလုပ်လုပ်နေသူဖြစ်လျှင် အဲ
 သည်လူကို တတ်အားသမျှ ပေးဖို့ တာဝန်ရှိတာပေါ့’
 ‘သည်လိုမဟုတ်လျှင် မရှိဘူးလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ သူလိုအပ်နေတာက ကိုယ်နဲ့ဖြစ်ဖြစ်၊ အားလုံးနဲ့ဖြစ်
 ဖြစ် ဘာမှမပတ်သက်၊ မဆက်နွှယ်ဘူးဆိုလျှင် တာဝန်မရှိဘူးပေါ့’
 ‘သည်လိုဆိုတော့ အဲသည်သူက တောင်းတာကို မောင်းထုတ်
 ရမလား’
 ‘မောင်းထုတ်ဖို့ မကောင်းပါဘူး’
 ‘ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ’
 ‘သူလုပ်နိုင်လောက်တဲ့ အလုပ်တစ်ခုခုကို သူလုပ်ဖို့ ပေးသင့်ပါ
 တယ်’
 ‘အစားလိုချင်သူကို အလုပ်ပေးရသလား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘အစားဟာ အလုပ်နဲ့လဲလှယ်ရတယ်ဆိုတာ သင်ကြားပေးရင်း

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

သူ့ကို အစာပေးတာဖြစ်လို့ ပါပဲ’

‘သည်လိုပေးတာက ပေးတာမှမဟုတ်ဘဲ’

‘ဘယ်လိုဖြစ်လို့လဲ’

‘လဲလှယ်တာ ဖြစ်လို့ပေါ့’

‘လောကကြီးမှာ လဲလှယ်တာမပါဘဲ ပေးတယ်ဆိုတာရှိလျင် ပြစမ်းပါဦး’

‘တပည့်တော်တို့ ခရစ်ယာန်တွေပေးတာဟာ လဲလှယ်တာ ဘယ်လိုပါသလဲ’

‘ဘုရားသခင်ရဲ့ မျက်နှာရမူနဲ့ အလဲအလှယ်မရှိဘူးလား။ စဉ်းစားကြည့်ပေါ့’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာဇာတ်နိပါတ်တွေထဲက ပေးတာတွေလည်း သည်လိုပဲလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘နည်းနည်းလောက် ပြစမ်းပါဦး’

‘ဝေဿန္တရာမင်းကြီးဟာ သားတွေ၊ မယားတွေပေးဆို မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ သူဘယ်လိုပေးသလဲ’

‘သဗ္ဗညုတဉာဏသမ္ပယော ဟောတု-ပဲ’

‘အဓိပ္ပါယ်က’

‘အားလုံးသိတဲ့ဉာဏ်ရဲ့ အထောက်အပံ့ ဖြစ်ပါစေပေါ့’

‘ပေးကြတာတွေအားလုံးဟာ သည်လိုတွေချည်းပဲလား’

‘သည်လိုမဟုတ်တာ နည်းနည်းပဲရှိမယ်’

‘အဲသည်လိုပေးတာ ဘယ်သူလဲ’
 ‘လူအတွေ့ပဲ၊ ‘ဇောက်မှန်း၊ ကမ်းမှန်းဆိုတာ မသိသူတွေ’-လို့
 ပြောရမှာပေါ့’
 ‘ပေးတာရဲ့ အကျိုးအမြတ်ကို မမြင်သူတွေပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်၊ မပေးတတ်ဘဲပေးတော့ ပေးသူသာ နစ်နာတာ
 မဟုတ်ဘဲ ယူသူလည်း နစ်နာတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ယူသူဟာ အလကား ယူကောင်း၊ရကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ အတွေး
 အမြင်မျိုး ဝင်တာပေါ့။ သည်စိတ်ဓာတ်ဟာ ရယူသူကို အတိုင်းမသိ နစ်
 နာစေနိုင်တာပဲ’
 ‘ပေးတတ်သူရဲ့ပေးတာ ရယူသူကတော့ တန်ဖိုးပေးရတော့ သိပ်
 မကောင်းသလို ဖြစ်မလားပဲ’
 ‘မဖြစ်ပါဘူး၊ သူလည်း အကျိုးများပါတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ထမင်းသွားတောင်းတာမှာ ကိုယ်တတ်နိုင်တဲ့တန်ဖိုး ပေးခဲ့ရ
 တော့ ထမင်းဟာ တန်ဖိုးပေးလျင်ရတာပဲလို့ စိတ်လုံလက်လုံ ဖြစ်သွား
 တာပေါ့’
 ‘နောက်စားဖို့အတွက် လမ်းသိသွားတယ် ဆိုလိုတာလား’
 ‘ဟုတ်တယ်။ ထမင်းတစ်ထပ်စားဖို့ သွားတောင်းတာမှာ ထမင်း
 အထပ်ထပ်စားရဖို့ နည်းလမ်းကိုရလိုက်သလို ဖြစ်သွားတော့ ထမင်းစား
 ရ နည်းလမ်းကို သိသွားလို့ပေါ့’
 ‘နှစ်ဦးနှစ်ဘက်ကောင်းတာပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

၆၆။ ကချင်ပြည်နယ်၊ မြစ်ကြီးနား-မန္တလေးအစုန်မီးရထားအိပ်ခန်း၊
 မိုးကောင်းမြို့မှ အိပ်ခန်းထဲပါလာသော တရုတ်လူငယ်တစ်ဦးအား
 ရှင်ဉာဏပြောသော ရတနာသုံးပါးကျေးဇူးစကား

‘တကာက မိုးကောင်းမြို့ကပဲလား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘တကာတို့ မိုးကောင်းမြို့က နှစ်တစ်ထောင်ပြည့်ပွဲကြီးလုပ်ဖို့
 ကြော်ငြာထားတယ်နော်’
 ‘ဟုတ်တယ်။ အဲသည်ပွဲမှာ ကျွန်တော်လည်း ဘုန်းကြီးဘောင်
 ခဏတက်မယ်။ ကျွန်တော့် မိန်းမက တိုက်တွန်းတယ်’
 ‘ဪ-အေး’
 ‘ဘုန်းကြီးတို့က ဘယ်ကလဲ’
 ‘မန္တလေးတစ်ဘက်ကမ်း မင်းကွန်းအရပ်ကပဲ’
 ‘ကျွန်တော့်မိန်းမကလည်း မန္တလေးကပဲ’
 ‘အခု တကာဘယ်သွားမလဲ’
 ‘မန္တလေး ကုန်သွားဝယ်မယ်။ အိမ်က အရောင်းအဝယ်လုပ်တယ်’
 ‘သည်လမ်းကတော့ သိပ်ကျွမ်းမှာပေါ့နော်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်၊ ရှေ့ကဘူတာဟာ နဘားဘူတာပဲ။ အဲသည်မှာ
 ညစာ စားကြမယ်’
 ‘သည်ညစာကို ဘုန်းကြီးတို့အတွက် တာဝန်ယူပါရစေ’
 ‘ကျေးဇူးပဲ။ ဒါပေမဲ့ တို့ဘုန်းကြီးတွေဟာ ညဘက်မှာ ထမင်း
 မစားကြရဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘နားထောင်ပါမယ်’
 ‘အဲဒါဆိုလျင် ထိုင်လိုက်’
 ‘ပြောပါ’
 ‘တကာက တို့ကို အခုလိုပေးလှူတာ ဘယ်လိုအကျိုးသိလို့လဲ’
 ‘ဒါကတော့ အနန္တောအနန္တကျေးဇူးပေါ့’
 ‘ဪ-အေး၊ ဒါကို နည်းနည်းခွဲကြည့်မယ်’
 ‘ခွဲပါ’
 ‘အနန္တငါးပါးရှိတယ်လို့ သိရတယ်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘အဲသည်ထဲမှာ မိဘနှင့်ဆရာဆိုတဲ့ အနန္တနှစ်ပါးကတော့ ကျေးဇူး
 ရှိတာ ထင်ရှားတယ်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ကျွေးမွေးလာခဲ့တာတွေ၊ သင်ကြားပြသတာတွေပေါ့ ဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ကျန်တဲ့ အနန္တဖြစ်တဲ့ ဘုရား၊တရား၊သံဃာက ဘယ်လိုကျေးဇူး
 ရှိတာလဲ၊ အဲဒါ ဘယ်လိုသိနေသလဲ’
 ‘ဪ-ဒါကတော့ နောင်ဘဝကျေးဇူးပေါ့’
 ‘တကာ သည်လိုပြောမယ်လို့ ထင်ပါတယ်၊ ဒါကိုပေါ်လွင်အောင်
 မေးလိုက်တာပါ’
 ‘ဒါ-မမှန်လို့လား’
 ‘မမှန်ဘူးပြောလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ’
 ‘မှန်တယ်ပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မှန်တယ်ပြောလို့လည်း ဘယ်ဖြစ်မလဲ’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ဘာမှပြောလို့မဖြစ်တဲ့ စကားပဲ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘အဲသည်အဖြေက နည်းနည်းကျပ်ပါတယ်’
 ‘ဘာကြောင့်လဲ’
 ‘တကာကိုယ်တိုင် မသိတာ ဖြစ်လို့ပဲ’
 ‘ဘာကို မသိတာလဲ’
 ‘ဒါ-မှန်တယ်၊မှားတယ် ဆိုတာကိုပေါ့’
 ‘ဘာကြောင့် မသိဘူး ပြောသလဲ’
 ‘သက်သေပြစရာ မရှိလို့ပေါ့’
 ‘သည်လိုလား’
 ‘သက်သေမရှိတဲ့စကား တရားဝင်ပျံ့မလား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘တရားမဝင်တဲ့စကားဟာ ပြောရမည့်စကား ဟုတ်ပျံ့မလား’
 ‘သည်လိုဆိုလျှင် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာနဲ့စပ်ပြီး ကျေးဇူးကို
 ဘယ်လိုပြောရမလဲ ဘုရား’
 ‘ဒါကတော့ ဘယ်လိုကျေးဇူးရှိသလဲသိအောင် ကြည့်ရမှာပေါ့’
 ‘အဲဒါ ကြည့်ပြပါဦး’
 ‘တကာ အရက်သောက်တယ်မဟုတ်လား’
 ‘သောက်ပါတယ်’

‘တကာရဲ့ မိဘနဲ့ဆရာသမားတွေက အရက်သောက်တာကို
အားပေးကြသလား၊ ဆန့်ကျင်ကြသလား’

‘ဆန့်ကျင်ကြပါတယ်’

‘သည်လိုဖြစ်လျက်နဲ့ တကာက သောက်တယ်ဆိုတော့ အဲသည်
ကိစ္စကို မိဘနဲ့ဆရာသမားတွေဟာ မနိုင်ဘူးလို့ မပြောထိုက်ဘူးလား’

‘ပြောရမှာပါ’

‘ကိုယ့်ဟာကိုယ်ကော သောက်တာကောင်းတယ် ထင်သလား၊
မသောက်ဘဲနေလျင် ကောင်းတယ်ထင်သလား’

‘မသောက်ဘဲနေလျင် ကောင်းတယ်လို့တော့ ထင်ပါတယ်’

‘ထင်ပေမဲ့လည်း သောက်တာကို မတားတတ်ဘူး မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လို မိဘဆရာလည်းမနိုင်တဲ့၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ်လည်းမနိုင်တဲ့
ကိစ္စတွေ လူမှာရှိတတ်တယ်။ အဲဒါကို လူကတားချင်ပေမဲ့ မတားနိုင်ဘူး’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲဒါကို ဘာသာတရားက လူ့အသိဉာဏ်ကိုမြှင့်ပေးပြီး တားနိုင်
အောင် လုပ်ပေးနိုင်တယ်၊ သည်တော့ ဘာသာတရားဟာ ကျေးဇူးမရှိ
ဘူးလား’

‘ရှိပါတယ်’

‘ဘုရားဆိုတာ အဲသည်လိုတရားကို ဖော်ထုတ်ပေးသူပဲ၊ သံဃာ
ဆိုတာ အဲသည်လိုတရားကို ဖြန့်ချိပေးသူပဲ၊ အဲဒါကြောင့် ကျေးဇူးရှိတာပဲ’

‘နားလည်ပါပြီ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မိဘ၊ဆရာမနိုင်တဲ့ အခြားကိစ္စတွေလည်း ရှိသေးတယ်နော်’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ ရှိပါတယ်’

‘အဲဒါတွေကို ကိုယ်လည်းမနိုင်ဘူး။ အဲဒါတွေကို မနိုင်လျှင် ကိုယ့်
မှာ အကျိုးလည်းနည်းမှာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒါတွေကော မရှိဘူးလား’

‘ရှိပါတယ်’

‘အဲဒါတွေကိုနိုင်ဖို့ ကိုယ်ပိုင်အသိဉာဏ်ပေါ်လာအောင် ဘုရား၊
တရား၊ သံဃာက အကူအညီပေးတယ်။ အဲဒါတွေဟာ ဘုရား၊ တရား၊
သံဃာရဲ့ ကျေးဇူးတွေ ဖြစ်တယ်’

‘နားလည်ပါပြီ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာဟာ နောင်ဘဝကျေးဇူးလို့
ပြောတာ မှားပါတယ်’

၆၇။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ မဂ္ဂင်ချောင်၊ တောင်ဆရာကြီးဇရပ်၌
 ဆရာကြီးဒေါ်ခင်လှအား ရှင်ဉာဏပြောသော
 သည်ဘဝအတွက်စကား

‘ဘုန်းကြီးဦးဉာဏဟာ ဘုန်းကြီးဦးစန္ဒိမာ ကြွလာမှပဲ တပည့်
 တော်တို့ ဇရပ်ပေါ် ကြွတော့တယ်’

‘ဆွမ်းခံဖို့ကိစ္စတို့ ဘာတို့ကလည်း ရှိနေလို့ပါ’

‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’

‘ဘုန်းကြီးဦးစန္ဒိမာက ငယ်ငယ်ကတည်းက မိတ်ဆွေဖြစ်တော့
 တွေ့တုန်း လာရောက်နှုတ်ဆက်ရတာပါ’

‘ဟုတ်ပါရဲ့ဘုရား၊ အခုလိုတွေ့တုန်းမှာ နှစ်ပါးအတူ သည်မှာပဲ
 ဆွမ်းဘုဉ်းပေးသွားပါ ဘုရား’

‘ကောင်းပြီ ဒကာမကြီး’

‘ဘုန်းကြီးတို့ချင်း စကားပြောစရာရှိတာ ပြောကြပါဦး ဘုရား၊
 တပည့်တော်က တပည့်တွေကို ဆွမ်းချက်ဖို့ ပြောလိုက်ပါဦးမယ်’

‘မလုပ်နဲ့ ဒကာမကြီး။ ဦးဇင်းသပိတ်မှာလည်း ဆွမ်း အနည်းအ
 ကျဉ်း ပါနေပြီ’

‘သည်လိုဆိုလျင် ရွှေမြင်တင်ဘုန်းကြီးကို တပည့်တော်တစ်ခု
 လောက် လျှောက်ချင်ပါတယ်’

‘ဘာလဲ ဒကာမကြီး’

‘ဒကာမကြီးကို တရားနည်းနည်း ဟောပေးဖို့ပါဘုရား’

‘ဦးဇင်းဆီ တရားမတောင်းပါနဲ့ ဒကာမကြီး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘ဒကာမကြီးတို့ကိုဟောဖို့ ဦးဇင်းတို့ဆီမှာ တရားမရှိပါဘူး’
 ‘ဘုန်းကြီးတို့က အထူးတလည် တရားတွေ ကျင့်နေကြတာပဲ
 မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်၊ ဦးဇင်းတို့ တရားကျင့်နေတာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့-’
 ‘အဲဒါပဲဟောပေါ့ ဘုရား’
 ‘အဲဒါက ဟောလို့မဖြစ်ဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘ဦးဇင်းတို့ကျင့်တဲ့တရားက ဘဝမှာဘယ်လိုနေလျင် ငြိမ်းအေး
 မလဲ-ဆိုတာကလေး လောက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်’
 ‘အဲဒါပဲဟောပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဒါက ဒကာမကြီးနဲ့ မပတ်သက်တော့ဘူး မဟုတ်လား’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘ဒကာမကြီးတို့က သည်ဘဝမှာငြိမ်းပြီးသား၊ အေးပြီးသားဖြစ်နေ
 လို့ သည်ဘဝအတွက် ဘာမှမရှာတော့ဘူး။ နောင်ဘဝအတွက်ပဲ ရှာနေပြီ
 မဟုတ်ပါလား။ ဦးဇင်းတို့က နောင်ဘဝဆိုတာ ဘယ်ဆီနေမှန်းတောင်
 မသိသေးဘူး။ သည်ဘဝအတွက်ပဲ လုပ်နေသူတွေပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’
 ‘အဲဒါကြောင့် ဒကာမကြီးတို့အတွက် ဘာမှဟောစရာမရှိဘူး
 ပြောခဲ့တာပဲ’
 ‘သည်ဘဝအတွက် ဘုန်းကြီးရှာပုံပဲ ဟောပါဘုရား’
 ‘အဲဒါ နာမှာလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘နာမှာပေါ့ဘုရား’
 ‘ကဲ-ဒါဆို နားထောင်’
 ‘ဟော-ဘုရား’
 ‘ဦးဇင်းတောင်ပေါ်မှာ ဘုရားတန်ဆောင်းကြီးလည်း ရှိတယ်’
 ‘တင်ပါ့ ဘုရား’
 ‘ကျောက်တုံးကျောက်ခဲကြီးတွေလည်း ရှိတယ်’
 ‘တင်ပါ့ ဘုရား’
 ‘မန်ကျည်းပင်ကြီးတွေလည်း ရှိတယ်’
 ‘တင်ပါ့ ဘုရား’
 ‘အဲဒါတွေကို အဲဒါတွေအတိုင်း မြင်အောင်ကြည့်တာပဲ’
 ‘ဘယ်လိုလဲဘုရား’
 ‘ဘုရားတန်ဆောင်းကို ဘုရားတန်ဆောင်းကြီးလို့ မြင်အောင်
 ကြည့်တယ်၊ ကျောက်တုံးကြီးတွေ၊ မန်ကျည်းပင်ကြီးတွေကိုလည်း ကျောက်
 တုံးကြီးတွေ၊ မန်ကျည်းပင်ကြီးတွေလို့ မြင်အောင် ကြည့်တာပေါ့’
 ‘ဘုန်းကြီး ဒကာမကြီးကို ပြောင်စရာမှတ်သလား’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လည်း ဒကာမကြီး’
 ‘မန်ကျည်းပင်ကို မန်ကျည်းပင်လို့မြင်အောင် ကြည့်နေစရာလား’
 ‘မန်ကျည်းပင်ကို မန်ကျည်းပင်လို့ တကာမကြီးတို့က မပွားများ
 ဘဲ မြင်လို့လား’
 ‘မန်ကျည်းပင်ပဲ၊ တမာပင်လို့ ဘုန်းကြီးကမြင်လို့လား’
 ‘သည်လိုတော့ မမြင်ပါဘူး’
 ‘ဒါဆိုလျှင် မန်ကျည်းပင်လို့မြင်အောင် ပွားများစရာဘာလိုသလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒကာမကြီးတို့က ဉာဏ်ကောင်းတယ်နဲ့တူတယ်၊ မန်ကျည်းပင်ကို မန်ကျည်းပင်လို့မြင်အောင် ပွားများနေဖို့ ဘာလိုသလဲလို့ပြောတယ်၊ ဒကာမကြီးတို့က တော်တာပဲ’

‘ဘာတော်လို့လဲ ဘုရား’

‘မန်ကျည်းပင်ကို မန်ကျည်းပင်လို့ မြင်လျင် ကြောက်စရာ ကွာတာပဲ။ ဒကာမကြီးတို့က ကြောက်စရာလည်း ကြောက်မှာမဟုတ်တော့ဘူးပေါ့’

‘ဘယ်လို ကြောက်စရာ ကွာမှာလဲ၊ ဒကာမကြီးတို့ ကြောက်တတ်ပါတယ်။ ရွှေမြင်တောင်မှာ တစ်ယောက်တည်းနေဝံ့လို့ ဘုန်းကြီးကို တောင် ချီးမွမ်းနေရတာပါ’

‘မန်ကျည်းပင်ဟာ တကယ်တော့ နေ့ညမရွေး မန်ကျည်းပင်ပဲ ဖြစ်တယ်’

‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘လူရှိ၊လူမရှိ မန်ကျည်းပင်ပဲဖြစ်တယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဒါပေမယ့်ဗျာ-’

‘ဘာဖြစ်လဲ ဘုရား’

‘လူမရှိဘဲ တိတ်နေတဲ့ညအခါမှာ မန်ကျည်းပင်ဟာ မန်ကျည်းပင်အဖြစ် မနေချင်ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လာလို့လဲ ဘုရား’

‘မန်ကျည်းပင်နဲ့အတူ တစုံတရာကြီး ရှိနေသလို ထင်မြင်လာတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာလဲ ဘုရား’
 ‘ရုက္ခစိုးကြီး၊ သရဲတစ္ဆေကြီးပေါ့’
 ‘အမယ်လေး၊ ကြောက်စရာကြီး ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ မန်ကျည်းပင်ပေါ်က ဆင်းလာတော့မှာလိုလို ဖြစ်
 လာတယ်’
 ‘ကြောက်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘တကယ်တော့ မန်ကျည်းပင်ဟာ မန်ကျည်းပင်ပဲဖြစ်ရမယ် မ
 ဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’
 ‘ဘယ်လောက်တိတ်တိတ်၊ ဘယ်လောက်မှောင်မှောင် မန်ကျည်း
 ပင်က မန်ကျည်းပင်ပဲ ဖြစ်ရမှာမဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဘုရားတန်ဆောင်းကြီးကလည်း သည်လိုပဲ၊ ဟိုလိုဖြစ်ချင် သည်
 လိုဖြစ်ချင်တယ်’
 ‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’
 ‘တကယ်က ဖြစ်နိုင်မှာလား’
 ‘မဖြစ်ရဘူးပေါ့ ဘုရား’
 ‘ကျောက်တုံးကျောက်ခဲကြီးတွေလည်း သည်လိုပဲ၊ ဘာမှမပြောင်း
 လဲပစ်ရဘူးပဲ မဟုတ်လား’
 ‘မပြောင်းလဲရမှာပဲပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဒါပေမဲ့ ပြောင်းလဲပြီးမြင်ချင်တယ်’
 ‘ဟုတ်မှာပါပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မြင်လျင် မကြောက်ပေဘူးလား’
 ‘ကြောက်မှာပေါ့ ဘုရား’
 ‘မြင်ပြီးမှ၊ မဟုတ်ဘူးဖြေလို့ ရပါ့မလား’
 ‘မလွယ်ဘူးပေါ့ ဘုရား’
 ‘သည်တော့ ပြောင်းလဲပြီး မမြင်မီကတည်းက ပြောင်းလဲမမြင်
 အောင် မန်ကျည်းပင်ဟာ မန်ကျည်းပင်ပဲလို့ မပွားများသင့်ဘူးလား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား၊ ပွားများသင့်ပါတယ်’
 ‘ဒါ-ဦးဇင်းပွားတဲ့ တရားပဲ၊ ဒါ- အောင်မြင်သွားလျင် အေးချမ်း
 ပျော်မွေ့သွားတာပဲ။ သည်လိုဖြစ်လျင် လုပ်စရာရှိတာ သူ့ဖာသာ လုပ်
 သွားပြီပေါ့’
 ‘ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ဘုရား၊ သာဓုပါ’

၆၈။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ မဂ္ဂင်ချောင်၊ တောင်ဆရာကြီးဇရပ်၌
ဆရာကြီးဒေါ်ခင်လှအား ရှင်ဉာဏပြောသော ဆွမ်းခံမကြွစကား

‘ဘုန်းကြီး မနေ့က ဘယ်သူဆွမ်းလာကပ်ပါသလဲ’

‘ဘယ်သူမှ မကပ်ပါဘူး’

‘ကျောင်းမှာ မနေ့က ဘယ်သူရှိလို့လဲ ဘုရား’

‘ဘယ်သူမှ မရှိပါဘူး’

‘ဘုန်းကြီး မနေ့က ကျောင်းမှာရှိရဲ့လား ဘုရား’

‘ရှိပါတယ်’

‘မနေ့က ဘုန်းကြီး ဆွမ်းခံမကြွဘူးနော်’

‘ဟုတ်ပါတယ် မဆင်းဘူး’

‘ဘုန်းကြီး ဘာဘုဉ်းပေးနေလဲ’

‘တစ်နေ့တစ်လေပဲ မစားဘဲနေလိုက်တာပေါ့ ဒကာမကြီး’

‘နေမကောင်းလို့လား ဘုရား’

‘ကောင်းပါတယ်’

‘အမယ်လေး၊ ဆာမှာပေါ့’

‘ဟုတ်ကဲ့၊ ဆာတော့ ဆာပါတယ်’

‘ဟဲ့-ဟဲ့ မိပြဟွတို့ ဘုန်းကြီးကို ဆွမ်းကပ်ကြစမ်းပါဦး။ ဘုန်းကြီး
မနေ့က ဆွမ်းမစားရဘူး။ မနေ့က ဘုန်းကြီး သမာပတ်ဝင်စားနေတာ။
ကပ်ကြဟဲ့ ကပ်ကြ’

‘မလုပ်ပါနဲ့ ဒကာမကြီး။ ဦးဇင်းက ဘာ-နိရောဓသမာပတ်မှ
ဝင်စားနေတာ မဟုတ်ပါဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါဖြင့်-ဘာဖြစ်လို့ ဆွမ်းမစားတာလဲ ဘုရား’
 ‘ပျင်းလို့’
 ‘ဘာ-ဘုရား’
 ‘မိုးတွေက ရွာနေတယ်ဗျာ’
 ‘ဘာဖြစ်လဲ ဘုရား၊ မိုးရွာတာပဲ’
 ‘စောစောရွာလျှင် နည်းနည်းနေမြင့်မှ ဆွမ်းခံဆင်းလိုက်တယ်။
 နေမြင့်မှ မိုးရွာလျှင် စောစောကလေး ကြောင့်ကြစိုက်ပြီး ဆွမ်းခံဆင်းလိုက်
 တယ်။ မနေ့ကတော့ ဆက်တိုက်မိုးရွာနေတယ်’
 ‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’
 ‘အဲဒါနဲ့ စဉ်းစားတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘မိုးရွာထဲ ဆွမ်းခံမဆင်းလျှင် ဆွမ်းငတ်မယ်’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘ဆွမ်းငတ်မခံချင်လို့ ဆင်းလျှင် မိုးမိမယ်’
 ‘မိုးမိတာ ဘာဖြစ်လဲ ဘုရား’
 ‘မိုးမိတော့ ပင်ပန်းတာပေါ့’
 ‘ချမ်းတော့ ချမ်းမှာပဲ’
 ‘မိုးရေထဲသွားနေတုန်း ချမ်းတာလောက် မကဘူး’
 ‘ဘယ်လိုဖြစ်ဦးမှာလဲ ဘုရား’
 ‘သင်္ကန်းနှစ်ထည် စိုမယ်’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘မိုးကလည်း တစ်နေ့လုံး ရွာနေမည့်ပုံ ရှိတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သည်တော့ သည်သင်္ကန်းနှစ်ထည်က လွယ်လွယ်နဲ့ မခြောက်
 ဘူး’

‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဒါဆိုလျှင် သင်္ကန်းက ကျောင်းမှာတစ်ထည်ပဲ ကျန်တယ်’
 ‘ဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်၊ သင်္ကန်းသုံးထည်ပဲ ရှိတာပါ’
 ‘သင်္ကန်းအပိုထားရောပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဘုရားက ဘုန်းကြီးတွေကို သင်္ကန်းသုံးထည်ပဲထားဖို့ ခွင့်ပြုတာ
 ပဲ’

‘တင်ပါ့ ဘုရား’
 ‘သည်တော့ ဆွမ်းစားရလို့ ကောင်းတာရယ်၊ သင်္ကန်းတစ်ထည်
 တည်းနဲ့ တစ်နေ့လုံးတစ်ညလုံး နေရလို့ မကောင်းတာရယ် ဘယ်ဟာက
 ကောင်းသလဲ စဉ်းစားတယ်’

‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘ဒါမှမဟုတ် ဆွမ်းစားလို့ မကောင်းတာရယ်၊ သင်္ကန်းအပြည့်နဲ့
 နေရလို့ ကောင်းတာရယ် ဘယ်ဟာကိုရွေးမလဲပေါ့’
 ‘အဲဒါကို ဘယ်လို ဆုံးဖြတ်လိုက်တာလဲ’

‘ဆွမ်းစားလျှင် အဆာတော့ပျောက်မယ်။ တစ်နေ့လုံး အချမ်းခံရ
 မယ်။ ဆင်းရဲတာလည်း ပန်းသေးတယ်။ ဆွမ်းအဆာခံလျှင် ဆင်းရဲတာ
 တစ်ခုပဲရမယ်။ သည်တော့ မဆင်းတော့ဘဲ နေလိုက်မယ်-ဆိုပြီး မဆင်း
 တော့တာပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကဲ-ဆာရောပေါ့။ ဒကာမကြီးကပ်တဲ့ဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးပါ။ ဒကာမကြီးက နိရောဓသမာပတ်ကထလာတဲ့ ဘုန်းကြီး ကပ်ရသလို ကြည်ညိုစိတ်နဲ့ ကပ်ပါ့မယ်’

‘အချိန်မကျသေးတဲ့အတွက် အထူးဆာလောင်နေတာ မဖြစ်ပါဘူး’

‘ဘုဉ်းပေးသွားပါ ဘုရား’

‘ကောင်းပြီ ဒကာမကြီး’

‘နောင်ဆိုလျင် မိုးရွာလျင်မဆင်းပါနဲ့ ဘုရား။ ဒကာမကြီးဇရပ်က ကလေးတွေ အပို့လွှတ်ပေးပါ့မယ်’

‘ဟာ-မလုပ်ပါနဲ့ ဒကာမကြီး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ဦးဇင်းဒုက္ခကို သူတို့ယူရသလို ဖြစ်နေမှာဆိုတော့ မကောင်းပါဘူး’

‘သူတို့ ကုသိုလ်ရတာပေါ့ ဘုရား’

‘မလုပ်ပါနဲ့ ဒကာမကြီး။ သူတို့ ဆင်းရဲကြမှာပေါ့’

‘သူတို့က မိုးစိုလည်း အဝတ်တွေအများကြီး ရှိကြပါတယ်။ ပြီးတော့ သူတို့က ငယ်ရွယ်သူတွေဆိုတော့ မိုးထဲရေထဲမှာလည်း ပျော်ရွှင်ကြ၊ ခံနိုင်ရည်လည်း ရှိကြပါတယ်’

‘ဦးဇင်းလည်း ငယ်ပါသေးတယ်။ ခံနိုင်ပါတယ်’

‘မငြင်းပါနဲ့ဘုန်းကြီး။ ဒကာမကြီးစိစဉ်တာကို လက်ခံပေးပါ။ မိုးရွာလျင် ဆွမ်းခံမဆင်းလာပါနဲ့ ဘုရား’

၆၉။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ မဂ္ဂင်ချောင်၊ တောင်ဆရာကြီးဇရပ်၌
ဆရာကြီးဒေါ်ခင်လှအား တတိယအကြိမ် ရှင်ဉာဏပြောသော
ကိုယ့်ကိုယ်ကိုကျေးဇူးတင်စကား

‘ဒကာမကြီးဆွမ်းပွဲက ဟင်းခွက်တွေ များလှချေလား’
‘ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရှိခိုက်မို့ ဘုန်းကြီးကို ဆွမ်းကပ်တာပါဘုရား’
‘အသားဟင်းတွေကိုက အရေအတွက် အများကြီးပဲ’
‘အားရပါးရ ဘုဉ်းပေးပါ’
‘ဟင်းခွက်တွေ များများဆိုတော့ ဘာစားရမယ် မသိအောင်ပဲ’
‘အကုန်ဘုဉ်းပေးပါ’
‘တစ်ခွက်တစ်ခါ စေ့အောင် နှိုက်ဖို့တောင် မလွယ်ဘူး ဒကာမ
ကြီး’
‘ဘုန်းကြီးက ဘုဉ်းပေးတာ အားမရစရာကြီး’
‘သည်လောက်ဆို လုံလောက်ပြီပေါ့’
‘ဒကာမကြီး မြည်းသလောက်ပဲ ရှိသေးတယ်’
‘သည်လောက်ပဲရတယ်’
‘ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည်သေးနေတာ ဒါကြောင့်ပဲ’
‘ဟုတ်တယ်၊ ဒကာမကြီးတို့ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည် ကြီးနေတာ
လည်း ဒါကြောင့်နေမှာပဲ’
‘များများ ဘုဉ်းပေးမှပေါ့။ အားရှိမှ ကျန်းမာမယ်။ အသက်ရှည်
မယ်။ ဒါမှ ကိုယ်လုပ်စရာရှိတာ ကောင်းကောင်းလုပ်နိုင်မှာပေါ့’
‘တတ်အားသမျှ လုပ်ရမှာပေါ့ ဒကာမကြီး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးလျှင် အချို့ပွဲဘုဉ်းပေးပါ။ အားရှိပါးရှိ ဘုဉ်းပေး
 ပါ။ ဒါမှ အားအင်တွေပြည့်ပြီး ကျန်းမာမယ်’
 ‘ဒကာမကြီးကတော့ တအားကျွေးနေတာပဲ’
 ‘ဒါဆိုလျှင် ဘုန်းကြီးကို မေးကြည့်ရဦးမယ်’
 ‘မေးပါ။ ဘာမေးစရာရှိလို့လဲ ဒကာမကြီး’
 ‘ဪ-တခြားမဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ဘာလဲ’
 ‘ဘုန်းကြီးအမေက ဘုန်းကြီးကို သည်လောက်ကျွေးဖူးရဲ့လား
 လို့ပါ’
 ‘ဪ-ဒါလား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဦးဇင်းတို့အမေက တောရွာကပဲ’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘တောမှာဆိုတော့ ကျွေးလည်း အသားဟင်း တစ်မျိုးလောက်နဲ့ပဲ
 ပေါ့။ ဘယ်မှာ သည်လို သားစုံငါးစုံ အဖုံဖုံ ဖြစ်လိမ့်မလဲပေါ့’
 ‘ဒါဆို သည်လိုကျွေးမွေးတာအတွက် ဒကာမကြီးကို ကျေးဇူး
 တင်ရဲ့လား’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဒကာမကြီး’
 ‘ဘုန်းကြီးအမေတောင် မကျွေးနိုင်တာနဲ့ ဒကာမကြီးက ဘုန်း
 ကြီးကိုကျွေးမွေးလို့ပေါ့’
 ‘ဒါတော့ ဒကာမကြီးရယ်’
 ‘ဘာပြုလဲ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကျေးဇူးမတင်ပါဘူး’
 ‘ဘုရား’
 ‘မအံ့ဩပါနဲ့’
 ‘ဘုန်းကြီးက သည်လောက် ကျေးဇူးကို မသိတတ်တာအတွက်
 ဘယ်လိုမအံ့ဩဘဲ နေရမှာလဲဘုရား’
 ‘သည်လိုဆိုလျှင် ဒကာမကြီးကို ဦးဇင်း နည်းနည်းမေးကြည့်မယ်’
 ‘ဘာမေးမှာလဲ ဘုရား’
 ‘ဖြေသာ ဖြေပါ’
 ‘မေးပါ ဘုရား’
 ‘ဒကာမကြီးမှာ ပေးစရာ၊ ကျွေးစရာ ပိုပိုလျှံလျှံ ပစ္စည်း ပစ္စယတွေ
 မရှိဘူးဆိုလျှင် တကာမကြီးကျွေးနိုင်ပါ့မလား’
 ‘ဘယ်ကျွေးနိုင်မလဲပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်ပြီ၊ အဲဒါ တစ်ချက်ထားလိုက်’
 ‘ထားပါမယ် ဘုရား’
 ‘နောက်တစ်ချက်လည်း မေးရဦးမယ်’
 ‘မေးပါ ဘုရား’
 ‘ဒကာမကြီးမှာ ပြည့်စုံပိုလျှံနေတောင်မှ ဒကာမကြီးက လှူဒါန်း
 ချင်တဲ့စိတ်စေတနာ မရှိလျှင်၊ သည်လို လှူဒါန်းကျွေးမွေးနိုင်ပါ့မလား’
 ‘ဘယ်ကျွေးနိုင်မလဲပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဦးဇင်းရဲ့အကျင့်သိက္ခာက ရစရာမရှိအောင် ဖြစ်နေမယ်၊ ဒကာ
 မကြီးက ကျွေးမွေးလိုစိတ် ရှိပါ့မလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကျွေးမွေးဖို့ထားလို့ ဇရပ်ပေါ်တောင် အတက်မခံနိုင်ပါဘူး
ဘုရား’

‘ကဲ-ဒါ စစ်ဆေးရမည့်ဟာပဲ’

‘ဘယ်လိုစစ်ဆေးမှာလဲ ဘုရား’

‘ဦးဇင်း အခုလိုကျွေးမွေးတာကို စားရခြင်းအကြောင်းကို ကြည့်
မယ်ဆိုလျှင် အချက်သုံးချက်ရှိတာ တွေ့ရတယ်’

‘သုံးချက်က လုပ်ပါဦး ဘုရား’

‘ဒကာမကြီးရဲ့စေတနာ၊ ပစ္စည်းပြည့်စုံမှု၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်၊ သည်
သုံးမျိုးပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်သုံးမျိုးထဲမှာ သည်လိုစားရဖို့အတွက် ဦးဇင်းဘက်ကကြည့်
လျှင် အရေးအကြီးဆုံးအရာဟာ ဦးဇင်းရဲ့အကျင့်သိက္ခာဖြစ်နေတာ ထင်
ရှားပါတယ်။ ဦးဇင်း အကျင့်သိက္ခာမရှိလျှင် ဇရပ်ပေါ်အတက်တောင်မခံ
နိုင်ဘူး ပြောထားတယ်မဟုတ်ပါလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်တော့ သည်လိုစားရတာအတွက် ကျေးဇူးတင်လျှင် ကိုယ့်
ကိုယ်ကိုပဲ တင်တော့မယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

၇၀။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ မဂ္ဂင်ချောင်၌ ဆရာကြီးဒေါ်ခင်လှအား
စတုတ္ထအကြိမ် ရှင်ဉာဏပြောသော ပုတီးဟာသီလပျက် စကား

‘ဒကာမကြီး ပုတီးမပြတ်စိပ်နေတာဟာ စိစိစစ်စစ်လုပ်ဖို့ ကောင်း
တယ်’

‘ပုတီးစိပ်တာပဲဘုရား၊ ဘာစိစစ်နေရဦးမှာလဲ’

‘တကယ် ကောင်းရဲ့လား၊ တကယ်မကောင်းများဘဲ နေသလား
ဆိုတာ သိဖို့ပေါ့’

‘ပုတီးစိပ်တာ ကောင်းတာပေါ့ ဘုရား။ ဒါများ စိစစ်နေရဦး
မလား’

‘သည်လို ပေါ့ပေါ့ မပြောပါနဲ့’

‘ဒါ-ရှေးအစဉ်အလာကတည်းက သူတော်ကောင်းတွေ လုပ်လာ
ခဲ့ကြပြီးသားပဲ’

‘သည်လိုလည်း သူများကို မညွှန်ပါနဲ့’

‘အနည်းဆုံးဘုရား၊ အပြောအဆို၊ အပြုအမူနဲ့ အကြံအစည်တွေ
မမှားဘူးပေါ့’

‘ဒါတွေဟာ လွယ်လွယ်ပြောတာတွေပဲ’

‘သည်လိုမပြောလျင် ဘယ်လိုပြောရမှာလဲ ဘုရား’

‘ပညာနဲ့ပြောပေါ့’

‘ဘာပညာနဲ့ ပြောရမှာလဲ’

‘ကိုယ်တတ်တဲ့ပညာနဲ့ပေါ့’

‘ဒါ-ကိုယ်တတ်တဲ့ပညာ မဟုတ်ဘူးလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ဒကာမကြီးကို ဒကာမကြီးဆရာတော်က သင်ပေးလိုက်တာ
 ပုတီးစိပ်နည်းပညာ ဟုတ်လို့လား’
 ‘ဒကာမကြီးဆရာတော်က ဒကာမကြီးတို့ကိုသင်တာ ပုတီးစိပ်
 နည်းမဟုတ်ပါဘူး။ စာတွေ သင်ပေးလိုက်တာပါ’
 ‘ဒါဆိုလျှင် ဒကာမကြီးတို့တတ်တဲ့ပညာဟာ စာပေပညာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဒါဆိုလျှင် အဲသည်စာပေပညာနဲ့ ပြောပေါ့’
 ‘ဘုန်းကြီးကလည်း ပေါက်ပေါက်ရှာရှာ’
 ‘သည်လိုမပြောနဲ့ ဒကာမကြီး’
 ‘စာထဲမှာ ပုတီးအကြောင်းမှ မပါတာပဲဘုရား’
 ‘ဗျာ’
 ‘ရှေးက ဘုရားစာတွေထဲမှာရော၊ အဋ္ဌကထာတွေထဲမှာရော၊
 ဋီကာတွေထဲမှာရော ပုတီးစိပ်အကြောင်း ပါမှမပါတာပဲ’
 ‘သည်လိုဆိုလျှင် ဘယ်ကရပြီး ပုတီးကစိပ်နေကြတာလဲ တကာ
 မကြီး’
 ‘အဲဒါတော့ မသိပေါင် ဘုရား’
 ‘ဒကာမကြီးကတော့ ပြောပြီ’
 ‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’
 ‘ဒကာမကြီးအသက် အခုရှစ်ဆယ်နားရောက်ပြီနော်’
 ‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ငါးနှစ်အရွယ်လောက်က သီလရှင်သူတော်စင်အဖြစ် တောအုံ
ကန္တားထဲမှာ နေခဲ့တယ်’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘စာတွေပေတွေလည်း တတ်ကျွမ်းအောင်သင်ယူပြီး သူများတွေ
ကို ပို့ချပြီး နေခဲ့တယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သည်တော့ ဒကာမကြီးတို့ဟာ ကျောက်စိုင့်ကျောက်ခဲ မြဲမြံတဲ့
လုပ်ငန်းလုပ်သူတွေ ဖြစ်ထိုက်တာပေါ့’

‘သည်လိုဖြစ်ဖို့အတွက် ပုတီးနာနာစိပ်နေရတာပဲ ဘုရား’

‘သည်လိုသာပြောတယ်၊ အဲသည်ပုတီးက ဘယ်ကရတာလဲ မသိ
ဘူးဆိုတော့ ခက်တာပေါ့’

‘တိပိဋကဦးဝိစိတ္တတို့လည်း စိပ်တာပဲဘုရား’

‘ဒကာမကြီးရဲ့ ဆရာတော်က စာပေကို သင်ကြားပေးခဲ့တာလား၊
တိပိဋကလုပ်တာ လိုက်လုပ်လို့ သင်ကြားပေးခဲ့တာလား’

‘အို-ဘုရား’

‘မငြင်းနဲ့ ဒကာမကြီး’

‘ဒကာမကြီးတို့ သင်ရတတ်ရတဲ့ပိဋကတ်က တိပိဋကတို့တတ်
တဲ့ ပိဋကတ်နဲ့ တခြားစီဖြစ်လို့လား’

‘ဘယ်ခြားမှာလဲပေါ့ ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုလျှင် သူသိတဲ့အတိုင်း ကိုယ်သိတာပဲ။ သူသိတာ
လည်း ကိုယ်သိတဲ့အတိုင်းပဲပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အတူပဲဆိုလျှင် သူလည်း သည်ပိဋိကတ်ပဲ ဆင်ခြင်စရာရှိတာပဲ
မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လိုဆိုလျှင် ကိုယ်ကသူ့ကို အားပြုနေဖို့ မဟုတ်ပါဘူး။ ပိဋိ
ကတ်ထဲကအတိုင်း ကိုယ်တိုင်ပဲ ဆင်ခြင်ကြည့်ဖို့ ကောင်းပါတယ်’

‘ဘုန်းကြီးက ပြောလိုက်တာ’

‘သူများတွေက ကြီးပေးတာနဲ့ ကိုယ်က လိုက်ကြီးနေပြီး ကိုယ့်
ကိုယ်ကို သိုးကလေးလို ငယ်မနေဘို့ ပြောတာပါ’

‘ဒကာမကြီးတို့က နောက်လိုက်ပါပဲ ဘုရား။ သိုးလို့ဆိုလည်း
ခံရမှာပဲ’

‘အဲဒါ ခက်တာပဲ’

‘ဘာပြုလို့လဲ ဘုရား’

‘ကိုယ်က သိုးမျိုးမှမဟုတ်ဘဲ’

‘ဘာမျိုးမို့လဲ’

‘ဘုရားမျိုး၊ အရိယာမျိုးပေါ့’

‘ဒါတော့ ဒါပေါ့ဘုရား’

‘ဘုရားမျိုးဆိုလျှင် ဘုရားလို လုပ်ရမှာပေါ့။ ဘုရားဆိုတာ ဘာလဲ၊
ဘုရားဆိုတာ ခေါင်းဆောင်လို့ အဓိပ္ပါယ်ရတာပဲ။ ဘုရားဆိုတာ ပုရှားက
လာတာ၊ ပုရှားဟာ ပုရုရှပဲ၊ ပုရိသနဲ့ အဓိပ္ပါယ်တူတယ်၊ လူသားရဲ့ခေါင်း
ဆောင်ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒကာမကြီးတို့က သိုးစိတ်ဖျောက်ဖို့ လိုပါ
တယ်’

‘ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်တော့ ဘယ်သူတော့ပုတီးကိုင်တာပဲတို့ ဘာတို့ မလုပ်ပါနဲ့
တကာမကြီး။ ဘုရားစာတွေ ကိုယ်တိုင် တတ်နေတာပဲ။ ဘုရားက ပုတီး
ပေးခဲ့သလား-ဆိုတာ ကိုယ်တိုင်ဖတ်ပြီး၊ မပေးခဲ့လျှင် ဘာကြောင့် တို့က
သုံးနေရတာလဲ။ တရားနဲ့ကော ညီရဲ့လား။ သည်လို ကိုယ်တိုင်ဆင်ခြင်
တာလုပ်ဖို့ ကောင်းပါတယ်’

‘ဘုရားဟောထဲ မပါလျှင် မလုပ်ရဘူးလား’

‘ဒကာမကြီးက သည်လိုအမေးမျိုး မမေးစေချင်ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ဒကာမကြီးဆရာတော်က ဘယ်သူလဲ ပြန်ဆင်ခြင်ကြည့်ပေါ့’

‘ဒကာမကြီးတို့ဆရာတော်နဲ့ ဘာဆိုင်လို့လဲ ဘုရား’

‘ဆိုင်ပြီလား တကာမကြီး’

‘လုပ်ပါဦးဘုရား’

‘ဒကာမကြီးတို့ ဆရာတော်က နှယ်နှယ်ရရပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်
မဟုတ်ဘူး’

‘ဒါက ဒကာမကြီးတို့က ပြောရမည့်စကားပါ’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ မေ့နေမှာစိုးလို့ပါ’

‘ဘယ်တော့မှ မေ့လို့မရပါဘူး’

‘မမေ့ဘူးဆိုပေမဲ့ အခု ကျော်လွှားတဲ့စကားပြောဖို့ ပြင်နေတာ
မြင်နေရပြီ’

‘ဘာပြောလို့လည်း ဘုရား’

‘ဘုရားဟောမဟုတ် မလုပ်ရဘူးလားတဲ့’

‘ဒါ-ဘာဆိုင်သလဲ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဆရာတော်ကြီးက သံဃာလောကမှာ ပါဠိတော်ဂိုဏ်းကြီးဆိုပြီး
ဂိုဏ်းသီးခြားထောင်ပြီး ကျင့်လာခဲ့သူနော်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သပိတ်မှာ အဖုံးကို ပယ်ခဲ့တယ်။ ‘ပတ္တပိမာန’-ကို ဘုရားဟော
မှာ မပါခဲ့လို့၊ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား’

‘ဘုန်းကြီးက ဆရာတော်ကြီးကို မမီလိုက်ဘဲနဲ့’

‘ဒကာမကြီးတို့လို ဆရာတော်ရဲ့ လက်ရင်းတပည့်တွေကို သတိ
ပေးရတာ အားနာပါတယ်’

‘ပြောပါဘုရား၊ ဒကာမကြီးတို့ ဆရာတော်ကြီးဟာ တကာမကြီး
တို့ရဲ့ လမ်းညွှန်ဆရာတော်ကြီးပါ’

‘သူက ဘုရားမဟောဘဲ လိုက်လုပ်နေတာတွေကို ငြင်းပယ်ပြနေ
ခဲ့တဲ့ မှတ်တိုင်ကြီးပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လိုဆိုလျှင် ဘုရားမဟောလို့ မလုပ်ရဘူးလားလို့ မပြောနဲ့
ဒကာမကြီး’

‘မစိစစ်မိလို့ပါ ဘုရား’

‘ကိုယ်ရပ်တည်နေခဲ့တဲ့ ဂိုဏ်းရဲ့ ရပ်တည်ချက်တောင် မစိစစ်မိ
ဘူးဆိုလျှင် မစိစစ်မိနေတာတွေ ဒုနဲ့ဒေးများ ဖြစ်နေမလား၊ စိုးရိမ်စရာ
ဒကာမကြီး’

‘ဘုန်းကြီးက ဒကာမကြီးတို့ကို အထင်သေးပြတာလား’

‘အဲသည်လို ထင်လျင်တော့ ဦးဇင်းက သည်အကြောင်း ဆက်
မပြောဘို့ပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒကာမကြီးတို့ကို ဘုန်းကြီးအထင်သေးမပြန့်နော်’
 ‘စိတ်ချ ဒကာမကြီး၊ အထင်သေးမပြဘူး၊ ဒါပေမဲ့-’
 ‘ဒါပေမဲ့က ဘာလဲဘုရား’
 ‘ရှိတဲ့အတိုင်းတော့ မြင်ပြခွင့် ပေးပါပေါ့။ ဒါမှ ဒကာမကြီးတို့
 အကျိုးများမှာပေါ့’
 ‘ပုတီးစိပ်တာ ဘယ်လိုအကျိုးနဲ့ ဘယ်လိုစိစစ်မိလို့လဲ ဘုရား’
 ‘အကျိုးနည်းတာတွေက အများကြီး’
 ‘ဘုန်းကြီးမကြိုက်တာနဲ့ အပြစ်ပြောတာ မလုပ်နဲ့ဘုရား’
 ‘အပြစ်ပြောတာလား၊ အစစ်ပြောတာလား ဒကာမကြီးက စစ်
 ကြည့်ပါ’
 ‘စစ်စရာပြော ဘုရား’
 ‘ကောင်းပြီ၊ ပုတီးအပြစ်တွေ အများကြီးထဲက ထိပ်တန်းကျတဲ့
 တစ်ခုကို ပြောမယ်နော်’
 ‘ပြော-ဘုရား’
 ‘ဒါအတွက် မေးခွန်းနည်းနည်း မေးမယ်နော်’
 ‘မေး-ဘုရား’
 ‘ဒကာမကြီး တရားရပြီလား’
 ‘မရသေးပါဘူး ဘုရား’
 ‘ကျင့်လာခဲ့တာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ’
 ‘အမြဲကျင့်နေတာမှ မဟုတ်တာဘဲ ဘုရား။ ဒါက ပြောလို့မရဘူး’
 ‘တရားမကျင့်လျှင် မတရားကျင့်နေလို့လား ဒကာမကြီး’
 ‘ဘုန်းကြီးက အဲသည်လို မမေးနဲ့ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒကာမကြီး ခဏခဏ စိတ်တိုတာပဲ’
 ‘ဘုန်းကြီး သည်လို ဘာပြုလို့ပြောသလဲ’
 ‘တရားအကြောင်း ပြောတဲ့အခါ မကြွင်းမကျန် ဖြစ်အောင်ပေါ့
 တကာမကြီး’
 ‘တရားအားမထုတ်တာနဲ့ မတရားတော့ အားထုတ်နေမလား
 ဘုရား’
 ‘တရားအားမထုတ်ဘူး၊ မတရားလည်း အားမထုတ်ဘူးဆိုလျှင်
 ဘာနဲ့နေသလဲ ဒကာမကြီး’
 ‘ကိုယ့်သီလကလေးနဲ့ကိုယ် နေတာပေါ့ဘုရား’
 ‘ဪ-ဒကာမကြီးကလည်း’
 ‘ဘာလဲ ဘုရား’
 ‘သီလဟာ တရားမဟုတ်ဘူး ကျနေတာပဲ’
 ‘သီလဟာ ပွားများအားထုတ်ရတဲ့တရားမှ မဟုတ်တာပဲဘုရား’
 ‘လုပ်ပြီ။ ပွားများ အားထုတ်ရမှာတွေက ဘာတွေမို့လဲ ဒကာမ
 ကြီး’
 ‘အာနာပါနတို့၊ ဝေဒနာနုပဿနာတို့၊ စိတ္တာနုပဿနာတို့ ပေါ့
 ဘုရား’
 ‘ဒကာမကြီးက ဒေသနာလက်လွတ် ပြောပြီ’
 ‘ဒါတွေ ပွားများအားထုတ်ရမှာ မဟုတ်လို့လား’
 ‘မဟုတ်လို့ မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘သည်လိုဆို ဒေသနာလက်လွတ်တယ်လို့ ဘုန်းကြီးက ဘာ
 ကြောင့်ပြောရတာလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပွားများစရာက ဒါပဲဖြစ်လို့လား’
 ‘အများကြီးပေါ့ ဘုရား’
 ‘အဲသည် အများကြီးထဲမှာ သီလမပါဘူးလား’
 ‘သီလတော့ သီလပေါ့ဘုရား၊ ဘာဝနာ ဘယ်ဟုတ်ပါ့မလဲ’
 ‘အဲဒါ ပြောတာပေါ့’
 ‘ဘာလဲ ဘုရား’
 ‘ဒေသနာလက်လွှတ်တယ်ဆိုတာ’
 ‘ဘယ်လိုလွှတ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘ဘုရားရဲ့ဒေသနာဟာ သစ္စာလေးပါးပဲဟောတာ မဟုတ်လား
 ဒကာမကြီး’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား’
 ‘သစ္စာလေးပါးမှာ ဘာဝေတဗ္ဗသစ္စာဟာ မဂ္ဂသစ္စာဖြစ်တယ်
 မဟုတ်ဘူးလား ဒကာမကြီး’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘မဂ္ဂသစ္စာမှာ သမ္မဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝမဂ္ဂင်တွေ
 မပါဘူးလား ဒကာမကြီး’
 ‘ပါတာပေါ့ ဘုရား’
 ‘အဲဒါတွေဟာ သီလတွေမဟုတ်ဘူးလား ဒကာမကြီး’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’
 ‘သည်တော့ သီလတွေဟာ ပွားရမည့်တရားတွေဆိုတာ ဘုရား
 ဒေသနာက ပြနေတယ် မဟုတ်ပါလား၊ သီလတွေ ဆောက်တည်နေတာ
 ဟာ တရားအားထုတ် ပွားများနေတာတွေပဲ မဟုတ်ဘူးလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘုန်းကြီးပြောပုံက သဘောကျစရာပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဒကာမကြီး’

‘ဒကာမကြီးတို့က သီလနဲ့ပဲနေနေတာကို တရားအားထုတ်နေတာလို့ မမှတ်ဘဲ အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့ ထားကြတာ။ သည်လို စာနဲ့ပေနဲ့ ပြောတော့ ဟုတ်တာပဲ-လို့ ကျေနပ်မိလို့ပါ’

‘ဒကာမကြီးတို့က စာသမား၊ ပေသမားဆိုတော့ စာနဲ့ပေနဲ့ ပြောရတာပဲ’

‘ဘုန်းကြီးက တစ်ပါးတည်းနေပြီး ဒါတွေပဲ စဉ်းစားနေတာ ထင်ပါရဲ့’

‘ဟုတ်တာပေါ့၊ အဲဒါဟာ တရားအားထုတ်နေတာပဲ ဒကာမကြီး’

‘လုပ်ပြန်ပြီ ဘုန်းကြီးက’

‘တရားတွေကို တရားမှန်းသိအောင် တွေးခေါ်စဉ်းစားတာဟာ မဂ္ဂင်တရားအလုပ်တွေ မဟုတ်လို့လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘မဂ္ဂသစ္စာဟာ ပွားရမည့် တရားပဲ၊ ဒါ-ပွားများတာဟာ တရားအားထုတ်တာပဲပေါ့’

‘ဘုန်းကြီးဟာ အဲသည်တရား အားထုတ်နေတာပဲပေါ့’

‘သိပ်ဟုတ်တာပေါ့ တကာမကြီး’

‘သူများတွေကတော့ ဘုန်းကြီးကိုသိနေကြတာ တစ်မျိုးပဲ’

‘သူတို့က ဘယ်လိုသိနေကြလို့လဲ’

‘ဘုန်းကြီးက တရားလည်းမထိုင်ဘူး၊ စကားတွေပဲ ကပ်သပ် စဉ်းစားနေတယ် လို့ပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အားထုတ်ရမည့်တရားကို ဘာလို့-မသိသူတွေက တရားအား
မထုတ်ဘူး ပြောတာတွေပဲ တကာမကြီး’

‘အဲသည်ထဲမှာ ဒကာမကြီးတို့လည်း ပါပါတယ်’

‘အမှားကို ထုတ်ဖော်ဝန်ခံခြင်းဟာလည်း တရားအားထုတ် ပွား
များမှုထဲက တစ်ခုပါပဲ’

‘ဒကာမကြီး တရားအားထုတ်တတ်အောင် အကြောင်းသင့်တိုင်း
ညွှန်ပြပေးပါ’

‘ပုတီးစိပ်တာအကြောင်း ပြန်ဆက်ကြရအောင်’

‘ဆက်ပါ ဘုရား’

‘ဒကာမကြီးဟာ တရားမရသေးဘူး ပြောတယ်။ ကျင့်လာခဲ့တာ
မေးတဲ့အခါ အဖြေတွေကြောင့် စကားတွေ ရှည်သွားခဲ့တာ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အခု သီလတွေလည်း ပွားများရမည့်တရားဖြစ်တာ သိတော့
သီလရှင်-စပြုတာကစပြီး တရားအားထုတ်သက်တမ်းကို ရေတွက်ရလိမ့်
မယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဒကာမကြီး တရားအားထုတ်သက်တမ်းဟာ နှစ်ပေါင်း ခုနှစ်
ဆယ်က အတော်ကြီး ကျော်လာခဲ့ပြီ’

‘သီလရှင်သက်တမ်းအရဆိုလျှင် သည်လိုပဲပြောရမှာပေါ့ ဘုရား’

‘သည်တော့ တရားဟာ သည်လောက်ကျင့်မှတော့ ရဖို့ကောင်း
တယ်’

‘ဘာပြုလို့လဲ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်ပညာဖြစ်ဖြစ် သည်လောက်လေ့ကျင့်ရတယ်လို့ လောက
မှာ မရှိလောက်ဘူး။ လူ့သက်တမ်းကလေးက ရှည်လှတာမဟုတ်ဘူး။
သက်တမ်း အခုလောက်ကုန်အောင် လေ့ကျင့်ရတဲ့ပညာဟာ မရှိဘူး’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘တရားရဖို့ဟာ သည်လောက်ကျင့်ရတာ မဖြစ်သင့်ဘူး’

‘မရတာ ဘာတတ်နိုင်မှာလဲပေါ့’

‘ဘာကြောင့်မရသလဲ စစ်ဆေးတာ လုပ်ရမှာပေါ့’

‘စစ်ဆေးရကောင်းမှန်းတောင် မသိကြပါဘူး’

‘အဲဒါကို ဒကာမကြီးတို့ကို ပြောချင်တာ’

‘ပြောပါ ဘုရား’

‘ဒကာမကြီးတို့ တရားမရတာအကြောင်း ပြောမှာနော်’

‘ပြောပါဘုရား’

‘တော်ကြာ စိတ်လည်းဆိုးမနေနဲ့ဦး’

‘စိတ်ဆိုးစရာ မပြောနဲ့ပေါ့ဘုရား’

‘ဟုတ်တာ ပြောရမှာပဲ။ အဲဒါက စိတ်ဆိုးစရာဖြစ်ချင်ဖြစ်၊ မဖြစ်
ချင်နေ ဖြစ်မှာပဲ’

‘ကဲ-ပြော ဘုရား’

‘သီလပျက်လို့ တရားမရတာပဲ’

‘ဘယ်လို ဘုရား’

‘ဒကာမကြီးတို့ ‘သီလမလုံလို့ တရားမရတာ’-ပဲ’

‘အဲဒါ မဖြစ်နိုင်တာဘဲ ဘုရား’

‘ဒကာမကြီးတို့မှာ တခြားအထွေအထူးတရားတွေသာ မလုပ်
နိုင် ရှိရမယ်၊ သီလကတော့ မပျက်ဘူး။ နေရတာလည်း ကြည့်ပါဦး၊
တောထဲမှာ’

‘အဲဒါလည်း ဟုတ်မှာပါ’

‘ဟုတ်လျင် သည်လိုမပြောနဲ့ပေါ့ ဘုရား’

‘အဲဒါလည်း ပြောရမှာပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ဘုရားကဟောထားတာ ရှိတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘သီလ ပရိဘာဝိတာ သမာဓိ’ လို့ပဲ၊ အဓိပ္ပါယ်က- သီလကိုအ
ထပ်ထပ် ဖြစ်စေတာဟာ သမာဓိပဲ-လို့ပေါ့’

‘အဲဒါ ဘာပြောချင်တာလဲ ဘုရား’

‘သီလတွေ မပျက်ရှိခဲ့လျင် သမာဓိတွေ ဖြစ်ထွန်းနေရမယ်၊
နောက်ထပ်လည်း ဘုရားကဟောတယ်၊ ‘သမာဓိ ပရိဘာဝိတာ ပညာ’-
လို့ပဲ’၊ ပညာဆိုတာလည်း သမာဓိတွေ အထပ်ထပ်ဖြစ်စေတာ-လို့ အဓိ
ပ္ပါယ်ရှိတယ်။ သည်တော့ သီလဟာ ပညာအထိ ကျေးဇူးပြုပေးနေတာ
ဘုရားဗျာဒိတ်ပဲ။ သီလကို သည်လောက်အကြာကြီး ဖြည့်ပြီးလျင် ပညာ
အထိရောက်ရမယ်။ မရောက်ဘူးဆိုလျင် သီလမှာ တစ်စုံတစ်ရာ ချို့တဲ့
နေလို့-ဆိုတာ မှတ်ချက်ထွက်မှာပဲ၊ ဒေသနာ အရှိအတိုင်း ဦးဇင်းပြော
နေတာ။ ဘာပြောချင်သေးသလဲ’

‘ပြောစရာမရှိပါဘူး ဘုရား’

‘အဲဒါ ပြောစရာမရှိလျင် ဒကာမကြီးတို့ သီလအစင်နည်းလို့လို့
ပြောရတော့မှာပဲ’

‘အဲဒါမှ ခက်တာပဲ’

‘မခက်နဲ့’

‘ဒကာမကြီးတို့သီလ ဒကာမကြီးတို့ သိတာပေါ့’

‘ထင်တာများလား’

‘သည်လိုမပြောနဲ့ ဘုန်းကြီး’

‘မတားနဲ့ ဒကာမကြီး’

‘ဘုန်းကြီးနဲ့ ရန်ဖြစ်ရတော့မယ်’

‘ဦးဇင်းက မဖြစ်ပါဘူး’

‘စွပ်စွဲလျင်တော့ ငြင်းရမှာပဲ’

‘အချက်အလက် ဖော်နိုင်လျင်တော့ စွပ်စွဲတာမဟုတ်ဘဲဖြစ်မှာပဲ’

‘ကဲ-ဖော် ဘုရား’

‘ဒကာမကြီးတို့ ပုတီးမပြတ်ပဲစိပ်တယ် မဟုတ်လား’

‘စိပ်ပါတယ်’

‘ပုတီးစိပ်တာဟာ သီလကိုပျက်စေတယ် ဒကာမကြီး’

‘ဘုန်းကြီးက ကြံကြံဖန်ဖန်’

‘အဲဒါ တကယ်ပဲ’

‘ပုတီးစိပ်တာ သီလကို ပိုလုံစေတာပဲ’

‘အဲဒါ အထင်လွဲတာပဲ’

‘ပုတီးစိပ်နေသူဟာ ဘာကိုကျူးလွန်မှာလဲ’

‘ဘာမှ မကျူးလွန်တာနဲ့ သီလလား’

‘သီလက ဘာမှီလဲ ဘုရား’

‘မကျူးလွန်တာမျှနဲ့ သီလဆိုလျင် ကျူးလွန်ဖို့အင်အား မရှိသူတွေ
လည်း မကျူးလွန်ကြလို့ သူတို့လည်း သီလကို မဆောက်တည်ပဲ သီလ
လုံသလို ဖြစ်နေမှာပေါ့’

‘ဘုန်းကြီးကတော့ ကပ်ကပ်သပ်သပ် စဉ်းစားတယ်နော်’

‘အဲသည်လို မပြောပါနဲ့ တကာမကြီး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘အဲသည်စကားက ဂရဟသံပါတယ်’

‘ဘယ်လိုပြောရမလဲ ဘုရား’

‘နို့နို့စပ်စပ် စဉ်းစားတယ်လို့ပြောပါ ဒကာမကြီး’

‘ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ သည်လိုပဲ ပြောလိုတာပါ’

‘ဦးဇင်းက စိတ်မနှံ့သူစာရင်းက လွတ်ကင်းခဲ့ပြီမို့ သည်လို စိတ်
ကိုနဲ့အောင်ကူးနိုင်တာပါ’

‘ဟုတ်များ တကယ်ဟုတ်သလား မသိပါဘူး’

‘သီလဆိုတာ ကျူးလွန်စရာကို မကျူးလွန်ပဲနေတာမျှကို ပြော
တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ‘မကျူးလွန်ဘူးဆိုတဲ့ စိတ်စေတနာကို သီလ’-လို့
ပြောရတာပါ။ ဟုတ်ရဲ့လား ဒကာမကြီး’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သီလဆိုတာ ရှောင်ကြဉ်ရမည့်အရာဖြစ်တဲ့ ဝိရမိတဗ္ဗတွေကို
အာရုံပြုပြီး ရှောင်ကြဉ်စောင့်စည်းချင်တဲ့ စေတနာရဲ့ နာမည်ပဲနော်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ကောင်းပြီ ဒကာမကြီး။ သီလအရကောက်တာကို သေသေချာ
ချာလုပ်ခဲ့နော်’

‘သေချာပါပြီ ဘုရား’

‘ဒါဆိုလျှင် ဒကာမကြီးကို မေးမယ်’

‘မေးပါ ဘုရား’

‘ပုတီးစိပ်တဲ့အခါ ဒကာမကြီးရဲ့စိတ်ဟာ ဘာကိုအာရုံပြုသလဲ၊
ဘယ်မှာ စိတ်ထားသလဲပေါ့’

‘ကောဠာသတ္တေကို စိပ်တာဆိုတော့ ကောဠာသမ္ဘာပဲ စိတ်ထား
တာပေါ့။ ကောဠာသမ္ဘာပဲ အာရုံပြုတာပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်ပြီ၊ အဲသည်စိတ်ဟာ စိတ်အမျိုးအစားအရ ဘာစိတ် ဖြစ်
မလဲ ဒကာမကြီး’

‘အဲဒါတော့ စစ်မကြည့်မိဘူး ဘုရား’

‘သည်လိုတစ်မျိုး ပြန်မေးမယ်’

‘မေး-ဘုရား’

‘ဒကာမကြီးအာရုံပြုတဲ့ ကောဠာသမ္ဘာရုံဟာ ကာမအာရုံစာရင်း
ထဲသွင်းလျှင် ဝင်မလား၊မဝင်ဘူးလား’

‘မဝင်ပါဘူး ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်နော်၊ ကာမအာရုံဆိုတာ ရယူချင်စရာ အဆင်း၊ အ
သံ၊အနံ့၊အရသာ၊အတွေ့-ဆိုတဲ့ အာရုံငါးပါးရဲ့အမည်ပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုလျှင် ဒကာမကြီးအာရုံပြုတဲ့ အာရုံဟာ ကာမအာရုံ
မဟုတ်ဘူးပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကာမအာရုံ မဟုတ်ပါဘူး’

‘အဲသည်အာရုံဟာ လောကုတ္တရာအာရုံကော ဟုတ်ရဲ့လားလို့ မေးရမယ်၊ ဘယ်လိုဖြေမလဲ’

‘အဲဒါလည်း မဟုတ်ဘူးပဲ ဖြေရမှာပါဘုရား’

‘သည်လိုဆိုလျှင် အဲသည်အာရုံဟာ မဟဂ္ဂုတ်အာရုံ ဖြစ်ပါတယ်’

‘ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ သည်အာရုံကို ဘာအာရုံလဲ စစ်မကြည့်မိဘူး ဘုရား’

‘မြင်းစီးပြီး အထီး၊အမမသိဘူးဆိုတဲ့စကားဟာ ဒကာမကြီးတို့ အတွက် ထားခဲ့တဲ့ စကားပုံလား မသိဘူးနော်’

‘ပြောပေါ့ ဘုရား’

‘အဲသည်အာရုံဟာ မဟဂ္ဂုတ်အာရုံဖြစ်တယ် ဆိုလျှင် အဲသည် အာရုံကို အာရုံပြုတဲ့စိတ်ဟာလည်း မဟဂ္ဂုတ်စိတ်ပဲ ဖြစ်ရလိမ့်မယ် ဒကာ မကြီး’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား။ ကိုယ်ဖြစ်တဲ့စိတ်လည်း ဘာစိတ်ဆိုတာ မသိအောင်ပါပဲ ဘုရား’

‘ဦးဇင်းတို့ဟာ စာပေတွေကို သင်ထားပေမဲ့ စာတွေရဲ့ အရ ကောက်ချက်တွေကို တကယ် မသိခဲ့ကြဘူး’

‘ဟုတ်ပဲ၊ ဘုရား။ စာကို စာလိုပဲအရ ကောက်ကြတယ်၊ တကယ် အရအထိ ကောက်နိုင်အောင် မသိခဲ့ကြပါဘူး’

‘ကောင်းပြီ၊ ရှေ့ဆက်ပြောကြရအောင်’

‘ပြောပါ ဘုရား’

‘ဒကာမကြီးတို့ ပုတီးစိပ်တဲ့အခါမှာဖြစ်တဲ့ စိတ်ဟာ ဘာစိတ်လဲ-
မေးလျှင် အဖြေဟာ ‘မဟဂ္ဂုတ်စိတ်ဖြစ်တယ်’-ဖြေရလိမ့်မယ်။ ဟုတ်ရဲ့
လား ဒကာမကြီး’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘ဒါ-မဟဂ္ဂုတ်စိတ်ဖြစ်ပြီဆိုလျှင် ရှေ့ဆက်မေးဦးမယ် တကာမ
ကြီး’

‘မေးပါဘုရား’

‘မဟဂ္ဂုတ်စိတ်ဟာ စေတသိက်အများဆုံး ဘယ်လောက်နဲ့ ယှဉ်
နိုင်သလဲ’

‘သုံးဆယ့်ငါးပါးနဲ့ပေါ့ ဘုရား’

‘ဘာတွေလဲ’

‘ဝိရတီကြည်တဲ့ အညသမာန်းနဲ့ သောဘဏစေတသိက်တွေပဲ
ဘုရား’

‘ဝိရတီဆိုတဲ့ စေတသိက်တွေက ဘာတွေလဲ တကာမကြီး’

‘သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ စေတသိက်တွေပေါ့
ဘုရား’

‘သမ္မာဝါစာ-ဆိုတာ ဘယ်လိုဖြစ်တာကို ခေါ်တာလဲ’

‘မလိမ့်၊ မဆဲ၊ မချော၊ အတင်းမပြောတာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါ-သီလတွေပဲ’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘သမ္မာကမ္မန္တကကော ဒကာမကြီး’

‘မသတ်၊မခိုး၊ကာမမကျူးတာတွေပဲ’

‘ဒါလည်း သီလတွေပဲ’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
‘သည်လိုဆိုတော့ သီလဆိုတာ ဝိရတီစေတသိက်ရဲ့နာမည်တွေ
ပဲ’

‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’
‘မဟဂ္ဂုတ်ဟာ သည်ဝိရတီတွေနဲ့ မယှဉ်ဘူးဆိုတော့ မဟဂ္ဂုတ်
စိတ် ဖြစ်တဲ့အခါမှာ သီလစောင့်စည်းမှု စေတနာတွေ ရှိနိုင်ပါ့မလား ဒကာ
မကြီး’

‘ဝိရတီနဲ့ မယှဉ်ဘူးဆိုတော့ မဟဂ္ဂုတ်စိတ်ဖြစ်သူမှာ သီလမယှဉ်
ဘူး-လို့ပဲ အဖြေထွက်ပါမယ် ဘုရား’

‘သီလဆိုတာ မကောင်းတာတွေကို ရှောင်ကြဉ်တာပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ရှောင်ကြဉ်တယ်ဆိုတာ ရှောင်ကြဉ်စရာတွေမသိဘဲ ရှောင်ကြဉ်
လို့ ရပါ့မလား’

‘မရပါဘူး ဘုရား’

‘ရှောင်ကြဉ်စရာတွေက ရုပ်တွေလား ဒကာမကြီး’

‘မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား’

‘နာမ်တွေလား’

‘မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား’

‘ရှောင်ကြဉ်စရာတွေက မှားယွင်းလွန်ကျူးတဲ့ ကိုယ်အမှုတွေ၊
နှုတ်အမှုတွေ၊ စိတ်အမှုတွေ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘မှားယွင်းလွန်ကျူးခြင်းမရှိတဲ့ ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံး အမှုတွေကို ရှောင်
ကြဉ်ဖို့ လိုသလား ဒကာမကြီး’

‘မလိုပါဘူး ဘုရား’

‘အဲဒါတွေမှာ ရုပ်တွေ၊နာမ်တွေ မပါဘူးလား’

‘ပါပါတယ် ဘုရား’

‘သည်တော့ ရုပ်တွေ၊နာမ်တွေ ရှောင်ကြဉ်ရမှာဟုတ်လို့လား’

‘မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား’

‘မဟဂ္ဂုတ်စိတ်က ရုပ်တွေ၊နာမ်တွေ အာရုံပြုတယ်၊ သီလက
ရှောင်စရာဖြစ်တဲ့ လွန်ကျူးတဲ့ ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးအမှုတွေကို အာရုံပြုတယ်။
သည်လို ဖြစ်မနေဘူးလား’

‘ဖြစ်နေပါတယ် ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုတော့ မဟဂ္ဂုတ်စိတ်နဲ့ သီလစိတ်ဟာ အာရုံချင်း ခြား
မနေဘူးလား’

‘ခြားပါတယ် ဘုရား’

‘မဟဂ္ဂုတ်စိတ်က ဘာအာရုံလဲ ဒကာမကြီး’

‘ရုပ်၊နာမ်ပေါ့ ဘုရား’

‘သီလစိတ်က ဘာအာရုံလဲ’

‘ဝိရမိတဗ္ဗအာရုံပေါ့ ဘုရား’

‘သည်တော့ မဟဂ္ဂုတ်စိတ်ဖြစ်တဲ့အချိန်မှာ သီလ ရှိမနေဘူးဆို
တာ ဒကာမကြီး ခိုပ်မိရမယ်’

‘ဒကာမကြီးတို့က အဲသည်လိုဖြစ်မှ သီလပိုလုံတယ် ထင်မှတ်မှား
နေကြတာ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါ စိတ်ကိုနဲ့စပ်အောင် မထားနိုင်လို့ပေါ့ ဒကာမကြီး’
 ‘ဒကာမကြီးတို့ကို စိတ်မနဲ့ဘူးလို့ ပြောလိုက်တာပေါ့’
 ‘ဒကာမကြီးက နာလို့လား’
 ‘ဘုရားကပြောပြီးသားမို့ နာရမှာတော့ မဟုတ်တော့ပါဘူး
 ဘုရား’
 ‘ဘုရားက ဘယ်လိုပြောသလဲ’
 ‘ပုထုဇ္ဇနော ဥမ္မတ္တကော-လို့ပေါ့’
 ‘ပုထုဇဉ်ဟာ အရူးပဲလို့လား’
 ‘တင်ပါ ဘုရား’
 ‘အရူးလို့အပြောခံရတာ နာတတ်ဖို့ကောင်းတယ်နော်’
 ‘အရူးမို့ အရူးလို့-အပြောခံရတာပဲဘုရား ဘာနာစရာလိုသလဲ’
 ‘အရူးဖြစ်ရတာကိုက နာစရာမဟုတ်ဘူးလား ဒကာမကြီး’
 ‘ကိုယ့်ကို ရူးတယ်လို့ပြောလို့သာ အရူးလို့သိရတာ၊ ဘယ်လိုရူး
 တယ်လို့ ကိုယ်ကသိတာမှ မဟုတ်တာပဲ’
 ‘ဒါလည်း ဟုတ်တာပဲ’
 ‘သည်တော့ အရူးအပြောခံရပေမဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို တကယ်ရူး
 တယ်လို့မှ မသိတာဘဲ’
 ‘ဟုတ်တာပဲ’
 ‘သည်တော့ ကိုယ်ရူးမှန်းမသိဘဲ သူများက အရူးလို့ အပြောခံရ
 တာအတွက် နာကြည်းရှက်နိုးရကောင်းမှန်းလည်း မသိဘူးပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဒကာမကြီးက ဘုရင့်အသုံးစာရေးကြီးသမီးမို့ထင်တယ်၊ ကိုယ့်
 ကိုယ်ကို ကာကွယ်ပြောဆိုတာ ကောင်းလှချေလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တကယ်ဟုတ်တာတွေပါ ဘုရား’

‘အခု ကိုယ့်အတွေးမန့်တာ ရိပ်မိဖို့လိုပြီနော် ဒကာမကြီး’

‘ဒကာမကြီးတို့ အမြတ်တနိုးကျင့်နေတဲ့ သီလကိုတောင် သည်
လောက်ကလေး အသိန့်အောင် မတွေးနိုင်တာအတွက် ထိတ်လန့်မိပါ
တယ်’

‘ဟုတ်တယ်၊ တကယ် လန့်စရာကြီးပေါ့’

‘သီလကို ပိုင်းခြားမိအောင် မသိတော့ သီလပျက်တာလည်း မသိ
ဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တာပေါ့၊ ပုတီးစိပ်လျင် သီလလုံတယ်တောင် လွဲပြီးထင်
တော့ အထင်နဲ့ တကယ့်အဖြစ်က အဝေးကြီးခြားနေတယ်’

‘သီလတွေ စောင့်ကောင်းခြင်းကြီး စောင့်လာခဲ့ရပြီး ကိုယ့်သီလ
ကိုယ် နင်းချေဖျက်တဲ့လုပ်ငန်းကို သီလဖြည့်တဲ့လုပ်ငန်းလို့ထင်ပြီး ပွားမိ
တဲ့အဖြစ် ရောက်ရတာဟာ အတော်နစ်နာပါတယ် ဘုရား’

‘နစ်နာတဲ့အတိုင်းအထွာကတော့ အကြီးကြီးပဲ’

‘ဘယ်လို ဘုရား’

‘သည်-သည်သီလကလေးကို နှစ်ပေါင်းခုနှစ်ဆယ်ကျော် ဖြည့်
ကျင့်တာ မပြည့်ဘူးဆိုတဲ့အဖြစ်ဟာ ကျော်မကောင်းကြားမကောင်း ဖြစ်
လှပြီ’

‘မပြည့်ဘူး ဘယ်သူပြောလို့လဲ ဘုရား’

‘ဒကာမကြီးတို့ တရားမရသေးဘူးဆိုတာက ပြောနေတာပဲ’

‘ဒါနဲ့ ဘယ်လိုပတ်သက်မှာလဲ’

‘တရားရတယ်ဆိုတာ ‘ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယ’-ဆို မဟုတ်လား။
 ဖြည့်စရာအကျင့်မြတ်တွေ ဖြည့်ပြီးသွားတာပဲ၊ ဒါမပြီးသေးဘူး ဆိုတော့’
 ‘သည်-သီလကလေးကို နှစ်ပေါင်းခုနစ်ဆယ်ကျော်ဖြည့်တာ မ
 ပြည့်ဘူးဆိုတဲ့ဆီ ရောက်တာပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား။ နှစ်နာတာ အဆုံးအစမရှိပါပဲ၊ အကျင့်လွဲလို့
 အကျိုးနည်းတာပါ’

၇၁။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ ရွှေမြင်တင်တောင်၌ မေမြို့မှရောက်လာ
 သော ဓမ္မကထိကဆရာ ဦးဝင်းစိန်အား ရှင်ဉာဏပြောသော
 ဘုရားရုပ်ပုံစကား
 ‘ဒကာကြီး၊ ဦးဇင်းပြောပြတဲ့ သဘောတရားတွေနဲ့စပ်ပြီး မရှင်း
 တာရှိလျှင် နည်းနည်းဖြစ်ဖြစ် မေးနိုင်တယ်နော်’
 ‘တပည့်တော် အားလုံးရှင်းသလောက် ဖြစ်နေပါပြီ’
 ‘ကောင်းတယ်ဗျာ’
 ‘ဒါပေမဲ့ ဘုရား-’
 ‘ပြောပါ’
 ‘နည်းနည်းလောက်ပါပဲ’
 ‘ရပါတယ်’
 ‘တပည့်တော်တို့ကလည်း ပရမတ္ထသစ္စာလိုင်းမှာ နေခဲ့တာဆို
 တော့-’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘ဘုရားနဲ့ ခပ်ကွာကွာပဲ ဘုရား’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ဘုရားဆိုတာ သိပ်ကြီး ဘယ်လိုနေရာပေးရမယ် မသိသလိုပဲ’
 ‘ဟုတ်မှာပါပဲ’
 ‘ရှိခိုးပူဇော်မှုနဲ့ ဆွမ်းတွေ၊ ပန်းတွေ၊ ရေချမ်းတွေ၊ မီးတွေ ကပ်လှူမှု
 တွေမှာ အဓိပ္ပါယ်သိပ်ရှိလှတယ် မထင်တော့ဘူး။ ဓလေ့ထုံးစံအရ လူသူ
 မြင်ကောင်းရုံလောက်ပဲ ဖြစ်တော့သလိုရှိတယ်’
 ‘အဲသည်လိုင်းက ဂုဏ်ကိုမြင်နိုင်တဲ့လိုင်းမဟုတ်ဘူး မဟုတ်လား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ပရမတ္ထသစ္စာ သိသူတွေဟာ သည်ပရမတ္ထသစ္စာဟာ ဘုရား
ဖော်တဲ့သစ္စာ မဟုတ်ဘူး။ သူ့ဟာသူ ရှိတာ။ သိသူမရှိလည်း သူ့ဟာသူ
မှန်နေတာပဲလို့ ခံယူနေကြတာ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်တွေလည်း ဘုရားရဲ့အခန်းကဏ္ဍက မွေးမှိန်တာပေါ့’

‘သည်အမှန်တရားဟာ သူကဖော်စပ်လိုက်တဲ့ အမှန်တရားမှ
မဟုတ်တာဆိုတော့ သူ့အခန်းက သိပ်မရှိသလိုဖြစ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါကြောင့် သည်လူတွေအကြားမှာ ဘုရားနဲ့တရားမှာ တရားက
မြတ်တယ်၊ ဘုရားဟာ တရားကိုရလို့သာ ဘုရားဖြစ်ရတာဖြစ်တယ်တို့၊
ဘာတို့ အသံတွေ အတော်ကျယ်ကျယ် ထွက်လာတာပဲ’

‘သည်တရားဟာ သူမဖော်လည်း သည်အတိုင်း အမှန်အဖြစ်
ရှိနေတာလို့ ထင်ထားတော့လည်း သည်လိုပြောမိမှာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်။ တရားဟာ ဘုရားရှိမှဖြစ်တာလို့ မပြောနိုင်ဘူး
မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ် ဘုရား’

‘သစ္စာလိုင်းက မှားပြီဆိုတော့ တခြားမှားနိုင်တာတွေ ဒုနဲ့ဒေး
ဖြစ်ရတော့မှာပဲ’

‘သည်တော့ ဘုရားနဲ့စပ်ပြီး မှန်ကန်တဲ့သဘောထားတစ်ခု ရှိဖို့
လိုတာပေါ့ဘုရား’

‘တကယ်ပဲ လိုအပ်ပါတယ်’

‘ခလေ့ထုံးစံမို့ လုပ်တာလည်း မကောင်းဘူးဘုရား နော်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်တော့ တပည့်တော်တို့က မှန်ကန်တဲ့ သဘောထားဆက်
ဆံ့မှုတစ်ခုရဖို့ လိုအပ်တာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါ တပည့်တော်တို့ ညွှန်ပြပါဦး’

‘ဦးဇင်းလည်း ဒါပြောဖို့အတွက် မူမရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်သိတဲ့
အတိုင်းတော့ အလိုအလျောက် ကျင့်သုံးမိလျက် ရှိနေမှာပဲ’

‘ဘုရားကိုသိနေမှပဲ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘုရားနဲ့စပ်ပြီး လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာကို အလုပ်မိဆုံးပဲ ဖြစ်ရ
မှာပေါ့’

‘သည်လို မူထားပြီး နေတာတောင် မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အလို
အလျောက် အဲသည်လို နေမိမှာပါ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒကာကြီးတို့လည်း သည်လိုပဲ ဖြစ်သွားမှာပါလို့ပဲ ပြောရလိမ့်
မယ်’

‘အဲဒါက ကြာတာပေါ့ဘုရား။ ဆရာတော်က ဆရာတော်ရှေ့မှာ
ဘယ်သူမှ မရှိဘူး။ တပည့်တော်တို့ကတော့ ဆရာတော်ရှိနေတော့ နည်း
ရဖို့ လိုမှာပါ’

‘ဦးဇင်းမှာ သဘောထားတွေတော့ ရှိမှာပါ။ ဒါပေမဲ့ လုပ်ပြီးသား
တော့မရှိဘူး။ အကြောင်းသင့်သလို လုပ်သွားခဲ့တာပဲ။ နောင်လည်း
သည်လိုပဲ လုပ်မှာပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါ နည်းနည်းပေးရမှာပေါ့ ဘုရား’
 ‘နည်းနည်းပြောကြည့်မယ်’
 ‘လုပ်ပါ ဘုရား’
 ‘စေတီတွေဟာ ရှိသင့်တယ်’
 ‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’
 ‘ဒါပေမဲ့ အခုလို မှီလိုပေါက် မရှိသင့်ဘူး’
 ‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’
 ‘စေတီဟာ ဘုရားနဲ့စပ်တဲ့အထိမ်းအမှတ် အဆောက်အဦးပဲ၊
 လွတ်လပ်ရေးအောင်ပွဲ အထိမ်းအမှတ်ကျောက်တိုင်လိုပေါ့’
 ‘ကျောက်တိုင်တွေ သိပ်ပေါနေဖို့ မကောင်းသလိုလား ဘုရား’
 ‘ဒါပေါ့’
 ‘အဲသည်စေတီကို ရှိခိုးပူးဇော်မှု အပိုင်းကိုကော ဘုရား’
 ‘စေတီကို ရှိခိုးပူးဇော်ကြတာလည်း ကောင်းမွန်ပါတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့
 လိုအင်ဆန္ဒ အမျိုးမျိုးတွေ ဖွင့်အံ့ကြတာ၊ လက်ဆောင်ပစ္စည်း အမျိုးမျိုးနဲ့
 ဂုဏ်ပြုကြတာတွေဟာ ကောင်းမွန်တာတွေပါပဲ’
 ‘ဘုရားကို မသိဘဲနဲ့ လုပ်တာဆိုလျှင်ကော ဘုရား’
 ‘မသိဘဲနဲ့ လုပ်တာကတော့ စိတ္တဇတွေ ဖြစ်ကြမှာပေါ့’
 ‘ရုပ်တုတော်တွေနဲ့စပ်ပြီး ပြောပါဦး ဆရာတော်’
 ‘ရုပ်တုတွေဟာလည်း လိုအပ်တာတွေပါပဲ။ ဒါပေမဲ့-’
 ‘အမိန့်ရှိပါဘုရား’
 ‘ရုပ်တုတွေက တကယ့်ဘုရားနဲ့ တူကောင်းမှတူမလားလို့ စိတ်
 ထဲခံစားရတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ကိုယ်သိနေတဲ့ဘုရားရဲ့ ရုပ်လွှာမှာရှိတဲ့ ကမ္မဇရုပ်တွေနဲ့ ရုပ်တု ပေါ်မှာရှိတဲ့ ဘုရားရဲ့ကမ္မဇရုပ်ရဲ့ အနေအထားတွေက ဆီနဲ့ရေ၊ ရွှေနဲ့ခဲလို ဖြစ်နေမယ်ထင်တယ်။ အဲသည်ရုပ်တုကိုကြည့်ရတာ အရသာမတွေ့ဘူး ဖြစ်နေတယ်’

‘ဘာတွေလိုနေလို့လဲ ဘုရား’

‘သည်လိုလည်း မပြောတတ်ဘူး’

‘ကြိုးစားပြီး ပြောကြည့်ပါဦးဘုရား’

‘ကမ္မဇရုပ်တစ်ခုတည်းကို ပြောမယ်နော်’

‘တခြား ဘာပြောစရာရှိသေးလို့လဲ ဘုရား’

‘ရှိတာပေါ့’

‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’

‘ဆံပင်၊ နားရွက်၊ အဝတ်အဆင်တွေပေါ့’

‘ဒါတွေက ဘယ်လိုပြောမှာလဲ’

‘စာပေမှာ တည်ရှိနေတာတွေ ခြားနားမှု၊တူညီမှုတွေ ဘယ် လောက်ရှိ၊မရှိနဲ့ ပြောရမှာပေါ့’

‘အဲဒါတွေလည်း ပြောပါဦးဘုရား’

‘အဲဒါတွေက လူတိုင်းနီးပါး ရှာတွေ့နိုင်လောက်ပါတယ်’

‘ဘာပြုလို့ မပြောကြတာလဲ ဘုရား’

‘ပြောချိန် မတန်သေးလို့ပါ’

‘အချိန်ကလည်း ရှိရသေးလားဘုရား’

‘ရှိရတာပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘လူတွေက ဘုရားသိသူ နည်းသေးတယ်၊ မရှိအောင်အထိ နည်း
သေးတယ်။ အဲဒါကြောင့်ပဲ’
‘အမယ်လေး ဘုရား’
‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
‘ကြည်ညိုသူတွေများပါတယ် ဘုရား’
‘အဲဒါ ခက်တာပဲ’
‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘သိမှ ကြည်ညိုလို့ရတာ’
‘ဘုရားရှိခိုးစာတွေမှာပြောတဲ့ ဘုရားရဲ့ တည်ရှိဟန်ကို သူတို့
သိကြမှာပေါ့ ဘုရား’
‘အဲသည်စာတွေရဲ့အဓိပ္ပါယ် အပြန်ခိုင်းကြည့်ပေါ့။ သူတို့အဖြေ
က အမှန်ကို ပြမှာပါပဲ’
‘ကြည်ညိုရမှုနဲ့သိတာ ဆိုလျင်ကော ဘုရား’
‘အဲဒါ အမှန်အရှိနဲ့ ကင်းကွာမှာပေါ့’
‘သည်လိုဆိုလျင် ဘုရားကိုသိတာမဟုတ်ဘဲ ဖြစ်သွားမှာပေါ့
ဘုရား’
‘သူသိချင်တာသိတာဟာ ဘုရားသိတာ ဘယ်တူတော့မလဲပေါ့’
‘ဟုတ်တယ်၊ အဲဒါဆိုလျင်တော့ တကယ်ခက်တာပဲ’
‘စိန်ရွှေရတနာမသိဘဲ စိန်ရွှေရတနာကို မြတ်နိုးတဲ့သူရောက်တဲ့
ဒုက္ခအမျိုးအမျိုးလို ဒုက္ခရောက်ဖို့ပဲပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါဘုရား၊ ကြည်ညိုသူတွေကို သိအောင်လုပ်ပေးဖို့ ကောင်း
လိုက်တာဘုရား’

‘စကားလမ်းကြောင်း ပြောင်းသွားလိမ့်မယ်။ အဲဒါတွေကို သိသူ
တွေလုပ်ရမှာတွေလို့ ထားခဲ့။ ရှေ့စကား ပြန်ဆက်ဗျား’

‘ဒါကလေးသိရတာလည်း ကောင်းလိုက်တာဘုရား။ ရှေ့စကား
လည်း ဆက်ပါမယ်’

‘ဘုရားရုပ်တုတော်မှာ စိတ္တဇရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်တွေလည်း ရှိကြ
တယ်။ အဲဒါတွေ မပြောကြစို့နဲ့။ အဲဒါက အများသိနိုင်တယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ စာတွေပေတွေ သမိုင်းအချက်အလက်တွေနဲ့
ဖော်နိုင်ကြမယ်ပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘုရားရဲ့ကမ္မဇရုပ်ကို ပြောမယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ဘုရားရဲ့ရုပ်ပုံတွေကို ကြည့်လျင် ဘုရားရဲ့ကမ္မဇရုပ်တွေဟာ
ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ လမ်းပေါ်လျှောက်နေတဲ့သူရဲ့ ကမ္မဇရုပ်တွေ
ဖြစ်နေတာကို အထင်းသားတွေ့နေရတယ်’

‘ဘုရားက အဲသည်လမ်းနှစ်သွယ်မှ မသွားတာပဲဘုရား’

‘ဘုရားရုပ်တုထုသူတွေနဲ့ ထုဖို့အကြောင်းပေးသူတွေက အဲသည်
လမ်းနှစ်ခုထဲက တစ်ခုခုကို သိသူပဲဖြစ်နေတော့ အဲသည်လိုပဲ ဖြစ်သွား
ရတာပေါ့’

‘သိသူအနေနဲ့ အဲသည်လိုဖြစ်တာဟာ တော်တော် အကြည့်ခက်
မှာပဲနော်’

‘ပညာရှိကြီးတစ်ယောက်ရဲ့ ရုပ်ပုံကို ကာမသိုက်တူးနေသူ ကြာ
သမား တစ်ယောက်ပုံမျိုး လုပ်ထားလျှင် အကြည့်ခက်ပြီလားဗျာ’

‘နားလည်ပြီဘုရား’

‘သည်ပညာရှင်ကြီးကိုပဲ မှော်ရူး၊ဓာတ်ရူးတစ်ယောက်ရဲ့ပုံမျိုး လုပ်
ထားလျှင်လည်း အကြည့်ခက်ပြီပေါ့’

‘ဒါတွေဟာ အောက်လမ်းနဲ့ အထက်လမ်းသမား ရုပ်ပုံတွေပဲပေါ့
ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ကမ္မဇရုပ်ဆိုတာတွေ ပေါ်လွင်အောင်ပြောပါဦး ဘုရား’

‘ဣန္ဒြိယရုပ်တွေဟာ ကမ္မဇကန္တရုပ်တွေပေါ့’

‘ဪ-လောကမှာ ဣန္ဒြေရတယ်ဆိုတာ အဲသည်ရုပ်တွေ အချိုး
ကျတာပြော ထင်တယ် ဘုရားနော်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘မျက်စေ့၊နား၊နှာ၊လျှာ၊ကိုယ်၊စိတ် ဒါတွေရဲ့ လှုပ်ရှားရပ်တည်မှု
တွေ အထက်လမ်း၊ အောက်လမ်း၊ အလယ်လမ်း သည်သုံးလမ်းထဲက
ဘယ်မှာရှိသလဲဆိုတာ ဖော်ပြနိုင်ရမှာပေါ့နော်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အခု ဘုရားရုပ်တုတွေရဲ့ ဣန္ဒြေအနေအထားတွေဟာ လမ်းမှား
မှာ ရှိနေတယ်ပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဒါဆိုတော့ သိပ်ဆိုးတာပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အောက်လမ်းရောက်တဲ့ ရုပ်တုရဲ့ ကမ္မဇရုပ်က ဘယ်လိုနေသလဲ
ဘုရား’

‘ပြီတီတီ နေတယ်’

‘အထက်လမ်းရောက်နေတဲ့ ရုပ်တုရဲ့ ကမ္မဇရုပ်က ဘယ်လိုနေ
မှာလဲ ဘုရား’

‘တည်တီတီ နေမယ်’

‘အလယ်လမ်းပေါ်က ရုပ်တွေရဲ့ ကမ္မဇရုပ်တွေကကော ဘုရား’

‘ပြီနေတာနဲ့ တည်နေတာမပါဘဲ ရှင်သန်နေရမယ်’

‘ပြီတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုပေါ်အောင် နည်းနည်းပြောပါဦးဘုရား’

‘ဒါ-ပေါ်လွင်ပြီးသားပါ’

‘ပေါ်လွင်သထက် ပေါ်လွင်အောင်ပေါ့ ဘုရား’

‘ပြီတယ်ဆိုတာ နက်နဲမှုမရှိတဲ့ ရှင်သန်မှုပေါ့’

‘မနက်နဲဘူးဆိုတာက ဘယ်လိုဟာလဲ’

‘ခံစားမှုလောက်ဖြစ်တဲ့ အရာပိုင်းဆိုင်ရာတွေပေါ့’

‘ခံစားမှုဆိုင်ရာ ရှင်သန်နိုးကြွမှုဟာ ‘ပြီ’-တာပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘တည်’-တာကို ပြောပါဦးဘုရား’

‘တည်တယ်ဆိုတာက ရှင်သန်လှုပ်ရှားမှု မဲ့နေတာပေါ့’

‘ခံစားမှုလည်း မရှိဘူး၊ ပညာလည်း မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် ရည်ရွယ်
ချက်မဲ့ သူရပ်တည်ချင်သလို ရပ်တည်နေတဲ့ ကိုယ်လက်ဟန်ရှိသူလား
ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်လိုဆိုတော့ ဘုရားရဲ့ရုပ်တုတော်မှာ ရှိတဲ့ ကမ္မဇရုပ်တွေ
ဖြစ်တဲ့ က္လန္တရုပ်တွေဟာ လေးနက်လည်း နေရမယ်။ ရှင်သန်လည်း
နေရမယ်ပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘လေးနက်-ကို အနက်အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ပါဦး ဘုရား’

‘အသိဉာဏ်ရဲ့ ဦးစီးမှုအောက်က အပြစ်ကင်းစင်တဲ့အတွက်
ငြိမ်းအေးသွက်လက်တဲ့ လှုပ်ရှားမှုပေါ့’

‘အမှားကင်းစင်လို့ ကြည်စင်နေတဲ့ လှုပ်ရှားမှုပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဆရာတော်အနေနဲ့ ဘုရားရုပ်တုတွေ ဖူးရတာ အရသာ မတွေ့
ဘူးဆိုတာ ဟုတ်မှာပဲ’

‘ဘာတွေ့ရလို့လဲ’

‘ဆရာတော်က ဘုရားပုံကို ပီပီပြင်ပြင်မြင်နေတာပဲ၊ ပုံထူသူတွေ
က တတ်သလို ထုထားတာတွေပဲ’

‘ကဲ-ဒါထားဦး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ကိုယ်ပြင်နိုင်တာမှ မဟုတ်တာပဲ’

‘ဘာကြောင့် မပြင်နိုင်ရမှာလဲ ဘုရား’

‘ကိုယ်က ဘာအနုပညာတတ်လို့လဲ’

‘ပြောပြရမှာပေါ့ဘုရား’

‘သူမသိဘူး။ သူ့ကိုပြောပြရုံနဲ့လည်း အနုပညာသမားက လုပ်လို့
ရပါ့မလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သိနိုင်သူလည်းဖြစ်၊ အနုပညာလည်းတတ်၊ သည်သူမှ ဒါရနိုင်
မယ်ပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဆရာတော်ဟာက မလွယ်ပါလား’

‘ဒါကြောင့် သည်အကြောင်းထားကြစို့ ပြောတာပေါ့’

‘ဟုတ်ပြီ ဘုရား’

‘အဲသည်ရုပ်တုဘုရားကို နေရာပေးတာမှာတော့ စေတီဘုရား
လိုပဲ ဖြစ်ရမယ်နော်’

‘မသိဘဲကြည်ညိုတာ မဖြစ်သင့်ဘူးပဲလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်၊ အဲဒါ အန္တရာယ်ပဲ’

‘ရုပ်တုတော်တွေ အိမ်တွေမှာ ကိုယ်စီကိုယ်ပဲ ပင့်ပြီးထားကြတာ
ကောင်းရဲ့လား ဘုရား’

‘သိပြီးလုပ်တာဆိုလျင်တော့ ပြောစရာ သိပ်မရှိလှပေမဲ့၊ မသိဘဲ
လုပ်တာ ဆိုလျင်တော့ ပြောစရာမဆုံးအောင် ရှိလိမ့်မယ်’

‘တစ်အိမ်မှာ ရုပ်တုတွေအများကြီး ရှိနေတာလည်း ရှိတတ်သေး
တယ် ဘုရား’

‘ဒါတွေ မှန်၊မမှန်က အလွယ်သိနိုင်တာ ရှိပါတယ်’

‘ဘာနဲ့သိရမလဲ ဘုရား’

‘သူတို့မိဘ သို့မဟုတ် လေးစားသူရဲ့ရုပ်တုကို မှီလိုပေါက် ထား
မလား ဆိုတာပဲ’

‘ဟုတ်ပျဲ၊ဘုရား။ ကိုယ်လေးစားရသူဟာ ကစားစရာလို မဖြစ်
ထိုက်ပါဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါဟာ စိတ္တဇရဲ့ လက္ခဏာတွေပဲ’
 ‘မသိဘဲ ကိုးကွယ်ရာက ဖြစ်တာတွေပေါ့ဘုရား’
 ‘ဦးဇင်း တိဘက်လူမျိုးတွေနေတဲ့ နေရာကို ရောက်သွားဖူးတယ်’
 ‘ဘုရားရုပ်တုနဲ့စပ်ပြီး ဘာသိခဲ့ရလို့လဲ ဘုရား’
 ‘အဲသည်မှာ အိမ်နဲ့ ခပ်ဝေးဝေး တစ်နေရာမှာ အိမ်သာအရွယ်
 လောက် အဆောက်အဦးကလေး တစ်ခုကို တွေ့နေရတယ်’
 ‘တင်ပါ ဘုရား’
 ‘သည်အဆောက်အဦးဆီကို လူအသွားအလာလည်း မတွေ့ရ
 ဘူး’
 ‘ဘာအဆောက်အဦးလဲ ဘုရား’
 ‘အဲဒါ ဦးဇင်းကမေးကြည့်တယ်’
 ‘ဘယ်လိုဖြေလဲ ဘုရား’
 ‘အဲဒါ ‘ဘုရားခဘုန်း’-တဲ့အဓိပ္ပါယ်က ဘုရားအိမ်၊ဘုရားကျောင်း
 ပေါ့’
 ‘ဟင်’
 ‘ဒါနဲ့-စိတ်ဝင်စားပြီး၊ အဲဒါ ငါ-ကြည့်ချင်တယ်ဆိုပြီး ကလေး
 တစ်ယောက်အဖော်နဲ့ သွားကြည့်တယ်’
 ‘ဘာတွေ့လဲ ဘုရား’
 ‘လေးပေပတ်လည်လောက်ပဲကျယ်တဲ့ အဆောက်အဦးထဲမှာ
 ဘုရားတွေ ကျွမ်းထိုးမှောက်ခုံ နေနေကြတယ်’
 ‘ဘယ်လောက်ကြီး ဘယ်လောက်များလဲဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လေးလက်မလောက်ပဲ ကြီးရုံနဲ့ လုပ်ထားတဲ့ဘုရားတွေ ရာချီရှိ
မှာပဲ။ တစ်ခုပေါ် တစ်ခုထပ် နေတာရော၊ လဲနေတာရော၊ ဖြစ်ချင်သလို
ဖြစ်ပဲ’

‘သူတို့ ဘာလုပ်ကြသလဲ’

‘သူတို့ကိုးကွယ်မှု ဓလေ့ပေါ့’

‘ဓလေ့ဟာ အသိမဲ့လာလျင် ကြောက်စရာဖြစ်လာတယ် ဘုရား
နော်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘုရား ရုပ်တုတော်၊ စေတီတော်တွေကို ပန်း၊မီး၊ရေ၊အမွှေးတိုင်၊
ဆွမ်း ဒါတွေနဲ့ ပူဇော်တာတွေကော ဘုရား’

‘ဦးဇင်း ဒကာမကြီးဖြစ်တဲ့ မဂ္ဂင်ချောင်ဆရာကြီးကို ပြောရတာ
တွေပဲ ပြန်ပြောရလိမ့်မယ်’

‘ပြောပါ ဘုရား’

‘ဒကာမကြီးတို့က သီလရှင်ကြီးတွေဆိုတော့ ဘုရားပဲ ချီးပပြီး
ဘုရားပဲ တသနေတယ် ပြောရမလောက်ပဲ’

‘ဟုတ်မှာပါဘုရား’

‘ဘုရားခန်းကြီးကလည်း အကျယ်ကြီး၊ ရုပ်တုတွေလည်း ကြီးကြီး
ငယ်ငယ် အသွယ်သွယ်နဲ့ပဲ’

‘တင်ပါ ဘုရား’

‘ဘုရားတွေရှေ့မှာ စားပွဲရှည်ကြီးခင်းပြီး ပန်းခြောက်ပန်းစုံ အိုး
တွေအမျိုးမျိုးနဲ့ ရေတော်ခွက်တွေက ခုနှစ်ဆယ်၊ ရှစ်ဆယ်။ သစ်သီးဝလံ
တွေရော၊ မနက်ဆွမ်း၊ နေ့ဆွမ်းနဲ့ ရေတွေကပ်ပြီး အကြာကြီး ဘုရားရှိခိုး

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

တယ်’

‘တင်ပါ ဘုရား’

‘ဧည့်သည်လာလျှင် သူ့ဘုရားခန်းကို ခေါ်ပြတယ်၊ ရှိခိုးစေတယ်’

‘ဆရာတော်လည်း ပြတာပဲလား’

‘ပြတယ်၊ လိုက်ကြည့်ရတယ်’

‘ဆရာတော်က ရှိခိုးဦးတင် မလုပ်ဘူးလား’

‘မလုပ်ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘မလိုအပ်လို့ပဲ’

‘ဒကာမကြီးက ကျေနပ်ရဲ့လား’

‘ခွင့်လွှတ်ထားရတဲ့ပုံပဲ’

‘တစ်နေ့မှာ ပြဿနာဖြစ်တယ်’

‘ပြောပါဦး’

‘နယုန်လဆန်းသုံးရက်ဟာ ဦးဇင်းရဲ့မွေးနေ့ပဲ။ အဲသည်နေ့မှာ မွေးနေ့အမှတ်နဲ့ ဘုရားဆွမ်းကပ်ရအောင် သူ့စီစဉ်လိုက်မယ်လို့ ဒကာမ ကြီးက ပြောတယ်’

‘ဆရာတော်က မွေးနေ့လုပ်နေကျ ရှိသလား’

‘မရှိပါဘူး’

‘သူပြောတာ ဆရာတော်က လက်ခံလိုက်သလား’

‘ဟင့်အင်း’

‘ဘယ်လိုငြင်းသလဲ ဘုရား’

‘ဘုရားက လွန်တော်မူပြီ၊ မရှိတော့ဘူး၊ ဘုရားဆွမ်းကပ်လို့ ဘယ်
ရမလဲ။ ဘုရားကြည်ညိုလျင် ဘုရားကထားခဲ့တဲ့ သူ့ကိုယ်စားလှယ်တွေ
ဖြစ်တဲ့ ဦးဇင်းတို့ကိုကပ်ပေါ့လို့ပဲ’

‘ဘာပြန်ပြောလဲ ဘုရား’

‘ဦးဇင်းတို့လည်း ကပ်မှာပေါ့လို့ပဲ’

‘ဆရာတော်က ဘာပြောသလဲ’

‘လုပ်ဗျာ၊ ကြိုက်တာပဲ-လုပ်’-လို့ပဲ ပြောလိုက်တယ်’

‘လုပ်သလား ဘုရား’

‘မွေးနေ့ကျ ဆင်းသွားတော့ ဘုရားခန်း ခေါ်သွားခံရတယ်။ လုပ်
ထားလိုက်တာ စားပွဲကြီးနဲ့ အပြည့်ပဲ’

‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’

‘ပန်းတွေ၊ သစ်သီးအမျိုးမျိုးတွေ၊ အသားကျော်အမျိုးမျိုးတွေ၊
ဆွမ်းတွေ၊ မုန့်ပဲသွားရည်စာတွေ အစုံအကုန်ပဲ’

‘ဆရာတော်ကို ဘာပြောလဲ’

‘ဘုရားခန်းရှေ့မှာ ဝတ်ပြုဖို့နေရာလည်း အကျအနခင်းပေးထား
တယ်၊ သင်ဖျာနဲ့ အိပ်ရာခင်းနဲ့ အနေအထိုင်နဲ့ပေါ့၊ ဘုန်းကြီး ဆွမ်းကပ်ပါ
လို့ တတွတ်တွတ် တိုက်တွန်းပြောဆိုတယ်’

‘ဆရာတော်က ဘာပြန်ပြောလဲ’

‘ဟုတ်ကဲ့၊ ဝအောင်ကြည့်ဦးမယ်၊ တကာမကြီး ထမင်းသွားစား
ချေ။ ဆာနေရောမယ်လို့ ပြောရတယ်’

‘သွားရဲ့လား’

‘သွားတော့သွားတယ်၊ ပြုတင်းပေါက်နားမှာ မတ်ရပ်စားပွဲခင်းပြီး
ကြည့်ရင်းနဲ့ ထမင်းစားနေတယ်။ အဲသည်ကနေ ဆွမ်းကပ်လို့လည်း တိုက်
တွန်းနေတယ်’

‘ဆရာတော်က ဘာလုပ်နေလဲ’

‘ဆွမ်းပွဲကြီး လှည့်ပတ်ကြည့်ပြီး စဉ်းစားနေတယ်’

‘ဘယ်လိုစဉ်းစားတာလဲ ဘုရား’

‘ဘုရားဆွမ်းကပ်တဲ့လုပ်ငန်းကို ငါလုပ်ရတော့မယ်။ သူများတွေ
က ငါ့အတွက် ငွေကုန်လှူပန်း လုပ်ထားကြပြီ။ ငါငြင်းလို့လည်း မတော်
ဘူး။ သည်တော့ ငါ-ဘယ်လိုကပ်မလဲ-’လို့ စဉ်းစားရတာပဲ’

‘ဆရာတော်က ဘုရားဆွမ်းမကပ်ဖူးဘူးလား’

‘ငယ်စဉ်ကတော့ ကျောင်းမှာဆွမ်းကပ်တဲ့လုပ်ငန်းကို ဦးဇင်းပဲ
အမြဲလုပ်ခဲ့တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ အဲသည်ကျောင်းက ထွက်လာပြီးကတည်းက
စာသင်တိုက်မှာရော တောကျောင်းမှာပါ တစ်ခါမှ ဘုရားဆွမ်းကပ်တာ
မလုပ်တော့ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့ မကပ်တာလဲ ဘုရား’

‘မကပ်သင့်ဘူးလို့ အတွေးအခေါ်ရှိလို့ မဟုတ်ပါဘူး။ ကပ်ဖို့
လိုအပ်တယ် မထင်လို့ပဲ ရှိမှာပါပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့ ကပ်ဖို့လိုအပ်တယ် မထင်တာလဲ ဘုရား’

‘ထမင်းကျွေးရတယ်ဆိုတာ အသက်ရှိတဲ့လူကို အသက်ရှင်နိုင်
အောင် လုပ်တာပဲလို့ ယူဆလို့ပါ’

‘ပူဇော်တယ်ဆိုလျင်ကော ဘုရား’

‘ပူဇော်တယ်ဆိုတာ ကျွေးတာနဲ့ အတူတူပါပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ကိုယ့်ထက်မြတ်တဲ့လူကို ကျွေးတာကျတော့ လှူတယ်၊ ကိုယ်နဲ့ တူသူ ပေးတာကျွေးတာကို ပေးတယ်၊ ကိုယ့်ထက်နိမ့်သူကို ပေးတာကျွေးတာကျတော့ စွန့်တယ်၊ အမြတ်ဆုံးသူကို ပေးတာကျွေးတာကျတော့ ပူဇော်တယ် ပြောရတာပဲ’

‘ဘုရားကို ဆွမ်းနဲ့ပူဇော်တယ်ဆိုတာ ဘုရားကို ဆွမ်းလှူတယ် ပေးတယ်၊ ကျွေးတယ်-ဆိုတာနဲ့ အတူပဲပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အခု ဘုရားဆွမ်းကပ်ဖို့ ကြုံတဲ့အခါမှာ ဘာကိုစဉ်းစားတာလဲ ဘုရား’

‘ကိုယ့်ဖာသာကိုယ် မကပ်ဖြစ်ခဲ့ပေမဲ့ ကပ်တာသင့်၊မသင့် အတိ အကျ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တာ မရှိတော့ အခုလိုကပ်ဖို့ဖြစ်လာတော့ အတိအကျ ဆုံးဖြတ်ဖို့ လိုလာလို့ပဲပေါ့’

‘ဆရာတော် ဘယ်လိုဆုံးဖြတ်ချက် ထွက်ခဲ့သလဲ’

‘မကပ်တော့ဘူးလို့ပဲ’

‘ဘယ်လိုစဉ်းစားလို့လဲ ဘုရား’

‘ဆွမ်းကပ်တယ်ဆိုတာ ဆွမ်းပေးလှူ ကျွေးမွေးတာပဲ။ ပေးတယ် ဆိုတာ အချက်လေးချက်လောက်ရှိမှ ပေးတာမြောက်မယ်။ ပေးသူ၊ယူသူ နဲ့ ပေးတဲ့ပစ္စည်း၊ ပေးချင်စိတ်ပဲ။ သည်လေးခုမှာ ယူသူမဲ့နေတယ်။ ပေးလည်း အပေး မမြောက်ဘူး၊ အပေးမမြောက်ဘဲ ပေးတဲ့လုပ်ငန်းကို သိသူတွေ မလုပ်ရဘူး။ ငါဟာ မသိသူမဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် မပေးဘူး လို့ပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲသည်တော့ ဘာလုပ်သလဲ’

‘ဘုရားရှေ့မှာ မတ်တပ်ရပ် ရှိခိုးဦးညွှတ်ပြီး ဒကာမကြီး ထမင်း စားတဲ့ဘက် ထွက်လာခဲ့တယ်’

‘ဒကာမကြီး ဘာပြောလို့ ဆရာတော်က ဘာပြောလဲ’

‘ဒကာမကြီး-ပြီးခဲ့ပြီ’-လို့ပဲ ပြောလိုက်တယ်။ ဒကာမကြီးက ရင်ပတ် လက်နဲ့အုပ်ပြီး၊ ‘ဘုန်းကြီးဟာ ဆွမ်းမကပ်တော့ဘူးလား၊ ဘုန်းကြီးဟာ သမ္မာဒိဋ္ဌိမှ ဟုတ်ရဲ့လား၊ ငါ-ဘုန်းကြီးကိုးကွယ်တာ မှားပြီလား’-နဲ့ မြည်တွန်စကား ပြောတာပေါ့’

‘ဆရာတော်က ဘာပြန်ပြောလဲ’

‘သည်လိုဖြစ်ရတာအတွက် စိတ်မကောင်းပါဘူး။ ဒကာမကြီးတို့က ငွေကုန်လူပန်း လုပ်ထားရတာ။ ဦးဇင်းက ခေါင်းမာသလို ဖြစ်နေတယ်။ သည်တော့ ဒါအတွက်ဦးဇင်း အလုပ်တစ်ခုလုပ်ပါမယ်လို့ ပြောရတယ်။ သည်တော့ ‘ဘာလုပ်မှာလဲ’-လို့ ဒကာမကြီး ပြန်ပြောတယ်’

‘ဆရာတော်က ဘာပြောလဲ’

‘ဘုရားလက်ထက်က ထေရာထေရီတွေရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေ ရှိနေကြတယ်။ သူတို့ ဘာကိုလုပ်ခဲ့လို့ ဘယ်လိုဖြစ်လာတယ် ပြောထားကြတယ်။ အဲသည်အထဲမှာ မထေရ်နဲ့မထေရ်မ တစ်ဦးဦးက သူတို့ဟာ သေပြီးဘုရား တစ်ဆူဆူကို ဆွမ်းကပ်ခဲ့ပါတယ် ပြောလျှင် နောင်ကို ဦးဇင်းက ဆွမ်းကပ်ပါ့မယ်။ မပါလျှင် ဦးဇင်း ဆွမ်းမကပ်တာကို ဒကာမကြီးက ခွင့်လွှတ်ပေးပါလို့-ပဲ’

‘ဒကာမကြီးက ဘာပြောလဲ’

‘လုပ်ပါလို့ပဲ ပြောပါတယ်’

‘ဆရာတော်က လုပ်ရောလား’

‘လုပ်ရပြီပေါ့’

‘ထေရာထေရီတွေက အများကြီးလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သူတို့ကောင်းမှုတွေ ဆရာတော်က စာရင်းပြုစုရမှာပေါ့’

‘ပြုရတယ်’

‘နောက် ဘာလုပ်သလဲ’

‘ပစ္စည်းတူရာတွေ ပေါင်းရတယ်’

‘အမျိုးတွေ အများကြီးထွက်မှာပဲ’

‘ထွက်တာပေါ့’

‘လွန်ပြီး ဘုရားဆွမ်းလှူတာ မပါဘူးလား’

‘မပါဘူး’

‘တော်သေးတာပေါ့’

‘ဟုတ်တာပေါ့။ သည်စာရင်းကို ဒကာမကြီး ဖတ်လို့ရတဲ့အထိ ရှင်းပြီး ဒကာမကြီး ပြရတယ်။ ဒကာမကြီးတို့ ဆင်းရဲတာအတွက် ဦးဇင်းလည်း အဆင်းရဲခံပြီးပြီ။ ကျေနပ်ပါတော့လို့ ပြောရတယ်’

‘ဒကာမကြီးကဘာပြောလဲ’

‘မကျေနပ်ဘူးလို့ ပြောတယ်’

‘ဆရာတော်က ဘာလုပ်သလဲ’

‘မကျေနပ်ချင်လည်း ရတယ်။ သည်စာရင်းကို စာနယ်ဇင်းတွေမှာ ရေးပြီး ဘုရားစေတီမှာ ဆွမ်းမကပ်သင့်ကြောင်း စာရေးမယ်-ပြောလိုက်တယ်’

‘ဒကာမကြီး ဘာပြောလဲ’
 ‘ဘုန်းကြီးမကပ်ချင် နေပါ။ သူများတွေမကပ်အောင် စာမရေး
 ပါနဲ့။ ကျေပါ့မယ်ပြောရတာပေါ့’
 ‘ဆရာတော်မို့ တတ်နိုင်တယ်’
 ‘ဘုရားစေတီမှာ ပန်းတွေ၊ ဆီမီးတွေကကောဘုရား’
 ‘ဂုဏ်ပြုတာပဲ ကောင်းပါတယ်’
 ‘ဆွမ်းနဲ့ဂုဏ်ပြုတယ်ဆိုလျှင်ကော ဘုရား’
 ‘သေပြီးသူကို ထမင်းပွဲနဲ့ ဂုဏ်ပြုရတယ်ဆိုတာ တစ္ဆေကြီးပစ်တာ
 ပဲ ရှိတယ်။ မတော်မတဲ့ပါ’
 ‘ဘာပြုလို့လဲ ဘုရား’
 ‘ဦးဇင်းတို့ဘုရားက တစ္ဆေကြီးမှ မဟုတ်တာပဲ’
 ‘ရှိခိုးတာကော ဘုရား’
 ‘ရိုသေလေးမြတ်တာ ကောင်းပါတယ်’
 ‘စာတွေအမျိုးမျိုးနဲ့ အကြာကြီးရှိခိုးတာကကော’
 ‘အဲဒါတွေကတော့ မတန်မရာတွေ လုပ်ကြတာပါပဲ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘ဘုရားရဲ့ မြင့်မြတ်မှုကို ဘယ်လောက်သိလို့ သည်လိုပြောနိုင်ရ
 တာလဲ၊ ကိုယ်ကဘာလဲ၊ ကိုယ့်လိုသူက ဘုရားလိုမြင့်မြတ်သူကို သည်လို
 ပြောပိုင်ခွင့် ရှိမလား။ တပ်သားတစ်ယောက်ဟာ ဗိုလ်ချုပ်ကို သည်လို
 နှုတ်ဆက်ခွင့်ရှိမလား။ လောကအစဉ်အလာကျွမ်းလျှင် ဒါတွေသိသင့်ပါ
 တယ်’
 ‘လေးနက်ပါတယ်ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

၇၂။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး မဂ္ဂင်ချောင်၊ မြောက်ဆရာကြီးဇရပ်၌
မြောက်ဆရာကြီးအား ရှင်ဉာဏပြောသော အာကာသပညတ်စကား

‘ရွှေမြင်တင်ဘုန်းကြီးကလေး သည်ပန်းစင်အောက်က ကွပ်ပျစ်
မှာ ခဏလောက် သီတင်းသုံးပါဦး ဘုရား’

‘ဘာကိစ္စရှိလို့လဲ ဒကာမကြီး’

‘စားကောင်းသောက်ဖွယ်ကလေး ရှိနေလို့ ကပ်လိုက်ချင်လို့ပါ’

‘ကောင်းပြီ ဒကာမကြီး’

‘မနေ့က ဧည့်သည်လာလို့ စားစရာကလေးတွေ ပါလာတယ်
ဘုရား’

‘ဘယ်ကလာကြတဲ့ ဧည့်သည်တွေလဲ’

‘မန္တလေးကပါ။ ဘုန်းကြီးကလေး၊ အဲဒါ အကပ်ခံလိုက်ပါ။ ဘုဉ်း
ပေးပါဘုရား’

‘ဒကာမကြီးတို့ကျန်းမာရေး ဘယ်လိုနေသလဲ’

‘ကောင်းလိုက်၊မကောင်းလိုက်ပဲ ဘုရား’

‘ကျန်းမာရေးဟာ စိတ်နဲ့လည်း ပတ်သက်တယ်နော်၊ စိတ်ချမ်း
သာအောင်လည်း နေပေးဦး’

‘နေပါတယ် ဘုရား၊ ဘာမှ စိတ်ဆင်းရဲစရာလည်း မရှိပါဘူး’

‘ဘုန်းကြီးလေးတို့တော့ နေရတာအဆင်ပြေရဲ့လား ဘုရား’

‘ပြေပါတယ်’

‘ငယ်တော့ ဒကာမကြီးတို့က သိပ်စိတ်မချချင်ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သိပ်ကြီး တိတ်ဆိတ်နေတဲ့အချိန်မှာ စိတ်တွေသိမ်ငယ်နေမလား
လို့ပဲ’

‘မစိုးရိမ်ပါနဲ့ ဒကာမကြီး’

‘ကောင်းပါ့ ဘုရား’

‘ဒကာမကြီးကို အခုလိုတွေ့တုန်း မေးရဦးမယ်’

‘ဘာအကြောင်းလဲ ဘုရား’

‘မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီးနဲ့ အဲသည်ကို ဒကာမကြီး ရောက်သွား
တာ၊ ပြန်လာတာ အကြောင်းပေါ့’

‘မေးပါဘုရား’

‘မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီးကို ဦးဇင်းတို့ မမိလိုက်ဘူး။ သူ့ရိပ်သာနဲ့
သူတရားခွေတွေတော့ နာဘူးပါတယ်’

‘သဘောကျရဲ့လား ဘုရား’

‘ဆရာတော်ကြီးက တရားဟော သိပ်ကောင်းတာပဲ’

‘ဟုတ်တယ် ဘုရား’

‘သူ့ဟောကွက်တွေ စာအုပ်ရိုက်တာ ဦးဇင်းဖတ်တယ်၊ လက်က
မချချင်လောက်အောင်ပဲ၊ နာရတာလည်း မငြီးငွေ့နိုင်အောင်ပါပဲ’

‘ဆရာတော်ကြီးက ကိုယ်တိုင်သိပြီး ဟောပြောတာဆိုတော့ အ
လွန်ပီတာ ဘုရား’

‘တကာမကြီး အဲသည်သွားပုံ ပြောပါဦး’

‘မဂ္ဂင်ချောင်ကြီးကလည်း သူ့ခိုး၊ ဓားပြကြောက်နေရတယ်။ တ
ရားကလည်း တကာမကြီးတို့ ဆရာတော်ကြီး ပြခဲ့တာပဲ ရှိတယ်။ နောက်
ထပ် အမွမ်းအမံလည်း မရှိဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဆရာတော်ကြီး မရှိတာလည်း ကြာမှပဲ’

‘ဟုတ်တယ် ဘုရား။ မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး ပေါ်လာတော့ ဆရာတော်ကြီးက ပရိယတ်လည်း တတ်သူဆိုတော့ အဲသည်ပဲ မှီခိုတော့ မယ်ဆိုပြီး ဒကာမကြီးလည်း ပြောင်းသွားတာပဲ’

‘ဆရာတော်ကြီးနဲ့ အကြာကြီးနေရရဲ့လား’

‘နေရတာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒကာမကြီးတို့ဟာ တပည့်ကြီးတွေ ဖြစ်နေမှာပဲနော်’

‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား၊ ပဋိပတ်တပည့်ကြီးတွေထဲမှာ ဒကာမ ကြီးတို့ပဲ ရှေ့ကပေါ့’

‘မဂ္ဂင်ချောင်က သွားကြတာ အများကြီးပဲနော်’

‘ကျောင်းအစ်မကြီး ဒေါ်အုန်းခင်၊ ဒေါ်ရွှေကျင် ညီအစ်မတို့ရော၊ တခြားတပည့်တွေရောပဲ’

‘အဲသည်က ဘယ်လိုပြန်လာကြသလဲ’

‘ဆရာတော်ကြီးကလည်း ပြန်တော်မူတယ်။ ရိပ်သာဦးစီးတွေ လည်း စိတ်မတည်ငြိမ်ဘူး၊ ဒေါ်အုန်းခင်လည်း သေတယ်၊ မင်းကွန်းက လည်း သူခိုး၊ဓားပြ ငြိမ်သွားပြီ၊ ဒါနဲ့ ပြန်လာခဲ့တာပဲ’

‘ဒကာမကြီးက သိပ်အားထုတ်တယ်လို့ သိရတယ်’

‘ဘယ်လိုသိတာလဲ ဘုရား’

‘တစ်ခါတစ်ခါမှာ နေကောင်းလျက်နဲ့ပဲ ကိုယ့်ဟာကိုယ် မထနိုင် တော့ဘူးလို့ ဖြစ်နေတယ်-ဆိုတာမျိုး ဖြစ်တဲ့အထိရှိတယ် သိရတယ်’

‘ဟုတ်တယ် ဘုရား’

‘ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လူက ပျော့လျော့သွားလိုက်တာ ကြမ်းပေါက်အကြား စုန့်ဝင်
သွားတော့မလိုအထိ စိတ်မှာထင်ရတယ်’

‘အဲသည်လိုတွေ ကြားတယ်’

‘အခု အဲသည်တရားတွေ ဆက်ပွားများနေတာပဲလား’

‘ကျန်းမာရေးအရ နည်းနည်းပေါ့ ဘုရား’

‘တရားတွေလည်း စစ်စစ်ဆေးဆေးလုပ်ဖို့ လိုကောင်း လိုမယ်
နော်’

‘ဆရာတော်ကြီးက အသေအချာ ဟောထားတာပါ’

‘ဦးဇင်းဖြင့် အဲသည်ဟောချက်တွေကို ကောင်းတယ် မမြင်တတ်
အောင် ဖြစ်ခဲ့တယ်’

‘ဘုန်းကြီးတို့က ငယ်သေးလို့ပါ’

‘သည်လိုတော့ ပြောနိုင်တာပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား’

‘ဒကာမကြီးက သေချာတယ်ထင်လျင် ဦးဇင်းနည်းနည်း စိစစ်
ကြည့်ချင်တယ်’

‘လုပ်ပေါ့ဘုရား ရပါတယ်’

‘ဆရာတော်ကြီးက ဒကာမကြီးတို့ကို တရားပြတာဟာ ဘာကို
အရှုခိုင်းတာလဲ’

‘ရုပ်၊နာမ်၊ပရမတ်တွေရဲ့ အဖြစ်အပျက်ကိုပေါ့ ဘုရား’

‘အဖြစ်အပျက်ကို မြင်နိုင်ပါ့မလား ဒကာမကြီး’

‘မြင်တာပေါ့ ဘုရား’

‘မမြင်ဘူးလို့ ဦးဇင်းထင်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘ရုပ်၊နာမ်ဖြစ်ပျက်က မြင်လို့မရတဲ့အရာ ဖြစ်လို့ပဲ’
 ‘ဘုန်းကြီးကလဲ-’
 ‘ဆရာတော်ကြီးက ဖြစ်ပျက်သွားတဲ့ရှေ့စိတ်ကို နောက်စိတ်က
 မြင်တယ်လို့ ပြောတယ်နော် ဒကာမကြီး’
 ‘ရှေ့စိတ်ရဲ့ အဖြစ်အပျက်ကို နောက်စိတ်မြင်တာပေါ့ ဘုရား’
 ‘အဲဒါ တကယ်မဟုတ်ဘူး ထင်တယ်’
 ‘ဘာမြင်တာထင်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘ပညတ်’
 ‘ပညတ်မြင်တာ ဘာဝနာမှမဟုတ်တာဘဲ ဘုရား၊ ပရမတ်မြင်မှ
 ဘာဝနာပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ ဝိပဿနာဆိုတာ ပရမတ်မြင်ရမယ်ဆိုတာ ကြား
 ဖူးပါတယ်’
 ‘အဲသည်အတိုင်းပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဒါပေမဲ့ တကယ်ရှုတာ ပရမတ်ကို မရှုမိဘူးလို့ပဲ သိမိတယ်’
 ‘ဘုန်းကြီး ပရမတ်ကိုမိအောင် မရှုတတ်ဘူးနဲ့ တူတယ်’
 ‘အဲဒါ တကာမကြီးနဲ့ နည်းနည်း ညှိကြည့်ချင်တယ်’
 ‘မလုပ်ပါနဲ့ ဘုရား’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ တကာမကြီး’
 ‘ဘုန်းကြီးတို့က ငယ်သူပဲ’
 ‘ဦးဇင်းမှားလျင်လည်း ဦးဇင်းပြင်ရတာပေါ့၊ တကာမကြီး မှားနေ
 လျင် နည်းနည်းပါးပါး ပြန်စိစစ်နိုင်တာပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘုန်းကြီးက စိတ်မဆိုးနဲ့နော်’
 ‘အမယ်လေး ဒကာမကြီးကလည်း’
 ‘ကဲ-ဒါဆိုပြော ဘုရား’
 ‘ဒကာမကြီးကို နည်းနည်းမေးကြည့်ချင်တယ်၊ အဲဒါခွင့်ပြုပါ’
 ‘မေးဘုရား’
 ‘တကာမကြီး ပရမတ္ထသစ္စာ အဘိဓမ္မာတွေကို ငယ်စဉ်ကတည်း
 က သင်ကြားထားကြတာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘အဲသည်ထဲက စည်းတချို့ကို မေးကြည့်ချင်တယ်’
 ‘မေးပါ’
 ‘စိတ်ဟာ ဖြစ်ပေါ်တဲ့အခါ တစ်ချိန်တည်းမှာ နှစ်ခုပြိုင်ပြီး ဖြစ်ခွင့်
 ရှိသလား’
 ‘ဘယ်ရှိမှာလည်း ဘုရား’
 ‘စိတ်ဟာ တစ်ခုဖြစ်ပြီးမှ တစ်ခုဖြစ်ရတာလား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘တစ်ပြိုင်နက် နှစ်စိတ်မဖြစ်တောင်မှ စိတ်တစ်ခုနဲ့တစ်ခု နည်း
 နည်းပါးပါးထပ်တာ ရှိနိုင်သလား’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘စိတ်တစ်လုံးမှာ ခဏငယ်သုံးခု ရှိတယ်ပေါ့ဗျာ’
 ‘တင်ပါ’
 ‘ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင်-ပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘စိတ်တစ်ခုကဖြစ်လို့ ဥပါဒ်လောက်၊ ဒါမှမဟုတ် ဌီလောက် အ
ရောက်ပေါ့၊ ဘင်-မရောက်မိပေါ့။ နောက်ဖြစ်မည့်စိတ်ဟာ ဥပါဒ်ဆိုပြီး
စဖြစ်ပေါ်ပြီလား။ အဲသည်လို ဖြစ်နိုင်ခွင့် ရှိသလားပေါ့’

‘ဘယ်ရှိနိုင်မလဲပေါ့ ဘုရား’

‘ပြန်ပြောပါဦး’

‘ရှေ့စိတ် ဘင်ဖြစ်ပြီးမှ နောက်ဖြစ်တဲ့စိတ် ဥပါဒ်ဖြစ်ရတယ်ပေါ့
ဘုရား’

‘ဟုတ်ပြီဗျာ’

‘ဒါ-ပရမတ်ရဲ့ သဘာဝပဲ ဘုရား’

‘ဟုတ်ကဲ့၊ ဒါ-အမှန်နော် ဒကာမကြီး’

‘ဒါ-အမှန်ပဲပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါ-မှန်လျင်တော့’

‘ဘာဖြစ်လဲ ဘုရား’

‘ဒကာမကြီးတို့ မှားကြပြီ’

‘မဟုတ်တာပဲ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်၊ တကယ်ပဲ’

‘မှားပုံ ပြောပါဦးဘုရား’

‘ဖြစ်ပျက်သိတယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ဟာ ရှုတဲ့စိတ်မဟုတ်လား ဒကာမ
ကြီး’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဖြစ်တာပျက်တာက အသိခံရတဲ့အရှုခံစိတ်ရဲ့ ဖြစ်တာပျက်တာ
မဟုတ်လား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အရှုခံစိတ်နဲ့ ရှုစိတ်ဟာ တစ်ချိန်တည်းမှာ အတူပြိုင်ဖြစ်နိုင်တာ
မဟုတ်ဘူး မဟုတ်လား’

‘မဖြစ်နိုင်ပါဘူး ဘုရား’

‘အရှုခံစိတ် ဖြစ်ပျက်ပြီးလို့ မရှိတဲ့နောက်မှ ရှုတဲ့စိတ်က ဖြစ်ပေါ်
မှာမဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဟုတ်လျင် ရှုစိတ်မွေးဖွားတဲ့အချိန်မှာ အရှုခံစိတ်သေပြီးပြီ၊ မရှိ
တော့ဘူးပေါ့နော် ဒကာမကြီး’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အရှုခံစိတ် မသေမပျောက်ခင်ကလည်း ရှုတဲ့စိတ်ဟာ မမွေး
မဖွားသေးဘူးနော် ဒကာမကြီး’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ရှုစိတ်မွေးဖွားတဲ့အချိန်မှာ အရှုခံစိတ်ဟာ တစ်စွန်းတစ်စတောင်
မကျန်အောင် ချုပ်ဆုံးခဲ့ပြီးပြီနော်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါဆိုလျင် အရှုခံစိတ်ရဲ့ အဖြစ်အပျက်ကို ဘယ်လိုမြင်မှာလဲ
ဒကာမကြီး’

‘အင်း-သည်လိုတော့ ဟုတ်တာပဲ’

‘ဦးဇင်းတွက်တာ မှားတယ်ထင်လျင် ဒကာမကြီးက ဖြေးဖြေးပြင်
ပါ။ ဦးဇင်းက လက်ခံရမှာပေါ့’

‘ဦးဇင်းလို မတွေးမိဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒကာမကြီးကို နောက်ပုံစံတစ်ခု ပြောကြည့်မယ်’
 ‘ပြောပါ ဘုရား’
 ‘အခုထိုင်တဲ့နေရာက တစ်ခြားနေရာကို ဒကာမကြီး ရွှေ့ထိုင်
 မယ် ဆိုပါတော့’
 ‘တင်ပါ ဘုရား’
 ‘နောက်ထိုင်တဲ့နေရာရောက်နေတဲ့ ဒကာမကြီးက ရွှေ့ခဲ့တဲ့နေ
 ရာမှာ ရှိခဲ့တဲ့ ဒကာမကြီးကို တွေ့နိုင်ပါ့မလား’
 ‘ဘယ်တွေ့နိုင်မလဲ ဘုရား’
 ‘ဘာ-တွေ့မှာလဲ’
 ‘ဘာမှ မတွေ့ဘူးပေါ့ ဘုရား’
 ‘သည်လိုတော့ မဟုတ်သေးပါဘူး ဒကာမကြီး’
 ‘ဘာတွေ့လို့လဲ ဘုရား’
 ‘ဒကာမကြီးထိုင်သွားတဲ့နေရာကို တွေ့ရတယ်မဟုတ်လား’
 ‘ဒါတော့ တွေ့မှာပေါ့ဘုရား’
 ‘ဒါတော့မလုပ်နဲ့ ဒကာမကြီး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘ဒကာမကြီးဟာ နောက်နေရာရောက်သွားလျှင် အရင်နေရာမှာ
 ဒကာမကြီးမရှိတော့ဘဲ ဒကာမကြီးနေရာကိုပဲ တွေ့ရလို့ပဲ’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘ရှုစိတ်ပေါက်ဖွားလို့ ရှုပြီဆိုလျှင် အရှုခံစိတ်ဟာ မရှိတော့တာပဲ
 ဒကာမကြီးတို့ တွေ့ရမှာ ဖြစ်လို့ပဲ’
 ‘အေး- ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါကျမှ အင်တင်တင်မလုပ်နဲ့ ဒကာမကြီး’
 ‘ဘယ်လိုလုပ်ရမှာလဲ ဘုရား’
 ‘ဒါပဲတွေ့ရမှာပေါ့လို့ ဉာဏ်ရောက်လိုက်ရမှာပဲ’
 ‘ဘုန်းကြီးက အတင်းပြောနေပြီ’
 ‘ဦးဇင်းပြောတာတွေကို ဒကာမကြီးကမှ မငြင်းနိုင်ခဲ့ပဲဟာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘နေရာဟာ ပညတ်လား၊ ပရမတ်လား’
 ‘ပညတ်ပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဘာပညတ်လဲ’
 ‘အဲဒါပြောပါဦး ဘုရား’
 ‘အာကာသပညတ်-ပဲ’
 ‘ဒကာမကြီးတို့က အာကာသပညတ်ကြီးကို ရှုပွားနေကြတာ
 လား’
 ‘အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်တွေ ပွားများနေကြတာပါ’
 ‘ဘုန်းကြီးက ပြောတတ်လိုက်တာ’

၇၃။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ မဂ္ဂင်ချောင်၊ မြောက်ဆရာကြီးဇရပ်၌
 မြောက်ဆရာကြီးအား ဒုတိယအကြိမ် ရှင်ဉာဏပြောသော
 တမလွန်ဝါဒစကား

‘ဘုန်းကြီးနေကောင်းရဲ့လား ဘုရား’

‘ကောင်းပါတယ်၊ ဒကာမကြီးတို့ကော နေကောင်းကြရဲ့လား’

‘တကာမကြီးတို့က ကြီးပြီပဲ ဘုရား’

‘ကျန်းမာအောင် ဂရုစိုက်ပါ’

‘ကောင်းပါပြီ ဘုရား၊ ဘုဉ်းပေးစရာကလေးတွေ ဘုဉ်းပေးပါဦး’

‘ကောင်းပြီ ဒကာမကြီး’

‘ဘုန်းကြီးနဲ့တွေ့တုန်း မေးရဦးမယ်’

‘ဘာအကြောင်းလဲ ဒကာမကြီး’

‘ဘုန်းကြီးပြောတယ်ဆိုတဲ့ စကားတစ်ခုကိုပါပဲ’

‘ဘာစကားလဲ ဒကာမကြီး’

‘သည်ကျောင်းထဲက သီလရှင်ကလေးတွေကို ပြောတဲ့စကားပဲ’

‘သေပြီးနောက်နဲ့စပ်တဲ့ စကားတွေလား’

‘ဟုတ်တယ်၊ မေးကြလွန်းလို့ ဖြေပေးလိုက်တာပါ’

‘ဘယ်လို မေးကြတာလဲ’

‘သေပြီး ဖြစ်မှာလား၊မဖြစ်မှာလား ဆိုတာတွေပေါ့’

‘အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက ဘယ်လိုဖြေလို့လဲ’

‘သေပြီးနောက်ဟာ ဦးဇင်းအယူအမြင်ထဲမှာ မပါဘူးလို့ပဲ၊ ဒါပေမဲ့

သူတို့က မကျေနပ်ဘူး’

‘ဒါကြောင့် ဘာပြောလိုက်သလဲ’

‘ရဟန္တာတစ်ပါး သေတာရယ်၊လူတစ်ယောက် သေတာရယ်၊ ခွေး
တစ်ကောင်သေတာရယ်၊ သစ်ပင်တစ်ပင်သေတာရယ်၊ သည်သေမှုလေး
မျိုးဟာ အတူတူဖြစ်တယ်လို့ပဲ’

‘သည်တော့ သူတို့က ဘာပြန်ပြောကြလဲ’

‘မပြောကြတော့ဘူး’

‘ဘုန်းကြီး ဘာရည်ရွယ်ချက်နဲ့ သည်လိုပြောတာလဲ’

‘သစ်ပင်ဟာ အကောင်းအဆိုး၊ အကျိုးအပြစ်တွေ ရှိတယ်’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘အဲသည်သစ်ပင် မရှိတော့လျှင်၊ အဲသည်သစ်ပင်နဲ့ စပ်တဲ့ အ
ကောင်းအဆိုး၊ အကျိုးအပြစ် ပြောစရာမရှိတော့ဘူး မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘ခွေးတစ်ကောင်ဟာလည်း သည်လိုပါပဲ။ အဲသည်ခွေး ရှိသေးစဉ်
မှာပဲ ပြောစရာ ရှိပါတယ်။ မရှိလျှင်တော့ ပြောစရာ မရှိတော့ဘူးပေါ့’

‘တင်ပါ၊ ဘုရား’

‘လူတစ်ယောက်နဲ့ ရဟန္တာတစ်ပါးလည်း သည်လိုပဲလို့ ပြောလို
တာပါ’

‘ဘုန်းကြီးက ဘယ်လိုပြောလိုက်တာလဲ’

‘ဗုဒ္ဓဝါဒလို ပြောလိုက်တာပါပဲ’

‘ဗုဒ္ဓဝါဒက ဘယ်လိုမို့လဲ’

‘ဒုက္ခ၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းနဲ့ ဒုက္ခငြိမ်းရာ၊ ဒုက္ခငြိမ်းကြောင်းတွေဟာ
အသိစိတ်နဲ့ အမှတ်သညာရှိတဲ့ လူမှာပဲ ဖြစ်တယ်လို့ ဟောတာရှိတယ်
မဟုတ်လား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဘုရားတရားဟာ သစ္စာလေးပါးနဲ့ကင်းတာ မရှိဘူး မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါဆိုလျှင် ဗုဒ္ဓဝါဒဟာ လူမသေမီဝါဒပေါ့ ဒကာမကြီး’

‘လူမသေမီမှာသာ အကောင်း၊အဆိုး၊ အကျိုး၊အပြစ် ရေတွက် တဲ့ဝါဒ-ပေါ့’

‘ဟုတ်တယ် ဒကာမကြီး’

‘ဒါကြောင့် သစ်ပင်၊တိရစ္ဆာန်၊ လူနဲ့ရဟန္တာ သေတာအတူပဲပြော တယ်လား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား၊ ဒကာမကြီး’

‘သည်ကနေယူနေတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့တော့ မတူတော့ဘူးပေါ့ ဘု ရား’

‘ဘယ်လိုမတူတာလဲ၊ လုပ်ပါဦး’

‘သည်နေ့ ဗုဒ္ဓဘာသာက အကောင်း၊အဆိုး၊ အကျိုး၊အပြစ်တွေ ကို ရှေ့ဘဝ၊ နောက်ဘဝတွေနဲ့ ဆက်နေတယ်လို့ ယူထားနေကြပြီပဲ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်တော့ မတူဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘မတူလျှင် တစ်မူတော့ပယ်မှ ဖြစ်မှာပဲ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ခုတည်း က နှစ်မူတော့ မရှိနိုင်ရဘူးပဲ၊ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ ပစ္စက္ခဝါဒလား၊ တမလွန်ဝါဒလားပေါ့’

‘အများကတော့ တမလွန်ဝါဒလို့ သိနေကြတာပဲ’

‘ဘုရားကကော တမလွန်ဝါဒလို့ပဲ ပြောသလားပေါ့’

‘ဘုရားက ဒုက္ခဖြစ်ရာဖြစ်ကြောင်းနဲ့ ငြိမ်းရာငြိမ်းကြောင်းပဲ ဟောတယ်၊ အဲဒါတွေကလည်း ပစ္စက္ခမှာပဲဟောတယ်ဆိုတော့ ပစ္စက္ခဝါဒ ဖြစ်နေတာပေါ့’

‘အဲသည်တော့ အများမူနဲ့ ဘုရားမူဆိုပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာက နှစ်မူ ဖြစ်နေတာပေါ့’

‘သည်လိုတော့ မဟုတ်ဘူးထင်တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဒကာမကြီး’

‘လောကုတ္တရာမှာ ပစ္စက္ခဟောပြီး လောကီမှာ တမလွန်ဟောတာ ဖြစ်မယ်’

‘ဒကာမကြီးက ဘယ်မူမှ မပယ်ချင်လို့ ပေါင်းပြီးယူလိုက်ပြီ ထင်တယ်’

‘အကျွတ်တရား မရသေးသူတွေ တမလွန်သွား၊ ရသူက ပစ္စက္ခမှာကျွတ်ပေါ့ ဘုရား၊ သည်လို မဖြစ်နိုင်ဘူးလား’

‘သည်လို မဖြစ်နိုင်ပါဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား’

‘မကျွတ်သေးသူဟာ ဒုက္ခဖြစ်ရာဖြစ်ကြောင်းတွေထဲ လည်ပတ်နေသူတွေပဲ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်သူတွေလည်း ဘုရားဟောတဲ့ အရိယသစ္စာခွင်ထဲကပဲ ဖြစ်နေတယ် မဟုတ်လား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘အဲဒါဆိုလျင် ပစ္စက္ခပဲဖြစ်မှာပေါ့’
 ‘သည်လိုဆိုလျင် တမလွန်က ဗုဒ္ဓဘာသာထဲ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး
 ရောက်လာတာလဲ’
 ‘အဲဒါကတော့ အရှည်ကြီး ပြောကြရမှာပဲ’
 ‘အတိုချုပ်ပြီး ပြောကြည့်စမ်းပါ ဘုရား’
 ‘ဘုရားမရှိတဲ့နောက်ပေါ်တွဲ စာတွေကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာထဲ တမ
 လွန်ဝါဒ ရောက်နေတာပဲ’
 ‘နောက်ပေါ်စာဆိုတာ အဋ္ဌကထာတွေလား’
 ‘အဲဒါတွေလည်း နောက်ပေါ်ပေါ့’
 ‘တခြား ဘာတွေပါသေးလဲ’
 ‘အဘိဓမ္မာတွေပေါ့’
 ‘အဘိဓမ္မာခုနှစ်ကျမ်းလား’
 ‘အဲဒါတွေ မကပါဘူး’
 ‘ဟင်-ဘုန်းကြီးကလဲ’
 ‘ဘယ်လိုလဲ တကာမကြီး’
 ‘အဘိဓမ္မာဆိုတာ ဘုရားဟောထားတဲ့ ဓမ္မတွေကို ချဲ့လို့ဖြစ်စေ၊
 ချုံ့လို့ဖြစ်စေ ဖော်ပြတဲ့ ကျမ်းတစ်ခုခုရဲ့နာမည်ပဲ ဒကာမကြီးရဲ့၊ သည်
 တော့ အများကြီးပေါ့’
 ‘ဒကာမကြီးတို့က ဘာဖြစ်လို့ခုနှစ်ကျမ်းထဲ သိနေရတာလဲ’
 ‘ရိုးလို့ပေါ့’

‘အ-တယ်လို့ ပြောချင်တာ မဟုတ်လား၊ ပြောသာပြောပါ ဘုရား၊ ခံရမှာပါပဲ’

‘ဟုတ်တယ် ဒကာမကြီးတို့က သူများပြောတာပဲ လိုက်ပြောသူ မဟုတ်လား။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် မပြောတတ်ဘူးပဲ’

‘ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ကိုယ့်ဟာကိုယ် ပြောရမှာလဲ ဘုရား’

‘အဘိဓမ္မာဆိုတာ ဘုရားဟောတဲ့ဓမ္မ မဟုတ်ဘူး။ ဘုရားဟော တဲ့ဓမ္မကို ချဲ့ထား၊ချဲ့ထားတာတွေ အားလုံးပဲ၊ ဒါပေမဲ့ စတုတ္ထ သံဂါယနာ တင်တုန်းက သည်လိုကျမ်းမျိုးက ခုနှစ်ခုပဲရှိသေးလို့ ခုနှစ်ကျမ်းပြောရတာ။ နောက်ဆိုလျင်တော့ အများအပြားပေါ့’

‘ဒကာမကြီးတို့က စတုတ္ထသံဂါယနာနောက်က ကျမ်းတွေကို အဘိဓမ္မာမှန်း မသိဘူးပေါ့’

‘သူများတွေက မပြောတာနဲ့ မသိဘူး။ သူများတွေပြောတဲ့ ခုနှစ် ကျမ်းပဲ သိတယ်မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ရိုးတယ်ဆိုတာ အဲဒါပေါ့’

‘အဲသည် အဘိဓမ္မာခုနှစ်ကျမ်းက ဘုရားဟောမဟုတ်ဘူးလား’

‘ဒကာမကြီးက ဘယ်လိုသိနေတာလဲ’

‘ဘုရားဟောလို့ သိတာပဲ’

‘ဘယ်လိုတွေ အမှတ်အသားရလို့ သိတာလဲ။ အဲဒါ နည်းနည်း ပြောပါဦး’

‘အဲဒါ-အရှည်ကြီးပဲ’

‘ချဲ့ပြောပါ’

‘ဘုရား တိတ္ထိတွေနဲ့ တန်ခိုးပြိုင်တယ်’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘ပြီးတော့ တာဝတိံသာ တက်သွားတယ်။ အဲသည်မှာ အမိနတ်
 အမျိုးထားပြီး အဘိဓမ္မာကို သုံးလကြာအောင် ဟောတယ်’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘အဲသည်ဟောချက်ကို တစ်နေ့တစ်ကြိမ် ရှင်သာရိပုတြာကို အ
 ကျဉ်းချုံး ဟောတယ်’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘ရှင်သာရိပုတြာက သူတပည့် ရဟန်းတွေကို ဘုရားဆီကကြားရ
 တာ နည်းနည်းချဲ့ပြီး ဟောပြောတယ်’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘ရှင်သာရိပုတြာ တပည့်ရဟန်းတွေကဆီကနေ တဆင့် အခုရ
 ဟန်းတွေဆီ ရောက်တယ်။ သည်လိုသိရတာပဲ’
 ‘အခုပြောခဲ့တာတွေဟာ အဘိဓမ္မာရဲ့ နိဒါန်းတွေပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ် ဘုရား’
 ‘အဲသည်အကြောင်းတွေက ဘယ်ကရတာလဲမေးလျှင် ဒကာမ
 ကြီးက ဘယ်လိုဖြေမလဲ’
 ‘မသိဘူး ဖြေရမှာပဲ’
 ‘ဖြစ်မလား ဒကာမကြီး’
 ‘မဖြစ်လည်း ဘာတတ်နိုင်မှာလဲ။ ကိုယ်မှမသိတာပဲ ဘုရား’
 ‘သည်လိုနဲ့တော့ ပြီးလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ’
 ‘ပြီးတာတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မပြီးလျှင် ဆက်ရဦးမှာပဲ’

‘ဆက်ပါ ဘုရား’

‘ဘုရားက တိတ္ထိတွေနဲ့ တန်ခိုးပြိုင်တဲ့အကြောင်း ဘယ်မှာဟော
တဲ့ ဘုရားရဲ့တရားထဲမှာ ပါသလဲ၊ ဒါ-ဒကာမကြီး တွေ့ဖူးသလား။ သူများ
ဟောသံကို တစ်ဆင့်ကြားဖူးသလား’

‘မတွေ့ဘူး၊ မကြားဘူးပါ ဘုရား’

‘နတ်ပြည်တက်တဲ့ အကြောင်းကော’

‘သည်လိုပါပဲ ဘုရား’

‘အဘိဓမ္မာတရားဟောတဲ့ အကြောင်းကော ဒကာမကြီး’

‘ဘယ်မှာဟောတဲ့ ဘုရားတရားမှာဆိုတာ တွေ့လည်း မတွေ့ရ
ဘူး၊ ကြားလည်း မကြားဖူးပါဘူး ဘုရား’

‘ရှင်သာရိပုတြာကို နာနတ်တောမှာဆိုလား ဟောတယ်ဆိုတဲ့
အကြောင်းကော’

‘အဲဒါလည်း ဘယ်ဘုရားဟောမှာမှ မတွေ့ဖူးပါဘူး။ တွေ့ဖူး
တယ်ဆိုပြီး ဟောပြောတာလည်း မနာရပါဘူး’

‘အဲဒါတွေပေါ့ ဒကာမကြီး’

‘အဲဒါတွေ ဘာဖြစ်သလဲ ဘုရား’

‘ဒကာမကြီးတို့လောက် စာတတ်တဲ့သူတွေ၊ စာနဲ့ရင်းနှီးသူတွေ၊
စာပေပညာရှင် ဆိုသူတွေနဲ့ ရင်းနှီးသူတွေ၊ သည်လိုသူတွေ မတွေ့
လောက်၊ မကြားလောက်အောင် ဘာကြောင့်ဖြစ်ရလဲလို့ တွေးဖို့မကောင်း
ဘူးလား’

‘အလျင်က မတွေးမိဖူးဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အခုတွေးတော့ ဒကာမကြီး’

‘ဘုရားမဟောလို့ဘဲ ဖြစ်ရမှာပဲလို့ အဖြေထွက်မှာပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တာပေါ့၊ ဘုရားဟောလျင် ဘုရားဟောနဲ့ သည်လောက် ရင်းနှီး နေတဲ့သူတွေပဲ တွေ့ရမှာပေါ့။ ကိုယ့်မတွေ့သော်မှ တွေ့သူ စကား တစ်ဆင့် ကြားရမှာပေါ့’

‘ဘုရားဟောမှာမရှိဘဲ ဘာဖြစ်လို့ သည်လိုသိနေရတာလဲဘုရား’

‘ဘုရားမရှိတဲ့နောက်မှာ ဟောသူတွေက ဟောလို့ သိနေရတာ ပေါ့’

‘သည်လိုဆိုလျင် ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လဲ ဒကာမကြီး’

‘သည်အဘိဓမ္မာခုနှစ်ကျမ်းဟာ ဘုရားဟောမဟုတ်ဘူးပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်ပြောချင်လျင် ဘုရားနတ်ပြည်တက်တာရယ်၊ အမိ နတ်အမျိုးရှိတဲ့နတ်တွေကို တရားဟောတယ်ဆိုတာရယ်၊ ရှင်သာရိပုတြာ ကို အကျဉ်းဟောတယ်ဆိုတာရယ်၊ သည်သုံးချက်ဟာ ဘုရားဟော ဘယ် နေရာမှာ ရှိတယ်။ အဲဒါ မပြနိုင်လျင်တော့ ဘုရားဟောအဖြစ် ပြောလို့ ရမှာ မဟုတ်ဘူး’

‘အဲသည်ခုနှစ်ကျမ်းဟာ အဘိဓမ္မာကျမ်းတော့ ဟုတ်တယ်နော် ဘုရား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဘိဓမ္မာဟာ သည်-ခုနှစ်ကျမ်းပဲလား မဟုတ်လား’

‘သည်လိုတော့ မဟုတ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ အနုဋီကာ၊ ဂဏ္ဍိ ဆိုတာတွေ မဟုတ်တဲ့ကျမ်းတွေ ရှိတယ်မဟုတ်လား တကာမကြီး’

‘ရှိတယ်၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်တို့ မိလိန္ဒပဉ္စာဝတ္ထုတို့ ဆိုတာတွေလား ဘုရား’

‘အဲသည်ကျမ်းတွေလည်း အဘိဓမ္မာတွေပဲ’

‘အဲဒါတွေကို အဘိဓမ္မာလို့ ဘာကြောင့်မခေါ်တာလဲ ဘုရား’

‘စတုတ္ထသံဂါယနာတင်ပြီး နောက်ကျမှပေါ်တဲ့ကျမ်းမို့ပေါ့။ သူတို့ပေပေါ် မှတ်တမ်းတင်စဉ်က မရှိသေးလို့ မခေါ်တာပါ’

‘စတုတ္ထသံဂါယနာက ပေပေါ်တင်ပြီးမှပေါ်တဲ့ ကျမ်းတွေဖြစ်လို့ အဘိဓမ္မာလို့ မခေါ်ဖြစ်တာလို့ ဆိုလိုတာလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တာပေါ့ တကာမကြီး’

‘ဘုရားရဲ့ဓမ္မတွေက အပိုအလွန်ဖြစ်တဲ့ ဓမ္မတွေဟာ အဘိဓမ္မာတွေပဲပေါ့’

‘ဟုတ်တာပေါ့၊ အဘိဓမ္မာကို ဝိဂြိုဟ်ပြုကြည့်ပါလား’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘အဘိအတိရေကော ဓမ္မော၊ အဘိဓမ္မော’-ပဲ မဟုတ်လား’

‘အဓိပ္ပါယ် ပြန်ပါဦး ဘုရား’

‘အပိုအလွန်ဖြစ်တဲ့တရားဟာ အဘိဓမ္မာပဲပေါ့’

‘ဘာ-အပိုအလွန်လဲ’

‘ဘုရားဟောထားတဲ့တရားက ပိုတာလွန်တာဖြစ်တာပေါ့’

‘အဲသည်လိုယူရဲ့လား ဘုရား’

‘ဘုရားဟောတရားထက် ပိုလွန်နက်နဲတာလို့ ယူချင်တာလား’

‘အဲသည်လို ယူတယ်မဟုတ်လား’

‘အဲသည်လို ယူလျင်တော့-’

‘ဘာဖြစ်တယ် ဘုရား’

‘ဘုရားထက် တတ်သူတွေ ဖြစ်သွားမှာပေါ့၊ မတော်မတဲ့ တကာ
မကြီး’

‘ဝိသိဋ္ဌတ္ထကို လုပ်ပြပါဦး ဘုရား’

‘ဘုရားဟောတရားထက် အမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့တရားလို့ ကောက်
လို့မဖြစ်ပါဘူး။ ဘုရားတရားကို ဖော်ပြမှုမှာ အထူးခြားဆုံးဖြစ်တယ်လို့
သာ ကောက်ရမှာပါ’

‘အဘိဓမ္မာတွေဟာ ဘုရားဟောတရားကို ဖော်ပြကြတာတွေ
လား ဘုရား’

‘အဲသည်လို စေတနာနဲ့ချည်း ဟောပြောရေးသားခဲ့ကြတာ ဟုတ်
ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လည်း-’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘စေတနာရှိပေမဲ့ စေတနာအတိုင်း မဖြစ်ကြတာတွေလည်း ရှိတာ
ပေါ့၊ ဖြစ်တာတွေလည်း ရှိမှာပါပဲ’

‘အဘိဓမ္မာတွေဟာ ဘုရားဟောတရားကို ချဲ့တဲ့အခါမှာ ဘုရား
ဟောတရားနဲ့ ညီချင်လည်း ညီမယ်၊ မညီချင်လည်း မညီဘဲ ရှိမည့် သ
ဘောပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဒကာမကြီး’

‘အဲဒါတွေက ဘယ်သူတွေလုပ်ခဲ့ကြတာလဲ ဘုရား’

‘ရှင်သာရိပုတြာတပည့် ရဟန်းဂိုဏ်းသားတွေ ဖြစ်ဖို့ များပါတယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ရှင်သာရိပုတြာက ဘုရားဟောပြောချက်တွေကို ချဲ့ယူဖို့၊ ချုံ့ယူဖို့ ဉာဏကစားပြီး တပည့်ရဟန်းတွေကို ဟောပြောလောက်ပါတယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့ သည်လိုပြောနိုင်တာလဲ’

‘ဘုရားပါဠိမှာပဲ ဘုရားက ရှင်သာရိပုတြာကို သည်လိုတိုက်တွန်း တာကလေးတွေ တစ်စွန်းတစ်စ တွေ့ရပါတယ်’

‘သည်လိုဆိုတော့ ရှင်သာရိပုတြာကလည်း လုပ်မှာပဲပေါ့ဘုရား’

‘သူ့လုပ်လျင် သူ့တပည့်တွေကလည်း သူ့အလေ့ ယူကြမှာပဲ မ ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘သည်တော့ ဘုရားရော၊ ရှင်သာရိပုတြာရော နှစ်ဦးလုံး မရှိတဲ့ နောက်မှာ အဲသည်ရဟန်းတွေဟာ အဲသည်လုပ်ငန်းတွေ လုပ်ကြတဲ့ပုံ ပါပဲ’

‘အဲသည်အကြောင်း အစွန်းအစအဖြစ် ဘာတွေ့ရလို့လဲ ဘုရား’

‘ဒုတိယသံဂါယနာ တင်အပြီးမှာ သံဃာတွေ ကွဲကြတယ်။ တတိယသံဂါယနာ တင်ချိန်မှာ ဂိုဏ်းတစ်ဆယ့်ရှစ်ဂိုဏ်းအထိ ရှိတယ်။ အဲသည်မှာ နှစ်ဂိုဏ်းဆီမှာပဲ အဘိဓမ္မာရှိတယ်။ အဲသည် နှစ်ဂိုဏ်းကလည်း ထေရဝါဒဝင် ခြောက်ဂိုဏ်းထဲကချည်း ဖြစ်တယ်။ ပြီးတော့ တစ်ဂိုဏ်းမှာရှိတဲ့ အဘိဓမ္မာနဲ့ အခြားတစ်ဂိုဏ်းမှာရှိတဲ့ အဘိဓမ္မာဟာ လုံးလုံးပဲမတူကြဘူး ဖြစ်နေတယ်။ ဒါတွေ တွေ့ရတယ်’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘ဒါတွေမြင်ရတော့ အဘိဓမ္မာရဲ့ ပမာဏဟာ ပေါ်လွင်လာတာ ပေါ့’

‘အဘိဓမ္မာဆိုတာ ဘုရားဟောဓမ္မတွေထက် လွန်ကဲပေါ်တဲ့ဓမ္မ ဖြစ်တယ်။ အဘိဓမ္မာဟာ ခုနှစ်ကျမ်းထည်း မဟုတ်ဘူး။ အဘိဓမ္မာကျမ်း ဟာ ဓမ္မကျမ်းထက် အရင်းကျတဲ့ကျမ်း မဟုတ်ဘူး။ ဓမ္မကျမ်းတွေဟာ အဘိဓမ္မာတွေထက် အရင်းကျတဲ့ကျမ်းတွေဖြစ်တယ်။ သည်လိုတွေ ပေါ် လွင်လာပါတယ် ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ် ဒကာမကြီး’

‘တကာမကြီးတို့က ပြောင်းပြန် ဖြစ်နေခဲ့တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဒကာမကြီး’

‘ဓမ္မကို အဘိဓမ္မာမှာချပြီး ကြည့်တယ်။ အဘိဓမ္မာနဲ့ မညီတဲ့ဓမ္မ ဆိုလျင် လျှို့ဝှက်ပဲ’

‘အဲဒါကတော့ မတော်တာပဲ’

‘အခုတော့ အဘိဓမ္မာတွေကို ဓမ္မတွေနဲ့ ညှိကြည့်ရမှာပေါ့ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဓမ္မက ဘုရားဟောတရား အရင်းအမြစ်ပဲ။ အဘိဓမ္မာက ဘုရား ဟောကို ပေါ်လွင်အောင်ဖော်တဲ့ အဖျားအနားပေါ့။ အဖျားအနားဟာ တူချင်တူမယ်၊ ခြားချင်လည်း ခြားမယ် ဖြစ်နိုင်တာတွေပဲ အဘော်လွဲ လျင် ခြားသွားမှာပဲ သည်လိုလား ဘုရား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဘိဓမ္မာတွေဟာ ဓမ္မနဲ့ တည်းဖြတ်တာ ခံရမယ်ဆိုလျင် အဘိ ဓမ္မာတွေကပြောတဲ့ တမလွန်ပြဿနာတွေ ပျောက်ကုန်ကြမလား ဘုရား’

‘ပျောက်ရမှာပေါ့’
 ‘တမလွန်ပြဿနာက အဘိဓမ္မာတွေဖော်တဲ့ ပြဿနာတော့
 ဟုတ်ရဲ့လား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘အဲဒါ ဘာအထောက်အထားရှိလို့လဲ ဘုရား’
 ‘ဘုရားဟောတဲ့ ဓမ္မတွေကို သေသေချာချာစိစစ်ကြည့်လျှင် ပစ္စ
 က္ခတွေချည်း ဖြစ်တာ အထပ်ထပ်နဲ့ အခိုင်အမာ တွေ့ရမယ်’
 ‘ဘယ်လိုဟာတွေလဲ ဘုရား’
 ‘သစ္စာလေးပါးရဲ့တည်ရာခွင် ပြချက်တွေနဲ့ အဗျာကထန ပြဿ
 နာချက်တွေဟာ အလွန်လေးနက်တဲ့ သက်သေတွေပဲ’
 ‘ဇာတကလာ ဓမ္မဟောချက်တွေကို ဘယ်လိုလုပ်မလဲ ဘုရား’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘တမလွန်ပြဿနာတွေ မဝင်ဘူးလား’
 ‘မဝင်ပါဘူး’
 ‘ဘုရားလောင်း မျောက်မင်း၊ ခါမင်းတွေဆိုတော့ ဘယ်လိုလဲ
 ဘုရား’
 ‘အဲဒါတွေက ဇာတကပါဠိမှာ လာတာတွေ မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ဘုရားမဟောဘူးလို့ ဆိုလိုတာလား’
 ‘မဟုတ်ပါဘူး။ ဇာတ်ကို ဘုရားဟောပါတယ်။ ဟောတာက သ
 စ္စာပြတာပဲ၊ ဇာတ်ပေါင်းတာတွေ မပါပါဘူး’
 ‘ဒကာမကြီးတို့က ဘယ်ကသိနေရတာလဲ ဘုရား’
 ‘အဋ္ဌကထာတွေဆီက သိရတာတွေပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တကာမကြီးတို့ဂိုဏ်းက ပါဠိတော်ဂိုဏ်းဘုရားနော်’
 ‘ဟုတ်တယ်။ ဒါကြောင့် အဲသည်ဇာတ်ပေါင်းတွေကို လက်မခံ
 သင့်ဘူး’
 ‘ဇာတ်ပေါင်းက ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘ဇာတ်ထဲက ဝေဿန္တရာမင်းကြီးဟာ အခုအခါ၌ ငါဘုရားဖြစ်
 သည်၊ ဇာတ်ထဲက မဒ္ဒိဟာ အခုအခါ ယသော်ဓရာဖြစ်သည် ဆိုတာမျိုး
 ဖြစ်လို့ပေါ့’
 ‘အဲဒါတွေက ဘုရားဟောတွေမဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
 ‘အဲဒါ ပြောခဲ့ပြီးပြီပဲ။ ဘုရားဟောတဲ့ဇာတ်ထဲမှာ ဇာတ်ပေါင်းမပါ
 ဘူး။ အဲဒါတင် မကဘူး။ သည်လိုဇာတ်သွားတွေလည်း မပါဘူး’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘ဇာတ်ကြောင်းကဗျာဝတ္ထုလို ဂါထာကလေးလောက်ပဲပါတာ’
 ‘ဇာတ်ကောင်တွေနဲ့ ဇာတ်လမ်းတွေကော မပါဘူးလား’
 ‘မပါဘူး။ ဇာတ်က ဇာတ်ပဲ။ ပါဌဇာတ်ပေါ့။ ပြောဇာတ်လို့ ဆို
 လည်း မှန်မှာပါပဲ’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘လွယ်လွယ်သိအောင် ပြောမယ်ဆိုလျှင် ဒကာမကြီးတို့လည်း
 ငယ်စဉ်က မိခင်က တေးဆိုချေတာ ခံရဖူးမှာပါပဲ။ အဲသည် တေးလိုဟာ
 မျိုးပဲ’
 ‘ပုံစံ ပြောပါဦး’
 ‘ကြောင်ပါးရယ် မြီးတံတို၊ ကြောင်အိုရယ်ပေမွေး ကိုက်လှည့်ပါ
 လေး’- ဆိုတဲ့ဟာ ပြောဇာတ်ကလေးပဲနော်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲသည်မှာ အချိန်တွေ၊ နေရာတွေ၊ ဇာတ်ကောင်တွေ၊ ဇာတ်လမ်းတွေ မပါဘူးပေါ့၊ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အခုသိနေရတာက အဋ္ဌကထာက ပြတာတွေလား၊ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သူတို့က ဘာကြောင့် သည်လိုဖော်နိုင်ရတာလဲ၊ ဘုရား’

‘ကဗျာကို စကားပြေပြန်တာလိုပဲပေါ့၊ ပုံပေါ်လာအောင် ဖြည့်ရတာပေါ့’

‘အဋ္ဌကထာရှေ့က သည်လိုဖြစ်တာတွေလည်း ရှိမလား’

‘ရှိနိုင်ပါတယ်’

‘အတူပဲ ဖြစ်မလား’

‘တူတော့ တူနိုင်ပါတယ်။ အားလုံးတော့လည်း ထက်ကြပ်တော့တူမှာ မဟုတ်ဘူး’

‘ချုပ်လိုက်လျင်တော့ ဇာတ်ထဲက ဇာတ်ကောင်တွေဟာ ဘုရားဟော မဟုတ်ဘူးပေါ့’

‘အဲဒါ မဟုတ်ရုံသာ မကဘူး။ အဲသည်ဇာတ်ကောင်ဟာ ဘုရားအတိတ်ဘဝက အဖြစ်လည်း မဟုတ်ဘူးပဲ’

‘သည်တော့ ဇာတ်ကောင်က တမလွန်ကို မပြောဘူးပေါ့၊ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်။ အဋ္ဌကထာတွေကပဲ တမလွန်ပြောတာ။ သူတို့တမလွန်ပြောတာလည်း အဘိဓမ္မာလို့ ပြောရတဲ့ ဓမ္မလွန်ပြီးမှပေါ်တဲ့ ဓမ္မတွေက ပြောကြလို့ ပြောတာပဲ ဒကာမကြီး’

‘သည်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲက တမလွန် သွင်းလာတာဟာ ဘုရားဟောတရားတွေရဲ့ နောက်မှပေါ်လာတဲ့ တရားတွေဖြစ်တဲ့ အဘိဓမ္မာတွေဖြစ်တယ်ပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ် ဒကာမကြီး။ မိလိန္ဒပဉ္စာဝတ္ထု ကြည့်ပါလား။ တမလွန်ကို အဓိက ရေးထားပြတာပဲ။ သေချာအောင်လည်း ယုတ္တိတွေ အမျိုးမျိုးပြပြီး လှိမ့်တာပဲ။ လူတွေ လိမ့်ပါကုန်လောက်အောင် စွမ်းနိုင်တဲ့အထိပဲ’

‘ဘုရားဟော ဓမ္မဆိုတာထဲမှာလည်း တမလွန် ဝင်နေတာတွေရှိတာပဲ မဟုတ်လားဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်၊ ရှိတာပဲ’

‘အဲဒါ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ ဘုရား’

‘ဘုရားတရားကို ဘုရားတရားနဲ့ပဲ ညှိရမှာပေါ့’

‘ဘယ်လို ညှိရမှာလဲ ဘုရား’

‘ဘုရားဟာ တမလွန်ရှိ၊မရှိ စကားနှစ်မျိုးပြောသူ မဖြစ်ရဘူးပဲ။ ရှိလျှင်ရှိ၊ မရှိလျှင် မရှိပဲ-ပြောရမယ်။ အခု နှစ်မျိုးပြောသလို ဖြစ်နေလျှင် တစ်မျိုးဟာ မှားနေလို့ပဲ။ ဘယ်ဟာမှားသလဲ စစ်ရမယ်’

‘ဘာနဲ့စစ်မှာလဲ ဘုရား’

‘ဘုရားရဲ့ ပင်မတရားဟာ ဘာလဲ၊ အဲသည်တရားက တမလွန်နဲ့ ပတ်သက်သလားလို့ပဲ’

‘ပင်မတရားက ဘာလဲ ဘုရား’

‘အရိယသစ္စာလေးပါး-ပေါ့’

‘အဲသည်မှာ တမလွန်နေရာ မရှိဘူးပဲ’

‘ဟုတ်တယ်၊ ပင်မမှာမရှိဘဲ တခြားတွေမှာရှိတယ် ဆိုတာဟာ အဘိဓမ္မာတွေကြောင့် တမလွန်လက်ခံထားတဲ့ ဘာဏကတွေက မသိနိုးနား မှားယွင်းဆောင်ယူထားချက်ကို အဲသည်အတိုင်း စတုတ္ထသံဂါယနာမှာ ပေထက်အကွရာ တင်ခဲ့မိလို့ဆိုတာ သိမြင်ရမှာပဲ’

‘ဘုန်းကြီးက ရဲလိုက်တာ’

‘မြင်လျင် ဘယ်သူမဆို ရဲမှာပါ’

‘ဘုန်းကြီးအသိထဲမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ တမလွန်ဟာ ဘာမှမပတ်သက်ဘူးပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ ခပ်ပြာနဲ့ ရွှေပဲ’

‘ဝင်စားတဲ့ကလေးတွေ ရှိတယ်ဆိုလျင် အဲဒါကို ဘုန်းကြီး ဘယ်လိုပြောမလဲ ဘုရား’

‘ပြောရမှာပေါ့’

‘ဘယ်လိုပြောမလဲ ဘုရား’

‘ရန်ကုန်က သေသူတစ်ဦး၊ မန္တလေးမှာ ဝင်စားတယ်ဆိုပါတော့’

‘တင်ပါဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်ဆိုလျင် သည်သူနှစ်ဦးဆက်သွယ်ပုံ ပြနိုင်ရလိမ့်မယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ရန်ကုန်က မန္တလေး ရောက်နေတာဆိုတော့ မန္တလေး ရောက်အောင် ရန်ကုန်သေသူဆီက ဘာလာသလဲ၊ ဘာနဲ့လာသလဲ၊ ဘယ်လောက်ကြာကြာလာသလဲ၊ သည်မေးခွန်းတွေ မေးရမယ်’

‘လာတဲ့အရာ၊ လာတဲ့အချိန်၊ လာတဲ့နေရာ၊ ဒါတွေစစ်ရမယ်ပေါ့ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တယ်။ ရန်ကုန်ကသစ်ပင်နဲ့ မန္တလေးကသစ်ပင် တစ်မျိုး တည်းဖြစ်တယ် ဆိုလျှင် ရန်ကုန်အပင်က သစ်စေ့၊ မန္တလေးကို လာရ တယ်’ လာတဲ့နေရာ ဖြစ်တဲ့ ယာဉ်ရှိရမယ်။ လာချိန် ဘယ်လောက် ယူ တယ်ဆိုတာလည်း ရှိရမယ်ပဲ’

‘ဟုတ်ပါ့ဘုရား၊ ဒါပြနိုင်မှ ဆက်စပ်တယ် ပြောရမှာပေါ့ဘုရား’
 ‘ရန်ကုန်သေသူဆီက မန္တလေးကို ဘာလာမယ်ထင်သလဲ တ ကာမကြီး’

‘ကံရဲ့သတ္တိကလေး’- လာမှာပေါ့ဘုရား’
 ‘အဲဒါလေးက ပညတ်လား၊ ပရမတ်လား’
 ‘ပရမတ်ပေါ့-ဘုရား’
 ‘ရုပ်ပရမတ်လား၊ နာမ်ပရမတ်လား’
 ‘နာမ်ပေါ့ ဘုရား’
 ‘စိတ်နာမ်လား၊ စေတသိက်နာမ်လား’
 ‘စေတသိက်ပေါ့’
 ‘အညသမာန်းလား၊ အကုသလလား၊ သောဘဏလား ဘယ်ရာ သီ စေတသိက်လဲ’
 ‘အညသမာန်းပေါ့ ဘုရား’
 ‘သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ-ထဲကလား၊ ပကိဏ်း-ထဲကလား’
 ‘သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ-ထဲကပေါ့’
 ‘အဲသည် ခုနစ်ပါးထဲက ဘယ်စေတသိက်လဲ’
 ‘စေတနာပေါ့-ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘စေတနာဟာ စိတ်နဲ့အတူဖြစ်၊ အတူချုပ်တယ်နော်၊ စိတ်က
လည်း လက်ဖျစ်တစ်တွက်ရဲ့ သန်းတစ်သန်းပုံ တစ်ပုံကျော်ပဲကြာပြီး ပျက်
တယ်နော်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲဒါဆိုလျင်စေတနာဟာ ထွက်သွားဖို့ထားလို့ နေရာကတောင်
ရွှေ့လို့မရဘူးနော်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲဒါဆိုလျင် မန္တလေးကို ဘယ်လိုသွားမလဲ’

‘သူ့သတ္တိကလေး သွားမှာပေါ့’

‘သတ္တိဆိုတာ ဘာလဲ။ သတ္တိဟာ သတ္တိရှင်ဖြစ်တဲ့ သတ္တိရဲ့တည်
ရာနဲ့ကင်းပြီး ရှိနိုင်သလား’

‘အဲဒါ မစိစစ်ဖူးဘူး ဘုရား’

‘စစ်ကြည့်မယ်’

‘စစ်ပါ ဘုရား’

‘ဆားရဲ့သတ္တိဟာ ငန်တာပဲ၊ သကြားရဲ့သတ္တိဟာ ချိုတာပဲ မ
ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဆား၊သကြား မရှိဘဲ ငန်တာ၊ချိုတာချည်း တည်နေလို့ ရမလား’

‘မရဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘သတ္တိဟာ သတ္တိရှင်နဲ့ကင်းပြီး တည်မနေပါဘူး တကာမကြီး’

‘သည်လိုဆို သွားစရာမရှိဘူးပေါ့’

‘မသွားဘဲနဲ့ ဆက်တယ်ပြောလို့လည်း မဖြစ်ဘူးနော်၊ ဆက်တယ်
ပြောချင်လျင် ဆက်ပုံပြရလိမ့်မယ်’

‘ဘုန်းကြီးက တော်တော်စေ့တာပဲ’

‘အယူအဆတစ်ခုကို ပြတ်သားချင်သူဟာ သည်လိုအကုန်အစုံ
လုပ်ရမှာပါပဲ’

‘ဒါကြောင့် ရဟန္တာတစ်ပါး သေတာ၊ လူတစ်ယောက် သေတာ၊
ခွေးတစ်ကောင် သေတာ၊ သစ်ပင်တစ်ပင် သေတာ အတူလို့ပြောရဲတာ
ကိုး’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

၇၄။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ ရွှေမြင်တင်တောင်၌ ဦးဂုဏဝန္တအား
ရှင်ဉာဏပြောသော မေတ္တာအကျိုးစကား

‘ကိုယ်တော်ကလေးတွေ ဘယ်က ကြွလာခဲ့ကြတာလဲ၊ သိက္ခာ
ဘယ်လောက် ရကြပြီလဲ’

‘တပည့်တော်တို့ တောင်မြို့ဂန္ဓာရုံက လာကြတာပါ။ တပည့်
တော်က ငယ်ပါတယ်၊ တပည့်တော် တပည့်က ငါးဝါပဲရပါသေးတယ်’

‘ဘွဲ့မည် ဘယ်လိုခေါ်ကြလဲ၊ တပည့်တော်အမည်က ဉာဏပါ’

‘တပည့်တော်အမည်က ဂုဏဝန္တပါ။ တပည့်တော်တပည့်ရဲ့ အ
မည်က ဦးကဝိပါ’

‘ဂန္ဓာရုံမှာ စာသင်နေကြတုန်းလား’

‘သူကဟုတ်ပါတယ်၊ တပည့်တော်က မြင်းမူနယ်ကရွာမှာ တော
ကျောင်းနေပါတယ်။ သူလည်း တောနေဖို့ လိုက်လာတာပါ’

‘အခု တောကျောင်းပြန်မှာလား’

‘သည်နှစ် ဝါမှာတော့ မြင်းမူနယ်ကတောကျောင်းမှာ ဝါမဆိုပါ
ဘူး။ အရာတော်နယ်ထဲက သလဲပါတောကျောင်းမှာ ဝါဆိုမှာပါ။ အဲသည်
သွားမှာပါ’

‘တောင်မြို့က ဘယ်နေ့ကထွက်လာခဲ့သလဲ’

‘လွန်ခဲ့တဲ့ ရက်အနည်းငယ်ကပါပဲ။ စစ်ကိုင်းမှာ နည်းနည်းနေပြီး
မင်းကွန်းတိပိဋကဖူးပြီး ရွှေမြင်တင်ဘုရားလည်း ဖူးရအောင် တက်လာ
ခဲ့တာပါ’

‘သည်မှာ ညအိပ်ကြပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ရည်ရွယ်ထားပါတယ်။ မနက်ကျမှ ဟိုဘက်ရွာကို ဆွမ်းခံဆင်း
 ရင်း အဲသည်မှာစားပြီး ဆားတောင်မဘက် ဆက်သွားတော့မယ်’
 ‘လမ်းတည့်တာပဲ၊ ကောင်းပါတယ်’
 ‘တစ်ပါတည်းပဲ သီတင်းသုံးသလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘တောကျောင်းနေတာ ကြာပြီလား’
 ‘ဆယ်နှစ်ကျော်ကျော်ပေါ့၊ စာသင်တိုက်က ဆင်းပြီးကတည်းက
 ပါပဲ’
 ‘ဘယ်မှာစာသင်သလဲ ဘုရား’
 ‘မန္တလေးမှာပဲ။ ကိုယ်တော်ကတော့ တောင်မြို့စာသင်ခဲ့တာ
 ထင်တယ်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘တောထွက်တာ ကြာပြီလား’
 ‘စာသင်တိုက်ဆင်းကတည်းကပါပဲ၊ ငါးနှစ်ကျော်ပါပြီ’
 ‘တောကျောင်းဘုန်းကြီးအချင်းချင်း တွေ့ရတာ မင်္ဂလာပါပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် မင်္ဂလာပါပဲ’
 ‘သပိတ်ကလေးက ငယ်လှချည်လား၊ ဆွမ်းဝရဲ့လား’
 ‘မစားနိုင်ဘူး၊ နည်းနည်းပဲ စားလို့ရတယ်’
 ‘ဆွမ်းတွေက ညွှဲလို့လား’
 ‘ကောင်းပါတယ်၊ ကျန်းမာရေးက သိပ်မကောင်းချင်ဘူး’
 ‘အဲဒါ ဂရုစိုက်မှ၊ ဆေးဝါးကလေး သင့်ရာရှာမှီး မှီဝဲပါ။ ဘာဆေး
 တွေ့ဆောင်သလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာဆေးမှ မဆောင်ဘူး၊ ပရုပ်ဆီတောင် လိမ်းမိမှာစိုးလို့ မ
 ဆောင်ဘူး’
 ‘ကျန်းမာဖို့ လိုတယ်၊ ဆေးဆောင်မှပေါ့။ ဆေးလျှူလိုက်ပါဦးမယ်’
 ‘ရှိပါစေ ဘုန်းကြီးပဲသုံးပါ’
 ‘သည်မှာ အရလွယ်ပါတယ်၊ ရှိတာထဲက ပေးပါရစေ’
 ‘သဘောပါ ဘုရား’
 ‘ကိုယ်တော်သပိတ်က မြေသပိတ်ကလေးပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘တောကျောင်းဘုန်းကြီး မြေသပိတ်နဲ့ဘယ်ကိုက်မလဲ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘သွားလာရင်း မတော်ချော်ကျလဲလျင် ကွဲတော့ ဒုက္ခပေါ့၊ သပိတ်
 ရှာနေရမယ်’
 ‘ကြာပါပြီ’
 ‘ဒါ အခန့်သင့်လို့ပဲ’
 ‘ရပါတယ် ဘုရား’
 ‘မတော်တဆဆိုတာ ဘယ်သူမှမပြောနိုင်ဘူး။ သည်လိုလုပ်။ တ
 ပည့်တော်ဆီမှာ အဲသည်အရွယ် သပိတ်တစ်လုံးရှိတယ်၊ အဲဒါနဲ့ လဲသွား
 ရမယ်’
 ‘ဘုန်းကြီးပဲ အဲသည်သပိတ် သုံးပါ’
 ‘တပည့်တော်က ငယ်လို့ မသုံးဘူး၊ ကိုယ်တော်က သပိတ်ငယ်
 သုံးတာနဲ့ အတော်ပဲ၊ အဲသည်သပိတ် သုံး၊ ကိုယ်တော့်မြေသပိတ် ထားခဲ့’
 ‘ဘုန်းကြီးသပိတ်က ကောင်းလွန်းပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကောင်းလည်း သပိတ်ကို လူမခိုးဘူး၊ ဘာမှ ကြောင့်ကြရှိစရာ မလိုဘူး’

‘ကောင်းပါပြီ’

‘ကဲ-တောကျောင်းဘုန်းကြီးချင်း တွေဖြစ်တဲ့ မင်္ဂလာတွေ တိုးလာ အောင် တရားအကြောင်း နည်းနည်းပြောရအောင်’

‘အထူးပြောစရာ ဘာမှမရှိပါဘူး ဘုရား’

‘ဟုတ်မှာပါ’

‘ဘုန်းကြီးပဲ အမိန့်ရှိပါ’

‘နည်းနည်းမေးကြည့်မယ်နော်’

‘မေးပါ ဘုရား’

‘တောထဲမှာ ဘာတရားတွေကို အားထုတ်နေပါသလဲ’

‘မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း ပွားများပါတယ်’

‘ကောင်းတာပဲ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းဆိုတာ သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ကမ္မဋ္ဌာန်း လို့ အပြောခံရတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းပဲ၊ ဘာမှ အပြစ်အနာအဆာ ပြောစရာမရှိ ပါဘူး’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်ကမ္မဋ္ဌာန်းက ဘယ်လိုရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ပွားများတာလဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ဪ-မေတ္တာဆိုတာ ချမ်းမြေ့ဖို့လို့ ဖြစ်ပါတယ်၊ ဟုတ်တယ်မ ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲဒါမှာ ဘယ်သူချမ်းမြေ့ဖို့လဲ၊ ပွားသူ-ကိုယ် ချမ်းမြေ့ဖို့ မေတ္တာ ပွားတာလား၊ အပွားခံရတဲ့သူ သတ္တဝါတွေ ချမ်းမြေ့ကြဖို့ ပွားတာလား ဆိုတာပါပဲ’

‘ကိုယ်ချမ်းမြေ့ဖို့ ပွားတာမဟုတ်ပါဘူး’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘အပွားခံရတဲ့သတ္တဝါတွေ ချမ်းမြေ့ကြဖို့ ပွားများတာဖြစ်ပါတယ်’

‘ကောင်းပါတယ်။ တချို့ကျတော့လည်း အပွားခံရသူဖြစ်ဖို့ မဖြစ် ဘို့ထက် ပွားသူကိုယ် ချမ်းမြေ့ခြင်း အကျိုးတွေဖြစ်ဖို့ ပွားကြတာတွေက လည်း ရှိကြတယ်နော် ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်မှာပါ’

‘ကိုယ်တော်ကတော့ အပွားခံသတ္တဝါတွေ ချမ်းမြေ့ကြဖို့ ရည်ရွယ် တယ်ဆိုတော့ ကောင်းမွန်လိုက်တာ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲဒါ နည်းနည်းတော့မေးရဦးမယ်’

‘မေးပါ’

‘စော်ကားချင်လို့ မဟုတ်ဘူးနော်’

‘ရပါတယ်’

‘အဲသည်လို မေတ္တာတွေပွားလိုက်လို့ ချမ်းသာသွားကြတဲ့ သတ္တ ဝါတွေကို ကိုယ့်လုပ်ငန်းရဲ့ အကျိုးသက်ရောက်မှုအဖြစ် ဖြစ်ပွားသွားတာ တွေ ရှိကောင်းရှိနိုင်ပါတယ်။ အဲဒါတွေကိုများ ကိုယ်တိုင် တွေ့မြင်ဖူးခြင်း တွေ ရှိပါသလား’

‘အဲသည်လိုတော့ မရှိဖူးဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်လိုဆိုတော့ ကိုယ်လုပ်တဲ့အကျိုး ကိုယ်ကိုယ်တိုင် မြင်ဖူး
ခြင်း မရှိဘူး ဆိုလိုတာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ကိုယ်လုပ်တဲ့အကျိုး ကိုယ်မမြင်ရလျင် ကိုယ်လုပ်တာဟာအကျိုး
ရှိ,မရှိ တကယ်သိတဲ့အဖြစ် မရောက်ဘူးပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲဒါ ဘယ်လိုထင်သလဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘အကျိုးရှိရဲ့သားနဲ့ မတွေ့လို့ဘဲ ကိုယ်တိုင်မသိတာလား၊ အကျိုး
မရှိလို့ဘဲ ကိုယ်တိုင်သိတာ မဖြစ်တာလားပေါ့’

‘အဲဒါ မပြောနိုင်ဘူးပဲ’

‘ကိုယ်တော်ပွားများတာက နည်းလို့များ အကျိုးရသူတွေ မတွေ့
ဘူးတာလား’

‘မဟုတ်နိုင်ပါဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘တပည့်တော်ပွားများတဲ့ ပမာဏဟာ များပါတယ်’

‘ဘယ်လောက်ပွားများသလဲ’

‘ရေချိုးတဲ့အခါ ရေတစ်ခွက်ကို ခေါင်းပေါ်က လောင်းချပါတယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘အဲသည်ရေခွက်ထဲက ရေ စလောင်းချိန်နဲ့ ကုန်တဲ့အချိန်အတွင်း
မှာ အရပ်ဆယ်မျက်နှာမှာရှိ အနန္တစကြာဝဠာက အနန္တသတ္တဝါတွေအား
လုံး အရောက် မေတ္တာပွားများပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟာ-အများကြီးပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လောက် အများကြီးလုပ်ရပြီး လုပ်ငန်းရဲ့အကျိုးကို မမြင်
ရဘူးဆိုတာ စဉ်းစားဖို့ ကောင်းတာပဲ’

‘ဘယ်လိုစဉ်းစားရမှာလဲ’

‘ငါလုပ်တာတွေဟာ အကျိုးဖြစ်တာတွေမှ ဟုတ်ရဲ့လား-လို့ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဘာမှမဖြစ်ဘဲ လုပ်မိနေလျင် လုပ်အားတွေ အဟောသိကံ
အဖြစ်ခံရမှာ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

၇၅။ အမရပူရမြို့နယ်၊ မြစ်ငယ်မြို့ သင်္ကြန်ကျောင်း၌ မလှမြိုင်အား
ရှင်ဉာဏပြောသော လူမဖျောက်နဲ့စကား

‘ဒကာမကြီး သည်နေ့ ရုံးမသွားဘူးလား’
‘ရုံးက စောစောထွက်လာခဲ့တာ’
‘တနေ့ညက စကားအဆက်ပြောဖို့ လာတာလား’
‘အဲဒါလည်း ပါပါတယ်’
‘တခြား ဘာအကြောင်းရှိသေးလို့လဲ’
‘မနက်ဖြန်မှာ တပည့်တော်တို့ကျောင်း ဆွမ်းစားကြွကြွဖို့လည်း
လျှောက်ထားရင်းပေါ့ ဘုရား’
‘လျှောက်ခဲ့ပြီလား’
‘ဘုန်းကြီး ဦးစန္ဒိမာဆီ လျှောက်ခဲ့ပါပြီ’
‘သည်ဆွမ်းကျွေးက မကျေပွဲလား’
‘သည်လို ပြောရမလိုပေါ့ ဘုရား။ တနေ့က အဖြစ်က စိတ်မ
ကောင်းစရာကြီး’
‘စားလို့တော့ ကောင်းပါတယ်’
‘ဘာနဲ့စားရလို့လဲ’
‘ဆီနဲ့ ဆားနဲ့လေ’
‘ဆာနေလို့ပေါ့’
‘ဆာတော့ ဆာပြီပေါ့။ ဆွမ်းချိုင့်စောင့်နေကြတာ၊ အချိန်ဆုံး
နား အရောက်ပဲ။ ဆွမ်းကတော့ စိန်ကိုယ်တော်က သူ့ဟာသူ ချက်တာပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဆွမ်းချိုင့်လပ်သွားတာနဲ့ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ဘုရား၊ သည်လို
မဖြစ်ဖူးပါဘူး’

‘အဲသည်နေ့မှပဲ စိန်ကိုယ်တော်ကလည်း အတင်းတားနေတယ်၊
သူ့ဆီမှာ ဆွမ်းစားဖို့ပေါ့’

‘တရားဆွေးနွေးချင်လို့နေမှာ ဘုရား’

‘မဟုတ်ပါဘူး။ တစ်နေ့လုံး တရားအကြောင်း မရောက်အောင်
လွှဲပြီး စကားပြောနေတယ်’

‘မဟုတ်တာဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်၊ သူနဲ့ တရားဈေးမတည့်ဘူး’

‘ညနေ တပည့်တော်တို့လာတော့ သဲကြီးမဲကြီး ဆွေးနွေးနေကြ
တာပဲ’

‘အဲဒါ မတော်တဆဖြစ်သွားတာ’

‘ဘယ်လို ဘုရား’

‘ဦးသော်ဇင်ရဲ့ နိဗ္ဗာန်အယူအဆကို ဦးဇင်းကြိုက်မယ်ထင်လို့ ပြန်
ခါနီးမှ အဲသည်နိဗ္ဗာန်ကောင်းကြောင်း စပြောတာပါ’

‘ဦးဇင်းက ဘာပြောလဲ’

‘အဲသည်နိဗ္ဗာန် ကြိုက်လျင်တော့ ဘာမှအလုပ်မဖြစ်ဘူးလို့ ပြော
လို့ အခြေအတင် ပြောဖြစ်တာပါ’

‘တပည့်တော်တို့ရောက်လာတော့ တပည့်တော်တို့ဘုန်းကြီးက
သဲကြီးမဲကြီး ပြောနေတာပဲ’

‘အဲဒါ ဒကာမက ဆရာကိုကူဖို့ စကားဝိုင်းထဲ ဝင်လာတာပေါ့’

‘တပည့်တော်တို့ ဘုန်းကြီးက စကားရေးနိမ့်နေတယ်၊ ဦးဇင်းက
ဖိနေတော့ နည်းနည်း ဝင်ပြောရတာပေါ့’

‘ဒကာမက ပါးပါတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ကိုယ့်စကားနဲ့ ချေ။ သူ့စကားဟာ ဘောင်တစ်ခုစီမှာ ရှိနေပြီဆို
တာ အစောမြန်မြန်ပဲ သိသွားခဲ့တယ်’

‘အဲသည်သူ နှစ်ဦးဟာ ဆုံးလို့မရဘူးပဲ’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘ဒါကြောင့် သည်စကားက အမြန်ပြန်ထွက်လိုက်တာ’

‘အဲဒါ တကာမအရည်အသွေးပဲလို့ ဦးဇင်းမြင်လိုက်ရတယ်’

‘တပည့်တော်ကတော့ ဦးဇင်းဟာ ငါရပ်နေတဲ့ဘောင်ကိုလည်း
သိတယ်။ တခြားလည်း သိတယ်။ သည်သူဟာ ငါငြင်းရမည့်သူ မဟုတ်
ဘူး။ ငါဆည်းပူးရမည့်သူ-လို့ပဲ ဦးဇင်းကိုသိတယ်’

‘ဒကာမက ငယ်ရွယ်သူပီပီ ပါးပါတယ်’

‘ဦးဇင်းကသာ ချီးမွမ်းတယ်။ တပည့်တော်ဘဝက ဖရိုဖရဲကြနေ
ပြီ’

‘မသိဘဲလုပ်တာဟာ သည်လိုဖြစ်ရမှာပဲ’

‘တပည့်တော်သိအောင် တရားနာပါရစေ ဘုရား’

‘ဟောရမှာပေါ့’

‘ဟောပါဘုရား’

‘ဒကာမ၊ လောကမှာ တရားဆိုပြီး လူတွေကိုဖျက်ပြီး ကြည့်ကြ
တယ်။ အဲဒါ အမှားအကြီးကြီး ဖြစ်လိမ့်မယ်။ လူကို ဖျက်မကြည့်ပါနဲ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘လူဟာ အစိတ်တွေရဲ့အစုဆိုပြီး အရှိမဟုတ်လုပ်လျင် အဲသည် အစိတ်တွေဟာလည်း သူ့အစိတ်တွေ စုနေတာပဲ တွေ့ရလိမ့်မယ်။ သည် လုပ်ငန်းဟာ နောက်ဆုံးပိတ်မှာ ‘ဘာမှမရှိတာပဲ အရှိ’-ဆိုတဲ့ စိတ္တဇအဝင် ခံရပြီး လူ့အတွက် ဘာစည်းမှ မထားတတ်တဲ့အဖြစ် ရောက်မယ်’

‘အဲဒါ လွတ်လပ်တာ၊ ငြိမ်းချမ်းတာ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘လွတ်လပ်တယ်ဆိုတာ လွတ်လပ်သူရှိမှ ဖြစ်တာ၊ အဲသည်လို ရှိရဲ့လား’

‘မရှိဘူး’

‘လူမရှိသော်မှ သဘာဝတရားကလေး တစ်ခုခု ရှိသေးလျင် လည်း ထားပါ။ အဲဒါကော ရှိသေးလား’

‘မရှိဘူး’

‘ဘာမှမရှိတာ ဘာကောင်းသလဲ’

‘အကောင်းလည်း မရှိဘူး’

‘အကောင်းမရှိ၊ မကောင်းဘူးပေါ့’

‘မကောင်းလည်း မရှိဘူး’

‘အကောင်း၊မကောင်း မရှိလျင် တရားဆိုတာ ဘာလုပ်ရမလဲ’

‘အကောင်း၊မကောင်း မရှိအောင် လုပ်ရတာဟာ တရားပေါ့’

‘အဲဒါ မရှိတော့လျင် တရားလည်းမရှိဘူး-လို့ ဖြစ်မှာပေါ့’

‘တရားပြီးသွားတယ်ဆိုတာ အဲဒါဖြစ်မလား’

‘ဘယ်ကလာ’

‘အဲဒါ ဘာဖြစ်သွားတာလဲ’

‘တရားပျောက်သွားတာပဲ’
 ‘တရားရှာရင်း တရားပျောက်တာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်။ တရားပျောက်အောင် တရားရှာကြတာပဲ ဖြစ်နေ
 တယ်’
 ‘တရားဟာ လူ့စည်းကမ်း ဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်တယ်။ အဲဒါကို ပြုစုရမှာ။ ဖျောက်ရမှာမဟုတ်ဘူး’
 ‘နားလည်တော့မယ် ဘုရား’

၇၆။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ ရွှေမြင်တင်တောင်၌ ဝိဇ္ဇာဝိလာသသိဒ္ဓိအား
ရှင်ဉာဏပြောသော လက်တွေ့ဖြစ်နိုင်မှုပြောစကား

‘ငါ့ရှင် ဟိုဘက်ကုလားထိုင်မှာ ထိုင်ပါ။ သည်ကလေးတွေက
ငါ့ရှင်နဲ့အတူ ဆွမ်းခံသွားတဲ့ ကိုရင့်အစ်ကိုနဲ့ သူငယ်ချင်းတွေပဲ။ သူတို့
သည်နေပဲ မန္တလေးက လာကြတာ’

‘အခုလို တောထဲမှာလာတွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်’

‘သူတို့လေးတွေလည်း သိရအောင် ငါ့ရှင်အကြောင်း စကားနည်း
နည်းပြောပါ’

‘တပည့်တော်တို့က သည်လိုပဲ တောတွေ၊ တောင်တွေမှာ သွား
နေပြီး ပုတီးစိပ်တာတွေ လုပ်ရပါတယ်။ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်တယ်ပေါ့’

‘သည်မှာလေးဆယ့်ကိုးရက် အဓိဋ္ဌာန်လုပ်မယ် ပြောထားတယ်
နော်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အခု ရက်ဘယ်လောက် ရသွားပြီလဲ’

‘တစ်ပတ်လောက်ပဲ ရှိပါသေးတယ်’

‘ရောက်စရက်က တို့က ဂူတို့၊ကျောင်းတို့၊ရေချိုးအိမ်၊ အိမ်သာ
ဒါတွေလိုက်ပြတုန်းက ငါ့ရှင်ကပြောတယ်- တောင်စောင့်ကတော့ သိပြီး
သားပဲ။ သိုက်လောက်ပဲမိတ်ဆက်ရတော့မယ် ပြောတယ်နော်’

‘ဟုတ်မှာပါ’

‘အဲဒါနဲ့စပ်ပြီး ငါ့ရှင်ကို ပြောရဦးမယ်၊ အခုစကားဆုံးမှပဲ အဲဒါ
ပြောမယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပြောစရာရှိတာ ပြောပါ’

‘ငါ့ရှင်က ဘယ်မှာနေတာတုန်း’

‘မန္တလေး စိန်ပန်းထဲမှာပါ’

‘အခါအားလျော်စွာ အခုလို တောတွေထဲ အဓိဋ္ဌာန်လုပ်တယ်ဆို တော့ ထူးခြားမှုကလေးတွေ ရှိလျင် ကလေးတွေကြားရအောင် ပြော ပါလား’

‘မန္တလေး ရှင်အရဟံသိမ်မှာ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်စဉ်က အခုလို ခဏနေ ခိုက်မှာ မလှမ်းမကမ်းက ကုက္ကိုပင်ကြီးမှာ ကလေးတွေ ရှဉ့်ဖမ်းနေတာ တွေ့ရတယ်’

‘အဲသည်ဝန်းကျင်က ကလေးတွေ ကျောင်းပိတ်ရက် အမဲလိုက် ကြတာ နေမှာပေါ့’

‘အဲဒါကို တပည့်တော်က အဲသည်ဘက် လက်ညှိုးညွှန်ပြီး အဓိ ဋ္ဌာန်လိုက်တယ်’

‘ဘယ်လို အဓိဋ္ဌာန်တာလဲ’

‘သည်ရှဉ့်ကို ကလေးတွေ ဘယ်လိုမှ ဖမ်းလို့မရစေသတည်း- လို့ပဲ’

‘တကယ်ပဲ လွတ်သွားသလား’

‘လွတ်တာပေါ့’

‘မတော်တဆလွတ်တာတော့ မဟုတ်ပါဘူးနော်’

‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဘာများ အထောက်အထားရှိသေးလဲ’

‘ရှိတယ်’

‘နည်းနည်းပြောပါဦး’
 ‘ရှဉ့်ကလေးတွေ အလိုက်ခံရလို့မောပြီး သစ်ကိုင်းမှာကပ်နေပြီ
 မပြေးနိုင်တော့ဘူး’
 ‘ကုပ်သွားပြီပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်။ အဲဒါကို ကလေးတစ်ယောက်က အပင်ပေါ်တက်
 ပြီး ဓားနဲ့ခုတ်တယ်’
 ‘သေပြီပေါ့’
 ‘ရှဉ့်မပြတ်ဘဲ ရှဉ့်အောက်က အကိုင်းပဲ ပြတ်သွားတယ်။ က
 လေးတွေလည်း လက်လျော့ပြီး ပြန်သွားကြရတယ်’
 ‘ဓားကျတဲ့အချိန်မှာ ရှဉ့်က ထွက်ပြေးလိုက်လို့များလား’
 ‘မဟုတ်ဘူး၊ သည့်ထက်ထင်ရှားတဲ့ အဖြစ်တစ်ခု ပြောဦးမယ်’
 ‘လုပ်ပါဦး’
 ‘တစ်နေရာမှာ အဓိဋ္ဌာန် ဝင်နေတုန်းကပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘အဲသည်စခန်းဘေးမှာ ရင်းမာပင်ပေါက်ကလေးတစ်ပင် တွေ့
 နေရတယ်၊ အပင်ကလေးရဲ့ အကိုင်းက ငါးကိုင်းပဲရှိတယ်’
 ‘အပင်ငယ်ကလေးပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အဲဒါ ဘာလုပ်သလဲ’
 ‘အဲသည်အပင်က အကိုင်းသုံးကိုင်းကို ချိုးပစ်တယ်’
 ‘ဘာလုပ်ဖို့လဲ’
 ‘အဓိဋ္ဌာန်မယ်လို့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်လိုအဓိဋ္ဌာန်မှာလဲ’
 ‘မနက်ဖြန်မှာ ငါးကိုင်းပဲပြန်ဖြစ်နေရမယ်-လို့ပဲ’
 ‘ဟာ-ဖြစ်မလား ငါ့ရှင်’
 ‘ဖြစ်တယ်’
 ‘တကယ်ပဲလား’
 ‘တကယ်ပါ’
 ‘ပြောလို့သာကြားရတယ် ငါ့ရှင်၊ မယုံတတ်ဘူး။ အရာခပ်သိမ်း
 ဟာ သူ့နိယာမနဲ့သူ ဖြစ်ကြရတာတွေ’
 ‘ဘုန်းကြီးတို့က ကိုယ်တိုင် ဘာမှမဖြစ်ဘူးတော့ မယုံကြဘူး’
 ‘သည်လို ကာကွယ်တာလောက်နဲ့တော့ လုံလောက်မသွားဘူး
 ငါ့ရှင်’
 ‘ဘုန်းကြီးကို တပည့်တော် ဖက်ရွက် လိပ်ပေးမယ်။ ဓားနဲ့ပြတ်
 အောင် ခုတ်နိုင်ပါ့မလား’
 ‘အလိပ်ဘယ်လောက်ကို ခုတ်ရမှာလဲ’
 ‘နှစ်လိပ်’
 ‘အဲဒါ ဓားနဲ့ခုတ်လျှင် မပြတ်ဘူးပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ ဘယ်ကလိပ်တဲ့ ဖက်လိပ်ပဲ ပြတ်မယ်။ ညာကလိပ်
 တဲ့ဖက်လိပ်ဟာ မပြတ်ရဘူး’
 ‘တကယ်လား ငါ့ရှင်’
 ‘တကယ်ပါ’
 ‘ကဲ-လိပ်’
 ‘အခုတော့ မရသေးဘူး၊ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်ဆဲ တန်းလန်းမို့ပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖက်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အေး-အေး’
‘ဟုတ်ပါတယ်’
‘ငါ့ရှင်တို့ပညာရပ်မှာ ထွက်ပေါက်တွေ အများအပြား ရှိရမှာပါပဲ၊
ထားပါတော့’
‘ဘုန်းကြီးက မယုံဘူးလား’
‘ဟုတ်တယ်’
‘သည်တော့ မတတ်နိုင်ဘူးပဲ’
‘မတတ်နိုင်ဘူး မလုပ်နဲ့’
‘ဘာတတ်နိုင်မှာလဲ’
‘တစ်ခုလုပ်ရမယ်’
‘ဘာလုပ်ရမှာလဲ’
‘အဲဒါပြောရအောင် နောက်မှပြောမယ်ဆိုတဲ့ အစကပြောခဲ့တာ
ဒါပဲ၊ အခု ပြောကြရအောင်’
‘ပြောပါ’
‘ငါ့ရှင်နဲ့ငါတို့ဟာ အခု တစ်ကျောင်းတစ်နေရာတည်းမှာ အတူ
နေကြတယ်နော်’
‘ဟုတ်ပါတယ်’
‘ပြီးတော့ သည်နေရာက လူသူမနီးတဲ့ တောကြီးတောင်ကြီးပေါ်
မှာ ဖြစ်နေတယ်’
‘ဟုတ်ပါတယ်’
‘ပြီးတော့ ငါတို့ဟာ အပျင်းပြေ နေကြတာမဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်စီ
အလုပ်တွေနဲ့ ဖြစ်ကြတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်တော့ ငါတို့ချင်း ပဋိပက္ခမဖြစ်ကြဖို့ လိုတယ်။ ဒါမှ အလုပ်
မထိခိုက်မှာပဲ’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘သည်တော့ ငါတို့ဆီမှာ အသီးသီးရှိကြတဲ့ မတူညီတဲ့ အယူအဆ
တွေကို ကိုယ်စီကိုယ်ငှ သိမ်းထားကြဖို့ လိုတယ်။ ငါ့ရှင် သဘောပေါက်
ရဲ့လား’

‘သဘောပေါက်ပါတယ်’

‘ဒါဆိုလျှင် ငါတို့က ကျောင်းထိုင်တစ်ဦးအဖြစ် သတ်မှတ်ချက်
တစ်ခု လုပ်မယ်နော်’

‘လုပ်ပါ’

‘အဲဒါကတော့ သည်ကျောင်းမှာ လူတိုင်းသိနိုင်တာမဟုတ်တဲ့
စကားတွေ ပြောခွင့်မရှိရလို့ပဲ ဖြစ်ရမယ်’

‘ရပါတယ်’

‘ကျေနပ်တယ်နော်’

‘မကျေနပ်လို့ ဘာရမှာလဲ’

‘ရပါတယ်’

‘ဘယ်လိုရမှာလဲ’

‘ကိုယ်ပြောတဲ့စကားကို လက်တွေ့လုပ်ပြလိုက်ပေါ့’

‘ဘာပြရမှာလဲ’

‘သည်နားမှာ ရင်းမာပင်ပေါက်ကလေးတွေ ရှိတာပဲ။ အကိုင်း
ဘယ်လောက်ရှိတယ် ရေထားမယ်။ သည်နေ့ချိုးပြီး မနက်ဖြန် ပြန်ဖြစ်

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

အောင် လုပ်ပြပေါ့’

‘ဒါက အဓိဋ္ဌာန်ရှိနေတာကို’

‘အဲသည်တော့ အဓိဋ္ဌာန်ရှိတုန်း မပြောဘဲနေပြီး အဓိဋ္ဌာန်မရှိလို့
ပြနိုင်တဲ့အခါကျမှ ပြောပေါ့ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါဆို သည်စည်းထားလိုက်ပြီနော်’

‘ကောင်းပါပြီ’

၇၇။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ ရွှေမြင်တင်တောင်၌ ဝိဇ္ဇာဘုန်းကြီးအား
 ရှင်ဉာဏပြောသော ဘုန်းကြီးလျှောက်ရမည့်လမ်းစကား
 ‘ပုတီးစိပ်လို့လည်း မကောင်းဘူးဘုရား’
 ‘ဟုတ်မှာပဲ’
 ‘တခြားနေရာတွေမှာဆို သိပ်ကောင်းတယ်၊ သည်မှာ ဘယ်လို
 ဖြစ်တယ်မသိဘူး’
 ‘သည်မှာ ငါတို့ရှိနေတာပဲ’
 ‘ဘာဆိုလဲ ဘုရား’
 ‘ဆိုပြီလား’
 ‘ဘယ်လိုဆိုတာလဲ’
 ‘ငါ့ရှင်တို့လုပ်တာက အထက်လမ်းပဲ’
 ‘အထက်လမ်း မကောင်းဘူးလား’
 ‘အံ့ဖွယ်၊ကြောက်ဖွယ် တောကြီးမျက်မည်းလို နေရာမျိုးမှ ထွန်း
 လင်းတောက်ပခွင့်ရှိတာ’
 ‘ဒါ-တောကြီး၊တောင်ကြီးပဲ’
 ‘သည်မှာက တောကြီး၊တောင်ကြီးပေမဲ့ အလယ်လမ်းဖြစ်တဲ့
 ငါတို့ တတွေက အမှောင်တွေ ရှင်းထားပြီးသွားပြီ’
 ‘မဟုတ်တာပဲ’
 ‘ငါ့ရှင်က ဘာမှမရိပ်မိဘူး ထင်တယ်’
 ‘ဘာရိပ်မိရမှာလဲ’
 ‘ငါ့ရှင်တွေ့သမျှသူတွေက ငါ့ရှင်အပေါ် ဘယ်လိုသဘောထား
 ကြ သလဲပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်လို သဘောထားကြလို့လဲ’
 ‘ကြောက်ရွံ့ကျိုးနွံသွားကြ သလား၊ ပြုံးပျော်ရယ်မောသွားကြ
 သလားပေါ့’
 ‘မဆိုင်ပါဘူး’
 ‘စိတ်လုပ်ငန်းဟာ စိတ်အခြေအနေနဲ့ သိပ်သက်ဆိုင်တာပေါ့’
 ‘သည်လိုဆို သည်လိုဖြစ်အောင် ဘုန်းကြီးကပြုစားထားတာပေါ့’
 ‘အေး’
 ‘မဟုတ်တာဘဲ’
 ‘ဆက်ကြည့်နေ၊ တွေ့ရလိမ့်မယ်’
 ‘ဘုန်းကြီးက ဘယ်လိုလုပ်တာလဲ’
 ‘အလယ်လမ်းအလင်းတွေ ထုတ်လွှတ်ထားတာပေါ့’
 ‘အဲဒါက ဘယ်မလဲ’
 ‘ငါတို့ရဲ့ ပြောဆိုပြုမူ ရပ်တည်မှုတွေပဲ’
 ‘အဲဒါက လူတွေအပေါ် သက်သလား’
 ‘ရောက်ပြီပေါ့’
 ‘သူတို့ သိကြသလား’
 ‘သိကောင်းမှသိမယ်’
 ‘တပည့်တော် သိနိုင်သလား’
 ‘မသိနိုင်လောက်ပါဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ညံ့လို့’
 ‘ဘယ်လို ညံ့တာလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ငါ့ရှင်က သူဌေးသားဖြစ်ပြီး သူတောင်းစားပညာ သင်နေတာပဲ’
‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ငါ့ရှင်က ဘုန်းကြီးပဲ။ ဘုန်းကြီးဆိုတာ မဂ်လမ်းလျှောက်သူပဲ။
အဲဒါမလျှောက်ဘဲ အထက်လမ်းလျှောက်ဖို့ လုပ်နေတယ်။ အထက်လမ်း
ဟာ ဘုန်းကြီးဖိနပ်ကိုင်တွေ လျှောက်တဲ့ လမ်းပဲ။ သည်လိုဖြစ်နေတယ်’
‘အထက်လမ်းဟာ ဝိဇ္ဇာလမ်းပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါ-မကောင်းဘူးလား’

‘ဝိဇ္ဇာက ဘာဖြစ်ချင်တာလဲ’

‘အသက်ရှည်၊ နောက်ဘုရားမိ၊ တရားရ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်၊ ဒါပဲ
ပန်းတိုင်မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘တရားရ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်တာ အလယ်လမ်းပဲ’

‘တရား မရချင်သေးဘူး’

‘ဒါကြောင့် စာတစ်ပုဒ်ချိုးရမယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘မဂ်လမ်းရှိလျက် ထွက်လမ်းဖက်၊ သက်သက်လူမိုက်ဝိဇ္ဇာ ဖြစ်
သတည်း- လို့ပေါ့’

‘ဘုန်းကြီးတို့က မသိလို့ပါ’

‘ဘာလဲ ဖက်နှစ်လိပ် လိပ်ပေးချင်ပြန်ပြီလား။ မလုပ်နဲ့နော်၊ ငါ့ရှင်
ကလည်း မလိပ်နိုင်သေးဘူး။ ငါကလည်း ဓားကြီးကိုင်ပြီး မခုတ်ဝံ့လောက်
ဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တကယ်ပါ’

‘အဲသည်စကား မပြောကြစို့နဲ့၊ အလုပ်မဖြစ်ဘူး။ အလုပ်ဖြစ်တာ လုပ်ရအောင်’

‘ဘာလုပ်မှာလဲ’

‘ငါ့ရှင် ပါးစပ်ဖက် လိပ်လိုက်။ ငါတို့က ပါးစပ်ဓားနဲ့ ခုတ်မယ်။ ပါးစပ်လို မပြတ်လျင် ငါ့ရှင်ခြေဖုန်မှုန့် ငါ့နဖူးလူးမယ်’

‘ပါးစပ်နဲ့ မလိပ်တတ်ဘူး’

‘ငါ့ရှင်ဟာ လုပ်တတ်ပေမဲ့၊ လုပ်ပုံ သဘောမတတ်သူ ဖြစ်လိမ့် မယ်။ ငါ့ရှင်ဆရာတွေတော့ တတ်စရာပဲ။ သူတို့ဆီ ငါ့ကိုခေါ်သွားပါ’

‘တပည့်တော်ဆရာတွေ ဘုန်းကြီးတွေလို့ ဘယ်ရမလဲ’

‘ဟုတ်မှာပါ။ ဒါပေမဲ့ ငါ့ရှင်က တွေ့ပေးလျင်တော့ ရမှာပါ။ သူတို့ ပါးစပ်နဲ့လိပ်တဲ့ဖက်ကို ငါတို့က ပါးစပ်ဓားနဲ့ခုတ်လို့ ပါးစပ်လို မပြတ်ဘူး ဆိုလျင် ငါတို့က ငါ့ရှင်တို့ဆရာတွေရဲ့ ခြေဖုန်မှုန့်ကို ငါတို့နဖူးမှာ လူးပါ မယ်။ ဘယ်လိုလဲ’

‘ခေါ်သွားလို့ မရဘူး’

‘ငါ့ရှင်ဟာက မှားနေတယ်’

‘ဘာမှားသလဲ’

‘လမ်းပေါ့’

‘ဘာလမ်းလဲ’

‘အထက်လမ်းက ဝိဇ္ဇာလမ်း၊ ဘုန်းကြီးလျှောက်ရမှာက အလယ် လမ်း’

၇၈။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ ရွှေမြင်တင်တောင်၌ ကောဏ္ဍညဗုဒ္ဓ
အမည်ရှိ ရဟန်းတစ်ပါးအား ရှင်ဉာဏပြောသော တရားသိပုံစကား

‘ငါ့ရှင်က စစ်ကိုင်း ဘယ်ချောင်မှာနေသလဲ’
‘မြို့သစ် အစိုးရအိမ်ရာတွေ ရေပေးတဲ့ ရေစင်ကြီးနားက ကျောင်း
မှာပါ’

‘ငါ့ရှင်ရေဘူးက ဘူးသီးခြောက်ကြီးပါလား’
‘ဟုတ်တယ် ဦးဂုဏဝန္တရဲ့ ရေဘူးပဲ’
‘ဦးဂုဏဝန္တနဲ့ ပတ်သက်သလား’
‘ဟုတ်တယ် သည်ကို သူညွှန်လိုက်တာပဲ’
‘သူနဲ့ ဘယ်မှာတွေ့သလဲ’
‘သလဲပါတော့ကျောင်းကို မကြာခင်က ရောက်တယ်၊ ရက္ကန်းစင်
တောင်ဘက် သွားရင်းနဲ့ ဝင်ခဲ့တာ’
‘ရက္ကန်းစင်တောင် ဘာသွားလုပ်တာလဲ’
‘အဲသည်နဲ့ ဓာတ်ဆက်နေလို့ပဲ’
‘ဟင်’

‘ဦးဂုဏက ဘုန်းကြီးဆီ သွားလိုက်စမ်းပါလို့ အထပ်ထပ်ပဲ ပြော
လိုက်တယ်’

‘ငါ့ရှင်သင်္ကန်းက ဝါလှချေလား၊ နေလောင်ထားလို့လား’
‘မဟုတ်ပါဘူး၊ ဘုရားက သည်လိုအရောင်ပဲ ခွင့်ပြုခဲ့တာပဲ’
‘ဪ’
‘အနီတွေ၊ အညိုတွေခွင့်ပြုတာ မဟုတ်ဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်သူပြောလဲ’
 ‘စာမှာလည်း တွေ့တယ်’
 ‘ငါ့ရှင်က အခုရဟန်းဖြစ်တာ ဝါဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ’
 ‘နှစ်ဝါ အသက်က ၃၂ နှစ်’
 ‘ရဟန်းဖြစ်လာပုံကလေး နည်းနည်းပြောပေးပါလား’
 ‘ရပါတယ်’
 ‘ရဟန်းမဖြစ်ခင်က ဘယ်မှာနေတာလဲ’
 ‘မြစ်ကြီးနားမှာပါ။ ကိုးတန်းအထိ ပညာသင်ပြီး ကုန်သွယ်ရေးဝန်
 ထမ်း ဝင်လုပ်နေပါတယ်’
 ‘အဖေ၊အမေက’
 ‘သူတို့က မွန်တွေပါ။ ကျောင်းဆရာလုပ်တယ်’
 ‘ဘယ်လို ရဟန်းဘောင် ရောက်လာသလဲ’
 ‘တပည့်တော်က ဘုန်းကြီးမုန်းတယ်။ အချောင်သမားတွေလို
 သတ်မှတ်တယ်။ ဆိုရှယ်လစ်စနစ် အညမညကို သဘောကျတယ်။ အဲဒါ
 အဖေက သဘောမကျဘူး။ ရိုင်းတယ်ထင်တယ်’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘တစ်နေ့မှာ အဖေက ‘သား-ရဟန်းဘောင်ဒုလ္လဘ တက်ရမယ်၊
 ရန်ကုန်က မင်းအဒေါ် ရှင်ပြုလိမ့်မယ်၊ အဲဒါ သွားရမယ်’-လို့ ပြောတယ်’
 ‘မငြင်းဘူးလား’
 ‘ငြင်းတာပေါ့’
 ‘ဘာပြောလဲ’
 ‘ကုသိုလ်မရချင်ဘူးလား မေးတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်လိုဖြေလဲ’

‘ကျွန်တော့်အတွက် မလိုချင်ဘူး၊ အဖေတို့အတွက်လားလို့ ပြန်မေးလိုက်တယ်၊ အဖေက ‘ဟုတ်တယ်ကွာ ငါတို့အတွက်လို့’ ပြောတာနဲ့ လုပ်လိုက်ရတယ်’

‘ရန်ကုန်မှာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်ခုမှာ ဘုန်းကြီးဝတ်ပြီး ပို့ထားတယ်၊ အဲသည်မှာ မပျော်တာနဲ့ ရိပ်သာကျောင်းတစ်ခုကို ရွှေ့ပေးလိုက်တယ်’

‘အဲသည်မှာ ပျော်လား’

‘အဲသည်မှာ အားလုံးတိတ်နေတယ်၊ အဲသည်အချိန်မှာ မျက်စိနှစ်လုံးခြား အလယ်တည့်တည့် နေရာလောက်မှာ အလင်းရောင်ကွင်းကလေးတစ်ခု လာမြင်တယ်၊ ဘာမှ အာရုံပြုစရာလည်း မရှိတာနဲ့ အဲဒါပဲ အာရုံပြုနေလိုက်တယ်၊ ပျင်းဖို့ မေ့သွားတာပဲ’

‘ပျော်သွားပြီပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ လူချွတ်ဖို့ အချိန်စေ့တော့ မချွတ်ချင်တော့ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ခွင့်တို့ဘာတို့ စေ့တော့မှာမို့ ချွတ်ပြီးပြန်ခဲ့တယ်’

‘မြစ်ကြီးနား ပြန်ရောက်ပြီပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ အလုပ်ထဲပြန်ရောက်ပေမဲ့ စိတ်မဝင်စားဘူး။ ကြိတ်မှိတ်လုပ်နေရတယ်’

‘ဘယ်လောက်ကြာ လုပ်သေးလဲ’

‘ဆယ်လလောက်ပဲ။ မဖြစ်ဘူးဆိုပြီး အလုပ်ကထွက်စာတင်၊ ရန်ကုန်ဆင်း၊ အဒေါ်တွေကို ရဟန်းပြုပေးဖို့ ပြောရ၊ ရဟန်းပြုပြီးနောက်နေ့

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

မှာ အညာဆန်ပြီး ရထားနဲ့ မန္တလေးဘက် လိုက်ခဲ့တာပဲ’

‘ဘယ်သွားမလို့လဲ’

‘တရားနဲ့နေလို့ကောင်းမည့် ဘုရားဇရပ် တစ်ခုခုမှာ နေဖို့ပဲ၊ မန္တလေးနားရောက်တော့ စစ်ကိုင်းကသူငယ်ချင်း သတိရလို့ ရထားဆင်း၊ သူ့ဆီသွား၊ သူပို့တဲ့ကျောင်းမှာရောက်၊ အဲသည်မှာ မပျော်တာနဲ့ နေစရာ ထွက်ရှာ၊ ရွှေစေတီရိပ်သာတွေ၊ ဆရာတော်ပြော၊ ခွင့်ပြုချက်ရလို့ အဲ သည်ထဲက ကျောင်းကလေးမှာ နေတော့တာပဲ’

‘ရိပ်သာက သူတို့တရားမပြဘူးလား’

‘သူတို့သိပုံပါပဲ၊ အဲသည်မှာ အပြည့်အားထုတ်တယ်’

‘အဲသည် ကွင်းဝိုင်းကလေးကြည့်တာကိုပဲ အားထုတ်တာလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘နေရတာ အဆင်ပြေသွားပြီပေါ့’

‘မပြေဘူး’

‘တပည့်တော်က ရိပ်သာဝန်းကျင်မှာတွေ့ရတဲ့ နာနာဘာဝတွေ ကို ပြောတော့ ရူးတာမှတ်ပုံ ရတယ်၊ သူတို့က မကြည်ကြဘူး’

‘အဲဒါတွေက တကယ်ရှိသလား’

‘ရွှေမုန့်အောင်ပဲ’

‘နောက် ဘာတွေတွေ့သေးလဲ’

‘တစ်ခါမှာတော့ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ကောင်းကင်ရောက်နေတာ တွေ့ရတယ်’

‘လုပ်စမ်းပါဦး’

‘ကျောင်းကလေးထဲမှာ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်အတိုင်း ကွင်းဝိုင်းအလယ်
မှာ လက်ညှိုးသွင်းပြီး ရှုမှတ်တယ်။ ကျောင်းအထက်ကောင်းကင်မှာ
အရာဝတ္ထုမဲ့တစ်ခု အာရုံမှာ မြင်နေရတယ်။ ဒါဘာလဲလို့ စိတ်အားကို
တင်မြှင့်လိုက်တယ်။ အဲသည်အခါမှာ မဲမဲဟာ လင်းလာတယ်၊ ကိုယ်ဖြစ်
နေတာ တွေ့ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ လှုပ်လို့မရဘူး။ လှုပ်နိုင်အောင် စိတ်အား
ထပ်မြှင့်ရတယ်၊ လှုပ်နိုင်လာပြီး လူကလည်း အဲသည်သူ ဖြစ်သွားတယ်’

‘ကောင်းကင်ရောက်သွားပြီပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ လျှောက်သွားကြည့်တယ်၊ မြို့တစ်ခုပေါ် ရောက်
သွားတယ်၊ အောက်ကမြို့မီးတွေ ကောင်းကောင်းမြင်ရတယ်’

‘နောက်-ကျောင်းထဲ ဘယ်လိုပြန်ရောက်လဲ’

‘လူက ကျောင်းထဲမှာ ရှိနေတာပဲ။ အဲသည်မှာ အသိပြန်ဖြစ်လာ
တာပဲပေါ့’

‘အဲသည်ရိပ်သာက အခုနေတဲ့ကျောင်းကို ဘယ်လိုရောက်သလဲ’

‘အဲသည်နေရာက ရှေးက သီချိုင်းကုန်းပြောတာပဲ။ အဲသည်မှာ
နေလျှင် ကောင်းမယ်ဆိုပြီး ကျောင်းဆောက်နေလိုက်တာပဲ’

‘ငါ့ရှင် သပိတ်အဖုံးမှာ စက်ဝိုင်းကလေးတွေ၊ စက်ဝိုင်းခြမ်းက
လေးတွေနဲ့ လခြမ်းလေးတွေက ဘာတွေလဲ’

‘ဒါတွေက ဓာတ်တွေပါ။ ဘုန်းကြီးတို့ မသိပါဘူး’

‘ဪ’

‘ကမ္ဘာကြီး တည်နေ့ဖြစ်ထွန်းလာတာက ဒါတွေနဲ့ပဲ’

‘ဟုတ်လား’

‘ဓာတ်တွေကရှိတယ်၊ ဓာတ်ငွေ့ရည်တွေ၊ ဓာတ်နုစုတွေနဲ့ အစစ
တွေပဲ’

‘ငဲ့ရှင်ဟာတွေက နားမလည်ပါဘူး’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အစားအသောက်တစ်ခုခု စားသောက်ခါနီးတိုင်း စိုက်ကြည့်နေ
တာက ဘာလုပ်တာလဲ’

‘ဓာတ်ရှင်းတာ’

‘မရှင်းလျင် ဘာဖြစ်သလဲ၊ ငါတို့မရှင်းပါဘူး ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘မသိလို့ပါ ဖြစ်ပါတယ်’

‘ဖြစ်တာ ပြောစမ်းပါဦး’

‘သည်လို မရဘူး’

‘ရှိပါစေတော့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ငဲ့ရှင်ကို တစ်ခြားတစ်ခု မေးရဦးမယ်၊ ရမလား’

‘မေးပါ’

‘ငဲ့ရှင်ကို သူများတွေက ငဲ့ရှင်ဟာ တရားသိပြီးပြီ ဝန်ခံမလားလို့
မေးလျင် ငဲ့ရှင်က ဘယ်လိုဖြေမလဲ’

‘အဲဒါ မမေးပါနဲ့’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘မမေးရဘူး’

‘သည်မေးခွန်းမှာ ဘာမှားတာပါသလဲ၊ ဘာမတရားတာ ပါသလဲ’

‘မပါ-ပါပါ’

‘မေးခွန်းမမှားလျင် ဖြေမှပေါ့။ ပြီးတော့ မေးခွန်းကို မတရားဘူး ထင်လျင်လည်း မေးသူကိုပဲ သည်မေးခွန်းမျိုး ပြန်မေးကြည့်ပေါ့’

‘ဘယ်လိုမေးရမှာလဲ’

‘ဘုန်းကြီးကော သစ္စာသိပြီးပြီ ဝန်ခံမလားလို့ပေါ့။ သည်မေးခွန်း သူများသာမေးပြီး သူက အမေးမခံနိုင်ဘူး ဆိုလျင်တော့ မတရားတဲ့ မေးခွန်းမို့ပေါ့’

‘သူများလည်း မမေးချင်ပါဘူး၊ မေးလည်း မဖြေချင်ပါဘူး’

‘တကယ် မဖြေတော့ဘူးလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်လိုဆိုလျင် မှတ်တမ်းတစ်ခု တင်မယ်နော်’

‘ဘယ်လိုတင်မှာလဲ’

‘ကောဏ္ဍညဗုဒ္ဓဟာ သူ့ဘဝကို လေ့လာတဲ့အနေနဲ့ တရားသိပြီး ပြီလို့ ဝန်ခံမလား မေးတာကို လက်မခံဘူး၊ သည်တော့ သူ့ဘဝကို လေ့လာခွင့် မပေးဘူး-လို့ပေါ့’

‘တင်ပါ’

‘ကောင်းပြီ၊ အဲသည်အတိုင်း မှတ်တမ်းတင်လိုက်ပြီ၊ ငါ့ရှင်ဘဝ ကို ငါတို့မလေ့လာတော့ဘူး၊ စိတ်သာချ’

‘ရပါတယ်’

‘သည်လိုမဟုတ်ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘လူတစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ဆက်ဆံတယ်ဆိုတာ ဘဝတွေကိုလေ့လာပြီး
မှ ဆက်ဆံကြရတာ ဖြစ်တယ်။ ဘဝမသိဘဲ ဘယ်လိုဆက်ဆံမလဲ၊ လေ့
လာခွင့် မပေးလျှင် ဘယ်လိုလုပ်ပြီး သိမလဲ’

‘မတတ်နိုင်ဘူး’

‘ဆက်ဆံရေး သည်လောက်ကြလျှင် ငါ့ရှင်ကို ငါတို့ပြောရမယ်’

‘ဘာပြောမလဲ’

‘ငါ့ရှင် သည်လာတာဟာ အကြောင်းတစ်ခုရှိရမယ်။ အဲဒါကို
အခွင့်အရေးတစ်ခု ပေးတဲ့အနေနဲ့ ငါ့ရှင်ရဲ့သဘောတရားတွေ ငါတို့နား
ထောင်မယ်။ အဲဒါ ဟောမလား’

‘ဟောလို့မရဘူး အလုပ်ပြမယ်’

‘ကောင်းပြီ၊ ဘဝလေ့လာခွင့် မရလျှင် ငါ့ရှင်ရဲ့သဘောတရားကို
ငါတို့ လေ့လာမယ်’

‘တရားထိုင်ရမယ်’

‘ထိုင်ရမည့် သဘောတရားနဲ့၊ ထိုင်ပြီး နှလုံးသွင်းရမည့် သဘော
တရား၊ အဲဒါတွေ ပြောပြမှပေါ့’

‘မဟုတ်ဘူး၊ လက်တွေ့ထိုင်ရမှာ’

‘ဒါတော့ မလုပ်ပါနဲ့’

‘လက်တွေ့လုပ်မှ ရမှာ’

‘လက်တွေ့လုပ်တာနဲ့ ပါးစပ်နဲ့ ဘယ်လိုလုပ်ရမှာ-ပြောတာ အတူ
ပဲ’

‘မတူဘူး’

‘ဘာ-မတူတာလဲ’

‘လက်တွေ့လုပ်တာဟာ လုပ်သူက ပြည့်ရဲ့အာဏာစက်ဝန်းထဲ
ရောက်သွားတယ်။ သည်တော့ ပြည့်ရဲ့ဩဇာရိပ်က လွှမ်းတာခံရတယ်။
အဲသည်အခါမှာ လုပ်သူဟာ ပြည့်ရဲ့ပြတာပဲ မြင်ခွင့်ရှိသလို ဖြစ်သွားပြီး
ကိုယ်ပိုင်တွေးခွင့်၊ ဆင်ခြင်ခွင့်တွေ အဆုံးရှုံးခံရတယ်။ သည်တော့ မှန်၊
မမှန် စိစစ်နိုင်ခွင့် မရှိဘူး။ ပြတာပဲဟုတ်တယ်လို့ ခေါင်းငြိမ့်ရတဲ့အဖြစ်
ရောက်တယ်’

‘ဒါ-တပည့်ကောင်း ပီတာပေါ့’

‘ငါတို့က ငါ့ရှင်ရဲ့တပည့်မှ မဟုတ်တာပဲ။ ငါ့ရှင်ကိုကြိုက်မှ ငါတို့က
တပည့်ဖြစ်မှာပဲ။ မကြိုက်လျင် မဖြစ်ဘူး။ အခုတော့ ကြိုက်လား၊မကြိုက်
လား မသိခင်က တပည့်ခံရမှာလား။ ငါ့ရှင်လုပ်ပုံက မဟုတ်သေးဘူး’

‘ပါးစပ်နဲ့ နားလည်အောင် မပြောတတ်လောက်ဘူး’

‘ပါးစပ်နဲ့ ပြောလို့တောင်မရတဲ့ဟာကို လက်တွေ့လုပ်တော့ကော
ဖြစ်မလား’

‘ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါ တာဝန်ယူပါမယ်၊ နည်းနည်းလုပ်လိုက်စမ်းပါ’

‘တော်စမ်းပါ ငါ့ရှင်ရာ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘သည်လို တပည့်ရှာနည်းဟာ ရိုးလွန်းသွားပြီ’

‘အထင်မလွဲပါနဲ့၊ တပည့်လုပ်ဖို့ မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘာလုပ်ဖို့လဲ ပြောပါဦး’

‘ဦးဂုဏဝန္တက ပြောတယ်’

‘ဘာပြောလဲ’

‘ရွှေမြင်တင်ဘုန်းကြီးဟာ ဉာဏ်အတော်ထက်တယ်လို့ပဲ၊ အဲဒါ ကြားရတာနဲ့ ထပ်တူပဲ ဘုန်းကြီးဉာဏ် အစွမ်းအစကို မြင်ရတယ်၊ သည် တော့ ဘုန်းကြီးကို ရစေချင်လွန်းလို့ပါ’

‘ငါ့ရှင်စေတနာကို ငါတို့လက်မခံနိုင်တာအတွက် ဝမ်းနည်းပါတယ်’

‘ဘုန်းကြီးက ခေါင်းတော်တော်မာတာပဲ’

‘သည်လို အမြီးမပါ၊အမောက်မပါ လုပ်ငန်းမျိုး ဘွားခတ်ပြီးတာ ကြာလှပြီ’

‘တပည့်တော် ရှိတာကလေးကို ဘုန်းကြီးပေးခွင့် မရတာအတွက် စိတ်မကောင်းပါဘူး။ တပည့်တော်က စေတနာနဲ့ပါ’

‘စေတနာကို ယုံကြည်ပါတယ်၊ ပညာကို မယုံပါဘူး။ စေတနာ ရှိရုံနဲ့လည်း ပညာဟာ အဖိုးတန်လို့ မရပါဘူး’

‘ကောင်းပါပြီ၊ ကြိုက်သလိုပါပဲ’

‘စွမ်းနိုင်လျင် ပါးစပ်နဲ့ပြောပါ’

‘အဲဒါတော့ ခွင့်လွှတ်ပါ၊ မပြောတတ်ပါဘူး၊ ပြောလျင်လည်း ဘုန်းကြီးပြောတာနဲ့ ပျက်သွားမှာပါ’

၇၉။ မင်းကွန်း ရွှေမြင်တင်တောင်၌ ကောဏ္ဍညဗုဒ္ဓအား ရှင်ဉာဏ
ပြောသော ရဟန်းကိစ္စစကား

‘ငါ့ရှင် ပြန်လာပြန်သလား’

‘ဟုတ်တယ်၊ ဘုန်းကြီးက ကန့်ကော်ပင်စိုက်ချင်တယ်ပြောတာ
အမှတ်ရလို့ ကန့်ကော်စေ့တွေ ရတာနဲ့ ပို့ဖို့လာခဲ့တာ’

‘ကျေးဇူးပဲ ငါ့ရှင်၊ ကန့်ကော်ပင်ကလေးတွေ စိုက်ကြည့်မယ်’

‘ဘာရည်ရွယ်ပြီး ဘုန်းကြီးစိုက်မှာလဲ’

‘ရိုးရိုးပါ’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ကန့်ကော်ပင်က နွေမှာအရွက်မချဘူး၊ သည်ပေါ်မှာ နွေအရွက်
ရှိတဲ့အပင် မရှိဘူး’

‘သည်လိုလား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ကန့်ကော်ဗောဓိအတွက် ရည်ရွယ်မလားလို့ပါ’

‘သည်လို စိတ်ကူးမယဉ်ပါဘူး’

‘ပွင့်လျင်လည်း ကောင်းပါတယ်’

‘ဟုတ်တယ်၊ အပင်မသေလျင် ပွင့်မှာပါပဲ၊ ပွင့်လျင်တော့ အသင့်
လျော်ဆုံးပေါ့’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘လှလည်းလှတယ်၊ မွှေးလည်းမွှေးတယ်ပေါ့’

‘ဒါတွေ ခံစားသလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ငါတို့ကို သစ်သားရုပ်ကြီးလို့ မှတ်လို့လား’
 ‘တရားလုပ်နေတဲ့သူပဲ’
 ‘တရားလုပ်တာ မတရားပျောက်ဖို့ပဲ၊ ပန်းအလှနဲ့အနံ့က မတရား
 တာမှ မဟုတ်တာ’
 ‘ဘုန်းကြီးက နားမလည်စရာပဲ’
 ‘ငါတို့လောက် ရိုးစင်းသူကို ဘာနားမလည်တာလဲ’
 ‘အများနဲ့မတူလို့ပဲ’
 ‘ဘာ မတူတာလဲ’
 ‘တောထဲမှာနေပြီး တရားလည်းမထိုင်ဘူး’
 ‘မထိုင်ဘဲ လုပ်နေတယ်ဆိုလျှင် ဘယ်လိုပြောမလဲ’
 ‘တပည့်တော် တစ်နေ့ငါ့ကြိမ် ထိုင်တယ်’
 ‘ငါတို့က ငါ့ရှင်မှ မဟုတ်တာပဲ’
 ‘တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ဘယ်တူပါ့မလဲပေါ့၊ စိတ်တည်အောင် လုပ်ရ
 တာချင်းတော့ တူရမှာပေါ့’
 ‘စိတ်တည်တာ တရားလို့ ဘယ်သူပြောလို့လဲ’
 ‘ကိုယ်တွေ့သိတာပေါ့’
 ‘ကိုယ်တွေ့အသိဖြစ်တာနဲ့ အမှန်ဖြစ်ရောလား’
 ‘မှန်လို့ စိတ်စွမ်း(တန်ခိုး)ရတာပေါ့’
 ‘စိတ်စွမ်းရည်တန်ခိုးရတာနဲ့ မှန်တာ အတူတူလား’
 ‘စိတ်စွမ်းရည်တန်ခိုးရလျှင် ချမ်းသာတယ်ပေါ့’
 ‘ချမ်းသာသူတိုင်း စိတ်စွမ်းရည်တန်ခိုး ရှိရမှာလား’
 ‘စိတ်စွမ်းရည်(တန်ခိုး)ရှိလျှင်တော့ ချမ်းသာတာပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘စိတ်စွမ်းရည်ရှိလို့ ချမ်းသာတာဟာ တကယ်ချမ်းသာအစစ်လို့
ဘာနဲ့ သက်သေပြနိုင်လဲ’

‘သက်သေပြစရာမရှိပေမဲ့ လက်တွေ့တွေ့ချမ်းသာတာပဲ’

‘လက်တွေ့ချမ်းသာတာ လောကနဲ့ကင်းကွာနေလျင် အကြီးဆုံး
ဆင်းရဲဖြစ်တယ် ဆိုတာ သိသလား’

‘ဘုန်းကြီးက စကားကတ်တတ်လိုက်တာ’

‘ကတ်တာတတ်တယ်ဆိုတာ နဲ့လို့မှတ်ပါ။ မနဲ့လျင် မစပ်ဘူး၊
မစပ်လျင် မကတ်နိုင်ဘူး’

‘စကားက အကျိုးမများပါဘူး’

‘ပညာရှိတို့အား စကားလို့များ ကြားဖူးသလား။ အမှန်တရားကို
စကားနဲ့ပဲ စစ်ဆေးလို့ရတယ်၊ စကားမှာ အမြဲတေမကျလို့ အမတဓာတ်
မဝင်လျင် ဘာမှမဟုတ်လို့ပဲ’

‘ကဲ-သည်အကြောင်း ထားပါတော့’

‘ကုန်လျင် တော်မှပေါ့၊ မတော်လျင် ကုန်သွားမှာမဟုတ်လား’

‘စစ်ကိုင်းကအကြောင်း နည်းနည်းပြောမယ်’

‘ပြောပါ’

‘ဉာဏစာဂီဆရာတော်က ပရက္ကမဆရာတော်များဆီသွားတယ်’

‘တရားရှာသူချင်း တွေ့ချင်လို့ နေမှာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘာတွေပြောကြသတဲ့လဲ’

‘ဉာဏစာဂီက ပရက္ကမတို့ကို မေးတယ်’

‘ဘယ်လိုမေးလဲ’

‘ရဟန်းကိစ္စပြီးကြပြီလား ဘုရားလို့ပဲ’
 ‘ဟေး-သည်လိုမေးသတဲ့လား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ကောင်းလိုက်တာ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ရှေးခေတ်ဟောင်း အောက်မေ့လို့’
 ‘ဘယ်ခေတ်ဟောင်းလဲ’
 ‘ဘုရားလက်ထက်က ခေတ်ပေါ့’
 ‘ဘုန်းကြီးက အောက်မေ့ရအောင် အဲသည်ခေတ် မိလို့လား’
 ‘စာထဲတွေ့ပြီး မိရတာပေါ့’
 ‘ဘယ်လိုအောက်မေ့တာလဲ’
 ‘သည်မေးခွန်းဟာ အဲသည်ခေတ်ကဘုန်းကြီးချင်းတွေ့လျင် နှုတ်
 ဆက်စကားပဲ၊ အခုခေတ်မှာ သည်လို နှုတ်မဆက်ဝံ့ကြဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့ နှုတ်မဆက်ဝံ့တာလဲ’
 ‘ဘယ်သူမှ တရားမရကြ၊ ရဟန်းကိစ္စ မပြီးကြတာ အားလုံးသိ
 ဖြစ်နေလို့ပေါ့’
 ‘သိပြီးလျက် နှုတ်ဆက်လျင် ပြောင်သလိုဖြစ်မှာစိုးလို့လား’
 ‘ဒါပဲ’
 ‘ပရက္ကမတို့ကတော့ စစ်ကိုင်း၊ မန္တလေးတကြောမှာ ရဟန္တာဆို
 တာ ဟိုးလေးတကျော် ဖြစ်နေတာပဲ၊ ဒါကြောင့် ဉာဏစာဂီဆရာတော်က
 သည်လိုနှုတ်ဆက်တာ ဖြစ်မှာပါပဲ’
 ‘ဟုတ်မှာပါ၊ ပရက္ကမတို့က ဘယ်လိုဖြေသတဲ့လဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သူတို့ တရားမရသေးပါဘူးတဲ့ ဘုရား’
 ‘ကောင်းသားပဲ’
 ‘ဒါ-ဘာမကောင်းသလဲ’
 ‘သူတို့ သည်လောက် ကျင့်နေကြတာပဲ၊ တရားမရသေးဘူး ဖြေ
 လို့ ကောင်းပါ့မလား’
 ‘မရသေးလို့ မရသေးဘူးဖြေတာ စကားကောင်းအဖြစ်က ဘာမှ
 မချွတ်ယွင်းပါဘူး’
 ‘သည်လောက်ကျင့်တာတောင် မရဘူးဆိုတော့ ဘယ်ကောင်း
 မလဲပေါ့’
 ‘ကျင့်တာကြာရုံနဲ့ ရရမယ်လို့လည်း မဟုတ်ဘူးပဲ’
 ‘သွားမှတော့ ရောက်ရမှာပေါ့’
 ‘လမ်းမှား သွားကြည့်ပါလား၊ ဘယ်လောက်သွားသွား မရောက်
 ဘူး ဖြစ်မှာပဲ’
 ‘တရားပဲ၊ ဘာမှားစရာရှိသလဲ’
 ‘သည်လိုဆိုလျှင် ငါ့ရှင်ကိုမေးမယ်’
 ‘မေးပါ’
 ‘ငါ့ရှင် ရဟန်းကိစ္စပြီးပြီလား’
 ‘ပြီးပြီ’
 ‘တကယ်ပဲ ရဟန်းကိစ္စကို ငါ့ရှင်က ပြီးနေပြီလား’
 ‘ပြီးပါပြီ၊ သေလျှင် ဓာတ်တော်ကျဖို့ပဲ’
 ‘ဪ-အံ့ဩရပါတယ်’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်လိုဖြေကြားတဲ့စကား မကြားရဘူးပဲ ကြားလိုက်ရလို့ပါ’
 ‘နည်းနည်း မေးစမ်းပါရစေ’
 ‘မေးပါ’
 ‘ရဟန္တာဖြစ်ပြီဆိုတော့ လေးမင်လေးဖိုလ် ရပြီးသွားပြီပေါ့နော်’
 ‘ရပြီးပါပြီ’
 ‘အဲဒါ နည်းနည်းပြောစမ်းပါဦး’
 ‘ဘာကိုလဲ’
 ‘သောတာပတ္တိမဂ်ကို ဘယ်လိုဆိုက်လိုက်သလဲ’
 ‘ညာဘက်တင်ပါးဘက်ကနေ ခါးကျောအတိုင်း နားထင်ရောက်
 အောင် နဒီကြောကြီး သွားနေတာရှိတယ်’
 ‘ဟုတ်လား’
 ‘အဲသည်အကြောကြီးအတိုင်း ဒစ်ဒစ်ဒစ်နဲ့ ဖြစ်သွားပြီး တက်လာ
 ခံရတာပဲ’
 ‘သောတာပတ္တိမဂ်က သည်လိုကျတာကိုး’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သကဒါဂါမိမဂ်ဖြစ်တဲ့ ဒုတိယမဂ်ကကော ဘယ်လိုကျတာလဲ’
 ‘အဲဒါကတော့ ဘယ်ဘက်ကနဒီကြောအတိုင်း ညာဘက်ကဖြစ်
 သလို ဖြစ်တာပဲ’
 ‘သကဒါဂါမိမဂ်ကလည်း သည်လိုကျတာကိုး’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သည်လိုဆိုတော့ ငဲ့ရှင်ဟာ လေးမင်လေးဖိုလ်ကျပြီးသူပေါ့နော်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အေး’
 ‘ဘာပြုသလဲ’
 ‘နားလည်နိုင်အောင် ကြိုးစားကြည့်လို့ မရသေးလို့ပါ’
 ‘ဘာကိုလဲ’
 ‘ငါ့ရှင်ကိုပေါ့’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ငါ့ရှင် အလျင်က ပြောခဲ့ဘူးတဲ့စကား တစ်ခုရှိတယ်’
 ‘ဘာလဲ’
 ‘တစ်နေ့ငါ့ကြိမ် တရားတွေအားထုတ်နေတယ်-ဆိုတာပဲ’
 ‘အဲဒါ ဘာပြုသလဲ’
 ‘အခု ရဟန္တာဖြစ်ပြီဆိုတာနဲ့ အဲသည်အဖြစ်က ဆန့်ကျင်နေလို့ပဲ’
 ‘ဘယ်လိုဆန့်ကျင်လို့လဲ’
 ‘ရဟန္တာဆိုတာ ကိလေသာရန်သူခပ်သိမ်းကို ငြိမ်းသတ်ပြီးသူပဲ’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘ဒါကြောင့် ရဟန္တာကို ‘ကတံ ကရဏီယံ’-လို့ ပြောရတယ်’
 ‘အဲဒါက ဘာလဲ’
 ‘လုပ်စရာတွေလုပ်ပြီးသူ ဖြစ်တယ်ပေါ့’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ’-လို့လည်း ဘုရားကဟောတယ်’
 ‘အဲဒါက ဘာတဲ့လဲ’
 ‘ကျင့်သုံးစရာ အကျင့်အကြံတွေလည်း ကျင့်သုံးပြီးသွားပြီပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါတွေက ငါ့ရှင်နဲ့ ဆန့်ကျင်နေတယ်’
 ‘ဘယ်လို ဆန့်ကျင်သလဲ’
 ‘ငါ့ရှင်က တစ်နေ့ငါးကြိမ် တရားထိုင်တယ်၊ တစ်ခါထိုင်လျင်
 သလိပ်တွေ အများကြီး ထွက်ရတယ်’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ အဲဒါ အညစ်အကြေးတွေ ရှင်းနေတာပဲ’
 ‘ရေကလေးတစ်ခွက်သောက်လည်း ဂါထာမန္တန် ကြူးနေသလို
 နေရသေးတာ’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ အဲဒါလည်း ဓာတ်တွေ ရှင်းနေရတာ’
 ‘ဆွမ်းစားမယ်ဆိုလည်း အကြာကြီးပဲ ဆွမ်းကို စိုက်ကြည့်နေတာ
 တွေ လုပ်နေတာ’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ ဓာတ်တွေကို မရှင်းဘဲစားလျင် ရှုပ်ကုန်မှာပေါ့’
 ‘သည်တော့ ငါ့ရှင်မှာတော့ လုပ်စရာတွေ အများအပြားကို ပျာ
 ယာခတ် လုပ်နေရတယ် ဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ပျာယာခတ် လုပ်နေရတာနဲ့ လုပ်စရာအလုပ်တွေ ပြီးပြီ-ဆိုတာနဲ့
 ဘယ်လိုပြေလည်အောင် လုပ်ရမလဲပေါ့’
 ‘ဪ-ဒါလား၊ ရှင်းပေးပါမယ်’
 ‘လုပ်စမ်းပါဦး ငါ့ရှင်ရယ်’
 ‘ရဟန္တာဖြစ်တာကတော့ တကယ်ပဲ ဖြစ်ပြီးတာပါ။ သေလျင်
 ဓာတ်တော်ကျဖို့ပဲ ရှိပါတယ်၊ ဘာမှ မရှိတော့ပါဘူး’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘ဒါပေမဲ့-’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အင်း’

‘ရဟန္တာဖြစ်ပေမဲ့ ကိုယ်သိတဲ့တရားကို သူများနားလည်အောင်
မဟောတတ်ဘူး’

‘ဟုတ်တာပဲ၊ ငါ့ရှင် ငါတို့ကို ဟောချင်တာတောင် မဟောနိုင်ဖြစ်
နေတာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်၊ ဘုန်းကြီးကို သည်တရား ရစေချင်တာပဲ၊ ဒါပေမဲ့
မပေးတတ်ဘူး’

‘အေး-ဒါ အမှန်ပဲ’

‘သည်တော့-’

‘ဘာပြုလဲ ပြောပါ၊ ရပ်မနေပါနဲ့’

‘ရဟန္တာဟာ ကိုယ့်ကိစ္စပဲ ကိုယ်ပြီးတယ်’

‘အင်း’

‘သူများအကျိုး ဘာမှ မဆောင်နိုင်ဘူး’

‘ဪ-’

‘လူတွေရဲ့ စားဝတ်နေရေး အကူတွေကို ယူနေတော့ လူတွေရဲ့
အကျိုးကို သယ်ပိုး ဆောင်ရွက်ချင်တယ်’

‘သည်စိတ် ပေါက်ရမှာပေါ့’

‘အဲသည်စိတ်ပေါက်တယ်’

‘ကောင်းသားပဲ၊ ဒါ-လူကောင်းတွေပေါက်တဲ့စိတ်ပဲ’

‘သည်တော့’

‘အင်း’

‘ဘာလုပ်ရမလဲ စိတ်ကူးတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဖြေဘယ်လိုရမလဲ’
 ‘တရား ဆက်အားထုတ်မယ်လို့ပဲ ရတယ်’
 ‘တရားက ရပြီးပြီပဲ မဟုတ်လား’
 ‘ရဟန္တာဖြစ်အောင်တော့ ရပြီးပြီပေါ့’
 ‘ဒါ-ဆုံးပြီပဲ’
 ‘မဆုံးသေးဘူး’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘တရားမှ မဟောနိုင်သေးပဲ’
 ‘ဒါကတော့ အလေ့နည်းသေးလို့ပဲ ဖြစ်မှာပေါ့’
 ‘မဟုတ်ဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ဉာဏ်နည်းသေးလို့ပဲ’
 ‘ဘာဉာဏ်လဲ’
 ‘ဘုရားဉာဏ်’
 ‘ဟာ’
 ‘အခု အဲသည်ဉာဏ်ရအောင် အားထုတ်နေတာ’
 ‘အမလေး’
 ‘အဲဒါ တကယ်ပဲ’
 ‘ဘုရားက ဖြစ်ဦးမှာလား’
 ‘ဖြစ်မှာပေါ့’
 ‘ဘယ်တော့လဲ’
 ‘အခုပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အင်း’

‘ဘာလဲ’

‘ငါ့ရှင်ကို အခုလို ပြောဆိုဆက်ဆံရတာ လူကောင်းကလေးအ
ဖြစ် ဘယ်လောက်ကြာအောင် မြင်ခွင့်ရဦးမယ် စဉ်းစားမိလို့ပါ’

၈၀။ မြစ်ငယ်မြို့ မြစ်တူးရွာ ဆေးဆရာကြီး ဦးဘသော်အိမ်၌
ဦးဘသော်အား ရှင်ဉာဏပြောသော တရားဂုဏ်ရည် စကား

‘ဦးခင်မောင်မွေးနေ့တရား ဆွေးနွေးပွဲ ဘယ်လိုလဲဘုရား။ အမိန့်
ရှိပါဦး’

‘ဘာကိုလဲ ဘုရား’

‘သူ့မွေးနေ့မှာ သူ့တိုက်ရှေ့လမ်းပေါ်မှာ မဏ္ဍပ်ထိုးပြီး မန္တလေးနဲ့
မြစ်ငယ်ဝန်းကျင်က တရားသမားတွေစုပြီး တရားဆွေးနွေးပွဲ လုပ်မယ်။
အဲဒါ ဦးဇင်းကိုလည်း ပါဝင်တက်ရောက်ပေးရမယ်-လို့ပေါ့’

‘ဘုန်းကြီး လက်ခံလိုက်ရောလား’

‘ငြင်းတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့၊ မရဘူးဗျာ။ တအားတောင်းဆိုနေတယ်။
လူတွေစုပြီး တရားစကား ပြောဆိုတာမှာ မပါဝင်ခဲ့ဖူးဘူး။ သည်တော့
ကြောင်စီစီနဲ့ မလာပါရစေနဲ့ ပြောတယ်။ ဒါလည်း မရဘူး’

‘ဒါနဲ့ ဘုန်းကြီးဝန်ခံရောလား’

‘လွယ်လွယ်တော့ ဝန်ခံဘူး’

‘ဘယ်လိုပြောပြီး ဝန်ခံတာလဲ’

‘အဲသည်ပွဲမှာ ဦးဇင်းကို သဘာပတိနေရာပေးလျင် လာခဲ့မယ်
လို့ပေါ့’

‘ပေးမယ် ပြောသလား’

‘ပြောတယ်။ ဒါနဲ့ပဲ အဲသည်ပွဲထဲ ရောက်ခဲ့တာပဲ’

‘သူ့တိုက်ရှေ့မှာ မဏ္ဍပ်ကြီးထိုးလို့ပဲ’

‘ဟုတ်တယ်။ အဲသည်မဏ္ဍပ်ထဲမှာ လူတွေလည်း အတန်အသင့်
 ရောက်နေကြတယ်။ ဦးဇင်းလည်း သဘာပတိနေရာ ဝင်ထိုင်ရတယ်’
 ‘အခမ်းအနားမှူးက ဘယ်သူလဲ’
 ‘ဦးလှသိန်းရဲ့ရှေ့ထွက်ကြီးလေ၊ ဦးကျော်ဖေ’
 ‘သူက အခမ်းအနားမှာ လူစုံတော့ ဖွင့်ဖို့ ဘုန်းကြီးကို မိန့်ခွန်း
 အချွေခိုင်းမှာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဘုန်းကြီးက ဘာတွေပြောသလဲ’
 ‘ပြောဖို့ စဉ်းစားပြီးသားတော့ရှိတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ နည်း
 နည်းထိထိမိမိ ပြောဖြစ်တယ်’
 ‘ပြောဖို့ရည်ရွယ်ချက် မရှိဘဲနဲ့ ဘာဖြစ်လို့ သဘာပတိလုပ်မယ်
 တောင်းဆိုတာလဲ’
 ‘လူတွေနဲ့ ဒူးတင်ပေါင်တင် ဆွေးနွေးခံရမှာ ရှက်နိုးလို့ပဲ’
 ‘သည်လိုတော့ လုပ်ပါ့မလား’
 ‘မပြောတတ်ဘူးလေ’
 ‘သဘာပတိဖြစ်တော့ မိန့်ခွန်းက ပြောရတော့မယ်’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ သိပ်ကြီး စိတ်ထဲမှာ ဝန်လေးကျပ်တည်းသွားတာ
 တော့ မဖြစ်ပါဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ကိုယ်မှာချင်တာလေးတွေ မှာခွင့်ရမှာဖြစ်တာ အောက်မေ့မိလို့ပဲ’
 ‘ဘာမှာချင်တာလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တရားဆွေးနွေးတဲ့အခါ သိပ်ကြီးရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် ငြင်းခုံတာ
မျိုး မဖြစ်ဘို့ပေါ့’

‘အဲဒါ မှာသလား’

‘မှာတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘တရားဆွေးနွေးပွဲတွေ မတက်ဖူးဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ကြားဖူးတယ်၊
ငါးစိမ်းသည်တွေ ငါးလှသလို ငြင်းကြခုံကြတယ်-လို့ပဲ။ သည်ပွဲမှာ သည်
လိုမလုပ်ကြဖို့ လိုပါတယ်လို့ပေါ့’

‘မလုပ်နဲ့ ပြောတာပဲလား’

‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဘာလုပ်သလဲ’

‘မလုပ်နိုင်အောင် အချက်အလက်တွေ ချပေးထားတယ်’

‘အချက်အလက်ချပေးဖို့ စိတ်ကူးပြီးသား ရှိသလား’

‘အဲသည်ကျမှ ပေါ်တာ’

‘အဲသည်အချက်တွေက ဘာတွေလဲ’

‘တရားဂုဏ်ရည်ခြောက်ပါးပဲ’

‘အဲဒါက ဘယ်လို သတိရလာလို့လဲ’

‘တရားဆွေးနွေးကြတယ်ဆိုတာ တရားအစစ်အတုခွဲခြားဖို့ ပြော
ကြားကြတာတွေလို့ တွေးမိတယ်’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘အတုအစစ်ကို ဘာနဲ့ခွဲမလဲ၊ ငါ့ကို အခွဲခိုင်းလျင် ငါက ဘာနဲ့
ခွဲမလဲ။ ဒါကို အပြေးအလွှားပဲ စဉ်းစားတယ်’

‘ဟုတ်တယ်။ ဒါ-စဉ်းစားစရာပဲ’
 ‘စဉ်းစားစရာကောင်းပေမဲ့ အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့-ပဲ။ အလျင်က မစဉ်း
 စားမိဘူး’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’
 ‘မစဉ်းစားမိတာမှာလည်း အပြစ်တော့ မပြောရဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘ကိုယ် သင်ကြားနာယူ မှတ်သားထားရတဲ့ တရားကို ဘယ်လို
 အသုံးချမယ်လို့ စိတ်ကူးဖူးတာ မဟုတ်ဘူး’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သည်တော့ အသုံးမှ ကျပါ့မလားလို့ ပူပန်တာလည်း မဖြစ်ဘူး’
 ‘ဟုတ်တာပဲ’
 ‘ပြီးတော့ ကိုယ့်တရားကို သံသယလည်း မဝင်ဖူးဘူး’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘လုံးဝအမှန်တွေပဲလို့ သန္နိဋ္ဌာန်ကျပြီးသား ဖြစ်နေတယ်’
 ‘ဟုတ်တယ် ဘုရား’
 ‘သည်တော့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် အတုအစစ်ခွဲရမည့်ပြဿနာ မပေါ်
 ဘူး။ သည်တော့လည်း ဘာနဲ့စိစစ်ရမယ်ဆိုတဲ့ ပြဿနာလည်း မပေါ်ဘူး’
 ‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’
 ‘အခုလို တရားဆွေးနွေးပွဲဆိုတဲ့ ပြဿနာပေါ်လာတော့ အထူး
 အားဖြင့် သည်ပွဲမှာ ငြင်းကြခုံကြတာ မဖြစ်စေချင်ဘူး။ မဖြစ်အောင်
 ဘာလုပ်ရမလဲ။ သည်ပြဿနာပေါ်လာတော့ တရားအတုအစစ် ဘာနဲ့
 ခွဲမလဲလို့လည်း စဉ်းစားမိတာပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တင်ပါ ဘုရား’
 ‘သည်တော့ ရွှေအတုအစစ်ကို ဘာနဲ့ခွဲသလဲလို့ အတွေးပေါ်
 တယ်’
 ‘ဘာနဲ့ခွဲသလဲ ဘုရား’
 ‘ရွှေဂုဏ်ရည်နဲ့ ခွဲတာပဲလို့ အဖြေထွက်တယ်’
 ‘ဘယ်လိုဂုဏ်ရည်လဲ ဘုရား’
 ‘ရွှေဟာ ဝါတယ်၊ ပျော့တယ်၊ ဘယ်လောက်ထားထား အကြေး
 အညှော် မတက်ဘူး၊ ငရဲမီး မစားဘူး။ ဒါတွေဟာ ရွှေရဲ့ တခြားနဲ့ကွဲပြား
 တဲ့ ဝိသေသတွေပဲ။ ဒါ ဂုဏ်ရည်တွေပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘တရားအတုအစစ်လည်း တရားဂုဏ်ရည်နဲ့ ခွဲရမှာပဲ သတိရ
 တယ်။ အဲဒါနဲ့ပဲ အဲသည်မှာ ပြောရတယ်’
 ‘ဘယ်လို ပြောတာလဲ’
 ‘တရားဆွေးနွေးတဲ့အခါ မငြင်းမခုံရအောင် တရားဂုဏ်ရည်မီတဲ့
 တရားတွေကို ဆွေးနွေးကြရမယ်-လို့ပဲ’
 ‘တရားဂုဏ်ရည်ကို ဘယ်လို ဖော်ထုတ်သလဲ’
 ‘ဘုရားရဲ့တရားမှာ ဂုဏ်ရည်ခြောက်ပါး ရှိတယ်၊ ပဌမဂုဏ်ရည်
 ဟာ ‘သွာက္ခာတ’-ဖြစ်တယ်’
 ‘အဲဒါက ဘာလဲဘုရား’
 ‘သူများအပြစ်တင် ကဲ့ရဲ့လို့မရအောင် ကောင်းတဲ့စကား’-လို့ ဖြစ်
 တယ်။ ခင်ဗျားတို့ ဆွေးနွေးကြတဲ့တရားဟာ စကားကောင်းအင်္ဂါနဲ့ ပြည့်
 စုံတာ ဖြစ်ကြရမယ်-လို့ပြောရတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒုတိယဂုဏ်ကော ဘုရား’

‘သန္တိဋ္ဌိက’-ဖြစ်တယ်၊ ကောင်းရုံနဲ့ မပြီးဘူး။ ‘ကိုယ်တိုင်မြင်နိုင်တဲ့ အရာ’ ဖြစ်ဖို့လည်း လိုတယ်။ အဲဒါနဲ့ပြည့်စုံတဲ့တရား ဖြစ်အောင် ဆွေးနွေးကြဖို့ပါ’

‘တတိယဂုဏ်ရည်ကော ဘုရား’

‘အဲဒါက ‘အကာလိက’ဖြစ်တယ်။ ဘုရားတရားဟာ ‘ကာလရဲ့ အတိုက်အစားမခံရတာ’-ဖြစ်တယ်။ ဆွေးနွေးကြတဲ့တရားတွေဟာ ကာလအတိုက်အစား မခံရမည့်ဟာတွေ မဖြစ်ဖို့ ကြိုးစားရမယ်ပေါ့’

‘စတုတ္ထဂုဏ်ရည်ကော ဘုရား’

‘ဧဟိပဿိက’-ဟာ ‘သူများကို ပြလို့ရတယ်’-ဆိုတဲ့အဓိပ္ပါယ်ရှိတယ်။ ကိုယ်ဆွေးနွေးမည့်တရား သူများပြလို့ရတာဖြစ်ဖို့လည်း သတိထားကြရမယ်’

‘ပဉ္စမဂုဏ်ရည်က-’

‘ဩပနေယျိက’- ‘ကိုယ်တိုင်ကျင့်လို့ရတဲ့တရား’ဖြစ်ရမယ်။ ကိုယ်တင်ပြတဲ့တရားဟာ လုပ်လို့ရတာဖြစ်ဖို့ လိုတယ်’

‘ဆဋ္ဌဂုဏ်ရည်ကော ဘုရား’

‘သည်-နောက်ဆုံးဂုဏ်က ‘လက်တွေ့အကျိုးခံစားရမယ်’-ပဲ။ ရှေ့ရှေ့ဂုဏ်တွေနဲ့ ပြည့်နေဦးတော့။ လက်တွေ့မခံစားရလျင် ငြင်းခုံရလိမ့်ဦးမယ်။ သည်လိုမဖြစ်အောင် လက်တွေ့အကျိုးရမည့် အရာမျိုးဖြစ်အောင် ကိုယ်တင်ပြမည့်တရားကို စိစစ်တင်ပြကြပါလို့ ပြောရတယ်’

‘သည်ပြောချက်နဲ့ညီလျင် မငြင်းခုံဘူးလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်။ ငြင်းခုံတယ်ဆိုတာ ဂုဏ်ရည်တစ်ချက်လောက်နဲ့ တင်ပြတော့ ကျန်ဂုဏ်ရည်တွေလိုနေတာ တွေ့သူက အဲသည်ဂုဏ်တွေ လိုနေလို့ တင်ပြတာပဲ’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘ရွှေကိုပြလျင် ဝါရုံနဲ့ ရွှေလို့ပြလျင်၊ ပျော့ရဲ့လားနဲ့ ကြည့်မှာပဲ။ ပျော့ရဲ့ ဝါရုံနဲ့ပြလာလျင်လည်း ငရဲမီးအစားခံရဲလားနဲ့ ကြည့်မှာပဲ။ အစစ သည်လိုပဲ သူ့ရှိတဲ့ဂုဏ်ရည်တွေစုံရဲ့လားနဲ့ ကြည့်မှာပဲ။ မဲနေတယ်ဆိုလျင် အတုဖြစ်နေလို့ပေါ့’

‘အဲဒါနဲ့ သူတို့ ဆွေးနွေးကြရောလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်၊ တစ်ကျိတ်ကျော်ပဲ ဆွေးနွေးကြတယ်’

‘မငြင်းကြဘူးလား ဘုရား’

‘မငြင်းကြဘူး’

‘ဂုဏ်ရည်တော့ မိကြရဲ့လား ဘုရား’

‘ဘယ်မီမလဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့ မငြင်းကြတာလဲ’

‘လန့်ပြီး ထိန်းသွားကြလို့ပေါ့’

‘ဘယ်လိုထိန်းတာလဲ’

‘သိပ်ကြီးသေချာတယ်လို့ ယူဆတဲ့ အရာကလေးကိုပဲ သိနေ အောင် သေသေသပ်သပ် တင်ပြတာပေါ့’

‘တပည့်တော်တို့ဆရာကြီး မြစ်တူးဆရာမောင် ပါသေးလား’

‘အစဦးဆုံးပဲ’

‘သူက ထိန်းရဲ့လား’

‘ထိန်းပြီလား’

‘သည်လူက တရားပွဲတွေမှာ နွားရိုင်းခတ်သလို ဖွာလံကျဲ လုပ်
သွားတတ်တာ’

‘ဟုတ်တယ်၊ သူက တရားတတ်၊စာတတ် လောကီပညာလည်း
အမြင်ရှိတဲ့ ဆေးဆရာ၊ ဘုန်းကြီးလူထွက်ကြီး မဟုတ်လား’

‘သူ-ဘာကြောင့်ငြိမ်တာ ထင်သလဲ’

‘ကြောက်လို့ပေါ့’

‘ဘာကိုလဲ’

‘မမျှော်လင့်တဲ့ ဦးဇင်းတို့ ပြောဆိုမှန်ကန်ချက်ကိုပေါ့’

‘အဲသည်လို ထင်သလား ဘုရား’

‘သူမှမဟုတ်ဘူး၊ ရွှေမြို့တော်က သာသနာပိုင်ဖြစ်လည်း သည်
စကားကို ကဖျက်ယဖျက်လုပ်လို့ မရဘူး’

‘ဒါကို သူသိပုံပဲ’

‘သိနိုင်တဲ့အနေအထား ရှိတယ်’

‘ဆွေးနွေးချိန် ဘယ်လောက်ကြာလဲ ဘုရား’

‘လေးနာရီ’

‘တင်ပြချက်တွေ တစ်ယောက်တစ်ပေါက် မနေဘူးလား’

‘မနေဘူး’

‘ဘယ်မှာသွားတူလဲ ဘုရား’

‘အနတ္တ-ပေါ့’

‘အားလုံး အနတ္တဆိုက်အောင်ပဲ ဆွေးနွေးသွားကြသလားဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်၊ ဆုံးတော့ အခမ်းအနားမှူးက အခမ်းအနား ရုပ်
သိမ်းပေးဖို့ပြောတယ်’

‘ဘာပြောလဲ ဘုရား၊ အပိတ်မိန့်ခွန်းပေါ့’

‘ခင်ဗျားတို့ ဆွေးနွေးသွားတာတွေဟာ ပဌမလူကဘာ၊ နောက်
ဆုံးလူက ဘာဖြစ်တယ်ပေါ့။ ချုပ်လိုက်လျင် တူနေတဲ့အတွက် သည်ဆွေး
နွေးပွဲကြီး အောင်မြင်စွာပဲ ပြီးဆုံးကြောင်း မှတ်ရမယ်။ ဒါပေမဲ့ နောက်ဆုံး
အဖြစ် ဦးဇင်းပြောချင်တယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်’

‘ဘာပြောလဲ ဘုရား’

‘သည်ဆွေးနွေးချက်တွေ ကြားရတော့ ငယ်ငယ်က အမေပြော
တဲ့ ပုံကလေးကို သတိရတယ်လို့ပဲ’

‘ပုံက ဘယ်လိုလဲ’

‘အမေ့ကို ပုံပြောဖို့ ပူဆာလွန်းတော့ အမေ့မှာ ပုံကုန်နေပုံပဲ။
ဒါပေမဲ့ မပြောမဖြစ်ပြောတာက ဟိုးရှေးရှေးတုန်းကလို့ပဲ စတယ်။ ပုံရဲ့
ကာလ ခင်းပြီးသွားတော့ သူ့ဇာတ်ကောင် ထုတ်လာတယ်။ ဇာတ်ကောင်
က ဘာလူကြီးတစ်ယောက်ရှိတယ်လို့ပဲ။ ဇာတ်ကောင်ဘာ ဆူကြုံနိမ့်မြင့်
မပါဘူး။ ဆက်ပြောတာက ဘာဓားကြီးကိုထမ်းပြီး ဘာတောထဲ သွား
တယ်။ အဲသည်မှာ ဘာပင်ကြီးက ဘာသီးတွေ သီးနေတယ်။ ဘာလူကြီး
က ဘာဓားနဲ့ ခုတ်ချလိုက်တာ ဘာမှမဟုတ်ဘူးလို့ ဖြစ်သွားတယ်။ အခု
လည်း ဆွေးနွေးကြတဲ့တရားတွေဟာ ဘာလူကြီးက ဘာပင်ကြီးကို ဘာ
ဓားကြီးနဲ့ခုတ်လို့ ဘာမှမဟုတ်တာကြီး ဖြစ်သွားသလိုပဲ။ ဘာမှမဟုတ်
ဘူး၊ အနတ္တလို့ ဖြစ်သွားတယ်’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာမှမဟုတ်တာကြီးကို ဘာအတွက်များ လုပ်နေကြသလဲ
မပြောတတ်အောင်ပဲ။ ဘာမှမဟုတ်လျှင် ဘာမှမလုပ်ဘဲ ပစ်ထားဖို့ပဲ
မကောင်းကြဘူးလားလို့ ပြောခဲ့တယ်’

‘ဘုန်းကြီး နုကိုယ်က သည်လိုမြင်ထားသလား’

‘ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း ဝေဖန်တဲ့အပိုင်းဆီကတော့ သည်သဘော သုံး
သပ်ဖူးတာပေါ့’

‘သည်ဆိုတော့ ဆွေးနွေးပွဲပြီးရောပေါ့’

‘မပြီးတတ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုဖြစ်သေးလဲ’

‘အခမ်းအနားမှူးက ရင်ပတ်စုံထုပြီး မကျေစကား ပြောလေရဲ့’

‘အံ့ဩစရာပဲ’

‘သည်ထက် အံ့ဩရမှာရှိသေးတယ်’

‘ဘာလဲ ဘုရား’

‘တရားသမားတွေ ညစာစားပြီးအကုန်ပြန်ကြတာပဲ ညတရား
မနာကြတော့ဘူး’

‘ညဘုန်းကြီးဟောတော့ တပည့်တော်လာတာပဲ’

‘အဲဒါ တခြားပရိသတ်ပဲ၊ ပွဲရှင်ဦးခင်မောင်ကိုယ်တိုင် ဦးဇင်းတို့ကို
ထွက်မတွေ့တော့ဘူး။ ရွှေမြင်တင်ဘုန်းကြီးက ထီးထက်ထီးလုပ်တယ်လို့
ပြောတယ်လို့ သိရတယ်’

‘ကောင်းတယ် ဘုရား’

‘အင်းပေါ့’

၈၁။ ဝက်လက်မြို့နယ်၊ လှတောရွှေကျင်ရွာ၌ ဦးဆင်အား ရှင်ဉာဏ
ပြောသော မြစ်ငယ်ဆွေးနွေးပွဲစကား

‘ဘုန်းကြီးတရားပွဲ ဖြစ်ဖို့ ကြိုးစားရတာ အမောပဲ၊ ရွှေမြင်တင်
ဆိုလို့ ရွှေမြင်တင်တွေကလည်း ပေါလိုက်တာ’

‘ဘယ်ဆီမှာ ရှိသေးလို့လဲ’

‘မုံရွာဘက်လည်း ရှိတယ်၊ စဉ့်ကူးဘက်လည်း ရှိတယ်။ အဲသည်
တွေလည်း စုံစမ်းတယ်။ မန္တလေးတောင်၊ စစ်ကိုင်းတောင်တွေလည်း
စုံစမ်းတယ်’

‘ရွှေမြင်တင်တောင် သဲလွန်စက ဘယ်ကရတာလဲ’

‘ဘုန်းကြီးနဲ့ မန္တလေးက တရားပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ ဆွေးနွေးပွဲ လေးခွေ
ကို နာရရာက သိရတာပဲ။ အဲသည်ကြိုးခွေက ဟိုဘက်ရွာကလူ မန္တလေး
ကဆက်ပြီး ပါလာတာပဲ’

‘အဲသည်ကြိုးခွေလာလမ်း လိုက်ရမှာကိုး’

‘အဲဒါကလည်း ပြတ်နေတယ်၊ ဘယ်သူတွေလို့ သိတာ မဟုတ်
ဘူး’

‘ဒါဆိုတော့ ခက်သွားတာပေါ့’

‘အခုတော့ တွေ့ရပါပြီ၊ သည်လိုတွေ့တဲ့အချိန် အဲသည် တရား
ကြိုးခွေ ဖြစ်လာရခြင်းအကြောင်း ဦးဆုံးနည်းနည်း ပြောပေးပါဦး ဘုရား’

‘အဲဒါလည်း တရားပါပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဦးဇင်းမှာ တပည့်မတစ်ယောက် ရှိတယ်။ သူက မလှမြိုင် လို့ ခေါ်တယ်။ မြစ်ငယ်မှာနေတာပဲ။ သူက သည်ဆွေးနွေးပွဲ စတာပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘သူက မန္တလေးမှာ အကြောင်းအားလျော်စွာ တရားဆွေးနွေးပွဲ နားထောင်မိရာက မေးခွန်းတစ်ချို့ ပြန်မေးမိတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ ဆရာအညွှန်ခိုင်းခံရပြီး ညွှန်တော့ ရွှေမြင်တင်ဘုန်းကြီးကို ဆွဲရမ်းပစ်မယ် ကြုံးဝါးပြီး မလှမြိုင်နဲ့ အချိန်းအချက်လုပ်ခဲ့တာပဲ’

‘ဘုန်းကြီးကို မေးမနေဘူးလား’

‘မမေးဘူး၊ ဘယ်ရက် မြစ်ငယ်အရောက် လာပေးပါ။ ဘယ်သူ တွေကို သူချိန်းထားတယ်လို့ အကြောင်းကြားပေးတယ်’

‘ဘုန်းကြီးက သွားရောလား’

‘သွားတာပေါ့။ မြစ်ငယ်တကာ တချို့က စိတ်ဝင်တစား စီစဉ်နေ ကြတယ်’

‘သူတို့လည်း အဲသည်နေ့မှာ လာကြသလား’

‘ဟုတ်တယ်။ ကားကလေးတစ်စီးနဲ့ပဲ။ (၁၁)နာရီလောက်မှာ ရောက်ကြတယ်။ လူရှစ်ယောက်လောက်ပဲ’

‘ဘယ်သူတွေလဲ ဘုရား’

‘မန္တလေးက ဦးကိုရင်၊ ဦးတင်မောင်တို့လူသိုက်နဲ့ မြစ်ငယ်က ဦးချစ်စိန်ဆိုတဲ့သူနဲ့ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးတို့လည်း ပါတယ်’

‘ဆွေးနွေးကြရောလား ဘုရား’

‘ဘယ်လိုဆွေးနွေးရမယ် ညှိရတာက နှစ်နာရီလောက် ကြာ တယ်။ နောက်ဆုံးမှ သူတို့က တစ်ယောက်ချင်းတင်ပြမယ်။ အဲဒါကို

ဦးဇင်းက ချေပ,ထောက်ခံ တစ်ခုခုလုပ်ရမယ်ဆိုတာနဲ့ ဈေးတည့်ပြီး ဆွေး
နွေးကြတာပဲ’

‘ဘယ်သူလဲ၊ ပဌမဆုံးဆွေးနွေးသူက’

‘ပန်းရံဦးဘို ဆိုသူပဲ’

‘ဘုန်းကြီး သူတင်ပြချက်ကို အလွယ် ခေါင်းခါတယ်နော်’

‘မပြီးဘူး၊ ဒါကို သူတို့လည်း သိနေကြတာပဲ။ ပွဲယိုင်အောင် လုပ်
တာပဲ။ သည်လိုလုပ်တာ တရားပါတယ်’

‘ဘယ်လို ပွဲယိုင်စေတာလဲ’

‘ဗရုတ်သုတ်ခဆိုတော့ စကားတွေ ဖရိုဖရဲဖြစ်အောင်ပေါ့’

‘အလယ်လောက်မှာ ဦးချစ်စိန်ဆိုသူ ပြောတာကြီးက ကြောက်
စရာကြီးပဲ’

‘ဟုတ်တယ်၊ ခင်ဗျားတို့က ထိုးလိုက်မယ်၊ ခတ်လိုက်မယ်နဲ့ ပြီး
တော့ ခင်ဗျားတို့က လည်စင်းခံသွားတယ်လို့ သူ့အဖွဲ့က လူတွေကို အပြစ်
ပြောသွားတယ်’

‘သူက ဘုန်းကြီးကို တွယ်တော့မယ်ဆိုတာ မြင်ရတယ်။ အဲဒါ
ဘယ်လို ရှင်းလိုက်တာလဲ ဘုရား’

‘သူမေးတာက ‘ပရမတ္ထသစ္စာသမားတွေဟာ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်
တယ်’-လို့ ဦးဇင်းဟောခဲ့ချက် မကျေနပ်လို့ ထုချေခိုင်းတာပဲ’

‘ဟုတ်တယ် ဘုရား’

‘ဒါကတော့ ဦးဇင်းရဲ့ခွင်ပဲ၊ သိလို့ ပရိသတ်ရှေ့မှာ အော်ကြီးဟစ်
ကျယ် ပြောထားတဲ့ဟာပဲ။ အလွယ်တကူပေါ့’

‘ဘုန်းကြီးချေပချက်ကို အထွန့်မတက်နိုင်တော့ သူကလည်း
လျော့လျော့ကြီး ဖြစ်သွားလိုက်တာ သူများက သူပြောသလိုပြောတာ
ခံရတဲ့အထိပဲ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဦးကိုရင်ဆိုသူက ပြောတာက ဘာလဲ၊ သူတို့တရားရတယ် ထင်
နေတာတွေ လောကဓံနဲ့တွေ့မှ မရမှန်းသိရတယ် ပြောတာလား’

‘ဟုတ်တယ်၊ အဲသည်အဓိပ္ပါယ်ပဲ ဖြစ်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆွေးနွေး
ပွဲအဆုံးမှာ သူက သရေဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့စကားမျိုး ပါးနပ်စွာပြောတယ်’

‘ဟုတ်တယ်၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဖြည်ပြကြပြီး မကြိုက်ကြတော့
ကိုယ့်ဟာကိုယ် ပြန်သိမ်းကြတယ်-ဆိုပဲ။ ဘာပြန်သိမ်းတာလည်း မသိ
အောင်ပဲ ဘုရား’

‘ဒါကြောင့် ဒါကျေသွားအောင် ဦးဇင်းက နိဂုံးစကား လုပ်ရတာပဲ’

‘ဘယ်လိုလုပ်တာလဲ ဘုရား’

‘အခု-ဦးဇင်းတို့စကားပြောခဲ့ကြတာ အချိန်တွေလည်း အများ
ကြီးကုန်ခဲ့ပြီ။ စကားပြောကြသူတွေဟာလည်း လူကြီးလူကောင်းတွေပဲ။
သည်လိုလူတွေ သည်လောက်ကြာကြာကြီး စကားတွေပြောတာ ဘာ
အနှစ်သာရမှ ထွက်မလာဘူးဆိုတာ မလှပဘူး’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘ဒါကြောင့် သည်လိုမဖြစ်ရအောင် ဦးဇင်းတို့ဆွေးနွေးချက်ရဲ့
ပူးတွဲထုတ်ပြန်ချက်ကလေးတစ်ခု ထုတ်ပြန်နိုင်ဖို့ ကောင်းပါတယ်’

‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါအတွက် ထုတ်ပြန်နိုင်ကောင်း ထုတ်ပြန်နိုင်စရာရှိတဲ့ အချက်
ကလေးတစ်ခု ဦးဇင်းက အဆိုပြုကြည့်ချင်ပါတယ်လို့ ပြောတယ်’

‘သူတို့က ဘာပြောကြလဲ ဘုရား’

‘ပြောပါလို့ ပြောကြတယ်’

‘ဘာပြောတာလဲ ဘုရား’

‘လောကကြီးမှာ တရားဆိုတာရှိပါတယ်။ အဲသည် တရားဆိုတာ
ဟာ ဟိုဟိုသည်သည်တွေထက် ‘မတရားရဲ့ ပြောင်းပြန် ဆန့်ကျင်ဘက်
အရာများသာ ဖြစ်တယ်’-ဆိုတဲ့အဆိုကို ဦးဇင်းက တင်ပါတယ်။ ဒါကို
ကျေနပ်ကြလျှင် အားလုံး သာဓုခေါ်ပေးခြင်းနဲ့ ဖော်ပြပေးကြပါလို့ပဲ’

‘သာဓု ခေါ်ကြတာပဲမဟုတ်လား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်၊ သာဓုခေါ်ကြပါတယ်။ သည်လိုဆိုတော့ သည်တ
ရားပွဲရဲ့ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် သဘောတူတဲ့ အရာဟာ ‘မတရားရဲ့ ပြောင်းပြန်
ဆန့်ကျင်ဘက်အရာဟာ တရားဖြစ်တယ်’-ဆိုတာပဲ ဖြစ်သွားပြီ မဟုတ်
လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား၊ သူတို့ရဲ့ သည်-အတည်ပြုချက်ဟာ သူတို့
လက်ဦးက တင်ခဲ့တာတွေကို ပျက်ပြယ်စေတာကို သဘောမှ ထားရှိကြ
လေရဲ့လား မသိဘူးဘုရား’

‘အစတော့ သိမှာမဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘သည်သူတွေ ဘဿာရာမလို့ခေါ်တဲ့ စကားပြောရမှုကို အရ
သာခံနေကြတယ်’

‘တပည့်တော်ကိုများ ချိတ်ပြောလိုက်တာလား ဘုရား’
 ‘ခင်ဗျားတို့ လှတောသားကလည်း စကားခပ်ကြွယ်ကြွယ်ဆို ထိ
 သွားလည်း မတတ်နိုင်ဘူး’
 ‘သည်သူတွေ နောက်တော့ သိမလား’
 ‘သိရမှာပေါ့။ စကားဆိုတာ ပြောပြီးပျောက်သွားတာမှ မဟုတ်
 တာပဲ။ မတရားရဲ့ ပြောင်းပြန်ဟာလည်း တရားဆိုတာ သူတို့ဆိုက်မှာပါ’

၈၂။ ဝက်လက်မြို့နယ်၊ လှတော ရွှေကျင်ရွာ၌ ဦးဆင်အား ဒုတိယ
အကြိမ် ရှင်ဉာဏပြောသော ပျက်တဲ့နေရာကြည့် စကား

‘ဦးဆင် ဘယ်လိုလဲ၊ ဦးဇင်းတို့ညွှန်ပြချက် တရားကလေးတွေ
နားချိုနိုင်သွားပြီလား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ပဌမအကြိမ်မှာ ဘိုးဆင်ပဲ ဦးဇင်းတို့ကို တရားဟောပေးဖို့ သဲ
ကြီးမဲကြီး ရှာပြီးတော့ ပင့်ခေါ်တယ်။ ဘိုးဆင်ပဲ သံပုံးတီးထုတ်သလို
လုပ်တယ်နော်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဦးဇင်းတို့ကို ဘယ်သူက ဆွေးနွေးရမယ်။ ဘယ်စကားရောက်
လျင် ဘယ်သူဝင်နဲ့ နောက်ကွယ်က စီစဉ်နေတာ သိပါတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲသည်သူတွေပဲ သဘောကျပြီး ဘိုးဆင် သဘောမကျခဲ့ဘူး’

‘မကျဘူး ဘုရား’

‘နောက်ဆုံးတော့ ဘိုးဆင်လူတွေနဲ့ ဘိုးဆင်ပဲ တခြားစီ ဖြစ်သွား
ခဲ့တယ်နော်’

‘သူတို့က တပည့်တော်ကို ပြန်ပြီး အပြစ်တင်လာကြတယ်။
‘ဟုတ်သားပဲ၊ ကျုပ်တို့က ဘယ်လိုဖြစ်နေတယ်’ ဆိုတာမျိုးပေါ့။ တပည့်
တော်စိတ်ထဲမှာ သည်လို မထင်ဘူး။ သူတို့ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ အောက်
မေ့တယ်’

‘ဘိုးဆင်ဖြစ်နေတာ သိပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ညတရားဟောတော့လည်း နာလို့မရဘူး’

‘သိတယ်၊ အိမ်ပြန်အိပ်နေတယ်ဆိုတာ သိတယ်။ နားမဝင်တဲ့ လုပ်ငန်းကလည်း နားထောင်ရအခက်သား မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘တပည့်တော်မိတ်ဆွေတွေရဲ့ အပြစ်တင်တာတော့ တပည့်တော် က ကြိတ်ခံနေရပြီပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ ခင်ဗျားခက်ခဲနေတာ သိရတယ်။ ဒါကြောင့် မပြန် ခင်မှာ ဘိုးဆင်ကို သီးသန့်မေးခွန်းထုတ်ခဲ့တာ မှတ်မိလား’

‘ဘယ်မမှတ်မိပဲ နေပါ့မလဲ ဘုရား’

‘ဘိုးဆင်တို့ဟာ လူကောင်းတွေပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကောင်းထက်ကောင်း အောင် အကောင်းရှုလိုက်ကြတာ အကောင်းမတွေ့ဘဲ အပျက်တွေ့ကြ တာ’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အပျက်တွေ့တော့ ဘိုးဆင်တို့က အပျက်ကိုရှင်းရမှာ၊ အဲဒါ မရှင်းဘူး’

‘အဲဒါက ဘယ်လိုရှင်းမှာလဲ ဘုရား’

‘လက်တွေ့ရှင်းရမှာပဲ’

‘တပည့်တော်တို့က ရှင်းရတာ-ဒုက္ခလို့ မှတ်တာ’

‘ဟုတ်တယ်၊ သည်တော့ မရှင်းဘူး။ အပျက်ကို ကျော်ထားလိုက် တယ်။ ကြာတော့ ဘိုးဆင်တို့ ပျက်တော့တာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်၊ တပည့်တော်တို့က လူပျက်တွေ ဖြစ်ကုန်ကြတယ် နော်’

‘လူတွေက ဘိုးဆင်တို့ကို မြင်ကြတာ ကြည့်ပါလား။ ဘယ်လိုမြင်
ကြပုံ ရှိသလဲ။ ဘယ်လို ဆက်ဆံခံရသလဲ’

‘လူပျက်ပုံပဲ’

‘လူကပျက်တော့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးတွေက ပြောင်ချော်ချော်နဲ့ ပျက်
လာတာကိုး။ ဒါတွေ လူတွေက သိတဲ့အတိုင်း ဆက်ဆံတာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ တပည့်တော်တို့က မပျက်ရာဘဲ ကြည့်တယ်။ ဒါကို
ဘုန်းကြီးက အသေအချာ ပြသွားတာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ဘိုးဆင် ဘာတွေလုပ်ကိုင်ပြီး အသက်
မွေးသလဲ မေးတာ’

‘တပည့်တော်က ကားလမ်းဘေး ဘီးပြင်ဆိုင်ဖွင့်ပြီး ပြင်တာကို
ပြောတော့ ဘုန်းကြီး အမိန့်ရှိတာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်။ ဦးဇင်းက မေးခဲ့တယ်၊ ဘိုးဆင်ဆီ ဘီးပြင်ချင်လို့
လာသူရဲ့ ဘီးကို ဘိုးဆင်က ပျက်တဲ့နေရာကြည့်မလား၊ မပျက်တဲ့နေရာ
ကြည့်မလား မေးလိုက်တာ’

‘သတိရပါတယ်။ တပည့်တော်စိတ်ထဲမှာ ပျက်တဲ့နေရာ ကြည့်ရ
မှာ ပေါ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်တရားဓမ္မ သိထားတာအရ မပျက်တဲ့
နေရာကြည့်ရမှာ သတိရပြီး မပျက်တဲ့နေရာ ကြည့်ရမယ်-ဖြေတာပါ’

‘မပျက်တဲ့နေရာက သူ့ဟာသူ ကောင်းပြီးသားပဲ။ ခင်ဗျား ဘာ
လုပ်စရာရှိလို့ ကြည့်မှာလဲ။ ကြည့်တဲ့အတွက် ခင်ဗျား ဘာအလုပ်ဖြစ်မှာ
လဲ။ ပြင်ဖို့ကြည့်တဲ့သူဟာ ပျက်တာကြည့်မှ ဘာပျက်တာလဲ၊ ဘယ်လိုပြင်
ရမလဲ သိမှာပေါ့-လို့ ဦးဇင်း ပြောခဲ့တယ်နော်’

‘သည့်စကားဟာ တပည့်တော်ကို ထိခိုက်စေပါတယ် ဘုရား’
 ‘ဘုန်းကြီးပြန်သွားတော့ ‘မတရားရဲ့ပြောင်းပြန်ဟာ တရား’-
 ဆိုတာရယ်။ ‘မပျက်တဲ့နေရာကို ဘာလုပ်ဖို့ကြည့်တာလဲ၊ ပျက်တာကြည့်မှ
 ပြင်ရမှာ သိမှာပေါ့’-ဆိုတာရယ်ဟာ တပည့်တော်ကို အသိပြောင်းစေပါ
 တယ် ဘုရား’

၈၃။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ ရန်ကင်းချောင်၌ ဓမ္မိကဦးဘသန်းနှင့်
ပညာဗလဦးမောင်မောင်တို့အား ရှင်ဉာဏပြောသောစကား

‘မနေ့ညကပဲ သည်ချောင်ဆရာတော် ဦးဒီပ တောင်ပေါ်ရောက်
လာပြီး ဒကာကြီးတို့ တောင်ပေါ်လာပြီး တရားဆွေးနွေးချင်တယ် ပြော
လာတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ ညကတည်းက လာကြ
မလို့၊ တားထားကြလို့ပဲ’

‘ပြောတယ်၊ ဆရာတော်က ပြောတယ်။ မနက်မှတက်ဖို့ တား
ထားခဲ့ရတယ်လို့။ အခုမနက် လာတဲ့အခါ ရှိ၊မရှိသိရအောင် ညချင်းတက်
လာခဲ့တာလို့ရောပဲ’

‘ဟုတ်တယ်၊ တပည့်တော်တို့ စီစဉ်နေကြတာ။ ညကမှ ဘုန်းကြီး
ဆင်းလာလိမ့်မယ် ပြောလို့’

‘ဒကာကြီးတို့က အိုပြီဆိုတာလည်း ထည့်ပြောတော့ ဦးဇင်းဆင်း
လာခဲ့မယ်လို့ ဦးဇင်းက မှာလိုက်တာပါ’

‘တပည့်တော်တို့က တောင်ပေါ်တက်နိုင်ပါတယ်’

‘တောင်က နည်းနည်းမြင့်တယ်။ စိတ်ရှိပေမဲ့ ကျန်းမာရေးက
လည်း ရှိသေးတယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ အခုလိုလည်း ကောင်းပါတယ်’

‘တရားဓမ္မနဲ့စပ်ပြီး ဘယ်လိုစကား ပြောချင်တာလဲ။ အဲဒါ စီစဉ်
ကြလေ’

‘သည်လိုဆို မကောင်းဘူးလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်လိုလဲ လုပ်ပါ’

‘ပဌမ တပည့်တော်တို့က တင်ပြပါမယ်။ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက ဆွေးနွေးတာပေါ့။ အဲဒါပြီးတဲ့အခါမှာ ဘုန်းကြီးက တစ်ပြန်တစ်လှည့် တင်ပြမှုတာဝန်ယူပြီး တပည့်တော်တို့က ဆွေးနွေးမယ်ပေါ့’

‘ကောင်းပြီပေါ့’

‘တပည့်တော်က တင်ပြပါမယ်။ မတင်ပြမီ တပည့်တော်ကို ပညာဗလ ဦးမောင်မောင်-လို့ သိပေးပါ။ တပည့်တော်အဖော်က ဓမ္မိက ဦးဘသန်းပါ’

‘နာမည်တွေရှေ့က ပညာဗလတို့ ဆိုတာတွေက ဘွဲ့တွေလား’

‘မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘာတွေလဲ’

‘တပည့်တော်က ဆရာတော် ဦးဩသဓဆီမှာ တရား ဆည်းပူး နေပါတယ်။ ဘုန်းကြီးဝတ်ပြီးအထိ ဆည်းကပ်နေပါတယ်။ အဲသည်တုန်း က တပည့်တော်ရဲ့ ဘုန်းကြီးနာမည်က ပညာဗလပါ။ ဒါကြောင့် တပည့် တော်နာမည်မှာ တခြားသူတွေနဲ့ ကွဲပြားအောင် အဲဒါကိုထည့်ထား တာ ပါ’

‘ဪ-ဟုတ်ကဲ့’

‘ဗိုလ်မှူးကြီးရဲ့ ဓမ္မိကကိုတော့ ဗိုလ်မှူးကြီးကပဲ ရှင်းပါလိမ့်မယ် ဘုရား’

‘လုပ်ပါဦး ဗိုလ်မှူးကြီး’

‘တပည့်တော်က ဦးမောင်မောင်လို မဟုတ်ပါဘူး။ နိုင်ငံတာဝန် က အနားယူတော့ ကုသိုလ်ရေးအတွက်ပဲပြီး ရွှေတိဂုံဘုရားပေါ်မှာ

တံမြက်လဲ့အသင်းမှာ လုပ်ပါတယ်။ အသင်းအမည်က ‘ဓမ္မိကတံမြက်လဲ့ အသင်း’ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် တခြားအမည်တူတွေနဲ့ခြားအောင် ဓမ္မိကကို ရှေ့ကတပ် ခေါ်တာပါ’

‘အေးဗျာ-စကားပြောတဲ့အခါ ပြောသူတွေရဲ့အဖြစ်ကို သည်လို သိနှင့်ထားတာ ကောင်းပါတယ်။ ဦးဇင်းဘဝကိုလည်း သိပေးကြပါ။ ဦးဇင်းက ကလေးဘဝက ဘုန်းကြီးကျောင်းနေ၊ အရွယ်ပြည့်တော့ ကိုရင် ဝတ်၊ ပဉ္စင်းတက် စာသင်၊ ငါးဝါမှာ တောထွက်ပြီး တရားဓမ္မ လေ့လာနေ သူပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့-’

‘ဘုန်းကြီး တောထဲမှာ ဘယ်လောက်ကြာသွားပြီလဲ’

‘ဆယ်နှစ်ဝန်းကျင်လောက်ပဲ’

‘ကြာပြီပဲ’

‘အတန်အသင့်ရှိပါပြီ’

‘တရားနည်းနည်းပြောမယ် ဘုရား’

‘ပြောပါ’

‘အနိစ္စ၊ဒုက္ခ၊အနတ္တ လက္ခဏာတွေ မှန်ကန်တာကို အသိအမှတ် ပြုရဲ့လား’

‘ပြုပါတယ်’

‘ဖြစ်သမျှ ကိလေသာတရားတွေဟာ အနိစ္စဖြစ်တယ်နော်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဖြစ်တိုင်း ပျက်တယ်ပေါ့’

‘ပျက်ပါတယ်’

‘သည်လိုဆိုလျှင် အကြောင်းဆုံလို့ ဖြစ်ပွားတဲ့ ကိလေသာတွေ
ဟာ ဖြစ်ပြီးနောက် ရှိနေမလား၊ မရှိနေမလား’

‘မရှိနေမှာပဲ’

‘ဖြစ်ပြီးတဲ့ ကိလေသာတွေလည်း သည်လိုပဲ အနိစ္စဖြစ်လို့လား’

‘ဖြစ်ပါတယ်’

‘အဲသည်ကိလေသာတွေလည်း ဖြစ်ပြီးပျက်ခဲ့ပြီပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ပျက်ပြီးတော့ မရှိတော့ဘူးပေါ့’

‘မရှိတော့ဘူး’

‘အနာဂတ်မှာ အကြောင်းဆုံလျှင်တော့ ကိလေသာတွေ ဖြစ်မှာ
နော်’

‘ဖြစ်မှာပဲ’

‘အဲသည် ကိလေသာလည်း အနိစ္စဖြစ်မလား၊ နိစ္စဖြစ်မလား’

‘အနိစ္စပဲ ဖြစ်မှာပါ’

‘သည်လိုဆိုလျှင် အနာဂတ်မှာ ဖြစ်လတဲ့ကိလေသာလည်း ဖြစ်
ပြီး မရှိတော့ဘူးပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်တော့ အတိတ်ကိလေသာကလည်း အတိတ်ကပျက်ခဲ့လို့
မရှိဘူး’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အနာဂတ် ကိလေသာကလည်း မဖြစ်သေးလို့ရော၊ ဖြစ်တာ
လည်း ပျက်မှာမို့ မရှိဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တယ်’

‘ပစ္စုပ္ပန်ကိလေသာကလည်း ပစ္စုပ္ပန်မှာပဲ ဖြစ်ပြီးပျက်တဲ့အမျိုး
ဖြစ်တဲ့အတိုင်း ပျက်သွားလို့ မရှိဘူး’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘သည်လိုဆိုတော့ ကိလေသာတရားဟာ အရှိဖြစ်တည်တဲ့တရား
ဟုတ်သလား၊ မဟုတ်ဘူးလား’

‘အရှိ ဖြစ်တည်နေတဲ့တရား မဟုတ်ဘူး’

‘သည်လိုဆိုလျင် အရှိဖြစ်တည်နေတဲ့တရားဟာ ဘယ်တရားလဲ’

‘အဲဒါ ဒကာကြီးတို့ ပြောပါဦး’

‘ကိလေသာတွေ ငြိမ်းနေတဲ့တရား၊ ဟုတ်သလား၊ မဟုတ်ဘူး
လား’

‘အဲသည်လို အဓိပ္ပါယ်ရောက်တာပေါ့’

‘သည်တော့ တရားလေ့လာပွားများသူဟာ ရှိတာ သိရမှာလား၊
မရှိတာ သိရမှာလား’

‘ရှိတာသိအောင် လုပ်ရမှာပေါ့’

‘ရှိတာဟာ ကိလေသာမဖြစ်ရာဆိုတော့ တရားလေ့လာသူဟာ
ကိလေသာမဖြစ်ရာ လေ့လာရမယ်’

‘အဲသည်အဓိပ္ပါယ် ရောက်တာပေါ့’

‘ကိလေသာမဖြစ်ရာ လေ့လာသူဟာ ငြိမ်းချမ်းနေမယ် မဟုတ်
လား’

‘ငြိမ်းချမ်းမှာပါ’

‘ဒကာကြီးတင်ပြချင်တဲ့ အကျဉ်းချုပ်ဟာ ဒါပါပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ကဲ့’
 ‘ဒါကို နည်းနည်းပြန်ဆွေးနွေးမလား’
 ‘ဆွေးနွေးတာပေါ့’
 ‘ဆွေးနွေးပါ ဘုရား’
 ‘ကိလေသာဟာ ပျက်မျိုးဖြစ်တဲ့အတိုင်း ဖြစ်ပြီးပျက်လို့ မရှိမှာ
 အမှန် ဖြစ်ပါတယ်’
 ‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’
 ‘အတိတ်ကိလေသာတွေလည်း အတိတ်ကဖြစ်ပျက်ပြီးခဲ့လို့ အခု
 မရှိနေတာ မှန်ပါတယ်’
 ‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’
 ‘အနာဂတ်ကိလေသာတွေလည်း အနာဂတ်မရောက်သေးလို့
 မဖြစ်ရသေးတာကြောင့်ရော၊ ဖြစ်ပြီးပျက်မှာ ဖြစ်လို့ရော၊ ပျက်ပြီး မရှိတာ
 ကြောင့် မရှိတာမှန်ပါတယ်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ပစ္စုပ္ပန်ကိလေသာတွေလည်း အကြောင်းဆုံလို့ ဖြစ်ပေမဲ့ ဖြစ်ပြီး
 ပျက်သွားမြဲအတိုင်းဖြစ်လို့ မရှိတာ မှန်ပါတယ်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဒါပေမဲ့-’
 ‘ဆက်ပြောပါ’
 ‘ကိလေသာတွေဟာ ‘ဖြစ်ဆဲမှာ ပူလောင်ခြင်း ရှိ၊မရှိ’- ပြန်မေးရ
 ပါမယ်’
 ‘ပူမှာပါပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဖြစ်ဆဲမှာ ကိလေသာဟာ ဖြစ်သူကို ပူလောင်စေတယ်ဆိုလျှင် ကိလေသာတွေက ပျက်မျိုးအတိုင်း ပျက်ပေမဲ့ မပျက်ခင် ဖြစ်နေဆဲမှာ လည်း ပူလောင်မယ်။ အဲသည်ကိလေသာပျက်ပြီး နောက်ကိလေသာက လည်း ဆက်ဖြစ်မယ်ဆိုလျှင် ပူလောင်ကြောတန်းကြီး ဖြစ်နေမလား၊မနေဘူးလား’

‘ဖြစ်မှာပါ’

‘ဥပမာပြောမယ်’

‘ပြောပါ’

‘လျှပ်စစ်မီးသီးထဲက မီးစမျှင်ကလေးဟာ မီးလွှတ်ထားလျှင် မီးလင်းနေတာ အမြဲဖြစ်နေတယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘မီးသီးထဲက နန်းမျှင်လေးပေါ်မှာ ဖြစ်ဆဲလျှပ်စစ်ရှိခိုက် လင်းပါတယ်။ အဲသည်လျှပ်စစ် မရှိတော့လျှင် မလင်းတော့ပါဘူး’

‘ဒါပေမဲ့ အဲသည်လျှပ်စစ်ကလေး ပျက်တာနဲ့အတူ နောက်က လျှပ်စစ်မှုန်ကလေးတစ်ခုက အဆက်မပြတ် လာပါတယ်။ သည်လို ဟုတ်ရဲ့လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်နန်းမျှင်ကလေးပေါ် လျှပ်စစ်မှုန်ကလေးတွေဟာ တစ်စက္ကန့်မှာ မိုင်တစ်သိန်းရှစ်သောင်း ခြောက်ထောင်နှုန်းနဲ့ ဖြတ်စီးနေတာ ဆိုတော့ သည်နန်းမျှင်ကလေးပေါ် လျှပ်စစ်မှုန်ကလေး ဖြတ်သန်းတဲ့ အချိန်ဟာ အလွန် တိုတောင်းပါတယ်၊ ဟုတ်ရဲ့လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်လိုဖြစ်လို့ မီးလင်းချိန်တို့မှာ ဖြစ်ပေမဲ့ သည်အတိုတွဲ
တရစပ်ဖြစ်အောင် ဆက်လိုက်တော့ မီးလင်းချိန်က ရှည်ချင်သလောက်
ရှည်တော့တာပဲ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ကိလေသာဟာ ဖြစ်ချိန်မှာရှိတယ်ဆိုလျှင် ရှိချိန်မှာ ပူပန်တယ်
လည်းဆိုလျှင် ဒါတွေ တရစပ်ဖြစ်တော့ ပူပန်မှုတရစပ် ဖြစ်မှာပေါ့။ ဟုတ်
ရဲ့လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါဆိုလျှင် ဒါကို အရှိအဖြစ် အသိအမှတ်မပြုဘဲထားလို့ တော်ပုံ
မလား’

‘အဲသည်အဓိပ္ပါယ် ရောက်တာပေါ့’

‘ဒါဆိုလျှင် သည်လောက် အရေးကြီးတာကြီး ပစ်ထားပြီး ငြိမ်းရာ
မှာ အာရုံယူနေလို့တော့ စားဝတ်နေရေး၊ ကျန်းမာရေး ဒုက္ခဖြစ်နေတာ
တွေကို သည်ဒုက္ခတွေငြိမ်းအောင်ဆိုပြီး ဘိန်းစားပြီး အငြိမ်းယူနေသူနဲ့
တူမနေဘူးလား’

‘အေးပေါ့ ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘သည်လိုဆိုလျှင် တရားကို ဘုန်းကြီးကတင်ပြပါဦး။ အဲဒါ ဒကာ
ကြီးတို့က နာပါမယ်’

‘ဦးဇင်းတင်ပြမှာ ရှင်းရှင်းရိုးရိုးပါ’

‘တင်ပြပါ ဘုရား’

‘တရား’-ဟာ လောကမှာရှိတဲ့ မတရားဆိုတာရဲ့ ပြောင်းပြန်အ
ဖြစ်တွေ’-ပါပဲ’

‘ရှင်းပါဦး ဘုရား’

‘လောကမှာ မတရားတာတွေရှိတယ် မဟုတ်လား’

‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’

‘အမြင်မှားနဲ့ မြင်တာဟာ တရားသလား၊ မတရားဘူးလား’

‘မတရားပါဘူး’

‘အတွေးမှားတွေ တွေးလျင်ကော’

‘မတရားပါဘူး’

‘အပြောတွေ၊ အလုပ်တွေ၊ အနေတွေ မှားမှားယွင်းယွင်း ဆိုလျင်
ကော’

‘မတရားဘူး’

‘တလွဲကြိုးစား၊ နှိုးကြား၊ စိတ်ထား နေလျင်ကော’

‘မတရားပါဘူး’

‘မတရားတွေဟာ စုလိုက်လျင် သုံးစားရှိတယ်’

‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’

‘လူမှုဆက်ဆံရေးမှာ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး လွန်ကျူး ရပ်တည်တာ
ရယ်။ အဲသည်ရပ်တည်ချက်ကို ပွားများတာရယ်၊ ပွားများတဲ့အတိုင်း
အသိတွေ မှားတာရယ်ပဲ’

‘တရားကကော ဘုရား’

‘အဲသည်မတရားရဲ့ ပြောင်းပြန်တွေပဲ’

‘သီလ၊သမာဓိ၊ပညာ ဆိုတာတွေလား ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ရပ်တည်ချက်မှားရဲ့ပြောင်းပြန်ဟာ-သီလ၊ ပွားများချက်မှားရဲ့
ပြောင်းပြန်က-သမာဓိ၊ အသိမှားရဲ့ပြောင်းပြန်က-ပညာ’-ပဲ။ အဲသည်
သီလ၊သမာဓိ၊ပညာတွေဟာ တရားပဲ’

‘အဲဒါက လောကီလူမှုတရားတွေ မဟုတ်ဘူးလား’

‘တရား၊မတရားနဲ့ အဲဒါတွေရဲ့ အကျိုးအပြစ်တွေဟာ လူမှာပဲ
ဖြစ်ရတာတွေပဲ။ သည်လေးချက်ဟာ သစ္စာလေးပါးပဲ။ ဒါဟာ လူပေါ်မှာ
တည်ကြောင်း ဘုရား အထပ်ထပ်ပြောခဲ့တယ်’

‘ဘုန်းကြီးတရားက ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓဘာသာတွေနဲ့ ဆန့်ကျင်နေပြီ’

‘ကမ္ဘာနဲ့ညီမှ တရားလား’

‘ဈာန်ကို ကမ္ဘာကကြိုက်နေကြပြီ’

‘ကမ္ဘာကကြိုက်လျင် တရားလား’

‘ဘုန်းကြီးရေးတဲ့ ကျမ်းစာကလေးများ မရှိဘူးလား’

‘ရှိတယ်’

‘အဲဒါ ဒကာကြီးတို့ ဖတ်ခွင့်ရမလား’

‘မူကြမ်းပဲ ရှိသေးတယ်’

‘အဲဒါကို ဒကာကြီးတို့ ဆက်လေ့လာပါမယ်။ ခဏပေးလိုက်ပါ။
ကူးပြီးပြန်ပို့ပါမယ်’

‘ရတယ်’

‘ဘုန်းကြီးတရားတွေ သည်လောက်ထက်နေလျက်နဲ့ ဘာကြောင့်
တောင်မြင့်ကြီးပေါ်မှာ တက်နေသလဲ။ တရားမဟောဘူးလား’

‘ကိုယ်ပြီးမှ ဟောဖို့ကောင်းတာ’

‘ဘယ်လို ပြီးရမှာလဲ’

‘ကိလေသာ ကုန်ရမှာပေါ့’
‘ကုန်လို့ ရမလား၊ သဘာဝ မဟုတ်ဘူးလား’
‘ဒကာကြီးတို့ငယ်ငယ်က မိန်းမကြိုက်သလား’
‘ကြိုက်ပါတယ်’
‘အခုကော’
‘မကြိုက်ဘူး’
‘ကြိုက်နေတာ လုပ်ထားလို့ပဲ၊ အခုမကြိုက်တာက ဖျက်ထားလို့
ပဲ၊ ကိုယ်လုပ်ထားတာ ကိုယ်ဖျက်လျင် မပျက်ပဲရှိပါ့မလား’

၈၄။ မြစ်ငယ်မြို့ သင်္ကြန်ကျောင်း၌ ဆရာတော်အရှင်ဩသဓအား
ရှင်ဉာဏပြောသော ဇင်အယူဝါဒ စကား

‘ဦးဉာဏဆိုတာ အရှင်ဘုရားလား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား’
 ‘ရောက်နေတာကြာပြီလား’
 ‘လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ရက်လောက်ကပါ’
 ‘စောလှချေလား’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ အရှင်ဘုရားတပည့်တွေ ပို့လိုက်တဲ့ ပို့စာရတော့
 သူတို့အသိပေးဖို့ ရည်ရွယ်ပြီး စောစောလာခဲ့တာပါ’
 ‘ဘာ အသိပေးချင်လို့လဲ’
 ‘ဆရာတော်အယူအဆနဲ့ တပည့်တော်အယူအဆ မတူကြပုံနဲ့
 မတူသူနှစ်ဦး ပလ္လင်တစ်ခုတည်း တရားဟော မပင့်သင့်ပုံပါပဲ’
 ‘ပြောပြီးပြီလား’
 ‘ပြီးပါပြီ’
 ‘ဘာပြန်ပြောကြသလဲ’
 ‘သူတို့ပင့်တာကို ပြန်ရုပ်သိမ်း မပေးကြဘူး။ တရားပွဲဖြစ်မြောက်
 ရေးကော်မတီ တစ်ကျိပ်နှစ်ယောက်အနက်က ဆယ်ယောက်က မရုပ်
 သိမ်းဘူး ပြောကြတယ်’
 ‘ဟောလိုက်ပေါ့’
 ‘ရပါတယ်’
 ‘သည်ကနဲ့ ဦးဉာဏက ဘယ်လိုအယူအဆကွဲပြားတာလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဆရာတော်တို့က ဇင်-ကို သဘောကျနေကြတာပဲ’
 ‘ဇင်-မကောင်းဘူး ထင်သလား’
 ‘ဇင်-က တရုတ်ဖြစ်ပစ္စည်းပဲ’
 ‘တရုတ်ဖြစ်မှီ မကြိုက်တာလား’
 ‘မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘တရုတ်ပြည်က ခေတ်သစ်တစ်ခုကို ထူထောင်နေပြီ’
 ‘ဟုတ်သားပဲ’
 ‘အဲသည်သူတွေ က အဲသည် အသစ်ထူထောင်မှုအတွက် အသုံး
 မတည့်လို့ အမှိုက်အစွန့်ခံရတာထဲမှာ ဇင်ဗုဒ္ဓဘာသာ ပါတယ်’
 ‘ဒါက သူတို့ဝါဒအရ မကြိုက်ကြတာပဲ’
 ‘ဗမာလူမျိုးလည်း တိုးတက်မှုဆီ သွားရမှာပဲ မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘သည်လိုဆိုလျှင် သည်မှာလည်း အသုံးဝင်ပါ့မလား’
 ‘ဒါက ဘာသာရေးပဲ’
 ‘ဘာသာရေးဟာ လူမှုရေးအတွေးအမြင်ရဲ့ အလင်းရောင်ပဲ’
 ‘ဟုတ်မှာပါ’
 ‘နောက်တစ်နည်းလည်း စဉ်းစားစရာရှိပါတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘တရုတ်ပြည်ဟာ မြန်မာပြည်နဲ့ ခြံစည်းရိုးချင်းကပ်နေတဲ့ တိုင်း
 ပြည်ပဲ’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တရုတ်ပြည်မှာ ဇင်-ထွန်းကားနေတာ နှစ်တွေရာချီကြာပြီပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဇင်-ကောင်းလျင် ဗမာတွေဟာ ခြံစည်းရိုးကလေးကျော်ပြီး လှမ်း
 ယူလိုက်ရုံပဲရှိတာ မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ယူခဲ့ကြရဲ့လား’
 ‘မယူခဲ့ကြဘူးပဲ’
 ‘မြန်မာပြည်ထဲကို ဇင်-ဝင်တာ ဘယ်ကဝင်လာတာလဲ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘တရုတ်ကလာတာ မဟုတ်ဘဲ အင်္ဂလန်ကလာတာ ဖြစ်လို့ပဲ’
 ‘ဘယ်ကလာတော့ ဘာပြုလို့လဲ’
 ‘တရုတ်ပစ္စည်းဟာ မြန်မာပြည်ထဲကို တရုတ်ပြည်က မလာဘဲ
 ကမ္ဘာတစ်ဘက်ခြမ်းကိုပတ်ပြီး အင်္ဂလန်က လာတယ်ဆိုလျှင် ဇင်-ဟာ
 မြန်မာပြည်ထဲကို နောက်ဖေးကဝင်လာတဲ့ ပစ္စည်းလို့ ပြောရမှာပဲ’
 ‘အဲဒါ ဘာဖြစ်သလဲ’
 ‘အိမ်ရှေ့ကလာသူဟာ ရိုးရိုးသားသားပဲ။ နောက်ဖေးကလာသူ
 ဆိုတာ ရိုးသားသူတွေ မဟုတ်တတ်ကြဘူး’
 ‘ကိုယ်တော်က ဇင်-ကို တော်တော်မကောင်းမြင်နေတဲ့ပုံပဲ’
 ‘သည်လောက်လည်း မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ဒါဆို ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ဇင်-မှာ လူတွေအတွက် အဆိုးတွေမဖြစ်ပေမဲ့ အကောင်းတွေ
 မဖြစ်ဘူးလို့ မြင်တာလောက်ပါပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဇင်-ကို ဘယ်လောက်သိပြီးပြီလဲ’
 ‘အနည်းအပါးပါ’
 ‘အဲသည်လိုဆိုလျင်တော့ သည်လိုဝေဖန်သင့်ဘူး ထင်တယ်’
 ‘ကိုယ်ကတတ်မှ ဇင်ကို ဝေဖန်ရမှာလား’
 ‘သည်လိုတော့ မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ဇင်-ကို ဝေဖန်ချင်လျင်တော့ ဇင်ဖြစ်အောင် လုပ်ဖို့လိုမှာပါ’
 ‘အဲသည်လိုတော့ မဟုတ်ဘူးပဲ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘သေတာကို ဝေဖန်ချင်လို့ သေတာ-လို့ ဖြစ်မှာကြောင့်ပဲ။ သေ
 သူမှ သေတာ ဝေဖန်ခွင့် ရှိတယ်ဆိုလျှင် သေတာကိုဘယ်သူမှ ဝေဖန်
 ခွင့်ရမှာ မဟုတ်ဘူး’
 ‘ဘာဆိုင်သလဲ’
 ‘ဆိုင်ပါတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ဇင်-ကို ဝေဖန်ချင်လို့ ဇင်-ဖြစ်အောင်လုပ်လိုက်လျှင် ဇင်-ဖြစ်
 သွားတာနဲ့ ဇင်အဖြစ်ကိုမမြင်တာ ဖြစ်သွားမှာပဲ’
 ‘သည်လိုရှိနိုင်မလား’
 ‘ရှိတာပေါ့’
 ‘လုပ်စမ်းပါဦး’
 ‘သေတာဟာ သေသူကတ္တားကို ပျောက်ပျက်အောင် ဖျောက်
 ဖျက်တဲ့အဖြစ်ရဲ့ နာမည်ပဲ မဟုတ်လား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲသည်လိုဖြစ်လို့ သေခြင်းဆိုတဲ့အမှုကို ဝေဖန်မဲ့ကတ္တာ မရှိ ဖြစ်ပြီး ငါ-သေတာ ဘယ်လိုဖြစ်ပါတယ်ဆိုတဲ့ ဝေဖန်ချက်မျိုး မရနိုင်ရဘူး’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘သည်လိုပဲ ဇင်-ဟာ ကောင်း၊မကောင်း ပြုလုပ်မှုတွေရဲ့ အရှိ မဟုတ်မှုကို ငြင်းဆိုတဲ့ဝါဒပဲ။ ကောင်းဖြစ်စေ၊ မကောင်းဖြစ်စေ ပြုပြုသမျှ တွေဟာ ဘယ်သူကမှ ဖျက်မနေရဘူး။ သူ့ဟာသူ ပျက်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒါတွေဟာ အရှိမဟုတ်ဘူး။ ဒါတွေရဲ့ မရှိနေမှုသာ အမှန်ရှိတဲ့အရှိ ဖြစ်တယ်လို့ လက်ခံတဲ့ဝါဒပဲ’

‘ပြောပါဦး’

‘ပြုလုပ်ခြင်းကို အရှိအဖြစ် လက်မခံခြင်းဟာ ပြုလုပ်ခြင်းရဲ့ အ ကျိုးနဲ့ပြုလုပ်ခြင်းကိုဖြစ်စေတဲ့ အကြောင်းတွေကို လက်မခံရာ ရောက်ပါ တယ်’

‘လုပ်ပါဦး’

‘သည်တော့ ဇင်-ဟာ လုပ်တာတွေလည်း အဟုတ်မဟုတ်ဘူး၊ လုပ်ရခြင်းရဲ့အကြောင်းတွေလည်း အဟုတ်တွေ မဟုတ်ကြဘူး၊ အကျိုး တွေလည်း အဟုတ်တွေ မဟုတ်ကြဘူးလို့- လက်ခံတဲ့ဝါဒဖြစ်တယ် ပြော ရမယ်’

‘ဆက်ပါဦး’

‘လောကကြီးမှာ ကောင်း၊မကောင်း၊ မှန်၊မမှန်၊ ဟုတ်၊မဟုတ် လုပ်ရတာတွေဟာ အလုပ်၊ အလုပ်ရဲ့အကြောင်းနဲ့ အလုပ်အကျိုး၊ သည် သုံးမျိုးကိုလက်ခံမှ ပြောရတာတွေဖြစ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပြောပါ’

‘ဇင်က သည်သုံးချက်ကို ဖျက်ဆီးပြီးသွားပြီဆိုတော့ လောကမှာ မှန်,မမှန်၊ ကောင်း,မကောင်း၊ ဟုတ်,မဟုတ် ဘာမှ မလုပ်နိုင်တော့ပါဘူး။ ဇင်-ကိုလည်း မဝေဖန်နိုင်တော့ပါဘူး’

‘လုပ်ပါ’

‘ဇင်က ဘာကိုပဲ သိနေတော့မလဲဆိုတော့ အဲသည် ‘ကောင်း, မကောင်း၊ မှန်,မမှန်၊ ဟုတ်,မဟုတ် ဘာမှမရှိတာသာ မှန်တယ်’-ဆိုတာပဲ သိနေတော့မှာဖြစ်တယ်’

‘အဲဒါပဲ မှန်လို့နေမှာပေါ့’

‘အဲသည်အမှန်ဟာ လူ့အတွက်တော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘လူက စုနေတာဆိုတော့ အစုစည်းရှိမှ ဖြစ်မှာမို့ပဲ၊ လူ့အစုအဝေး တွေက ဖြေလွှတ်လို့ လွတ်လပ်တာဟာ လူ့အတွက် မဖြစ်နိုင်လို့ပဲ’

၈၅။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ ရွှေမြင်တင်တောင်၌ သြဠာရိကသုခုမ
ဆေးဆရာကြီး ဦးထွန်းရှိန် (မုံရွာ)အား ရှင်ဉာဏပြောသော
ပရမတ်ရူလျင် တရားမရဘူး စကား

‘တပည့်တော်က ထွန်းရှိန်ပါ။ အခု တောင်ငူမြို့မှာ ဆေးခန်းဖွင့်
ကုနေတဲ့ ဆေးဆရာပါ’

‘ဟုတ်ကဲ့၊ ဘယ်လိုဆက်ပြီး သည်ရောက်လာကြသလဲ’

‘မန္တလေးမှာ ဆေးလာစုရင်း သြဠာရိကဆေးဆရာအိမ်မှာ အချိန်
နည်းနည်းပိုနေလို့ တရားရှာရအောင် ကျောက်သင်္ဘောကျောင်းကို အပို့
ခိုင်းပါတယ်’

‘ဦးအုန်းမောင် ကိုလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲသည်ဆရာက ကျောက်သင်္ဘောကျောင်းထက် စိတ်ဝင်စား
ဖွယ်ကောင်းတဲ့ကျောင်း ရှိတယ်၊ အဲသည်သွားမလား မေးလို့ သွားဖို့ပြော
တော့ မြစ်ငယ်ပို့တာပဲ’

‘ဒါကြောင့် သင်္ကြန်ကျောင်းက ပတ်လာတာကိုး’

‘ဟုတ်တယ်၊ အဲသည်ရောက်တော့ တရားတွေနာရပါတယ်။
ဘုန်းကြီးဆီသွားဖို့ တိုက်တွန်းကြတာနဲ့ လာခဲ့တာပဲ’

‘တော်တော်မောသလား’

‘ဘုန်းကြီးတောင်က မြင့်လွန်းတယ်’

‘တက်စမရှိတော့ ပိုပြီးမောတာပေါ့’

‘သည်ရောက်တော့ သည့်ထက်မောရတာ တွေ့ရတယ်’

‘ဘာလဲ’

‘မောမောနဲ့ ရေသောက်မယ်လို့ ရေအိုးစင်နား ရောက်သွားတယ်။ ရေအိုးစင်နောက်က ဘုတ်မှာ ရေးထားတဲ့စာကိုတွေ့ရတာပဲ’

‘အဲဒါ အမောပြေဖို့ လက်ဆောင်ပဲ’

‘ပိုမောသွားတယ်’

‘ဘယ်လို နားလည်သွားလို့လဲ’

‘ပရမတ်ရှုလျင် တရားမရဘူး’-လို့ပဲ’

‘အဲဒါ ဦးဇင်းပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘယ်သူ ပြောတာလဲ’

‘ကျမ်းညွှန်ပြီးသားပဲ’

‘လုပ်စမ်းပါဦး’

‘ဘုရားရှိစဉ်က၊ ရောဟိဏီမြစ်ရေလှပွဲမှာ နှစ်ဘက်နိုင်ငံ စစ်ခင်းကြဖို့ ပြင်ကြတယ်’

‘ကြားဖူးတယ်’

‘အဲသည်မှာ ဘုရားက သွေးနဲ့ရေ ဘယ်ဟာကအဖိုးတန်သလဲ ပြောပြီး နှစ်ဘက်မင်းတွေကို စစ်ငြိမ်းစေခဲ့တယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲသည်မှာ ငြိမ်းချမ်းရေးအထိမ်းအမှတ်နဲ့ နှစ်ဘက်လုံးက မင်းသားတွေ ရဟန်းပြုကြတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲသည်အချိန်အခါဟာ ကြီးမြတ်တဲ့အခါဖြစ်လို့ မဟာသမယခေါ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မဟာသမယသုတ်ဟာ အဲသည်အခါမှာ ဟောတဲ့သုတ်ပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ပြောပါဦး’
 ‘အဲသည်ရဟန်းတွေရဲ့ စရိုက်တွေအလိုက် တရားရကြအောင်
 ဘုရားကဆက်ပြီး သုတ္တန်ခြောက်ခုကို ဟောတယ်’
 ‘အဲဒါ မသိဘူး’
 ‘အဲသည်သုတ္တန်ခြောက်ခု ဟောတဲ့အခါမှာ သည်တရားကိုဟော
 ခဲ့တာပဲ’
 ‘သည်ဂါထာဟာ အထင်ကရပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သည်ဂါထာကို သည်အဓိပ္ပါယ်မျိုးက လွဲအောင် သည်သာသနာ
 က မဖွင့်ဘူးလား’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ဒါ မဖွင့်လျင် သည်သာသနာရဲ့ ပင်မအယူအဆကို သည်ဂါထာ
 က ကန့်ကွက်နေလို့ပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ အဋ္ဌကထာက လွဲပြီးတော့ ဖွင့်ပါတယ်’
 ‘ဘယ်လိုဖွင့်လဲ’
 ‘ဒုတိယပါဒမှာ ‘ဥ သတိ’-ဆိုတဲ့ပုဒ်ကို အနက်ပေးတဲ့အခါ ‘သိ
 လိမ့်မည်’-လို့ပဲ ပေးရမှာ ဖြစ်တယ်။ ‘ဥ သတိ’-ဟာ ဉာဓာတ်၊ အနာဂတ်
 ကာလဟော ‘သတိ’-ဝိဘတ်ပဲ’
 ‘အဲဒါကို ဘယ်လိုအနက်ပေးထားသလဲ’
 ‘အဘိညာဉ်ဖြင့် သိလိမ့်မယ်’-လို့ပေးထားတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာဆိုလိုတာလဲ’
 ‘ရိုးရိုးသိတာမဟုတ်ဘဲ အဘိညာဉ်နဲ့ သိတာကို ဆိုလိုတာဖြစ်
 တယ်။ သည်လိုသိတာဟာ တရားမရနိုင်ဘူးပေါ့’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့။ အဲသည်လိုဖြစ်မှ ဝါဒရင်းကို မထိပါးသလို ဖြစ်
 မှာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘ရုပ်နာမ်ရှုလျှင် တကယ်ပဲ တရားမရနိုင်ဘူးလား’
 ‘အာဂမ တိုက်ရိုက်ရှိနေတာပဲ’
 ‘သဘာဝကော ကျရဲ့လားလို့ပါ’
 ‘ရုပ်၊နာမ်’ဟာ ပရမတ္ထသစ္စာပဲ။ အရိယသစ္စာမဟုတ်ဘူး။ ‘တရား
 ဟာ အရိယသစ္စာ’-ပဲ။ ပရမတ္ထသစ္စာမှာ တရားလည်းမရှိဘူး၊ မတရား
 လည်း မရှိဘူးပဲ’
 ‘ပရမတ္ထသစ္စာဟာ အမှန်မဟုတ်ဘူးလား’
 ‘မှန်မှာပါပဲ’
 ‘မှန်လျှင် တရားမဟုတ်ဘူးလား’
 ‘မှန်ရုံနဲ့ တရားမဟုတ်ပါဘူး’
 ‘တရားဆိုတာ ဘယ်လိုဟာလဲ’
 ‘လူနဲ့စပ်တဲ့ပြဿနာ ရှင်းလင်းတဲ့အမှန်မှ တရား’- ဖြစ်ပါတယ်’
 ‘လောကကြီးရဲ့ အမှန်ဟာ တရားမဟုတ်ဘူးလား’
 ‘မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘တရားဆိုတာက ဘယ်လိုအဓိပ္ပါယ် ရှိတာမို့လဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လူဆောင်လျင် အကျိုးရှိမည့်အရာ ဖြစ်လို့ ‘လူဆောင်ရမည့်
အမှန်တရားသာ တရား’-ဖြစ်ပါတယ်။ တခြားအမှန်တွေဟာ အမှန်ဖြစ်
ချင်ဖြစ်မယ်။ တရား မဟုတ်ပါဘူး’

‘ပရမတ္ထသစ္စာက တခြားအမှန်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

၈၆။ ဒီပဲရင်းမြို့ ကျောင်းသစ်ကျောင်း၌ ဦးပဉ္စင်းကြီး ဦးအဂ္ဂအား
ရှင်ဉာဏပြောသော နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိစကား

‘အရှင်ဘုရားတို့ မင်းကွန်းမှာဆိုတော့ မင်းကွန်းတိပိဋကဓရ
ဆရာတော်တို့နဲ့ အဆက်အစပ် ရှိပါသလား’

‘တွေ့ဆုံကြုံကြိုက်တာမျိုးလောက်တော့ ရှိပါတယ်။ ကျောင်းချင်း
က ဝေးပါတယ်’

‘တရားဓမ္မ အမေးအမြန်းကော ရှိပါသလား’

‘မရှိသလောက်လို့ ပြောရမှာပါ။ သူတို့က သိပ်ကြီးမြင့်ကြပြီး ဦး
ဇင်းတို့က သိပ်ငယ်ကြတယ် ဆိုတာလိုနဲ့လည်း ခြားနားနေပါတယ်’

‘မရှိသလောက်ဆိုတာ လုံးလုံးမရှိတာတော့ မဟုတ်ဘူးလို့ နား
လည်ရမှာလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘လွန်ခဲ့တဲ့ လပိုင်းလောက်ကပဲ ဦးဇင်းတို့က တိပိဋကနဲ့ သူတို့ပွဲကို
စာတမ်းတစ်ခု ဆက်ကပ်ခဲ့ဖူးတယ်’

‘သည်လိုဆိုတော့ အဆက်အသွယ်ရှိသလို ဖြစ်သွားတာပေါ့
ဘုရား’

‘လူချင်း ပြောဆိုတာအထိတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့’

‘သူတို့က ဘာတုံ့ပြန်သလဲ’

‘အဲသည်အကြောင်းကတော့ ခပ်ရှည်ရှည်ပဲ’

‘ပြောပါဦး ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘နေ့စွဲကစပြီးပြောမယ်’

‘တင်ပါ ဘုရား’

‘ခုနှစ်ဆယ့်ကိုးခု၊ ကိုးလ၊ ကိုးရက် (၉-၉-၁၉၇၉) နေ့ကပဲ။ အဲ
သည်နေ့မှာ တိပိဋကတို့က သူတို့ရဲ့ တိပိဋကနိကာယကျောင်းမှာ ပူဇော်ပွဲ
တစ်ခု လုပ်တယ်’

‘ဘယ်သူ့ကို ပူဇော်တာလဲ ဘုရား’

‘နာမည်က ‘ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရနဲ့ ဓမ္မကထိကဆရာတော်များ ပူ
ဇော်ပွဲ’လို့ နာမည်တပ်ထားတယ်။ ဘွဲ့ရနဲ့ ဓမ္မကထိကဘုန်းကြီး သုံးဆယ့်
ငါးပါး ပူဇော်ပွဲပဲ’

‘ဘယ်သူတွေပါသလဲ ဘုရား’

‘ဗမာပြည်ရှိ တိပိဋကငါးပါးလုံးနဲ့ အဘိဓဇသုံးပါးရှိတဲ့ အနက်က
တစ်ပါး၊ အဂ္ဂငါးပါးနဲ့ စစ်ကိုင်း၊မင်းကွန်း၊မန္တလေးက ဓမ္မကထိကတွေ
လည်း ပါတယ်’

‘တော်တော် ပွဲကြီးပဲ’

‘ဟုတ်တယ်၊ သည်ပွဲမတိုင်မီ စောစောကပဲ သည်ပွဲဖိတ်စာကို
ဆွမ်းခံဆင်းရင်း တစ်နေရာမှာတွေ့တော့ ဒါပွဲကြီးပဲ။ သည်ပွဲမှာ တစုံတရာ
ဆောင်ရွက်နိုင်လျင် ကောင်းမှာလို့ စိတ်ဖြစ်ခဲ့တယ်’

‘စိတ်ကူးကောင်းပဲ’

‘ကျောင်းပြန်ရောက်တော့ ကျောင်းမှာရှိနေတဲ့ ဦးဂုဏ်ကို ကြံစည်
ခဲ့တဲ့အတိုင်း ပြောပြတယ်။ သူလည်း စိတ်ဝင်စားသွားတယ်’

‘စိတ်ဝင်စားစရာပဲ’

‘နှစ်ယောက်ပေါင်းပြီး စိတ်ကူးလိုက်ကြတာ။ အဖြေက စထွက်
လာတယ်’

‘ဘယ်လို ထွက်သလဲ’

‘သည်ကသိနေတဲ့ အယူအဆကို တင်ပြတဲ့ စာတမ်းတစ်ခု ကပ်ရ
အောင်လို့ပဲ’

‘ဒါအတွက် သူက ဆက်ကပ်တဲ့တာဝန်ကို ယူမယ်။ ဦးဇင်းက
ရေးသားတဲ့တာဝန် ယူမယ်လို့ပဲ’

‘တာဝန်က ဘာဖြစ်လို့ ခွဲတာလဲ’

‘အားနည်းရာ အားသန်ရာလုပ်တာပါ’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ဦးဇင်းက မကပ်ဝံ့ဘူး၊ ကြောက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ စာရေးဖို့ဆိုလျှင်
တော့ ရေးတတ်တယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘သူကလည်း မရှက်မကြောက်ဘူး၊ ဘယ်သူ့ပြောရပြောရ၊ ပေးရ
ပေးရပဲ။ ဒါပေမဲ့ စာမရေးတတ်ဘူး’

‘ဘုန်းကြီးက စာရေးရောလား’

‘ဟုတ်တယ်။ မူကြမ်းရေးပြီးတော့ တကာ၊တကာမတွေကို တိုင်
ပင်ပါသေးတယ်’

‘သူတို့က အားပေးကြသလား’

‘တားကြတယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘အမှောင်ခန်းထဲ ရောက်သွားမယ် ပြောတာပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘နားထောင်ခဲ့ကြသလား’
 ‘စဉ်းစားနိုင်အောင် လာပြောကြည့်တာပဲလို့ပဲ ပြောခဲ့တာ’
 ‘ဘယ်လို စဉ်းစားကြသလဲ’
 ‘ကျောင်းပြန်ရောက်တော့ ဦးဂုဏ ‘ဘယ်လိုလဲမေးတယ်၊ မတော်
 လျင်လည်း မလုပ်နဲ့ပေါ့’-လို့ ပြောတယ်’
 ‘ဘုန်းကြီးကကော’
 ‘သူမလုပ်ချင်လည်း ငါတစ်ယောက်တည်း လုပ်ရမှာပဲ-ဆိုပြီး ဘာ
 မှမပြောဘဲ စာမူကို ချောနေခဲ့တယ်။ လေးငါးရက်ကြာ ချောပြီးမှ တပည့်
 တော်ကတော့ ဆက်ကပ်မယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်’
 ‘ဦးဂုဏက ဘာပြောလဲ’
 ‘သည်ကလည်း ဘယ်မပါဘဲ နေမလဲ-လို့ပဲ’
 ‘ဘုန်းကြီးက စိတ်ဝင်စားသွားပြီ ထင်တယ်’
 ‘ဟုတ်တယ်။ သည်တရား သိစက သည်တရားဟာ ဟောလို့
 တော့ မရဘူး။ သံဃာဆီရောက်မှ ဖြစ်မယ်လို့ အထပ်ထပ် စိတ်ကူးခဲ့ဖူး
 တယ်’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘သံဃာက အမှန်လို့ မှတ်ထားတာ လွဲနေတယ် မြင်လို့ပဲ’
 ‘ဘာကြောင့် သံဃာထံ မအပ်ဖြစ်သလဲ’
 ‘သံဃာမှာက သံဃာ့ဝိနိစ္ဆယတွေ အဖျက်ခံထားရတယ်၊ ဝိနိစ္ဆယ
 မရှိဘူး’
 ‘ဟုတ်တာပဲ’
 ‘ဒါကြောင့် ဘယ်သူ့ပြောရမယ်မသိ ဖြစ်နေခဲ့တာ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အခု ဘုန်းကြီးတွေကတော့ လောက်လောက်လားလားတွေပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ အဲသည် သွားမြင်တာပဲ။ ဒါကြောင့် အဲသည်ဘုန်း
 ကြီးတွေ စုဝေးတဲ့ပွဲကို မဟာသမယ-လို့တောင် သုံးလိုက်တယ်’
 ‘သည်လောက် ဂုဏ်ရှင်တွေ စုခဲ့တာပဲ’
 ‘ဒါကြောင့် သည်သူတွေကို သည်စာတမ်းပေးရမှာကို ဘဝက
 ပေးတဲ့ ကိုယ့်တာဝန်ကို အကျေထမ်းရတာပဲ-လို့အထိ အောက်မေ့တယ်၊
 အမေ့ကျေးဇူးဆပ်တာပဲအထိ ဖြစ်တယ်’
 ‘စာတမ်းက ဘာတွေရေးထားလဲ’
 ‘အဖုံးစာ နည်းနည်း၊ အတွင်းစာက လျှောက်လွှာနှစ်မျက်နှာ
 တည်းပါ’
 ‘အဖုံးက ဘာရေးထားလဲ’
 ‘ဆက်ကပ်ရခြင်းအကြောင်းနဲ့ ဆက်ကပ်ရကျိုးအဖြစ်၊ မှားလျင်
 ပြင်ပေးခံရဖို့နဲ့ မှန်လျင် လက်ခံပေးကြဖို့ ပြောတာပဲ’
 ‘အတွင်းစာကကော’
 ‘ဘုရားသာသနာ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ သည်နေ့သာသနာရပ်တည်
 ချက် လွှဲနေတာကို နီဒါန်းလုပ်တယ်’
 ‘ဘယ်လိုလွှဲတယ် ပြောလဲ’
 ‘ဘုရားက ‘လူတွေစီးပွားဖြစ်ဖို့၊ ချမ်းသာဖြစ်ဖို့၊ လောကကိုစောင့်
 ရှောက်ဖို့’- သာသနာထားခဲ့တာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ပဌမဆုံး သာသနာပြုထွက်
 ဖို့ မိန့်ခွန်းကိုကိုးပြီး ပြောခဲ့တယ်။ သည်နေ့သာသနာက လူတွေကို
 အလုပ်အကျွေးမပြုဘဲ လူတွေက အလုပ်အကျွေးပြုတာပဲ ခံနေကြတာ
 ပြောရတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်လို ဖြစ်နေသလား’

‘ဟုတ်တယ်။ ဒါကြောင့် သာသနာဟာ လူတွေရဲ့ စွန့်ပစ်တာခံရဖို့ ရှိတယ်။ သည်လိုမဖြစ်အောင် သာသနာထဲက အလွဲတွေထုတ်ဖို့ လိုတယ် လို့ပဲ’

‘ဘာတွေ လွဲတာလဲ’

‘တပည့်တော်တို့သိသမျှ ထုတ်ပြမယ်ဆိုပြီး အချက်နှစ်ချက် ထုတ်ပြလိုက်တယ်’

‘နှစ်ချက်က ဘယ်လိုလဲ’

‘ဘဝအမြင်မှားနဲ့ လောကအမြင်မှား-ဖြစ်တယ်’

‘ဘဝအမြင်မှား-ဆိုတာက ဘယ်လိုဟာလဲ’

‘တမလွန်တွေ ရှိမရှိ ခံယူတာတွေပဲ၊ သဿတနဲ့ ဥစ္ဆေဒမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တွေပဲ’

‘လောကအမြင်မှား-ကကော’

‘လူဟာ အရှိမဟုတ် ခံယူမှု’- ဖြစ်တယ်’

‘အဲဒါ ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်လို့ပဲ’

‘ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ’

‘လူတွေ အရှိမဟုတ်လျင် လူရဲ့အမှုတွေရဲ့ အကြောင်းနဲ့အကျိုး တွေလည်း မရှိနိုင်ဘူးပေါ့’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘လူမှုတွေဟာ ကံရဲ့နာမည်တွေပဲ။ လူမှုတွေရဲ့အကြောင်းနဲ့အကျိုး တွေဟာ ကိလေသာလို့ ဆိုတဲ့ ဟိတ်တွေနဲ့ဝိပါက်တွေရဲ့ နာမည်တွေပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်တော့ ဘာပြုလို့လဲ’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ လောကအမြင်ဟာ ‘ကံ၊ ကံအကြောင်းဟိတ်နဲ့ အကျိုးဝိပါက်တွေရဲ့ အကြောင်းအကျိုးအဖြစ် လည်ပတ်ဖြစ်ပွားနေမှု တွေ’-ပဲ’

‘ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားလား’

‘ဟုတ်တယ်။ အဲဒါ လောကပဲ၊ အဲဒါ ဒုက္ခသစ္စာပဲ၊ အဲသည်သစ္စာ ကိုမြင်မှ အဲသည်ဒုက္ခရဲ့အကြောင်း သမုဒယကို ခွာနိုင်မယ်။ ဒါကြောင့် ငြိမ်းချမ်းဖို့အတွက် လေ့လာရမည့်လောကဟာ ကံနဲ့ကံရဲ့ အကြောင်းနဲ့ အကျိုးတွေ ဆက်စပ်ပုံပဲ’

‘ဒါတွေ ငြင်းဆိုတော့ မငြိမ်းချမ်းနိုင်ဘူးပေါ့’

‘ဒါမြင်မှ ငြိမ်းချမ်းမှာ။ ဒါမမြင်တော့ဘူးဆိုလျှင် မငြိမ်းချမ်းတော့ ဘူး။ မငြိမ်းချမ်းနိုင်တော့တဲ့ အမြင်ဟာ မှားတဲ့အမြင်ပဲ’

‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆိုတာ အဲဒါကြောင့် ခေါ်တာလား’

‘ဟုတ်တယ်။ သည်-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟာ မြဲတဲ့မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်တယ်။ ဒါ ကြောင့် သည်-အမြင်မှားကို နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလို့ ခေါ်တယ်’

‘သည်လိုဆိုတော့ ‘ငါမရှိ၊သူမရှိ ပုဂ္ဂိုလ်၊သတ္တဝါ၊ယောက်ျားမိန်းမ မရှိလုပ်တာတွေဟာ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’- ဖြစ်တာတွေပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ အဲဒါတွေဟာ သာသနာထဲမှာ မင်းမူနေကြတယ်။ အဲဒါကြောင့် သာသနာက လူတွေကို အလုပ်အကျွေး မပြုနိုင်ဘဲ လူတွေ ကသာ သာသနာအတွက် အကျိုးပြုနေရတာ ဖြစ်တယ်ပေါ့’

‘ဒါကြောင့် ဒါတွေ သာသနာထဲက ဖယ်ရှားပစ်သင့်တယ်ပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲသည်စာတွေ ဆက်ကပ်နိုင်တယ်လား’

‘ဟုတ်တယ်။ စာသုံးဆယ့်ငါးစောင်ကို စာအိပ်တွေအသီးသီး ထည့်ပြီး စာအိပ်ကြီးတစ်လုံးမှာ စုထည့်တယ်။ အဲသည်စာအိပ်ကြီးကို အဘိဓမ္မေဟသီာဆရာတော်ကြီးကို ကပ်ခဲ့တယ်’

‘သူကတဆင့် ဖြန့်ပေးရမှာလား’

‘ဟုတ်တယ်။ အဲသည်လိုပဲ လျှောက်နိုင်ခဲ့တယ်’

‘မိတ္တူတွေ ပေးသေးလား’

‘အများကြီးပဲပေးတယ်’

‘ဘယ်ဆီလဲ’

‘ပြည်တွင်းပြည်ပ ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်း သိသမျှတွေဆီ အကုန်ပို့တယ်’

‘ပြည်ပလည်း ပို့သလား’

‘လိပ်စာရတဲ့ နိုင်ငံဆယ်နိုင်ငံကျော်လောက် ပို့တယ်။ မြန်မာ အစိုးရနဲ့ ပါတီဆီလည်း ပို့တယ်’

‘ပါတီက ဘယ်လဲ’

‘ဥက္ကဋ္ဌတို့၊ သုတေသနဌာနတို့ပဲ’

‘စာတွေက ပုံနှိပ်တာလား’

‘မဟုတ်ဘူး။ တိုက်ပုံနဲ့ ဂက်စတီနာနဲ့ ကော်ပီလုပ်ထားတာတွေ’

‘အဲသည်စာတွေ ဘုန်းကြီးတွေ ရကြသလား’

‘မရကြဘူး’

‘ဘာဖြစ်တာလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မဖြန့်ခင်ဘဲ တိပိဋကတို့က သိမ်းလိုက်တယ်နဲ့တူတယ်’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘သူတို့အစီအစဉ်ထဲ မပါတာမို့ ဖြစ်မှာပါပဲ’
 ‘အဖျက်သဘောဆောင်တယ် ထင်လို့များလား’
 ‘သည်ပွဲကို ကိုယ်တတ်တဲ့ပညာနဲ့ ပူဇော်တာပါလို့ နှိမ့်ချစွာရေး
 ထားတာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့-’
 ‘ဆက်ပြောပါဦး’
 ‘သူတို့ပွဲလာတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေကို ခေါင်းစားတဲ့အလုပ်ကို ဘေးက
 ပေးတာမျိုး မဖြစ်စေချင်တာ ဖြစ်မှာပါပဲ’
 ‘တိပိဋကက ဘာမှမတုံ့ပြန်ဘူးလား’
 ‘တရားဝင် မတုံ့ပြန်ဘူး’
 ‘တရားမဝင်ကော တုံ့ပြန်သလား’
 ‘တုံ့ပြန်ပုံပဲ’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘အညှိုးသိုထားတာမျိုး နောင်အခါမှ သိရတယ်’
 ‘အဲဒါက ဘယ်လိုလဲ’
 ‘အဲဒါ ထားပါတော့’
 ‘သည်စာတွေ သူတို့ ဖင်ခုထိုင်လိုက်ပြီပေါ့’
 ‘အဲသည်လို ပြောရမှာပဲ’
 ‘အဲသည်လိုဖြစ်ကြောင်း ဘယ်လိုသိရသလဲ’
 ‘ဘာမှမလုပ်အားဘဲနေတာ ရက်ကြာတော့ မနေနိုင်တာနဲ့ စစ်
 ကိုင်းသွားပြီး ရွှေဟင်္သာကို သွားတွေ့တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တွေ့ရရဲ့လား’
 ‘တွေ့ရပါတယ်’
 ‘ဘာမေးလဲ’
 ‘အဲသည်ပွဲမှာ တပည့်တော်တို့ကပ်တဲ့စာတွေ ရပါရဲ့လားပေါ့’
 ‘ဘယ်လိုဖြေလဲ’
 ‘ရတယ်ပေါ့’
 ‘ဖြန့်ရရဲ့လား မေးသေးလား’
 ‘မေးတယ်’
 ‘ဖြန့်လိုက်တယ် ပြောတာပဲ’
 ‘ဘာမေးသေးလဲ’
 ‘အဲသည်စာထဲက အကြောင်းအရာနဲ့စပ်ပြီး ဆရာတော် ဆုံးမ
 တာ နာခံဖို့ လာတာပါလို့ လျှောက်ကြတယ်’
 ‘ဆရာတော်က ဘယ်လိုမိန့်ကြားသလဲ’
 ‘မဖတ်ရသေးဘူးလို့ပဲ’
 ‘စာက အများကြီးမို့လား’
 ‘နှစ်မျက်နှာတည်းပါ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့ သည်လိုပြောတာ ထင်သလဲ’
 ‘အပြစ်လည်း မပြောတတ်၊ အကောင်းလည်း မချီးမွမ်းချင်ဖြစ်
 လို့ပဲ ဖြစ်မှာပါ’
 ‘ခေါင်းငြိမ့်၊ခေါင်းခါ မလုပ်ချင်လို့လား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အဲဒါ ခက်တာပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

၈၇။ မန္တလေးမြို့ စကုတိုက်၌ ဦးသာဂရတို့အား ရှင်ဉာဏပြောသော
အဖွဲ့ပေါ်အဖွဲ့ထပ် စကား

‘မြန်မာနိုင်ငံ သံဃအခြေခံဖွဲ့စည်းပုံ ဥပဒေနှင့် စပ်ပြီး ဘုန်းကြီးရဲ့
အမြင်ကို တပည့်တော်တို့ကို နည်းနည်း ရှင်းပြောပေးပါ’

‘တပည့်တော်အမြင်မှာ သံဃာဟာ အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပြီးသားပဲ
မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ထပ်ပြီးဖွဲ့လျှင် အဖွဲ့အစည်းအပေါ် အဖွဲ့အစည်းထပ်သလို ဖြစ်
မှာပေါ့’

‘သည်လိုဆိုလျှင် သံဃာဟာ အခုလိုပဲ ပြန့်ကျဲကြီး ဖြစ်နေရမ
လား’

‘သံဃာမှာ စနစ်က ပြန့်ကျဲမနေပါဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘သံဃာမှာ သိမ်စနစ်၊ သံဂါယနာစနစ်တွေ ရှိပြီးသားပဲ’

‘လုပ်စမ်းပါဦး’

‘တိုက်နယ်တစ်ခုဟာ သံဃာအစုတစ်ခု အဓိပ္ပါယ်ရှိတာပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘သည်တိုက်နယ်တစ်ခုအတွင်းမှာ ရှိတဲ့ သံဃာတွေစုနိုင်လျှင် အဲ
သည်သံဃာဟာ တစ်စုံတစ်ရာကို ဆုံးဖြတ်နိုင်တာပဲ’

‘ဘာနဲ့ဆုံးဖြတ်မှာလဲ’

‘ရှိပြီးသားစည်းကမ်းနဲ့ပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘စည်းကမ်းပြင်ချင်လျင်ကော’
 ‘အဲဒါကတော့ သံဂါယနာတင်ရမှာပဲ’
 ‘သံဂါယနာနဲ့ စည်းကမ်းပြု၊ တိုက်နယ်သံဃာနဲ့ ဆောင်ရွက်စရာ
 ဆောင်ရွက်၊ ဒါဟာ ဘုရားလက်ထက်က ထုံးစံဖြစ်တယ်ပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ် ပြောရမှာပေါ့။ သံဂါယနာက မြတ်စွာဘုရား အရာ
 ပေါ့’
 ‘အကြီးအကဲကကော’
 ‘အဲဒါ မရှိဘူး’
 ‘ရဟန်းတစ်ယောက်ယောက်စီမှာ အာဏာမရှိဘူးပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ အာဏာမရှိဘူး’
 ‘သံဂါယနာမှာကော သည်လိုပဲလား’
 ‘သည်အတိုင်းပေါ့။ အာဏာရှိသူဆိုတာ မရှိဘူး’
 ‘အဲဒါတွေဟာ ကောင်းတာလား၊ ခေတ်နောက်ကျတာလား’
 ‘ကောင်းတာပေါ့’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘သံဃာဟာ ဓမ္မဆောင်တွေပဲ။ ဓမ္မနဲ့ဝိနယနဲ့ နေထိုင်သူတွေဆို
 တော့ အာဏာဟာ မလိုအပ်တဲ့အရာပဲ။ ဒါကြောင့် အာဏာရှိသူ မလို
 ဘူးပေါ့’
 ‘လူ့အဖွဲ့အစည်းတွေမှာတော့ သည်လိုပဲ အာဏာပိုင်အဖွဲ့ ရှိရ
 တယ်နော်’
 ‘အဲဒါက အာဏာလိုတဲ့ခေတ်ရဲ့ စနစ်မို့ပါပဲ’
 ‘အာဏာလိုတဲ့ခေတ်ရဲ့စနစ်ဆိုတာ ဘာလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လူထုစနစ်မဟုတ်တဲ့ အာဏာရှင်စနစ်ပေါ့၊ အဲသည်ခေတ်က စနစ်ပဲ’

‘လူ့အဖွဲ့တွေမှာ ဥက္ကဋ္ဌအာဏာတွေ ဘာတွေ ထားရတာဟာ လည်း လူထုစနစ် မထွန်းကားသေးလို့လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဥက္ကဋ္ဌမရှိဘဲ ဘယ်လို စည်းဝေးမလဲ၊ ဘယ်လို ဆုံးဖြတ်မလဲ’

‘သံဃာမှာ သည်လိုပဲ စည်းဝေးနေကျ ရှိပါတယ်။ သဘာပတိတို့ ဥက္ကဋ္ဌတို့ မခန့်ပါဘူး။ အခမ်းအနားမှူးလည်း မခန့်ပါဘူး။ အဆိုတစ်ခု ပြုချင်သူဟာ သူ့ကိုယ်သူ အဆိုပြုသူအဖြစ် သံဃာက ခွင့်ပြုဖို့တောင်း တာပါပဲ။ သံဃာကလည်း သဘောတူတာ၊မတူတာကို ဆိတ်ဆိတ်နေ ခြင်း၊ မနေခြင်းနဲ့ ပြကြတာပဲ’

‘လူတွေလည်း ယဉ်ကျေးလာလျင် သည်လိုပဲဖြစ်မလား’

‘ဖြစ်မှာပဲ’

‘သံဃာလည်း မယဉ်ကျေးလို့ အာဏာပိုင်တွေ ခန့်ရတာလား’

‘အဲသည်လို ဖြစ်နေတာပေါ့’

‘သံဃာက ဘယ်လို မယဉ်ကျေးတာလဲ’

‘သံဃာအထဲကို အာဏာအသွင်းခံရတာဟာ မယဉ်ကျေးတာရဲ့ အစပဲ’

‘အဲဒါ ဘယ်သူသွင်းခဲ့တာလဲ’

‘သီရိဓမ္မာသောက ဖြစ်မယ် ထင်ရတာပဲ’

‘ရှေးအစဉ်အလာ သံဃာတွေဆီမှာ စဉ်ဆက်မပြတ် သံဃာထဲ မှာ အာဏာပိုင် ရှိနေခဲ့တယ်နော်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တယ်၊ ဘုရင်တွေက လုပ်ထားခဲ့တာ’

‘ဘာဖြစ်လို့ လုပ်တာလဲ’

‘သံဃာဟာ သူတို့လက်အောက်ခံ ဖြစ်ဖို့ပေါ့’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုဟာ သူ့ဟာသူ ညီညွတ်နေလျှင် တခြားက ဝင်လို့ မရဘူး။ ဝင်ချင်လျှင် အဲသည်အဖွဲ့ရဲ့ ညီညွတ်မှုကို ဖျက်ရမယ်။ ဖျက်ချင်လျှင် အဲသည်အဖွဲ့ဝင်တွေကို အဆင့်ခွဲရမယ်။ အာဏာဟာ အဆင့်ခွဲဖို့အတွက် အကောင်းဆုံးအရာပဲ။ အဲဒါဟာ သံဃာမညီညွတ် ဖို့ဘဲ။ ဒါဆိုလျှင် သံဃာဟာ သူများလက်အောက်ရောက်ဖို့ပေါ့’

‘အခု သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့်ဖွဲ့ဖို့ အခြေခံဥပဒေဟာ လည်း အဲသည်လိုဖြစ်ဖို့ပဲလား’

‘သေချာတာပေါ့’

‘ဘယ်လို သိရတာသလဲ’

‘အုပ်ချုပ်နေတာက တစ်ပါတီ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သူတို့က အားလုံးထက် အပေါ်ကပဲရှိဖို့ လုပ်ရတာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သံဃာ့အပေါ်က နေရဖို့လည်း လုပ်ရမှာပဲ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သူတို့က သူတို့ မချုပ်ကိုင်နိုင်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းဆိုတာ ထားလို့ မဖြစ်ဘူး မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်တော့ သံဃာကိုထိန်းချုပ်တဲ့အခါ သူတို့ အာဏာပေးထား
သူရှိမှ ဖြစ်မှာဆိုတော့ အဲဒါလုပ်တာပဲ’

‘ဒါဆိုလျှင် သံဃာအဖွဲ့အစည်း ဖွဲ့တာဟာ သံဃာသန့်ရှင်းတည်
တံ့ပြန့်ပွားဖို့ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ သိသာတာပေါ့’

‘အသေအချာပဲ’

‘ဒါ-မြင်ကြဖို့ လိုတာပဲ’

‘သာသနာ ဒကာကယ်ရမယ် ထင်သူတွေနဲ့ အာဏာလိုချင်သူ
တွေက များနေပြီထင်တယ်’

‘အစဉ်အလာကလည်း ရှိပြီးသားဖြစ်တော့ သည်အမြင်သစ်
မပေါက်ကြဘူး ဖြစ်နေမယ် ထင်တယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘုန်းကြီးတင်ပြတဲ့ အခြေခံမူမှာလည်း သည်အတိုင်းပဲလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါ နည်းနည်းပြောပါဦး’

‘အဖွဲ့ပေါ်အဖွဲ့ ထပ်မဖွဲ့ပါနဲ့’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘ရှိပြီးသားအဖွဲ့ရဲ့ သိမ်စနစ်၊ သံဂါယနာစနစ်ကို အသက်ဝင်
အောင်ပဲ လုပ်ပါ’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘ဓမ္မစက်ဟာ အာဏာစက်ရဲ့ အထက်အရာသာ ဖြစ်ပါတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဓမ္မစက်ကို အာဏာစက်နဲ့ကူတာဟာ အရာမဟုတ်ဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ပုံစံအားဖြင့် အလင်းကိုအမှောင်နဲ့ကူလို့ မရသလိုပဲလို့ပဲ’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့၊ အလင်းကို ပိုလင်းအောင် အမှောင်နဲ့အားဖြည့်လို့
 ဘယ်ရနိုင်ပါ့မလဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သိမ်စနစ်၊ သံဂါယနာစနစ်နဲ့ မရနိုင်တော့လို့ အာဏာဝင်ရတာ
 များလား စဉ်းစားမိသလား’
 ‘စဉ်းစားပါတယ်’
 ‘အဲဒါ ဘယ်လိုလဲ’
 ‘မရလျှင် အာဏာမသွင်းရဘူးပဲ ဖြစ်ရမယ်’
 ‘အာဏာမဝင်လျှင် ပျက်မှာစိုးလို့ ဆိုလျင်ကော’
 ‘မစိုးရဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ပျက်သွားလို့မရှိလည်း အေးလို့ပဲ’
 ‘ဖြစ်မလား’
 ‘ဓမ္မစက် မလည်နိုင်လို့ မရတာပဲ၊ ဓမ္မစက် မလည်တော့လျှင်
 သည်သာသနာကလည်း ဘယ်မှာသွားပြီး အသုံးချမှာလဲ’
 ‘ဟုတ်တာပဲ’
 ‘ဓမ္မစက်မလည်ဘဲ အာဏာနဲ့ တည်ရှိနေအောင်လုပ်ထားလို့
 တည်နေလည်း သည်သာသနာဟာ ဘာအသုံးကျမှာလဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ပုံစံအားဖြင့် အသေကောင်ကို ဖုတ်သွင်းထားသလိုပဲ ဖြစ်မှာပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဖုတ်ကောင်ကို ကိုယ့်အဖေအမေပဲလို့ မှတ်ထင်နိုင်ပါ့မလား’

‘ဘယ်မှတ်နိုင်မလဲ’

‘အဖေ သေပြီးပြီ၊ အဖေ့အလောင်း ဖုတ်ဝင်နေလျှင် ကောင်း
ကော ကောင်းမှာလား’

‘ဘယ်ကောင်းမလဲ၊ ဖုတ်ကောင်က ဒုက္ခပဲပေးမှာပဲ’

‘အဲဒါ အသေအချာပဲ’

‘အခု-အဖွဲ့အပေါ်အဖွဲ့ ထပ်ဖွဲ့ဖို့ အခြေခံစည်းမျဉ်း လုပ်နေကြ
တာဟာ သံဃာကို အာဏာရှိ၊အာဏာမဲ့ သပ်လျှို့ဝှက်ပြီး အဆင့်ကွဲအောင်
ခွဲမလို့ပဲ။ ဒါမှ မဟုတ်ဘူးဆိုတောင်မှ သာသနာကို အာဏာသွင်းတာဟာ
သာသနာက သူ့ဖာသာသူ မရပ်နိုင်တော့လို့ဆိုလျှင် အသေကောင်ဖုတ်
သွင်းတာပဲ။ သည်နှစ်ချက်လုံး ကောင်းပါ့မလား’

‘ဘယ်ကောင်းမလဲ’

‘အဲဒါသိဖို့ လိုလှတယ်’

၈၈။ မန္တလေးမြို့၊ ညောင်ပင်ဈေးရပ်၊ အမှတ်(၄)ကျောင်း၌
ဦးချစ်တင်အား ရှင်ဉာဏပြောသော ဗုဒ္ဓဝါဒသင်္ခပအညွှန်းကျမ်း
စကား

‘ကမ္ဘာ့သာသနာသန့်ရှင်းတည်တံ့ပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ရဲ့ ပဌမအကြိမ်
သမုတိ သံဃာ့အစည်းအဝေးမှာ ဆက်ကပ်တဲ့ စာအုပ်ကလေးတွေ အ
ကြောင်း ပြောပါဦးဘုရား’

‘ဘာသိချင်တာလဲ’

‘အဲသည်စိတ်ကူးက ဘယ်လိုရလာတာလဲ’

‘သမုတိသံဃာအစည်းအဝေးအပြီးမှာ ဆွမ်းလောင်းပွဲကြီး လုပ်
မယ်လို့ သတင်းစာမှာ တွေ့တယ်’

‘ဟုတ်တယ်၊ သတင်းစာမှာ ပါတယ်’

‘အဲသည်အချိန်က မင်းကွန်းမှာ ရေပြတ်သွားတာနဲ့ တောင်ခြေ
ဆင်းပြီး ကလေးတွေကို ရေတွင်းတူးခိုင်းနေတာ။ ညနေမှာ ဆင်းကြည့်
ရင်း အဲသည်အကြောင်းသိပြီး ဦးဂုဏ်ကို စာရိုက်ဖို့စီစဉ်ပြီး လွှတ်လိုက်
တာ’

‘အချိန်က တစ်နေ့ပဲ ရတော့လို့လား’

‘ဟုတ်တယ်-ဒါကြောင့် အဲသည်နေ့မှရိုက်ပြီးလို့ ချက်ခြင်း ခင်ဗျား
သမီးတွေ ဝိုင်းပြီး စာအုပ်ချုပ်ကြရတာ’

‘အဲသည်နေ့ ညရထားနဲ့ ရန်ကုန်ပို့ပြီး ဆွမ်းသွားလောင်းတာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါ ဘုန်းကြီး (သမုတိ)သံဃာ ထောင်နှစ်ရာကျော်လက်ထဲ
ရောက်ရဲ့လား ဘုရား’

‘မရောက်ဘူး’

‘ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ ဘုရား’

‘ရန်ကုန်ကို မနက်မှာ ရထားဆိုက်ပြီး ကမ္ဘာအေးသွားတယ်။
ကမ္ဘာအေးက စာအုပ်ကို ကိုယ်တိုင်လောင်းခွင့် မပေးဘူး’

‘ဘယ်ပေးခဲ့ရသလဲ’

‘သူတို့ရဲ့ ဗဟိုမဏ္ဍပ်ကို ပေးခဲ့ရတယ်။ အဲသည်က စိစစ်ပြီး မဖြန့်
ဝေခဲ့ဘူး။ နောက်မှသိရတာက တိပိဋကဆရာတော်က ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌ-လို့
စာအုပ်ထုပ်ပေါ်မှာ မှတ်ချက်ရေးတယ် သိရတယ်။

‘အဲဒါက ဘာအဓိပ္ပါယ်လဲ’

‘ဘုရားစွပ်စွဲသူတဲ့-ဗျာ’

‘စာက ဘာမို့လဲ’

‘သူတို့ဆီ ဆက်ကပ်တုန်းက စာရဲ့မူကြမ်းပဲ’

‘ဘာနာမည်လဲ’

‘ဗုဒ္ဓဝါဒသင်္ခပအညွှန်းကျမ်း’-လို့ပဲ’

‘စာအုပ်က အဖုံးပါမှ ရှစ်မျက်နှာထဲ ထင်တယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါ ဘာရည်ရွယ်ပြီး ကပ်တာလဲ’

‘မြန်မာ့သံဃာရဲ့တရား တပါးရောက်နေသူတွေကို ဘဝအမြင်
မှားနဲ့ လောကအမြင်မှား နှစ်ပါးကို ကြားဖူးတယ်မှဖြစ်ဖြစ် သိသွားစေ
ချင်လို့ပါပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်အသိကို အတော်အလေးထားပုံရတယ်’
 ‘ဦးဇင်းအသက်ရှိသမျှ သည်တာဝန်အတွက်ပဲ ပေးဖို့အထိပဲ’
 ‘သည်လောက် လေးနက်သလား’
 ‘လူသားရဲ့အမှန်တရားကို သည်နှစ်ပါးက ပိတ်ဆို့ထားတယ်လို့
 အထိ သိနေတာပဲ’

၈၉။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ ရွှေမြင်တင်တောင်၌ တကာတစ်ဦးအား
ရှင်ဉာဏပြောသော ဓမ္မပူဇာဘုရားရှိခိုး စကား
‘ဘုန်းကြီးက ဘယ်လိုရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဓမ္မပူဇာဘုရားရှိခိုးကျမ်း
ဆိုတဲ့ ဘုရားရှိခိုးကို ရေးတာလဲ’
‘သာသနာတော်မှာ တရားဓမ္မရဲ့အရ ကောက်ချက်တွေဟာ
အများအပြားပဲ မှားယွင်း နေတယ်လို့ မြင်နေမိတယ်။ အဲဒါတွေကို ပြော
ပြချင်တယ်’
‘ဟုတ်တာပေါ့’
‘ပြောပြလိုက်လျင်လည်း အပြစ်တင်သလိုမျိုးပဲ ဖြစ်နေတယ်’
‘အပြစ်ကလည်း မြင်နေမှာမဟုတ်လား’
‘ဟုတ်တယ်’
‘အပြစ်ကို အပြစ်ဖြစ်ကြောင်း ပြောရတာဆိုတော့ အပြစ်တင်
သံကလည်း ထွက်ရတော့မှာပေါ့’
‘သည်အသံကလည်း လူကြိုက်နည်းတဲ့အသံပဲ’
‘ဟုတ်တယ်’
‘လူကြိုက်နည်းတော့လည်း အပြစ်တင်ပြပေမဲ့ အပြစ်မမြင်ကြ
ဘူး၊ အပြစ်တင်ပြသူကိုပဲ အပြစ်မြင်ထားကြတယ်’
‘ဟုတ်တာပဲ’
‘ဒါပေမဲ့ အပြစ်ရှိတာကို အပြစ်တင်တာကလည်းလုပ်မှ ဖြစ်မယ်’
‘ဟုတ်တယ်’
‘အပြစ်တင်သူကို အပြစ်ပြန်မြင်တာ မဖြစ်ဘို့လည်း လိုတယ်’
‘ဟုတ်တာပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါကြောင့်- အပြစ်တင်လျက်နဲ့ အပြစ်တင်သံလည်း မထွက်
အောင် လုပ်ရမယ်လို့ စဉ်းစားတယ်’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘အဲဒါအတွက် အပြစ်တွေကို ကိုယ်ပြုမိတာ အပြစ်ပြောရမယ်။
ပြောတဲ့အခါမှာလည်း ကျိုးနွံမှုအပြည့်နဲ့ ပြောသံဖြစ်ဖို့ ဘုရားကို လျှောက်
ထားနေတာ ဖြစ်ရမယ်ဆိုပြီး ဘုရားရှိခိုးစာ ရေးလိုက်တာပဲ’

‘သည်ဘုရားရှိခိုးစာက ဘယ်သူ့ကို ဖတ်စေချင်တာလဲ’

‘ဘုရားစာ ဖတ်တတ်သူတွေကို ဖတ်စေချင်တာပါပဲ။ အဲသည်ထဲ
မှာ အချုပ်ကတော့ ဗမာပြည်သံဃာအဖွဲ့အစည်းရဲ့အချုပ်ဖြစ်တဲ့ သံဃာ
မဟာနာယကအဖွဲ့ကို ဖတ်စေချင်တာပါပဲ’

‘အဲသည်ကို ဆက်ကပ်ရဲ့လား’

‘ကပ်ပြီပေါ့’

‘လက်ခံရဲ့လား’

‘လက်ခံပါတယ်’

‘ဘာပြန်ပြီး တုံ့ပြန်သလဲ’

‘ဘာမှ တရားဝင် မတုံ့ပြန်ပါဘူး’

‘ဘယ်နှစ်ပုဒ်လောက်ပါသလဲ’

‘ဆယ့်ငါးပုဒ်လောက်ပါပဲ’

‘ဘယ်လိုဟာတွေလဲ’

‘ဗုဒ္ဓရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကစပြီး မှားယွင်းစွာ မြင်မိတာအတွက် ဘု
ရားကို ပြစ်မှားမိပါတယ်ပေါ့။ အဲသည်မှားမိတာကို အခုလိုသိလာတဲ့အ
ခါမှာ ဝန်ချတောင်းပန်ပါတယ်ပေါ့။ အဲဒါတစ်ခန်းပဲ၊ တစ်ပုဒ်ပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘နောက်-ဘာတွေလဲ’

‘သစ္စာလေးပါးမှာ ဒုက္ခသစ္စာတစ်ပုဒ်၊ စုပေါင်းလေးပုဒ်ပေါ့’

‘အဲဒါတွေက ဘယ်လိုကောက်တာလဲ’

‘အများသူငါတွေ ဘာသာရေးမှာ သုံးနေကြတဲ့ အကွက်တွေကို သည်အကွက်တွေ သည်လို မှားနေတယ်ဆိုတာ မြင်ရတာတွေကို ဘုရား ရှိခိုးလိုက်တာပဲ’

‘အဲသည်စာ အောင်မြင်ရဲ့လား’

‘အဲဒါ ဘယ်လို ပြောရမလဲမသိဘူး’

‘ဘာကြောင့်လဲ’

‘ပြည်သူကြားဖြန့်ရတာ မဟုတ်လို့ပဲ’

‘သူများတွေက ဘာပြောကြသလဲ’

‘အံ့ဩစရာပါပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ဦးပါရဂူဆီလည်း စာအုပ်ကလေး ပို့ပေးလိုက်တယ်’

‘ဘာတုံ့ပြန်လဲ’

‘ဘာမှ မတုံ့ပြန်ဘူး။ ကြာမှ ကြားရတာလေးတော့ ရှိရဲ့’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ဦးဇင်းသီတင်းသုံးဖော်ကို ပြောလိုက်တာပါပဲ’

‘ပြောပုံက’

‘ပို့လို့ရတယ်၊ ဘုရားရှိခိုးပဲဆိုပြီး မဖတ်ဘဲ စာအုပ်ပုံထဲ ထည့်ထားလိုက်တယ်’

‘ဟင်’

‘နောက်မှ အားနေတာနဲ့ အမှတ်ရပြီး စာအုပ်ပုံထဲကရှာပြီး မြည်း
ကြည့်တာ လက်ကမချနိုင်ဘဲ တစ်ထိုင်တည်း ပြီးသွားအောင် ဖတ်ဖြစ်
တယ်။ သူက သည်လိုမထင်မိဘူးလို့ပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

အခန်း(၈)

တရားစွဲဆိုခံရစဉ်က ပြောသောစကားများ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

အခန်း(၈)

တရားစွဲဆိုခံရစဉ်က ပြောသောစကားများ

၉၀။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ ရွှေမြင်တင်တောင်၌ နယ်မှရောက်လာ
သော တကာတစ်ဦးအား ရှင်ဉာဏပြောသော နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိစကား

‘ဘုန်းကြီးတို့က ‘သာသနာတော်ရေး လျှောက်ထားတောင်းဆို
လွှာ’ဆိုပြီး ထေရဝါဒသံဃာကို တရားစွဲစာတမ်းတစ်ခု ကမ္ဘာအေး သံဃာ့
မဟာနာယကထံ ဆက်ကပ်တယ်ဆို ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါ-ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ’

‘(၂၀. ၄. ၈၁)လောက်ကပဲ’

‘စာတွေအများကြီးလား’

‘စာမျက်နှာလေးဆယ် ပတ်ဝန်းကျင်လောက်ပဲ’

‘ဘာတွေ လျှောက်ထားတောင်းဆိုတာလဲ’

‘သည်နေ့ သံဃာဆီမှာရှိတဲ့ ရှေ့နောက်ဘဝဖြစ်၊မဖြစ် အယူတွေ
နဲ့ ငါမရှိ၊သူမရှိ အယူတွေ မလုပ်ကြဘို့နဲ့ သည်အယူတွေ အဓမ္မတွေဖြစ်
ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ပေးဖို့ပဲ’

‘ဒါတွေ အဓမ္မဖြစ်ကြောင်း ရေးထားသလား’

‘ရေးတာပေါ့’

‘ဘယ်လိုတွေ ရေးတာလဲ၊ ဖြစ်-ယူတာ သဿတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်
တယ်ပေါ့၊ ဟုတ်လား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တယ်’
 ‘မဖြစ်ယူတာ ဥစ္ဆေဒမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်တယ်ပေါ့၊ ဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ငါ့သူ မရှိယူတာတွေကတော့ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်တယ်ပေါ့’
 ‘အဲဒါက ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ’
 ‘နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-ဆိုတာ ကံနဲ့ ကံရဲ့အကြောင်းနဲ့အကျိုးကို ငြင်း
 ဆိုတာတွေပဲ’
 ‘အဲသည်လိုဟုတ်ရဲ့လား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘နတ္ထိကဝါဒ-ဆိုတာ တန်ခိုးရှင်တွေမရှိဘူး ယူတာတွေပြောတာ
 လို့ ပြောထားတယ် မဟုတ်လား’
 ‘အဲဒါ နည်းနည်းပိုသွားတာပါ’
 ‘အဲဒါ ပါဠိတော်နော်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘အဲသည် ဣဒ္ဓိတွေ၊တန်ခိုးတွေဆိုတာကလည်း ကံရဲ့အကျိုးတွေ
 ပဲ၊ အဲဒါကို နောင်သူတွေက မသိတော့ အဲဒါတွေငြင်းလေယောင် ဖြစ်
 သွားတာပါ’
 ‘ဒါပဲလား’
 ‘သည်ဝါဒသုံးခုဟာ ဘုရားရဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ငြင်းဆိုတဲ့ ဝါဒ
 သုံးခုလို့ ခြုံငုံနာမည်ပေးဖို့ လိုတယ်’
 ‘ဟုတ်မှာပါ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ ဘုရားရဲ့လောကအမြင်ပဲ’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ဘုရားက လူတွေဟာ သည်နည်းသည်ပုံဖြစ်ပျက်ပြီး ဒုက္ခတွေ
 ရနေကြတယ်လို့ မြင်ပြတာပေါ့’
 ‘ဘုရားရဲ့ ဒုက္ခအမြင်ပေါ့’
 ‘ဒုက္ခဟာ လောကပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဒါကြောင့် အဲဒါဟာ ဘုရားရဲ့လောကအမြင်ပဲ’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘လောက သည်လိုဖြစ်နေပြီ-မြင်လို့ အဲသည်လောကက လွတ်ရာ
 ကို ဘုရားက ပြခဲ့တာ၊ အဲဒါ နိဗ္ဗာန်ပဲ’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘အဲသည်နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့ဆိုလျှင် ‘အဲသည်လောကအမြင်’-ကို
 မြင်ရမယ်’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘ဒါ-မမြင်လျှင် နိဗ္ဗာန်မရောက်နိုင်ဘူး’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘နိဗ္ဗာန်မရောက်တာဟာ မလွတ်မြောက်တာ၊ မငြိမ်းချမ်းတာပဲ’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘မလွတ်မြောက်၊ မငြိမ်းချမ်းဘို့အတွက် အမြင်ဆိုလျှင် မှားယွင်း
 တဲ့အမြင် ပြောရမှာပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲသည်အမြင်ကခိုင်နေလို့ ဒါကို ‘နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’-ခေါ်တာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘ဒုက္ခက ဒါမှမဟုတ် လောကက၊ အချက်အလက်သုံးခုနဲ့ လည်
 ပတ်ပြီး သက်ဝင်ရှင်သန် နေတယ်’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဒါကိုမမြင်တော့ဘူး၊ လက်မခံတတ်တော့ဘူး-ဆိုလျှင် ဘယ်လို
 လုပ်ပြီး ဒုက္ခမြင်တာ ဖြစ်ပါတော့မလဲ’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘ဒါ-မမြင်လျှင် နိဗ္ဗာန်လည်း ဘယ်လို ရောက်ပါတော့မလဲပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘နိဗ္ဗာန်မရောက်လျှင် အမြဲလွဲတဲ့အမြင် နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်တာ
 ပေါ့’
 ‘ဟုတ်တာပဲ’
 ‘သည်တော့ ‘ကံ၊ ကံအကြောင်းနဲ့ ကံအကျိုး’-သည်သုံးမျိုး လက်
 မခံတတ်တာဟာ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်တာပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘လူလက်မခံလျှင် ကံ၊စတာတွေလည်း လက်မခံတတ်တာဖြစ်ပြီ
 မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်၊ လူမရှိမှတော့ ကံ ဘယ်လိုအရှိ လုပ်တော့မလဲ
 ပေါ့’
 ‘အဲသည်လောက် ထင်ရှားတယ်’
 ‘ဒါကလည်း မသိကြဘူးနော်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တယ်-နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အရကောက်ကို စနစ်နဲ့မသိကြဘူး’
 ‘ဒုက္ခသစ္စာဟာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပဲ မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ ဝဋ်သုံးပါးလည်တာ မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဝဋ်သုံးပါးဟာ ‘ကိလေသာ၊ ကံ၊ ဝိပါက်’ ဒါပဲမဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ကိလေသာမရှိလျင် ကံနဲ့ ဝိပါက် မရှိဘူး’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ကံမရှိလျင် ကိလေသာနဲ့ ဝိပါက်မရှိ၊ ဝိပါက်မရှိလျင် ကိလေသာ
 နဲ့ကံ မရှိဘူး’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘လူမရှိလျင် သုံးခုလုံးမရှိဘူး’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ကိလေသာငြင်းတာ အဟေတုကဝါဒ၊ ကံငြင်းတာ အကြိယဝါဒ၊
 ဝိပါက်ငြင်းတာ နတ္ထိက ဝါဒ၊ သည်-ဝါဒသုံးခုဟာ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သည်-နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟာ ဒုက္ခအပေါ်မှာ မသိတာပဲ မဟုတ်
 လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဒါတွေကြောင့် ‘လူမရှိယူတာ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပဲ’
 ‘နားလည်ပါပြီ။ သည်စာတမ်းကို ဘယ်သူသွားကပ်သလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဦးဂုဏပေါ့’

‘ဘယ်သူ့ဆီကပ်ခဲ့သလဲ’

‘ကမ္ဘာအေး ဇမ္ဗူဒီပမှာ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဦးရေဝတ (ပုသိမ်ဆရာတော်၊ တောင်သမန်တိုက်၊ မန္တလေး)ဆီ ကပ်ရတယ်’

‘ဘာမှမပြောဘဲ လက်ခံလိုက်သလား’

‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဘာပြောလဲ’

‘မင်းတို့ပြန်ယူသွား၊ ဒုက္ခရောက်လိမ့်မယ်။ မင်းတို့ကို တိပိဋက-က ကြည်တာမဟုတ်ဘူး။ မင်းတို့ပို့တဲ့ ဆွမ်းလောင်းမှာ စာအုပ်ထုပ်တွေ ပေါ် ‘ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌ’-လို့ တိပိဋက-က မှတ်ချက်ရေးတယ်။ သူရေးတယ်ဆိုတာ စစ်မှ ဝန်ခံတယ်။ မင်းဆရာ တိုင်ပင်ဦးလို့’

‘ပြန်လာခဲ့ရောလား’

‘မဟုတ်ဘူး-ကပ်ခဲ့တာပဲ’

‘ဘာပြောသေးလဲ’

‘ဝန်ကြီး (ဦးစိန်လွင်)ဆီ ငါတို့က ပို့ပေးရမှာလို့ပြောတယ်’

‘ဘာလုပ်သလဲ’

‘ဦးဂုဏက သူ့ဆီပေးဖို့ မိတ္တူတွေပါပါတယ်။ သည်လိုဆို သည်မှာပဲ ပေးခဲ့ပါ့မယ်ဆိုပြီး ပေးခဲ့တယ်’

‘မိတ္တူတွေ ပို့တယ်လား’

‘လိုအပ်သလောက်အထိ အလုံအလောက်ပဲ ပို့ပါတယ်။ သမ္မတ၊ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ပါတီဥက္ကဋ္ဌ၊ သုတေသနဌာန အစစပါပဲ’

‘အဲဒါနဲ့ အရေးယူရောလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါ အရေးမယူဘူး’

‘ပြီးရောလား’

‘မပြီးဘူး’

‘ဘာဖြစ်လဲ’

‘အောက်တိုဘာလောက်မှာ စစ်ကိုင်းတိုင်း သာသနာရေးမှူးက
စတုတ္ထပါရာဇိကနဲ့ တရားစွဲလို့ ရဲတွေကလာခေါ်တာ ခံရတယ်’

‘ဒါအတွက်ပဲလား’

‘ဟုတ်တယ်’

၉၁။ ကျောက်ဆည်မြို့နယ်၊ ပန်းခွာရွာ၊ တောဝိုင်း တောကျောင်း၌
တောဝိုင်းဆရာတော်အား ရှင်ဉာဏပြောသော ဆုကြီးပန်စကား

‘တပည့်တော်က မင်းကွန်းရွှေမြင်တင်တောင်ဘုန်းကြီး ဦးဉာဏ
ဆိုတာပါ’

‘ဪ-ကောင်းပါပြီ’

‘သည်မှာ ဘုန်းကြီးတို့သတင်းကလေးတွေ အမျိုးမျိုးကြားနေရလို့
အခုအခါမှာ သာသနာရေးသတင်းတွေက ကောဠဟလတွေလည်း များ
တာကြောင့် ကိုယ်တိုင် လေ့လာနိုင်တာကလေးတွေ လေ့လာချင်တာ
ကြောင့် လာခဲ့တာပါ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်ည သည်မှာအိပ်ခွင့်ပြုနော်’

‘ရပါတယ်-အိပ်ကြပါ’

‘အရှင်ဘုရားကို အနည်းအပါး သိချင်တာကလေးတွေ မေးချင်
ပါတယ်’

‘မေးပါ’

‘အရှင်ဘုရားကို ဖမ်းတယ်လို့လို့ ကြားရပါတယ်၊ အဲဒါ ဟုတ်ပါ
သလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘယ်လောက်ကြာလဲ’

‘တစ်လကျော်လောက်ပဲ’

‘ဘာပြုလို့လဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တရားဟောတာကြောင့် လိုလိုပဲ’
 ‘အချုပ်ထဲမှာ ထားသလား’
 ‘မဟုတ်ဘူး’
 ‘ဘယ်ထားလဲ’
 ‘ရဲမှူးရုံးထဲမှာ လိုလိုပဲ’
 ‘အပြင်ဘက် ထားတာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘နောက်ကလူတွေနဲ့ တွေ့ခွင့်ရလား’
 ‘နည်းနည်းတော့ ရတယ်’
 ‘သူတို့က မလာဝံ့ကြလို့လား’
 ‘အဲဒါလည်း ပါတာပေါ့’
 ‘အနေအစား နည်းနည်းတော့ ဆင်းရဲမှာပေါ့နော်’
 ‘အထူးတော့ မဆင်းရဲပါဘူး။ စိတ်တော့ ဆင်းရဲရတာပေါ့’
 ‘နောက်၊ ဘယ်လိုလွတ်လာခဲ့သလဲ’
 ‘မြို့နယ် သံဃနာယကဆီမှာ တရားမဟောတော့ပါဘူးလို့ လက်
 မှတ်ထိုးခဲ့ရတယ်’
 ‘ဘာဖြစ်လို့ ထိုးတာလဲ’
 ‘ကိုယ့်ဖမ်းထားတယ်ဆိုတော့ လက်မှတ်ထိုးလျင် လွတ်မှာဆို
 တော့ ထိုးခဲ့တာပေါ့’
 ‘လွတ်ပေမဲ့ တရားတော့ မဟောရတော့ဘူးပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဒါ-ကောင်းပါ့မလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မဟောရလည်း ငြိမ်းတာပေါ့’
 ‘ကိုယ်ငြိမ်းချင်လျင် အလျင်ကတည်းက မဟောဘဲနေနိုင်တာပဲ’
 ‘ဟုတ်တော့ ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘အခုလို သူများကအငြိမ်းခိုင်းလို့ ငြိမ်းရတာ ကောင်းပါ့မလား’
 ‘ကောင်းပါတယ်’
 ‘ကောင်းတယ်ဆိုတော့လည်း ပြီးတာပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သည်အကြောင်းကို ကြားရတာနဲ့ တကယ်ဖြစ်တာသိချင်လို့
 လာကြတာပါပဲ’
 ‘အဖြစ်ကတော့ သည်အတိုင်းပါပဲ’
 ‘တခြားသိချင်တာကလေးတွေ နည်းနည်းပြောပါရစေ’
 ‘ပြောပါ’
 ‘ကြုံလို့ပြောတာမှတ်ပေးပါ’
 ‘ရပါတယ်’
 ‘အရှင်ဘုရားတရား နာကြားကြသူတွေ အတော် စည်စည်ဝေ
 ဝေရှိတယ် သိရတယ်။ အဲဒါ ဟုတ်သလား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အရှင်ဘုရားကလည်း တရားဟောတဲ့အခါ စောင်းချိတ် ဆဲဆို
 သလိုတွေ ပါတယ် ကြားမိတယ်။ အဖြေတွေတော့ ပါတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့
 ကိုယ်က သည်လိုလုပ်တော့လည်း ခံရသူတွေက မကျေနပ်ဖြစ်ကြဖို့
 ရှိတယ်’
 ‘မတတ်နိုင်ဘူးပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ဝက်လောက်က တပည့်တော်ရဲ့ သီတင်းသုံးဖော်
တွေ သည်ရောက်ကြသေးတယ်။ အဲဒါ မှတ်မိမလားပဲ’

‘နည်းနည်း မှတ်မိပါတယ်’

‘အဲသည်ကမှ သိရတယ်။ အရှင်ဘုရားဟာ ဆုကြီးပန်တယ် ဆို
တာပဲ။ အဲဒါ ဟုတ်သလား’

‘အင်းပေါ့’

‘ဆုကြီးပန်သူဟာ တရားမသိနိုင်ဘူးနော်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘တရားသိတယ်ဆိုတာ အရိယာဖြစ်မှ မဟုတ်လား’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘အရိယာဖြစ်မှ သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ရမှာ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘မဖြစ်သေးလျင် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ပဲ ရှိသေးတယ်ပေါ့။ ဒါဆိုလျင်
တရားမသိသေးဘူးပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ကိုယ်တိုင်တရားမသိသေးဘဲနဲ့ သူများတွေကို တရားဟောနေ
တာဟာ တော်မှတော်ပေါ့မလား မစဉ်းစားမိဘူးလား’

‘ဘုရားဟောတဲ့တရားတွေ ဟောနေတာပဲ။ အဲဒါတွေနဲ့ ညီတဲ့
အတွက် တော်ပါတယ်’

‘ဘုရားဟောတဲ့တရားကို အဓိပ္ပါယ်ပေါက်ဖို့ကလည်း ကိုယ်က
တရားသိထားမှ ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ‘သေက္ခောဓမ္မပဒံ သုဒေသိတံ ကုသလော
ပုပ္ဖမိဝ ပစေဿတိ’လို့ ဟောထားတာရှိတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဓမ္မစကြာနဲ့ ညီပါတယ်’
 ‘ဓမ္မစကြာက ဘယ်သူဖွင့်တဲ့ ဓမ္မစကြာနဲ့ညီတာလဲ’
 ‘ဘယ်သူဖွင့်တာမှ မဖတ်ဖူးပါဘူး’
 ‘သည်လိုဆိုလျှင် ရှင်ဗုဒ္ဓဃောသဖွင့်တာပဲ ဖြစ်ရမှာပဲ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ငယ်ငယ်က ပခုက္ကူမှာ စာသင်ဖူးတယ်မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အဲသည်က အဲသည် အဋ္ဌကထာနဲ့ညီအောင် အနက်ဖော်ပေး
 တာပဲ’
 ‘သူတို့ဖွင့်တာမှန်တယ် မဟုတ်လား’
 ‘မပြောနိုင်ဘူး’
 ‘ဘယ်လိုလုပ်မလဲ’
 ‘ကိုယ်ကသူများကို တရားတွေ ရှေ့ဆောင်ပြချင်တယ်ဆိုလျှင်
 အဲသည်တရားဟာ သေချာဖို့တော့ လိုအပ်တယ်’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ကိုယ်ချော်လို့မှားကြလျှင် ကိုယ့်နောက်က တသီတတန်းကြီး
 မှားကြမယ် မဟုတ်လား’
 ‘မမှားပါဘူး’
 ‘ပြောတာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘အခု-သူများတွေက ကိုယ့်ကို မယုံချင်နေကြပြီ မဟုတ်လား’
 ‘မတတ်နိုင်ဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သူတို့ မယုံတာကို ကိုယ်က လက်တွေ့လုပ်ပြရမှာပေါ့’

‘ဘယ်လိုလုပ်ပြရမှာလဲ’

‘ကိလေသာ ငြိမ်းပြရမှာပေါ့။ လက်တွေ့ ဒါလုပ်ပြနိုင်တယ်ဆိုလျှင် သူတို့ဘယ်ပြောနိုင်တော့့ မလဲ၊ အခုတော့့ ဆုကြီးပန်ထားတယ်ဆိုတော့့ ခက်တာပေါ့’

၉၂။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ ရွှေမြင်တင်တောင်၌ မင်းကွန်းရွာမှ
ခင်ဆွေဝင်းဆိုသော ကလေးမကလေးအား
ရှင်ဉာဏပြောသောစကား

‘ကလေးတို့ လာကြတယ်’
‘အင်း’
‘မနွေက စစ်ကိုင်းအခေါ်ခံရတယ်ဆို’
‘အင်း’
‘ငါ့အတွက်နဲ့ ခေါ်တာဆို’
‘အင်း’
‘စိတ်မကောင်းလိုက်တာ’
‘မဖြစ်ပါနဲ့’
‘ဘယ်သူလာခေါ်တာလဲ’
‘ရဲစခန်းက’
‘ဘယ်သူ့ အဖော်ခေါ်သွားလဲ’
‘မွေးမွေး’
‘သူကလိုက်သလား’
‘အင်း’
‘ဘယ်ရောက်ခဲ့လဲ’
‘မြို့နယ်ကောင်စီရုံး’
‘ခင်အောင်ကိုတွေ့လား’
‘တွေ့တယ်၊ သူတို့ခေါ်တာ၊ အလကား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာလုပ်တာလဲ’
 ‘ဘုန်းကြီးနဲ့ဘာဖြစ်သလဲဆိုတာ အမျိုးမျိုးမေးတာပဲ’
 ‘ချော့မေးတာလား’
 ‘အစတော့ ချော့တာပဲ’
 ‘နောက်တော့ခြောက်သလား’
 ‘အင်း’
 ‘ခြောက်တော့ မကြောက်ဘူးလား’
 ‘ကြောက်တော့ နည်းနည်းကြောက်တာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ စိတ်တိုလာ
 တယ်’

‘ဘာဖြစ်သလဲ’
 ‘ရိုက်မယ်လို့ လုပ်တယ်’
 ‘မခံဘူးလို့ ပြန်ရန်တွေ့တယ်’
 ‘သူတို့က ဘာဖြစ်စေချင်တယ်လို့ သိရသလဲ’
 ‘ဘုန်းကြီးနဲ့ဖြစ်နေတယ်လို့ ပြောစေချင်နေတယ်’
 ‘အဲသည်အဓိပ္ပါယ်ရောက်တဲ့ စကားတွေ ပြောသလား’
 ‘အင်း’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘သူတို့ ဘုန်းကြီးကိုဖျက်ချင်နေကြတယ်’
 ‘ဟင်’
 ‘မဟုတ်ပါဘူး၊ ဘာမှမဖြစ်ပါဘူး-ပြောတာကို မကျေနပ်ကြဘူး’
 ‘ကလေးက ဘာတွေပြောလဲ’
 ‘ငယ်ငယ်ကစပြီး အကြောင်းတွေပြောတာပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘တောင်ပေါ်မြက်ရိတ်သွားရင်း ဘုန်းကြီးဝေယျာဝစ္စတွေ အမေ
ကလုပ်ပေးတာတွေ၊ အမေနဲ့အတူ လုပ်ပေးရတာတွေပေါ့’

‘အင်း’

‘အဲသည်အရွယ်ဟာ ဆယ်နှစ်အောက်မှာ ရှိသေးတာတွေ ဘုန်း
ကြီးကလည်း ခင်မင်တာတွေ၊ စားစရာကျွေးတာတွေနဲ့ အောက်ကမုန့်
တွေ ဝယ်လှူရတာတွေလည်းပါတယ်’

‘အင်း’

‘ဆယ့်နှစ်နှစ်လောက်မှာ စာသင်ပေးမယ်ပြောပြီး ဘုန်းကြီး၊လွတ်
လွတ်လပ်လပ် စာသင်ဖို့ တစ်ဝါ သီလရှင်အလုပ်ခိုင်းပြီး သီလရှင်ကျောင်း
အပ်ပေးတာတွေ ပြောတယ်’

‘အင်း’

‘တစ်ဝါရတော့ လူထွက်ပြီး အိမ်မှာလုပ်ကိုင်စားနေတာတွေ
တောင်ပေါ်လည်း နေ့စဉ်နီးပါး ထင်းခွေ၊ မြက်ရိတ်တက်နေတာတွေ၊
ဝေယျာဝစ္စလုပ်စရာရှိ တာ လုပ်ပေးနေတာတွေ ပြောတယ်’

‘အင်း’

‘နင့်ဘုန်းကြီးက နင့်ကိုမချစ်ဘူးလား မေးတယ်’

‘ဘယ်လိုဖြေလဲ’

‘ချစ်တာပေါ့လို့ ဖြေတယ်’

‘သည်တော့-’

‘နင်ကလည်းမချစ်ဘူးလား မေးတယ်’

‘ဘာဖြေလဲ’

‘ချစ်တာပေါ့-လို့ပေါ့’
 ‘သည်တော့ ဘာပြောလဲ’
 ‘နင်တို့ချစ်လျင် မှားကြမှာပေါ့လို့ မေးတယ်’
 ‘ဘယ်လိုဖြေလဲ’
 ‘ဘာဆိုင်သလဲလို့။ ကျွန်မတို့ သည်လိုမဟုတ်ဘူး။ ကျွန်မတို့ချစ်
 တာက မိသားစုလို ချစ်တာလို့ ဖြေတယ်’
 ‘အင်း’
 ‘မိသားစုလိုက ဘယ်လိုလဲလို့ မေးတယ်’
 ‘အင်း’
 ‘ဘုန်းကြီးကို ကျွန်မက ဘာလုပ်ပေးစရာလိုသလဲ၊ ဘာလုပ်ပေး
 နိုင်မလဲ-ဆိုတာနဲ့ ဘုန်းကြီးက ကျွန်မကို ဘာစောင့်ရှောက်ရမလဲ၊ ဘာ
 စောင့်ရှောက်စရာလိုသလဲ-ဆိုတာမျိုးပဲလို့ ဖြေတယ်’
 ‘အင်း’
 ‘သူတို့က မရိုးမသားဖြစ်ပါတယ်လို့ ပြောစေချင်တာဆီ တွန်းပို့
 နေကြတယ်’
 ‘ဖြစ်ရပေလေတယ်’
 ‘အင်း’
 ‘စိတ်မကောင်းပါဘူး ခလေးရယ်’
 ‘ဒါတွေ မဖြစ်ပါနဲ့’
 ‘ကျေးဇူးပဲ ကလေးရယ်၊ ငါနဲ့သိရတဲ့အတွက် ခလေး သည်လို
 ဒုက္ခ ကလေးရတာပဲ’
 ‘ဘာမှမဖြစ်ပါဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မဖြစ်ဘူးတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့’
 ‘သူတို့က ဘုန်းကြီးကို တအားဖျက်ချင်နေကြတာ ဘာကြောင့်
 လဲ’
 ‘ငါတို့ အလုပ်ကလေးတွေကြောင့်ပဲ’
 ‘ဘုန်းကြီးတို့က ဘာလုပ်လို့လဲ’
 ‘တရားမှားနေတာကို တို့က တရားစွဲထားတယ်’
 ‘မလုပ်ပါနဲ့ ဘုန်းကြီးရယ်’
 ‘ဘာဖြစ်လို့တုန်း’
 ‘သည့်အပြင်လူကို သည်လိုခေါ်မေးလျှင် လိုချင်တာနဲ့ ဟုတ်
 တယ်ပြောလိုက်လျှင် ဘုန်းကြီး ခက်နေမယ်’
 ‘အင်း’
 ‘ဟုတ်တယ်ပြောလိုက်လျှင် တပည့်တော်ဘုန်းကြီးကိုရမှာ’
 ‘မလိုချင်လို့ မပြောလိုက်တာလား’
 ‘ဟုတ်ပေါင်’
 ‘ဘာဖြစ်လို့ မပြောလိုက်သလဲ’
 ‘သနားလို့’
 ‘ဟုတ်မှာမဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ချစ်လို့နေမှာပါ’
 ‘ဒါပေါ့၊ ဒါ-အတူပဲဟာ’
 ‘တော်သေးတာပေါ့၊ ချစ်ရတာကောင်းလိုက်တာ ကျေးဇူးပဲ’
 ‘ကျေးဇူးမပြောရဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

၉၃။ ကျောက်ဆည်မြို့၊ ကျောက်သင်္ဘောရိပ်သာ ဆွမ်းစားကျောင်း၌
ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌအား ရှင်ဉာဏပြောသော
အကြံပေးစကား

‘တပည့်တော် မင်းကွန်းရွှေမြင်တင်တောင်က ရှင်ဉာဏပါ။ သည်
ကို အလျင်ကလည်း နှစ်ခါလောက် လာဖူးပါတယ်’

‘ဆွမ်းဝင်ဘုဉ်းပေးပါ။ တပည့်တော်တို့ အခု-စားစပဲ ရှိပါသေး
တယ်’

‘အောက်က စားခဲ့ပြီးပါပြီဘုရား’

‘ဒါဆို-အချို့ပွဲဘုဉ်းပေးပါ’

‘ကောင်းပါပြီ’

‘စောင့်နေသလား၊ ဘုဉ်းပေးပါ။ တပည့်တော်တို့လည်း စားမှာပါ’

‘အတူမှ စားတာပေါ့ဘုရား’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘ကျောင်းသားတွေရော စားပြီးကြပြီလား။ မစားရသေးလျင်
ကျွေးမယ်နော်’

‘ပြီးကြပါပြီဘုရား’

‘ဘာကိစ္စလာခဲ့သလဲ’

‘ရန်ကုန် ကမ္ဘာအေး ဝိနိစ္ဆယအပြုခံရပြီး ပြန်ရောက်ကြလောက်
ပြီဆိုပြီး အတွေ့ကြုံနာဖို့ လာခဲ့တာပါပဲ’

‘သတင်းစာထဲ ပါတဲ့အတိုင်းပါပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လုပ်ပါဦး’

‘ဝိနိစ္ဆယဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း မလိုက်နာလျှင် တရားစွဲခံရမယ်၊
မခံရအောင် လိုက်နာကြောင်း လက်မှတ်ထိုးရမယ်ပါပဲ’

‘လက်မှတ်မထိုးလျှင် မရဘူးလား’

‘ထောင်ချမှာပဲ’

‘ထောင်ချမရအောင် လုပ်ရမှာပေါ့’

‘မရပါဘူး’

‘ရအောင် အကြံပေးလျှင် ယူမလား’

‘အဲဒါတောင် အမ်အိုင်ကြားရော့မယ်။ မကောင်းပါဘူး’

‘မဟုတ်သေးပါဘူး’

‘တပည့်တော် ခဏသွားအိပ်ဦးမယ်၊ သိချင်တာ အဲသည်တကာ
နဲ့ ဆွေးနွေးမေးမြန်းပါ’

‘ဟင်’

‘ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ ကမ္ဘာအေးမှာ တပည့်တော်လည်း ပါပါ
တယ်၊ အားလုံးတပည့်တော်လည်း သိပါတယ်’

‘တကာနဲ့ မဖြစ်ပါဘူး’

‘တပည့်တော်က တာဝန်ရှိသူပါ’

‘ဪ-ဘာတာဝန်ရှိလဲ’

‘တပည့်တော်က ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနအဖွဲ့ရဲ့ အကြီးအကဲပါ’

‘ဟုတ်ပြီ၊ ဒါဆို ပြောကြတာပေါ့’

‘ပြောပါဘုရား’

‘ဦးဇင်းစိတ်ထဲမှာ တရားတစ်ခုကို သည်လိုကလေး ဖျက်ဆီးတာ

ကို ခံစားရတယ်။ သည်လို မဖြစ်သင့်ဘူးလို့ ဖြစ်နေတယ်’

‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါကြောင့် ခင်ဗျားတို့ကို ဘာပြောရမလဲဆိုပြီး လာခဲ့တာပဲ’

‘ပြောချင်တာ ပြောပါဘုရား’

‘သူတို့ ဆုံးဖြတ်တဲ့အတွက် ခင်ဗျားတို့က စွန့်ချင်ကြရဲ့လား’

‘ဘယ်ကလာ ဘုရား’

‘ဘာကြောင့် စွန့်ခဲ့ရကြသလဲ’

‘ကြောက်လို့ပေါ့ဘုရား’

‘ခင်ဗျားတို့က သွေးမှမရှိကြပဲ’

‘ဘယ်သူ မကြောက်ဘဲရှိမလဲ ဘုရား’

‘ခရစ်ယာန်တွေဟာ ရောမဘုရင်က သူ့ကို ကိုးကွယ်ရမယ်၊ တခြားကိုးကွယ်လျင်သတ်မယ် ပြောတာတောင်မှ အသတ်ခံပြီး ခိုးကိုးကွယ်ကြတယ်။ ခင်ဗျားတို့က ခရစ်ယာန်တွေလောက် သွေးမရှိကြဘူးလား’

‘ပြောလျင်ခံရမှာပဲ’

‘ဆရာတော်ကြီးရှိလျင် သည်လိုလုပ်မယ်ထင်သလား’

‘သည်လိုတော့ မထင်မိဘူး’

‘သူကတော့ သွေးရှိတာကိုး။ ခင်ဗျားတို့က လှပရုံလောက် လုပ်နေကြပုံပါပဲ။ မသာလျင် ခွာမယ်ဆိုတာမျိုးပေါ့’

‘အပြစ်တင်လျင် ခံရမှာပဲ’

‘အပြစ်တင်ဖို့လာတာ မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဟုတ်မှာပါ’

‘အကြံပေးမလို့ပါ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာအကြံလဲဘုရား’
 ‘ခင်ဗျားတို့တွေ ကိုယ့်တရားကို မစွန့်ချင်ကြလျင် အဖမ်းလည်း
 မခံရ၊ စွန့်လည်းမစွန့်ရတဲ့ အကြံပေါ့’
 ‘ဖြစ်ပါ့မလား’
 ‘ဖြစ်ပါတယ်’
 ‘ဘာလုပ်ရမှာလဲ’
 ‘ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန အစည်းအဝေး ခေါ်ပါ’
 ‘ခေါ်လျင် ဖမ်းမှာပဲ’
 ‘မဖမ်းအောင်ခေါ်ရမှာပေါ့’
 ‘ဘယ်လိုခေါ်ရမှာလဲ’
 ‘သည်တရားအစွန့်ခိုင်းဖို့ တာဝန်ပေးလိုက်တာ ထမ်းဆောင်ကြဖို့
 အစည်းအဝေး ခေါ်ရမယ်။ ခေါ်မည့်အကြောင်း ကောင်စီလည်း အ
 ကြောင်းကြားရမယ်’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘ရောက်တဲ့အခါ အစည်းအဝေးစပြီး ခင်ဗျားက ‘သည်တရား
 ကိုမှားကြောင်း ဆုံးဖြတ်ကြတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒါကို စွန့်ကြဖို့’ အဆိုပြုရ
 မှာပေါ့’
 ‘တင်ပါ’
 ‘အဲသည်မှာ ကျောက်သင်္ဘောထဲက ခိုင်မာသူတစ်ဦးက ထပြီး
 ကန့်ကွက်ရမယ်’
 ‘ဘယ်လိုကန့်ကွက်ရမလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကျောက်သင်္ဘောတရားမှားတယ် ပြောသူဟာ ဘယ်သူလဲ။ အဲ
သည်သူက မှားတယ်ဆိုတာနဲ့ တို့ကလိုက်မှားရမှာလားလို့လည်း ပြောရ
မယ်’

‘တင်ပါဘုရား’

‘သူတို့ကမှန်တယ်ဆိုလို့ တို့ကလိုက်မှန်တာ မဟုတ်ဘူး။ တို့ဟာ
တို့ မှန်တာသိလို့ မှန်တာပဲ ဖြစ်တယ်’-လို့လည်း ပြောရမယ်’

‘တင်ပါ’

‘သည်တော့ တို့ယုံတဲ့တရားကို ယုံတယ်ဆိုပြီး တို့ဆရာတွေကို
ကိုးကွယ်တာ၊ အခု သူတို့က မယုံတော့ဘူးဆိုလျှင် သူတို့ကို တို့စွန့်မယ်။
တို့တရားကို တို့စွန့်ဘူး။ တို့တရားကို မှားတယ်ဆုံးဖြတ်တဲ့ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓ
ဘာသာကိုလည်း တို့စွန့်မယ်လို့-အဆိုပြုပြီး သည်အဆိုကို ဝိုင်းထောက်
ခံလိုက်ဖို့ပဲ’

‘အဲသည်တော့ တပည့်တော်တို့က ဘာဖြစ်သွားမှာလဲ’

‘ကျောက်သင်္ဘောဗုဒ္ဓဘာသာ-ပေါ့’

‘တပည့်တော်တို့က ဘယ်သူ့ကိုးကွယ်ရမှာလဲ’

‘ဘယ်သူ့ကို ကိုးကွယ်ချင်လို့လဲ။ ဘုရားကိုးကွယ်ပေါ့’

‘ဘုန်းကြီးကရော’

‘တကာကြီးတို့ယုံတဲ့တရားကိုယုံတဲ့ ဘုန်းကြီးကိုးကွယ်ရမှာပေါ့’

‘အဲသည်ဘုန်းကြီးက ကျောက်သင်္ဘောဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းကြီးပဲ
ဖြစ်ရမှာလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘မရှိလျင်ရော’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တရားကို ကိုယ်သိနေတာပဲ။ တရားဟောဖို့အတွက် ဘုန်းကြီး
ကိုးကွယ်တာပဲ။ တရားဟောဖို့ မလိုတော့ဘူးဆိုလျှင် ဘုန်းကြီးမကိုးကွယ်
ရလည်း ဘာဖြစ်သေးသလဲပေါ့’

‘အဲသည်လို ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်တော့လျှင် အပြစ်ပေး
ဖို့ ဖမ်းဆီးတာ မလုပ်နိုင်တော့ဘူးလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲသည်လို ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ အမည်ခံနေလျှင်တော့ အမျိုး
သားစည်းလုံးမှုကို ပျက်ပြားစေတာဖြစ်နေမယ်။ သည်စာစုထဲမှာ အများ
ရဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မလိုက်နာတာကြောင့်ပေါ့’

‘သီးခြားဆိုလျှင်တော့ မဖမ်းနိုင်ရဘူးပေါ့နော်’

‘ဟုတ်တယ်။ ဒါကြောင့် ကျောက်သင်္ဘောတွေက ထေရဝါဒဗုဒ္ဓ
ဘာသာရဲ့ ဆုံးဖြတ်တာ မကြိုက်လျှင် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာက နုတ်ထွက်
ဖို့ပါပဲ’

‘ရနိုင်မယ်တော့ မထင်ပါဘူး’

‘ဒါကတော့ ခင်ဗျားတို့ကိစ္စပဲ။ တွေးတတ်အောင် အကြံပေးကာ
မျှပါပဲ’

၉၄။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ ရွှေမြင်တင်တောင်၌ ရွှေဘိုမှတကာများ
အား ရှင်ဉာဏပြောသော ကျောက်သင်္ဘောဝိနိစ္ဆယ စကား

‘ကျောက်သင်္ဘောဝါဒကို ဝိနိစ္ဆယလုပ်တဲ့ ဘုန်းကြီးတွေကို တရား
စွဲတာအကြောင်း နည်းနည်းအမိန့်ရှိပါဦးဘုရား’

‘ကျောက်သင်္ဘောဝါဒကို အခုလို ဝိနိစ္ဆယလုပ်ပြီး နှိပ်ကွပ်ဖျောက်
ဖျက်လိုက်တာကို စိတ်ထဲက ခံစားရတယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ကျောက်သင်္ဘောဝါဒ တရားဓမ္မဟာ အပျော်လုပ်နေကြတာ
မဟုတ်ဘူး။ ယုံကြည်ချက်အပြည့်နဲ့ လုပ်နေကြတာတွေပဲ။ ယုံကြည်ချက်
ကို အသိနဲ့ ပျက်ပြယ်အောင်ပဲ လုပ်စရာရှိတယ်။ သည်လို နှိုင်းထက်စီးနင်း
မလုပ်ရဘူး။ လုပ်လျင် စော်ကားတာပဲ။ အစော်ကားခံရသူတွေဘက်က
နာမိတာပေါ့’

‘ကျောက်သင်္ဘောတရားကို မှန်တယ်ထင်လို့လား’

‘သည်လိုတော့ မဟုတ်ပါဘူး’

‘မမှန်လျင် နှိပ်ရမှာမဟုတ်ဘူးလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲဒါလုပ်တာပဲ မဟုတ်ဘူးလား’

‘သည်လိုမနှိပ်ရဘူး။ အမှန်ပြတာနဲ့သာ နှိပ်ခွင့်ရှိတယ်။ အာဏာ
ရတာနဲ့ အာဏာနဲ့ နှိပ်တာမျိုး မလုပ်ရဘူး။ လုပ်လျင် လုပ်သူဟာ မတရား
လုပ်တာပဲ’

‘သည်လို မတရားတော့ ဘာဖြစ်သလဲဘုရား။ ကိုယ်နဲ့ ဘာဆိုင်
တာမှတ်လို့ပဲ’

‘ဆိုင်တယ်’

‘ဘယ်လိုဆိုင်တာလဲ’

‘သာသနာပြုကွဲလာတာအထိ ဖြစ်လာနိုင်တယ်။ ပြုကွဲလျှင်
ကိုယ်လည်း သည်သာသနာ နေတာပဲ။ ပြုပြင်ဖို့တာဝန် ရှိတာပဲ။ လုပ်လာ
ရမှာပေါ့’

‘သူတို့က လိုင်းတွေမကွဲအောင် လုပ်တာပဲ။ ဘုန်းကြီးက ပြုကွဲဖို့
ဖြစ်တယ်-ဆိုတော့ ဘယ်လို နားလည်ရမလဲ’

‘ယုံကြည်ချက်ဟာ မလွယ်ဘူး။ အာဏာနဲ့ဖိလို့လည်း ပိမသွားနိုင်
ဘူး။ ခရစ်ယာန်သမိုင်း ပြန်ကြည့်။ ရောမဘုရင်တွေက ခရစ်ယာန်ဘုရား
ရှိခိုးယုံကြည်ရကောင်းလားဆိုပြီး သတ်တာတောင် ရသလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ကျောက်သင်္ဘောတွေက လယ်ဝယ်ကြလို့ သူတို့မှားတယ်ပြော
တဲ့သူတွေကို ကျောခိုင်းမယ်ဆိုပြီး ထွက်ခွာသွားလျှင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ’

‘အာဏာနဲ့ ကိုင်ရမှာပေါ့’

‘အာဏာဟာ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းထားတာရှိမှ ဖြစ်တာ’

‘ပုဒ်မ (၅)ရှိတာပဲ’

‘အဲဒါက တစ်ဝါဒထဲရှိနေသူတွေအတွက်ပဲ သက်ဆိုင်မယ်။ ဝါဒ
သီးခြားနေသူအတွက် မသက်ဆိုင်ဘူး’

‘ဝါဒမခွဲရဘူး ပြောရမှာပေါ့’

‘အခြေခံဥပဒေက လွတ်လပ်စွာ ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှု ရေးထား
ပြီးသားပဲ။ ဒါကိုကျော်ပြီး ဘာနဲ့တားမှာလဲ။ ဥပဒေလုပ်လည်း ဒါ-ကျော်
လုပ်လို့မရဘူး’

‘ခွဲသူကို ခြိမ်းခြောက်တာတွေ လုပ်ရမှာပေါ့’

‘ဒါကလည်း နည်းလျင်ကိစ္စမရှိဘူး၊ ခွဲသူတွေကများလျင် ဘယ်လို
လုပ်နိုင်တော့မှာလဲ’

‘ကျောက်သင်္ဘောက အများကြီးပဲ’

‘ဟုတ်တယ်၊ သန်းလောက်အထိ ရှိနိုင်တယ်’

‘ယုံကြည်ချက်ကို ပညာနဲ့မငြိမ်းသတ်ဘဲ ကိုင်တွယ်တာဟာ အန္တ
ရာယ်ပဲ’

‘ဟုတ်တယ်၊ သူတို့ အလွယ်တကူ လုပ်ကြတာ အန္တရာယ်ကြီး
တယ်’

‘ကျောက်သင်္ဘောတရားက ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ တကယ်ကွဲ
လွဲသလား’

‘ဘယ်လွဲမလဲ’

‘သည်လိုဆိုလျင် ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ’

‘ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာအချင်းချင်း အတူတူပဲ။ ထူးတာက အစ
သမားနဲ့ အဆုံးသမား ခြားနားနေတာပဲ’

‘ရှင်းပါဦး’

‘ပရိယတ်သမားက ထေရဝါဒ အစသမားပဲ၊ ကျောက်သင်္ဘော
က ထေရဝါဒအဆုံး ရောက်နေတာပဲ’

‘ဒါကြောင့်-ကျောက်သင်္ဘောကို နားမလည်ကြတာလား’

‘ဒါပဲ’

‘သည်လိုဆိုတော့ ဘာမှမဖြစ်အောင် မလုပ်နိုင်သူက အဆုံးတိုင်
ဖြစ်အောင် လုပ်နိုင်သူကို မှားတယ်ဆုံးဖြတ်မှုလုပ်တာသိရတာ အသည်း
ယားစရာကြီးပဲ’

‘အဲဒါ ဦးဇင်းတို့ခံစားရတာပဲ’

‘ကျောက်သင်္ဘောတရား မှန်တယ်ထင်လို့ ခံစားရတာမဟုတ်ဘူး
နော်’

‘မဟုတ်ဘူး’

‘မတရားဘူးမြင်လို့ ခံစားရတာပေါ့’

‘ဒါပေါ့’

‘သည်တော့၊ သူတို့မတရားတာ ပြန်ပြချင်စိတ် ပေါက်တာပေါ့’

‘ဒါပေါ့’

‘ဒါကြောင့် တရားပြန်စွဲတာလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘စွဲရမည့်အချက်က ဘယ်လိုလုပ်ရှာလိုက်တာလဲ’

‘ပရိယတ်သမားတွေဆိုတော့ အာဂမအမှားကို ပြနိုင်မှဖြစ်မယ်။

သဘာဝအမှားဆိုလျှင် မြင်အောင်ပြလို့ မရဘူး။ သဘာဝအချက်က သူ
တို့ဆီမှာ ဘာမှရှိတာ မဟုတ်ဘူး။ သည်တော့ အာဂမအမှား ရှာကြည့်
တယ်’

‘အဲဒါ တွေ့သလား’

‘တွေ့တယ်’

‘ဘယ်အချက်မှာလဲ’

‘ဆုံးဖြတ်ချက် နှစ်ဆယ့်တစ်ချက်ထဲက နိဗ္ဗာန်ဟာ အပြင်အပမှာ
ရှိတယ်ဆိုတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာပဲ’

‘အဲသည်မှာ ဘာဆိုထားလို့လဲ’

‘နိဗ္ဗာန်ဟာ ဗဟိဒ္ဓမှာရှိတယ်’-လို့ ဆုံးဖြတ်ထားတယ်၊ ကျောက်
သင်္ဘောက ‘လူထဲမှာရှိတယ်’-ပြောချက်ကို ချေဖျက်တာပဲ’

‘အဲဒါ မှားသလား’

‘မှားတာပေါ့’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘အဲဒါ မမေးနဲ့၊ အဲဒါ ပြောဖို့မကောင်းဘူး’

‘ဘာကြောင့်လဲ’

‘သဘာဝတရားတွေဆိုတော့ စကားများနေရလိမ့်မယ်’

‘ဒါဖြင့် ဘယ်လိုမှားတယ်ပြောမလဲ’

‘အာဂမနဲ့ ပြောရမယ်’

‘လုပ်ပါဦး’

‘နိဗ္ဗာန်ဟာ ဗဟိဒ္ဓလို့ ပြောရမည့်အရာ မဟုတ်ဘူး၊ သည်လိုဖြစ်
လျက်နဲ့ ဗဟိဒ္ဓဖြစ်တယ် ပြောချင်လျင် ပြောဖို့အကိုး မရနိုင်ရဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ဘုရားမဟောလို့ပေါ့’

‘ဘုရားမရှိတဲ့နောက် ဟောလျင်ကော’

‘မရှိရဘူးပဲ’

‘သည်လိုဆို သူတို့ဘာကိုကိုးပြီးပြောသလဲ’

‘ကထာဝတ္ထုပါဠိတော်လာ ပါဠိဆိုတာကို ကိုးပြီးပြောတာပဲ’

‘အဲသည်ကျမ်းထဲမှာ တကယ်ပဲ အဲသည်ပါဠိက ရှိသလား’
 ‘မသိဘူး၊ ဒါပေမဲ့ မရှိရဘူးလို့ပဲ စိတ်ထဲမှာဖြစ်နေတယ်’
 ‘သည်တော့ ဘာလုပ်သလဲ’
 ‘ဦးဇင်းက အဲသည်အချိန်က မအားနေဘူး၊ စာတမ်းပြုနေတယ်။
 ဒါကြောင့် ကလေးတစ်ယောက်ကို အဲသည်ကျမ်းမှာ သည်စာတမ်းပါ၊မပါ
 အရှာခိုင်းလိုက်တယ်’
 ‘ကလေးက ဘာပြောလဲ’
 ‘မပါဘူး ပြောတာပေါ့’
 ‘ဘုန်းကြီး အကြိုက်တွေ့ပြီပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ စိတ်တော့မချသေးဘူး’
 ‘ကလေး မျက်စေ့လျှမ်းတာလားလို့လား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ကိုယ်တိုင် ရှာရောလား’
 ‘မရှာနိုင်ဘူး၊ သူများ အရှာခိုင်းရတာပဲ’
 ‘ဘယ်သူ့ခိုင်းလဲ’
 ‘ဦးဂုဏပဲ’
 ‘သူကတော့ စာတတ်တာပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ သူကလည်း မတွေ့ဘူးပဲ-ပြောတာပဲ’
 ‘စိတ်ချရောလား’
 ‘မချဘူး၊ ဦးဂုဏက မျက်စေ့မသန်ဘူး၊ လျှမ်းချင်လျှမ်းသွားနိုင်
 တယ်’
 ‘ဘာလုပ်လဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အခန့်သင့်ချင်တော့ မုံရွာကမိတ်ဆွေရင်းတစ်ယောက်နဲ့ တွေ့တယ်။ စကားစပ်ပြီး သည်စာ သည်မှာပါ၊မပါ ဘုန်းကြီးမေးပေးမယ်။ တာဝန်ယူသွားတယ်’

‘ရှေးက ပိဋကတ်နှစ်ပုံ အာဂုံပြန်ဖူးသူပဲ၊ အဲသည်တုန်းက နှစ်ပုံက အဘိဓမ္မာပါတယ်၊ သည်တော့ သည်စာကို သူ-အာဂုံရပြီးသားဆိုတော့ ပါ၊မပါ အတိအကျကို သူကတော့မလွဲနိုင်အောင် သိသူပဲ’

‘ကောင်းလိုက်တာ’

‘သူ့ဆီကလည်း မပါဘူးပဲ ပြောတယ်။ ဒါနဲ့ ဟုတ်ပြီ၊ ဒါကိုတော့ လုပ်တော့မယ်ဆိုပြီး မကျေပွဲအဖြစ် ကိုယ့်ဟာကိုယ် နည်းနည်းထပ်ပြီး စာအုပ်လှန်သေးတယ်။ မပါဘူးပဲ’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘ဒါ-ကျောက်သင်္ဘောဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့ကို တရားစွဲ စာတမ်းရေးတော့တာပဲ’

‘ဘယ်လိုစွဲတာလဲ’

‘အဓမ္မဖြစ်တယ်-ဆိုတာ ဘုရားမဟောဘဲ ဘုရားဟောလုပ်တာလည်း တစ်ချက်ပါတယ်။ သည်အဖွဲ့ဟာ ဒါကို ကျူးလွန်ပါတယ်။ သည်စာဟာ ဘုရားဟောမရှိပါဘူး။ မရှိတာကို သည်အဖွဲ့ဟာ သိသူတွေပါ။ ဘာကြောင့်ဆိုလျှင် စာတတ်ဘွဲ့တံဆိပ်ရတွေ ဖြစ်လို့ပေါ့။ သည်လို သိလျက်နဲ့ ပါတယ်ပြောတာဟာ လုပ်ကြံမှုသက်သက် လုပ်တာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် သည်အဖွဲ့ဟာ အဓမ္မဝါဒီတွေ ဖြစ်နေတယ်။ ဒါတွေကိုနှိပ်ဖို့ ဝိနိစ္ဆယဖွဲ့ပေးပါလို့ တရားစွဲတာပဲ’

‘တရားရုံးဖွင့်ရဲ့လား’
 ‘မဖွင့်ဘူး’
 ‘စွဲရတာ အလကားပေါ့’
 ‘ဘယ်ဟုတ်မလဲ’
 ‘သူတို့ ထိန်ချန်တာအတွက် နောက်ထပ် အပြစ်ကျူးလွန်တာ
 တစ်ခုကို သူတို့ထပ်လုပ်တာ ဖြစ်တာပေါ့’
 ‘ဒါပေမဲ့ အရာမှမထင်တာ’
 ‘မပျောက်ပါဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘တရားစွဲတိုင်း မိတ္တူတွေကို အများအပြား ပို့ထားတာပဲ။ ဒါတွေ
 က သမိုင်းမှာ ဘွားဘွား ပေါ်ရမှာတွေပါ’
 ‘အဲသည် တရားစွဲစာနဲ့စပ်ပြီး ဘာကြားရသေးလဲ’
 ‘ကြားတယ်’
 ‘ဘာတဲ့လဲ’
 ‘အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌဘုန်းကြီးက ဒါကိုတာဝန်ယူရတဲ့ ညွှန်ကြားရေးမှူး
 ဦးအံ့မောင်ကိုပြောတယ် ကြားရတယ်။ ငါတော့ အိုကြီးအိုမဖြစ်မှ မင်းတို့
 လုပ်တာ သေပါပြီ-ဆိုတာမျိုးပဲ’
 ‘သည်-လုပ်ကြံမှုကြီးက သူလုပ်တာ မဟုတ်လို့လား’
 ‘ကြားရတာအရတော့ မလုပ်သလိုပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ဒါ-အတိအကျ
 မပြောနိုင်ဘူး’
 ‘ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်။ သည်-ဘုန်းကြီးတွေကတော့ တရားခံပဲ’

‘ဟုတ်တယ်၊ ကိုယ်မလုပ်တောင် ဖတ်ပြီး ဟုတ်၊မဟုတ်လောက်
တော့ စစ်ဆေးရမှာပေါ့။ ဒါတာဝန်ပဲ၊ မဟုတ်ဘူးလည်း မပြောနိုင်ဘူး။
သူတို့ပဲလုပ်ကြတာလည်း ဖြစ်နိုင်တာပဲ’

‘လူသေလူဖြစ် ဝါဒါနုဝါဒဝိနိစ္ဆယတွေကိုလည်း တရားစွဲသေး
တယ်ဆိုတာတော့ ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သူတို့ကရော ဘာမှာ အဓမ္မဖြစ်နေလို့လဲ’

‘ဝိစိကိစ္ဆာ အယူအဆမှာပဲ’

‘ဝိစိကိစ္ဆာကို သူတို့က ဘယ်လိုယူထားလို့လဲ’

‘ဝိစိကိစ္ဆာဆိုတာ ‘သေပြီးနောက် ဖြစ်မလား၊မဖြစ်မလား’ ဒွိဟမျိုး
ဖြစ်တယ်။ ဝိစိကိစ္ဆာပြုတ်လျင် သေပြီးနောက်ဖြစ်တယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ချက်
ကျသွားတာလို့ သူတို့ယူပြုကြတယ်’

‘ဒါ-မှားသလား’

‘မှားတာပေါ့’

‘ဘယ်လိုမှားတာလဲ’

‘ဗုဒ္ဓဝါဒက လူမကျော်တဲ့ဝါဒပဲ၊ သူတို့က လူကျော်ပြထားတာပဲ’

‘လူကျော်တော့ ဘာဖြစ်သလဲ’

‘လူကျော်လျင် ဒိဋ္ဌိနဲ့တိုးနေမှာပေါ့’

‘ဘာဒိဋ္ဌိလဲ’

‘ဖြစ်တယ်-ကျော်လျင် သဿတ၊ ဖြစ်တယ်မကျော်လျင် ဥစ္ဆေဒ
ပေါ့’

‘လူမကျော်တဲ့အကြောင်း အထောက်အထား တခြားရှိသေးရဲ့

လား’

‘ရှိတာပေါ့’

‘ဘာတွေလဲ’

‘အာဂမအရဆိုလျှင် ဘုရားရဲ့တရားဟာ အရိယသစ္စာပဲ၊ သည် သစ္စာဟာ တစ်လံမျှလူမှာ ဖြစ်တယ်-ဆိုတာ ဘုရားဟော တိုက်ရိုက်ရှိ တာပဲ’

‘သဘာဝအရဆိုလျှင်ရော’

‘သဘာဝအရက ပိုထင်ရှားတာပေါ့’

‘လုပ်ပါဦး’

‘လူ့ပြဿနာဟာ လူရှိဆဲပဲရှိမှာ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဆင်းရဲတယ်၊ ချမ်းသာတယ်ဆိုတာ လူ့ပြဿနာပဲ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘လူမရှိတဲ့နောက်မှာ သည်ပြဿနာတွေ သွားလုပ်နေလျှင် စိတ္တ ဇာတ် ဖြစ်မှာ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဘုရားတရားဟာ စိတ္တဇာတ်တရားလား’

‘ဘယ်ဟုတ်မှာလဲ ဘုရား’

‘မဟုတ်ဘူးဆိုလျှင် လူမရှိတဲ့နေရာမှာ ပြဿနာကို ရှာဖွေပါ’

မလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါဆိုလျှင် ဘယ်မိစ္ဆာဒဿနနဲ့ ငြိသေးသလဲ’

‘မိစ္ဆာဒဿနက ဘယ်လောက်ရှိတာလဲ’
 ‘ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးကြီးတောင်ပဲ’
 ‘သည်-ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်ဝါဒနဲ့များ ငြိမလား’
 ‘ဘယ်ကလာ’
 ‘အဲဒါက ဘယ်လိုဟာမို့လဲ’
 ‘တခြားတွေပါ’
 ‘ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါး၊ တစ်ပါးနဲ့မှ မငြိဘူးပေါ့’
 ‘စွမ်းလျင် ငြိပြကြပေါ့’
 ‘သည်လိုဆိုလျင် ဗုဒ္ဓဝါဒဟာ နောက်နောင်ဘဝတွေ ဖြစ်မဖြစ်
 မပါရဘူးပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ပါလျင်’
 ‘အဲဒါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝါဒပဲ’
 ‘သည်တော့ ဝိစိကိစ္ဆာပြုတ်တယ်ဆိုတာဟာ သေပြီးနောက်ဖြစ်
 တယ်လို့ တထစ်ချ ယူနိုင်သွားတာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ အသေအချာပေါ့’
 ‘ဒါပေါ့’
 ‘ဒါဆိုတော့ သည်လို သူတို့ယူပြတာဟာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူမှား ဖြစ်
 တာပေါ့’
 ‘ဒါပေါ့’
 ‘ဘာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလဲ’
 ‘သဿတပေါ့’
 ‘သည်လိုဆိုလျင် ဓမ္မဖြစ်ပါ့မလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မဖြစ်ဘူး’
 ‘အဓမ္မဖြစ်မှာပေါ့’
 ‘ဒါပေါ့’
 ‘ဒါကိုတရားစွဲတာလား’
 ‘ဒါပဲ’
 ‘ဒါကို သူတို့က မသိကြဘူးလား’
 ‘မသိနိုင်ဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘အရိယသစ္စာ ကွယ်နေလို့’
 ‘ဘာသစ္စာဖြစ်နေလဲ’
 ‘ပရမတ္ထသစ္စာ’
 ‘အဲသည်နှစ်ခုက မတူဘူးလား’
 ‘ခဲနဲ့ ရွှေပဲ’
 ‘အရိယသစ္စာကွယ်ပုံ နည်းနည်းရှင်းပါဦး’
 ‘ဒုက္ခ၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းနဲ့ နိရောဓ၊ နိရောဓ ရောက်ကြောင်းကို
 သူတို့မသိကြဘူး။ အဲဒါကွယ်တာပဲ’
 ‘ဒုက္ခကို သူတို့မသိဘူးလား’
 ‘ဒါပေါ့’
 ‘တဏှာကြည့်လောကီတရားတွေဟာ ဒုက္ခလို့ သူတို့ကောက်နိုင်
 ကြတယ် မဟုတ်လား’
 ‘ဒါတွေ ဒုက္ခလို့ ကောက်တတ်တာပဲ ရှိတယ်။ ဒါတွေကို ဒုက္ခလို့
 သူတို့မသိကြပါဘူး။ သုခလို့များတောင် သိနေကြပါသေးတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကောက်တတ်မှတော့ သိဖို့ မကောင်းဘူးလား’
 ‘ကောင်းတာပေါ့’
 ‘ဒါဆိုလျင် သိမှာပဲ မဟုတ်လား’
 ‘မသိဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘မရလို့’
 ‘ဘာဖြစ်လို့ မရတာလဲ’
 ‘အသိမှားလို့’
 ‘ဘယ်လို မှားတာလဲ’
 ‘ဒုက္ခမရောက်တာ ဒုက္ခလို့- မှားကောက်တာပေါ့’
 ‘ဒါကြောင့် ကောက်နိုင်ပေမဲ့ ကိုယ်ကောက်လို့ရတာကို ကိုယ်
 ကိုယ်တိုင် လက်ခံလို့မရတာ မသိတာလား’
 ‘ဒါပေါ့’
 ‘မလွယ်ပါလား’
 ‘ဒါပဲ’
 ‘သူတို့မှာ ဘာဒဿနမှ မရှိဘူးနော်’
 ‘ကကြီး၊ခခွေးအံတွဲ ခလေးတွေပဲ’
 ‘သည်လိုဖြစ်လျက်နဲ့ သူများရဲ့အယူအဆ၊ အတွေးအမြင်တွေကို
 မှားတယ်၊မှန်တယ် ပြောရက်တယ်နော်’
 ‘အဲဒါ စိတ်ပျက်စရာပေါ့’
 ‘လူသေလူဖြစ်ဝါဒါနုဝါဒက မှန်တယ်ထင်တာမျိုးကြောင့် ဝိနိစ္ဆ
 ယကို တရားစွဲတာ မဟုတ်ဘူးပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်ကလာ’
 ‘မမှန်လျင် မမှန်ဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်ပါစေလား ဘုရား’
 ‘အယူအဆကို အာဏာနဲ့ မလုပ်ရဘူး’
 ‘ဘုန်းကြီးက အာဏာကို အတော်ရွံ့ပုံပဲ’
 ‘အာဏာဟာ လူတွေရဲ့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းမှုကို ဖျက်ဆီးနေတဲ့
 အရာပဲ၊ လူသားရဲ့ ဘုံရန်သူပဲ’
 ‘ကြောင်ပန်းတရားလိုတွေကိုလည်း တရားစွဲသေးတယ်ဆို’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဘာရည်ရွယ်ချက်နဲ့လဲ’
 ‘တရားစွဲတာတွေကို ကမ္ဘာအေးက ဖင်ခုထိုင်ထားကြတယ်။
 ဘာမှ မဖွင့်ကြဘူး’
 ‘ဖွင့်လျင် သူတို့ရုံးကြမှာတွေ ဖြစ်နေမှ ဘယ်ဖွင့်မလဲ’
 ‘ဖွင့်တော့ မထူးဘူးဆိုပြီး သူတို့မှတ်တမ်းအဖြစ် သမိုင်းမှာ သက်
 သေတည်စေတော့ဆိုပြီး အမှားတွေ အချက်အလက်ပြုတဲ့သဘောနဲ့
 တရားစွဲစာတမ်းတွေရေးပြီး စွဲတာပါပဲ’
 ‘တရားစွဲလက်က ယဉ်နေပြီပြောရမလား’
 ‘အဲသည်လိုပြောလျင်လည်း ခံရမှာပဲ’
 ‘ဘုန်းကြီးစိတ်ထဲမှာ တရားမစွဲထိုက်၊ မဆုံးဖြတ်ထိုက်သူတွေ တ
 ရားစွဲဆိုဆုံးဖြတ်တော့ အာဏာနဲ့ဖိနှိပ်တာ မကျေမနပ် ဖြစ်မှာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သူတို့ဟာ တာဝန်အရ စွဲရဆုံးဖြတ်ရတာနဲ့ တူပါတယ်’
 ‘ဒါပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်လိုဆိုတော့ အပြစ်မတင်ဘူးပေါ့ ဘုရား’
 ‘အပြစ်မတင်လို့ ရမလား’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ဒါ-နိုင်ငံရေးပဲ’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘မဆလပါတီဟာ ပြည်သူ့ဦးဆောင်ပါတီ လုပ်ချင်တယ်’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သည်တော့ အားလုံးအဖွဲ့အစည်းတွေ သူ့အောက်မှာရှိရမယ်။
 သူ့လမ်းညွှန်အတိုင်း လှုပ်ရှားရမယ်’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အဲသည်ထဲမှာ ဘုန်းကြီးတွေရဲ့ သံဃာလည်းပါတယ်’
 ‘သံဃာက အဖွဲ့အစည်းမို့လား’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့၊ အကြီးဆုံး အဖွဲ့အစည်းကြီးပေါ့’
 ‘အဲဒါက နိုင်ငံရေးမှမဟုတ်တာ’
 ‘ဒါတော့ ဒါပေါ့’
 ‘နိုင်ငံရေးနဲ့ ဘာသာရေး မရောရဘူးဆို’
 ‘ဒါက ရောတယ်လို့လည်း လုံးလုံးတော့ ပြောလို့မရဘူးပေါ့။
 ဒါပေမဲ့ နိုင်ငံထဲမှာရှိတဲ့ အစုအမက် မှန်သမျှကတော့ မဆလ လက်
 အောက်မှာပဲ ရှိရမယ်။ မဆလက လမ်းညွှန်တာအတိုင်းပဲ ဖြစ်ရမယ်ပေါ့’
 ‘ဘယ်လို ပတ်သက်မလဲ’
 ‘ရှင်းနေအောင် ပတ်သက်တာပေါ့’
 ‘လုပ်ပါဦး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘုန်းကြီးအဖွဲ့ကို လွင့်ကျဲမနေစေဘူး။ တစ်စုတည်း လုပ်ရမယ်။
 အဲသည်တစ်စုတည်းရဲ့ အချုပ်ကို မဆလက လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေ ပေးရမယ်’
 ‘သူတို့လုပ်ပိုင်ခွင့်ရသူဟာ အာဏာရဘုန်းကြီးပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဘုန်းကြီးကို အာဏာရ၊အာဏာမဲ့ အစုခွဲပေးလိုက်တာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အဲသည် ဘုန်းကြီးတွေကို ကျန်ဘုန်းကြီးတွေကပဲ ဆန္ဒပေးထား
 တာ မဟုတ်လား’
 ‘တစ်ပါတီ ဒီမိုကရေစီလိုပါပဲ။ သူတို့ပေးတဲ့လူ ရွေးပေးရတာမျိုး
 ပါ’
 ‘သည်လိုဆိုတော့ သူတို့ကြိုက်တဲ့ဘုန်းကြီး ရွေးပေးတာပေါ့’
 ‘ဒါပေါ့’
 ‘အဲသည်တော့ ဘုန်းကြီးအားလုံးဟာ သူတို့ဦးဆောင်မှုအောက်
 ပြားပြားမှောက် ရောက်တာပေါ့’
 ‘ဒါပေါ့’
 ‘ဘုန်းကြီးတွေက ဒါ မသိဘူးလား’
 ‘ဘာမှ မတွေးကြသူတွေပဲ’
 ‘ကြောင်ပန်းတို့ တရားစွဲတာနဲ့ ဆက်စပ်ပါဦး’
 ‘ကြောင်ပန်းက လယ်တီတို့ လက်ထက်ကတည်းက သံဃ ပဋိ
 ပက္ခဖြစ်ပြီး သီးခြားနေသူပဲ’
 ‘အင်္ဂလိပ် လက်ထက်ကပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲသည်တုန်းက ဘယ်လိုပြဿနာဖြစ်တာလဲ’
 ‘ကြောင်ပန်းရဲ့ နာမ်အယူအဆ ဆိုပါတော့။ နယ်သံဃာ သဘော
 မကျဘူး’
 ‘ဟုတ်လား’
 ‘ကြောင်ပန်းနဲ့ နယ်သံဃာဟာ ဦးညွှတ်ရာတူတယ် ပြောရမယ်’
 ‘ဘယ်သူဦးညွှတ်သလဲ’
 ‘လယ်တီ’
 ‘လယ်တီကလည်း အဲသည်နယ်သားပါ။ မုံရွာ၊ ဘုတလင်၊ အရာ
 တော်၊ ဒီပဲရင်း၊ ရေဦး၊ သည်သံဃာတွေဟာ လယ်တီအရှိန်အဝါအောက်
 မှာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သူတို့ပြဿနာ လယ်တီဆီရောက်မှာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်-လယ်တီက ခုံပဲ’
 ‘လုပ်ပါဦး’
 ‘တစ်ဖက်သံဃာက ကြောင်ပန်းအပြစ်မြင်ပုံတွေကို လယ်တီကို
 တင်ပြကြတယ်။ လယ်တီက ကြောင်ပန်းကိုပြောပြတယ်’
 ‘ကြောင်ပန်းက ဘာပြောလဲ’
 ‘သူတို့မသိလို့ ဟိုဘက်ပြောပြတော့ ဟိုဘက်သံဃာက ကြောင်
 ပန်း ဒါမစွန့်လျှင် ကြောင်ပန်းကိုသူတို့စွန့်မယ် ပြောတယ်’
 ‘ဒါကို လယ်တီက ကြောင်ပန်းပြောမှာပေါ့။ ကြောင်ပန်းက
 ဘာပြန်ပြောသလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သူတို့က အခုမှစွန့်မလို့ ရှိသေးတယ်။ တပည့်တော်က သူတို့ကို
စွန့်ပြီးတာကြာပြီလို့ ပြန်ပြောတယ်’

‘လယ်တီက ဘာလုပ်သလဲ’

‘ဒါဆို-ပြီးတာပဲလို့ပေါ့’

‘သူ-ဘာမှ လုပ်မရဘူးပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်-အဲသည်လို ခွဲခွဲကြတာ’

‘လုပ်ပါဦး’

‘အခု ရှင်ဘုရင်က သံဃာကို သူ့အောက်မှာ တစ်စုတည်းဖြစ်ပြီး
သူညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်း လှုပ်ရှားစေချင်တော့ ဒါတွေမရှိမှဖြစ်မှာ မဟုတ်
လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်တော့ ဒါတွေ တရားစွဲခိုင်းတာပဲ၊ ခုခံလျင် ထောင်ချမယ်
ပေါ့’

‘သူ့အတွက် အာဏာသုံးတာပေါ့’

‘သာသနာ့အတွက်လို့ မျက်လှည့်ပြပြီး သုံးတာပါ’

‘ဘုန်းကြီးတွေကလည်း အဲဒါ မသုံးသပ်ဘူးနော်’

‘သူတို့ စားဝတ်နေရေး၊ ကျန်းမာရေးနဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာမှာ ယစ်မူးနေ
ကြတာပဲ’

‘စာပေဟာ သူတို့တာဝန်ဆိုပြီး အစဉ်အလာ အဲဒါထဲ နှစ်ထားခံ
ရတာ မဟုတ်လား’

‘အဲသည်စာပေဟာ အခုခေတ်မှာ ကွန်ပျူတာထဲထည့်ထားလျင်
ဓာတ်ပြားတစ်ချပ်တောင် ပြည့်မှာမဟုတ်ဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကွန်ပျူတာက လိုချင်တာကို လိုချင်တဲ့အချိန်မှာ ရဦးမှကိုး’
 ‘သိပ်ရတာပေါ့’
 ‘လူဆီမှာရှိနေတာလောက် ကောင်းပါ့မလား’
 ‘လူကမှ ကူးယူလို့မရဘဲ နေမယ်။ ကွန်ပျူတာက လူလုပ်နိုင်တာ
 အကုန်လုပ်နိုင်မယ်’
 ‘သည်လောက်ကလေးနဲ့ ဂုဏ်ပြုခံ မနေထိုက်ဘူးပေါ့’
 ‘ဒါကလေးနဲ့ ဂုဏ်ယူနေရမှာ မဟုတ်ဘူး။ အခု-ဒါနဲ့ပဲ ငြိမ်နေကြ
 တယ်’
 ‘ပြောစရာပဲ’
 ‘ကိုယ့်ဘဝ ဘာလို့တောင် ထင်ချင်နိုင်တဲ့ အနေအထားမရှိဘဲ
 သူများက အသုံးချချင်သလို အသုံးချပြီး ကစားသွားတာထဲမှာ ကိုယ်က
 အံ့စာတုံးကလေးလို အဖြစ်ခံကြတာ စိတ်တိုစရာပဲ’
 ‘ကြောင်ပန်းတရားစွဲတာလည်း ပြောပါဦးဘုရား’
 ‘သံဃာဟာ သူတို့အောက် တစ်ခုတည်းဖြစ်ချင်တော့ ရှေးက
 အကွဲကို အာဏာသုံးပြီး အဆုံးအဖြတ်ခိုင်းတာပဲ၊ တရားစွဲခိုင်းတာပဲ ’
 ‘အဲသည် စွဲဆိုသူ၊ဆုံးဖြတ်သူမှာ စွဲနိုင်၊ဆုံးဖြတ်နိုင်တဲ့ အရည်အ
 ချင်း မရှိဘူးလား ဘုရား’
 ‘ဘယ်ကလာရှိမလဲ။ သူတို့က ‘ဧဝံမေသုတံ’-ရတာ၊ ဟိုက လက်
 တွေ့ လောကရဲ့ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို ကိုယ်တိုင်၊ကိုယ်ပိုင်မြင်ထားတာ အရည်
 အချင်း အဘိုးနဲ့မြေးလောက်မက ကွာတယ်’
 ‘ကြောင်ပန်းကရော မှန်သလား’
 ‘ဒါကတော့ မှန်ချင်မှမှန်မယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မမှန်လျှင် ပြောရမှာ မဟုတ်ဘူးလား’
 ‘ပြောတဲ့သူက မမှန်မှန်း သိတာမဟုတ်ဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘သူတို့မှာ ဒဿနမှ မရှိတာ’
 ‘ဘာရှိသလဲ’
 ‘ဧဝံမေသုတံ-တွေ သင်ယူတာ’
 ‘သင်လို့ တတ်တာတွေဟာ အသိအမြင်ဒဿနတွေ မဟုတ်ဘူး
 လား’
 ‘ဘာမှ မဆိုင်ဘူး’
 ‘လုပ်ပါဦး’
 ‘ရေကူးနည်း စာဖတ်ထားသူနဲ့ ရေကူးတတ်သူ တူမလား’
 ‘ဘယ်တူမလဲ’
 ‘ဘယ်လို ယက်ရတယ်၊ ဘယ်လို ကန်ရတယ် မပြောတတ်ဘူး
 လား’
 ‘ပြောတတ်မှာပါ’
 ‘တကယ်ကူးလျှင် သည်လိုပဲဖြစ်မှာပဲ မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဘာထူးလဲ’
 ‘တကယ် မကူးတတ်သူပဲ’
 ‘သည်လိုပဲ စာသင်ထားရုံနဲ့ တကယ်ဒဿနရှိတာ မဟုတ်ဘူး။
 မှားမှားမှန်မှန် တကယ်လုပ်ထားလို့ သိတဲ့သူကို ဘာမှမသိသူက သည်
 လိုမလုပ်ကောင်းဘူး။ အထူးအားဖြင့် သည်လို အာဏာနဲ့ မဖိနှိပ်ကောင်း

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ဘူး’

‘ဘုန်းကြီးကတော့ ဒါကို တော်တော် မကျေနပ်ဘူးနဲ့ တူတယ်’

‘သိတတ်သူတိုင်း သည်လို ဖြစ်ရမှာတွေပါ’

‘သည်လိုဆိုလျင် သည်သူတွေကို ဘယ်လိုလုပ်ရမှာလဲ’

‘ဆွေးနွေးကြရမှာပဲ’

‘မဆွေးနွေးဘူးဆိုလျင်ရော’

‘မှားယွင်းတယ်ထင်လျင် မှားယွင်းကြောင်း စာရေးကြရမှာပဲ’

‘တစ်ဘက်က မကျေနပ်ဖြစ်မှာပေါ့’

‘ဖြစ်ပစေလေ’

‘ဖြစ်တော့ ပြန်ချေပမှာပေါ့’

‘ဒါ-ဖြစ်ရမှာပဲ’

‘ချေပတာကို ပြန်ချေလျင်ရော’

‘ချေကြပစေလေ’

‘ငြင်းခုံတာ ဖြစ်မှာပေါ့’

‘အငြင်းသန် အမှန်ရ’-ဆိုတဲ့စကားပုံတောင် ရှိတယ်မဟုတ်လား’

‘သီးဆစ်စ်၊ အန်တီသီးဆစ်စ်၊ ဆင်းသီးဆစ်စ်လား’

‘ဟုတ်တယ်-သည်လိုဖြစ်ရမှာပဲ’

‘တစ်ဘက်နဲ့တစ်ဘက် ရန်ဖြစ်ကြလျင်ရောဘုရား’

‘လွန်တဲ့လူ တိုင်းပြည်ဥပဒေက အရေးယူပေါ့’

‘တရားလုပ်တာပဲ၊ မတရားအထိတော့ ရောက်ကြဖို့ မဟုတ်ပါ

ဘူး’

‘အေးပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တကယ်လို့ တရားလုပ်တာမှာမခံနိုင်လို့ မတရားလုပ်လျင်လည်း
သူတရားရဲ့ မတရားတာကြီးဟာ ဘူးပေါ်သလို ပေါ်သွားမှာပဲ’

‘သည်တော့ မကောင်းဘူးလား’

‘ဟုတ်တယ်-ဘုရား’

‘အနာဆိုတာ ခွဲတန်ခွဲ၊ ဖောက်တန်ဖောက်၊ ညှစ်တန်ညှစ် အနစ်
နာ နည်းနည်းတော့ ခံရမှာပေါ့’

‘အခုလည်း နည်းနည်းဖျစ်ခွင့် ပေးရမယ်ပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘လမ်းဆုံးလျင်ရွာတွေ ဆိုတာလိုပဲ တကယ်ငြင်းလျင် အမှန်
တော့ ရောက်ရမှာပဲ’

‘အခုခေတ်မှာ ပိုရောက်တာပေါ့’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘အာဂမ,သဘာဝ သည်နှစ်ဝကိုဖော်ပြဖို့ ပစ္စည်းတွေက သိပ်
လွယ်ကူနေတယ်’

‘အုပ်ချုပ်သူကတော့ ဒါတွေမလိုချင်ဘူးပဲ ဖြစ်ရမှာပေါ့’

‘ဟုတ်တာပေါ့။ အမှိုက်ကစပြီး သူပြဿဒ်မီးလောင်မှာ ကြောက်
တာကိုး’

‘တကယ်အစစ်အမှန် ရောက်ဖို့ကတော့ အကုန်ပြောကြမှာပဲ
ဘုရား နော်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ကြောင်ပန်းဝိနိစ္ဆယက(၂၄)ချက်မှာ တစ်ချို့တစ်ဝက် မှားဆုံး
ဖြစ်တော့ စွဲသူကလည်းမှား အစွဲခံသူလည်းမှားပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါ သူ့အမှားကို ဝန်ချမခိုင်းဘူး၊ အစွဲခံပဲ ဝန်ချတယ်’
‘ဟုတ်တယ်’
‘ဝန်ချသူက အဓမ္မကို မစွန့်သေးသူပဲ အဲဒါ-တရားစွဲတာပဲ’

၉၅။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး ရွှေမြင်တင်တောင်၌ မန္တလေးမြို့မှ
တကာကြီးဦးဝင်းမောင်နှင့် မိတ်ဆွေများအား ရှင်ဉာဏပြောသော
ဗုဒ္ဓပြဇာတ်စကား

‘ဘုန်းကြီးရဲ့ တိပိဋကတို့ ရဟန်းလေးပါးနဲ့ ကမ္ဘာအေးက ညွှန်
ကြားရေးမှူးတွေ အပါအဝင် လူလေးယောက်ကို တရားစွဲတဲ့စာတမ်းကို
တပည့်တော်တို့ ဖတ်ကြရပါတယ်’

‘ဟုတ်ကဲ့’

‘အဲသည်အကြောင်း နည်းနည်းလောက် အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’

‘တရားစွဲတာကတော့ အဲသည်စာထဲ ပါပြီးအတိုင်းပါပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘တခြားသိစရာကလေးတွေပေါ့ ဘုရား’

‘ဦးဇင်းတို့က သာသနာတော်ရေး လျှောက်ထားတောင်းဆိုလွှာ
အဖြစ် တရားစွဲစာတမ်း တစ်ခုကို သံဃမဟာနာယက ကမ္ဘာအေးကို
ဆက်ကပ်ခဲ့တယ်’

‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’

‘အဲဒါ သူတို့ ဘာမှမဆောင်ရွက်ဘဲ ဦးဇင်းတို့ကို ပျောက်ပျက်ဖို့
လုံးပမ်းတဲ့အနေနဲ့ ဝိနယနဲ့ တရားပြန်စွဲနေတယ်၊ အခုတိုင်းကအထိ
မတရားအရှုံး ဆုံးဖြတ်တဲ့အထိ ရောက်နေပြီ’

‘အဲဒါလည်း သိပါတယ် ဘုရား’

‘အဲသည်တော့ စဉ်းစားကြည့်တယ်’

‘တင်ပါဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘုရားသာသနာတော်ကြီးဟာ လုပ်ကြံခံနေရပြီ။ ငါတို့ကိုလည်း
မဟုတ်ကဟုတ်ကနဲ့ ဖြုတ်ပစ်ကြတော့မယ်-လို့ပဲ’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘ငါတို့မရှိတဲ့ နောက်ကျတော့လည်း ငါတို့ရဲ့ စွဲဆိုချက်ကို ကိုယ်နဲ့
မပတ်သက်သလို ဘော်လီဘောပုတ် ရှောင်လွှဲပြီး ကိုယ်လွတ်ရုန်းကြလိမ့်
မယ်။ ဒါတော့အလွတ်ပေးလို့ မဖြစ်ဘူးလို့လည်း စဉ်းစားတယ်’

‘သင့်မြတ်လှပါတယ် ဘုရား’

‘နောက်တစ်ချက်ကလည်း သည်သာသနာတော်မှာ ငါတို့ဟာ
သီးခြားရပ်တည်ရတဲ့ အဖြစ်ကို မလွဲမသွေရောက်ရဖို့ ရှိနေတယ်’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘သည်တော့ အတူတူရှိနေတုန်းမှာ ပြောစရာရှိတာကို တာဝန်ရှိရှိ
ချေပနိုင်အောင် ပြောဆိုရမယ်ဆိုပြီး တရားစွဲလိုက်တာပါပဲ’

‘စွဲဆိုခံရသူတွေက များလှချေလားဘုရား’

‘ပရိယတ်ရဲ့ ထိပ်ဆုံးမှာ မင်းကွန်းတိပိဋက ရှိတာပဲ’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘ပရိယတ်ရဲ့ထိပ်ဆုံးဟာ မှားတာချေပဖို့ အစွမ်းအရှိဆုံး ဖြစ်နိုင်
တယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ပရိယတ်ရဲ့ထိပ်ဆုံးကို သည်အမှားပြတဲ့အနေနဲ့ တရားစွဲတာပါ
ပဲ’

‘သည်အမှားကို ပရိယတ်နဲ့ချေနိုင်လျင်-ချေလို့ ဆိုလိုတာလား
ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲသည်အဓိပ္ပါယ်လည်း ရှိပါတယ်’
 ‘ဝန်းသိုခန္တီးဆရာတော်ကြီးကိုတော့ ဘာဖြစ်လို့ စွဲတာလဲ ဘုရား’
 ‘အဲသည်ဆရာတော်ကြီးက ပဋိပတ်ကျော်ဇောမှု ရှိတယ်၊ အဲဒါနဲ့
 အဘိဓမ္မဟာရဋ္ဌဂုရုဘွဲ့ ရခဲ့သူပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’
 ‘သည်အမှားကို သည်သာသနာက မကျူးလွန်ဘူးဆိုတဲ့ အ
 ကြောင်း သူ့အစွဲခံရတာနဲ့ ချေပခွင့် ပေးတဲ့သဘောပါပဲ’
 ‘တည်တောဆရာတော်ကို တရားစွဲတာကရော ဘုရား’
 ‘အဲသည်ဆရာတော်က ဘာသာရေးစာရေးဆရာဘုန်းကြီးပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မလောကစာစောင်တို့ ဘာတို့မှာ ပါနေတဲ့
 ဆရာတော်ပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ ဝက်လက် မစိုးရိမ်ဦးတိဿဆရာတော်လည်း သည်
 လို့ပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်၊ အဲသည်ဆရာတော်စာတွေလည်း ဖတ်ဖူးနေတာ
 ပါပဲ’
 ‘ဆရာတော်တွေဟာ ပြောတတ်၊ဆိုတတ်၊ ရေးတတ်၊ချွတ်တတ်ရှိ
 တဲ့ ဆရာတော်တွေပဲ’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့၊ ဘုရား’
 ‘ဦးဇင်းတို့ တင်ပြတဲ့ ‘သည်သာသနာကြီး မှားနေပါတယ်’-ဆိုတဲ့
 အဆိုကို သူတို့ဟာ အာလျှာအသွက်ဆုံး ချေပနိုင်စရာရှိတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေ
 ပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်ဘုန်းကြီးတွေဟာ ‘တို့မပြောလို့ တို့မချေပတာပါ။ တို့ပြောလျှင် ချေပမှာပေါ့’-လို့ ပြောမယ်ဆိုလျှင် ပြောစရာရှိတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ သူတို့က ကလောင်ပိုင်ရှင်တွေဆိုတော့ ပြောနိုင်တာပေါ့ ဘုရား’

‘သူများတွေကလည်း သည်လိုပဲ မြင်စရာရှိတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်တော့ ဒါနဲ့စပ်ပြီး သူတို့ကို ချေပခွင့် ဖြစ်ပေါ်စေချင်တယ်။ ချေပစရာရှိလျှင် ကောင်းကောင်းချေပနိုင်တဲ့ စွမ်းအင်တွေ ရှိသူတွေလို့လည်း အသိအမှတ်ပြုထိုက်သူတွေ ဖြစ်တယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါကြောင့် သူတို့ကိုလည်း စွဲလိုက်တာပါပဲ’

‘ဘုန်းကြီးက သည်ပြဿနာကို အတော်ပေါ်စေချင်ပုံပဲနော်’

‘သည်သာသနာမှာ သည်ပြဿနာပေါ်မှပဲ အသက်ဝင်မှာပဲ’

‘အခုလည်း ရှင်သန်ဖြစ်ထွန်းနေတာပဲ မဟုတ်လား ဘုရား’

‘အဲသည်လို မထင်ကြပါနဲ့’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘သည်သာသနာဟာ အခြေအနေအရပ်ရပ်ရဲ့ ဝါးမျိုမှုကို အလွယ်တကူခံနေရတာ သိရလိမ့်မယ်’

‘ဘုန်းကြီးစကားက နက်သွားပြီ’

‘အဲဒါပေါ့’

‘တပည့်တော်တို့သိအောင် နည်းနည်းပြောပါဦး ဘုရား’

‘သည်သာသနာကို ဘယ်ဝါဒမဆိုက ဝါးမျိုနေကြတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်ဝါဒက ဝါးမျိုလို့လဲ ဘုရား’
 ‘အိန္ဒိယမှာ ဟိန္ဒူက ဝါးမျိုတာကို ပဌမဆုံး ခံရတယ်’
 ‘အဲဒါ၊ ဘုန်းကြီးဘယ်လိုလုပ်ပြီး သိသလဲဘုရား’
 ‘အိန္ဒိယမှာ သည်ကနေ ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ ပြဖို့ ခပ်ရှားရှားဖြစ်နေ
 တာ သက်သေပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’
 ‘ဒါ-ဗုဒ္ဓဘာသာကို ဟိန္ဒူဝါးမျိုခံရတာပဲပေါ့’
 ‘အိန္ဒိယက ဟိန္ဒူတို့ရဲ့နယ်မြေပဲ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
 ‘ဘုရားလက်ထက်က ဗုဒ္ဓဝါဒဟာ ဟိန္ဒူဗြဟ္မဏတွေ လှုပ်လို့မရ
 အောင် ချုပ်နိုင်ခဲ့တာ သိကြရမယ်’
 ‘ဟုတ်ရဲ့လား ဘုရား’
 ‘အခု၊ ဟိန္ဒူဝါဒဟာ အဲသည်တုန်းက ဟိန္ဒူဝါဒပါပဲ၊ ဘုရားမရှိတဲ့
 နောက်မှ ပေါ်လာတဲ့ ဟိန္ဒူဝါဒမဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’
 ‘အဲသည်ဟိန္ဒူတွေကို ပွင့်သစ်စ ဗုဒ္ဓဝါဒက ချေဖျက်နိုင်ခဲ့တာ
 အလွန်ထင်ရှားပါတယ်’
 ‘ထင်ရှားပုံ နည်းနည်းပြောပါဦး ဘုရား’
 ‘ဘုရားပွင့်ပြီး နှစ်ပေါင်းတစ်ရာကျော် နှစ်ရာအတွင်းမှာ ဗုဒ္ဓဝါဒ
 ဟာ အိန္ဒိယရဲ့ ရှေ့တန်းအရောက်ဆုံး ဘာသာတစ်ရပ်အဖြစ် ရောက်ခဲ့
 တာဟာ သက်သေပေါ့’
 ‘ဟိန္ဒူကို မနိုင်ခဲ့လျှင် တည်စရာ မရှိတာတော့ အသေအချာပေါ့
 ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်လိုဖြစ်လျက်နဲ့ နာလန္တမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာပါမောက္ခချုပ်က
ဟိန္ဒူကျောင်းသား ကိုရင်တစ်ပါးကို ဝါဒပြိုင်ပွဲ ရှုံးခဲ့ရတယ်ဆိုတာ သမိုင်း
အတိအကျရှိတယ်’

‘တင်ပါ ဘုရား’

‘အဲသည်ကစပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့အရှုံးဟာ အိန္ဒိယဆုံးတဲ့အထိလို့
ပြောရမလို့ပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘အိန္ဒိယဗဟိုက ဗုဒ္ဓဘာသာတွေကို ဟိန္ဒူတွေက တိုက်ထုတ်နိုင်
ခဲ့ကြတယ်’

‘ဘုန်းကြီးတွေ ဘယ်သွားကြရသလဲ ဘုရား’

‘အိန္ဒိယ အစွန်အဖျားနဲ့ တခြားတွေပေါ့’

‘ဘယ်တွေလဲ ဘုရား’

‘ပါကစ္စတန်၊ အာဖဂန်၊ ဘူတန်၊ နီပေါ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ တိဘက်၊
တရုတ်၊ မလေးရှား၊ အင်ဒိုနီးရှားတွေလို့ အကြမ်းဖျင်းပြောရမှာပဲ’

‘သည်လိုလား ဘုရား’

‘အစွန်အဖျားတွေတောင် ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ် အယူဝါဒမှာ မား
မားမတ်မတ် ရပ်နိုင်တဲ့ပုံ မရှိတာ တွေ့ရတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ပရိတ်လိုလို၊ ကမ္မဝါလိုလို၊ ဂါထာလိုလို၊ မန္တန်လိုလိုတွေနဲ့ ဘုရား
ရဲ့ တရားတွေကို ကြီးပွားအောင်၊ အောင်မြင်အောင်၊ ဘေးကင်းအောင်၊
လာဘ်ရအောင်၊ မျက်နှာပွင့်အောင် အစစတွေ လုပ်ပေးနေကြပုံပဲ’

‘ဘာတွေလုပ်ရလို့လဲ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဗမာပြည်ပုဂံက အရည်းတွေကို ကြည့်နိုင်တယ်။ ဒါတွေဟာ
မြန်မာပြည်ဖြစ်တွေ မဟုတ်ဘူး။ ဆက်ကြည့်တဲ့သူတွေက ဆက်ကြည့်
တော့ တန္တရတွေ၊ မန္တရတွေရဲ့ အဆက်တွေအဖြစ် တွေ့ကြရတယ်’

သည်နေ့ သာသနာလည်း ပရိတ်မန္တန်တွေ လုပ်နေတာပဲနော်
ဘုရား’

‘အင်း-နည်းနည်းတော့ ပိုတယ်ပြောရမှာပါ’

‘ဘာတွေလဲဘုရား’

‘ရေစက်ချ၊အမျှဝေ သီလပေးသူပေးပေါ့’

‘ဒါပဲလား ဘုရား’

‘စာသင်၊စာချ၊ တရားပြ၊တရားဟောတွေရော ဘုရား’

‘စာသင်စာချတွေက တရားပြ၊တရားဟောနိုင်ဖို့တွေပါ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘တရားပြ၊တရားဟောတွေက ရေစက်ချ၊ အမျှဝေ၊ သီလပေး၊

ဆုပေးတွေ လုပ်ဖို့တွေပါ’

‘ဘုန်းကြီးပဲဘုရား၊ ဒါတွေအပြင် ဘာလုပ်စရာရှိလို့လဲ ဘုရား’

‘မရှိပါဘူး’

‘ဒါဆိုလျင် ဒါတွေလုပ်နေပြီပဲဘုရား’

‘မလုပ်ဘူးပဲ ပြောရမှာပါ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ဘာမှ မဖြစ်လို့ပါ’

‘ဘာဖြစ်ရမှာလဲ ဘုရား’

‘ဝိမုတ္တိ’

‘အဲဒါ ဘာလဲ ဘုရား’
 ‘လွတ်မြောက်မှု နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာပဲ’
 ‘ဒါတော့ ဘုရား’
 ‘ဘာပြောချင်တာလဲ’
 ‘ဘုန်းကြီးတွေဟာ သူတို့တောင် မရနိုင်ကြတာပဲ’
 ‘သည်ဘာသာတရားမှာ သည်ရစရာက ပုံပြင်လား’
 ‘သည်လိုတော့ ဘယ်ဟုတ်မလဲပေါ့ ဘုရား’
 ‘သည်လိုဆိုလျှင် ဘာသာတရားက ပြဇာတ်ထဲကဘာသာတရား
 လား’
 ‘ဒါလည်း ဘယ်ဟုတ်မလဲပေါ့ ဘုရား’
 ‘ပြဇာတ် က-နေတာလည်းမဟုတ်လျှင်၊ ပုံပြင်ထဲက ရစရာဆို
 တာတွေလည်း မဟုတ်တော့လျှင် ရစရာရမှ ဖြစ်တော့မပေါ့’
 ‘ဘုန်းကြီးပြောတော့လည်း ဟုတ်တာပဲ’
 ‘သည်လိုကလေးတော့ တွေးဖို့မကောင်းဘူးလား’
 ‘ကောင်းပါတယ် ဘုရား’
 ‘သည်လိုဆိုလျှင် မေးခွန်းတစ်ခု ဖြေကြည့်ကြစမ်းပါ’
 ‘မေးပါ ဘုရား’
 ‘ဘာမှမဖြစ်တာကို လုပ်နေတာဟာ ‘လုပ်နေတယ်’-ပြောနိုင်ပါ
 မလား’
 ‘မပြောနိုင်ဘူးပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ လုပ်စရာတွေ၊ သိစရာတွေ အမျိုးမျိုးရှိမှာ ဖြစ်
 ပေမဲ့ ရစရာဟာ တစ်ခုတည်းပဲရှိတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါ ဘာလဲ ဘုရား’
 ‘ဝိမုတ္တိပဲလား’
 ‘နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ အဲဒါ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေရဲ့ တစ်ခုတည်းသော
 ဆိုက်ရောက်စရာပဲ’
 ‘ဒါမရလျင် ဗုဒ္ဓဘာသာဆီက ဘာမှ ရတာမရှိတော့ဘူးလား
 ဘုရား’
 ‘မရှိတော့ဘူး’
 ‘လူ့နတ်၊ဗြဟ္မာရော ဘုရား’
 ‘ဗုဒ္ဓဘာသာက အဲဒါတွေ ရစရာလို့ မပြောဘူး။ အဲဒါတွေဟာ
 ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ ရစရာတွေ မဟုတ်ဘူးဆိုလိုတာ’
 ‘အဲဒါတွေ ဗုဒ္ဓဘာသာက မဟောဘူးလား ဘုရား’
 ‘မဟောဘူးတော့ မဟုတ်ဘူး’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘လူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝ၊ ဗြဟ္မာဘဝတွေဟာ ကျင်ကြီးတွေနဲ့ တူတယ်။
 အဲဒါတွေဟာ ငရဲ၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရကယ် အပါယ်ဘဝတွေဟာ ရွံရှာစက်
 ဆုတ်စရာ ဘဝတွေဖြစ်သလိုပဲ။ ကြက်၊ငှက်ကျင်ကြီး၊ ခွေး၊ဝက်ကျင်ကြီး၊
 လူကျင်ကြီး၊ သည်လိုပဲ ကွာတယ်။ ကျင်ကြီးချင်း အတူပဲ။ စက်ဆုတ်ဖွယ်
 ချင်းလည်း အတူပဲလို့-ဟောတာရှိတယ်’
 ‘ရှင်းတာပဲ ဘုရား’
 ‘ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ ရစရာရောက်စရာထဲမှာ အဲဒါတွေမပါဘူး။ တစ်ခု
 တည်းရှိတာ၊ အဲဒါ နိဗ္ဗာန်ပဲ။ အဲဒါမရ၊ ဘာမှမရ-ပဲ။ ဘာမှမရလျင်

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ဘာအလုပ်-လုပ်လုပ် ဘာမှမဟုတ်ဘဲ မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ ဟိန္ဒူကိုနိုင်ခဲ့သားဆိုပြီး ဘာဖြစ်လို့ရတာလဲ
 ဘုရား’
 ‘ဘာမှမလုပ်၊ ဘာမှမဟုတ် ဖြစ်သွားလို့ပေါ့’
 ‘ဘယ်လိုဖြစ်သွားတာလဲ ဘုရား’
 ‘ဗုဒ္ဓဘာသာတွေဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ တစ်ခုတည်းဖြစ်တဲ့ ရစရာ
 နိဗ္ဗာန်ကို ပုံပြင်ထဲ ထည့်လိုက်ကြတယ်’
 ‘ဘယ်လိုကြောင့် ထည့်တာလဲ ဘုရား’
 ‘တကယ်ရအောင် မလုပ်နိုင်တော့လို့ပေါ့’
 ‘တကယ် မလုပ်နိုင်ကြတော့ဘူးလား’
 ‘နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင် တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာကမှ လုပ်နိုင်တာပဲ’
 ‘နာလန္ဒာတက္ကသိုလ် ကျဆုံးတဲ့ခေတ်က ဗုဒ္ဓဘာသာက တကယ့်
 ဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်လို့ ဘာဗုဒ္ဓဘာသာလဲ ဘုရား’
 ‘ပြဇာတ်ထဲက ဗုဒ္ဓဘာသာပဲ’
 ‘ဘုရား’
 ‘မအံ့ဩပါနဲ့’
 ‘နာလန္ဒာမှာ ဘုန်းကြီးတစ်သောင်းလောက်ရှိတယ်ဆိုပဲ ဘုရား’
 ‘ပြဇာတ်ဟာ ဇာတ်ကောင်တွေ ရှိရမှာပေါ့။ နည်းတာ၊များတာ
 က ဇာတ်လမ်းအလျောက်ပေါ့’
 ‘နားမလည်ပေါင် ဘုရား’
 ‘တရားမသိလျှင် နားမလည်နိုင်ဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါတော့ နည်းနည်းရှင်းပေးပါဦး ဘုရား’
 ‘သည်ပြဇာတ်အဖွဲ့ကို ဘယ်သူ ထောင်ပေးခဲ့တာလို့ သိကြသ
 လား’
 ‘ပြဇာတ်မှန်းတောင် မသိပါဘူး ဘုရား’
 ‘ဟုတ်မှာပဲ’
 ‘ဘယ်သူထောင်ပေးခဲ့တာလဲ ဘုရား’
 ‘ရေတွင်း၊ရေကန်နဲ့ ကျောင်းတွေ၊ဘုရားတွေပေါင်း ရှစ်သောင်း
 လေးထောင်တို့ရဲ့ ဒါယိကာကြီးလေ’
 ‘သီရိဓမ္မာသောကမင်းလား ဘုရား’
 ‘အေးပေါ့ဗျာ’
 ‘အဲဒါ သာသနာပြုမင်းကြီးပဲ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘သူ့သာသနာ သူပြုသွားတာပဲ။ ဘုရားသာသနာကို ပြုသွားတာ
 တော့ မဟုတ်ခဲ့ဘူး’
 ‘သူ့-သာသနာလို့ ရှိသေးလား ဘုရား’
 ‘ရှိတယ်’
 ‘အဲဒါက ဘာလဲဘုရား’
 ‘ပရမတ္ထသစ္စာ’
 ‘အဲဒါ ဘုရားသာသနာပဲ မဟုတ်လား ဘုရား’
 ‘ဘယ်ကလာ’
 ‘ဘုရားသာသနာက ဘယ်ဟာလဲ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အရိယသစ္စာ’
 ‘ဘယ်လိုကွာလို့လဲ ဘုရား’
 ‘မိုးနဲ့မြေကြီး’
 ‘ဘယ်လိုထူးလို့လဲ ဘုရား’
 ‘မိခင်ရင်ပြင်ကနို့နဲ့ ချိုလိမ်လိုပဲ ထူးတယ်’
 ‘လုပ်ပါဦး ဘုရား’
 ‘မိခင်နို့ရော၊ ချိုလိမ်ရော ကလေးအငိုတိတ်အောင် တတ်နိုင်ကြ
 တယ် မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သည်-သစ္စာနှစ်ပါးလုံး ကာမကလွတ်စေနိုင်ကြတယ်’
 ‘ဒါ-တူပုံပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘မတူပုံက ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘မိခင်နို့က ကလေးကြီးထွားစေလိမ့်မယ်၊ ချိုလိမ်က ကလေးကို
 ဗိုက်နာစေလိမ့်မယ်’
 ‘လုပ်ပါဦး ဘုရား’
 ‘ပရမတ္ထသစ္စာက လူကိုသံသရာထဲ ဆွဲနှစ်လိမ့်မယ်၊ အရိယသစ္စာ
 က လူကိုသံသရာက လွတ်စေလိမ့်မယ်’
 ‘ဟာ-ဘုရား’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ပရမတ္ထသစ္စာက ဘယ်လိုဆွဲနှစ်မှာလဲ ဘုရား’
 ‘ပရမတ္ထသစ္စာပွားလျှင် လူရှိဦးမလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မရှိဘူးပေါ့ ဘုရား’
 ‘လူမရှိလျင် လူ့စည်းကမ်းရှိဦးမလား’
 ‘မရှိနိုင်တော့ဘူးပေါ့ ဘုရား’
 ‘လူ့စည်းကမ်းထားသေးလျင် လူရှိလို့ပေါ့၊ လူရှိလျင် ပရမတ်မမြင်
 သေးလို့ပဲနော်’
 ‘ရှင်းပါပြီ ဘုရား’
 ‘လူ့စည်းမထားသူဟာ လူတွေအပေါ် မကျူးလွန်အောင် ဘယ်
 လိုလုပ်မလဲ’
 ‘ဟုတ်ပါ- ဘုရား’
 ‘လူတွေကို အသိအမှတ်မပြုတာနဲ့ လူ့စည်း အသိအမှတ်မပြုတာ
 တွေ ကိုယ်တိုင်က လူတွေအပေါ် ကျူးလွန်မှုလုပ်တာတွေ ဖြစ်နေကြပြီ
 မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါ ဘုရား’
 ‘ကျူးလွန်တာဟာ ဘဝပဲ-မဟုတ်ဘူးလား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဘဝဟာ ဘဝရဲ့အကျိုးတွေရမှာပဲ မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဘဝရဲ့အကျိုးတွေဟာ တဏှာဥပါဒါန်တွေ ဖြစ်စေမှာတွေ မ
 ဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဒါဆို ကမ္မဝဋ်၊ဝိပါကဝဋ်၊ကိလေသာဝဋ်၊ ဝဋ်အဆက်ဆက် သံ
 သရာဖြစ်ပြီမဟုတ်လား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’
 ‘အရိယသစ္စာက လူရှိ၊မရှိ စကားမပြောဘူး’
 ‘ဘာပြောတာလဲ ဘုရား’
 ‘ကျူးလွန်တဲ့အမှုတွေကို ပြောတယ်’
 ‘ဘယ်လိုပြောတာလဲ ဘုရား’
 ‘ရှိသလား၊ ငြိမ်းသလားပဲ’
 ‘ရှိလျင် ဘယ်လိုပြောသလဲ ဘုရား’
 ‘ဒုက္ခ’
 ‘မရှိလျင်ရော ဘုရား’
 ‘နိရောဓ-လို့ပေါ့’
 ‘နိဗ္ဗာန်လို့ပြောတာလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်ပါ’
 ‘အဲဒါဆို လွန်ကျူးမှုငြိမ်းလျင် နိဗ္ဗာန်ပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်ပါ’
 ‘လွန်ကျူးမှုငြိမ်းလျင် တပည့်တော်တို့ လွတ်မြောက်မှုရပြီပေါ့
 ဘုရား’
 ‘ဟုတ်ပါဗျား’
 ‘ပရမတ္ထသစ္စာဟာ ကျူးလွန်မှုတွေထဲ လည်စေတဲ့သစ္စာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါ’
 ‘အဲသည်သစ္စာကို အရိယသစ္စာ လုပ်မိတာဟာ နိဗ္ဗာန်ကို ပုံပြင်
 ထဲကပစ္စည်းဖြစ်အောင် လုပ်မိတာပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပရမတ္ထသစ္စာကို အရိယသစ္စာလုပ်ပြီး ထမ်းဆောင်ကြတာတွေ
ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာပြဇာတ် တွေပဲပေါ့’

‘ဟုတ်ပါ’

‘အံ့ဩစရာပဲ ဘုရား’

‘ဝမ်းနည်းစရာကြီးပါ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဒါကြောင့်ပေါ့-’

‘လုပ်ပါဦး ဘုရား’

‘ဟိန္ဒူတွေ ပြန်ခေါင်းထောင်နိုင်တာ’

‘အရိယသစ္စာမပျောက်လျင် ဟိန္ဒူကို နိုင်မလားဘုရား’

‘နိုင်ပြီလား’

‘အရိယသစ္စာကို အခု-ပြန်ထူထောင်နိုင်လျင်ရော ဟိန္ဒူကိုနိုင်ဦး
မလား ဘုရား’

‘ဟိန္ဒူတောင်မကဘူး’

‘ဘာတွေပါနိုင်မှာလဲဘုရား’

‘မူလင်ရော၊ ခရစ်ယာန်ရော၊ ကွန်မြူနစ်ရော၊ ဒီမိုကရေစီရော
အားလုံးရှိသမျှတွေကို နိုင်မယ်’

‘အဲဒါတွေကိုတော့ တပည့်တော်တို့က မရှုံးဘူးခွဲသေးဘူးထင်ပါ
ရဲ့ ဘုရား’

‘ရှုံးခဲ့ဖူးတာပေါ့’

‘ဘယ်တုန်းက ရှုံးခဲ့ရတာလဲ ဘုရား’

‘အိန္ဒိယနယ်စွန်နယ်ဖျားတွေဟာ အခုဘာတွေဖြစ်နေသလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပါကစ္စတန်၊ အာဖဂန်၊ ဘင်္ဂလားတွေက မူဆလင်ဖြစ်နေကြပါတယ်’

‘အဲဒါတွေဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာက မူဆလင်ကို ရှုံးထားရတဲ့ သက်သေတွေပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘မူဆလင်က အိန္ဒိယထဲဝင်တဲ့အခါ ဗဟိုမှာရှိတဲ့ ဟိန္ဒူကို မူဆလင်က မမျှီနိုင်ဘူး၊ နယ်စွန့်က ဗုဒ္ဓဘာသာတွေပဲ မူဆလင်တွေ မျှီနိုင်ကြတယ်။ မလေးတွေ၊ အင်ဒိုတွေလည်း သည်လိုပဲ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ တွေကို မူဆလင်တွေမျှီတာပဲ’

‘ခရစ်ယာန်က တပည့်တော်တို့ကို မျှီသေးလားဘုရား’

‘မျှီတာပေါ့’

‘ဘယ်မှာလဲ ဘုရား’

‘သီဟိုဠ်မှာ’

‘သီဟိုဠ်ဗုဒ္ဓဘာသာက စဉ်ဆက်မပြတ် အားကောင်းခဲ့တာ မဟုတ်ဘူးလား’

‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ဒတ်ချ်တွေလုပ်တာ ယဲ့ယဲ့ကျန်တဲ့အထိပဲ၊ စွယ်တော်အစစ်ဆိုလျှင် အမှုန့်ကျိတ်ပြီး လေလွင့်ခံရတယ်’

‘ကွန်မြူနစ်စနစ်ကရော ဘုရား’

‘တရုပ်၊ မွန်ဂိုလီးယား၊ ကိုးရီးယား၊ ဗီယက်နမ်နဲ့ လော၊ ကမ္ဘောဒီးယား ဗုဒ္ဓဘာသာတွေ ပျောက်ပျက်ခဲ့တာပါ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒီမိုကရေစီ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကရော ဘုရား’

‘ဂျပန်၊တောင်ကိုရီးယား၊ထိုင်ဝမ်၊ သည်နိုင်ငံတွေရဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပမာဏတွေဟာ ထင်ရှားတာတွေပဲ’

‘ဘယ်လိုဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘သူတို့တတွေရဲ့ရင်ထဲမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့နေရာဟာ ဘယ်လောက် အကျယ်အဝန်း ရှိသေးလဲလို့၊ ဗုဒ္ဓဘာသာက သူတို့လိုအင်ကို ဘယ် လောက်ဖြည့်ပေးနိုင်သေးလဲလို့၊ ဆိုလိုပါတယ်’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ပမာဏ၊ စိတ္တဇကလေးနဲ့ ကြည့်လို့မရဘူး’

‘လက်တွေ့ကြည့်လျင် တိုက်တိုင်းရှုံးဘာသာ ဖြစ်နေတာပါပဲ’

‘ဘာမှမလုပ်၊ ဘာမှမဟုတ်တဲ့ အရာတို့ရဲ့ ဓမ္မတာဟာ ဒါပဲ’

‘ဝမ်းနည်းစရာကြီး ဘုရား’

‘သိပ်ဝမ်းမနည်းကြနဲ့’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘သည့်ထက်ဝမ်းနည်းစရာ မကျန်ဘဲနေမှာစိုးလို့’

‘သည့်ထက်ဝမ်းနည်းစရာ ရှိသေးသလားဘုရား’

‘ရှိတယ်’

‘ဘာလဲ ဘုရား’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ အယူအဆလို့ခေါ်တဲ့ အစ်ဇင်း(ism)တိုင်းကို အရှုံးပေးရတာလောက် မကပါဘူး’

‘လုပ်ပါဦး ဘုရား’

‘လူသားရဲ့ ကြီးစွာသောအန္တရာယ်ဖြစ်တဲ့ ရန်သူကို အလုပ်အ
ကျွေးပြုနေပါတယ် ဆိုတာပါ’

‘ဘုရား’

‘သည်နေ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘယ်မှာရှိသလဲ ဒါကိုကြည့်ရမယ်’

‘ဘယ်မှာရှိလို့လဲ ဘုရား’

‘ပြည်သူတွေ ဓမ္မအသိမကြွယ်ဘဲ ဘာသာရဲ့အသုံးချခံဖြစ်နေတဲ့
နိုင်ငံတွေမှာ ရှိနေတယ်။ ဂျပန်၊ထိုင်း၊ကမ္ဘောဒီးယား၊သီဟိုဠ်စသည်ပေါ့’

‘ဘာဖြစ်လို့ သည်လိုဖြစ်ရတာလဲ ဘုရား’

‘ပြည်သူကို လွှမ်းမိုးအုပ်စိုးလိုသူတွေက ပြည်သူတွေရဲ့ ဓမ္မအပေါ်
အသိမကြွယ်ဘဲ မသိနိုးနားမှုကို အခွင့်ကောင်းယူပြီး ပြည်သူကိုးကွယ်
တာကို ဖိကိုးကွယ်ပြီး၊ ဘာသာရေးကို အသုံးချကြလို့ပဲ’

‘ဘာသာရေးက အသုံးခံလို့လား’

‘အဲဒါပေါ့၊ လွှမ်းမိုးအုပ်စိုးသူတွေကို အလုပ်အကျွေးပြုတာပေါ့။
ဒါဆိုတော့ ပိုမဆိုးဘူးလား’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ နတ်ရှူးမြှောက်တဲ့ ဗိုလ်ချုပ် ဖြစ်ရတယ်ဆိုတော့
သေဖို့ ကောင်းတော့တာပေါ့’

‘ဘုရားကို အားနာဖို့ကောင်းတာပေါ့ ဘုရား’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်ရတဲ့ လူတွေအတွက်ပဲ ကြည့်ပါဦး’

‘ဟုတ်ပါ-ဘုရား’

‘ကိုယ့်သေတွင်းကို တူးနေရသူတွေလို ဖြစ်မနေဘူးလား’

‘အမှန်ပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဘယ်လောက် အသည်းနှင့်ရင်နှာစရာ ကောင်းသလဲ’
 ‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’
 ‘ဒါတွေကြောင့်ပေါ့’
 ‘တင်ပါ့ ဘုရား’
 ‘အခုစွဲလိုက်တဲ့ စွဲချက်တွေဟာ သည်ပြဿနာတွေ ပေါ်စေချင်
 တာပေါ့’
 ‘သည်ပြဿနာတွေက အပေါ်မခံနိုင်တာတွေ ဖြစ်နေပြီနဲ့ တူ
 တယ်’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘ဒါတွေနဲ့ချည်း ဘဝတွေ ထူထောင်ကြတာ အားလုံးပဲ’
 ‘ဘုရင်တွေပြောတဲ့ စကားတစ်ခုလို ဖြစ်နေတယ်ထင်ပါ့ ဘုရား’
 ‘ဘယ်လိုပြောလို့လဲ’
 ‘ငါသေမှ ငါ့လက်နက်ကို ရမယ်လို့ပဲ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ လက်နက်က အဲသည်သူတွေအတွက် အသက်ပဲ
 မဟုတ်လား။ အသက်ကို သူတို့က လက်နက်ထဲမှာ ထည့်ထားတာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါ့-ဘုရား’
 ‘သည်ကသူတွေကလည်း ဘုရားမပြောတဲ့စကားတွေ ပြောဆိုရ
 တာဟာ သူတို့အသက် ဖြစ်နေတယ်။ အဲသည်ထဲမှာပဲ သူတို့အသက်ကို
 ထည့်ထားတယ်။ သည်တော့ အဲဒါတွေကို အသက်ပေးကာကွယ်မည့်
 အနေအထားမှာ ရှိတယ်’
 ‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါတွေကြောင့် သည်ပြဿနာကိုပွဲအောင်တော့ ဖွမယ်လို့ ဆုံး
ဖြတ်ပြီး ဘယ်အရင်းအနှီး ပေးရ၊ပေးရဆိုပြီး မီးကုန်ယမ်းကုန် လုပ်လိုက်
တာပဲ’

‘ဒါကြောင့် ကမ္ဘာအေးက ညွှန်ကြားရေးမှူးတွေပါ ပါကုန်တာ
ထင်တယ်’

‘ဟုတ်တယ်၊ ဘုန်းကြီးက ခေတ်ပညာမတတ်လို့ ပြောစရာဖြစ်
နေမှာစိုးလို့ ပြောစရာမကျန်အောင် ကလောင်လည်းပိုင်ကြ၊ ခေတ်ပညာ
လည်း ဘွဲ့လွန်တွေအထိ တတ်ကြသူတွေ၊ ဒါကို စိတ်အေးလက်အေး
သင်ကြားတတ်မြောက်ထားကြတဲ့ ပညာတွေနဲ့ ချေပကြပါစေဆိုပြီး စွဲ
လိုက်တာပဲ’

‘လေးယောက်ကြီးက ဘာဖြစ်လို့လုပ်လိုက်တာလဲ ဘုရား’

‘တစ်ယောက်တည်းဆိုလျှင် အပြစ်တင်ခံရသလိုဖြစ်ပြီး အရှက်ရ
အားငယ်ဖြစ်ချင် ဖြစ်နေမယ်၊ သည်လို မဖြစ်စေချင်ဘူး၊ ဒါနဲ့ ရှာဖွေပြီး၊
တွေ့သမျှကို စွဲလိုက်တာပဲ’

‘ဘုန်းကြီးရဲ့စွဲချက်တွေက မာရဲ့လား’

‘နိကာယ်ငါးရပ်လုံးက ထောက်ခံထားတာတွေပဲ’

‘သုတ္တန်ပေါင်း ဘယ်လောက်လဲဘုရား’

‘ဆယ်သုတ်’

‘သည်လောက်ထင်ရှားတာ သူတို့ကဘာဖြစ်လို့ မဖော်ကြတာလဲ
ဘုရား’

‘ကိုယ့်ဘာသာတရားကို ဘာဖြစ်နေတယ်လို့ စဉ်းစားရကောင်း
မှန်း မသိကြလို့ပါပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု အမှန်သိရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာဖြစ်လို့ သည်လိုဖြစ်နေရတာလဲ ဘုရား’

‘မယူရမဲ့ ဂုဏ်နဲ့လာဘ်အကျော်အစောကိုယူပြီး ယူရမည့်ဂုဏ်နဲ့
လာဘ်ကိုမကျော်အောင် မယူလို့ပါပဲ’

‘ယူရမယ့် ဂုဏ်နဲ့လာဘ်က ဘာလဲဘုရား’

‘သီလ,သမာဓိ,ပညာ,ဝိမုတ္တိနဲ့ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနဂုဏ်နဲ့ လောက
ကြီး ကြီးပွားတိုးတက်မှုတွေ ရအောင် ယူတာတွေဟာ လာဘ်တွေပါပဲ’

ဥဏကထာ

တတိယအုပ်

ရှင်ဥဏ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

မာတိကာ

အမှတ် စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက် နှာ
	မာတိကာ	၇၅၉
	အခန်း(၉)	၇၆၃
	ဓမ္မဝိဟာရီအဖြစ် ခံယူပြီးနောက် ပြောသောစကားများ	
၉၆။	မင်းလွင်ခြံ၌ပြောသော ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာစကား	၇၆၅
၉၇။	မင်းလွင်ခြံ၌ တတိယအကြိမ်ပြောသော ဓမ္မဝိဟာရီပုံစံ စကား	၇၉၅
၉၈။	တိုင်းသာသနာရေးမှူးနှင့်အဖွဲ့အား ပြောသောစကား	၈၀၃
၉၉။	ဦးထွန်းညွန့်အားပြောသော သာမညသဘောတရား စကား	၈၀၈
၁၀၀။	လွန်ကျော်စခန်း၌ ရဲဘက်တစ်ဦးအားပြောသော ထောင်ချ ပုံစကား	၈၁၆
၁၀၁။	ဓားပြမှုဖြင့်ထောင်ကျသူတစ်ဦးအားပြောသော တုတ်ဓား မလာပုံစကား	၈၂၉
၁၀၂။	ထွန်းထွန်းဦးအားပြောသော ကိုယ်လုပ်တာကိုယ်ပြန်ရ စကား	၈၃၅
၁၀၃။	တပည့်တစ်ဦးအားပြောသော အလုပ်၌စိတ်ထားဖို့စကား	၈၄၂
၁၀၄။	ရဲဘက်တစ်ဦးအားပြောသော ကံအကြောင်းစကား	၈၄၅

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

မာတိကာ(အဆက်)

အမှတ် စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက် နှာ
၁၀၅။	နိုင်ငံရေးမူလူငယ်များအားပြောသော ဗုဒ္ဓပေးသောအသိ စကား	၈၅၁
၁၀၆။	တရားခွင်တွင် တိုင်းလက်ထောက်သာသနာရေးမှူးအား မေးသော ပဋိဝေဓစကား	၈၆၉
၁၀၇။	ဦးဝင်းမောင်နှင့် မိတ်ဆွေများအား ပြောသော အရည်း ကျေးဇူးစကား	၈၇၃
၁၀၈။	ဦးစံတိုင်းအားပြောသော အပြာရောင်သင်္ကန်းစကား	၉၀၁
၁၀၉။	ကျွန်းတောလှရွာ၌ ပြောသော တိုင်းတာစရာပေတံ စကား	၉၀၆
၁၁၀။	ဦးဂုဏအားပြောသော မလုပ်ဘဲစိတ်မကူးနဲ့စကား	၉၁၅
၁၁၁။	ဓမ္မဝိဟာရီနီ ဒေါ်သီလအားပြောသော လမ်းညွှန်စကား	၉၁၈
၁၁၂။	ကြောင်ပန်းတရားသမားကလေးအားပြောသော လူထဲ မှာလူရွာစကား	၉၂၃
၁၁၃။	ပုလဲမြို့အလယ်ဘုံရွာမှ လူငယ်တစ်ဦးအားပြောသော တရားမူးစကား	၉၃၀
၁၁၄။	တပည့်ဇနီးမောင်နှံအားပြောသော ရန်မဖြစ်နည်းစကား	၉၃၂
၁၁၅။	ပေပင်စုကျောင်း၌ ဆရာဌေးအား ပြောသော အနတ္တ စကား	၉၄၆
၁၁၆။	ဦးကျော်စိန်အားပြောသော ကိုးကွယ်မှုလွတ်လပ်ခွင့် စကား	၉၅၀

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

မာတိကာ(အဆုံး)

အမှတ် စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက် နှာ
၁၁၇။	မိုးပြာကျောင်း၌ ဦးချစ်ဖွယ်အားပြောသော မွေးနေ့ စကား	၉၅၉
၁၁၈။	ကျောက်လုံးကြီးစခန်း၌ ဦးဇဋ္ဌိလအားပြောသော ဦးဇ ဋ္ဌိလဗိမာန်စကား	၉၆၁
၁၁၉။	ဦးသန်းမောင်နှင့်မြေးအား ပြောသော ကိုယ်ပိုင်အမှန် စကား	၉၆၅
၁၂၀။	ရန်ကုန်၌ ဦးအောင်လှိုင်တို့အားပြောသော ဘုရားတရား သစ်မွေးစကား	၉၆၉
၁၂၁။	တရုပ်အမျိုးသမီးကြီးတစ်ဦးအားပြောသော ကိုယ့်ကိုယ်ရ အောင်ယူ စကား	၉၈၉
၁၂၂။	ပြည်မြို့ရွှေလင်ပန်းတောရကျောင်း၌ ပြောသော တဏှာ အရကောက်စကား	၉၉၅
၁၂၃။	မိုးပြာကျောင်း၌ ဇီးကုန်းဦးလှမြင့်အား ပြောသော မယား နှစ်ဦးစကား	၁၀၂၀
၁၂၄။	မိုးပြာကျောင်း၌ ဒေါ်တင်တင်အားပြောသော အမေ့ဂူ စကား	၁၀၂၉
၁၂၅။	ဦးသိန်းထွန်းအားပြောသော ဂမ္ဘီရနှင့်ထေရဝါဒ စကား	၁၀၃၁
၁၂၆။	မိုးညှင်းမြို့မှ မကြည်မြိုင်အား ပြောသော ဘိက္ခုနီသီလ စကား	၁၀၃၇

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

အခန်း(၉)

ဓမ္မဝိဟာရီအဖြစ် ခံယူပြီးနောက်
ပြောသောစကားများ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

အခန်း(၉)

ဓမ္မဝိဟာရီအဖြစ် ခံယူပြီးနောက် ပြောသောစကားများ

၉၆။ ပုသိမ်ကြီးမြို့၊ ပုဏ္ဏားကုန်းရွာ၊ မင်းလွင်ခြံ၌ မန္တလေးမြို့နှင့် အနီး
ပတ်ဝန်းကျင်မှ ဒကာ၊ဒကာမတို့အား ရှင်ဉာဏပြောသော
ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ စကား

‘ဒကာ၊ဒကာမတို့ကို သည်နေ့သည်ရက်မှာ ဦးဇင်းတို့ကို လာ
တွေ့ကြဖို့ခေါ်တာကို အခုလို လာကြတာအတွက် ဦးဇင်းတို့ ဝမ်းသာပါ
တယ်’

‘တပည့်တော်တို့လည်း တွေ့ရမည့်တာဝန် ရှိတဲ့အတိုင်း အခုလို
လာတွေ့ရခြင်းဖြစ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဦးဇင်းတို့ကို အခုလိုတွေ့ရတာအတွက် အထူးအံ့ဩတာမျိုး ဖြစ်
ကြမယ်လို့ မထင်ပါဘူး’

‘သည်လိုလုပ်မယ်ဆိုတာ တပည့်တော်တို့ သိကြပြီးသား ဖြစ်ပါ
တယ် ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်၊ ဦးဇင်းတို့က ဗဟိုဝိနိစ္ဆယ စောဒနာလွှာပို့တုန်းကပဲ
နိုင်ငံတော် သံဃနာယကဆီကို ပို့ခဲ့တဲ့စာကို သိကြမှာထင်ပါတယ်’

‘သိကြပါတယ် ဘုရား’

‘အဲသည်ထဲမှာ ဦးဇင်းတို့က သံဃာနာယကကို ပြောခဲ့တယ်။
ဦးဇင်းတို့အကြောင်း မသိသေးလျှင် ဦးဇင်းတို့ကို သံဃာနာယကအဖွဲ့နဲ့
ဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့ထဲက တစ်ပါးပါးနဲ့ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ်လျှင်လည်း သံဃာ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

နာယကယုံသော ဘယ်ပညာရှင်များနဲ့ဖြစ်စေ စကားပြောကြည့်စေချင်ကြောင်းနဲ့ အောက်ပါမေးခွန်းတွေကို မဖြေနိုင်စေရန်နှင့် သည်ကဖြေတာကို မကန့်ကွက်နိုင်စေရန် ပြုလုပ်ပြောဖြစ်ကြောင်း စိန်ခေါ်တာ သိကြမှာပါပဲ’

‘သိကြပါတယ် ဘုရား’

‘ဒါတွေဟာ သူတို့နဲ့ဦးဇင်းတို့ရဲ့ ခြားနားချက်တွေပါ။ ဒါကို ဦးဇင်းတို့ဘက်က တာဝန်ကျေတယ် ထင်ပါတယ်’

‘သူတို့ ခေါ်မမေးကြဘူးလား’

‘မမေးကြပါဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့ မခေါ်တာလဲ ဘုရား’

‘သူတို့ စိတ်မဝင်စားလို့လျင်လည်း ဖြစ်မှာပါပဲ။ ဒါမှမဟုတ် လုပ်ထုံးထဲမှာ မပါတာမို့လျင်လည်း ဖြစ်မှာပါပဲ’

‘ဘုန်းကြီးတို့ဘက်က ပြောဆိုဆောင်ရွက်မှုတွေဟာ လိုအပ်တာမရှိလောက်ပါဘူး ဘုရား’

‘စောဒနာစာတမ်း နိဂုံးအဖြစ် ဦးဇင်းတို့ပြောစကားတွေလည်း ဒကာတို့ သတိထားမိကြမှာပါ’

‘သိကြပါတယ် ဘုရား’

‘အဲသည်မှာ အပြစ် တကယ်မရှိတာ ထင်ရှားလျက်နဲ့ အောက်ရုံးတွေကအတိုင်း အပြစ်ရှိတယ် လုပ်လျင်တော့ ထေရဝါဒသံဃာဘောင်မှာ ဘာမှ လုပ်စရာမရှိဖြစ်ပြီ။ ဒါကြောင့် အပြစ်ရှိကြောင်းဆုံးဖြတ်ဖို့ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ပြီးချိန်ကစပြီး တပည့်တော်တို့ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ အဖြစ်ကို ကျောခိုင်းပြီးဖြစ်ကြောင်း အသိပေးပြီးသား ဖြစ်တယ်နော်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အခု ဖေဖေါ်ဝါရီလ (၁၀)ရက်နေ့ညနေကပဲ ဦးဇင်းတို့ကို ထေရဝါဒ သံဃာ့ဗဟိုဝိနိစ္ဆယက စတုတ္ထပါရာဇိကဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ကြတယ်။ အဲဒါလည်း သိပြီးကြမှာဖြစ်တယ်’

‘သိကြပါတယ် ဘုရား’

‘ဦးဇင်းတို့ကလည်း အဲသည်ညမှာပဲ သည်ခြံကိုလာခဲ့ပြီး ညအချိန်မှာ အခုလိုဝတ်ရုံတွေ လဲလိုက်ကြတာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒါလည်း ဒကာ၊ ဒကာမတို့ကို ဦးဇင်းတို့က အသိပေးပါတယ်’

‘သိကြပြီးပါပြီ ဘုရား’

‘လွန်ခဲ့တဲ့ရက်ပိုင်းကပဲ ဦးဇင်းတို့က ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ မြို့နယ်သံဃာ့နာယက (စစ်ကိုင်း)ကို တရားဝင်စာတမ်း ပို့ခဲ့ပြီးပါပြီ။ မိတ္တူတွေလည်း အလုံအလောက်ပဲ ကမ္ဘာအေးနဲ့ အစိုးရပါတီ၊ အားလုံးဆီ ပို့ပြီးပါပြီ’

‘ဘာအကြောင်းလဲ ဘုရား’

‘ဦးဇင်းတို့ဟာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ်ကို ကျောခိုင်းပြီး ‘ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ’ အဖြစ် ရပ်တည်သွားပြီဆိုတဲ့အကြောင်းပါပဲ’

‘တင်ပါ ဘုရား’

‘သည်တော့ ဒကာတို့ကိုလည်း တရားဝင်ပြောရပါမယ်’

‘ပြောပါ ဘုရား’

‘ပြောရမှာက အချက်နှစ်ချက်ပါပဲ’

‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’

‘ပဌမတစ်ချက်က ပြောခဲ့ပြီးတဲ့အတိုင်း ဦးဇင်းတို့ဟာ ထေရဝါဒ

ဗုဒ္ဓဘာသာ ရဟန်းအဖြစ်ကို ကျောခိုင်းခဲ့ကြပြီ။ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ ဓမ္မဝိဟာရီအဖြစ်ကို ခံယူခဲ့ကြပြီဆိုတာကို တရားဝင်အသိပေးတဲ့ အချက်ပါပဲ’

‘ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ ရဟန်းဆိုတာက ဘာလဲ ဘုရား’

‘ခင်ဗျားတို့ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ကြတဲ့ ဦးဇင်းတို့လည်း နေခဲ့တဲ့ အဝါရောင်သင်္ကန်းဝတ် ရဟန်းတွေလို့-ပြောလျှင် လုံလောက်မယ် ထင်ပါတယ်။ အဲဒါပါပဲ’

‘ရှင်းစရာရှိလျှင် ဒါလည်းရှင်းပါဦး ဘုရား’

‘ဒါက အသွင်နဲ့ပြောလိုက်တဲ့စကားပါ။ တကယ်က အသွင်က ပဓာန မဟုတ်ပါဘူး၊ အကျင့်အကြံကိုပဲ ပြောရမှာပါ’

‘အကျင့်အကြံက ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ပရမတ္ထသစ္စာလိုင်းက တရားဓမ္မလို့ခံယူပြီး ငါ,သူစတဲ့ သမုတိ သစ္စာတွေဟာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတွေ မြင်ပြီး ရှေ့နောက်ဘဝတွေနဲ့စပ်ပြီး သုံးသပ်တဲ့ဝါဒ၊ ကျင့်ကြံတဲ့ဝါဒရှိသူတွေ ဖြစ်ပါတယ်’

‘ဒါပဲလား ဘုရား’

‘ဒါက ပေါ်လွင်ရုံ ပြောလိုက်တာပါ’

‘အတိအကျကလေး ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ-ဆိုတာကို ပြောစရာ ရှိသေးလျှင် ပြောပါဦးဘုရား’

‘ဘုရားမပြောတဲ့ စကားတွေပြောတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာပါပဲ’

‘ဘုရားမပြောတာတွေက ဘာတွေလဲ ဘုရား’

‘အဲဒါ အဗျာကထန ဆယ်ချက်ရှိတယ်’

‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’

‘အဲဒါ ရေတွက်ပြမယ်’

(၁) နောင်ဘဝဖြစ်၊

(၂) နောင်ဘဝမဖြစ်၊

(၃) တစ်ချို့ဖြစ် တစ်ချို့မဖြစ်၊

(၄) ဖြစ်တာမဟုတ်၊ မဖြစ်တာလည်းမဟုတ်၊

(၅) အသက်ဟာကိုယ်နဲ့အတူ၊

(၆) အသက်ဟာကိုယ်နဲ့သီးခြား၊

(၇) လူဟာ အရှိဖြစ်တယ်၊

(၈) လူဟာ မရှိဘူး၊

(၉) လူဟာ အဆုံးရှိတယ်’

(၁၀) လူဟာ အဆုံးမရှိ၊

‘ဘုရားက အဲသည်စကားဆယ်ခွန်း မပြောဘူးလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သူကသာ ဉာဏ်ကြီးရှင်မို့ မပြောတာလား ဘုရား။ တပည့်တော်
တို့လည်း မပြောရဘူးလား’

‘ဉာဏ်ကြီးရှင်မို့ မပြောတာမဟုတ်ဘူး။ မမှန်လို့မပြောရတာပဲ
တပည့်တွေလည်း မပြောရဘူး’

‘မှားတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း ပြောတာတွေရှိရဲ့လား ဘုရား’

‘အများအပြားပဲ ရှိတယ်’

‘ဘယ်လိုတွေလဲ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ရာဂကို မကင်းစေဘူး။ ဒုက္ခကို မချုပ်စေဘူး။ နိဝရဏတွေ မငြိမ်းစေဘူး။ ဝိဇ္ဇာဉာဏတွေ မဖြစ်စေဘူး။ နိဗ္ဗာန်မရောက်စေဘူး အစစ တွေပဲ’

‘အဲဒါ ဆယ်ခု၊ တစ်ခုခုကို ကပ်ရောက်သုံးသပ်တဲ့ သဘောတရား မဖြစ်ရဘူး ဆိုလိုတာလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်ဆယ်မျိုး၊တစ်မျိုးမျိုးကပ်ရောက် သုံးသပ်တဲ့ဝါဒဟာ ထေရဝါဒပေါ့ ဘုရား။ အဲသည်ဝါဒ ဆောင်ပြီးနေတဲ့ ရဟန်းကို ထေရဝါဒဗုဒ္ဓ ဘာသာရဟန်းပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲသည်ဝါဒရှိတဲ့ ရဟန်းအဖြစ်က စွန့်လွှတ်တာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ အဲသည်ဝါဒရှိတဲ့ ရဟန်းအဖြစ်က စွန့်တာပါ။ သည်လိုဝါဒကိုဖော်ပြတဲ့ အယူတွေကိုလည်း စွန့်ရဖို့ ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲသည်ဝါဒရှင်တွေရဲ့ ဝတ်ဆင်ပုံစံတွေပါ စွန့်လိုက်တာ ဖြစ်ပါတယ်’

‘တပည့်တော်တို့ သိချင်တာက ဘုရားတပည့်သာဝကနဲ့ အဲသည် သူတွေ ကျင့်ရမည့်အကျင့်တွေကို စွန့်မစွန့်ပါပဲ’

‘ဘုရားတပည့်သာဝကအဖြစ် ဘယ်စွန့်မလဲ’ အဲသည်သူတွေ ကျင့်ရမည့် အကျင့်တွေလည်း ဘယ်စွန့်မလဲ’

‘သည်လိုဆိုလျှင် ဘုန်းကြီးတို့စွန့်တာဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာသံဃာကို မဟုတ်ဘဲ ‘ထေရဝါဒ သံဃာဂိုဏ်း’ပဲ ဖြစ်တယ်ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘တပည့်တော်တို့ အခု အချက်နှစ်ချက် နားလည်သွားပါပြီ’

‘ဘာတွေလဲ’

‘ပဌမအချက်က ဘုန်းကြီးတို့ဟာ ဗုဒ္ဓသာဝကသံဃာဘောင်ကို မစွန့်ဘူး။ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာဝကသံဃာကိုသာ စွန့်တာဖြစ်တယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဒုတိယအချက်က ဗုဒ္ဓသာဝကသံဃာဟာ မပြောရတဲ့ စကား ဆယ်ခွန်းနဲ့ မကပ်ရောက်မသုံးသပ်တဲ့ တရားဓမ္မကို တည်ဆောက်ပြီး၊ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာဝက သံဃာဟာ မပြောရတဲ့စကားဆယ်ခွန်းမှာ ကပ် ရောက်သုံးသပ်တဲ့ တရားဓမ္မ တည်ဆောက်တယ်ဆိုတာ-ပါပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ ဦးဇင်းပြောချင်တဲ့ ပဌမတစ်ချက်ကို ဒကာတို့ နားလည်သွားကြပါပြီ’

‘ဒုတိယအသိပေးချင်တဲ့အချက် ဆက်မိန့်ကြားပါဦးဘုရား’

‘အဲဒါကတော့ ဒကာ၊ဒကာမတို့နဲ့ ဦးဇင်းတို့ရဲ့ ဆက်ဆံရေးပဲ’

‘ပြောပါဘုရား’

‘ဦးဇင်းတို့ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ သံဃာအဖြစ် နေထိုင်စဉ်က ဆရာဒကာအဖြစ် ရောက်ရှိခဲ့သူတွေပါပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အခုတော့ ဦးဇင်းတို့က အဲသည်ဘဝကို ကျောခိုင်းပြီးကြပြီ ဖြစ် တဲ့အတွက် ဆရာဒကာအဖြစ် ရှိသေးတယ်လို့တွက်လျင် မပြည့်စုံတဲ့အ တွက် ဖြစ်ပါမယ်။ ဒါကြောင့် ဒကာတို့နဲ့ ဦးဇင်းတို့ရဲ့ အဲသည်ဘဝက တော်စပ်ချက်ကိုလည်း အဲသည်ဘဝနဲ့အတူ နောက်ကျောဘက်မှာ ကျန် ခဲ့ပြီလို့ပဲ ဦးဇင်းတို့က မှတ်ယူကြပါတယ်။ ဒကာတို့က ဦးဇင်းတို့ရဲ့ ပစ္စုပ္ပန် ကမ္မဝါဒဓမ္မဝိဟာရီအဖြစ်ကို ဆက်စပ်လိုရင်း ရှိကြမှပဲ ဆရာဒကာအသိ

ရနိုင်ကြလိမ့်မယ်လို့ မှတ်ယူပါတယ်။ အဲသည်လို ဦးဇင်းတို့ဘဝနဲ့ ဆက်စပ်လိုရင်းရှိကြလျှင် ရှိတာကို ဦးဇင်းတို့ကို အသိပေးကြရပါမယ်။ အဲသည်လို အသိပေးချက်ရသူကိုပဲ ဦးဇင်းတို့ရဲ့ ဒကာအဖြစ် အသိအမှတ် ပြုပါရစေ ဆိုတာပဲ’

‘ဓမ္မဝိဟာရီဆည်းကပ်သူအဖြစ် လျှောက်ထားသူကိုသာ ဒကာ၊ ဒကာမအဖြစ် ဆက်ဆံပေးတော့မယ်လို့ ကြေငြာတာမဟုတ်လားဘုရား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အလွန်သင့်မြတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဘုန်းကြီးတို့ စားဝတ်နေရေးနဲ့စပ်ပြီး ဘယ်လိုအစီအစဉ်တွေ စိတ်ကူးထားပါသလဲ ဘုရား’

‘အခုတော့ သည်ခြံမှာပဲ တောင်းဆိုပြီးနေလိုက်တယ်။ စားတာလည်း သူတို့ကျွေးတာပဲ စားလိုက်တယ်။ ခြံရှင်တို့ရဲ့ ဧည့်သည်အဖြစ် နေတာပဲ။ ခြံရှင်ဒကာကြီးက သည်နေ့မှပဲ ရန်ကုန်ကရောက်တယ်။ သူ့ကျန်ခဲ့သူတွေ ပြောပြီး နေလိုက်တာပဲ’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘အနာဂတ်နဲ့စပ်လို့တော့ ဒကာ၊ဒကာမ မရှိတော့ဘူးဆိုလျှင် ကိုယ့်ဘဝ ကိုယ်ဖန်တီးနေဖို့ စိတ်ကူးထားပါတယ်’

‘ဘာလုပ်နေမှာလဲ ဘုရား’

‘ကိုယ့်ဘဝနဲ့ သင့်တော်ရာကို လုပ်ရမှာပါပဲ’

‘ဒကာ၊ဒကာမ ရှိတယ်ဆိုလျှင်ရော ဘုရား’

‘ရှိသေးလျှင် သူတို့ကျွေးတာ စားဦးမယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆွမ်းခံစားဖို့တော့ စိတ်မကူးတော့ဘူး’

‘ဘယ်လိုလုပ်မှာလဲ ဘုရား’

‘ကိုယ့်ဘဝကို ဝေယျာဝစ္စကရ တစ်ယောက်ထံမှာ အပ်နှံထား
မယ်။ သူကျွေးတာကို စားမယ်လို့ပဲ။ မရှိဘူးဆိုလျှင် ကိုယ်လည်းရှာရမှာပဲ
လို့ပါပဲ’

‘အဲသည် ဝေယျာဝစ္စကရအဖြစ် ဘယ်သူ့ကိုထားမှာလဲ ဘုရား’

‘ယူလိုသူကိုပေါ့’

‘တပည့်တော် ခြံရှင် ဒကာတင့်လွင်ပါ။ ဓမ္မဝိဟာရီကို ဆည်းကပ်
သူအဖြစ် ဆရာတော်က အသိအမှတ် ပြုပေးပါ။ နောက်တစ်ချက်လည်း
ဆရာတော်ရဲ့ ဝေယျာဝစ္စကရ အဖြစ်လည်း တပည့်တော်ဆောင်ရွက်ခွင့်
ရပါရစေ’

‘ကောင်းပြီဗျာ၊ ဒကာကြီး ဦးတင့်လွင်ကို သည်နှစ်ခုလုံး အသိ
အမှတ်ပြုပါတယ်’

‘တပည့်တော်တို့ ဒကာ၊ဒကာမတွေကလည်း ဓမ္မဝိဟာရီဥပါသ
ကာတွေအဖြစ် ဓမ္မဝိဟာရီတို့ကို ဆည်းကပ်ပါတယ်ဘုရား။ သည်မှာမလာ
ကြတဲ့ ဆက်စပ်သူတွေကိုလည်း သည်က ဆရာတော်မိန့်ကြားချက် သ
ဘောထားကို ပြောပြကြပါမယ်။ သူတို့က ဆည်းကပ်ချင်တယ်ဆိုလျှင်
စာနဲ့ဖြစ်စေ၊ တစ်ဆင့်ဖြစ်စေ လျှောက်ထားအသိပေးလျှင် ဖြစ်လားဘုရား’

‘ဖြစ်ပါတယ် သိရဖို့ပါပဲ’

‘ကောင်းပါပြီဘုရား၊ ဆရာတော် စားဝတ်နေရေးနဲ့စပ်ပြီး တပည့်
တော်တို့ ဘယ်လိုဆောင်ရွက်ရမလဲ ဘုရား’

‘အဲဒါကတော့ ဝေယျာဝစ္စကရအဖြစ် ယူသွားပြီဖြစ်တဲ့ ဦးတင့်
လွင်နဲ့ သူ့အိမ်သားများကိုပဲ တိုင်ပင်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့နဲ့ပဲ ဆက်ဆံ

ကြဖို့ပေါ့’

‘ကောင်းပါပြီဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ကို အဗျာကထန အချက်တွေနဲ့ မဆက်စပ် မပတ်သက်တဲ့ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာတရားတွေနဲ့ ဆက်စပ်ပြီး ဆုံးမပေးဖို့ တပည့်တော်တို့က လျှောက်ထားတောင်းဆိုပါတယ် ဘုရား၊ အဲဒါအတွက် ဆရာတော်ကကြိုးစားပါ ဘုရား’

‘ကောင်းလှပါပြီ’

‘တပည့်တော်တို့ ရောက်လာကြတဲ့လူတွေရဲ့ ကိုယ်စား တပည့်တော်က ဆရာတော်ကို လျှောက်ထားစရာရှိတာကလေးတွေ လျှောက်ထားပါရစေ ဘုရား’

‘ပြောပါ’

‘တပည့်တော်တို့က ဓမ္မဝိဟာရီဆရာတော်တို့ကို ချဉ်းကပ်ကြသူတွေဆိုတော့ ဓမ္မဝိဟာရီတွေက ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာတွေ ဖြစ်ကြတဲ့အတိုင်း တပည့်တော်တို့ကလည်း ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာတွေ ဖြစ်ပြီပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘သည်တော့ တပည့်တော်တို့က ကိုယ်ဆည်းကပ်တဲ့ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ချောချောမောမော နားလည်ဖို့နဲ့ ရှင်းပြခွင့်ကြုံတဲ့အခါ ရှင်းပြနိုင်ဖို့ လိုပြီပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘သည်တော့ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့စပ်ပြီး တပည့်တော်တို့ကို သိနေအောင် ရှင်းပေးထားဦးမှပဲ ဘုရား’

‘ဦးဇင်းတို့ ဟောခဲ့သမျှ တရားဓမ္မတွေဟာ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မ ဓမ္မတွေ

ချည်းပါပဲ’

‘ဟုတ်မှာပါပဲ ဘုရား’

‘အဲသည်တုန်းက ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဓမ္မတွေကို ဟောပေမဲ့ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒလို့ အမည်မခံတာက ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဓမ္မကို ထေရဝါဒက မငြင်းဆန်သေးတော့ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒလို့ သီးခြား အမည်မခံတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်’

‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’

‘အခုလို ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာက ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဓမ္မကို ပြတ်သားစွာ ငြင်းပယ်လိုက်တဲ့ အခါမှာတော့ ဦးဇင်းတို့က ကိုယ်ရပ်တည်တဲ့ ဓမ္မရဲ့ အမည်ကို ကိုယ်ကိုးကွယ်တဲ့ဘာသာရဲ့ အမည်အဖြစ် ခံယူလိုက်တဲ့အတွက် ဦးဇင်းတို့က ‘ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ’-လို့ ဖြစ်သွားတာပါ’

‘ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ’-ဆိုတဲ့ အမည်ဟာ ရှေးကရှိခဲ့တဲ့ အမည်လား။ အခုမှ ဘုန်းကြီးတို့က ခေါ်လိုက်တဲ့အမည်လား’

‘အခုမှ ခေါ်လိုက်တဲ့အမည်ပါ။ ဒါပေမဲ့-’

‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘ဘုရားဟာ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒီ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘုရားဟာ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒကို ဟောပြော တည်ဆောက်ပါတယ်။ သူ့ဘာသာဆိုတော့ အဲသည်ဘာသာဟာ ‘ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ’-ပါပဲ’

‘ရှေးက ဘာကြောင့် သည်လိုမခေါ်တာလဲ ဘုရား’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာလို့ ခေါ်လိုက်လျင် ပြည့်စုံနေတဲ့အတွက် မလိုအပ်လို့ပါပဲ’

‘အခုတော့ ဘာကြောင့်ခေါ်ရတာလဲ ဘုရား’

‘လိုအပ်လာလို့ပါပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာတစ်မျိုးတည်း ရှိတုန်းကတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာလို့ပဲ ခေါ်လိုက်လျင် ပြည့်စုံပါတယ်။ အခု ဗုဒ္ဓဘာသာက ဦးဇင်းတို့ မျက်မှောက်မှာ နှစ်မျိုးဖြစ်လာတော့ ကိုယ့်အမျိုးရဲ့အမည်တွေ ပြည့်ခေါ်ရတော့တာပါပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သူ့အမျိုးကိုလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာလို့ သာမန်မခေါ်တော့ဘဲ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာလို့ ခေါ်ရတယ်မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ကိုယ့်အမျိုးအစား ဗုဒ္ဓဘာသာကိုတော့ ‘ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ’-လို့ ခေါ်ရတော့တာပါပဲ’

‘နှစ်မျိုးကွဲအောင်ပေါ့-ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာကတော့ ရှေးကအမည်လား’

‘ဟုတ်တယ်၊ ရှေးကဆိုလည်း ဘုရားလက်ထက်ကတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့’

‘အဲသည်နာမည်က သူတို့ ဘယ်လိုရတာလဲ ဘုရား’

‘အဲသည်နာမည်က ဘုရားမရှိတဲ့နောက် နှစ်တစ်ရာလောက်မှာ သံဂါယနာတင်ပြီး သံဃာဂိုဏ်းကွဲကြတယ်။ သည်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာက နှစ်ခုဖြစ်သွားတယ် ပြောရမှာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘သည်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာလို့ သာမန်ခေါ်လို့ မရတော့ဘူး။ ဘယ်ဗုဒ္ဓဘာသာလို့ မကွဲပြားလို့ပဲ။ ဒါကြောင့် သိသာအောင် ဂိုဏ်းနှစ်ခုလုံးမှာပဲ

ကိုယ်ပိုင်နာမည်တွေ ယူကြရတယ်’

‘တင်ပါ ဘုရား’

‘ဗုဒ္ဓသာဝကသံဃာဂိုဏ်းတစ်ခုက မဟာယာန-လို့ ယူလိုက်ကြ
တယ်’

‘နာမည်အဓိပ္ပါယ်က ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘လမ်းကြီးဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ယာဉ်ကြီးဗုဒ္ဓဘာသာပေါ့’

‘ကြီးမားတဲ့ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဗုဒ္ဓဘာသာလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ကျန်တဲ့ဗုဒ္ဓဘာသာက ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာလို့နာမည်ယူတယ်’

‘အဓိပ္ပါယ်က ဘာလဲဘုရား’

‘မထေရ်ကြီးတို့ အဆိုအမိန့်အောက်မှာရှိတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာပေါ့’

‘အခုလည်း အဲသည်ဗုဒ္ဓဘာသာနှစ်မျိုးလုံး ရှိရဲ့လား ဘုရား’

‘ရှိတယ်’

‘မြန်မာပြည်ဘုန်းကြီးတွေက ဘာတွေလဲ။ တခြားဗုဒ္ဓဘာသာက
ဘယ်မှာလဲ’

‘မြန်မာတွေက ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာတွေပဲ။ မဟာယာန ဗုဒ္ဓဘာ
သာတွေက တရုတ်၊ ဂျပန်တွေ-စတာတွေပဲ’

‘တပည့်တော်တို့ဆီမှာ တစ်ခုပဲရှိသလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ မဟာယာနရှိတာက နည်းပါတယ်။ ဒါကြောင့်
လူတွေ မသိကြဘူး’

‘ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာ တစ်ခုတည်း တပည့်တော်တို့က
သိနေကြတာ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တယ်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာနှစ်ခုမရှိတော့ တစ်ခုကိုလည်း နာမည် တပ် မခေါ်ကြတော့တဲ့အတွက် သည်ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့နာမည် မသိကြတာ ပါ’

‘အခု အဲသည်ဗုဒ္ဓဘာသာက ဆရာတော်တို့က ထွက်လိုက်တော့ အဲသည် ဗုဒ္ဓဘာသာကို နာမည်တပ် ခေါ်ရတော့မှာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ ထေရဝါဒလို့ ခေါ်ရတော့မှာပါ။ ကျုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာ သာကိုလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာလို့ သာမန်မခေါ်ဘဲ ‘ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒ’-လို့ ခေါ်ရ မှာပါ’

‘အဲသည်နှစ်ခုလုံးဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာပေါ့’

‘ဗုဒ္ဓရဲ့ တပည့်သာဝကအဖြစ်ကို ဦးညွှတ်ကြသူတွေဆိုတော့ ဗုဒ္ဓ ဘာသာ လို့ မှတ်ယူကြသူတွေပေါ့’

‘တကယ် ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ် နှစ်ဦးလုံး မဖြစ်နိုင်ဘူးလား’

‘ဘယ်ဖြစ်နိုင်မလဲ’

‘သည်လိုဆိုလျှင် တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာက ဘယ်သူလဲ ဘုရား’

‘အဲဒါ ပြောလို့ဘယ်ဖြစ်မလဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ထေရဝါဒကလည်း ပြောမှာပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘သူတို့သာ ဗုဒ္ဓဘာသာအစစ်-လို့ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါ ဘုရား’

‘ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒကလည်း ပြောမှာပဲ’

‘ဘယ်လိုပြောမှာလဲ ဘုရား’

‘သူတို့ကမှ အစစ်လို့ပေါ့’
 ‘ဒါကြောင့် ဒါကိုပြောလို့မဖြစ်ဘူး ပြောတာလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အကျိုးအကြောင်းတော့ ပြောရမှာပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဒါတော့ ပြောနေကြတာပဲ’
 ‘ဘယ်လိုပြောလို့လဲ ဘုရား’
 ‘ကံယုံသူဟာ တမလွန်ကို လက်ခံရမယ်ဆိုတာ ထေရဝါဒက
 မပြောဘူးလား’
 ‘ပြောတာပေါ့ ဘုရား’
 ‘အဲဒါ သူတို့ဝါဒ ကျိုးကြောင်းချက်လက် ပြောတာပဲ’
 ‘ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒက ဘယ်လိုကျိုးကြောင်းချက်လက် ပြောသလဲ
 ဘုရား’
 ‘ကံယုံသူဟာ လူမှာကံလည်ပတ်မှု သိသူ၊ တမလွန်မပြောသူ
 ဖြစ်ရမယ်လို့ ပြောနေတာပဲ မဟုတ်လား။ ဒါ သူတို့ပြောတဲ့ ကြောင်းကျိုး
 ချက်လက်ပဲပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါ ဘုရား’
 ‘ဒါကို လေ့လာသူက ဘယ်ဟာ သဘာဝကျ၊မကျ စစ်ဆေးလက်
 ခံဖို့ပဲပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘အဲသည်ထဲမှာ ကံဟာ တမလွန်ဆက်စပ်တာမှ သဘာဝကျ
 တယ် ထင်ချင်သူလည်း ထင်မှာပဲ၊ ကံဟာ လူအတွင်းလည်ပတ်မှုသာ
 သဘာဝကျတယ် ထင်ချင်သူကလည်း ထင်မှာပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တကယ် သဘာဝကျမကျကတော့ သူတို့မှာရှိတဲ့ အတွေ့အကြုံ
တွေနဲ့ တိုင်းယူရမှာလား ဘုရား’

‘ဒါပဲပေါ့’

‘ထေရဝါဒနဲ့ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒ ထူးခြားချက်ကို ဆရာတော်ပြောခဲ့ပါ
တယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ပြန်ပြောပါဦး ဘုရား’

‘ဘုရားမပြောတဲ့ စကားဆယ်ခွန်းကို ကပ်ရောက်သုံးသပ်တဲ့
အသိအမြင် အယူအဆရှိတဲ့ ဝါဒဟာ ထေရဝါဒပေါ့ ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဘုရားမပြောတဲ့ စကားဆယ်ခွန်းကို မကပ်ရောက်မသုံးသပ်ပဲ
အသိအမြင် အယူအဆရှိတဲ့ ဝါဒဟာ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒပေါ့ ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဘုရားမပြောတဲ့ စကားဆယ်ခွန်းဆိုတာရော မှတ်မိမလား’

‘မှတ်မိပါတယ်’

‘တမလွန်နဲ့စပ်လို့ လေးခွန်း၊ အသက်နဲ့စပ်လို့ နှစ်ခွန်း၊ လူနှင့်စပ်လို့
လေးခွန်းနော်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲဒါတွေမှာ ကပ်ရောက်သုံးသပ်ပုံနဲ့ မကပ်ရောက် မသုံးသပ်ပုံ
တော့ သိပြီလား’

‘အဲဒါ နည်းနည်းလုပ်ဦးမှပဲ ဘုရား’

‘သေပြီးနောက် ဖြစ်မှာ၊ မဖြစ်မှာ၊ တစ်ချို့ဖြစ်၊တစ်ချို့မဖြစ်၊ ဖြစ်မှာ

လည်း မဟုတ်၊မဖြစ်မှာလည်း မဟုတ်၊ သည်အယူတွေဟာ တမလွန်တွေ
ပဲနော်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲဒါတွေမှာ ကပ်ရောက်တယ်ဆိုတာက အဲသည်လို ဖြစ်မှာကို
အခြေခံထားတာ ပဲပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သုံးသပ်တယ်ဆိုတာက သည်ပစ္စုပ္ပန်မှာ အကျင့်အကြံ ဖော်တာ
ပဲပေါ့’

‘တမလွန်ကိုအခြေခံပြီး အကျင့်အကြံတွေ လုပ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်လိုဆိုလျှင် တပည့်တော်တို့ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ
မဖြစ်ခင်က ဘာလုပ်လုပ် တမလွန်အခြေခံပြီး ကျင့်ကြံတာပဲ’

‘ဆွမ်း၊သင်္ကန်း၊ကျောင်း၊ဆေး ပစ္စည်းလေးပါးပဲလှူလှူ၊ ငါးပါး၊ရှစ်
ပါး အစစသီလတွေပဲ ဆောက်တည်ဆောက်တည် ဘုရားဖူး၊ ပုတီးစိပ်၊
တရားထိုင်၊ ဘာဝနာပွားပွား တမလွန်ကို အခြေခံကြတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား။ အပါယ်တံခါးပိတ်ချင်တာ၊ နိဗ္ဗာန်တံခါး
ဖွင့်ချင်တာတွေပေါ့’

‘အဲသည်ဖြစ်ချင်တာတွေက နောင်တမလွန်တွေပဲ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အကျင့်အကြံဆိုတာလည်း ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ၊ ဒါပဲ မဟုတ်
လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်သုံးခုလုံးမှာ တမလွန်ပါရတယ်၊ အဲဒါဟာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓ
ဘာသာရဲ့ ထင်ရှားတဲ့ အမှတ်အသား လက္ခဏာပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာက တမလွန်လည်း ကပ်ရောက်သုံး
သပ်တာ မလုပ်ဘူး။ အသက်ကိုလည်း ကပ်ရောက်သုံးသပ်တာ မလုပ်
ဘူး။ လူကိုလည်း ကပ်ရောက်သုံးသပ်တာ မလုပ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘တမလွန်ရှိခြင်း၊မရှိခြင်းဟာ တရားနဲ့မဆက်စပ် မပတ်သက်ဘူး။
အသက်ဟာ ကိုယ်နဲ့မတူ ဖြစ်ခြင်းဟာလည်း သည်လိုပဲ တရားနဲ့မဆက်
စပ် မပတ်သက်ဘူး။ လူအရှိဖြစ်၊မဖြစ်နဲ့ ဆုံး၊မဆုံးဟာလည်း တရားနဲ့
မဆက်စပ် မပတ်သက်ဘူး။ ဒါကြောင့် အဲဒါတွေကို မကပ်ရောက်ဘူး။
အဲဒါတွေကို အကြောင်းခံပြီး တရားဓမ္မ အကျင့်အကြံလည်း မလုပ်ဘူး’

‘တမလွန်ကို မှီပြီး တရားဓမ္မကို မတည်ဆောက်ဘူး။ အသက်နဲ့
လူကို မှီပြီး တရားဓမ္မကို မတည်ဆောက်ဘူး’-ဆိုလိုတာလား ဘုရား’

‘ဒါပေါ့’

‘သည်လိုဆိုလျှင် တရားဓမ္မကို ဘာနဲ့တည်ဆောက်သလဲ ဘုရား’

‘ကံ’-နဲ့ပဲ’

‘ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒတွေဟာ ‘ကံ’-ပဲ ကြည့်မြင်သုံးသပ်တယ်ပေါ့
ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဒါပေါ်အောင် နည်းနည်းရှင်းပါဦး ဘုရား’

‘တရားရုံးမှာ တရားသူကြီးတစ်ယောက်ဟာ တရားခံတစ်ဦးဦးကို
 ပြစ်မှု ကျူးနဲ့မကျူးကို ဘာနဲ့ကပ်ရောက်သုံးသပ်သလဲ’
 ‘ပြောပါဦး ဘုရား’
 ‘တမလွန်မှာ ကပ်ရောက်သုံးသပ်တာလား’
 ‘မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘အသက်ဟာ ကိုယ်နဲ့အတူတူမှာ ကပ်ရောက်သုံးသပ်သလား’
 ‘မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘တရားခံရှိ၊မရှိ၊ ဆုံး၊မဆုံးမှာ ကပ်ရောက်သုံးသပ်သလား’
 ‘မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ဘာမှာ ကပ်ရောက်သုံးသပ်သလဲ’
 ‘သူပြုတဲ့အမှုမှာ ကပ်ရောက်သုံးသပ်ရမှာလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘သည်လိုဆိုတော့ ဘုရားမပြောတဲ့စကားဆယ်ချက်က လွတ်တာ
 ပေါ့ ဘုရား’
 ‘လွတ်တာပေါ့-’
 ‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’
 ‘ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာကလည်း သူပြုတဲ့ကံကိုပဲ လွန်သ
 လား၊မလွန်ဘူးလား ကြည့်တော့-ဘုရားမပြောတဲ့စကားတွေ သုံးသပ်
 ကပ်ရောက်သေးလား’
 ‘မရောက်ဘူးပေါ့ ဘုရား၊ ဒါပေမဲ့-’
 ‘ပြောပါ’
 ‘တရားကို ဘယ်လိုတည်ဆောက်မှာလဲ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လွန်လျင် ဘာဖြစ်သလဲ၊ မလွန်လျင် ဘာဖြစ်သလဲဆိုတာ ကြည့်
 တော့ မြင်တာပေါ့’
 ‘လွန်လျင် ဘာဖြစ်သလဲ ဘုရား’
 ‘ဒုက္ခ-ပေါ့’
 ‘မလွန်လျင်ရော ဘုရား’
 ‘နိရောဓ-ပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’
 ‘လွန်လျင် ဘာကြောင့်လွန်တာလဲ၊ မလွန်လျင် ဘာကြောင့် မလွန်
 တာလဲ ကြည့်တော့ မြင်မှာပဲမဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘လွန်တာ ဘာကြောင့်လွန်တာလဲ’
 ‘ငြိနေလို့’
 ‘မလွန်တာ ဘာကြောင့်လဲ’
 ‘သိနေလို့ပေါ့ ဘုရား’
 ‘ငြိတာရဲ့နာမည်က သမုဒယ၊ သိတာရဲ့နာမည်က မဂ္ဂပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’
 ‘ကံကြည့်တော့ အဗျာကထနတွေနဲ့ မကပ်ရောက်၊ မသုံးသပ်တဲ့
 အပြင် သစ္စာလေးချက်လေးပါး မမြင်ဘူးလား’
 ‘မြင်တာပဲ ဘုရား’
 ‘သည်လိုမြင်သူဟာ မငြိမ်းတာ ကြိုက်မလား၊ ငြိမ်းတာ ကြိုက်မ
 လား’
 ‘ငြိမ်းတာပေါ့ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ငြိမ်းတာကြိုက်သူဟာ ငြိမ်းကြောင်းပွားမလား၊ မငြိမ်းကြောင်း
ပွားမလား’

‘ငြိမ်းကြောင်းပေါ့ ဘုရား’

‘ငြိမ်းကြောင်းဟာ ငြိတာလား၊ သိတာလား’

‘သိတာပေါ့ ဘုရား’

‘သိတာပွားလျင် ငြိတာဖြစ်မလား၊ သိတာဖြစ်မလား’

‘သိတာပဲပေါ့ ဘုရား’

‘သိလျင် ငြိမ်းမလား၊ မငြိမ်းဘူးလား’

‘ငြိမ်းတာပေါ့ ဘုရား’

‘ငြိမ်းတာဟာ လွတ်မြောက်တာရဲ့နာမည်လား၊ မလွတ်မြောက်
တာရဲ့ နာမည်လား’

‘လွတ်မြောက်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါရလျင် ဗုဒ္ဓဘာသာကိစ္စပြီးပြီလား၊ မပြီးသေးဘူးလား’

‘ပြီးပြီပေါ့ ဘုရား’

‘ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဟာ တရားဓမ္မကို သည်လို တည်
ဆောက်တယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘တမလွန်နဲ့ တည်ဆောက်သလား’

‘မဆောက်ပါဘူး’

‘အသက်နဲ့ကော’

‘မဆောက်ပါဘူး ဘုရား’

‘လူနဲ့ရော တည်ဆောက်သလား’

‘မဆောက်ပါဘူး’
 ‘ဘာနဲ့ တည်ဆောက်သလဲ’
 ‘ကံနဲ့ပါ ဘုရား’
 ‘ကံနဲ့တည်ဆောက်လို့ လူ့ကိစ္စပြီးဆုံးရဲ့လား’
 ‘လွတ်လပ်ပြီပဲ ဘုရား၊ လူ့ကိစ္စပြီးပြီ ပြောရမှာပေါ့’
 ‘လွတ်လပ်တာ လူ့ကိစ္စပြီးတယ် ခေါ်နိုင်ရဲ့လား’
 ‘ခေါ်နိုင်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘ဟုတ်ရဲ့လား’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘လူတွေမှာ တခြားရှာမှီးရတာတွေ မရှိဘူးလား’
 ‘ရှိပါတယ်’
 ‘ဘာတွေလဲ’
 ‘ရွှေ၊ငွေ၊ဥစ္စာ၊အာဏာဂုဏ်သိရ်နဲ့ အကျော်စောတွေပေါ့ ဘုရား’
 ‘လွတ်လပ်တာ ဒါတွေရတာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ ကိစ္စပြီးတယ် ဘယ်လို
 ပြောမလဲ’
 ‘ဒါတွေက မလွတ်လပ်သူမှာ လိုတာတွေပါ ဘုရား။ လွတ်လပ်
 လျင် ဒါတွေမလိုပါဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ဒါတွေက လွတ်လပ်မှုတည်ဆောက်ဖို့ အစိတ်အပိုင်း(ပစ္စည်း)
 တွေပါ။ လွတ်လပ်မှုကို ဒါတွေနဲ့ဆောက်ဖို့ ဒါတွေရှာတာသာ ဖြစ်ပါတယ်’
 ‘စားဝတ်နေရေး ကျန်းမာရေးရော ဘယ်ထားမလဲ’
 ‘လွတ်လပ်သူဟာ လွတ်လပ်မှုကြောင့် လောကနဲ့ မငြင်းခုံပါဘူး။

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

လောကကသာ သူ့ကိုငြင်းခုံချင် ငြင်းခုံမှာပါ။ သည်တော့ လူတွေဟာ
အများအားဖြင့် သူ့မိတ်ဆွေတွေ ဖြစ်ကြမှာပါ’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘မိတ်ဆွေတွေရှိသူဟာ ဘာကိုမှ အားမထည့်ရဘဲ အောင်မြင်မှာ
ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် စားဝတ်နေရေးတွေလည်း ကိစ္စပြီးမှာပဲ ဖြစ်ပါ
တယ်’

‘လွတ်လပ်သူဟာ အဲသည်လို ဖြစ်မှာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ အဲသည်
လောက် ပြောတာတော့ နည်းနည်းလျော့ရလိမ့်မယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘လူတွေနားလည်မှု မှားကုန်မှာစိုးလို့ပါ’

‘ဘယ်လိုမှားမှာလဲ ဘုရား’

‘လွတ်လပ်လျှင် ဘာမှလုပ်ဖို့မလိုတော့ဘူး ဆိုတာမျိုးပေါ့’

‘သည်တော့ လွတ်လပ်တာကို ဘယ်လိုပြောရမလဲ ဘုရား’

‘လွတ်လပ်တာဟာ လူကို လူအပြီသဆုံး ဖြစ်အောင် တည်
ဆောက်မှု ကိစ္စပြီးတယ်လို့ပဲ ဆိုဖို့ပါပဲ’

‘လွတ်လပ်သူဟာ လူအပြီသဆုံးသူ ဖြစ်တယ်-လို့လား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘လူပြီသတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုဟာလဲ ဘုရား’

‘လူပြီသသူဟာ သူ့ပတ်ဝန်းကျင်လူတွေ အပေါ်မှာ သူ့ရပိုင်ခွင့်
နဲ့သူ လုပ်ရမည့်တာဝန်ကို သိရှိလုပ်ဆောင်သူ ဖြစ်ပါတယ်’

‘ဒါပဲလား ဘုရား’

‘ဒါပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်လောက်နဲ့ လောကမှာ ဖြစ်ပါ့မလား’

‘ရပြီ’

‘ဟုတ်ပါ့မလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါ နည်းနည်းပြောပါဦး ဘုရား’

‘လောကမှာ လူတွေဟာ သူပတ်ဝန်းကျင်ထဲက သူ့အလိုလားဆုံး အရာကို ပြပါဆိုလျှင် မမှားမယွင်းပြတဲ့သူဟာ လူဖြစ်တယ်လို့ပဲ ပြလိမ့်မယ်’

‘ဟုတ်မှာပါပဲ ဘုရား’

‘လူဟာ လူကိုအချစ်ဆုံးပေါ့’

‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’

‘ဒါပေမဲ့ သည်နေ့ဖြစ်နေရတာက လူဟာ သူ့ကို ဒုက္ခအပေးနိုင်ဆုံး အရာကို ပြပါဆိုလျှင် မလွဲအောင်ပြသူဟာ လူပဲပြလိမ့်မယ်’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘သည်တော့ လူဟာလူကို အကြောက်ဆုံးလည်း ဖြစ်နေရတယ်’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘သည်တော့ ကောက်ချက်ချလျှင် လူဟာ လူကိုမြတ်နိုးတယ်၊ လူကိုကြောက်တာလည်း ဖြစ်တယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့ မြတ်နိုးတာလဲမေးလျှင် သူ့အကျိုးပြီးစီးစေမှုမှာ အသုံးအကျဆုံး ဖြစ်လို့ပဲ’

‘ဟုတ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာဖြစ်လို့ ကြောက်တာလဲ မေးလျင်လည်း သူ့အကျိုးပြီးစီးမှုကို
အနှောက်ယှက်နိုင်ဆုံး ဖြစ်လို့ပဲ’

‘ဟုတ်တာပဲ ဘုရား’

‘လူဟာ လူ့အတွက် ဘယ်လိုဖြစ်လို့ အသုံးကျတာလဲမေးလျင်
တာဝန်နဲ့ရပိုင်ခွင့်ကို သိလို့-လို့ ဖြေရမှာပဲ’

‘ဟုတ်တာပဲ ဘုရား’

‘လူဟာလူ့အတွက် ဘယ်လိုဖြစ်လို့ အနှောင့်အယှက်ဖြစ်တာလဲ
-မေးလျင် တာဝန်နဲ့ရပိုင်ခွင့်ကို မသိလို့-လို့ ဖြေရမှာပဲ’

‘ဟုတ်တာပဲ ဘုရား’

‘တာဝန်မသိသူဟာ တာဝန်ထက်ပိုပြီးဖြစ်ဖြစ်၊ လျော့ပြီးဖြစ်ဖြစ်
ဆောင်ရွက်မိနိုင်တယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ရပိုင်ခွင့်မသိသူကလည်း သည်လိုပဲ၊ ရပိုင်ခွင့်ထက် အပိုအလျော့
ရယူမှုတွေ လုပ်မိနိုင်တယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘လောကမှာ တာဝန်နဲ့အခွင့်အရေးကို ကျေပွန်စွာဆောင်ရွက်သူ
ဟာ လူ့မိတ်ဆွေ ဖြစ်တယ်၊ လူ့အတွက် အနှောင့်အယှက်ကင်းသူ ဖြစ်
တယ်ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဒါကြောင့် သည်သူဟာ သူ့ကိုယ်သူလည်း ချမ်းမြေ့ပျော်ရွှင်
အောင် တည်ဆောက်သူ၊ ပတ်ဝန်းကျင်လူတွေကိုလည်း ချမ်းမြေ့ပျော်ရွှင်
စေအောင် တည်ဆောက်သူလို့ ပြောရမှာ ဖြစ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သည်တော့ လွတ်လပ်မှုဟာ လူကိုလူ့အလုပ်တွေ လုပ်နိုင်ဖို့အတွက် လေ့ကျင့်ပြီးတာပဲဖြစ်တယ်။ သည်လောက်ပေါ့။ ဒါ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒပဲ’

‘ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဟာ အဗျာကထနလို့ခေါ်တဲ့ ဘုရားမပြောတဲ့စကားတွေနဲ့ မပတ်သက် မဆက်စပ်ပဲ သုံးသပ်တာတွေ ဖြစ်ကြောင်း သိရပါပြီ’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘အဗျာကထနလို့ဆိုတဲ့ ဘုရားမပြောတဲ့ စကားတွေက ဘုရားဘာကြောင့် မပြောတာလဲ ဘုရား’

‘နောက်နားကလည်း ဒါဖြေခဲ့ပြီးပြီပဲ၊ ဒါနားလည်ဖို့ လွယ်လွယ်ဆိုလျင်တော့-’

‘လွယ်လွယ်ပြောပါ ဘုရား’

‘သည်စကားတွေဟာ လူ့အတွက် ပြဿနာမဟုတ်တဲ့စကားတွေ ဖြစ်လို့ပါပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘လူမှာ ပြဿနာကဘာလဲ၊ ဒါကို ဖြေကြည့်ရမယ်’

‘ဘယ်လိုဖြေမလဲ ဘုရား’

‘မလွတ်လပ်တာပေါ့’

‘ဘာက မလွတ်လပ်တာလဲ ဘုရား’

‘ကိုယ့် ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံးရဲ့ မှားယွင်းလွန်ကျူးမှုနဲ့ မှားယွင်းလွန်ကျူးကြောင်း၊ မှားယွင်းလွန်ကျူးလို့ရတဲ့ အကျိုး၊ ဒါတွေ တစ်လည်လည် ဖြစ်ပွားရှင်သန်နေမှု စက်ကွင်းက မလွတ်ကင်းတာပေါ့’

‘သံသရာက-လို့ ဖြေတာလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဝဋ်က-လို့ ဖြေလည်း ရမယ်လားဘုရား’
 ‘ရတယ်’
 ‘လှူပြဿနာဟာ လူက ကိုယ့်ကိုယ်ကို မနိုင်တာလို့ ပြောရမှာပဲ
 ထင်တယ်’
 ‘ဟုတ်တယ်။ သည်တော့ သည်ပြဿနာဟာ တမလွန်ဘဝတွေ
 ဖြစ်မှုနဲ့ ပတ်သက်ပါ့မလား’
 ‘မပတ်သက်ဘူး’
 ‘မဖြစ်မှုနဲ့ သည်ပြဿနာ ပတ်သက်ပါ့မလား’
 ‘မပတ်သက်ပါဘူး’
 ‘တစ်ချို့ဖြစ် တစ်ချို့မဖြစ်နဲ့ရော၊ ဖြစ်တာလည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်
 တာလည်း မဟုတ်နဲ့ရော သည်ပြဿနာ ပတ်သက်ပါ့မလား’
 ‘မပတ်သက်ပါဘူး’
 ‘အသက်ဟာ ကိုယ်နဲ့အတူ ဖြစ်မှု၊မဖြစ်မှုနဲ့ရော သည်ပြဿနာ
 ပတ်သက်နိုင်သေးလား’
 ‘မပတ်သက်ပါဘူး ဘုရား’
 ‘လူဟာ အရှိဖြစ်ခြင်း၊မဖြစ်ခြင်းနဲ့ရော သည်ပြဿနာ ပတ်သက်
 သလား’
 ‘မပတ်သက်ပါဘူး’
 ‘လူဟာ အဆုံးရှိခြင်း၊မရှိခြင်းနဲ့ရော သည်ပြဿနာ ပတ်သက်
 မလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မပတ်သက်ပါဘူး ဘုရား’

‘လူမှာအရေးကြီးတာက သည်ပြဿနာပဲ။ မလွတ်လပ်တာကြီး
ဟာ လူကိုဖိစီးနေတယ်၊ ဟုတ်ရဲ့လား’

‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘အဲဒါပဲ ဘုရားက ပျောက်စေချင်တာ။ အဲဒါပျောက်ဖို့ပဲ ဘုရားက
တရားဟောမှာ။ သည်တော့ အဗျာကထနထဲက တမလွန်တွေဖြစ်မယ်-
အစရှိတာတွေဟာ သည်ပြဿနာနဲ့ ဘာမှမဆိုင်တဲ့အတွက် မပြောတာပဲ’

‘ရှင်းပါတယ် ဘုရား’

‘မလွတ်လပ်မှုဟာ လူ့အတွက် ထိပ်တန်းအရေးကြီးဆုံး ဟုတ်၊
မဟုတ် စဉ်းစားရမယ်။ လွတ်လပ်ဖို့ဟာ လူ့အတွက် ထိပ်တန်းအရေးကြီး
ဆုံး ဖြစ်တယ်-ဆိုတာ သိရလျင် အဲသည်ပြဿနာကို မှေးမှိန်စေမည့်
အယူအဆတွေကို စကားလုပ်ပြီး မပြောဘဲ နေရမယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဗျာကထနထဲက အချက်တွေဟာ လူ့မလွတ်လပ်မှုနဲ့ လွတ်
လပ်မှုတွေကို မှေးမှိန်ပျောက်ကွယ်အောင် ကဖျက်ယဖျက် အယူအမြင်
အချက်အလက်တွေပဲ’

‘ထင်ရှားပါတယ် ဘုရား’

‘လူဟာ သည်ကအမှုကို မစဉ်းစားဘဲ တမလွန်စဉ်းစားလျင်
သည်ကအမှုဟာ ဘယ်လို နေရာရတော့မှာလဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အသက် စဉ်းစားနေလျင်ဖြစ်ဖြစ်၊ လူအရှိဟုတ်၊မဟုတ်၊ အဆုံးရှိ
ဟုတ်၊မဟုတ် စဉ်းစားနေလျင်ရော’

‘လူ့လွတ်လပ်မှု၊ မလွတ်လပ်မှုပြဿနာဟာ မွေးမှိန်ခံရမှာ အမှန် ပါပဲဘုရား’

‘ဘုရားအနေနဲ့ လွတ်လပ်နဲ့ မလွတ်လပ်ပြဿနာကို အမွေးမှိန် မခံနိုင်ရဘူး’

‘ဒါဟာ သူ့သစ္စာအကွက်ပဲ ဘုရား’

‘သူက သည်သစ္စာအကွက်ကိုဖော်ဖို့ ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုတည်းနဲ့ ဘုရားအဖြစ် ယူနေခဲ့တာ၊ တခြားရည်ရွယ်ချက်ရှိတာ မဟုတ်ဘူး’

‘သိပ်ကြီး ပေါ်လွင်ပါပြီ ဘုရား’

‘ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒနဲ့ အဗျာကထာနဲ့ ခွဲကြည့်လို့မရဘူး’

‘အဲဒါကို ကမ္မဝါဒလို့ မသုံးပဲ ပစ္စုပ္ပန်ကို ဘာလို့ သည်နာမည်မှာ ထည့်တာလဲ ဘုရား’

‘ဘုရားကတော့ ကမ္မဝါဒဖြစ်တယ်လို့ သူ့ဝါဒကို ပြောခဲ့တာပါပဲ’

‘အခုတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေ ခံယူနေကြတဲ့ ကမ္မဝါဒက ဟိန္ဒူတို့ ဂျိန်းတို့ ခံယူတဲ့ ကမ္မဝါဒမျိုး ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒါ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် အဲဒါတွေနဲ့ ကွဲလွဲအောင် ‘ပစ္စုပ္ပန်’-လို့ ဝိသေသန ထည့်ပေးလိုက်ရတာပဲ’

‘ဟိန္ဒူတို့ ဂျိန်းတို့ရဲ့ ကမ္မဝါဒက ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘အတိတ်တမလွန်က ကံရဲ့အကျိုးအဖြစ် သည်ဘဝမှာဖြစ်တယ်။ သည်ဘဝရဲ့ ကံအကျိုးအဖြစ် အနာဂတ်တမလွန်မှာ ဖြစ်မယ်-လို့ပဲ’

‘သူတို့က ကံပေါ်မှာ လူနေတယ်-ပြောလျင် ရမလား ဘုရား’

‘အဲဒါပေါ့’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာကံက ကံပေါ်မှာ လူမနေဘူး။ လူပေါ်မှာ ကံက နေတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’
 ‘ဗုဒ္ဓဘာသာကံဟာ သည်နေ့ဗုဒ္ဓဘာသာလောကမှာ ကွယ်နေ
 တယ်’
 ‘ဗုဒ္ဓလက်ထက်ကတော့ တကယ်ထွန်းကားခဲ့တာ သေချာရဲ့လား
 ဘုရား’
 ‘သိပ်သေချာတာပေါ့ဟောကြားချက်တွေ အများအပြား ရှိတယ်’
 ‘ဘာဖြစ်လို့ အဲဒါတွေ မပေါ်တာလဲ’
 ‘အရိယသစ္စာကွယ်သွားလို့ အဖွင့်တွေမှားဖွင့်တာ ခံကြရလို့ ဗုဒ္ဓ
 ဘာသာကံရဲ့ထူးခြားမှု မသိကြပဲ ဟိန္ဒူကံတွေနဲ့ ရောနေတာ’
 ‘ထူးခြားတာဖော်ပြဖို့ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒလို့ ခေါ်ရတာလား ဘုရား’
 ‘ဒါပဲ’
 ‘ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာကို ထေရဝါဒ၊ မဟာယာန၊ ဘာနဲ့မှမတူ
 တဲ့ ‘ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ’-လို့ခေါ်တာလား ဘုရား’
 ‘ဒါပဲ’

၉၇။ မန္တလေးမြို့၊ ပုသိမ်ကြီးမြို့နယ်၊ ပုဏ္ဏားကုန်းရွာ၊ မင်းလွင်ခြံ၌
မန္တလေးနှင့် အနီးမှလာကြသော ဒကာ၊ဒကာမတို့အား
တတိယအကြိမ် ရှင်ဉာဏပြောသော ဓမ္မဝိဟာရီပုံစံစကား

‘တပည့်တော်တို့ကို အားလုံး ဒကာ၊ဒကာမတို့ကိုယ်စား ဆရာ
တော်တို့ဘဝကို မေးခွင့်ပြုပါ ဘုရား’

‘မေးပါ’

‘ဆရာတော်ဟောကြားတဲ့ ဓမ္မတွေကို တပည့်တော်တို့ ကြည်ညို
ကြရပါတယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘ဒါနဲ့အတူ ဆရာတော်တို့ဘဝကိုလည်း တပည့်တော်တို့ ကြည်
ညိုတာပါပဲ’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘အဲသည်တော့ ဆရာတော်တို့ဘဝဟာ တပည့်တော်တို့ဘဝလိုပဲ
တစ်ထပ်တည်း တစပ်တည်း ဖြစ်သွားပါတယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘သည်တော့ ကိုယ့်ဘဝကိုယ်သိဖို့ လိုသလိုပဲ ဆရာတော်တို့ ဘဝ
ကိုလည်း တပည့်တော်တို့သိဖို့ လိုအပ်ပါတယ်’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘ဒါကြောင့် တပည့်တော်တို့ကို ဆရာတော်တို့ဘဝနဲ့စပ်ပြီး သိချင်
တာကလေးတွေ မေးခွင့်ပြုစေချင်ပါတယ် ဘုရား’

‘မေးရမှာပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပဌမဆုံး ဆရာတော်တို့ရဲ့ ခံယူထားတဲ့ အမည်အကြောင်း သိ
ပါရစေဘုရား’

‘ဓမ္မဝိဟာရီ-ဆိုတာ သိကြပြီးဖြစ်မှာပါ’

‘သိကြပါတယ် ဘုရား’

‘ဓမ္မဝိဟာရီ-ဆိုတဲ့ အမည်ကတော့ ခေါ်ဝေါ်လို့သာယာတဲ့၊ အဓိ
ပ္ပာယ်က ဘဝနဲ့ ဟပ်မိတဲ့အထိရှိတဲ့ အမည်ဖြစ်လို့ အမည်တစ်ခုအဖြစ်
ခေါ်လိုက်တာပါပဲ’

‘ဘုန်းကြီးလို့ခေါ်လျင် မပြီးလို့လား ဘုရား’

‘သည်လိုလည်း ပြီးပါတယ်။ တခြားဘာသာတွေမှာလည်း ဘုန်း
ကြီးပဲ ခေါ်ကြတာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ နာမည်သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကလေးရှိလျင်
ကောင်းတယ် ဆိုပြီးပါပဲ’

‘ဂိုဏ်းကွဲတော့ နာမည်လည်းကွဲအောင်လို့လား ဘုရား’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ တခြားဂိုဏ်းသံဃာတွေလည်း သည်လိုပဲ နာမည်
တွေရှိကြပါတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ခရစ်ယာန်က ဘီရှောလို့ခေါ်တယ်၊ မူဆလင်က မော်လီဆပ်ပေါ့၊
ဟိန္ဒူက ဆာဒူး၊ ဂျိန်းက ကေဝလီ၊ သည်လိုတွေရှိတယ်’

‘ဒါကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းကြီးက ဓမ္မဝိဟာရီ-
လုပ်လိုက်တာလား ဘုရား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဓမ္မဝိဟာရီဆိုတဲ့နာမည်က အဓိပ္ပာယ် ဘယ်လိုရှိတာလဲ ဘုရား’

‘တရားနဲ့နေသူ’-လို့ပဲ ပြောရမှာပါ။ အကျယ်ပြောလျင်တော့ စာထဲကအတိုင်း ပြောရလိမ့်မယ်’

‘စာထဲက ဘယ်လိုပြောလဲ ဘုရား’

‘တရားတွေအများကြီး ဟောလေ့ရှိတာဟာ ဓမ္မဝိဟာရီ မဟုတ်ဘူး။ စာတွေအများကြီး ရွတ်ဖတ်လေ့ရှိတာ၊ တရားဓမ္မဗဟုသုတတွေ အများကြီးရှိတာတွေဟာ ဓမ္မဝိဟာရီမဟုတ်ဘူး ဆိုတာတွေပါပဲ’

‘ဆရာတော်တို့က ‘စာပေတွေ သင်ယူပို့ချ ရွတ်အံလေ့လာ ဟောပြောနေတာသာမက သူတွေ’-ဆိုတာ နာမည် သတ်မှတ်လိုက်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ ဘုန်းကြီးဘဝဟာ အဲဒါတွေလောက်ပဲ တာဝန်လို့ မှတ်ယူကြတယ်။ အဲဒါတွေ လုပ်နေပြီဆိုလျင် တာဝန်ကျပြီလို့ ထင်ကြတယ်။ ဒါမဟုတ်ဘူးဆိုတာ နာမည်က သတိပေးနေအောင်ပါပဲ’

‘ဆရာတော်တို့ ဝတ်ရုံဝတ်ထားတဲ့ အဝတ်အရုံတွေအကြောင်း နည်းနည်းအမိန့် ရှိပါဦး ဘုရား’

‘ခါးမှာဝတ်စရာ ဘောင်းဘီပွတစ်ထည်၊ ကိုယ်အထက်ပိုင်းဝတ်စရာ အင်္ကျီလက်ရှည် အပွတစ်ထည်၊ အပေါ်ကခြုံစရာ ဝတ်ရုံရှည်တစ်ထည်နဲ့ ရေလဲခေါင်းတင်စရာ အလျားလေးထောင်ထွာ အနံ့နှစ်တောင်ထွာ အဝတ်တစ်ထည် ပေါင်း-လေးထည်ပါပဲ’

‘အဲသည်အဝတ်တွေရဲ့ အရောင်တွေက ဘယ်လိုသတ်မှတ်ထားတာလဲ ဘုရား’

‘မိုးပြာရောင်ပဲ’

‘သည်အရောင်က ဘယ်လိုကြောင့် ရွေးလိုက်တာလဲ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သူတော်စင်တွေဟာ သည်မှာတော့ အောက်ရောင်တွေပဲ သုံးကြတယ်။ အောက်ရောင်ဆိုတာ အဝါ၊အနီ၊အညိုတွေပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ငါတို့ဟာ သူတော်စင်အသစ်တွေ ဖြစ်တယ်။ အသစ်ဟာ အဲသည် သူတော်စင်တွေရဲ့အရောင်ကို မမှီခိုတော့ဘူး။ သူတို့မယူတဲ့ အထက်အရောင်တွေထဲကပဲ သင့်တာယူမယ်ပေါ့။ အထက်အရောင်က အစိမ်း၊အပြာ၊မဲနယ်၊မရမ်းတွေ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲသည်ထဲက အစိမ်းက ရိုင်းလွန်းမလား၊ အေးချမ်းတဲ့အပြာထဲက မမှိုင်းတဲ့ ကြည်ပြာ၊မိုးပြာကိုပဲ ရွေးလိုက်တာပါပဲ’

‘အထူး ဘာရည်ရွယ်သေးသလဲ’

‘သူတော်စင်တွေ ဝတ်နေတဲ့အရောင်တွေဟာ သစ္စာတရားရဲ့ အမှတ်တံဆိပ်တွေ ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲသည်အရောင်တွေထဲမှာ သစ္စာရှာဖို့ မလွယ်ဘူး။ သည်တော့ သစ္စာရဲ့ အမှတ်တံဆိပ်အဖြစ် သည်-သီးခြားအရောင်ကို သတ်မှတ်မယ်။ မဟုတ်လျှင် သူတော်စင်တွေနဲ့ မတူတဲ့အတွက် မြန်မြန်ပျက်လိမ့်မယ်လို့ ရည်ရွယ်တယ်’

‘အချုပ်အလုပ်တွေက သည်ပုံစံတွေ ဘာကြောင့်ဖြစ်တာလဲ’

‘အသွင်သဏ္ဌာန်လည်း ရှေးက သူတော်စင်တွေနဲ့ မတူချင်ဘူး။ သည်တော့ အောက်ပိုင်းအဝတ်ကို ဘောင်းဘီ၊ အထက်ပိုင်းအဝတ်ကို အင်္ကျီလက်ပွနဲ့ အပေါ်ဝတ်ရုံကို အင်္ကျီရှည်ပွကြီးလို လုပ်လိုက်တာပဲ’

‘ဘေးက အကြံပေးကြသေးလား ဘုရား’

‘ပေးကြပါတယ်’

‘ပေးတဲ့အတိုင်း လိုက်နိုင်ရဲ့လား ဘုရား’

‘လိုက်နိုင်တာလည်း လိုက်တယ်။ မလိုက်နိုင်တာလည်း ငြင်း
လိုက်ပေါ့’

‘သည်ဝတ်စုံရဲ့ အဓိကရည်ရွယ်ချက်က သူတော်စင်ဝတ်စုံပဲ ဖြစ်
ရမယ်။ ရှေးဟောင်း လက်ရှိနဲ့လည်း ခြားရမယ်။ ဒါပဲမဟုတ်လား ဘုရား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သူတော်စင်ဝတ်စုံကို ဘယ်မှာမှီးသေးလဲ ဘုရား’

‘တရုပ်ဘုန်းကြီးတွေရဲ့ အချုပ်အလုပ် ပုံသဏ္ဌာန်ကို နည်းနည်း
မှီးတယ်။ ဒါပေမဲ့ အရောင်တွေ မမှီးဘူး’

‘တရုပ်မှာ အပြာရှိတာ မသိဘူးလား ဘုရား’

‘မသိဘူး-နောင်မှပဲသိတယ်။ ကိုရီးယားမှာလည်း ရှိတယ်။ ပုဂံ
အရည်းတွေလည်း အပြာဝတ်ခဲ့တာသိရတယ်။ ပြီးတော့ ဘုရားက အပြာ
ဆိုးနိုင်ကြောင်း ပညတ်ခဲ့တာလည်း ဆင်ခြင်မိတယ်။ ဒါတွေက နောက်
မှပဲ’

‘အခုလိုဝတ်တာကို ဘုရားကခွင့်ပြုပါ့မလား ဘုရား’

‘ခွင့်ပြုပါတယ်’

‘အဲဒါ လုပ်ပါဦးဘုရား’

‘ကမ္ဘာပေါ်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းကြီးတွေ အမျိုးမျိုးရှိတာပဲ’

‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’

‘အဲသည်ဘုန်းကြီးတွေ ဝတ်ကြတာဟာ အမျိုးမျိုးပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲဒါတွေဟာ ဘုရားသာဝကသံဃာ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းကြီးတွေ
ပဲ’

‘သူတို့ဝတ်တာကို ဘုရားက ခွင့်ပြုပါ့မလား’

‘ပြုပါတယ်’

‘ပြုတဲ့အကြောင်း ဘယ်လိုသိရမှာလဲ ဘုရား’

‘ဘုရားက လွန်တော်မူခါနီးမှာ ဝိနည်းငယ်တွေကို သံဃာက
လိုအပ်လျှင် နှုတ်နိုင်တယ်လို့ ခွင့်ပြုခဲ့ပါတယ်’

‘ကြားဖူးပါတယ် ဘုရား’

‘သံဂါယနာ ဒုတိယအကြိမ်မှာ သံဃာနှစ်ခု ကွဲခဲ့တယ်’

‘ကြားဖူးပါတယ်’

‘ကိုယ့်အစုသံဃာက သဘောတူညီညွတ်လျှင် ဝိနည်းပြင်နိုင်ကြ
တာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘နောက်ပိုင်း သာသနာမှာ ဂိုဏ်းတွေကွဲတော့ ကိုယ့်ဂိုဏ်းနဲ့ကိုယ်
ဝိနည်း ပြင်သွားကြတာပေါ့’

‘ဆရာတော်တို့ကလည်း သည်လိုပဲလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တာပေါ့၊ ဓမ္မဝိဟာရီတွေ ညီညွတ်ကြလျှင် ဝိနည်းကို ပြင်
နိုင်ပါတယ်။ ပြင်တာကို ဘုရားက ခွင့်ပြုပြီးသားပဲ’

‘အခုလည်း သည်အဝတ်အဆင်တွေနဲ့စပ်ပြီး နဂိုသင်္ကန်းကို ပြင်
ထားကြတာလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘တခြားဝိနည်းတွေ ဘာတွေပြင်သေးသလဲ ဘုရား’

‘သိပ်မပြင်ရသေးပါဘူး။ သပိတ်သင်္ကန်းကျော်ကျော်ပဲ ရှိပါသေး
တယ်’

‘နောင်ပြင်စရာရှိလျင်လည်း ပြင်မှာပဲလား ဘုရား’

‘ဒါပေါ့၊ မရှိသင့်တာ ဖယ်ရမှာပေါ့’

‘တခြား ကံဆောင်ကိစ္စတွေရော ဘုရား’

‘ရှိပြီးသားစည်းကမ်း မပြင်ရသေးလျင် ရှိပြီးသားစည်းကမ်းအ
တိုင်း လိုက်ရမှာပဲ’

‘ဓမ္မဝိဟာရီအသစ် လုပ်တာရော ဘုရား’

‘လုပ်ရမှာပဲ’

‘သိမ်ဝင်စရာသိမ်ရော ဘုရား’

‘မလိုပါဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘သိမ်ဆိုတာ သံဃာမစုနိုင်လို့ စုလို့လွယ်ဖို့ လုပ်ထားရတဲ့အရာပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘သံဃာဟာ ကံတစ်ခုပြုမယ်ဆိုလျင် သံဃာစည်းဝေးရတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ပြုတဲ့ကံ မြောက်ဖို့အတွက်ထဲမှာ စည်းဝေးတဲ့သံဃာက အစည်း
အဝေးမြောက်ဖို့ လည်း လိုအပ်တယ်။ အဲဒါမမြောက်လျင် ဆောင်တဲ့ကံ
လည်း မမြောက်ဘူး’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘စည်းဝေးမြောက်ဖို့အတွက် သိမ်မရှိလျင် တိုက်နယ်တစ်ခု အ
တွင်းရှိ ရဟန်းတွေ လက်တစ်ကမ်းအတွင်း ရှိတဲ့အထိ စုဝေးမိရတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲသည်ရဟန်းတွေ စည်းဝေးရတာ လွယ်အောင် သိမ်-လုပ်
လိုက်တာပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘သိမ်ထဲစုမိတဲ့ သံဃာဟာ အစည်းအဝေးမြောက်လို့ပဲ’

‘တိုက်နယ်သံဃာ အကုန်စုနိုင်လျင် သိမ်မလိုဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တာပေါ့။ ဓမ္မဝိဟာရီက တစ်နိုင်ငံလုံးမှ အနည်းကလေးရှိ
တာပဲ။ ဘာအစုမစုနိုင်တဲ့ ပြဿနာမှ မရှိဘူး’

‘အရေအတွက်ရော ဘုရား’

‘ရှိသမျှဟာ လုပ်လို့ရတာ ဖြစ်အောင်ပြင်ပြီး အသိအမှတ်ပြုရ
မှာပေါ့’

‘ဓမ္မဝိဟာရီတစ်ပါးတည်း ရှိလျင် တစ်ပါးတည်းကပဲ ဓမ္မဝိဟာရီ
လုပ်ချင်သူကို လုပ်ပေးနိုင်ခွင့် ဖြစ်ရမှာပေါ့’

‘ဒါပဲပေါ့။ ဒါတွေက ဓမ္မဝန်ဆောင်အဖွဲ့ရဲ့ စည်းမျဉ်းတွေပါ။
ဘုရားက ပြင်ခွင့်ပေးခဲ့ ပြီးသားပါ’

၉၈။ မန္တလေး၊ ပုသိမ်ကြီး ပုဏ္ဏားကုန်းမင်းလွင်ခြံ၌ တိုင်းသာသနာ
 ရေးမှူးနှင့် အဖွဲ့အား ရှင်ဉာဏပြောသောစကား
 ‘တပည့်တော်တို့က မန္တလေးတိုင်း သာသနာရေးဌာနက ဦးစီးမှူး
 နဲ့အဖွဲ့ပါ။ တာဝန်အရ လာရောက်လေ့လာတာပါ’
 ‘သိချင်တာတွေ မေးမြန်းပြောဆိုနိုင်ပါတယ်’
 ‘ဘယ်လို နေကြထိုင်ကြ လုပ်ကိုင်ကြတယ်၊ ဘယ်မှာနေတယ်၊
 ဘယ်လောက်နေတယ်-ဆိုတဲ့ အစစကလေးတွေ လာကြည့်လေ့လာတာ
 ပါပဲ’
 ‘ရပါတယ် လေ့လာပါ’
 ‘အဲသည်မှာ ဓမ္မဝိဟာရီက ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ’
 ‘နှစ်ပါးတည်းပါပဲ’
 ‘သဘောတရားကတော့ သည်စာရွက်စာတမ်းတွေနဲ့ သိသာ
 ပါပြီ။ ဘယ်လို စားသောက်ကြလဲ’
 ‘ခြံရှင်က ကျွေးပါတယ်။ သူ့ကိုတော့ ဒကာ၊ဒကာမတွေက
 ထောက်ပံ့ကြမှာပါပဲ’
 ‘နှစ်ပါးတည်းဆိုတော့ နည်းနည်းပဲနော်’
 ‘နောက်ဆိုလျင်တော့ များလာမှာပေါ့’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ဓမ္မဝိဟာရီတွေက အလုပ်လုပ်မှာပါ။ လူ့ဘဝရဲ့ မှန်ကန်ရာမှန်
 ကန်ကြောင်းတွေ လမ်းညွှန်လုပ်မှာကြောင့်ပါပဲ’
 ‘ထေရဝါဒဘုန်းကြီးတွေလည်း လုပ်နေကြတာပဲ မဟုတ်လား’
 ‘ဝတ်ကျေရုံလောက် ဖြစ်နေတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘လူတွေက အိမ်ထောင်ကျလို့ အိမ်သစ်တစ်လုံးဆောက်တယ်။ အိမ်သိမ်းပွဲလုပ်တယ်။ လူကြီးလူကောင်းတွေ အနေနဲ့ ဘုန်းကြီးကိုအမှူး ပြုပြီး သည်ပွဲကျင်းပတယ်။ ဘုန်းကြီးက သီလပေးဖွင့်တယ်။ လှူဖွယ်ကို ရေစက်ချယူတယ်။ မေတ္တသုတ္တန်ရွတ်ပြီး ပြန်ခဲ့တယ်’

‘ဘာလုပ်ဖို့ လိုလို့လဲ’

‘ဘဝမှာ အစပြုပြီး လူလူသူသူ အိမ်နဲ့ယာနဲ့ နေတော့မည့်သူဟာ လူထဲမှာ အခုမှ အစပြုမည့်သူ ဖြစ်တယ်။ သည်သူအတွက် ဘယ်လိုနေ သင့်ထိုင်သင့်တယ်။ ဘယ်စည်းဟာ မူလစည်းအဖြစ် ဆောင်ပြီး ကျင့်ရ မယ်ဆိုပြီး မှတ်လောက်သားလောက်တဲ့လမ်းညွှန် ပေးခဲ့ဖို့ ကောင်းတာ ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘မင်္ဂလာဆောင်ဆိုလည်း သည်လိုပဲ။ သူတို့သားနဲ့သမီးဟာ လူ့ ဘဝထဲမှာ အခုမှ ဝင်ကြမည့်သူတွေဆိုတော့ လမ်းညွှန်ချက်ကို ပန္နက်ချ ပေးလိုက်ဖို့ အလွန်ပဲလိုတယ်။ သူတို့ကျင့်ရမည့် အချက်တွေရဲ့ မူလဟာ ဘယ်မှာရှိတယ်ဆိုတာ သိသွားတဲ့အထိ ပြရမှာပေါ့။ သူတို့ဟာ အဖြူထည် တွေပဲ ဆိုးတဲ့အရောင် စွဲရမှာပေါ့’

‘တပည့်တော်တို့ ဘုန်းကြီးတွေလည်း တရားဟောကြမှာပါ’

‘သံဃာက ရွတ်ပြီး ပြန်လာခဲ့ကြတာပါပဲ။ အမှုကိစ္စတွေ အားလုံး မှာပဲ ပွဲထဲကလိုလောက် ဖြစ်နေပါတယ်။ အသက်မဝင်ပါဘူး’

‘သည်လိုတော့ ဖြစ်နေတာပါပဲ’

‘ဒါကြောင့် အခုဘုန်းကြီးနှစ်သိန်းလောက် ရှိတယ်။ ဒကာ၊ဒကာ

မက သန်းနှစ်ဆယ်လောက် ရှိတယ်။ ဓမ္မဝိဟာရီတို့က အခု နှစ်ပါးရှိတယ်။
ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဒကာ၊ ဒကာမက နှစ်ရာလောက်ပဲရှိတယ်။
တစ်သိန်းပိုင်းတစ်ပိုင်းက အစပြုတယ်ပေါ့။ ကျုပ်တို့မှန်လျှင် သူတို့ကို
တစ်နေ့ဖြတ်ကျော်လိမ့်မယ်’

‘အရှင်ဘုရားတို့ကို နိုင်ငံတော်က နှောင့်ယှက်မှာ မစိုးရိမ်ဘူး
လား’

‘ဓမ္မဝိဟာရီတို့က မစိုးရိမ်ပါဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ဓမ္မဝိဟာရီတို့ဟာ လွတ်မြောက်မှု ရပြီးသူတွေပဲ။ လွတ်မြောက်
သူကို ဖမ်းလို့ဆီးလို့ မရပါဘူး’

‘ဟုတ်ပါ့မလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဘယ်လိုလွတ်မြောက်တာလဲ’

‘ဓမ္မဝိဟာရီဟာ သည်ခြံမှာနေတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်ခြံမှာ ခြံရှင်ရှိတယ်။ ခြံရှင်ဟာ သူ့ခြံထဲမှာ ဘယ်လိုနေတာ
ထိုင်တာ မကြိုက်ဘူးဆိုတဲ့ စည်းကမ်းရှိတယ်။ ဆိုလိုတာက ခြံဟာ ခြံစည်း
ကမ်းရှိတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘လွတ်မြောက်သူဟာ ခြံစည်းကမ်းရှိတာကို ရှိတဲ့အတိုင်း ပစ်မ
ထားဘူး။ ရှိတာကို သိအောင်နေတယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သိရုံနဲ့လည်း မထားဘူး၊ သိတဲ့စည်းကမ်းကို လိုက်နာတယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘လိုက်နာတဲ့အတွက် စည်းနဲ့လူနဲ့ ညီသွားတဲ့အထိဖြစ်ပြီ’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘သည်တော့ ဓမ္မဝိဟာရီတို့ကို ခြံရဲ့စည်းက မချုပ်နှောင်နိုင်ဘူး။
မဖမ်းစားနိုင်ဘူးပေါ့’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘သည်တော့ ဓမ္မဝိဟာရီတို့ဟာ သည်ခြံစည်းက သည်လို လွတ်
မြောက်ကြတာပေါ့’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘သည်ရွာမှာလည်း သည်စည်းမျိုး ရွာစည်းရှိတာပဲ’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘သည်နယ်မှာလည်း သည်လိုပဲ ရှိတာပဲ’

‘ရှိပါတယ်’

‘သည်တိုင်းမှာလည်း သည်စည်းမျိုး ရှိတာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်နိုင်ငံမှာလည်း သည်လိုပဲ သည်စည်းမျိုး ရှိတာပဲ’

‘ရှိတာပေါ့’

‘သည်စည်းရှိတာကို ဓမ္မဝိဟာရီတို့က ရှိတဲ့အတိုင်း မထားဘူး။
သည်စည်းကိုသိတဲ့အထိ သစ္စဉာဏ်ကို ဖြစ်ကြတယ်’

‘ဟုတ်ပြီပေါ့’

‘သည်စည်းသိတာကိုလည်း သိတာလောက် မထားဘူး။ သည်
စည်းကို လိုက်နာမှု ကိစ္စဉာဏ်ကို ဖြစ်စေတယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘လိုက်နာတော့ ဓမ္မဝိဟာရီတွေနဲ့ သည်စည်းဟာ တညီတည်း
ပြည့်မီနေတယ်ဆိုတဲ့ ကတဉာဏ်အထိ လုပ်ပြီးပြီဖြစ်တယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘သည်တော့ ဓမ္မဝိဟာရီတွေဟာ သည်နိုင်ငံရဲ့စည်းကလည်း
ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ဖမ်းမလဲဆီးမလဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲဒါ လွတ်မြောက်တာပေါ့’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘တစ်ခုတော့ ရှိတာပေါ့’

‘ဘာပါလိမ့်’

‘မတရားဆိုတာတော့ ရှိနိုင်တာပဲ’

‘ပြောပါ ဘုရား’

‘ဒါ ဘာတတ်နိုင်မှာလဲ ပြောရမှာပဲ’

‘ဟုတ်ပါ’

‘ယာဉ်ထိန်းရဲရှိတယ် မဟုတ်လား။ ယာဉ်တွေမတိုက်အောင်
ထိန်းသူပဲ’

‘ရှိပါတယ်’

‘ယာဉ်ထိန်းရဲ ယာဉ်တိုက်ခံရသလိုပေါ့။ သည်လိုတော့ လွတ်
မြောက်သူလည်း ခံရမှာပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

၉၉။ မန္တလေး၊ ပုသိမ်ကြီး၊ ပုဏ္ဏားကုန်းရွာ၊ မင်းလွင်ခြံ၌ မြစ်သာမြို့မှ
တကာကြီးဦးထွန်းညွန့်အား ရှင်ဉာဏပြောသော
သာမညသဘောတရားစကား

‘ဘုန်းကြီး ကျမ်းစာတစ်အုပ်ပြုစုတယ် ကြားတယ်’
‘ဟုတ်ပါတယ်’
‘ကျမ်းအမည်က ဘာတဲ့လဲ ဘုရား’
‘သာမညသဘောတရား’
‘သာမညဆိုတာက ဘယ်လိုလဲ ဘုရား၊ ဘာအဓိပ္ပါယ်လဲ’
‘တကာကြီးတို့ သိပြီးသားအဓိပ္ပါယ် ပါပဲ။ အထူး မဟုတ်ပါဘူး’
‘သာမညကို တပည့်တော်တို့သိတာက အညတြလိုဟာမျိုးပဲ’
‘အဲဒါ သာမညရဲ့အနက်မှန်က ထွက်လာတာပါပဲ’
‘မထင်ရှားတဲ့သဘောတရားလား ဘုရား’
‘သည်လိုတော့ မဟုတ်ဘူး’
‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘မထင်ရှားဘူး။ အညတြဖြစ်တယ်ဆိုတာက ထူးချွန်မနေလို့ အ
များထဲက တစ်ခုဖြစ်နေတာရဲ့ နာမည်ပဲ’
‘ဟုတ်ပါတယ်’
‘အဲသည်အဓိပ္ပါယ်က သာမညရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ထက် နည်းနည်းပို
သွားတယ်’
‘အများကတော့ သည်လိုသိနေတာပဲ’
‘ဟုတ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အတိအကျအဓိပ္ပါယ်က ဘာလဲ’
 ‘တူညီတဲ့အဖြစ်-ပါ’
 ‘သည်မှာဆိုလိုတာ အဲသည်အဓိပ္ပါယ်လား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သာမညသဘောတရား-ဆိုတာ ဘာကိုပြောလိုတာလဲ’
 ‘အမှန်ကို တိုင်းထွာရမည့် ပေတံဟာ သာမညဖြစ်လို့ ‘အမှန်ကို
 တိုင်းထွာစရာ သဘောတရားကို သာမညသဘောတရား’-လို့ ပြောလိုက်
 တာပါ’
 ‘သည်သဘောတရားဟာ အမှန်စိစစ်တဲ့ သဘောတရားပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သည်သာမညသဘောတရား’-ကို ပြုစုဖို့ ဘယ်လို စိတ်ကူးရတာ
 လဲ ဘုရား’
 ‘ဓမ္မဝိဟာရီတို့အနေနဲ့ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ-ဆိုပြီး အယူ
 အမြင်အသစ်တစ်ခု ဖော်ပြီး ရပ်တည်ခဲ့ပြီ။ အဝတ်အရုံကစပြီး သီးခြား
 အလံတံခွန် လွှင့်ခဲ့တယ် မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သည်တော့ ဒါကိုလေ့လာသူတွေ ရှိလာရမယ်’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘သည်အထဲမှာ ပညာရှင်တွေလည်း ပါတယ်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘လေ့လာစရာသဘောတရားတစ်ရပ် ထုတ်ပေးဖို့ လိုလာတယ်’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါ လုပ်လိုက်တာပါပဲ’

‘အဲသည်ကျမ်းက ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒီ ဓမ္မဝိဟာရီတွေကို ဘယ်လို အသိပေးလိုက်တာလဲ ဘုရား’

‘ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒီတွေဟာ အမှန်တရားကို ဘယ်ပေတံနဲ့ တိုင်း တယ်ဆိုတာကို ပြတယ်’

‘ဘယ်လိုပြတာလဲ ဘုရား’

‘အမှန်ဆိုတာ လူအားလုံးက တညီတညွတ်လက်ခံတဲ့အရာ ဖြစ် တယ်။ ဒါကြောင့် အမှန်ကို တိုင်းစရာဟာ လူတွေအားလုံးရဲ့ တညီတ ညွတ်တည်း လက်ခံမှု သမာနဖြစ်တယ်-လို့ ပြတယ်’

‘သာမညဟာ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒီတွေရဲ့ အမှန်တရားဆိုတာကို တိုင်း ထွာစရာအဖြစ် သုံးတဲ့ပေတံဆိုတာ ထုတ်ပြလိုက်တာ၊ ကြေငြာလိုက်တာ ပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဒါဆိုတော့ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒရဲ့ သဘောတရားအုတ်မြစ်ကို မြင်ခွင့် ရတာပါ’

‘အဲသည်မှာ အဲသည်ပေတံနဲ့တိုင်းတဲ့အခါ ထွက်လာတဲ့ အမှန် တရား သုံးစားကို ပြတယ်’

‘သုံးစားက ဘာတွေပါလိမ့် ဘုရား’

‘ပရမတ္ထသစ္စာ၊ သမုတိသစ္စာနဲ့ အရိယသစ္စာပါပဲ’

‘ဒါတွေဟာ အမှန်တွေလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သာမညပေတံနဲ့တိုင်းလျင် ရနိုင်တဲ့ အမှန်တွေပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’
 ‘တိုင်းတာနည်းရော ပြသေးလား ဘုရား’
 ‘ပြတာပေါ့’
 ‘အဲသည် အမှန်တွေအပေါ် ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒရဲ့ သဘောထား
 လည်း ပြောရမှာပေါ့’
 ‘ပြောရတယ်’
 ‘ဘယ်လိုပြောတာလဲ ဘုရား’
 ‘ပရမတ္ထသစ္စာဟာ အမှန်ထဲမှာ အသုံးမကျဆုံးအမှန် ဖြစ်တယ်။
 သမုတိသစ္စာအမှန်ဟာ အတော်အသုံးကျတဲ့အမှန် ဖြစ်တယ်။ အရိယ
 သစ္စာအမှန်ကတော့ အသုံးအကျဆုံးအမှန် ဖြစ်တယ်ပေါ့’
 ‘ဒါဆို သူများ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေနဲ့တော့ လွဲချော်ကုန်တော့မှာပဲ’
 ‘ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ တခြားဗုဒ္ဓဘာသာတွေရဲ့ အသိ
 အမြင်က မတူကြဘူးပဲ။ သည်မတူတာကို လေ့လာသိရှိနိုင်ဖို့ ရေးတဲ့ကျမ်း
 ပဲ။ လွဲတော့ကုန်ရမှာပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’
 ‘အဲသည်ကျမ်းဟာ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေရဲ့ လော
 ကအပေါ်အမြင်ကို ဖော်ပြတဲ့ကျမ်းပဲ’
 ‘ဖီလိုဆိုဖီဆိုတဲ့ ဒဿနကျမ်းပေါ့’
 ‘ပြောနိုင်ပါတယ်။ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ အဘိဓမ္မာကျမ်း၊
 လောကအမြင်ကျမ်းပေါ့’
 ‘သည်အဘိဓမ္မာကို တခြားဗုဒ္ဓဘာသာတွေက ဘာများပြောကြ
 မလဲ မသိဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သူတို့ပြောဖို့ မပြောဘို့မှ မဟုတ်တာပဲ။ ကိုယ့်ဘဝလေ့လာလိုသူတွေ လေ့လာစရာ လုပ်ရတာပဲ (နောင်အခါ၌ သိရတာက ကမ္ဘာအေးက ပိဋကပဋိရူပက၊ ပိဋကတ်တုလို့ မှတ်ချက်ချကြတယ်လို့ပဲ)’

‘သည်စာဖြစ်အောင် အတော်လုပ်ရလိမ့်မယ်။ ပညာရပ်စာ ဖြစ်နေတယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်၊ အင်္ဂါရပ်လေးတွေပြည့်မှ ကောင်းမှာဆိုတော့ အတော်ကလေး လုပ်ရတယ်။ အကူအညီပေးတဲ့ လူကလေးတစ်ယောက် ရှိတယ်။ သူပဲ ခိုင်ခံ့လုပ်တာပဲ။ သူက အတွေးအခေါ်လည်း ဝါသနာပါတယ်။ ခေတ်သစ်စာပေလည်း တတ်ပါတယ်’

‘ဆရာတော်က အိုင်ဒီယာထုတ်ပေးရမှာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ လိုချင်တဲ့အနေအထား ရောက်အောင်တော့ အတော်ကလေး ပြောဆိုရွှေ့ပြောင်းယူရတာပေါ့’

‘ချီးကျူးစရာပါပဲ’

‘အဲသည်စာကို ဘာလုပ်သေးလဲ ဘုရား’

‘နိုင်ငံတော် ဥက္ကဋ္ဌဆီပို့တယ်။ ပါတီသုတေသနလည်း ပို့တယ်။ စာသမားနဲ့ ဒဿနသမား တစ်ချို့ဆီလည်း ကူးပို့တယ်။ တပည့်တစ်ချို့ဆီလည်း စာမူအပေါ် ပြင်ဆင်နိုင်အောင် ကြည့်ရှုဖို့ဆိုပြီး ပို့တယ်’

‘ကျန်တဲ့တပည့်တွေက ကူကြသေးလားဘုရား’

‘ကူကြပါတယ်။ မြန်မာစာ အနေအထား၊ စကားလုံးသိုက်ညွှန်းတွေ ဝိုင်းလုပ်ပေးကြပါတယ်’

‘ကောင်းပါတယ် ဘုရား’

‘ဓမ္မဝိဟာရီနိဒါန်းဆိုတဲ့ စာအုပ်လည်း ပြုစုပြီးသွားပြီ သိရပါတယ်။ အဲဒါရော ဟုတ်သလား ဘုရား’

‘အဲသည်စာအုပ်က အထူးရေးရတဲ့စာအုပ် မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ဓမ္မဝိဟာရီမဖြစ်ခင် ထေရဝါဒမှာ ပြောခဲ့ဆိုခဲ့တဲ့စာတွေနဲ့ အဲသည်စာတွေကို တုံ့ပြန်ပေးတဲ့စာတွေ ဒါတွေကို မပျောက်မရှုအောင် စုထားတဲ့အရာပဲ ဖြစ်ပါတယ်’

‘အဲဒါတွေက ဘာကြောင့် ဓမ္မဝိဟာရီနိဒါန်းလို့ ခေါ်ရတာလဲ ဘုရား’

‘ဓမ္မဝိဟာရီဖြစ်လာဖို့ရန် ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့အကြောင်းတွေ ဖြစ်လို့ပဲ’

‘ဘယ်လိုအကြောင်းတွေ ဖြစ်တာလဲ ဘုရား’

‘ကိုးရက်၊ကိုးလ၊ခုနှစ်ဆယ့်ကိုးက ပေးခဲ့တဲ့စာကစပြီး ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့စပ်ပြီး မှားယွင်းတာပြင်ကြရအောင်ဆိုပြီး မနားမနေ နားပူ နားဆာလုပ်ငန်းကို ဓမ္မဝိဟာရီတွေက လုပ်နေခဲ့ကြတယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါတွေရဲ့ နောက်ဆုံးရလဒ်က ဓမ္မဝိဟာရီဖြစ်တာပဲ’

‘သူတို့ကို ပြော၊ ထပ်ပြော၊ အထပ်ထပ်ပြော၊ သည်တော့ သူတို့က တရားစွဲ၊ နောက်-သည်ကချေ၊ ဒါတွေဖြစ်လို့လား’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘အဲဒါ သူတို့မမှားဘူးလား’

‘သူတို့ဘက်ကတော့ သူတို့မှန်တယ်ပဲ မြင်ရမှာပါပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘သူတို့ဘဝ ဖြစ်လို့ပေါ့’
 ‘သည်လို ဖြစ်မလား’
 ‘ကိုယ့်ဘဝကာကွယ်ဖို့ ကိုယ့်တာဝန်မဟုတ်လား’
 ‘သည်လိုဆို အမှား၊အမှန်ဆိုတာ မရှိတော့ဘူးလား’
 ‘ဒါ နောက်လူတွေ ဆုံးဖြတ်မှာပေါ့’
 ‘သည်လိုပဲလား’
 ‘ဒါ-ထုံးစံပါ’
 ‘အဲသည်စာတွေက ဘယ်လောက်များသလဲ ဘုရား’
 ‘ဝတ္ထုစာအုပ်ဆိုက်မျိုးနဲ့ စာမျက်နှာ တစ်ထောင်လောက် ရှိတန်
 ရာပါတယ်’
 ‘အပြန်အလှန်စာတွေချည်းလား၊ အစီအစဉ်စကားတွေ ပါသေး
 လား’
 ‘မပါဘူး၊ အပြန်အလှန်စာတွေချည်းပဲ’
 ‘အဲဒါတွေဟာ ဘယ်သူမှန်တယ်ဆိုတာ ပြောနိုင်တဲ့ သက်သေ
 တွေပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဓမ္မဝိဟာရီတို့က မှားနေလျင်ရော’
 ‘ဓမ္မဝိဟာရီတွေဟာ သမိုင်းရဲ့အဆုံးအဖြတ် ခံရစေချင်ပါတယ်’
 ‘သူတို့မှားလို့ မှားတယ်ခံရတာ ဘာဖြစ်သလဲပေါ့’
 ‘အဲဒါ ရည်ရွယ်ပြီး သည်စာရွက်စာတမ်းတွေ မူပွားထားတဲ့သ
 ဘောနဲ့ စာအုပ်ပြုစုတာလား’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲသည်စာအုပ်က ဖတ်လို့ကောင်းမည့်စာအုပ် မဟုတ်လောက်
ပါဘူး’

‘ပညာရှင်တွေ၊ သုတေသီတွေပဲ ဖတ်ရမည့် စာအုပ်ပဲ။ အဲဒါ ရည်
ရွယ်ပြီးပဲ လုပ်ထားတာပါ’

‘ဒါကို ဘယ်သူလုပ်သလဲ’

‘ဟိုအဝေးက လူကလေးတစ်ယောက်ပါ’

‘ဘယ်အထိ အကြောင်းအရာတွေ ပါသလဲ’

‘ဓမ္မဝိဟာရီဖြစ်တဲ့ အထိပဲ’

‘ဒါ-ကောင်းတဲ့ မှတ်တမ်းပဲ’

၁၀၀။ မြစ်သာမြို့နယ်၊ လွန်ကျော်ရဲဘက်စခန်း၌ ရဲဘက်တစ်ဦးအား
ရှင်ဉာဏပြောသော ထောင်ချပုံစကား

‘ဘုန်းကြီး စ၊အဖမ်းခံရချိန်က အခြေအနေနဲ့ ထောင်ထဲ စ၊နေစ
အချိန်က အခြေအနေတွေကို နည်းနည်းပြောပေးပါ ဘုရား’
‘ဟုတ်ပြီ ဘယ်ကစရမလဲ’
‘စချင်ရာက စပါဘုရား’
‘ဓမ္မဝိဟာရီဖြစ်ပြီး တစ်ဆယ့်တစ်လကျော်လောက် အပြင်ဘက်
မှာ နေလိုက်ရတယ်’
‘ဖမ်းတာက ဘယ်ရက်လဲ’
‘ဇန္နဝါရီ တတိယပတ် ကုန်ခါနီးမှာ’
‘ဆောင်းတွင်းကြီးပဲ’
‘မဖမ်းခင်ကတည်းက အကွံဘီက ကိုယ်ရေးတွေလာယူ၊ ဓာတ်ပုံ
တွေရိုက် လုပ်နေတယ်’
‘ဖမ်းမယ် မထင်ဘူးလား’
‘မထင်သလိုပါပဲ။ မထူးလှဘူး အလျင်ကတည်းက ဓမ္မဝိဟာရီကို
ခြံနဲ့လမ်းမကြီးဆုံရာထောင့်မှာ ရဲတစ်ဦး ဓမ္မဝိဟာရီတို့အတွက်ထားတယ်
သိပြီးသားပဲ’
‘မတုန်လှုပ်ဘူးလား’
‘ထူပူနေလို့လား မသိဘူး။ မထူးပါဘူး တရားပွဲတွေလည်း ပုံမှန်ပဲ
လုပ်နေတာပဲ’
‘ဖမ်းတော့ ဘယ်လိုဖမ်းလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘နေသုံးနာရီခွဲလောက်မှာ ရဲတွေသုံးဆယ်လောက်ရှိတယ်။ ခြံထဲ
စီတန်းဝင်လာတာပဲ။ တိုင်းလက်ထောက်ရဲမှူးအထိ ပါတယ်’

‘အများကြီးပဲ’

‘ကားသုံးစီး ပါတယ်’

‘ဘာပြောသေးလဲ’

‘ခြံရှင်က ရဲမှူးကို ဘာကိစ္စရှိသလဲ မေးတယ်။ ဓမ္မဝိဟာရီကပဲ
ဖြေပေးလိုက်တယ်’

‘ဘယ်လိုဖြေတာလဲ’

‘ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ သားကလေး မွေးဖွားမလို့ ဗိုက်နာ
တာပါလို့ပဲ’

‘ဖမ်းတာဆိုတာ သိပြီလား’

‘မသိဘူး’

‘ပုသိမ်ကြီးစခန်း ခေါ်သွားလား’

‘မသွားဘူး’

‘ဘယ်သွားလဲ’

‘မန္တလေးဘက် သွားနေတယ်’

‘ဘယ်လိုထင်လဲ’

‘မထင်တတ်အောင်ပဲ’

‘နောက်-ဘယ်သွားလဲ’

‘မန္တလေးနန်းရှေ့ရောက်တော့ အောင်တော်မူဘက် ချိုးတယ်၊
တိုင်းရဲရုံးခေါ်တာ-ထင်တယ်လို့ မှတ်ချက်ချထားတယ်’

‘မခေါ်ဘူးလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တိုင်းရုံး မခေါ်ဘူး၊ အောင်တော်မူရဲစခန်းထဲ မောင်းဝင်သွား
 တယ်။ အဲသည်မှာ စာပွဲတစ်လုံးမှာ နံရံဘက်လှည့်ပြီး ထိုင်နေရတယ်’
 ‘လာစစ်လား’
 ‘မလာဘူး’
 ‘အကြာကြီးလား’
 ‘ကြာတယ်’
 ‘နောက်-ဘယ်ခေါ်လဲ’
 ‘မိုးချုပ်နေဝင်နီးမှ ဖုန်းသံကြားပြီး နန်းတော်ဘက်ခေါ်လာတယ်’
 ‘ဘယ်လိုထင်လဲ’
 ‘လူကြီးတစ်ဦးနဲ့ တွေ့ပေးမလို့လားလို့ ထင်တယ်’
 ‘နောက်-ဘယ်လိုဖြစ်လဲ’
 ‘နန်းတွင်းရောက်တော့ နန်းတော်ခုံရဲ့မြှောက်ဘက်က အနောက်
 အရပ် ဦးတည်သွားနေတယ်။ အဲသည်တော့ စိတ်ထင်လာပြီ’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘သည်မှာတော့ ထောင်ပဲရှိတော့မယ်ထင်တယ်-လို့ပဲ’
 ‘ထောင်ရောက်ရောလား’
 ‘ထောင်ရှေ့တံခါးကြီးကို ရဲဗိုလ်ကြီးကခေါက်ပြီး ထောင်ဘူးထဲ
 ခေါ်သွားပြီး ခန်းမကျယ်ထဲမှာ တစ်ဦးတည်းရှိတဲ့ အရာရှိတစ်ယောက်
 ဆီ အပ်ထားခဲ့တယ်။ အဲသည်မှာလည်း ထိုင်နေရတာပဲ။ နည်းနည်းကြာ
 ကြာပဲ’
 ‘သူက ဘာမေးလဲ’
 ‘ဘာစာတွေရေးလို့လဲတဲ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာဖြေလဲ’

‘မပြောတတ်အောင်ပဲ၊ ရေးတာက အများကြီးပဲလို့ ပြောလိုက်တယ်’

‘ဘာဆက်လုပ်လဲ’

‘နောက်-ဖုန်းခေါ်သံနားထောင်ပြီးမှ သူက တစ်ပွင့်နဲ့အရာရှိတစ်ယောက်ခေါ်ပြီး အပ်လိုက်လို့ သူ့နောက်လိုက်ပြီး ထောင်ထဲ ဝင်ရတယ်’

‘ထောင်ထဲ စရောက်ဖူးတာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ လူတွေက ငြိမ်လို့။ အဆောက်အဦပေါ်မှာ ညီညာစွာထိုင်နေကြတာ တွေ့ရတယ်။ လမ်းကလည်း ချောလို့။ လမ်းဘေး ပန်းပင်ကလေးတွေကလည်း လန်းလို့။ အိပ်တန်းဝင်နေတဲ့ စာနဲ့ဆက်ရက်ကလေးတွေရဲ့အသံပဲ ကြားနေအောင် တိတ်လို့။ ထောင်ဆိုတာကလည်း သာယာသားလို့ ထင်မိတယ်’

‘ဘယ်ပို့လဲ’

‘တိုက်တန်းထဲက အခန်းတစ်ခုမှာ ပို့တယ်။ အခန်းထဲမှာ ရှင်းလို့ပဲ။ ရေအိုးကလည်း အပြင်က’

‘ဘယ်လိုခံစားရလဲ’

‘ထုံတုံတုံပါပဲ။ ဝါဒါတစ်ယောက်နဲ့ ကိုးနာရီအထိ စကားပြောနေလိုက်တယ်။ ကိုးနာရီကျော်တော့ အားလုံးကောင်းတယ်-ဆိုတာတွေ ကြားနေရပြီး အိပ်ပျော်၊မပျော် မပြောတတ်အောင်ပဲ’

‘နောက်နေ့ရောက်တာ ပြောပါဦး’

‘နောက်နေ့မနက် လေးနာရီလောက်မှာ အခန်းထဲကထုတ်ပြီး အပြင်ဘက်ကားပေါ် တက်ရတယ်။ ပုသိမ်ကြီးတရားရုံးမှာ ဖမ်းချုပ်မိန့်

သွားယူတာပဲ’

‘ရုံးကဖွင့်လား’

‘ငါးနာရီလောက်မှာ တရားသူကြီးဆိုသူ သုံးဦးပဲရှိတယ်။ တရားရုံးက ယာယီတဲကြီးလိုဟာပဲ။ မီးချောင်းထွန်း ဖွင့်ထားတယ်’

‘နောက်ရော’

‘ထောင်ပြန်ရောက်၊ ထမင်းကျွေးချိန်မှာ ထမင်းကျွေးတာပဲ’

‘ဘာဟင်းနဲ့လဲ’

‘ဟင်းရွက်ဟင်းကလေး တစ်ခွက်လည်း ပါတယ်မှတ်တာပဲ။ စားချင်စရာပဲ-လို့လဲ မှတ်လိုက်တယ်’

‘စားရောလား’

‘ဖမ်းလျင်မစားဘူးလို့ သတ်မှတ်ထားတာ ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် မစားဘူး’

‘စားဖို့ မပြောဘူးလား’

‘ကျွေးသူက ပြောတယ်။ တာဝန်ရှိသူကို ပြောကြပါ။ မစားပါဘူး-လို့ပဲ ငြင်းလိုက်တယ်’

‘ဘာလုပ်သလဲ’

‘မကြာခင်ပဲ လူတစ်ယောက် ရောက်လာပြီး မိတ်ဆက်တယ်။ သူဟာရှမ်းမင်းသား ပါတဲ့။ ‘ထောင်ထဲမှာ သည်လိုပါပဲ၊ စိတ်မညစ်ပါနဲ့’-ပေါ့။ အားပေးစကား ပြောတယ်’

‘ရှမ်းမင်းသားက ထီဆိုင်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သူတို့ဘာပြောလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ရပါတယ်၊ ကိစ္စမရှိပါဘူးလို့ပေါ့’
 ‘နောက်-ဘာဖြစ်လဲ’
 ‘တစ်ပွင့်နဲ့အရာရှိတစ်ယောက် အခန်းထဲလာခေါ်ပြီး အေးအေး
 ဆေးဆေးနေရာကို ထားပေးမယ်ဆိုပြီး တိုက်တစ်ခုမှာ ပြောင်းထားတယ်’
 ‘အဲဒါ ဘယ်တိုက်လဲ သိလား’
 ‘နောက်မှသိရတာက ကြိုးတိုက်ပဲ’
 ‘ဘယ်လိုကြောင့် ကြိုးတိုက်မှန်းသိလဲ’
 ‘ညနေမှာ ကြိုးသမားတွေက ရေချိုးထွက်လျင် တံတိုင်းကျော်ပြီး
 နှုတ်ဆက်တယ်။ သူတို့က ကြိုးကျသူတွေလို့ မိတ်ဆက်တယ်’
 ‘ညအိပ်ရောလား’
 ‘မိုးချုပ်မှာ ထောင်ဘူးထဲ ခေါ်သွားခံရတယ်။ ထောင်ပိုင်ရုံးထဲက
 စားပွဲမှာ ထိုင်ရတယ်။ ညွှန်မှူး၊ ထောင်ပိုင်၊ ဒုထောင်ပိုင်နဲ့ နှစ်ပွင့်တစ်ချို့
 လည်း ရှိတယ်’
 ‘ဘာပြောကြလဲ’
 ‘ဦးဂုဏဝန္တလည်း ရောက်လာတယ်။ ဘာကြောင့် အစားမစား
 သလဲလို့ မေးကြတယ်’
 ‘ဘယ်လိုဖြေလဲ’
 ‘ဓမ္မဝိဟာရီဝိနည်းအရ မစားတာလို့ပဲ ဖြေတယ်’
 ‘စားရမယ် ပြောမှာပေါ့’
 ‘ပြောတယ်။ ဓမ္မဝိဟာရီတို့ကို ညှိခွင့်ပေးပါလို့ ပြန်ပြောရတယ်။
 ညှိခွင့်လည်းပေးတယ်။ ဦးဂုဏက ဘုန်းကြီးက အကြီးပဲ သဘောပါလို့
 ပြောတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်လို ပြန်ပြောကြလဲ’

‘ထောင်စည်းကမ်းလည်း မချိုးဖောက်ချင်ပါဘူး။ ဓမ္မဝိဟာရီတို့ စည်းကမ်းလည်း ချိုးဖောက်လို့ မဖြစ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် စားတယ်လို့ ထောင်ကအသိအမှတ်ပြုပါ။ ဓမ္မဝိဟာရီတို့က စတိအဖြစ်စားပါမယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ ပြန်ပို့ပေးတယ်’

‘ညမှာချမ်းမှာပေါ့’

‘ဝှမ်းကပ်နှစ်ထည်စီ ရတယ်။ တွေ့တုန်းက ခြုံစရာမပါဘူး ပြောခဲ့လို့ ပေးတာပဲ’

‘နောက်နေ့ အစာကျွေးတော့ ဘယ်လိုလဲ’

‘ထမင်းတစ်လုံးလောက် စားပြလိုက်တယ်။ ကဲ-စားတယ်နော် ပြီးပြီပေါ့လို့ ပြောလိုက်တယ်’

‘ဆာမှာပေါ့’

‘ဆာတာပေါ့’

‘အဆောင်မှူးက ဘာမှမပြောဘူးလား’

‘ခြောက်မလိုလို လုပ်သေးတယ်။ နောက်တော့ ချောတာပါပဲ။ ဘာစားမလဲ။ ကွမ်းစားမလား။ ဟိုဘုန်းကြီးက စားနေပြီဆိုတာမျိုးပေါ့’

‘ခံရမယ်နော်’

‘ခံရတာပေါ့’

‘ဘာလုပ်လဲ’

‘ဆရာဝန်က သွေးတိုင်း၊ ကိုယ်ချိန်၊ နေ့စဉ်လုပ်လာတယ်’

‘ဘာမှမဖြစ်ဘူးလား’

‘ဆယ့်ငါးရက်လောက်ရှိတော့ ထလို့သွားလို့ သိပ်မကောင်းချင်

ဘူး။ ဆရာဝန်က ပါးစပ်ကအစာသွင်းဖို့ လုပ်လာတယ်’

‘သွင်းရောလား’

‘တစ်နေ့သွင်းပြီ’

‘ဘာဆက်လုပ်လဲ’

‘စဉ်းစားတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘သည်အတိုင်းဆိုလျှင် အသက်ရှင်အောင် အားမထုတ်ပေမဲ့
သေမှာမဟုတ်ဘူး။ မသေရုံမက ဒုက္ခပဲရနေမယ်။ သည်တော့ တရားရုံး
ရင်ဆိုင်မှုကောင်းမယ်-လို့ပဲ။ သည်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ထောင်ပိုင်ပြောလိုက်
တယ်’

‘ထောင်ပိုင်က ဘာပြောလဲ’

‘သူကတော့ တင်းပြတာပါပဲ။ သေလျှင် ပစ်လိုက်ရုံပဲ မဆန်းဘူး
ဆိုတာမျိုးပေါ့၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ပြန်စားတာလို့ လက်မှတ်ထိုးခိုင်းပြီး ထမင်း
ကျွေးတယ်’

‘ထမင်းကျွေးရောလား’

‘ကျွေးတယ်။ ကြက်သားဟင်းနဲ့ပါ’

‘ဆာနေတာဆိုတော့ တအားစားမှာပေါ့’

‘မစားဘူး၊ တစ်ဆုပ်ပဲ စားတယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘နေသမျှ သည်လောက်ပဲစားသလား’

‘နောက်တော့ ကြာတဲ့အခါမှာ အပြည့်ပဲစားဖြစ်တာပါပဲ’

‘ရုံးထွက်ရရောလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကျန်းမာတဲ့အထိ ငုံ့နေရတယ်၊ မထွက်ရဘူး’
 ‘နေရတာအကြောင်း ခံစားချက်ပြောပါဦး’
 ‘ငါဟာ လောကကြီးလွတ်လပ်ဖို့ လုပ်သူပဲ။ အခု ဒါလုပ်လို့ အ
 ချုပ်ကျနေရတယ်။ ဘယ်လိုလဲ-လို့လည်း တွေးမိတယ်’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘ငါဟာ လွတ်မြောက်ပြီးသူလို့ ငါ့ကိုယ်ငါ မှတ်ယူထားတယ်။
 အခု သော့အလုံးပေါင်းများစွာက ငါ့ကိုပိတ်ထားတယ်။ အဲဒါကလည်း
 ဘယ်လိုလဲလို့ တွေးမိတယ်’
 ‘ဟုတ်တာပဲ’
 ‘ငါ့လောက် လွတ်လပ်စွာနေသူမှာ သည်လို သံတိုင်ထဲရောက်ရ
 သလား၊ ဘယ်လိုလဲ-လို့လဲ တွေးမိတယ်’
 ‘ဟုတ်တာပဲ’
 ‘သည်အတွေးတွေကို အဖြေရှာရတာပေါ့’
 ‘ဘယ်လိုတွေ့လဲ’
 ‘ငါဟာ လွတ်လပ်သူပဲ။ အခုလည်း ငါလွတ်လပ်နေတာပဲလို့ အ
 ဖြေထွက်တယ်’
 ‘ပေါက်သွားလို့လား’
 ‘ဘယ်ကလာ’
 ‘ငါဘာပြစ်မှုမှ မကျူးလွန်ဘူး၊ သည်လိုဖြစ်လျက်နဲ့ ငါ-သည်ထဲ
 ရောက်နေတာဟာ မှားယွင်းလို့ပဲ။ သည်မှာ သော့တွေခတ်ထားတာ စာနဲ့
 ပေနဲ့ ခတ်ရတာပဲ။ ကျူးလွန်သူမှ သော့ခတ်စာက ထုတ်လို့ရတာကြောင့်
 ပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘သည်တော့ ငါဟာ လွတ်လပ်နေတာပဲ။ သည်မှားယွင်းခတ်တဲ့ သော့ဟာ အမှန်ရလျင် ပွင့်မှာပဲလို့ ပိတ်နေလျက်က ကိုယ့်အပြစ်မရှိတာ သိပြီး ပွင့်သလို ခံစားရတယ်’

‘အဲသည်တော့ စိတ်ညစ်တာ မဖြစ်တော့ဘူးပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ ထောင်ထဲ အနေကလည်း နည်းနည်းကျသွားပြီ။ အနေအထိုင်လည်း နည်းနည်းယဉ်ပါးလာတယ်၊ ချီးပါသေးပေါက်က အစပေါ့’

‘ထောင်ထဲမှာ အခက်အခဲတွေ မဖြစ်ဘူးလား’

‘ဘာမှ သိပ်မဖြစ်ပါဘူး’

‘မပျင်းဘူးလား’

‘မပျင်းဘူး’

‘နည်းနည်းခက်တာက ဘာလဲ’

‘မတွေ့ကြုံဘူးသေးတာတစ်ခု တွေ့ကြုံရတိုင်း ခေါင်းအလုပ်လုပ် ရတာပေါ့’

‘နောက်-ထောင်ကျရောလား’

‘တစ်နှစ်လောက်အကြာမှာ ထောင်ကျတယ်’

‘ဘယ်မြို့နယ်လဲ’

‘ပုသိမ်ကြီးလို့ ပြောတာပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ထောင်ထဲလာစစ်တာ’

‘တရားသူကြီးအဖွဲ့က ထောင်ထဲလာတာလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ထောင်ချတော့ စိတ်မညစ်ဘူးလား’

‘မညစ်ပါဘူး။ သိနေပြီးသားပဲ’
 ‘ဘာသိတာလဲ’
 ‘အပြစ်မရှိတာရယ်၊ မရှိပေမဲ့ အချခံရမှာဆိုတာရယ်ပဲ’
 ‘ဘာကြောင့် သိသလဲ’
 ‘သူတို့ညှိတယ်’
 ‘ဘယ်လိုညှိတာလဲ’
 ‘အပြာဘုန်းကြီးမလုပ်လျင် ချုပ်ရက်နဲ့လွှတ်မယ်-ဆိုတာမျိုးပေါ့’
 ‘ဘယ်လိုပြောလိုက်သလဲ’
 ‘ချနိုင်တာထက် တစ်ဆတိုးချလျင်ချပါစေ၊ ဓမ္မဝိဟာရီကတော့
 လုပ်မှာပဲလို့ပေါ့’
 ‘အခုလို ရဲဘက်ရောက်မယ်ရော ထင်ရဲ့လား’
 ‘မထင်တတ်ခဲ့ဘူး’
 ‘သံခြေကျဉ်းခတ်ပြီး ရဲဘက်ပါလာတော့ရော ဘယ်လို ခံစားရ
 သလဲ’
 ‘ဖြစ်ပွားချက်တွေက အစိမ်းအရိုင်းတွေချည်းပဲဆိုတော့ အဲဒါတွေ
 မှာ မချော်အောင်ဘဲ လုပ်နေရတာနဲ့ ဘာခံစားရတယ်တောင် မသိ
 အောင်ပဲ’
 ‘အခက်အခဲတွေ မတွေ့ဘူးလား’
 ‘အားလုံးဟာ အခက်အခဲကြီးပဲ။ ဒါအမှောင်ထဲ လမ်းလျှောက်
 ရတာလို့ပေါ့။ အားလုံးက မတွေ့ဘူးတာချည်းပဲ’
 ‘ဘာလုပ်ရသလဲ’
 ‘အစပိုင်းမှာ ဝါကောက်ရတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လုပ်တတ်ရဲ့လား’

‘ဝါပင်ကဝါပေါက် ခူးဆွတ်ရတာပဲ ဖြစ်ရမှာပေါ့’

‘ပြဿနာ ဘာမှမဖြစ်ဘူးလား’

‘ခပ်ရစ်ရစ် တပ်ကြပ်တစ်ယောက် ရှိတယ်။ သူက လူသစ်တွေကို ခြောက်နေတယ်။ အဲသည်သူနဲ့ မတိုးမိအောင် ကြိုးစားနေတဲ့ကြားထဲက ဦးဂုဏနဲ့ တိုးနေတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ဦးဂုဏကို ဘာမှလဲမေးတယ်။ ဦးဂုဏဖြေတာက နောက်ဆုံးမှာ ဘာသာရေးဟာ လွတ်လပ်စွာကိုးကွယ်ခွင့်ရှိတယ်။ ကိုယ်ဝတ်ချင်တာဝတ်တယ်-လို့ဆီ ရောက်သွားတယ်’

‘ဝါဒါက ရိုက်ဖို့ကြိုးစားမှာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ မဖြစ်ဘူးဆိုပြီး အဲသည်ဝါဒါကို ပြောရတယ်။ သူနဲ့အမှုတွဲပါဆိုပြီး ရှင်းရတာပေါ့’

‘အဲဒါ-သူတို့သိတဲ့နယ်မှ မဟုတ်တာ၊ ပြီးတာပေါ့’

‘ဒါပေမဲ့ တခြားနဲ့ လှည့်ရစ်တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ဘုန်းကြီး သည်လိုဆို သေနတ်ပြီးသလားဆိုပြီး သေနတ်မောင်းတင်တယ်’

‘ဆရာတော်က ဘာပြောလဲ’

‘ပြီးပါတယ်-လို့ပေါ့။ တကယ်လားလို့၊ ပစ်မလိုနဲ့ သူကလုပ်တယ်’

‘ဘယ်လို ပြန်ပြောလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တကယ် ပြီးပါတယ်၊ သည်သေနတ်ဟာ ရဲဘက်က ပြေးသွားသူတွေ ဘာတွေကို ပစ်ဖို့ပဲ၊ တာဝန်ကျေတဲ့ ရဲဘက်ကို ပစ်လို့မရဘူး။ ဓမ္မဝိဟာရီက တာဝန်ကျေရဲဘက်ပဲလို့ ပြောလိုက်တယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘သည်တော့ သူကပြောတယ်၊ တုတ်ရောပြီးသလားတဲ့၊ တုတ်ကို အုတ်ခုံရိုက်ပြတယ်’

‘ဘာပြောလဲ’

‘ပြီးတယ်ပေါ့။ တုတ်ဟာ ရန်ဖြစ်သူ၊ အလုပ်မလုပ်သူကို ရိုက်ဖို့ ပေးထားတာပဲ။ သည်ကရဲဘက်က ဒါတွေမှ မရှိတာပဲလို့ ဖြေလိုက်တယ်’

‘ခြေကျဉ်းက ဘယ်လောက်ကြာမှ ဖြုတ်သလဲ’

‘ရှစ်လကျော်’

‘စိတ်ညစ်မှာနော်’

‘အထူးမသိတော့ပါဘူး’

‘အခု ဘာတွေလုပ်နေသလဲ’

‘ဘာသာရေးပြဿနာကလေးတွေရဲ့ အဖြေကလေးတွေကို ကဗျာကလေးလို၊ ကာရန်ကလေးတွေနဲ့ စကားလုံးတွေ ဖွဲ့တယ်’

‘အများကြီးရပြီလား’

‘များနေပြီ’

‘ဒါပဲ ရေးသလား’

‘ဒါလောက်ပါပဲ။ ပုဂံအရည်းကြီးတွေအကြောင်း တစ်ပုဒ်နဲ့ အပြစ်ကို အပြစ်ပေးခြင်းဖြင့် အပြစ်မပျောက်နိုင်ကြောင်း စာတမ်းကလေး နှစ်ပုဒ်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

၁၀၁။ မန္တလေးတွဲဘက်ထောင်တစ်တိုက်၌ မြင်းခြံမှ ဓားပြမှုဖြင့်
ထောင်ကျသူတစ်ဦးအား ရှင်ဉာဏပြောသော တုတ်ဓားမလာပုံစကား

‘ဘုန်းကြီးတို့ပြောတဲ့ ဘဝဟာ ဝဋ်လည်နေတယ်ဆိုတာ ဟုတ်ပါ
တယ်။ တပည့်တော် ဓားပြဘဝကို မလုပ်ချင်တော့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ မလုပ်
ဘဲနေဖို့ မလွယ်ဘူး’

‘ဘယ်လို မလုပ်ချင်တာလဲ၊ ဘယ်လို မလွယ်တာလဲ’

‘ဓားပြတိုက်တာ တွက်ခြေမကိုက်ပါဘူး၊ မကိုက်မှန်းလည်း သိနေ
လို့ မလုပ်ချင်တော့ ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့-’

‘ပြောပါဦး’

‘မလုပ်ဘဲ ကောင်းနေချင်လို့လည်း မရဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ကောင်းနေလည်း ဘယ်သူကမှ အကောင်းမထင်ဘူး၊ ကိုယ်က
အိကွံချက်(Ex-check)ရှိသူ ဆိုတော့ ချွတ်ကနဲဆို ကိုယ့်ဖမ်းလုပ်နေတာပဲ’

‘ဒါလည်း ဟုတ်မှာပဲ’

‘တခြားတွေလည်း ရှိသေးတယ်’

‘စက်များလိုပေါ့’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘စက်ဟာ တစ်ပတ်ဆုံးလျင် နောက်တစ်ပတ်ရဲ့အစကို စမိသွား
ပြီး ဆက်လည်ပတ်တော့တာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်၊ မလုပ်တော့ဘဲ လူသူမနီးရာမှာ သွားနေရမလား
လည်း အောက်မေ့တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါလည်း ဘယ်ရမလဲပေါ့။ အလေ့ကို သည်လိုနဲ့ဖျောက်ရမှာပဲ’
 ‘တပည့်တော်တို့က ဘာမှ လုပ်မစားတတ်တော့ဘူး’
 ‘အဲဒါက ကျင့်ထားမိလျက် ဖြစ်နေပြီပဲ။ ပြီးတော့ အောက်ကျ
 နောက်ကျလည်း မနေတတ်တော့ဘဲ ဖြစ်မယ်’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ဘုရားအိုတွေမှာ ဌာပနာဖောက်စားရ
 မလား အောက်မေ့တယ်’
 ‘ကြံ့ကြံ့စည်စည်ပဲ’
 ‘အဲဒါ ဘာအပြစ်ရှိမလဲ၊ ဘုရားဆီလည်း မရောက်ဘူး။ လူလည်း
 မသုံးရဘူး၊ အမှိုက်ဖြစ်နေတာပဲ’
 ‘ရှိတာသိလို့လား’
 ‘သိတယ်’
 ‘ဥစ္စာစောင့်တွေ ဘာတွေ မကြောက်ဘူးလား’
 ‘အလကားပါ’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘အအိုအဟောင်းမို့ တက်တနပ်တို့ အောက်ဆီရင်ငတ်တာတို့
 ဖြစ်တာတွေပဲ’
 ‘ဟုတ်တုတ်တုတ်ပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဓားပြမတိုက်တော့ဘူးဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက် ကြားရတာ ဝမ်းသာ
 ပါတယ်၊ အဲဒါ အောင်မြင်အောင် ကြိုးစားပေးပါ’
 ‘ကြိုးစားမှာပါ’
 ‘ကောင်းတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါနဲ့စပ်လို့ တစ်ခုလောက်မေးချင်တယ်’

‘ဘာလဲ’

‘တပည့်တော်မှာ သားကလေးတစ်ယောက် ရှိတယ်’

‘ဘယ်အရွယ် ရောက်ပြီလဲ’

‘ဆယ်နှစ်ဝန်းကျင်’

‘အဲဒါ ဆက်ပြောပါဦး၊ ဘာပြုလဲ’

‘အဲဒါ သည်ခလေးကလေး အောင်မြင်တဲ့ဘဝဖြစ်အောင် ဘယ်လိုပညာမျိုး သင်ကြားပေးသင့်သလဲဆိုတာ နည်းနည်းလောက် ညွှန်ကြားပေးဖို့ပါ’

‘ဟုတ်ပါ’

‘ကိုယ်က ဖခင်ဆိုတော့ အကောင်းဆုံး ဆောင်ရွက်စရာကလေးတွေ ရှိမယ်ဆိုလျှင် ဆောင်ရွက်ရအောင်ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ဘာတွေ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးသင့်တယ်ဆိုတဲ့ အဖြေက မပေါ်ဘူး။ ဘာတွေ မလေ့ကျင့် မသင်ကြားပေးသင့်ဘူးက ပေါ်နေတယ်’

‘အဲဒါပဲ ပြောပါဦး’

‘အခုခေတ်မှာ လူတွေဟာ အတတ်ပညာအဖြစ် ဂျူဒို၊ ကာရာတေး အစရှိတာတွေ၊ လက်ဝှေ့၊ သိုင်းပညာတွေလည်း ကိုယ်ခံပညာအဖြစ် သင်ပေးတတ်ကြတယ်’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘အဲဒါတွေ သင်ကြားပေးမှုက ရှောင်ကြဉ်သင့်တယ်။ တခြား ရှောင်သင့်တာတွေလည်း ရှိသေးတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’
 ‘ဓားပြီး၊ တုတ်ပြီး အစရှိတဲ့အတတ်ပညာတွေပဲ’
 ‘အဲဒါတွေက မကောင်းဘူးလား ဘုရား’
 ‘မကောင်းဘူး’
 ‘ကိုယ်ခံပညာမရှိတော့ သူများနဲ့တိုက်ခိုက်လျင် ခံရမှာပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘အဲဒါ ကောင်းမလား ဘုရား’
 ‘ကောင်းပါတယ်’
 ‘ဘယ်လိုကောင်းတာလဲ ဘုရား’
 ‘တိုက်ခိုက်တာလုပ်မှတော့ ခံရမှာပေါ့၊ တိုက်ခိုက်တာဟာ ခံရ
 လည်း ခံရနိုင်တယ်လို့ သိမှပေါ့ မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘သိတော့ တိုက်ဖို့ကို လက်မသွက်တော့ဘူးပေါ့။ သည်တော့
 မတိုက်ဖြစ်ဘူး’
 ‘တိုက်မှ ဖြစ်မှာဆိုလျင်ရော’
 ‘နှုတ်နဲ့ပဲပြီးအောင် ဖြေရှင်းမှာပေါ့’
 ‘ရပါ့မလား’
 ‘လျော့ပြီးရှင်းလျင်တော့ အနည်းဆုံးရပါတယ်’
 ‘လျော့တော့ မရှုံးဘူးလား’
 ‘တိုက်လို့နိုင်တာထက်တော့ အရှုံးသက်သာပါတယ်၊ တိုက်လို့ရှုံး
 တာနဲ့စာလျင်တော့ ပြောမပြနိုင်အောင် သာတာပေါ့’
 ‘အဲဒါ တပည့်တော် သဘောမပေါက်ဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တိုက်တာအားကိုးလို့ သဘောမပေါက်တာပါ။ တိုက်ရတာရဲ့အ
ပြစ် မြင်အောင် ကြည့်ရမှာပဲ’

‘အဲဒါ ပြစ်မိပါဦး’

‘တိုက်တာဟာ နိုင်မယ်ထင်ကြလို့ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘နှစ်ဘက်မှာ တစ်ဘက်ကတော့ ရှုံးမှာမဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ရှုံးသူက ကိုယ်လည်းမဖြစ်နိုင်ဘူးလား’

‘ဖြစ်နိုင်တယ်’

‘မသက်သာဘူး’

‘ကိုယ်နိုင်လျင် အရှုံးခံရသူက ကျေနပ်မလား’

‘မကျေနပ်ဘူးပေါ့’

‘မကျေနပ်လျင် ပြန်ချေဖို့ အားမမွေးပဲနေမလား’

‘မနေဘူး’

‘နိုင်သူဟာ ပြန်ချေသူကို ပြန်နိုင်ဖို့ ကြောင့်ကြမစိုက်ရဘူးလား’

‘စိုက်ရတယ်’

‘ကြောင့်ကြရုံသူဟာ လွတ်လပ်သူဖြစ်ရဲ့လား’

‘မဖြစ်ဘူး’

‘ဒါရဲ့အဆုံးက ဘယ်မှာလဲ’

‘မသိဘူး’

‘အဲဒါ ကောင်းသလား’

‘မကောင်းတာ ဟုတ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါကြောင့် ပြန်တိုက်တဲ့ပညာ မတတ်ရဘူး၊ တိုက်တာကို ခုခံ
 တတ်တဲ့ပညာ မတတ်ရဘူး’
 ‘ဓားနဲ့ခုတ်လျင် ပြတ်ရမလား’
 ‘ပြတ်ရမှာပေါ့’
 ‘တုတ်နဲ့ရိုက်လျင် နာရမလား’
 ‘နာရမှာပေါ့’
 ‘သည်လိုဖြစ်တော့ ဘာအကျိုးရမလဲ’
 ‘သည်လိုမဖြစ်ရအောင် ကြံဆနေထိုင် ပြုမူပြောဆိုမှာပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သည်လိုနေသူကို တုတ်ဓားတွေက လာဦးမှာလား’
 ‘မလာတော့ပါဘူး’
 ‘ဒါပေါ့’

၁၀၂။ မန္တလေး တွဲဘက်ထောင်တစ်တိုက်၌ ထွန်းထွန်းဦးအား
ရှင်ဉာဏပြောသော ကိုယ်လုပ်တာကိုယ်ပြန်ရစကား

‘ဘုန်းကြီး’

‘ဟေ-’

‘ဘုန်းကြီးက ထောင်ထဲမှာ တရားတွေဟောတာပဲ’

‘အေး’

‘ဘုန်းကြီးလိုဘုန်းကြီးကို ကျွန်တော်မတွေ့ဖူးဘူး’

‘သည်ထောင်ထဲမှာလား’

‘ကျွန်တော် ထောင်တွေစုံနေအောင် ကျဖူးတယ်၊ ဘုန်းကြီးတွေနဲ့
လည်း ခင်တယ်၊ သူတို့က ဂါထာတွေ၊ လက်ဖွဲ့တွေလည်း ကျွန်တော့်ကို
ပေးတယ်’

‘ဘယ်ထောင်တွေ ကျဖူးလဲ’

‘အင်းစိန်၊ သာယာဝတီ၊ သရက်၊ တောင်ငူ၊ မန္တလေး စုံလို့ပါပဲ။
ဘုန်းကြီးပဲ တရားဟောတဲ့ဘုန်းကြီး တွေ့ဖူးတယ်’

‘တို့က တခြားအမှုနဲ့ ထောင်ကျတာမဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့်
တခြားပြောစရာ မရှိဘူး’

‘ဘာမှုနဲ့ကျတာလဲ’

‘တရားမှုနဲ့ ကျတာ။ ဒါကြောင့် တို့က တရားပဲပြောနေရတာ’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘ငါတို့ တရားဟောတာ ဘာဖြစ်လို့လဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာမှမဖြစ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်လည်း တရားနာချင်လို့ပါ။ ကျွန်တော့်ကိုလည်း တရားဟောပေးပါလို့ ပြောချင်လို့ပါ’

‘အေး-ပြောပေါ့’

‘ကျွန်တော့်ကိုလည်း ဘုန်းကြီးက တရားဟောပါဦး’

‘ဟောတာပေါ့၊ မင်းကို မဟောတာက မင်းက ခရစ်ယာန်ဖြစ်နေတာ သိရလို့ နားငြီးမှာ စိုးလို့ပါ။ ပြီးတော့ မင်းက လူမျိုးကလည်း ချင်း-မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် ဘုန်းကြီးဟောတဲ့တရားတွေ ကြားနေရတယ်။ အဲဒါ နာချင်ပါတယ်’

‘နာချင်လျင် ဟောရမှာပေါ့’

‘ဟောပါ’

‘တရားမဟောခင် မေးခွန်းနည်းနည်းကို ငါမေးမယ်နော်’

‘မေးပါ’

‘အခု မင်းအသက် ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ’

‘သုံးဆယ့်ခုနှစ်နှစ်ပါ’

‘မင်းအပြစ်ဒဏ် ဘယ်လောက် အချခံထားရတာလဲ’

‘တစ်ကြိမ်နဲ့ ခုနှစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်ပါ’

‘များလှချေလား’

‘အခု နိုင်ငံတော်ကတားလို့ ကြိုးကဆယ်နှစ်နဲ့ လဲလိုက်လို့ ရှစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်ပေါ့’

‘မင်းက အဲသည်အသက်လောက် နေရမှာမဟုတ်ဘူး။ မင်းအပြစ်က အများကြီးပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါနဲ့စပ်ပြီး မင်းကိုမေးကြည့်မယ်။ အဖြေကို မင်းစိတ်ထဲရှိသလိုပဲ
ဖြေပါ’

‘မေးပါ’

‘သည်လောက်များတဲ့အပြစ်တွေကို မင်းရနေတာဟာ မင်းလုပ်
လို့ ရနေတာလား။ ဒါမှမဟုတ် ဘုရားသခင်က ပြစ်ဒဏ်ပေး ပြုလုပ်လို့ပဲ
မင်းရနေတာလား။ ဘယ်လိုထင်သလဲလို့ပဲ’

‘သည်လောက် အပြစ်တွေရနေတာ ဘုရားသခင်ကြောင့် မဟုတ်
ပါဘူး။ ကျွန်တော်က လူသတ်၊ ဓားပြတိုက် အပြစ်တွေ လုပ်လို့ရတာပါ’

‘အေး-ဟုတ်ပြီ။ နောက်တစ်ခုလည်း မေးချင်သေးတယ်’

‘မေးပါ’

‘မင့်ကို ထောင်မှူးတွေက လေးစားကြ၊ ချစ်ခင်ကြတာတွေ မင်းနဲ့
ဆက်ဆံရေးမှာ တွေ့နေရတယ်။ ဘုရားသခင်ရဲ့ မ၊စမှုခံရလို့ပဲလား-ဆို
တာ ဖြေစေချင်ပါတယ်’

‘ဒါလည်း ကျွန်တော်လုပ်လို့ပါပဲ။ ကျွန်တော်က သစ်ပင်တွေဘာ
တွေ စိုက်တယ်။ မြေဝယ်ထားပြီး စိုက်တာပေါ့’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘အသီးအရွက်တွေ စားစရာပေါ်တဲ့အခါ သူတို့ကိုလည်း လက်
ဆောင်ပဏ္ဏာအဖြစ် ကျွန်တော်က ပေးပါတယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်က
သူတို့ကို ဒုက္ခမပေးပါဘူး။ ဒါကြောင့်ပါ’

‘ဟုတ်ပြီ။ ကိုထွန်းထွန်းဦး ဖြေတာတွေအရ နည်းနည်းပြောမယ်
နော်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပြောပါ’
 ‘လူမှာတန်ခိုးရှိတယ်။ အဲဒါယုံလား’
 ‘မသိဘူး ဘယ်လိုလဲ’
 ‘လူဟာ တခြားလူတွေကို ဝမ်းနည်းသွားအောင်ရော ဝမ်းသာ
 သွားအောင်ပါ ပြုစားနိုင် မ,စနိုင်ကြတယ်’
 ‘ဘယ်လိုပြုစားတာ၊ မ,စတာလဲ’
 ‘ကိုယ်နဲ့ဖြစ်ဖြစ်၊ နှုတ်နဲ့ဖြစ်ဖြစ် ဝမ်းသာအောင်နဲ့ ဝမ်းနည်းအောင်
 လုပ်လို့မရဘူးလား’
 ‘ရတာပေါ့’
 ‘အဲဒါ ပြုစားတာ၊ မ,စတာပဲပေါ့’
 ‘ဟုတ်တာပဲ’
 ‘အဲဒါပဲ တန်ခိုးပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ် စွမ်းတာပဲမဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘အဲသည်တန်ခိုးတွေနဲ့ လူတွေကို လူက၊ လိုလျင်-လိုသလို၊ မလို
 လျင်-မလိုသလို ပြုစားတာ၊ မ,စတာတွေ လုပ်ကြတယ်’
 ‘ဟုတ်တယ် လုပ်တာပဲ’
 ‘သည်လိုလုပ်တာ ခံရတဲ့သူဟာ ဝမ်းနည်းဝမ်းသာမဖြစ်ဘူးလား’
 ‘ဖြစ်တာပေါ့’
 ‘သည်တော့ ခံရသူဟာ ဆင်းရဲချမ်းသာလည်း ဖြစ်မှာပေါ့’
 ‘ဖြစ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲသည်လို ခံရသူဟာ ဆင်းရဲလျင် သည်လို ငါ-ဆင်းရဲအောင်
ဘယ်သူလုပ်တာလဲ မရှာပေဘူးလား’

‘ရှာမှာပဲ’

‘ရှာလျင် တွေ့မှာပေါ့’

‘တွေ့မှာပေါ့-’

‘တွေ့လျင် အဲသည်သူကိုလည်း ငါ-လက်စားချေရမယ်ဆိုပြီး သူ
ကလည်း အဲသည်သူကို တန်ခိုးနဲ့ ပြန်ပြုစားမှာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်-ပြုစားမှာပဲ’

‘သည်လိုဆိုလျင် ပဌမပြုစားသူဟာ မခံရပေဘူးလား’

‘ခံရမှာပေါ့’

‘ဒါကိုကြည့်ကြမယ်’

‘ဘယ်လို ကြည့်မှာလဲ’

‘ကိုယ်ကလုပ်လျင် ကိုယ်လည်းပြန်ခံရတယ်လို့ မဖြစ်ဘူးလား’

‘ဖြစ်တယ်’

‘အဲသည်ခံရသူဟာ သူလုပ်လို့ ခံရတာလား။ ကိုယ်လုပ်လို့ ခံရ
တာလား-ဆိုတဲ့ မေးခွန်း ဖြေကြည့်ကြမယ်။ ဘယ်လိုလဲ’

‘သူလုပ်လို့ခံရတာ-လို့ ဖြစ်ပေမဲ့ ကိုယ်လုပ်လို့ခံရတာ-လို့ ဖြေရ
မလိုပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ကိုယ်လုပ်လို့ သူပြန်လုပ်တာ ခံရတာကြောင့်ဆိုတော့ ကိုယ်လုပ်
လို့ ကိုယ်ခံရတာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်-လူတွေမှာ ကောင်း၊မကောင်း ဖြစ်ကြတာတွေ အမျိုးမျိုး ရှိကြတယ်။ အဲဒါတွေဟာ ပေါ့ပေါ့ကြည့်လျင် သူများကြောင့် အောက်မေ့ရတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သေသေချာချာကြည့်လျင် ကိုယ်လုပ်တာတွေ ကိုယ့်မှာပြန်ဖြစ် ကြတာပဲ-ဆိုတာ သိသာတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘မှန်လို့ အလင်းပြန်တဲ့ အရာတစ်ခုခုကို အလင်းနဲ့ထိုးတဲ့အခါ ကိုယ့်ဆီ အလင်းက ပြန်ရောက်တယ်မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်လိုပဲ၊ အကောင်း၊အဆိုးတွေလည်း ကိုယ်လုပ်တာ ကိုယ့်ဆီ ပြန်တာတွေပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လိုဆိုလျင် ကိုထွန်းထွန်းဦးကို ကောင်းအောင်၊ဆိုးအောင် ဘယ်သူက လုပ်ပေးနိုင်သလဲ’

‘ဘယ်သူမှ လုပ်မပေးနိုင်ပါဘူး’

‘ကိုထွန်းထွန်းဦးပဲ လုပ်ပေးနိုင်တယ်ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရွာမှာ အဘိုးကြီးတွေရှိတယ်’

‘အင်း’

‘သူတို့ နေ့တိုင်းဘုရားကျောင်းသွားပြီး ဆုတောင်းကြတယ်’

‘ဪ-အင်း’

‘ရွှေတွေရဖို့၊ ငွေတွေရဖို့ပေါ့’

‘ဪ’
 ‘ကြာလှပြီ’
 ‘အင်း’
 ‘အလကားပဲ၊ ဘာမှမရဘူးပဲ’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့၊ ဘယ်သူက ပေးပါ့မလဲ၊ ကိုယ်လုပ်မှ ကိုယ်ရမှာ
 ပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ကိုထွန်းထွန်းဦး မကောင်းတာတွေ မလိုချင်ဘူး မဟုတ်လား’
 ‘မလိုချင်ဘူး’
 ‘ဒါဆို မကောင်းတဲ့ ဓားပြ၊ သူခိုး၊ ဖောက်ထွင်းတွေ မလုပ်တော့မှပဲ’
 ‘ကျွန်တော်က အသက်ကြီးပြီ၊ ဘာမှမရှိဘဲ ဘာလုပ်စားလို့ ရ
 မလဲ။ သည်တော့ တစ်ခါတော့ တိုက်ရဦးမယ် ထင်တယ်’
 ‘အလျင်က အမြဲလုပ်မယ် ရည်ရွယ်ခဲ့ဖူးလို့လား’
 ‘အရင်းရရုံ ရည်ရွယ်တာပါ’
 ‘အခုလည်း အရင်းရအောင် ရည်ရွယ်ပြန်ပြီလား။ ဘဝမှာ သုည
 က စ-ရတယ်။ ဒါမှ ခိုင်မာတယ်’
 ‘သုညက စ-ရမှာ’
 ‘အေး’
 ‘သုည ဟုတ်လား သုည’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

၁၀၃။ မြစ်သာမြို့နယ် လွန်ကျော်ရဲဘက်စခန်း၌ တပည့်တစ်ဦးအား
ရှင်ဉာဏပြောသော အလုပ်၌စိတ်ထားဖို့စကား

‘သည်မှာ အလုပ်တွေလုပ်ရတဲ့အခါ ဘယ်လို သဘောထားပါ
သလဲ’

‘ဟုတ်တယ်၊ ငါ-ဘယ်လိုသဘောထားသလဲဆိုတာလည်း မေးမိ
တယ်’

‘ဘယ်လို အဖြေထွက်လဲ’

‘အလုပ်ကတော့ တာဝန်အရ လုပ်ရတာပဲ၊ ကိုယ်လုပ်ချင်လို့ မ
ဟုတ်ဘူးပဲ’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘ငါက သည်လိုအလုပ်တွေ လုပ်ရမှာလားလို့ပဲ’

‘မေးရမှာပေါ့’

‘ငါနဲ့ သည်လိုအလုပ်တွေနဲ့ မတော်ဘူးလားလို့လည်း တစ်ခါ
မေးမိပြန်တယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘သည်အလုပ်တွေနဲ့ မတော်ဘူးလို့ ဘာနဲ့အကြောင်းပြမလဲလို့
အမေးပြန်ထွက်လာတယ်’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘ငါလုပ်စ မရှိတာပဲ ဖြစ်တယ်၊ ငါ့အသိဟာ ဘယ်အလုပ်မှ မတန်
တာမရှိဘူး။ လူလုပ်သင့်တာ ငါလုပ်သင့်တာပဲလို့ အဖြေထွက်တယ်’

‘အလုပ်က ဘာတွေလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဝါကောက်နဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ လူငါးရာလောက်သောက်မည့် ရေ
 အိုးတွေ ရေဖြည့်ရတာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပြီ၊ လုပ်ချိန်က ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ဝါကောက်ကို ခုနှစ်နာရီလောက်က ဆယ်နာရီခွဲလောက် အ
 တွင်းမှာ ကောက်တယ်’
 ‘ပင်ပန်းမှာပေါ့’
 ‘နေပူတယ်၊ ရေငတ်တယ်၊ ဝါအိတ်က လေးတယ်။ ဒါပေမဲ့
 ကောက်ရတာ စိတ်ဝင် ပျော်ရွှင်ပါတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘ကိုးနာရီသံချောင်းသံကြားလျှင် အဖော်တွေဟာ အခုမှ ကိုးနာရီ
 ပဲထိုးတယ်လို့ ငြီးကြတယ်’
 ‘ဟုတ်မှာပဲ’
 ‘ဓမ္မဝိဟာရီစိတ်ထဲမှာ နာရီက မြန်လှချေလား။ ကိုးနာရီတောင်
 ထိုးသွားပြီလားလို့ ခံစားမိတယ်။ ဆယ်နာရီထိုးလို့ ဝါကောက်သိမ်းလျှင်
 ခဏပဲလို့ စိတ်ကထင်တယ်’
 ‘ဘယ်လိုစိတ်နဲ့ ကောက်နေလို့လဲ’
 ‘ငါ-ဝါချည်နဲ့လုပ်တဲ့ အဝတ်တွေ သုံးခဲ့တာကြာလှပြီ၊ အခုလည်း
 သုံးနေတုန်းပဲ။ နောင်လည်း သုံးဦးမှာပဲ’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘ငါသုံးတဲ့ ဝါထည်တွေဟာ သည်လိုဝါပင်က သည်လိုပဲကောက်
 ပြီး လုပ်ထားတာတွေ ဖြစ်တယ်’
 ‘ဟုတ်တာပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲသည်လိုဖြစ်အောင် သူများတွေ လုပ်ခဲ့ကြတာ များလှပြီပဲ’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘ငါ-တစ်ခါမှ မကောက်ခဲ့ဖူးဘူး’

‘ဟုတ်သား’

‘အခု-အခွင့်ကြုံတုန်း ငါကောက်လိုက်မယ်လို့ပဲ၊ ဝါကောက်တာ
ထဲမှာ စိတ်ဓာတ်ကို အပြည့်ထည့်ထားလိုက်တယ်။ သည်တော့ အချိန်
တွေရော၊ အပန်းတွေရော၊ အဆာတွေရော ပျောက်ပျောက်ပျက်ပျက်
ဖြစ်သွားတာပဲ’

‘ကောင်းသားပဲ’

၁၀၄။ လွန်ကျော်ရဲဘက်စခန်း မြစ်သာမြို့နယ်၌ ရဲဘက်တစ်ဦးအား
ရှင်ဉာဏပြောသော ကံအကြောင်းစကား

‘ခလေး၊ ထောင်ဘယ်လောက်ကျသလဲ’
‘တစ်နှစ်’
‘ဘာမှုနဲ့လဲ’
‘ကံဆိုးလို့ပါ’
‘မင့် ဝရမ်းထဲမှာ ကံဆိုးတဲ့အတွက် ထောင်ချလိုက်တယ်လို့ ပါ
သလား’
‘ဘယ်ပါမလဲ’
‘ဘယ်လိုလဲ၊ ဝရမ်းထဲပါတာ ပြောပေါ့’
‘ဝရမ်းထဲမှာတော့ ခိုးမှုပေါ့’
‘အဲဒါဆိုလျင် ခိုးမှုလို့ပြောပေါ့’
‘အလျင်ကလည်း ခိုးလာတာပဲ၊ ထောင်မကျဘူး။ အခုခိုးတာမှ
ထောင်ကျတယ် ဆိုတော့ ကံဆိုးလို့ပေါ့။ ခိုးဆိုးလို့ကျတာဆိုလျင် အလျင်
ခိုးတာတွေလည်း ထောင်ကျမှာပေါ့’
‘အေးကွာ သည်လိုလား၊ စဉ်းစားစရာပါလား’
‘ဒါကြောင့် ကံဆိုးလို့ ပြောတာပေါ့’
‘ကံဆိုတာကို မင်းက ဘယ်လိုမြင်လို့လဲ’
‘အဲဒါတော့ မသိဘူး။ မသိဘဲဖြစ်တာဟာ ကံပဲပေါ့’
‘သည်လို မလုပ်ပါနဲ့’
‘လူတိုင်း သည်လိုပဲ ပြောကြတာပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါလည်း ဟုတ်တာပဲ’
 ‘သည်လိုမပြောလျင် ကံကို ဘယ်လိုပြောရမှာလဲ’
 ‘မသိတာကို သိသလိုလုပ်တာ သိပ်မိုက်တယ်လို့ပြောတာ မကြား
 ဖူးဘူးလား’
 ‘ကြားတော့ ကြားဖူးတယ်’
 ‘ဒါဆို ကံကို မသိဘူး မဟုတ်လား’
 ‘မသိဘူး’
 ‘အဲဒါကို သိသလိုပြောတော့ အဲသည်ကံကို ပြုတာထက်မိုက်သူ
 ဖြစ်သွားမှာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တော့ ဟုတ်တယ်’
 ‘ဒါကြောင့် မသိတာကို သိသလို လုပ်မပြောသင့်တာပေါ့’
 ‘ဒါဆို ဘာကြောင့် ထောင်ကျတယ်ပြောရမလဲ’
 ‘ရှင်းနေတာပဲကွာ’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘မင်း အလျင်ခိုးတာတွေမှာ ထောင်မကျဘူး ဆိုတယ်နော်’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အခုခိုးတာမှ ကျတယ် ဆိုတယ်နော်’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အဲဒါရဲ့ ခြားနားချက် ကြည့်ပေါ့’
 ‘အဲသည်နှစ်ခုမှာ ခြားနားချက်က မရှိဘူး။ အတူပဲ’
 ‘မဟုတ်သေးပါဘူး’
 ‘ဘာခြားနားလို့လဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အလျင်ခိုးတာတွေက မမိဘူး၊ မပေါ်ဘူး မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အခုခိုးတာက မိတယ်၊ ဒါမှမဟုတ် အခိုးပေါ်တယ်ပေါ့ ဟုတ်
 လား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အဲဒါဟာ ခြားနားချက်ပေါ့’
 ‘ဒါတော့ ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘ဒါဟာ မင်းထောင်ကျဖို့မကျဖို့အတွက် လုံလောက်တဲ့အကြောင်း
 ပဲ မဟုတ်ဘူးလား’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘မမိလျင် မကျဘူး၊ မိတော့ ကျတယ်လေ’
 ‘အဲဒါ ဘာပြုလဲ’
 ‘မင်းထောင်ကျတာဟာ ကံကြောင့်လည်း မဟုတ်ဘူး၊ ခိုးတာ
 ကြောင့်လည်း မဟုတ်ဘူး၊ မိလို့ဆိုတာ ဖြစ်သွားတာပေါ့’
 ‘ကံဆိုးလို့ မိတာများလားမှ မသိတာ’
 ‘လာပြန်ပြီ၊ ကံဆိုးလို့ဆိုတာ’
 ‘မပြောရဘူးလား’
 ‘မသိတာ မပြောရဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်သလဲ’
 ‘လူမိုက်ထက် လူမိုက်ဖြစ်တယ်လို့ ပြောခဲ့ပြီးပြီပဲ’
 ‘ဘယ်လို လူမိုက်ထက် လူမိုက်ဖြစ်တာလဲ’
 ‘မင်း ပြောရတာ ရှည်လိုက်တာ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မသိတာ မေးရမှာပေါ့’
 ‘အေး-ဒါတော့ မင်းကဟုတ်တယ်’
 ‘ဒါဆို ဖြေပေါ့’
 ‘အေး-ဖြေရမယ်။ ဖြေပေးရမယ်’
 ‘ခိုးတာဟာ မိုက်ပြီနော်’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ခိုးတာမှာ အကြောင်းမသင့်လို့ ထောင်ကျပြီဆိုပါတော့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အဲသည် ထောင်ကျတာကို အကြောင်းမှန်ရအောင် မရှာဘဲ
 အကြောင်းမဟုတ်တာကို အကြောင်းသွားလုပ်မိပြီဆိုလျှင် အဲသည်အ
 ကြောင်းကို သူရှောင်မယ် မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သူရှောင်ပေမဲ့ သူရှောင်တာက ထောင်ကျတဲ့အကြောင်း မဟုတ်
 ဘူးဆိုလျှင် သူထောင်ကျ လွတ်ပါ့မလား’
 ‘မလွတ်ဘူး’
 ‘မလွတ်ပေမဲ့ အဲဒါရှောင်ရမည့် ဒုက္ခကတော့ သူရပြီမဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အဲသည်လို ဖြစ်သွားတာဟာ ပိုမိုက်သွားတာပေါ့’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘အကြောင်းမှန်ကို မတွေ့နိုင်တော့ဘဲ ထောင်ထပ်ကျဖို့ပဲ ရှိလို့ပေါ့’
 ‘ဟုတ်တာပဲ၊ ဒါဆိုလျှင် မိတာဟာ ဘာကြောင့်လဲ’
 ‘မမိအောင် မခိုးမိလို့ပေါ့’

‘ဟား-’

‘မဟုတ်လို့လား’

‘ခိုးတာကတော့ မမိအောင်ပဲ ခိုးတာပဲပေါ့’

‘ဒါဆိုလျင် ဘာကြောင့်မိရသလဲ ပြန်စဉ်းစားပေါ့။ ကိုယ်သိထား
တဲ့ အချက်အလက် တစ်ခုခုမှားနေလို့။ ဒါမှမဟုတ် ကိုယ်သိရမည့် အ
ချက်အလက် တစ်ခုခုလိုနေလို့။ ဒါတွေပဲ တွေ့ရမှာ မဟုတ်လား’

‘ဒါတော့ ဒါပေါ့’

‘ဒါဆိုလျင် မိတာဟာ ဒါကြောင့်ပဲပေါ့။ တခြားချစရာ လိုသေး
လို့လား’

‘ဟုတ်တော့ ဟုတ်တာပဲ’

‘ကိုယ်ညံ့လို့ မိတာ၊ မိလို့ ထောင်ကျတာပေါ့’

‘ကိုယ်ကတော်ပေမဲ့ အိမ်ရှင်နဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်၊ အုပ်ချုပ်သူ အဲဒါ
တွေက ပိုတော်လို့ ထောင်ကျတာဆိုလျင်ရော’

‘အဲဒါလည်း ကိုယ်ရှော်လို့ပါပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘သူတို့တော်တာထက် ကိုယ်ကမတော်တာဟာ ကိုယ်ရှော်တာပဲ
ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ သည်လိုဆိုတော့ ခိုးတာဟာ အပြစ်မရှိဘူးလား’

‘ရှိတာပေါ့’

‘အခုလို ထောင်ကျခံရတာဟာ ခိုးပြစ်ခံရတာ မဟုတ်ဘူးလား’

‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဘာကြောင့် ခံရတာလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ရှော်တာကြောင့် ခံရတာ’
 ‘ဟာ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ခိုးပြစ်က ဘယ်လိုဟာလဲ’
 ‘နောက်ထပ် ထပ်ခိုးတဲ့အဖြစ်ကို ရတာပဲ၊ သူခိုးဖြစ်တာပေါ့ကွာ’
 ‘ဒါလား’
 ‘အေး’

၁၀၅။ မန္တလေး တွဲဘက်ထောင်တစ်တိုက်၌ နိုင်ငံရေးမှုနှင့်
ရောက်နေကြသူ လူငယ်များအား ရှင်ဉာဏပြောသော
ဗုဒ္ဓပေးသောအသိ စကား

‘ဘုန်းကြီးကို တပည့်တော်တို့ မေးချင်တာလေးတွေ ရှိပါတယ်။
အဲဒါလေးတွေ မေးခွင့်ပေးပါ’

‘မေးကြပါ’

‘ဘုန်းကြီးကပြောတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ တမလွန်ကောင်းကျိုး
ကို တည်ဆောက်တဲ့ ဘာသာမဟုတ်ဘူး-လို့ပဲ’

‘ဟုတ်တယ်’

‘တပည့်တော်တို့ သိထားတာက တရားဓမ္မတွေနဲ့ ကုသိုလ်
ကောင်းမှုတွေ မှန်သမျှဟာ နောင်ဘဝတမလွန်ကိုလည်း အထောက်အ
ကူပြု တည်ဆောက်ဖို့လို့-ဖြစ်တယ်’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘သည်တော့ တမလွန်အတွက် မဟုတ်တော့ဘူးဆိုလျင် သည်
ဘဝအတွက် တရားဓမ္မနဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေက ဘယ်လိုအကျိုးတွေ
ဖြစ်တယ်ဆိုတာ မြင်အောင် ပြဦးမှပဲ’

‘အေးပေါ့’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာက တပည့်တော်တို့ကို ဘာပေးမှာလဲ၊ သည်ဘဝမှာ
ပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်၊ ဒါ-မေးရမှာပဲ’

‘အဲဒါ ပြော-ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဗုဒ္ဓဘာသာက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေကို ပေးတာတစ်ခုပဲရှိတယ်’
 ‘အဲဒါ ဘာလဲ ဘုရား’
 ‘ဒုက္ခဖြစ်ရာဖြစ်ကြောင်းနဲ့ ငြိမ်းရာငြိမ်းကြောင်း အသိကလေးပဲ’
 ‘ဒါပဲလား ဘုရား’
 ‘ဒါပဲ’
 ‘တခြား အသိပေးဟောကြားချက်တွေ ရှိသေးတယ်မဟုတ်လား’
 ‘မရှိဘူး’
 ‘သည် တစ်ခုထဲပဲလား’
 ‘ဒါပဲ’
 ‘ပိဋကတ်ထဲမှာ တရားတွေ အများကြီးရှိတယ် မဟုတ်လား
 ဘုရား’
 ‘ရှိတယ်’
 ‘အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ’
 ‘ဒါပဲ ပြောတာတွေပဲ’
 ‘ဒုက္ခဖြစ်ရာဖြစ်ကြောင်းနဲ့ ငြိမ်းရာငြိမ်းကြောင်းပဲလား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဒါဆိုလျှင် ဘာဖြစ်လို့ အများအပြားဖြစ်နေရတာလဲ’
 ‘ဒါကိုလည်း နားထောင်သူတွေရဲ့ အလိုတွေလိုက်ပြီးတော့ ဖြစ်
 ဖြစ်၊ ပြောဆိုသူရဲ့ ပြောဆိုတဲ့အခါ စိတ်ဖြစ်ပေါ်မှုလိုက်ပြီးတော့ဖြစ်ဖြစ်
 တရားဟောကွက်တွေ များနေတာပဲ’
 ‘ဗုဒ္ဓဘာသာက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေကို ပေးနိုင်တာဟာ သည်
 အသိကလေးတစ်ခုတည်းပါလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါပဲ’

‘တခြားဘာဆိုတာမှ မပေးဘူးလား’

‘မပေးဘူး’

‘ပေးတယ်ဆိုလျှင် အဲဒါ မှားတာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေကိုပေးတာဟာ ဒါပဲဆိုလျှင်
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဆီကရတာ မနည်းဘူးလား’

‘မနည်းပါဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘လုံလောက်လို့ပါပဲ’

‘ဘယ်လို လုံလောက်တာလဲ’

‘လူရဲ့ လိုအပ်ပြည့်ဝတာ လုံလောက်တာပေါ့’

‘ဒါကလေးနဲ့ ဘယ်ပြည့်မလဲ’

‘ဘာတွေလိုလို့လဲ’

‘အများကြီးပေါ့’

‘အာရုံခံစားမှု အမျိုးမျိုးတွေ လိုချင်တယ်။ အာဏာတွေ လိုချင်
တယ်။ ငရဲ၊ ပြိတ္တာအဖြစ်က လွတ်တာတွေ လိုချင်တယ်။ လူ့နတ်၊ဗြဟ္မာ
အဖြစ်တွေ လိုချင်တယ်။ နောက်ဆုံး နောင်ဘဝမဖြစ်ရတဲ့ နိဗ္ဗာန် လိုချင်
တယ်’

‘များလှချေလား’

‘ဒါ-ချုပ်ပြောတာပဲ ရှိသေးတယ်’

‘အဲဒါတွေဟာ လူ့လိုအပ်တွေ မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဒါတွေကို လူတွေလိုချင်တာ မဟုတ်ဘူး ဆိုလိုတာလား’
 ‘အေး’
 ‘လူလိုချင်တာတွေဟာ လူ့လိုအင်တွေပဲ မဟုတ်လား’
 ‘လူလိုချင်တာတိုင်း လူ့လိုအင်မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘လူ့လိုအင်မဟုတ်တဲ့ လူလိုချင်တာက ဘာတွေလဲ’
 ‘စိတ္တဇလိုချင်မှုတွေပေါ့’
 ‘စိတ္တဇလိုချင်မှုဟာ ဘယ်လိုဟာတွေလဲ’
 ‘တစ်စုံတစ်ရာ သာယာခံစားခံရဖူးတာကိုမှီပြီး အဲသည်လို သာ
 ယာခံစားခံရဖူးတာနဲ့ စိတ်ကူးယဉ် သာယာခံစားစရာတွေ လိုချင်တာပေါ့’
 ‘ခံစားမှု လိုချင်တာလား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ခံစားမှု လိုချင်တာတိုင်း စိတ္တဇလား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘စည်းစိမ်အာဏာတွေ လိုချင်တာ စိတ္တဇပေါ့’
 ‘ခံစားမှုအတွက် လိုချင်တာဆိုလျှင် စိတ္တဇပဲ’
 ‘ခံစားမှုအတွက်မဟုတ်တဲ့ စည်းစိမ်အာဏာလိုချင်တာ ရှိသေး
 လား’
 ‘ရှိတာပေါ့’
 ‘ဘယ်လို လိုချင်တဲ့ စည်းစိမ်အာဏာလဲ’
 ‘ငြိမ်းချမ်းမှုအဆင်တန်ဆာ လက္ခဏာနဲ့ ငြိမ်းချမ်းမှုရဲ့ အသုံးအ
 ဆောင် ပရိက္ခရာဖြစ်တဲ့ စည်းစိမ်အာဏာ လိုချင်မှုတွေပေါ့’
 ‘အဲသည် လိုချင်သူက စည်းစိမ်အာဏာကို မခံစားဘူးလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ခံစားတာပေါ့’
 ‘ခံစားဖို့ လိုချင်တာနဲ့ ဘာထူးလို့လဲ’
 ‘ထူးပါတယ်’
 ‘ထူးပုံပြောပါဦး’
 ‘မကျန်းမာတဲ့အခါ ဆေးသောက်တယ်’
 ‘သောက်တယ်’
 ‘သောက်တဲ့ဆေးက သကြားအုပ်ဆေးဖြစ်လျှင် သောက်တဲ့အခါ
 ချိုတဲ့အရသာ မခံစားဘူးလား’
 ‘ခံစားတယ်’
 ‘ဆေးသောက်တာဟာ ခံစားဖို့လား၊ ရောဂါပျောက်ဖို့လား’
 ‘ပျောက်ဖို့ပဲ’
 ‘ခံစားဖို့မဟုတ်ပေမဲ့ ခံစားတာ သဘောပေါက်ပြီလား’
 ‘ဟုတ်ပါဘုရား’
 ‘လူ့နတ်၊ဗြဟ္မာဖြစ်ဖြစ် လိုချင်တာဟာ ခံစားမှုအတွက်ဖြစ်လျှင်
 စိတ္တဇလိုချင်မှုပဲ’
 ‘စိတ္တဇလိုချင်မှုတွေဟာ လူ့လိုအင်မဟုတ်ဘူးဆိုလျှင် လူ့လိုအင်
 ဖြစ်တဲ့ လိုချင်တာက ဘာလဲ’
 ‘ငြိမ်းချမ်းလွတ်လပ်မှု’
 ‘ဒါပဲလား’
 ‘ဒါပဲ’
 ‘နည်းလှချည်လား’
 ‘အရေအတွက်နဲ့ မပြောရဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာနဲ့ပြောရမလဲ’
 ‘လုံခြုံပြည့်ဝမှု ရှိမရှိနဲ့ပဲ ပြောရမယ်’
 ‘လူလိုအင်တာ သည်တစ်ခုတည်းပဲလား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဒါရှိလျှင် လူ့ဘဝ အလုံးစုံ ပြည့်ဝပြီလား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘စားဝတ်နေရေး၊ ကျန်းမာရေးတွေရော ပြည့်ပြီလား’
 ‘ငြိမ်းချမ်းလွတ်လပ်သူအတွက် ဒါတွေက မပြောပလောက်တာ
 တွေပဲ။ အပယ်က တွေပေါ့’
 ‘ဘယ်လို နားလည်ရမလဲ’
 ‘မလွတ်လပ်၊ မငြိမ်းချမ်းသူတောင် ဒါတွေပြည့်ဝသေးလျှင် လွတ်
 လပ်ငြိမ်းချမ်းနေသူက ဘာပြောစရာလိုသလဲပေါ့’
 ‘ဟုတ်တာပဲ’
 ‘ငြိမ်းချမ်းလွတ်လပ်မှု’-ဟာ လူ့ရဲ့တစ်ခုတည်းသောလိုအပ်ချက်
 တယ်နော်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဒါဆိုလျှင် အဲသည့်လိုအပ် ပြည့်ဝတာဟာ လူ့ရဲ့လိုအပ်ခပ်သိမ်း
 ငြိမ်းတာပဲ ဟုတ်ရဲ့လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘အဲသည်ငြိမ်းချမ်းမှုရဖို့ ဘာလုပ်ရမလဲ၊ လုပ်ပါဦး’
 ‘ဒုက္ခဖြစ်တာ လေ့လာပြီး၊ ဖြစ်ကြောင်း ပယ်နိုင်အောင် လေ့ကျင့်
 စရာတွေ လေ့ကျင့်ရမယ် မဟုတ်လား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တယ်’
 ‘လေ့ကျင့်စရာမသိဘဲ လေ့ကျင့်လို့ဖြစ်မလား’
 ‘မဖြစ်ဘူး’
 ‘လေ့လာသိရှိစရာ ဘာလဲ- မသိဘဲ လေ့လာလို့လည်း ဖြစ်ပါ့မလား’
 ‘မဖြစ်ဘူး’
 ‘ပယ်စရာဘာလည်း မသိဘဲ ပယ်လို့ဖြစ်မလား’
 ‘မဖြစ်ဘူး’
 ‘ရယူစရာဘာလဲမသိဘဲ ရယူချင်ရော ဖြစ်မလား’
 ‘မဖြစ်ဘူး’
 ‘သည်လေးခုသိမှ ဒါတွေရဲ့ သူလုပ်စရာရှိတာတွေလုပ်ပြီးဖြစ်မယ် မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဒါကြောင့် သိတာတစ်ခုတည်း ပေးတာဖြစ်ပေမဲ့ လူ့အတွက် လုံလောက်ပါတယ်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘လူတွေဟာ လူတွေရဲ့ရစရာကို သိတယ်ထင်သလား’
 ‘မသိပါဘူး’
 ‘အခုပဲ လူရစရာဖြစ်တဲ့ လူ့လိုအင်တွေအကြောင်း ပြောခဲ့တယ်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘လိုအင်မဟုတ်တာတွေဟာ စိတ္တဇလိုချင်တာတွေပေါ့။ ဒါတွေကို လူတွေက ရစရာ ထင်နေကြတာ မဟုတ်လား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါတွေရတော့ ပြီးမှာလား’

‘ရလေလို့လေ အိုတစ္ဆေ’-လို့ ရှိတာပဲ ဘုရား’

‘အဲဒါ ရစရာအစစ်အမှန်ဟာ ဘာလို့ပဲ မသိတာ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါမသိတော့ အကျိုးမများဘူးပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘တရားဆိုတာ အကျိုးများတာ ဖြစ်ရမှာမဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါကြောင့် အကျိုးများအောင် ရစရာအစစ်အမှန်သိဖို့ ဟောတာ

ပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ပယ်စရာကိုလည်း လူတွေအမျိုးမျိုး မသိကြဘူးလား’

‘သိကြပါတယ်’

‘ဝက်သားပယ်သူက မပယ်ဘူးလား’

‘ပယ်ပါတယ်’

‘အမဲသားပယ်သူရော မရှိဘူးလား’

‘ရှိပါတယ်’

‘ပြဿဒါး ပယ်သူရော’

‘ရှိပါတယ်’

‘နတ်၊နဂါးပယ်သူက မပယ်ဘူးလား’

‘ပယ်ပါတယ်’

‘ငါ့သူတပါး ပယ်သူလည်း ရှိတယ်မဟုတ်လား’
 ‘ရှိပါတယ်’
 ‘လူတွေပယ်ကြတာတွေက မများဘူးလား’
 ‘များတာပဲ’
 ‘ပယ်စရာတစ်ခုနဲ့ တစ်ခု မတူလို့ ငြင်းခုံကြတာ ရှိသေးလား’
 ‘ရှိပါတယ်’
 ‘အစစ်အမှန်ပယ်စရာဟာ ဘာဖြစ်တယ်ဆိုတာသိဖို့ မလိုဘူး
 လား’
 ‘လိုပါတယ်’
 ‘သင်ခန်းစာယူစရာလည်း သည်လိုပဲ။ ကိုယ်ထင်တာကို သင်ခန်း
 စာ ယူနေကြတာပဲ။ အစစ်အမှန် သင်ခန်းစာယူစရာဆိုတာ ဘာလဲလို့
 သိကြတာ မဟုတ်ဘူး’
 ‘အဲဒါက ဘာလဲ’
 ‘မလွတ်လပ်တာပေါ့’
 ‘ဘာတွေ မလွတ်လပ်တာလဲ’
 ‘ကိုယ့်ကိုယ်နှုတ်နှုတ် လွန်ကျူးမှုတွေဟာ မလွတ်လပ်တာပေါ့’
 ‘ဘယ်လို မလွတ်လပ်တာလဲ’
 ‘ပျက်စီးနေတယ်၊ ကျဆုံးနေတယ်၊ မပိုင်မစိုးဖြစ်နေတယ်၊ သည်
 လို မှတ်သားစရာတွေ ဖြစ်နေတာတွေပေါ့’
 ‘ဒါကို ဘာကြောင့် မလွတ်လပ်ဘူး ပြောရတာလဲ’
 ‘ဒါတွေဖြစ်လျှင် ပတ်ဝန်းကျင်လူတွေနဲ့ ငြိနေတယ်၊ စွန်းနေတယ်၊
 ဒါကြောင့် မလွတ်ဘူးပြောရတာ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်ဟာတွေဟာ ဒုက္ခတွေပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဒုက္ခကလည်း ကိုယ်ထင်ချင်ရာထင်ကြတာပဲ’
 ‘အဲသည်လို သင်ခန်းစာယူစရာမဟုတ်တာ သွားယူစေလို့လည်း
 ကိစ္စပြီးပါ့မလား’
 ‘မပြီးဘူး’
 ‘ဒါကြောင့် ဒါသိဖို့လည်း အရေးကြီးတယ် မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘လေ့ကျင့်ပွားများစရာလည်း လောကမှာ အများကြီးပဲ မဟုတ်
 လား’
 ‘များတယ်’
 ‘ခရစ်ယာန်အကျင့်၊ မူဆလင်အကျင့်၊ ဟိန္ဒူအကျင့် ဘယ်ဂိုဏ်း
 အကျင့်၊ အထက်အကျင့်၊ အောက်အကျင့် စုံနေတာပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဒါတွေ အကုန်ကျင့်လို့ ဖြစ်ပါ့မလား’
 ‘ဘယ်ဖြစ်မလဲ’
 ‘ဘာကျင့်ရမယ်လို့ ဘာနဲ့ရွေးမလဲ’
 ‘မရွေးတတ်စရာပဲ’
 ‘ကျင့်စရာမဟုတ်တာ ကျင့်လို့ရော အကျိုးများမလား’
 ‘မများဘူး’
 ‘သည်တော့ ဒါသိဖို့လည်း မလိုဘူးလား’
 ‘လိုတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လူတွေဟာ အမှန်မကြိုက်ကြဘူးလား’
‘ကြိုက်တယ်’
‘အမှန်ဆိုတာ ဘယ်နှစ်ချက်ရှိသလဲ မေးလျင် ဖြေနိုင်သူ ရှိပါ
မလား’
‘ခဲယဉ်းပါတယ်’
‘တစ်ခုချင်းရဲ့အရကောက်လို့ရော ပြနိုင်ကြပါ့မလား’
‘ဝေးပါသေးရဲ့’
‘အမှန်ဟာ လူတိုင်းရဲ့ အားကိုးရာပဲ မဟုတ်လား’
‘ဟုတ်ပါတယ်’
‘လူတွေရဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး လှုပ်ရှားမှုတွေဟာ သူတို့မှန်တယ်
ထင်ထားတာမှာ လှုပ်ရှားနေကြတာပဲ’
‘ဟုတ်ပါတယ်’
‘လူတွေ အကောင်းအဆိုး အမျိုးမျိုး ကွဲနေတာဟာလည်း အမှန်
အရကောက် လွဲကြလို့ပဲ’
‘ဟုတ်ပါတယ်’
‘သူခိုးဓားပြက ခိုးတာတိုက်တာလည်း မှန်တယ်ထင်လို့ပဲ’
‘ဟုတ်ပါတယ်’
‘ခရစ်ယာန်၊မူဆလင်က ခရစ်ယာန်၊မူဆလင်ကိုးကွယ်တာလည်း
မှန်တယ်ထင်လို့ပဲ’
‘ဗေဒင်၊နတ်၊စုန်း ယုံသူက ယတြာ၊နတ်စာ၊စုန်းစာ လုပ်တာတွေ
လည်း အဲဒါတွေ မှန်တယ်ထင်လို့ပဲ မဟုတ်လား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ရန်ဖြစ်ကြတာ၊ စစ်ခင်းကြတာတွေလည်း ကိုယ့်ဘက်က မှန်
တယ်ထင်လို့ပဲ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အမှန်တွေ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ကွဲလွဲနေလို့ သည်လိုဖြစ်ကြတာ မ
ဟုတ်ဘူးလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လို ကွဲလွဲအောင်လည်း အမှန်တင်ပြသူတွေက အမျိုးမျိုး
ကွဲလွဲကြတယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒဿနဆရာတွေဟာ အမှန်ကောက်ပြသမားတွေ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဗြဟ္မဏတွေက ဣသုရဟာ အမှန်လို့ပြောတယ်။ အဲဒါအမှန်ဆို
ပြီး သိသူတွေက ဟိန္ဒူဘာသာဝင်တွေ ဖြစ်ကြတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ခရစ်ယေရှုက ယေဟိုဝါးဟာ အမှန်လို့ပြောတယ်။ မိုဟာမက်က
အလ္လာဟုဟာ အမှန်လို့ပြောတယ်။ သူတို့နောက်က လူတွေက ခရစ်
ယာန်၊ မူဆလင်တွေ ဖြစ်လာကြတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ကာလမတို့က ရုပ်အခြေအနေအရ ဖြစ်ထွန်းနေတဲ့ သမိုင်းဟာ
အမှန်ဖြစ်တယ် ပြောတယ်။ သမိုင်းရုပ်ရဲ့ အမှန်ကို ဒါအမှန်ပဲ သိသူတွေ
ဟာ ကွန်မြူနစ်တွေ ဖြစ်လာကြတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အယ်လ်ဘတ်ကမူတို့ ယန်းပေါဆတ်တို့က သူတို့ရှေ့က ပြောသွားကြတဲ့ နိရူးတို့ ဒေကားတို့လိုပဲ လူဟာအမှန်ဖြစ်တယ်လို့ ပြောသွားကြတယ်။ အဲဒါအမှန်လို့ သိသူတွေက အိက္ခဆစ်တွေ ဖြစ်လာကြတယ်’
‘ဟုတ်တယ်’

‘နတ်ကတော်တွေ၊ ဘိုးတော်တွေနဲ့ ဗေဒင်ဆရာတွေက နတ်တွေ၊ ဓာတ်တွေ၊ နက္ခတ်တွေဟာ အမှန်တွေဖြစ်တယ် ပြောကြတယ်။ အဲဒါအမှန်ထင်သူတွေက နတ်သမား၊ ဓာတ်သမား၊ နက္ခတ်သမားတွေ ဖြစ်လာကြတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ရုပ်အစိတ်အပိုင်းတွေရဲ့ အနုမြူအထိ ဖြစ်ပျက်သုံးစွဲရတာတွေ သိတဲ့ သိပ္ပံဆရာတွေက ရုပ်တွေဟာ အမှန်တွေဖြစ်တယ်ပြောတယ်။ ဒါသိတဲ့လူတွေက ဓာတုသိပ္ပံသမားတွေ ဖြစ်လာကြတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အိုင်စတိုင်းတို့လို ဒြပ်တွေကို စွမ်းအင်အဖြစ် ပြောင်းလဲတာ မြင်သူတွေက စွမ်းအင်တွေဟာ အမှန်တွေဖြစ်တယ်လို့ပြောတယ်။ ဒါကို မှန်တယ်သိသူတွေက နှိုင်းရမေ့လက်ခံသူတွေ ဖြစ်လာတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်လို အမှန်မြင်သူ ဒဿနဆရာတွေ ကွဲပြားတော့ သူတို့ နောက်က လိုက်သူတွေလည်း ကွဲကြပြီး လူသားတွေ အစုတွေကွဲပြီး ငြင်းကြခုံကြ ပဋိပက္ခဖြစ်ကြတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်အမှန်တွေဟာ လူ့အတွက် ငြင်းခုံမှုကို မဖြစ်စေတဲ့ အမှန်
 တရား ဟုတ်ကဲ့လား’
 ‘မဟုတ်ဘူး’
 ‘လူ့ရဲ့အလုံးစုံ ပြည့်ဝတဲ့ လွတ်မြောက်ငြိမ်းချမ်းမှုကိုရော သယ်ပိုး
 ပေးတဲ့ အမှန်တရား ဟုတ်ရဲ့လား’
 ‘မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ဗုဒ္ဓဘာသာကဖော်ပေးတဲ့ အမှန်တရားဟာ ဒုက္ခဖြစ်ရာ၊ ဖြစ်
 ကြောင်းနဲ့ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း အမှန်ဖြစ်တယ်’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သည်အမှန်ဟာ ဘယ်သူ့ငြင်းခုံမှု ခံရစရာ ရှိသလဲ’
 ‘နည်းနည်းချဲ့ပြီး ရှင်းပေးပါဦး’
 ‘ဗုဒ္ဓဘာသာကပြောတဲ့ ဒုက္ခဖြစ်ရာအမှန်ကို ဘယ်သူကလက်မခံ
 ဘဲ ငြင်းဆန်မလဲ’
 ‘ကိုယ့် ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံး လွန်ကျူးမှုတွေနဲ့ ကျဆုံးပျက်စီး၊အနှစ်
 မဲ့နေတဲ့ အဖြစ်တွေဟာ ဒုက္ခဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူးလို့ ဘယ်သူမှ ငြင်းမှာ
 မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘အဲဒါတွေကို သဘောကျပြီး ပြုလုပ်လိုနေတာတွေဟာ ဒုက္ခ
 ဖြစ်ကြောင်း အနှစ်လို့ ပြောချက်ကိုရော ဘယ်သူငြင်းမှာလဲ’
 ‘မရှိပါဘူး’
 ‘ဒါတွေ မရှိတာဟာ လူ့လွတ်မြောက်ငြိမ်းမှုအမှန်ဆိုတာရော
 ဘယ်သူငြင်းမှာလဲ’
 ‘မရှိပါဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်လိုငြိမ်းဖို့ ဒုက္ခဖြစ်ရာတွေကို အမှန်အတိုင်းမြင်အောင်
ကြည့်တာဟာ ဒုက္ခငြိမ်းကြောင်းအမှန်ဖြစ်တယ်-ဆိုတာကိုရော ဘယ်သူ
ငြင်းမှလဲ’

‘မရှိနိုင်ပါဘူး’

‘ဒါတွေဟာ ဘယ်သူမှ ကျေပျက်အောင် မလုပ်နိုင်တာသာ မ
ဟုတ်ဘူး။ ဒါတွေဟာ လူ့အကျိုးကို တကယ်ငြိမ်းချမ်းလွတ်မြောက်အောင်
မသယ်ပိုးနိုင်ဘူးလား’

‘သယ်ပိုးနိုင်တာပဲ’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ သည်အမှန်ကို ခံယူတဲ့အတွက် လူတွေ အုပ်စုကွဲ
စရာ ရှိသလား’

‘ငြင်းခုံစရာတွေရော ရှိသလား’

‘မရှိပါဘူး’

‘သည်အမှန်ဟာ တခြားအမှန်လက်ခံသူတစ်ဦးဦးရဲ့ အမှန်နဲ့ ပဋိ
ပက္ခရှိသလား’

‘မရှိပါဘူး’

‘တခြားအမှန်လက်ခံသူ တစ်ဦးဦးက သူတို့အမှန် တည်ဆောက်
တဲ့အခါ အဲသည်အမှန် ဖြစ်မြောက်လာဖို့ သည်အမှန်ကို တိုက်ခိုက်ချေ
ဖျက်ပစ်ဖို့ လုပ်စရာရှိသလား’

‘သည်လိုလည်း မရှိပါဘူး’

‘သည်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာကပြောတဲ့ အမှန်တရားဟာ အလုံးစုံပြီး
ပြည့်စုံတဲ့အရာ ဖြစ်မနေဘူးလား’

‘ဖြစ်နေပါတယ်’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာက ဒါကလေးသိဖို့ တစ်ခုတည်းပဲပြောပါတယ်။ ဒါ
ပေမဲ့ သည်ပြောချက်ဟာ လူ့အတွက် လုံလောက်တယ်မဟုတ်လား’
‘ဟုတ်ပါတယ်’
‘ဒါဆိုလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာဆီက ဒါကလေးကိုပဲ ရအောင်ယူကြပါလို့
ပြောရမယ်’
‘ဟုတ်ပါတယ်’
‘ဒါကလေးရလျှင် နိုင်ငံရေး၊စီးပွားရေး၊ပညာရေး၊လူမှုရေး အစစ
တွေ ကောင်းလာပါလိမ့်မယ်’
‘ဘယ်လိုဆက်စပ်မလဲ ဘုရား’
‘သည်အမှန်သိသူဟာ အားလုံးကိုသိနိုင်သူ ဖြစ်လာလို့ပဲ’
‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘အသိစိတ်(ဦးနှောက်)ထဲမှာ ဗရုတ်သုက္ခ(အစွဲ)တွေက ပိတ်ဆို့
ထားတာ မရှိတော့လို့ပဲ’
‘ဗရုတ်သုက္ခအစွဲတွေဆိုတာက ဘယ်လိုဟာတွေလဲ ဘုရား’
‘မသိနိုးနားတုန်းက တွေ့ကြုံခံစားရတဲ့အရာတွေကို အသိငယ်တဲ့
အလျှောက် အလွဲလွဲအမှားမှား သိမြင်မှတ်သား ခံစားထားတာတွေပေါ့’
‘အဲဒါတွေက ပြီးခဲ့ပြီမဟုတ်လား ဘုရား’
‘အဲဒါတွေက ဖျက်မပစ်လျှင် မပျက်ဘဲ လူရဲ့တွေးတော ဆင်ခြင်
မှုမှာ အချက်အလက်တွေအဖြစ် ပါဝင်စွက်ဖက်နေတယ်’
‘ဒါတွေက အသိမှန်အတွက် အပိတ်အဆို့တွေပေါ့’
‘ဟုတ်တယ်-အသိမှန်ရသူဟာ ဒါတွေဖယ်ပြီးပြီဖြစ်လို့ အစစတွေ
မှာ အမှန်ရအောင် တွေးခေါ်သိမြင်နိုင်တယ်။ သိမြင်ရတဲ့ပုံတွေဟာ ပုံ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

သေတွေမဟုတ်ဘဲ သရီးဒီ(Three dimension)ပုံတွေလို ဖြစ်လာမယ်’
 ‘အဲဒါ နည်းနည်းပေါ်အောင် ပြောပါဦးဘုရား’
 ‘ပုံစံထုတ်ကြည့်မယ်’
 ‘လုပ်ပါ ဘုရား’
 ‘နိုင်ငံတော်နဲ့ နယ်ပယ်မြို့ရွာတွေ ဆိုပါတော့’
 ‘ဘာပြုသလဲ ဘုရား’
 ‘အကောင်ပလောင်တွေအဖြစ် သက်ဝင်ရှင်သန် လှုပ်ရှားလာ
 လိမ့်မယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘အဲဒါတွေဟာ အကောင်တွေပဲ’
 ‘သက်မဲ့တွေ မဟုတ်ဘူးလား’
 ‘မဟုတ်ဘူး’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘မြို့ရွာဆိုတဲ့ ဆဲလ်(cell)တွေနဲ့ ရှင်သန်နေတဲ့ အကောင်ဟာ
 နိုင်ငံတော်ပဲ’
 ‘အသင်းအဖွဲ့တွေလည်း သည်လိုပဲလား’
 ‘အသင်းဝင်တွေဟာ အသင်းအဖွဲ့ဆိုတဲ့ အကောင်ရဲ့ဆဲလ်တွေ
 ပဲ’
 ‘တစ်မြို့တစ်ရွာတစ်သင်းဆိုတာတွေဟာ တကောင်ပဲပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘တစ်နိုင်ငံ တစ်သင်းတစ်ဖွဲ့ဆိုတာတွေဟာ အကောင်ကြီးတွေ
 ဖြစ်တယ်-ဆိုလျှင် သည်အကောင်ကြီးတွေဟာ လူကို ကူညီနိုင်၊ နှောင့်

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ယှက်နိုင်မှာပေါ့နော်’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘ဒါဆိုတော့ ကြောက်ရွံ့ရုံရှိသေစရာပဲ’

‘ဒါ-တကယ်ဖြစ်တယ် မသိတော့ ခလေးဟာ မြွေကင်းစတဲ့ အန္တရာယ်တွေ မကြောက်မရွံ့မရိုသေသလိုဖြစ်ပြီး အန္တရာယ်ရကြတာ ဖြစ်တယ်’

‘သည်လိုလား’

‘ဒါလောက်တောင်မကဘူး’

‘ပြောပါဦး’

သည်-အိုးတွေ၊ဖျာတွေ၊သံတိုင်တွေလည်း သက်ရှိတွေဖြစ်တယ်’

‘သက်ရှိဆို လှုပ်နိုင်တယ်မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဒါတွေက လှုပ်လို့လား’

‘လှုပ်တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ဖျာမရိုသေလို့ ချိုးပစ်လျင် ဖျာက ကြမ်းပေါ်အိပ်ရအောင် ပြုစား

မှာပဲ’

‘ဖျာရိုသေလျင်တော့ ဘယ်လိုမ,စ မှာလဲ’

‘ကြမ်းပေါ်မအိပ်ရအောင် မ,စ မှာပေါ့’

‘သံတိုင်တွေက ဘယ်လိုလဲ’

‘တို့ကို မပြေးနိုင်အောင် စောင့်ပေးနေတယ်လေ’

‘အား-ဘုရား’

၁၀၆။ မန္တလေး တွဲဘက်ထောင်သုံးဆောင်၌ ပုသိမ်ကြီးရုံးမှ
တရားသူကြီးများ တရားခွင်တွင် မန္တလေးတိုင်း လက်ထောက်
သာသနာရေးမှူးအား ရှင်ဉာဏပြောသော ပဋိဝေဓ စကား

‘တိုင်းသာသနာရေး လက်ထောက်ကြီးဟာ သာသနာရေးလုပ်
ငန်း လုပ်နေသူဖြစ်လို့ သာသနာရေးနဲ့စပ်ပြီးဖြစ်တဲ့ လုပ်ငန်းမှာ အမှန်သိ
နိုင်၊မသိနိုင် ပေါ်လွင်အောင် နည်းနည်းမေးပါမယ်’

‘မေးပါ’

‘တိုင်းလက်ထောက် သာသနာရေးမှူးကြီးဟာ အရိယာ ဖြစ်ပြီ
လား၊ မဖြစ်သေးဘူးလား’

‘မဖြစ်သေးပါဘူး’

‘သည်လိုဆိုလျှင် တိုင်းလက်ထောက် သာသနာရေးမှူးကြီးဟာ
ပုထုဇဉ်ဖြစ်တယ်လို့ ဝန်ခံမှာပေါ့’

‘ဝန်ခံပါတယ်’

‘ပုထုဇဉ်ဟာ ဒိဋ္ဌိပြုတ်ပြီလား၊ မပြုတ်သေးဘူးလားဆိုတာ သာ
သနာရေးမှူးကြီး သိပါသလား’

‘သိပါတယ်။ မပြုတ်သေးပါဘူး’

‘ဒိဋ္ဌိပြုတ်တယ်ဆိုတာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမရှိတာရဲ့ နာမည် ဟုတ်ပါသလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟာ သမ္မာဒိဋ္ဌိရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဟုတ်ပါရဲ့လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဘာသာလား၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘာသာလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သမ္မာဒိဋ္ဌိဘာသာပါ’

‘သည်လိုဆိုတော့ တိုင်းလက်ထောက်သာသနာရေးမှူးကြီးဟာ
ဗုဒ္ဓဘာသာ ဟုတ်ပါ့မလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ လောကီသမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်လို့ပါ’

‘သာသနာရေးမှူးကြီးဟာ ကိုယ့်သာသနာကို တော်တော် အ
ကောင်းထင်ပုံ ရပါတယ်၊ အဲဒါ မှန်၊မမှန်သိရအောင် နည်းနည်းမေးပါ
မယ်’

‘မေးပါ’

‘သည်သာသနာမှာ ဘုန်းကြီးအရေအတွက် ဘယ်လောက်ရှိပါ
သလဲ’

‘တစ်သိန်းကျော်လောက် ရှိပါတယ်’

‘ဘုန်းကြီးတွေ ဘာလုပ်ငန်းတွေ လုပ်နေကြပါသလဲ’

‘အများအားဖြင့် ပရိယတ်သင်ယူ၊ပို့ချ လုပ်နေကြပါတယ်။ ပဋိ
ပတ်ကျင့်သူတွေလည်း ကျင့်နေကြပါတယ်’

‘ပရိယတ်ဟာ ပဋိပတ်ကျင့်ဖို့လမ်းညွှန်ဆိုတာ ဟုတ်ပါသလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ပဋိပတ်ဟာ ပဋိဝေဓဖြစ်ဖို့ ဖြည့်ကျင့်ရတာ ဟုတ်ပါသလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လိုဆိုလျင် ဗမာပြည်မှာ ဘုန်းကြီး ငါးသောင်းကျော်
လောက်က ပဋိဝေဓ ရပြီ ပြောနိုင်ကြတယ်လို့ ကြားဖူးပါသလား’

‘မကြားဖူးပါဘူး’

‘ဘုန်းကြီးတစ်သောင်းလောက်က ပြောတာရော ကြားဖူးပါသလား’

‘မကြားဖူးပါဘူး’

‘သည်လိုဆို ဘုန်းကြီးငါးထောင်လောက်က ပြောနိုင်စရာပဲ။ ဒါများ ကြားဖူးသလား’

‘မကြားဖူးပါဘူး’

‘ဘုန်းကြီးတစ်ထောင်လောက်ပြောတာတော့ ကြားဖူးမလားပဲ’

‘မကြားဖူးပါဘူး’

‘ဘုန်းကြီးငါးရာလောက်က ပြောတာများ ကြားဖူးပါသလား’

‘မကြားဖူးပါဘူး’

‘ဘုန်းကြီးတစ်ရာလောက်ကတော့ ပြောမှာပေါ့။ အဲဒါ ကြားဖူးပါသလား’

‘အဲဒါလည်း မကြားဖူးပါဘူး’

‘ဘုန်းကြီးငါးဆယ်က ပြောတာများ ကြားဖူးပါသလား’

‘မကြားဖူးပါဘူး’

‘ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက ပြောတာလောက်တော့ ကြားဖူးမလား’

‘ဒါလည်း မကြားဖူးပါဘူး’

‘တစ်ပါးက ပြောတာတောင် မကြားဖူးဘူး ဖြစ်နေသလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်သာသနာဟာ မြန်မာပြည်မှာ နှစ်ပေါင်းကိုးရာကျော်က တစ်ထောင်နီးထိ ကြာခဲ့ပြီဆိုတာ အမှန်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်လောက် အချိန်အတွင်းမှာ ဘုန်းကြီးတွေဟာ ရေတွက်
မလွယ်အောင် မများနိုင်ဘူးလား’

‘များနိုင်ပါတယ်’

‘ဘုန်းကြီးတွေလည်း သည်ပရိယတ်တွေ သင်ကြားမှာပဲ မဟုတ်
ပါလား’

‘သင်မှာပါ’

‘သည်ဘုန်းကြီးတွေလည်း သည်ပဋိဝေဓကို ရပြီလို့ ဘယ်သူ့ပြော
သံမှ သာသနာရေးမှူးကြီး မယ်မယ်ရရ မကြား၊မတွေ့ဖူးဘူး မဟုတ်ပါ
လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လိုဆိုလျှင် သည်သာသနာဟာ အလုပ်ဖြစ်တဲ့ သာသနာ
လား၊ အလုပ်မဖြစ်တဲ့ သာသနာလားမေးလျှင် သာသနာရေးမှူးကြီး
ဘယ်လိုဖြေမလဲ’

‘တရားသူကြီးခင်ဗျား၊ ဒါတွေဟာ အမှုနဲ့မဆိုင်ပါဘူး၊ ဒါကြောင့်
ဒါတွေမမေးစေချင်ပါဘူး’

‘ဒါ-အမှုနဲ့ဆိုင်ပါတယ်၊ သည်သာသနာရဲ့ အတိမ်အနက်နဲ့စပ်ပြီး
ပေါ်လွင်မှုဆိုင်ရာ ထွက်ဆိုချက် သက်သေဖြစ်မှာဖို့ပဲ’

၁၀၇။ မန္တလေး မြောက်ပြင်သပိတ်ကန်း ဦးသိန်းမောင်အိမ်၌
ဒကာကြီးဦးဝင်းမောင်နှင့် မိတ်ဆွေများအား ရှင်ဉာဏပြောသော
အရည်းကျေးဇူးစကား

‘အရည်းကျေးဇူး’-ဆိုတဲ့စာတမ်းကလေးတစ်စောင် ချစ်ဦးညိုဆီ
ပို့ခဲ့သေးတယ်’

‘ရဲဘက်စခန်းတုန်းက ပို့တာလားဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ချစ်ဦးညိုဆီ ဘာအတွက်ပို့တာလဲ ဘုရား’

‘သူက စရိုက်မှန် ဝတ္ထုရေးတတ်သူဆိုတော့ ပြန်ရေးချင်စိတ်ပေါ်
ပြီး ရေးအောင်လို့ပဲ’

‘အရည်းကျေးဇူး-က နာမည်လား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘာဆိုလိုတာလဲ ဘုရား’

‘ပုဂံအရည်းကြီးတွေဟာ သည်နေ့ ဗမာတွေရဲ့ ကျေးဇူးရှင်တွေ
ဖြစ်တယ်။ ကျေးဇူးရှင်မှန်း ဗမာတွေမသိကြဘူး။ မသိတော့ ကျေးစွပ်ကြ
တယ်’

‘ဘယ်လို ကျေးစွပ်ကြတာလဲ ဘုရား’

‘အရည်းကြီးတွေလိုပဲဆိုပြီး ကဲ့ရဲ့စရာကို ခိုင်းနှိုင်းရာမှာ၊ မှားသွား
တဲ့အထိ အရည်းတွေကို အသုံးပြုကြတာပဲ’

‘ဆဲဆိုတဲ့စကားလုံး ဖြစ်နေတာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သူတို့က ဘယ်လိုကျေးဇူးရှိတာလဲ ဘုရား၊ အဲဒါ လုပ်ပါဦး’
 ‘ပဌမ၊ အရည်းကြီးကို အနက်ဖွင့်ပေးတယ်’
 ‘သူ့အနက် အဓိပ္ပါယ်က ဘာလဲ ဘုရား’
 ‘အရိယာကြီးပဲ’
 ‘သူများတွေ သည်လိုပဲဖွင့်သလား’
 ‘မဖွင့်ဘူး’
 ‘ဆရာတော်က ဘာကြောင့် သည်လိုဖွင့်တာလဲ’
 ‘သူတို့အဖွင့် မှားတာသိလို့ပဲ’
 ‘သူတို့က ဘယ်လိုဖွင့်လို့လဲ’
 ‘အာရညက’-ပုဒ်က လာတယ်။ အဓိပ္ပါယ်က တောရပုဂ္ဂိုလ်ကြီး
 ပေါ့’
 ‘အဲဒါ ဘယ်လိုမှားတာလဲ ဘုရား’
 ‘သူတို့က ‘အာရညကဝါသီ’-တွေမှ မဟုတ်တာပဲ’
 ‘ဘာဝါသီ-တွေလဲ ဘုရား’
 ‘လူတောတိုးပြီး လူ့အမှုကိစ္စခပ်သိမ်းမှာ ဘုရား၊တရားက ဦး
 ဆောင်လမ်းညွှန်မယ်-ဆိုတဲ့ ဝါဒပဲ’
 ‘ဒါက ဘယ်လိုသိရတာလဲ ဘုရား’
 ‘အရည်းကြီးတွေက မဟာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းကြီးတွေပဲ’
 ‘မဟာယာနတွေရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က ဒါဖြစ်လို့လား’
 ‘ဟုတ်တယ်-သူတို့က သာသနာကို တောထဲက လူလက်တစ်
 ဆုပ်ထဲမှာပဲ တိမ်မြုပ်မနေ စေချင်သူတွေပဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါကြောင့် အရည်းကြီးကို အာရညက ဖွင့်တာမှားကြောင်း သိတာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အရည်းက အရိယာကြီး ဘယ်လိုဖြစ်လာတာလဲ ဘုရား’

‘အရိယာပုဒ်ဟာ အရိယံ၊အရဲ၊အရည်း သည်အသံတွေ ပြောင်း ပိုင်ခွင့် ရှိတာတွေပဲ’

‘ဒါကြောင့် အရည်းဟာ အရိယာပုဒ်ကလာတာ သိတာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သူတို့ဟာ ဗမာတွေရဲ့ ကျေးဇူးရှင်က ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ’

‘ဗမာဟာ ပုဂံမှာ အရည်းကျောင်းတော်တွေမှာ ပညာရင်နို့တွေ သောက်စို့ကြရတယ်’

‘အရည်းကျောင်းက ဘာတွေသင်ပေးသတဲ့လဲ ဘုရား’

‘အစုံအစေ့ပဲ’

‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’

‘အဋ္ဌာရသသိပ္ပတွေပေါ့’

‘ဆင်စီး၊မြင်းစီး၊ဓားခုတ်၊လှံထိုးကအစ က၊မှု၊ဆိုမှု၊အုပ်ချုပ်စီမံမှု၊ စစ်ချီစစ်တက်၊ ဆေးဝါး၊စာပေ သည်လိုဟာတွေလား’

‘ဒါပေါ့’

‘အဲသည်ခေတ် ဗမာလူတွေဟာ အတော်ကလေး ချွန်ကြပုံပဲ’

‘ညောင်ဦးဖီး၊ ငထွေးရူး၊ ငလုံးလက်ဖယ်၊ ငကျန်ရစ်။ သည်သူ တွေဟာ ဘယ်ကပညာ ရမလဲ။ ဗမာတွေဟာ ရှေးအခါက နွားခြေရာ ကွက်လို ကွက်ကွက်ကလေးတွေမှာ နေခဲ့ပုံပါပဲ။ အခု-အနော်ရထာဟာ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

သထုံကိုသွားတိုက်တယ်။ ရှမ်း၊ ကချင်၊ ချင်း-ဒါတွေပါ အင်ပါယာကြီး
တစ်ခုဖြစ်အောင် အစွမ်းထက်တာတွေ တွေ့ရတယ်’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘သည်နေ့ မြန်မာနယ်နိမိတ်ဟာ အနော်ရထာရဲ့ နယ်နိမိတ်ပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အနော်ရထာဟာ သည်နယ်နိမိတ်ရှိတဲ့ အင်ပါယာကို ဘယ်က
ပညာနဲ့ တည်ဆောက်သလဲ-မေးလျှင် အရည်းကျောင်းတော်ကလွဲလို့ ဖြေ
စရာမရှိဘူး’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘ဒါဆိုလျှင် သည်နေ့မြန်မာနယ်နိမိတ်ဟာ အရည်းပညာနဲ့ တည်
ဆောက်လို့ ရခဲ့တဲ့ နယ်နိမိတ်ပေါ့’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘သည်တော့ အရည်းဟာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်တယ်ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါကို ကျေးဇူးမတင်ချင်လျှင် နေရမယ်။ မြန်မာနိုင်ငံက အရည်း
တွေကို ကျေးတော့ မစွပ်သင့်ကြဘူး မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လိုကျေးစွပ်လျှင် ကိုယ့်ဂုဏ်ကို ဖျက်သလို သိတတ်သူတွေ
ရဲ့ အလယ်မှာ ရှက်ဖွယ်ဖြစ်မှာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လိုမဖြစ်အောင်လို့ သည်စာရေးလိုက်တာပဲ’

‘ကျေးဇူးက ဒါပဲလား ဘုရား’

‘ကျေးဇူးကတော့ ဒါပဲဖော်နိုင်တယ်။ တင်နေကြတဲ့အပြစ်တွေကို အပြစ်မရှိတာတော့ အတော်ကလေး ပြောလိုက်ပါတယ်’

‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’

‘အရည်းတွေ ဆံပင်လက်နှစ်သစ်ထားတာတွေ၊ သင်္ကန်း-မဲရေ နှစ်ဆိုးတာတွေ၊ အတီးအမှုတ် သင်ကြားတာတွေ၊ ဆေးဝါးမန္တန်ကိုးတာ တွေ၊ ပန်းဦးလွတ် ပူဇော်ခံတာတွေ ဒါတွေပါပဲ’

‘အဲဒါတွေမှာ အရည်းတွေဟာ အပြစ်မရှိဘူးလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဆံပင်လက်နှစ်သစ်ထားတာ အပြစ်မရှိဘူးလား။ ဘုန်းကြီးက ဆံပင်လက်နှစ်သစ်ထားလျှင် တပည့်တော်တို့ ဗိုလ်ကေထက် ရှည်နေမှာ ပေါ့ ဘုရား’

‘ရှည်ချင် ရှည်ပါစေလား’

‘ရှည်လျှင် ဝိနည်းက ဦးပြည်းကတုံး ထားရမယ်ဆိုတာပဲ။ ဝိနည်း မစောင့်တာ အပြစ်ပေါ့’

‘ဝိနည်းချိုးဖောက်လျင်တော့ အပြစ်ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ အဲဒါ ဝိနည်း မချိုးပါဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ဘုရားက ဆံပင်ကို နှစ်လ(သို့မဟုတ်) လက်နှစ်သစ်အထိ ထား ပိုင်ခွင့်ရှိတယ်လို့ ပညတ်ချက်ရှိတာပဲ’

‘ဪ-သည်လိုလား ဘုရား’

‘အခုခေတ်ကသာ အလှလူပြီး ခုနှစ်ရက်တစ်ကြိမ် ပြောင်နေ အောင် လုပ်ကြတာပါ’

‘ဘုရားက သည်လိုလုပ်ဖို့ပြောတာ မဟုတ်ဘူးပေါ့’

‘မဟုတ်ပါဘူး။ အရည်းတွေလည်း ဆံပင်ထားပုံဟာ ဘုရား ပညတ်ပုံအတိုင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ထေရဝါဒကတုံးနဲ့ မညီလို့ သရော်ကြတာ သာ ဖြစ်ပါတယ်’

‘ဝိနည်းခွင့်ပြုချက်နဲ့ ညီတယ်ဆိုတော့ သည်အချက်အရ အရည်း တွေအပေါ် အပြစ်တင်တာဟာ လွန်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သင်္ကန်း မဲရေနှစ်ဆိုးတယ်ဆိုတာကတော့ ဝိနည်းနဲ့ဆန့်ကျင်မှာ ပေါ့ ဘုရား’

‘မဆန့်ကျင်ပါဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ဘုရားက သင်္ကန်းအရောင်သုံးမျိုး တစ်မျိုးမျိုးယူနိုင်ကြောင်း ပညတ်ခဲ့တာပဲ’

‘ဘာအရောင်တွေလဲ ဘုရား’

‘အပြာရောင်၊ အညိုရောင်၊ အနက်ရောင်ပဲ’

‘အဲဒါ ဘယ်မှာလာလို့လဲ’

‘ပါတိမောက်မှာပါပဲ’

‘တပည့်တော်လည်း ဘုန်းကြီးဝါ အတော်ရခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါ မတွေ့မိပါလား ဘုရား’

‘အသိမှားလို့ပါ’

‘ဘယ်လို အသိမှားတာလဲ ဘုရား’

‘ဗိန္ဒုထိုးစရာလို့ မှားတာ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ပါဠိရင်းထဲမှာ ဗိန္ဒုနဲ့စပ်လို့ အငွေ့တောင်မပါဘူး’

‘အဲသည်ပါဠိက ဘာတဲ့လဲ ဘုရား’

‘နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ စီဝရလာဘေန တိဏ္ဍံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာနံ
အညတြံဒုဗ္ဗဏ္ဏ ကရဏံ အာဒါတဗ္ဗံ၊ နိလံဝါ ကဒ္ဒမံဝါ ကာဠသမံဝါ
အနာဒါစေ ဘိက္ခု ပါစိတ္တိယံ’

‘အဓိပ္ပါယ်ပြန်ပါဦး ဘုရား’

‘သင်္ကန်းသစ်ရတဲ့ ရဟန်းဟာ သင်္ကန်းကို အဆင်းပျက်အောင်
ပြုခြင်းကို ယူရမယ်။ အပြာရောင်၊ အညိုရောင်၊ အနက် အဆင်းပျက်ပြု
ခြင်းသုံးမျိုး တစ်မျိုးမျိုးယူရမယ်။ မယူတဲ့ရဟန်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်ရ
မယ်ပဲ’

‘ဒါဆိုတော့ ဗိန္ဒုထိုးတာမပါဘူးပဲ’

‘ဗိန္ဒုထိုးတာက မသိလို့ စတိလုပ်တာပဲ’

‘တကယ်က သင်္ကန်းအဆိုးခိုင်းတာ ပေါ်လွင်နေတာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်-ဆိုးနိုင်တဲ့အရောင် သုံးမျိုးပဲ’

‘ထေရဝါဒအနွယ်အဆက် ဘုန်းကြီးတွေဟာ အညိုရောင်နဲ့ သ
င်္ကန်းအဆင်း ဖျက်တာကို ယူခဲ့ကြပုံရှိပါတယ်’

‘ဟုတ်တယ်-ဗမာတွေအနေနဲ့ သင်္ကန်းဆိုတာ သည်တစ်ရောင်
တည်း ရှိတယ် မှတ်နေတာပဲ’

‘ဗိန္ဒုထိုးတဲ့ စနစ်ဟာ သည်လိုမသိရာက လုပ်တာပဲဖြစ်ရမှာပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့ သည်လိုပြောနိုင်တာလဲ’

‘လုပ်ရပ်နဲ့ စာအရှိနဲ့ ကွာနေတာကြည့်ပြီး သိနိုင်တာပဲ’

‘ဘုရားသင်္ကန်းရဲ့ အရောင်ဟာ အညိုရောင်ပဲဖြစ်မယ် မဟုတ်လား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ဘုရားက အရောင်သုံးမျိုး တစ်မျိုးမျိုးနဲ့ အရောင်ဖျက်ရမယ်လို့ ပညတ်ခဲ့တာဆိုတော့ သူလည်း သည်သုံးမျိုးထဲက တစ်မျိုးမျိုး ဖြစ်နိုင်တာပဲ’

‘ဘုရားသင်္ကန်းဟာ ဘာအရောင်ဆိုတာ၊ စာထဲမှာ သက်သေပြုလောက်တာ မတွေ့ဘူးလား’

‘မတွေ့ဘူး။ နောက်နောင် စာတွေမှာပဲ တွေ့ရမယ်။ နောက်နောင် စာတွေမှာ အညိုရောင်ဆိုတာက သူတို့က အညိုရောင်ဝတ်နေလို့ အညိုရောင်လို့ မှတ်ယူတာဖြစ်မှာပဲ။ အပြာရောင်ဝတ်လျှင် ဘုရားသင်္ကန်းလည်း အပြာရောင်ပြောမှာပဲ’

‘ကိုယ်ဝတ်တာနဲ့ မှန်းကြည့်ရတယ်ပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အပြာရောင်ဝတ်တဲ့သူက ရှိလို့လား’

‘ရှိတာပဲ’

‘ဘယ်သူတွေလဲ’

‘ကိုးရီးယားရဟန်းတွေပဲ။ တရုပ်တွေလည်း တစ်ချို့က အပြာရောင်ဝတ်တယ်။ တရုပ်ဘိက္ခုနီတွေဆို အပြာရောင်ပဲ ဝတ်တာပဲ’

‘အနက်ရောင်ဝတ်တဲ့ ဘုန်းကြီးရော ရှိသလား’

‘ရှိနိုင်တန်ရာတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်မျက်စေ့က သိပ်မကျယ်တော့ အတတ်မသိဘူး။ အပြာရောင်ဝတ်တဲ့ ဘုန်းကြီးရှိတာ သိတာတောင်

မနေ့တစ်နေ့ကမှပဲ’

‘ဘယ်လိုကြောင့် သိတာလဲ’

‘မေ့ဝိဟာရီတို့က အပြာရောင်ဝတ်ထားတော့ တရုပ်သိုင်းကား
တွေထဲက ဘုန်းကြီးတွေလိုပဲလို့ မြင်ဖူးသူတစ်ယောက်က ပြောတယ်။
အရောင်တူတာ ပြောမယ်မထင်ဘူး။ သဏ္ဌာန်တူတာ ပြောသလားထင်
တာ။ အသေအချာပြောတော့ အရောင်တူတာကို ပြောနေတယ်လို့ သိရ
တယ်’

‘သည်လိုဆိုတော့ ပုဂံအရည်းတွေ သင်္ကန်းအပြာတွေဝတ်တာ
ဟာ အလှအတွက် လော်မာတာမဟုတ်ဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘သူတို့ ဆရာစဉ်သမားဆက် နည်းလမ်းနဲ့ စည်းကမ်းနဲ့အညီ
လုပ်တာတွေပဲပေါ့’

‘ဘုရားရဲ့ ဝိနည်းခွင့်ပြုချက်အတွင်းထဲကပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်-ဒါကြောင့် သင်္ကန်းက မဲရေနစ်ဆိုပြီး ကဲ့ရဲ့ပြောင်
လှောင်တာတွေဟာ ကျေးဇူးရှင်မှန်း မသိတာ မကဘဲ ကျေးစွပ်ပြီး မဟုတ်
မတရား ဆဲဆိုရာရောက်တယ်’

‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’

‘အရည်းတွေဟာ အတီးအမှုတ်၊ အကအခုန်တွေ လိုက်စားကြ
တယ် ဆိုတာလည်း သူတို့ကို ဂုဏ်ဖျက်စကားတစ်ခုအဖြစ် ပြောကြတယ်’

‘အတီးအမှုတ်၊ အကအခုန်တွေက ဘုရားခွင့်မပြုဘူး မဟုတ်
လား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်၊ အခု သည်လိုပဲ သိနေကြတယ်’

‘ဒါ အမှန်ပဲမဟုတ်လား ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်မှန်မလဲ’
 ‘ဘာပြုလို့လဲ ဘုရား’
 ‘ဘုန်းကြီးတွေ ဒါတွေကိုမလုပ်ရဘူးလို့ မပြောပါဘူး’
 ‘ဒါနဲ့စပ်ပြီး ဘယ်လိုပြောတာလဲ’
 ‘ကြည့်ဖို့ မသွားရဘူးလို့သာ ပြောတာပါ’
 ‘မသွားရဘူးဆိုတာ မကြည့်ရဘူးနဲ့ အတူပဲမဟုတ်လား ဘုရား’
 ‘မတူပါဘူး’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘ပွဲလမ်းထဲ ဘုန်းကြီးတွေ မဝင်စေချင်လို့ တားတာပဲ။ ကျောင်းမှာ
 လာကလျင် ဒါမှမဟုတ် ကိုယ်ရောက်တဲ့နေရာရဲ့ မြင်ကွင်းမှာ တီးမှုတ်
 ကဆိုလုပ်မယ်ဆိုလျှင် ကြည့်ရှု နားထောင်ခွင့်ရှိတာပဲ’
 ‘တပည့်တော်တို့လူတွေ ရှစ်ပါးသီလဆောက်တည်လျှင်တောင်
 တီးမှုတ်ကဆို မလုပ်ရဘူး မဟုတ်လား’
 ‘သည်လို မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘လုပ်နိုင်သလား’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ အဲဒါ ပါဠိကိုပြန်ကြည့်ပါလား’
 ‘ဘာပါလို့လဲ ဘုရား’
 ‘နစ္စဂီတ ဝါဒိတ ဝိသုက ဒဿန-လို့ ပါနေတယ်မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘အဲသည်မှာ ‘ဝိသုက’-ဆိုတဲ့ ပုဒ်ကလေးဟာ ‘အညောင့်-’ဆိုတဲ့
 အနက်အဓိပ္ပါယ် ရှိတာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲသည်ပုဒ်ဟာ ပုဒ်တိုင်းနဲ့စပ်ရမှာတွေပဲ။ ဝိသုကနစ္စ၊ ဝိသုက
ဂီတ၊ ဝိသုကဝါဒီတ၊ ဝိသုကဒဿနပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ညောင့်ဖြစ်တဲ့ အကအဆိုအတီးတွေကို ကခုန်သီဆို တီးမှုတ်
ကြည့်ရဲ့ နားထောင်တာကိုသာ တားမြစ်တာပါ’

‘အညောင့်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုဟာလဲ ဘုရား’

‘ဘုရားဟောပြောတဲ့ အမှန်တရားအတွက် ခလုတ်ကန်သင်း ဖြစ်
တာမျိုးပေါ့-

‘ပုံစံနည်းနည်း ပြောပါဦး’

‘ခိုးတာ၊ သတ်တာ၊ ကာမဂုဏ်မှားတာတွေ မှန်ကန်တဲ့အကြောင်း။
လိမ်တာ၊ ဆဲတာ၊ ကုန်းတိုက်တာတွေနဲ့ သိကြားကယ်၊ တစ္ဆေဖမ်းတွေ
ဘဝကူးတွေ မှန်တဲ့အကြောင်းတွေပေါ့။ ဒါတွေ သရုပ်ဖော်တဲ့ အဆို၊ အက၊
အတီးနဲ့ ကြည့်ရဲ့ နားထောင်မှုမျိုးတွေပေါ့’

‘အညောင့်မဖြစ်တဲ့ ဆို၊ က၊ ရေး၊ တီး၊ ကြည့်ရဲ့ နားထောင်တွေဆို
လျင် မတားမြစ်ဘူးလား’

‘ဘယ်တားမလဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘အနုပညာဟာ လူအသုံးကျတဲ့ပစ္စည်းပဲ။ ဘုရားက လူသုံးပစ္စည်း
တွေဆိုလျင် ဘယ်ဟာကို ကပ်ဖဲ့တိုက်ဖူးလို့လဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သူ့ကိုယ်တိုင် ဂါထာတွေဟောတာ ရှိတာပဲ’

‘ဓမ္မပဒဆိုလျှင် ဂါထာတွေချည်းပဲ။ ဇာတ်ဆိုလျှင်လည်း ဂါထာတွေ ဇာတ်တိုင်းမှာ ပါတာပဲ’

‘ဂါထာဆိုတာ အဓိပ္ပါယ်က သီဆိုကျူးရင့်ခြင်းလို့ ရတာပဲ’

‘ဘုရားက အဲသည်လိုလုပ်ပါ့မလား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘လုပ်မယ်မထင်လို့’

‘ဘာကြောင့် မထင်တာလဲ’

‘ဣန္ဒြေသိက္ခာရှိလို့’

‘ဒါလုပ်လျှင် ဣန္ဒြေသိက္ခာကျသလား’

‘ကျမလားလို့ ထင်ရတာပဲ’

‘လူကြီးလူကောင်းတွေ ဆိုနေကြတာပဲ။ သူတို့သိက္ခာ ကျကြသလား’

‘သည်လိုတော့ မဟုတ်ဘူး’

‘ဂါထာကို ဂါထာလို မဆိုလျှင် ဂါထာကို ဘာအတွက် ဟောနေတာလဲ။ ရိုးရိုးစကားလိုပဲ ဘာကြောင့်မပြောတာလဲ’

‘အခုခေတ် ကဗျာတွေလိုများလား’

‘သည်ခေတ်ကဗျာက ရွတ်ပြီးဖွဲ့တာ မဟုတ်ဘူး။ ရေးပြီးဖွဲ့တာ။ အဲသည်ခေတ်က မရေးဘူး ရွတ်တာ’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘ဂါထာဟာ သီချင်းပဲ။ သီချင်းကို ရိုးရိုးအသံနဲ့ ရွတ်ကြည့်စမ်းပါ။ ဘာအရသာ ပေါ်မှာလဲ’

‘သည်တော့ ဘုရားဟာ ဂါထာရွတ်မှာပေါ့’

‘ဒါပေါ့’

‘ဘုန်းကြီးတွေကို ဂါထာမှာ ဘယ်အသံမျိုးနဲ့ မရွတ်ရဘူးဆိုတာ ပညတ်ချက်ရှိတယ် မဟုတ်လား’

‘ရှိတယ်လို့ သိရပါတယ်’

‘အဲဒါ ဘယ်လိုလဲ’

‘အဲသည် အသံတွေအကြောင်းတော့ သိပ်မသိဘူး။ ဘယ်အသံက ဘယ်ဟန်ရှိတယ် ဆိုတာမျိုးပေါ့’

‘အဲသည်ဟန်ဘက် လဲသွားတာ မဖြစ်အောင် တားတာပဲဖြစ်ရမယ် ဆိုလိုတာလား’

‘ဒါပဲ ရှိတာပဲ’

‘နည်းနည်း ပုံစံထုတ်ကြည့်ပါဦး’

‘အခုခေတ် ဘုန်းကြီးတွေ ဂါထာရွတ်တာတွေပေါ့’

‘ဘာဖြစ်သလဲ’

‘စကားပြေ စုဏ္ဏိယရွတ်တာနဲ့ တူသလား’

‘မတူပါဘူး’

‘အဲသည်လိုရွတ်လို့ ကူခြေပျက်သလား’

‘မပျက်ပါဘူး။ ပိုတောင် လေးနက်သွားပါသေးတယ်’

‘ဂါထာရွတ်တာနဲ့ သီချင်းဆိုတာ အတူပါပဲ။ ပါဠိသီချင်းနဲ့ မြန်မာသီချင်းပဲ ထူးတာပေါ့’

‘သည်တော့ ဘုန်းကြီးတွေ သီချင်းဆိုတာ နားထောင်တာကို လည်း မတားဘူး ဆိုလိုတာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ အရည်းတွေ ဒါနဲ့သိက္ခာချတာဟာလည်း မတော်
 မတရား စွပ်စွဲသိက္ခာ ချတာလို့ ပြောရမှာပဲ’
 ‘အင်း၊အိုင်၊ခါးလဲ့၊ လက်ဖွဲ့၊ဆေးဝါးတွေကျတော့ရော ဘုရား’
 ‘တကယ်တော့ ဒါတွေဟာ ဆေးဝါးမကုရဘူးဆိုလိုတာ မဟုတ်
 ပါဘူး’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘ဆေးဝါးကုပြီး အသက်မွေးတာ မလုပ်ရဘူး ဆိုလိုတာပါ’
 ‘ဆေးကုလျင် ဆေးကုပြီးအသက်မွေးတာနဲ့ အတူပဲမဟုတ်လား
 ဘုရား’
 ‘ဘယ်တူမှာလဲ’
 ‘ဘယ်လိုမတူတာလဲ ဘုရား’
 ‘အင်္ဂုလိမာလဟာ မီးဖွားနိုင်သူကို မီးဖွားပေးလိုက်တာဟာ ကု
 သလိုက်တာပဲပေါ့။ ဆေးဝါးနဲ့ ဖြစ်ဖြစ်၊ မန္တန်နဲ့ ဖြစ်ဖြစ် အတူပေါ့’
 ‘မီးဖွားပေးလိုက်တာဟာ မီးဖွားမည့်သူကို ကုသပေးလိုက်တာ
 ပါပဲ’
 ‘ဒါဆို အင်္ဂုလိမာလဟာ သူ့သဘောနဲ့သူလုပ်တာတောင် မဟုတ်
 ဘူး’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘ဘုရားခိုင်းလို့လုပ်တာ’
 ‘အင်္ဂုလိမာလက တက္ကသိုလ်ကျောင်းထွက်ဆိုတော့ တတ်မှာမို့
 လား’

‘ဟုတ်တယ်-ရှေးကပညာတွေထဲမှာ ဆေးပညာဟာ ပညာရပ် တစ်ခုပဲ’

‘ဘုရားကတောင် ဆေးကုပေးခိုင်းတယ် ပြောရမလို့ ဖြစ်နေပါ လား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်၊ ဘုရားက ဆေးကုတာကို မတားပါဘူး။ ဆေးကုပြီး အသက်မွေးတာကိုသာ တားတာပါ။ အင်္ဂုလိမာလက အသက်မွေးဖို့ ဆေးကုတာမဟုတ်ဘူး မဟုတ်လား’

‘ကူညီတာပဲ’

‘ဆေးပညာနဲ့ပဲ စားသောက်နေထိုင်တော့တာဟာ အသက်မွေးဖို့ ဆေးကုတာပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ခရစ်ယာန်သာသနာပြု ဘုန်းကြီး၊ သီလရှင်တွေ ဆေးဝါးကုသ သူနာပြုကြ လုပ်နေကြတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ဟာ အသက်မွေးဖို့ မဟုတ် ဘူး။ သာသနာပြုတဲ့အခါ လူသားတွေကို ကူညီဖို့ လုပ်ကြတာပဲ။ ဒါ- သိက္ခာကျစရာ ဘာရှိသလဲ။ ဘယ်သူက ကဲ့ရဲ့သလဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အရည်းတွေကို ဒါနဲ့ သိက္ခာချတာဟာလည်း မတော်မတရား သိက္ခာချကြတာသာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ထင်ရှားတယ်’

‘သိက္ခာ ကျတယ်၊ ဣန္ဒြေ ပျက်တယ်ဆိုတာ လူတွေမျက်စေ့ထဲမှာ စပါးမွှေးစူးသလို ဖြစ်အောင် မတော်မတည့်လုပ်တာမျိုးရဲ့ နာမည်ပဲ’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အခု- ခရစ်ယာန် သာသနာက ဘုန်းကြီး၊ရဟန်းတွေ လုပ်နေတာကို ဘယ်သူက ကဲ့ရဲ့သလဲ။ ချီးမွမ်းတောင်နေကြရသေးတယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တာပေါ့။ ဘုရားက သိက္ခာပုဒ်ထုတ်ပြီး ပညတ်ရတယ်ဆိုတာ မတော်မတည့်ဖြစ်ပြီး ကဲ့ရဲ့သရော်စရာ ဖြစ်တာမျိုးမှပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါကြောင့် ဆေးကုတာကို ဘုရားမတားပါဘူး။ ဆေးကုစားတာကိုသာ ဘုရားတားတာပါ။ ဆေးကုတာနဲ့ အရည်းတွေကို သရော်တာဟာ လုပ်ကြံသရော်တာသာ ဖြစ်ပါတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ပန်းဦးလွတ် ပူဇော်တယ်-ဆိုတာနဲ့ အရည်းတွေကို ရှုတ်ချတာကတော့ အဆိုးဝါးဆုံး လုပ်ကြံမှုကြီးပေါ့’

‘အဲဒါက ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ဒါ တကယ်ဖြစ်မယ်လို့ ထင်သလား’

‘သည်လိုပဲ ကြားဖူးတော့ သည်လိုပဲ ထင်တာပဲပေါ့ ဘုရား’

‘မစဉ်းစားလို့ပဲ’

‘ဟုတ်တယ်၊ စဉ်းလည်းမစဉ်းစားမိဘူး’

‘ဒါ-ဟုတ်တယ်ဆိုလျင် ဒါဟာ ဓလေ့တစ်ခုပဲ’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘ဓလေ့ဆိုလျင် ဗမာ့လူယဉ်ကျေးမှုမှာ အစအနတစ်ခုခု ကျန်ခဲ့ရမယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်ဓလေ့မျိုး အစအန တစ်ခုခု ဗမာယဉ်ကျေးမှုထဲမှာ ဘာ
တွေ့ရသလဲ’

‘ဘာမှမတွေ့ရဘူး’

‘နောက်တစ်ချက်ကလည်း၊ ဒါတကယ်ဟုတ်ခဲ့လျှင် ဒါနဲ့စပ်တဲ့
အစအနတစ်ခုခု သက်သေသက္ကာယအဖြစ် တွေ့ရစရာလည်း မလွဲဖြစ်
တယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘သူတို့ဟာ အနော်ရထာရဲ့ ဟိုရှေးပဝေသဏီကဟာတွေ မဟုတ်
ကြဘူး။ အနော်ရထာအထိ အပြည့်အဝ တည်ရှိကြသူတွေ ဖြစ်ကြတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အနော်ရထာဝန်းကျင်ဟာ စာပေနဲ့ ပန်းချီပန်းပုတွေ အစပြုနေပြီ
ဖြစ်တယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါတွေမှာ အစအန သက်သေသက္ကာယ တစ်စုံတစ်ရာ မရှိ
ဘူး’

‘သည်လိုဆိုလျှင် သည်စကားက ဘယ်လိုဖြစ်လာမလဲ’

‘ပန်းဦးလွတ်ပူဇော်-ကို သေသေချာချာကြည့်လျှင် ပန်းရယ်၊ ဦး
ရယ်၊ လွတ်ရယ်၊ ပူဇော်ရယ် စကားလေးလုံး တွေ့ရတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲသည်မှာ ပန်းကယောကျ်ား၊မိန်းမတို့ရဲ့ လိင်အင်္ဂါကို တင်စား
ခေါ်ထားတဲ့ စကားဖြစ်တယ်။ ဦးက အစပဌမဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ရတယ်။
လွတ်က ပေးတယ်-လို့ရတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်စကားသုံးလုံးပေါင်း အနက်အဓိပ္ပါယ်က ကိုယ့်လိင်ကို ပဌ
မဆုံးပေးခြင်းလို့ အဓိပ္ပါယ်ရတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘယ်သူက ဘယ်သူ့ကို ပန်းဦးပေးတယ်ဆိုတာ မပါဘူး’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သတို့သမီးက သူ့ပန်းဦးကို ပေးတာဟာ သူ့ယောက်ျားဆီလား၊
ဘုန်းကြီးဆီလား၊ ဒါ-မေးစရာရှိတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

သည်ပေးရမည့်သူနှစ်ဦးမှာ ဘုန်းကြီးဆီပေးတာ မထင်ရှားဘူး။
သူ့ယောက်ျားပေးတာက လူသိထင်ရှားပဲ’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သူ့ယောက်ျားကို ပေးတာဖြစ်တဲ့ အသုံးအနှုန်းကို ဘုန်းကြီးပေးရ
သလိုမျိုးလည်း လုပ်ပစ်လိုက်နိုင်ကြတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ရှေးက သံဃဒီသိက်သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်မှာ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက တ
ခြားဘုန်းကြီး တစ်ပါးကို မေထုန်ပြုတဲ့ဆိတ်မှာ အဲသည်ဘုန်းကြီး နာမည်
တပ်ပေးဖူးတယ်’

‘ကြားရသူတွေက ဆိတ်မေထုန်ပြုတာကို အဲသည်ဘုန်းကြီး မေ
ထုန်ပြုသလို ထင်အောင်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ပန်းပေးတယ်ဆိုတာနဲ့ ပန်းလွှတ်တယ်ဆိုတာ အတူပဲလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ပန်းပေးတယ်ဆိုတာ အချစ်ပေးတယ်၊ အရှုံးပေးတယ် ဆိုတာ
တွေမှာ သုံးတဲ့သဘော ရှိပါတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်သဘောတွေအရ ကြည့်လျင် သတို့သမီးကို ဘုန်းကြီးသွား
ပေးတယ် အဓိပ္ပါယ် မရောက်ပါဘူး’

‘သတို့သားက သူ့အချစ်ပန်းကို သတို့သမီးကလည်း အလားတူ
သူ့အချစ်ပန်းကို သတို့သားကို လက်ဦးလက်ဖျားပေးတယ်လို့ပဲ အဓိပ္ပါယ်
ရပါတယ်’

‘ပန်းဦးလွှတ်တယ်ဆိုတာ အပျို၊လူပျိုတွေ လက်ထပ်တာ၊ မင်္ဂ
လာဆောင်တာရဲ့ နာမည်တစ်မျိုးပဲဖြစ်ဖို့ အလားအလာများပါတယ်’

‘ပူဇော်တယ် ဆိုတာကရော’

‘ပန်းဦးလွှတ်ပူဇော်မှာ ပူဇော်က သည်လို အပျို၊လူပျို ညားတဲ့ပွဲ
မှာ ဘုန်းကြီးကတော့ ပူဇော်တယ်ဆိုတာ လုပ်စရာရှိတယ်’

‘အခုခေတ် မင်္ဂလာဆွမ်းကျွေးတယ်ဆိုတာလိုလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘မင်္ဂလာဆောင် ဘုန်းကြီးဆွမ်းကပ်ခလေ့က သည်ဘက်ခေတ်
မှာ ပေါ်တာ မဟုတ်ဘူးလား’

‘အခုရှိနေတဲ့အလေ့ကတော့ သည်ခေတ်မှပေါ်တာ ဖြစ်လောက်
ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့-’

‘လုပ်ပါဦး ဘုရား’

‘ပုဂံမှာ မင်္ဂလာဦးပူဇော်တဲ့အခမ်းအနားတော့ ရှိခဲ့ပုံပေါက်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘာတွေ့လို့လဲ ဘုရား’

‘ရွှေအိမ်သည်ရဲ့ မင်္ဂလာပွဲမှာ ဘုန်းကြီးဆွမ်းကပ် ပါပုံရတယ်။
ပုံပြင်ရှိတယ်’

‘အင်းဝခေတ်၊ ကုန်းဘောင်ခေတ်၊ မြန်မာ့မင်္ဂလာဆောင် ဓလေ့
တွေမှာ ဘုန်းကြီး မပါပါဘူး’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်နေ့ခေတ် မင်္ဂလာဆောင်တွေမှာ ဘုန်းကြီးဆွမ်းကပ်ဓလေ့
က ဘယ်ကရတာလဲ’

‘အဲဒါလည်း သုတေသန လုပ်ကြည့်မှပဲ သိမယ်။ ထင်ရတာက
တော့ အင်္ဂလိပ်တွေ ဝင်လာတော့ ခရစ်ယာန်ဓလေ့တွေ ကူးစက်လာမယ်
ထင်တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ခရစ်ယာန်က လက်ထပ်တာကို ဘုရားကျောင်းမပါလို့ မဖြစ်ဘူး’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်တော့ ခေတ်မီ ဗမာဗုဒ္ဓဘာသာတွေလည်း အားကျမခံ
သူတို့မင်္ဂလာ အခမ်းအနားထဲမှာ ဘုန်းကြီးဆွဲသွင်းတာဖြစ်မလား တွေးမိ
တယ်’

‘တွေးစရာပဲ’

‘ဒါ-လေ့လာရမှာပဲ။ မဟုတ်လျင်လည်း လွဲလို့ပေါ့။ ဓလေ့မရှိတာ
တော့ သေချာတယ်။ တောရွာမင်္ဂလာဆောင်တွေမှာ ဘုန်းကြီးအခန်း
ကဏ္ဍ မရှိဘူး။ ဒါ-ကြည့်ပြီး သိရတာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာက သည်လို လူမှုရေးတွေ စိတ်ဝင်စားပုံ
မပေါ်ပါဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာက ဘုရားလက်ထက်က ဆိုက်အတိုင်း
ဘုန်းကြီးတွေ လာနေကြတာပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ဘုရားလက်ထက်က ဘုန်းကြီးတွေက၊ တောခိုတွေပဲ’

‘သူပုန်တွေလား’

‘အဲသည်လို ပြောရမလို့ပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘တောခိုနေလို့ပေါ့’

‘တောက အေးချမ်းလို့နေမှာပေါ့ ဘုရား’

‘တောက အေးချမ်းလျင် တောပဲနေပေါ့’

‘နေတာပဲ မဟုတ်ဘူးလား’

‘မြို့ရွာလာပြီး ပစ္စည်းလေးပါး မှီခိုနေတာပဲ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဒါ-တောမှာ မပြည့်စုံတာ ဖော်ပြနေတာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်’

‘မပြည့်စုံတာမှာ အေးချမ်းတယ်ပြောလို့ ဖြစ်မလား’

‘မဖြစ်ပါဘူး’

‘သည်တော့ တောနေတဲ့အကြောင်း ရှာဖွေရမှာပေါ့’

‘ဘာကြောင့် တောမှာနေတာလဲ ဘုရား’

‘ကိုယ့်သဘောတရားက မြို့ရွာတွေမှာ အာဏာမရသေးတော့
ကိုယ်က အပြင်လူ ဖြစ်နေသေးလို့ အပြင်မှာနေတာပေါ့’

‘ကိုယ့်သဘောတရားနဲ့ သဘောတရားအမှားတွေကို တော်လှန်
နေသူ သူပုန်တွေပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သူပုန်တွေဟာ မြို့ရွာခလေးတွေထဲ မဝင်ဆန့်ပါဘူး။ ဒါကြောင့်
ထေရဝါဒဘုန်းကြီးတွေဟာ သည်ခလေးတွေမှာ မဝင်ဆန့်ကြတာပါ’

‘ဘာတွေလို့လဲ’

‘အနော်ရထာဟာ သာသနာကို အိမ်တွေထဲ အရောက်သွင်းခဲ့
သူအဖြစ် နာမည်ထွက်တယ်’

‘ကြားဖူးတယ်’

‘အနော်ရထာ သည်နာမည်ထွက်တာဟာ သထုံမှာ ထေရဝါဒ
ဟာ လူထဲမဝင်လို့ ဖြစ်ရမှာပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ထေရဝါဒကို အနော်ရထာက ပုဂံမှာ လူထဲသွင်းခဲ့ပေမဲ့ လူထဲမှာ
ထေရဝါဒဟာ အသက်မဝင်ပါဘူး’

‘ဘာကြောင့် သည်လိုပြောနိုင်တာလဲ’

‘ပွဲတိုင်းမှာ ပုံစံကြီးနဲ့ပဲလုပ်နေတာ အထင်းသားမြင်နေရတာပဲ’

‘ဘယ်လိုပုံစံကြီးပဲ လုပ်တာလဲ’

‘သီလပေး၊ ရေစက်ချ၊ ဇာတ်နိပါတ်တရား တစ်ကွက်ဟော၊
ပရိတ်ကမ္မဝါရွတ် ဒါပဲမဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တစ်ခါလာ ဒါပဲ။ နောက်တစ်ခါ နောက်တစ်ခါတွေလည်း ဒါပဲ
မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘နာကြားသူတွေက ဘာစိတ်ဝင်စားရမှာလဲ’

‘ဝင်စားယောင်လုပ်နေကြတာပေါ့’

‘အဲဒါ လူထဲမဝင်တာပဲ’

‘ဘုရားလက်ထက်က နေနည်းကားအတိုင်း နေတာဆိုတော့
ကောင်းတယ် မဟုတ်လား’

‘ဘယ်ကောင်းမလဲ’

‘ဘာပြုလို့လဲ’

‘အခုခေတ်က ဘုရားလက်ထက်မှ မဟုတ်တော့တာပဲ’

‘ဘာထူးလို့လဲ’

‘လူထဲမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာလက်ခံသူက ရာနှုန်းပြည့်ဖြစ်နေမှပဲ’

‘ဘုရားလက်ထက်က မဖြစ်ဘူးလား’

‘ဘာဖြစ်မလဲ’

‘ဘာတွေ့လို့လဲ’

‘လူတွေ မကြည့်နဲ့၊ လူ့မလိုင်ဆိုသူတွေ ကြည့်’

‘အဲဒါ ဘယ်သူတွေလဲ’

‘နန်းတွင်းမှုထမ်း မင်းအမတ်တွေပေါ့’

‘သူတို့က ဘယ်လိုနေလို့လဲ’

‘ဘုရားအမတ်က မများဘူး။ တခြားအမတ်က အများအပြားပဲ’

‘သူတို့ကြည့်တာနဲ့ လူတွေရဲ့ပမာဏကို သိခွင့်ရှိတယ်ပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါပဲ’

‘သည်တော့ သည်နေ့ ဘုန်းကြီးတွေဟာ ဘုရားလက်ထက်က
အတိုင်း မနေသင့်တော့ဘူးပေါ့’

‘မဟာယာနတွေက အဲသည်အတွေးရခဲ့တာ ကြာလှပြီ’

‘ဘယ်အချိန်ကလဲ’

‘သူတို့ဂိုဏ်း စခဲ့ချိန်ကပဲ’

‘မဟာယာနတွေက လူထဲဝင်ကြသလား’

‘ဝင်တယ်’

‘ဘာတွေ့ရသလဲ’

‘တိဘက်မှာ ဘုရင်လုပ်တဲ့အထိနဲ့ တရုတ်မှာ ကွန်ဖူးပညာ၊ ရှောင်
လင်ကျောင်း ပညာများဟာ ထင်ရှားတာတွေပဲ’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ပုဂံအရည်းတွေကလည်း မဟာယာနတွေပဲ၊ သည်တော့ သူတို့
ဟာ လူထဲဝင်ကြမှာပဲ’

‘လူထဲဝင်တယ်ဆိုတာ လူမှုကိစ္စတွေမှာ ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မှု
ပေးတာတွေလား’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘အပျို၊လူပျို တစ်ဦးကို တစ်ဦး ယူကြမယ်ဆိုလျှင် အဲဒါမှာလည်း
လမ်းညွှန်မှုပေးတဲ့ အစီအစဉ်တစ်ခု လုပ်ထားမှာပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါ-မှန်းပြောတာ။ မှန်၊မမှန် မသိဘူး။ ကြားဖူးတာဟာ သည့်
ထက်ခိုင်မာတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘အပျို၊လူပျိုတွေဟာ အိမ်ထောင်မပြုခင် ဘုန်းကြီးများဆီမှာ လိုအပ်တဲ့အချိန်တစ်ခုအထိ သင်ကြားရတယ်လို့ပဲ’

‘ဘယ်လောက် ခိုင်မာသလဲ’

‘ပါးစပ်စကားပဲ။ အဲသည်စကားမှာ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး အဲသည်သင်ယူသူ မိန်းမအပေါ် မှားယွင်းလို့ တရားစွဲခံရတယ် အထိပဲ’

‘ဒါဟုတ်လျင်တော့ ဘုန်းကြီး ပန်းဦးပေးရတယ်ဆိုတဲ့စွဲချက် သေချာပျောက်ပျက်ဖို့ တခြားမလိုတော့ဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘အဲဒါ သေချာ၊မသေချာ မသိဘူး။ ဒါမသိပေမဲ့ တခြားအချက် အလက်တွေနဲ့ပဲ ဒါဟာ မလိုသူတွေရဲ့ အယုတ်တမာ လုပ်ကြံချက်ဆိုတာ ထင်ရှားပါတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်အတိုင်းဆိုလျင် အရည်းတွေဟာ ဘယ်အပြစ်ရှိသူလို့ ပြောစရာမရှိသူတွေပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အနော်ရထာဟာ အရည်းတွေကို အဘယ်ကြောင့် ဖျက်ခဲ့သလဲ မေးစရာရှိတာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါ ဘယ်လိုလဲ’

‘အနော်ရထာဟာ တိုင်းကြီးပြည်ကြီးဆောက်တဲ့ အောင်ပွဲခံပြီးတဲ့ အချိန်မှာ၊ သူ့နိုင်ငံမှာ သာသနာက နှစ်ခုဖြစ်နေမယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်နှစ်ခုကို တပေါင်းတည်းဖြစ်အောင် လုပ်ရမယ်လို့ သူစိတ်

ဝင်စားရမယ်’

‘သာသနာတစ်ခုတည်းက နှစ်ခုကွဲတာဟာ မူကွဲတာပေါ့’

‘ပေါင်းတဲ့အခါ ဘယ်သာသနာကို မဏ္ဍိုင်ထားမလဲ သူစဉ်းစား

မှာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ထေရဝါဒသာသနာကို ရွေးမိမှာပဲ’

‘ဘာကြောင့်လဲ ဘုရား’

‘အချက်သုံးချက်ရှိတယ်’

‘ပဌမအချက်က ဘာလဲဘုရား’

‘ဘုရားဟောပိဋကတ် အခိုင်အမာရှိတာပဲ’

‘ဒုတိယကရော ဘုရား’

‘လူမှုရေးမှာ ထေရဝါဒက မစွက်ဖက်လို့ပဲ’

‘တတိယကရော ဘုရား’

‘မဟာယာန အရည်းတွေက နိုင်ငံဝန်ထမ်းမှာ အသုံးကျလို့ပဲ’

‘သည်အချက်တွေဟာ အုပ်ချုပ်သူအနေနဲ့ မြင်စရာတွေပါပဲ

ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်-အုပ်ချုပ်သူဟာ သူ့အာဏာခိုင်ခံ့ဖို့အတွက် တခြား

လူမှုရေးစွက်ဖက်သူ မရဘို့ လိုအပ်ပါတယ်’

‘ဒါကို အနော်ရထာ သိမှာအမှန်ပဲ’

‘သာသနာဟာ လူတွေအထက်ကရှိတယ်။ အဲသည်လို လူတွေ

အထက်ကရှိသူတွေဟာ လူကို မခြယ်လှယ်၊ မစွက်ဖက်မှ ကောင်းမယ်။

သည်လိုမဟုတ်လျှင် သူ့ရာဇပလ္လင် တုန်လှုပ်လိမ့်မယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တယ်’

‘လူမှုစွက်ဖက်ချင်တဲ့သူကို သူ့အထက်မှာ မနေစေဘဲ လူထဲဆင်း
စေပြီး သူ့အောက်မှာ ထားလိုက်တယ်။ ဒါမှ သူ့ရာဇပလ္လင် မလှုပ်မှာ
မဟုတ်လား’

‘မစွမ်းတဲ့သူကို ခေါင်းပေါ်မှာထားလည်း ဘာမှမဖြစ်ဘူး။ စွမ်းတဲ့
သူဆိုလျှင်တော့ အောက်မှာ အာဏာနဲ့ဖိလို့ရတဲ့နေရာ ထားမှဆိုတဲ့ စီမံ
ချက်လား ဘုရား’

‘ဒါပေါ့’

‘အနော်ရထာရဲ့ အရည်းဖျက်ခြင်း အကြောင်းဟာ ဒါပဲလား
ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်-ဒါပဲ’

‘သည်လိုဆိုတော့ အရည်းတွေရဲ့ဘဝဟာ ဝမ်းနည်းစရာ ဘုရား’

‘တိုင်းပြည်အတွက်လည်း ဝမ်းနည်းစရာပါပဲ’

‘ဘာပြုလို့လဲ ဘုရား’

‘ပညာရှင်တွေ မလွတ်လပ်တော့ ပညာတိုးပွားမှု ရပ်တန့်သွားပြီး
တိုင်းပြည်လူမျိုး တိုးတက်မှု တန့်သွားတာပေါ့’

‘သည်လိုလား ဘုရား’

‘မြန်မာ့လူမှုရေးပညာတွေမှာ ပုဂံက အသိပညာတွေကို ကျော်
လွန်တယ်လို့ ဘယ်လိုပြောမလဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ကျောင်းတော်တွေက ဧဝံမေဿုတံ-တွေပဲ ပို့ချကြတော့မှာ မ
ဟုတ်ပါလား’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာစာပေပဲ သင်တော့မှာပေါ့ ဘုရား’

‘နေ့လ၊နက္ခတ်၊ဓာတ်ဆေး၊ဗိန္ဓောကစပြီး အဆို၊အက၊ စစ်ချီ၊စစ်တက်၊ ဆင်စီး၊မြင်းစီး၊ ဓားခုတ်၊လှံထိုး အမျိုးမျိုးတွေ သင်ပေးတဲ့ ကျောင်းတော်တွေ မရှိတော့ဘူးပဲ’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘ပုဂံဟာ အဲသည်ခေတ်က ကမ္ဘာမှာ အထွန်းတောက်ဆုံးအဖြစ် ရှိနေခဲ့တယ်လို့ ပညာရှင်တွေ ပြောစမှတ်ရှိတဲ့အထိ ဖြစ်တယ်’

‘ဒါဟာ အရည်းတွေရဲ့ကျေးဇူးတွေပေါ့’

‘မြန်မာ့အင်ပါယာကိုယ်တိုင်က အရည်းတွေရဲ့ကျေးဇူးပါ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှုတွေဟာ ပညာရပ်ရဲ့ဘဝတွေပဲ’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘မြန်မာပြည်သူပြည်သားတွေဟာ သည်နေ့လို သိုင်းသိုင်းဝိုင်းဝိုင်း ကလေးဖြစ်နေတာ အရည်းတွေရဲ့ကျေးဇူးတွေဖြစ်လို့ အရည်းတွေကို ကျေးဇူးမတင်တတ်သော်မှ အယုတ်တမာ ဖြစ်တဲ့ အဆဲအဆိုတွေ ရပ်ကြသင့်တယ်လို့ သိစေချင်တာနဲ့ သည်စာတွေ ရေးလိုက်တာပါပဲ’

‘ကောင်းပါ့ ဘုရား’

‘မိဘကို မိဘမှန်းသိလျင် မပြစ်မှားဖြစ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါကို သိကြပါစေပေါ့’

၁၀၈။ ပေါင်းတည်မြို့ ကျွန်းတောလှရွာ ဦးစံသိန်းအိမ်၌ ဦးစံတိုင်း
အား ရှင်ဉာဏပြောသော အပြာရောင်သင်္ကန်းစကား

‘ဘုန်းကြီးတို့ထောင်ကျတာ ထောင်ထဲမှာ ဘယ်လောက်နေခဲ့ရ
သလဲ ဘုရား’

‘နှစ်နှစ်နဲ့ ရှစ်လ၊ကိုးလလောက် နေခဲ့ရတယ်’

‘ဘယ်လောက်ကျလို့လဲ ဘုရား’

‘အောက်ရုံးက ငါးနှစ်၊ တိုင်းရုံးက ပေါင်းပေးလိုက်လို့ သုံးနှစ်ဖြစ်
သွားတယ်။ ဗဟိုကတော့ မကျသေးဘူး’

‘ဗဟိုကလည်း အရှုံးပဲပေးမှာပဲ ထင်ပါတယ်’

‘နိုင်မှာပါ’

‘သူတို့က ချချင်လို့ ချတာပဲ’

‘အဲဒါကြောင့်ပဲ ဗဟိုကတော့ အနိုင်ပဲပေးရမှာပါ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘သည်အမှုက ဒါ-ပဌမဆုံး စီရင်ရတဲ့အမှုဖြစ်မယ်’

‘ဒါ-ပဌမဖြစ်မလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်အမှုကို တရားမစွဲဖူးသေးဘူးလား’

‘ဟုတ်တယ်-သည်ဥပဒေက ပေါ်တာမကြာသေးဘူး’

‘ဘယ်တုန်းက ပြဋ္ဌာန်းသလဲ’

‘ရှစ်ဆယ့်သုံးခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလွတ်တော်မှာမှ သည်ဥပဒေ
က ပြဋ္ဌာန်းတာ မှတ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘုန်းကြီးကို ရည်ရွယ်ပြီး ပြဋ္ဌာန်းတာဖြစ်မယ် ထင်တယ်’
 ‘ဒါလည်း ပါချင်ပါမှာပဲ’
 ‘ဘာဥပဒေလဲ ဘုရား’
 ‘မပြောတတ်ပါဘူး၊ ရဟန်းတုဥပဒေ-လို့ ပြောရမယ်ထင်ပါတယ်’
 ‘ဘုန်းကြီးတို့က သည်လို လုပ်သွားတော့ ဘာလုပ်ရမယ် မသိဖြစ်
 ပြီး သည်ဥပဒေ လုပ်သလားမှ မသိတာ’
 ‘မပြောတတ်ဘူး၊ သည်လိုလည်း ဖြစ်နိုင်တာပဲ။ တခြား ရည်ရွယ်
 ချက်လည်း ရှိချင် ရှိမှာပါပဲ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘သူတို့ဘက်မှာလည်း အကျယ်ကြီးဖြစ်မယ် မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ပုဒ်မ ဘယ်လောက်လဲ’
 ‘ဝိနည်းဓမ္မကံလုပ်ထုံးဆိုင်ရာ ကာကွယ်ရေးအပိုဒ်ကိုး-ပဲ’
 ‘ဘုန်းကြီးတို့က အဲသည်ပုဒ်မနဲ့ မငြိဘူးလား’
 ‘မငြိဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘အချက်နှစ်ချက်ပဲ’
 ‘တစ်ချက်က ဘာလဲဘုရား’
 ‘ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းကြီး မဟုတ်ဘူး’
 ‘နှစ်အချက်ကရော ဘုရား’
 ‘သူတို့သင်္ကန်းမျိုးဝတ်ထားတာ မဟုတ်ဘူး’
 ‘သည်နှစ်ချက်ဟာ သူတို့ဥပဒေဘောင်နဲ့ မဝင်ဘူးပေါ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အသေအချာပဲ’
 ‘သည်လိုဆို ဘာလို့ချတာလဲ’
 ‘မတရားလုပ်တာပေါ့’
 ‘ဘာတတ်နိုင်သေးလဲ’
 ‘စိတ်ရှည်လက်ရှည် ရင်ဆိုင်ရမှာပေါ့။ ဒါ-တတ်နိုင်တာပဲ’
 ‘ဘုန်းကြီးတို့ကလည်း အစွဲကြီးပါတယ်’
 ‘ဟာဗျာ-ပြောပြန်ပြီ’
 ‘သည်အပြာရောင်အဝတ်ကြီး ဘာလို့ဝတ်နေရမှာလဲ’
 ‘သည်လိုပြောလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ’
 ‘ဒါက အဝတ်စွဲနေလို့ပါ’
 ‘ဘာစွဲစရာရှိသလဲ။ မနေ့တစ်နေ့ကမှ ၈,၀ဝ၀တဲအဝတ်ပဲ’
 ‘မစွဲလျင် တပည့်တော်တို့လိုပဲ ဝတ်ပေါ့’
 ‘ဒါ တရားရဲ့ အမှတ်အသားပေါ့’
 ‘တခြားဝတ်လျင် တရားကပျက်သွားမှာမို့လား’
 ‘သည်လိုတော့ ဘယ်ဟုတ်မလဲ’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ဒါဆို မေးမယ်’
 ‘မေးပါ ဘုရား’
 ‘ဦးစံတိုင်းဟာ ယောက်ျားလား၊ မိန်းမလား’
 ‘ယောက်ျားပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘ပြောပါဘုရား’

‘ပြောပါ့မယ်’
 ‘ဦးစံတိုင်းဟာ ယောက်ျားဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ပုဆိုးဝတ်တယ်
 ပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဦးစံတိုင်းက ထဘီဝတ်လိုက်လျင် ယောက်ျားမဟုတ်တော့ဘဲ
 မိန်းမများ ဖြစ်သွားမလား’
 ‘မဖြစ်ပါဘူး ဘုရား’
 ‘ထဘီဝတ်လို့ မိန်းမဖြစ်မသွားဘူးနော်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သည်လိုဆို ဦးစံတိုင်းဟာ ထဘီလည်း ဝတ်နိုင်တာပဲ’
 ‘ဝတ်နိုင်ပါတယ်’
 ‘ဝတ်တာတော့ တစ်ခါမှ မလုပ်ဖူးဘူး မဟုတ်လား’
 ‘မလုပ်ဖူးပါဘူး’
 ‘ဘာကြောင့် မလုပ်တာလဲ။ ပုဆိုးကို စွဲနေလို့လား’
 ‘မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ထဘီဝတ်နေလို့ မိန်းမဖြစ်တာမှ မဟုတ်ဘဲနဲ့ ထဘီမဝတ်ဘဲ
 ပုဆိုးပဲဝတ်နေတာဟာ မစွဲဘူးဆိုပေမဲ့ စွဲနေလို့များ ပုဆိုးပဲဝတ်နေတာ
 လား’
 ‘မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ဦးစံတိုင်းပြောတာ ဟုတ်ပါတယ်။ ဦးစံတိုင်းဟာ ပုဆိုးစွဲနေလို့
 ပုဆိုးဝတ်တာ မဟုတ်ပါဘူး ဟုတ်တယ်နော်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တကယ်လို့ ဦးစံတိုင်းဟာ ငါအစွဲမရှိဘူးဆိုပြီး ပုဆိုးမဝတ်ဘဲ
ထဘီကို ဝတ်သွားမယ်ဆိုလျှင် သိသူတွေက စံတိုင်းရူးပြီထင်တယ်လို့
မှတ်ချက်ချတာ ခံရမယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘မသိသူတွေကတော့ ဒါ-မိန်းမကြီးပဲလို့ မှတ်တာကို ခံရမယ်၊
ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်တော့ စွဲနေတာမဟုတ်ပေမဲ့ ဦးစံတိုင်းဟာ ထဘီမဝတ်ဘဲ
ပုဆိုးပဲဝတ်ရတယ် ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဝတ်ဟာ လူရဲ့ကွဲပြားမှုကို ခွဲခြားသိစေတဲ့ အမှတ်အသားပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘နိုင်ငံရဲ့ အလံလိုပဲ။ သည်နိုင်ငံမှန်းသိရအောင် သည်နိုင်ငံအလံ
လွှင့်ရသလို အဝတ်ကလည်း အလုပ်ရဲ့အမှတ်အသားအဖြစ် ဝတ်ရ
တယ်။ ဟုတ်ကဲ့လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်အဝတ်ဝတ်တာ ကျေနပ်ပြီလား’

‘ကျေနပ်ပါပြီ ဘုရား’

၁၀၉။ ပေါင်းတည်မြို့ ကျွန်းတောလှရွာ ဦးလှရွှေသမီးကြီးအိမ်၌
 တခြားရွာမှလာသော တရားနာ ဒကာ၊ဒကာမများအား
 ရှင်ဉာဏပြောသော တိုင်းတာစရာပေတံစကား

‘ဒကာ၊ဒကာမတို့ တရားနာလာကြတယ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘တရားကလည်း အပိတ်ပင်ခံရတာတွေနဲ့ ဘာနဲ့ဆိုတော့ ရှား
 သွားသလို ဖြစ်ပြီနော်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘ဒကာ၊ဒကာမတို့ရွာက ဘုန်းကြီးကလေးနှစ်ပါးကလည်း တရား
 ဟောတာနဲ့စပ်ပြီး ဖမ်းဆီးခံရသလို ကြားလိုက်ရမိတယ်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘တရားလေ့လာတဲ့သူတွေမှာ လေ့လာရတာနည်းသွားတာပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဓမ္မဝိဟာရီတို့ သည်ကိုလာတာတောင် ဓမ္မခရီးအဖြစ် မဟုတ်
 ဘူး’
 ‘ဘာကိစ္စရှိလို့လဲ ဘုရား’
 ‘တခြားကိစ္စကလေး နည်းနည်းရှိလို့ပါ’
 ‘တရားနည်းနည်းချီးမြှင့်ပါဦး ဘုရား’
 ‘ဟောပြောတာထက် မေးမြန်းတာကလေးတချို့ လုပ်မယ်။ အဲဒါ
 ဖြေကြည့်ကြပေါ့’
 ‘ကောင်းပါပြီ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပဌမဆုံးအနေနဲ့ ဒကာ၊ဒကာမတို့ကို သတိပေးထားရမယ်။ မြတ်စွာဘုရားကလည်း ဓမ္မဝိဟာရီတို့ကို သတိထားဖို့ နေ့တိုင်း ဆွမ်းခံအပြန် ခြေဆေးပြီးတိုင်း ‘သတိထားကြ’-လို့ သတိပေးတယ်လို့ သိရတယ်။ လွန်တော်မူခါနီးမှာလည်း နောက်ဆုံးစကားအဖြစ် သတိပေးတယ်လို့ သိရတယ်။ ကြားဖူးကြသလား’

‘ကြားဖူးကြပါတယ် ဘုရား’

‘ဓမ္မဝိဟာရီတို့ကလည်း ဒကာ၊ဒကာမတို့ကို ထပ်ဆင့်ပြီး သတိပေးရမယ်။ တကာ၊တကာမတို့ သတိပေးတာ ယူကြမလား’

‘ယူရမှာပေါ့ ဘုရား’

‘ဓမ္မဝိဟာရီတို့ သတိပေးမှာက သင်္ခါရတရားတွေကို သတိထားဖို့ မဟုတ်ပါဘူး။ သည်လောက် လေးနက်တာတွေ မဟုတ်သေးပါဘူး’

‘တင်ပါဘုရား’

‘လောကီရေးရာလောက်ပဲ သတိပေးမှာပါ။ယူကြမလား ဒကာ၊ ဒကာမတို့’

‘သတိပေးပါ ဘုရား’

‘အဲဒါကတော့ ကိုယ်မသိတဲ့ လူတစ်ယောက်ယောက်က ကိုယ့်ကို ခေါ်သွားလျှင် ဒုက္ခရောက်တတ်တယ်လို့ပါပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ဒကာ၊ဒကာမတို့ကို လူတစ်ယောက်ယောက်က ကုလားပြည် ဒါမှမဟုတ် တရုတ်ပြည် ခေါ်သွားလျှင် မသွားတတ်၊ မလာတတ်၊ မမေးတတ်၊ မဖြေတတ်နဲ့-ဆိုတော့ ဒုက္ခမရောက်ပေဘူးလား’

‘ရောက်မှာပါ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကိုယ့်ခေါ်သွားတဲ့လူရဲ့ မျက်နှာရိပ် မျက်နှာကဲကိုပဲ ကြည့်မနေ
ရလောက်ဘူးလား’

‘ကြည့်နေရမှာပေါ့ ဘုရား’

‘သူ့ကို အပျောက်ခံဝံ့ပါ့မလား’

‘ဘယ်အပျောက်ခံဝံ့ပါ့မလဲ ဘုရား’

‘အဲဒါ သူပြောစကားကိုလည်း ငြင်းဆန်ဝံ့ပါ့မလား’

‘မငြင်းဆန်ဝံ့ပါဘူး ဘုရား’

‘အဲသည်လူက ပိုက်ဆံဘယ်လောက်ထုတ်ဦးဆိုလျှင် မထုတ်ဘဲ
နေနိုင်မလား’

‘မနေနိုင်ပါဘူး ဘုရား’

‘ဆွဲကြိုး အဖြုတ်ခိုင်းလျှင်ရော’

‘ဖြုတ်ရမှာပါ ဘုရား’

‘လက်စွပ် အချွတ်ခိုင်းလျှင်ရော’

‘ချွတ်ရမှာပါ ဘုရား’

‘နောက်ဆုံး အဝတ်ကောင်း၊ အဆင်ကောင်းကလေးတွေ ချွတ်
ခိုင်းလျှင်လည်း ဘယ်လိုလဲ’

‘ချွတ်ပေးရမှာပဲ ဘုရား’

‘ကုန်ကုန်ပြောလျှင် သူက ဘာအလုပ်ခိုင်းခိုင်း ငြင်းနိုင်ပါ့မလား’

‘မငြင်းနိုင်ပါဘူး ဘုရား’

‘ဒါ ဘာဖြစ်လို့ သည်လိုဖြစ်ရတာလဲ’

‘ကိုယ်မသိတဲ့နေရာ ရောက်နေလို့ပါ ဘုရား’

‘ကိုယ်သိတဲ့နေရာဆိုလျှင် သည်လိုဖြစ်ပါ့မလား’

‘မဖြစ်ပါဘူး ဘုရား’

‘ဒါကြောင့် ကိုယ်မသိတဲ့နေရာကို တစ်ယောက်ယောက်က ခေါ်သွားတာ ခံရလျင် မလိုက်ကြနဲ့လို့ သတိပေးသင့်သလား၊ မပေးသင့်ဘူးလား’

‘ပေးသင့်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဒါကြောင့် သတိပေးတာပါ’

‘ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုတော့ ဒကာ၊ဒကာမတို့ကို မေးရဦးမယ်’

‘မေးပါဘုရား’

‘ဒကာ၊ဒကာမတို့ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုသေပြီးလျင် ဖြစ်တယ်လို့ သိကြသလား’

‘မသိပါဘူး ဘုရား’

‘သေပြီးနောက် မဖြစ်ဘူးလို့ရော သိကြပါသလား’

‘မသိပါဘူး ဘုရား’

‘သေပြီးနောက် ဖြစ်တယ်တို့၊ မဖြစ်ဘူးတို့ ဆိုတာတွေဟာ ဒကာ၊ဒကာမတို့ မသိတဲ့နေရာတွေ ဖြစ်ကြတယ်နော်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘စောစောက ဓမ္မဝိဟာရီတို့ ဒကာ၊ဒကာမတို့ ပြောခဲ့ကြတယ်။ မသိတဲ့နေရာ ခေါ်လျင် လိုက်ကြရမယ်တဲ့လား၊ မလိုက်သင့်ကြဘူးတဲ့လား’

‘မလိုက်သင့်ကြဘူးလို့ပါ ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့ မလိုက်ကြဘူးလို့ အကြောင်းပြခဲ့ကြသလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အချွတ်ခံရမှာစိုးလို့ပါ ဘုရား’
 ‘မသိတဲ့နေရာကို ခေါ်တယ်ဆိုတာ၊ ခေါ်သူတွေဟာ လူကောင်း
 တွေလား၊ လူဆိုးတွေလား၊ ဘယ်ဟာက များသလဲ’
 ‘လူဆိုးတွေက များပါတယ် ဘုရား’
 ‘မသိတဲ့နေရာ ခေါ်သူတွေဟာ လူဆိုးတွေနော် ဟုတ်ကြရဲ့လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘သည်တော့ မသိတဲ့နေရာဟာ ကြောက်စရာလား၊ မက်စရာ
 လား’
 ‘ကြောက်စရာပါ ဘုရား’
 ‘အေး၊ ဒါ-သတိထားပြောတာ သတိထားရမှာ ဒါပဲ’
 ‘တင်ပါ ဘုရား’
 ‘ကဲ-ပြန်ကြတော့ သည်လောက်ဆိုလျင် တရားတစ်ကွက် ဆုံးကြ
 တော့’
 ‘ပြန်လို့ မဖြစ်သေးပါဘူး ဘုရား’
 ‘ဟာ-ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘လမ်းကမှောင်နေပါတယ်။ လ,ကလည်း မထွက်သေးပါဘူး။ လ,
 ထွက်မှ ပြန်ကြပါမယ် ဘုရား။ မပြန်ခင် တရားတစ်ကွက် ဆက်ဟောပါဦး
 ဘုရား’
 ‘ဟာ-’
 ‘ဟောပါဦး ဘုရား’
 ‘စောစောက ပြောသလို။ မသိတဲ့နေရာ မလိုက်ဖို့ သတိထားတာ
 တော့ ဟုတ်ပြီ၊ သတိထားတာက ဘာနဲ့သတိထားကြသလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါ ပြောပါဦး ဘုရား’

‘ဒါ- သိတဲ့နေရာလား၊ မသိတဲ့နေရာလားဆိုတာ တိုင်းတာတဲ့ ပစ္စည်းရှိမှ သိနိုင်မယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲဒါမရှိလျှင် သိနိုင်ပါ့မလား’

‘တိုင်းစရာမရှိလျှင် မသိနိုင်ပါဘူး’

‘အလေးချိန်တစ်ခုခု သိချင်လျှင် အလေးမရှိဘဲ သိနိုင်ပါ့မလား’

‘မသိနိုင်ပါဘူး ဘုရား’

‘အရှည်၊ အတို တစ်ခုခုသိချင်လျှင် ပေတံ၊ ကိုက်တံတစ်ခုခုမရှိဘဲ သိနိုင်ပါ့မလား’

‘မသိနိုင်ပါဘူး ဘုရား’

‘အခြင်အတွယ်ကိုသိချင်လျှင် ပြည်၊တင်းခွက် မရှိဘဲ သိနိုင်ပါ့မလား’

‘မသိနိုင်ပါဘူး ဘုရား’

‘သိတဲ့နေရာလား၊ မသိတဲ့နေရာလားဆိုတာ ခွဲခြားသိချင်လျှင် ရော တိုင်းတာစရာမရှိဘဲ သိနိုင်ပါ့မလား’

‘မသိနိုင်ပါဘူး ဘုရား’

‘အဲသည် တိုင်းတာတဲ့ပစ္စည်းကို ဖျက်ဆီးပစ်တာခံရတယ်ဆိုလျှင် ကောင်းတာလား၊ မကောင်းတာလား’

‘မကောင်းတာပါ ဘုရား’

‘မကောင်းတာဆိုလျှင် အားပေးရမှာလား၊ ကန့်ကွက်ရမှာလား’

‘ကန့်ကွက်ရမှာပေါ့ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဒါ အမှန်ပါ ဘုရား’
 ‘ကောင်းပြီ-ဒကာ,ဒကာမတို့ဟာ အမှန်ကို သိဖို့အတွက် အတိုင်း
 အတာပစ္စည်းတွေကို မဖျက်ဆီးလိုကြဘူး မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဒါဆိုလျှင် ဒကာ,ဒကာမတို့ကို မေးရမယ်’
 ‘မေးပါ ဘုရား’
 ‘ဒကာ,ဒကာမတို့ဟာ ရုပ်,နာမ်တရားတွေများ ပွားများကြရဲ့
 လား’
 ‘ပွားကြပါတယ် ဘုရား’
 ‘ရုပ်,နာမ်ပွားတော့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ မကွာဘူးလား’
 ‘ကွာပါတယ် ဘုရား’
 ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိဟာ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ,ငါ,သူတပါးလို့ မြင်တာတွေရဲ့
 နာမည်တွေ ဟုတ်ရဲ့လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိခွာပြီး သူဟာ ငါ-ရှိပါ့မလား’
 ‘မရှိပါဘူး ဘုရား’
 ‘ငါမရှိသူဟာ အရာဝတ္ထုတစ်ခုခုကို ဘာလဲ၊ ဘာမဟုတ်တာလဲ
 သိလို့ရပါ့မလား’
 ‘မရပါဘူး ဘုရား’
 ‘သည်လိုဆိုလျှင် အဲသည်သူဟာ ငါသိတဲ့အရပ်၊ သည်အရပ်က
 တော့ ငါမသိတဲ့အရပ်လို့ ခွဲလို့ရပါဦးမလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မရတော့ပါဘူး ဘုရား’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘ဒကာ၊ဒကာမတို့ စဉ်းစားကြရမယ်’
 ‘စဉ်းစားပါမယ် ဘုရား’
 ‘အရှည်၊အတိုသိဖို့ တိုင်းတာစရာဟာ ပေတံဟုတ်ရဲ့လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ပေတံအစရှိတဲ့ တိုင်းတာစရာမရှိလျင် အတို၊အရှည် သိနိုင်ပါ
 မလား’
 ‘မသိနိုင်ပါဘူး’
 ‘အချိန်အတွယ်သိဖို့ အတိုင်းအတာဟာ အလေးဟုတ်ရဲ့လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘အလေးမရှိလျင် အချိန်အတွယ်ကို သိနိုင်ပါ့မလား’
 ‘မသိနိုင်ပါဘူး ဘုရား’
 ‘အခြင်အတွယ်သိဖို့ အတိုင်းအတာပစ္စည်းဟာ ခွက်ဟုတ်ရဲ့
 လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘ခွက်မရှိလျင် အတိုင်းအတာ သိနိုင်ပါ့မလား’
 ‘မသိနိုင်ပါဘူး ဘုရား’
 ‘သိတဲ့အရာ၊ မသိတဲ့အရာကို ခွဲခြားဖို့အတွက် တိုင်းတာစရာ
 ပစ္စည်းဟာ ‘ငါ-ဖြစ်တယ်’၊ ဟုတ်ရဲ့လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘ဒါမရှိလျင် သိတဲ့အရာလား၊ မသိတဲ့အရာလား သိနိုင်ပါ့မလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မသိပါဘူး ဘုရား’

‘သည်တော့ ရုပ်,နာမ်ပွားပြီး သက္ကာယဒိဋ္ဌိခွာတယ်ဆိုပြီး ငါဖြုတ်
တာဟာ တိုင်းတာစရာ ပေတံကလေးကို ဖျက်ဆီးတာ ဟုတ်သလား၊
မဟုတ်သလား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ကဲ-တော်ပြီ၊ လ,လည်းထွက်ပြီပေါ့ ပြန်ကြတော့’

‘သာဓုပါ ဘုရား’

၁၁၀။ မန္တလေး ပုသိမ်ကြီး ပုဏ္ဏားကုန်းရွာ မိုးပြာကျောင်း၌
ဦးဂုဏအား ရှင်ဉာဏပြောသော မလုပ်ဘဲ မပြောနဲ့ စကား

‘မနက်က ဒေါ်သီလပြောစကားအရ ဦးဂုဏကို အခုလို စကား
ပြောဖို့ ခေါ်လိုက်တာပါ’

‘ပြောပါ’

‘မနောက ပေါင်းတည်ကပြန်အရောက်မှာ ဦးဂုဏနဲ့ ဦးဇဋိလ၊
ဒေါ်သီလတို့ သုံးဦးလုံးကို သည်မှာ လွတ်လွတ်လပ်လပ် စိတ်ထဲရှိတာအ
တိုင်း ပြောဆိုနေထိုင်ကြဖို့ ပြောပါတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲသည်မှာ ဦးဂုဏ ဘာမှပြောမသွားပါဘူး ဟုတ်ပါတယ်နော်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်က အနုပါဒါယဉ်ကျေးမှုကျောင်း ပြန်အရောက်မှာ ဦးဂုဏ
စကားပြောတယ် သိရတယ်’

‘ဘာပြောတာလဲ’

‘ဦးဇဋိလတို့ ဒေါ်သီလတို့ကို ပြောတဲ့စကားထဲမှာ သည်လိုဝတ်
ဆင်နေတာဟာ မလွတ်လပ်ဘူး။ အမျိုးမျိုးပုံတွေနဲ့ ဝတ်ကြမယ်။ အမျိုး
မျိုးအရောင်တွေနဲ့ ဝတ်ကြမယ်။ အဲဒါမှ ကောင်းမယ်လို့ပါပဲ’

‘အင်း-ပြောမိသတဲ့လား’

‘သည်စကားကို ဒေါ်သီလက တုန်တုန်လှုပ်လှုပ် သည်မှာ ပြော
သွားပါတယ်။ အခု ဒေါ်သီလကို မေးကြည့်နိုင်ပါတယ်’

‘ပြောမိလျင် ပြောမိလို့ပေါ့လေ’

‘ဦးဂုဏစိတ်ထဲ ဘယ်လိုခံစားနေရလို့လဲ။ အဲဒါ သိချင်ပါတယ်’
‘ဘာမှမဟုတ်ပါဘူး’

‘ဦးဂုဏစိတ်ထဲမှာ သည်လိုနေတာ မှန်မှန်ရဲ့လားလို့ ထင်မယ်
ဆိုလည်း ထင်ခွင့်ရှိပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကိုယ့်ကိုမေးခွန်းတွေ
ပါတဲ့ မျက်စေ့တွေနဲ့ ကြည့်နေကြသူတွေ အများအပြား ရှိနေတာပဲ’
‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်တော့ ဦးဂုဏ ကြိုက်သလိုလုပ်နိုင်ပါတယ်။ သည်လိုဝတ်
ဆင်ပြီး နေချင်တယ်လို့ ဦးဂုဏစိတ်ထဲရှိလျင်လည်း နေပါ။ တခြားလို
ဝတ်ဆင်ပြီး နေချင်တယ်လို့ စိတ်ရှိလျင်လည်း တခြားလိုဝတ်ဆင်နေပါ။
ဘာကိုမှ တပည့်တော် မတားဘူး ဟုတ်လား’

‘အင်း’

‘တပည့်တော်ကို ငဲ့နေတာမလုပ်ပါနဲ့။ ငါ-သည်လိုလုပ်လျင် သူ-
အလုပ်ပျက်မလား၊ မပျက်မလားလည်း မတွက်ပါနဲ့’

‘အင်း’

‘သူများငဲ့ပြီး ကိုယ့်လွတ်လပ်မှု ဆုံးရှုံးခံရတာ မကောင်းပါဘူး။
ဒါကြောင့် ကြိုက်သလိုလုပ်ဆောင်ဖို့ ပြောလိုပါတယ်’

‘ဘာရယ် မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဦးဂုဏစိတ်ထဲမှာ မရှင်းမရှင်းကြီးဟာ ဒုက္ခရောက်ပါလိမ့်မယ်။
သည်လို နှလုံးနှစ်ခွဲတွေ မဖြစ်ပါစေနဲ့’

‘အင်း’

‘ထောင်မကျခင်ကလည်း ဒါမျိုးတွေ နှစ်ခါတောင်ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ တစ်
ခါကလည်း ရှော့ပင်ကလေးဝတ်ပြီး လျက်ဆားလည်ရောင်းရင်း တရား

ဟောချင်တာ။ နောက်တစ်ခုကလည်း နိုင်ငံခြားသွားချင်တာ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲဒါတွေလည်း တကယ်လုပ်ချင်စိတ်ဖြစ်တာဆိုလျှင် လက်တွေ့လုပ်ဖို့ လုပ်ပေးမယ်။ နိုင်ငံခြားသွားချင်တာဆိုလျှင်လည်း ရောက်အောင် အထိတော့ လုပ်ပေးမယ်။ ဆေးရောင်းချင်တာဆိုလည်း ပစ္စည်းကြိယာ ရစေမယ်ဆိုတော့ တကယ်မလုပ်ခဲ့ဘူး။ ဟုတ်ရဲ့လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲသည်လို စိတ်တွေ ဒွိဟသံသယတွေ ဖြစ်မနေနဲ့။ ငါ့ဘဝ ငါပိုင်တယ်။ ငါလုပ်ချင်တာ လုပ်လို့ရတယ်လို့ မှတ်ပါ’

‘အင်း’

‘လူ့ဘဝဟာ ခဏနေရတာပဲ။ သည်အတွင်းမှာ ဘာကမှ အနှောင်အဖွဲ့မခံရဖို့ လိုပါတယ်။ ဦးဂုဏ ကြိုက်တာလုပ်ပါ။ တပည့်တော်တို့က မတားမြစ်ပါဘူး’

‘အင်း-စိတ်ဖြစ်တာပါ’

‘မလုပ်ဘဲတော့ စိတ်မကူးပါနဲ့။ စိတ်ကူးတယ်ဆိုတာ လုပ်ဖို့ပါ။ လုပ်မှာမဟုတ်ဘဲ စိတ်ကူးတာ၊ ပြောဆိုတာဟာ လုပ်သူတွေရဲ့ အားအင်တွေအထိ ထိခိုက်ပါတယ်။ ဒါပါပဲ။ ဒါသိအောင် ပြောတာပါ’

‘အေးပေါ့’

‘ကဲ-ပြန်နိုင်ကြပါပြီ’

၁၁၁။ မန္တလေး မြောက်ပြင် စည်သာလမ်း သပိတ်တန်း ဦးစိုးအိမ်၌
ဓမ္မဝိဟာရီနီ ဒေါ်သီလအား ရှင်ဉာဏပြောသော လမ်းညွှန်စကား

‘ဒေါ်သီလ ဓမ္မဝိဟာရီနီ လုပ်ခဲ့တာ ကြာပြီနော်’
‘လပိုင်းလောက်တော့ ရှိသွားပါပြီ’
‘ဓမ္မဝိဟာရီတို့ ထောင်ကမလွတ်ခင် ဘယ်လောက်စောသလဲ’
‘အတိအကျ မပြောတတ်တော့ပါဘူး ဘုရား’
‘ဒေါ်သီလက ဘယ်လိုရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဓမ္မဝိဟာရီနီ လုပ်လိုက်
တာလဲ’
‘ဒါပဲ မှန်တယ်ထင်လို့၊ ဒါပဲလုပ်ရမယ်လို့လည်း စိတ်က ဖြစ်နေ
တယ်’
‘ဟုတ်ပြီ’
‘သည်တော့ ထေရဝါဒ သီလရှင်ဘဝနဲ့ မနေချင်တော့ဘူး’
‘ဒေါ်သီလရဲ့အဖော် ဒေါ်မေဃကို မညှိဘူးလား’
‘ညှိတာပေါ့’
‘သူက ဘာပြောလဲ’
‘သူက သူ့ဆရာတွေဟာ သူငယ်စဉ်က ကျွေးမွေးခဲ့တဲ့ ကျေးဇူးရှင်
တွေလည်းဖြစ်လို့ ပစ်ထားဖို့မလွယ်ဘူး။ တပည့်မွေးပြီး တပည့်ဖြစ်မှ
လုပ်လို့ဖြစ်မယ် ပြောပါတယ်’
‘ဒါလည်း ဟုတ်တာပဲ’
‘သူ့ဘက်ကကြည့်တော့ ဟုတ်ပါတယ်’
‘သူ့ကို စောင့်မနေတော့ဘူးလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မစောင့်နိုင်တော့တာနဲ့ပဲ’
 ‘အခု ဆွမ်းခံစားနေတယ်နော်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘ဆွမ်းရရဲ့လား’
 ‘ရပါတယ် ဘုရား’
 ‘ဘယ်မှာ ဆွမ်းခံထွက်သလဲ’
 ‘ပုဏ္ဏားကုန်းရွာမှာပါ ဘုရား’
 ‘ရှက်နိုးတဲ့စိတ် မဖြစ်ဘူးလား’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘သူများတွေ ဆွမ်းခံစားတာလည်း မရှိတာတစ်ကြောင်း၊ ကိုယ်
 ဆွမ်းခံတဲ့ ခွက်ကလည်း ဒန်ချိုင့်ကြီး ဖြစ်နေတာတစ်ကြောင်း အစစ
 အကြောင်းတွေကြောင့်ပေါ့’
 ‘မရှက်ပါဘူး ဘုရား’
 ‘လူတွေက သရော်ပြောင်လှောင် မလုပ်ကြဘူးလား’
 ‘ဆိုးဆိုးဆာဆာ မလိုတမာ မလုပ်ကြပါဘူး။ အပျော်လိုတော့
 လုပ်ကြပါတယ်’
 ‘ကောင်းပါတယ်’
 ‘တင်ပါ ဘုရား’
 ‘ဒေါ်သီလသတ္တိကို ချီးကျူးပါတယ်’
 ‘ဘာပြုလို့လဲ ဘုရား’
 ‘ပဌမဆုံး ဓမ္မဝိဟာရိနီ လုပ်နိုင်လို့ပါပဲ’
 ‘တပည့်တော် ကြိုးစားပါမယ် ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဓမ္မဝိဟာရီတို့ဘဝဟာ ခရောင်းတောမှာ ဖြတ်နေရတာ ဒေါ်
သီလ သိပြီးသားပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဖမ်းလားဆီးလား၊ တရားစွဲထောင်ချလား လုပ်နေကြတာနော်’

‘သိပါတယ် ဘုရား’

‘သည်အထဲမှာတိုးဝင်ပြီး လုပ်လိုက်တာ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲဒါအတွက် ဓမ္မဝိဟာရီတို့က ဂုဏ်ယူပါတယ်’

‘ဝမ်းသာပါတယ် ဘုရား’

‘ဓမ္မဝိဟာရီနီတို့ဘဝမှာ အခက်အခဲတွေကတော့ ရှိမှာပဲ။ ဒါတွေ
ကို ဘယ်လို ကျော်လွှားရမလဲဆိုပြီး အားမွေးထားပါလို့ပဲ သတိပေးရမယ်’

‘သတိထားပါမယ် ဘုရား’

‘ဓမ္မဝိဟာရီနီရဲ့ဘဝမှာ ပညာရှိဖို့က အရေးကြီးဘူး။ စေတနာရှိ
ဖို့၊ ရိုးသားမှုရှိဖို့ ဒါကလေးတွေတော့ လိုတယ်’

‘ဒါတွေရှိအောင် လုပ်ပါမယ် ဘုရား’

‘သည်သာသနာရဲ့ အမှန်တရားဖော်ဖို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အသုံးချခံ
နိုင်တဲ့ စေတနာနဲ့ ကြိုးစားမှုလို့လတွေ ဒါအတွက် ဘဝကို အရိုးသားဆုံး
နေထိုင်တာတွေ လုပ်ရမှာပဲ’

‘လုပ်မှာပါ ဘုရား’

‘ဒါဆိုလျှင် ပညာမတတ်ပေမဲ့ သာသနာအတွက် အသုံးကျမှာပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဆွမ်းခံတဲ့အခါ ကိုယ့်ကိုဆွမ်းလောင်းလှူကြသူကလေးတွေကို
စောင့်ရှောက်ဖို့လည်း မမေ့စေချင်ဘူး’

‘ဘယ်လိုစောင့်ရှောက်မလဲ ဘုရား’

‘လူမှုရေးဘဝတွေမှာ ချွတ်ချော်လွဲမှား ဒုက္ခများမှုကလေးတွေ
ဖြစ်ပြီးလည်း နေနိုင်တယ်။ ဖြစ်လာစရာလည်း ရှိပြီး နေနိုင်တယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဒါကလေးတွေကို ကင်းသမားများ ကင်းစောင့်သလို သူတို့ကို
လည်း ကိုယ်က စောင့်ရှောက်ပေးနိုင်တာပဲ’

‘တင်ပါ ဘုရား’

‘သူတို့အတွက် ကိုယ်ဟာ စောင့်ရှောက်သူနေရာမှာ အရာဝင်
အောင် ယူနိုင်လျှင် သူတို့အကျိုးများကြမယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ကိုယ်ဟာ သူတို့ရဲ့ကျေးဇူးတရား ခံစားရသလို ကိုယ်ကလည်း
သူတို့ကို ကျေးဇူးပြုနိုင်သူဖြစ်ဖို့ ကြိုးစားရမယ်’

‘ကြိုးစားပါမယ် ဘုရား’

‘သူများကို ကိုယ်က သင်ကြားလမ်းညွှန်တယ်ဆိုတာ ဘယ်လို
ဖြစ်အောင် သင်ကြားလမ်းညွှန်ရမယ် မသိမဖြစ်စေနဲ့’

‘ဘယ်လိုဖြစ်ရမှာလဲ ဘုရား’

‘ကိုယ့်ကိုယ်ကို စံထားပြီး ငါလိုဖြစ်အောင်ပဲလို့ သင်ကြားရမယ်၊
လမ်းညွှန်ရမယ်’

‘တင်ပါ ဘုရား’

‘ဒေါ်သီလတို့ကို ဓမ္မဝိဟာရီတို့က လမ်းညွှန်သင်ကြားမှာလည်း
ဒါပဲဖြစ်တယ်’

‘တင်ပါ ဘုရား’

‘ဒေါ်သီလကို ဓမ္မဝိဟာရီနီကောင်း ဖြစ်ဖို့ပဲ၊ နားလည်သလား’

‘နားလည်ပါတယ် ဘုရား’

‘သည်တော့ ကိုယ်က ကိုယ့်ဆရာသမားဆိုသူတွေနဲ့ အတူဆုံး
ဖြစ်အောင် ဘယ်လိုနေရမလဲ ကြိုးစားပါ’

‘ကြိုးစားပါမယ် ဘုရား’

‘ဓမ္မဝိဟာရီတို့လည်း ရှေးကဘုရားစတဲ့ သူတော်ကောင်းတွေ
ဘယ်လိုနေထိုင် လုပ်ကိုင်သွားသလဲ သိအောင်ပဲ လုပ်ရတာပဲ’

‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’

‘ကိုယ်သိသမျှနဲ့ ကိုယ်နဲ့စပ်သူတွေကို ဒေါ်သီလတို့က သင်ကြား
ပါ။ လမ်းညွှန်ပါ။ မသိတာတွေနဲ့ မလုပ်မိတဲ့အထိ ရိုးသားပါစေပေါ့’

‘ရိုးရိုးသားသားနေပါမယ် ဘုရား’

‘ကောင်းပြီ-ကျန်းမာအောင် စိတ်ချမ်းသာအောင် နေနိုင်ပါစေ’

‘ကောင်းပါပြီ ဘုရား’

၁၁၂။ မန္တလေး ပုသိမ်ကြီး၊ ပုဏ္ဏားကုန်းရွာ မိုးပြာကျောင်း၌ မန္တလေး
မှ ကြောင်ပန်းလက်သင် တရားသမားကလေးတစ်ဦးအား
ရှင်ဉာဏပြောသော လူထဲမှာလူရှာစကား

‘ဒကာရေ မင်းပြောတွေလည်းရပ်ဦး။ မင်းပြောတဲ့ တရားစကား
က ရှည်လှပြီ’

‘ဟုတ်ပါဘုရား၊ စိတ်ပါပါနဲ့ ပြောမိသွားတာပါ’

‘ငါက ဘုန်းကြီးဆိုတော့ ငါလည်း တရားစကား ပြောချင်သေး
တာပေါ့’

‘ပြောပါ ဘုရား၊ တပည့်တော်က နာရအောင် သည်ကိုလိုက်လာ
ခဲ့တာပါ ဘုရား’

‘အေး-သည်လိုလည်း လုပ်ပါဦး’

‘လုပ်ပါ ဘုရား’

‘ငါက မင်းကို မေးချင်တာပါ’

‘ဘာလဲ ဘုရား’

‘မင်းပြောတဲ့တရားတွေက ကောင်းပါတယ်။ ဘာမှ အပြစ်ပြော
စရာ မရှိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ မင်းကို မေးချင်တာကလေးက ဖြစ်လာတယ်’

‘မေးပါ ဘုရား’

‘မင့်တရားတွေက ဘာရဖို့အတွက် လုပ်ရတာတွေလဲ’

‘ဘုရား’

‘ငါမေးချင်တာက ဒါပါပဲ။ မင်းတရားတွေက ဘာတွေရဖို့အတွက်
တရားတွေလဲ-လို့ပါ။ ဟုတ်လား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘နိဗ္ဗာန်ရဖို့ မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်။နိဗ္ဗာန်ရဖို့အတွက် သည်တရားတွေက လုပ်ရတာ
 တွေပေါ့ ဘုရား’
 ‘အေး-နောက်မေးခွန်းတစ်ခုလည်း မေးချင်သေးတယ်’
 ‘မေးပါ ဘုရား’
 ‘အဲဒါက မင်းတရားတွေက မင်းရှိတယ်လို့ အသိအမှတ်ပြုမှာမို့
 လို့လား ဘယ်လိုလဲ’
 ‘မပြုဘူး ဘုရား’
 ‘မင်းတရားတွေက မင်းရှိတာကို အသိအမှတ် မပြုဘူးနော်။
 ဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘မင်းအဖြေနှစ်ခုအရ မင်းကို ငါတစ်ခုပြောရမယ်’
 ‘ပြောပါ ဘုရား’
 ‘အဲဒါက မင်း အဲသည်တရားတွေ မလုပ်နဲ့တော့လို့ပဲ။ နားလည်
 ရဲ့လား’
 ‘လည်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘ငါပြောစကားကို မင်းဘာပြန်ပြီး ပြောချင်သေးလဲ’
 ‘ပြောချင်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘ပြောပါ’
 ‘တပည့်တော် တရားမှားနေတာရှိလျှင် ပြောပေါ့ဘုရား။ ဒါမှ
 ဘာဖြစ်လို့ မလုပ်သင့်တာ ပေါ်လွင်မှာပေါ့ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အေး-ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘အဲဒါ ပြောပါဘုရား’
 ‘ပြောမယ်နော်’
 ‘တင်ပါ ဘုရား’
 ‘မင်းတရားဟာ မင်းပြောသလို နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်စေနိုင်တယ်
 ဆိုတာ မှန်ချင်မှန်မယ်၊ ဒါပေမဲ့-’
 ‘ပြောပါဘုရား’
 ‘မင်းတရားက မင်းကို နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင် မလုပ်ပေးနိုင်တာ
 သေချာတယ်။ ဒါကြောင့် မလုပ်နဲ့လို့ ပြောတာပဲ’
 ‘အဲသည်တရားက တပည့်တော်ကို ဘာကြောင့် နိဗ္ဗာန်ရောက်
 အောင် လုပ်မပေးနိုင်တာလဲ ဘုရား’
 ‘အေး-ဒါ ရှင်းရမယ်’
 ‘ရှင်းပေးပါ ဘုရား’
 ‘မင်းတရားက မင်းရှိတယ်လို့ အသိအမှတ်ပြုမှပဲ မင်းကို နိဗ္ဗာန်
 ရောက်စေလိမ့်မယ်။ အခု အသိအမှတ်မပြုဘူး မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘မင်းတရားက နိဗ္ဗာန်ကို ယူပေးနိုင်လည်း မင်းကို ယူမပေးဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘မင်းကို မင်းတရားက ‘ရှိတယ်’-လို့ အသိအမှတ်မပြုလို့ဘဲ’
 ‘သည်လိုလား ဘုရား’
 ‘မင်းမှာ ပေးစရာပစ္စည်းရှိသော်မှ ပေးရသူကို မသိလျှင် ပေးလို့မရ
 ဘူး မဟုတ်လား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သည်အတိုင်းပေါ့’
 ‘အေး-ဘုရား’
 ‘အေး-လုပ်မနေနဲ့’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘မင်းတို့ တော်တော် မတော်တဲ့လူတွေပဲ’
 ‘ပြောပါ ဘုရား’
 ‘မတော်မတဲ့အလုပ်တွေ လုပ်ကြလို့ပေါ့’
 ‘ဘာတွေလုပ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘လူထဲ လူရှာတယ်လေ’
 ‘ဘုရား’
 ‘မင်းတို့က လူထဲမှာလူရှာကြတယ်။ ဒါတော်မလား။ စဉ်းစားပါ’
 ‘ဘယ်လိုစဉ်းစားရမှာလဲ ဘုရား’
 ‘လူထဲမှာ လူရှိမလားပေါ့’
 ‘လူက ဘယ်မှာရှိတာလဲ ဘုရား’
 ‘သည်ကမ္ဘာလောကထဲမှာပေါ့’
 ‘ဒါတော့ သိတာပေါ့’
 ‘သိလျင် လူကိုဘာကြောင့် လူထဲမှာရှာကြတာလဲ။ လူထဲမှာ
 အရိုး၊အသား၊ အကြော၊အရေ အစစတွေပဲရှိမှာပေါ့ ဘယ်မှာ လူရှိပါ့မလဲ’
 ‘ဆက်အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’
 ‘လက်မောင်းထဲမှာ လက်မောင်းရှာတယ်တဲ့။ တွေ့မယ်လားကွ။
 လက်မောင်းက လက်မောင်းထဲမှာ ရှိတာမှမဟုတ်တာ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လက်မောင်းက ဘယ်မှာရှိတာလဲ ဘုရား’
 ‘လူပုခုံး နှစ်ဖက်ဘေးမှာပေါ့’
 ‘ဦးခေါင်းထဲမှာ ဦးခေါင်းရှာ၊ ရှာသာရှာရ ရှာမရတဲ့ ဟုတ်လား။
 စာတွေချိုးထားကြသေးတယ်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဦးခေါင်းထဲက ဦးခေါင်းရှာလို့ ရပါ့မလား။ ဦးခေါင်းက ဦးခေါင်း
 ထဲရှိတာမှ မဟုတ်တာဘဲ။ လူ့ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ အထက်မှာ ရှိတာပဲ’
 ‘ဒါတော့ ဒါပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဒါတော့ ဒါပေါ့-မလုပ်နဲ့။ မင်းတို့တော်တော် မကောင်းဘူး’
 ‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’
 ‘လူမရှိတဲ့နေရာမှာ လူရှာတယ်။ သည်တော့ လူမတွေ့ဘူး။ မ
 တွေ့တော့ လူဆိုတာ မရှိတဲ့အရာဖြစ်တယ်လို့ ကောက်ချက်ဆွဲကြတယ်။
 မဟုတ်ဘူးလား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘လူမရှိတဲ့နေရာ လူရှာတာ တော်မလား’
 ‘မတော်ပါဘူး ဘုရား’
 ‘လူမရှိတဲ့နေရာမှာ လူရှာလျင် လူတွေ့နိုင်ပါ့မလား’
 ‘မတွေ့ပါဘူး’
 ‘လူမတွေ့တာနဲ့ လူဆိုတာမရှိဘူး-လို့ လုပ်တာကလည်း တော်သ
 လား’
 ‘မတော်ပါဘူး ဘုရား’
 ‘ဒါကြောင့်ပြောတာ မင်းတို့ဟာ တော်တော် မတော်တဲ့လူတွေလို့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပြောပါ ဘုရား’
 ‘မင်းလက်ဝတ်ထားတဲ့နာရီထဲမှာ နာရီကိုရှာလို့ တွေ့မလား’
 ‘မတွေ့ပါဘူး’
 ‘နာရီထဲမှာ နာရီရှိတာ မဟုတ်ဘူး။ နာရီက မင်းလက်ကောက်
 ဝတ်မှာ ရှိတာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘နာရီထဲမှာ ဘီးတွေ၊သံပတ်တွေ အစစတွေပဲရှိမှာပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘အေးပေါ့’
 ‘မင်း-ကျောဘက်လှည့်လိုက်ပြီး အဲသည်မှာ ငါ့ကိုရှာလျင် မင်း
 တွေ့မလား’
 ‘မတွေ့ပါဘူး’
 ‘အေး-ငါမရှိတဲ့နေရာမှာ ငါ့ကိုရှာပြီး ငါ့မတွေ့တာနဲ့ ငါမရှိဘူး
 မလုပ်လိုက်နဲ့နော်။ ငါက သည်ကထူးလိုက်မယ် ဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ငါပြောတာတွေ သဘာဝကျရဲ့လား’
 ‘တပည့်တော် စဉ်းစားပါဦးမယ် ဘုရား’
 ‘ဒါကို မင်းက ဘာစဉ်းစားမှာလဲ။ မင်းစဉ်းစားစရာကို ငါဘာပြော
 သလဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘မင်းကိုမင်း ပျောက်နေတာကို မပျောက်အောင် ပြောတာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မင်းတို့သဘောတရားကြီးဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဖျောက်ပစ်တမ်း
ကစားနေကြသလို ဖြစ်နေတယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လိုလုပ်လျင်တော့ တော်တော်မကောင်းဘူးနော်’

‘တပည့်တော် နောက်မှလာပါဦးမယ် ဘုရား’

‘အေး-ပြောလိုက်မယ်’

‘ပြောပါဘုရား’

‘ငါက အခု-မင်းကိုယ်ကလေးလို မင်းပြန်ပေးလိုက်တာ။ အဲဒါ
ပြန်ပျောက်လျင်တော့ မလာခဲ့နဲ့နော်။ မင်းလာလျင် မင်းကိုယ်မင်း ပြန်ရ
နေပြီးသားဖြစ်မှ လာခဲ့’

‘တင်ပါ ဘုရား’

၁၁၃။ မန္တလေး ပုသိမ်ကြီး ပုဏ္ဏားကုန်းရွာ မိုးပြာကျောင်း၌ ပုလဲမြို့
အလယ်ဘုံရွာမှ လူငယ်တစ်ဦးအား ရှင်ဉာဏပြောသော
တရားမူးစကား

‘ခလေး ဘယ်ကလာသလဲ’
‘ပုလဲမြို့ အလယ်ဘုံရွာကပါ။ နန်းတော်ရှေ့မှာ တည်းပါတယ်။
အဲသည်က လာခဲ့တာပါ’
‘ခလေး သည်ကို ဘာကိစ္စရှိလို့လဲ’
‘ရွာမှာ ဘုန်းကြီးတရားကို၊ အခွေနာရဖူးပါတယ်။မန္တလေးရောက်
ခိုက် တွေ့ဖူးချင်တာနဲ့ လာခဲ့တာပါ’
‘အေး-ဟုတ်ပြီ’
‘တပည့်တော်ကို တရားနည်းနည်းပြောပြပေးပါ’
‘မင်းက အိမ်ထောင်ရှိသလား’
‘လူလွတ်ပါ’
‘မိဘနှစ်ပါး ရှိသေးလား’
‘အမေပဲရှိပါတော့တယ်’
‘မင်းတို့အရပ် မိုးလေဝသဘယ်လိုလဲ’
‘သင့်ပါတယ်’
‘မန္တလေးကို ဘာကိစ္စနဲ့ လာတာလဲ’
‘အလည်ပါပဲ’
‘အားနေလို့လား’
‘ဟုတ်ပါတယ်။ တပည့်တော်ကို တရားဟောပါ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မင်းက ဘာသိချင်လို့လဲ’
 ‘အနတ္တအကြောင်း သိချင်ပါတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘အားလုံးဟာ အနတ္တတွေဖြစ်တယ် ဟုတ်ပါသလား’
 ‘အလကားပါကွာ’
 ‘အဲဒါ တကယ် မဟုတ်ဘူးလား’
 ‘မင်းကိုငါ မေးရဦးမယ်’
 ‘မေးပါ ဘုရား’
 ‘မင်းကို သည်လာဖို့ ဘယ်သူက လွှတ်လိုက်တာလဲ’
 ‘ဘယ်သူကမှ မလွှတ်ပါဘူး’
 ‘မင်းလာချင်လို့ လာတာလား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘မင်းလာချင်တဲ့အတိုင်း လာလို့ရတယ်ဆိုတော့ မင်းကိုယ်မင်းပိုင်
 လို့လား၊ မပိုင်လို့လား’
 ‘ပိုင်လို့ပေါ့ ဘုရား’
 ‘အေး-မင်းကိုယ်မင်းမပိုင်လျှင် မင်း-သည်ကို လာလို့ရပါ့မလား’
 ‘မရပါဘူး’
 ‘အေးပေါ့။ မင်းပြန်တော့ မင်းကမူ့နေတယ်။ တရားလည်းမူ့နေ
 တယ်။ အမူ့နှစ်ခုနဲ့ သည်ကိုမလာနဲ့။ တစ်ခုလောက်မူ့တာပဲ စကားပြော
 လို့ရမယ်’
 ‘ကောင်းပါပြီ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

၁၁၄။ မန္တလေး ပုသိမ်ကြီး ပုဏ္ဏားကုန်းရွာ မိုးပြာကျောင်း၌ မင်္ဂလာ
ဆွမ်းကပ်လာသော တပည့်ဇနီးမောင်နှံအား ရှင်ဉာဏပြောသော
ရန်မဖြစ်နည်းစကား

‘မင်းတို့နှစ်ယောက် ယူလိုက်ကြပြီလား’

‘တင်ပါ ဘုရား’

‘ဘယ်တုန်းကလဲ’

‘ဝါဆိုဦးကပါ’

‘လက်ထပ်ပွဲရော ကျင်းပပြီးပြီလား’

‘ပြေးလာနေကြတာပါ’

‘အခု ဘယ်နေကြလဲ’

‘မြို့သစ် ဘကြီးအိမ်မှာပါ’

‘အခု ဘာလာလုပ်ကြတာလဲ’

‘မင်္ဂလာဆွမ်း လာကပ်ကြတာပါ’

‘အေး-သည်လိုဆို ဆွမ်းစားပြီးမှ ငါက မင်္ဂလာစကား ပြောပေးရ
မယ်။ နားထောင်ကြမလား’

‘နားထောင်မှာပေါ့ ဘုရား’

‘ငါ့အတွက် ဆွမ်းပြင်ကြ’

‘အသင့်ပါ ဘုရား’

‘ငါပြီးတော့ မင်းတို့စားကြ။ ငါ့ကျောင်းမှာ ဘယ်သူမှမရှိဘူး။
မင်းတို့စားပြီး ဆေးကြောသုတ်သင်တာလည်း မင်းတို့ပဲလုပ်ကြ။ ပြီးလျင်
တရားနာကြမယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကောင်းပါပြီ ဘုရား’
(အားလုံးပြီးသောအခါ)

‘တပည့်တော်တို့ကို မင်္ဂလာဦးအဆုံးအမစကား ပေးနိုင်ပါပြီ
ဘုရား’

‘အေး’

‘တပည့်တော်တို့က ဘာလုပ်ရမလဲ ဘုရား’

‘ဘာမှမလုပ်ရဘူး။ သက်သာသလို အဲသည်ထိုင်ခုံတွေပေါ်မှာပဲ
ထိုင်ပြီး နားထောင်ကြ’

‘ကောင်းပါပြီ ဘုရား’

‘မင်းတို့ကို ငါ-ဩဝါဒမပြောခင်မှာ မေးရဦးမယ်’

‘မေးပါ ဘုရား’

‘မင်းတို့ လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းဖို့ မိဘအိမ်က သဘောတူ
ထွက်လာပြီး နေကြတာ ဘယ်လောက်ကြာသွားပြီလဲ’

‘နှစ်လနဲ့ ငါးရက်ပါ ဘုရား’

‘ရုံးမှာ လက်မှတ်ထိုးပြီးရောပေါ့နော်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ရုံးမှာ လင်မယားအဖြစ် လက်မှတ်ထိုးပြီးတာဟာ လင်မယား
အဖြစ်နေတာ မြောက်တာပါပဲ၊ မင်္ဂလာဆောင်ပွဲရော ကျင်းပဦးမှာလား’

‘သီတင်းကျွတ်မှ မိဘအိမ်ပြန်ပြီး ကျင်းပမှာပါ ဘုရား’

‘ဘယ်မိဘကမှ မကန့်ကွက်ဘူး မဟုတ်လား’

‘မကန့်ကွက်ပါဘူး ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘နောက်ထပ်မေးခွန်းတစ်ခု ထပ်မေးရဦးမယ်’
 ‘မေးပါ ဘုရား’
 ‘မင်းတို့နှစ်ဦး လင်မယားအဖြစ်ရောက်ပြီးမှ ရန်ဖြစ်ဖူးကြပြီလား’
 ‘ဖြစ်ဖူးပါပြီ ဘုရား’
 ‘ဘယ်နှစ်ကြိမ် ဖြစ်ပြီးပြီလဲ’
 ‘နှစ်ကြိမ်ပါ ဘုရား’
 ‘ရယူပြီးကြတာက ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ’
 ‘နှစ်လကျော်ပါ ဘုရား’
 ‘နှစ်လကျော်မှာ နှစ်ခါရန်ဖြစ်ပြီးနေပြီနော် ဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘နှစ်လကျော်မှာ နှစ်ခါဆိုတော့ တစ်ဆအချိန်ဖြစ်တဲ့ လေးလ
 ကျော်မှာ လေးခါဖြစ်မယ်နော်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဒါ ရိုးရိုးတွက်နဲ့ တွက်တာ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သည်ထက် စေ့စေ့ကလေးတွက်လျင် သည်လိုဖြစ်မှာ မဟုတ်
 ဘူး’
 ‘ဘယ်လိုဖြစ်မှာလဲ ဘုရား’
 ‘ပဌမနှစ်လမှာ နှစ်ကြိမ်ဆိုလျှင် နောက်နှစ်လထပ်ပေါင်းလို့ လေး
 လဖြစ်လျှင် လေးခါမလာတော့ဘူး။ ခြောက်ခါဆိုတာမျိုး တိုးလာလိမ့်
 မယ်’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့်ပဲ။ အကြောင်းတွေထားတော့’
‘တင်ပါ ဘုရား’
‘နောက်ဆိုလျင် တစ်ရက်ခြား နှစ်ရက်ခြား လေးငါးရက်ခြားတွေ
ရန်ဖြစ်စရာရှိတယ်’
‘တင်ပါ ဘုရား’
‘လင်မယားဘဝမှာ ရန်ဖြစ်လျင်တော့ လင်မယားဘဝ တည်
ဆောက်ရတဲ့ ရည်ရွယ်ချက် အောင်မြင်မှာ မဟုတ်ဘူး’
‘တင်ပါ ဘုရား’
‘လင်မယားဟာ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ချင်လို့ တည်ဆောက်တာ မ
ဟုတ်လား’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
‘ရန်ဖြစ်နေလျင် လင်မယားဘဝဟာ ဆင်းရဲတွင်းထဲ လက်တွဲခုန်
ချသလို ဖြစ်မှာပဲ’
‘ဘာဖြစ်လို့ ဆင်းရဲမှာလဲ ဘုရား’
‘လူဟာ ရန်ဖြစ်လျင် တစ်ဦးရဲ့ဂုဏ်သိက္ခာကို တစ်ဦးက လျော့
ကြည့်တတ်တယ် မဟုတ်လား’
‘ဟုတ်ပါတယ်’
‘ကိုယ့်ချစ်သူက ဂုဏ်သိက္ခာမဲ့လာလျင် အပြစ်တွေ ပိုမြင်လာတာ
ဟာ ဓမ္မတာပဲ’
‘ဟုတ်ပါတယ်’
‘နောက်ဆုံးမှာ အတူနေဖို့ ရည်ရွယ်ချက်တွေ မှေးမှိန်လာမယ်’
‘ဟုတ်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်လိုဖြစ်လျင် အဲသည်လင်မယားဟာ စီးပွားမဖြစ်နိုင်တော့
ဘူး’

‘ဘာပြုလို့လဲ ဘုရား’

‘စီးပွားဖြစ်တယ်ဆိုတာ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး သိပ်ချစ်ကြမှ’

‘ဘယ်လို ပတ်သက်သလဲ ဘုရား’

‘ချစ်တာနဲ့ စီးပွားဖြစ်တာ ပတ်သက်တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ယောက်ျားလုပ်သူဟာ သူ့မှာ ချစ်သူရှိထားလျင် သူ့အတွက်သာ
မကဘဲ သူ့ချစ်သူအတွက်ပါ အလုပ်တွေ ပိုလုပ်လာတယ်’

‘တင်ပါ ဘုရား’

‘မိန်းမလုပ်သူကလည်း သည်လိုပဲ။ ကိုယ့်ချစ်သူ ယောက်ျားသက်
သာစေချင်လို့ ကိုယ်က အလုပ်တွေ ကျိုးလုပ်လာတယ်’

‘တင်ပါ ဘုရား’

‘ချစ်မှ စေတနာတွေ ပေါ်တာ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘မချစ်လျင် စေတနာမပေါ်ဘူး’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘စေတနာပေါ်မှ အလုပ်တွေကို တစ်ဆတိုးလုပ်ကြတာ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘တစ်ဆတိုးပြီး နှစ်ဦးလုံးဟာ လုပ်ကြတော့ လုပ်အားက လေး
ယောက်စာ။ သည်လိုမဖြစ်ဘူးလား’

‘ဖြစ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အသုံးမှာက နှစ်ယောက်ထဲ မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘သည်တော့ နှစ်ယောက်လုပ်အား မပိုဘူးလား’
 ‘ပိုပါတယ် ဘုရား’
 ‘သည်ပိုတာတွေ စုလိုက်တော့ လင်မယားဘဝ လိုအပ်သမျှတွေ
 အောင်မြင်ပြီး ချမ်းသာကြမှာပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မချစ်လျင် ဒါတွေရဲ့ပြောင်းပြန် အ
 ဖြစ်တွေ ဖြစ်လာမယ်’
 ‘ဘယ်လိုဖြစ်မှာလဲ ဘုရား’
 ‘သူ့ကို ကိုယ်ကမချစ်တော့ သူ့တာဝန် မယူချင်ရုံမကဘူး ကိုယ့်
 တာဝန်ကို သူ့အပေါ် ပုံထားချင်လာတယ်’
 ‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’
 ‘တစ်ဘက်သူကလည်း သည်လိုပဲဖြစ်လာမယ်’
 ‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’
 ‘သည်တော့ နှစ်ယောက်လုပ်အားဟာ တစ်ယောက်စာလောက်
 ပဲ ဖြစ်လာမယ် မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဒါဆိုလျှင် တစ်ယောက်လုပ်အား နှစ်ယောက်စားသုံးသလို ဖြစ်
 ပြီပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘စီးပွားရေး ဖြစ်ပါတော့မလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မဖြစ်တော့ပါဘူး’
 ‘အချစ်ရေးပျက်လို့ စီးပွားမဖြစ်၊ စီးပွားကြပ်တည်းလို့ အချစ်ရေး
 မသာယာ သည်လိုမဖြစ်ပေဘူးလား’
 ‘ဖြစ်မှာပါ ဘုရား’
 ‘ဒါဆို ဒုက္ခတွင်းထဲ လက်တွဲပြီးဆင်းတာ မဖြစ်ဘူးလား’
 ‘ဖြစ်ပါတယ်’
 ‘ဒါ-ဘယ်ကစတာလဲ’
 ‘ရန်ဖြစ်တာက စပါတယ်’
 ‘သည်တော့ လင်မယားဘဝမှာ အောင်မြင်ချင်တယ်ဆိုလျှင် ရန်
 ဖြစ်တာ ရှောင်ရမယ် မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သည်တော့ မင်းတို့ သိပြီးသားဖြစ်မှာပါ။ ရန်ဖြစ်တာ မကောင်း
 ဘူးလို့ မသိဘူးလား’
 ‘သိပါတယ် ဘုရား’
 ‘သည်တော့ ရန်မဖြစ်ကြနဲ့လို့ ငါပြောလျှင် အပိုပဲဖြစ်မှာပေါ့’
 ‘မပိုပါဘူး ဘုရား’
 ‘သိပြီးသားထပ်ပြောတာပဲ။ ဘာထူးမှာလဲပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သည်တော့ ရန်မဖြစ်ကြနဲ့လို့ ငါ-မပြောတော့ဘူး’
 ‘တင်ပါ ဘုရား’
 ‘ရန်မဖြစ်ရအောင် နေနည်းကားကို ငါပြောရမယ်’
 ‘ပြောပါ ဘုရား’

‘ဒါပြောဖို့အတွက် မင်းတို့ကို ငါ-မေးခွန်းနည်းနည်း မေးရမယ်’

‘မေးပါ ဘုရား’

‘မင်းတို့နှစ်ယောက် အခုလို လင်မယားဘဝ မဖြစ်ခင်က တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ချစ်ခင်ပြီး နေထိုင်ဆက်ဆံခဲ့ကြတာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ’

‘နှစ်နှစ်လောက်ပါဘုရား’

‘ဟုတ်ပြီ-နောက်ထပ်တစ်ခု မေးဦးမယ်’

‘မေးပါ ဘုရား’

‘အဲသည် နှစ်နှစ်အချိန်အတွင်းမှာ မင်းတို့နှစ်ယောက်ဟာ ဘယ်နှစ်ကြိမ်လောက် ရန်ဖြစ်ခဲ့ဖူးကြသလဲ’

‘ရန်မဖြစ်ဖူးပါဘူး ဘုရား’

‘အေး-ဟုတ်ရဲ့လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘နှစ်နှစ် ဆက်ဆံလာတာ တစ်ခါမှ ရန်မဖြစ်ဖူးဘူး’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အခု လင်မယားဖြစ်တော့ နှစ်လကျော်လေးရှိသေးတယ်။ နှစ်ခါ ရန်ဖြစ်ပြီးကြပြီ ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲဒါဘာလဲ စဉ်းစားရမယ်’

‘တင်ပါ ဘုရား’

‘ရန်ဖြစ်တာဟာ ဆင်းရဲသလား၊ ချမ်းသာသလား၊ ဘယ်လိုထင်ကြလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဆင်းရဲပါတယ် ဘုရား’
 ‘ဆင်းရဲတာကို ဘာဖြစ်လို့ လုပ်ကြတာလဲ’
 ‘မသိပါဘူး ဘုရား’
 ‘အဲဒါ ငါပြောမယ်’
 ‘ပြောပါ ဘုရား’
 ‘ဆင်းရဲမှန်းသိလျက်နဲ့လုပ်တာဟာ သည်ထက်ဆင်းရဲတစ်ခုကို
 ကျော်လွှားချင်လို့ပဲ ဖြစ်ရမယ် မဟုတ်ဘူးလား’
 ‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’
 ‘သည်တော့ ရန်ဖြစ်တာရဲ့ အကြောင်းဟာ ဆင်းရဲတာပဲ ဖြစ်ရ
 မယ်’
 ‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’
 ‘လင်မယားဖြစ်တာဟာ ဆင်းရဲတယ်ဆိုတဲ့အဓိပ္ပါယ် မရောက်
 ဘူးလား’
 ‘ရောက်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘ရည်ရွယ်တာက ချမ်းသာဖို့လား၊ ဆင်းရဲဖို့လား’
 ‘ချမ်းသာဖို့ပါ ဘုရား’
 ‘တကယ်တော့ ဆင်းရဲသလား၊ ချမ်းသာသလားဆိုတာ ရန်ဖြစ်
 တာက သက်သေခံ မနေဘူးလား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘လင်မယားဖြစ်ရတာ ဆင်းရဲတယ်လို့ရော ထင်ရဲ့လား’
 ‘မထင်ပါဘူး ဘုရား’
 ‘အေး-မထင်ရဘူးပဲ ဖြစ်ရမယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အကြောင်း အခိုက်မသင့်တာလေး တစ်ခုတစ်လေရှိလို့ မတော် တဆဖြစ်တာလို့ပဲ အောက်မေ့မယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လိုထင်တာ မှန်မမှန် စဉ်းစားရမယ်’

‘ဘယ်လို စဉ်းစားရမှာလဲ ဘုရား’

‘လင်မယားလုပ်ကြတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုလဲလို့ စဉ်းစားရမှာပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘လင်မယားလုပ်တယ်ဆိုတာ ယောက်ျားမိန်းမနှစ်ဦးဟာ ကိုယ့် ဆီမှာရှိတဲ့ တက်မက်စရာ အာရုံငါးပါးကို ကိုယ်ပိုင်အဖြစ်က စွန့်လွှတ်ပြီး ကိုယ့်ချစ်သူကို ပေးကြတယ် ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ကိုယ့်ချစ်သူဆိုတဲ့ သူ့ရဲ့တပ်မက်စရာဖြစ်တဲ့ အဆင်းတွေ၊အသံ တွေ၊အနံ့တွေ၊အရသာတွေကိုလည်း ကိုယ်ပိုင်အဖြစ် သိမ်းပိုက်လိုက်တယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ယောက်ျားကလည်း သူ့ဆီက လူမက်စရာအာရုံတွေကို မိန်းမကို ပဲ တစ်ဦးတည်း အပိုင်ပေးလိုက်ပြီး မိန်းမရဲ့မက်မောစရာ အာရုံတွေကို လည်း ကိုယ်တစ်ဦးတည်း အပိုင်အရယူ လိုက်တာပဲ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘လင်မယားလို လုပ်ကြပြီဆိုလျှင် သည်အဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်တဲ့ ပဋိညာဉ် ခံဝန်တွေ ကျင့်ကြတော့တာပဲ မဟုတ်လား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လိုဆိုလျှင် သည်သူနှစ်ဦးဟာ လွတ်လပ်သူတွေ ဖြစ်နေကြ
မလား၊ မလွတ်လပ်သူတွေ ဖြစ်နေကြမလား’

‘မလွတ်လပ်ဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘နွားနှစ်ကောင်ကို ကြိုးတစ်ချောင်းနဲ့ တွဲထားလျှင် သည်နွားတွေ
ဘယ်လွတ်လပ်တော့မလဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘လင်မယားဘဝဟာ မလွတ်လပ်သူဆိုတော့ မလွတ်လပ်သူဟာ
ဆင်းရဲတာပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်တော့ ရန်ဖြစ်ရတာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သမီးရည်းစား ချစ်သူဘဝဟာ တစ်ဦးရဲ့ ကာမဂုဏ်ကို တစ်ဦး
က ပိုင်ပြီလား’

‘မပိုင်ပါဘူး’

‘သည်တော့ သူတို့ဟာ လွတ်လပ်သူလား၊ မလွတ်လပ်သူလား’

‘လွတ်လပ်သူပါ ဘုရား’

‘လွတ်လပ်တာက ချမ်းသာတယ်၊ ငြိမ်းအေးတယ်၊ လှပတယ်၊
သည်လိုတွေ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်တော့ သည်သူတွေ ရန်ဖြစ်မလား’

‘မဖြစ်ပါဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သမီးရည်းစားတွေ ရန်မဖြစ်တာ ဒါကြောင့်ပဲ’
 ‘ဟုတ်မှာပါ’
 ‘သည်တော့’
 ‘ဆုံးမပါ ဘုရား’
 ‘လင်မယားဆိုပြီး နေကြပေမဲ့ လူတိုင်းလိုမလုပ်ကြနဲ့’
 ‘ဘယ်လိုနေရမှာလဲ ဘုရား’
 ‘ယောက်ျားလုပ်သူကလည်း မိန်းမရဲ့အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တ
 ရားတွေဟာ ငါပိုင်ဖြစ်တယ်လို့ မသိမ်းလိုက်နဲ့’
 ‘တင်ပါ’
 ‘မိန်းမလုပ်သူကလည်း ယောက်ျားဆီမှာရှိတဲ့ အာရုံငါးပါး ကာမ
 ဂုဏ်တရားတွေကို ငါပိုင်ဖြစ်တယ်လို့ မသိမ်းပိုက်နဲ့’
 ‘တင်ပါ’
 ‘ယောက်ျားလုပ်သူက ကိုယ့်မှာရှိတဲ့ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တ
 ရားကိုလည်း ဘယ်သူမှမပေးနဲ့။ ကိုယ်ပိုင်အဖြစ်ပဲ ထားရမယ်’
 ‘တင်ပါ’
 ‘မိန်းမလုပ်သူကလည်း ကိုယ့်မှာရှိတဲ့ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်
 တရားတွေဟာ ကိုယ်ပဲပိုင်တယ်ဆိုပြီး ကိုယ့်ဟာ ကိုယ်ပိုင်ရမယ်’
 ‘တင်ပါ’
 ‘ဆိုလိုတာက’
 ‘တင်ပါ’
 ‘ကိုယ့်အာရုံ ကာမဂုဏ်တွေကို ကိုယ်ပဲပိုင်ရမယ်’
 ‘တင်ပါ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သူများအာရုံ ကာမဂုဏ်တွေလည်း ကိုယ်ကမသိမ်းပိုက်ဘူး’
 ‘တင်ပါ’
 ‘အဲဒါဆိုလျင် သည်လင်မယားဟာ လွတ်လပ်လိမ့်မယ်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘လွတ်လပ်သူဟာ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့နေလိမ့်မယ်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သည်သူတွေ ရန်မဖြစ်တော့ဘူး’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သည်သူတွေ တိုးတက်လိမ့်မယ်’
 ‘ဟုတ်မှာပါပဲ’
 ‘ဒါ-သဘောကျရဲ့လား’
 ‘တပည့်တော်တို့ လင်မယား ကွဲနေရမှာလား’
 ‘မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ဘယ်လိုပေါင်းရမှာလဲ’
 ‘အချင်းချင်းအပေါ် သူများတွေလို စိတ်ထားမျိုးမရှိတာကလွဲလို့
 သူများတွေလိုပဲ နေရမှာပေါ့’
 ‘ဖိုမကိစ္စတွေ ဘယ်လိုဖြစ်မလဲ’
 ‘လင်မယားမဖြစ်ခင် ချစ်သူရည်းစားဘဝတွေ ဖြစ်စဉ်က ဖိုမကိစ္စ
 တွေ ရှိခဲ့ကောင်း ရှိခဲ့နိုင်ပါတယ်’
 ‘ထားပါတော့ ဘုရား’
 ‘အဲသည်အချိန်က ဖိုမကိစ္စတွေ ဘယ်လိုရှိခဲ့ကြသလဲ မေးရမယ်’
 ‘ပြောပါဦး ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တစ်ဦးကိုတစ်ဦး မပိုင်ဘူးမဟုတ်လား’
 ‘မပိုင်ပါဘူး’
 ‘မပိုင်ပေမဲ့ လိုချင်တာရကြတာ မဟုတ်လား’
 ‘ရကြပါတယ်’
 ‘လိုချင်သူက ပေးမည့်သူကို ပေးချင်အောင် ချူယူတာပဲမဟုတ်
 လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘အခုလည်း လင်မယားဘဝမှာ ဖိုမကိစ္စအတွက် လိုချင်သူက
 ပေးမည့်သူဆီက ချူယူပေါ့’
 ‘ကောင်းပါ့မလား’
 ‘ချူလို့မရတာ ရှိနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ချူလို့မရတာက မပေးချင်ပဲ
 ရတာထက်တော့ ကောင်းမှာပါ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ကဲ-မင်းတို့ ပျင်းပြီ၊ ငိုက်တာ ငါတွေ့တယ်။ တော်ကြတော့’

၁၁၅။ ယင်းမာပင်မြို့ တမာပင်ခွရွာ ပေပင်စုကျောင်း၌
ဆရာဌေးအား ရှင်ဉာဏပြောသော အနတ္တစကား

‘မနေ့က အိပ်ရာဝင်မှာ ခင်ဗျားတို့ပြောကြတဲ့စကားတွေ ကြား
တယ်’

‘ဘာအကြောင်းလဲ ဘုရား’

‘အနတ္တအကြောင်းပေါ့’

‘ဪ-ဒါလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘုန်းကြီး မအိပ်သေးဘူးလား’

‘ပျော်နေပြီးသားပဲ ခင်ဗျားတို့ပြောကြတာနဲ့ နိုးလာတာ’

‘ဘုန်းကြီးက ထမပြောဘူး’

‘အိပ်ရေးပျက်နေမှာစိုးတာနဲ့ပဲ ငြိမ်နေလိုက်တာ’

‘သူက ဘုန်းကြီးတရားဟောတဲ့အချိန်တွင်းက အနတ္တဆိုတာ
ရုပ်တွေ၊နာမ်တွေ အကုန်လုံးမဟုတ်ဘူး။ ဒုက္ခသစ္စာထိုက်တဲ့ ရုပ်၊နာမ်တွေ
သာ အနတ္တထိုက်တယ်ပြောတာကို မကျေနပ်နေတာကို ဘုရား’

‘ဟုတ်လိမ့်မယ်။ ဒါကလည်း ကြားရသူတိုင်းလိုပဲ မကျေနပ်လွယ်
ကြဘူး’

‘သူတို့က ရှေးအစဉ်အလာအတိုင်း ရှိရှိသမျှတွေဟာ အနတ္တပဲလို့
ပြောဆိုစကားကို မှတ်သားထားပြီး နေကြပြီဆိုတော့ ရွှေ့ဖို့ခက်နေကြပုံ
ရပါတယ် ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်-နိဗ္ဗာန်ကိုတောင် အနတ္တထဲ ထည့်ထားကြတယ်ဆို
တော့ အနတ္တကိုတော့ စိတ်ချလက်ချ မှတ်ပြီးထားကြဟန်တူပါတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ကျုပ်ဟောပြောပွဲပြီးတော့ သည်အကြောင်း ဆွေးနွေးကျန်ခဲ့ကြ
တယ် ထင်တယ်’

‘ဟုတ်တယ်၊ တပည့်တော်တို့လည်း တတ်နိုင်သမျှ ရှင်းတာပဲ’

‘အဲဒါ မကျေနပ်ဘူးနဲ့တူတယ်’

‘သူက လူထဲမှာပဲ ချမပြောတတ်တော့ လူရှင်းလို့အိပ်ရာဝင်မှာ
မေးတာနဲ့တူတယ်’

‘သူမေးတာက အချက်ကျတာပဲ’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘ဆရာဌေး ကျွန်တော်ဗိုက်ထဲက နာလိုက်တာတဲ့ ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်၊ သူ တကယ်ပြောတာ မှတ်သွားတာပဲ’

‘ခင်ဗျားပြန်မေးသံလည်း ကြားတယ်။ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲလို့
ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်၊ တပည့်တော်က ဆေးတိုက်ရအောင်မေးတာ’

‘သူက ပြန်ပြောတာကြားတယ်’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘လုပ်စမ်းပါဦး’

‘သူဗိုက်နာ မခံချင်ဘူးတဲ့။ ဒါပေမဲ့ သည်လိုမနာအောင် သူမ
တတ်နိုင်ဘူး။ ဗိုက်နာတာကို သူမပိုင်ဘူးပေါ့ ဘုရား။ သူက သည်လိုပြော
တာ’

‘ကြားတယ်’
 ‘တပည့်တော်လည်း ဘာပြန်ပြောရမယ်မသိ ဖြစ်သွားတယ်’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ ခင်ဗျားဘာမှပြန်ပြောသံ မကြားရဘဲ တိတ်သွား
 တာ သတိထားနေမိတယ်’
 ‘သူ တကယ်ဗိုက်နာတာမှ မဟုတ်ဘဲ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်ဗျာ’
 ‘သည်တော့ တပည့်တော်လည်း ဘာပြန်ပြောစရာမှ မရှိတော့
 တာပဲ’
 ‘တရားမေးတာဆိုတော့ တရားပြန်ပြောရမှာပေါ့’
 ‘ဒါ-ဘယ်လိုပြောရမလဲ ဘုရား’
 ‘အလွယ်ကလေးပဲ’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘ရောဂါကို ဘယ်သူ ခံစားချင်မလဲ။ ဒါပေမဲ့ သည်ရောဂါကို မခံ
 စားရအောင် မတတ်နိုင်ကြဘူး မင်းထင်သလားလို့ ပြန်မေးရမှာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်လို့ သူကပြောလျင်ရော ဘုရား’
 ‘အခု မင်းဗိုက်နာတယ်၊ မင်းမခံချင်ဘူး။ မခံချင်လျင် သည်
 ဆေးသောက်လိုက်ကွာ။ မခံစေရဘူးလို့ ခင်ဗျားက ဆေးဆရာပဲ ပြော
 နိုင်ခွင့် ရှိရမှာပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’
 ‘ခင်ဗျားတို့ ဆေးဆရာတွေဟာ လူတွေ မဖြစ်ချင်တာတွေ မဖြစ်ရ
 အောင် လုပ်ပေး နေသူတွေပဲ မဟုတ်လား’

‘လုပ်ပေးနေတာတော့ ဟုတ်ပါတယ်။ အကုန်တော့ လုပ်မပေး
နိုင်ဘူးပေါ့’

‘အကုန်မလုပ်နိုင်တာ မတတ်သေးလို့ပဲ။ လုပ်ပေးလို့မရလို့မှ မ
ဟုတ်တာ’

‘ဒါဆိုတော့ အဲဒါတွေဟာ အနတ္တမဟုတ်တာ ပေါ်လွင်ပြီပေါ့
ဘုရားနော်’

‘ဒါပေါ့ဗျ’

‘သိပြီ ဘုရား’

၁၁၆။ တောင်ငူမြို့၊ ဖြိုးဓာတ်ပုံတိုက်၌ တကာကြီးဦးကျော်စိန်အား
ရှင်ဉာဏပြောသော ကိုးကွယ်မှုလွတ်လပ်ခွင့်စကား

‘ဘုန်းကြီးတို့ အခုလို ဓမ္မဝိဟာရီလုပ်တာနဲ့စပ်ပြီး ပြောဆိုတာတွေ
ဘာမှ မလုပ်ကြဘူးလား’
‘လုပ်တာပေါ့’
‘ဘယ်လိုတွေ လုပ်ကြလဲ ဘုရား’
‘မန္တလေးထောင်မကျခင်က တစ်ခါ၊ ထောင်ကျပြီးမှ တစ်ခါ၊ နှစ်
ခါတောင် ရှိသွားပြီပဲ’
‘ပြောပါဦး ဘုရား’
‘ထောင်မချခင်ကတော့ ပုသိမ်ကြီး မှတ်ပုံတင်ရုံးက ဓမ္မဝိဟာရီ
တို့ကို ခေါ်တယ်’
‘နှစ်ပါးလုံးလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’
‘မှတ်ပုံတင်ရုံးက သာသနာရေးရုံးလည်း ဖြစ်တယ်နဲ့ တူတယ်’
‘ဟုတ်တယ်-မြို့နယ်သာသနာရေးမှူးတာဝန်ကို သူတို့ မြို့နယ်ဦး
စီးက တာဝန်ယူရတယ် ထင်တယ်’
‘ဘာတွေပြောလဲ ဘုရား’
‘သည်လို အဝတ်တွေနဲ့ မနေကြဖို့ပါပဲ’
‘ဘုန်းကြီးတို့က ဘာပြန်ပြောလဲ’
‘ဘာဖြစ်လို့ တားတာလဲပေါ့’
‘သူတို့က ဘာပြန်ဖြေလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘နိုင်ငံတော်က တရားစွဲလာစရာရှိတယ် ဆိုတာလောက် အဓိ
 ပွယ်ရောက်တဲ့စကား ပြောတာပါပဲ’
 ‘ဘုန်းကြီးတို့ကို ခြိမ်းခြောက်တာတွေ ဘာတွေ လုပ်သေးသလား’
 ‘မလုပ်ပါဘူး။ ဝတ္တရားအရ ပြောတဲ့သဘောပါပဲ။ ပြောတာလည်း
 ကြွယ်ကြွယ်ဝဝ မဟုတ်ပါဘူး၊ တည့်တည့်တိုးတိုးပါပဲ’
 ‘ဘုန်းကြီးက ဘာတုံ့ပြန်ခဲ့လဲ’
 ‘ကျုပ်တို့က အပျင်းပြေလုပ်တာမဟုတ်ပါဘူး။ အယူအဆအရ
 လုပ်မှဖြစ်မှာမို့ လုပ်တာပါလို့ပဲ’
 ‘သည်တော့ သူတို့ဘာပြောကြလဲ’
 ‘အပြစ်တွေဘာတွေ ရနေမှာစိုးလို့ပါလို့ ပြောကြတယ်’
 ‘ဘုန်းကြီးတို့ ဘာပြောကြလဲ’
 ‘ကိုယ်ရချင်တာတစ်ခုအတွက် တန်ဖိုးပေးရမယ်ဆိုလျှင်လည်း
 တန်ဖိုးကတော့ ပေးရမှာပဲ။ မန္တလေးတောင်ကြီး မွမ်းမံသွားတဲ့ ရသေ့ကြီး
 ဦးခန္တီဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ ကြားဖူးကြသလားလို့ မေးရတယ်’
 ‘သူတို့ ဘာပြောလဲ’
 ‘ကြားဖူးပါတယ်ပေါ့’
 ‘ဘုန်းကြီးတို့က ဘာဆက်ပြောလဲ’
 ‘အဲသည်ရသေ့ကြီးဟာ မန္တလေးတောင်ကို မွမ်းမံချင်တယ်။ ဒါ
 ပေမဲ့ မန္တလေးတောင်ကို ဗျာဒိတ်ပေးရုပ်တုအသစ် တည်ဆောက်နေတဲ့
 စံစီခင်လေးက ဦးခန္တီကို မန္တလေးတောင်မှာ ဝင်မလာစေချင်ဘူး။ ဒါ
 ကြောင့် သူတို့နှစ်ဦး တရားဖြစ်ကြတယ်။ ဆယ့်တစ်နှစ်ကြာတယ် သိရ
 တယ်။ ဦးခန္တီဟာ မန္တလေးတောင်ကလေး မွမ်းမံခွင့်ရဖို့ သည်လောက်ကြာ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

အောင် တရားရင်ဆိုင်နိုင်တယ်ဆိုလျှင် ကျုပ်တို့က မန္တလေးတောင်က
လေးလောက် မွမ်းမံဖို့ စိတ်ကူးသေးသေးကလေး မဟုတ်ပါဘူး။ လော
ကကို မွမ်းမံဖို့ပါ။ ဒါကြောင့် သည့်ထက်မအောက်အောင် တရားရင်ဆိုင်
နိုင်ရမှာပေါ့-လို့ပဲ’

‘ဘုန်းကြီးက အရှည်ကြီး ပြောလိုက်တာပဲ’

‘နားလည်သွားအောင်လို့ပါ’

‘သူတို့လည်း နားလည်တဲ့ပုံ ရှိရဲ့လား’

‘လည်မှာပါပဲ၊ ဆက်လည်း ပြောသေးတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ပြီးတော့ ခရစ်ယာန်ဘာသာခေါင်းဆောင် ယေရှုခရစ်ကို ခင်
ဗျားတို့ သိကြမှာပါပဲ လို့ပဲ’

‘သိတယ်ပြောကြမှာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်၊ သည်ယေရှုခရစ်ဟာ သူ့ရဲ့ကောင်းကင်ဘုံ ထာဝရ
ဝါဒကို ထွန်းပြဖို့၊ သူ့သတ်မဲ့ လက်ဝါးကပ်တိုင်ကို ကိုယ်တိုင်ထမ်းပြီး
တောင်ပေါ်တက်ခါ ကားစင်တင် အသတ်ခံသွားတယ်။ ကျုပ်တို့က
ကောင်းကင်ဘုံဝါဒပြဖို့ မဟုတ်ဘူး။ လူသားရဲ့ အမှန်ပြဖို့ ဆိုတော့ သည့်
ထက်မအောက်တဲ့စိတ်ဓာတ် ရှိရမှာပဲလို့ပဲ’

‘ဘုန်းကြီးက အတော်ကြီး ပြောလိုက်တာပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ စိတ်ထဲရှိတဲ့အတိုင်း ပြောလိုက်တာပဲ’

‘တကယ်ပဲ စိတ်ထဲမှာ သည်အတိုင်းပဲ ဖြစ်နေသလား ဘုရား’

‘ကျုပ်အသက်ရှင်နေတာ သည်တရားဓမ္မအတွက်ပဲ ဖြစ်တော့
တယ်။ သည်တရားဓမ္မမလုပ်ဘဲ ကျုပ်အသက်ရှင်နေတာကို ခွင့်မပြုနိုင်

ပါဘူး’

‘ချီးကျူးပါတယ် ဘုရား’

‘ချီးကျူးခံရတာတော့ ရှက်ပါတယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ကိုယ်ကျရောက်လို့ ကိုယ်လုပ်တာဖြစ်လို့ ချီးကျူးလောက်တယ်
မထင်လို့ပါပဲ’

‘ဘုန်းကြီးလုပ်ရတာ ရေလိုက်ငါးလိုက် မဟုတ်ဘဲ ရေဆန်လေ
ဆန် ပြင်းထန်တာချည်း ဖြစ်လို့ပါ’

‘အစပြုသူဟာ သည်လိုပါပဲ’

‘အစပြုသူဟာ အနစ်နာခံရတတ်ပါတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ သည်လို နစ်နာနိုင်တာမြင်ပေမဲ့ မလုပ်လို့ မဖြစ်
ပါဘူး’

‘ဘယ်လိုကြောင့်လဲ ဘုရား’

‘သာသနာ့ဘောင်နေလာခဲ့တာ ကြာလှပြီ။ သဒ္ဓါလို့ပြုကြတဲ့
ကောင်းမှုတွေလည်း အပြုခံခဲ့လှပြီ။ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘တရားကလေး အမှန်အကန် တွေ့ပြီဆိုခါမှ ဒါပြောလျင် တော
ထုတ်ခံရမယ်ဆိုတာသိပြီး မပြောတော့ပါဘူးလုပ်လို့ တော်ပါ့မလား’

‘ဒါလုပ်ဖို့ သာသနာ့ဘောင် ဝန်ထမ်းနေတာပဲ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်၊ ဝန်ထမ်းဖို့နေပြီး ဝန်ရောက်လာတဲ့အခါမှ ထွက်ပြေး
တယ်ဆိုလျှင် ဘယ်လိုပြောမလဲ’

‘စစ်တပ်ဆိုလျှင်တော့ တပ်ပြေးဖြစ်မလား ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘တပ်ပြေးဆို တော်သေးတယ်’

‘ဘာဖြစ်မလဲ ဘုရား’

‘ရှေ့တန်းဆုတ်ခွါမှု ဖြစ်မှာ’

‘အပြစ်ကြီးတာပဲ’

‘ဟုတ်တာပေါ့။ ပြည်သူ့ကျွေးမွေးတာကို အကြာကြီးစားသုံးပြီး အလုပ်မရှိ နေလာခဲ့တယ်။ အလုပ်ရှိတော့ ကြောက်စရာကြီးဆိုပြီး ရှေ့တန်းကဆုတ်မှတော့ အပြစ်ကြီးတော့တာပေါ့’

‘သည်လိုလား ဘုရား’

‘အသိဉာဏ်ရှိသူဆိုတာ ကိုယ့်တာဝန်ကိုယ်ကျေအောင် လုပ်ရတယ်’

‘ဘုန်းကြီးတို့ကို နားမလည်စရာလို အောက်မေ့နေတာ’

‘ဘယ်လို နားမလည်စရာ ဖြစ်တာလဲ’

‘အေးအေးဆေးဆေး နေလို့ရသားနဲ့ တရားတွေစွဲ၊ အတွေ့ပိုလုပ်ပြီး အခုလိုရင်ဆိုင်ရတာတွေကို မပျင်းမပြု ဘာကြောင့် လုပ်နေရသလဲလို့ပေါ့’

‘မသိလို့ မလုပ်တာက အရေးမဟုတ်ဘူး။ သိလာတော့ မလုပ်ဘဲနေလို့က မရတော့ဘူး’

‘မလုပ်လျင် ဝန်လည်း မကျေဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘မန္တလေးထောင်ချပြီးမှ သူတို့ပြောကြတာအကြောင်း ပြောပါဦး ဘုရား’

‘သည်တစ်ခါခေါ်တာက မှတ်ပုံတင်ရုံးက မဟုတ်တော့ဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်သူက ခေါ်တာလဲ ဘုရား’
 ‘ပုသိမ်ကြီးကောင်စီရုံးက ခေါ်တာပဲ’
 ‘သူတို့က ဘုန်းကြီးတို့ကို ဘာပြောကြလဲ ဘုရား’
 ‘ကျုပ်တို့ကို အခုလို ဓမ္မဝိဟာရီဝတ်နဲ့ မနေကြဖို့ပါပဲ’
 ‘ဘုန်းကြီးတို့က ဘာပြန်ပြောကြလဲ’
 ‘ဘာကြောင့် သည်လိုအဝတ်နဲ့မနေစေချင်တာလဲ မေးရတာပေါ့’
 ‘သူတို့က ဘာပြောလဲ ဘုရား’
 ‘သည်ပုသိမ်ကြီးလမ်းက လူကြီးတွေ သွားလာနေတယ်။ သူတို့
 က ဘုန်းကြီးတို့ကိုမြင်လျင် မကောင်းလို့ပါဆိုတာမျိုး ပြောကြတယ်’
 ‘ဘုန်းကြီးတို့က ဘာပြောကြလဲ’
 ‘ဘာဖြစ်သလဲ။ သူတို့မြင်လည်း ဘာမကောင်းစရာရှိသလဲ ပြော
 တယ်’
 ‘သူတို့က ဘာပြောသေးလဲ’
 ‘ကိုယ်ကျင့်ချင်တာကို ဘာအဝတ်နဲ့ဖြစ်ဖြစ် ကျင့်လို့ရတာပဲ။
 သည်လိုဝတ်မှ ဖြစ်လို့လားပေါ့’
 ‘ဘုန်းကြီးတို့ပြောတာ လုပ်ပါဦး’
 ‘ကျုပ်တို့ အဝတ်ဟာ ကျုပ်တို့အကျင့်ရဲ့ အလံတံခွန်ပဲ သဘော
 ပြောတယ်’
 ‘သူတို့က ဘာပြောသေးလဲ’
 ‘သူတို့ဟာ နိုင်ငံတော်ရဲ့ တာဝန်ရှိသူတွေအဖြစ် ပြောတာလို့
 ခပ်တင်းတင်း ပြောပါတယ်’
 ‘ဘုန်းကြီးတို့က ဘယ်လိုပြန်ပြောသလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကျုပ်တို့က နိုင်ငံထဲနေသူဖြစ်လို့ နိုင်ငံတော်ရဲ့ လမ်းညွှန်ကို ခံယူရမှာပါ။ ဒါကြောင့် မဝတ်စေချင်လျှင် မဝတ်ရဘူးလို့ တားမြစ်တဲ့ စာတစ်ကြောင်းလောက် ရေးပြီးပေးပါ။ ခင်ဗျားတို့ဟာ မြို့နယ်ဖြစ်ပေမဲ့ နိုင်ငံတော်ရဲ့ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် ကျုပ်တို့လိုက်နာပါမယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်’

‘သည်လိုတော့ ဘယ်ဖြစ်မလဲလို့ သူတို့က ပြောပါတယ်’

‘ကျုပ်တို့ အမြတ်တနိုးအရာကို စွန့်စေချင်သူက စာကလေးတစ်ကြောင်းရေးပေးဖို့ ဝန်လေးလို့တော့ ဘယ်ဖြစ်မလဲလို့ ပြောခဲ့တယ်’

‘ဘယ်သူတွေက မေးကြတာလဲ’

‘ကောင်စီပါတီနဲ့ လူဝင်မှုဌာနသုံးခုက တာဝန်ရှိသူတွေပဲ’

‘ပါတီကောင်စီက ဥက္ကဋ္ဌ၊အတွင်းရေးမှူးတွေလား’

‘မဟုတ်ဘူး၊ လူမှုရေး သာသနာရေး တာဝန်ခံတွေပဲ’

‘တကယ်သူတို့က မဝတ်ရလို့ အမိန့်စာထုတ်ပေးလျှင် ဘုန်းကြီးတို့က မဝတ်ဘဲ နေမှာလား’

‘ဘယ်နေမှာလဲ’

‘ဘာလုပ်မှာလဲ’

‘တရားစွဲမှာပေါ့’

‘ဘယ်မှာစွဲမှာလဲ’

‘ဥပဒေပညာရှင်နဲ့ တိုင်ပင်စွဲရမှာပေါ့’

‘ဘယ်သူ့ကို စွဲမှာလဲ’

‘သည်အမိန့် ထုတ်ပေးသူကိုပေါ့’

‘ဘာနဲ့စွဲမှာလဲ’

‘အခြေခံဥပဒေက ပေးထားတဲ့ ပြည်သူ့ရပိုင်ခွင့် ဆုံးရှုံးအောင်
လုပ်ဆောင်မှုနဲ့ စွဲရမှာပေါ့’

‘အခြေခံဥပဒေက ဘယ်လိုပေးထားလို့လဲ’

‘ပြည်သူပြည်သားတွေဟာ လွတ်လပ်စွာ ကိုးကွယ်ယုံကြည်ခွင့်
ရှိတယ်လို့ ပေးထားတာပေါ့’

‘ဒါဟာ ဘာသာကြီးလေးခုပဲ ပေးတယ်ဆိုလျင်ရော’

‘သည်လိုမဟုတ်ကြောင်း ချေရမှာပေါ့’

‘ကိုးကွယ်တာ တားတာမဟုတ်ဘူး။ ဝတ်ဆင်တာ တားတယ်ဆို
လျင်ရော’

‘ဝတ်ဆင်တာဟာ သည်ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုရဲ့ အင်္ဂါရပ် အချက်
တစ်ချက် ဖြစ်လို့ အတူဖြစ်တယ် ပြောရမှာပေါ့’

‘ဘုန်းကြီးက ဥပဒေတွေ သိနေပြီလား’

‘ကိုယ်ပေးထားတဲ့ အခွင့်အရေး ကိုယ်သိဖို့တော့ ဖြစ်ရမှာပေါ့’

‘တရားရုံးအဆင့်ဆင့်က အနှုံးပေးလျင် သည်အဝတ်ချွတ်ရမှာ
ပေါ့ ဘုရား’

‘မချွတ်ပါဘူး’

‘ဘယ်လိုလုပ်မှာလဲ’

‘အလုပ်နှစ်ခု တစ်ခုလုပ်ရမှာပဲ’

‘နှစ်ခုက ဘာတွေလဲ’

‘ထောင်ကျခံတာနဲ့ နိုင်ငံရပ်ခြားထွက်သွားတာပဲ’

‘နိုင်ငံရပ်ခြား ဘယ်လိုသွားမှာလဲ’

‘ဘာသာရေး မလွတ်လပ်မှုအတွက် ခိုလှုံခွင့်တောင်းပြီး သွားရမှာ
ပေါ့’

‘အဲသည်လို ခွင့်တောင်းလို့ ရမလား’

‘ရမှာပါ’

‘ရဖူးတာ ရှိသလား’

‘ရှိတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ အတိအကျ မလေ့လာရသေးဘူး’

‘မဟုတ်လျင်ရော’

‘ထောင်အကျခံရမှာပေါ့’

‘ဘုရား-’

၁၁၇။ မန္တလေး ပုသိမ်ကြီး ပုဏ္ဏားကုန်းရွာ မိုးပြာကျောင်း၌
ဦးချစ်ဖွယ်အား ရှင်ဉာဏပြောသော မွေးနေ့စကား

‘သည်နေ့ဟာ တပည့်တော်ရဲ့မွေးနေ့ ဖြစ်ပါတယ် ဘုရား။ ဆရာ
တော်ကို မွေးနေ့အထိမ်းအမှတ်အနေနဲ့ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်နဲ့ပူဇော်တာ ဖြစ်ပါ
တယ်။ တပည့်တော် မွေးနေ့မှာ တပည့်တော်ရဲ့ ဆွေမျိုးတွေနဲ့အတူ
တရားနာပါရစေဘုရား’

‘ကောင်းလှပါပြီ။ နာကြားပါ’

‘နားထောင်လျက်ပါ ဘုရား’

‘ပဌမ သည်ပွဲကို နာမည်ပေးရအောင်’

‘ကောင်းပါတယ် ဘုရား’

‘မွေးနေ့ပွဲ-လို့ ခေါ်တာကို ပြင်မယ်’

‘ဘယ်လိုခေါ်ရမလဲ ဘုရား’

‘ဦးချစ်ဖွယ်နေ့လို့ ခေါ်ကြမယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘သည်နေ့ဟာ ဦးချစ်ဖွယ် စတည်ဖြစ်လာတဲ့နေ့ ဖြစ်လို့ အပိုင်ယူ
လိုက်တာပဲ’

‘ကောင်းပါတယ် ဘုရား’

‘သည်လို ကိုယ့်နေ့ကို အရေးကြီးနေ့တစ်နေ့အဖြစ်လည်း သတ်
မှတ်ကြပါလို့ ပြောချင်ပါတယ်။ တစ်နှစ်မှာ တစ်ရက်ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သည်ရက်ဟာ ကိုယ့်ဘဝအပိုင်းဆိုင်ရာ သတိထားစရာတွေ သတိထားမှုလုပ်တဲ့နေ့ ဖြစ်အောင်လည်း လုပ်ရမှာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အခုလို ဆရာတွေနဲ့ မိတ်ဆွေတွေကို ကောင်းမှုပြုတာတွေလည်း ပြုနိုင်သလောက် ပြုကြရမှာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သည်နေ့ကောင်းမှုကတော့ ဦးချစ်ဖွယ်အနေနဲ့ ကိုယ့်ဆွေမျိုးတွေကို ကိုယ်သိနေတဲ့ တရားဓမ္မနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးတဲ့လုပ်ငန်းလည်း ရှေ့တန်းက ပါဝင်နေလိမ့်မယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဦးချစ်ဖွယ်ဆွေမျိုးကလည်း ဦးချစ်ဖွယ်ကို စေတနာပိုမိုသိကြမယ် ထင်ပါတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဓမ္မဝိဟာရီတို့ကလည်း ဦးချစ်ဖွယ်ဆွေမျိုးတွေကို တွေ့သိခွင့်ရပြီး တရားဓမ္မ ဟောပြောခွင့်ရလို့ ဝမ်းသာပါတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အားလုံး ဆန္ဒပြည့်ဝကြအောင် တရားကို အာရုံစိုက်နာကြရအောင်လား’

‘တင်ပါ ဘုရား’

၁၁၈။ မေမြို့မြို့နယ်၊ စီပိုင်းကွင်း ငွေတောင်-တောင်ခြေ၊
ကျောက်လုံးကြီးစခန်း၌ ဦးဇဋ္ဌိလအား ရှင်ဉာဏပြောသော
ဦးဇဋ္ဌိလဗိမာန်စကား

‘ဦးဇဋ္ဌိလကို ပြောရဦးမယ်’
‘ပြောပါ ဘုရား’
‘အခု ပြုစုနေတဲ့ကျမ်းစာမှာ ဦးဇဋ္ဌိလရဲ့ လုပ်အားဟာ တစ်ဝက်
ပါတယ်’
‘တပည့်တော်ရေးတာ ဘာတစ်လုံးမှ ပါတာမှတ်လို့ ဘုရား’
‘တစ်လုံးမှ မရေးတာတော့ဟုတ်တယ်။ ဒါပေမဲ့-’
‘တစ်လုံးမရေးဘဲနဲ့ ဘယ်လိုပါမှာလဲ ဘုရား’
‘တပည့်တော်က သည်စာရေးတာပဲ ဖြစ်တယ်’
‘ဘုန်းကြီးရေးတော့ ဘုန်းကြီးလုပ်အားချည်းပဲပေါ့’
‘မဟုတ်ဘူး’
‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ပြန်စဉ်းစားကြည့်ပေါ့’
‘ဘယ်လို စဉ်းစားရမှာလဲ ဘုရား’
‘တပည့်တော် သည်စာရေးချင်လို့ တိတ်ဆိတ်တဲ့နေရာ တစ်နေ
ရာ လိုချင်တယ်။ အဲဒါ ဦးဇဋ္ဌိလကြီး ငွေတောင် တောင်ခြေသွား။ နေရာ
တစ်ခုရှာလို့ ပြောတာပဲ’
‘ဟုတ်တယ်’
‘သွားတော့ ဦးဇဋ္ဌိလကြီးပဲ သွားရတာမဟုတ်လား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘နေရာတွေပြီ ပြန်လာပြောတော့၊ အဆောက်အဦသွားဆောက် ဦးဇင်းကြီး-ဆိုတော့လည်း သွားဆောက်ရတာလည်း ဦးဇင်းကြီး မဟုတ် လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ပြီးပြီ’-ဆိုမှ တပည့်တော်က တပည့် ဒကာ၊ဒကာမတချို့နဲ့ တက် လိုက်လာတာပဲ’

‘ရေရဖို့၊ ဘေးရန်ကင်းဖို့၊ သစ်ပင် ပန်းမန်စိုက်ဖို့တွေလည်း ဦးဇင်း ကြီးပဲ လုပ်ရတာပဲ’

‘နောက်ဆုံး စာအုပ်ရှာသွားရတာကပဲ အခေါက်မရေနိုင်ရမလို အများအပြား မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တော့ ဟုတ်ပါတယ်’

‘တပည့်တော်က ထိုင်ရေးရုံရေးနေတာပဲ၊ တပည့်တော်လည်း ပန်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တပည့်တော် ပင်ပန်းတာဟာ ဦးဇင်းကြီးပင်ပန်းတာ ထက် မပိုလောက်ဘူး’

‘တပည့်တော် ပန်းတယ်မထင်ပါဘူး၊ ပျော်နေတာပါ’

‘ဟုတ်မှာပါ၊ တပည့်တော်လည်း ပန်းတယ်မထင်ပါဘူး၊ ပျော်ပါ တယ်’

‘အစားဆင်းရဲ၊ အနေဆင်းရဲတာလည်း တပည့်တော်-ရပါတယ်’

‘တောထဲဆိုတော့ ရှိလည်း သိပ်မသုံးဘဲ ချွေတာကြလို့ ဆင်းရဲ တာပဲ။ တပည့်တော်လည်း ခံနိုင်ပါတယ်’

‘လုပ်ရတဲ့လုပ်အား တွက်လျင် မနည်းဘူးပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်။ လမ်းတွေဖောက်ရတယ်။ စာအုပ်တွေ အသွားအပြန် သယ်ရတယ်။ သစ်ပင်တွေ ကျောင်းဝင်းမှာရှင်းရတယ်။ စားသုံးပင်တွေ စိုက်ရတယ်။ ကျောင်း ဆောက်ရတယ်။ ရေသွယ်ရတယ်။ အသုံးအဆောင်တွေ လုပ်ရတယ်။ ဒါတွေ ဦးဇင်းကြီးချည်းပဲ တာဝန်ယူရတာပဲ။ ဆွမ်းခံရတာက နေ့စဉ်အမျှ ပါသေးတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်စာကလည်း အဖိုးတန်မှာပါ’

‘ယုံကြည်ပါတယ် ဘုရား’

‘လူတွေအများကြီးနဲ့မှ လုပ်လို့ရတယ်ထင်တာ။ မန္တလေးထောင်ထဲမှာ မှတ်ချက်အရ သည်မှာလာပြီးလုပ်တာ ပြီးသမျှလို့ပဲ။ အခု မမျှော်လင့်ဘဲ အများကြီးပြီးနေပြီ’

‘ဝမ်းသာပါတယ် ဘုရား’

‘နိကာယ်တစ်ခုနှစ်ခုလောက် လုပ်ရမယ်မှန်းပြီး အခုသည်မှာ နိကာယ်တစ်ခုထဲက တစ်ကျမ်းပဲ ပါလာတာ’

‘အဲသည်ကျမ်းကို ဘုန်းကြီးက ရက်ပိုင်းနဲ့ ပြီးတာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်။ မမျှော်လင့်ဘဲ ဖြစ်လာတာက ဦးဇင်းကြီး စာအုပ်အသယ်အပို့လုပ်ရတဲ့ ပြဿနာပဲ’

‘တပည့်တော်ကို အားမနာပါနဲ့၊ ဖြစ်ပါတယ်’

‘သိပါတယ်’

‘တပည့်တော် ဝမ်းသာပါတယ်’

‘တပည့်တော်လည်း ဝမ်းသာတာပဲ၊ ဦးဇင်းကြီးလည်း တပည့်တော်နဲ့အတူ ဝမ်းသာနိုင်အောင် ပြောတာပါ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘုန်းကြီးဝမ်းသာတာဟာ တပည့်တော်ဝမ်းသာတာပါပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်။ သည်မှာငါးလကျော်အတွင်း နိကာယ်သုံးခုလောက်
 တွင်သွားပြီ။ အဲဒါ တစ်သက်စာလောက်လုပ်ဖို့ မှန်းထားတာ’
 ‘ဒါပြီးလျှင် ဘုန်းကြီးအောက်ပြန်ဆင်းမှာလား’
 ‘မဆင်းဘူး၊ မကြည်မြိုင် (သီလရှင်)က ကျောင်းဆောက်ပေးမယ်
 ပြောတယ်။ သည်မှာ နေရတာ သိပ်ပျော်တယ်’
 ‘ဝမ်းသာလိုက်တာ ဘုရား’
 ‘သည်ကျောင်းကို ဦးဇဋ္ဌိလဗိမာန်ကျောင်းလို့ နာမည်မှတ်မယ်
 နော်’
 ‘ကောင်းတယ်ဘုရား၊ ကောင်းတယ်’

၁၁၉။ မေမြို့မြို့နယ် စီးပိုင်းကွင်း ငွေတောင်-တောင်ခြေ
ကျောက်လုံးကြီးစခန်း၌ ဦးသန်းမောင်နှင့် မြေး-အောင်ကျော်ကျော်
အား ရှင်ဉာဏပြောသော ကိုယ်ပိုင်အမှန်စကား

‘အောင်ကျော်ကျော်-တို့ ပြန်ကြတော့မယ်၊ သည်လောက် ပင်ပင်
ပန်းပန်းကြီးလာရတာ မပြန်ခင် ဘုန်းကြီးဆီက အဆုံးအမတစ်ခု ယူခဲ့’

‘ဟုတ်ကဲ့ပါ အဖေကြီး’

‘ဘုန်းကြီးဘုရား အောင်ကျော်ကျော်ကို သြဝါဒတစ်ခုပေးပါ
ဘုရား’

‘အောင်ကျော်ကျော်က ဘာတွေလိုနေလို့လဲ ဒကာကြီး’

‘သူက အမှန်ကြိုက်တယ် ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘သူ့ကျောင်းကဆရာမကိုတောင် အချိန်နောက်ကျလို့ ပြောတယ်’

‘အင်း-’

‘ဆရာမ ငိုယူရတယ် သိရတယ်၊ သူ့ကိုချစ်တဲ့ ဆရာမမို့ တော်
တော့တာပေါ့’

‘ဟုတ်လား’

‘သည်တော့ သူ့မိဘနဲ့လည်း သူ့မှန်တယ်ထင်လျှင် အဆင်မပြေ
ချင်ဘူး၊ သည်တော့ ခွကျတာပေါ့ ဘုရား’

‘အေး-အောင်ကျော်ကျော် အဖေကြီးပြောတာ ကြားတယ်နော်’

‘ကြားပါတယ် ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုလျှင် မင်းကို ငါမေးရမယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မေးပါ ဘုရား’

‘မင်းက ခွေးကလေးတစ်ကောင် ကျွေးမွေးထားမယ်ဆိုလျှင် အဲ
သည်ခွေးကလေးဟာ မင်းခွေးကလေးပေါ့နော် ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲသည်ခွေးကလေးကို မင်းက သင်ထားမှာပဲ၊ ခေါ်လျှင် လာ
အောင်၊ မောင်းလျှင် သွားအောင်ပေါ့၊ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ကြာတော့ အဲသည်ခွေးကလေးဟာ မင်းစကား နားလည်နေမှာ
ပေါ့’

‘နားလည်မှာပါ’

‘သူက မင်းစကားလည်း နားထောင်လိုက်နာမှာပဲနော်’

‘လိုက်နာမှာပါ’

‘ဒါပေမဲ့ တစ်ခါတစ်ခါ မလိုက်နာတာလည်းရှိမယ်၊ ဟုတ်လား’

‘ရှိမှာပါ’

‘မင်းခွေးက မင်းစကားမလိုက်နာဘူးဆိုလျှင် မင်းဘာလုပ်မလဲ’

‘ဒဏ်ခတ်ရမှာပေါ့’

‘ဘယ်လို ဒဏ်ခတ်မလဲ’

‘ရိုက်ချင်ရိုက်မယ်၊ ငေါက်ချင်ငေါက်မယ် လုပ်မှာပါ’

‘အေး- မင်းက ကျွေးမွေးထားတဲ့သူဆိုတော့ သည်လို လုပ်နိုင်
တယ်နော်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘နောက်တစ်ခု မေးရဦးမယ်’

‘မေးပါ ဘုရား’
‘အောင်ကျော်ကျော် အခု- စီးပွားရေးတွေ ဘာတွေ လုပ်နေပြီ
လား’
‘မလုပ်သေးပါဘူး’
‘သည်လိုဆိုတော့ စားဝတ်နေရေးတွေမှာ ဘယ်လိုလုပ်သလဲ’
‘မိဘကျွေးမွေးတာနဲ့ နေပါတယ်’
‘သည်လိုဆိုတော့ အောင်ကျော်ကျော်ဟာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် နေ
တာလား’
‘မိဘမွေးမြူတာနဲ့ နေတာပါ’
‘အဲဒါဆိုလျှင် အောင်ကျော်ကျော်က စဉ်းစားရမှာပေါ့’
‘ဘယ်လို စဉ်းစားရမှာလဲ ဘုရား’
‘ငါမွေးထားတဲ့ခွေးဟာ ငါ့စကားနားမထောင်လျှင် ငါဒဏ်ခတ်
တာ ခံရမယ်။ အခု ငါလည်း သူများကျွေးမွေးထားတာဆိုတော့ သူတို့
စကား နားမထောင်လျှင် ဒဏ်ခတ်တာ ခံရမှာပဲလို့ပဲ’
‘သူတို့က မှန်မှ မမှန်ဘဲ ဘုရား’
‘အောင်ကျော်ကျော်မှာက ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပိုင်ပြီလား’
‘မပိုင်သေးပါဘူး ဘုရား’
‘မပိုင်သေးလျှင် ကိုယ့်ကိုယ်ပိုင်-အမှန်ကို ပြောပိုင်ခွင့်ရှိပါ့မလား’
‘မှန်တာပဲ ပြောရမှာပေါ့’
‘သည်လိုဆိုလျှင် အောင်ကျော်ကျော် မွေးထားတဲ့ ခွေးကလေး
ဟာ သူမှန်တယ်ထင်တာ လုပ်လျှင် ခွင့်ပြုမလား’
‘ခွင့်မပြုပါဘူး’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အမှန်ပြောချင်လျင် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပိုင်ဖို့ မလိုဘူးလား’

‘လိုပါတယ်’

‘သည်တော့ အောင်ကျော်ကျော်ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မပိုင်သေး
သူ့ဆိုတော့ မိဘဟာ ထုံးခဲကြီးဟာမဲတယ်ပြောလျင် အောင်ကျော်ကျော်
က ဖြူသင့်၊မဖြူသင့် ဘယ်လိုလဲ’

‘မဖြူသင့်ပါဘူး’

‘မီးသွေးခဲဟာ ဖြူတယ်ဆိုလျင်လည်း အောင်ကျော်ကျော်က
မဲသင့်၊မမဲသင့် မစဉ်းစားသင့်ဘူးလား’

‘စဉ်းစားသင့်ပါတယ် ဘုရား’

‘ထုံးခဲကတော့ ဖြူမှာပဲ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘မီးသွေးခဲလည်း မဲမှာပဲမဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အောင်ကျော်ကျော်က ပြောပိုင်ခွင့်ရှိသလား’

‘မရှိပါဘူး’

‘ပြောချင်လျင် ဘာလုပ်ရမလဲ’

‘လွတ်လပ်အောင် နေရမှာပေါ့ ဘုရား’

‘မနေနိုင်လျင် ဘာလုပ်ရမလဲ’

‘မပြောဘဲနေရမှာပါ ဘုရား’

၁၂၀။ ရန်ကုန်မြို့၊ ကြည့်မြင်တိုင်၊ ချင်းချောင်းခြံ အမများအိမ်၌
ဦးအောင်စိန်၊ ဒေါ်တင်တင်လှိုင်တို့အား ရှင်ဉာဏပြောသော
ဘုရားတရား သစ်မွေးစကား

‘ဘုန်းကြီး အခုလပိုင်း ငွေတောင်က လာခဲ့တာလား’
‘ဟုတ်တယ်’
‘သည်ကပြန်လျင် အဲသည်ကြွမှာလား’
‘မသွားတော့ပါဘူး’
‘အရှေ့ရိုးမအခြေလို့ ပြောကြပါစို့၊ မိုးပေါက်ကျချောင်ဆိုတဲ့ အရပ်
မှာနေဖို့ လျာထားခဲ့တယ်’
‘သွားလို့လာလို့ လွတ်လပ်တဲ့နေရာကလေးဖြစ်တာ ကောင်းပါ
တယ် ဘုရား’
‘မန္တလေးက လူကလေးတွေကလည်း ဒါပဲပြောပြီး ပူဆာကြ
တယ်’
‘တပည့်တွေက ဘုန်းကြီးတစ်ခုခုဖြစ်မှာကို အတော်စိုးကြမှာပဲ’
‘မောင်မောင်ထွေးဆိုတဲ့ တပည့်တစ်ယောက်ဆိုလျင် ခပ်ကြမ်း
ကြမ်းပြောတယ်’
‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ဖြတ်လေးဖြတ် လုပ်မယ်လို့ပဲ’
‘ဘုန်းကြီး ဘာပြောလဲ’
‘သည်မှာမနေလျင် ဘယ်မှာမနေရမလဲလို့ မေးတော့ သူ့ခြံ တစ်
ဝက်မှာနေပါ ပြောတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘုန်းကြီး ထပ်ပြီး ဘာပြောလဲ’
 ‘သည်တောင်ခွင်ထဲက လွယ်ရာမှာ ထားပေးကြဖို့ ပြောလိုက်
 တယ်။ အဲသည်မှာ သူတို့ အဆောက်အဦး ဆောက်နေကြလေရဲ့’
 ‘ဘုန်းကြီးက ဘယ်လိုစိတ်နဲ့ အဲသည်တောကြီးထဲ ကြွလိုက်တာ
 လဲ’
 ‘လုံးဝ ကာယဝိဝေက-ရတဲ့ နေရာတစ်ခုကို သိပ်လိုချင်နေလို့ပဲ’
 ‘ဘာလုပ်ဖို့လဲ ဘုရား’
 ‘သိပ်အရေးကြီးအလုပ်တစ်ခု လုပ်ဖို့ပဲ’
 ‘ဘာအရေးလဲ ဘုရား’
 ‘သစ်မွေးရှာဖို့ပေါ့’
 ‘ဘုန်းကြီး သစ်မွေးဘာလုပ်မှာလဲ’
 ‘ဒကာကြီး၊ဒကာမကြီးတို့ သိတဲ့ သစ်မွေး မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ဘာသစ်မွေးလဲ’
 ‘ပိဋိကတ်တောထဲမှာမှရှိတဲ့ ဘုရားတရားအစစ်အမှန် သစ်မွေးပါ’
 ‘အဲဒါက ဘယ်လောက်ကြာကြာ ရှာရမှာလဲ’
 ‘အကုန်မရမချင်းပဲ’
 ‘ဘယ်မှာရှာရတာလဲ ဘုရား’
 ‘ဘုရားဟောထားတဲ့ ဓမ္မအစုတောအုပ် ငါးခုရှိတယ်။ အဲသည်
 တောအုပ်ငါးခုထဲမှာပဲ’
 ‘သစ်မွေးရှာတယ်ဆိုတာ အတော်ခက်တယ်ဆိုပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဘုန်းကြီးသစ်မွေးကရော ရှာလို့လွယ်ရဲ့လား’

‘ရှာလို့ခက်တာချင်း တူလောက်ပါတယ်’
 ‘အဖိုးတန်တာချင်းရော ဘုရား’
 ‘သည်ကသစ်မွေးက အဖိုးမဖြတ်နိုင်တာပဲ’
 ‘သစ်မွေးဆိုတာ တောထဲမှာနည်းနည်းရှိတာဆိုပဲ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဘုန်းကြီးသစ်မွေးကရော’
 ‘သိပ်မများပါဘူး’
 ‘ဘယ်လောက်ပမာဏရှိမလဲ ဘုရား’
 ‘ကရောင်းဆယ်ခြောက်ချိုးနဲ့ မျက်နှာတစ်ထောင်လောက် ရှိမှာ

ပါ’

‘အဲဒါ ကုန်ရဲ့လား ဘုရား’
 ‘ကုန်ပါတယ်’
 ‘အရေအတွက် ဘယ်လောက်ရှိမလဲ’
 ‘ငါးထောင်ဝန်းကျင်လောက်ပါ’
 ‘အဲဒါ ဘုရားဟောခဲ့တဲ့တရား အကုန်ပဲလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဘုရားတရားက စာအုပ်ရေဘယ်လောက် ရှိတာလဲ ဘုရား’
 ‘နှစ်ဆယ်လောက်ပါ’
 ‘စာအုပ်တွေအများကြီးရှိတာလား အောက်မေ့နေတာဘုရား’
 ‘တရားမဟုတ်တဲ့ တခြားဟာတွေနဲ့ ရောနေလို့ပါ’
 ‘ရောနေလျင် စာအုပ်ရေအများကြီးလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်လောက်ရှိမလဲ’
 ‘လေးဆယ်ဝန်းကျင်လောက်ပါ’
 ‘ဘာတွေ ရောနေတာလဲ ဘုရား’
 ‘ဝိနယတွေနဲ့ အဘိဓမ္မတွေပဲ’
 ‘ဝိနယက တရားမဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
 ‘ဝိနယက ဘုန်းကြီးအဖွဲ့အစည်း စည်းကမ်းတွေပဲ’
 ‘အဘိဓမ္မာကရော ဘုရား’
 ‘အဘိဓမ္မာဆိုတာက ဘုရားဟောထားချက်ထက် အပိုအလွန်
 ဖြစ်တဲ့ တရားဓမ္မတွေပဲ’
 ‘အဲဒါတွေက တရားစာရင်းထဲ မဝင်ဘူးလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘တရားမဟုတ်လို့လား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘ဘုရားဟောတရားထဲ မဝင်တာပါ’
 ‘ဘုရားဟောတရားတွေ အကုန်ပါသလား ဘုရား’
 ‘ပါ,ပါတယ်’
 ‘သုတ္တန်တိုင်းပဲ ပါသလား ဘုရား’
 ‘မပါ,ပါဘူး’
 ‘ဘယ်လိုကြောင့်လဲ ဘုရား’
 ‘သုတ္တန်တိုင်း ဘုရားဟော မဟုတ်လို့ပါပဲ’
 ‘အဲဒါ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး သိလဲ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘နည်းနည်းပြောမယ်’
 ‘ပြောပါ ဘုရား’
 ‘ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီး ဓာတ်တော်ဝေ၊ စေတီတည်မယ်’
 ‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’
 ‘အဲသည်အကြောင်း ဘုရားက ဟောနိုင်ပါ့မလား’
 ‘ဘုရား’
 ‘ဘုရားကိုမီးရှို့ အရိုးတွေဝေပြီး ရတာ စေတီတည်တဲ့အကြောင်း
 ကို ဘုရားက ဟောနိုင်ပါ့မလား’
 ‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’
 ‘အဲဒါမျိုး သုတ္တန်တရားတွေ ဘုရားဟောသုတ္တန်တရားတွေထဲမှာ
 တွေ့နေရတယ်’
 ‘များသလား ဘုရား’
 ‘သိပ်တော့ မများလှဘူး’
 ‘တစ်ခုလောက် ပြောပါဦး ဘုရား’
 ‘ရှင်ဗာကုလဆိုတဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး ဘုရားလက်ထက်က ရှိခဲ့ဖူး
 တယ်’
 ‘သိပါတယ် ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်-သူက နည်းနည်းကျော်ကြားတယ်’
 ‘အနာမဲ့သူ ရှင်ဗာကုဆိုပြီးပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်-သူပဲ’
 ‘သူဘာဖြစ်သလဲ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သူက လွန်တော်မူခါနီးမှာ သူနေတဲ့ ကျောင်းတိုက်ရဟန်းတွေ
အားလုံးကို သူ့ကျောင်းလာဖို့ သူကိုယ်တိုင်ဖိတ်ပြီး အဲသည်ဘုန်းကြီးတွေ
ရဲ့ အလယ်မှာ ထိုင်ရင်းနဲ့ လွန်တော်မူတယ်လို့ ‘ဧဝံမေသုတံ-ခေါင်းစဉ်’-
နဲ့ ဖော်ပြခံထားရတယ်’

‘အဲဒါ ဘာပြုလဲ ဘုရား’

‘မှားနေတာပေါ့’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘အဲသည်မှာ သူ့အသက်နဲ့ သိက္ခာ ဖေါ်ပြထားတယ်’

‘ဘယ်လောက်တဲ့လဲ ဘုရား’

‘အသက် တစ်ရာ့ခြောက်ဆယ်၊ သိက္ခာရှစ်ဆယ်လို့ပဲ’

‘ဒါအမှန်ဖြစ်လို့ နေမှာပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်မှာပါ’

‘ဒါဆိုလျှင် အဲသည်သူတ္တန်တရားက ဘာမှားနေတာလဲ ဘုရား’

‘သူတ္တန်ရဲ့ခေါင်းစဉ်က ‘ဧဝံမေသုတံ’-ဖြစ်တယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဧဝံမေသုတံ’-ဟာ ပဌမသံဂါယနာ တံဆိပ်ပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ဧဝံမေသုတံ’-ဟာ သံဂါယနာပွဲမှာ ရှင်အာနန္ဒာနဲ့ ရဟန်းတွေက
ရှင်မဟာကဿပ အမျိုးရှိတဲ့ သံဃာဆီမှာ လျှောက်ထားပြောကြားတဲ့
ခေါင်းစဉ်ပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သူသေလွန်ပွဲအကြောင်းက အဲသည် သံဂါယနာမှာ လာပါနေ
တယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲသည်ပွဲကာလက သူကသေပြီမို့လား’

‘သေချင် သေလို့နေမှာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါကို ကြည့်ရမှာပေါ့’

‘ဘယ်လိုကြည့်မှာလဲ ဘုရား၊ အဲသည်ခေတ်လည်း မီတာမှတ်
လို့ပဲ’

‘အထောက်အထား ရှာရတာပေါ့’

‘ဘယ်လိုတွေ့လဲ ဘုရား’

‘သူဟာ ရဟန်းသိက္ခာ ရှစ်ဆယ်ရတယ်ဆိုတာ အထောက်အ
ထားပဲ’

‘ပဌမသံဂါယနာက ဘယ်အချိန်မှာ တင်တာလဲ’

‘ဘုရားလွန်တော်မူပြီး သုံးလအကြာပေါ့ ဘုရား’

‘ဘုရားက ဘုရားအဖြစ် ဝါ ဘယ်လောက်ရသွားလဲ’

‘လေးဆယ့်နှစ်ပါ’

‘ရှင်ဗာကုလက ဘုရားတပည့်သံဃာ ဟုတ်တယ်မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လိုဆိုလျှင် ရှင်ဗာကုလဟာ ဘုရားလွန်တဲ့အချိန်မှာ ဝါအ
များဆုံး ဘယ်လောက်ပဲ ရနိုင်ဦးမလဲ’

‘ပဌမဝါမှာ ရဟန်းဖြစ်လျှင်တောင် လေးဆယ့်ငါးဝါပဲ ရနိုင်ဦးမှာ
ပေါ့’

‘ဒါက ပဌမဝါမှာ ရဟန်းဖြစ်မှပဲ။ ပဌမဝါမှာ ရဟန်းခြောက်ဆယ်
ဖြစ်တာထဲမှာ သူမပါဘူး မဟုတ်လား ဘုရား’

‘မပါဘူး’

‘သည်လိုဆို ဘုရားလွန်ပြီး သံဂါယနာတင်တော့ သူ့သိက္ခာဟာ
သူ-တကယ်ရသွားတာရဲ့ တဝက်တပျက်ပဲ ဖြစ်ဦးမှာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါကြောင့်ပေါ့၊ သူပရိနိဗ္ဗာန်စံခန်းဟာ ‘ဧဝံမေသုတံ’-ခေါင်းစည်း
အောက်မှာ ဘယ်လိုမှ မရှိနိုင်ရမည့်ဟာပဲဆိုတာ သေချာတယ်’

‘အဲဒါတွေကလည်း ဘုရားဟောသုတ္တန်ဓမ္မတွေထဲ ပါနေသလား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘တခြားရှိသေးလျင် နည်းနည်းပြောပါဦး ဘုရား’

‘လူအတော်များများရဲ့ ပါးစပ်ဖျားမှာရှိတဲ့ ဂါထာတစ်ပုဒ်ရှိတယ်’
‘ဘာလဲ ဘုရား’

‘နမောတေ-ဂါထာဆိုတာပဲ’

‘အဲဒါ ဘာဖြစ်လဲ ဘုရား’

‘အဲသည် ဂါထာသုတ္တန်တရားလည်း နှစ်ခုတောင်တွေ့တယ်’

‘အဲသည် သုတ္တန်တရားတွေ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘အဲဒါလည်း ဘုရားဟောတရား မဟုတ်လောက်တဲ့ တရားပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘အဲသည်ဂါထာက သုတ္တန်မှာ လနတ်သားက ရွတ်တဲ့ဂါထာပဲ’

‘အဓိပ္ပါယ်က ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘လွတ်လပ်တဲ့မြတ်စွာဘုရား အကြပ်အတည်းကျတဲ့သူက ရှိခိုး
ဆည်းကပ်ပါတယ်-လို့ပဲ’

‘လနတ်က သူ့မှာဘယ်လို အကြပ်အတည်းကျနေလို့လဲ ဘုရား’
 ‘ရာဟုလို့ခေါ်တဲ့ အသူရိန်နတ်ရဲ့ အဖမ်းခံနေရတယ်ဆိုပဲ’
 ‘သူက ဘုရားထံ ကယ်တော်မူပါလို့ အော်တာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဘယ်လိုဖြစ်တာနဲ့ စပ်လို့လဲ’
 ‘လကြတ်တာနဲ့ စပ်လို့ပဲ’
 ‘လကြတ်တာကို လကို ရာဟုဖမ်းတယ်လို့ ပြောကြတယ် မဟုတ်
 လား’
 ‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’
 ‘လက ဘုရားကို သည်လိုလျှောက်တော့ ဘုရားက ရာဟုလွှတ်
 လိုက်လို့ ပြောတယ်’
 ‘အဲသည်တော့ လွှတ်ရောလား ဘုရား’
 ‘လွှတ်ပြီး အသူရာပြည်ပြန်ပြေးတယ်။ အသူရာဘုရင် ဝေပစိတ္တ
 က ရာဟု ပျာယာပျာယာနဲ့ ဘာဖြစ်သလဲမေးလို့ ပြန်တောင်ပြောတယ်’
 ‘ဘယ်လိုပြန်ပြောလဲ ဘုရား’
 ‘လကို သွားဖမ်းတာ လက ဘုရားလျှောက်လို့ ဘုရားငေါက်
 တာကြောင့် လွှတ်ပြေးလာခဲ့ရတယ်လို့ ပြောတယ်’
 ‘အဲဒါ တကယ့်အဖြစ်အပျက်လား ဘုရား’
 ‘ဘယ်ကလာဗျာ’
 ‘မဟုတ်တဲ့အကြောင်း အသေအချာပြနိုင်လို့လား’
 ‘ပြနိုင်တာပေါ့’
 ‘ဘယ်လိုပြမလဲ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လကြတ်တာဟာ ရာဟုဠ်ဖမ်းတာမဟုတ်တဲ့ အကြောင်းဟာ
အထင်အရှားပဲ’

‘ဘယ်လို ထင်ရှားတာလဲ ဘုရား’

‘လ,ကမ္ဘာ,နေ- သည်သုံးခု ဝန်ရိုးတန်းဖြစ်တဲ့အချိန်ပဲ လကြတ်
တယ်။ တခြား အချိန်မှာ လမကြတ်ဘူး မဟုတ်လား’

‘တင်ပါ’

‘ရာဟု ငုံဖမ်းတာဆိုလျှင် သူဖမ်းချင်ချိန်မှာ ဖမ်းပါလား’

‘ဟုတ်ပါ ဘုရား’

‘နောက်ပြီးတော့လည်း လကြတ်ခဲ့တာတွေကို ဘယ်အချိန်,ဘယ်
ရက်,ဘယ်လ, ဘယ်နှစ်တွေက ဘယ်နေရာတွေ လကြတ်ခဲ့တယ်လို့ ပြန်
တွက်ကြည့်လို့ ရတယ်’

‘တင်ပါ ဘုရား’

‘နတ်ဖမ်းတာဆိုလျှင် ဖမ်းခဲ့တဲ့အချိန် ရက်,လ,နှစ်တွေ ဘယ်လို
လုပ် တွက်လို့ရမလဲ။ သူဖမ်းချင်တဲ့အချိန် ဖမ်းမှာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါ ဘုရား’

‘ပြီးခဲ့ချိန်သာ မကဘူး။ နောင်အချိန်တွေမှာလည်း ဘယ်အချိန်၊
ဘယ်ရက်၊ ဘယ်လ၊ ဘယ်နှစ်မှာ၊ ဘယ်နေရာမှာ လကြတ်ဦးမယ်လို့
လည်း တွက်လို့ရတယ်’

‘တင်ပါ’

‘နတ်ဖမ်းတာဆိုလျှင် သူဖမ်းချင်မှ ဖမ်းမှာပေါ့။ သူစိတ်ကို ဘယ်
လိုလုပ် တွက်လို့ရမလဲ’

‘ဟုတ်ပါ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ရှေ့ဖြစ်ဖြစ်၊ နောက်ဖြစ်ဖြစ် တစ်ခါမကဘူး။ သိချင်သလောက်
တွက်လို့ရတာ’

‘တင်ပါ’

‘သည်တော့ ဒါဟာ သူနိယာမအတိုင်း သူဖြစ်တာ-ဆိုတာမပေါ်
လွင်ဘူးလား’

‘ပေါ်လွင်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဒါကို နတ်တွေလုပ်ထားလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ အဲသည်နတ်တွေ
ရဲ့ ဇာတ်လမ်းထဲမှာ ဘုရားကိုလည်း ထည့်သွင်း လှုပ်ရှားခိုင်းထားကြ
တယ်’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘သည်သူတ္တန်တရား ဘုရားဟောတယ်ဆိုလျှင် ကျုပ်တို့ဘုရား
သည်မှာတင်ပဲ စင်းစင်းသေတော့တာပဲ’

‘ဘုန်းကြီးက ဘုရားသေမှာစိုးလို့ မဟုတ်ဘူး-လုပ်တာလား’

‘မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့ ‘သည်သူတ္တန်တရား ဘုရားမဟောပါဘူး’-အားထုတ်
ပြီး ငြင်းဆန်နေတာလဲ’

‘မေးစရာကြီးကို ဖြစ်သွားတာပဲလား’

‘မေးရမှာပေါ့ ဘုရား’

‘မေးပါ’

‘အဲဒါ ဘုန်းကြီးဖြေပါဦး’

‘နေက နတ်မဟုတ်တာ၊ လက နတ်မဟုတ်တာနဲ့ ရာဟုကလည်း
နတ်မဟုတ်တာတွေကို သည်နေ့ ကလေးကအစ သိသလောက်ဖြစ်နေ

ကြပြီ မဟုတ်လား’

‘လပေါ် လူဆင်းနေပြီမို့လား’

‘အဲဒါ တစ်ကြောင်းပေါ့’

‘တခြားဘာတွေ ရှိသေးလဲ’

‘နေ့လ၊ရာဟုတွေနဲ့စပ်တဲ့ လူတွေရဲ့အသိတွေက သိပ်ကျယ်ပြော
ကုန်နေကြပြီပဲ’

‘ဘယ်လိုတွေ သိလို့လဲ ဘုရား’

‘လက ကမ္ဘာကို ပတ်နေတာ သူ့အချင်းဘယ်လောက်ပဲရှိတာ၊
တစ်ပတ်မှာ ဘယ်ရက်လောက်ကြာတာ၊ ကမ္ဘာက ဘယ်လောက်ဝေးတာ
အစစတွေကို လူတွေက အတိအကျသိနေကြပြီပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘နေ့လည်း သည်လိုပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ကမ္ဘာလည်း သည်လိုပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘နေနဲ့လအကြား ကမ္ဘာက ရောက်နေတော့ ကမ္ဘာက နေရောင်
ကွယ်လိုက်တာကြောင့် လဟာ မှောင်သွားတယ်။ ဒါကို လကြတ်တယ်-
ခေါ်တယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘နေကြတ်တာလည်း သည်လိုပဲ’

‘လုပ်ပါဦး ဘုရား’

‘နေနဲ့ ကမ္ဘာအကြား လကခြားနေတော့ နေရဲ့အရောင် လ-
ကကွယ်နေလို့ ကမ္ဘာက နေရောင်မမြင်ရတာ နေကြွတ်တာပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါကို လူတွေသိနေကြပြီပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်တော့ဗျာ’

‘ပြောပါ ဘုရား’

‘ဘုရားလက်ထက်က ဘုရားဆီကို လနတ်သားက ကယ်တော်
မူပါလို့ အဓိပ္ပါယ်ရှိတဲ့ နမောတေဂါထာကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ရွတ်ပါ့မလဲ’

‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘သည်လိုရွတ်နိုင်တဲ့ အနေအထား လမှာရှိသလား’

‘မရှိပါဘူး’

‘အခုခေတ်မှ မရှိတာလား’

‘ရှေးကလည်း မရှိနိုင်ပါဘူး’

‘လဟာ ကမ္ဘာအရံဂြိုဟ်တစ်ခုပဲဟာ။ သူက ဘယ်လိုလုပ်ပြီး
စကားပြောမလဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လိုမပြောဘဲ ဘုရားကလည်း ရာဟုမင်းလွှတ်လိုက် ဆိုတာ
မျိုး ကယ်တင်တဲ့အမိန့်မျိုးလည်း ဘယ်လိုလုပ်ပေးမှာလဲ’

‘ဟုတ်ပါ ဘုရား’

‘ဒါတွေကြောင့် သည်သူတ္တန်တရားဟာ ဘုရားမဟောတာ အ
သေအချာဆိုတာ သိသာရတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’
 ‘နေနဲ့စပ်ပြီးလည်း သည်သုတ်လိုပဲ ရှိတယ်’
 ‘နေကလည်း နမောတေ-ဆိုတာပဲလား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘နေကြတ်တာလည်း ရာဟုအသူရိန် ဖမ်းတာပဲတဲ့လား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဘုရားက ကယ်တာပဲလား’
 ‘ကယ်တယ်တဲ့’
 ‘ရာဟုကလည်း လွှတ်ပြေးရတာပဲတဲ့လား’
 ‘လွှတ်ပြေးရတာပဲတဲ့၊ အလျင်တုန်းကလိုပဲ အားလုံးတူတယ်’
 ‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’
 ‘သည်သုတ္တန်တရားတွေ တကယ် ဘုရားဟောမဟုတ်တာ အ
 သေအချာတွေပဲ’
 ‘ဒါတွေ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ဘုရားဟော သုတ္တန်တရားတွေထဲ
 ရောက်နေတာလဲ ဘုရား’
 ‘အဲဒါ တွေးစရာကြီးတွေပဲ’
 ‘သည်သုတ္တန်တရားတွေကြောင့် စိတ်ရှုပ်စရာကောင်းလိုက်တာ
 ဘုရား’
 ‘သည်လိုလဲ မရှုပ်လိုက်ပါနဲ့’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘ကျေးဇူးတောင် တင်လိုက်စမ်းပါ’
 ‘ဘယ်လို ကျေးဇူးတင်ရမှာလဲ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကျေးဇူးတင်စရာပါ’

‘လုပ်ပါဦး ဘုရား’

‘သည်လိုအတိအကျ အများပြုလို့ရတဲ့ သုတ္တန်တရားရှိတော့ ဘုရားတရားဆိုရုံနဲ့ ပုံပြီးယုံလို့ မဖြစ်ဘူး။ ဘုရားဟောတရားဆိုတဲ့ သုတ္တန် တရားတွေထဲမှာ မဟုတ်ကဟုတ်ကတွေ လုပ်ထည့်ထားခံရတာတွေ ရှိ တယ်လို့ သက်သေရတာပေါ့’

‘ဘုန်းကြီးကတော့ ကျေးဇူးကို ရှာတင်တတ်တယ်’

‘လုပ်ပြီးတင်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ တကယ်တင်ထိုက်လို့ တင်တာ ပါ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘နဂါးသုတ္တန်တရားတွေကလည်း အများအပြား ရှိသေးတယ်’

‘အဲဒါတွေက တကယ်များဟုတ်လို့လား ဘုရား’

‘ဘယ်ကလာဗျာ’

‘ဟုတ်ပါ့မလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဟုတ်တဲ့အကြောင်းကလေး လုပ်ပါဦးဘုရား’

‘ဘုရားလက်ထက်ဆိုတာ နှစ်ပရိစ္ဆေဒဘယ်လောက်ပဲ ကြာသေး လို့လဲ’

‘နှစ်ထောင့်ငါးရာကျော်လေးပေါ့’

‘နှစ်တွေ သောင်းချီရဲ့ အထက်က အကောင်ပလောင်တွေရဲ့ ရုပ်ကြွင်းတွေ ကမ္ဘာ့ပညာရှင်တွေ ပြောနိုင်နေကြတာပဲ’

‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’

‘အထင်ရှားဆုံး ခိုင်ခိုင်ဆောပေါ့’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘နဂါး၊ဂဠုန်တွေဟာ အခုခေတ်စာထဲက ပြတဲ့အတိုင်း သိနေကြ သလိုပဲ ရှိနေတယ်ဆိုလျှင် သူတို့ရုပ်ကြွင်းတွေ ဒုနဲ့ဒေး တွေ့ကြရမှာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘ဘယ်မှာ ဘယ်သူက နဂါး၊ဂဠုန်တွေနဲ့စပ်ပြီး အမှားတွေ ပြော နေကြတာ အထင်အရှားပဲ’

‘အဲဒါတွေနဲ့စပ်တဲ့ သုတ္တန်တရားတွေလည်း ရှိသလား’

‘ရှိတယ်၊ အများအပြားပဲ’

‘အဲဒါတွေ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ’

‘ဘုရားဟောသုတ္တန်တရား ရာထူးက ချပစ်ရတာပေါ့’

‘သည်တော့ ဘုရားဟောသုတ္တန်တရားတွေ နည်းကုန်တော့မှာပဲ’

‘အရည်အချင်းမရှိဘဲ အရေအတွက်တွေ များနေလို့လည်း အလ ကားပဲ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘ဒါတွေက ဘုရားဟော သုတ္တန်တရားတွေထဲမှာ ဘုရားဟော သုတ္တန်တရား မဟုတ်ဘဲ ဘုရားဟောသုတ္တန်တရား အယောင်ဆောင် သုတ္တန်တရားတွေအကြောင်း ပြောတာ’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘တစ်သုတ်လုံး မဟုတ်ဘဲ ဘုရားဟော သုတ္တန်တရားထဲမှာ အစ ပိုင်းမှာဖြစ်ဖြစ်၊ အဆုံးပိုင်းမှာဖြစ်ဖြစ်၊ အလယ်ပိုင်းမှာဖြစ်ဖြစ် ဒါမှမဟုတ် နှစ်ပိုင်းစပ်လောက်မှာဖြစ်ဖြစ် ဘုရားဟော တရားမဟုတ်ဘဲ ဘုရားဟော

တရားလုပ်ပြီး ဝင်ရောက်နေတာတွေ ရှိတယ်’
 ‘စိတ်ရှုပ်စရာကြီးပါလား ဘုရား’
 ‘ဒါထက်ဆိုးတာတွေတောင် ရှိသေးတယ်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘တစ်ပိုင်းလုံးမဟုတ်ဘဲ တစ်လုံးချင်းဝင်နေတာတွေ၊ စကားလုံး
 အနက် အဓိပ္ပါယ် ပြောင်းနေတာတွေပဲ’
 ‘သည်လိုဆိုတော့ ဘုန်းကြီးပြောတဲ့ သစ်မွေးရှာရတာလို နေ
 တော့မှာပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သစ်မွေးရှာတဲ့အခါ တောထဲမှာတွေ့တာတွေထဲက ဒါ-သစ်မွေး
 လား၊ မဟုတ်ဘူးလား ခွဲခြားတဲ့အခါမှာ အချက်အလက်တွေ ရှိမှာပဲ။
 အဲသည်လိုပဲ ဘုန်းကြီးက တရားတွေကို ‘ဒါ-ဘုရားဟောလား၊ မဟုတ်
 ဘူးလား’-ဆိုတာကို ဘယ်အချက်တွေနဲ့ ခွဲသလဲ ဘုရား’
 ‘အဲဒါ ပြောရတာတော့ ခပ်ခက်ခက်ပဲ’
 ‘ဖြစ်အောင် ပြောပါဦး ဘုရား’
 ‘ယေဘုယျလောက်ပဲ ပြောရအောင်’
 ‘ပြောပါ ဘုရား’
 ‘ဘုရားဟောတရားတွေမှာ တရားအရည်အချင်းတွေ ရှိပါတယ်’
 ‘တင်ပါ ဘုရား’
 ‘အဲသည်အရည်အချင်းတွေနဲ့ မမီတာတွေဟာ ဘုရား၊တရား
 မဟုတ်တာတွေပဲပေါ့’
 ‘လွယ်လှချေလား ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လွယ်လွယ်ပြောတာပဲ’
 ‘တခြားရှိသေးလား ဘုရား’
 ‘ဘုရားရဲ့ဝါဒကို ဖော်ပြနိုင်တဲ့ တခြားအချက်အလက်တွေလည်း
 ရှိပါတယ်’
 ‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’
 ‘ဘုရားမပြောတဲ့ စကားဆယ်ခွန်းတို့နဲ့ ဘုရားပြောတဲ့ စကား
 လေးခွန်းပဲ’
 ‘ဘုရားဟောတရားတော်ရဲ့ အရည်အချင်းတွေဆိုတာက ဘာ
 တွေလဲ ဘုရား’
 ‘သွက္ခာတော ဘဂဝတာဓမ္မော၊ သန္နိဋ္ဌိကော၊ အကာလိကော၊
 ဧဟိပဿိကော၊ ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ-ပဲပေါ့’
 ‘ဒါက တပည့်တော်တို့ ဘုရားရှိခိုးပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်၊ ဘုရားရှိခိုးစာထဲ ထည့်ထားခံရတယ်ဆိုတာ အ
 ရေးကြီးတဲ့စာမို့ပေါ့’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာလည်းသိရမှာ
 မဟုတ်လား။ သည်တော့ ဘုရား၊တရား၊သံဃာ သိရတာပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဒါ-သိဖို့အတွက် ဒါတွေရဲ့ ဂုဏ်ရည်တွေ သင်ကြားထားတာပေါ့’
 ‘ဘုရား၊တရား၊သံဃာဆိုတာကို ဘုရား၊တရား၊သံဃာရဲ့ ဂုဏ်
 ရည်တွေနဲ့ သိပေးရမှာပေါ့’
 ‘အဲဒါနဲ့မသိ ဘာနဲ့သိမှာလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အမြင်၊အကြား၊အတွေ့နဲ့ပေါ့’
 ‘မြင်ရ၊ကြားရ၊တွေ့ရတဲ့ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာတွေကို အတု
 အစစ် ဘာနဲ့ခွဲမှာလဲ’
 ‘အဲဒါ ခွဲရကောင်းစေလည်း မသိမိဘူး’
 ‘အတုအစစ် မရှိနိုင်ဘူးလား’
 ‘အစဉ်အဆက် ဆောင်လာခဲ့ကြတာပဲ၊ အချိန်နေရာနဲ့ အခြေ
 အနေတွေလည်း ပြန်ကြည့်ဦးပေါ့’
 ‘ဟုတ်တာပဲ’
 ‘သုတ္တန်ဓမ္မတွေက ဖတ်လို့မရတဲ့အဆင့်အထိ ရောက်နေကြပြီ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား၊ ဖတ်နေကြတာပါပဲ’
 ‘ဖတ်ရတယ်ဆိုတာ အသံမြည်ရုံ ဖတ်ရတာ ပြောလို့ဖြစ်မလား’
 ‘ဘယ်လိုဖတ်ရမှာလဲ ဘုရား’
 ‘အဲသည်ထဲက ဆိုလိုချက်ကို ရအောင်ဖတ်ပြီး အဲသည်ထဲက
 ပေးတဲ့ ‘ဝိမုတ္တိရသ’-ကို အရယူနိုင်မှ ဖတ်တတ်တယ်ပြောရမှာပေါ့’
 ‘ဒါဆို ဘယ်သူမှ ဖတ်တတ်မှာ မဟုတ်ဘူး’
 ‘ဒါကြောင့် သည်ဘာသာရေးက ‘ဇာတ်ခုံပေါ်ကဘာသာရေး’
 ဖြစ်နေတာ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့ သည်လိုဖြစ်ရတာလဲ ဘုရား’
 ‘ဒါတွေပြောလျင် ရှည်တယ်၊ စာတွေက ဖတ်လို့မရတော့လို့-
 လို့ပဲ ပြောမယ်’
 ‘ဘာကြောင့် ဖတ်မရတာလဲ’
 ‘ဒဿနတွေ ထပ်နေလို့ပဲ ပြောရမယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘုန်းကြီးက ဒါတွေခွဲပြီးပြီလား’
 ‘ဟုတ်တယ်။ ဘုရားစကားတွေကို မြန်မာစာဖတ်တတ်သူတိုင်း
 ချောချောမောမော ကြားနိုင်တော့မယ်’
 ‘ရှုပ်ရှက်ခတ်နေတာတွေ မရှိတော့ဘူးလား’
 ‘ဟုတ်တယ်။ တစ်ခုတော့ရှိရဲ့’
 ‘ဘာလဲ ဘုရား’
 ‘ကျုပ်ရတဲ့ သစ်မွေးတွေကို ရောင်းပန်းလှအောင် ပြင်ဖို့ပဲ’
 ‘သစ်မွေးစစ်လျင် ဒါတော့ဖြစ်သွားမှာပါ’
 ‘စစ်မှာတော့ စိတ်ချ’

၁၂၁။ မန္တလေး၊ ပုသိမ်ကြီး၊ ရေကြည်မိုးပေါက်ကျချောင်၊
မိုးပြာကျောင်း၌ ဦးဘစိန်မိတ်ဆွေ တရုပ်အမျိုးသမီးကြီးတစ်ဦးအား
ရှင်ဉာဏပြောသော ကိုယ့်ကိုယ်ရအောင်ယူ စကား

‘သည်အမျိုးသမီးက တပည့်တော်အိမ်နားကပါ။ ဒါကလေးတွေ
က သူ့သားသမီးနဲ့ မြေးတွေပါ’

‘ဟုတ်ကဲ့ဗျာ’

‘သူတို့ဆီက ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ကြိုးခွေကလေးတွေ ဖွင့်သံကြားလို့
တရားကြိုးခွေတစ်ခု ပေးဖွင့်လိုက်ပါတယ်’

‘ဟုတ်ကဲ့’

‘အဲသည်ဘုန်းကြီးက ဘယ်မှာလဲ မေးတယ်။ ပြောလိုက်တော့
လိုက်ပို့ခိုင်းနေတယ်။ ပို့မယ်ဆိုပြီး သင့်မြတ်ချိန်စောင့်နေတာပဲ။ သည်နေ့
သူ့မွေးနေ့မို့ ဇွတ်ပို့ခိုင်းတာနဲ့ လိုက်ပို့ရတာပဲ။ မန္တလေးလာနေတာ မကြာ
သေးဘူး’

‘အေးဗျာ၊ သည်လူတွေ တန်းစီတက်လာကြတော့ ကျောင်းမှား
လာကြပြီ အောက်မေ့တာ။ ဦးဘစိန်မြင်လို့ သည်ပဲလာတာဖြစ်မယ် သိရ
တာ’

‘ဘုန်းကြီးက တရားဓမ္မကလေး ချီးမြှင့်ပေးပါ ဘုရား’

‘ဒကာမကြီးက တရားလိုက်စားသလား’

‘တပည့်တော် အင်းလေး ဥဒေါင်းတောင်ဆရာတော်တို့ဆီလည်း
ရောက်ပါတယ်။ တောင်ကြီးက ကမ္ဘောဒီးယားဆရာတော်တို့ဆီလည်း
အားထုတ်ဖူးပါတယ် ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကျုပ်တို့ကို အခုလို တောင်ကြားထဲမှာ တဲကလေးနဲ့ အပြာရောင်
ဝတ်ရုံကြီးနဲ့ တွေ့ရတာ အံ့ဩမှာပဲ’

‘ဦးဘစိန်ပြောပြလို့ သိပြီးပါပြီ။ သည်ရက်မှာ မွေးနေ့ဖြစ်လို့ သည်
မွေးနေ့ကိတ်မုန့်ကလေးလည်း လှူချင်တယ်။ ဖူးတွေလည်း ဖူးတွေချင်
တာနဲ့ လာတာပါပဲ’

‘အခုလို ကြိုးကြိုးစားစား ကျုပ်တို့ကိုတွေ့အောင် သည်လိုခက်
ခက်ခဲခဲ လာတာအတွက် ဂုဏ်ယူပါတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ တော်တော်ဝေးတာပဲ’

‘သည်လိုလာနိုင်တာအတွက် ဒကာမတို့ကို ဆုတစ်ခုပေးရမှာပဲ’

‘ပေးပါ ဘုရား’

‘ကျုပ်ပေးတဲ့ဆုက ခံစားရမည့်ဆု မဟုတ်ဘူး။ လုပ်ဆောင်ရမည့်
ဆု ဖြစ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် ယူမှယူချင်ပါ့မလား ဆိုတာတော့ မသိဘူး’

‘ယူမှာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒကာမကို ဘာပေးရမလဲ ကြည့်တဲ့အခါ အဲဒါကိုမြင်တယ်’

‘ပေးပါဘုရား။ အဲဒါကိုပဲ ပေးပါ’

‘အဲဒါက ဘာဖြစ်မယ် သိမှာမဟုတ်ဘူး’

‘မသိပါဘူး ဘုရား’

‘အဲဒါ ပြောမယ်နော်’

‘ပြောပါ ဘုရား’

‘တစ်နေ့တစ်ကြိမ် တရားကြိုးတစ်ခွေကုန်အောင် တစ်နှစ်အထိ
နာပေးဖို့ပဲ’

‘ဘာတရား နာရမှာလဲ ဘုရား’

‘ဓမ္မဝိဟာရီတို့ ဟောပြောထားတဲ့ တရားကြိုးခွဲပဲ ညွှန်ပြရမယ်’

‘နာမှာပေါ့ ဘုရား’

‘အဲသည်တရားကိုပဲ ညွှန်တာကတော့ ကောင်းလှတယ်ထင်လို့ မဟုတ်ဘူးနော်။ ဘယ်တရားညွှန်လျင် သင့်လျော်တယ်ဆိုတာ မတွေ့လို့ ဒါပဲညွှန်လိုက်တာပဲ’

‘ကောင်းပါပြီ ဘုရား’

‘နာတဲ့အခါမှာ အရိုအသေတွေပေးနေဖို့ မလိုဘူး။ အိပ်ရာဝင်၊ အိပ်ရာထ၊ အိပ်ရာထဲက ဖြစ်ဖြစ်၊ အလုပ်ခွင်ထဲက ဖြစ်ဖြစ် လုပ်ရင်းကိုင်ရင်း၊ စားသောက်အိပ်စက်ရင်း နာနိုင်တယ်နော်’

‘ကောင်းပါပြီ ဘုရား’

‘သည်လိုညွှန်ရတာက ဒကာမကို အကျိုးတရား ဖြစ်ထွန်းစေချင်လို့နော်။ သည်ကတရား အစွန်ထုတ်တာ မဟုတ်ဘူး’

‘ယုံပါတယ် ဘုရား’

‘သည်လိုအဖြစ်မျိုးကလေး ကြုံဖူးတာရှိလို့ပါ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ပြည်မြို့မှာ ဦးကြင်ဆိုတဲ့ ဒကာကြီးတစ်ယောက် ရှိတယ်။ သူ့အိမ်ကို အဝါရောင်ဘုန်းကြီးဘဝနဲ့ တရားဟောဖူးတယ်။ အပြာရောင်ဘုန်းကြီးဖြစ်ပြီး ကြာမှ သူ့အိမ်ရောက်သွားတော့ သူကပြောတယ်’

‘ဘယ်လိုပြောသလဲ ဘုရား’

‘တပည့်တော်အိမ် ဘုန်းကြီးတရားဟောသွားတာ ဘာမှမသိလိုက်ဘူး။ ဧည့်သည်တွေ နေရာချပေးနေရတာနဲ့ပဲတဲ့’

‘ဟုတ်မှာပေါ့ ဘုရား’

‘ဘုန်းကြီးတို့ပြန်သွားမှ ဦးထွန်းရွှေဆိုတဲ့ မိတ်ဆွေက ကြိုးခွေဖမ်းထားလိုက်တာကလေး နာရတယ်။ အဲဒါကို တစ်နေ့တစ်ကြိမ် နှစ်နှစ်တိတိ မပျက်မကွက် နေ့တိုင်းနာတာ အခု ဘုန်းကြီးတရားတွေ အကုန်သိပြီလို့ ပြောပါတယ်’

‘ကောင်းတာပေါ့ ဘုရား’

‘တရားဆိုတာ ပြောနေကျတွေမဟုတ်တော့ နားမကူးလွယ်ဘူး’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သည်တော့ ဒါကိုအထပ်ထပ်နာလျင်တော့ ရင်းနှီးသွားပြီး နားလည်မှာပေါ့’

‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’

‘သည်တော့ ဒကာမကိုလည်း သည်အတိုင်းပဲ။ တရားနာဖို့ပဲ ပေးလိုက်ရမယ်’

‘နာမှာပေါ့ ဘုရား’

‘နာလျင် အကောင်းဆုံးရစရာ တစ်ခုကို ဒကာမရလိမ့်မယ်’

‘ဘာလဲ ဘုရား၊ အကောင်းဆုံးရစရာဆိုတာက-’

‘ဒကာမ ဘာထင်သလဲ’

‘မထင်တတ်ဘူး ဘုရား’

‘လောကမှာ ရစရာတွေထဲမှာ ဘယ်ရစရာဟာ အကောင်းဆုံးလဲ’

‘အဲဒါလည်း မသိဘူးဘုရား’

‘ရွှေတွေ၊ငွေတွေ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေ ရတာလည်း ကောင်းတယ်နော်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကောင်းပါတယ် ဘုရား’

‘ဒါပေမဲ့ အဲဒါတွေရတာဟာ အကောင်းဆုံးရတာ မဟုတ်ဘူး’

‘အဲဒါက ဘာရတာဖြစ်မလဲ ဘုရား’

‘ဒကာမကိုယ်ကို ဒကာမပြန်ရတာဟာ အကောင်းဆုံးရတာပဲ’

‘ဪ-ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်-အဲသည်တရားကိုနာလျှင် ဒကာမဟာ ဒကာမ
ကိုယ်ကို ဒကာမ ပြန်ရလိမ့်မယ်။ ဒကာမကိုယ်ကို ဒကာမပြန်ရတာဟာ
ရစရာတွေထဲမှာ အကောင်းဆုံး ရတာဖြစ်လိမ့်မယ်’

‘ဒါများ ဘုရား’

‘ဒကာမကိုယ်ကို ဒကာမ ရပြီးသားဖြစ်နေတယ် ထင်သလား။

ဒကာမရဲ့သားကို မေးကြည့်ပါဦး’

‘ဟုတ်တယ်၊ အမေရလို့လား’

‘အေးပေါ့ သားရယ်’

‘ဒကာမ ဘယ်လိုလဲ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကိုယ်မရတာ ပေါ်လွင်တယ်
နော်’

‘ဟုတ်ပါပြီ ဘုရား’

‘ကိုယ့်ကိုယ်ကို ရတာကို ဘာကြောင့်ရစရာထဲမှာ အကောင်းဆုံး
ရစရာလို့ ပြောရတာလဲ’

‘အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’

‘ရွှေတွေ၊ငွေတွေ ပစ္စည်းပစ္စယနဲ့ ဂုဏ်သိရ်အာဏာတွေ ရဦး
တော့တောင်မှ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကိုယ်ကမပိုင်လျှင် အဲဒါတွေကို ပိုင်တယ်
ပြောလို့ ဖြစ်မလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပိုင်တယ် မပြောရဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘သည်တော့ ရွှေ၊ငွေ၊ပစ္စည်း၊ဥစ္စာ အစစ ရစရာတွေကို ရတာဟာ အကောင်းဆုံး ရစရာကို ရတာမဟုတ်သေးဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကိုယ်ရတာမှ အကောင်းဆုံးရစရာကို ရတာ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ကောင်းပြီ၊ အဲသည်ရစရာကိုရအောင် သည်တရားခွေက ညွှန်ပြပြီး အလင်းဖွင့်ပေးလိမ့်မယ်’

‘ကောင်းပါပြီ ဘုရား’

‘ဒကာမကို ဓမ္မဝိဟာရီတို့က ပေးလိုက်တဲ့ဆုဟာ ဒါပဲ’

‘သာဓုပါ ဘုရား’

၁၂၂။ ပြည်မြို့၊ ခေတ္တရာမြို့သစ်၊ ရွှေလင်ပန်းတောရကျောင်း၌
ဒကာကြီးများအား ရှင်ဉာဏပြောသော တဏှာအရကောက်စကား

‘ဆရာတော်တို့ မနေ့ကရောက်ပါသလား ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါတယ်’
‘တပည့်တော်တို့ဆီ ညကအကြောင်းကြားလို့ သည်နံနက် အစောမှပဲ ဆရာတော်ဆီ လာကြတာပါ ဘုရား’
‘ဆရာတော်ကို အခုလို အပြာဝတ်စုံနဲ့တွေ့ဖူးတာ ဒါ-ပဌမပါပဲ’
‘ဟုတ်မှာပဲ၊ ပြည်-မရောက်တာလည်း ကြာသွားပြီ’
‘ဘုန်းကြီးနဲ့တွေ့တုန်း မေးရဦးမယ် ဘုရား’
‘မေးပါ’
‘မေးဆို တောင်းဆိုတာပဲ ဖြစ်မှာပါ’
‘ဘာတောင်းဆိုကြမလဲ’
‘နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဆရာတော် ဖွင့်ပြတာကို နားထောင်ခွင့် ရပါရစေလို့ပဲ တောင်းရမှာပါ’
‘ဒါ-မလုပ်ကြပါနဲ့ ဒကာကြီးတို့’
‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘ဒါက ဒကာကြီးတို့အနေနဲ့ စမ်းပြီးသား ဝါးပြီးသားဖြစ်ဖို့ သိပ်မလွယ်ဘူး။ သည်လို မလွယ်တာကိုပြောလည်း ထောက်ခံ၊ကန့်ကွက် လုပ်နိုင်တဲ့ အနေအထား ရှိမှာမဟုတ်ဘူး’
‘လုပ်မှာပေါ့ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘လုပ်လျင်လည်း ယုံလို့၊ ကြိုက်လို့၊ ကြံထားချက်နဲ့ကိုက်လို့ တွေ့
လို့-ဆိုတာတွေနဲ့ပဲ တူ၊မတူနဲ့ ထောက်ခံကန့်ကွက်လုပ်ကြရမှာပဲ’

‘သည်လိုဆိုတော့ မကောင်းဘူးလား’

‘ကိုယ်ယုံတာနဲ့တူလို့ ထောက်ခံတာ၊ မတူလို့ ကန့်ကွက်တာဟာ
တကယ်တော့ အမှန်မဟုတ်ကြပါဘူး’

‘ကိုယ်ကြိုက်လို့ ထောက်ခံ၊ကန့်ကွက်တာကရော’

‘ဒါလည်း အမှန်မဟုတ်ပါဘူး’

‘ကိုယ်ကြားဖူးတာနဲ့ တူ၊မတူကြောင့် ကန့်ကွက်၊ထောက်ခံတာက
ရော ဘုရား’

‘အဲဒါလည်း အမှန်မဟုတ်ဘူး’

‘ကိုယ်ကြံစည်လို့ မိတာ၊မမိတာနဲ့ ထောက်ခံ၊ကန့်ကွက်တာက
ရော’

‘အဲဒါလည်း မမှန်ဘူး’

‘ကိုယ်တွေ့ဖြစ်မှု၊မဖြစ်မှုနဲ့ ထောက်ခံ၊ကန့်ကွက်တာကရော
ဘုရား’

‘အဲဒါလည်း မမှန်ဘူး’

‘သည်တော့ ဘာနဲ့အမှန်ပြောမလဲ ဘုရား’

‘အဲဒါ ခက်တာပေါ့’

‘တပည့်တော်တို့ ပြောနိုင်တာက သည်ငါးချက်ထဲကပဲ ဖြစ်မှာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် အဲသည်လောက် မြုပ်လွန်းတာကို အဖြေ
မပေးပါရစေနဲ့။ တခြားအရာတွေပဲ ဖြေပါရစေ။ အဲဒါမေးကြဖို့ ပြောရမှာ
ပေါ့’

‘ဘာမေးရမလဲ ဘုရား’
 ‘တဏှာဆိုတာ ဘယ်လိုဟာလဲဘုရားလို့ မေးကြလျှင် မကောင်း
 ဘူးလား’
 ‘တဏှာ ဘာလုပ်မှာတုန်း ဘုရား’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘တဏှာ ဘာအသုံးကျတာမှတ်လို့ဘုရား။ ပြီးတော့ တဏှာက
 ခြံပေါက်ပဲဘုရား မေးဖို့မလိုပါဘူး မဟုတ်လား’
 ‘ဒကာကြီးတို့က ပြောလိုက်ကြတာ’
 ‘မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
 ‘တဏှာဟာ ဘာအသုံးကျလဲ ပြောတာတော့ မမှန်ပါဘူး’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘တဏှာဟာ သမုဒယသစ္စာတရားပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သည်သစ္စာမသိဘဲ သည်တဏှာ ပယ်နိုင်လို့လား’
 ‘ဒါတော့ ဒါပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဒါမပယ်နိုင်ဘဲ နိဗ္ဗာန် ရောက်နိုင်ပါ့မလား’
 ‘သည်လိုတော့ မရောက်နိုင်ဘူးပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဒါဆိုလျှင် တဏှာဟာ အရေးပါတာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘တဏှာဟာ နိဗ္ဗာန်ရဖို့အတွက် အဓိကဆီးဆို့နေတဲ့ရန်သူ မ
 ဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်ရန်သူကို မသိလျှင် ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ရန်သူကို သတ်နိုင်မလဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ကိုယ့်ရန်သူကို ငယ်မွေးခြံပေါက်ဖြစ်လို့ သိကြပြီးသားလို့ ဒကာကြီးတို့က ထင်နေကြသလား’

‘တဏှာတော့ မသိဘဲရှိမလား ဘုရား’

‘ဒါဆိုလျှင် တဏှာနဲ့စပ်ပြီး မမေးချင်ဘူးပေါ့။ မမေးချင်လျှင် သိပြီးသားထင်တဲ့ ဒကာကြီးတို့ကို တဏှာဆိုတာဘာလဲ မေးရမယ်’

‘မေးပါ ဘုရား’

‘ဒကာကြီးတို့ တဏှာဆိုတာဘာလဲ ဖြေကြစမ်းဗျာ’

‘အားလုံးထဲက တပည့်တော်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ဖြေပါရစေ ဘုရား’

‘ဖြေပါ’

‘လိုချင်တာ မှန်သမျှဟာ တဏှာတွေပေါ့ ဘုရား’

‘ကောင်းပြီ၊ သည်အဖြေကို နည်းနည်းဈေးဆစ်မယ်၊ ရမလား’

‘ရပါတယ် ဘုရား’

‘ဒါကို နည်းနည်းဖြေပေးပါ’

‘မေးပါ ဘုရား’

‘လောကမှာ လယ်သမားတွေ လယ်လုပ်ကြတာဟာ အပျော်လား၊ စပါးရချင်လို့လား’

‘စပါးရချင်လို့ပေါ့ ဘုရား’

‘အဲသည်လယ်သမားတွေရဲ့ စပါးရချင်မှုဟာ တဏှာပဲလား’

‘တဏှာပဲပေါ့ ဘုရား’
 ‘တဏှာဟာ သစ္စာဖွဲ့လျှင် ဘာသစ္စာလဲ’
 ‘သမုဒယသစ္စာပေါ့ ဘုရား’
 ‘သမုဒယသစ္စာဟာ ဘာကိစ္စရှိတဲ့ သစ္စာလဲ’
 ‘ပဟာတဗ္ဗကိစ္စရှိတဲ့ သစ္စာပါ’
 ‘သည်လိုဆို တဏှာဟာ ပယ်ရမှာပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ပယ်လျှင် ဘာဖြစ်မှာမို့လဲ’
 ‘နိဗ္ဗာန်ရောက်မှာမို့ပါ’
 ‘နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ကောင်းသလား၊ဆိုးသလား ဘယ်လိုကြားဖူးလဲ’
 ‘ကောင်းတယ် ကြားဖူးပါတယ်’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’
 ‘သည်လိုဆိုတော့ လယ်သမားတွေဆီက တဏှာတွေကို ပယ်
 လိုက်မယ်နော်’
 ‘ပယ်ပါ ဘုရား’
 ‘ပယ်လိုက်လျှင် လယ်သမားတွေမှာ ကောင်းသွားကြမလား’
 ‘ဘယ်လိုကောင်းမှာလဲ’
 ‘နိဗ္ဗာန်ရလို့ပေါ့ ဘုရား’
 ‘စပါးရတာဟာ လယ်လုပ်လို့ မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘စပါးလိုချင်လို့ လယ်လုပ်၊ လယ်လုပ်လို့ စပါးရ၊ စပါးရလို့ လူတွေ
စားရတာ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘တဏှာပယ်လျင် စပါး ရပါတော့မလား။ မရလျင် လူတွေ ဘာ
စားကြမလဲ။ မစားရဘဲ ဘယ်လိုကောင်းပါ့မလဲ။ ကောင်းပြပါဦး’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘သူပြောတာ မမှန်တာ ပေါ်လွင်သွားပါပြီ။ တပည့်တော်ပြောပါရ
စေ ဆရာတော်’

‘ပြောပါဦး၊ တဏှာဆိုတာ ဘယ်လိုဟာတုန်း’

‘တဏှာဆိုတာ ဆာလောင်ငတ်မွတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘တစ်ရစ်ရှိနာ-တဏှာ ဆိုတဲ့အတိုင်းပဲလား’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘ဒါဆိုလျင် ဒကာကြီးကို မေးရမယ်’

‘မေးပါ ဘုရား’

‘ဘုရားဟာ တကယ်ဘုရားဖြစ်တယ်လို့ ဒကာကြီး ခံယူရဲ့လား’

‘ခံယူပါတယ် ဘုရား’

‘ဘုရားဆိုတာ တဏှာကုန်ရတယ်နော်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဘုရားလွန်တော်မူမည့်နေ့က ဝမ်းတွေသွားပြီး နေပူစပ်ခါးထဲမှာ
လမ်းလျှောက်နေတော့ ရေဆာတာဟာ သူ့သမိုင်းမှာ ပြောစမှတ် အထင်
အရှား ရှိတယ်’

‘ကြားဖူးပါတယ်’

‘ဆာတာ တဏှာဆိုလျှင် ဘုရားက ဒါ-မပယ်ရသေးသလို ဖြစ်
မနေဘူးလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ သည်ဒကာကြီး ပြောတာအရဆိုလျှင် ဘုရားက
ဘုရားမဖြစ်ရဦးမလို ဖြစ်နေပါတယ်။ တပည့်တော် ပြောပါရစေ ဆရာ
တော်’

‘ပြောပါ ဒကာကြီး၊ တဏှာဆိုတာ ဘယ်လိုဟာလဲ’

‘တဏှာဆိုတာ ဖို၊မသဘောအရ ချစ်ကြ၊ကြိုက်ကြတဲ့စိတ်တွေ
ပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်ပြီ။ သည်အဖြေကိုလည်း နည်းနည်းဆစ်ကြည့်ရအောင်
နော်’

‘ဆစ်ပါ ဘုရား’

‘တဏှာဆိုတာ ပယ်ရမည့်ကိစ္စရှိတဲ့အရာ ဖြစ်တဲ့အတိုင်း ပယ်
ကြည့်မယ်။ ပယ်လို့ အကောင်းထွက်သလား ပေါ်မှာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ကျား၊မ မှန်သမျှတွေဆီက တဏှာတွေ အကုန် နုတ်လိုက်ရ
အောင်’

‘နုတ်လို့မှ မရဘဲဘုရား’

‘ပါးစပ်နဲ့ပေါ့၊ ဒါတော့ ရမှာပါ’

‘နုတ်ပါ ဘုရား’

‘နုတ်လိုက်လို့ မရှိတော့ဘူးဆိုလျှင် ကျား၊မ တွေ ပေါင်းကြ၊သင်း
ကြ ရှိပါ့မလား’

‘မရှိတော့ဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘မရှိတော့လျင် လူတွေ အသစ်မဖြစ်တော့ဘူးပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လိုဆိုလျင် လူမျိုးပြုတ်မှာပေါ့။ အဲဒါ ကောင်းသလား’

‘သည်လိုတော့ မကောင်းဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘မကောင်းလျင်တော့ အဲဒါ ပယ်ရမည့်အရာဖြစ်တဲ့ ဒုက္ခသမုဒယအရိယသစ္စာတဏှာ မဟုတ်တာကို တဏှာသွားလုပ်ပယ်မိတာပဲ ဖြစ်လို့ဆိုတာ ထင်ရှားသွားပြီ’

‘သည်လိုဆိုတော့ တပည့်တော်တို့ တဏှာကို မသိကြဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါပဲ’

‘ဒါတော့ တပည့်တော်တို့က သိအောင်လုပ်ဖို့တောင် မလိုအောင် သိနေပြီးသား မှတ်နေကြတာပါ’

‘သည်လိုပဲ’

‘ဒါကိုတောင် လွဲမှားသိနေလျင် တခြား နိဗ္ဗာန်ဆိုတာတွေဟာ တပည့်တော်သိဖို့ မလွယ်ဘူးပေါ့’

‘အဲဒါကြောင့် အဲဒါမမေးကြပါနဲ့။ ဒါပဲမေးကြပါ ပြောရတာ။ ဒါကမှ အမေးအဖြေကလေးဖြစ်ပြီး အကျိုးရှိသေးတယ်’

‘ဘာအကျိုးရှိလဲ ဘုရား’

‘တဏှာကို ငါမသိပါလားလို့ သိသွားတာပေါ့။ ဒါအကျိုးပဲပေါ့’

‘သည်လိုဆိုတော့ တဏှာကို ဘာလဲဆိုတာ ဆရာတော်ကိုပဲ ပြန်မေးရတော့မှာပဲ’

‘မေးပါ။ အဲဒါမေးဖို့ ပြောနေတာပဲ’

‘အဲဒါ ဆရာတော်က အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘အဲဒါ အရှည်ကြီးစကားပြောရမှာ။ ဒကာကြီးတို့ ပြောနေတာနဲ့ တစ်နံနက်ကုန်သွားပြီ’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘သည်အဖြေကို နေ့လည်မှ နားထောင်ကြစို့။ အဲဒါ နားထောင် ချင်သူ စောင့်ကြ။ ဆွမ်းစားဦးမယ်’

‘စောင့်ပါ့မယ် ဘုရား’

(ဆွမ်းစားပြီးနောက်)

‘တဏှာကိုသိဖို့အတွက် အခင်းအကျင်းနှစ်ခုကို သေသေချာချာ နားလည်မှဖြစ်မယ်၊ အဲဒါ ပြောရမယ်’

‘ပြောပါ ဘုရား’

‘ပဌမအခင်းအကျင်းက ‘ငါရှိတယ်’ဆိုတာ နားလည်အောင် လုပ်ရမှာပဲ’

‘ငါက တကယ်ရှိလို့လား ဘုရား’

‘ရှိတာပေါ့’

‘တပည့်တော်တို့က အတ္တမရှိဘူးလို့ အသင်ကြားခံထားရတာ’

‘အဲဒါ ဖျက်ရမှာပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘အဲဒါ မပျက်လျင် တဏှာသိလို့ မရဘူး’

‘တဏှာမသိကြတာ အတ္တမရှိဘူး-သိနေလို့လား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါ နည်းနည်းနားလည်အောင် ပြောပါဦး ဘုရား’
 ‘ငါမရှိလျင် ငါလိုချင်တယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုရှိလို့ရမှာလဲ’
 ‘ပြန်ပြောပါဦး ဘုရား’
 ‘လိုချင်တယ်ဆိုတာ လိုချင်သူရဲ့ ဖြစ်ပွားမှုအမှုအရာ ကြိယာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘လိုချင်မှုအမှုအရာ ကြိယာမှာ လိုချင်သူဆိုတာ မရှိဘဲနဲ့ ဘယ်လို
 ဖြစ်မှာလဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘လိုချင်သူရှိမှ အဲသည်သူမှာဖြစ်တဲ့ လိုချင်ခြင်းဆိုတာ ဖြစ်နိုင်မှာ
 ပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘အဲသည်နှစ်ခုဟာ ခွဲလို့မရတဲ့ နှစ်ခုပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဒါကြောင့် အတ္တလို့ခေါ်တဲ့ ငါရှိတယ်ဆိုတာဖြစ်မှ တဏှာကို
 သိလို့ရမှာ ပြောရတာပေါ့’
 ‘ငါက ဘယ်ဟာကို ခေါ်ရမှာလဲ ဘုရား’
 ‘ရုပ်ဓာတ်၊ နာမ်ဓာတ် ပရမတ်တွေ စုဝေးကြတာရဲ့ အခြားစုဝေးမှု
 တွေနဲ့မတူ ကွဲပြားထူးခြားတဲ့ စုဝေးမှု အမှုအရာကြိယာသစ် တစ်မျိုးဟာ
 ငါပါပဲ’
 ‘အမယ်လေး ဘုရား၊ နားကို ရှုပ်သွားတာပဲ’
 ‘အေးပေါ့၊ သည်လိုတော့ ဖြစ်သွားရမှာပဲ’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကိုယ်မသိတာကို အပြောခံရလျင် နားဝေးတာပေါ့’
 ‘ဝေးတာပေါ့ ဘုရား’
 ‘နားဝေးတာဟာ ရှုပ်တာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဒါ-ပေါ်လွင်အောင်တော့ နည်းနည်းရှင်းပေးပါဦး ဘုရား’
 ‘ဖြစ်ဖြစ်သမျှအားလုံးဟာ အစိတ်အပိုင်းတွေ ရှိတယ်’
 ‘ဒါ-ကြားဖူးတယ် ဘုရား’
 ‘အဲသည် အစိတ်အပိုင်းတွေရဲ့ အစုဟာ အဖြစ်တွေပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘နောက် အဖြစ်တစ်မျိုး ရှိသေးတယ်’
 ‘ဘာလဲ ဘုရား’
 ‘အဖြစ်တွေကို ချေဖျက်လိုက်လျင် အစိတ်တွေဖြစ်တယ်’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’
 ‘နောက်ထပ်ချေဖျက်လို့မရတဲ့ အစိတ်ဟာလည်း အဖြစ်တစ်မျိုးပဲ
 ဖြစ်တယ်’
 ‘အဲသည် အဖြစ်တွေဟာ အရှိတွေလား ဘုရား’
 ‘ဒါပေါ့’
 ‘သူတို့ ပျက်ကြတယ်မဟုတ်ပါလား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဒါဆို အရှိမဟုတ်ဘူးပေါ့’
 ‘ဖြစ်တုန်းက ရှိတာပဲဟာ အရှိပေါ့’
 ‘ဖြစ်တုန်းမှာ တကယ်ရှိလျင် အရှိလားဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါပေါ့’
 ‘သည်လိုဆိုတော့ ဘုန်းကြီးက တပည့်တော်တို့ကို အရှိနှစ်မျိုးရှိ
 တယ်-လို့ သင်ကြား နေတာပေါ့’
 ‘ဒါပေါ့’
 ‘အရှိတွေဟာ အဖြစ်တွေပဲ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အရှိဟာ နှစ်မျိုးရှိတယ်’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အရှိတစ်ခုက ‘အစိတ်တွေစုနေတဲ့ အရှိ’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘နောက်အရှိတစ်ခုက ‘အစိတ်သက်သက်အရှိ’၊ ဟုတ်ရဲ့လား
 ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အဲဒါ သိပြီဘုရား’
 ‘ကောင်းပြီ’
 ‘ဆက်ပြောပါ ဘုရား’
 ‘အစိတ်သက်သက်အရှိဟာ ပရမတ္ထသစ္စာ’
 ‘တင်ပါ ဘုရား’
 ‘အစုအရှိဟာ သမုတိသစ္စာ’
 ‘တင်ပါ ဘုရား’
 ‘နားရှင်းရဲ့လား’
 ‘နည်းနည်းတော့ ရှင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပြောပါ’
‘သမုတိသစ္စာဆိုတာ သမုတ်ထားတာမျှ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘သမုတ်တယ်ဆိုတာ ဘယ်လို အနက်အဓိပ္ပါယ် ပေါက်တာလဲ’
‘သမုတ်တယ်-ဆိုတာ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုတာ မဟုတ်ဘူးလား
ဘုရား’
‘မလုပ်နဲ့၊ လွဲသွားမယ်’
‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘သမုတ်ဆိုတာ သမုတိ-ဆိုတဲ့ ပါဠိစကား ဖျက်သုံးထားတဲ့စကား
ပဲ’
‘ဟုတ်ပါတယ်’
‘အဓိပ္ပါယ်က ‘အစု’-လို့ပဲရမယ်’
‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘သမုတိတို့ ‘သမ္မတ’-တို့ ‘သမတ’-တို့ ဆိုတာတွေဟာ အတူတူ
တွေ’
‘ဘယ်လိုတွေလဲ ဘုရား’
‘တူညီနေတဲ့အဖြစ်၊ ပေါင်းစုနေတဲ့အဖြစ်’-ဆိုတာတွေပဲ’
‘သည်တော့ သမုတိရဲ့အနက်ဟာ အခေါ်အဝေါ်လို့ မဟုတ်ဘူး
ပေါ့ ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’
‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘အစုပေါ့’

‘သည်တော့ ‘သမုတိသစ္စာ’- ဆိုတာ ‘အခေါ်အဝေါ်သစ္စာ’- မ
 ဟုတ်ဘဲ ‘အစုသစ္စာ’-ပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သစ္စာ’-ဆိုတာက ဗမာလို ဘယ်လိုပြန်ရမှာလဲ ဘုရား’
 ‘အမှန်’-လို့ ပြန်ကြတယ်၊ အရှိလို့ ပြန်ရမှာပဲ။ အမှန်ဆိုတာဟာ
 အရှိမှပဲ အမှန် မဟုတ်လား’
 ‘သမုတိသစ္စာဆိုတာ အစုအရှိအမှန်’-ပေါ့ဘုရား၊ ဟုတ်ပါရဲ့လား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ပရမတ္ထ’-ကရော ဘုရား’
 ‘အစိတ်အရှိ’-ပေါ့’
 ‘အစုတွေထဲမှာရှိတဲ့ အစိတ်သက်သက်ကလေးတွေလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အစုတွေဟာ အစိတ်တွေရဲ့ စုနေတဲ့အဖြစ်ဆိုတော့ အဲသည်
 အစုတွေဟာ အရှိမှ ဟုတ်ရဲ့လား ဘုရား’
 ‘အစုဟာ အစိတ်ရဲ့အစု ဖြစ်ပေမဲ့ အစိတ် ဟုတ်ရဲ့လား’
 ‘မဟုတ်ဘူး’
 ‘အဲသည်အစုဟာ ဘာမှမဟုတ်တာလား’
 ‘မဟုတ်ဘူး’
 ‘ဒါဆိုဘာလဲ’
 ‘အစိတ်ရဲ့အစုပဲ-ပေါ့’
 ‘အဲသည် အစိတ်ရဲ့အစုဟာ အစိတ်မဟုတ်ဘူး မဟုတ်လား’
 ‘အစိတ်မဟုတ်တာ မှန်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အစိတ်အဖြစ်တည်နေတာ မဟုတ်ဘဲ၊ အစုအရှိအဖြစ် တည်ရှိ
နေတာပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါဆို အစုဟာ အရှိပေါ့’

‘ဒါ-မြင်ရတာလည်း ခက်လိုက်တာ’

‘အဲဒါ မခက်ကြစေနဲ့’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ကလေး ဖြစ်သွားမှာစိုးလို့ပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ကလေးဟာ သစ်တောကိုပြုလျင် သစ်ပင်ကိုပဲ မြင်လိမ့်မယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘သစ်တောကို မသိလို့ပဲ’

‘သစ်ပင်နဲ့သစ်တော ဘယ်ဟာက အသိခက်တယ်ထင်လဲ’

‘မသိပါဘူး ဘုရား’

‘သစ်ပင်သိပြီးမှ သစ်တောသိရတာ’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘သစ်တောဟာ အစုရဲ့ အရှိအဖြစ်ပဲ။ သစ်ပင်က အစိတ်ပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အစုတွေကို စိတ်ပြီးကြည့်နေကြလျင် အစုမြင်ဖို့ ခက်တယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အစိတ်အရှိကိုကြည့် အားသန်လျင် အစုအရှိကိုသိတဲ့ အသိတွေ
ညံ့သွားမယ်’

‘လူဟာ အစုအရှိတွေကိုသိဖို့ အများအပြားပဲ လိုတယ်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘သိတယ်ဆိုတာ သာမန်သိတာလောက်ကို ဆိုလိုတာမဟုတ်ဘူး’
 ‘ဘယ်လိုသိရမှာလဲ ဘုရား’
 ‘အဲသည် အရှိရဲ့ လက္ခဏာတွေ၊ ကိစ္စလို့ခေါ်တဲ့ အလုပ်လုပ်ပုံ
 တွေ၊ ပစ္စုပဋ္ဌာန်လို့ခေါ်တဲ့ အကျိုးဆက် ဖြစ်ပွားပုံတွေ၊ ပဒဋ္ဌာန်လို့ခေါ်တဲ့
 ဖြစ်ပွားရခြင်းအကြောင်းတွေ ခြုံငုံကုံငုံအောင် သိရမှာပဲ’
 ‘အစုအရှိဖြစ်တဲ့ သမုတိ အရှိတစ်ခုခုဟာ ဘယ်လိုလက္ခဏာရှိ
 သလဲ သိဖို့လိုတယ်လား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဘယ်လို လှုပ်ရှားတယ်ဆိုတာလည်း သိဖို့လိုတယ်လား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဘယ်လို သက်ရောက်မှုတွေဖြစ်စေတယ်ဆိုတာလည်း သိဖို့လို
 တယ်ပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဘယ်လိုကြောင့်ဖြစ်တယ်ဆိုတာလည်း သိဖို့လိုတယ်ပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ငါ့သူတပါး၊ ယောက်ျား၊မိန်းမဆိုတဲ့ သမုတိသစ္စာ အရှိတွေမှာ
 လည်း သည်လိုပဲ သိရမှာလား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သိပုံနည်းနည်းပြောပါဦး ဘုရား’
 ‘အဲသည်မှာ ငါရယ်၊သူတပါးရယ် နှစ်ခုဟာ လက္ခဏာချင်း တူ

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

မလား’

‘လက္ခဏာဆိုတာ ဘာလဲဘုရား’

‘မှတ်သားစရာပေါ့’

‘ငါနဲ့သူမှာ မှတ်သားစရာချင်း ကွဲပြားပါတယ်’

‘လှုပ်ရှားချက်ချင်းရော တူမလား’

‘မတူပါဘူး’

‘အကြောင်းတွေနဲ့ ဖြစ်ထွန်းချက်အကျိုးတွေလည်း တူကြမလား’

‘မတူကြပါဘူး’

‘ယောက်ျားနဲ့မိန်းမလည်း သည်လိုပဲ။ တခြားတွေလည်း တစ်ခုနဲ့ တစ်ခုမတူ ကွဲပြားခြားနားကြတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သူ့လက္ခဏာ၊ သူ့ကိစ္စ၊ သူ့ပစ္စုပဋ္ဌာန်၊ သူ့ ပဒဋ္ဌာန်တွေနဲ့သူ ရှိကြတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ရွာ၊မြို့၊နိုင်ငံ ဒါတွေလည်း သည်လိုပဲ။ ရွာမှာပဲ တစ်ရွာနဲ့တစ်ရွာ ပေါ့ မတူကြဘူး’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အစိုးရအဖွဲ့၊ ဘာသာရေးအဖွဲ့ အစစတွေလည်း သည်လိုပဲ။ သူ့လက္ခဏာ၊ သူ့ကိစ္စ၊ သူ့ပစ္စုပဋ္ဌာန်၊ သူ့ပဒဋ္ဌာန်နဲ့သူ ရှိကြတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လိုဆိုတော့ ငါအစရှိတဲ့ တွေးသိရတာတွေထဲက တကယ် ရှိတဲ့အရာတွေ မှန်သမျှဟာ အရှိတွေပေါ့ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဒါပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပြီဘုရား။ သည်တော့ ငါဆိုတာ ဘယ်လိုဟာလဲ ဘုရား’
 ‘သူ့လက္ခဏာ အစရှိတာတွေ ကြည့်ရမှာပေါ့’
 ‘သူ့လက္ခဏာ-က ဘာလဲ ဘုရား’
 ‘သိနေသူကိုယ်တိုင်ရဲ့ အခြားသူတွေမဟုတ်တဲ့အရာ အဖြစ်ဟာ
 ငါ-လို့ မှတ်စရာ လက္ခဏာ-ပဲပေါ့’
 ‘ကိစ္စ-ကရော ဘာလဲဘုရား’
 ‘ရှင်သန်ချမ်းမြေ့အောင် ဆောင်ရွက်တဲ့ကိစ္စ-ပဲ’
 ‘ပစ္စုပ္ပန်-ကရော ဘုရား’
 ‘မဆုံးပါး မပျောက်ရှုခြင်း-ပေါ့’
 ‘မသေခြင်းလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ဘယ်လိုရမလဲ’
 ‘ရပါတယ်’
 ‘နားလည်အောင် ပြောပါဦး’
 ‘ရုပ်မျိုးဆက်၊ နာမ်မျိုးဆက် ခြွင်းချန်နိုင်တာပေါ့’
 ‘အသိတရားနဲ့ သားသမီးတွေ ချန်နိုင်တာလား ဘုရား’
 ‘ဒါပေါ့’
 ‘ပဒဋ္ဌာန်-ကရော’
 ‘သူ့မိဘ-ပေါ့’
 ‘ကောင်းပြီဘုရား’
 ‘ငါ’-ဆိုတာကို သိကြပြီပေါ့နော်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ကြားဖူးနားဝနဲ့တော့ သိပြီဘုရား’
 ‘သည်လောက်ပဲ ရမှာပေါ့’
 ‘တဏှာသိအောင် ပြောပါဘုရား’
 ‘ပြောလို့ မရသေးဘူး’
 ‘ဘာလိုသေးလို့လဲ ဘုရား’
 ‘နောက်တစ်ခုသိစရာ သိဖို့လိုသေးတယ်။ ဒါမှ တဏှာ သိလို့ရ
 မယ်’

‘အဲဒါက ဘာလဲ ဘုရား’
 ‘ငါ’-မဟုတ်တာ’-ပဲ’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘ငါ့ဆီမှာ ပူးနေတဲ့ ငါယောင်ဆောင်နေတဲ့ ငါမဟုတ်တာတစ်ခု
 ရှိသေးတယ်’
 ‘ဘုရား-’
 ‘ငါ-အတုအယောင်ပေါ့’
 ‘အဲဒါက ဘယ်လိုဟာလဲ ဘုရား’
 ‘ငါ-က သူ့ကိစ္စအရ သူ့ကိုယ်ကို တည်ဆောက်တယ်’
 ‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’
 ‘ငါ-မဟုတ်တာက ငါ-ယောင်ဆောင်ပြီး ငါ့ကိစ္စတွေကို ပျက်စီး
 အောင် ဖျက်ဆီးတယ်’
 ‘ငါ-မဟုတ်တာက ငါ့ကိစ္စဆောင်ရွက်မှုတွေကို ပျက်စီးအောင်
 ဖျက်ဆီးတယ်လား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲသည် ငါ-မဟုတ်တာဟာ ဘယ်ဟာတွေလဲ ဘုရား’
 ‘ငါ့ကိုပူးပြီး စီးထားတာတွေပေါ့’
 ‘အဲဒါက ဘာတွေလဲ ဘုရား’
 ‘အပ-တွေပေါ့’
 ‘အပ-ဆိုတာ ဘယ်လိုဟာတွေလဲ ဘုရား’
 ‘ငါရဲ့ အပြင်အပတွေပေါ့’
 ‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’
 ‘အဆင်း၊အသံ၊အနံ့၊အရသာ၊အတွေ့၊အာရုံတွေပေါ့’
 ‘အဲဒါတွေက ငါ့ကို ဘယ်လို ပူးတာ၊စီးတာတွေ လုပ်သလဲ
 ဘုရား’
 ‘အဲဒါတွေက ငါ့ကို ဝင်ကြတယ်’
 ‘ဘယ်လိုဝင်တာလဲ ဘုရား’
 ‘အဲသည်အာရုံတွေကို ခံယူတဲ့အပေါက်ဖြစ်တဲ့ မျက်စေ့၊နား၊ နှာ၊
 လျှာ၊ကိုယ်တွေက ဝင်တာပဲ’
 ‘ဝင်ပြီး ဘယ်လို ပူးတာ၊စီးတာလဲ ဘုရား’
 ‘ဒါတွေက လူထဲရောက်တဲ့အခါ ပြုစားမှုတစ်ခုကို လုပ်တယ်’
 ‘ဘယ်လိုလုပ်တာလဲ ဘုရား’
 ‘ခံစားရအောင်ပေါ့’
 ‘ခံစားရတော့ ဘာဖြစ်သလဲ ဘုရား’
 ‘ခံစားရတဲ့အခါ ခံစားသူက ခံစားမှုအောက် ရောက်သွားတာ
 ဖြစ်တတ်တယ်။ တခြားလည်း ဖြစ်တတ်တယ်’
 ‘တခြားက ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ငါကိုယ်တည်ဆောက်မှု ဘယ်လောက်ပြီးတယ်၊ လိုတယ်ဆိုတာ
ဖြစ်တာပဲ’

‘ဘယ်လိုဖြစ်လျင် ပူးတာလဲ’

‘ခံစားမှုအောက်ရောက်လျင် ပူးတာပဲ’

‘မရောက်လျင်ရော ဘုရား’

‘ဒါဆိုလျင်တော့ မပူးဘူး’

‘ခံစားမှုအောက်ရောက်တယ်-ဆိုတာ ဘယ်လိုဟာလဲ ဘုရား’

‘ခံစားမှုထဲ ယစ်မူးသွားတာပေါ့’

‘အကောင်းခံစားမှလား’

‘မဟုတ်ဘူး’

‘မကောင်းခံစားလည်း ယစ်မူးတာပဲလား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘မယစ်မူးတာက မခံစားရလို့လား’

‘မဟုတ်ဘူး’

‘ခံစားရလျက်သားနဲ့ ဘာကြောင့် မယစ်မူးတာလဲ ဘုရား’

‘အသိဉာဏ် ဦးစီးထားလို့ပေါ့’

‘သည်လိုဆိုတော့ အာရုံတွေကို ခံယူတဲ့အခါ အသိဉာဏ် မဦးစီး
လျင် အပ-အပူး,အစီး ခံရတာပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်လို အပ-ပူးတော့,စီးတော့ ဘယ်လိုနေသလဲ ဘုရား’

‘ငါ့အကျိုးစီးပွားကို မသိတော့ဘဲ အပက ခိုင်းသလို ပြောဆိုပြုမူ
ကြံစည်တော့တာပေါ့’

‘သည်တော့ ငါ့ရဲ့အကျိုးစီးပွားတွေ ဆုံးရှုံးမှာပေါ့’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘အပ-က ဘယ်လိုခိုင်းမလဲ’
 ‘အပ-နောက်ပဲ အလိုက်ခိုင်းတာပေါ့’
 ‘ဘယ်လိုလိုက်တာလဲ’
 ‘အဲသည် အပတွေ နောက်ထပ်ဝင်နိုင်ဖို့ ပြောဆိုတာ၊ ပြုမူတာ၊
 ကြံဆတာတွေ လုပ်တာပဲ’
 ‘အဲသည်လို ပြောဆိုပြုမူကြံစည်တာတွေကို ငါကပဲလုပ်တာ မ
 ဟုတ်ဘူးလား’
 ‘ဟုတ်တယ်လို့ ထင်ရတယ်’
 ‘တကယ် မဟုတ်ဘူးလား’
 ‘ငါကလည်း လုပ်နိုင်သလို၊ ငါမဟုတ်တာကလည်း လုပ်နိုင်တယ်’
 ‘ငါမဟုတ်တာကလုပ်တာ ပေါ်လွင်အောင် ဘယ်လိုသိရမလဲ’
 ‘အဲ ပုံစံတစ်ခုထုတ်ပြီး ပြောကြည့်မယ်နော်’
 ‘ပြောပါ ဘုရား’
 ‘ပခိုင်းသီးစားလျင် ရူးတာသိသလား’
 ‘သိပါတယ် ဘုရား’
 ‘အဲသည်လို ရူးတဲ့အခါ ပြောဆိုပြုမူ ကြံစည်တာ ရှိမယ်နော်’
 ‘ရှိမှာပါပဲ ဘုရား’
 ‘အဲဒါတွေဟာ ပခိုင်းသီးစားသူရဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးက လုပ်တာ
 တွေဖြစ်ပေမဲ့ အဲသည်သူကလုပ်တယ်-ပြောလို့ ဖြစ်ပါ့မလား’
 ‘မပြောရဘူးလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ပြောတယ်ထင်လျင် ပခိုင်းသီးစားတာကို နှုတ်ကြည့်လိုက်ပေါ့။
 မစားလျင် သည်လိုတွေ ဖြစ်မလား’
 ‘မဖြစ်ဘူး’
 ‘မဖြစ်လျင် ပခိုင်းသီးစားသူက လုပ်တယ် မပြောရဘူးပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဒါဆို ဘယ်သူလုပ်တာလဲ’
 ‘ပခိုင်းသီးလုပ်တာလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်၊ ပခိုင်းသီးဆိုတဲ့-အပ လုပ်တာပေါ့’
 ‘ပခိုင်းသီးက လူကို ဘယ်လိုလုပ်နေတာလဲ ဘုရား’
 ‘ပခိုင်းသီးက စားသူရဲ့ကိုယ်ကို အဆိပ်အတောက်တစ်မျိုး သင့်
 စေတယ်’
 ‘ကြားဖူးပါတယ်’
 ‘အဲသည်အဆိပ်အတောက်ဟာ စားသူကို တွေးဖို့၊ကြံဖို့၊ပြောဆို
 ပြုမူဖို့ ဇီဝစက်ယန္တရားတွေကို ချွတ်ယွင်းပျက်စီးစေတယ်’
 ‘ဟုတ်မှာပါ’
 ‘သည်လို အပျက်အစီးနဲ့ ပြုမူပြောဆို၊ကြံစည်တာတွေဟာ အ
 ပျက်ကြောင့် ဖြစ်တာလား၊ သူလုပ်ချင်တာအတိုင်း ဖြစ်တာလား’
 ‘အပျက်ကြောင့် ဖြစ်တာပါ ဘုရား’
 ‘ပျက်ပြီဆိုလျင် သူ-ဟုတ်သေးရဲ့လား’
 ‘ပျက်လျင် သူ-မဟုတ်တော့ဘူးပေါ့ ဘုရား’
 ‘သူ-ဆိုတာက ပကတိအတိုင်း ကောင်းနေတာပဲ မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မကောင်းတော့ဘူးဆိုလျှင် သူ-မဟုတ်တော့ဘူးပေါ့’
 ‘မဟုတ်တော့ပါဘူး’
 ‘အဲဒါ အပဲ၊ မကောင်းအောင် အဲသည် အပက ပြုစားလိုက်
 တာပဲ’
 ‘အဲသည် အပဟာ ငါမဟုတ်တာပဲပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘တပည့်တော်တို့ အခု ငါရယ်၊ ငါမဟုတ်တာရယ် နှစ်ခုလို့ သိကြရ
 ပြီပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’
 ‘သည်တော့ တဏှာပြော ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’
 ‘တဏှာက ဘယ်ဟာလဲ ဘုရား’
 ‘တဏှာဆိုတာ လိုချင်တာရဲ့ နာမည်ပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘လိုချင်တာဟာ နှစ်မျိုးရှိတယ်’
 ‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’
 ‘ငါက လိုချင်တာနဲ့၊ ငါမဟုတ်တာက လိုချင်တာ-လို့ပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’
 ‘ငါက လိုချင်တာဟာ တဏှာမဟုတ်ဘူး ဆန္ဒပဲ။ ဘယ်လောက်
 များများပေါ့။ ငါမဟုတ်တာက လိုချင်တာဆိုလျှင်တော့ နည်းနည်းလိုချင်
 တာဖြစ်ဖြစ် တဏှာဖြစ်တယ်’
 ‘ဘာဖြစ်လို့ သည်လိုပြောနိုင်တာလဲ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ငါမဟုတ်တာက လိုချင်တာကသာ ငါကို ဒုက္ခပေးနိုင်တာ။ ငါ-
အစစ်ကလိုချင်တာတွေ ဒုက္ခမပေးနိုင်ကြလို့ပဲ’
‘ငါမဟုတ်တာက လိုချင်တာ ငြိမ်းတာဟာ နိဗ္ဗာန်လား ဘုရား’
‘ဟုတ်တာပေါ့’
‘နိဗ္ဗာန်လည်း တပည့်တော်တို့ သိခွင့်ရပါပြီဘုရား’

၁၂၃။ မန္တလေး၊ ပုသိမ်ကြီး၊ ရေကြည်မိုးပေါက်ကျချောင်၊
မိုးပြာကျောင်း၌ ဇီးကုန်းဦးလှမြင့်အား ရှင်ဉာဏပြောသော
မယားနှစ်ဦးစကား

‘ဦးလှမြင့်တို့ ဘယ်နှစ်ယောက်လာကြသလဲ’
‘နှစ်ယောက်တည်းပါ ဘုရား’
‘အချိန်ကြီးက တစ်မျိုးပဲ’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
‘ကိစ္စအထူးရှိသေးလား’
‘ရှိပါတယ် ဘုရား’
‘ဘာကိစ္စပါလိမ့်’
‘အဲဒါ-လျှောက်မှာပါ ဘုရား’
‘လာကြတာက မအေးဆေးတဲ့ပုံကြီးလိုပဲ’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
‘နားကြဦးပေါ့’
‘ရပါတယ် ဘုရား’
‘ရထားနဲ့လာတာမဟုတ်ဘူး ထင်တယ်’
‘ရွှေဘိုက သည်သူငယ်ချင်းဝင်ခေါ်ပြီး ကားနဲ့လာခဲ့တာပါ’
‘ဖြေးဖြေးလုပ်ကြ’
‘တပည့်တော်တို့ အသံဖမ်းစက် စမ်းသပ်ပြီးလျှင် တပည့်တော်
လာရင်းကိစ္စ လျှောက်ပါ့မယ် ဘုရား’
‘လုပ်ပါ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အသံဝင်ပါတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘တပည့်တော် လျှောက်ထားပါမယ် ဘုရား’

‘လျှောက်ပေါ့’

‘တပည့်တော်မှာ အဖြစ်အပျက်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါ တပည့်တော်တို့ ဖြေရှင်းလို့မရတဲ့အထိ ဖြစ်သွားပါတယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘ဆရာတော်က တပည့်တော်တို့ရဲ့ လမ်းညွှန်ဆရာဖြစ်တော့ ဆရာတော်ရဲ့ လမ်းညွှန်ခံရမှာပဲဆိုပြီး အခုလို လာခဲ့ရခြင်းပါ ဘုရား’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘အဖြစ်ကို တပည့်တော် လျှောက်ထားပါမယ် ဘုရား’

‘လျှောက်ပါ’

‘တပည့်တော်ဟာ အကြောင်းအားလျော်စွာ တပည့်တော်ရဲ့ ခယ်မနဲ့ ကာမဂုဏ်အမှား ကျူးမိကြပါတယ်’

‘အင်း’

‘ကျူးမိတာရဲ့ အကြောင်းကလည်း ကြိုးချင်းထားလို့ ငြိတဲ့သဘော ဖြစ်ပါတယ်’

‘အင်း’

‘သူ့ကို တပည့်တော်တို့အိမ်မှာ ခေါ်ထားပြီး ဆိုင်မှာ ကူစေပါတယ်။ ညဆယ်နာရီလောက်မှ ဆိုင်ပိတ်ပါတယ်’

‘အင်း’

‘ဆိုင်ပိတ်တော့ သူ့ကို တပည့်တော် အိမ်ပြန်ပို့ရပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပြီ’

‘တပည့်တော်တို့က ဆိုင်မှာ အိပ်ကြပါတယ်။ ကလေးတွေနဲ့ သူ
က အိမ်မှာအိပ်ပါတယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘တစ်နေ့ အိမ်ပြန်အပို့မှာ ကလေးတွေလည်း အိပ်ကြပြီဆိုတော့
နှစ်ယောက်တည်းဖြစ်ပြီး မှားသွားတာပါပဲ ဘုရား’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘သည်တော့ တပည့်တော် စဉ်းစားပါတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ငါမှားတာကို မမှားသလိုဘဲ နေရမှာလား။ မှားတဲ့အလျောက်
တာဝန်ယူတာ လုပ်ရမှာလား။ ဆိုတာပါပဲ’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘အဖြေလည်း ကိုယ့်ဟာကိုယ် ထုတ်လိုက်ပါတယ်’

‘ဘယ်လိုထုတ်သလဲ’

‘ငါ-တာဝန်ယူရမယ်လို့ပဲ’

‘သည်တော့ ဘာလုပ်သလဲ’

‘သူ့ကို တခြားရွာခိုးသွားပြီး လက်ထပ်လိုက်ပါတယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘သူ့အစ်မကိုလည်း သိပ်ပူနေမှာစိုးလို့ သူ့ကို မပြောခဲ့ပေမဲ့ ဘေး
လူတွေကို ဘယ်မှာဆိုတာ ပြောခဲ့ပါတယ်’

‘အင်း’

‘ဘေးလူတွေက သူ့အစ်မပြောပြတော့ တပည့်တော်တို့ကို အ

ခေါ်လွှတ်ပါတယ်။ သူ့အစ်မက ပြန်လာကြပါ။ သူ့သဘောတူပါတယ်လို့ ပြောပါတယ်’

‘ဒါနဲ့ ပြန်ကြရောလား’

‘ပြန်ပါတယ်။ ပြန်ရောက်တော့ သူ့ကို သူ့မိဘက ရွာကလာပြီး ခေါ်သွားပါတယ်’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘တပည့်တော်စိတ်ထဲမှာ တပည့်တော်မိန်းမက သည်လို ဖြစ် အောင်လုပ်တယ် ထင်ပါတယ်။ သူကလည်း သူလုပ်တာမဟုတ်ဘူး ပြော ပါတယ်’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘တပည့်တော်က ဘာလုပ်ရမယ်လဲ မသိ။ သည်အတိုင်းလည်း မနေတတ်ဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲနေကြပါတယ်’

‘ဟုတ်မှာပေါ့’

‘သည်တော့ သည်ပြဿနာမှာ တပည့်တော်တို့ ဘာလုပ်သင့် တယ်လို့ ဆရာတော်ရဲ့ ညွှန်ပြချက်နာဖို့ ဆုံးဖြတ်ကြပါတယ်’

‘ဘယ်သူတွေ ဆုံးဖြတ်တာလဲ’

‘တပည့်တော်နဲ့ တပည့်တော်မိန်းမတို့ပါပဲ’

‘အဲသည်ဆုံးဖြတ်တာကို နှစ်ဦးလုံးက လိုက်နာကြမှာတဲ့လား’

‘လိုက်နာကြဖို့လည်း သဘောတူခဲ့ပါတယ် ဘုရား’

‘ဒါကြောင့် သည်အဖြစ်အပျက်ကို တပည့်တော်တင်ပြချက်နဲ့ ဆရာတော်ရဲ့ ညွှန်ပြချက်ကို သူ့ကို တပည့်တော်ပြသဖို့ အခုလို အသံဖမ်း ထားတာပါ ဘုရား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘အဆုံးအဖြတ်ပေးပါ ဘုရား’
 ‘အင်း-အလုပ်ကတော့ ပေါ်တော့တာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘သည်အလုပ်မျိုးဟာ ဓမ္မဝိဟာရီတို့လို တရားနဲ့နေသူတွေဟာ
 မလွဲမသွေ လုပ်ကြရမှာတွေပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘ဒါပေမဲ့ သည်အလုပ်မျိုး လာအပ်သူက ဒါ-ပဌမဆုံး ဖြစ်နေ
 တယ်’
 ‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’
 ‘သည်တော့ သည်အလုပ်နဲ့စပ်ပြီး ဘယ်လောက်အချိုးကျအောင်
 လုပ်နိုင်မယ်ဆိုတာ မပြောနိုင်ဘူး’
 ‘တင်ပါ ဘုရား’
 ‘ပြီးတော့လည်း အဆုံးဖြတ်ခံမယ်ဆိုတာလည်း မပြောတတ်ဘူး။
 အတွေ့အကြုံက မရှိဘူး မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘သည်တော့’
 ‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’
 ‘ဆုံးဖြတ်တယ်ဆိုတာ မလုပ်ဘဲ အကြံဉာဏ်ပေးတယ်ဆိုတာပဲ
 လုပ်မယ်’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘ဆုံးဖြတ်တယ်ဆိုတာ ပီပြင်မှ ကောင်းတာ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ဘယ်လို ပီပြင်ရမှာလဲ ဘုရား’
 ‘လိုက်နာရမှာပေါ့’
 ‘ရပါတယ် ဘုရား’
 ‘ပြီးတော့ အဆုံးအဖြတ်က မျှတနေဖို့လည်း လိုတယ်ပေါ့’
 ‘ကြိုက်သလိုပဲ အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’
 ‘သည်ပြဿနာကို ပဌမ သုံးသပ်ပြမယ်။ ပြီးမှ အကြံပေးတာ လုပ်မယ်’
 ‘လုပ်ပါ ဘုရား’
 ‘ခယ်မနဲ့ခဲအို ဖြစ်တာဟာ ဓမ္မတာပါပဲ။ သည်လို ဖြစ်မြဲဖြစ်ကြ တယ်။ ဒါကြောင့် သည်အဖြစ်ဟာ သိပ်မဆန်းတဲ့အဖြစ်ပဲ ဖြစ်တယ်’
 ‘တင်ပါ ဘုရား’
 ‘လူတွေအတော်များများဟာ သည်လို မှားလေ့မှားထရှိကြတဲ့ ပုံသဏ္ဌာန်တွေ ရှိတယ်။ ဒါကိုဖော်တဲ့ အလေ့အထ မရှိတဲ့အတိုင်း မဖော် ဘဲ နေကြတာသာ ဖြစ်ကြတယ်’
 ‘တင်ပါ ဘုရား’
 ‘ဒါကြောင့် သည်သုံးသပ်ချက်အရဆိုလျှင် အထူး အပြစ်တစ်စုံ တစ်ရာ ပြောစရာမရှိဘူးလို့ ပြောရမယ်’
 ‘တင်ပါ ဘုရား’
 ‘ဒုတိယသုံးသပ်ချက်တစ်ခု ထပ်ပြီးလုပ်မယ်’
 ‘လုပ်ပါ ဘုရား’
 ‘လင်နဲ့မယားဆိုတာ ပဋိညာဉ်စာချုပ်ရယ် မရှိပေမဲ့ စာချုပ်တစ်ခု ရှိနေသလို ခိုင်မြဲတဲ့ ဓလေ့ထုံးစံရှိတယ်။ အဲဒါကတော့ ငါ့အာရုံငါးပါး

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ကာမဂုဏ်တရားကို မင်း-ပေးတယ်။ မင်းအာရုံငါးပါးကိုလည်း ငါပဲယူမယ် ဆိုတာပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်တော့ လင်ဖြစ်ဖြစ်၊ မယားဖြစ်ဖြစ် တစ်ဦးဦးဟာ ကိုယ့်ဆီ မှာရှိတဲ့ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားကို ကိုယ်-မပိုင်ကြဘူး’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘တစ်ဘက်သူကို အပိုင်ပေးထားကြတယ်။ တစ်ဘက်သူ အာရုံတွေကို ကိုယ်က သွားပိုင်နေတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါကြောင့် ဦးလှမြင့်ဟာ သူ့အာရုံငါးပါးကို သူ့ခယ်မကို ပေးပိုင်ခွင့် မရှိပါဘူး’

‘မူဆလင်တွေ ပေးနေတာပဲ မဟုတ်ပါလားဘုရား’

‘မူဆလင်တွေက သူတို့ လင်မယားလုပ်ကြတုန်းကတည်းက သူ့ဓလေ့ထုံးစံအရ ကိုယ့်ယောက်ျားဟာ မယားတွေ နောက်ထပ်ယူပိုင်ခွင့် ရှိတယ်လို့ လက်ခံထားတာဖြစ်တယ် ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အခုလို ကိုယ့်အာရုံငါးပါးကို ကိုယ်မပိုင်ဘဲနဲ့ ကိုယ်က နောက်တစ်ယောက်ကို သွားပေးလိုက်တာဆိုတော့ မူလပိုင်ရှင်ကို ဆုံးရှုံးနစ်နာအောင် လုပ်ရာရောက်တယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါကြောင့် သည်သုံးသပ်ချက်အရ သည်သူဟာ အပြစ်ရှိပါတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘အဲဒါဆိုလျင် အကြံဉာဏ်ပေးချက်လည်း နှစ်ချက်ပဲ ထုတ်ရမှာ ပါ’

‘ထုတ်ပါ ဘုရား’

‘ပဌမတစ်ချက်က သည်ပြီးခဲ့တဲ့အဖြစ်မှာ မတရားတဲ့အဖြစ် ရောက်သွားတာကို တရားတဲ့အဖြစ်ရောက်အောင် တည့်ဖို့ အခက်ဖြစ် တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘မယားကြီးပဲပေါင်းလို့ အကြံပေးလျင် မယားငယ်ကလည်း သူနဲ့ လည်း လက်ထပ်ပြီးပြီ ဖြစ်လို့ မယားငယ် နစ်နာမယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘မယားငယ်ပဲပေါင်းလို့-ဆိုလျင် မယားကြီးက နစ်နာမယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘နှစ်ယောက်ပေါင်းလို့ ပြောလျင်လည်း မယားကြီးရော မယား ငယ်ရောပဲ သူတို့က သူတို့ကို တစ်ကောင်လုံးပေးရပြီး သူတို့ရတော့ တစ် ဝက်ပဲရတယ် ပြောရမယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်တော့ မယားကြီးရော မယားငယ်ရော နှစ်ယောက်လုံး ဆုံးရှုံးနစ်နာနေတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါကြောင့် သည်ကိစ္စမှာ ဦးလှမြင့်ဟာ ကြားထဲက ဘယ်သူနဲ့မှ မပေါင်းဘဲ ဘုန်းကြီး လုပ်သင့်တယ် ပြောရမယ်။ ဒါကို လိုက်နာဖို့ မလွယ် ဘူး’

‘ရပါတယ်’

‘သည်တော့ နောက်တစ်မျိုး အကြံပေးရမယ်’

‘ပေးပါ ဘုရား’

‘သည်ကိစ္စမှာ အပြစ်ရှိသူအဖြစ် ကြည့်လျင် ဦးလှမြင့်လည်း တွေ့ရမယ်။ မယားငယ်လည်း တွေ့ရမယ်။ ဦးလှမြင့်ရဲ့အပြစ်က ပေါ်လွင်ပြီး တဲ့အတိုင်းပဲ။ မယားငယ်ရဲ့အပြစ်က အစ်မရဲ့ယောက်ျားကို အစ်မဆီက လူယူပေါင်းသင်းသလို ဖြစ်တဲ့အတွက် ဖြစ်တယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်တော့ သည်သုံးဦးမှာ အပြစ်မရှိသူဟာ မယားကြီး ဖြစ်နေတယ်။ သည်တော့ မယားကြီးကပဲ သည်ပြဿနာမှာ အဆုံးအဖြတ်ပေးသင့်တယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘မယားကြီးက သူနဲ့ပဲပေါင်းရမယ်-ဆိုလျှင် သူနဲ့ပဲ ပေါင်းသင့်ပါတယ်။ မယားငယ်နဲ့ပဲပေါင်းပါ-ဆိုလျှင် မယားငယ်နဲ့ပဲ ပေါင်းသင့်ပါတယ်။ ဘယ်သူနဲ့မှ မပေါင်းရဘူးဆိုလျှင်လည်း ဘယ်သူနဲ့မှ မပေါင်းဘဲ နေသင့်ပါတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါဟာ နောက်ဆုံး အကြံပေးချက်ပါပဲ။ သည်အကြံပေးချက်အတိုင်း လိုက်နာဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်’

‘အဲသည်အတိုင်း လိုက်နာပါမယ်’

၁၂၄။ မန္တလေး၊ပုသိမ်ကြီး၊ရေကြည်မိုးပေါက်ကျချောင်၊မိုးပြာကျောင်း
၌ ဒေါ်တင်တင်အား ရှင်ဉာဏပြောသော အမေ့ဂူစကား

‘တပည့်တော် ကျန်းမာရေးမကောင်းတော့ဘူး ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်-အဲဒါ သိရတယ်’
 ‘တပည့်တော် သည်ကို ဒါ-နောက်ဆုံးလာတာ ဖြစ်တော့မှာပါ’
 ‘သည်လိုလဲ ဘယ်ပြောနိုင်မှာလဲပေါ့’
 ‘ပြောနိုင်ပါတယ်’
 ‘တပည့်တော် သေရမှာ မကြောက်ပါဘူး’
 ‘ဟုတ်မှာပါ’
 ‘သေချင်တာလည်း မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ဒါလည်း ဟုတ်မှာပါ’
 ‘တပည့်တော်မှာ ဒါအတွက် ဘာမှ ပူပန်မှုမဖြစ်စေပါဘူး’
 ‘ဝမ်းသာပါတယ်’
 ‘အရှင်ဘုရားတို့ ကျေးဇူးတရားပါပဲ။ နောက်ဆိုလျင် တပည့်
 တော် သည်ကို လာနိုင်တော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး’
 ‘ဟုတ်ပြီပေါ့’
 ‘တပည့်တော် နောက်ဆုံးတောင်းပန်ချင်ပါတယ်’
 ‘ပြောပါ’
 ‘တပည့်တော်ဘဝဟာ ဆင်းရဲပါတယ်။ ဒါကြောင့် တပည့်တော်
 သားသမီးတွေကို ဘုန်းကြီးဆီ မအပ်နိုင်ခဲ့ပါဘူး’
 ‘ဟုတ်ပြီ’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘သည်တော့ တပည့်တော်သေလျင် ဘုန်းကြီးကျောင်းနဲ့ မနီး
 မဝေးမှာ ဂူကလေးတစ်ခု လာရောက် ပြုလုပ်ပေးစေချင်ပါတယ်’
 ‘ရပါတယ်’
 ‘အဲဒါရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က သူတို့အမေရှိတဲ့နေရာကို သားသမီး
 တွေ လာကြပါမယ်’
 ‘ဟုတ်ပြီ’
 ‘အဲဒါအတွက် ဂူကလေးတစ်ခုကို ဘုန်းကြီးကျောင်း ဝန်းကျင်မှာ
 ရှိစေချင်တာ ဖြစ်ပါတယ်’
 ‘ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ-ဘာခက်တာမှတ်လို့လဲ’
 ‘ဦးစိုးကိုလည်း အသိပေးရပါမယ်။ ဒါကလေးကို ဆောင်ရွက်ပေး
 ဖို့ပါပဲ’

၁၂၅။ အင်းစိန် သီးသန့် ၁/၂၂ ၌ ဦးသိန်းထွန်းအား
ရှင်ဉာဏပြောသော ဂမ္ဘီရနှင့်ထေရဝါဒ စကား

‘သည်နေ့ လောကမှာ ဂမ္ဘီရနဲ့ ထေရဝါဒ အတွဲအခွဲ စကားတွေ
လှိုင်နေတယ်’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဦးပါရဂူက ဂမ္ဘီရတွေကို ပြစ်တင်စကားဆိုလိုက်တာက စတာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ထေရဝါဒသန်တဲ့သူတွေက နင်းလိုက်လာကြတာပေါ့။ ဂမ္ဘီရ
မသုံးမိတဲ့သူတွေက ပြန်ရှင်းပြီး ထောက်ခံကြ လုပ်တာပဲ’

‘ဟုတ်တယ်’

‘လောကီပညာတွေက ဝါးလုံးခေါင်းထဲက စာမျက်နှာလရောင်
အောက်ရောက်လာတော့ ငြင်းကြခုံကြတာပါပဲ’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဒါ-ကောင်းတယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့တုန်း’

‘ငြင်းခုံတာ နားထောင်ရမှာမို့ပဲ’

‘ဒါ-ကောင်းသလား’

‘ကျွဲခတ်တာတောင် ကောင်းသေးတာပဲ’

‘ဂမ္ဘီရသမားတွေ မထွက်ဝံ့လောက်ပါဘူး’

‘မနေပါဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ဂမ္ဘီရဟာ ထေရဝါဒရဲ့ ထောက်ကျားပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ထေရဝါဒဟာ ဂမ္ဘီရမရှိလို့ မဖြစ်ဘူး။ နောက်တစ်ခုကလည်း
ဂမ္ဘီရဟာ ထေရဝါဒက ပေါက်ပွားအပေးခံရတဲ့သား ဖြစ်တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ပရိတ်တွေ၊ ဂါထာတွေ၊ အင်းအိုင် စတဲ့ လက်ဖွဲ့တွေဟာ ဘုန်း
ကြီးတွေဆီက ရကြတာတွေပဲ’

‘အဲဒါက ပုဂံအရည်းကြီးတွေ လက်ကျန်တွေပဲ’

‘ဒါ-ထင်ရတာပဲ၊ တကယ်မဟုတ်ဘူး’

‘လုပ်ပါဦး’

‘သည်နေ့ ဘုန်းကြီးတွေပဲ တစ္ဆေနဲ့ကမ္မဝါစာတွေ ဖတ်ကြ၊ အန္တ
ရာယ်ကင်း ပရိတ်တွေ ရွတ်ကြ၊ နှစ်ဆယ့်လေးပစ္စည်း စည်းချတာတွေ
လုပ်ကြ၊ မီးမဖွားနိုင်သူကို အင်္ဂုလိမာလရေမန်း တိုက်ကြ၊ လုပ်နေတာပဲ’

‘ဒါ-ဘုရားစာတွေပဲ’

‘ဒါတွေဟာ မန္တန်ရွတ်တာတွေပဲ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဟုတ်တော့ ဟုတ်ပါတယ်’

‘တခြားသူတွေလည်း တခြားဘုရားစာတွေကို မန္တန်အဖြစ် ဂါထာ
အဖြစ် ရွတ်တာပေါ့’

‘သူတို့က ဒါကို ဂမ္ဘီရလို့ သုံးတာကိုး’

‘ဂမ္ဘီရဆိုတာ နက်နဲတာကို ပြောတာပဲ။ ဒါ-သည်လိုလုပ်လို့ သည်
လိုဖြစ်တယ်ဆိုလျှင် မနက်နဲဘူးလား’

‘သည်လိုကလေးလုပ်တာ နက်နဲသလား’

‘မနက်နဲဘူး၊ နက်နဲတယ်ဆိုတာ ဘာနဲ့တိုင်းမလဲ’

‘မတိုင်းတတ်ဘူး’

‘တိုင်းစရာတော့ ရှိရမယ်နော်’

‘ရှိရမှာပဲ’

‘နည်းနည်းရှာကြည့်မယ်’

‘ရှာပါ’

‘လုပ်ဆောင်မှုတစ်ခု လုပ်လိုက်တယ်။ အဲဒါကြောင့် ဖြစ်ပွားမှု တစ်ခုလည်း ဖြစ်ပွားတယ်။ အဲသည်လုပ်မှုနဲ့ ဖြစ်မှု ဆက်မပြတ်ဘူး ဆိုပါတော့။ ဒါဆိုလျှင် နက်နဲတယ် ပြောရမှာပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘မနက်နဲဘူးပြောချင်လျှင် အဲဒါကို ရှင်းပြဖို့ တာဝန်ယူရမယ်’

‘ဟုတ်တာပဲ’

‘ရှင်းမပြနိုင်ဘဲနဲ့ အဲသည်ပညာရပ်တွေကို မနက်နဲဘူး ပြောတာ ဟာ ကိုယ့်ဟာမထင်လို့ မခင်တာကြောင့် ပြောနေတာပဲ ဖြစ်ရမယ်’

‘ပြောလှချေလား’

‘နက်နဲတယ်ဆိုတဲ့စကားဟာ သိဖို့ခက်တယ်ဆိုတဲ့ ‘ဒုရုဇ္ဈဗေဒ’- ဆိုတဲ့ စကားလုံး မြင်ဖို့ အလွန်ခက်တယ်ဆိုတဲ့ ‘သုဒုဒ္ဓသ’-ဆိုတဲ့ စကားလုံး တွေနဲ့အတူ ပြောရတဲ့စကားလုံးပဲ’

‘ဦးပါရဂူလည်း မထင်လို့ မထင်သလို ပြောလိုက်တာပဲလား’

‘ဒါပေါ့’

‘တခြား အသိခက်ပြီး မြင်ဖို့မလွယ်တာတွေကိုလည်း ဂမ္ဘီရလို့ သုံးပိုင်ခွင့် ရှိတာပဲလား’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘ရှိတာပေါ့။ စကားလုံးပဲ ဘယ်ဘာသာရပ်ဖြစ်ဖြစ် သုံးခွင့် ရှိတာပေါ့’

‘အခု အာကာသပညာ၊ ကွန်ပျူတာပညာတွေမှာ သုံးလည်းရမလား’

‘ရတာပေါ့။ ပင်လယ်သမုဒြာကိုတောင် ဂမ္ဘီရလို့ သုံးထားတာတွေ ရှိပါတယ်’

‘သည်လိုလား’

‘ဦးပါရဂူနဲ့ နောက်လိုက်တွေက အထက်လမ်းပညာတွေကို ကိုယ့်ဖာသာ တရားနား ရစ်သီရစ်သီလုပ်တာကို မျက်စေ့ရှုပ်လို့ မှတ်လိုက်တာပါ’

‘တကယ်လည်း မျက်စေ့ရှုပ်စရာ ဖြစ်တယ်မဟုတ်လား ဘုရား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဟုတ်လျင် မှတ်ပါစေလား ဘုရား’

‘မှတ်လျင် မှားမှာပေါ့’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘အထက်လမ်းက ထေရဝါဒမွေးပေးတဲ့ မျောက်ပဲ။ သူမွေးတဲ့ မျောက်က သူ့ခြောက်တာပဲ။ ဘာပြောလို့ရမှာလဲ’

‘အဲသည်မျောက် မခြောက်နိုင်အောင် ရှင်းရမှာပေါ့’

‘မျောက်မွေးတယ်ဆိုတာ အပျော်မဟုတ်ဘူး’

‘ဘာလုပ်ဖို့လဲ’

‘စားဝတ်နေရေးပေါ့’

‘ဟင်’

‘မျောက်မရှိလျှင် မျောက်ရှင် ငတ်မှာပေါ့’
 ‘ရှုပ်ကုန်ပြီ’
 ‘မသိလျှင် ရှုပ်မှာပဲ’
 ‘လုပ်ပါဦး’
 ‘ထေရဝါဒတွေက ဘုရားသာဝကတွေပဲ’
 ‘သိပါတယ်’
 ‘ဒါပေမဲ့-’
 ‘ဘာဖြစ်လဲ’
 ‘အကုန်လုံးက ဘုရားတပည့် မဖြစ်ကြဘူး’
 ‘ဒါတော့ မဖြစ်သူ မဖြစ်ဘူးပေါ့’
 ‘သည်လိုမဟုတ်ဘူး’
 ‘ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ကိုယ်ပဲ ဘုရားတပည့်ဖြစ်တယ်။ ခေါင်းက ဘုရားတပည့် မဖြစ်
 ဘူး’
 ‘မဟုတ်က ဟုတ်က’
 ‘တကယ်ပဲ။ ဒါကြောင့် ဘာမှလုပ်လို့ မဖြစ်ဘူး။ ဒါကြောင့် စား
 ဝတ်နေရေးအတွက် မျောက်ကလေး မွေးထားရတာ။ အဲဒါ ပျောက်လျှင်
 တော့ မျောက်ရှင် ဒုက္ခရောက်ပြီ’
 ‘ဘယ်လို ခေါင်းမရှိတာလဲ။ လုပ်စားလို့ မရတာလဲ’
 ‘သူတို့က လူဖြစ်လာလျှင် ပျက်စီးတာ၊ ဒုက္ခရောက်တာ၊ သူများ
 အခြယ်အလှယ် ခံရတာ၊ ဒါတွေဟာ သဘာဝပဲ။ ဒါတွေ ဘာမှလုပ်လို့
 မရဘူးတဲ့။ သူတို့ဟာ ဘာအသုံးကျလဲ။ အဲဒါနဲ့ လူကို ဘယ်လို အလုပ်

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

အကျွေးပြုမှာလဲ။ လူအကျိုး မဆောင်သူဟာ လူတွေဆီက ဘာအကူ ရမှာလဲ’

‘သေချာရဲ့လား’

‘ခေတ်အဆက်ဆက်က သူတို့ဘဝတွေဟာ သက်သေတွေပါ’

‘လုပ်စမ်းပါဦး’

‘ဘယ်ခေတ်လူတွေကို သူတို့ခမ္မနဲ့ အလုပ်အကျွေး ပြုဖူးသလဲ။ ပုဂံ၊ ပင်းယ၊ အင်းဝ၊ ကုန်းဘောင် ပညာရေးတာဝန်၊ ကျန်းမာရေးတာဝန်၊ လူမှုရေးတာဝန် ဒါကလေးထမ်းပြီး လမ်းလျှောက်လာခဲ့တာ အထင်အရှားပဲ’

‘ဓာတ်ရိုက်၊ ဓာတ်ဆင်၊ ဗေဒင်၊ ဆေးဝါး ဒါတွေကျော်ကြားတာပဲ’

‘သူတို့ပညာကို သူတို့တောင် မသုံးကြဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ၊ သူတို့လုပ်နေကြမှာပေါ့’

‘လုပ်တိုင်း အလုပ်ခေါ်မလား’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘လုပ်ပေမဲ့ ဘာမှမဖြစ်လျင် မလုပ်တာပဲ’

‘မဖြစ်ဘူး ပြောနိုင်သလား’

‘အင်း’

‘ဘယ်လိုပြောမလဲ’

‘သူတို့အလုပ်ရဲ့ ရလဒ်ကတစ်ခုတည်း ရှိတယ်။ အဲဒါ နိဗ္ဗာန်ပဲ’

‘အဲဒါကိုမရလျင် မလုပ်တာပဲပေါ့’

‘ဟုတ်တယ်’

၁၂၆။ မင်းကွန်းတောင်ရိုး၊ ရွှေမြင်တင်တောင်၌ မိုးညှင်းမြို့မှ
မကြည်မြိုင်အား ရှင်ဉာဏပြောသော ဘိက္ခုနီသီလ စကား

‘မကြည်မြိုင် အခု ခင်ဗျား သီလရှင်ဖြစ်သွားပြီနော်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ခင်ဗျား သီလရှင်ဖြစ်ရဖို့ ကျုပ်ဆီမှာ တောင်းဆိုခဲ့တာ ကြာခဲ့လှ
ပြီ ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ခင်ဗျားကို ကျုပ် သီလရှင်လုပ်မပေးခဲ့ဘူး’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အခုသာ ခင်ဗျားက ကျုပ်ခွင့်မပြုတဲ့ကြားထဲက ခင်ဗျားအမေနဲ့
ခင်ဗျားဟာ သီလရှင်လုပ်တော့မယ်လို့ အိမ်ကအပြီးထွက်လာခဲ့ပြီမို့
ကျုပ်လုပ်ပေးရတာသာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒါ ဟုတ်တယ် မဟုတ်ပါလား’

‘ဘုန်းကြီးမငြင်းနိုင်အောင် တပည့်တော်လည်း လုပ်ရတာပါ
ဘုရား’

‘ဟုတ်ပြီ၊ ခင်ဗျားကို ဘာကြောင့် သီလရှင် လုပ်မပေးခဲ့တာလဲ
သိရဲ့လား’

‘မသိပါဘူး ဘုရား’

‘အချက်နှစ်ချက်ရှိတယ်’

‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’

‘သီလရှင်ဘဝဟာ အခန်းကဏ္ဍ မရှိဘူး။ ဒါ-တစ်ချက်ပဲ။ နောက်
တစ်ချက်က သီလရှင်ရဲ့သီလဟာ ဘိက္ခုနီသီလလောက်အထိ လုပ်ပေး

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်။ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

ချင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲသည်လောက် ခင်ဗျားက လုပ်နိုင်တဲ့အရည်အသွေး မရှိသလိုဖြစ်တယ်။ အဲဒါ တစ်ချက်ပဲ’

‘တပည့်တော်က ဘယ်လိုအရည်အသွေးမရှိတာလဲ ဘုရား’

‘ဘိက္ခုနီသီလတွေကို အပြည့်အဝ လိုက်နာချင်ကောင်းမှ လိုက် နာချင်မှာဆိုတာ ခင်ဗျားဆီမှာ မြင်နေရတယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ဘိက္ခုနီသီလဟာ သဒ္ဓါတရားနဲ့ ဆောက်တည်ရမှာတွေ ဖြစ် တယ်။ ယုံကြည်ချက်နဲ့ လိုက်နာရမှာတွေပေါ့။ ခေတ်အနေနဲ့ကြည့်လျင် အဓိပ္ပါယ်လည်း ရှိကောင်းမှရှိမယ်။ ဒါပေမဲ့ မကျင့်လျင် ဒါတွေလည်း မငြင်းမှ ကောင်းမှာတွေ ဖြစ်တယ်’

‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’

‘ခင်ဗျားက အဲသည်လောက် သဒ္ဓါတရား ရှိကောင်းမှရှိမလား ဆိုတာ မြင်နေရတယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ခင်ဗျားက လူ့ဘဝမှာ ဈေးသည်တစ်ယောက်အဖြစ် ဦးဆောင် ကျင်လည်လာခဲ့သူ ဖြစ်တော့ အလုပ်ဖြစ်ဖို့ကိုပဲ ရှေ့ရှုမည့်ပုံ ရှိတယ်’

‘အဲဒါ ပဓာနပဲ မဟုတ်လား ဘုရား’

‘အဖွဲ့အစည်းပိုင်းဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းဆိုတာ သည်လိုလုပ်လို့ မရ ဘူး။ အခြေအနေ အရပ်ရပ်တွေနဲ့ စပ်မိအောင် သတ်မှတ်ထားရတာတွေ ပါတယ်။ အဲဒါတွေဟာ အများနဲ့ ညီညွတ်မှုကို ငဲ့ကွက်ပြီး ကျင့်ရတာပဲ’

‘အခုတော့ အဖွဲ့အစည်း မရှိဘူးပေါ့’

‘အခု မရှိပေမဲ့ သည်စည်းမျဉ်းက အဖွဲ့စည်းမျဉ်းပဲ။ ပြီးတော့

လည်း နောင်လည်း အဖွဲ့က မရှိလာဘူးလို့ မပြောနိုင်ဘူးပဲ။ သည်တော့ အဓိပ္ပါယ်သိသိ မသိသိ စည်းမျဉ်းရှိလျှင် အဲသည်စည်းမျဉ်းကို ခေါင်းညွှတ် လိုက်နာမယ်လို့အထိ နှိမ့်ချစိတ်ရှိမှ ဖြစ်မှာပဲ’

‘ကြိုးစားပါ့မယ် ဘုရား’

‘အခုတော့ ကျုပ်တို့ကတော့ ခင်ဗျားကို သည်-သီလပေးခဲ့ပြီ။ ကျုပ်အနေနဲ့ ပေးခဲ့တာတောင် မဟုတ်ဘူး။ ကျုပ်တို့အစုအနေနဲ့ ပေးခဲ့ တာပဲ’

‘ခင်ဗျားက ဒါကို အကျအပျောက်မရှိအောင် ယူနိုင်လျှင် ရမှာပဲ။ မယူနိုင်လျှင် ခင်ဗျားမရမှာဘဲ’

‘တင်ပါ ဘုရား။ သီလရှင်အခန်းကဏ္ဍ မှိန်တာအကြောင်း ပြော ပါဦးဘုရား’

‘သီလရှင်အခန်းကဏ္ဍ မွေးမှိန်တယ် ဆိုတာကတော့ သီလရှင် ဆိုတာ ဘုန်းကြီးလို ရပ်ရွာတွေရဲ့ အကိုးကွယ်ခံမဖြစ်ဘူး။ စားဝတ်နေရေး တာဝန်ယူသူလည်း မရှိဘူး။ လူမှုကိစ္စတွေမှာ လုပ်သင့်တဲ့ တာဝန်ပေးခံရ တာ မရှိဘူးပေါ့’

‘ရှေးအခါက ဘိက္ခုနီက ဘာတာဝန်တွေ ရှိမလဲဘုရား’

‘ရှေးက ဘိက္ခုနီကတော့ ဘိက္ခုနဲ့မခြားပဲ။ ဘိက္ခုကလည်း အခု လို မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဆွမ်းခံစား။ လုပ်ငန်းက ဘုရား၊တရား တွေ လည်ဟောတာပဲ။ ဘိက္ခုနီကလည်း သည်လိုပဲ။ သည်တော့ အခန်း ကဏ္ဍချင်း အတူတူပဲ’

‘အခု ဘုန်းကြီးရဲ့အခန်းကဏ္ဍက အဲသည်လို မဟုတ်တော့ဘူး ပေါ့ ဘုရား’

‘ဘိက္ခုကတော့ ခေတ်စကားနဲ့ပြောင်းလျင် အာဏာရသွားပြီလို့ ပြောရမလိုပေါ့’

‘ဘိက္ခုနီက သီလရှင်ပဲဖြစ်နေတာလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်။ ဘာအခန်းကဏ္ဍမှ မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် သီလရှင် လုပ်မပေးချင်ဘဲ လုပ်ပေးတယ်ဆိုတာ အဓိပ္ပါယ်ရှိမှ မဟုတ်လား။ အဓိပ္ပါယ်ရှိအောင် အခန်းကဏ္ဍလည်း ဖွင့်မပေးနိုင်သေးဘူး’

‘တပည့်တော်ကလာတော့ မလွဲသာလို့ လုပ်ပေးလိုက်ရတာပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်-မကြည်မြိုင်က ကျုပ်တို့အတွက် ကျေးဇူးတွေအများကြီးပဲ ပြုခဲ့သူပဲ’

‘ဘာတွေပြုလို့လဲ ဘုရား’

‘ကျုပ်ဘဝမှာ ကျုပ်မိခင်ဟာ ကျုပ်ဘုန်းကြီးဘဝ ရပ်တည်နိုင်ရေးမှာ ကူညီခဲ့တဲ့ တစ်ဦးတည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ပါပဲ။ သူ့အကူကိုဖြတ်ပြီး တောထွက်ခဲ့တယ်။ ဘယ်သူမှ ကူသူမရှိ သလောက်ထဲကပါပဲ’

‘အဲသည်အချိန်မှာ ဘယ်လိုရပ်တည်နေလဲ ဘုရား’

‘ဖြစ်သလိုပဲ။ ဆွမ်း၊သင်္ကန်းလောက်ကတော့ မပူရဘူး မဟုတ်လား’

‘အဲဒါ ပြည့်စုံသလို သွားလာတာလည်း ဘုန်းကြီး သွားလာနေတာပဲ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်စုံတစ်ခု လိုတာရှိလျင် ပြောစရာလူရယ်လို့ တစ်စုံတစ်ယောက်မှ ရှိမနေခဲ့ဘူးပေါ့’

‘ဘုန်းကြီး နောင်တော်ကြီး ရှိနေတာပဲ’

‘ရှိပါတယ်။ တာဝန်မယူတာကို သူတွက်တာသိရတော့ စိတ်ကုန်သွားပါတယ်’

‘အစ်မက တာဝန်မယူလို့လား’

‘အစ်မကယူမယ် ပြောပါတယ်။ မယူပါနဲ့ နောင်တော်ကြီးက ခေါ်ထားတာ သူယူရမှာပေါ့လို့ ပြောပြီး ငြင်းထားတာ။ ဒါတွေထားပါတော့’

‘တပည့်တော်ကတော့ ကိုယ့်ဆရာဆိုပြီး ဘာမှလိုတာ မဖြစ်စေချင်တာပါပဲ။ ဘာမှတော့ အလှူကြီးလည်း မပေးနိုင်ပါဘူး’

‘ကျုပ်ဘဝမှာ ကျုပ်အမေကလွဲလျင် ကျုပ်ကို တာဝန်အယူဆုံးဟာ ခင်ဗျား၊ တန်ဖိုးအနေနဲ့ များချင်မှများမယ်။ ထောင့်စေ့မှုတော့ အရှိဆုံးဖြစ်ပါတယ်’

‘တပည့်တော် စေတနာပါ ဘုရား’

‘အဲဒါတွေ ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားက ညာဉ်ဆိုးချင်တယ်။ အဲဒါက ခင်ဗျားကို ကျုပ်-ရအောင်မပြင်နိုင်ဘူး။ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျား ပြင်ယူရလိမ့်မယ်’

‘ကြိုးစားပါမယ် ဘုရား’

‘ခင်ဗျားရတဲ့ သီလဟာ ဘုရားလက်ထက်က ဘိက္ခုနီတွေရတဲ့ သီလပဲ။ သည်သီလတွေနဲ့နေလျင် ဘိက္ခုနီမဖြစ်ဘူး- ဘယ်သူပြောပြော သည်သီလအကျင့် မကောင်းဘူး-လို့ ဘယ်သူမှ မပြောနိုင်ဘူး။ သိက္ခာဆိုတာ ကျင့်တဲ့သူရတာ ပဲ။ ခင်ဗျားဘိက္ခုနီသိက္ခာကျင့်လျင် ခင်ဗျား ဘိက္ခုနီသိက္ခာရှိ ဖြစ်မှာပဲ။ ခင်ဗျားက ဘိက္ခုနီလို့ အသိအမှတ်ပြုခံချင်တာ မလုပ်နဲ့’

(ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနပြု လေ့ကျင့်ရန်အတွက် ကူးယူပါသည်၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခွင့်မပြု)

‘မလုပ်ပါဘူး ဘုရား’

‘ခင်ဗျားကကျင့်ဖို့ပဲ။ ကျင့်လို့ ဘိက္ခုနီသိက္ခာရှိတာကြောင့်
ဘိက္ခုနီလို့ အသိအမှတ် ပြုတာက တခြားသူတွေရဲ့ အလုပ်ပဲ။ အဲဒါ
နားလည်ပါ’

‘နားလည်ပါမယ် ဘုရား’